

ACADEMIA ROMÂNĂ - FILIALA IAȘI
INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ „A. PHILIPPIDE”
UNIVERSITATEA „ALEXANDRU IOAN CUZA”
FACULTATEA DE LITERE

NOUL ATLAS
LINGVISTIC
ROMÂN
PE REGIUNI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

V

EDITURA UNIVERSITĂȚII „ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN IAȘI

BCU IAS/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BIBL. CENTR. UNIV.
„M. EMINESCU” IAȘI
H-V-182v

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI

MOLDOVA ȘI BUCOVINA – V

LUCRARE PUBLICATĂ CU SPRIJINUL FINANCIAR
AL PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI IAȘI

ISBN general: 973-270-452-7

ISBN specific acestui volum: 978-606-714-711-7

Toate drepturile rezervate.

Este interzisă reproducerea totală sau parțială a acestei cărți,
prin orice procedeu electronic sau mecanic, fără permisiunea scrisă a Editurii Universității
„Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

© 2022, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

700109 – Iași, str. Pinului, nr. 1A, tel./fax: (0232) 314947

[http:// www.editura.uaic.ro](http://www.editura.uaic.ro) e-mail: editura@uaic.ro

Director: prof. univ. dr. Constantin DRAM

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA IAȘI
INSTITUTUL DE FILOLOGIE ROMÂNĂ „ALEXANDRU PHILIPPIDE”
UNIVERSITATEA „ALEXANDRU IOAN CUZA”
FACULTATEA DE LITERE

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN
PE REGIUNI

429635

**MOLDOVA
ȘI BUCOVINA**

905876

V

MATERIAL CULES DE
VASILE ARVINTE, STELIAN DUMISTRĂCEL
ION FLOREA, ION NUȚĂ, ADRIAN TURCULEȚ

ȘI REDACTAT DE
STELIAN DUMISTRĂCEL
LUMINIȚA BOTOȘINEANU, FLORIN-TEODOR OLARIU
VERONICA OLARIU, ALEXANDRU-LAURENȚIU COHAL

EDITURA UNIVERSITĂȚII „ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN IAȘI

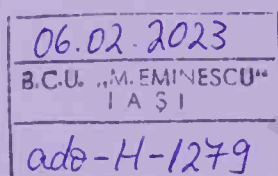
2022

0 000009 08883

BCU IAȘI

Hărțile și listele tematice de tip material necartografiat din acest volum au fost editate cu ajutorul aplicației ALR_MB, proiectată și implementată de un colectiv de cercetători de la Institutul de Informatică Teoretică al Academiei Române, Filiala Iași, în colaborare cu Departamentul de dialectologie și sociolingvistică din cadrul Institutului de Filologie Română „Alexandru Philippide” al Academiei Române, Filiala Iași.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Noul Atlas lingvistic român pe regiuni : Moldova și

Bucovina : texte dialectale. - Iași: Editura Academiei

Române, 1993-

vol.

ISBN 973-270-452-7

Vol. 5 / material cules de: Vasile Arvinte, Stelian Dimistrăcel, Ion Florea, ...;

red. de: Stelian Dimistrăcel, Luminița Botoșineanu, Florin-Teodor Olariu, - Iași:

Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2022. - Conține bibliografie. - Index. -

ISBN 978-606-714-711-7

I. Arvinte, Vasile

II. Dumistrăcel, Stelian

III. Florea, Ion

IV. Botoșineanu, Luminița

V. Olariu, Florin Teodor

811.135.1'282(498.3+498.6)(084)

			Pag.
Un atlas între tradiție și inovație.....			IX
Lista localităților anchetate.....			XIX
Indice alfabetic al cuvintelor-titlu.....			XX
Indice tematic al hărților lingvistice interpretative.....			XXII
Transcrierea fonetică.....			XXIII
Abrevieri.....			XXV
Atlase lingvistice romanice și românești. Abrevieri.....			XXVI
Indicele de cuvinte și forme din hărți și din materialul lingvistic necartografiat.....			XXVII

			Pag.
Un atlas entre tradition et innovation.....			IX
Liste des localités étudiées.....			XIX
Index alphabétique des mots titres.....			XX
Index des cartes linguistiques interprétatives.....			XXII
Transcription phonétique.....			XXIII
Abréviations.....			XXV
Atlas linguistiques romans et roumains. Abréviations.....			XXVI
Index des termes et des formes compris dans les cartes et dans le matériel linguistique non-cartographié.....			XXVII

I. HĂRȚI LINGVISTICE / CARTES LINGUISTIQUES

Nr. crt.	Nr. hărți	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
J. TIMPUL; FENOMENE ATMOSFERICE LE TEMPS; PHÉNOMÈNES ATMOSPHÉRIQUES				
1	486	1526	Zi, pl. „jour”.....	4
2	CCLXXXIX		Sunetul inițial în „zi” (forme de sg. și pl.) / Subst. „zi”: apariția formei „ziuă”.....	5
3	487	1531	Miercuri, art. „mercredi”.....	6
4	CCXC		Palatalizarea lui <u>m</u> în „miercuri”.....	7
5	488	1532	Joi, art. „jeudi”.....	8
6	CCXCI		Sunetul inițial în „joi”.....	9
7	489	1535	Duminică „dimanche”.....	10
8	CCXCII		Accentul principal în „duminică”.....	11
9	490	1536	Măine „demain”.....	12
10	CCXCIII		Variante ale adverbului „măine”.....	13
11	491	1537	Poimăine „après demain”.....	14
12	CCXCIV		Poziția accentului în „poimăine” / Variante cu [i] : [i] în „poimă(i)ne”.....	15
13	492	1539	Alaltăieri „avant-hier”.....	16
14	CCXCV		Prezența secvenței mediane -ta- în „alaltăieri”.....	17
15	493	1541	Seară, pl. (și art.) „soir”.....	18
16	494	1543	Se crapă de ziuă (ind.prez. 3) „le jour point”.....	20
17	495	1545	Ianuarie „janvier”.....	22
18	CCXCVI		Accentul în „ianuarie” și „februarie” / Secvența inițială în „ianuarie”.....	23
19	496	1546	Februarie „fevrier”.....	24
20	CCXCVII		Termeni populari pentru „februarie”.....	25
21	497	1547	Martie „mars”.....	26
22	CCXCVIII		Prezența variantelor populare „mart” și „merț” / Nume populare ale lunii martie.....	27
23	498	1551	Iulie „juillet”.....	28
24	CCXCIX		Forma subst. „iulie”.....	29
25	499	1552	August „août”.....	30
26	CCC		Accentul în subst. „august”.....	31
27	500	1553	Septembrie „septembre”.....	32
28	CCCI		[pt] : [ct] în „septembrie”.....	33
29	501	1559	Primăvară, pl. „printemps”.....	34
30	CCCII		Accentul principal în forma de sg. a subst. „primăvară”.....	35
31	502	1561	Toamnă, pl. „automne”.....	36
32	CCCIII		Pluralul subst. „toamnă”.....	37
33	503	1563	Zăduf „canicule”.....	38
34	CCCIV		Principalii termeni pentru „căldură mare”.....	39
35	504	1567	1) Șase „six”; 2) Șapte „sept”.....	40
		1568		
36	CCCV		Secvența inițială în „șase” și, respectiv, „șapte”.....	41
37	505	1572	Unsprezece „onze”.....	42
38	506	1573	Doisprezece „douze”.....	44
39	CCCVI		Variante eliptice ale num. compuse „unsprezece” și „doisprezece”.....	45
40	507	1574	Treisprezece „treize”.....	46
41	508	1575	Paisprezece „quatorze”.....	48
42	CCCVII		Variante eliptice ale num. compuse „treisprezece” și „paisprezece”.....	49
43	509	1576	Cincisprezece „quinze”.....	50
44	510	1577	Șaisprezece „seize”.....	52
45	CCCVIII		Variante eliptice ale num. compuse „cincisprezece” și „șaisprezece”.....	53
46	511	1578	Șaptesprezece „dix-sept”.....	54

Nr. crt.	Nr. hărți	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
47	CCCIX		Variante ale num. compus „șaptesprezece”.....	55
48	512	1579	Opsprezece „dix-huit”.....	56
49	CCCX		Vocale de sprijin în pronunția variantelor num. „opsprezece”.....	57
50	513	1580	Nouăsprezece „dix-neuf”.....	58
51	CCCXI		Variante ale elementelor «nouă»/«două» în num. „nouăsprezece”/„douăzeci”...	59
52	514	1581	Douăzeci „vingt”.....	60
53	CCCXII		Accentul principal în num. compus „douăzeci”.....	61
54	515	1582	Douăzeci și unu „vingt-et-un”.....	62
55	CCCXIII		Variante aleptice ale num. compus „douăzeci și unu”.....	63
56	516	1589	(soarele) Apune (ind.prez. 3) „(le soleil) se couche”.....	64
57	CCCXIV		Distribuția formelor verbale „[soarele] sfințește” vs „[soarele] asfințește”.....	65
58	517	1590	Stele, sg. „étoiles”.....	66
59	CCCXV		[ɛa] ([ia] etc.) : ɛ ([ie], [e] etc.) în „stea”.....	67
60	518	1591	Calca Lactee „voie lactée”.....	68
61	CCCXVI		Principalii termeni pentru „Calca Lactee”.....	69
62	519	1592	Luceafăr, pl. „nom populaire de la planète Vénus”.....	70
63	CCCXVII		Variante ale termenului „luceafăr”.....	71
64	520	1594	Nori, sg. „nuages”.....	72
65	CCCXVIII		Forme de pl. de tipul „nouri”.....	73
66	521	1595	1) Plouă (ind.prez. 3) „il pleut”; 2) Să plouă (conj.prez. 3) „qu’il pleuve”.....	74
67	CCCXIX		[ó] : [qá] în „plouă” / Apariția formei literare de conj. „să plouă”.....	75
68	522	1599	Umbrelă, pl. „parapluie”.....	76
69	CCCXX		Termeni pentru „umbrelă”.....	77
70	523	1600	Fulgeră (ind.prez. 3) „il éclaire”.....	78
71	CCCXXI		Termeni pentru „a fulgera” / Sunetul [ɛ̃] în grupul -lɛ̃-.....	79
72	524	1603	(cerul) Se înseninează (ind.prez. 3) „(le ciel) s’éclaircit”.....	80
73	CCCXXII		[-ni-] : [-ri-] în „(a «se») însenina”.....	81
74	525	1604	Noroi „boue”.....	82
75	CCCXXIII		Prezența termenului „tină” / Apariția lui [u] final asilabic în „noroi”, „glod”.....	83
76	526	1605	Ceață „brouillard”.....	84
77	CCCXXIV		Termeni pentru „ceață”.....	85
78	527	1606	Zăpadă „neige”.....	86
79	CCCXXV		Distribuția termenilor „zăpadă” și „omăt”.....	87
80	528	1608	Troian, pl. „congère”.....	88
81	CCCXXVI		Termeni pentru „troian” (selectiv).....	89
82	529	1612	Grindină „grêle”.....	90
83	CCCXXVII		Termeni pentru „grindină”.....	91
84	530	1613	Măzăriche „grésil”.....	92
85	531	1614	Chiciură „givre”.....	94
86	CCCXXVIII		Termeni pentru „chiciură”.....	95
87	532	1615	Țurțuri, sg. „glaçons”.....	96
88	CCCXXIX		Termeni pentru „țurțuri”.....	97
K. TERENUL; RELIEFUL LE TERRAIN; LE RELIEF				
89	533	1618	Bifurcație, pl. „bifurcation”.....	98
90	534	1619	Răspântie, pl. „carrefour”.....	100
91	535	1621	Carieră (de piatră), pl. „carrière (de pierre)”.....	102

Nr. crt.	Nr. hărții	Nr. întrebării	Titlul	Pag.	Nr. crt.	Nr. hărții	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
92	536	1622	Plai, pl., D (les sens du mot „plai”).....	104	152	CCCL		Principalii termeni pentru „tâmplar”	183
93	537	1627	Râu, pl. „rivière”.....	106	153	576	1743	Secure, pl. „cognée”.....	184
94	538	1631	Sar (ind.prez. 1–3) „je saute”.....	108	154	577	1744	Ferăstrău, pl. „scie”.....	186
95	CCCXXX		Forme iotacizate ale verbului „a sări” (ind. prez.).....	109	155	CCCLI		Reflexe ale lui f (+ i) în „ferăstrău”.....	187
96	539	1632	Să sar (conj.prez. 1–3) „que je saute”.....	110	156	578	1745	Beschie, pl. „passe-partout (scie)”.....	188
97	CCCXXXI		Forme iotacizate ale verbului „a sări” (conj. prez.).....	111	158	579	1746	Sfredel, pl. „vrille”.....	190
98	540	1635	Vale, pl. D (les sens du mot „vale”).....	112	159	CCCLII		Variația sfre-/sfle- în „sfredel” (sg. și pl.)	191
99	541	1639	Lac, pl. „lac”.....	114	160	580	1747	Clește (de scos cuie), pl. „tenailles”.....	192
100	542	1640	Baltă, pl. „étang, marais”.....	116	161	CCCLIII		Principalii termeni pentru „clește”	193
101	543	1642	Agest, pl. „alluvion, atterrissement”.....	118	162	581	1748	Rindea, pl. „rabot”.....	194
102	544	1645	Măgură, pl., D (les sens du mot „măgură”).....	120	163	CCCLIV		Termeni pentru „rindea”.....	195
L. ȘCOALA; ARMATA; ADMINISTRAȚIA L'ÉCOLE; L'ARMÉE; L'ADMINISTRATION					164	582	1754	Fierar, pl. „forgeron”.....	196
103	545	1663	Dascăl, pl., D (les sens du mot „dascăl”).....	122	165	CCCLV		Termeni pentru „fierar”.....	197
104	546	1665	Creion, pl. (INDIC.) „crayon”.....	124	166	583	1755	Repară (ind.prez. 3) „il répare”.....	198
105	547	1672	Toc (de scris), pl. „porte-plume”.....	126	167	CCCLVI		Termeni pentru „(a) repara”...	199
106	CCCXXXII		Termeni pentru „toc (de scris)”.....	127	168	584	1756	Fierărie, pl. „forge”.....	200
107	548	1679	Condei, pl. „crayon d'ardoise”.....	128	169	CCCLVII		Inițiala în „fierărie”	201
108	549	1682	Minte (ind.prez.3) „il ment”.....	130	170	585	1757	Foale „soufflet”.....	202
109	550	1690	Caporal, pl. „caporal”.....	132	171	CCCLVIII		Singularul subst. „foale”.....	203
110	CCCXXXIII		Opoziția „caporal” : „căprar”...	133	172	586	1758	Nicovală, pl. „enclume”.....	204
111	551	1692	Raniță, pl. „havresac”.....	134	173	CCCLIX		Termeni pentru „nicovală”....	205
112	CCCXXXIV		Variante pentru „raniță”.....	135	174	587	1759	Baros, pl. „marteau de forge”.....	206
113	552	1693	Armă, pl. „arme, fusil”.....	136	175	CCCLX		Termeni pentru „baros”.....	207
114	CCCXXXV		Termeni pentru „armă” / Forme de pl. ale subst. „pușcă”.....	137	176	588	1764	Cizmar, pl. „cordonnier”	208
115	553	1694	Cartuș, pl. „cartouche”.....	138	177	CCCLXI		Termeni pentru „cizmar”.....	209
116	CCCXXXVI		Termeni pentru „cartuș”.....	139	178	589	1767	Argăsește (ind.prez. 3) „il tanne”.....	210
117	554	1695	Glonț, pl. „balle”.....	140	179	CCCLXII		Termeni obținuți pentru „(a) argăsi”	211
118	CCCXXXVII		Denumiri pentru „partea din vârf a cartușului”.....	141	180	590	1768	Măcelar, pl. „boucher”.....	212
119	555	1696	Pistol, pl. „pistolet”.....	142	181	CCCLXIII		Termeni pentru „măcelar”....	213
120	556	1697	Sabie, pl. „sabre”.....	144	182	591	1769	Abator, pl. „abbatoir”.....	214
121	CCCXXXVIII		Palatalizarea lui h în „sabie” (sg. și/sau pl.).....	145	183	CCCLXIV		Termeni pentru „abator”.....	215
122	557	1699	Cazarnă, pl. „caserne”.....	146	184	592	1775	Cos (ind.prez. 4, 5) „je couds”.....	216
123	CCCXXXIX		Palatalizarea lui m în pl. „cazărmi” / „căzărmi”.....	147	185	CCCLXV		Variante cu accentuare oxitonă ale vb. „(a) coase” (ind.prez. 4)	217
124	558	1700	Infanterie „infanterie”.....	148	186	593	1783	Aș coase (cond.prez. 1–3) „je coudrais”.....	218
125	CCCXL		Finala (literarizată) în „infanterie”.....	149	187	CCCLXVI		Variante cu accentuare oxitonă ale vb. „(a) coase” (cond.prez. 1)	219
126	559	1701	Infanterist, pl. „fantassin”.....	150	188	594	1789	Însăilez (ind.prez. 1) „je faufile”....	220
127	560	1703	Cavalerist, pl. „cavalier”.....	152	189	CCCLXVII		Distribuția formelor sufixate și nesufixate la ind.prez. ale vb. „(a) însăila” / Apariția formei de ind.prez. 1 „însăiel” (și var.)	221
128	CCCXLI		Termeni pentru „cavalerist”..	153	190	595	1795	Tivitură, pl. „ourlet”.....	222
129	561	1707	Permisie, pl. „permission (militaire)”.....	154	191	CCCLXVIII		Sunetul y în „tivitură” / „tiveală”	223
130	CCCXLII		Finala formei de sg. a subst. „permisie”.....	155	192	596	1796	Olar, pl. „potier”.....	224
131	562	1710	Tranșee, pl. „tranchée”.....	156	193	CCCLXIX		Finala în „olar” [sg.].....	225
132	CCCXLIII		Termeni specializați, de origine germană, pentru „tranșee”.....	157	194	597	1798	Coșar, pl. „ramoneur”.....	226
133	563	1711	Prizonier, pl. „prisonnier”.....	158	195	CCCLXX		Termeni pentru „coșar”.....	227
134	CCCXLIV		Secvența mediană în „prizonier” (sg. și pl.).....	159	196	598	1805	Cumpărasem (m.m.c.perf. 1) „j'avais acheté”.....	228
135	564	1716	Sfat popular „conseil populaire”....	160	197	CCCLXXI		Forme de m.m.c.perf. analitic ale vb. „a cumpăra”.....	229
136	565	1717	Președintele (sfatului popular) „le président (du conseil populaire)”.....	162	198	599	1827	Vânzător, pl. „vendeur”.....	230
137	566	1718	Secretarul (sfatului popular) „le secrétaire (du conseil populaire)”.....	164	199	CCCLXXII		Termeni pentru „vânzător”....	231
138	CCCXLV		Finala în „secretar”, „notar”	165	200	600	1829	Aldămaș, pl. „boisson offerte à l'occasion d'un marché”.....	232
139	567	1725	Cooperativă, pl. „coopérative, magasin rural”.....	166	201	CCCLXXIII		Distribuția formelor „aldămaș” / „adălmaș”.....	233
140	568	1728	Ziar „journal”.....	168	202	601	1830	Negustor, pl. „marchand”.....	234
141	569	1729	Factor poștal, pl. „facteur (des postes)”.....	170	203	CCCLXXIV		Termeni pentru „negustor”....	235
142	570	1733	Cinematograf, pl. „cinéma”.....	172	204	602	1836	Cântar, pl. „balance”.....	236
143	CCCXLVI		Răspunsuri la întrebarea referitoare la „cinematograf”....	173	205	CCCLXXV		Denumiri deosebite pentru „cântar”.....	237
144	571	1736	Tribunal, pl. „tribunal”.....	174	206	603	1838	Talger (la cântar) „plateau (d'une balance)”.....	238
145	CCCXLVII		Termeni pentru „tribunal”.....	175	207	CCCLXXVI		Termeni pentru „talger”.....	239
146	572	1737	Avocat, pl. „avocat”.....	176	208	604	1840	Litru, pl. „litre”.....	240
147	CCCXLVIII		Secvența inițială în „avocat”..	177	209	605	1843	Zahăr „sucre”.....	242
148	573	1738	Fotografie, pl. „photographie”.....	178	210	CCCLXXVII		Variante accentuale pentru „zahăr”.....	243
M. MESERII; COMERT METIERS; COMMERCE					211	606	1845	Viclean, pl. „rusé”.....	244
149	574	1740	Lemnar, pl. „charpentier”.....	180	212	607	1851	Tutun „tabac”.....	246
150	CCCXLIX		Termeni pentru „lemnar”.....	181	213	CCCLXXVIII		Secvența inițială în „tutun” / Alți termeni referitori la „tutun”.....	247
151	575	1741	Tâmplar, pl. „menuisier”.....	182	214	608	1860	Ridic (ind.prez. 1–3) „je lève”.....	248
					215	CCCLXXIX		Silaba inițială în „ridic”.....	249
					N. DIVERSE VARIA				

Nr. crt.	Nr. hărții	Nr. întrebării	Titlul	Pag.	Nr. crt.	Nr. hărții	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
216	609	1864	Dădeam (imperf. 1-3) „je donnais”.....	250	245	CCCXCIV		Forme ale articolului demonstrativ „cel” (în sintagma „băiatul cel mare”)..	279
217	CCCLXXX		Distribuția formelor „dădeam” / „dedeam” (pers. 1).....	251	246	624	1972	(fata) Cea mică, pl. „la petite (fille)”.....	280
218	610	1868	Să dau (conj.prez. 3, 6) „que je donne”.....	252	247	CCCXCV		Forme ale articolului demonstrativ „cea” (în sintagma „fata cea mică”).....	281
219	CCCLXXXI		Forme ale verbului „(a) da” (conj.prez. 3, 6).....	253	248	625	1976	1) Acela „celui-lă”; 2) Aceia „ceux-lă”.....	282
220	611	1880	Mă agăț (ind.prez. 1) „je m’agrippe”.....	254	249	CCCXCVI		Forme de [sg.] ale pronumelui demonstrativ „acela”.....	283
221	CCCLXXXII		Variația -g- / -c- în „(a se) agăța” (ind.prez. 1).....	255	250	626	1978	1) Aceea „celle-lă”; 2) Acelea „celles-lă”.....	284
222	612	1892	Rămân (ind.prez. 1-3) „je reste”.....	256	251	CCCXCVII	1979	Forme de [sg.] ale pronumelui demonstrativ „aceea”.....	285
223	CCCLXXXIII		Lotacizarea verbului „(a) rămâne” (ind.prez. 1).....	257	252	627	1980	1) Acesta „celui-ci”; 2) Aceștia „ceux-ci”.....	286
224	613	1916	Vream (imperf. 1-3) „je voulais”.....	258	253	CCCXCVIII	1981	Forme de [sg.] ale pronumelui demonstrativ „acesta”.....	287
225	CCCLXXXIV		Forme contaminate între „a vrea” și „a voi” (imperf. 1-3)...	259	254	628	1982	1) Aceasta „celle-ci”; 2) Acestea „celles-ci”.....	288
226	614	1921	Pot (ind.prez. 1) „je peux”.....	260	255	CCCXCIX	1983	Forme de [sg.] ale pronumelui demonstrativ „aceasta”.....	289
227	CCCLXXXV		Lotacizarea verbului „(a) putea” (ind.prez. 1).....	261	256	629	1986	Tatei „à mon père”.....	290
228	615	1927	Să am (conj.prez. 3, 6) „que j’aie”.....	262	257	CD		Forme de dativ pentru „tata”..	291
229	CCCLXXXVI		Distribuția formelor „să aibă” / „să aivă” (conj.prez. 3, 6)....	263	258	630	1987	Anicăi „à Anica”.....	291
230	616	1928	Aș avea (cond.prez. 1) „j’aurais”....	264	259	CDI		Forme de dativ pentru „Anica”.....	293
231	CCCLXXXVII		[ă] : [é] în „aș avea”.....	265	260	631	1988	Întâi „première”.....	294
232	617	1939	Stăteam (imperf. 1-3) „je restais”.....	266	261	CDII		Forme ale numeralului ordinal „întâi”.....	295
233	CCCLXXXVIII		Apariția formelor de tipul „stetean” (imperf. 1-3).....	267	262	632	1990	Nimeni „personne”.....	296
234	618	1943	Să stau (conj.prez. 3, 6) „que je reste”.....	268	263	CDIII		Forme cu apocopă ale pronumelui negativ „nimeni” / [n] : [r] în „nimenea”.....	297
235	CCCLXXXIX		Forme ale verbului „(a) sta” (conj.prez. 3, 6).....	269	264	633	1992	Puțin „(un) peu”.....	298
236	619	1944	Stai! (imper. 2, 5) „reste!”.....	270	265	CDIV		Termeni pentru „puțin(ă)”.....	299
237	CCCXC		Distribuția formelor „stai!” / „stăi!” (imper. 2).....	271	266	634	1993	Acum „maintenant”.....	300
238	620	1946	Vin (ind.prez. 1-3) „je viens”.....	272	267	CDV		Termeni/Forme pentru adv. „acum”.....	301
239	CCCXCI		Lotacizarea verbului „(a) veni” (ind.prez.).....	273	268	635	1994	Măi! „hé! (interjection d’appel pour un homme)”.....	302
240	621	1950	Să vin (conj.prez. 1-3) „que je vienne”.....	274	269	CDVI		Tipuri/Forme de interjecții apelative folosite la adresa unui bărbat.....	303
241	CCCXCII		Lotacizarea verbului „(a) veni” (conj.prez.).....	275	270	636	1995	Fă! „hé! (interjection d’appel pour une femme)”.....	304
242	622	1966	(dă-mi și) Mie „(donne-) moi”.....	276	271	637	1999	Decât „(... est plus grand) que”.....	306
243	CCCXCIII		Palatalizarea lui m în „mie” (pron. pers.) / [(i)e] : [(i)a] în „mie” / „ție” (pron. pers., bisilabic).....	277					
244	623	1971	(băiatul) Cel mare, pl. „le grand (fils)”.....	278					

II. MATERIAL LINGVISTIC NECARTOGRAFIAT / MATÉRIEL LINGUISTIQUE NON-CARTOGRAPHIÉ

Nr. crt.	Nr. planșei	Nr. întrebării	Titlul	Pag.	Nr. crt.	Nr. planșei	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
J. TIMPUL; FENOMENE ATMOSFERICE LE TEMPS; PHÉNOMÈNES ATMOSPHÉRIQUES					28	334	1584	Optzeci „quatre-vingts”.....	321
1	324	1527	Săptămână, pl. „semaine”.....	311	29	335	1585	(o) Sută, pl. „cent”.....	322
2	324	1528	Luni „lundi”.....	311	30	335	1586	(o) Mie, pl. „mille”.....	322
3	324	1529	Marți „mardi”.....	311	31	336	1587	Cer „ciel”.....	323
4	324	1530	Marțea, art. „le mardi”.....	311	32	336	1588	Soare „soleil”.....	323
5	325	1533	Vineri „vendredi”.....	312	33	336	1593	Rouă „rosée”.....	323
6	325	1534	Sâmbătă „samedi”.....	312	34	337	1597	Ploaie, pl. „pluie”.....	324
7	325	1538	Astăzi „aujourd’hui”.....	312	35	337	1601	Curcubeu, pl. „arc-en-ciel”.....	324
8	326	1540	Târziu „tard”.....	313	36	338	1602	(cer) Senin „(ciel) serein”.....	325
9	326	1542	Noapte, pl. „nuit”.....	313	37	338	1607	Lapoviță „giboulée”.....	325
10	327	1544	An, pl. „an”.....	314	38	339	1609	Bulgări (de zăpadă), sg. „boules (de neige)”.....	326
11	327	1548	Aprilie „avril”.....	314	39	340	1610	Gheață „glace”.....	327
12	327	1549	Mai „mai”.....	314	40	340	1611	Tremur (de frig) (ind.prez. 1) „je tremble”.....	327
13	328	1550	Iunie „juin”.....	315	K. TERENUL; RELIEFUL LE TERRAIN; LE RELIEF				
14	328	1554	Octombrie „octobre”.....	315	41	341	1616	Cărare, pl. „sentier”.....	328
15	329	1555	Noiembrie „novembre”.....	316	42	341	1617	Șosea, pl. „grande route empierrée ou asphaltée”.....	328
16	329	1556	Decembrie „décembre”.....	316	43	342	1620	Cantonier, pl. „cantonnier”.....	329
17	330	1557	Calendar, pl. „calendrier”.....	317	44	343	1623	Prislop, pl., D. (les sens du mot „prislop”).....	330
18	330	1558	Iarnă, pl. „hiver”.....	317	45	344	1624	Cale, pl., D. (les sens du mot „cale”).....	331
19	331	1560	Vară, pl. „été”.....	318	46	345	1625	Izvor, pl. „source”.....	332
20	331	1562	Rece „froid”.....	318	47	346	1626	Pârâu „ruisseau de montagne”.....	333
21	332	1564	Doi, două „deux”.....	319	48	346	1628	Vad, pl. „gué”.....	333
22	332	1565	Trei „trois”.....	319	49	347	1629	Pod, pl. „pont”.....	334
23	332	1566	Cinci „cinq”.....	319	50	347	1630	Punte, pl. „passerelle”.....	334
24	332	1569	Opt „huit”.....	319	51	348	1633	Pârleaz, pl. „échalier”.....	335
25	333	1570	Nouă „neuf”.....	320					
26	333	1571	Zece „dix”.....	320					
27	334	1583	Șaizeci „soixante”.....	321					

Nr. crt.	Nr. planșei	Nr. întrebării	Titlul	Pag.	Nr. crt.	Nr. planșei	Nr. întrebării	Titlul	Pag.
52	349	1634	Maluri, sg. „bords”.....	336	M. MESERII; COMERT METIERS; COMMERCE				
53	349	1636	(vale) Seacă „(vallée) desséchée”.....	336					
54	350	1637	Sec „desséché”.....	337					
55	350	1638	Gură (de apă), pl. „embouchure (d’une rivière)”.....	337	114	387	1739	Muncitor, pl. „ouvrier”.....	374
56	351	1641	Nămol „vase”.....	338	115	388	1742	Topor, pl. „hache”.....	375
57	351	1643	Cășiță, pl., D. (les sens du mot „cășiță”).....	338	116	389	1749	Rotar, pl. „charron”.....	376
58	353	1644	Movilă, pl. „butte, tertre”.....	340	117	389	1750	Doage, sg. „douves”.....	376
59	354	1646	Deal, pl. „colline”.....	341	118	390	1751	Dogar, pl. „tonnelier”.....	377
60	354	1647	Munte, pl. „montagne”.....	341	119	390	1752	Cerc, pl. „cercle (de tonneau)”.....	377
61	355	1648	Vârf (de deal, munte), pl. „sommet (de colline, de montagne)”.....	342	120	390	1753	Fier „fer”.....	377
62	356	1649	Prihodiște, pl., D. (les sens du mot „prihodiște”).....	343	121	391	1760	Cărbuni, sg. „charbons”.....	378
63	356	1650	Curmătură, pl., D. (les sens du mot „curmătură”).....	343	122	392	1761	Potcoavă, pl. „fer à cheval”.....	379
64	358	1651	Șa, pl., D. (les sens du mot „șa”).....	345	123	392	1763	Lingurar, pl. „ouvrier qui fabrique et vend des cuillères en bois”.....	379
65	359	1652	Tarniță, pl. D. (les sens du mot „tarniță”).....	346	124	393	1765	Calapod, pl. „embauchoir”.....	380
66	360	1653	Șes, pl. „plaine”.....	347	125	393	1766	Cojocar, pl. „pelletier”.....	380
67	361	1654	Nisip „sable”.....	348	126	394	1770	Croitor, pl. „tailleur”.....	381
68	361	1655	Praf „poussière”.....	348	127	394	1771	Croitoreasă, pl. „couturière”.....	381
L. ȘCOALA; ARMATA; ADMINISTRAȚIA L'ÉCOLE; L'ARMÉE; L'ADMINISTRATION					128	395	1772	Ac, pl. „aiguille”.....	382
69	362	1656	Școală, pl. „école”.....	349	129	395	1773	Ac (cu gămălie) „épinglé”.....	382
70	362	1659	Școlar, pl. „écolier”.....	349	130	396	1774	(acul te) Înțeapă (ind.prez. 3) „(l’aiguille) pique”.....	383
71	363	1660	Școlăriță, pl. „écolière”.....	350	131	396	1788	Degetar, pl. „dé à coudre”.....	383
72	364	1661	Învățător, pl. „maître d’école”.....	351	132	397	1790	Petec, pl. „lambeau d’étoffe”.....	384
73	364	1662	Învățătoare, pl. „maîtresse d’école”.....	351	133	398	1797	Brutar, pl. „boulangier”.....	385
74	365	1664	Carte, pl. „livre”.....	352	134	398	1799	Tinichigiu, pl. „ferblantier”.....	385
75	365	1671	Cerneală „encre”.....	352	135	399	1800	Ucenic, pl. „apprenti”.....	386
76	366	1673	Caiet, pl. „cahier”.....	353	136	399	1828	Cumpărător, pl. „acheteur”.....	386
77	366	1674	Hârtie, pl. „papier”.....	353	137	400	1833	Scump, pl. „cher”.....	387
78	367	1675	Literă, pl. „lettre”.....	354	138	400	1834	Scumpă, pl. „chère”.....	387
79	367	1676	Scrisoare, pl. „livre”.....	354	139	401	1835	Datorie, pl. „dette”.....	388
80	368	1678	Tăbliță, pl. „ardoise d’écolier”.....	355	140	401	1839	Kilogram, pl. „kilogramme”.....	388
81	369	1680	Tablă, pl. „tableau (noir)”.....	356	141	402	1841	Dulce „sucré, doux”.....	389
82	369	1681	Cretă, pl. „craie”.....	356	142	402	1842	Bomboane, sg. „bombs”.....	389
83	370	1684	Minciună, pl. „mensonge”.....	357	N. DIVERSE VARIA				
84	370	1685	Dușman, pl. „ennemi”.....	357	143	403	1844	Rușine „honte”.....	390
85	371	1686	Prieten, pl. „ami”.....	358	144	403	1846	Hoț, pl. „voleur”.....	390
86	371	1687	Soldat, pl. „soldat”.....	358	145	404	1847	Milă „pitié”.....	391
87	372	1688	Recrut, pl. „recrue”.....	359	146	404	1848	Milos, pl. „compatissant”.....	391
88	372	1689	Fruntaș, pl. „premier grade militaire (soldat de première classe)”.....	359	147	404	1849	Miloasă, pl. „compatissante”.....	391
89	372	1691	Sergent, pl. „sergent”.....	359	148	405	1852	Țigară, pl. „cigarette”.....	392
90	373	1698	Teacă, pl. „fourreau”.....	360	149	405	1853	Pipă, pl. „pipe”.....	392
91	374	1702	Artilerist, pl. „artilleur”.....	361	150	406	1854	Aur „or”.....	393
92	374	1704	Colonel, pl. „colonel”.....	361	151	406	1855	Argint „argent”.....	393
93	374	1705	General, pl. „général”.....	361	152	407	1856	Oțel „acier”.....	394
94	375	1706	Santinelă, pl. „sentinelle”.....	362	153	407	1857	Prăstie, pl. „fronde”.....	394
95	376	1708	Concediu, pl. „congé”.....	363	154	408	1858	Minge, pl. „balle”.....	395
96	376	1709	Război, pl. „guerre”.....	363	155	408	1881	Să agățe (conj.prez. 3) „qu’il accroche”.....	395
97	377	1712	Pace „paix”.....	364	156	409	1904	Ucid (ind.prez.1) „je tue”.....	396
98	377	1713	Tovarăș, pl. „camarade”.....	364	157	410	1967	(calul e) Al meu „le mien”.....	397
99	378	1714	Tovarășe!, pl. (voc.).....	365	158	410	1968	(casa e) A mea „la mienne”.....	397
100	378	1715	Tovarășă, pl. „camarade”.....	365	159	410	1969	(boii sunt) Ai mei „les miens”.....	397
101	379	1719	Comună, pl. „commune”.....	366	160	411	1970	(vacile sunt) Ale mele „les miennes”.....	398
102	379	1720	Raion, pl. „arrondissement”.....	366	161	411	1973	(Ion este omul) Cel mai harnic (din sat) „le plus travailleur”.....	398
103	380	1721	Regiune, pl. „région”.....	367	162	412	1974	(Maria este femeia) Cea mai harnică (din sat) „la plus travailleuse”.....	399
104	380	1722	Deputat, pl. „député”.....	367	163	412	1975	(Ion este) Foarte deștept „très intelligent”.....	399
105	381	1723	Milițian, pl. „milicien (policier)”.....	368	164	413	1984	Nouă, adj. pl. „neuve”.....	400
106	382	1724	Miliție „milice (police)”.....	369	165	414	1985	Unui (cal) „à un (cheval)”.....	401
107	382	1726	Telefon, pl. „téléphone”.....	369	166	414	1989	Singur „seul”.....	401
108	383	1727	Telegramă, pl. „télégramme”.....	370	167	414	1991	Bine, adv. „bien”.....	401
109	384	1730	Bicicletă, pl. „bicyclette”.....	371	168	415	1996	(merg) Pe (drum) „(je marche) sur (la route)”.....	402
110	385	1731	Motocicletă, pl. „motocyclette”.....	372	169	415	1997	(lapte) De (oaie) „(lait) de (brebis)”.....	402
111	385	1732	Tren, pl. „train”.....	372	170	416	1998	(ies) Din (casă) „(je sors) de (la maison)”.....	403
112	386	1734	Chitanță, pl. „quittance”.....	373	171	416	2000	(iau căciula) Din (cap) „(j’enlève mon bonnet) de sur (ma tête)”.....	403
113	387	1735	Cerere, pl. „demande”.....	374					

III. HĂRȚI LINGVISTICE SINTETICE ȘI INTERPRETATIVE /
CARTES LINGUISTIQUES SYNTHETIQUES ET INTERPRETATIVES

Titlul hărții	Nr. hărții	Pag.	Titlul hărții	Nr. hărții	Pag.
Accentul în fotografie (forma de sg.)	CDVII	407	Iotacizarea verbelor cu radicalul în [n] (vin, rămân) la ind.prez.	CDXIX	413
[ô] în două, nouă, rouă	CDVIII	407	Distribuția adverbelor decât vs ca în structuri comparative	CDXX	413
Apariția lui [u] final asilabic în noroi, glod, māl, nămol	CDIX	408	Tipuri/Forme de interjecții apelative folosite la adresa unei femei	CDXXI	414
Sunetul [z] în zece, șaizeci, optzeci	CDX	408	Principalii termeni pentru beschie	CDXXII	414
Secvența finală în olar și cântar	CDXI	409	Principalii termeni pentru cooperativă	CDXXIII	415
Sunetul [ê] în grupul [lê] în dulce	CDXII	409	Termeni pentru creion	CDXXIV	415
Sunetul [ê] în cinci, minciună	CDXIII	410	Distribuția termenilor poștaş vs poștar	CDXXV	416
Sunetul [ğ] în argint, degetar	CDXIV	410	Răspunsuri la întrebarea referitoare la secure	CDXXVI	416
Palatalizarea lui [v] în tivitură/tiveală, movilă, lapoviță (tipuri principale)	CDXV	411	Unități de măsură pentru lichide	CDXXVII	417
Palatalizarea lui [m] în milă, milos/milostiv	CDXVI	411	Principalele sensuri ale cuvântului cășiță	CDXXVIII	417
Forme de pl. ale subst. baltă	CDXVII	412	Principalele sensuri ale cuvântului plai	CDXXIX	418
Conjugarea verbului (a) minți	CDXVIII	412	Principalele sensuri ale cuvântului tarniță	CDXXX	418

0.1. La fel ca volumele anterioare, și acest volum din *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina* (în continuare: NALR-Mold.Bucov.) cuprinde material înregistrat în anchete de teren desfășurate, între anii 1967 și 1974, de prof. Vasile Arvinte (1927–2011), prof. Stelian Dumistrăcel (1937–2022), prof. Adrian Turculeț (1943–2021), de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” (toți trei având, paralel, și norme de cercetare), dr. Ion Nuță (1937–2011) și dr. Ion A. Florea (1941–2002), foști cercetători științifici în cadrul actualului Departament de dialectologie și sociolingvistică de la Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide” al Filialei Iași a Academiei Române. Anchetele pentru înregistrarea de *texte „dialectale”* (în continuare: TD) au continuat și după anul 1974, iar cele de „verificare” mult mai târziu.

0.2. De altfel, pe „scheletul” lucrării menționate s-a constituit rețeaua de puncte anchetate, în anii următori, pentru *Atlas Linguarum Europae* (ALE) și *Atlas Linguistique Roman* (ALiR), lucrări de interes internațional la care au colaborat V. Arvinte și St. Dumistrăcel. Este, așadar, o preocupare de profil ce poate fi invocată, pentru perioada de până în zilele noastre, ca fiind valorificată, direct și/sau indirect, și prin participarea unor dialectologi ieșeni la lucrările pentru *Atlas Multimédia Prosodique de l'Espace Roman* (prin proiectul național *Atlasul multimedia prosodic român*, AMPRom; director de proiect: Adrian Turculeț), dar, în fond, chiar și pentru *Atlasul lingvistic audiovizual al Bucovinei* (ALAB; director de proiect: Florin-Teodor Olariu).

0.3. În ceea ce privește localitățile-puncte de anchetă investigate, pentru NALR-Mold.Bucov., de fiecare dintre cei menționați (însoțiți de colegi, viitori „titulari” ai altor zone, mai ales la început, dar apoi și de colegii mai tineri, constituind, în unele cazuri, adevărate echipe de lucru), îi invităm pe cititori să consulte prima hartă din volumul de față, ce reproduce harta cu titlul *Numele oficial al localităților anchetate* din primul volum al lucrării (p. 10–11), utilizând de data aceasta avantajele policromiei. Data/perioada anchetelor cu Chestionarul (în continuare: Q), ca și efectuarea și participarea la înregistrarea de TD sunt, punct cu punct, menționate în tabelul intitulat „Data anchetelor, anchetatori (și participanți)” din *Noul Atlas lingvistic al României. Moldova și Bucovina*, volumul introductiv, *Date despre localități și informatori* (în continuare: Date), p. 409–420; pentru informații privind volumul respectiv, vezi și observațiile de mai jos, § 0.5.

0.4. Cu un gând pios în memoria colegilor noștri de Atlas dispăruți, membri ai echipei de bază care a proiectat lucrarea și a realizat primele volume ale *Atlasului*, ne vom referi la conținutul și problematica de redactare a volumului de față, lucrare având, de la cel de al treilea volum, concursul unor colegi din a doua și a treia generație a cercetătorilor-dialectologi de la Iași. Astfel, realizarea volumului al V-lea din NALR-Mold.Bucov. reprezintă rezultatul colaborării între unii membri ai echipei inițiale, la care ne-am referit la început, și colegi din următoarele generații de dialectologi ieșeni, cercetători științifici la Departamentul de dialectologie și sociolingvistică de la Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide” al Filialei Iași a Academiei Române: Doina Hreapcă (decedată în mai 2017), Luminița Botoșineanu, Veronica Olariu, Florin-Teodor Olariu și, în sfârșit, Alexandru Laurențiu Cohal. Aceștia, pe de o parte, și-au asumat sarcini importante ale celor dispăruți, în primul rând în ceea ce privește redactarea hărților analitice (în continuare: H) și a hărților interpretative și sintetice (în continuare: h), revizia hărților, ca și elaborarea sintezelor tematice reprezentând texte de tip „material necartografiat” (în continuare: MN), pentru realizarea acestor secțiuni de bază principalul rol și merit revenindu-le Luminiței Botoșineanu (sinteze de tip MN) și lui Florin-Teodor Olariu (H, h).

Pe de altă parte, colegii din a treia generație de cercetători-dialectologi ieșeni au meritul de a fi realizat, pe lângă alte obiective, redactarea, într-o viziune lexicografică originală, a indicelui de cuvinte și forme și de a fi contribuit, competent și creator, la punerea în operă a redactării asistate de calculator.

0.5. În textul de față vom prelua (uneori parțial) și, frecvent, actualiza paragrafe din *Prefața* la vol. IV. Astfel, mai întâi,

0.1. Comme les tomes précédents, ce volume de *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina* [Le Nouvel Atlas linguistique roumain, par régions. Moldavie et Bucovine] (ci-après : NALR-Mold.Bucov.) comprend le matériel enregistré pendant les enquêtes de terrain menées entre 1967 et 1974 par prof. Vasile Arvinte (1927–2011), prof. Stelian Dumistrăcel (1937–2022), prof. Adrian Turculeț (1943–2021), de l'Université « Alexandru Ioan Cuza » (tous les trois ayant aussi, en parallèle, des attributions de recherche), dr. Ion Nuță (1937–2011) et dr. Ion A. Florea (1941–2002), anciens chercheurs scientifiques dans l'actuel Département de dialectologie et sociolinguistique de l'Institut de Philologie Roumaine « Alexandru Philippide » de l'Académie Roumaine, Filiale de Iași. Les enquêtes pour l'enregistrement des textes « dialectaux » (ci-après : TD) se sont poursuivies même après 1974 et celles de « vérification » encore plus tard.

0.2. Au fond, sur l'« ossature » de l'ouvrage mentionné a été établi le réseau de points où ont été menées, les années suivantes, des enquêtes pour *Atlas Linguarum Europae* (ALE) et *Atlas Linguistique Roman* (ALiR), œuvres d'intérêt international auxquelles ont collaboré V. Arvinte et St. Dumistrăcel. Il s'agit donc d'une préoccupation de profil qui peut être invoquée, pour la période jusqu'à nos jours, comme étant également valorisée, directement et/ou indirectement, par la participation de quelques dialectologues de Iași aux travaux pour l'*Atlas Multimédia Prosodique de l'Espace Roman* (par le projet national *Atlasul multimedia prosodic român* [Atlas multimedia prosodique roumain], AMPRom ; directeur de projet : Adrian Turculeț), mais, en réalité, même pour *Atlasul lingvistic audiovizual al Bucovinei* [Atlas linguistique audiovisuel de la Bucovine] (ALAB ; directeur de projet : Florin-Teodor Olariu).

0.3. En ce qui concerne les localités-points d'enquête étudiées pour NALR-Mold.Bucov. par chacun des auteurs cités (qui ont été accompagnés, surtout au début, par des collègues, les futurs « titulaires » d'autres zones, et ensuite également par des collègues plus jeunes, constituant, en certains cas, de véritables équipes de travail), nous invitons les lecteurs à consulter la première carte de ce volume, qui reproduit la celle intitulée *Numele oficial al localităților anchetate* [Le nom officiel des localités enquêtées] du premier volume de l'ouvrage (pp. 10–11), en utilisant cette fois les avantages de la polychromie. La date/la période des enquêtes avec le Questionnaire (ci-après : Q), ainsi que la réalisation et la participation à l'enregistrement de TD sont, point par point, mentionnées dans le tableau intitulé „Data anchetelor, anchetatori (și participanți)” [Date des enquêtes, enquêteurs (et participants)] de *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina*, le volume introductif, *Date despre localități și informatori* [Données sur les localités et les informateurs] (ci-après : Données), pp. 409–420 ; pour plus d'informations sur ce volume, voir également les commentaires ci-dessous, § 0.5.

0.4. En ayant une pieuse pensée à la mémoire de nos collègues d'Atlas disparus, membres de l'équipe de base qui a conçu l'ouvrage et en a réalisé les premiers volumes, nous évoquerons le contenu et la problématique de la rédaction de ce volume, ouvrage jouissant depuis son troisième volume du concours de quelques collègues de la deuxième et troisième génération de chercheurs-dialectologues de Iași. Ainsi, la réalisation du cinquième volume de NALR-Mold.Bucov. est le fruit d'une collaboration entre certains membres de l'équipe initiale, que nous avons mentionnée au début, et des collègues des générations suivantes de dialectologues de Iași, chercheurs scientifiques au Département de dialectologie et sociolinguistique de l'Institut de Philologie Roumaine « Alexandru Philippide » de la Filiale de Iași de l'Académie Roumaine : Doina Hreapcă (décédée en mai 2017), Luminița Botoșineanu, Veronica Olariu, Florin-Teodor Olariu et, enfin, Alexandru-Laurențiu Cohal. D'une part, ils ont assumé d'importantes tâches de leurs collègues disparus, tout d'abord en ce qui concerne la rédaction de cartes analytiques (ci-après : C) et de cartes interprétatives et synthétiques (ci-après : c), leur révision ainsi que l'élaboration des synthèses thématiques représentant des textes de type « matériel non-cartographié » (ci-après : MN) ; pour la réalisation de ces sections fondamentales le rôle principal et le mérite reviennent à Luminița Botoșineanu (synthèses de type MN) et à Florin-Teodor Olariu (C, c).

D'autre part, les collègues de la troisième génération de chercheurs-dialectologues de Iași ont le mérite d'avoir accompli, entre autres objectifs, l'élaboration, dans une vision lexicographique originale, de l'index des mots et des formes et d'avoir contribué, de façon compétente et créative, à la mise en œuvre de l'édition et publication assistées par ordinateur.

0.5. Dans ce texte, nous reprendrons (parfois partiellement) et mettrons fréquemment à jour des paragraphes de la *Préface* au IVe volume. Ainsi, nous signalons tout d'abord les apparitions éditoriales précédentes

semnalăm aparițiile editoriale anterioare ale lucrării noastre: *Noul Atlas lingvistic al României. Moldova și Bucovina* (titlu impus de Editură în anul apariției), volumul introductiv, *Date despre localități și informatori* (420 p.) și volumul I de hărți și material necartografiat (XXXIV + 283 p.), București, Editura Academiei, 1987; *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina* (cu revenire la titlul inițial al seriei, cel propus de acad. Al. Rosetti și B. Cazacu), vol. II (XXXVI + 306 p.), Iași, Editura Academiei Române, 1997; volumul III: [a] *Prospect* (XX + 46 p., disponibil și pe CD); [b] hărți și material necartografiat (LXVII + 388 p.); [c] un *Supliment*, realizat de Adrian Turculeț și, din punct de vedere tehnic, de Veronica Olariu, cuprinzând materialul din punctele cu anchete privitoare la graiurile huțule din vol. I și II ale NALR-Mold.Bucov. (74 p.), Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2005, respectiv 2007 și, în sfârșit, volumul IV (2014), Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” (LXX + 366 p.), distins cu premiul „Bogdan Petriceicu Hasdeu” al Academiei Române.

Pe lângă volumele de H (+h) și MN menționate, programul nostru a mai cuprins realizarea (și publicarea) a trei volume de etno- și sociotexte, pe care le vom prezenta în § 3.

1. De la început, consemnăm faptul că volumul de față din NALR-Mold.Bucov. (la fel ca și volumele anterioare, al III-lea și al IV-lea) a fost realizat prin redactare asistată de calculator, într-o proiecție și metodologie descrise detaliat în *Prospectul* citat anterior și în *Prefața* la vol. III (p. XI–XV).

Excurs 1. Pentru o documentare suplimentară privitoare la această realizare, vezi, printre altele, Luminița Botoșineanu, Florin-Teodor Olariu, Silviu Bejinariu, *Un projet d'informatisation dans la cartographie linguistique roumaine. „Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina” en format électronique (e-NALR) – réalisations et perspectives*, în Emili Casanova Herrero, Cesáreo Calvo Rigual (eds.), în vol. *Actes del XXVIe Congrès Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques* (València, 6–11 septembre 2010), Berlin, De Gruyter, vol. VI, 2013, p. 2921–2930; Stelian Dumistrăcel, Doina Hreapcă, Luminița Botoșineanu, *The Digitization of Oral and Written Corpora and the Analysis of Discursive Spaces and Registers*, în vol. *Towards Multilingual Europe 2020: A Romanian Perspective* (Actele Conferinței Internaționale „Diaspora în cercetarea științifică și învățământul superior din România”, workshopul exploratoriu „Tehnologii lingvistice în cercetarea românească din țară și diaspora”, București, 25–28 septembrie 2012), editori: Dan Tufiș, Vasile Rus, Corina Forăscu, Editura Academiei Române, București, 2013, p. 56–79; Florin-Teodor Olariu, Veronica Olariu, *The Romanian Linguistic Cartography in the Digitizing Era: the Electronic Atlases*, în „Dialectologia et Geolingvistica”, nr. 22, 2014, p. 75–90; Silviu-Ioan Bejinariu, Ramona Luca, Florin-Teodor-Olariu, *A GIS-based Approach for Information Management in Geolinguistics*, în „Memoirs of the Scientific Sections of the Romanian Academy. Computer Science”, 2016, p. 37–45; Silviu-Ioan Bejinariu, Florin-Teodor Olariu, *Romanian Linguistic Atlases in Digital Format – a New Approach*, în „Philologica Jassyensia”, XIII, nr. 1 (25), 2017, p. 13–23.

În volumul de față publicăm integral răspunsurile obținute la un număr de 323 de întrebări din secțiunea numerotată 1526–2000 din Chestionarul NALR (în continuare: Q), reprezentând, în continuarea celor din vol. IV, capitolele [10] „Timpul; fenomene atmosferice” (întrebările cu nr. 1526–1615); [11] „Terenul; relieful” (nr. 1616–1655); [12] „Școala; armata; administrația” (nr. 1656–1738); [13] „Meserii; comerț” (nr. 1739–1843) și [14] „Diverse” (nr. 1844–2000).

Cu excepția întrebărilor referitoare la verbe și/sau forme verbale (clasă din care am reținut aici exclusiv răspunsurile cu relevanță diatopică deosebită din punct de vedere fonetic sau lexical, urmând ca, la fel ca pentru volumele anterioare, toate celelalte cuvinte-titlu din porțiunea respectivă a Q să fie publicate într-un volum aparte), s-au realizat 152 de H (așadar, de tip analitic), cu răspunsurile la tot atâtea întrebări, și un număr de 171 de sinteze tematice de tip material necartografiat. Pe baza unor fonetisme, cuvinte, forme și sensuri din răspunsurile de pe H sau din planșele MN au fost redactate 133 de hărți interpretative simple (în general, pe baza răspunsurilor la o singură întrebare), tipărite în colțul din stânga, jos, al paginii pe care este imprimată H sau, ca excepție (în cazul H cu note și comentarii ample, care nu ar lăsa loc unei h, sau al unor MN), la final, în secțiunea III (p. 407–418), dedicată h

de notre projet : *Noul Atlas lingvistic al României. Moldova și Bucovina* [Nouvel Atlas linguistique de la Roumanie. Moldavie et Bucovine] (titre imposé par la maison d'édition l'année de la publication), le volume introductif, *Date despre localități și informatori* (420 p.) et le Ier volume de cartes et matériel non-cartographié (XXXIV + 283 p.), București, Editura Academiei, 1987; *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina* (en revenant ainsi au titre original de la série, celui proposé par acad. Al. Rosetti et B. Cazacu), volume II (XXXVI + 306 p.), Iași, Editura Academiei Române, 1997; volume III : [a] *Prospect* (XX + 46 p., également disponible sur CD); [b] cartes et matériel non-cartographié (LXVII + 388 p.); [c] un *Supplément*, élaboré par Adrian Turculeț et, du point de vue technique, par Veronica Olariu, comprenant le matériel des points où on a fait aussi des enquêtes sur les parlers houtsoules, matériel correspondant aux volumes I et II de NALR-Mold.Bucov. (74 p.), Iași, Editura Universității « Alexandru Ioan Cuza », 2005, respectivement 2007; enfin, le volume IV (LXX + 366 p.), Iași, Editura Universității « Alexandru Ioan Cuza », 2014, qui a été récompensé par le prix « Bogdan Petriceicu Hasdeu » de l'Académie Roumaine.

Outre les volumes de C (+ c) et MN évoqués, notre programme a également comporté l'élaboration (et la publication) de trois volumes d'ethno- et sociotextes, que nous présenterons en § 3.

1. Dès le début, nous notons que le présent volume de la série NALR-Mold.Bucov. (ainsi que les deux volumes précédents, IIIe et IVe) a été publié à l'aide de l'ordinateur, selon une projection et une méthodologie décrites en détail dans le *Prospect* cité précédemment et aussi dans la *Préface* du IIIe volume (pp. XI–XV).

Excursus 1. Pour plus de documentation sur cette réalisation, voir, entre autres, Luminița Botoșineanu, Florin-Teodor Olariu, Silviu Bejinariu, *Un projet d'informatisation dans la cartographie linguistique roumaine. „Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina” en format électronique (e-NALR) – réalisations et perspectives*, en Emili Casanova Herrero, Cesáreo Calvo Rigual (eds.), *Actes del XXVIe Congrès Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques* (València, 6–11 septembre 2010), Berlin, De Gruyter, vol. VI, 2013, pp. 2921–2930; Stelian Dumistrăcel, Doina Hreapcă, Luminița Botoșineanu, *The Digitization of Oral and Written Corpora and the Analysis of Discursive Spaces and Registers*, en vol. *Towards Multilingual Europe 2020: A Romanian Perspective* (Actele Conferinței Internaționale « Diaspora în cercetarea științifică și învățământul superior din România », workshopul exploratoriu « Tehnologii lingvistice în cercetarea românească din țară și diaspora », București, les 25–28 septembre 2012), éditeurs: Dan Tufiș, Vasile Rus, Corina Forăscu, Editura Academiei Române, București, 2013, pp. 56–79; Florin-Teodor Olariu, Veronica Olariu, *The Romanian Linguistic Cartography in the Digitizing Era: the Electronic Atlases*, « Dialectologia et Geolingvistica », n° 22, 2014, pp. 75–90; Silviu-Ioan Bejinariu, Ramona Luca, Florin-Teodor-Olariu, *A GIS-based Approach for Information Management in Geolinguistics*, „Memoirs of the Scientific Sections of the Romanian Academy. Computer Science”, 2016, pp. 37–45; Silviu-Ioan Bejinariu, Florin-Teodor Olariu, *Romanian Linguistic Atlases in Digital Format – a New Approach*, „Philologica Jassyensia”, XIII, n° 1 (25), 2017, pp. 13–23.

Dans ce volume, nous publions intégralement les réponses à 323 questions de la section numérotée 1526–2000 du Q, qui représentent, dans le prolongement du contenu du IVe volume, les chapitres [10] « Le temps ; phénomènes atmosphériques » (questions n° 1526–1615); [11] « Le terrain ; le relief » (n° 1616–1655); [12] « L'école ; l'armée ; l'administration » (n° 1656–1738); [13] « Métiers ; commerce » (n° 1739–1843) et [14] « Varia » (n° 1844–2000).

Hormis les questions concernant les verbes et/ou les formes verbales (classe dont nous n'avons retenu ici que les réponses présentant une pertinence diatopique particulière du point de vue phonétique ou lexical, tous les autres mots-titre de cette partie du Q, tout comme les verbes des tomes précédents, étant à publier dans un volume séparé), nous avons élaboré 152 C (à savoir de type analytique), avec les réponses à un nombre identique de questions, et un nombre de 171 synthèses thématiques de type matériel non-cartographié. À partir d'un nombre de phénomènes phonétiques, mots, formes et sens que nous avons pu identifier parmi les réponses sur les C ou sur les planches MN, 133 cartes interprétatives simples ont été rédigées (généralement basées sur les réponses à une seule question), puis imprimées dans le coin inférieur gauche de la page sur laquelle est imprimée la C, ou, à titre exceptionnel (dans le cas des C avec de nombreuses notes et commentaires extensifs, qui ne laisseraient pas de place pour une c, ou bien dans le cas des planches MN), à la fin, dans la section III, consacrée aux c interprétatives. À part ces cartes interprétatives simples, la section mentionnée (pp. 407–418) comprend neuf

interpretative, la care se adaugă nouă hărți sintetice, cumulând informații despre fapte lingvistice prezente în răspunsuri din mai multe H, respectiv din sinteze tematice de tip MN.

Excurs 2. Menționăm faptul că, în conformitate cu sistemul adoptat de toate atlasele lingvistice regionale românești, în acest volum numerotarea H, a h și a planșelor de tip MN se face în continuarea celor din volumul anterior; astfel, prima H din vol. V poartă numărul 486, prima h interpretativă poartă numărul CCLXXXIX, prima h sintetică este numerotată în continuarea precedentelor, iar prima planșă cu MN poartă numărul 324.

2. Noutăți și inovații la publicarea volumelor din NALR-Mold.Bucov.

2.0. Continuându-ne preocuparea de a inova redacțional, adoptată deja la publicarea volumului IV (unde am încercat, de exemplu, o corelație a răspunsurilor de pe hărți cu fotografii de tip etnografic și cu expuneri tematice din volumele de texte publicate până acum ca parte integrantă a proiectului NALR-Mold.Bucov.), noutățile redacționale/editoriale pentru optimizarea științifică și în ceea ce privește lectura volumului de față le reprezintă, pe de o parte, continuarea înregistrării informațiilor obținute în urma anchetelor „poliglote” la ucrainenii din Bucovina și, pe de altă parte, realizarea în premieră, pentru fiecare H, a unei hărți fizice policrome de fundal, dar și altele (vezi, de exemplu, § 2.3, cu privire la redactarea sintezelor de tip MN).

2.1. Înregistrarea, ca o componentă parțial etnolingvistică a *Atlasului* nostru, a informațiilor cu privire la graiurile „huțule” din județul Suceava s-a desfășurat începând cu primele anchete cu Q întreprinse de colegul A. Turculeț în punctele de anchetă 464 (Izvoarele Sucevei), 465 (Brodina), respectiv 467 (Argel). De altfel, aceste informații sunt consemnate pe hărțile și în planșele MN din volumele III–IV, ca și în volumul de față, ca răspunsuri punctuale, însoțite sau nu, după caz, de comentarii mai largi (eventual în română) ale informatorilor, în timp ce adunarea sistematizată a celor mai importante informații din vol. I–II a fost realizată abia prin *Indicele de termeni* publicat ca *Supliment* (distinct editorial) la vol. III (vezi mai sus, § 0.5). De fapt, acest interes, determinat de realitatea lingvistică a zonei, concordă cu viziunea propusă cândva de Sextil Pușcariu, marele nostru precursor, având în vedere un „Atlas lingvistic al României”, care, pe lângă ilustrarea variației diatopice a limbii române, ca limbă majoritară, să includă și câteva localități reprezentative pentru cele mai importante comunități etnolingvistice minoritare de pe teritoriul țării. Acest deziderat asumat și pus în practică de autorii *Atlasului lingvistic român*, prin includerea în rețeaua de anchetă a două localități cu graiuri „rutene” din zona Bucovinei: Izvoarele Sucevei (ALR I, pct. 364) și Brodina (ALR II, pct. 366), și-a găsit o continuare în cadrul proiectului NALR, unde, pe lângă cele două puncte menționate, a fost reținută o a treia localitate – Argel.

2.2. Harta fizică policromă de fundal a fost realizată în cadrul unei intense și fructuoase colaborări cu Institutul de Informatică Teoretică din Iași al Academiei Române. Cu sprijinul direct al colegului informatician dr. Silviu Bejinariu, coautor la mai multe publicații de profil ale noastre, și pornind de la o hartă fizică digitală pe care acesta ne-a pus-o la dispoziție, au fost încercate mai multe variante cromatice care trebuiau să respecte două cerințe importante: să illustreze principalele unități de relief specifice Moldovei și Bucovinei și principalele cursuri de apă, dar, în același timp, culoarea să nu „bruieze” lectura materialului lingvistic (ca principal obiectiv al unui atlas de acest tip).

Excurs 3. De altfel, ținem să menționăm faptul că ideea noastră poate fi pusă în relație și cu faptul că o asemenea hartă de fond a fost realizată și utilizată la publicarea, de către Editura Academiei Române, începând din anul 1956, a hărților lingvistice din volumele „seriei noi” [s.n.] a *Atlasului lingvistic român II* (seria Emil Petrovici). Harta de fond din ALR II s.n. este realizată în nuanțe de bej corespunzătoare reliefului țării. Independent de această nouă proiecție pentru fondul hărților lingvistice din vol. V al NALR-Mold.Bucov., determinismul reperelor geografice în ceea ce privește valoarea răspunsurilor dintr-o anchetă dialectală a fost studiat, printre altele, cu privire la formele pozitive de relief și având în vedere atlasele lingvistice: cf. Stelian Dumitrăcel, *Termes pour les formes de relief. Le rôle de la variable géographique* („Revue de linguistique romane”, Paris-Strasbourg, t. 42, 1978, n°s 167–168, p. 293–306) și id., *Variabila geografică și variație semantică în răspunsurile din ancheta dialectală*

cartes synthétiques, cumulant des informations sur des faits linguistiques présents dans les réponses de plusieurs C, respectivement à partir de synthèses thématiques de type MN.

Excursus 2. Nous mentionnons le fait que, selon le système adopté par tous les atlas linguistiques régionaux roumains, dans ce volume la numérotation des C, des c et des planches de type MN se fait dans la continuité de celles du volume précédent ; ainsi, la première C du Ve volume porte le numéro 486, la première c interprétative porte le numéro CCLXXXIX, la première c synthétique est numérotée à la suite des précédentes et la première planche avec MN a le numéro 324.

2. Nouveautés et innovations lors de la publication de volumes de NALR-Mold.Bucov.

2.0. En poursuivant notre attachement à l’innovation éditoriale, déjà adoptée pour la publication du IVe volume (où nous avons essayé, par exemple, une corrélation des réponses cartographiées avec des photographies ethnographiques et des expositions thématiques des volumes de textes publiés jusqu’à présent comme partie intégrante du projet NALR-Mold.Bucov.), les nouveautés rédactionnelles/éditoriales pour l’optimisation scientifique et en ce qui concerne la lecture de ce volume sont données, d’une part, par l’effort de continuer à enregistrer les informations obtenues pendant les enquêtes « polyglottes » menées chez les Ukrainiens de Bucovine et, d’autre part, par la réalisation, pour la première fois, pour chaque C, d’une carte physique de fond, polychrome – mais aussi d’autres innovations (voir par exemple § 2.3., sur l’élaboration des synthèses de type MN).

2.1. L’enregistrement, en tant que composante partiellement ethnolinguistique de notre *Atlas*, des informations concernant les parlers « houtsoules » du département de Suceava a eu lieu à partir des premières enquêtes avec le Q menées par notre collègue A. Turculeț dans les points d’enquête 464 (Izvoarele Sucevei), 465 (Brodina), respectivement 467 (Argel). D’ailleurs, ces informations sont consignées sur les cartes et les planches MN des volumes IIIe et IVe, tout comme dans le présent volume, en tant que réponses ponctuelles, accompagnées ou non, selon le cas, par de plus amples commentaires (éventuellement en roumain) des informateurs, tandis que la collecte systématisée des informations les plus importantes des volumes I et II n’a été faite que par l’*Index des termes* publié comme *Supplément* (distinct du point de vue éditorial) au IIIe volume (voir ci-dessus, § 0.5). En fait, cet intérêt, déterminé par la réalité linguistique de la région, s’accorde avec la vision proposée autrefois par Sextil Pușcariu, notre illustre précurseur, visant un « Atlas linguistique de la Roumanie », qui, en plus d’illustrer la variation diatopique du roumain, comme langue majoritaire, devait aussi inclure quelques localités représentatives pour les communautés ethnolinguistiques minoritaires les plus importantes du pays. Ce souhait, assumé et mis en pratique par les auteurs de l’*Atlasul lingvistic român* en incluant dans le réseau d’enquête deux localités avec des parlers « ruthènes » de la région de Bucovine : Izvoarele Sucevei (ALR I, le point 364) et Brodina (ALR II, le point 366), a trouvé sa continuité dans le projet NALR, où, en plus des deux points mentionnés ci-dessus, une troisième localité – Argel – a été retenue.

2.2. La carte physique de fond, polychrome, a été réalisée dans le cadre d’une intense et fructueuse collaboration avec l’Institut d’Informatique Théorique de l’Académie Roumaine, Filiale de Iași. Avec le soutien direct de notre collègue informaticien dr. Silviu Bejinariu, co-auteur de plusieurs de nos publications de profil, et à partir d’une carte physique numérique qu’il nous a fournie, nous avons essayé plusieurs variantes chromatiques qui devaient répondre à deux exigences importantes : illustrer les principales unités de relief propres à la Moldavie et à la Bucovine et les principaux cours d’eau, mais en même temps la couleur ne devait pas « perturber » la lecture du matériel linguistique (en tant qu’objectif objectif d’un tel atlas).

Excursus 3. Nous voudrions d’ailleurs mentionner que notre idée peut être liée au fait qu’une telle carte de fond a été réalisée et utilisée pour la publication, par la Maison d’édition de l’Académie Roumaine, depuis 1956, des cartes linguistiques des volumes de la « nouvelle série » [s.n.] de l’*Atlasul lingvistic român II* (la série Emil Petrovici). La carte de fond de l’ALR II s.n. est réalisée dans des tons de beige correspondant au relief du pays. Indépendamment de cette nouvelle projection pour le fond des cartes linguistiques du Ve volume de NALR-Mold.Bucov., le déterminisme des repères géographiques sur la valeur des réponses dans une enquête dialectale a été étudié, entre autres, au regard des formes positives du relief et en tenant compte des atlas linguistiques : cf. Stelian Dumitrăcel, *Termes pour les formes de relief. Le rôle de la variable géographique* (« Revue de linguistique romane », Paris-Strasbourg, t. 42, 1978, n°s 167–168, pp. 293–306) et id., *Variabila geografică și variație semantică în răspunsurile din ancheta dialectală* [La variable géographique et variation sémantique dans les réponses de l’enquête

dialectală („Limba română”, București, t. 38, 1989, nr. 1, p. 17–29).

Policromia a fost extinsă și în ce privește hărțile interpretative și sintetice. Astfel, dacă în cazul primelor două volume ale seriei NALR-Mold.Bucov. realizate integral prin editare asistată de calculator (vol. III și IV), aceste hărți foloseau policromia doar în redarea hașurilor, începând cu volumul de față această opțiune e validă inclusiv pentru simbolurile utilizate în redactarea respectivelor hărți. Avantajul unei asemenea opțiuni tehnoredacționale devine evident mai ales în cazul hărților sintetice de final, care urmăresc paralel și comparativ același fenomen lingvistic extras din două sau mai multe hărți analitice și/sau liste cu material necartografiat: prin folosirea aceleiași nuanțe coloristice atât la hașuri, cât și la simboluri, sunt ilustrate continuități și iradierii ale unor particularități și, prin aceasta, configurarea microariilor dialectale din interiorul limitelor teritoriale ale graiurilor de tip moldovenesc (a se vedea, de exemplu, hărțile CDX-CDXVI de la p. 408–410).

La același capitol al optimizării aspectului grafic al prezentului volum în raport cu cele două volume anterioare editate cu ajutorul aplicației informatice create în centrul academic ieșean începând cu anul 2000, menționăm și efortul în direcția selectării unui font cât mai suplu și mai elegant pentru redarea transcrierilor fonetice utilizate în realizarea hărților analitice, precum și a sintezelor de tip MN. Au existat, în acest sens, mai multe opțiuni inițiale, din cadrul cărora, prin testări succesive efectuate pe numeroase hărți analitice, am reușit să o individualizăm pe cea care satisface cel mai bine criteriul clarității grafice, esențial în redactarea transcrierilor fonetice.

Astfel, prin cele două ajustări importante pe care le-am realizat în volumul de față la nivelul modalității de redare grafică (și, în final, publice) a materialului lingvistic din arhiva proiectului NALR-Mold.Bucov. (introducerea policromiei la nivel cartografic și optimizarea fontului folosit în redactarea răspunsurilor), am ajuns la o soluție redacțională pe care cititorii noștri, cercetători interesați de graiurile din Moldova, o vor putea aprecia în volumul de față și în volumele ce vor completa seria în viitor.

2.3. Încă de la realizarea primului volum al *Atlasului* nostru, am reproiectat realizarea așa-numitelor „texte redactate sub formă de material necartografiat”, ajungând, treptat, la sintezele tematice recente. De fapt, am depășit simplele liste de răspunsuri, notate punct cu punct, în ordinea crescătoare a punctelor din rețeaua unui atlas, așa cum se prezintă situația în cazul atlaselor regionale franceze, în primul volum din ALR II/I, dar și în primele încercări, timide, de sistematizare, din atlasele din seriile NALR și ALRR. Complexă și interpretativă, operând pe mai multe paliere, structurarea materialului necartografiat privilegiază, sub aspect criteriologic, tipologizarea lexicală, în principal din punct de vedere onomasiologic, dar uzează, în funcție de specificul întrebării, și de perspectiva semasiologică (aplicată în nota III). În interiorul fiecărui tip lexical, diferitele forme fonetice se ordonează după principiul frecvenței, urmând ca, la un număr egal de ocurențe, răspunsurile să fie date, crescător, în funcție de numerele corespunzătoare punctelor de anchetă. În situațiile particulare reprezentate, mai întâi, de răspunsurile multiple (în serie sinonimică) apoi de cele sintagmatice, încadrarea tipologică e dictată de primul element, care decide subsumarea față de tipul lexical coincident, iar poziția exactă a acestora este după răspunsurile simple, redată în ordinea precizată mai sus.

Excurs 4. Vezi discuția dezvoltată asupra acestei probleme în studiul semnat de Stelian Dumistrăcel, Doina Hreapcă și Luminița Botoșineanu, *Lucrările românești de geografie lingvistică și Dicționarul limbii române al Academiei: oferta lingvistică a materialului necartografiat și problema „literarizării”*, în „Anuar de lingvistică și istorie literară”, LV, 2015, p. 19–39, *passim*.

3. Am renunțat la una din componentele programului inovativ al vol. IV; ne referim la corelarea tematicii H și a redactărilor sub formă de MN cu texte reprezentând *vorbirea* subiecților și indicarea relației respective într-un paragraf (IV) al notelor de la hărți și de la redactările MN ce se pretau la o astfel de corelare. Motivul este, paralel, unul subiectiv, anume indisponibilitatea prelungită a cercetătorului care a efectuat această operație la volumul precedent, precum și lipsa unei planificări adecvate a respectivei lucrări, cronofage, dar și un

dialectologique] (« Limba română », București, t. 38, 1989, n° 1, pp. 17–29).

La polychromie a été également étendue quant aux cartes interprétatives et synthétiques. Ainsi, si dans le cas des deux premiers volumes de la série NALR-Mold.Bucov. entièrement réalisés à l’aide de l’ordinateur (vol. III et IV), ces cartes n’utilisaient la polychromie que pour rendre les hachures, à partir de ce volume, cette option est également valable pour les symboles utilisés dans l’élaboration des cartes respectives. L’avantage d’une telle option éditoriale devient évident surtout dans le cas de cartes synthétiques finales, qui mettent en exergue en parallèle et de manière comparative le même phénomène linguistique extrait de deux ou plusieurs cartes analytiques et/ou listes avec du matériel non-cartographié : en utilisant la même nuance de couleur à la fois pour les hachures et pour les symboles on peut illustrer les continuités et les propagations de certaines particularités linguistiques, et ainsi la configuration de micro-aïres dialectales à l’intérieur des limites territoriales du sous-dialecte moldave (voir, par exemple, les cartes CDX-CDXVI, pp. 408–410).

Au même chapitre de l’optimisation de l’aspect graphique du présent volume par rapport aux deux précédents édités à l’aide du logiciel créé au centre académique de Iași à partir de l’an 2000, mentionnons également l’effort pour la sélection d’une police aussi souple et élégante que possible pour rendre les transcriptions phonétiques utilisées dans la réalisation des cartes analytiques, ainsi que pour les synthèses de type MN. Il y avait en ce sens plusieurs options initiales, parmi lesquelles, par des tests successifs effectués sur de nombreuses cartes analytiques, nous sommes parvenus à identifier celle qui répondait le mieux au critère de clarté graphique, indispensable à la rédaction des transcriptions phonétiques.

Ainsi, à travers les deux ajustements importants que nous avons apportés dans le présent volume pour un meilleur rendu graphique du matériel linguistique de l’archive du projet NALR-Mold.Bucov. (l’introduction de la polychromie cartographique et l’optimisation de la police utilisée pour écrire les réponses sur la carte), nous sommes parvenus à une solution éditoriale que nos lecteurs, chercheurs intéressés par les parlers moldaves, pourront apprécier dans ce volume, mais aussi dans ceux qui complèteront la série à l’avenir.

2.3. C’est dès l’élaboration du premier volume de notre *Atlas* que nous avons repensé la réalisation des soi-disant « textes rédigés sous forme de matériel non-cartographié », atteignant progressivement les récentes synthèses thématiques. En fait, nous sommes allés au-delà des simples listes de réponses enregistrées point par point, dans l’ordre croissant des points du réseau d’un atlas, comme c’est le cas pour les atlas régionaux français, pour le premier volume de ALR II/I, mais aussi pour les premières tentatives, timides, de systématisation dans les atlas des séries NALR et ALRR. Complexe et interprétative, opérant à plusieurs niveaux, la structuration du matériel non-cartographié privilégie, du point de vue critériologique, la typologie lexicale, surtout dans la perspective onomasiologique, mais utilise aussi, selon la spécificité de la question, la perspective semasiologique (appliquée dans la note III). À l’intérieur de chaque type lexical, les différentes formes phonétiques sont ordonnées selon le principe de la fréquence, pour qu’en cas d’un nombre égal d’occurrences les réponses soient données par ordre croissant, selon les numéros correspondant aux points d’enquête. Dans les situations particulières représentées d’abord par les réponses multiples (en séries synonymiques), puis par les réponses syntagmatiques, la classification typologique est dictée par le premier élément, qui décide la subordination par rapport au type lexical principal, tandis que leur position exacte est après les réponses simples, données dans l’ordre spécifiée ci-dessus.

Excursus 4. Voir la discussion développée sur cette question dans l’étude signée par Stelian Dumistrăcel, Doina Hreapcă et Luminița Botoșineanu, *Lucrările românești de geografie lingvistică și Dicționarul limbii române al Academiei: oferta lingvistică a materialului necartografiat și problema „literarizării”* [Les ouvrages roumaines de géographie linguistique et le Dictionnaire de la langue roumaine de l’Académie : l’offre linguistique du matériel non-cartographié et le problème de la « littérisation »], « Anuar de lingvistică și istorie literară », LV, 2015, pp. 19–39, *passim*.

3. Nous avons abandonné l’une des composantes du programme novateur du IVe volume ; il s’agit de la corrélation de la thématique des C et des MN avec des textes représentant le *parler* des sujets et l’indication de cette relation dans un paragraphe (IV) inclus dans les notes des cartes et des MN qui se prêtaient à une telle corrélation. La raison en est à la fois subjective, à savoir l’indisponibilité prolongée du chercheur qui a effectué cette opération dans le volume précédent, ainsi que l’absence d’une planification adéquate de ce travail chronophage, et objective, mais nous y reviendrons plus loin.

altul în mare măsură obiectiv, asupra căruia vom insista în continuare.

Excurs 5. Având în vedere fluidizarea expunerii (și a lecturii!), prezentăm aici abrevierile folosite în continuare pentru titlurile volumelor la care trimitem curent:

Ancheta = Stelian Dumistrăcel, în colaborare cu Doina Hreapcă și Ion-Horia Bîrleanu, *Ancheta dialectală ca formă de comunicare*, Iași, Editura Academiei Române, 1997, 453 p.;

Texte I/1 = *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina. Texte dialectale*, vol. I, partea 1, culese de Stelian Dumistrăcel și publicate de Doina Hreapcă și Ion-Horia Bîrleanu, Iași, Editura Academiei Române, 1993, 347 p.;

Texte I/2 = *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina. Texte dialectale*, vol. I, partea a 2-a, culese de Stelian Dumistrăcel și publicate de Doina Hreapcă și Ion-Horia Bîrleanu, Iași, Editura Academiei Române, 1995, 350 p.;

Texte II/1 = *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina. Texte dialectale*, vol. II, partea 1, culese de Ion-Horia Bîrleanu și publicate de Doina Hreapcă și Ion-Horia Bîrleanu, cu o prefață de Stelian Dumistrăcel, București, Editura Academiei Române, 2002, 340 p.

Alte abrevieri: inf. = informator(ul); pl. = planșa.

3.1. Dacă facem o comparație între sumarul vol. IV și cel al volumului de față, observăm că, măcar datorită succesiunii întrebărilor din Q NALR, volumul anterior cuprinde prezentarea mai multor capitole esențiale referitoare la viața și ocupațiile tradiționale ale locuitorilor din mediul rural, cum ar fi cultivarea cânepii și a inului, ca și diferite aspecte ale prelucrării în industria casnică a acestor plante (tehnici, unelte etc.), pădurea (specii de copaci), vânătoarea, pescuitul, păsări, prepararea unor mâncăruri specifice, îmbrăcăminte țărănească, domenii asupra cărora anchetatorii au insistat, apoi, prin înregistrarea de etnoexte (asupra specificului acestora revenim și mai jos, § 4.2). Tematica H și a sintezelor redactate sub formă de MN din volumul de față, prezentată deja mai sus, în § 1, este comparativ mai săracă, dar, firește, există texte și cu privire la temele menționate acolo (adesea numai expuneri fragmentare), cum ar fi, de exemplu, textele pe care le numim „libere”, în grupaje menționate, de exemplu, în *Indicele tematic* al volumelor Texte I/1 și Texte I/2 (indice publicat în Texte I/2, p. 343–350), sub titluri cum ar fi *Amintiri* (p. 343), *Din viața subiectului* (p. 345), *Întâmplări. Jocuri de copii* (p. 346), *Obiceiuri* (p. 347), *Preparate culinare* (p. 348) etc.

3.2. Revenim acum, cu simplificări, asupra unui aspect la care ne-am mai referit. Componenta etnografică este, de fapt, ilustrată prin însuși conținutul H și al redactărilor sub formă de MN, care cuprind nu doar cuvintele obținute ca răspunsuri la întrebările din Q, ci, pe lângă acestea (de exemplu, pe marginea H), și bogate explicații și comentarii ale subiecților. Important este însă faptul că, pe lângă volumele în care sunt publicate H (inclusiv h) și sintezele redactate sub formă de MN, una din părțile componente ale Atlasului o reprezintă volumele intitulate *Texte dialectale* (asupra titlului vom reveni; cf. § 3.2.3), ce cuprind secțiuni cu numeroase ilustrații foto privitoare la ansamblul mediului rural, locuință și atenanse, ocupații, unelte specifice, alimentație (viziunea „cuvinte și lucruri”), ceea ce îndreptățește, în plus, considerarea NALR-Mold.Bucov., ca și a aparițiilor similare din seriile NALR/ALRR, drept autentice atlase *etnolingvistice*.

3.2.1. Așa cum aminteam în volumul precedent, lansarea, în 1963, de către Al. Rosetti și B. Cazacu, a proiectului „*Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni*” s-a inspirat după inițiativa lui Albert Dauzat, care, în 1939, a propus și promovat ideea alcătuirii lucrării de ansamblu intitulată „*Le Nouvel atlas linguistique de la France par régions*”; însăși deplina corespondență a cuvintelor evidențiate prin italice din titlurile citate este concludentă în această privință. Numai că, la punerea în operă a proiectului francez, după ce au revenit chiar asupra chestionarului Dauzat, orientând anchetele spre *etnolingvistică*, autorii atlaselor regionale franceze au ales, pentru toate volumele publicate, titlul generic „*Atlas linguistique et ethnographique*”, urmat de precizarea zonei dialectale (sau numai geografice); de exemplu: „*Atlas linguistique et ethnographique du Lyonnais*” (începând cu vol. I, 1956), respectiv „*~ de la Gascogne*”, sau „*~ du Centre*” etc., toate cu secțiuni de schițe și desene ale obiectelor investigate prin orientarea chestionarului. Se consideră că această orientare a reprezentat o critică adusă „caracterului abstract” al atlasului lingvistic Gilliéron, prin punerea în aplicare a progreselor de studiu aduse de viziunea „les mots et les choses”, modelul direct, recunoscut, fiind atlasul realizat de Karl Jaberg și

Excursus 5. Pour la fluidité de l'exposition (mais aussi de la lecture !), nous présentons ici les abréviations utilisées pour les titres des volumes auxquels nous nous référons régulièrement :

Ancheta = Stelian Dumistrăcel, en collaboration avec Doina Hreapcă et Ion-Horia Bîrleanu, *Ancheta dialectală ca formă de comunicare* [L'enquête dialectale en tant que forme de communication], Iași, Editura Academiei Române, 1997, 453 p. ;

Texte I/1 = *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina. Texte dialectale* [Le Nouvel Atlas linguistique roumain, par régions. Moldavie et Bucovine. Textes dialectaux], vol. I, 1ère partie, recueillis par Stelian Dumistrăcel et publiés par Doina Hreapcă et Ion-Horia Bîrleanu, Iași, Editura Academiei Române, 1993, 347 p. ;

Texte I/2 = *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina. Texte dialectale*, vol. I, 2e partie, recueillis par Stelian Dumistrăcel et publiés par Doina Hreapcă et Ion-Horia Bîrleanu, Iași, Editura Academiei Române, 1995, 350 p. ;

Texte II/1 = *Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina. Texte dialectale*, vol. II, 1ère partie, recueillis par Ion-Horia Bîrleanu et publiés par Doina Hreapcă et Ion-Horia Bîrleanu, avec une préface de Stelian Dumistrăcel, București, Editura Academiei Române, 2002, 340 p.

Autres abréviations : inf. = (l')informateur; pl. = (la) planche.

3.1. Si l'on fait une comparaison entre le sommaire du tome IV et celui du présent tome, on remarque que, vu la suite des questions dans le Q NALR, le volume précédent contient la présentation de plusieurs chapitres essentiels concernant la vie et les occupations traditionnelles des habitants des zones rurales, telles que la culture du chanvre et du lin, ainsi que divers aspects relatifs à l'exploitation domestique de ces plantes (techniques, outils, etc.), la forêt (espèces d'arbres), la chasse, la pêche, les oiseaux, la manière de cuisiner des plats spécifiques, les vêtements paysans – domaines sur lesquels les enquêteurs ont ensuite insisté en enregistrant des ethno-textes (nous allons revenir ci-dessous sur leurs spécificités, § 4.2). La thématique des C et des synthèses rédigées sous forme de MN dans ce volume, déjà présentée plus haut (voir § 1), est relativement plus pauvre, mais il y a cependant quelques textes sur les thèmes mentionnés (souvent seulement des exposés fragmentaires), tels que, les textes que nous appelons « libres », dans des groupements signalés, par exemple, dans l'*Index thématique* des volumes Textes I/1 et Textes I/2 (index publié dans Textes I/2, pp. 343–350), sous des titres tels que *Mémoires* (p. 343), *De la vie du sujet* (p. 345), *Histoires. Jeux d'enfants* (p. 346), *Coutumes* (p. 347), *Plats* (p. 348), etc.

3.2. Revenons maintenant, en simplifiant, sur un aspect que nous avons déjà abordé précédemment. La composante ethnographique est illustrée, en effet, par le contenu même des C et des MN, qui comprennent non seulement les mots obtenus en réponse aux questions du Q, mais aussi (par exemple, en marge des C) de riches explications et commentaires des sujets. Ce qui importe cependant, c'est que, outre les volumes dans lesquels ont été publiés des C (y compris des c) et des synthèses rédigées sous forme de MN, l'un des éléments constitutifs de l'Atlas sont les volumes intitulés *Texte dialectale* [Textes dialectaux] (nous allons revenir sur le titre; cf. § 3.2.3), qui comportent des sections avec de nombreuses illustrations photographiques portant sur l'ensemble de l'environnement rural, l'habitation et les dépendances, les occupations, les outils spécifiques, l'alimentation (la vision « les mots et les choses »), ce qui nous permet en outre de considérer NALR-Mold.Bucov., ainsi que les parutions similaires dans la série NALR/ALRR, comme des atlas *ethnolingvistiques* authentiques.

3.2.1. Comme nous l'avons déjà mentionné dans le volume précédent, le lancement, en 1963, par Al. Rosetti et B. Cazacu, du projet « *Le Nouvel atlas linguistique roumain, par régions* » s'est inspiré de l'initiative d'Albert Dauzat, qui, en 1939, a proposé et promu l'idée d'un ouvrage global intitulé « *Le Nouvel atlas linguistique de la France par régions* » ; la correspondance absolue des mots soulignés en italique dans les titres cités est concluante à cet égard. Cependant, lors de la mise en œuvre du projet français, après avoir repris le questionnaire Dauzat, orientant les enquêtes vers l'*ethnolinguistique*, les auteurs des atlas régionaux français ont choisi, pour tous les volumes publiés, le titre générique « *Atlas linguistique et ethnographique* », suivi par la mention de la zone dialectale (ou uniquement géographique) ; par exemple : « *Atlas linguistique et ethnographique du Lyonnais* » (à partir du vol. I, 1956), respectivement « *~ de la Gascogne* », ou « *~ du Centre* », etc., tous avec des sections de croquis et de dessins des objets investigués par l'orientation du questionnaire. Cette orientation est considérée comme une critique du « caractère abstrait » de l'atlas linguistique Gilliéron, moyennant la mise en œuvre des progrès d'étude apportés par la vision « les mots et les choses », le modèle direct, reconnu, étant l'atlas réalisé par Karl Jaberg et Jakob Jud (cf. Gaston Tuaillon,

Jakob Jud (cf. Gaston Tuaillon, *Comportements de recherche en dialectologie française*, Paris, Editions du CNRS, 1976, p. 18–19). Astfel, putem constata că dialectologii români nu au dus până la ultimele consecințe modelul francez, evoluat, iar atlasele regionale românești, lingvistice și etnografice în aceeași măsură, au păstrat titulatura tradițională, limitată și nesatisfăcătoare din perspectiva tematicii și, respectiv, a ofertei interdisciplinare, situație comparabilă cu aceea a titlaturii așa-numitelor „texte dialectale”.

3.2.2. Căci proiecția atlaselor lingvistice românești din a doua generație, de după Weigand (*Linguistischer Atlas des dacorumänischen Sprachgebiets*, 1909, unul fonetic și lexical), respectiv ALR I și ALR II, se orientase deja după viziunea școlii de geografie lingvistică Jaberg – Jud, pusă în operă prin celebrul *Sprach- und Sachatlas Italiens und der Südschweiz* (Zofingen, 8 volume, 1928–1940). ALR I (în special prin volumul al doilea) și ALR II/I, acesta printr-o susținută preocupare pentru etnolingvistică (vezi secțiunile B și C), dar mai ales volumele I–V din ALR II *serie nouă*, au avut la bază un chestionar inspirat de profilul atlasului Jaberg – Jud, orientare ce s-a transmis, fidel, în *Chestionarul NALR* și, deci, în atlasele publicate aparținând acestei serii.

3.2.3. Este general recunoscută teza după care înregistrarea de *texte orale* de către dialectologi urmărește realizarea unei baze de date necesare, în primul rând, pentru studierea *sintaxei* graiurilor, motiv pentru care se și înregistrează vorbirea în registre variate, finalitatea reprezentând-o cunoașterea (eventualelor) *caracteristici sintactice dialectale*, așadar una de domeniul gramaticii.

Excurs 6. Ca exemple, cităm doar două studii monografice în care, pentru cercetarea temelor, autoarele au folosit și înregistrări de texte din arhiva NALR-Mold.Bucov.: Magdalena Vulpe, *Subordonarea în frază în dacoromâna vorbită*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980; Sabina Teiuș, *Coordonarea în vorbirea populară românească*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980.

Dar, din păcate, o abordare inițială unilaterală (poate numai editorial; vezi, de exemplu, titlul „suplementului” la *Atlasul lingvistic român II/I*, publicat de Petrovici: *Texte dialectale*) și o anumită inerție în zona terminologiei conduc spre o aparentă supracreditare, adjectivul „(texte) dialectale” fiind, se pare, interpretat ca o promisiune (eventual neonorată!), de vreme ce i s-ar putea conferi, de cei din afara profesiei, particularitatea de a reflecta numai *aspectul diatopic* al vorbirii dialectofonilor!

Excurs 7. La publicarea, în anul 2002, a celui de al treilea volum de texte din arhiva NALR-Mold.Bucov., Secția de Filologie de la Editura Academiei a stăruit să păstrăm titlul „Texte dialectale”, așadar, în van pusesem în discuție această inadvertență terminologică încă în prefața la vol. Texte II/I, intitulată „Texte dialectale, texte orale, etno- și sociotexte” (vol. cit., p. 12–13).

În realitate, adjectivul respectiv caracterizează doar una dintre trăsăturile textelor publicate în urma anchetelor (într-adevăr) dialectale. Ținând seama de elementele de bază ale întreprinderii, suntem, de fapt, în prezența unor texte *orale* (de vreme ce înregistrează un anumit „canal”, vorbirea), ce trebuie recunoscute, din perspectiva „mesajului”, ca *etnotexte*, respectiv *sociotexte* (ultimul aspect exemplar ilustrat, de exemplu, încă de culegerea *Graiul nostru*, vol. I, 1906), și, numai din punctul de vedere al „codului”, ca *texte dialectale*, trăsături la care se poate adăuga, pentru faza publicării, caracteristica de *texte transcrise fonetic*.

4. Latura etnografică a anchetelor cu Q NALR (reflectată și în volumele pendinte publicate) ne-a inspirat orientarea investigațiilor de teren în ceea ce privește preluarea fotografică a aspectelor locale demne de interes pentru cel care este interesat de specificul rural din diferite zone ale Moldovei și Bucovinei.

De altfel, subliniem faptul că o interpretare adecvată a răspunsurilor de pe H și din sintezele de tip MN poate fi făcută nu numai în corelație cu etnotextele înregistrate, ci și urmărind imaginile mediului și obiectele desemnate în cursul anchetei.

Excurs 8. De altfel, în diferite împrejurări, însuși Emil Petrovici sublinia unitatea de preocupări și de metode dintre volumele de hărți și cele de texte, ca părți componente ale aceleiași lucrări; cf. Stelian Dumistrăcel, *Probleme ale publicării și ipostaze ale utilizării textelor dialectale ca*

Comportements de recherche en dialectologie française, Paris, Editions du CNRS, 1976, pp. 18–19). Aussi pouvons-nous constater que les dialectologues roumains n’ont pas porté jusqu’aux dernières conséquences le modèle français, évolué, et les atlas régionaux roumains, à la fois linguistiques et ethnographiques, ont conservé le titre traditionnel, limité et insatisfaisant du point de vue de la thématique, respectivement de l’offre interdisciplinaire, situation comparable à celle du titre des soi-disant « textes dialectaux ».

3.2.2. La projection des atlas linguistiques roumains de deuxième génération, après Weigand (*Linguistischer Atlas des dacorumänischen Sprachgebiets*, 1909, atlas phonétique et lexical), respectivement après ALR I et ALR II, était déjà orientée selon la vision de l’école de géographie linguistique Jaberg – Jud, mise en œuvre par le célèbre *Sprach- und Sachatlas Italiens und der Südschweiz* (Zofingen, 8 volumes, 1928–1940). ALR I (notamment par son deuxième tome) et ALR II/I (par une préoccupation soutenue pour l’ethnolinguistique – voir les sections B et C), mais surtout les tomes I–V de ALR II *nouvelle série*, ont eu comme point de départ un questionnaire inspiré par le profil de l’atlas Jaberg – Jud, une orientation fidèlement transmise dans le questionnaire NALR et, par conséquent, dans les atlas publiés appartenant à cette série.

3.2.3. Il est généralement admis que l’enregistrement de *textes oraux* par les dialectologues vise à créer une base de données nécessaire, en premier lieu, pour étudier la *syntaxe* des patois ; c’est pourquoi la parole est enregistrée dans différents registres, la finalité étant la connaissance des (éventuelles) *caractéristiques syntaxiques dialectales*, donc relevant de la grammaire.

Excursus 6. À titre d’exemples, nous citons deux études monographiques dans lesquelles, pour la recherche des thèmes, les auteurs ont utilisé, entre autres, des enregistrements de textes de l’archive NALR-Mold.Bucov. : Magdalena Vulpe, *Subordonarea în frază în dacoromâna vorbită* [La subordination dans la phrase dans le daco-roumain parlé], București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980; Sabina Teiuș, *Coordonarea în vorbirea populară românească* [La coordination dans le parler populaire roumain], București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980.

Mais, malheureusement, une première approche unilatérale (peut-être seulement du point de vue éditorial ; voir, par exemple, le titre du supplément à l’*Atlas linguistique roumain II/I*, publié par Petrovici : *Textes dialectaux*), ainsi qu’une certaine inertie dans la zone de la terminologie aboutissent à un apparent surcrédit, l’adjectif « (textes) dialectaux » étant, semble-t-il, interprété comme une promesse (éventuellement non tenue !), puisque les spécialistes hors profession pourraient lui attribuer la particularité de refléter seulement l’*aspect diatopique* du parler des dialectophones !

Excursus 7. À la parution, en 2002, du troisième volume de textes de l’archive NALR-Mold.Bucov., la Section de Philologie des Éditions de l’Académie a insisté pour la conservation du titre « Texte dialectale » [Textes dialectaux], il était donc inutile de remettre en question cette imprécision terminologique dès la préface du tome Textes II/I, intitulée « Textes dialectaux, textes oraux, ethno- et socio-textes » (vol. cit., pp. 12–13).

En réalité, l’adjectif ne caractérise qu’un des particularités des textes publiés à la suite des enquêtes (réellement) dialectales. Compte tenu des éléments de base de l’entreprise, on est en effet face à des textes *oraux* (puisque ils enregistrent un certain « canal », la parole), qui doivent être reconnus, du point de vue du « message », comme *ethno-textes*, respectivement *socio-textes* (le dernier aspect exemplairement illustré, par exemple, dès le recueil *Graiul nostru* [Notre patois], tome I, 1906), et, seulement du point de vue du « code », comme *textes dialectaux*, particularités auxquelles on peut ajouter, pour la phase de la publication, celle des *textes transcrits phonétiquement*.

4. Le côté ethnographique des enquêtes avec le Q NALR (reflété dans les volumes publiés) nous a inspiré pour orienter les investigations de terrain vers le prélèvement photographique des aspects locaux dignes d’intérêt pour quiconque s’intéresse à la spécificité rurale des différentes zones de Moldavie et de Bucovine.

Par ailleurs, nous soulignons qu’une interprétation adéquate des réponses sur les C et sur les synthèses de type MN peut être réalisée non seulement en corrélation avec les ethno-textes enregistrés, mais aussi en suivant les images de l’environnement et des objets désignés lors de l’enquête.

Excursus 8. D’ailleurs, en diverses circonstances, Emil Petrovici lui-même a souligné l’unité de préoccupations et de méthodes entre les volumes de cartes et ceux de textes, en tant que parties constitutives d’un même ouvrage ; cf. Stelian Dumistrăcel, *Probleme ale publicării și ipostaze ale utilizării textelor dialectale ca instrument de cercetare* [Problèmes de publication et hypostases de

4.1. De fapt, la Departamentul de dialectologie și sociolingvistică de la Institutul de Filologie Română „A. Philippide” dispunem de o „Arhivă foto”, cuprinzând câteva sute de filme cu fotografii de caracter etnolingvistic prelevate în timpul investigațiilor de teren. Dintre acestea, de exemplu, la tipărirea volumelor de Texte I/1 și Texte I/2 (exceptând fotografiile inf. principali), am selectat ca potrivite pentru reproducere pe un format de hârtie destul de puțin satisfăcător, un număr de 111 fotografii, pentru cele 28 de localități-puncte de anchetă pentru care am publicat etno- și sociotexte (transcrise fonetic) în primul volum, respectiv un număr de 208 fotografii pentru cele 20 de localități-puncte de anchetă pentru care am publicat etno- și sociotexte în al doilea volum (așadar un total de 319). Fotografiile publicate sunt dispuse în *planșe* ce au, în afară de teme generale (cităm titluri cum ar fi „Elemente ale habitatului rural tradițional”, „Obiecte și unelte în gospodăria țărănească; mijloace de transport”, „Prelucrarea cânepii”, „Portul tradițional”), imagini referitoare la un specific geografic al zonei, la care ne vom referi în continuare. Acestea sunt „Utilizarea stufului în gospodăria rurală” (cu fotografii din localitățile Oancea, Muncelu, Vetrișoia și Cârja), „Pescuitul; unelte” (cf. Texte I/1, p. 322–325), respectiv „Utilizarea apei curgătoare: instalații și practici din mediul rural”, „Instalații și unelte pentru prelucrarea lemnului, pieilor și din gospodărie; unelte de pescuit” (Texte I/2, p. 299–304).

4.2. Publicarea acestor fotografii se datorează unui aspect pe care l-au pus în evidență deplasările de teren pentru NALR, dar și pentru un proiect de colaborare (din perioada 1992–1996) al unei echipe de la Institutul „Philippide” (Stelian Dumistrăcel, Doina Hreapcă, Ion-Horia Birleanu) și de la Institutul de Lingvistică al Academiei de Științe a Republicii Moldova (Vasile Pavel, Valentina Corcimari, Valeriu Scifos), intitulat „Graiuri românești de la est de Carpați: etno- și sociotexte” (anchete în 30 de localități din Moldova istorică): existența unor deosebiri privind habitatul locuitorilor pe zone marcate (și) de mari cursuri de apă, cum sunt Nistrul, Dunărea și Prutul, și, firește, de Carpați. Avem în vedere, aici, una dintre dominante, anume materialele de construcție, respectiv lipsa acestora. Pe Nistru în sus, urmând determinarea unui uriaș areal european, care începe în Spania, Italia, Grecia, iar la noi este prezent și în Dobrogea, dominantă pentru construirea caselor și a unor lungi garduri despărțitoare între proprietăți este piatra, ca lespezi de calcar, realitate observată, de exemplu, în localități sau în drumul spre localități cum sunt Onițcani (Criuleni), Saharna (Rezina) ori Cosăuți (Soroca). Pe de altă parte, Prutul, cu bălțile sale și cu absența, în zonă, a pădurilor propriu-zise (facem abstracție de luncile de sălcii, nesatisfăcătoare și necorespunzătoare ca material de construcție), a impus folosirea stufului în cele mai diverse situații: dincolo de acoperișuri de case, de tot feluri de adăposturi și de garduri, am remarcat și ciudățeniile (pentru un sucevean – chiar de pe Siret): din stuf era făcută „căsuța” câinelui, cuibarul găinilor (format dintr-un colac de stuf), ba chiar, culmea, trei fire de stuf legate între ele și înfipite în pământ serveau ca araci pentru vița de vie! Situația se schimbă, în Moldova, după ce trecem Siretul spre vest, specificul culturii materiale a lemnului fiind puternic marcat încă din zona subcarpatică.

Excurs 9. Ne-am referit pentru prima dată la specificul celor trei zone ale culturii materiale rurale ca expresie a variabilei geografice în comunicarea (redactată în colaborare cu Doina Hreapcă) *Mărturia lingvistică a determinismelor primordiale. Etnotexte pentru aria dacoromânească est-carpatică*, prezentată la a doua ediție a Conferinței Naționale de Filologie „Limba română azi”, Iași – Chișinău, august 1992.

4.3. Putem ilustra aspectele la care ne-am referit anterior trimițând, aleatoriu, la fotografiile publicate pentru două localități anchetate pentru NALR-Mold.Bucov., aparținând la două zone diferite și tipice din perspectiva urmărită: Oancea, județul Galați, situată pe râul Prut, și Negriștea, situată în partea de nord-vest a județului Vrancea, într-o zonă montană, pe malul stâng al râului Putna. Iată, după Texte I/1 și Texte I/2, la care trimitem sistematic, inventarul fotografiilor publicate pentru cele două localități.

Tabel 1

Punctul 633, Oancea, jud. Galați; anchetă efectuată între 28.VII. și 1.VIII.1970; foto executate de I.-H. Birleanu și Stelian Dumistrăcel.

4.1. En effet, au Département de dialectologie et sociolinguistique de l'Institut de Philologie Roumaine « A. Philippide » nous disposons d'une « Archive photo », comprenant quelques centaines de films avec des photographies à caractère ethnolinguistique prises pendant les enquêtes de terrain. Parmi celles-ci, par exemple, pour l'impression des tomes Textes I/1 et Textes I/2 (à l'exception des photographies des informateurs principaux), nous avons retenu comme pouvant être reproduites, sur un format papier assez peu satisfaisant, 111 photos pour les 28 localités-points d'enquête pour lesquelles nous avons publié des ethno- et socio-textes (transcrits phonétiquement) dans le premier volume, respectivement 208 photos pour les 20 localités-points d'enquête pour lesquelles nous avons publié des ethno- et socio-textes dans le second volume (à savoir un total de 319 photos). Les photos publiées sont disposées dans des planches qui comportent, outre des thèmes généraux, des titres tels que « Éléments de l'habitat rural traditionnel », « Objets et outils dans l'habitation paysanne ; moyens de transport », « Le travail du chanvre », « Le costume traditionnel », images faisant référence à une spécificité géographique de la région, à laquelle nous ferons référence ci-dessous. Il s'agit de « L'utilisation du roseau dans les habitations rurales » (avec des photos des localités Oancea, Muncelu, Vetrișoia et Cârja), « Pêche ; outils » (cf. Textes I/1, pp. 322-325), respectivement « L'utilisation de l'eau courante : installations et pratiques dans les zones rurales », « Installations et outils pour travailler le bois, le cuir et dans l'habitation paysanne ; outils de pêche » (Texte I/2, pp. 299-304).

4.2. La publication de ces photos est due à un aspect mis en évidence lors de déplacements sur le terrain pour le NALR, mais aussi pour un projet de collaboration (de 1992 à 1996) d'une équipe de l'Institut « Philippide » (Stelian Dumistrăcel, Doina Hreapcă, Ion-Horia Birleanu) et de l'Institut de Linguistique de l'Académie des Sciences de la République de Moldavie (Vasile Pavel, Valentina Corcimari, Valeriu Scifos), intitulé « Graiuri românești de la est de Carpați: etno- și sociotexte » [Parlers roumains à l'Est des Carpates : ethno- et socio-textes] (enquêtes dans 30 localités de la Moldavie historique) : l'existence de différences pour ce qui est de l'habitat dans les zones marquées (entre autres) par de grands cours d'eau, tels que le Dniestr, le Danube et le Prut, et, bien sûr, par les Carpates. Nous avons à l'esprit, ici, l'un des dominants, à savoir le manque de matériaux de construction. En effet, en amont de la rivière de Dniestr, suite à la détermination d'une immense zone européenne, qui commence en Espagne et continue en Italie ou en Grèce, de même que, dans notre pays, dans la région de Dobroudja, la pierre, sous la forme de dalles de calcaire, domine dans la construction de maisons et de longues clôtures entre les propriétés, – réalité observée, par exemple, dans des localités ou en route vers des localités telles que Onițcani (Criuleni), Saharna (Rezina) ou Cosăuți (Soroca). En revanche, le Prut, avec ses étangs et avec l'absence, dans la zone, des forêts proprement dites (exception faite des saules, inappropriées en tant que matériau de construction), a imposé l'utilisation du roseau dans les situations les plus diverses : hormis les toits des maisons, toutes sortes d'abris et de clôtures, nous avons aussi relevé des curiosités (pour un natif de Suceava, même de la région de Siret) : même la niche du chien ou le poulailler étaient faits en roseaux, qui plus est, trois tiges de roseaux attachées ensemble et plantées dans le sol servaient comme supports pour la vigne ! La situation change en Moldavie, dès qu'on traverse le Siret vers l'Ouest, les spécificités de la culture matérielle du bois étant fortement marquées dès la zone des sous-Carpates

Excursus 9. Nous avons évoqué pour la première fois des spécificités des trois domaines de la culture matérielle rurale comme expression de la variable géographique dans la communication (réalisée en collaboration avec Doina Hreapcă) *Mărturia lingvistică a determinismelor primordiale. Etnotexte pentru aria dacoromânească est-carpatică* [Le témoignage linguistique des déterminismes primordiaux. Ethno-textes pour l'aire daco-roumaine de l'Est des Carpates], présentée à la deuxième édition de la Conférence Nationale de Philologie « Limba română azi » [La langue roumaine aujourd'hui], Iași – Chișinău, août 1992.

4.3. Nous pouvons illustrer les aspects auxquels nous avons fait référence précédemment en renvoyant, au hasard, aux photos publiées pour deux localités investiguées pour NALR-Mold.Bucov., appartenant à deux zones différentes et typiques du point de vue considéré : Oancea, département de Galați, située sur la rivière Prut, et Negriștea, située dans le Nord-Ouest du département de Vrancea, dans une zone montagneuse, sur la rive gauche de la rivière Putna. Voici, d'après Textes I/1 et Textes I/2, auxquels nous nous référons systématiquement, l'inventaire des photos publiées pour les deux localités.

Tableau 1

Point 633, Oancea, département de Galați ; enquête menée entre le 28.VII et le 1.VIII.1970 ; photos prises par I.-H. Birleanu et Stelian Dumistrăcel.

A. Inf. principal, Mocanu A. Gheorghe, în Texte I, pl. A₂, foto 8.

B. Fotografii de interes etnografic din localitatea Oancea; reproducem informațiile și explicațiile din secțiunea „Date privind ilustrațiile”, după Texte I, indicând, de fiecare dată, planșele din volum: „Polog pentru țânțari pe prispa casei”, pl. B₂, foto 25; „Chitonage”, pl. C₄, foto 50; „Roată de car în lucru”, pl. C₅, foto 57; „Iesle pentru vite”, pl. C₅, foto 59; „Acoperiș de casă, din stuf, cu colțurile rotunjite”, pl. D₁, foto 61; „Șură cu acoperiș în două ape”, pl. D₁, foto 66; „Gard de stuf cu brâu”, pl. D₂, foto 67; „Gard de stuf legat cu sârmă”, pl. D₂, foto 69; „Adăpost din stuf pentru vatră, la stână”, pl. D₂, foto 70; „Colibă, la stână”, pl. D₂, foto 71; „Coșar, din stuf”, pl. D₂, foto 72; „Năvod”, pl. E, foto 77; „Vintire”, pl. E, foto 80; „Vârtelniță cu fofeze”, pl. F₉, foto 121; „Raghilă cu picior”, pl. F₉, foto 126.

Tabel 2

Punctul 666, Negrilești (la data anchetei ținea de com. Bârsești), jud. Vrancea; anchetă efectuată între 26 și 30.VI.1970; fotografii executate de Stelian Dumistrăcel.

A. Inf. principal, Rusu N. Ion, „zis [= poreclit] Mircea”, în Texte I/2, pl. A₄, foto 17 și 18 (în cea de a doua se văd, în spate, rezemate de perete, magnetofonul și o geantă de voiaj); cf. și pl. G₃, foto 229, sub titlul „Portul bărbaților vârstnici”; inf. este fotografiat în fața casei, ținând mâna stângă pe singurul corn al unui plug vechi.

B. Fotografii de interes etnografic din Negrilești; reproducem explicațiile din secțiunea „Date privind ilustrațiile”, după Texte I/2, indicând, de fiecare dată, planșele din volum: „Uliță cu porți”, pl. B₂, foto 33; „Casă cu târnaț” [= cerdac], pl. B₄, foto 43; „Casă din lemn, în construcție”, pl. B₆, foto 55; „Coșar din leături”, pl. B₈, foto 63; „Coșar cu paiantă”, pl. B₈, foto 64; „Coteț pentru păsări” [din leături, acoperit cu șindrilă înflorată], pl. B₈, foto 65; „Fântâna satului”, pl. B₁₀, foto 75; „Piuă cu pilug de lemn”, pl. C₁, foto 87; „Tipar pentru caș”, pl. C₃, foto 96; „Covată din lemn”, pl. C₃, foto 97; „Cotigă veche din lemn”, pl. C₆, foto 111; „[Femeie] cu rufele la spălat în pâraul Putna”, pl. D₄, foto 156; „Stative cu țolice în lucru”, pl. F₂, foto 179; „[Femeie în] port bătrânesc”, pl. G₁, foto 218; „Mama și fiicele [4!] în port popular de sărbătoare”, pl. G₂, foto 221; „Port popular de sărbătoare” [grup, în fața porții de lemn, acoperite], pl. G₂, foto 222, „Port bătrânesc” [soția IP, în fața casei, ținând mâna stângă pe același singur corn al unui plug vechi], pl. G₂, foto 224, „Port vechi: opincile”, pl. G₂, foto 225; „Fete, în costume de sărbătoare”, pl. G₃, foto 227; „Port obișnuit în zile de lucru; femeie lângă urzitor”, pl. G₃, foto 228.

4.4. La fel se prezintă lucrurile, mergând spre nord, cu unele excepții; la fel ca în județul Galați, aceeași situație poate fi descoperită și în zone de baltă, de pe Prut, din județele Vaslui, Iași și Botoșani, iar, pe de altă parte, situații similare cu cea din Vrancea găsim în părțile muntoase ale județelor Bacău, Neamț și Suceava.

4.5. Figurile din Q, folosite pentru orientarea răspunsurilor informatorilor în cursul anchetei, puțin numeroase în această porțiune a Q, sunt reproduse pe marginea hărților, în colțul de sus, din dreapta, după cum urmează: H 522 „umbrelă”, 556 „sabie”, 377 „ferăstrău” (figurile au fost reproduse după „Fonetica și dialectologie”, V, 1963, p. 157–271, unde s-a tipărit *Chestionarul* NALR). De observat, pe de altă parte, că în Q, pentru porțiunea în lucru, nu s-a cerut executarea vreunei fotografii!

Excurs 10. Pentru considerații privind folosirea figurilor din Q în desfășurarea anchetei, cf. Ancheta, p. 118–119; pentru comentarii ale informatorilor privind figurile din Q, vezi *op.cit.*, secțiunea II.3.2, *Relațiile cu subiecții și caracterizarea acestora*, p. 310–370, *passim*.

5. În cuprinsul acestei prefete, contând pe un cititor-cercetător interesat, dar și binevoitor, am încercat să plasăm și acest volum din NALR-Mold.Bucov. într-un cadru voit tradițional, reprezentat, pe de o parte, de publicațiile noastre din seria mai sus indicată și astfel titrată, iar pe de altă parte, de raportarea la marile realizări ale înaintașilor într-o geografie

A. L’inf. principal, Mocanu A. Gheorghe, dans Textes I/1, pl. A₂, photo 8.

B. Photographies d’intérêt ethnographique d’Oancea ; nous reproduisons les informations et les explications de la section « Date privind ilustrațiile » [Données sur les illustrations], d’après Textes I/1, en indiquant, chaque fois, les planches du volume : « Polog pentru țânțari pe prispa casei » [Moustiquaire sur le porche de la maison], pl. B₂, photo 25; « Chitonage » [Outil pointu, qui sert à faire des trous dans le sol pour planter les supports des vignes ou bien pour semer le maïs], pl. C₄, photo 50; « Roată de car în lucru » [Roue de charrette en train d’être finalisée], pl. C₅, photo 57; « Iesle pentru vite » [Crèche pour le bétail], pl. C₅, photo 59; « Acoperiș de casă, din stuf, cu colțurile rotunjite » [Toit de maison, en roseau, aux coins arrondis], pl. D₁, photo 61; « Șură cu acoperiș în două ape » [Grange avec toit à deux pans], pl. D₁, photo 66; « Gard de stuf cu brâu » [Clôture en roseau avec ceinture], pl. D₂, photo 67; « Gard de stuf legat cu sârmă » [Clôture en roseau attachée avec du fil de fer], pl. D₂, photo 69; « Adăpost din stuf pentru vatră, la stână » [Abri en roseau pour le foyer, dans la bergerie], pl. D₂, photo 70; « Colibă, la stână » [Hutte, dans la bergerie], pl. D₂, photo 71; « Coșar, din stuf » [Grange en roseau], pl. D₂, photo 72; « Năvod » [Chalut], pl. E, photo 77; « Vintire » [Nasse], pl. E, photo 80; « Vârtelniță cu fofeze » [Dévidoir pour laine, aux chevilles], pl. F₉, photo 121; « Raghilă cu picior » [Peigne à chanvre, avec pied], pl. F₉, photo 126.

Tableau 2

Point 666, Negrilești (au moment de l’enquête, le village appartenait à la commune de Bârsești), département de Vrancea ; enquête menée entre le 26 et le 30.7.1970 ; photos prises par Stelian Dumistrăcel.

A. L’inf. principal, Rusu N. Ion, « dit [= surnommé] Mircea », in Textes I/2, pl. A₄, photos 17 et 18 (dans la seconde photo on voit, en arrière-plan, posés contre le mur, le magnétophone et un sac de voyage) ; cf. aussi pl. G₃, photo 229, intitulée « Le costume des hommes âgés » ; l’inf. est photographié devant la maison, sa main gauche sur la come unique d’une vieille charrue.

B. Photographies d’intérêt ethnographique de Negrilești ; nous reproduisons les explications dans la section « Date privind ilustrațiile » [Données sur les illustrations], d’après Textes I/2, en indiquant, chaque fois, les planches du volume : « Uliță cu porți » [Chemin avec des portails], pl. B₂, photo 33; « Casă cu târnaț » [Maison avec véranda], pl. B₄, photo 43 ; « Casă din lemn, în construcție » [Maison en bois, en construction], pl. B₆, photo 55; « Coșar din leături » [Grange faite de lattes], pl. B₈, photo 63 ; « Coșar cu paiantă » [Grange à ossature en bois], pl. B₈, photo 64 ; « Coteț pentru păsări (din leături, acoperit cu șindrilă înflorată) » [Poulailler (fait de lattes, recouvertes de bardeaux fleuris)], pl. B₈, photo 65 ; « Fântâna satului » [Le puits du village], pl. B₁₀, photo 75; « Piuă cu pilug de lemn » [Mortier à pilon en bois], pl. C₁, photo 87 ; « Tipar pentru caș » [Tampon à fromage], pl. C₃, photo 96 ; « Covată din lemn » [Auge en bois], pl. C₃, photo 97 ; « Cotigă veche din lemn » [Charrette ancienne en bois], pl. C₆, photo 111 ; « (Femeie) cu rufele la spălat în pâraul Putna » [(Femme) faisant la lessive dans le ruisseau Putna], pl. D₄, photo 156 ; « Stative cu țolice în lucru » [Métier à tisser avec des petits tapis en cours], pl. F₂, photo 179 ; « (Femeie în) port bătrânesc » [(Femme) en costume traditionnel à l’ancienne], pl. G₁, photo 218 ; « Mama și fiicele (4!) în port popular de sărbătoare » [Mère et filles (4 !) en costume traditionnel de cérémonie], pl. G₂, photo 221 ; « Port popular de sărbătoare (grup, în fața porții de lemn, acoperite) » [Costume traditionnel de cérémonie (groupe, devant le portail en bois, avec toit)], pl. G₂, photo 222 ; « Port bătrânesc (soția IP, în fața casei, ținând mâna stângă pe același singur corn al unui plug vechi) » [Costume traditionnel à l’ancienne (l’épouse de l’IP, devant la maison, sa main gauche appuyée contre la come unique d’une vieille charrue)], pl. G₂, photo 224 ; « Port vechi: opincile » [Costume traditionnel à l’ancienne : les chaussures paysannes en cuir], pl. G₂, photo 225 ; « Jeunes filles, en costume traditionnel de cérémonie » [Fete, în costume de sărbătoare], pl. G₃, photo 227 ; « Port obișnuit în zile de lucru; femeie lângă urzitor » [Costume traditionnel d’usage courant ; femme à côté de l’ourdissoir], pl. G₃, photo 228.

4.4. La situation est similaire, en se dirigeant vers le Nord, à quelques exceptions près ; l’on retrouve la même configuration que dans le département de Galați dans les zones marécageuses, sur la rivière Prut, dans les départements de Vaslui, Iași et Botoșani, et, d’autre part, des situations similaires à celle de Vrancea peuvent être identifiées dans les régions montagneuses des départements de Bacău, Neamț et Suceava.

4.5. Les figures du Q, utilisées pour guider les réponses des informateurs au cours de l’enquête, peu nombreuses dans cette partie du Q, sont reproduites en marge des cartes, dans le coin supérieur droit, comme suit : C 522 « umbrelă » [parapluie], 556 « sabie » [épée], 377 « ferăstrău » [scie] (les chiffres ont été reproduits d’après « Fonetica și dialectologie », V, 1963, pp. 157-271, où a été publié le questionnaire NALR). À noter en revanche que dans le Q, pour la partie courante, aucune photo n’était obligatoire!

Excursus 10. Pour des considérations relatives à l’utilisation des figures du Q pendant l’enquête, voir Ancheta, pp. 118–119; pour les commentaires des informateurs sur les figures du Q, voir *op.cit.*, section II.3.2, *Relațiile cu subiecții și caracterizarea acestora* [Les relations avec les sujets et leur caractérisation], pp. 310-370, *passim*.

5. Dans cette préface, comptant sur un lecteur-chercheur à la fois intéressé et bienveillant, nous avons essayé de placer ce volume de NALR-Mold.Bucov. dans un cadre volontairement traditionnel, représenté, d’une part, par nos publications dans la série indiquée ci-dessus et intitulée comme telle, et d’autre part, par la référence aux grandes réalisations de nos précurseurs en géographie linguistique et en théorie dialectologique

lingvistică și teorie dialectologică generală. Inovația, una firescă, o constituie, în primul rând, progresul formației autorilor care au redactat și redactează volumele noastre succesive. În al doilea rând, așa cum adesea am notat (și chiar am subliniat), noutăți sunt îmbunătățirile față de aparițiile-„colege” din seriile NALR și ALRR, mai ales în sensul evoluției volumelor NALR-Mold.Bucov. de la o simplă bază de informații înspre zona *interpretării* faptelor lingvistice. Un obiectiv realizat în primul rând prin redactarea asistată de calculator a H, a h interpretative și sintetice și a textelor de tip MN, ceea ce a ușurat și selecția informației lingvistice pentru a prezenta hărți interpretative simple ori sintetice concludente dialectal, cât și prin transformarea, în aceeași viziune, a materialelor prezentate ca „material necartografiat” din simple liste de răspunsuri date în ordinea crescătoare a cifrelor marcând punctele anchetate în sinteze tematice (lexicale, fonetice, semantice etc.).

Am putea adăuga, de asemenea, încercările în direcția teoriei domeniului, de exemplu, monografia *Ancheta dialectală ca formă de comunicare*, publicată, în 1997, de Stelian Dumistrăcel, în colaborare cu Doina Hreapcă și Ion-Horia Bîrleanu (ultimii doi, membri, din 1969, ai echipei de investigații de teren condusă de primul, fostul lor profesor de specialitate).

Pentru un final parțial, toate aceste aspecte ne oferă destule satisfacții, dar tot atât de importante, pe ansamblu, rămân formele de colaborare instituțională și interpersonală la care ne-am referit anterior, pentru continuarea și ducerea la bun sfârșit a redactării următorului și următoarelor volume din atlasul regional al Moldovei și Bucovinei.

Stelian Dumistrăcel
Luminița Botoșineanu
Florin-Teodor Olariu

Prof.univ.dr. Stelian Dumistrăcel, coordonatorul echipei care se ocupă de redactarea NALR-Mold. Bucov., a plecat dintre noi chiar în perioada definitivării volumului de față, după ce s-a implicat activ și esențial în toate etapele realizării lui, de la proiectare la elaborarea lui efectivă.

générale. L'innovation, naturelle, consiste tout d'abord dans le progrès touchant à la formation des auteurs qui ont rédigé et continuent à rédiger nos tomes successifs. Deuxièmement, comme nous l'avons souvent noté (voire souligné), la nouveauté réside en les améliorations apportées par rapport aux parutions-« collègues » des séries NALR et ALRR, notamment en ce qui concerne l'évolution des volumes NALR-Mold.Bucov. d'une simple base d'informations vers la zone de *l'interprétation* des faits linguistiques. Un objectif atteint principalement par l'édition informatisée des C, des c interprétatifs et synthétiques et des textes de type MN, ce qui a également facilité la sélection de l'information linguistique pour présenter des cartes interprétatives simples ou synthétiques concluantes du point de vue dialectal, ainsi que par la transformation, d'un même point de vue, des matériaux présentés comme « non cartographiés » de simples listes de réponses rendues par ordre croissant des chiffres marquant les points investigués dans des synthèses thématiques (lexicales, phonétiques, sémantiques, etc.).

On pourrait aussi ajouter les tentatives dans le domaine de la théorie des champs, par exemple la monographie *Ancheta dialectală ca formă de comunicare*, publiée en 1997 par Stelian Dumistrăcel, en collaboration avec Doina Hreapcă et Ion-Horia Bîrleanu (les deux derniers, membres, à partir de 1969, de l'équipe d'enquête de terrain dirigée par le premier, leur ancien professeur de spécialité).

Pour une fin partielle, tous ces aspects nous donnent relative satisfaction. Cependant, dans l'ensemble, les formes de collaboration institutionnelle et interpersonnelle auxquelles nous avons fait référence précédemment restent tout aussi importantes, pour la poursuite et la finalisation de la rédaction à la fois du tome suivant et des tomes à venir de l'atlas régional de la Moldavie et de la Bucovine.

Stelian Dumistrăcel
Luminița Botoșineanu
Florin-Teodor Olariu

Prof.univ.dr. Stelian Dumistrăcel, le coordinateur de l'équipe chargée de la rédaction de NALR-Mold. Bucov., nous a quitté pendant la finalisation de ce volume, après avoir participé effectivement et essentiellement à toutes les étapes de sa réalisation, dès la conception à son élaboration proprement-dite.

LISTA LOCALITĂȚILOR ANCHETATE
(cu corespondențele dintre NALR-Mold. Bucov., ALR I, ALR II și WLAD)

Nr. crt.	Localitatea	Comuna (orașul)	Județul	Numărul cartografic din		
				NALR-Mold. Bucov.	ALR	WLAD
1	Prăleni	Poiana Stampei	Suceava	461		
2	Coșna	Dorna Candrenilor	"	462	I 213	
3	Cârlibaba	Cârlibaba	"	463	I 363	663
4	Izvoarele Sucevei	Izvoarele Sucevei	"	464	I 364	
5	Brodina	Brodina	"	465	II 366	
6	Straja	Straja	"	466	I 388	664
7	Argel	Moldovița	"	467		
8	Deluț	Fundu Moldovei	"	468		
9	Ciocănești	Iacobeni	"	469	II 365	
10	Argestru	Vatra Dornei	"	470		
11	Șaru Dornei	Șaru Dornei	"	471		
12	Catrinari	Panaci	"	472	I 214	
13	Pojorâta	Pojorâta	"	473	I 370	654
14	Vatra Moldoviței	Vatra Moldoviței	"	474	I 375	652
15	Sucevița	Sucevița	"	475		667
16	Vicovu de Jos	Vicovu de Jos	"	476		
17	Frătăuții Vechi	Frătăuții Vechi	"	477		673
18	Marginea	Marginea	"	478	II 386	668
19	Volovăț	Volovăț	"	479	I 385	
20	Solca	Solca	"	480		
21	Vama	Vama	"	481		653
22	Crucea	Crucea	"	482		
23	Ostra	Ostra	"	483		
24	Doroteia	Frasin	"	484		
25	Mănăstirea Humorului	Mănăstirea Humorului	"	485		650
26	Cajvana	Cajvana	"	486		670
27	Grănicești	Grănicești	"	487		672
28	Grămești	Grămești	"	488		679
29	Dersca	Dersca	Botoșani	489		
30	Ilișești	Ciprian Porumbescu	Suceava	490		648
31	Capu Codrului	Păltinoasa	"	491	I 378	649
32	Găinești	Slatina	"	492		
33	Horodniceni	Horodniceni	"	493		
34	Șcheia	Șcheia	"	494	I 381	647
35	Pătrăuți	Pătrăuți	"	495		
36	Zvoriștea	Zvoriștea	"	496	I 387	680
37	Ibănești	Ibănești	Botoșani	497	I 394	
38	Oroftiana	Suharău	"	498		637 (Suharău)
39	Broscăuți	Broscăuți	"	499		
40	Leorda	Leorda	"	500		
41	Dumbrăveni	Dumbrăveni	Suceava	501		635
42	Bosanci	Bosanci	"	502		645
43	Chilișeni	Udești	"	503		646 (Udești)
44	Corni	Corni	Botoșani	504	I 418	504
45	Ipoțești	Mihai Eminescu	"	505		
46	Nicșeni	Nicșeni	"	506	I 412	
47	Vorniceni	Vorniceni	"	507		639
48	Mileanca	Mileanca	"	508		
49	Concești	Concești	"	509		
50	Păltiniș	Păltiniș	"	510	I 402	
51	Rădăuți-Prut	Rădăuți-Prut	"	511		
52	Coțușca	Coțușca	"	512		641
53	Ungureni	Ungureni	"	513		
54	Răchiți	Răchiți	"	514		
55	Cristești	Cristești	"	515	II 414	
56	Gorbănești	Gorbănești	"	516		
57	Săveni	Săveni	"	517		642
58	Liveni	Manoleasa	"	518		
59	Hănești	Hănești	"	519		
60	Sulița	Sulița	"	520		
61	Flămânzi	Flămânzi	"	521		
62	Trușești	Trușești	"	522		
63	Movila Ruptă	Ripiceni	"	523	I 424	
64	Ștefănești-Sat	Ștefănești	"	524		
65	Todireni	Todireni	Botoșani	525	I 420	
66	Santa Mare	Santa Mare	"	526		
67	Andrieșeni	Andrieșeni	Iași	527		
68	Trifești	Trifești	"	528	I 518	
69	Vlădeni	Vlădeni	"	529		
70	Larga Jijia	Movileni	"	530	II 520	
71	Luceni	Victoria	"	531		
72	Ciurchi	Iași	"	532	I 516	
73	Comarna	Comarna	"	533		
74	Ciurea	Ciurea	"	534		

Nr. crt.	Localitatea	Comuna (orașul)	Județul	Numărul cartografic din		
				NALR-Mold. Bucov.	ALR	WLAD
75	Grozești	Grozești	"	535		
76	Coropcenii	Ciortești	"	536	II 514	
77	Borosești	Scânteia	"	537		
78	Voinești	Voinești	"	538		
79	Dumești	Dumești	"	539		
80	Erbiceni	Erbiceni	"	540		
81	Belcești	Belcești	"	541		
82	Plugari	Plugari	"	542		
83	Poiana Mărului	Ceplinița	"	543	I 540	
84	Băiceni	Cucuteni	"	544		
85	Ion Neculce	Târgu Frumos	"	545		535 (Târgu Frumos)
86	Mădărjac	Mădărjac	"	546	I 522	
87	Mironeasa	Mironeasa	"	547		
88	Tansa	Tansa	"	548		
89	Gădini	Sagna	Neamț	549		
90	Mircești	Mircești	Iași	550	II 537	
91	Cozmești	Stolniceni-Prăjescu	"	551	I 538	634 (Stolniceni)
92	Sirețel	Sirețel	"	552		
93	Tudora	Tudora	Botoșani	553		
94	Preutești	Preutești	Suceava	554		526
95	Tătăruși	Tătăruși	Iași	555	I 542	
96	Moțca	Moțca	"	556		
97	Miroslovești	Miroslovești	"	557		
98	Ruginoasa	Dulcești	Neamț	558		
99	Dochia	Girov	"	559		
100	Hlăpești	Dragomirești	"	560		
101	Humulești	Târgu-Neamț	"	561	I 550	
102	Brusturi	Brusturi-Drăgănești	"	562		
103	Săcuța	Boroaia	Suceava	563		
104	Baia	Baia	"	564	I 552	
105	Poiana Mărului	Mălini	"	565		525 (Mălini)
106	Băltătești	Băltătești	Neamț	566		
107	Gârcina	Gârcina	"	567	I 558	
108	Vaduri	Viișoara	"	568		
109	Cracăul Negru	Crăcăoani	"	569		518 (Crăcăoani)
110	Pipirig	Pipirig	"	570	II 551	516
111	Tarcău	Tarcău	"	571		
112	Ceahlău	Ceahlău	"	572	I 556	
113	Poiana Largului	Teiului	"	573		
114	Farcașa	Farcașa	"	574		
115	Lungeni	Broșteni	Suceava	575	I 554	515 (Broșteni)
116	Poiana Bicăz-Chei	Grintieș	Neamț	576		
117	Bicăz-Chei	Bicăz-Chei	"	577		
118	Huisurez	Dâmuc	"	578		
119	Palanca	Palanca	Bacău	579		
120	Goioasa	Agăș	"	580		
121	Bolătău	Zemeș	"	581		
122	Tazlău	Tazlău	Neamț	582	I 532	
123	Luminiș	Piatra Șoimului	"	583		
124	Podoleni	Podoleni	"	584		
125	Văsiești	Moinești	Bacău	585	I 582	
126	Doftana	Doftana	"	586		494
127	Scorțeni	Scorțeni	"	587		
128	Blăgești	Blăgești	"	588		
129	Miron Costin	Trifești	Neamț	589	I 536	
130	Bălușești	Icușești	"	590		
131	Șerbești	Săucești	Bacău	591	I 530	
132	Măgura Livezi	Măgura Livezi	"	592	II 531	
133	Gura Văii	Gura Văii	"	593		
134	Gioseni	Tamași	"	594	I 588	
135	Odobești	Secuieni	"	595		
136	Tulești	Dragomirești	Vaslui	596		
137	Dumești	Dumești	"	597		
138				598	I 526 (Dumeștii Vechi)	
139	Negrești	Negrești	"	599		
140	Pungești	Pungești	"	600		
141	Mărăști	Filipeni	Bacău	601	I 528	
142	Petrești	Păncelești	"	602		
143	Orbeni	Orbeni	"	603		
144	Godineștii de Jos	Vultureni	"	604		
145	Buda	Răchitoasa	"	605		553
146	Ivănești	Ivănești	Vaslui	606		
147	Căntălărești	Ștefan cel Mare	"	607		542
148	Dănești	Dănești	"	608	I 512	
149	Miclești	Miclești	"	609		
150	Muntenii de Sus	Tanacu	"	610		

Nr. crt.	Localitatea	Comuna (orașul)	Județul	Numărul cartografic din		
				NALR-Mold. Bucov.	ALR	WLAD
151	Corodești	Gherghești	"	611		
152	Puiești	Puiești	"	612		
153	Burdusaci	Răchitoasa	Bacău	613		
154	Blaga	Dealul Morii	"	614		
155	Muncelu	Glăvănești	"	615	I 590	
156	Băcani	Băcani	Vaslui	616		
157	Bogdănești	Bogdănești	"	617		
158	Lipovăț	Lipovăț	"	618	I 510	
159	Oltenești	Oltenești	"	619		
160	Tătărăni	Tătărăni	"	620		
161	Ghermănești	Drânceni	"	621		
162	Stăniilești	Stăniilești	"	622		626
163	Grumezoaia	Dimitrie Cantemir	"	623	I 508	
164	Vutcani	Vutcani	"	624		
165	Stoișești	Banca	"	625	I 618	
166	Vetrișoaia	Vetrișoaia	"	626		
167	Fălciu	Fălciu	"	627		623
168	Epureni	Epureni	"	628		
169	Frunțișeni	Grivița	"	629		
170	Berești-Sat	Berești	Galați	630		618
171	Cârja	Murgeni	Vaslui	631		622
172	Suceveni	Suceveni	Galați	632		
173	Oancea	Oancea	"	633		620
174	Vârlezi	Vârlezi	"	634		
175	Fărțănești	Fărțănești	"	635		619
176	Cuca	Cuca	"	636		
177	Frumușița	Frumușița	"	637		
178	Odaia	Vânători	"	638		
179	Braniștea	Braniștea	"	639	I 704	
180	Piscu	Piscu	"	640		577
181	Pechea	Pechea	"	641		
182	Costache Negri	Costache Negri	"	642		

Nr. crt.	Localitatea	Comuna (orașul)	Județul	Numărul cartografic din		
				NALR-Mold. Bucov.	ALR	WLAD
183	Cudalbi	Cudalbi	"	643		
184	Corod	Corod	"	644		
185	Adam	Drăgușeni	"	645	I 614	
186	Belcești	Ivești	Vaslui	646		550 (Ivești)
187	Priponești	Priponești	Galați	647		
188	Tâlpigi	Ghidigeni	"	648		
189	Matea	Matea	"	649		
190	Liești	Liești	"	650	I 610	
191	Câmpineanca (Florești)	Câmpineanca	Vrancea	651		
192	Umbrărești	Umbrărești	Galați	652		
193	Mircești	Vânători Vechi	Vrancea	653		
194	Furcenii Vechi	Cosmești	Galați	654	II 605	
195	Ionășești	Nicorești	"	655	I 600	
196	Homocea	Homocea	Vrancea	656		
197	Borșani	Coșofănești	Bacău	657		501 (Coșofănești)
198	Păunești	Păunești	Vrancea	658		
199	Străoane	Străoane	"	659		559
200	Bolotești	Bolotești	"	660	I 596	
201	Mera	Mera	"	661		
202	Vidra	Vidra	"	662		
203	Pralea	Căiuți	Bacău	663		
204	Cașin	Cașin	"	664		
205	Rotilești	Câmpuri Mari	Vrancea	665	I 592	560 (Câmpuri)
206	Negrilești	Bârsești	"	666		562
207	Nistorești	Nistorești	"	667	I 594	
208	Nereju	Nereju	"	668		480
209	Soveja	Soveja	"	669		561
210	Hârja	Oituz	Bacău	670	I 584	

INDICE ALFABETIC AL CUVINTELOR-TITLU
 din hărți și din materialul necartografiat

Titlul	Nr. hărții sau al planșei	Pag.	Titlul	Nr. hărții sau al planșei	Pag.		
abator „abbatoir”	h.	591	214	cantonier „cantonnier”	pl.	342	329
ac (cu gămălie) „épingle”	pl.	395	382	caporal „caporal”	h.	550	132
ac „aiguille”	pl.	395	382	carieră (de piatră) „carrière (de pierre)”	h.	535	102
1) aceasta „celle-ci”; 2) acestea „celles- ci”	h.	628	288	carte „livre”	pl.	365	352
1) aceea „celle-là”; 2) acelea „celles-là”	h.	626	284	cartuș „cartouche”	h.	553	138
1) acela „celui-lă”; 2) aceia „ceux-lă”	h.	625	282	cavalerist „cavalier”	h.	560	152
1) acesta „celui-ci”; 2) aceștia „ceux-ci”	h.	627	286	cazarmă „caserne”	h.	557	146
acum „maintenant”	h.	634	300	cărare „sentier”	pl.	341	328
să agățe (conj.prez. 3) „qu’il accroche”	pl.	408	395	cărbuni „charbons	pl.	391	378
mă agăț (ind.prez. 1) „je m’agrippe”	h.	611	254	cășiță (les sens du mot „cășiță”)	pl.	351	338
ageșt „alluvion, atterrissement”	h.	543	118	cântar „balance”	h.	602	236
alaltăieri „avant hier”	h.	492	16	ceață „brouillard”	h.	526	84
aldămaș „boisson offerte à l’occasion d’un marché”	h.	600	232	cer „ciel”	pl.	336	323
să am (conj.prez. 3, 6) „que j’aie”	h.	615	262	cerc „cercle (de tonneau)”	pl.	390	377
an „an”	pl.	327	314	cerere „demande”	pl.	387	374
Anicăi „à Anica”	h.	630	291	cerneală „encre”	pl.	365	352
aprilie „avril”	pl.	327	314	chiciură „givre”	h.	531	94
(soarele) apune (ind.prez. 3) „(le soleil) se couche”	h.	516	64	chitanță „quittance”	pl.	386	373
argăsește (ind.prez. 3) „il tanne”	h.	589	210	cinci „cinq”	pl.	332	319
argint „argent”	pl.	406	393	cincisprezece „quinze”	h.	509	50
armă „arme, fusil”	h.	552	136	cinematograf „cinéma”	h.	570	172
artilierist „artilleur”	pl.	374	361	cizmar „cordonnier”	h.	588	208
astăzi „aujourd’hui”	pl.	325	312	clește (de seos cuie) „tenailles”	h.	580	192
august „août”	h.	499	30	aș coase (cond prez. 1–3) „je coudrais”	h.	593	218
aur „or”	pl.	406	393	cojocar „pelletier”	pl.	393	380
aș avea (cond.prez. 1) „j’aurais”	h.	616	264	colonel „colonel”	pl.	374	361
avocat „avocat”	h.	572	176	comună „commune”	pl.	379	366
baltă „étang, marais”	h.	542	116	concediu „congé”	pl.	376	363
baros „marteau de forge”	h.	587	206	condei „crayon d’ardoise”	h.	548	128
bășchie „passe-partout (scie)”	h.	578	188	cooperativă „coopérative, magasin rural”	h.	567	166
bicicletă „bicyclette”	pl.	384	371	cos (ind.prez. 4, 5) „je couds”	h.	592	216
bifurcație „bifurcation”	h.	533	98	coșar „ramoneur”	h.	597	226
bine „bien”	pl.	414	401	se crapă de ziuă (ind.prez. 3) „le jour point”	h.	494	20
bomboane „bombs”	pl.	402	389	creion „crayon”	h.	546	124
brutar „boulanger”	pl.	398	385	cretă „craie”	pl.	369	356
bulgări (de zăpadă) „boules (de neige)”	pl.	339	326	croitor „tailleur”	pl.	394	381
caiet „cahier”	pl.	366	353	croitoreasă „couturière”	pl.	394	381
calapod „embauchoir”	pl.	393	380	cumpărasem (m.m.c.perf. 1) „j’avais acheté”	h.	598	228
cale (les sens du mot „cale”)	pl.	344	331	cumpărător „acheteur”	pl.	399	386
Calea Lactee „Voie Lactée	h.	518	68	curcubeu „arc-en-ciel”	pl.	337	324
calendar „calendrier”	pl.	330	317	curmătură (les sens du mot „curmătură”)	pl.	356	343
				dascăl (les sens du mot „dascăl”)	h.	545	122

Titlul	Nr. hărții sau al planșei	Pag.
datorie „dette”	pl.	401 388
să dau (conj.prez. 3, 6) „que je donne”	h.	610 252
dădeam (imperf. 1-3) „je donnais”	h.	609 250
(lapte) de (oaie) „(lait) de (brebis)”	pl.	415 402
deal „colline”	pl.	354 341
decât „(... est plus grand) que”	h.	637 306
decembrie „décembre”	pl.	329 316
degetar „dé à coudre”	pl.	396 383
deputat „député”	pl.	380 367
(Ion este) foarte deștept „très intelligent”	pl.	412 399
(iau căciula) din (cap) „(j'enlève mon bonnet) de sur (ma tête)”	pl.	416 403
(ies) din (casă) „(je sors) de (la maison)”	pl.	416 403
doage „douve”	pl.	389 376
dogar „tonnelier”	pl.	390 377
doi, două „deux”	pl.	332 319
doisprezece „douze”	h.	506 44
douăzeci „vingt”	h.	514 60
douăzeci și unu „vingt-et-un”	h.	515 62
dulce „sucré, doux”	pl.	402 389
duminică „dimanche”	h.	489 10
dușman „ennemi”	pl.	370 357
factor postal „facteur (des postes)”	h.	569 170
fă! „hé! (interjection d'appel pour une femme)”	h.	636 304
februarie „fevrier”	h.	496 24
ferăstrău „scie”	h.	577 186
fier „fer”	pl.	390 377
fierar „forgeron”	h.	582 196
fierărie „forge”	h.	584 200
foale „soufflet”	h.	585 202
fotografie „photographie”	h.	573 178
fruntaș „premier grade militaire (soldat de première classe)”	pl.	372 359
fulgeră (ind. prez. 3) „il éclaire”	h.	523 78
general „général”	pl.	374 361
gheață „glace”	pl.	340 327
glonț „balle”	h.	554 140
grindină „grêle”	h.	529 90
gură (de apă) „embouchure (d'une rivière)”	pl.	350 337
(Ion este omul) cel mai harnic (din sat) „le plus travailleur”	pl.	411 398
(Maria este femeia) cea mai harnică (din sat) „la plus travailleuse”	pl.	412 399
hârtie „papier”	pl.	366 353
hoț „voleur”	pl.	403 390
ianuarie „janvier”	h.	495 22
iarnă „hiver”	pl.	
infanterie „infanterie”	h.	558 148
infanterist „fantassin”	h.	559 150
însăilez (ind.prez. 1) „je faufile”	h.	594 220
(cerul) se înseninează (ind.prez. 3) „(le ciel) s'éclaircit”	h.	524 80
întâi „première”	h.	631 294
(acul te) înțepă (ind.prez. 3) „(l'aiguille) pique”	pl.	396 383
învățătoare „maîtresse d'école”	pl.	364 351
învățător „maître d'école”	pl.	364 351
iulie „juillet”	h.	498 28
iunie „juin”	pl.	328 315
izvor „source”	pl.	345 332
joi „jeudi”	h.	488 8
kilogram „kilogramme”	pl.	401 388
lac „lac”	h.	541 114
lapoviță „giboulée”	pl.	338 325
lemnar „charpentier”	h.	574 180
lingurar „ouvrier qui fabrique et vend des cuillères en bois”	pl.	392 379
literă „lettre”	pl.	367 354
litru „litre”	h.	604 240
luceafăr „nom populaire de la planète Vénus”	h.	519 70
luni „lundi”	pl.	324 311
mai „mai”	pl.	327 314
maluri „bords”	pl.	349 336
(băiatul) cel mare „le grand (fils)”	h.	623 278
martie „mars”	h.	497 26
marțea „le mardi”	pl.	324 311
marți „mardi”	pl.	324 311
măcelar „boucher”	h.	590 212
măgură (les sens du mot „măgură”)	h.	544 120
măi! „hé! (interjection d'appel pour un homme)”	h.	635 302
măzărice „grésil”	h.	530 92
măine „demain”	h.	490 12
(casa e) a mea „la mienne”	pl.	410 397
(boii sunt) ai mei „les miens”	pl.	410 397

Titlul	Nr. hărții sau al planșei	Pag.
(vacile sunt) ale mele „les miennes”	pl.	411 398
(calul e) al meu „le mien”	pl.	410 397
(fata) cea mică „la petite (fille)”	h.	624 280
(o) mie „mille”	pl.	335 322
(dă-mi și) mie „(donne-) moi”	h.	622 276
miercuri „mercredi”	h.	487 6
milă „pitié”	pl.	404 391
milițian „milicien (policier)”	pl.	381 368
miliție „milice (police)”	pl.	382 369
mihoasă „compatissante”	pl.	404 391
milos „compatissant”	pl.	404 391
minciună „mensonge”	pl.	370 357
minge „balle”	pl.	408 395
mintă (ind.prez. 3) „il ment”	h.	549 130
motocicletă „motocyclette”	pl.	385 372
movilă „butte, tertre”	pl.	353 340
muncitor „ouvrier”	pl.	387 374
munte „montagne”	pl.	354 341
nămol „vase”	pl.	351 338
negustor „marchand”	h.	601 234
nicovăla „enclume”	h.	586 204
nimeni „personne”	h.	632 296
nisip „sable”	pl.	361 348
noapte „nuit”	pl.	326 313
noiembrie „novembre”	pl.	329 316
nori „nuages”	h.	520 72
noroi „boue”	h.	525 82
nouă (adj.) „neuve”	pl.	413 400
nouă (num.) „neuf”	pl.	333 320
nouăsprezece „dix-neuf”	h.	513 58
octombrie „octobre”	pl.	328 315
olar „potier”	h.	596 224
opt „huit”	pl.	332 319
optsprezece „dix-huit”	h.	512 56
optzeci „quatre-vingts”	pl.	334 321
oțel „acier”	pl.	407 394
pace „paix”	pl.	377 364
paisprezece „quatorze”	h.	508 48
pârâu „ruisseau de montagne”	pl.	346 333
pârleaz „échelier”	pl.	348 335
(merg) pe (drum) „(je marche) sur (la route)”	pl.	415 402
permisie „permission (militaire)”	h.	561 154
petec „lambeau d'étoffe”	pl.	397 384
pipă „pipe”	pl.	
pistol „pistolet”	h.	555 142
plai (les sens du mot „plai”)	h.	536 104
ploaie „pluie”	pl.	337 324
plouă (ind.prez. 3) „il pleut”	h.	521 74
să plouă (conj.prez. 3) „qu'il pleuve”	h.	521 74
pod „pont”	pl.	347 334
poimâine „après demain”	h.	491 14
pot (ind.prez. 1) „je peux”	h.	614 260
potcoavă „fer à cheval”	pl.	392 379
praf „poussière”	pl.	361 348
praștie „fronde”	pl.	407 394
președintele (sfatului popular) „le président (du conseil populaire)”	h.	565 162
prieten „ami”	pl.	371 358
prihodiște (les sens du mot „prihodiște”)	pl.	356 343
primăvară „printemps”	h.	501 34
prislop (les sens du mot „prislop”)	pl.	343 330
prizonier „prisonnier”	h.	563 158
punte „passerelle”	pl.	347 334
puțin „(un) peu”	h.	633 298
raion „arrondissement”	pl.	379 366
raniță „havresac”	h.	551 134
rămân (ind.prez. 1-3) „je reste”	h.	612 256
răspântie „carrefour”	h.	534 100
război „guerre”	pl.	376 363
râu „rivière”	h.	537 106
rece „froid”	pl.	331 318
recrut „recrue”	pl.	372 359
regiune „région”	pl.	380 367
repară (ind.prez. 3) „il répare”	h.	583 198
ridic (ind.prez. 1-3) „je lève”	h.	608 248
rindea „rabot”	h.	581 194
rotar „charron”	pl.	389 376
rouă „rosée”	pl.	336 323
rușine „honte”	pl.	403 390
sabie „sabre”	h.	556 144
santină „sentinelle”	pl.	375 362
sar (ind.prez. 1-3) „je saute”	h.	538 108
să sar (conj.prez. 1-3) „que je saute”	h.	539 110
săptămână „semaine”	pl.	324 311
sâmbătă „samedi”	pl.	325 312
scrisoare „lettre”	pl.	367 354
scump „cher”	pl.	400 387

Titlul	Nr. hărții sau al planșei	Pag.
scumpă „chère”	pl. 400	387
(vale) seacă „(vallée) desséchée”	pl. 349	336
seară „soir”	h. 493	18
sec „desséchée”	pl. 350	337
secretarul (sfatului popular) „le secrétaire (du conseil populaire)”	h. 566	164
secure „cognée”	h. 576	184
(cer) senin „(ciel) serein”	pl. 338	325
septembrie „septembre”	h. 500	32
sergent „sergent”	pl. 372	359
sfat popular „conseil populaire”	h. 564	160
sfredel „vrille”	h. 579	190
singur „seul”	pl. 414	401
soare „soleil”	pl. 336	323
soldat „soldat”	pl. 371	358
stai! (imper. 2, 5) „reste!”	h. 619	270
să stau (conj.prez. 3, 6) „que je reste”	h. 618	268
stăteam (imperf. 1–3) „je restais”	h. 617	266
stele „étoiles”	h. 517	66
(o) sută „cent”	pl. 335	322
șa (les sens du mot „șa”)	pl. 358	345
șaiprezece „seize”	h. 510	52
șaizeci „soixante”	pl. 334	321
șapte „sept”	h. 504	40
șaptesprezece „dix-sept”	h. 511	54
șase „six”	h. 504	40
școală „école”	pl. 362	349
școlar „écolier”	pl. 362	349
școlăriță „écolière”	pl. 363	350
șes „plaine”	pl. 360	347
șosea „grande route empierrée ou asphaltée”	pl. 341	328
tablă „tableau (noir)”	pl. 369	356
talger (la cântar) „plateau (d’une balance)”	h. 603	238
tarniță (les sens du mot „tarniță”)	pl. 359	346
tatei „à mon père”	h. 629	290
tăbliță „ardoise d’écolier”	pl. 368	355
tâmplar „menuisier”	h. 575	182
târziu „tard”	pl. 326	313
teacă „fourreau”	pl. 373	360
telefon „téléphone”	pl. 382	369

Titlul	Nr. hărții sau al planșei	Pag.
telegramă „télégramme”	pl. 383	370
tinichigiu „ferblantier”	pl. 398	385
tivitură, pl. „ourlet”	h. 595	222
toamnă „automne”	h. 502	36
toc (de seris) „porte-plume”	h. 547	126
topor „hache”	pl. 388	375
tovarăș „camarade”	pl. 377	364
tovarășă „camarade”	pl. 378	365
tovarășe! „camarade !”	pl. 378	365
tranșee „tranchée”	h. 562	156
trei „trois”	pl. 332	319
treisprezece „treize”	h. 507	46
tremur (de frig) „je tremble”	pl. 340	327
tren „train”	pl. 385	372
tribunal „tribunal”	h. 571	174
troian „congère”	h. 528	88
tutun „tabac”	h. 607	246
țigară „cigarette”	pl. 405	392
țurțuri „glaçons”	h. 532	96
ucenic „apprenti”	pl. 399	386
ucid „je tue”	pl. 409	396
umbrelă „parapluie”	h. 522	76
unsprezece „onze”	h. 505	42
unui (cal) „à un (cheval)”	pl. 414	401
vad „gué”	pl. 346	333
vale (les sens du mot „vale”)	h. 540	112
vară „été”	pl. 331	318
vânzător „vendeur”	h. 599	230
vârf (de deal, munte) „sommets (de collines, de montagne)”	pl. 355	342
viclean „rusé”	h. 606	244
vin (ind.prez. 1–3) „je viens”	h. 620	272
să vin (conj.prez. 1–3) „que je vienne”	h. 621	274
vineri „vendredi”	pl. 325	312
vream (imperf. 1–3) „je voulais”	h. 613	258
zahăr „sucre”	h. 605	242
zăduf „canicule”	h. 503	38
zăpadă „neige”	h. 527	86
zece „dix”	pl. 333	320
zi „jour”	h. 486	4
ziar „journal”	h. 568	168

INDICE TEMATIC AL HĂRȚILOR INTERPRETATIVE

Titlul hărții	Numărul hărții	Pag.
A. FONETICĂ		
Accentul în subst. <i>august</i>	CCC	31
Variante cu accentuare oxitonă ale vb. (<i>a</i>) <i>coase</i> (ind.prez. 4)	CCCLXV	217
Variante cu accentuare oxitonă ale vb. (<i>a</i>) <i>coase</i> (cond.prez. 1)	CCCLXVI	219
Accentul principal în num. compus <i>douăzeci</i>	CCCXII	61
Accentul principal în <i>duminică</i>	CCXCII	11
Accentul în <i>fotografie</i> (forma de sg.)	CDVII	407
Accentul în <i>ianuarie</i> și <i>februarie</i>	CCXCVI	23
Apariția formei de ind.prez. 1 <i>însăși</i> (și var.)	CCCLXVII	221
Poziția accentului în <i>poimăine</i>	CCXCIV	15
Accentul principal în forma de sg. a subst. <i>primăvară</i>	CCCII	35
Variante accentuale pentru <i>zahăr</i>	CCCLXXVII	243
Secvența inițială în <i>avocat</i>	CCCXLVIII	177
Distribuția formelor <i>stai!</i> / <i>stăi!</i> (imper. 2)	CCCXC	271
[ə] : [é] în <i>aș avea</i>	CCCLXXXVII	265
Secvența inițială în <i>ianuarie</i>	CCXCVI	23
[ə] ([ja] etc.) : [e] ([ie], [e] etc.) în <i>stea</i>	CCCXV	67
[(i)e] : [(i)a] în <i>mie</i> / <i>ție</i> (pron. pers., bisilabic)	CCCXCIII	277
Finala (literarizată) în <i>infanterie</i>	CCCXL	149
Forma subst. <i>iulie</i>	CCXCIX	29
Finala formei de sg. a subst. <i>permisie</i>	CCCXLII	155
Variante ale adverbului <i>măine</i>	CCXCIII	13
Variante cu [i] : [i] în <i>poimă(i)ne</i>	CCXCIV	15
Forme de pl. de tipul <i>nouri</i>	CCCXVIII	73
[ó] : [qá] în <i>plouă</i>	CCCXIX	75
Apariția lui [u] final asilabic în <i>noroi</i> , <i>glod</i>	CCCXXIII	83
Sunetul inițial în <i>joi</i>	CCXCI	9
Sunetul inițial în <i>zi</i> (forme de sg. și pl.)	CCLXXXIX	5
Finala în <i>olar</i> [sg.]	CCCLXIX	225
Finala în <i>secretar</i> , <i>notar</i>	CCCXLV	165
Silaba inițială în <i>ridic</i>	CCCLXXIX	249
Secvența inițială în <i>șase</i> și, respectiv, <i>șapte</i>	CCCV	41
Secvența inițială în <i>tutun</i>	CCCLXXVIII	247

Titlul hărții	Numărul hărții	Pag.
[-ni-] : [-ri-] în (<i>a «se»</i>) <i>însenina</i>	CCCXXII	81
Variante ale termenului <i>luceafăr</i>	CCCXVII	71
[n] : [r] în <i>nimenea</i>	CDIII	297
Sunetul [g] în grupul -lă-	CCCXXI	79
Reflexe ale lui f (+ i) în <i>ferăstrău</i>	CCCLI	187
Inițiala în <i>fierărie</i>	CCCLVII	201
Sunetul v în <i>tivitură</i> / <i>tiveală</i>	CCCLXVIII	223
Distribuția formelor <i>să aibă</i> / <i>să aivă</i> (conj.prez. 3, 6)	CCCLXXXVI	263
Palatalizarea lui b în <i>sabie</i> (sg. și/sau pl.)	CCCXXXVIII	145
Palatalizarea lui m în pl. <i>cazărmi</i> / <i>căzărmi</i>	CCCXXXIX	147
Palatalizarea lui m în <i>mie</i> (pron. pers.)	CCCXCIII	277
Palatalizarea lui m în <i>miercuri</i>	CCXC	7
Variația -g- / -c- în (<i>a se</i>) <i>agăța</i> (ind.prez. 1)	CCCLXXXII	255
Prezența secvenței mediane -ta- în <i>alaltăieri</i>	CCXCV	17
Distribuția formelor <i>dădeam</i> / <i>dedeam</i> (pers. 1)	CCCLXXX	251
Apariția formelor de tipul <i>stăteam</i> (imperf. 1–3)	CCCLXXXVIII	267
Distribuția formelor <i>aldămaș</i> / <i>adălmaș</i>	CCCLXXXIII	233
Variația <i>sfre-/sfle-</i> în <i>sfredel</i> (sg. și pl.)	CCCLII	191
[pt] : [ct] în <i>septembrie</i>	CCCI	33
Forme cu apocopă ale pronumelui negativ <i>nimeni</i>	CDIII	297
Secvența mediană în <i>prizonier</i> (sg. și pl.)	CCCXLIV	159
Distribuția formelor verbale <i>[soarele] sfințește</i> vs <i>[soarele] asfințește</i>	CCCXIV	65
Variante eliptice ale num. compuse <i>cincisprezece</i> și <i>șaisprezece</i>	CCCVIII	53
Variante eliptice ale num. compus <i>douăzeci</i> și <i>unu</i>	CCCXIII	63
Variante ale elementelor «nouă»/«două» în num. <i>nouăsprezece</i> / <i>douăzeci</i>	CCCXI	59
Vocale de sprijin în pronunția variantelor num. <i>optsprezece</i>	CCCX	57
Variante ale num. compus <i>șaptesprezece</i>	CCCIX	55
Variante eliptice ale num. compuse <i>treisprezece</i> și <i>paisprezece</i>	CCCVII	49

Titlul hărții	Numărul hărții	Pag.
Variante eliptice ale num. compuse <i>unsprezece</i> și <i>doisprezece</i>	CCCVI	45
B. MORFOLOGIE		
Forme de pl. ale subst. <i>baltă</i>	CDXVII	412
Singularul subst. <i>foale</i>	CCCLVIII	203
Forme de pl. ale subst. <i>pușcă</i>	CCCXXXV	137
Pluralul subst. <i>toamnă</i>	CCCI	37
Subst. <i>zi</i> : apariția formei <i>ziuă</i>	CCLXXXIX	5
Forme de dativ pentru <i>Anica</i>	CDI	293
Forme de dativ pentru <i>tata</i>	CD	291
Forme ale articolului demonstrativ cel (în sintagma <i>băiatul cel mare</i>)	CCCXCIV	279
Forme ale articolului demonstrativ <i>cea</i> (în sintagma <i>fata cea mică</i>)	CCCXCV	281
Forme de [sg.] ale pronumelui demonstrativ <i>acela</i>	CCCXCVI	283
Forme de [sg.] ale pronumelui demonstrativ <i>aceea</i>	CCCXCVII	285
Forme de [sg.] ale pronumelui demonstrativ <i>acesta</i>	CCCXCVIII	287
Forme de [sg.] ale pronumelui demonstrativ <i>aceasta</i>	CCCXCIX	289
Forme ale numeralului ordinal <i>întâi</i>	CDII	295
Distribuția formelor <i>să aibă / să aivă</i> (conj.prez. 3, 6)	CCCLXXXVI	263
Variante cu accentuare oxitonă ale vb. (a) <i>coase</i> (ind.prez. 4)	CCCLXV	217
Variante cu accentuare oxitonă ale vb. (a) <i>coase</i> (cond.prez. 1)	CCCLXVI	219
Forme de m.m.c.perf. analitic ale vb. (a) <i>cumpăra</i>	CCCLXXI	229
Forme ale verbului (a) <i>da</i> (conj.prez. 3, 6)	CCCLXXXI	253
Distribuția formelor <i>dădeam / dedeam</i> (pers. 1)	CCCLXXX	251
Distribuția formelor sufixate și nesufixate la ind.prez. ale vb. (a) <i>însăila</i>	CCCLXVII	221
Apariția formei de ind.prez. 1 <i>însăiel</i> (și var.)	CCCLXVII	221
Conjugarea verbului (a) <i>minți</i>	CDXVIII	412
Iotacizarea verbului (a) <i>rămâne</i> (ind.prez. 1)	CCCLXXXIII	257
Forme iotacizate ale verbului (a) <i>sări</i> (ind. prez.)	CCCXXX	109
Forme iotacizate ale verbului (a) <i>sări</i> (conj. prez.)	CCCXXXI	111
Forme ale verbului (a) <i>sta</i> (conj.prez. 3, 6)	CCCLXXXIX	269
Apariția formelor de tipul <i>steteam</i> (imperf. 1-3)	CCCLXXXVIII	267
Iotacizarea verbului (a) <i>putea</i> (ind.prez. 1)	CCCLXXXV	261
Iotacizarea verbului (a) <i>veni</i> (ind.prez.)	CCCXCI	273
Iotacizarea verbului (a) <i>veni</i> (conj.prez.)	CCCXCII	275
Forme contaminate între (a) <i>vrea</i> și (a) <i>voi</i> (imperf. 1-3)	CCCLXXXIV	259
Termeni/Forme pentru adv. <i>acum</i>	CDV	301
Distribuția adverbilor <i>decât</i> vs <i>ca</i> în structuri comparative	CDXX	413
C. LEXICOLOGIE		
Termeni pentru «abator»	CCCLXIV	215

Titlul hărții	Numărul hărții	Pag.
Termeni obținuți pentru «(a) argăsi»	CCCLXII	211
Termeni pentru «armă»	CCCXXXV	137
Termeni pentru «baros»	CCCLX	207
Tipuri/Forme de interjecții apelative folosite la adresa unui bărbat	CDVI	303
Principalii termeni pentru «beschie»	CDXXII	414
Principalii termeni pentru «Calea Lactee»	CCCXVI	59
Opoziția <i>caporal : căprar</i>	CCCXXXIII	133
Termeni pentru «cartuș»	CCCXXXVI	139
Denumiri pentru «partea din vârf a cartușului»	CCCXXXVII	141
Termeni pentru «cavalerist»	CCCXLI	153
Principalii termeni pentru «căldură mare»	CCCIV	39
Denumiri deosebite pentru «cântar»	CCCLXXV	237
Termeni pentru «ceastă»	CCCXXIV	85
Termeni pentru «chiciură»	CCCXXVIII	95
Răspunsuri la întrebarea referitoare la «cinematograf»	CCCXLVI	173
Termeni pentru «cizmar»	CCCLXI	209
Principalii termeni pentru «clește»	CCCLIII	193
Principalii termeni pentru «cooperativă»	CDXXIII	415
Termeni pentru «coșar»	CCCLXX	227
Termeni pentru «creion»	CDXXIV	415
Termeni populari pentru «februarie»	CCXCVII	25
Tipuri/Forme de interjecții apelative folosite la adresa unei femei	CDXXI	414
Termeni pentru «fierar»	CCCLV	197
Termeni pentru «(a) fulgera»	CCCXXI	79
Termeni pentru «grindină»	CCCXXVII	91
Termeni pentru «lemnar»	CCCXLIX	181
Unități de măsură pentru lichide	CDXXVII	417
Prezența variantelor populare <i>mart și merț</i>	CCXCVIII	27
Nume populare ale lunii martie	CCXCVIII	27
Termeni pentru «măcelar»	CCCLXIII	213
Termeni pentru «negustor»	CCCLXXIV	235
Termeni pentru «nicovală»	CCCLIX	205
Distribuția termenilor <i>poștaş</i> vs <i>poștar</i>	CDXXV	416
Termeni pentru «puțin(ă)»	CDIV	299
Variante pentru «raniță»	CCCXXXIV	135
Termeni pentru «(a) repara»	CCCLVI	199
Termeni pentru «rindea»	CCCLIV	195
Răspunsuri la întrebarea referitoare la «secur»	CDXXVI	416
Termeni pentru «talger»	CCCLXXVI	239
Principalii termeni pentru «tâmplar»	CCCL	183
Prezența termenului <i>tină</i>	CCCXXIII	83
Termeni pentru «toc (de scris)»	CCCXXII	127
Termeni specializați, de origine germană, pentru «tranșee»	CCCXLIII	157
Termeni pentru «tribunal»	CCCXLVII	175
Alți termeni referitori la «tutun»	CCCLXXVIII	247
Termeni pentru «țurțuri»	CCCXXIX	97
Termeni pentru «umbrelă»	CCCXX	77
Termeni pentru «vânzător»	CCCLXXII	231
Distribuția termenilor <i>zăpadă</i> și <i>omăt</i>	CCCXXV	87

TRANSCRIEREA FONETICĂ

Dăm mai jos, în ordine alfabetică, lista semnelor întrebuițate în transcrierea fonetică. Sistemul de notare folosit are la bază sistemul *Atlasului lingvistic român*, cu unele modificări. După semnul egalității arătăm corespondentul cel mai apropiat al semnelor noastre în sistemul de transcriere al Asociației Fonetice Internaționale (ASSOCIATION PHONÉTIQUE INTERNATIONALE), publicat de D. JONES în LAUTZEICHEN UND IHRE ANWENDUNG IN VERSCHIEDENEN SPRACHGEBIETEN (Berlin, 1928, p. 18-27).

<i>a</i>	(cea mai deschisă vocală din seria centrală: <i>î, â, ă, ȃ, a</i> , vezi Petrovici, ALRT, p. IX: „ <i>a</i> mijlociu”) în munt. <i>cap</i> = între <i>a</i> și <i>ă</i> .
<i>ă</i>	(cea mai deschisă vocală din seria posterioară: <i>u, o, ȃ, â</i>) în istrorom. <i>căp</i> = <i>v</i> .
<i>â</i>	(<i>a</i> posterior labializat) în băn. <i>căp</i> = <i>a</i> .
<i>ã</i>	(cea mai deschisă vocală din seria anterioară: <i>i, e, ȃ, â</i>) în bucov. <i>păle</i> ‘piele’ = <i>æ</i> .
<i>â</i>	(<i>a</i> anterior) în munt. <i>steâ</i> ‘stea’ = <i>a</i> .
<i>ă</i>	(vocală cu deschidere mijlocie din seria centrală) în munt. <i>păr</i> = <i>ə</i> .
<i>ȃ</i>	(<i>ă</i> deschis) în mold. <i>bărbăt</i> = <i>v</i> .
<i>ă</i>	(<i>ă</i> închis) în mold. <i>pănî</i> ‘până’ = între <i>ə</i> și <i>i</i> , mai aproape de <i>ə</i> .
<i>â</i>	(vocală din seria centrală, între <i>ă</i> și <i>i</i> , mai aproape de <i>i</i>) în mold. <i>căsă</i> ‘casă’ = între <i>ə</i> și <i>i</i> .
<i>b</i>	(ocluzivă bilabială sonoră, corespunzând surdei <i>p</i>) în munt. <i>bun</i> = <i>b</i> .
<i>c</i>	(ocluzivă velară surdă, corespunzând sonorei <i>g</i>) în munt. <i>corb</i> ; semn întrebuițat înaintea vocalelor <i>a, ă, â, î, o, ȃ, u, ü</i> , înaintea consoanelor sau la sfârșitul cuvintelor = <i>k</i> .
<i>č</i>	(africată alveolo-palatală surdă al cărei element fricativ este un

<i>š</i> , corespunzând sonorei <i>g</i>) în munt. <i>čără</i> ‘ceară’ = între <i>tɕ</i> și <i>tʃ</i> .	
<i>č</i>	(africată alveolo-palatală surdă, cu nuanță mai palatală) în trans. <i>čur</i> ‘ciur’ = între <i>tɕ</i> și <i>tʃ</i> , dar mai aproape de <i>tɕ</i> .
<i>č</i>	(africată alveolo-palatală surdă al cărei element fricativ este un <i>š</i> , corespunzând sonorei <i>đ</i>) în băn. <i>fráčě</i> ‘frate’ = <i>tɕ</i> .
<i>č</i>	(africată palato-alveolară surdă al cărei element fricativ este un <i>š</i> , corespunzând sonorei <i>g</i>) în maram. <i>čăr</i> ‘cer’ = <i>tʃ</i> .
<i>č</i>	(africată alveolo-palatală surdă, între <i>č</i> și <i>č</i>) în maram. <i>čēr</i> ‘cer’ = între <i>tɕ</i> și <i>tʃ</i> , dar mai aproape de <i>tʃ</i> .
<i>d</i>	(ocluzivă dentală sonoră, corespunzând surdei <i>t</i>) în munt. <i>domn</i> = <i>d</i> .
<i>dʷ</i>	(ocluzivă dentală sonoră puțin palatalizată, corespunzând surdei <i>tʷ</i>) în mold. <i>und’e</i> ‘unde’ = între <i>d</i> și <i>d</i> .
<i>dʷ</i>	(ocluzivă palato-alveolară sonoră, corespunzând surdei <i>tʷ</i>) în trans. <i>d’in</i> ‘din’ = <i>d</i> aproape de <i>j</i> .
<i>dʷ</i>	(ocluzivă palatală sonoră, între <i>dʷ</i> și <i>g</i> , corespunzând surdei <i>tʷ</i>) în trans. <i>d’in</i> ‘din’; <i>cád’e</i> ‘cade’; <i>d’ăță</i> ‘gheață’ = <i>j</i> .
<i>ɖ</i>	(africată dentală sonoră, corespunzând surdei <i>t</i>) în mold. <i>ɖic</i> ‘zic’ = <i>dz</i> .

- (deasupra unei vocale, lichide sau fricative) lungime: *ā, r̄, s̄* = *o; r; s*.
- < (deasupra unei vocale) scurtime: *ū* (în *dūpă*).
- + (sub o nazală) arată că articulația nazalei nu e completă, ci analoagă constrictivei următoare: *ṁvátă* = *ṁv'vatsə*.
- j, ɥ, ǣ, ĩ, h* etc. (la umărul literei precedente) arată sunete slab perceptibile.
- ȷ, ȷ̣, ȷ̥* etc. arată sunete și mai slab perceptibile.
- ȷ̇, ȷ̣̇, ȷ̥̇* etc. arată sunete extrem de slab perceptibile.

ALTE SEMNE

- Se folosește ca în ortografia oficială: *du-ti acăsî, n-a văzît*.
- Înlocuiește silabele dinaintea accentului cuvântului, reproduse în forma anterioară: *tîrnăcóp; -cǎpe*.
- ~ Înlocuiește unul sau mai multe cuvinte precedente.
- Ca subliniere a literelor sau a cuvintelor, arată că anchetatorul a auzit bine sunetele sau cuvintele respective, deși acestea par neobișnuite; în note, ca subliniere a cuvintelor transcrise fonetic din texte literarizate ale inf. sau incluse în comentariile anchetatorilor; în hărțile interpretative, ca subliniere a unor sunete și forme.
- ... Sub litere, silabe sau cuvinte, arată că anchetatorul nu a auzit clar sunetele sau cuvintele astfel subliniate.
- Leagă două sau mai multe cuvinte care formează un singur grup fonetic, marcând, de regulă, diverse modificări de fonetică sintactică: *uŋ_cu_ĩ_ĩ_jinimă* ‘un cui în inimă’.
- ... Puse în urma sau înaintea unui răspuns, arată că el nu este complet; completarea este dată, de obicei, în note.
- Când apare în locul unui răspuns, arată că în punctul respectiv nu a fost pusă întrebarea.
- ? Pus în locul unui răspuns, arată că inf. nu a știut să răspundă; dacă urmează totuși un răspuns, acesta a fost dat după o ezitare.
- # Pus în locul unui răspuns, arată că inf. a declarat că nu există termenul întebat.
- ∞ Pus în locul sau înaintea unui răspuns, arată că obiectul sau obiceiul întebat nu există în localitate.
- + Pusă după un răspuns, trimite la note, de obicei sub II și numai în cazuri rare sub III.
- , Separă variante (lexicale, fonetice, gramaticale).

- ; Separă forme gramaticale diferite ale aceluiași cuvânt: singularul de plural, persoana I de a II-a etc. În note are și valoarea ortografică obișnuită.
- ” ” Între aceste ghilimele sunt reproduse explicațiile sau completările date de inf., de obicei netranscrise fonetic și literarizate.
- ‘ ‘ Între aceste ghilimele se dă sensul sau, mai rar, forma literarizată. În hărțile interpretative, aceste ghilimele marchează concepte.
- « » Aceste ghilimele indică faptul că autorii au în vedere forma-tip a lexemelor.
- [] Între aceste paranteze se dau completările sau observațiile anchetatorilor. Sub titlul hărții sau al textelor cuprinzând material necartografiat, cifrele puse între aceste paranteze reprezintă numărul întrebării din chestionar.
- [k] Pus înaintea unui răspuns, arată că inf. s-a corectat.
- [ε] Arată că inf. a ezitat înainte de a da răspunsul.
- [σ] Pus înaintea unui răspuns, arată că termenul a fost sugerat de anchetator.
- [ρ] Pus înaintea unui răspuns, arată că anchetatorul a revenit asupra întrebării.
- [?] Pus după răspuns, arată că anchetatorul se îndoiește de exactitatea răspunsului înregistrat.
- [!] Pus după răspuns, arată că întrebarea sau răspunsul l-a făcut pe inf. sau pe cei de față să râdă.
- [*] Pus înaintea unui răspuns, arată că răspunsul a fost dat de un informator ocazional.
- [**] Arată un al doilea informator ocazional.
- [I], [II] Arată numărul inf.

În note:

Sub I este reprodusă întrebarea și se arată felul cum a fost pusă. În al doilea paragraf sunt date corespondențele cu atlasele lingvistice românești și romănice.
Sub II sunt date explicații sau completări ale răspunsurilor de pe hartă. În MN sunt înregistrate răspunsurile.
Sub III sunt date observațiile sau completările anchetatorilor.

ABREVIERI

[a.]	formă articulată	(n.pr.)	nume propriu
[acuz.]	acuzativ	(n.top.)	toponim
[adj.]	adjectiv	[na.]	nearticulat
[adv.]	adverb	[num.]	numeral
[AL]	formă rostită repede (<i>allegro</i>)	olt.	oltenesc
arom.	aromân	p., P.	pagina
[B]	așa zic bătrânii	[part.]	participiu
băn.	bănățean	[perf.]	perfect
bucov.	bucovinean	[perf. c.]	perfect compus
[col.]	colectiv	[perf. s.]	perfect simplu
[cond.]	condițional	pl., Pl.	planșă cuprinzând material necartografiat
[conj.]	conjunctiv	[pl.]	plural
(cuv.)	cuvânt/cuvinte	[pla.]	plural articulat
[d.]	dual (în graiul huțul)	[plf.]	plural feminin
[D]	întrebare directă	[plm.]	plural masculin
[dat.]	dativ	[plna.]	plural nearticulat
[f.], fem.	feminin	[plt.]	plurale tantum
[F]	așa zic femeile	[pred.]	predicativ
[gen.]	genitiv	[prep.]	prepoziție
[ger.]	gerunziu	[prez.]	prezent
germ.	german	[pron.]	pronume, pronominal
h.	harta	[R]	formă recentă
[H]	huțul	rom.	român(esc)
(hagion.)	hagionim	[s.], [subst.]	substantiv
(IMIT.)	întrebare însoțită de imitație	[sg.]	singular
[imper.]	imperativ	[sga.]	singular articulat
[imperf.]	imperfect	[sgf.]	singular feminin
[ind.]	indicativ	[sgm.]	singular masculin
(INDIC.)	întrebare (completată) prin indicarea obiectului	[sgna.]	singular nearticulat
[inf.]	infinitiv	[sgt.]	singulare tantum
inf., inform.	informator, informatoare	(sil.)	silabă/silabe
inf. pr.	informator principal	[T]	așa zic tinerii
(iron.)	ironic	trans.	transilvănean
istrorom.	istroromân	ucrain.	ucrainean
[L]	formă rostită rar (<i>lento</i>)	[V]	formă veche
[loc.]	locuțiune	var.	variantă
[m.]	masculin	[vb.]	verb
maram.	maramureșean	[viit.]	viitor
[m.m.c.perf.]	mai-mult-ca-perfect	[voc.]	vocativ
MN	material necartografiat	[1], [2], [3]	persoana I, a II-a, a III-a singular
mold.	moldovenesc	[4], [5], [6]	persoana I, a II-a, a III-a plural
munt.	muntenesc	(1), (2), (3)	într-o înșiruire, înlocuiesc termenii notați în această ordine (în materialul necartografiat sau în notele la hărți)
[n.]	neutru		
(n.pers.)	nume de persoană		

ATLASE LINGVISTICE ROMÂNEȘTI ȘI ROMANICE ABREVIERI

AIS	= K. Jaberg und J. Jud, <i>Sprach- und Sachatlas Italiens und der Südschweiz</i> , I–VIII, Zofingen, 1928–1940.		
ALA	= A. Giera, <i>Atlas lingüístic d'Andorra</i> , Andorra, 1960.	ALP	= Jean-Claude Bouvier, Claude Martel, <i>Atlas linguistique et ethnographique de la Provence</i> , I–III, Paris, 1975–1986.
ALAIs	= Ernest Beyer et Raymond Matzen, <i>Atlas linguistique et ethnographique de l'Alsace</i> , I, Paris, 1969.	ALPA	= Jean Le Dù et Guylaine Brun-Trigaud, <i>Atlas linguistique des Petites Antilles</i> , I–II, Paris, 2011–2013.
ALAL	= Jean-Claude Potte, <i>Atlas linguistique et ethnographique de l'Auvergne et du Limousin</i> , I–III, Paris, 1975–1992.	ALPI	= <i>Atlas lingüístico de la Península Ibérica</i> , I. <i>Fonetica</i> , 1, Madrid, 1962.
ALAran	= A. Giera, <i>Atlas lingüístic de la Vall d'Aran</i> , Barcelona, 1973.	ALPO	= Henri Guiter, <i>Atlas linguistique des Pyrénées Orientales</i> , I, Paris, 1966.
ALB	= Gérard Taverdet, <i>Atlas linguistique et ethnographique de Bourgogne</i> , I–III, Paris, 1975–1980.	ALR I	= S. Pop, <i>Atlasul lingvistic român</i> , Partea I, I, Cluj, 1938; II, Sibiu–Leipzig, 1942.
ALBB	= P. le Roux, <i>Atlas linguistique de la Basse-Bretagne</i> , I–V, Rennes–Paris, 1924–1953.	ALR II	= E. Petrovici, <i>Atlasul lingvistic român</i> , Partea a II-a, I, Sibiu–Leipzig, 1940.
ALBRAM	= Gabriel Guillaume, Jean-Paul Chauveau, <i>Atlas linguistique et ethnographique de la Bretagne romane, de l'Anjou et du Maine (atlas linguistique armoricain roman)</i> , I–II, Paris, 1975–1983.	ALR II s.n.	= E. Petrovici, <i>Atlasul lingvistic român</i> , serie nouă, redactor principal I. Pătruț, I–VII, /București/, 1956–1972.
ALC	= A. Giera, <i>Atlas lingüístic de Catalunya</i> , I–V, Barcelona, 1923–1939; VI–VIII, 1962–1964.	ALRé	= Michel Carayol, Robert Chaudenson, <i>Atlas linguistique et ethnographique de la Réunion</i> , Paris, 1984.
ALCe	= Pierette Dubuisson, <i>Atlas linguistique et ethnographique du Centre</i> , I–III, Paris, 1971–1982.	ALRM I	= S. Pop, <i>Micul Atlas lingvistic român</i> , Partea I, I, Cluj, 1938; II, Sibiu–Leipzig, 1942.
ALChB	= Henri Bourcelot, <i>Atlas linguistique et ethnographique de la Champagne et de la Brie</i> , I–III, Paris, 1966–1978.	ALRM II	= E. Petrovici, <i>Micul Atlas lingvistic român</i> , Partea II, I, Sibiu–Leipzig, 1940.
ALCo	= G. Bottiglioni, <i>Atlante linguistico-etnografico italiano della Corsica</i> , I–X, Pisa, 1933–1942.	ALRM II s.n.	= E. Petrovici, <i>Micul Atlas lingvistic român</i> , Partea II, serie nouă, redactor principal I. Pătruț, I–IV, /București/, 1956–1981.
ALD I, II	= Hans Goebel et al. (eds.), <i>Atlante linguistico del ladino dolomitico e dei dialetti limitrofi</i> , 1a parte, 7 vol., Wiesbaden, 1998; 2a parte, 7 vol., Strasbourg, 2012.	ALRR-Bas. Bucov. Transn.	= Vasile Pavel et alii, <i>Atlasul lingvistic român, pe regiuni. Basarabia, nordul Bucovinei, Transnistria</i> , I–IV, Chișinău, 1993–2003.
ALDM	= Petar Atanasov, <i>Atlasul lingvistic al dialectului meglenoromân</i> , I–III, București, 2008–2015.	ALRR-Mar.	= Petru Neiescu, Grigore Rusu, Ionel Stan, <i>Atlasul lingvistic român, pe regiuni. Maramureș</i> , I–IV, București, 1969–1997.
ALEA	= Manuel Alvar con la colaboración de A. Llorente y G. Salvador, <i>Atlas lingüístico y etnográfico de Andalucía</i> , V, Granada, 1972.	ALRR-Munt. Dobr.	= <i>Atlasul lingvistic român, pe regiuni. Muntenia și Dobrogea</i> , I–IV, de Teofil Teaha, Mihai Conțiu, Ion Ionică, Paul Lăzărescu, Bogdan Marinescu, Valeriu Rusu, Nicolae Saramandu, Magdalena Vulpe; V, de Teofil Teaha, Bogdan Marinescu și Nicolae Saramandu, București, 1996–2007.
ALEC	= <i>Atlas lingüístico-etnográfico de Columbia</i> , vol. I, de Luis Flórez, José Joaquín Montes, Bogotá, 1981; vol. II, de Siervo Mora Monroy, José Joaquín Montes, 1982; vol. III, de María Luisa Ridríguez de Montes, 1982; vol. IV, de Jennie Figueroa Lorza, 1983; vol. V, de Mariano Lozano Ramírez, Jennie Figueroa Lorza, 1983; vol. VI, de Siervo Mora Monroy, Luis Flórez, José Joaquín Montes, 1983.	ALRR-Trans.	= Grigore Rusu, Viorel Bidian, Dumitru Loșonți, <i>Atlasul lingvistic român, pe regiuni. Transilvania</i> , I–IV, București, 1992–2006.
ALF	= J. Gilliéron et E. Edmont, <i>Atlas linguistique de la France</i> , fasc. 1–35, Paris, 1902–1910.	ALS	= B. Terracini, T. Franceschi, <i>Saggio di un Atlante linguistico della Sardegna in base ai rilievi di Ugo Pellis</i> , I, Torino, 1964.
ALFs	= J. Gilliéron, <i>Atlas linguistique de la France</i> , Supplément, Paris, 19210.	ALTF	= A. Duraffour, P. Gardette, <i>Atlas linguistique des Terres Froides</i> , I, Lyon, 1935.
ALFC	= Colette Dondaine, <i>Atlas linguistique et ethnographique de la Franche-Comté</i> , I–III, Paris, 1972–1984.	ALW	= <i>Atlas linguistique de la Wallonie</i> , I–II (par Louis Remacle), III (par Elisée Legros), IV–V (par Jean Lechanteur), Liège, 1953–1987.
ALFCo	= J. Gilliéron et E. Edmont, <i>Atlas linguistique de la France: Corse</i> , fasc. 1–4, Paris, 1914–1915.	ASLEF	= Giovan Battista Pellegrini (diretto da...), <i>Atlante storico-linguistico-etnografico friulano</i> , I–VI, Padova–Udine, 1972–1986.
ALG	= J. Séguay et collab., <i>Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne</i> , I–VI, Paris, 1954–1972.	BI	= O. Bloch, <i>Atlas linguistique des Vosges méridionales</i> , Paris, 1917.
ALI	= L. Massobrio, G. Ronco et alii (redatto da...), <i>Atlante linguistico italiano...</i> , Roma, I–III, 1995–1997.	Br	= Charles Bruneau, <i>Enquête linguistique sur le patois d'Ardenne</i> , Paris, 1913, 1926.
ALiA	= Wolfgang Dahmen, Johannes Kramer, <i>Aromunischer Sprachatlas/Atlasul lingvistic aromân</i> , Band I, Redaktion: Johannes Kramer, Hamburg, 1985; Band II, Redaktion: Rainer Schlösser, Würzburg, 1994.	MADA	= Petru Neiescu, <i>Mic Atlas al dialectului aromân din Albania și din FYROM</i> , București, 1997.
ALIFO	= Marie-Rose Simoni-Aurembou, <i>Atlas linguistique et ethnographique de l'Ile de France et de l'Orléanais</i> , I–II, Paris, 1973–1978.	MALGI	= Radu Flora, <i>Micul Atlas lingvistic al graiurilor istroromâne</i> , București, 2003.
ALiM	= Beate Wild, <i>Meglenorumänischer Sprachatlas</i> , Hamburg, 1998.	Mill	= G. Millardet, <i>Petit Atlas linguistique d'une région des Landes. Contribution à la dialectologie gasconne</i> , Toulouse, 1910.
ALIs	= Goran Filipi, <i>Istrorumunjski lingvistički atlas/Atlasul lingvistic istroromân/Atlante linguistico istrorumeno</i> , Pula, 2002; <i>Kazala/Indice/Indici</i> , Pula, 2004.	NALR-Ban.	= Petru Neiescu (sub conducerea lui...), Eugen Beltechi, Ioan Faiciuc, Nicolae Mocanu, <i>Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Banat</i> , I–IV, București, 1980–2011.
ALJA	= Jean-Baptiste Martin, Gaston Tuaillon, <i>Atlas linguistique et ethnographique du Jura et des Alpes du Nord (Francoprovençal central)</i> , I–III, Paris, 1971–1978.	NALR-Criș.	= <i>Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Crișana</i> , I–II, de Dorin Urițescu, Ionel Stan; III, de Dorin Urițescu, Ionel Stan, Gabriela Violeta Adam, Lăcrămioara Oprea, Veronica Ana Vlasin; IV, de Dorin Urițescu, Ionel Stan, Veronica Ana Vlasin, Gabriela Violeta Adam, Lăcrămioara Oprea, București, 1996–2017.
ALL	= P. Gardette et collab., <i>Atlas linguistique et ethnographique du Lyonnais</i> , I–III, Lyon, 1950–1956.	NALR-Mold. Bucov.	= <i>Noul Atlas lingvistic al României. Moldova și Bucovina</i> , I, de Vasile Arvinte, Stelian Dumitrăcel, Ion A. Florea, Ion Nuță, Adrian Turculeț, București, 1987; <i>Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Moldova și Bucovina</i> , II, de Vasile Arvinte, Stelian Dumitrăcel, Ion A. Florea, Ion Nuță, Adrian Turculeț, București, 1997; III. <i>Prospect</i> (editare informatizată), de Vasile Arvinte, Stelian Dumitrăcel, Ion A. Florea, Ion Nuță, Adrian Turculeț, Iași, 2005 (cf. și http://iit.academiaromana-is.ro/editare_td/atlas/autori.html); III, de Vasile Arvinte, Stelian Dumitrăcel, Ion A. Florea, Ion Nuță, Adrian Turculeț, Luminița Botoșineanu, Doina Hreapcă, Florin-Teodor Olariu, Iași, 2007; IV, de Vasile Arvinte, Stelian Dumitrăcel, Adrian Turculeț, Luminița Botoșineanu, Doina Hreapcă, Florin-Teodor Olariu, Veronica Olariu, Iași, 2014.
ALLOc	= Xavier Ravier, avec la collaboration de Jacques Boigontier, Ernest Nègre, <i>Atlas linguistique et ethnographique du Languedoc occidental</i> , I–III, Paris, 1978–1986.		
ALLOr	= Jacques Boigontier, avec la collaboration de Louis Michel et la participation de Jean-Marie Petit, <i>Atlas linguistique et ethnographique du Languedoc oriental</i> , I–II, Paris, 1981–1984.		
ALLR	= Alain Litaize, Jean Richard, <i>Atlas linguistique et ethnographique de la Lorraine romane</i> , I–IV, Paris, 1979–1988.		
ALM	= <i>Atlasul lingvistic moldovenesc</i> , I, partea I, <i>Fonetica</i> , de Rubin Udler; partea a II-a, <i>Fonetica</i> , de Rubin Udler, <i>Morfologia</i> , de Vasile Melnic, Chișinău, 1968; II, partea I, <i>Lexicul</i> , de Victor Komarnițki, Chișinău, 1971; partea a II-a, <i>Lexicul</i> , de Vasile Melnic și Vasile Pavel, Chișinău, 1973.		
ALMC	= P. Nauton, <i>Atlas linguistique et ethnographique du Massif Central</i> , I–III, Paris, 1957–1961.	NALR-Olt.	= Teofil Teaha, Ion Ionică, Valeriu Rusu, <i>Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Oltenia</i> , I–V, București, 1967–1984.
ALN	= Patrice Brasseur, <i>Atlas linguistique et ethnographique normand</i> , I–III, Paris, 1980–1997.	Roll	= E. Rolland, <i>Faune populaire de la France</i> , Paris, 1896–1914.
ALO	= Geneviève Massignon, Brigitte Horiot, <i>Atlas linguistique et ethnographique de l'Ouest (Poitou, Aunis, Saintonge, Angoumois)</i> , I–III, Paris, 1971–1983.	WLAD	= G. Weigand, <i>Linguistischer Atlas des dacorumänischen Sprachgebietes</i> , Leipzig, 1909.

INDICE DE CUVINTE ȘI FORME DIN HĂRȚI ȘI DIN MATERIALUL LINGVISTIC NECARTOGRAFIAT*

a. Dacoromână

A

a [pron.] 626/669
aba [interj.]: *haba* 636/469
abastieră v. *balastieră*
abateră Pl. 342/1617
abator 591; *abatur* 591/489, 520; *abător* 591
abatur v. *abator*
abător v. *abator*
abecedar Pl. 365/1664; Pl. 367/1675
abia: *de-*~ 608/461; *abie* 569/474
abie v. *abia*
abur 531/494; Pl. 362/1655
ac 567/461; Pl. 395/1772; Pl. 396/1773; Pl. 396/1774; ~ *cu gămălie* Pl. 395-396/1773; ~ *cu măgălie* Pl. 396/1773; ~ *cu măgulie* Pl. 396/1773; ~ *de gămălie* Pl. 395-396/1773; ~ *de măgălie* Pl. 396/1773; ~ *de asigurare* Pl. 395-396/1773; ~ *de siguranță* Pl. 395-396/1773; ~ *de siguranție* Pl. 396/1773; *aci* [plm.] Pl. 395/1772; *acuri* [plf.] Pl. 395/1772
acadea: *acadică* Pl. 403/1842; *acadele* [pl.] Pl. 403/1842
acadele [pl.] v. *acadea*
acadică v. *acadea*
acațâm v. *cățân*
acăța (*a se* ~) v. *agăța*
acățara (*a se* ~) v. *cățara*
acățâm v. *cățân*
acea 530/483, 626; 537/483; 576/484; 589/483; 626; Pl. 329/1555; Pl. 338/1601; *acei* [sgf.] 530/483; 626
aceal v. *acel*
aceala v. *acela*
aceea 526/480, 535; 576/483; 604/463; 626; Pl. 342/1617; Pl. 387/1735; *aceie* 626; Pl. 412/1974
acei [sgf.] v. *acea*
aceie v. *aceea*
acel 536/483; 625/494, 563, 585; Pl. 342/1617; *aceal* 545/484; 625/469, 556, 564, 626; Pl. 361/1654; Pl. 404/1848
acela 578/484; 625; 627/463; *aceala* 530/483; 536/474; 541/483; 566/496; 625; Pl. 350/1637; Pl. 355/1648; Pl. 358/1650; Pl. 370/1685; Pl. 374/1702; *acila* Pl. 411/1973
aci [plm.] v. *ac*

acia v. *aici*
acila v. *acela*
aclo v. *acolo*
acolea v. *acolo*
acolo 625/608, 626, 632; 626/608; *aclo* 625/476; *acolea* 594/614; *acolu* 530/482; 541/483; 542/482; 543/483, 570; 570/501; 619/480, 501; 625/476, 482, 483, 554; 626; Pl. 347/1628; Pl. 351/1638; Pl. 355/1648; Pl. 373/1698; *ecolu* 626/493
acolu v. *acolo*
acoperi (*a «se»* ~) 527/493; 544/511
acu v. *acum*
acum 634/585; Pl. 379/1720; *acu* 525/603; 634; 545/555, 570; 564/619; 565/536, 621; 574/610; 620/667; Pl. 361/1655; Pl. 372/1691; Pl. 379/1720; Pl. 380/1721; *acuma* 525/480; 634; 527/471, 480; 545/483; 554/483; 564/493; 603/461; 604/480; Pl. 342/1617; Pl. 344/1620; Pl. 352/1643; Pl. 362/1655; Pl. 382/1724
acuma v. *acum*
acuri [plf.] v. *ac*
acușă v. *acuși*
acuși 634; *acușă* 634/649, 670
acușor Pl. 396/1773; ~ *de croșetat* Pl. 395/1773
acuș: ~ *cu gămălie* Pl. 396/1773; ~ *mic* Pl. 395/1773
adălmaș v. *aldămaș*
adăpost 562/629
adăunăți v. *deunăzi*
adânc 540/498, 507
adâncitură 540/500, 534
adica v. *adică*
adică Pl. 354/1647; Pl. 360/1652; Pl. 362/1655; *adica* Pl. 344/1624
adineaurea v. *adineauri*
adineauri: *adineaurea* 634/668
adivocat v. *avocat*
adocat v. *avocat*
aducat v. *avocat*
aduce (*a «și»* ~) 535/478; 543/480, 506, 559, 598; 597/565; ~ *aminte* 530/502
aduna (*a «se»* ~) 543/555, 657; 575/511
adunătură 543/499, 510; Pl. 351/1641
adusă 576/551
advocat v. *avocat*

* În principiu, în conformitate cu normele prezentate sintetic în nota similară din indicele vol. I al NALR-Mold. Bucov., s-au reținut aici cuvinte aparținând părților de vorbire flexibile, iar din categoria celor neflexibile au fost excluse prepoziția și conjuncția. Un statut aparte, dictat de specificul porțiunii de chestionar pe care o reflectă volumul de față, îl au unele prepoziții, vizate în mod particular de anumite întrebări.

Cuvintele apar în indice în forma-tip (substantivele la N, adjectivele la masculin, verbele la infinitiv etc.); totuși, au fost consemnate ca atare cazurile oblice cu forme speciale sau femininul la adjective (care s-a reținut separat, cu indicarea genului gramatical în croșete), precum și o serie de plurale, a căror situație o detaliem mai jos. Ca regulă generală,

a) **dacă există și ocurențe ale sg., iar pl. are o formă regulată, toate formele (sg. și pl.) au fost adunate sub forma-tip. Excepții:**

- am consemnat aparte, sub intrarea de sg., pl. „normale” (sau aparent „normale”) pentru care reconstituirea cu certitudine a sg. este imposibilă (de exemplu, pl. *băieți*, care putea corespunde atât lui *băiat*, cât și lui *băiet*);

- am reținut pluralele speciale, cu circulație limitată;

- când pl. (regulat sau excepțional) intră în structuri sintagmatice, l-am notat ca atare (în cazul în care sintagma s-a înregistrat doar în varianta cu pluralul);

b) **dacă nu s-a înregistrat nicio ocurență a sg. forme-tip, pentru pl. regulate nu am mai reconstituit singularul, ci am consemnat ca atare forma de pl., evitând astfel informațiile redundante.** În schimb, atunci când, în afară de ocurențele pentru pl. forme-tip, s-au mai înregistrat și alte variante fonetice ale cuvântului, la sg. sau la pl., acestea s-au reunit sub forma-bază reconstituită, redată cu caractere drepte. Corespondența cu acest tip de intrări de sg. (marcate cu caractere drepte) se realizează indiferent dacă pl. înregistrate sub respectiva intrare sunt regulate sau nu.

Cu excepțiile menționate (pentru plurale și pentru adjectivele la feminin), paranteza cu indicații gramaticale mai apare la omonime (inclusiv în cazul omonimiilor unde termenul concurent nu are ocurențe în volum; s-a reținut, de ex., *cea* [pron.] sau *cui* [subst.] prin opoziție cu *cea* [interj.], respectiv *cui* [pron.], deși acestea din urmă nu au fost înregistrate în materialele reflectate în volumul de față) sau în cazul cuvintelor rare, eventual cu corp fonetic redus, a căror încadrare morfologică nu este transparentă (*a* [pron.] sau *o* [num.]). Ca o consecință a necesității de a indica clasa gramaticală la omonime (mai exact, la omografe), pentru un cuvânt precum pronumele/adjectivul pronominal *tău*, precedat de substantivul *tău*, se consemnează apartenența la clasa pronomelui, în contrast cu situația lui *meu*, din aceeași clasă, care, neintrând în coliziune omonimică, nu necesită această dezambiguizare.

Accentul s-a notat exclusiv atunci când structura accentuală a cuvântului diferă de cea standard sau când avem a face cu un cuvânt rar, cu circulație restrânsă, al cărui accent este dificil de identificat. Tot astfel, numărul de silabe este indicat (într-o paranteză rotundă) doar în cazul în care unei anumite forme grafice îi corespund mai multe posibile silabații (mai cu seamă pentru grafii care ar putea fi interpretate fie ca hiat, fie ca diftong ori atunci când litera *i* în finală absolută sau în finală de silabă este interpretabilă fie ca *i* plenison, fie ca *i* scurt asilabic), în special dacă variantele respective nu reflectă situația din limba standard. Excepțiile constând în menționarea numărului de silabe chiar la cuvintele având structura silabică standard au scopul de a distinge între omografe.

Izolată, doar la cuvinte neînregistrate în dicționare, apare o paranteză etimologică, menită să justifice anumite opțiuni de literarizare și să susțină identificarea cuvântului-titlu în cazul coexistenței mai multor variante fonetice (L.B.).

advucat v. avocat
afacerist 601/475, 481, 540, 663
afantere v. infanterie
afanterist v. infanterist
afară 524/533, 598; 526/537, 606; 530/618, 624; Pl. 338-339/1607; Pl. 416/1998
afla (a se ~) 540/550
afocat v. avocat
afundă [f.] 541/466
agăța (a se ~) 611; Pl. 408/1881; *acăța (a se ~)* 611; Pl. 408/1881
agătăra (a se ~) v. cățara
agest 543; *agestru* 543; *argestru* 543/476, 483, 577; *gest* 543/660; *gestâr* 543/555
agestru v. agest
agost v. august
agraf v. agrafă
agrafă Pl. 395-396/1773; *agraf* Pl. 396/1773; *agrafie* Pl. 395/1773
agrafie v. agrafă
agust v. august
agúst v. august
ai [pl.] v. an
aia 626; *haia* 626/668
aiasta 628; Pl. 358/1650; *eiasta* 628/469; *aieste* [pl.] 628; Pl. 352/1643; *aies[tea]* [pl.] 628; Pl. 367/1675; *aiestealea* [pl.] 628/649, 655; *aiește* [pl.] 628/464; *aieștea* [pl.] 628/555, 558, 562, 563, 576; *aiste* [pl.] 628/467; *aistea* [pl.] 628; *aistealea* [pl.] 628/635, 642, 650, 656; *aiște* [pl.] 628/464
aice v. aici
aicea v. aici
aici 536/483; 542/483; 627/465; 628/465, 468, 475; Pl. 351/1638; Pl. 358/1650; Pl. 412/1974; Pl. 413/1975; *acia* Pl. 327/1544; *aice* 534/482; 543/483; 561/483; Pl. 343/1623; Pl. 351/1638; Pl. 356/1649; Pl. 358/1650; Pl. 372/1689; *aicea* 496/465; 619/488; 628/482
aiest: aiști [pl.] 530/565
aiesta 627; *aista* 530/483; 575/483; 625/469; 627; Pl. 374/1702; Pl. 386/1732
aieste [pl.] v. *aiasta*
aie[stea] [pl.] v. *aiasta*
aiestealea [pl.] v. *aiasta*
aiește [pl.] v. *aiasta*
aieștea [pl.] v. *aiasta*
aista v. aiesta
aiste [pl.] v. *aiasta*
aistea [pl.] v. *aiasta*
aistealea [pl.] v. *aiasta*
aiște [pl.] v. *aiasta*
aiști [pl.] v. *aiest*
ajuns: de ~ 633/483
ajuta (a ~) Pl. 404/1848
ajutor Pl. 399/1800; *de ~* Pl. 404/1848
alaltaieri v. alaltăieri
alaltaiéri v. alaltăieri
alaltă ieri (2 cuv.) v. *alaltăieri*
alaltăieri v. alaltăieri
alaltăiere v. alaltăieri
alaltăieri 492; *alaltaieri* 492; *alaltaiéri* 492; *alaltă ieri* (2 cuv.) 492/640; *alaltăieri* 492/561; *alaltăiere* 492/465, 483, 563; *álaltăieri* 492/464; *alaltăiéri* 492; *alaltieri* (3 sil.) 492/480; *alantăieri* 492/476
álaltăieri v. alaltăieri
alaltăiéri v. alaltăieri
alaltămâine: alaltămáne 491/486; *alaltămâni* (4 sil.) 491/461, 463
alaltămáne v. alaltămâine
alaltămâni (4 sil.) v. *alaltămâine*
alaltăpoimâine: alaltăpóimâne 491/462
alaltăpóimâne v. alaltăpoimâine
alaltăseară 634/462
alaltieri (3 sil.) v. *alaltăieri*
alantăieri v. alaltăieri
alb 497/597; 518/467, 483
albă [f.] 518/483; Pl. 329/1556
albi (a ~) 589/579
albie: ~ de apă 535/480

albios 540/617
aldămaș 600; *adălmaș* 600; *ăldamaș* 600/485; *haldămaș* 600/465, 467, 480, 483
alege (a ~) Pl. 344/1624
alfabet Pl. 367/1675; *ălfabet* Pl. 367/1675
aliman v. liman
alimentară 567; *alimentare* [sgf.] 567/554
alimentare [sgf.] v. *alimentară*
alo 635/484, 496; 636/465, 484; *halo* 635/467, 483; 636/483
alpaca Pl. 407/1855
alta: altile [pl.] Pl. 412/1974
altă Pl. 344/1624; Pl. 347/1628
altelerist v. artilerist
altile [pl.] v. *alta*
altilere v. artilerie
altileri (3 sil.) v. *artilerie*
altilerie v. artilerie
altilerist v. artilerist
altirelist v. artilerist
altorist v. artilerist
altul¹ [pron.] Pl. 339/1609
altul² [adv.] Pl. 358/1650
alvocat v. avocat
alvucat v. avocat
amainte 634/473
amator Pl. 400/1828
amăgi (a ~) 549/601, 610, 626, 645, 647; 606/461
amândoi 623/468; 625/467
amândouă 624/465, 554; 628/635, 638; Pl. 414/1984
amestecat: amestecat Pl. 339/1607
amestecată [f.]: amestecată Pl. 339/1607
amestecat v. amestecat
amestecată [f.] v. amestecată
aminte: a-și aduce ~ v. aduce
amplasament 562/493, 629, 645
amu 522/484, 565; 525/523, 564, 565; 526/478, 565; 535/478478; 560/469; 564/484; 565/484; 567/501; 575/483; 604/484, 555; 634; Pl. 327/1544; Pl. 328/1549; Pl. 339/1607; Pl. 342/1617; Pl. 344-345/1624; Pl. 378/1713; Pl. 379/1720; Pl. 380/1721; Pl. 396/1773; Pl. 406/1853; *amu-ia* 634
amu-ia v. amu
amurg 493/643
amurgi (a ~) 493/643; 494/638
amuși 634
an [subst.] 500/552; 503/482; 531/537; 623/491, 540, 554, 607; 634/462; 637/565; Pl. 327/1544; Pl. 329/1556; Pl. 331/1560; Pl. 379/1720; *-ul nou* 495/483; *ai* [pl.] Pl. 327/1544; *la mulți ~* Pl. 327/1544
Ana (n.pers.) 630/463, 477, 486; 636/462
Andrei (hagion.): *Andrii* Pl. 329/1555
Andrii v. Andrei
Anica (n.pers.) 630; 636/462
animal Pl. 409/1904
anin v. arină
anina (a «se» ~) 611; Pl. 408/1881
anină v. arină
aninos v. arinos
Anișoara (n.pers.) 630/555
Anița (n.pers.) 630/464, 466, 481, 484
anotimp: ~ de iarnă Pl. 330/1558
antabăr v. hantamăr
antal: hantal 587/542
antilerist v. artilerist
antist 565/479
Anuța (n.pers.) 630/486
aor v. aur
aparat Pl. 383/1726; *~ de telefon* Pl. 383/1726
apă¹ [subst.] 535/480; 537; 540/484, 634, 650; 541/461, 466, 483, 508, 523; 542/483, 522, 547, 565, 606; 543; Pl. 338/1601; Pl. 340/1610; Pl. 346/1625; Pl. 347/1628; Pl. 349/1634; Pl. 349/1636; Pl. 350-351/1638; Pl. 351/1641; Pl. 352/1643; Pl. 414/1985; *~ de ploaie* Pl. 337/1597
apă² [adv.] v. *apoi*
ăpăi v. apoi
apărare: ~ de apă Pl. 352/1643

apărătoare Pl. 352/1643; ~ de mal Pl. 352/1643
 apărător 572
 apărea (a ~) Pl. 339/1607; ~ zorile 494/500, 526, 546, 553; ~ zările 494/489
 apăi v. apoi
 apăi v. apoi
 apoi [adv.] 519/566; 589/528, 571, 600; apă 624/484; Pl. 368/1676; Pl. 391/1753; apăi 636/483; apăi 589/483; Pl. 342/1617; Pl. 344/1624; apăi Pl. 352/1643; Pl. 402/1841; apă 537/480; 578/484; Pl. 379/1720; apăi Pl. 373/1698; Pl. 380/1720
 apostol Pl. 364/1661
 apriel v. aprilie
 apriil v. aprilie
 april v. aprilie
 aprilă v. aprilie
 aprile v. aprilie
 aprilie Pl. 327/1548; apriel Pl. 327/1548; apriil Pl. 327/1548; april 530/483; Pl. 327/1548; aprilă Pl. 327/1548; aprile Pl. 327/1548; aprir Pl. 327/1548
 aprinde (a se ~) 503/501
 aprir v. aprilie
 aproape Pl. 371/1686
 apropiere: în ~ 544/651
 aprozar 567/461
 apă v. apoi
 apuc v. hapuc
 apuca (a se ~) 589/483; Pl. 344/1624
 apăi v. apoi
 apune (a ~) 516
 arac: haragi [pl.] 576/641; hăragi [pl.] 576/635
 aranja (a ~): arenja (a ~) 636/642
 arăta (a ~) 625/468, 483, 488, 554
 arc: harc 597/649
 arde (a ~) 503/480
 Ardeal (n.top.) 536/490; 544/483
 ardeleni [pl.] 576/483
 ardezie 548/494
 arenja (a ~) v. aranja
 argăseală 589/618, 654
 argăsi (a ~) 589; argăji (a ~) 589/515, 650
 argăji (a ~) v. argăsi
 argestru v. agest
 argint Pl. 406-407/1855
 arhon 601/462
 arină: anin Pl. 361/1654; anină Pl. 361/1654
 arinos: aninos Pl. 361/1654
 armată [subst.] 558/661; 560/623; Pl. 368/1676; Pl. 372/1688; Pl. 375/1705
 armate [adj.pl.] Pl. 375/1705
 armă 552
 arșiță 503; așiță 503
 artelerist v. artilerist
 artilarist v. artilerist
 artiler Pl. 374/1702
 artilere v. artilerie
 artilerie 560/616; Pl. 374/1702; altilere Pl. 374/1702; altileri (3 sil.) Pl. 374/1702; altierie 556/633; 560/657; artilere Pl. 374/1702
 artilerist 560/615, 657; Pl. 374/1702; altelerist Pl. 374/1702; altilerist Pl. 374/1702; altirelist Pl. 374/1702; altorist Pl. 374/1702; antilerist Pl. 374/1702; artelerist Pl. 374/1702; artilarist Pl. 374/1702; artilirist Pl. 374/1702
 artilirist v. artilerist
 aruncătură 543/586
 arvocat v. avocat
 ascuns 606/622, 636, 654
 aseară 634/462
 asenta (a ~): azânta (a ~) Pl. 372/1688
 asentare: azântare Pl. 372/1688
 asfalt Pl. 342/1617
 asfaltat Pl. 342/1617
 asfinți (a ~) 516; sfinți (a ~) 493/468, 640; 516
 asfințit 516/465
 asiguranță v. siguranță

asta 493/462; 528/492, 663; 540/482, 484; 624/467; 626/496; 628; Pl. 337/1597; Pl. 344/1624; Pl. 372/1691; Pl. 413/1975; hasta 628/668; astelea [pl.] 628/660; ășlea [pl.] 628/653; ăștelea [pl.] 628/651
 astalâș: ustuluș Pl. 389/1749; usturuș 575/577
 astă-vară Pl. 331/1560; az-vară Pl. 331/1560
 astăzi Pl. 325-326/1538; astâzi Pl. 325-326/1538
 astâzi v. astâzi
 astelea [pl.] v. asta
 așa 530/482, 586; 635/624; Pl. 339/1607; Pl. 384/1730; Pl. 396/1773; Pl. 411/1973; așă 518/467, 483; 526/484; 530/482, 483; 531/486; 536/484; 540/485; 541/483; 542/483; 576/484; 584/501; 595/488; 597/501; 606/465; 608/462, 482, 483; 635/483; Pl. 339/1607; Pl. 343/1623; Pl. 351/1641; Pl. 352/1643; Pl. 355/1648; Pl. 358/1650; Pl. 359/1651; Pl. 361/1653; Pl. 384/1730; Pl. 396/1773; Pl. 399/1800; ășă 567/565; șa Pl. 358/1650; Pl. 359/1651
 așă v. așa
 ășă v. așa
 așezat 540/512; loc ~ 540/549
 așezătură 536/509, 522; 540/519; Pl. 343/1623; Pl. 358/1650; Pl. 361/1653
 așiță v. arșiță
 atâta¹ [pron.] Pl. 345/1624; Pl. 352/1643
 atâta² [adv.] Pl. 327/1548
 atelier 584/559, 601, 638
 atunci v. atunci
 atunci 527/555; 575/511; atunci 537/480
 augus (3 sil.) v. august
 augus v. august
 august 499; agost 499/605, 614, 616, 620, 643; agust 499; agüst 499; augus (3 sil.) 499/488; augus 499/565; augüst 499; augüst (3 sil.) 499; auguste (3 sil.) 499/627
 augüst v. august
 augüst (3 sil.) v. august
 auguste (3 sil.) v. august
 aur Pl. 406/1854; Pl. 406/1855; aor Pl. 406/1854
 Austria (n.top.) 560/483; Áustria Pl. 372/1689; Pl. 372/1691
 Áustria v. Austria
 automat: otomat 555/600
 autoservire 567/469, 641
 auzi (a ~) 500/526; 536/483; 546/482; 589/482; 601/482; 635/539, 548, 616, 618; 636/479, 501, 538, 548, 618; Pl. 356/1649; Pl. 382-383/1726
 avea (a ~) 615; 616; Pl. 327/1544; Pl. 330/1557; Pl. 345/1624; Pl. 347/1628; Pl. 348/1630; Pl. 351/1638; Pl. 352/1643; Pl. 358/1650; Pl. 360/1652; Pl. 368/1678; Pl. 370/1685; Pl. 372/1691; Pl. 373/1698; Pl. 402/1841; ~ vreme 505/473
 avocat 544/641; 572; adivocat 572/504, 525; adocat 572/505; aducat 572; advocat 572; advucat 572; afocat 572/566, 569; alvocat 572; alvucat 572/581, 639, 667; arvocat 572/568, 579, 588, 594, 603; avucat 572
 avucat v. avocat
 azânta v. asenta
 azântare v. asentare
 azi 489/476, 478, 487; 527/490; 589/618; 600/650; Pl. 325/1533; Pl. 325/1534; Pl. 325-326/1538
 az-vară v. astă-vară

Ă

ă [interj.] 604/565; 636/555
 ăi [interj.] 635; 636/505, 515, 624
 ăla 625; hăia [pl.] 625/668
 ăldamaș v. aldămaș
 ălfabet v. alfabet
 ăņtepa (a ~) v. ăņtepa
 ășlea [pl.] v. asta
 ăsta 572/501; 627
 ăștelea [pl.] v. asta

Baba Doche (n. pr.) 530/555
bade 635/467, 468, 473, 488
bahnă 541/466; 542/631; Pl. 351/1641
baie 535/544; ~ *de piatră* 535/475, 533
bainet v. *baionetă*
bainetă v. *baionetă*
baionetă 556/493; *bainet* 556/495; *bainetă* 556/468, 479, 482, 628, 663
baițică v. *bițică*
balade [pl.] 536/626
balanț v. *balanță*
balanță 602/471, 509, 523; 603/520, 554, 575, 579; *balanț* 603/490; *bălanță* 602/610; *palanță* 602; 603/556, 574, 587, 591; *palanție* 602/512, 564; 603/556, 565
balast: *balastru* 535/568, 640
balastieră 535/485, 511, 576, 593; *abastieră* 535/478; *balastrieră* 535/580, 583; *balestieră* 535/663; *balisteră* 535/655; *balistieră* 535/660, 666
balastrieră v. *balastieră*
balastru v. *balast*
balatău v. *bulătău*
balaur Pl. 338/1601
balcău: *bălcău* Pl. 350/1638
balestieră v. *balastieră*
balhui 542/576
balisteră v. *balastieră*
balistieră v. *balastieră*
balot Pl. 390/1752; Pl. 391/1753
baltag 576/575
baltă 537/565, 583; 540/565; 541; 542; Pl. 337/1601; Pl. 349/1636; *balte* [pl.] 542/467, 570, 615; *belți* [pl.] 537/565; 541; 542
balte [pl.] v. *baltă*
banc 543/633; Pl. 347/1628
bandă: *bantă* 499/548
bandit Pl. 403-404/1846
bani [pl.] 623/469
bantă v. *bandă*
barabule [pl.] Pl. 361/1654
barâșnic 601/497, 498, 563
barbă Pl. 329/1556
baros 587; *barus* 587/543
barus v. *baros*
baschie v. *beschie*
basculă 602/661
bașchie v. *beschie*
bate (a «se» ~) 587/564; Pl. 329/1555; Pl. 352/1643; Pl. 408/1858; Pl. 409/1904; ~ *gheața* 529; ~ *micea* Pl. 408/1858; ~ *piatra* 529; ~ *o teligramă* Pl. 383/1727; ~ *vântul* 496/537
bă [interj.] 635/554, 571, 583, 667
Băbana (n.top.) 535/615
băbăret 604/625
băcan 599/570
bădică 635/575
bădie 635/489
băet v. *băiat*
băga (a ~): ~ *pe foc* Pl. 359/1651
băgeac 597/630, 638
băhnos Pl. 351/1641
băi [interj.] 635; 636/656; Pl. 378/1714
băiat Pl. 372/1691; Pl. 374/1702; Pl. 407/1857; *băet* Pl. 352/1643; Pl. 368/1676; *băiet* 623; Pl. 368/1676; Pl. 372/1691; Pl. 411/1973; ~ *de școală* Pl. 363/1659; *băiet* Pl. 374/1702; *băieți* [pl.] Pl. 367/1675
băiată: *băietă*, ~ *de școală* Pl. 363/1660
băiet v. *băiat*
băietă v. *băiată*
bălan Pl. 336/1588; cf. și *Bălan* (n.pers.)
Bălan (n.pers.) Pl. 411/1973; Pl. 412/1974
bălanță v. *balanță*
bălătău v. *bulătău*
bălc v. *bălc*

bălcău v. *balcău*
băltărie 541/484
bălti (a ~) 522, 606
băltiță 542/587, 603; *beltiță* 542/555
băltoacă 542/466, 486, 615, 630, 652; *băltoagă* 541/469; 542; *băltog* 542/546, 570; *băltoagă* 542/599
băltoagă v. *băltoacă*
băltog v. *băltoacă*
bărbat Pl. 337/1601; Pl. 372/1691
bărdiță 576/542, 552, 569
bărdoaie 576/493, 501, 563
bărdoi 576/501
băscăleală v. *bășcăleală*
bășcăleală: *băscăleală*, *pe* ~ Pl. 406/1853
bătaie Pl. 377/1709; Pl. 409/1904
bătălie Pl. 377/1709
bătrăni [pl.] v. *bătrân*
bătrân 496/548; 497/474; 503/480; 526/480; 530/565; 537/523; Pl. 327/1544; Pl. 342/1617; Pl. 344/1624; Pl. 386/1732; *bătrăni* [pl.] 500/526
bătrânește 543/461
băț 497/552, 616
băătură Pl. 344/1624
bâhlă 520/482; 526/482
bâhliță 526/492; *buhliță* 526/623
bâlc 541/466; *bălc* 542/584
bâlcii: *bulci* 601/462
bâlhană 542/518
bâlhoacă 541/623
băltoagă v. *băltoacă*
Bârlad (n.top.) 537/628, 644, 648; Pl. 351/1638; cf. și *Gura Bârladului*, *Valea Bârladului* (n.top.)
Bâtea Tătărcii (n.top.) 536/463
bâtea Pl. 353/1644; cf. și *Bâtea Tătărcii* (n.top.)
bâtlagă: *gâtlagă*, ~ *de pus vin* Pl. 367/1675
bea (a «se» ~) 600/531, 650; Pl. 337/1601; ~ *cu luleaua* Pl. 406/1853; ~ *tutun* 607/582
beli (a ~) 495/570; 589/483; Pl. 327/1548
beltiță v. *băltiță*
belți [pl.] v. *baltă*
berezin Pl. 328/1549
besche v. *beschie*
beschie 577; 578; Pl. 357/1650; *baschie* 578/643; *bașchie* 578/640; *besche* 577/608, 622, 626; 578/537, 547, 599, 621, 659; *beste* 578/464, 493, 519, 520, 541; *bestie* 578; Pl. 358/1650; *bestrie* 578/514; *beșche* 578/548, 615; *beșchie* 578; *beștie* 578/577, 578; *bischie* 578/650; *bișchie* 578/649, 653; *brășchie* 578/654
bescuiți v. *biscuiți*
beste v. *beschie*
bestie v. *beschie*
bestrie v. *beschie*
beșche v. *beschie*
beșchie v. *beschie*
beștie v. *beschie*
bețarc: *bițarc* Pl. 380/1720
bicecletă v. *bicicletă*
bicher v. *picher*
biciclă v. *bițică*
bicicletă Pl. 384-385/1730; *bicecletă* Pl. 384/1730; *bicigletă* Pl. 384/1730; *biciucletă* Pl. 384/1730; *bițicletă* Pl. 384/1730; *bucicletă* Pl. 384/1730; *buciuclete* [pl.] Pl. 384/1730
bicigletă v. *bicicletă*
biciucletă v. *bicicletă*
biehar v. *blehar*
bieți [pl.] Pl. 369/1678
bifulcață v. *bifurcație*
bifurcare 533/559; *bivulgare* 533/498
bifurcație 533/569, 573, 575, 640, 660; ~ *de drum* 533/479; *bifulcață* 564; *bifurcății* [pl.] 533/665
bifurcă [subst.] 533/485
bifurcății [pl.] v. *bifurcație*
bild 573/463
bilet Pl. 387/1734
bine Pl. 328/1549; Pl. 414-415/1991

bineînțele 530/565; Pl. 359/1651
binișor Pl. 415/1991
birău 565/462
bischie v. *beschie*
biscuiți [pl.] Pl. 402/1842; *bescuiți* [pl.] Pl. 403/1842
bisercă v. *biserică*
biserică 545; *bisercă* 545/484
bisericesc 545/469
Bistrița (n.top.) v. *Bistrița*
Bistrița (n.top.): *Bistrița* 537/482; *Bistriță* 537/469, 483; 543/483;
Bisfa 540/484
Bistriță (n.top.) v. *Bistrița*
Bisfa (n.top.) v. *Bistrița*
bișchie v. *beschie*
bițârc v. *bețârc*
bițică Pl. 384/1730; *baițică* Pl. 384/1730; *biciclă* Pl. 384/1730
bițicletă v. *bicicletă*
bivulgare v. *bifurcare*
blajin Pl. 404/1848; ~ *la inimă* Pl. 404/1848
blaștină v. *mlaștină*
bleah v. *bleau*
bleahar v. *blehar*
bleau: *bleah* 603/467; MN Pl.391/1753
blehar Pl. 398-399/1799; *biehar* Pl. 399/1799; *bleahar* Pl.
399/1799; *blehare* Pl. 399/1799; *plevar* Pl. 399/1799;
pleuar Pl. 399/1799
blehare v. *blehar*
blid 603/461, 462, 463, 474, 484; Pl. 345/1625
blizgai: *plizgai* Pl. 339/1607; ~ *de omăt* Pl. 339/1607
blizgăi (a ~): *brâzgăi* (a ~) 530/463; Pl. 339/1607
blizgui (a ~): *vlezgui* (a ~) Pl. 339/1607
boambă v. *bombă*
boandă v. *bundă*
bobeică Pl. 353/1644; *bobeucă* Pl. 353/1644; cf. și *În Bobeica/-ă*
(n.top.)
Bobeica/-ă (n.top.): *În* ~ Pl. 353-354/1644
bobeucă v. *bobeică*
boboc Pl. 372/1688
bocnă 535/621
bocnărie 535/621
Bocovina (n.top.) v. *Bucovina*
bodnar v. *butnar*
Bogata (n.top.) Pl. 351/1638; cf. și *Gura Bogății* (n.top.)
boi [pl.] Pl. 410/1969; Pl. 378/1713
boierește: *pe* ~ 525/655; 527/657; Pl. 362/1655
boieri (a se ~) Pl. 361/1655
bolatău v. *bulătău*
bolăhan v. *bolovan*
bolătău v. *bulătău*
bold 567/461; Pl. 395-396/1773; ~ *cu măgulie* Pl. 396/1773
boldișor Pl. 396/1773
bolgăr v. *bulgăr*
boloboș Pl. 340/1609; *boloboate* [pl.]: ~ *de omăt* Pl. 340/1609
bologan v. *bolovan*
bolohan v. *bolovan*
bolotău v. *bulătău*
boloteu v. *bulătău*
bolovan 562/631; Pl. 340/1609; *bolăhan* Pl. 340/1609; *bologan*
Pl. 340/1609; *bolohan* Pl. 339-340/1609; Pl. 352/1643; ~ *de*
omăt Pl. 339-340/1609; ~ *de umăt* Pl. 340/1609
bombă Pl. 402/1839; *boambă* 602/610; Pl. 401/1839
bomboană Pl. 402-403/1842; *bumboană* Pl. 402-403/1842;
bunboană Pl. 403/1842
bombonică Pl. 403/1842
bombușcă v. *bumbușcă*
bon [subst.] Pl. 387/1734; *bun* Pl. 387/1734
borcut Pl. 345/1625
borfaș Pl. 403/1846
borneu 551/463
bortă 535/503
Bosia (n.top.) 634/620
bosoi 587/568, 571, 572, 649
botă 602/471
Botășanu (n.pers.) v. *Botoșanu*
Botca Veche (n.top.) Pl. 343/1623

botnar v. *butnar*
Botoșanu (n.pers.): *Botășanu* 536/483
boș Pl. 339-340/1609; ~ *de omăt* Pl. 340/1609
brazdă Pl. 357/1650
brânză Pl. 354/1647
brâșchie v. *beschie*
brău Pl. 338/1601; -*ul cerului* 518/478; -*ul Sfinților Arhangheli*
Pl. 338/1601
brâzgăi (a ~) v. *blizgăi*
bre [interj.] 619/503; 635; 636/601, 622, 653; 622/488
brelă v. *umbrelă*
brif Pl. 368/1676
brifteghe v. *briftreghe*
briftregâr v. *briftreghe*
briftreghe (germ. *Briefträger*) 569; *briftregâr* Pl. 368/1676;
briftreghe 569/466, 468, 475, 502; Pl. 368/1676; *brifteghe*
569/469, 479
briftreghe v. *briftreghe*
brifunc v. *brifung*
brifung (germ. *Briefung*): *brifunc* 569/476
brigadă Pl. 375/1705
brigader v. *brigadier*
brigadier: *brigader* 550/624; *brigadir* 550/533
brigadir v. *brigadier*
broci [sgm.] v. *broșă*
bromoroacă v. *brumăroacă*
broșă Pl. 396/1773; *broci* [sgm.] Pl. 395/1773
brotar v. *brutar*
brotare v. *brutar*
bru Pl. 340/1609
brumar 500/551, 594; Pl. 329/1554; Pl. 329/1555
brumă 500/536; 530/482; 531/574, 655; Pl. 337/1593
brumărel Pl. 329/1554; *brumurel* 500/536
brumăroacă: *bromoroacă* 531/652, 668; *brumoroacă* 531/586;
brumuroacă 531/667, 670; *brumuroagă* 531/579
brumoroacă v. *brumăroacă*
brumurel v. *brumărel*
brumuroacă v. *brumăroacă*
brumuroagă v. *brumăroacă*
brutar Pl. 398/1797; *brotar* Pl. 398/1797; *brotare* Pl. 398/1797;
brutare Pl. 398/1797
brutare v. *brutar*
bruțac 551/485
bube [pl.] 537/498
bubuluci [pl.] 543/625
bucată Pl. 357/1650; ~ *de lemn* Pl. 357/1650; *bucate* [pl.] 499/555
bucate [pl.] v. *bucată*
buche Pl. 367/1675
buci [plt.] 540/509
bucicletă v. *bicicletă*
buciuclete [pl.] v. *bicicletă*
Bucovina (n.top.) 604/565; *Bocovina* Pl. 356/1649
budăi Pl. 346/1625; *budui* Pl. 345/1625
budeliște 503/473, 474
budnar v. *butnar*
budui v. *budăi*
buhliță v. *bâhliță*
buhoreală 503/623
bujală 503
bulatău v. *bulătău*
bulătău 541/563; *balatău* 541/469; *bălătău* 541/484; 542/554;
bolatău 541/468, 473, 483, 555; 542/483; *bolătău* 541/485,
568, 585; 542/483; *bolotău* 541/466, 473, 474; *boloteu*
541/466; *bulatău* 541/563
bulboacă 541/550; 542/617
bulboană 541/493; 542/508; Pl. 351/1638; *bulhană* 542/517;
hulboană Pl. 347/1628; *hulbon* 541/484
bulbuci [pl.] 532/482
bulci v. *bâlci*
bulfeie [pl.] Pl. 352/1643
bulgar v. *bulgăr*
bulgăr Pl. 339/1609; *bolgăr* Pl. 339/1609; *bulgar* Pl. 339/1609;
bulgăre Pl. 339-340/1609; ~ *de omăt* Pl. 339-340/1609;
bulgâr Pl. 339-340/1609; ~ *de omăt* Pl. 339-340/1609;
bulgăre Pl. 339-340/1609; ~ *de omăt* Pl. 339/1609; *bulgur*

Pl. 339/1609; ~ *de omăt* Pl. 339/1609; *bulgure* Pl. 339/1609;
 ~ *de zăpadă* Pl. 339/1609; *bulgăre* [plf.] Pl. 339/1609;
bulgări [pl.]: ~ *de omăt* Pl. 339-340/1609; ~ *de zăpadă* Pl.
 340/1609; *bulgări* [pl.]: ~ *de zăpadă* Pl. 340/1609
bulgăre v. *bulgăr*
bulgăr v. *bulgăr*
bulgăre v. *bulgăr*
bulgur v. *bulgăr*
bulgure v. *bulgăr*
bulhac 541/488; 542; *bulhoc* 541/503
bulhană v. *bulboană*
bulhoc v. *bulhac*
bumboană v. *bomboană*
bumbușcă Pl. 396/1773; *bombușcă* Pl. 396/1773
*bun*¹ [subst.] v. *bon*
*bun*² [adj.] 531/537; Pl. 346/1625; Pl. 361/1654; Pl. 371/1686; Pl.
 404/1848; ~ *la inimă* Pl. 404/1848; ~ *la suflet* Pl. 404/1848
bună [f.] 524/468, 493; Pl. 338/1602; Pl. 344-345/1624; Pl.
 401/1834; Pl. 402/1841; Pl. 404/1848; Pl. 405/1849; ~ *ziua!*
 486/624
bunăoară 537/483; 540/483; *bunioare* 537/488
bunboană v. *bomboană*
bunceag: *bungeag* Pl. 351/1641
bundă: *boandă* 589/483
bungeag v. *bunceag*
bunic Pl. 409/1904
bunioare v. *bunăoară*
bura (a ~) 521/621, 634; 530/482; Pl. 339/1607; ~ *cu omăt cu*
ploaie Pl. 339/1607
bură 530/482; 531; Pl. 337/1597
burghiu 579
burnița (a ~): *burniza* (a ~) Pl. 339/1607
burniță 531/571; Pl. 339/1607
burniza (a ~) v. *burnița*
buruiană 544/542; -a *dracului* 607/634
bust: *fotografie* ~ 573/470
butnar Pl. 389/1750; Pl. 390/1751; *bodnar* Pl. 390/1751; *botnar*
 Pl. 390/1751; *budnar* Pl. 390/1751
butoi Pl. 390/1752
buzdugan 587/523, 536, 544, 667

C

ca [adv.] 521/462, 469; 637
cadet Pl. 372/1691
caet v. *caiet*
caia Pl. 392/1761
caiafă 606/633
caiet Pl. 366/1673; Pl. 366/1674; *caet* Pl. 366/1673; *cait* Pl.
 366/1673; *căiet* Pl. 366/1673
cailac Pl. 358/1650
cait v. *caiet*
Cajvanca (n.top.) 541/474
cal 560/468; 570/631; 580/657; 601/547, 548, 597, 623; Pl. 358-
 359/1651; Pl. 360/1652; Pl. 378/1713; Pl. 410/1967; Pl.
 414/1985
calabatină 542/530
calamară v. *călimară*
calamăr v. *călimară*
calapod Pl. 393/1765; *calapot* Pl. 393/1765; *calapud* Pl.
 393/1765; *calaput* Pl. 393/1765
calapot v. *calapod*
calapud v. *calapod*
calaput v. *calapod*
cald 503; Pl. 331/1560
caldă [f.] 541/483
cale 537/462; Pl. 344-345/1624; *din* ~-*afară* Pl. 344/1624; ~
bună! Pl. 344/1624; ~ *ferată* Pl. 344-345/1624; *Calea*
Laptee 518/643; -a *laptelui* 518; ~ *primară* Pl. 345/1624; -
a cea rea Pl. 344/1624; -a *lui Traian* 518/463, 471, 649;
cale-vale Pl. 344/1624; *calea-valea* Pl. 344/1624; *cale* [pl.]
 Pl. 344-345/1624; *căi* [pl.]: *pe* ~ *greșite* Pl. 345/1624; *căle*
 [pl.] Pl. 345/1624; *căli* [pl.] Pl. 344-345/1624; cf. și *Calea*
Laptee, *Calea Robilor* (nume de constelații)

Calea Lactee (nume de constelație): *Calea Laptee* 518/643
Calea Laptee v. *Calea Lactee*
Calea Robilor (nume de constelație) 518/546, 554, 560
calendar Pl. 330/1557; *calindar* Pl. 330/1557; *căendar* Pl.
 330/1557; *căindar* Pl. 330/1557; *căindar* Pl. 330/1557
calificat Pl. 388/1739
calimăr v. *călimară*
calindar v. *calendar*
calup Pl. 393/1765
cam [adv.] 494/491; 636/642; Pl. 345/1624; Pl. 357/1650
cancelarie: *canțalarie* 564/478, 495; *canțelarie* 564/491;
cănțelărie 564/462, 484, 486; *cânțalarie* 564/469
candidat Pl. 381/1722; ~ *de vornic* Pl. 381/1722; ~ *de deputat* Pl.
 381/1722
canoană 553/466; Pl. 374/1702
canoner v. *canonier*
canonerist Pl. 374/1702
canonier Pl. 374/1702; *canoner* Pl. 374/1702; *camner* Pl.
 374/1702
cantar v. *cântar*
cantolar v. *cantonier*
cantolean v. *cantonier*
cantonean v. *cantonier*
cantoner v. *cantonier*
cantonier Pl. 342-343/1620; *cantolar* Pl. 343/1620; *cantolean* Pl.
 343/1620; *cantonean* Pl. 342-343/1620; *cantoner* Pl. 342-
 343/1620; *cantorean* Pl. 342-343/1620; *cantuner* Pl.
 343/1620
cantor: *cantur* 545/465, 469, 476
cantorean v. *cantonier*
cantur v. *cantor*
canțalarie v. *cancelarie*
canțelarie v. *cancelarie*
camner v. *canonier*
cap 562/631; Pl. 416/2000; ~ *de iarnă* Pl. 329/1555
capac: *căpac* 603/462
capăt: *capăt* Pl. 337/1601
capăt v. *capăt*
caporal 550; *capural* 550; *căporal* 550/556, 626; *căpural*
 550/547, 615; *capurari* [pl.] 550/464
capră 550/555, 635; Pl. 349/1633; Pl. 352/1643; Pl. 416/1997
capural v. *caporal*
capurari [pl.] v. *caporal*
car 518/614, 664; 536/483, 484; Pl. 344/1624; ~ *de foc* Pl.
 386/1732; cf. și *Carul* (nume de constelație)
carabină 552/660
carafă: *garafă* 604/606, 668; *gărafă* 604/607
caramaniolă v. *carmaniolă*
caras 578
caraulă Pl. 375/1706
care [pron.] 505/473; Pl. 344-345/1624; Pl. 351/1641; Pl.
 352/1643; Pl. 358/1651; Pl. 360/1652; Pl. 367/1675; Pl.
 404/1848
careră v. *carieră*
carieră 535; ~ *de piatră* 535; *careră* 535/499; *cariere* [sgf.] 535;
cărieră 535/472, 577
cariere [sgf.] v. *carieră*
carmanioală v. *carmaniolă*
carmaniolă: *caramaniolă* 578/627; *carmanioală* 578/633
carte 536/621; 537/518, 526; Pl. 365/1664; Pl. 368/1676; *după* ~
 604/578; ~ *poștală* Pl. 368/1676; *cârți* [pl.] Pl. 365/1664
cartuș 552/567; 553; *cărtuș* 553/464, 472
Carul (nume de constelație) 518/466, 501, 520
Casandra (n.pers.) Pl. 379/1715
casap 590; 591/483; *căsap* 590
casarmă v. *cazarmă*
casarne [sgf.] v. *cazarmă*
casă 500/621; 564/501; 575/462; Pl. 364/1662; Pl. 410/1968; Pl.
 415/1996; Pl. 416/1998; Pl. 416/2000; ~ *de cultură*
 570/461, 632, 655; ~ *de film* 570/478, 487, 555, 564; -a
filmului 570/467; *căsi* [pl.] 531/483, 574
catedră Pl. 369/1680
Catrí (n. pers.) v. *Catrina*
Catrina (n. pers.): *Catrí* 636/476
cațâm v. *cățân*

căfâm v. *căfân*
cavalerie v. *cavalerie*
cavalarist v. *cavalerist*
cavalărist v. *cavalerist*
cavaler 560
cavalere v. *cavalerie*
cavalerie 556/633; 560/461, 643; *cavalerie* 560/479; *cavalere* 560/462, 485, 487, 555
cavalerist 560; *cavalarist* 560/466, 475, 477, 479, 494; *cavalărist* 560/584, 587, 656
cavernă 562/466, 475
cazan Pl. 360/1652
cazarmament 557/482
cazarmă 557; *casarmă* 557/483, 494, 577; *casarne* [sgf.] 557/476, 479, 491; *căsarne* [sgf.] 557/486; *căzarmă* 557; *gazarmă* 557/475, 490, 495; *căsarne* [pl.] Pl. 382/1724; *căzarne* [pl.] 557/462, 484, 558, 584, 618; *căzărme* [pl.] 557
cazărmatie 562/482
cazetă v. *gazetă*
căciulă Pl. 416/2000; *cășulă* Pl. 416/2000
cădere Pl. 351/1638
căier 601/547
căiet v. *caiet*
călamară v. *călimară*
călămăr v. *călimară*
călăraș 560
călăreț 560
călări (a se ~) Pl. 358/1651
călărie Pl. 358-359/1651
călărist 560/468
călători (a ~) Pl. 345/1624
căldărar Pl. 399/1799
căldură 503
calendar v. *calendar*
călimară: *calamară* Pl. 365/1671; *calamăr* Pl. 365-366/1671; *calimăr* Pl. 366/1671; *călamară* Pl. 365/1671; *călămăr* Pl. 365/1671
călindar v. *calendar*
cămașă: *cămeșă* 540/491; Pl. 397/1790
cămeșă v. *cămașă*
cămin 570/467, 468, 483, 493, 641; ~ *cultural* 570/496, 643, 655
cântar v. *cântar*
cânțelărie v. *cancelarie*
căpac v. *capac*
căpăstra (a ~) 594/485
căpitan Pl. 372/1691
căporal v. *caporal*
căprar 550; Pl. 343/1620; Pl. 372/1691
căpural v. *caporal*
căpută Pl. 393/1765
căra (a) Pl. 360/1652
cărare 536/470; Pl. 341/1616; Pl. 344-345/1624; Pl. 415/1996; ~ *de picior* Pl. 341/1616
cărărușă Pl. 341/1616
Căraușul (nume de stea) 518/501
cărbun v. *cărbune*
cărbune 548/573; Pl. 391/1760; ~ *de pământ* Pl. 391/1760; *cărbun* Pl. 391/1760; *cărbuni* [pl.]: ~ *de lemn* Pl. 391/1760
cărieră v. *carieră*
cărindar v. *calendar*
cărnar 590/552, 564, 600
cărturar Pl. 365/1664
cărtuș v. *cartuș*
căruță 535/478; 536/483; 540/522; 583/547; 611/501; Pl. 356/1648
căsap v. *casap*
căsarne [sgf.] v. *cazarmă*
căsarne [pl.] v. *cazarmă*
căsăpie 590/606; 591
căsi [pl.] v. *casă*
căsoaie Pl. 352/1643; *căsoi* Pl. 352/1643
căsoi v. *căsoaie*
căsuică Pl. 352/1643
căsuță Pl. 352/1643

cășiță Pl. 351-352/1643; ~ *de chibrituri* Pl. 351-352/1643; -a *cu fibrice* Pl. 352/1643; -a *de fibrice* Pl. 352/1643; ~ *de țubrice* Pl. 352/1643; -a *de globin* Pl. 352/1643; ~ *de plumburi* Pl. 352/1643; *cășiță* Pl. 352/1643
cășulă v. *căciulă*
cătană Pl. 371-372/1687
cătănește [adv.] Pl. 371/1687
cătănie: *cătunie* Pl. 372/1688
cătunie v. *cătănie*
cățara (a se ~): *acățara* (a se ~) 611/478, 481, 486; *agățara* (a se ~) 611/482
căfâm v. *căfân*
căfân: *acațâm* Pl. 355/1648; *acățâm* Pl. 355/1648; *cațâm* Pl. 355-356/1648; *cățâm* Pl. 356/1648; *cățâm* Pl. 355/1648; *cățun* Pl. 355/1648; *țacâm* Pl. 356/1648
cățun v. *căfân*
căuaci v. *covaci*
căucie v. *covăcie*
căuș 603/472
căuta (a ~) Pl. 347/1628
căzarmă v. *cazarmă*
căzarne [pl.] v. *cazarmă*
căzărme [pl.] v. *cazarmă*
cășiță v. *cășiță*
câmp 536/500; 559/608; Pl. 343/1623; Pl. 344/1624; Pl. 360/1652; Pl. 361/1653
câmpie 536/510, 511, 526, 528, 543; Pl. 361/1653
Câmpulung (n. top.) Pl. 356/1649
cân v. *când*
când 526/509; 527/567; Pl. 351/1641; Pl. 387/1735; Pl. 413/1975; *cân* Pl. 345/1624; Pl. 347/1628; Pl. 354/1647; Pl. 358/1650; Pl. 393/1766; Pl. 402/1841; Pl. 409/1904; Pl. 413/1975
cânepă 541/483
cânta (a ~) 545
cântar 602; 603/461, 478, 570; 604/554, 555; *căntar* 602/463, 478, 482, 486, 563; *cantar* 602/638, 641
cântăreț 545
cântător 545/520
cânțalarie v. *cancelarie*
cârciumă: *cârșmă* 567/462; *crijmă* 567/666
Cârjoaia (n.top.) 544/543
Cârlibaba (n.top.) Pl. 343/1623
cârlig 589/462, 482, 484, 542
cârnat: *cârnaț* 591/483
cârnaț v. *cârnat*
cârnăcer v. *cârnățar*
cârnăcer 590/481; *cârnățar* 591/483
cârpaci 588/604, 660
cârpeală Pl. 398/1790; *cârpel* Pl. 398/1790
cârpel v. *cârpeală*
cârșmă v. *cârciumă*
cârți [pl.] v. *carte*
cât Pl. 327/1544; Pl. 327/1548; Pl. 348/1630
cătă Pl. 344/1624; Pl. 381/1722
câte [adv.] Pl. 414/1985
ce 528/625; 529/468; 537/523; Pl. 345/1625; 576/627; Pl. 348/1630; Pl. 355/1648; Pl. 360/1652
cea [pron.] Pl. 358/1651; *cei* [sgf.] 537/479; 626/461, 632
ceai 605/664
ceal v. *cel*
ceala v. *cela*
cearneală v. *cerneală*
ceașcă 604/591
ceață 520/482; 526; 544/511, 532
ceava v. *ceva*
ceea 522/482; 626; Pl. 357-358/1650; Pl. 401/1839; *ceie* 626/589
cei [pron. sgf.] v. *cea*
ceie v. *ceea*
cel 543/555; 625/647, 660, 663, 665; *ceal* 545/532; 625/467, 501, 653; *cii* [pl.] 505/473
cela 544/484; 554/643; 611/469; 625; *ceala* 542/483; 548/495; 625; Pl. 353/1644
celednic: *cilednic* Pl. 399/1800; *ciletnic* Pl. 399/1800; *cilidnic* Pl. 399/1800
celelalte [pl.] 626/628

celui (a ~) 606/461
 cenușă 548/632
 cer 518; 519/537; 524/538, 608, 621, 624; Pl. 336/1587; Pl. 338/1602
 Cerb: -ul de Argint Pl. 406/1855
 cerc Pl. 390/1752
 cere¹ [subst.] v. cerere
 cere² (a ~) [vb.] Pl. 387/1735
 cerere Pl. 387/1735; cere Pl. 387/1735; cerire Pl. 387/1735
 cerie [f.] Pl. 336/1587
 cerire v. cerere
 cerne (a ~): ~ de ploaie 544/526
 cerneală Pl. 365/1671; cearneală Pl. 366/1671; cirneală Pl. 366/1671
 cersăla (a ~) v. țesăla
 ceruză 548/461; țaruză 548/578; țăruză 548/577
 ceva 544/571; 608/461; 611/465; 636/496; Pl. 387/1735; Pl. 409/1904; ceava 541/484; Pl. 360/1652
 checiră v. chiceră
 cheie 580/484
 chema (a «se» ~) 625/469; 626/469; 535/478; 548/495; 575/465, 483; Pl. 342/1617; Pl. 343/1623; Pl. 367/1675
 cherpedin 580; chipartin 580/657; chipirgel 580/610; cherpentin 580/599, 651; chirpidel 580/550, 557; chirpidin 580
 cherpentin v. cherpedin
 chiar [adv.] 634; Pl. 413/1975
 chibrituri [pl.] Pl. 351-352/1643; țibrice [pl.] Pl. 352/1643; țubrice [pl.] Pl. 352/1643
 chiceră: checiră Pl. 359/1651; chiuciură Pl. 339/1607
 chiciură 530/606, 620; 531; ciucură 531/499
 chiciureală 531/624
 chiclă 531/524
 chidă 531/514; chide 530/482; 531; chidie 529/542; 530/600, 618; 531; Pl. 339/1607; chidie 531/606; chilie 531/531; schidă 531/478
 chide v. chidă
 chidia (a ~) 530/618
 chidie v. chidă
 chidie v. chidă
 chilangi (a ~) v. chiulangi
 chilangiu v. chiulangiu
 Chilia (n.top.) 541/473
 chilie v. chidă
 chimic 567/481
 chimicale 589/619
 chinagiu v. tinichigiu
 chinichigiu v. tinichigiu
 chinitar Pl. 399/1799
 chinitigiu v. tinichigiu
 chioară [f.]: chioarcă 541/587
 chioarcă v. chioară
 chiori [pl.] 518/523
 chioșele [pl.]: chișele [pl.] 535/599
 chipartin v. cherpedin
 chipirgel v. cherpedin
 Chircești (n.top.) 596/609
 chiristeu v. ferăstrău
 chirnigiu v. tinichigiu
 chirpidel v. cherpedin
 chirpidin v. cherpedin
 chișele [pl.] v. chioșele
 chitanță Pl. 386-387/1734; chitanțe [sg.] Pl. 387/1734; chitanție Pl. 386-387/1734; fițanță Pl. 386/1734; fițanție Pl. 386/1734
 chitanțe [sg.] v. chitanță
 chitanție v. chitanță
 chitinagiu v. tinichigiu
 chiuciură v. chiciură
 chiulangi (a ~): chilangi (a ~) 606/482
 chiulangiu: chilangiu 606/469, 482
 chiulău 606/482
 cibotar v. ciubotar
 cică [adv.] 496/617; 500/536
 cifre [pl.] Pl. 367/1675
 cii [pl.] v. cel
 cilednic v. celednic

ciletnic v. celednic
 cilidnic v. celednic
 cimatograf v. cinematograf
 cimotoğraf v. cinematograf
 cinăma v. cinema
 cinămatograf v. cinematograf
 cinci 553/638; 559/643; Pl. 332/1566; Pl. 333/1571
 cincisprezece: cinsce 509/664; cinspce 509/503, 631; cinspe 509; cinspece 509/537, 538, 547, 619; cinspezece 509/570; cinsprece 509; cinspréce 509/575, 581; cinspreece 509/482; cinsprezece 509; cinsprezéce 509/494, 530, 583, 616, 643; cinsprezeci 509/565; cinșpce 509/527, 584; cinșpe 509; cinșpece 509/473
 cincizeci 604/462
 cine 575/511; Pl. 410/1967
 cinema 570; cinăma 570/463; cinemale [pl.] 570; cinemaluri [pl.] 570/511; cinemăle [pl.] 570/633; cinemăli [pl.] 570/605, 621, 652
 cinemale [pl.] v. cinema
 cinemaluri [pl.] v. cinema
 cinemascope 570/461, 493
 cimatograf 570; cimatograf 570/518, 566, 607; cimotoğraf 570; cinămatograf 570/480, 522; cinematroğraf 570/596; cinemograf 570/484; cinemotograf 570; cinomotograf 570/486; cinumotograf 570/503; cinematografuri [pl.] 570
 cinematografic 570/468, 557
 cinematografiuri [pl.] v. cinematograf
 cinematroğraf v. cinematograf
 cinemăle [pl.] v. cinema
 cinemăli [pl.] v. cinema
 cinemograf v. cinematograf
 cinemotograf v. cinematograf
 cineva Pl. 344-345/1624; ciniva Pl. 345/1624
 ciniva v. cineva
 cinomotograf v. cinematograf
 cinsce v. cincisprezece
 cinspce v. cincisprezece
 cinspe v. cincisprezece
 cinspece v. cincisprezece
 cinspezece v. cincisprezece
 cinsprece v. cincisprezece
 cinspréce v. cincisprezece
 cinspreece v. cincisprezece
 cinsprezece v. cincisprezece
 cinsprezéce v. cincisprezece
 cinsprezeci v. cincisprezece
 cinste 600
 cinsti (a ~) 600/464, 628
 cinstit Pl. 403/1846
 cinșpce v. cincisprezece
 cinșpe v. cincisprezece
 cinșpece v. cincisprezece
 cinumotograf v. cinematograf
 cioareci [pl.] 594/486
 cioban 518/484, 496, 579; 519
 ciobotar v. ciubotar
 ciocan 587
 ciocoladă v. ciocolată
 ciocolată Pl. 403/1842; ciocoladă Pl. 403/1842
 ciolan 555/576
 cioplitor 581
 ciornă Pl. 387/1735
 circumscripții [pl.] Pl. 381/1722
 cireșar 498/486; Pl. 328/1549; Pl. 328/1550; cireșel Pl. 328/1549; Pl. 328/1550; cireșer Pl. 328/1549
 cireșe [pl.] Pl. 328/1550
 cireșel v. cireșar
 cireșer v. cireșar
 cirneală v. cerneală
 cismar v. cizmar
 ciubotar 588; ciobotar 588; cibotar 588;
 ciubuc 532/600; Pl. 406/1853
 ciuc Pl. 340/1609
 ciucit v. sucit
 ciuciulete Pl. 405/1852

ciucură v. chiciură
 ciumuha 534/542
 ciurar Pl. 399/1799
 ciurcăraie v. surcăraie
 cizmar 588; cismar 588
 clasă 631
 cleient v. client
 cleinți [pl.] v. client
 clește [plf.] v. clește
 clește 580; clește [plf.] 580; clești [plf.] 580
 clești [plf.] v. clește
 cleveitor 606/493
 client Pl. 400/1828; cleient Pl. 400/1828; cleinți [pl.] Pl. 400/1828
 clisă Pl. 351/1641
 clocoteală 503/625, 626
 club 570/496
 coace (a se ~) 498/615; 500/523; 503/501
 coamă Pl. 355/1648
 coarbă 579
 coarhă v. corhă
 coase (a ~) 592; 593; 594/614; cosea (a ~) 593/670; cosi (a ~) 592; 593; cusi (a ~) 592; 593
 cobercă v. covertă
 cobertă v. covertă
 coborâre 540/542
 coborâtura 540/498, 523, 551
 coborî (a ~) 540
 cocăială 503/653, 655
 cocăște 503/667
 cocniță 503/548
 cocostârci [pl.] Pl. 327/1548
 cócut 503/658
 codoș 606
 cofă 521/462, 469
 cohneală v. cuhneală
 cojocar Pl. 393-394/1766; cojucar Pl. 393/1766; cujocari [pl.] Pl. 393/1766; cujocari [pl.] Pl. 393/1766
 cojocăriță Pl. 395/1771
 cojucar v. cojocar
 colare 528/669
 colb 525/656; Pl. 361-362/1655; colp Pl. 362/1655
 colbăraie Pl. 361-362/1655
 colbărie Pl. 361-362/1655
 colnic Pl. 341/1616
 colo 625; 626/649, 653; colu 625/492, 501, 563; 626/553
 colonel Pl. 374/1704; culonel Pl. 374/1704; coloneli [pl.] Pl. 374/1704; colunei [pl.] Pl. 374/1704
 coloneli [pl.] v. colonel
 colp v. colb
 colt v. colț
 colțiș Pl. 357-358/1650
 colț 533; 541/483; -ul drumului 533/500; colt 533/628
 colțar 578/488
 colu v. colo
 colunei [pl.] v. colonel
 comandant Pl. 374/1704; Pl. 382/1723
 comână v. comună
 comerciant 601/603
 comitet: ~ executiv 564/653
 companie: cumpănie 558/634
 comparativă v. cooperativă
 comperativă v. cooperativă
 comună 544/523; 564; 565/644; Pl. 379/1719; Pl. 380/1720; comână Pl. 379/1719
 comunicație: șanț de ~ 562/485, 493
 conced v. concediu
 concediu 561/501, 625, 628; Pl. 376/1708; conced 561/656, 657; conced Pl. 376/1708; concedu Pl. 376/1708; concet Pl. 376/1708; concetiu Pl. 376/1708
 concedu v. concediu
 concet v. concediu
 concetiu v. concediu
 condei 546/627; 547; 548/627; ~ de piatră 548/618
 confunda (a ~): cufunda (a~) Pl. 352/1643
 consilier Pl. 381/1722

consiliu 564/532, 552, 606; 565/493; ~ popular 564
 Constantin (n.pers.): Costă 635/476
 constructor 574/465, 483
 consum 567/493, 537, 669
 contestație Pl. 387/1735
 cooperativă 567/595, 629; comparativă 567; comperativă 567; copărativă 567/464, 469, 550; coperativă 568; Pl. 382/1724; cumparativă 567/468, 515, 547; cumperativă 567; cuparativă 567/469; cupărativă 567/467, 469; cuperativă 567/482, 565
 cop 604/658
 copac 531/483, 486, 548, 600; 544/519, 542; Pl. 358/1650
 copăci (a ~) 594/486
 copărativă v. cooperativă
 coperativă v. cooperativă
 copil 545/500, 570; Pl. 363/1659; Pl. 369/1678; ~ de școală Pl. 363/1659
 copilă 636/571; ~ de școală Pl. 363/1660
 coraș Pl. 357/1650
 corcobău v. curcubeu
 corcobeu v. curcubeu
 corcubău v. curcubeu
 cordar 577/492, 552, 565, 581; cordare [sg.] 577/564
 cordare [sg.] v. cordar
 corent v. curent
 coreș Pl. 401/1839
 corhă: coarhă Pl. 355/1647
 corp Pl. 375/1705
 cortel 522
 coscar v. coșcar
 coscă 606/590
 cosea (a ~) v. coase
 cosi (a ~) v. coase
 Costă (n.pers.) v. Constantin
 Costică (n.pers.) 635/462
 coș 597/584, 628
 coșar 597
 cot 533
 cotitură 533/489, 596; 534/596
 coșcar 606/560, 621; coscar 606/540, 556, 557
 covaci 582/463, 475, 502, 503, 575; căuaci 582
 covali 582
 covăcie 584/463, 475, 483, 502; căucie 584
 covălie 584
 covercă v. covertă
 covert v. covertă
 covertă Pl. 368/1676; cobercă Pl. 368/1676; cobertă Pl. 368/1676; covercă Pl. 368/1676; covert Pl. 368/1676; cuverși [pl.] Pl. 368/1676
 Covurlui (n.top.) Pl. 380/1720
 crac 533; craci [pl.]: ~ de drum 533/477, 484, 503; -i drumului 533/462, 474, 495; -i păraielor Pl. 351/1638; cracuri [pl.]: ~ de drum 533/483; ~ de drumuri 533/565
 cracă 611/483, 492
 Cracău (n.top.) 537/569
 craniță v. raniță
 crăcăna (a se ~): ~ de ziuă 494/634, 667
 crăpa (a «se» ~): ~ de zi 494/593; ~ de ziuă 494; ~ zorile 494/523
 crăpător Pl. 389/1742
 crâng 518/668; -ul cerului 518/667, 668; 519/537; Pl. 336/1587
 creangă 611/476, 501
 creastă Pl. 343/1623; Pl. 355/1648; Pl. 358/1650; -a dealului Pl. 355-356/1648; -a dealului Pl. 356/1648; -a muntelui Pl. 356/1648
 credă v. cretă
 crede (a ~) 530/483; 570/488
 creidă v. cretă
 creier: crieri [pl.] Pl. 416/2000
 creion (3 sil.) v. creion
 creion 546; 548; ~ de placă 548/621; ~ de piatră 548/645; creion (3 sil.) 546/669; creon 546; 548; ~ de piatră 548/648, 656; crion 546; 547/557; 548; Pl. 352/1643; ~ de placă 548/572; ~ de piatră 548/613
 creon v. creion

dogoare 503/555, 670
dogori (a ~) 503/555, 643
doi 532/467; 533/479, 480, 482, 484, 646; 553/623, 631; 554/483; 566/501; 578/463, 487, 606; 580/619, 620, 624; 588/501; 604/537, 600; 606/501; 623/467; 625/484, 670; 634/462; Pl. 327/1544; Pl. 332/1564; Pl. 333/1571; Pl. 339/1609; Pl. 343/1620; Pl. 364/1661; Pl. 370/1685; Pl. 371/1686; Pl. 371/1687; Pl. 373/1691; Pl. 374/1702; Pl. 381/1722; Pl. 388/1739; Pl. 395/1772; Pl. 398/1797; Pl. 399/1800; Pl. 404/1848; Pl. 408/1858; *al -lea* Pl. 383/1727
doisce v. *doisprezece*
doispce v. *doisprezece*
doispe v. *doisprezece*
doispece v. *doisprezece*
doispreăi v. *doisprezece*
doisprece v. *doisprezece*
doispréce v. *doisprezece*
doisprezece 506; *doisce* 506/664; *doispce* 506/503, 555, 649, 654, 655; *doispe* 506; *doispece* 506/488, 537, 538, 547, 619; *doispreăi* 506/482; *doispréce* 506; *doisprece* 506; *doisprezéce* 506/471, 583; *doisşpe* 506/631, 633, 646, 667; *doispcce* 506/464, 527; *doispe* 506; *doispece* 506/623
doisprezéce v. *doisprezece*
doisşpe v. *doisprezece*
doispce v. *doisprezece*
doispe v. *doisprezece*
doispece v. *doisprezece*
domle [voc.] v. *domn*
domn 565/624; Pl. 352/1643; Pl. 364/1661; Pl. 378/1713; -ul *de la şcoală* Pl. 364/1661; *domle* [voc.] 530/483; Pl. 335/1585; *domne* [voc.] Pl. 341/1616; *dumle* [voc.] Pl. 358/1650
domne [voc.] v. *domn*
Domni (n.pers.) v. *Domnica*
Domnica (n.pers.) 630/477; 636/462, 483; *Domni* 636/476, 479
dormitor 557/615
Dorna (n.top.) 537/461, 471
dorobanţ 559/560, 575, 594, 620
Dorohoi (n.top.) 580/523
dos: pe ~ 636/642
doşunu v. *douăzeci* şi *unu*
douazeci v. *douăzeci*
două 486/537; 494/476; 519/626; 533/478, 483, 641, 650, 667; 540/528; 553/623, 631; 554/547, 624; 561/483, 537, 621; 562/537, 624; 567/461; 578; 580; 587/519; 600/650; 604; 606/481, 526, 577; 624/464; 626/467, 635; 628/467; Pl. 332/1564; Pl. 335/1585; Pl. 335/1586; Pl. 342/1617; Pl. 344/1624; Pl. 349/1634; Pl. 351/1638; Pl. 397/1788; Pl. 397/1790; Pl. 402/1839; Pl. 405/1849; Pl. 408/1858; *dauă* Pl. 332/1564; *doauă* Pl. 332/1564; Pl. 335/1585; Pl. 335/1586; Pl. 338/1601; Pl. 349/1636; Pl. 350/1638; Pl. 355/1647; Pl. 364-365/1662; Pl. 376/1708; Pl. 384/1730; Pl. 395/1772; Pl. 396/1773; Pl. 402/1839; Pl. 407/1857; Pl. 408/1858; *în* ~ Pl. 339/1607
douăsprezece 506/531, 637, 641, 646, 661; *doauăsprezece* 506/494; *doausprece* Pl. 401/1839; *douăşpe* 506/657; *douăsprezeci* 506/656; *douăsprece* 506/624; *douăspréce* 506/462
douăşpe v. *douăsprezece*
douăsprezeci v. *douăsprezece*
douăsprece v. *douăsprezece*
douăspréce v. *douăsprezece*
douăşuna v. *douăzeci* şi *una*
douăşunu v. *douăzeci* şi *unu*
douăzeci 514; *doauăzeci* 514/510, 514, 515; *doauăzeci* 514/466, 470, 494, 565; *doăzeci* 514/587; *douazeci* 514/564; *douăzeci* 514; *douzeci* 514/464, 489, 505; *douzeci* (2 sil.) 514/469, 626
douăze[ci] şi *patru* Pl. 327/1544
douăzeci şi *una*: *douăşuna* 515/618, 623, 670; *douşuna* 515/615
douăzeci şi *unu*: *douăşunu* 515; 515/615; *doşunu* 515/575; *douşunu* 515
douăzeci v. *douăzeci*
douşuna v. *douăzeci* şi *una*
douşunu v. *douăzeci* şi *unu*
douzeci v. *douăzeci*

douzeci (2 sil.) v. *douăzeci*
dovadă Pl. 387/1734
drac 518/664; 607/633, 634; Pl. 372/1688
dragă [s,f.] 636/600
dragon 560
draifus Pl. 393/1765
draniţă Pl. 358/1650
drănicer 574/492
drege (a ~) 583; *derege* (a ~) 583
drept 533/633; 540/549; 549/464; 634/481; Pl. 348/1633; Pl. 360/1653; *de-a -ul* Pl. 344/1624
drot Pl. 352/1643
drugi [pl.]: ~ *de gheaţă* 532/615
drujbă Pl. 358/1650
drum 518/467; 528/606; 533; 534; 536/483, 594; 540/507, 518; 624/585; Pl. 342/1617; Pl. 344-345/1624; Pl. 357-358/1650; Pl. 377/1713; Pl. 415/1996; ~ *asfaltat* Pl. 342/1617; -ul *carului/carelor* 518/614, 664; ~ *de câmp* Pl. 344/1624; -ul *cerului* 518/469; -ul *ciobanului* 518/484; -ul *dracului* 518/664; -ul *eroilor* 518/504; ~ *împărătesc* Pl. 342/1617; -ul *laptei* 518/486, 493; -ul *ceal mare* Pl. 342/1617; ~ *de maşină* Pl. 342/1617; ~ *naţional* Pl. 342/1617; -ul *morţilor* 518/476, 485; -ul *orbilor* 518; ~ *pietruit* Pl. 342/1617; -ul *robilor* 518; -ul *stânii* Pl. 341/1616; -ul *lui Traian* 518; ~ *de ţară* Pl. 342/1617; -ul *ţării* Pl. 342/1617; -ul *ţiganului/ţiganilor* 518; -ul *ţugului* Pl. 344/1624; -ul *vănilor* 518/468
drumar Pl. 343/1620
dubală 589/484, 493, 567, 597, 606
dubălar Pl. 394/1766
dubăli (a ~) 589/597
dubi (a ~) 589
dublă 581/631
dublé Pl. 407/1855
duce (a «se» ~) 540/483, 565, 594; 541/483; 542/482; 543/483; 570/608; 573/610; 575/477; 589/532; 591/483; 608/461; 611/492; Pl. 325/1530; Pl. 337/1601; Pl. 344-345/1624; Pl. 354/1646; Pl. 354/1647; Pl. 355/1648; Pl. 384/1727; Pl. 415/1996; ~ *pe (o) cale* Pl. 344-345/1624; ~ *vorba* 606/638
dugheană 567; *duigheană* 567/488
dughenar 599/488, 570
duhoare 503/595
duigheană v. *dugheană*
dujman v. *duşman*
dul 528/556
dulce Pl. 402/1841
dulgher 574; 575; Pl. 390/1751; *dûlgher* 574/620
dûlgher v. *dulgher*
Dumí (n.pers.) v. *Dumitru*
duminecă v. *duminică*
dúminecă v. *duminică*
duminică 489; 490/483; *duminecă* 489/616, 670; *dúminecă* 489/633; *dîminică* 489; *duminică* 489/471, 660, 661
dúminică v. *duminică*
duminică v. *duminică*
Dumitru (n.pers.) 635/462; 636/484; *Dumí* 635/476, 555
dumle [voc.] v. *domn*
dumneata: neta 635/666, 667
dumnezeiesc Pl. 337/1601
Dunăre (n.top.) 537/654; cf. şi *Gura Dunării* (n.top.)
după: dipe 589/650
dupăceală 595/514
dupăci (a ~) 594/646
dupe [prep.] v. *de pe*
duşman 562/631; 625/474, 483, 488, 496, 617; 627/643; Pl. 370-371/1685; *dujman* Pl. 370-371/1685; *dúşman* Pl. 370-371/1685; *dúşmân* Pl. 371/1685
dúşman v. *duşman*
duşmănos: duşmănos Pl. 370/1685
duşmănos v. *duşmănos*
dúşmân v. *duşman*

E

ea 570/488; 615/644; Pl. 328/1549; Pl. 339/1607; Pl. 342/1617; Pl. 344/1624; Pl. 347/1628; Pl. 353/1644; Pl. 358/1650; Pl. 368/1678; Pl. 372/1691; Pl. 373/1698; Pl. 382/1724; Pl. 396/1773; Pl. 402/1841; Pl. 406/1853; Pl. 408/1881; Pl. 409/1904; Pl. 413/1975; Pl. 416/2000

ecolu v. *acolo*

efanterie v. *infanterie*

efanterist v. *infanterist*

egoist 606/670

egretă: *igretă* Pl. 395-396/1773

ei [interj.] 635/484; Pl. 344/1624

eiasta v. *aiasta*

el 497/537; 544/546; 587/519; 606/482, 483; 620/551; Pl. 330/1557; Pl. 337/1601; Pl. 342/1620; Pl. 344-345/1624; Pl. 347/1628; Pl. 350-351/1638; Pl. 351/1641; Pl. 355/1648; Pl. 358/1650; Pl. 362/1655; Pl. 364/1661; Pl. 368/1676; Pl. 372/1688; Pl. 380/1720; Pl. 381/1722; Pl. 396/1773; Pl. 396/1774; Pl. 404/1848; Pl. 409-410/1904; Pl. 410/1967

elastic Pl. 357/1650

eleşteu v. *heleşteu*

elev Pl. 362-363/1659; ~ *de şcoală* Pl. 362-363/1659; *ilev* Pl. 362-363/1659

elevă Pl. 363/1660; ~ *de şcoală* Pl. 363/1660; *ilevă* Pl. 363/1660

eroi [pl.] 518/504

exploatator v. *exploatator*

eu [pron.] 563/493; 570/484, 501; 605/664; 607/582; 620/551; 622; 626/483; 627/463, 483, 488, 493, 494; 628; 634/462; Pl. 333/1571; Pl. 340/1611; Pl. 344/1624; Pl. 356/1649; Pl. 358/1650; Pl. 368/1678; Pl. 370/1685; Pl. 374/1702; Pl. 382/1724; Pl. 389/1750; Pl. 396/1773; Pl. 396/1774; Pl. 400/1828; Pl. 403/1844; Pl. 404/1847; Pl. 408/1858; *io* 597/565; 612/483; *iou* 518/483; 522/501; 537/483

executiv 564/653

exploatator: *exploatator* 601/482

ezitură v. *iezătură*

F

fa v. *fă*

fabricant Pl. 388/1739; *făbricant* Pl. 388/1739

fabrică Pl. 388/1739

face (*a «se»* ~) 496/597; 525/619; 531/548; 533/650; 537/480; 543/571; 545/484; 560/461, 547, 623; 575/477, 511; 583; 589/483; 591/483; 597/565; 601/628; 606/623; 613/483, 554; 636/469, 642; Pl. 337/1601; Pl. 339/1609; Pl. 347/1629; Pl. 352/1643; Pl. 360/1652; Pl. 404/1848; ~ *aldămaşul* 600/626; ~ *armată* Pl. 372/1688; ~ *la artilerie* Pl. 374/1702; *a(-şi)* ~ (*o*) *cale* Pl. 344-345/1624; ~ *cruce* 534/547, 634; 494/668; ~ *geană* 494/668; ~ *geană de ziuă* 494/590, 623, 645; ~ *noapte* Pl. 326/1542; ~ *parte* Pl. 374/1702; ~ *pită* Pl. 398/1797; ~ *seară* 493/477, 621; ~ *senin* 524; ~ *vreme* 524/474, 476; ~ *vreme bună* 524/468; ~ *zăuă* 486/477; ~ *ziuă* 486/484, 624; 494

factăr v. *factor*

factor 569; ~ *poştal* 569/533, 559; *factăr* 569; ~ *poştal* 569/469;

factur 569; ~ *poştal* 569; ~ *poştar* 569/484, 636

factur v. *factor*

familie: *pe* ~ 522/625

fantarist v. *infanterist*

fantazie v. *fantezie*

fantere v. *infanterie*

fanteri [pl.] v. *infanter*

fanterie v. *infanterie*

fanterist v. *infanterist*

fantezie: *fantazie* 576/484

faor v. *faur*

fapt: *de* ~ 537/488; Pl. 342/1617

faptă Pl. 404/1848

farfurie 603/461

fată 624; 628/469; 636/608; Pl. 363/1660

faur 495/570; 496; ~ *ceal bătrân* 496/548; *faor* 496

fă [interj.] 636; *fa* 636

făbricant v. *fabricant*

făbruare v. *februarie*

făţarnic 606/463, 475, 487, 533, 548

făţaş 606/482

făurar 496; *feurar* 496/617, 620

făuraş 496/599

făurel 496/476, 478

făneafă 536/641

Fântâna Florii (n.top.) Pl. 360/1653

fâşic 532/510

fe[bruarie]-mărt[ie] v. *februarie*; cf. şi *martie*

febrare v. *februarie*

febrarie v. *februarie*

fěbriare (3 sil.) v. *februarie*

februuar (2 sil.) v. *februarie*

februuar (3 sil.) v. *februarie*

febriuare (3 sil.) v. *februarie*

febriuare (4 sil.) v. *februarie*

febriuarie (4 sil.) v. *februarie*

febriuarie (5 sil.) v. *februarie*

februar (2 sil.) v. *februarie*

fěbruar (2 sil.) v. *februarie*

februar (3 sil.) v. *februarie*

fěbruar (3 sil.) v. *februarie*

fěbruară (4 sil.) v. *februarie*

februare (3 sil.) v. *februarie*

februare (4 sil.) v. *februarie*

fěbruare (4 sil.) v. *februarie*

februarie 496/493, 544; *făbruare* 496/464; *febrare* 496/510;

febrarie 496/517; *fěbriare* (3 sil.) 496/472; *februuar* (2 sil.)

496/550; *februuar* (3 sil.) 496/488, 500, 547, 611; *febriuare*

(3 sil.) 496; *febriuare* (4 sil.) 496; *febriuarie* (4 sil.) 496;

febriuarie (5 sil.) 496; *februar* (2 sil.) 496/525, 572, 607;

fěbruar (2 sil.) 496/577; *februar* (3 sil.) 496; Pl. 330/1558;

fěbruar (3 sil.) 496; *fěbruară* (4 sil.) Pl. 330/1558; *februare*

(3 sil.) 495; *februare* (4 sil.) 496; *fěbruare* (4 sil.) 496;

februarie (3 sil.) 496/613; *februarie* (4 sil.) 496; *fěbruarie*

(4 sil.) 496/462, 486, 571; *fěbruarie* (5 sil.) 496/664; *fevruar*

(3 sil.) 496/533; *fevruare* (3 sil.) 496/519; *fevruare* (4 sil.)

496/669; *frebuar* (3 sil.) 496/564; *fe[bruarie]-mărt[ie]*

496/474, 606; 497/488; *fire-marte* 496/482

februarie (3 sil.) v. *februarie*

februarie (4 sil.) v. *februarie*

fěbruarie (4 sil.) v. *februarie*

fěbruarie (5 sil.) v. *februarie*

fel: *un* ~ *de* 526/482, 483; 530/474, 482, 503, 597, 633; 541/483;

542/483; 548/475, 483; Pl. 338-339/1607; Pl. 351/1641; Pl.

355/1648; Pl. 360/1652; Pl. 370/1681

femeie 541/483; 628/483; 636; Pl. 412/1974; *fimeie* Pl. 337/1601;

Pl. 378/1715; Pl. 405/1849; Pl. 412/1974; *fumeie* Pl.

412/1974

feni (*a* ~) v. *veni*

fer v. *fier*

ferar v. *fierar*

ferărie v. *fierărie*

ferăstău v. *ferăstrău*

ferăstrău 577; 578/605, 619; *chiristiu* Pl. 357/1650; *ferăstău* 577;

578/470; *ferestiu* v. *ferăstrău* 578/612; *ferestrău* v.

ferăstrău 577/522, 523, 613, 618; *feristrău* 577/507;

fierăstău 577/578; *fierăsău* 577/585, 598; *fierăstău* 577;

578; Pl. 357/1650; *fierăstău* 577/616, 628, 634; 578/465,

496; *fierăstău* 577/477; *fierăstrău* 577; *fierestău* 577;

578/482; *fierestău* 577; 578; *fierestău* 577/490, 494; *fierisău*

577/469; *fieristău* 578/467, 469; *fieristău* 577/488, 494;

578/480, 494, 503; *fieristău* 578/477, 490; *fieristrău*

577/464; *firăstău* 577/656, 662, 663, 665; 578/468, 484,

656; *firisău* 577; 578/489, 502, 535, 552, 554; Pl. 357/1650;

firistău 577; 578/468; *firistău* 577; 578; Pl. 358/1650;

firistrău 577/532; *sărăsău* 577/561; *sărăstău* 577/477;

sărestău 578/464; *sărisău* 577; *săristău* 577/463; 578/463;

serestău 577/466, 487; 578/466; *serestău* 578/487; *sferistău*

578/464

ferăstrău: *fierăstău* 577/461, 483, 486; *fieristău* 577/465;

fieristău 577/467; *firistău* 577/468; *firistău* 577/491;

sirisău 577/482

580

Pl. 328/1549
28/1549
Pl. 367/1674
5; foire 585/547
Pl. 412-413/1975; Pl. 414/1991
413/1975
Pl. 375/1705
587/511, 535, 619; foșac
4; fotigrafie 573/467; fotografe
fotografie 573/483; fotugrafie
3/547; notografie 573/636

funegănă v. *funingine*
funigar: *furnigar* 597/603
funigină v. *funingine*
funingine: *funegănă* 597/628; *funigină* 597/665
furător Pl. 403-404/1846
furătură Pl. 404/1846
furcă: ~ *de drum* 533/660
furnigar v. *funigar*
furțișaguri [pl.] Pl. 404/1846

G

gabioane [pl.] Pl. 352/1643
galbân v. *galben*
galben: *galbân* Pl. 351/1641
ganț Pl. 414/1984
garafă v. *carafă*
gard Pl. 415/1996
gardă Pl. 375-376/1706
gardist 569/610
gazarmă v. *cazarmă*
gazetă 568; *cazetă* 568
găinar Pl. 403/1846
Găinușa (nume de constelație) 518/466, 501
gălătuș Pl. 357-358/1650
gămălie Pl. 395-396/1773; *măgălie* Pl. 396/1773; *măgulie* Pl. 396/1773
gărafă v. *carafă*
găsi (*a* ~): ~ *cu cale* Pl. 344/1624
găteje [pl.] 543/485
Găureana (n.top.) 535/615
găvan 603/468
gând 570/501
gândi (*a* ~) 586/462
gârbi (*a* ~) 521/637
gârlă 537; 540/506, 543; 541/469; Pl. 346/1626; Pl. 347/1628; Pl. 349/1636; Pl. 351/1638; *gârle* [pl.]: *între* ~ Pl. 350/1638; cf. și *La Gârlă* (n.top.)
Gârlă: *La Gârlă* (n.top.) Pl. 346/1626
gâtlagă v. *bâtlagă*
gealău 581; *gelău* 581; *ghealău* 581/527; *ghelău* 581/616, 619, 620, 622, 623; *jalău* 581/463; *jelău* 581/464, 566
geambaș 601/479, 487, 600, 611; *geâmbaș* 601
geâmbaș v. *geambaș*
geamuri [pl.] 531/483
geană 494; ~ *de zi* 494/605; ~ *de ziuă* 494; -*a zilei* 494/600
gelău v. *gealău*
gena (*a se* ~) v. *geni*
general Pl. 375/1705; ~ *de corp* Pl. 375/1705; ~ *suprem al forțelor armate* Pl. 375/1705; *ginaral* Pl. 375/1705; *ginăral* Pl. 375/1705; ~ *de corp de armată* Pl. 375/1705; *ginearal* Pl. 375/1705; *ginearal* Pl. 375/1705; ~ *de armată* Pl. 375/1705; ~ *de-o armată* Pl. 375/1705; ~ *de brigadă* Pl. 375/1705; ~ *de corp* Pl. 375/1705; ~ *de divizie* Pl. 375/1705; *giniral* Pl. 375/1705
geni (*a se* ~) 494/568, 626; ~ *de ziuă* 494; *gena* (*a se* ~) 494/482; ~ *de zi* 494/614; ~ *de ziuă* 494/601, 604, 605, 648
genunche v. *genunchi*
genunchi: *genunche* 528/657; *genunchi* [pl.] Pl. 337/1601
Geó (n.pers.) v. *George*
George (n.pers.) 635/462, 469, 483, 495; 637; *Geó* 635/476, 493, 555; 636/461, 484
ger 531/499
gerar 495/469, 471, 481, 493; 496/523
gest v. *agest*
gestâr v. *agest*
gestionar 599
ghealău v. *gealău*
gheață 529; 530; 531/669; 532; Pl. 340/1610
gheboasă [f.] Pl. 370/1684
gheizăș v. *ghezăș*
ghelău v. *gealău*
ghenar v. *ianuarie*
Gheorghe (n.pers.) 637

gherict v. *gheriht*
gheriht (germ. *Gericht*) 571/463; *gherict* 571/478, 479, 502
gheșeft 601/482
gheșeftar 601/482, 490
ghețar 532/489
ghețoi 532
ghezăș Pl. 386/1732; *gheizăș* Pl. 386/1732; *ghezăș* Pl. 386/1732
ghezăș v. *ghezăș*
ghilaiză Pl. 386/1732
ghioalcă 542/604, 642; *ghioarcă* 542/655
ghioarcă v. *ghioalcă*
ghiol 525/635; 541; 542/482, 559, 560, 611; Pl. 351/1641; *ghiolc* 542/601; *ghiolf* 542/492
ghiolc v. *ghiol*
ghiolf v. *ghiol*
ghiulea Pl. 340/1609
ginaral v. *general*
ginăral v. *general*
ginearal v. *general*
gineral v. *general*
giniral v. *general*
glas Pl. 381/1722
gloante v. *glonț*
globin Pl. 352/1643
glod 525; Pl. 351/1641
glodăraie 525
glodărie 525/597, 624; 541/474
glont v. *glonț*
glonte v. *glonț*
glonț 554; *gloante* 554; *glont* 554/669; *glonte* 554
glumă: *în* ~ 588/462
gogoleț Pl. 340/1609
gogoloș Pl. 340/1609; ~ *de zăpadă* Pl. 340/1609; *gugoloș* Pl. 340/1609
gol Pl. 343/1623; Pl. 355/1648
goni (*a* ~) 540/522
gospodar Pl. 411-412/1973
gospodină Pl. 412/1974
grainiță v. *graniță*
gramornic v. *gromovnic*
grândină v. *grindină*
graniță: *grainiță* 551/597, 615, 625
gratie Pl. 352/1643
grădină Pl. 341/1616
grădiniță: *grăidiniță* 551/615
grădiniță Pl. 362/1656
grăidiniță v. *grădiniță*
grămadă 528/603; 543/463, 591, 665; Pl. 353/1644
grânar 498/471; 499/486
grâu 544/635; Pl. 328/1550
grea [f.] Pl. 330/1558; [infanterie] ~ 559/643; *vreme* ~ 521/462
Grecia (n.top.) 575/511
greșite [pl.] Pl. 344/1624
greu 576/470; 608/461; Pl. 344/1624; Pl. 357/1650
greutate 608/483; Pl. 401/1839
grif v. *grifăl*
grifăl (germ. *Griffel*) 548/463; *grif* 548/480, 490, 633
Grigore (n.pers.) Pl. 333/1571
grijă: *habar de* ~ 570/482
grind 543/571, 575
grindă v. *grindină*
grindină 529; 530; *grândină* 529/516; *grindă* 529/464, 580; *grindină* 529/666
grindină v. *grindină*
gripcă: *cripcă* 589/641
groapă 535/478, 660, 668; Pl. 358/1650
groasă [f.] 544/532
gromovnic: *gramornic* Pl. 330/1557
gropănată [f.] Pl. 353/1644
gros Pl. 357/1650
grozav Pl. 355/1648; Pl. 413/1975
gugoloș v. *gogoloș*
gunoie [pl.] 543/503, 613, 644, 651, 655
Gura Bârladului (n.top.) Pl. 351/1638
Gura Bogății (n.top.) Pl. 351/1638

Gura Bogdanului (n.top.) Pl. 351/1638
Gura Botășelului (n.top.) Pl. 351/1638
Gura Crasnei (n.top.) Pl. 350/1638
Gura Creneșului (n.top.) Pl. 351/1638
Gura Dunării (n.top.) Pl. 350/1638
Gura Elanului (n.top.) Pl. 351/1638
Gura Jijiei (n.top.) Pl. 350/1638
Gura Largului (n.top.) Pl. 351/1638
Gura Orășii (n.top.) Pl. 351/1638
Gura Prutului (n.top.) Pl. 350/1638
Gura Solcii (n.top.) Pl. 351/1638
Gura Stoinesii (n.top.) Pl. 351/1638
Gura Tarcăului (n.top.) Pl. 351/1638
Gura Tutovei (n.top.) Pl. 351/1638
gură 576/551; Pl. 350-351/1638; ~ *de apă* Pl. 350-351/1638; -*a apei* Pl. 350/1638; -*a gârlei* Pl. 351/1638; -*a parăuli* Pl. 350-351/1638; -*a parăului* Pl. 350/1638; -*a pareilor* Pl. 350/1638; -*a părăulă* Pl. 350/1638; -*a părăuli* Pl. 350/1638; -*a părăulu* Pl. 351/1638; -*a părăului* Pl. 350-351/1638; -*a părăulu* Pl. 350-351/1638; -*a părăului* Pl. 350-351/1638; ~ *de plai* 536/516, 539; ~ *de rai* 536/552; -*a văii* Pl. 350-351/1638; -*a de vărsare* Pl. 351/1638; *guri* [pl.]: ~ *de apă* Pl. 350/1638; ~ *a parăuli* Pl. 350/1638; ~ *de pareie* Pl. 350/1638; ~ *de părău* Pl. 350-351/1638; ~ *de părău* Pl. 350/1638; ~ *de părăie* Pl. 350/1638; ~ *de vale* Pl. 350/1638; ~ *de văi* Pl. 350/1638; cf. și *Gura Bârladului*, *Gura Bogășii*, *Gura Bogdanului*, *Gura Botășelului*, *Gura Crasnei*, *Gura Creneșului*, *Gura Dunării*, *Gura Elanului*, *Gura Jijiei*, *Gura Largului*, *Gura Orășii*, *Gura Prutului*, *Gura Solcii*, *Gura Stoinesii*, *Gura Tarcăului*, *Gura Tutovei* (n.top.)
gust 499/635; *luna -ului* 499/487
gusta (a ~) 499/551, 555
gustar 499/481, 493, 551
gustător 499/560

H

haba v. *aba*
habar: ~ *de grijă* 570/482
hai 544/650; 579/467; 600/531; 635/461, 484, 600; 636/484, 578; Pl. 408/1858
haia v. *aia*
haic 543/474
haină 611/465; Pl. 414/1984
haizânban (germ. *Eisen Bahn*) Pl. 386/1732
halașteu v. *heleșteu*
hală 591/644, 657, 661
haldămaș v. *aldămaș*
halo v. *alo*
hantal v. *antal*
hantam v. *hantamăr*
hantamăr (germ. *Handhammer*) 587/564; *antabăr* 588/517; *hantam* 587/512; *hantamblu* 587/542
hantamblu v. *hantamăr*
hapuc Pl. 408/1858; *apuc* Pl. 408/1858; *hapuf* Pl. 408/1858; *hapuh* Pl. 408/1858
hapuf v. *hapuc*
hapuh v. *hapuc*
haragi [pl.] v. *arac*
hare v. *arc*
harnic Pl. 411-412/1973; Pl. 413/1975
harnică [f.] Pl. 412/1974
hasta v. *asta*
hate v. *hatie*
hati (a se ~) v. *hăti*
hatie Pl. 352/1643; *hate* 543/479; Pl. 352/1643
hă [interj.] 636/476, 485, 488, 490
hăi [interj.] 636/467, 476, 483, 514, 600
hăia [pl.] v. *ăla*
hălcer 581/611
hălător 581/482, 624
hăragi [pl.] v. *arac*
hărâmpauă 580/462
hărtie v. *hârtie*

hăt Pl. 327/1544
hăti (a se ~): *hati* (a se ~) 543/467
hățaș Pl. 341/1616
hăd Pl. 339/1607
hărtie 546; Pl. 366-367/1674; *hărtie* 546/528; Pl. 366-367/1674
heft Pl. 366/1673
heftui (a ~) 594/463
hei [interj.] 635/484
helciutor 581/617
heleșteu 541; *eleșteu* 542/511; *halașteu* 541/479, 487; *helișteu* 541/495; *heleștiu* 541/477
heleștiu v. *heleșteu*
helișteu v. *heleșteu*
hiclean v. *viclean*
hîlză 553
hlei Pl. 351/1641
hleșturi [pl.] v. *hreșturi*
hlom v. *lom*
hogeag 597/565, 600; *ogeag* 597/501
hogegar 597; *ogegar* 597/488, 501, 530
holeră 597/565; *holiră* Pl. 382/1724
holiră v. *holeră*
Holohoșca (n.top.) 541/473
holuz 543/583
homni (a se ~) 608/461, 462, 482, 483
horn 597/604, 641, 655
hornar 597; *urnar* 597/603
hornăriță 597/565
hotar Pl. 329/1555; Pl. 341/1616
hoț Pl. 403-404/1846
hoțoman 606/618
hraniță v. *raniță*
hrapă Pl. 354/1646; Pl. 356/1649; Pl. 357/1650; *hreapă* Pl. 355/1647
hrașpă v. *rașpă*
hreadă Pl. 347/1628
hreapă v. *hrapă*
hreșcure [pl.] v. *hreșturi*
hreșturi [pl.]: *hleșturi* [pl.] 543/492; *hreșcure* [pl.] 543/579
hudiță Pl. 342/1617; Pl. 415/1996; *huidiță* Pl. 341/1616; Pl. 415/1996
huidiță v. *hudiță*
hulboană v. *bulboană*
hulbon v. *bulboană*
hulpe v. *vulpe*
humar Pl. 361/1654
Humor (n.top.) Pl. 325/1530
Huși (n.top.) Pl. 345/1624
huțani [pl.] Pl. 390/1751

I

i [subst.] Pl. 390/1751
ia [interj.] 635/600, 623; 636/597, 618; Pl. 344/1624; Pl. 378/1714; *ie* 635/597
iaca [interj.] Pl. 344/1624
ialama Pl. 347/1628
ialău v. *ilău*
ianiulare (3 sil.) v. *ianuarie*
ianuar (2 sil.) v. *ianuarie*
ianuar (2 sil.) v. *ianuarie*
ianuar (3 sil.) v. *ianuarie*
ianuar (3 sil.) v. *ianuarie*
ianuară (3 sil.) v. *ianuarie*
ianuară (4 sil.) v. *ianuarie*
ianuară (4 sil.) v. *ianuarie*
ianuare (3 sil.) v. *ianuarie*
ianuare (3 sil.) v. *ianuarie*
ianuare (4 sil.) v. *ianuarie*
ianuare (4 sil.) v. *ianuarie*
ianuarie (3 sil.) v. *ianuarie*
ianuarie (4 sil.) v. *ianuarie*
ianuarie (4 sil.) v. *ianuarie*
ianuarie (5 sil.) v. *ianuarie*

ianuarie 495; ghenar 495/537, 615; 496/535; ianiuare (3 sil.) 495/653; ianuar (2 sil.) 495/550, 575; ianuar (3 sil.) 495; iánuar (2 sil.) 495/477, 577; iánuar (3 sil.) 495; ianuară (3 sil.) 495/574; ianuară (4 sil.) 495/514; iánuară (4 sil.): întâi ~: 495/483; ianuare (3 sil.) 495; ianuare (4 sil.) 495; 496/465; iánuare (3 sil.) 495/472, 477; iánuare (4 sil.) 495; ianuarie (3 sil.) 495/613; ianuarie (4 sil.) 495; iánuarie (4 sil.) 495/571; iánuarie (5 sil.) 495/474, 664; iánuăr (3 sil.) Pl. 330/1558; iánuare (3 sil.) 495/584, 614; iánuarie (4 sil.) 495/587; ieniuare (3 sil.) 495/488; ienuar (3 sil.) 495; ienuare (4 sil.) 495; ienuarie (4 sil.) 495/556, 570, 576, 591 iánuăr (3 sil.) v. ianuarie
iar [adv.] Pl. 333/1571; iară [adv.] Pl. 358/1650
iară [adv.] v. iar
iarbă 536/509, 546; Pl. 355/1648; -a dracului 607/633
iarnă 497/552; 527/493; 528/663; 597/537; Pl. 329/1555; Pl. 330-331/1558; ierne [pl.] Pl. 330-331/1558; iernuri [pl.] Pl. 330-331/1558
iasta 628/589; estea [pl.] Pl. 330/1558
Iași (n.top.) Pl. 372/1691
iaz 541; 542; Pl. 351/1641; iazure [pl.] 541/488
iazure [pl.] v. iaz
iánuare (3 sil.) v. ianuarie
iánuarie (4 sil.) v. ianuarie
ici 627/501
iclean v. viclean
ics Pl. 378/1714
ie [interj.] v. ia
ielău v. ilău
ieniuare (3 sil.) v. ianuarie
ienuar (3 sil.) v. ianuarie
ienuare (4 sil.) v. ianuarie
ienuarie (4 sil.) v. ianuarie
ieपुरi [pl.]: ~ de câmp 559/608
ieri 492/483, 627, 640
ierne [pl.] v. iarnă
iernuri [pl.] v. iarnă
ie-seară: în ~ 493/476
ies-noapte: în ~ 634/462
iest [pron.] 503/482
ieși (a ~) 497/523; 519/566; 570/626; Pl. 360/1652; Pl. 416/1998; ~ în cale/-a (cuiva) Pl. 344/1624; ~ geana 494; ~ geana zilei 494/600; ~ geană de ziuă 494/615; ~ zările 494/555; ~ zorile 494/570, 615, 634; iși (a ~) Pl. 329/1555; ~ în cale Pl. 344/1624
iezăr v. iezer
iezătură 543/491, 496, 621; ezitură 541/540; izătură 543
iezer: iezăr 541/466, 473, 554, 555; 542/476
Iezerel (n.top.) 596/606
iezi (a «se» ~) 543/621, 624; izi (a se ~) 543/491, 540
iezișor 542/496
ieziță [f.]: apă ~ 541/466
ifanter v. infanter
ifanteră v. infanterie
ifantere v. infanterie
ifanterie v. infanterie
ifanterist v. infanterist
ifaterie v. infanterie
ifaterist v. infanterist
iga [interj.] v. inga
igătă [interj.] v. inga
igliță: ingliță Pl. 347/1630
igretă v. egretă
ilău 586; 587; ialău 586/495, 496; 587/514, 587; ielău 586/490, 640; ileu 586/462, 463
Ileá (n.pers.) v. Ileana
Ileana (n.pers.) 636/469, 483, 657; Pl. 378/1715; Ileá 636/466, 476
ileu v. ilău
ilev v. elev
ilevă v. elevă
ilustrată 573/644
imaș: nimaș Pl. 354/1647
imfantere v. infanterie
imfanterie v. infanterie

imfanterist v. infanterist
imfilta (a ~) v. infiltra
imita (a ~) 545/644
inaș Pl. 399/1800
indrea v. îndrea
ine Pl. 340/1610
inelar 584/606
infantarist v. infanterist
infanter 558/648; 559/594; ifanter 558; 559; fanteri [pl.] 559/466
infantere v. infanterie
infanterie 558; afantere 558/478; efanterie 558/472, 570; fantere 558/467, 469, 481, 486; 559/469; fanterie 558/465; ifanteră 558/659; ifantere 558; 559/468; ifanterie 558; ifaterie 558/510; imfantere 558/474, 485; imfanterie 558; infantere 558/466, 473, 494, 533, 622
infanterist 559; afanterist 559/478; efanterist 559/472, 492, 570, 641; fantarist 559/486; fanterist 559/464, 465, 467, 469, 484; ifanterist 558/662; 559; ifaterist 559/510, 599; imfanterist 559; infantarist 559/494
infiltra (a ~): imfilta (a ~) 606/482
informator 606/496
inga [interj.] 626/488; Pl. 345/1624; iga 526/484; 529/468; igătă Pl. 412/1974; ingătă 625/480
ingătă [interj.] v. inga
ingliță v. igliță
inimă Pl. 404/1848
instigator: istigator 606/587
instititor v. institutor
institutor: instititor Pl. 364/1661
instrument: strument Pl. 388/1742
intâi v. întâi
intrare: întrare, -a în vale Pl. 351/1638
io v. eu
Ioana (n.pers.) 630/647; 636/668
Ion (n.pers.) 635/469, 483, 495; 637; Pl. 333/1571; Pl. 411-412/1973; Pl. 412-413/1975
iote [interj.] 628/658; Pl. 330/1557
iou v. eu
Ipatele (n.top.) 535/599
iscoadă 606/620, 670
iscodi (a ~) 606/461, 463, 465, 493, 629
iscoditor 606
iscusit 606/633
iscusite [pl.] 575/640
ispiti (a ~) 606
ispititor 606; ispitor 606/603, 650
ispitor v. ispititor
ista 536/484; 540/483; 569/484; 584/485; 627/589, 646; Pl. 357/1650; iștia [pl.] Pl. 355/1648
istigator v. instigator
isvor v. izvor
iși (a ~) v. ieși
iule v. iulie
iulie (2 sil.) v. iulie
iulie 498; iule 498; 499/466; iulie (2 sil.) 498/ 462, 486, 503, 570
iune v. iunie
iunie Pl. 328/1550; iune Pl. 328/1550
izătură v. iezătură
izi (a se ~) v. iezi
izmene [pl.] 533/477
izvări (a ~) v. izvorî
izvor Pl. 337/1601; Pl. 345-346/1625; Pl. 351/1638; isvor Pl. 345-346/1625
izvorî (a ~): izvări (a ~) Pl. 351/1638

Î

îmbăgiua (a ~) 606/461
îmbla (a ~) v. umbla
îmbrăcat 531/465; Pl. 371/1687
împăna (a ~) 594/577
împărătesc Pl. 342/1617
împărți (a se ~) 533/641
împle (a ~) v. umple

împletite [plf.] Pl. 352/1643
 împoza (a ~) 573/610
 împrăștiat (a se ~) 524/656
 împreună (a se ~) Pl. 351/1638
 improșca (a ~) Pl. 407/1857
 împrumut Pl. 401/1835
 împunge (a ~) Pl. 396/1774
 învoire v. învoire
 În Bobeica/-ă (n.top.) v. Bobeica
 În Deal la Năsipuri (n.top.) v. Deal
 înainte 545/524, 528; 560/483; 569/483; 589/557; Pl. 342/1617;
 Pl. 381/1723; Pl. 399/1800; înainte Pl. 380/1721; înainte
 546/493; nainte 634/535; năințe Pl. 352/1643; năinte
 573/565
 înainte v. înainte
 înalt 637/461, 484; Pl. 355/1648; nalt 544/507; 637/468; nant
 536/553; 544/546; 637/668
 înaltă [f.] 626/483; 628/483; Pl. 357/1650; nantă 628/496; nealtă
 628/493
 înapoi Pl. 327/1544
 înădușeală 503
 înăduși (a «se» ~) 503/476, 477
 înainte v. înainte
 înălbi (a ~) 589
 înăuntru: nountru Pl. 416/1998; nuntru Pl. 416/1998
 încă Pl. 406/1853
 încărca (a se ~) 535/478
 încărcăți [pl.] 531/669
 încărcător 553/638
 începe (a «se» ~) 494/476, 578, 668; 499/551; 521/621
 început 500/552
 încheia (a ~) 594
 încheiere: închiere Pl. 329/1556
 închiere v. încheiere
 încoa v. încoace
 încoace 635; 636/483, 531, 597, 617, 623; Pl. 378/1714; Pl.
 378/1715; Pl. 379/1720; Pl. 412/1975; Pl. 414/1991; încoa
 620/662; 636/484, 618
 încolo Pl. 344/1624; încolu Pl. 356/1649
 încolu v. încolo
 încreștătură Pl. 357/1650
 încrucișare 533/463, 511, 530, 553; 534; ~ de drum 534/493, 655;
 ~ de drumuri 534/479; -a drumurilor 534/632; încrucișare
 533/510, 560, 579, 591; 534/488; ~ de drum 533/488;
 încrușișare 533/520
 încrucișătură 534/588, 631; ~ de drum 534/652; ~ de drumuri
 533/538; 534/667; -a drumurilor 534/496
 încrucișare v. încrucișare
 încrucitură 533/507
 incurca (a ~) 606/461
 îndrăzneț 606/658
 îndrea: îndrea 500/469; îndrea Pl. 330/1556
 îndrea v. îndrea
 înfige (a se ~) Pl. 396/1774
 înfuleca (a «se» ~) 608/461, 462, 473, 482
 îngâna (a se ~): ~ de ziuă 494/514; ~ ziua cu noaptea 494/621
 îngena (a se ~) v. ingeni
 ingeni (a se ~) 494/547; ingena (a se ~) 494/668
 îngheța (a ~) 530/482; Pl. 340/1610; ~ de frig Pl. 341/1611
 înghețată [f.] 530/487
 înghimpa (a ~) Pl. 396/1774
 îngrămădire 543/517
 îngust 536/462
 înjosi (a ~) 636/600
 innămoliri [pl.] 543/595
 innărui (a se ~) Pl. 349/1634
 innoora v. innora
 innora (a se ~) 521/491; innoora (a se ~) 520/643
 însăia (a ~) v. însăila
 însăila (a ~) 594; însăia (a ~) 594/470; însăla (a ~) 594/670
 însăla (a ~) v. însăila
 însemna (a ~) 541/484; Pl. 355/1648; Pl. 360/1652
 însenina (a «se» ~) 524; Pl. 338/1602; inserina (a «se» ~) 524
 insera (a ~) 493/615; 494/464
 inserate: pe-nserate 493/643

inserina (a «se» ~) v. însenina
 insturată 531/565
 înșcolit Pl. 365/1664
 înșela (a ~) 549/531; 606/461, 466
 înșelător 601/478; 606/578
 înșeuat Pl. 359/1651
 înștiințare 571/462
 întăi v. întâi
 întâia v. întâi
 întâie v. întâi
 întâile v. întâi
 întâlne (a ~) v. întâlne
 întâlnire v. întâlnire
 întăritură: ~ de mal Pl. 352/1643
 întăritat Pl. 359/1651; Pl. 360/1652
 întăritat [f.] Pl. 359/1651
 întăi 519/566; 589/554, 567, 587; 631; întăi 586/463; întăi
 495/483; 631; întâia 631; întâie 631/566, 567; întâile
 631/475, 502; întâia 631; întâie: clasa ~ 631/484, 554;
 întiia: clasa ~ 631/463
 întâia v. întâi
 întâie v. întâi
 întâlne (a «se» ~) Pl. 344/1624; Pl. 350-351/1638; întâlne (a «se»
 ~) Pl. 351/1638
 întâlnire Pl. 351/1638; Pl. 359/1651; întâlnire: -a apelor Pl.
 351/1638
 întiia v. întâi
 întinde (a ~) 589/483
 întindere 536/528; ~ de pământ 536/523
 întins 536/508, 511, 529; Pl. 361/1653
 întovărăși (a se ~) Pl. 378/1713
 intrampunge (a ~) Pl. 396/1774
 intrare v. intrare
 întrebuința (a se ~) Pl. 413/1975
 întroiene (a ~) v. întroiene
 întroiene (a «se» ~) 528/537, 600, 606, 610, 623; întroiene (a ~)
 528/633, 638
 înțepa (a ~) Pl. 396/1774; ăntepa (a ~) Pl. 396/1774
 învăța (a ~) 545/500, 570; Pl. 367/1675; Pl. 399/1800
 învățătoare Pl. 364-365/1662; învățători [plf.] Pl. 364-365/1662
 învățător 545; Pl. 364/1661; Pl. 364/1662; învățător Pl. 364/1661
 învățători [plf.] v. învățătoare
 învățătorișă Pl. 364/1662
 învățătură Pl. 399/1800
 învățător v. învățător
 învoire 561/ 606, 620, 661; învoire 561
 iu [interj.] Pl. 341/1611

J

jagăr v. joagăr
 jalău v. gealău
 jalbă Pl. 387/1735
 jandar v. jandarm
 jandarm Pl. 381-382/1723; Pl. 382/1724; jandar Pl. 381-
 382/1723; Pl. 382/1724; jăndar Pl. 382/1723; jăndarm Pl.
 381-382/1723; jăndar Pl. 381/1723; jăndarm Pl. 381-
 382/1723; șandar Pl. 381-382/1723; Pl. 382/1724; șandar
 Pl. 381-382/1723; șăndar Pl. 382/1723
 jandarmarie v. jandarmerie
 jandarmerie: jandarmarie Pl. 382/1724; jăndărmerie Pl.
 382/1724; jăndărmerie Pl. 382/1724; șandamarie Pl.
 382/1724; șăndămărie Pl. 382/1724
 japșă Pl. 347/1628
 jartelă v. jartieră
 jarteră v. jartieră
 jartieră: jartelă Pl. 357/1650; jarteră Pl. 357/1650
 jăndar v. jandarm
 jăndarm v. jandarm
 jăndărmerie v. jandarmerie
 jăndărmerie v. jandarmerie
 jăndar v. jandarm
 jăndarm v. jandarm
 jelău v. gealău

jeloasă [f.] Pl. 405/1849
 jos Pl. 404/1848
 Jijia (n.top.) 537/533; cf. și Gura Jijiei (n.top.)
 jitar Pl. 343/1620
 jmeacă v. șmecher
 jmecher v. șmecher
 jmecherii [pl.] v. șmecherie
 jmecheroi v. șmecheroi
 jneamăt 543/471, 574; șneamăt 543/568
 joagăr 577/482; 578; jagăr 578; joagăr Pl. 357/1650; jogăr 578/514; jogur 578/524
 joagăr v. joagăr
 jogăr v. joagăr
 jogur v. joagăr
 joi 488
 jurnal v. jurnal
 jos 540; 633/471; 637/496; Pl. 345/1624; Pl. 416/2000
 juca (a se ~): ~ de-a mîcea/mînea Pl. 408/1858; ~ de-a mîja Pl. 408/1858
 judecată 571/604
 judecătore v. judecătore
 judecătore 571; judecătore 571/484, 557; julecătore 571/469
 județ Pl. 379-380/1720; Pl. 380/1721
 julecătore v. judecătore
 jumătate Pl. 344-345/1624; Pl. 401/1839
 jup Pl. 352/1643
 jupi (a ~) 495/570; Pl. 327/1548
 jurnal 568; jurnal 568
 juvănica 577/616

K

kil 604; Pl. 348/1630; Pl. 401-402/1839; kilă 604; Pl. 401-402/1839; pilă Pl. 402/1839
 kilă v. kil
 kilăgram v. kilogram
 kilogram 604; Pl. 401-402/1839; kilăgram Pl. 401/1839
 kino 570/463, 481, 490

L

La Curmătură (n.top.) v. Curmătură
 La Gârlă (n.top.) v. Gârlă
 La Movilă (la Tăbăcaru) (n.top.) v. Movilă
 La Prislop (n.top.) v. Prislop
 La Văduț (n.top.) v. Văduț
 labă: ~ de cizmărie Pl. 393/1765; lapă Pl. 393/1765
 laboviță v. lapoviță
 lac 537/646; 541; 542; lăc 541/560; lace [pl.] 541/667
 lace [pl.] v. lac
 Laguna Măligarului (n.top.) Pl. 351/1638
 Laguna Pătrăucencei (n.top.) Pl. 351/1638
 lapă v. labă
 lapofiță v. lapoviță
 lapojiță v. lapoviță
 lapovi (a ~) 530/548; Pl. 338-339/1607
 lapovița (a ~) 530/624; Pl. 338/1607
 lapoviță 530; 531/615, 636, 648; Pl. 338-339/1607; laboviță Pl. 338/1607; lapofiță Pl. 339/1607; lapojiță Pl. 339/1607; lapoviță 530; 531/651; Pl. 338-339/1607; lapoviție Pl. 339/1607; liapoviță Pl. 338/1607; lămboviță Pl. 338/1607
 lapoviță v. lapoviță
 lapoviție v. lapoviță
 lapte 518; 604/554, 565; Pl. 348/1630; Pl. 415-416/1997
 largă [f.] Pl. 347/1628
 lată [f.] 576/469
 lavolver v. revolver
 lăc v. lac
 lăsa (a «se» ~) 526/548; 530/483; 634/462; ~ în vale 540/647; ~ la vale 540/626, 643
 lăsătură: ~ de pământ Pl. 358/1650; Pl. 358/1651
 lămboviță v. lapoviță
 lână 611/488

leacă v. oleacă
 leafă 576/598; Pl. 388-389/1742
 leagăn 575/511
 leamnar v. lemnar
 lecuță v. olecuță
 lecuțică v. olecuțică
 lega (a «se» ~) 583/631; 611/493; ~ ploile Pl. 337/1597
 legătură: în ~ cu 545/638
 lele 636
 leliță 636/488
 lemn 543/501, 555, 621, 665, 668; 574/577; Pl. 352/1643; Pl. 355/1648; Pl. 357-358/1650; Pl. 388/1742; Pl. 391/1753; Pl. 391/1760; ~ de căfun Pl. 355/1648
 lemnar 574; 575; Pl. 389/1749; Pl. 390/1751; leamnar 574/540; 575/598
 lemnărie 576/653, 659
 leneș 606/468, 473
 Lenuța (n.pers.) 636/616
 levolver v. revolver
 levorver v. revolver
 levrivor v. revolver
 liapoviță v. lapoviță
 lichid 604/485
 lilea v. lulea
 liman: aliman 543/652
 limbă 633/501; Pl. 329/1555; în vârful de ~ 634/638
 limpede Pl. 345/1625
 limpezi (a se ~) 524; Pl. 338/1602; ~ nourii 524/496
 lingăros 606/468
 lingurar Pl. 392-393/1763; liungurar Pl. 392/1763
 Lingurari (n.top.) Pl. 392/1763
 lingușător v. lingușitor
 lingușitor 606/533; lingușător 606/524, 566
 linie Pl. 341/1616; Pl. 367/1675
 liniște Pl. 347/1628; Pl. 377/1712
 liniști (a se ~): ~ timpul: 524/501; ~ vremea 524/648
 lipsi (a ~): a-i ~ (cuiva) o doagă Pl. 389/1750
 liștavă 542/626
 litără v. literă
 litără v. literă
 literă Pl. 367/1675; litără Pl. 367/1675; litără Pl. 367/1675; litiră Pl. 367/1675; litră Pl. 367/1675
 litiră v. literă
 litră¹ 604; Pl. 401/1839
 litră² v. literă
 litru 604
 liulea v. lulea
 liuleauă v. lulea
 liungurar v. lingurar
 lobcă v. loptă
 loc 528/633; 536/498; 540; 542/483; Pl. 360-361/1653; ~ de curmătură Pl. 358/1650; ~ cu mîl Pl. 351/1641; ~ mlăștinos Pl. 351/1641; ~ neted Pl. 361/1653; ~ netid Pl. 361/1653; ~ pierdut 540/522; ~ șes Pl. 360-361/1653; ~ șef Pl. 361/1653; într-un ~ 533/591; în ~ să Pl. 344/1624; la un ~ Pl. 324/1527; Pl. 378/1713; Pl. 380/1720
 localitate 544/553
 lom: hlom 543/470
 loni v. luni
 loptă Pl. 408/1858; lobcă Pl. 408/1858
 lua (a ~) 536/555; 589/483; Pl. 338/1601; Pl. 416/2000; ~ calea (cu sau fără determinanți) Pl. 344/1624; a o ~ pe (altă) cale Pl. 344/1624; ~ (pe cineva) fiori Pl. 341/1611; ~ jos Pl. 416/2000; ~ în răs 635/667; a o ~ pe românește 496/465; ~ valea 540/624
 luceafăr v. luceafăr
 luceafăr 519; luceafăr 519/466, 476, 478, 479, 486; luceafăr 519; luceafăre [plf.] 519/475, 483, 488, 503; luceafări [pl.] 519; luceafere [plf.] 519/488; luceaferi [pl.] 519; luceafori [pl.] 519/583; luceafure [plf.] 519/527; lucefări [pl.] 519/547; lucefere [plf.] 519/485, 538, 563, 610, 631; lucefuri [pl.] 519/603, 656
 luceafăre [plf.] v. luceafăr
 luceafări [pl.] v. luceafăr
 luceafere [plf.] v. luceafăr

luceafəri [pl.] v. *luceafăr*
luceafori [pl.] v. *luceafăr*
luceafur v. *luceafăr*
luceafure [plf.] v. *luceafăr*
lucefări [pl.] v. *luceafăr*
lucefere [plf.] v. *luceafăr*
lucefuri [pl.] v. *luceafăr*
lucipertă Pl. 385/1730
lucra (a ~) 535/478; 575/493; 606/473; Pl. 378/1713; Pl. 415/1991
lucrător 574/465; Pl. 388/1739
lucru 543/479; 578/483
lulea Pl. 405-406/1853; *lilea* Pl. 406/1853; *liulea* Pl. 406/1853;
liuleauă Pl. 406/1853
humanare v. *lumânare*
lumânare 532/554, 631, 632, 633, 659; ~ *de gheață* 532/535, 540, 554, 634; *humanare*: ~ *de gheață* 532/488
lume Pl. 337/1601; Pl. 391/1753; *de când e -a* Pl. 393/1766
lumina (a «se» ~) 494; 524/583, 634, 635, 670; ~ *de zi* 494/472, 580, 613, 618; ~ *de ziua* 494
lumină: ~ *de gheață* 532/480
lună 495/570; 496; 497; 498; 499; 530/483; Pl. 327/1544; Pl. 328/1549; Pl. 328/1554; Pl. 376/1708; -a *lui Andrii* Pl. 329/1555; -a *lui april* Pl. 327/1548; -a *cireșelor* Pl. 328/1550; -a *de cireșe* Pl. 328/1550; -a *lui cireșar* Pl. 328/1549; -a *cocostârcilor* Pl. 327/1548; -a *cuptorului* 498/468, 474; 499/488; -a *lui cuptor* 498; 499/466, 476, 484, 494, 563; Pl. 328/1550; -a *lui cuptor* 495/570; 498/461, 480, 555, 623; -a *cuptorului* 498/480; -a *florilor* Pl. 328/1549; -a *grâului* Pl. 328/1550; -a *mieilor* Pl. 327/1548; Pl. 328/1549
luncă Pl. 361/1653
lune v. *luni*
lung Pl. 344-345/1624; *de-a -ul* 537/462
lungă [f.] Pl. 344-345/1624
luni Pl. 324/1528; Pl. 325/1538; *loni* 490/555; *lune* Pl. 324/1528
lut Pl. 351/1641

M

magazie 567/461, 463, 474, 476, 478
magazin 567; 599/555; ~ *universal* 567/485, 635; ~ *sătesc* 567/620
magazioner 599/555
mahorcă: *mahurcă* 607/657
mahurcă v. *mahorcă*
*mai*¹ [subst.] Pl. 328/1549; Pl. 388/1742
*mai*² [adv.] 492/463; 497/555; 507/483; 515/483; 521/625; 524/645, 665; 525/468; 526/509; 527/480, 485, 490, 531; 528/625; 529/549; 530/567, 581; 533/626; 535/478; 537; 540; 541; 542/483, 517, 529; 543/474, 555; 544/513, 546; 546/474, 602; 555/576; 571/610; 575/625; 576/469, 600, 641; 577/482; 581/566; 583/554; 586/483; 588/610; 589/587; 593/590, 591, 601, 648; 597/530; 604/555; 615/625; 616/640, 651; 623; 624; 625/467, 469; 626/464, 483, 635, 669; 628/483; 633/483, 484; 634/473; 635/628; 636/469, 483; 637; Pl. 324/1527; Pl. 326/1540; Pl. 327/1544; Pl. 328/1549; Pl. 330/1558; Pl. 339/1607; Pl. 342/1617; Pl. 344/1624; Pl. 346/1626; Pl. 347/1628; Pl. 348/1633; Pl. 352/1643; Pl. 353/1644; Pl. 355/1648; Pl. 358/1650; Pl. 362/1655; Pl. 371/1686; Pl. 372/1688; Pl. 374/1704; Pl. 375/1705; Pl. 377/1713; Pl. 379/1720; Pl. 386/1732; Pl. 390/1751; Pl. 401/1839; Pl. 411-412/1973; Pl. 412/1974; Pl. 412-413/1975; *măi* 486/492; 503/461; 526/565; 527/501; 530/565; 541/484; 543/461; 573/565; 576/468, 494; 587/564; 588/462; 605/484; 623; 624; 625/564; 626/484; 636/469; 637; Pl. 326/1540; Pl. 327/1544; Pl. 351/1638; Pl. 360/1652; Pl. 361/1654; Pl. 378/1713; Pl. 380/1720; Pl. 406/1853; Pl. 411-412/1973; Pl. 412/1974; Pl. 413/1975; Pl. 414/1991; *mei* 623/487, 555; 637/493, 501, 608; Pl. 412/1974; *me* 578/555
*mai*³ [interj.] v. *măi*²
maidan: *măidan*: ~ *de omăt* 528/632; *moidan* Pl. 347/1628
maior: -ul *unității* Pl. 374/1704; *maiur* Pl. 374/1704

maistăr v. *maistru*
maistru 574/464, 467, 479, 611, 669; 575/575, 669; ~ *lemnar* 574/470; *maistăr* 574; 575/468, 484, 492; ~ *de căsi* 574; ~ *de lemn* 574/577
maiur v. *maior*
majă Pl. 401/1839
mal 535/625; Pl. 349/1634; Pl. 352/1643
malarină 576/483; *manarin* 576/495; *melerină* 576/462
mamă 604/554; 635/657, 669
manarin v. *malarină*
mană 518/483; -a *cerului* 518/483
mangal Pl. 391/1760; *mângal* Pl. 391/1760
*mare*¹ [subst.] 541/523
*mare*² [adj.] 486/600; 503; 525/463, 468; 526/484; 528/467, 665; 529/468, 499; 529/597; 530/483; 531/483; 536/498, 528, 529; 537; 540/520, 532; 541; 542/482, 483; 544; 565/484; 576; 577/494; 581/566; 587; 623; 637; Pl. 342/1617; Pl. 344/1624; Pl. 349/1636; Pl. 355/1648; Pl. 361/1654
mareșal: *marișal* Pl. 375/1705
marișal v. *mareșal*
margină v. *marginē*
marginē 595/501, 630; Pl. 349/1634; *margină* Pl. 349/1634
Mari (n.pers.) v. *Maria*
Maria (n.pers.) 636/462, 483, 642; Pl. 412/1974; *Mari* 636/493, 555; *Măria* 636/469; Pl. 412/1974; *Mări* 636/461
Marinca (n.pers.) Pl. 412/1974
mart v. *martie*
martē v. *martie*
marti (o sil.) v. *martie*
martie (2 sil.) v. *martie*
martie 496/465; 497; *mart* 497; *martē* 497; *marti* (o sil.) 497/631; *martie* (2 sil.) 497/462, 493; *merș* 497/474, 476, 480; *fe*[bruarie]-*mărt*[ie] 496/474, 606; 497/488; *fre*[bruarie]-*martē* 496/482
mărtus 495/570
marș [sgm.] v. *marși*
marșă [adv.] v. *marși*
marși 488/483; Pl. 324/1529; Pl. 325/1530; *marș* [sgm.] Pl. 325/1530; *marșă* [adv.] Pl. 325/1530; *marșile* [pla.] Pl. 325/1530
marșile [pla.] v. *marși*
masă Pl. 360/1653
mască 562/493
mașină Pl. 342/1617; Pl. 395/1772; 535/478
Matca Vierului (n.top.) Pl. 346/1626
matcă Pl. 346/1626; Pl. 361/1653; cf. și *Matca Vierului* (n.top.)
materiale [pl.] 543/517
maternitate 564/485
mă [interj.] v. *măi*²
măcelar 590; *măciular* 590/478, 487, 524; *mocelar* 590/464
măcelărie 590/461; 591
măciular v. *măcelar*
mădu[vă] 546/486
măgălie v. *gămălie*
măgulie v. *gămălie*
Măgura/Măgură (n.top.) 544
Măgura Calului (n.top.) 544/462
Măgura Coștii (n.top.) 544/606
Măgura Dumesnicu (n.top.) 544/570
Măgura Ilvei (n.top.) 544/485, 505
Măgura Odobești (n.top.) 544/651
măgură 544; Pl. 356/1648; cf. și *Dealul Măgura*, *Dealul Măgurii*, *Măgura/Măgură*, *Măgura Calului*, *Măgura Coștii*, *Măgura Dumesnicu*, *Măgura Ilvei*, *Măgura Odobești*, *Munții Măgurii*, *Pârăul Măgurii*, *Poiana Măgurii* (n.top.), *Măgură* (n.pers.)
Măgură (n.pers.) 544/636, 641
*măi*¹ [adv.] v. *mai*²
*măi*² [interj.] 619/485, 488, 501, 597; 635; 636; Pl. 355/1648; Pl. 378/1714; Pl. 378/1715; Pl. 403/1846; *mai* Pl. 378/1714; *mă* 608/462; 619/474; 635; 636; Pl. 378/1714
măidan v. *maidan*
măinte [= *mai înainte*] Pl. 380/1720
măl v. *mâl*
mălai Pl. 328/1549

măli (a ~) v. *măli*
mălitură v. *mălitură*
mălură 544/626, 643
mămăligă Pl. 361/1654
mămucă 630/484
mănăstire 596/547
măne v. *măine*
mănușel v. *mărușel*
măr 530/483
mărcată [f.] 536/486
Mări (n.pers.) v. *Maria*
Măria (n.pers.) v. *Maria*
mărișoare [plf.] Pl. 346/1626
mărișor 623/469, 564
Măriuca (n.pers.) 636/469
Măriuța (n.pers.) 630/666, 668
mărțișor v. *mărțișor*
mărțor v. *mărțișor*
mărțișor 497; *mărțișor* 497/537; *mărțor* 497/538
măruntă [f.] 530
mărușel: *mănușel* 530/617
mărușică 530/568, 581, 615, 626; *mânâșică* 530/469
măsura (a ~) 604/484
măsură 604/598
mășcat Pl. 361/1654
mătú v. *mătușă*
măturător 597/604, 655
mătușă 635/657; 636/579; *mătú* 636/466
măzărata [f.] 530/665, 667
măzărice 530
măine 490; *măne* 490/565; *măini* (o sil.) 490/666; *măne* 490; 491/555; 518/467; *măni* (o sil.) 490
măini (o sil.) v. *măine*
măl 543/506, 520; Pl. 351/1641; *măl* Pl. 351/1641; *mol* Pl. 351/1641
măli (a «se» ~) 540/634; 543; Pl. 351/1641; *măli* (a ~) 543/585; *moli* (a ~) 543/494; Pl. 351/1641
măliște 542/531; 543; Pl. 351/1641
mălit Pl. 351/1641
mălitură 543; Pl. 351/1641; *mălitură* 543/461; *molitură* 543/494
mân v. *mână*
mână 625/468; 608/614; Pl. 416/2000; *de/de-o* ~ 577; *la* ~ 585/542; *mân* Pl. 416/2000; *măni* [pl.] 587/519; Pl. 343/1620; *mânuri* [pl.] 578/484, 485, 490, 491
mânâșică v. *mărușică*
mânca (a ~) 525/493; 545/608; Pl. 328/1549
mâncare 633/483
măne v. *măine*
mângal v. *mangal*
mângâia (a ~) 542/587
*măni*¹ (o sil.) v. *măine*
*măni*² [pl.] v. *mână*
mânuri [pl.] v. *mână*
măță 580/468, 473, 576
mâzgă 525/610
me [adv.] v. *mai*²
mea Pl. 327/1544; Pl. 344/1624; Pl. 410/1968; Pl. 411/1970; *meale* [pl.] Pl. 411/1970; *melea* [pl.] Pl. 411/1970
meale [pl.] v. *mea*
mecler 601/477
mei [adv.] v. *mai*²
melâțian v. *milițian*
melc Pl. 338/1601
melea [pl.] v. *mea*
meleaguri [pl.] 536/542
melerină v. *malarină*
melețoaie [pl.] v. *melițoi*¹
melițe v. *miliție*
melițian v. *milițian*
meliție v. *miliție*
*melițoi*¹: *melețoaie* [pl.] Pl. 329/1555
*melițoi*² (iron.) ‘milițian’ Pl. 381/1723
mercuri v. *miercuri*
mere (a ~) v. *merge*
mergătoare [f.]: *apă* ~ 537/530, 538

merge (a ~) 488/483; 535/478; 536/483, 524, 567, 662; 540; 570/669; 585/542; 597/537; 623/482, 483, 554; Pl. 344-345/1624; Pl. 371/1687; Pl. 415/1996; ~ (pe) (o) *cale* Pl. 344-345/1624; ~ *pe căi greșite* Pl. 344/1624; ~ *pe un drum* Pl. 344/1624; ~ *pe rotisi* Pl. 385/1730; *mere* (a ~) 536/483, 484; 537/462, 662; 540/565; Pl. 344-345/1624; Pl. 355/1647; Pl. 356/1649; Pl. 358/1650; Pl. 372/1688; ~ *cu roata* Pl. 384/1730
merinde 551/631
meș v. *martie*
mesar v. *misar*
mesarăș v. *misarăș*
meserci 590/502; *misarci* 590/494
meseriaș 574/627, 656; 575/623; ~ *de căsi* 574/465; *miseriaș* Pl. 399/1800
meserniță: *miserniță* 591
mesit v. *misit*
meșter 574/555
metal Pl. 406/1854
metăr v. *metru*
metrică: *mitrică* 564/476
metru: *metăr* 604/462
meu Pl. 370-371/1685; Pl. 371/1686; Pl. 374/1702; Pl. 410/1967; Pl. 410/1969; *miu* Pl. 372/1691; Pl. 410/1967; *neu* MN Pl. 410/1967; *mia* [pl.] Pl. 410/1969; *mii* [pl.] Pl. 410/1969; *ni* [pl.] Pl. 410/1969; *nii* [pl.] Pl. 410/1969
mia [pl.] v. *meu*
mic 537/615; 541/579; 542/483; 569/474; 576/641; 578/468, 480, 484; 637; Pl. 380/1720; Pl. 396/1773
mică [f.] 529/549; 530/466, 494, 567, 577; 603/565; 624; Pl. 347/1628
mice v. *minge*
micie v. *minge*
miciumă v. *minciună*
mie [subst.] Pl. 335/1586
miei [pl.] 530; Pl. 328/1549
mieliție v. *miliție*
mielușei [pl.] 530/594
mierău v. *mieriu*
miercul v. *miercuri*
miercur v. *miercuri*
miercure v. *miercuri*
miercuri 487; 492/501; *mercuri* 487; *miercul* 487/464; *miercur* 487/464, 480; *miercure* 487/461, 483, 615; *mnercuri* 487/476, 490; *niercuri* 487/493, 501, 503, 563; *nercuri* 487/599
miere Pl. 402/1841
mieriu: *mierău* Pl. 336/1587
miez: -ul *noptii* 519
mige v. *minge*
Mihoveni (n.top.) 636/494
mii [pl.] v. *meu*
mijă: *de-a -a* Pl. 408/1858
miji (a se ~): *mizi* (a se ~): ~ *de zi* 494/477; *mugi* (a se ~): ~ *a zi* 494/478
mijloc: *mijuc* Pl. 416/2000
mijuc v. *mijloc*
milă Pl. 404/1847; Pl. 404/1848; *nilă* Pl. 404/1847
milățian v. *milițian*
Milcov (n.top.) 537/668; *Milcuv* 537/668
Milcuv (n.top.) v. *Milcov*
militar: *călăreț* ~ 560/555
milițe v. *miliție*
milițian Pl. 381-382/1723; *melățian* Pl. 381/1723; *melițian* Pl. 381-382/1723; *milățian* Pl. 382/1723
miliție Pl. 381/1723, Pl. 382/1724; *melițe* Pl. 382/1724; *meliție* Pl. 381/1723, Pl. 382/1724; *milițe* Pl. 382/1724; *mieliție* Pl. 382/1724
mihoasă [f.] Pl. 404-405/1849; *niloasă* Pl. 405/1849
milos Pl. 404/1848; *nilos* Pl. 404/1848
milostiv Pl. 404/1848; *nilostiv* Pl. 404/1848
milostivă [f.] Pl. 405/1849
mină: ~ *de piatră* 535/494
mincinos 549/563; 606/461; *minciunos* 549/496

minciună 549; Pl. 370/1684; ~ *gheboasă* Pl. 370/1684; ~ *cu scaun* Pl. 370/1684; *miciună* 549/619; Pl. 370/1684
minciuni (a ~) 549
minciunos v. *mincinos*
minge Pl. 408/1858; *de-a -a* Pl. 408/1858; *mice* Pl. 408/1858; *de-a -a* Pl. 408/1858; *micie* Pl. 408/1858; *mige* Pl. 408/1858; *mingie* Pl. 408/1858; *minje* Pl. 408/1858
mingie v. *minge*
minje v. *minge*
minte 606/477, 479, 496
mințeală Pl. 370/1684
minți (a ~) 549
mințire Pl. 370/1684
Miorița 536/552
misar 590/466, 476, 478, 479, 495; *mesar* 590/474
misarăș 590/461, 462, 469, 577; *mesarăș* 590/468, 491
misarcu v. *meserciu*
misareț 590/468
miseriaș v. *meseriaș*
miserniță v. *meserniță*
misit: *mesit* 601/610
mișină: *mișnă* 545/519
mișnă v. *mișină*
mititel Pl. 347/1628
mititică [f.] 542/517, 529; 624
mitrică v. *metrică*
miu v. *meu*
mizi (a se ~) v. *miji*
mlașniță 541/547; 542/468; Pl. 346/1625; Pl. 351/1641; *mrașniță* Pl. 346/1625
mlaștină 541/467, 531; 542/614, 649, 669; Pl. 351/1641; *blaștină* 541/467
mlădiță 544/519
mlăștinos Pl. 351/1641
mnercuri v. *miercuri*
moale 535/599; Pl. 351/1641
moară Pl. 347/1628
mobiler v. *mobilier*
mobilier 575/632, 637; *mobiler* 575/646
moțelar v. *mățelar*
moțirla (a ~) 526/537, 597, 606
moțirlă 525/462; 526; Pl. 351/1641
moțlic v. *moțlică*
moțlică: *moțlic* Pl. 353/1644
modă: *la* ~ 584/501
model: *pe* ~ *nou* 522/555
moderniza (a se ~) Pl. 391/1753
moghilă v. *movilă*
mohorici v. *mohoriș*
mohoriș 600/488; *mohorici* 600/498
moidan v. *maidan*
moină Pl. 339/1607
mol v. *mâl*
Moldova (n.top.) 537/483, 557, 570; 543/556; Pl. 351/1638
moli (a ~) v. *mâli*
molitură v. *mălitură*
moloz 543/470; *moluz* Pl. 351/1641
moluz v. *moloz*
monede [pl.] Pl. 406/1854
monic Pl. 353/1644
morman 528; Pl. 354/1644
morți [pl.] 518/476, 485
moș 635/657, 669
moșică Pl. 327/1544
moșie 536/507
moșinoi v. *mușuroi*
moșnegi [pl.] 551/483
motocicletă Pl. 385/1731; *motociucletă* Pl. 385/1731; *motucicletă* Pl. 385/1731
motociucletă v. *motocicletă*
motoretă Pl. 385/1731
motucicletă v. *motocicletă*
Movila lui Burcel (n.top.) Pl. 353/1644; *Movila lui Purcel* Pl. 353/1644

Movila Răbâiei (n.top.) Pl. 354/1644; *Movila Răbâi* (2 sil.) Pl. 353/1644; *Movila Răbuiei* Pl. 353/1644
movilă 528/569, 665; 543/467, 580; Pl. 353/1644; *moghilă* Pl. 353-354/1644; cf. și *Movila lui Burcel/Purcel*, *Movila Răbâiei/Răbâi/Răbuiei*, *La Movilă*, *La Movilă la Tăbăcaru* (n.top.)
Movilă: *La Movilă* Pl. 353/1644; *La Movilă la Tăbăcaru* (n.top.) Pl. 353/1644
moviliță Pl. 353/1644
moviluță Pl. 353/1644
mrașniță v. *mlașniță*
muchier 581/566
mugi (a se ~) v. *miji*
mult 526/565; 527/480, 485; 535/478; 542/635; 543/474; 578/555; 587/564; 608/482; Pl. 327/1544; Pl. 355/1648; Pl. 378/1713; *multe* [plf.] 583/554; Pl. 328/1549; Pl. 351/1638; Pl. 380/1720
mulțire Pl. 369/1680
munci (a ~) 606/476
muncitor Pl. 388/1739; Pl. 412/1973
munte 535/635; 536; 542/483; 544; 559/643; Pl. 343/1623; Pl. 344/1624; Pl. 348/1630; Pl. 354/1646; Pl. 354-355/1647; Pl. 355/1648; Pl. 357/1650; Pl. 360/1652; cf. și *Munții Măgurii* (n.top.)
Munții Măgurii (n.top.) 544/658
Munțișoarele (n.top.) Pl. 354/1647
mura (a «se» ~) 541/483
murdărie 525/468; 543/483
muri (a ~) 517/636; 575/511
murmură [subst.] Pl. 339/1607
muruială Pl. 351/1641
mustață 531/627; *musteață* 532/607
musteață v. *mustață*
mușinoi v. *mușuroi*
muștereu v. *mușteriu*
mușteriu Pl. 400/1828; *muștereu* Pl. 400/1828; *muștiriu* 601/482
muștiriu v. *mușteriu*
mușuroi: *moșinoi* Pl. 353/1644; *mușinoi* Pl. 353/1644

N

na [interj.] 503/488; 537/488; 622/618; Pl. 345/1624; Pl. 412/1974; *nă* Pl. 351/1638
nainte v. *înainte*
nalbă 589/483
nalt v. *înalt*
namol v. *nămol*
nant v. *înalt*
nantă [f.] v. *înaltă*
nasadă v. *năsadă*
nasip v. *nisip*
naște (a se ~) 575/511
naștere 564/501
natură Pl. 353/1644
național Pl. 342/1617
națională [f.] Pl. 342/1617
nă [interj.] v. *na*
năbol v. *nămol*
năbui (a ~) 542/566
năbușeală 503/524, 575, 595, 633
năcăjit v. *necăjit*
năcovață v. *nicovață*
năduf 503/483, 487, 502, 577; *năduh* 503; *năduv* 503/554, 578
năduh v. *năduf*
nădușeală 503
năduv v. *năduf*
năințe v. *înainte*
năinte v. *înainte*
năloagă: ~ *de omăt* 528/492
năluc 554/652
nămâl v. *nămol*
nămet v. *nămete*
nămete: *nămet* 528/620

nămol 525; 543/561, 567; Pl. 351/1641; *namol* 543/464; *năbol* 543/557; *nămâl* Pl. 351/1641; *nomol* Pl. 351/1641
nămoli (a ~) 543/561
năroi v. *noroi*
năsadă: *nasadă* 543/539
năsăditură 543/500, 508, 539
năsip v. *nisip*
năsipărie v. *nisipărie*
Năsipuri: *În Deal la ~* v. *Deal*
năspos v. *nisipos*
năsup v. *nisip*
nătângă [f.] Pl. 327/1548
nâsip v. *nisip*
Neagra (n.top.) 537/471
nealtă [f.] v. *înalță*
necăjit: *năcăjit* Pl. 404/1848
necovală v. *nicovală*
negreală Pl. 366/1671
negreață 544/504
negru 548/478
negură 520/555; 526; 531/627; 544/571, 630; Pl. 337/1597; ~ *de ploaie* 526/484
negustor 599; 601; Pl. 400/1828; *neguțător* 601/476, 495, 660
negustorie 601/571
neguțător v. *negustor*
nemfesc Pl. 342/1617
nemfește 551/483; 569/483; *nimfește* Pl. 368/1676
nene 635/641, 657
nercuri v. *miercuri*
nerușinat 606/471
nesip v. *nisip*
neta v. *dumneata*
neted Pl. 361/1653; *netid* Pl. 358/1650; Pl. 361/1653
netid v. *neted*
neu v. *meu*
neurdit 589/597
nevastă 636/469, 476, 483, 571; Pl. 412/1974
ni [pl.] v. *meu*
nica v. *nimic*
nici 496/474; 497/552; 503/482
niciodată 570/484
niciumul 632/608
nicovală 586; *năcovală* 586/666, 668; *necovală* 586/642; *nicovel* 586/616; *nicuvală* 586/584; *nocovală* 586/661, 667
nicovel v. *nicovală*
nicuvală v. *nicovală*
niebuz v. *omnibuz*
niercuri v. *miercuri*
nii [pl.] v. *meu*
nilă v. *milă*
niloasă [f.] v. *niloasă*
nilos v. *milos*
nilostiv v. *milostiv*
nimaș v. *imaș*
nime v. *nimeni*
nimea v. *nimeni*
nimene v. *nimeni*
nimenea v. *nimeni*
nimeni 632; *nime* 632; *nimea* 632/640, 644; *nimene* 632; *nimenea* 632; *nimerea* 632/636, 639, 650, 653, 654; *nimne* 632/476, 488, 527, 608, 615; *nimnea* 632
nimerea v. *nimeni*
nimic 632/555; *nica* 632/634
nimne v. *nimeni*
nimnea v. *nimeni*
nimfește v. *nemfește*
ningău 531/494
ninge (a ~) 497/537; 530/585, 617; ~ *păsălău* 530/585; ~ *în doauă* cu *ploaie* Pl. 339/1607; *ninje* (a ~): ~ *cu ploaie* Pl. 339/1607
ninje (a ~) v. *ninge*
ninsoare 527/592, 597, 612; Pl. 339/1607
nisip 543/633; Pl. 361/1654; *nasip* 543/467, 555; Pl. 361/1654; *năsip* 535/627; Pl. 361/1654; *năsup* Pl. 361/1654; *nâsip* Pl. 361/1654; *nesip* Pl. 361/1654; *nosup* Pl. 361/1654; cf. și *În Deal la Năsipuri* (n.top.)

nisipărie: *năsipărie* 535/616, 627
nisipos: *năspos* Pl. 361/1654
nitigiu v. *tinichigiu*
noapte 493/526, 654; 494/476, 621; 519; Pl. 326/1540; Pl. 326/1542
*noauă*¹ [adj.f.] v. *nouă*¹
*noauă*² [adj.plf.] v. *nouă*¹
*noauă*³ [num.] v. *nouă*²
noauăsprece v. *nouăsprezece*
noauăsprezece v. *nouăsprezece*
noauășpe v. *nouăsprezece*
noăr v. *nor*
nocovală v. *nicovală*
noi [pron.] 488/483; 496/465; 526/480; 529/483, 565; 530/501; 544/497, 523, 565; 549/492; 562/625; 569/483; 576/472; 584/501; 586/480; 592/554; 604/563; 633/501; Pl. 339/1607; Pl. 343/1623; Pl. 344/1624; Pl. 350/1636; Pl. 356/1649; Pl. 358/1650; Pl. 362/1655; Pl. 364/1661; Pl. 368/1676; Pl. 399/1799; Pl. 408/1858
noiembâr v. *noiembrie*
noiember v. *noiembrie*
noiembire v. *noiembrie*
noiembre v. *noiembrie*
noiembrie Pl. 329/1555; *noiembâr* Pl. 329/1555; *noiember* Pl. 329/1555; *noiembire* Pl. 329/1555; *noiembre* Pl. 329/1555; *noiemvre* Pl. 329/1555; *noiemvrie* Pl. 329/1555
noiemvre v. *noiembrie*
noiemvrie v. *noiembrie*
nomol v. *nămol*
noor v. *nor*
nor 520; 524/656; 544/504; *nour* 520; 524/496; *noor* 520/535, 613, 624, 626, 643; *noăr* 520/464, 538, 621, 633; *noură* 520/465; *noure* [pl.] 520/483, 488
noroc Pl. 370/1681
noroi 525; Pl. 351/1641; *năroi* 525/523, 666
nost v. *nostru*
nostru: *nost* Pl. 410/1967; Pl. 413/1975; *noștri* [pl.] Pl. 410/1969
nosup v. *nisip*
noștri [pl.] v. *nostru*
notarăș 566/461, 462, 463, 469, 486
nou 495/483; 522/555; 597/530; *după stil* ~ Pl. 324/1528
nouasprezece v. *nouăsprezece*
*nouă*¹ [adj.f.] Pl. 413-414/1984; *noauă* Pl. 413-414/1984; *nouă* [plf.] Pl. 413-414/1984; *noauă* [plf.] Pl. 413-414/1984
*nouă*² [num.] Pl. 333/1570; Pl. 333/1571; *noauă* Pl. 333/1570
*nouă*³ [adj. plf.] v. *nouă*¹
nouăsce v. *nouăsprezece*
nouăspce v. *nouăsprezece*
nouășpe v. *nouăsprezece*
nouășpece v. *nouăsprezece*
nouăsprece v. *nouăsprezece*
nouăspréce v. *nouăsprezece*
nouăspreci v. *nouăsprezece*
nouăsprezece 513; *noauăsprece* 513/470, 484; *noauăsprezece* 513; *noauășpe* 513/515; *nouasprezece* 513/561, 574; *nouăsce* 513/664; *nouăspce* 513; *nouășpe* 513; *nouășpece* 513/537, 538, 547, 619; *nouăspezece* 513/570, 592; *nouăsprece* 513; *nouăspréce* 513/487; *nouăspreci* 513/482; *nouăsprezéce* 513/643; *nouășspe* 513/627, 667; *nouășpe* 513; *nouspece* 513/623; *nousprezece* 513/465, 472, 562; *noușpe* 513/463, 509, 617, 666
nouăsprezéce v. *nouăsprezece*
nouășspe v. *nouăsprezece*
nouășpe v. *nouăsprezece*
nountru v. *înăuntru*
nour v. *nor*
noură v. *nor*
noure [pl.] v. *nor*
nouspece v. *nouăsprezece*
nousprezece v. *nouăsprezece*
noușpe v. *nouăsprezece*
nu 514/634; 518/483, 552; 521/587; 527/501; 530/502, 565; 531/494; 536/499, 650; 537/479, 483; 541/483; 542/483, 635; 543/483; 546/482; 548/495; 549/464, 492; 550/484;

552/567; 570/483, 626; 576/483; 577/633; 597/565, 626; 601/483, 571; 604/554; 606/473, 476; 608/462; 614; 625/469; 632/469, 554; 635; 636; Pl. 327/1544; Pl. 328/1549; Pl. 343/1623; Pl. 344-345/1624; Pl. 350/1636; Pl. 351/1638; Pl. 352/1643; Pl. 354/1646; Pl. 355/1648; Pl. 358/1650; Pl. 360/1652; Pl. 372/1688; Pl. 372/1689; Pl. 374/1704; Pl. 375/1706; Pl. 377/1713; Pl. 379/1720; Pl. 381/1722; Pl. 382-383/1726; Pl. 406/1853; Pl. 408/1881; Pl. 410/1967; Pl. 410/1968; Pl. 413/1975

numa v. *numai*

numai: *numa* 496/474; 530/482; 542/483; 597/555; 606/465, 466; 633/469; Pl. 343/1620; Pl. 372/1688; Pl. 399/1799; Pl. 414/1985

nume 537/488; 544/497; 570/488; 584/485; 623/483; *pe* ~ 636/483

numi (a «se» ~) 544/483; Pl. 367/1675

nuntru v. *înăuntru*

O

o [num.] v. *una*

oaie 506/462; 514/465; 515/462, 463; 530/468; 589/597; 611/488; Pl. 415-416/1997

oanibuz v. *omnibuz*

oarecumva Pl. 404/1847

obărfraităr (germ. *Ober(ge)freiter*) 550/463

obărlaităr (germ. *Oberleiter*) Pl. 374/1704

Obârșenii Noi (n.top.) Pl. 392/1763

obârștiu Pl. 374/1704

obcină Pl. 356/1648; *opcină* 536/480, 484; Pl. 355/1647; Pl. 355-356/1648; cf. și *Opcina Măgurii*, *Opcina Prislopuli* (n.top.)

obiceiuri [pl.] Pl. 344/1624

obiele [pl.] 527/462

obișnuit Pl. 398/1790

oblânc Pl. 355/1648

obraz: *a-i plesni* ~ [de rușine] Pl. 403/1844

obraznic Pl. 413/1975

obsprezece v. *optsprezece*

obzeci v. *optzeci*

oca: *ocă* 602/471; 604; Pl. 367/1675; Pl. 401/1839; *-a lui Cuza* 604/482, 494, 620

ocă v. *oca*

ocenic v. *ucenic*

ochi 542/602; 562/631; 563/468; Pl. 336/1587; Pl. 345/1624

ocinic v. *ucenic*

ocroti (a ~) 563/468

octobăr v. *octombrie*

octombăr v. *octombrie*

octombir v. *octombrie*

octombire v. *octombrie*

octombre v. *octombrie*

octombrie Pl. 328-329/1554; *octobăr* Pl. 328/1554; *octombăr* Pl. 328/1554; *octombir* Pl. 328/1554; *octombire* Pl. 328-329/1554; *octombre* Pl. 328/1554; *octomvire* Pl. 329/1554; *octomvre* Pl. 328-329/1554; *octomvrie* Pl. 328/1554; *uctombre* Pl. 328/1554

octomvire v. *octombrie*

octomvre v. *octombrie*

octomvrie v. *octombrie*

odată 564/484

Odobești (n.top.) 544/650

ofițer Pl. 360/1652; Pl. 374/1704; *ofițir* Pl. 374/1704

ofițir v. *ofițer*

ogeag v. *hogeag*

ogegar v. *hogegar*

oglindă 606/577

ogradă Pl. 416/1998

*oi*¹ [subst.pl.] Pl. 332/1565; Pl. 332/1566; Pl. 333/1569; Pl. 334/1583; Pl. 334/1584; Pl. 333/1570; Pl. 334/1571; Pl. 335/1585; Pl. 335/1586; Pl. 354/1646; Pl. 354-355/1647

*oi*² [interj.] 635

olar 596

oleacă 532/468; 571/610; 575/625; 633; Pl. 346/1628; Pl. 404/1846; *o leacă* (2 cuv.) 633; *olec* 633/556; *uleacă* 633/611

oleacută v. *olecuță*

olec v. *oleacă*

olecuță 633/537, 582, 647; *oleacută* 633/469; *lecuță*: *o* ~ 633/482, 535, 575

olecuțică 633/560, 591, 660; *lecuțică*: *o* ~ 633/597

om 517/636; 535/478; 575/511; 578/606; 597/628; 606/600; 625/463; 635; Pl. 344/1624; Pl. 347/1628; Pl. 360/1652; Pl. 371/1685; Pl. 386/1732; Pl. 404/1848; Pl. 411-412/1973; Pl. 413/1975

omăt 527; 528; 530; Pl. 339/1607; Pl. 339-340/1609; *-ul mieilor* 530/468, 483, 491, 495, 555; *-ul oilor* 530/468; *umăt* 527/484, 531; Pl. 340/1609

ombrelă v. *umbrelă*

omnibuz Pl. 366/1673; *niebuz* Pl. 366/1673; *oanibuz* Pl. 366/1673

omorî (a ~) Pl. 409-410/1904

on [num.] v. *unu*

Opcina Măgurii (n.top.) 544/485

Opcina Prislopuli (n.top.) Pl. 343/1623

opcină v. *obcină*

opincar 588/482, 561

opinti (a se ~) 608/482, 483

opspce v. *optsprezece*

opspezece v. *optsprezece*

opsprece v. *optsprezece*

opspréce v. *optsprezece*

opsprezece v. *optsprezece*

opșpe v. *optsprezece*

opt 623/469, 491, 540, 554, 607; Pl. 332-333/1569; Pl. 333/1571

optăspce v. *optsprezece*

optășpe v. *optsprezece*

optășpece v. *optsprezece*

optășpezece v. *optsprezece*

optășprece v. *optsprezece*

optășpréce v. *optsprezece*

optășprezece v. *optsprezece*

optășprezéce v. *optsprezece*

optășșpe v. *optsprezece*

optășpe v. *optsprezece*

optisprezéce v. *optsprezece*

optspce v. *optsprezece*

opsprece v. *optsprezece*

opspréce v. *optsprezece*

opsprezece v. *optsprezece*

optsprezece 512; *obsprezece* 512; *opspce* 512/ 503; *opspezece*

512/488; *opspréce* 512/487; *opsprece* 512; *opsprezece* 512;

opșpe 512/463, 515; *optăspce* 512/654; *optășpe* 512;

optășpece 512/537, 538, 547, 619, 623; *optășpezece*

512/570, 576, 591, 592; *optășprece* 512/461, 481, 493 600;

optășpréce 512/581; *optășprezece* 512; *optășprezéce*

512/471; *optășșpe* 512/657; *optășpe* 512; *optisprezéce*

512/571; *optspce* 512/631; *opsprece* 512/473, 533;

opspréce 512/575; *opsprezéce* 512/530; *opșpe* 512/504;

optusce 512/664; *optuspe* 512/614, 645, 646, 650, 655;

optusprezece 512; *optusprezéce* 512/641, 642; *optușpe* 512

optușpe v. *optsprezece*

optusce v. *optsprezece*

optuspe v. *optsprezece*

optusprezéce v. *optsprezece*

optusprezece v. *optsprezece*

optușpe v. *optsprezece*

optzeci Pl. 334/1584; *obzeci* Pl. 327/1544; Pl. 334/1584; *obzici* Pl.

334/1584; *opzeci* Pl. 334/1584

opust 543/522

opzeci v. *optzeci*

oraca [O.R.A.C.A.] 591/596

oraș 597/555

orbi [pl.] 518

orez: *urez* 530/463

ori [subst.pl.] Pl. 376/1708

orice 531/537; *orice* (3 sil.) Pl. 388/1739

orice (3 sil.) v. *orice*

orie Pl. 352/1643

P

patru Pl. 332/1565; Pl. 333/1571
patrusprece v. *paisprezece*
patrusprezece v. *paisprezece*
păcălitor: *păcălitor* 606/591
pă [prep.] v. *pe*
păclă v. *pâclă*
pădure 531/473, 537, 565; 536/484, 666; 544/546; 578/483;
padure 536/474; cf. și *Pădurea Tarniței* (n.top.)
Pădurea Tarniței (n.top.) Pl. 360/1652
pălărie 522/467
păler v. *paler*
păli (a ~) Pl. 409/1904
pălimar 545/482
pălmaș Pl. 388/1739
pălmi [pl.] Pl. 388/1739
pământ 525/600; 536/523; 540/612; 541/483; Pl. 351/1641; Pl.
352/1643; Pl. 354/1644; Pl. 358/1650; Pl. 358/1651; Pl.
361/1654; Pl. 391/1760; ~ *întins* Pl. 361/1653; ~ *șes* Pl.
361/1653; *pomânt* 527/493
pănar v. *penar*
părăie [pl.] v. *pârâu*
pârâu v. *pârâu*
Părăuani (n.top.) Pl. 343/1623
părăuaș v. *pârâuaș*
Pârăul Prislopului (n.top.) Pl. 343/1623
părăuș v. *pârâuș*
pârâu v. *pârâu*
părea (a se ~) 564/619
păreie [pl.] v. *pârâu*
păreși [pl.] v. *perete*
părlaz v. *pârleaz*
păsălau 530/585
păsălui (a ~) Pl. 339/1607
păscut Pl. 354/1647
păși (a ~) 538/621
pășuna (a ~) Pl. 354/1647
păzi (a ~) 550/555; Pl. 345/1624
păcălitor v. *păcălitor*
pâclă 520/467; 526; 531/627; 544/526; ~ *de negură* 526/661;
păclă 526/475, 487
păclișă 526/624, 632
pânză 578/471, 482; *pânze* [plt.] 540/565
pânze [plt.] v. *pânză*
pânzui (a ~) 582/631
pârâiaș v. *pârâiaș*
părăie [pl.] v. *pârâu*
pârâu v. *pârâu*
Pârăul Măgurii (n.top.) 544/583
părăuș v. *pârâuș*
pârâiaș: *parauaș* Pl. 346/1626; *parâuaș* Pl. 346/1626; *părăuaș* Pl.
346/1626; *pârâiaș* Pl. 346/1626; *pârâuaș* Pl. 346/1626; Pl.
347/1628
pârâitoare Pl. 385/1731
pârător 606/493
pârâu 535/667; 540/643; Pl. 346/1626; Pl. 351/1638; *parău*
535/478; 537/467, 468, 469; Pl. 346/1626; Pl. 350/1638;
parâu Pl. 346/1626; *părău* 540/483, 485; 537/470, 490,
536; Pl. 346/1626; Pl. 350/1637; Pl. 351/1638; *părău*
543/555; *pârâu* 537/483, 648; 542/566; 543/554; Pl.
337/1601; Pl. 346/1626; Pl. 347/1628; Pl. 346/1637; Pl.
350/1638; *pareie* [pl.] Pl. 350/1638; *părăie* [pl.] Pl.
351/1638; Pl. 351/1641; *păreie* [pl.] Pl. 346/1626; Pl.
356/1649; *pâreie* [pl.] Pl. 346/1626; cf. și *Pârăul*
Prislopului, *Pârăul Măgurii* (n.top.)
pârâuș: *părăuș* Pl. 346/1626; *pârâuș* Pl. 346/1626
pâreie [pl.] v. *pârâu*
pârlac Pl. 404/1846
pârlaz v. *pârleaz*
pârleaz Pl. 348/1633; *părlaz* Pl. 348/1633; *pârlaz* Pl. 348/1633;
perelaz Pl. 348/1633; *prilaz* Pl. 348-349/1633
pârli (a ~) Pl. 327/1548
pâțină [f.] v. *puțină*
Pé (n.pers.) v. *Petru*
pe [prep.] Pl. 415/1996; *pă* Pl. 415/1996
pecete: *picete* Pl. 387/1734

pedestră [f.]: *armată* ~ 558/661
pedestru 559/533, 575; *la* ~ 558/533
penar: *pănar* 546/462
penișă 547/482, 570, 639, 641, 657
pereche 580/461, 562, 466, 483, 502
perelaz v. *pârleaz*
perete: *păreți* [pl.] 570/631
permis 561
permisă v. *permisie*
permise v. *permisie*
permisie 561; *permisă* 561; *permise* 561; *permișie* 561/604
permișie v. *permisie*
pervers 606/632, 662
pește 541/615
petec v. *petic*
petic Pl. 397-398/1790; *petec* Pl. 398/1790; *petică* Pl. 408/1858
petică v. *petic*
Petre (n.pers.) v. *Petru*
Petrea (n.pers.) v. *Petru*
Petrică (n.pers.) 635/462
Petru (n.pers.): *Pé* 635/555; *Petre* 635/469; *Petrea* Pl. 333/1571
piatră 529; 530; 535; 543/467, 621; 546/664; 548; Pl. 352/1643
 Pl. 355/1648; ~ *măzărâtă* 530/665
piață: *pliaț* 601/462, 503
pic: *un* ~ 633
pica (a ~) 500/536; 517/469; 530/483; 600/650; 633/471; ~ *rouă*
 Pl. 337/1593
picătură 633/621
picete v. *pecete*
picher Pl. 342-343/1620; *bicher* Pl. 343/1620
picior Pl. 341/1616; Pl. 348/1630; Pl. 393/1765; *la* ~ 585/542; ~
de plai 536/508, 552, 629; cf. și *Piciorul Rusului* (n.top.)
Piciorul Rusului (n.top.) Pl. 354/1647
picur: ~ *de gheață* 532/558
picura (a ~): ~ *de ploaie* Pl. 337/1597
picușor: *un* ~ 633/484
piele 525/469; 589; Pl. 360/1652
piept 497/597
pierdut 540/522
pieri (a ~) 517/636
pietrărie 535
pietricică 530/562
pietriș 535/615; cf. și *Pietriș* (n.top.)
Pietriș (n.top.) Pl. 392/1763
pietroaie [pl.] Pl. 352/1643
pietrui Pl. 342/1617
pietruș Pl. 346-347/1628
pițan 558/615; 559
pilă v. *kil*
piloți [pl.] Pl. 352/1643
pinten Pl. 352/1643
pirislop v. *prislop*
pisc 533/655; 536/662; 543/584; Pl. 354/1644; Pl. 356/1648
piscău Pl. 356/1648
pisoc Pl. 361/1654
pistol 555; 556/626
pistolet 555/598
pită Pl. 398/1797
pitărie Pl. 398/1797
pix 546/488, 493; 547/463, 501
placă 548; Pl. 368-369/1678; Pl. 369/1680
plaghie v. *plavie*
plai 536; Pl. 341/1616; Pl. 359/1652; *plaie* [pl.] 536/499, 508,
 553, 555, 598; *plaiure* [pl.] 536/462, 483; cf. și *Plaiul*
Brătilei, *Plaiul Cheii*, *Plaiul Chiliei*, *Plaiul Dumicușului*,
Plaiul Jitiei, *Plaiul Podul lui Vodă*, *Plaiul Secături*, *Plaiul*
Ungurașului (n.top.)
plaie [pl.] v. *plai*
Plaiul Brătilei (n.top.) 536/463
Plaiul Cheii (n.top.) 536/669
Plaiul Chiliei (n.top.) 536/661
Plaiul Dumicușului (n.top.) 536/669
Plaiul Jitiei (n.top.) 536/661
Plaiul Podul lui Vodă (n.top.) 536/661

Plaiul Secături (n.top.) 536/661
Plaiul Ungurașului (n.top.) 536/669
plaiure [pl.] v. *plai*
plaivaz: *plăivaz* 546/577
planton Pl. 376/1706
plasă Pl. 380/1720, Pl. 380/1721; *plăși* [pl.] Pl. 379/1720; Pl.
 380/1721
platău v. *platou*
platină Pl. 406/1855
platou Pl. 361/1653; *platău* 543/668
plavie: *plaghie* 543/594, 603, 654, 668; *pleghie* 543
plăcea (a ~) Pl. 345/1624
plăcintari [pl.] 625/641
plăcuță 548/643; Pl. 368-369/1678
plăivaz v. *plaivaz*
plângere Pl. 387/1735
pleca (a ~) 612/483; 634/461; ~ *pe o cale* Pl. 344/1624
pleghie v. *plavie*
plesni (a-i ~): ~ *obrazul* [de rușine] Pl. 403/1844
pleuar v. *blehar*
plevar v. *blehar*
pliaț v. *piață*
plic Pl. 368/1676
plicar 569/570, 594
plioașcă v. *proașcă*
plizgai v. *blizgai*
ploaie 521; 526/484; 530/487, 488, 650, 667; 542/635, 640, 642;
 544/526; Pl. 337/1597; Pl. 339/1607; ~ *măzărâtă* 530/667;
 ~ *cu omăt* Pl. 338/1607; ~ *cu omăt în doauă* Pl. 339/1607;
 ~ *și cu omăt* Pl. 339/1607; ~ *amestecată cu omăt* Pl.
 339/1607; ~ *cu zăpadă* Pl. 339/1607
ploștină 541/580; 542/669
ploua (a ~) 497/537; 521; 529; 530/494, 495, 540, 554, 669;
 542/483; Pl. 328/1549; ~ *cu omăt* Pl. 339/1607; ~ *amestecat*
cu omăt Pl. 339/1607; ~ *cu țurțuri (de omăt)* Pl. 339/1607;
 ~ *cu zăpadă* Pl. 339/1607; ~ *în do(a)uă cu omăt* Pl.
 339/1607
ploura (a ~) 521/523
plug 597/537; Pl. 378/1713
plumb 546; 548; 554; Pl. 352/1643; ~ *de placă* 548; ~ *de piatră*
 548; ~ *de scris* 548/466; ~ *de plăcuță* 548/643; ~ *de tăbliță*
 548/491, 655; ~ *de tabelă* 548/561; *plump* 554/667
plumbușor 548/570
plumbuț 548/476
plump v. *plumb*
poale [pl.]: -*le muntelui* 536/522
poame [pl.] 499/551; 500/523
poctoavă v. *potcoavă*
pod 530/482; Pl. 340/1610; Pl. 347/1629; ~ *de gheață* Pl.
 340/1610
podet Pl. 347/1629; Pl. 348/1630
podis 536/516, 529, 546; Pl. 361/1653
podisică Pl. 347/1629
pofti (a ~) Pl. 379/1715
poftim: *luna lui* ~ 497/664
pogor Pl. 354/1646
pohârlă 526/621
pohoi v. *puhoi*
Poiana Alexei (n.top.) 596/606
Poiana Băișescului (n.top.) Pl. 354/1647
Poiana Măgurii (n.top.) 544/491
Poiana Vinului (n.top.) Pl. 361/1653
poiană Pl. 343/1623; Pl. 361/1653; cf. și *Poiana Alexei*, *Poiana*
Băișescului, *Poiana Măgurii*, *Poiana Vinului* (n.top.)
poimăine 491/651, 653, 660; *poimăini* (2 sil.) 491/649; *poimâne*
 491; *poimâne* 491; *poi-mâne* 491/464; *poimăni* (2 sil.) 491;
poimăni (2 sil.) 491/494; *poimine* 491/637, 641; *poimini* (2
 sil.) 491
poimăini (2 sil.) v. *poimăine*
poimâne v. *poimăine*
poimâne v. *poimăine*
poi-mâne v. *poimăine*
poimăni v. *poimăine*
poimăni (2 sil.) v. *poimăine*
poimine v. *poimăine*

poimini (2 sil.) v. pomăine
 polar 519/633, 653
 poledită Pl. 338-339/1607; poleviță 530/493
 polei 530/627, 670; 531/554, 639; Pl. 339/1607
 poleviță v. poledită
 police v. policie
 polici v. policie
 policie 530; 531; Pl. 339/1607; police 530/501, 528, 530, 656;
 531/530, 536; Pl. 339/1607; polici 530/526; polucie
 530/583
 polițar Pl. 381/1723
 polucie v. policie
 pomar 500/523
 pomânt v. pământ
 pomeni¹ [subst.pl.] 545/608
 pomeni² (a ~) [vb.] 496/474
 pomi [pl.] 531/483, 537
 ponor Pl. 353/1644
 ponte v. punte
 popă 545/484, 638, 644
 popri (a se ~) 541/482
 popular 519/583; 571/611; sfat ~ 564; consiliu ~ 564
 porc 555/576
 porcan 528/603
 porneală: în ~ 519/624
 pornitură Pl. 357/1650
 port Pl. 373/1698
 portbaionetă Pl. 373/1698
 portret: patret 573/483, 577; potret 573
 porțiune 540/517
 post Pl. 375-376/1706; Pl. 382/1724; ~ de jandari Pl. 382/1724;
 ~ de melițe Pl. 382/1724; ~ de mieițe Pl. 382/1724; ~ de
 mieițe Pl. 382/1724; ~ de mieițe Pl. 382/1724; ~ de șandari
 Pl. 382/1724
 poștal 569; poștar 569
 poștală [f.] Pl. 368/1676
 poștar v. poștal
 poștaş 569
 poștă 569/483; a umbla cu -a 606/484
 potcoavă Pl. 392/1761; poctoavă Pl. 392/1761
 potcovar 582/481
 potecă Pl. 341/1616; Pl. 344/1624; potică 536/666; Pl. 341/1616;
 ~ de mers Pl. 344/1624
 potică v. potecă
 potografă v. fotografie
 potografie v. fotografie
 potret v. portret
 potrivit Pl. 384/1730
 potrivită [f.] 633/612
 poză 573; pozuri [pl.] 573/590
 pozuri [pl.] v. poză
 praf Pl. 361-362/1655; prau Pl. 362/1655; prav Pl. 361-362/1655;
 525/646; 633/626
 praiște v. praștie
 praștere v. praștie
 prașă v. proașcă
 prașcă v. proașcă
 prașche v. prașchie
 prașchie v. praștie
 praște v. praștie
 praștie Pl. 407/1857; praiște Pl. 407/1857; praștie Pl. 407/1857;
 prașche Pl. 407/1857; prașchie Pl. 407/1857; praște Pl.
 407/1857
 prau v. praf
 prav v. praf
 prăci Pl. 413/1975
 prăji (a ~) 503/466
 prăpaste v. prăpastie
 prăpastie 529/597; prăpaste Pl. 355/1648
 prășcă v. proașcă
 prășitoare Pl. 407/1857
 prăvălat v. prăvălit
 prăvălie 567; 599/490; prăvărie 567/482
 prăvălit: prăvălat 540/548
 prăvărie v. prăvălie

prea 503/482, 484, 496; 604/565; 608/461, 482; Pl. 345/1624; Pl.
 354/1646; Pl. 377/1713; Pl. 413/1975
 precis 518/483
 precupeț 601; pricopeț 601/636
 preface (a se ~): priface (a se ~) Pl. 328/1549
 pregăti (a ~) 589/516; 597/537
 prepara (a ~) 589/532
 prepuior 606/583
 președinte v. președinte
 președinte 565; Pl. 378/1714; președinte 565/641
 pretcar 579/644
 preten v. prieten
 pretin v. prieten
 pretin v. prieten
 priceput Pl. 413/1975
 prici [adv.] Pl. 356/1648
 pricopeț v. precupeț
 prier Pl. 327/1548; prier Pl. 327/1548; priir Pl. 327/1548; pril Pl.
 327/1548; prir Pl. 327/1548
 prier v. prier
 prieten 629/471; pretin 635/624
 prieten Pl. 371/1686; preten Pl. 371/1686; pretin Pl. 371/1686;
 prietin Pl. 371/1686
 prietin v. prieten
 priface (a se ~) v. preface
 prihoadă v. prihod
 prihoasă v. prihoată
 prihoată Pl. 356/1649; prihoasă Pl. 356/1649
 prihod Pl. 347/1628; Pl. 356/1649; prihoadă Pl. 356/1649; cf. și
 Prihod (n.top.)
 Prihod (n.top.) Pl. 356/1649
 prihodiște Pl. 356/1649; cf. și Prihodiște (n.top.)
 Prihodiște (n.top.) Pl. 356/1649
 prii (a ~) Pl. 327/1548
 pril v. prier
 priir v. prier
 priitor Pl. 327/1548
 prilaz v. pârliaz
 primar 565; primare 565
 primară [f.] Pl. 345/1624
 primare v. primar
 primărie 564
 primăvară 501; 530/495; primăvară 501; primovară 501/597
 primăvară v. primăvară
 primi (a ~) Pl. 368/1676
 primovară v. primăvară
 primul Pl. 413/1975
 prinde (a «se» ~) 531/494; 594/485, 578; 611; Pl. 396/1773; Pl.
 408/1881; ~ a se face ziuă 494/478; ~ a lumina 494/602; ~
 să se limpezească 524/632
 prinsă 530/482
 prinzioner v. prizonier
 prinzionier v. prizonier
 prinzonier v. prizonier
 prinzonier v. prizonier
 pripor 540/565, 654; Pl. 346/1628; Pl. 354/1646; pripur Pl.
 354/1646
 pripur v. pripor
 prir v. prier
 Prisloapă (n.top.) Pl. 343/1623
 Prisloape (n.top.) Pl. 344/1623
 prislop Pl. 343/1623; prislop Pl. 344/1623; cf. și Opcina
 Prislopuli, Părăul Prislopului, Prisloapă, Prisloape, (La)
 Prislop, Prislopul Mare, Prislopul Mic, Prișlop, Vârvul
 Prislopului, Vârvul Prislopuli (n.top.)
 Prislop (n.top.) Pl. 343/1623; La Prislop Pl. 343/1623; Prișlop Pl.
 343/1623
 Prislopul Mare (n.top.) Pl. 343/1623
 Prislopul Mic (n.top.) Pl. 343/1623
 prisnic Pl. 406/1855; priznic Pl. 406/1854
 prispă 528/666
 Prișlop (n.top.) v. Prislop
 prizioner v. prizonier
 prizionier v. prizonier
 priznic v. prisnic

prizoner v. prizonier
 prizonier 563; prinzioner 563; prinzionier 563; prinzioner 563/471, 577; prinzionier 563; prizioner 563; prizionier 563; prizoner 563
 proaspădă [f.] v. proaspătă
 proaspătă [f.]: proaspădă 541/483
 proașcă Pl. 407-408/1857; plioașcă Pl. 407/1857; prașă Pl. 407/1857; prașcă Pl. 407-408/1857; prășcă Pl. 407/1857; proșcă Pl. 407/1857
 produs: produh Pl. 347/1628
 produh v. produs
 profesâr v. profesor
 profesoară Pl. 365/1662; profisoară Pl. 365/1662
 profesor Pl. 364/1661; profesâr Pl. 364/1661; profesur Pl. 364/1661; profisâr Pl. 364/1661; profisâr Pl. 364/1661; profisôr Pl. 364/1661
 profesur v. profesor
 profisâr v. profesor
 profisâr v. profesor
 profisoară v. profesoară
 profisôr v. profesor
 proiectil 554/629, 656
 promoroacă 531; promoroagă 531/646; promuroacă 530/465; 531/502, 616; prooroacă 531/625; Pl. 339/1607; prumoroacă 531/493; prumuroacă 531/635;
 promoroagă v. promoroacă
 promuroacă v. promoroacă
 prundiș v. prundiș
 prooroacă v. promoroacă
 prost Pl. 372/1687
 proșcă v. proașcă
 province v. provincie
 provincie: province Pl. 380/1721
 prumoroacă v. promoroacă
 prumuroacă v. promoroacă
 prund 535/576, 651, 654, 655, 657; 543/465, 468, 480; prunt 535/659, 667; 543/555; Pl. 347/1628; Pl. 361/1654
 prundiș 535/657; 543/633, 656, 666; Pl. 361/1654; prundiș 543/463; pruntiș 543/542; Pl. 361/1654
 prunt v. prund
 pruntiș v. prundiș
 Prut (n.top.) 537/498, 518, 523, 526, 644; Pl. 351/1638; cf. și Gura Prutului, Prut de Jos, Șesul Prutului, Valea Prutului (n.top.)
 Prut de Jos (n.top.) Pl. 380/1720
 pufarin Pl. 402/1842
 puhoi 542/575; 543/559; pohoi 543/483; Pl. 347/1628
 pulă 565/484
 pulbere: pulbire Pl. 362/1655
 pulbire v. pulbere
 Pulincu (n.top.) 596/600
 pune (a «se» ~) 589/493, 620; 605/664; Pl. 358-359/1651; Pl. 360/1652; Pl. 367/1675; Pl. 368/1676; Pl. 397-398/1790; Pl. 416/2000; ~ la cale (pe cineva) Pl. 344-345/1624; ~ în cale Pl. 345/1624
 pungaș Pl. 404/1846
 punte Pl. 347-348/1630; ~ cu ingliță Pl. 347/1630; ~ de picior Pl. 348/1630; ponte Pl. 348/1630
 purici [pl.]: ~ de omăt 530/481
 purta (a ~) Pl. 352/1643; Pl. 358/1651
 pușcă 552; puște [pl.] 552
 pușlama 606/658
 puște [pl.] v. pușcă
 putea (a «se» ~) 503/461; 536/484, 662; 541/517; 597/565; 606/468, 477; 614; 636/483, 496; Pl. 345/1624; Pl. 350/1636; Pl. 351/1638; Pl. 372/1689
 puturos 606/467
 pușin 633; Pl. 358/1651; pușun 633/530, 658
 pușină [f.] 527/567; 633; pușună 633; pășină 633/619
 pușintel 633/652
 pușintică [f.] 633/647
 pușun v. pușin
 pușună [f.] v. pușină

R

rac Pl. 352/1643
 rachiu 604/469
 raclă 575/511
 rade (a ~) 589
 radica (a ~) v. ridica
 radină: rătini [pl.] 543/657
 radist Pl. 382/1726
 raf Pl. 390/1752; Pl. 391/1753
 rai 536/552; Pl. 328/1549
 rainiță v. raniță
 raion Pl. 379-380/1720; Pl. 380/1721
 ramificație 533/559
 randea v. rindea
 raniță 551; craniță 551/468; hraniță 551/469, 478, 496, 554; rainiță 551
 rapara (a ~) v. repara
 rașpă: hrașpă 578/579
 rauă v. rouă
 ravărsa (a se ~) v. revărsa
 ravizie v. revizie
 ravolv v. revolver
 ravolver v. revolver
 ravorver v. revolver
 răbust v. robust
 răcan Pl. 372/1688
 răci (a se ~) 532/468
 răcoroasă [f.]: rocoroasă 520/627
 răcrut v. recrut
 răcut v. recrut
 Rădăuți (n.top.) Pl. 344/1624
 rădica (a ~) v. ridica
 răglăitor 581/597
 răgută v. recrut
 răie [pl.] v. râu
 rămâne (a ~) 497/597; 543/501; 612; Pl. 351/1641; Pl. 414/1989
 rămnic v. rămnic
 răpara (a ~) v. repara
 răpăhui (a ~) 583/577
 răpciune 500/481
 răpedea v. repede
 răriș v. reniș
 răsalaltăieri 492/572
 rășări (a ~): ~ zărire 494/501; ~ zorii 494/494; ~ zorile 494
 rășărit 518/483
 răscruce 533; 534; ~ de drum 534/619, 660; ~ de drumuri 534/618; -a drumurilor 533/606; răscruci [pl.]: ~ de drumuri 534/537; -le drumului 533/494; 534/648; 534/607
 răspândi (a se ~) 533/591
 răspândire: răspândiri [pl.]: -le drumului 534/628
 răspântie v. răspântie
 răspânten v. răspântie
 răspântenă v. răspântie
 răspântie 533/546, 562, 591, 621, 634; răspântie 533/536; răspânten 533/493; 534/662; răspântenă 533/596; răspinte 533/622; -le drumului 534/608; răspinten 533; 534; ~ de drum 534/612; răspintenă 533/585, 592, 658; 534/540, 658; răspintene 533; 534/600, 604; răspintie 533/533; respinten 533/651; 534/615, 646, 666; respintenă 533/588, 603, 605; respintene 533; 534/594; rispinten 534/615
 răspinte v. răspântie
 răspinten v. răspântie
 răspintenă v. răspântie
 răspintene v. răspântie
 răspintie v. răspântie
 răspitură v. risipitură
 răspoimăine: răspoimăine 491/476, 480; răspoimâni (3 sil.) 491/617, 646
 răspoimăine v. răspoimăine
 răspoimâni (3 sil.) v. răspoimăine
 rătezătură v. retezătură
 rătini [pl.] v. radină
 rău Pl. 409/1904; Pl. 413/1975
 răvaș Pl. 368/1676

răvărsătură v. *revărsătură*
răvolvel v. *revolver*
răvolver v. *revolver*
răvorver v. *revolver*
răzbel Pl. 377/1709
război Pl. 377/1709; *războaie* [pl.] Pl. 377/1709
răzbuna (a «se» ~) 524; ~ *vremea* 524/597, 620; Pl. 338/1602; ~ *de vreme bună* 523/493
răzgâi (a se ~): ~ *de ziuă* 494/665
râde (a ~) 620/664; Pl. 396/1773
râdica (a ~) v. *ridica*
râdicătură v. *ridicătură*
râidea v. *rindea*
râie [pl.] v. *râu*
râios 537/480
râmnic 541/615; 542/516, 540; *rămnic* 541/597, 598, 602, 604
rând: *pe* ~ Pl. 414/1985
rândeia v. *rindea*
râniș v. *reniș*
Râpa Rotari (n.top.) 535/612
râpă 535/480, 616, 667, 668; 537/596, 643; 540/519, 520, 627, 643; Pl. 349/1634; Pl. 350/1636; Pl. 351/1638; Pl. 355/1648; cf. și *Râpa Rotari* (n.top.)
râs 635/667; Pl. 413/1975
Rășești (n.top.) Pl. 353/1644
râu 537; *râie* [pl.] 537/581; *râie* [pl.] 537
războaie [pl.] v. *război*
rea [f.] Pl. 344/1624
rece 541/483; Pl. 331/1562; Pl. 345-346/1625
receptor Pl. 383/1726; -ul *de la telefon* Pl. 382/1726
recipisă Pl. 387/1734; *recipisie* Pl. 387/1734; *recipistă* Pl. 387/1734; *rețipis* Pl. 383/1727; *ricipisie* Pl. 387/1734
recipisie v. *recipisă*
recipistă v. *recipisă*
reclamație Pl. 387/1735
reclamă Pl. 387/1735
recrut Pl. 372/1688; *răcrut* Pl. 372/1688; *răcut* Pl. 372/1688; *răgută* Pl. 372/1688; *recut* Pl. 372/1688
recrutare: *recutare* Pl. 372/1688;
recut v. *recrut*
recutare v. *recrutare*
refec 595/653
regiment 557/625, 646
regiment Pl. 374/1704; *rejiment* Pl. 374/1704
regiune Pl. 379/1720, Pl. 380/1721; *regiunie* [-ni-e] Pl. 380/1721
regiunie v. *regiune*
rejiment v. *regiment*
Remezeu (n.top.) Pl. 351/1638
reniș: *răriș* Pl. 347/1628; *râniș* 543/659; Pl. 347/1628
repara (a ~) 583; *rapara* (a ~) 583/541, 563, 564; *răpara* (a ~) 583
repede: *răpedea* 632/625
respinten v. *răspântie*
respintenă v. *răspântie*
respintene v. *răspântie*
retezătură: *rătezătură*, ~ *de lemn* Pl. 358/1650
rețipis v. *recipisă*
revârsa (a se ~): ~ *zorile* 494; ~ *zorile de zi* 494/488; ~ *zori de ziuă* 494/585; ~ *de ziuă* 494/639, 640, 669; *ravârsa* (a se ~): ~ *de ziuă* 494/603, 659; *revăza* (a se ~): ~ *zorile* 494/643, 658; ~ *de zori* 494/644; *rezvârsa* (a se ~): ~ *zorile* 494/621
revărsare Pl. 351/1638; ~ *de apă* Pl. 351/1638
revărsătură Pl. 347/1628; Pl. 351/1638; *răvărsătură* Pl. 347/1628
revăza (a se ~) v. *revârsa*
revistă 568/462, 501
revizie Pl. 372/1688; *ravizie* Pl. 372/1688
revolvăr v. *revolver*
revolvel v. *revolver*
revolver 555; *lavolver* 555/474; *levolver* 555; *levorver* 555; *levrivor* 555/649; *ravolv* 555/478; *ravolver* 555; *ravorver* 555/469, 488; *răvolvel* 555/497; *răvolver* 555; *răvorver* 555/486, 503; *revolvăr* 555/470; *revolvel* 555/586; *revorvel* 555/633, 659, 666, 670; *revorver* 555
revorvel v. *revolver*
revorver v. *revolver*

rezvârsa (a se ~) v. *revârsa*
ricipisie v. *recipisă*
ridica (a «se» ~) 608; ~ *geana de ziuă* 494/643; *radica* (a ~) 608; *rădica* (a ~) 608; 614/483, 493; Pl. 416/2000; *râdica* (a ~) 544/511
ridicătură: *râdicătură* 544/499; Pl. 353/1644
rindea 575/511; 581/575, 606, 650, 669; *randea* 581/603; *râidea* 581/523; *rândeia* 581
risipitură: *răspitură*, ~ *de deal* Pl. 357/1650
rispinten v. *răspântie*
riz Pl. 361/1654
roată 583/643; Pl. 384-385/1730
roauă v. *rouă*
robanc 581/482, 540; *rolbanc* 581/468
robi [pl.] 518
robie 518/621
robust: *răbust* Pl. 412/1973
rocoroasă [f.] v. *răcoroasă*
rogoz 541/555
rolbanc v. *robanc*
român 487/514; Pl. 374/1702
românește: *pe* ~ 496/465
roșior 560
rotar 582/631; Pl. 389/1749
rotiță Pl. 384-385/1730; *rotisi* [pl.] (2 sil.) Pl. 385/1730
rouă Pl. 337/1593; *rauă* Pl. 337/1593; *roauă* Pl. 337/1593; Pl. 337/1597
rublă Pl. 407/1855
rubzac v. *rucsac*
rucsac: *rubzac* 551; *rugzac* 551/494; *ruptac* 551/484; *ruzac* 551/572
ruga (a se ~) 546/482
rugini (a ~) Pl. 391/1753
rugzac v. *rucsac*
rupe (a «se» ~) 611/634; Pl. 352/1643
rupere: ~ *de deal* Pl. 357/1650
ruptac v. *rucsac*
rupt Pl. 357/1650
ruptură Pl. 357/1650
rușine Pl. 403/1844
rușinos 636/496
ruzac v. *rucsac*

S

sabău Pl. 394/1770
sabe v. *sabie*
sabie 556; *sabe* 556; *sabii* [pl.] 556; *săbi* [pl.] (o sil.) 556/547, 651
sabii [pl.] v. *sabie*
sac 551/631; 608/461, 482
sacretar v. *secretar*
Sadova (n.top.) 541/474
sahan 603/478, 487
salariat Pl. 388/1739
sală: ~ *de film* 570/576, 628; ~ *de filmare* 570/559
saltar v. *sertar*
samsar 601/538, 648
santenele [pl.] v. *santinela*
santinela Pl. 375-376/1706; *săntinelă* Pl. 375-376/1706; *sentinelă* Pl. 375-376/1706; *santenele* [pl.] Pl. 375/1706
sarcină 518/555
sare 633; Pl. 401/1839
sasesprezece v. *șaisprezece*
sat 544/523, 544, 545; Pl. 342/1617; Pl. 411-412/1973; Pl. 412/1974; Pl. 413/1975
săbi [pl.] (o sil.) v. *sabie*
săcret [adj.] v. *secret*
săferi (a ~) 606/462
săgeată 532/551
săilic Pl. 347/1628
sălta (a ~) 608/643, 646
sămbătă v. *sâmbătă*
săptămână 492/666; Pl. 324/1527; *stămână* Pl. 324/1527
sărata [f.] 633/483

sărăcie: cum ~ îi zici? Pl. 383/1727
sărăsău v. ferăstrău
sărăstiu v. ferăstrău
săresteu v. ferăstrău
sări (a ~) 538; 539; 563/468
sărisău v. ferăstrău
săristeu v. ferăstrău
săritoare Pl. 348/1633
săritură Pl. 348/1633
sătesc: magazin ~ 567/620
săcâi (a ~) 566/492
sâi (a se ~) Pl. 340/1611
sâmbătă 492/483; Pl. 325/1534; Pl. 326/1538; *sâmbătă* Pl. 325/1534; *sâmbătă* Pl. 325/1534
sâmbătă v. sâmbătă
sângeacă v. sângeapă
sângeapă: sângeacă 604/591
Sântămărie 499/621
scapăt Pl. 347/1628
scară Pl. 348/1633
scaun Pl. 348/1633; *cu ~* Pl. 370/1684
scădea (a ~) Pl. 349/1636; Pl. 351/1641
scăpa (a se ~) 541/466
scăpăra (a ~) 523
scăpăta (a ~): ~ soarele 516/662
scărpina (a se ~) 537/479
scăzută [pl.] Pl. 350/1636
schidă v. chidă
schilod: schilot Pl. 404/1847
schilot v. schilod
schimb: cu -ul 560/611, 641
schimba (a «se» ~) Pl. 379/1720
schimbaş 560/659
schit 544/670; Pl. 360/1652
scoabă 580/483
scoate (a ~) 535/466, 503; 580; Pl. 416/2000; *~ din minte* 606/477, 496
scoborî (a ~) 540
scofător: ~ de minte 606/479
srie (a ~) 548/466; 629/469, 483, 554; 630/463, 483, 554; Pl. 369/1680
scriitor 566/476, 491, 502
scrisă [f.] Pl. 368/1676
scrisoare 629/483; 630/483; Pl. 368/1676
scruntar 543/602; Pl. 347/1628; Pl. 349/1634
scump Pl. 400/1833
scumpă [f.] Pl. 400-401/1834
scurge (a se ~) 540/650
surgere 540/532
sursoare 540/633
surt Pl. 344/1624; *pe ~* 605/638
surtă [pl.] Pl. 344/1624
scutura (a «se» ~): ~ (pe cineva) frigul/frigurile Pl. 341/1611; *~ de frig* Pl. 341/1611
seacă [f.] Pl. 349-350/1636; *seace [pl.]* Pl. 349/1636; *seache [pl.]* Pl. 349/1636
seace [pl.] v. seacă
seache [pl.] v. seacă
seamă: o ~ 497/480; 531/478
seară 493; Pl. 326/1542; *de cu ~* 493/627; 519; *sere [pl.]* 493/467, 483, 563
sec Pl. 350/1637
seca (a ~) Pl. 349-350/1636; Pl. 350/1637
secat Pl. 350/1637
secată [f.] Pl. 349-350/1636
secătoasă [f.] Pl. 349/1636
secătos Pl. 350/1637
secătuit Pl. 346/1637
secătuită [f.] Pl. 349/1636
Secătură (n.top.) 535/548
seceriş 498/494
secetă 521/462; *secită* Pl. 349/1636
secetoasă [f.] Pl. 349/1636; *secitoasă* Pl. 349/1636
secită v. secetă
secitoasă v. secetoasă

secletar v. secretar
secret [adj.]: săcret 606
secretar 566; *sacretar* 566/466, 468, 478, 487, 494; *secletar* 566/642; *secretare [sgm.]* 566/465, 467, 483
secretare [sgm.] v. secretar
sectămbre v. septembrie
sectembăr v. septembrie
sectembire v. septembrie
sectembre v. septembrie
sectembrie v. septembrie
sectemvire v. septembrie
sectemvre v. septembrie
sectemvrie v. septembrie
sector: ~ al județului Pl. 380/1720
sectorist Pl. 382/1723
secțe v. secție
secție: secțe Pl. 382/1724
secure 576; Pl. 388-389/1742
securice 576/583
semn Pl. 337/1601; Pl. 367/1675
semnal 494/615
senin 524; Pl. 336/1587; Pl. 338/1602; *serin* Pl. 338/1602; *sinin* Pl. 338/1602
senina (a ~) 524/627, 661
sentinelă v. santinelă
septămbre v. septembrie
septămvre v. septembrie
septembăr v. septembrie
septembire v. septembrie
septembră v. septembrie
septembre v. septembrie
septembrie 500; *sectămbre* 500/507; *sectembăr* 500/467; *sectembire* 500/622; *sectembre* 500; *sectembrie* 500/538, 578; *sectemvire* 500/547, 615; *sectemvre* 500; *sectemvrie* 500/466, 560, 642; *septămbre* 500; *septămvre* 500/583; *septembăr* 500/464; *septembire* 500/548, 615; *septembră* 500/573; *septembre* 500; *septemvire* 500/597; *septemvre* 500; *septemvrie* 500
septemvire v. septembrie
septemvre v. septembrie
septemvrie v. septembrie
septesprezece v. șaptesprezece
sere [pl.] v. seară
seresteu v. ferăstrău
serestiu v. ferăstrău
sergent 550/474; Pl. 372-373/1691; *serjent* Pl. 372-373/1691
serin v. senin
serjent v. sergent
sertar: saltar Pl. 352/1643
sesesprece v. șaisprezece
sfat 564; *~ popular* 564
sfânt 518/482; *-ul popular (iron.)* 564/662; *-ul soare* Pl. 336/1588
sfântă [f.] Pl. 335/1585
sfârlac Pl. 346/1626
sfeder v. sfredel
sferdel v. sfredel
sferisteu v. ferăstrău
sfert: sfărt Pl. 401/1839
sfînți (a ~) v. asfînți
Sfinții Arhangheli (hagion.) Pl. 338/1601
sfledăr v. sfredel
sfleder v. sfredel
sfledereac 579/471
sforac Pl. 345/1625
sforăcuț Pl. 345/1625
sfredel 579; *sfeder* 579/464, 555; *sferdel* 579/467; *sfledăr* 579/481, 484; *sfleder* 579; *sfreder* 579; *sleder* 579/463, 483; *sufleder* 579/502
sfreder v. sfredel
sfulgera (a ~) v. fulgera
sice (a ~) v. zice
sictir 500/621
siguranță Pl. 396/1773; *asiguranță* Pl. 395-396/1773; *siguranție* Pl. 396/1773
siguranție v. siguranță

silă Pl. 404/1847
simji (a «se» ~) 501/482; Pl. 401/1835; ~ a vreme 521/637
singur Pl. 414/1989; *sungur* Pl. 414/1989
singură [f.] Pl. 414/1989
singurel Pl. 414/1989
sinin v. *senin*
Siret (n.top.) 537; Pl. 347/1628; Pl. 351/1638; *Sirete* 537/488, 501; Pl. 351/1638
Sirete (n.top.) v. *Siret*
Sirețel (n.top.) 537/501
sirisăuș v. *ferăstrăuș*
sleder v. *sfredel*
sloată v. *zloată*
sloavă v. *slovă*
sloi 532; Pl. 340/1610; *zloi* 532/503, 579, 667
slotă v. *zloată*
slotăi (a ~) v. *zlotăi*
sloti (a ~) v. *zloti*
slovă Pl. 367/1675; *sloavă* Pl. 367/1675
slujbă 545/484
sluji (a ~) 545/545
smârc Pl. 351/1641;
soare 493/468; 503/466, 480, 631, 634, 643; 516/478, 487, 606, 624, 662; 520/638; Pl. 336/1588
sobar 597
soldat 559/469, 537; 560/468; Pl. 371-372/1687; ~ de artilerie Pl. 374/1702; ~ de gardă Pl. 375/1706; ~ de la canoane Pl. 374/1702
soră 630/636, 639
sorocar 569/474
sosea v. *șosea*
soșea v. *șosea*
sparge (a «se» ~) 524/668; Pl. 396/1774
spate Pl. 360/1652
spăla (a se ~) 537/469
spătui (a ~) Pl. 397/1790
speculant 599/648; 601/475, 481, 484, 554, 580; 606/473, 656; *spiculant* 601; 606/470, 490; *speculant* 601/478; *spicolant* 601/463, 469; *spiculant* 601
speculă: *spiculă* 601/628; *speculă* 601/467
spelcă Pl. 396/1773; *șpelcă* Pl. 395-396/1773
spiculant v. *speculant*
spiculă v. *speculă*
spion 606/475, 666; *șpion* 606/480, 649
spiona (a ~) 607/480
spoancă v. *sponcă*
sponcă: *spoancă* Pl. 395-396/1773; *șăpont* Pl. 395/1773; *șpoancă* Pl. 395-396/1773; *șpont* Pl. 395/1773
spulberătură: *spulburătură*: ~ de omăt 528/586
spulburătură v. *spulberătură*
spune (a «se» ~) 483; 492/572; 497/480; 503/480; 518/483; 522/483, 565; 526/480, 565; 527/480; 529/483, 565; 536/483; 537/483, 519; 540/484; 541/483; 543/483, 555; 544/650; 545/528, 570; 548/483; 549; 551/483; 553/483; 555/576; 557/483; 560/483; 564/483, 484; 565/536, 608; 567/565; 569/483; 575/483; 577/482; 588/484; 589/618; 591/483; 598/554; 604/554; 605/484, 555; 623/483; 635/624; 636/483; 525/565, 603; Pl. 339/1607; Pl. 342/1617; Pl. 344-345/1624; Pl. 347/1628; Pl. 351/1638; Pl. 352/1643; Pl. 355/1648; Pl. 358/1650; Pl. 361-362/1655; Pl. 372/1689; Pl. 374/1702; Pl. 378/1713, Pl. 380/1720, Pl. 382/1724; Pl. 396/1773; ~ drept 549/464; ~ minciuni Pl. 370/1684; ~ în răs Pl. 413/1975; *cum holira-i spunea?* Pl. 382/1724
sta (a ~) 541/483; 568/480; 612/628, 631, 636, 644; 617; 618; 619; 635/554; 636/624; Pl. 358/1651; Pl. 379/1715; ~ în cale Pl. 344/1624; ~ în post Pl. 375/1706
stadolă v. *standoală*
stampilă v. *ștampilă*
standoală: *stadolă* Pl. 352/1643
stas v. *tas*
stămână v. *săptămână*
stătătoare: *apă* ~ 541/483; 542/483
stâlci (a ~) Pl. 410/1904
stână Pl. 341/1616; Pl. 354/1647

stâncă 535/464, 668; Pl. 355/1648
stârbi (a ~) v. *strivi*
stârvi (a ~) v. *strivi*
stea 517; 519/467; -ua ciobanului 518/496; 519; -ua polară 519/633, 653; -ua populară 519/583; *steauă* 517/464
steauă v. *stea*
steclă v. *sticlă*
sticlă 604/484; *steclă* 604/482
stil 548/462, 469, 477, 481, 502; *după* ~ nou ori vechi Pl. 324/1528
stilău v. *stilou*
stilou 547/484, 501, 565, 608; 548/485; *stilău* 546/482, 488; 547/586, 636; Pl. 365/1671
stinge (a ~) 535/478; ~ în bătaie Pl. 409/1904
stirigie v. *tirighie*
stolărie v. *stolerie*
stoler 574/519; 575
stolerie 575/611; *stolărie* 575; 577/485
stolovan 532/468
stradă Pl. 342/1617; Pl. 415/1996
strajă 595/602; Pl. 375-376/1706
strană 545/528, 530
stranșee v. *tranșee*
stranșeu v. *tranșee*
strașnic Pl. 355/1648; Pl. 413/1975
străjer Pl. 375/1706
strânge (a ~) 542/483; 583/636, 641, 643; Pl. 347/1628
strânsoare 543/592
strânsură 543/472
striga (a ~) 635/483; 636/483
strigoii [pl.] Pl. 329/1555
strivi (a ~) Pl. 409-410/1904; *stârbi* (a ~) Pl. 410/1904; *stârvi* (a ~) Pl. 409/1904
strument v. *instrument*
struț 531/627; 532; ~ de gheață 532; *ștruț* 532/471
struțac 555/483
stuf 541/555
stur 531/466, 468, 473, 486, 488; *stură* 530/572; 531; Pl. 339/1607
stura (a «se» ~) 530/569; 531/486, 491; *sturi* (a «se» ~) 531/470, 473, 483
stură v. *stur*
sturi (a «se» ~) v. *stura*
sturitură 531/577
Suceava (n.top.) 537/502, 503; Pl. 351/1638; *Suceavă* 537/464, 475
Suceavă (n.top.) v. *Suceava*
Sucevița (n.top.) Pl. 354/1647; *Suciuvăț* 536/480
sucit: *ciucit* 606/626
Suciuvăț (n.top.) v. *Sucevița*
sufăr v. *șafar*
sufări (a ~) v. *șufări*
sufleder v. *sfredel*
suflet Pl. 404/1848
sugiuc 532/514
suhat Pl. 354/1647
Suhurlui (n.top.) 537/641
sui (a «se» ~) 536/603; 540/570; Pl. 354/1646; Pl. 355/1647; ~ la cer Pl. 336/1587
suit Pl. 356/1648
sul 528; ~ de omăt 528/502, 625, 636, 644; ~ de zăpadă 528/629
suliță: ~ de gheață 532/636
suman Pl. 337/1597; Pl. 396/1773
sumănoriță Pl. 395/1771
sumănar Pl. 396/1773
sună (a ~) 575/511
sungur v. *singur*
superior Pl. 364/1661
supre [prep.] 501/482
suprem Pl. 375/1705
surcelăraie: *ciurcelăraie* 543/573
sus 536/625; 544/490; 571/610; 611/482; 634/617; Pl. 347/1628; Pl. 353/1644
susea v. *șosea*
sușea v. *șosea*
sută 604/462; Pl. 335/1585

S

șauă v. șa

şipót v. *şipot*

șireată [f.] 606/610
șiret [adj.] 606
șițengram 562/463, 470, 485
șlaidăr Pl. 352/1643; *șlaidâr* Pl. 352/1643
șlaidâr v. *șlaidâr*
șleaf v. *șleau*
șleah v. *șleau*
șleau: *șleaf* Pl. 342/1617; *șleah* Pl. 342/1617
șmecăr v. *șmecher*
șmecher 606; *jmeacă* 606/490; *jmecher* 606; *șmecăr* 606/462
șmecheran 606/467, 479
șmecherie: *jmecherii* [pl.] 606/537, 623
șmecheroi: *jmecheroi* 606/547
șmecheros 606/538
șnaidăr Pl. 394/1770
șnaidăriță Pl. 395/1771
șnaiț 536/491
șneamăt v. *jneamăt*
șoltic 606/621
șose v. *șosea*
șosea 533/632; Pl. 342/1617; ~ *națională* Pl. 342/1617; *șosea* Pl. 342/1617; *soșea* Pl. 342/1617; *susea* Pl. 342/1617; *sușea* Pl. 342/1617; *șoșea* Pl. 342/1617; Pl. 415/1996; *șusea* Pl. 342/1617; *șușea* Pl. 341-342/1617; Pl. 415/1996; -*ua mare* Pl. 342/1617
șoselar: *șușelar* Pl. 343/1620
șpan Pl. 389/1750
șpeculant v. *speculant*
șpeculă v. *speculă*
șpelcă v. *spelcă*
șperlă 525/483; Pl. 361/1654; Pl. 361-362/1655
șperțar 601/483
șpicolant v. *speculant*
șpiculant v. *speculant*
șpion v. *spion*
șpiț Pl. 406/1853
șpoancă v. *sponcă*
șpont v. *sponcă*
ștaier 569/473
ștampilă: *stampilă* Pl. 387/1734
ștelunc v. *ștelung*
ștelung: *ștelunc* 562/468, 480, 494
ștergător 597/600
șterge (a ~) 597/501
ști (a ~) 518/552; 522/501; 536/499; 537/483; 541/483; 543/483; 548/495; 597/565; 606/554; Pl. 343/1623; Pl. 351/1638; Pl. 358/1650; Pl. 360/1652; Pl. 372/1691; Pl. 374/1704; Pl. 379/1720; Pl. 381/1722; Pl. 410/1967
știoalnă 541/466, 501, 555; 542
știolboană 542/567
ștrec: *ștrecă* Pl. 344/1624; *ștric* Pl. 344/1624
ștrecă v. *ștrec*
ștric v. *ștrec*
ștruț v. *struț*
șufăr v. *șafar*
șufăr v. *șafar*
șufări (a ~): *sufări* (a ~) 601/606, 607, 618
șuflă: *șufle* [sgf.] Pl. 343/1620
șufle [sgf.] v. *șuflă*
șuhoi v. *șuvoi*
șurubar 579/515, 555
șusea v. *șosea*
șușea v. *șosea*
șușelar v. *șoselar*
Șușmeaua lui Sion (n.top.) Pl. 360/1653
șuștăr 588
șuvoi: *șuhoi* Pl. 337/1597

T

tabac 607; *tabah* 607/482; *tăbac* 607/461, 462, 463, 486
tabah v. *tabac*
tabelă 548/561; Pl. 369/1678; Pl. 369/1680
tablagiu Pl. 399/1799

tablă Pl. 369/1678; Pl. 369/1680; ~ *de scris* Pl. 369/1680; -*a mulțirii* Pl. 369/1680
tableți [pl.] v. *tăbliță*
tacs v. *tas*
Tainiță (n.top.) Pl. 360/1652
tainiță Pl. 360/1652; cf. și *Tainiță* (n.top.)
talalic 601/610
talaș 575/511
talér v. *taler*
taler: *talér* 603/517
talger 602/610; 603; *talgher* 603/552
talgher v. *talger*
tals v. *tas*
tanchist Pl. 374/1702
tanistră 551/474
tarament 571/502
taraz v. *tarhaz*
tare 503/476; 521/469; 531/486; 545/549; 566/492; Pl. 352/1643; Pl. 390/1751; Pl. 404/1847; Pl. 412/1973; Pl. 412/1974; Pl. 412-413/1975
tarhaz: *taraz* Pl. 352/1643
Tarnița (n.top.) Pl. 360/1652; *La Tarnița/-ă* Pl. 360/1652; *Pe Tarniță* Pl. 360/1652
Tarnița Mare Pl. 360/1652
Tarnița Mică Pl. 360/1652
tarniță 535/491; Pl. 343/1623; Pl. 359/1651; Pl. 359-360/1652; o ~ *de cal* Pl. 360/1652; -*a pe cai* Pl. Pl. 360/1652; cf. și *Pădurea Tarniței*, *Tarnița*, *Tarnița Mare*, *Tarnița Mică*, *La Tarnița/-ă*, *Pe Tarniță* (n.top.)
tars v. *tas*
tas 603; *stas* 603/611; *tacs* 603/642; *tals* 603/650; *tars* 603/641; *taz* 603/643
tataie 629/660, 668
tată 518/625; 629; 635/657, 669; Pl. 372/1691
taz v. *tas*
Tazlău (n.top.) 537/587
tăbac v. *tabac*
tăbăceală 589
tăbăci (a ~) 589
tăblar Pl. 399/1799
tăbliță 548/466, 491, 655; Pl. 369/1678; *tableți* [pl.] Pl. 369/1678; *tăbliți* [pl.] Pl. 369/1678
tăciunar 597/645
tăia (a ~) 577/631; Pl. 357-358/1650; ~ (cuiva) *calea* Pl. 344/1624
tăiat Pl. 357/1650
tăiată [f.] Pl. 357/1650
tăie [pl.] v. *tău*¹
tăietor: *tăitor*, ~ *de lemne* Pl. 388/1742
tăietorie: *tăitorie* 591/511
tăietură: ~ *la un lemn* Pl. 357/1650; *tăitură*, ~ *de deal* Pl. 357/1650; ~ *de lemn* Pl. 357/1650; ~ *la lemn* Pl. 357/1650
tăioasă [f.] 556/635
tăiș: *tăiuș* Pl. 388/1742
tăitor v. *tăietor*
tăitorie v. *tăietorie*
tăitură v. *tăietură*
tăiuș v. *tăiș*
tălhar v. *tâlhar*
tălifon v. *telefon*
tărățe 589/528
tărzior v. *târzior*
tărziu v. *târziu*
*tăr*¹ [pron.] v. *tot*¹
*tăr*² [adv.] v. *tot*²
tătă [f.] v. *toată*
tătucă 629/575, 578
*tău*¹ [subst.] 541; 542/468, 482; *tăure* [pl.] 541/483, 554; *tăie* [pl.] 541/578; *teie* [pl.] 541/463
*tău*² [pron.] Pl. 410/1967
tăui (a se ~): ~ *apa* 541/461
tăure [pl.] v. *tău*¹
tăbliți [pl.] v. *tăbliță*
tâlhar Pl. 403/1846; *tâlhar* Pl. 403-404/1846
tâmplar 574; 575; *tâmplare* 575/483, 554
tâmplare v. *tâmplar*

tânăr 627/474, 496, 635, 669
tânără [f.] 636/483
tânichigiu v. *tinichigiu*
târg 597/565; 601/462
târgui (a ~) 601/462
târniciciu v. *tinichigiu*
târnicigiu v. *tinichigiu*
târzeu v. *târziu*
târziior: *târziior* Pl. 326/1540
târziu Pl. 326/1540; *târziu* Pl. 326/1540; *târzeu* Pl. 326/1540
teac v. *teacă*
teacă Pl. 373/1698; *teac* Pl. 373/1698; *tecă* Pl. 373/1698
teapă Pl. 347/1628
tecă v. *teacă*
Tecuci (n.top.) Pl. 345/1624
teie [pl.] v. *tău*¹
telefon Pl. 382-383/1726; Pl. 383/1727; *tălifon* Pl. 383/1726;
telifon Pl. 382-383/1726; Pl. 383/1727; *tilifon* Pl. 382-383/1726
telegraf Pl. 383/1727
telegram v. *telegramă*
telegramă Pl. 383-384/1727; *telegram* Pl. 383/1727; *teligram* Pl. 384/1727; *teligramă* Pl. 383-384/1727; ~ *de urgență* Pl. 384/1727; ~ *fulgir* Pl. 384/1727; *tilegramă* Pl. 383-384/1727; *tiligram* Pl. 383/1727; *tiligramă* Pl. 383-384/1727
telifon v. *telefon*
teligram v. *telegramă*
teligramă v. *telegramă*
teme (a se ~) 496/474
tenechegiu v. *tinichigiu*
tenichigiu v. *tinichigiu*
terci Pl. 351/1641
teregie v. *terezie*
terejie v. *terezie*
teren 536/498, 508; 540/500, 517, 532, 550; 544/485; ~ *curat* Pl. 360/1653; ~ *drept* Pl. 360/1653
terezia v. *terezie*
terezie 602/636, 637, 642, 667; 603; *dirizie* 603/669; *teregie* 603/580; *terejie* 603/573; *terezia* 602/610; 603; *terizie* 603/542, 552; *tirezia* 603/605; *tirigie* 602/499, 518; 603; *tirijie* 603/557, 581, 583, 596; *tirizie* 602/638; 603; *tirizină* 603/537, 608, 618; *titerezie* 603/652
terizie v. *terezie*
ternichigiu v. *tinichigiu*
teslă 580/643, 653
teșită [f.] 576/551
textil 567/481
tichie 531/518
tichinigiu v. *tinichigiu*
tighel 596; *tighil* 595/547
tighil v. *tighel*
tighilitură 595/607
tigvă: *tivdă* Pl. 390/1751
tilegramă v. *telegramă*
tilifon v. *telefon*
tiligram v. *telegramă*
tiligramă v. *telegramă*
timbru Pl. 368/1676
timp 524/501; *pe -ul* 560/483; *timpuri* [pl.]: *pe* ~ 495/537; 545/570; Pl. 329/1555
tină 525; Pl. 351/1641
Tinca Neculai Brebubeș (n.pers.) 520/664
tinichigiu v. *tinichigiu*
tingirar Pl. 399/1799
tinichegiu v. *tinichigiu*
tinichighiu v. *tinichigiu*
tinichigiu Pl. 398-399/1799; *chinagiu* Pl. 398/1799; *chinichigiu* Pl. 399/1799; *chinitigiu* Pl. 399/1799; *chirnegiu* Pl. 399/1799; *chitinagiu* Pl. 398/1799; *nitigiu* Pl. 398/1799; *tânichigiu* Pl. 399/1799; *târniciciu* Pl. 399/1799; *târnicigiu* Pl. 398-399/1799; *tenechegiu* Pl. 399/1799; *tenichigiu* Pl. 398/1799; *ternichigiu* Pl. 398/1799; *tichinigiu* Pl. 398/1799; *tinichigiu* Pl. 399/1799; *tinichegiu* Pl. 399/1799; *tinichighiu* Pl. 399/1799; *tinighigiu* Pl. 399/1799;

tininchigiu Pl. 399/1799; *tinitigiu* Pl. 399/1799; *tiritigiu* Pl. 399/1799; *tirnichigiu* Pl. 398-399/1799; *tirnegiu* Pl. 399/1799; *tinihigii* [pl.] Pl. 398/1799
tinichist Pl. 399/1799
tinighigiu v. *tinichigiu*
tinigieri [pl.] Pl. 399/1799
tinihigii [pl.] v. *tinichigiu*
tininchigiu v. *tinichigiu*
tinitigiu v. *tinichigiu*
tinoavă v. *tinovă*
tinovă: *tinoavă* Pl. 351/1641
tintă Pl. 366/1671
tioc v. *toc*
tipar Pl. 393/1765
tirezia v. *terezie*
tirighie: *stirigie* 597/638
tirigie v. *terezie*
tirijie v. *terezie*
tiritigiu v. *tinichigiu*
tirizie v. *terezie*
tirizină v. *terezie*
tirnichigiu v. *tinichigiu*
tirnegiu v. *tinichigiu*
titerezie v. *terezie*
tition v. *tutun*
titium v. *tutun*
titun v. *tutun*
tiutun v. *tutun*
tiutun v. *tutun*
tiv 595
tivdă v. *tigvă*
tiveală 595/580, 642, 668, 670
tivi (a ~) 595/585
tivitură 595
Toá (n.pers.) v. *Toader*
Toader (n.pers.) 635/483; *Toá* 636/484
toaibă v. *toaipă*
toaipă 576; Pl. 388-389/1742; *toaibă* 576/522
toamnă 499/555; 502; 597/537; *tomni* [pl.] 502
toată [f.]: *tătă* 487; 488; 493; Pl. 324/1528; Pl. 325/1530; Pl. 325/1533; Pl. 355/1648; *totă* 488/464; *toate* [pl.] 499/555
toate [pl.] v. *toată*
toc 546/482; 547; Pl. 373/1698; *tioc* 547/566, 577; Pl. 373/1698
tocmi (a ~) 583; *tocni* (a ~) 583; *togmi* (a ~) 583/490; *tomni* (a ~) 583; *tomi* (a ~) 583; *toni* (a ~) 583/502, 564, 571
tocni (a ~) v. *tocmi*
togmi (a ~) v. *tocmi*
toharăș v. *tovarăș*
Toma (n.pers.) 635/462; Pl. 364/1661
tomi (a ~) v. *tocmi*
*tomni*¹ [subst.pl.] v. *toamnă*
*tomni*² (a ~) [vb.] v. *tocmi*
toni (a ~) v. *tocmi*
topi (a se ~) 503/477, 480
topilă 541/580; 542/484, 577
topografie Pl. 359/1651
topor 576; Pl. 388-389/1742; *tupor* Pl. 388/1742
toporaș 576/572
toporișcă 576/532, 576
*tot*¹ [pron.]: *tăt* 487/464; 531/465, 483; 608/461; 625/564, 585; 634/624; Pl. 325/1530; Pl. 328/1549; Pl. 378/1713; *toți* [pl.] 527/480
*tot*² [adv.] 518/483; 526/535; 530; 531/637; 534; 537/663; 541/483, 555; 542/483, 599; 544/483; 548/488, 565; 560/616; 564/483; 575; 576; 578; 582/631; 584/485; 604/463, 578, 586, 604, 621; 606/461; 634/473; 636/496; Pl. 344/1624; Pl. 350/1637; Pl. 358/1650; Pl. 360/1652; Pl. 369/1678; Pl. 369/1680; Pl. 374/1704; Pl. 377/1713; Pl. 378/1715; Pl. 383/1726; Pl. 384/1730; Pl. 389/1749; Pl. 396/1773; Pl. 399/1800; Pl. 400/1828; Pl. 405/1849; Pl. 410/1968; Pl. 411/1973; *tăt* Pl. 358/1650
totă v. *toată*
toți [pl.] v. *tot*¹

tovarăș 635/496; Pl. 377/1713, Pl. 378/1714; ~ *președinte* 565/482; *toharăș* Pl. 378/1713; *tovarăș* Pl. 377-378/1713, Pl. 378/1714; ~ *de drum* Pl. 377/1713
tovarășă Pl. 378-379/1715; *tovarășă* Pl. 378-379/1715
tovarăș v. *tovarăș*
tovarășă v. *tovarășă*
tovărășică Pl. 379/1715
tovărășică Pl. 379/1715
trage (a ~) 527/471; 541/483; 589; Pl. 337/1601
Traian (n.pers.) 518
traistă Pl. 348/1630; ~-n *băț* 497/552, 616
trampunge (a ~) Pl. 396/1774
tramversare v. *traversare*
tramversă v. *traversă*
tranșee 562; *stranșee* 562/577; *stranșeu* 562/578; *tranșei* [sgm.] 562; *tranșeu* 562; *trânșeu* 562/563
tranșei [sgm.] v. *tranșee*
tranșeu v. *tranșee*
trașcă 578/538
traversa (a ~): *trăversă* (a ~) 538/482
traversare: *tramversare* 534/485
traversă: *tramversă* Pl. 352/1643
trăbunal v. *tribunal*
trăda (a ~) 606/468
trăgănat 540/612; Pl. 357/1650
trăsnet 523/465
trăsni (a ~) 523/464, 488, 626
trăsură 541/474; Pl. 406/1853
trătior v. *trotuar*
trătuar v. *trotuar*
trăversă (a ~) v. *traversa*
trâmete (a ~) v. *trimite*
trânșeu v. *tranșee*
treabă 606/547; Pl. 345/1624
treapcă v. *treaptă*
treaptă: *treapcă* Pl. 348/1633; *strepte* [pl.] Pl. 348/1633; *trepte* [pl.] Pl. 348/1633
trebui (a ~) 521/465, 475, 496, 501; 538/483; 539/482; 633/464, 496; 634/477
trebunal v. *tribunal*
trecătoare Pl. 347/1628
trece (a ~) 486/492; 536/479; 540/484; Pl. 344/1624; Pl. 347/1628; Pl. 348/1630; Pl. 357/1650
tregări [pl.] v. *tregher*
tregher: *tregări* [pl.] Pl. 352/1643
trei Pl. 332/1565; Pl. 333/1571; Pl. 337/1601; *tri* Pl. 332/1565; *trii* 533/550; 559/643; 633/487, 584, 605; Pl. 332/1565; 338/1601
treia: *triia*, a ~ 492/483
treispce v. *treisprezece*
treispe v. *treisprezece*
treisprece v. *treisprezece*
treisprezece 507; *treispce* 507/654; *treispe* 507/645, 655; *treisprece* 507/470, 473; *treisprezece* 507/461, 583; *treispe* 507; *tricipe* 507/504; *triicipe* 507; *triicipece* 507/623; *triisce* 507/664; *triispce* 507/503; *triispe* 507; *triispece* 507/537, 538, 547; *triispreăi* 507/482; *triisprece* 507; *triisprece* 507/487, 581; *triisprezece* 507; *triisșpe* 507/667; *triisșpe* 507/464, 527; *triispe* 507; *trisprece* 507/462, 469, 494; *trisprezece* 507
treisprezece v. *treisprezece*
treispe v. *treisprezece*
tremura (a ~) Pl. 340-341/1611; ~ *de frig* Pl. 340-341/1611; *trimora* (a ~) Pl. 341/1611; *trimura* (a ~) Pl. 340-341/1611
tren Pl. 386/1732; *trin* Pl. 386/1732
tresprece v. *treisprezece*
tresprezece v. *treisprezece*
treșpe v. *treisprezece*
tri v. *trei*
tribonal v. *tribunal*
tribunal 571; *trăbunal* 571/488; *trebunal* 571; *tribonal* 571/461; *tribunală* [pl.] 571
tribunală [pl.] v. *tribunal*
tricipe v. *treisprezece*
trii v. *trei*

triia v. *treia*
triicipe v. *treisprezece*
triicipece v. *treisprezece*
triisce v. *treisprezece*
triispce v. *treisprezece*
triispe v. *treisprezece*
triispece v. *treisprezece*
triispreăi v. *treisprezece*
triisprece v. *treisprezece*
triisprece v. *treisprezece*
triisșpe v. *treisprezece*
triisșpe v. *treisprezece*
triispe v. *treisprezece*
trimete (a ~) v. *trimite*
trimite (a ~): *trâmete* (a ~) Pl. 368/1676; *trimete* (a ~) Pl. 368/1676
trimora (a ~) v. *tremura*
trimura (a ~) v. *tremura*
trin v. *tren*
trisprece v. *treisprezece*
trisprezece v. *treisprezece*
troian 528; *troiane* [pl.] 528/580, 613, 657; *troianuri* [pl.] 528; *troieni* [pl.] 528
troiane [pl.] v. *troian*
troianuri [pl.] v. *troian*
*troieni*¹ [subst.pl.] v. *troian*
*troieni*² (a ~) [vb.] 528/640
trotuar: *trătior* Pl. 342/1617; *trătuar* Pl. 415/1996
Trotuș (n.top.) 537/579, 580, 657
tu 619/501; 620/551; 635; 636; Pl. 340/1611; Pl. 344/1624; Pl. 371/1686; Pl. 396/1774; Pl. 404/1847; Pl. 416/2000
tui (a ~) 635/624
tun 553/477; Pl. 374/1702
tuna (a ~) 523/667
tunar Pl. 374/1702
Tupilați (n.top.) Pl. 410/1969
tupor v. *topor*
turci [pl.] 518/621
turcească [f.] Pl. 353/1644
tutun 607; *titon* 607; *titium* 607; *titun* 607/641; *tiutium* 607; *tiutun* 607/501

T

țacâm v. *cățân*
țaitunc (germ. *Zeitung*) 568/463
țanc Pl. 355-356/1648; cf. și *Țancu* (n.top.)
Țancu (n.top.) Pl. 356/1648
țară 578/482; Pl. 342/1617; Pl. 377/1712; Pl. 380/1721
țarină: *țarnă* 540/484; Pl. 344/1624; Pl. 360/1652; Pl. 361/1653; Pl. 362/1655; Pl. 377/1712
țarnă v. *țarină*
țarșări [pl.] v. *țurțur*
țaruză v. *ceruză*
țajă 636
țărână: *țarnă* 498/615; Pl. 342/1617; Pl. 362/1655
țarm Pl. 349/1634; *țarmur* Pl. 349/1634; *țarmură* Pl. 349/1634; *țarmure* Pl. 349/1634
țarmur v. *țarm*
țarmură v. *țarm*
țarmure v. *țarm*
țarnă v. *țărână*
țaruză v. *ceruză*
țățucă 636/489
țâmboi Pl. 356/1648
țără: o ~ 633; Pl. 353/1644
țărăi (a ~) 526/537
țărică: o ~ 633/597
țărțai 530/466, 468, 476, 485, 486
țărțai Pl. 339/1607
țărțăni (a ~) 530/466
țărțăr v. *țurțur*
țărțăra (a ~) 530/624

țârțără 530; Pl. 339/1607
țârțări (a ~) 530/477
țărucă: o ~ 633/571, 575
țărucufă: o ~ 633/482, 484
țăș [interj.] 575/511
țășni (a ~): *țușni* (a ~) 538/650
țeapănă [f.]: *țepănă* Pl. 337/1597
țepănă [f.] v. *țeapănă*
țesăla (a ~): *cersăla* (a ~) Pl. 408/1858
țibrice [pl.] v. *chibrituri*
țică Pl. 408/1858
țidulă Pl. 368/1676; Pl. 387/1734; Pl. 387/1735
țif v. *țiu*
țigan 496/474; 518; 582/482, 601, 665; Pl. 392-393/1763; *luna - ului* 496/550, 568, 606, 664
țigară Pl. 405/1852; *țigare* Pl. 405/1852
țigare v. *țigară*
țigaret Pl. 405/1853
țigaretă Pl. 405/1852; Pl. 406/1853
țigănesc 584/661
țimărman (germ. Zimmermann) 574/474
ține (a ~) 541/483; 542/635; Pl. 339/1607; ~ *calea* Pl. 345/1624 ~ *șleahul* Pl. 342/1617
țiu 554; 576/598; *țif* 554
țiuă v. *zi*
țonc 580; *țoncă* 580/552; *țunc* 580/489
țoncă v. *țonc*
țorțoloc v. *țurțuluc*
țorțure v. *țurțur*
țubrice [pl.] v. *chibrituri*
țubucan 532/516
țuc v. *țug*
țucăr 605/463
țucsfir v. *țugsfirăr*
țug Pl. 344/1624; Pl. 386/1732; *țuc* Pl. 386/1732
țugsfirăr (germ. Zugsfürer) Pl. 373/1691; *țucsfir* Pl. 373/1691
țunc v. *țonc*
țupurumb 532/489
țurloi 532/469, 654; *țurlui* 532/520; ~ *de gheață* 532/639
țurluc 532/530, 553, 600
țurlui v. *țurloi*
țurțar 532/482
țurțări (a ~) 530/469
țurțări [pl.] v. *țurțur*
țurțuluc v. *țurțuruc*
țurțulug v. *țurțuruc*
țurțur 532; Pl. 339/1607; *țârțăr* 532/499; *țorțure* 532/640; *țurțură* 530/507; *țurțure* 530/554; 532; *țarțări* [pl.] 530/484; *țurțări* [pl.] 530/469, 565; *țurțuri* [pl.]: ~ *de omăt* Pl. 339/1607
țurțura (a ~) 530/570; ~ *de ploaie* Pl. 339/1607
țurțură v. *țurțur*
țurțure v. *țurțur*
țurțurei [pl.]: -i *mieilor* 530/490, 494
țurțuruc 532/522, 529; *țorțoloc* 532/513; *țurțuluc* 532/528, 598; *țurțulug* 532/525; *țurțurug* 532/584
țurțurug v. *țurțuruc*
țușni (a ~) v. *țășni*
țufură Pl. 353/1644
țufurlui 532/515

U

uă [interj.] 635; Pl. 377/1713
uăi [interj.] 619/496, 563; 635; 636/547, 608; Pl. 377/1713; Pl. 378/1714
ucenic Pl. 399/1800; *ocenic* Pl. 399/1800; *ocinic* Pl. 399/1800; *ucinic* Pl. 399/1800
ucetil Pl. 364/1661
ucide (a ~) Pl. 409-410/1904; *ucite* (a ~) Pl. 409/1904
ucigă-l-crucea Pl. 329/1555
ucinic v. *ucenic*
ucite (a ~) v. *ucide*
uctombre v. *octombrie*
uite 526/484; 625/633; Pl. 345/1625

uleacă v. *oleacă*
uliță Pl. 342/1617; Pl. 415/1996
Ulma (n.top) 544/467
umăt v. *omăt*
umbla (a ~) 606/537; ~ *cu roata* Pl. 384/1730; *îmbla* (a ~) 536/483; 601/482; 606/466, 484; Pl. 343/1620; Pl. 356/1649
umbrar 522/577, 578
umbrel v. *umbrelă*
umbrelă 522; *brelă* 522/464; *ombrelă* 522/496, 586; *umbrel* 522/555; *umbrilă* 522/499; *umbreli* [pl.] 522
umbreli [pl.] v. *umbrelă*
umbreluță 522/585
umbrilă v. *umbrelă*
umple (a ~): *împle* (a ~) Pl. 352/1643; ~ (pe cineva) *frigul* Pl. 341/1611
umplutură Pl. 352/1643
un [num.] v. *unu*
una [num.] 515; Pl. 335/1586; o 486/537; Pl. 335/1585; Pl. 335/1586; Pl. 352/1643; Pl. 402/1839; Pl. 405/1849; Pl. 407/1857
unde Pl. 347/1628; Pl. 348/1630; *une* 536/484; Pl. 343/1623; Pl. 347/1628; Pl. 351/1638; Pl. 352/1643; Pl. 355/1648
undeva: *univa* 540/485; 541/483; 544/483; Pl. 345/1624
une v. *unde*
unghi 533/633
unghii [pl.] Pl. 409/1904
unguri [pl.] 634/597; Pl. 342/1617
uni (a se ~) Pl. 351/1638
unitate Pl. 374/1704
univa v. *undeva*
universal: *magazin* ~ 567/485, 635
unsce v. *unsprezece*
unspce v. *unsprezece*
unspe v. *unsprezece*
unspece v. *unsprezece*
unspezece v. *unsprezece*
unspre v. *unsprezece*
unsprece v. *unsprezece*
unspréce v. *unsprezece*
unspréce v. *unsprezece*
unsprezece 505; *unsce* 505/664; *unspce* 505/503, 555, 631, 649, 654; *unspe* 505; *unspece* 505/537, 547, 619; *unspezece* 505/646, 659; *unspre* 505/650; *unspréce* 505/471; *unspréce* 505/487; *unsprece* 505; *unsprezéce* 505/469, 583; *unsprezeci* 505/482, 656; *unsspe* 505/666; *unspce* 505/527; *unșpe* 505
unsprezéce v. *unsprezece*
unsprezeci v. *unsprezece*
unsspe v. *unsprezece*
unspce v. *unsprezece*
unșpe v. *unsprezece*
unu [num.] 515; Pl. 333/1571; *un* 561/537, 621; 562/537, 624; 566/501; 567/461; Pl. 327/1544; Pl. 397/1788; Pl. 397/1790; Pl. 402/1839; Pl. 404/1848; Pl. 414/1985; *on* Pl. 327/1544; Pl. 353/1644; Pl. 402/1839
unul [pron.] Pl. 339/1609; Pl. 374/1702
uoî [interj.] 619/563
urácios 636/600
urât Pl. 355/1648
urâtă [f.] 544/526; 624/501; 626
urca (a ~) 536/565
urez v. *orez*
urgență Pl. 384/1727
urlab: *urlap* Pl. 376/1708; *urláp* Pl. 376/1708; *urlaup* Pl. 376/1708; *urlaub* Pl. 376/1708; *urlip* 561/474, 486, 491; Pl. 376/1708; *urliup* Pl. 376/1708; *urlup* Pl. 376/1708
urlap v. *urlab*
urláp v. *urlab*
urlaub v. *urlab*
urlaup v. *urlab*
urlip v. *urlab*
urliup v. *urlab*
urlup v. *urlab*
urmă: *din* ~ 594/614; *la* ~ Pl. 390/1751; *pe* ~ 589; Pl. 358/1650
urnar v. *hornar*

usca (a se ~) 589/483, 554; Pl. 350/1636; Pl. 350/1637
uscat Pl. 350/1637
uscată [f.] Pl. 349-350/1636
uscăciune Pl. 349/1636
ustuluș v. *astalâș*
usturuș v. *astalâș*
ușoară [f.]: *artilerie* ~ 560/657
ușor Pl. 415/1991

V

vacă 604/565; Pl. 360/1652; Pl. 408/1858; Pl. 411/1970; Pl. 416/1997
vacmaistâr (germ. *Wachtmeister*) Pl. 381/1723
vad Pl. 346/1628; -ul *apei* Pl. 347/1628; cf. și *Vadul Vejei* (n.top.)
Vadul Vejei (n.top.) Pl. 347/1628
vai [interj.] 503/469; Pl. 412/1974
vale [pl.] v. *vale*
vale 536/633; 537; 540; 541/483; 544/508; Pl. 347/1628; Pl. 349-350/1636; Pl. 350-351/1638; *vale* [pl.] 537/468, 478, 586; 540/464, 467; *vali* [pl.] (o sil.) 540/597; *văli* [pl.] (o sil.) 537; 540; Pl. 350/1636; cf. și *Valea Bârladului*, *Valea cu Calea*, *Valea Pojorâtei*, *Valea Prutului*, *Valea Racovei*, *Valea Seacă*, *Valea Troțușului*, *Valea Vasluișului* (n.top.)
Valea Bârladului (n.top.) 540/610
Valea cu Calea (n.top.) Pl. 344/1624
Valea Pojorâtei (n.top.) 537/473
Valea Prutului (n.top.) 540/535, 621
Valea Racovei (n.top.) 540/606
Valea Seacă (n.top.) 540/609; Pl. 349/1636
Valea Troțușului (n.top.) 540/585
Valea Vasluișului (n.top.) 540/610
vali [pl.] (o sil.) v. *vale*
var 535/585
vară 497/552; 501/467; 521/637; Pl. 331/1560; Pl. 355/1647
variant 535/625
varniță 535/495
vasăzică: *vrazică* 588/484
Vasí (n.pers.) v. *Vasile*
Vasile (n.pers.) 635/469, 483, 495; 637/626; Pl. 378/1714; *Vasí* 635/476, 493; 636/484
Vaslui (n.top.) Pl. 380/1721
Văduș: *La Văduș* (n.top.) Pl. 346/1628
vâlcică v. *vâlcică*
văleu [interj.] 503/501
văli [pl.] v. *vale*
vămi [pl.] 518/468
văra (a se ~): *vera* (a se ~) Pl. 354/1647
vărat Pl. 355/1647
Vărărie (n.top.) 535/548
vărărie 535/501, 530, 579, 658, 662; cf. și *Vărărie* (n.top.)
vârșă (a «se» ~) Pl. 351/1638; ~ *zorile* 494/536
vârșare Pl. 351/1638; -a *apei* Pl. 351/1638; *vârșări* [pl.]: ~ *de apă* Pl. 351/1638
vârșat: -ul *pârâului* Pl. 351/1638
vârșătură 543/554, 669; Pl. 347/1628; Pl. 351/1638; ~ *de apă* 542/547; 543/670; ~ *de pârâu* 543/554
văzduh 503/666; Pl. 336/1587
vâlcică: *vâlcică* Pl. 359/1651
vânătoare 552/567; 558/483
vânător: ~ *de munte* 559/643
vânt 496/537; 529/499
vânzător 599
vârf 536/516; 544/517; Pl. 355-356/1648; ~ *de deal* Pl. 355/1648; -ul *dealulu* Pl. 356/1648; în ~ *de limbă* 634/638; -ul *muntelu* Pl. 355/1648; -ul *muntelui* Pl. 355/1648; -ul *muntilu* Pl. 355/1648; -ul *muntelui* Pl. 355/1648; *vârv* 554/623, 630; Pl. 353/1644; Pl. 355-356/1648; Pl. 358/1651; ~ *de deal* Pl. 355-356/1648; -ul *deallu* Pl. 356/1648; -ul *dealuli* Pl. 356/1648; -ul *dealulî* Pl. 356/1648; -ul *dealulu* Pl. 356/1648; -ul *dealului* Pl. 356/1648; ~ *de munte* Pl. 343/1623; Pl. 355-356/1648; -ul *muntelu* Pl. 355-356/1648; -ul *muntili* Pl. 355/1648; -ul *muntilî* Pl. 343/1623; -ul *muntilu* Pl. 355/1648; -ul *muntelui* Pl. 355-356/1648; ~ *de*

stâncă Pl. 355/1648; *vârvuri* [pl.]: ~ *de munți* Pl. 355/1648; cf. și *Vârvul Prislopului/Prislopuli* (n.top.)
vârv v. *vârf*
Vârvul Prislopului (n.top.) Pl. 343/1623; *Vârvul Prislopuli* Pl. 343/1623
veche [f.] 604/473, 620
vechi 602/471; Pl. 344/1624; *după* ~ 553/483; în ~ 633/640; *pe* ~ 522/461; 527/555; 546/602; Pl. 324/1527; *după stil* ~ Pl. 324/1528
vechime: *din* ~ 573/555
vedea (a «se» ~) 518/467, 523; 570/631; 634/473; ~ *zorile* 494/631, 653, 660
veni (a ~) 491/555; 493/462; 521/462; 526/484; 529/468, 597; 530/482, 483; 540/610; 541/483; 544/504; 550/484; 561/483; 569/483, 484; 575/511; 620; 621; 634/477, 496; 635; 636; Pl. 335/1585; Pl. 378/1714; Pl. 386/1732; ~ *zorile* 494/515; *a-i* ~ în *gând* 570/501; *feni* (a ~) 489/482; *vini* (a ~) Pl. 337/1597; Pl. 345/1624; Pl. 356/1648; Pl. 368/1676; Pl. 411/1973
vera (a se ~) v. *văra*
verzi [pl.] 570/631
Vi (n.pers.) v. *Victor*
viclean 606; *hiclean* 606; *iclean* 606/469
viclenii [pl.] 606/465
viclenos 606/499
vicoală 528/488
vicol v. *viscol*
vicoli (a ~) v. *viscoli*
vicolit v. *viscolit*
vicolitură v. *viscolitură*
vicolniță 528/490; *vicorniță* 528/494
vicorniță v. *vicolniță*
Victor (n.pers.): *Vi* 636/484
Vidra (n.top.) 544/665
vie [subst.] 529/635; 620/551
vin 620/551; Pl. 367/1675
vinde (a ~) 601/571
vinere v. *vineri*
vineri 491/465; 492/483; Pl. 325/1533; *vinere* Pl. 325/1533
vini (a ~) v. *veni*
vinicer 500/526
Viorí (n.pers.) v. *Viorica*
Viorica (n.pers.): *Viorí* 636/466, 476
Virona (n.pers.) 636/476
viscol: *vicol* 528/462; *viscul* 528/464, 467
viscoli (a ~): *vicoli* (a ~) 528; *visculi* (a ~) 528/464
viscolit 528/495; *vicolit* 528/479, 490, 554
viscolitură 528/472, 562, 571; *vicolitură* 528
viscul v. *viscol*
visculi (a ~) v. *viscoli*
vită 536/462; 591/483; Pl. 354-355/1647; Pl. 409/1904
vișel 598/483
vladnic: *vlamnic* Pl. 360/1653; cf. și *Vlamnicul Delenilor* (n.top.)
vlamnic v. *vladnic*
Vlamnicul Delenilor (n.top.) Pl. 360/1653
vleoj 542/476
vlezgui (a ~) v. *blizgui*
voi [pron.] 619/488, 501
Voloseni (n.top.) Pl. 392/1763
voră 604/485; 606/638; ~ *să fie!* Pl. 403/1844
vorbi (a «se» ~) 536/650; Pl. 413/1975; ~ *la telefon* Pl. 382/1726
vornic 565; Pl. 381/1722
vost v. *vostru*
vostru: *vost* Pl. 410/1967
vota (a ~) Pl. 381/1722
vrazică v. *vasăzică*
vrăjmaș Pl. 371/1685
vrea (a ~) 606/473, 476, 554; 613; Pl. 408/1881; *vroi* (a ~) 613
vreamă v. *vreme*
vreascuri [pl.] 543/468
vrednic Pl. 411/1973; *vrenic* Pl. 412/1973
vrednică [f.] Pl. 412/1974; *vrenică* Pl. 412/1974
vreme 518/467; 521/462, 637; 524/474, 476, 597, 620, 648; 544/526; ~ *bună* 524/493; Pl. 338/1602; *vreamă bună* 524/468

vrenic v. vrednic
vrenică [f.] v. vrednică
vroi (a ~) v. vrea
vui [interj.] 521/469
vulpe: hulpe 606/665

Z

zahár v. zahăr
záhar v. zahăr
zahatá v. zăhată
zahăr 605; záhar 605/564; zahár 605; Pl. 401/1839; zăhár 605
Zamfi (n.pers.) v. Zamfira
Zamfira (n.pers.): Zamfi 636/476
zapciu Pl. 342-343/1620; zăpciu Pl. 343/1620
zapiscă Pl. 387/1734
zare 535/597; Pl. 356/1648; cf. și Zarea Coloneștilor (n.top.)
Zarea Coloneștilor (n.top.) 535/597
zaton v. zăton
Zăbala (n.top.) 537/668
zăduf 503; zăduh 503/470, 509, 666; zăzduf 503/583
zăduh v. zăduf
zăgaz 543/529
zăhár v. zahăr
zăhără 605/483, 578
zăhată: zahatá 543/467
zăhărel Pl. 403/1842
zăhărele v. zăhărică
zăhărică Pl. 402-403/1842; zăhărele [pl.] Pl. 402-403/1842
zăpadă 527; 528/488, 629; 530/496, 565; Pl. 339/1607; Pl. 339/1609
zăpciu v. zapciu
zăpezi (a ~) 528/501
zăplaz Pl. 349/1633
zăpodie Pl. 361/1653
zăpoșeală v. zăpușeală
zăpușeală 503; zăpoșeală 503/648
zări¹ [subst.pl.] v. zori
zări² (a se ~) [vb.]: ~ zările 494/490; ~ de zi 494/495; ~ de ziuă 494; ~ de ziuă 494/462
zăton 541/584; zaton 543/576
zăuă v. zi
zăvoare [pl.] Pl. 348/1633
zăzduf v. zăduf
zâmbitor 497/566
zdrobi (a ~) Pl. 410/1904
zece 505/650; 604/462, 565; Pl. 333/1571; Pl. 401/1839
zecimal 602/471, 570, 575, 610
zer 589/528, 597, 619

zgribuli (a ~) Pl. 341/1611; zgriburi (a ~): ~ de frig Pl. 341/1611
zgriburi (a ~) v. zgribuli
Zgura (n.top.) 596/624
zi 486; 492/483; 494; 519/480; 561/483; Pl. 324/1527; Pl. 344/1624; Pl. 379/1720; -ua mare 486/600; -ua româmului 487/514; țiuă 486/483; zăuă 486; zie 486/474; ziuă 486; 494; 519; ziuă 486/462, 463, 616; 494/462
ziar (o sil.) v. ziar
ziar 568; ziar (o sil.) 568; ziară [pl.] 568; ziaruri [pl.] 568/487
ziară [pl.] v. ziar
ziarist 568/493
ziaruri [pl.] v. ziar
zice (a «se» ~) 491/480; 495/537; 496/664; 497/474, 555; 500/526; 518/625; 525/493, 564; 526/484; 527/490, 501; 530/483, 501, 565; 531/478; 536/483; 537/498, 523; 540/483; 541/483; 542/482, 483; 543/474; 545/483; 546/474, 493, 647; 552/636; 560/483; 562/483; 564/619; 572/483; 573/565; 576/483, 484; 586/483; 587/619; 588/462, 616; 597/501, 565; 624/585; 633/493, 554; 636/496; Pl. 327/1544; Pl. 329/1555; Pl. 337/1601; Pl. 339/1607; Pl. 342/1617; Pl. 345/1624; Pl. 355/1648; Pl. 364/1661; Pl. 383/1727; Pl. 386/1732; Pl. 390/1751; Pl. 393/1766; Pl. 396/1773; Pl. 406/1853; Pl. 409/1904; Pl. 413/1975; Pl. 415/1991; Pl. 416/2000; sice (a ~) Pl. 357/1650
zidar 597/628
zie v. zi
zilaș Pl. 388/1739
ziț Pl. 385/1730
ziuă v. zi
zloată 525/548; Pl. 339/1607; sloată 521/462; 526/484; 529/468, 482, 493; Pl. 339/1607; slotă 530/584
zloi v. sloi
zlotăi (a ~): slotăi (a ~) Pl. 338/1607
zloti (a ~): sloti (a «se» ~) Pl. 339/1607
zmolnicios Pl. 351/1641
zoală Pl. 339/1607; ~ de omăt Pl. 339/1607
zoli (a ~): ~ cu omăt Pl. 339/1607
zor v. zori
zori¹ [subst.pl.] 494: ~ de zi 494/464, 488, 554, 593; ~ de ziuă 494/469, 476, 492, 494, 585, 617; -le zilei 494/465; -i zilei 494/502, 564, 584; zări 494/489, 490, 501, 555; ~ de ziuă 494/466, 565; zor: ~ de zi 494/591, 654; -ul zilei 494/463, 469, 580, 597, 621; -ul zilelor 494/467
zori² (a «se» ~) [vb.] 494; ~ de zi 494/581, 628; ~ de ziuă 494
zurzuc 532/568
zuiuă v. zi
zvâri (a ~) v. zvârli
zvârli (a ~): zvâri (a ~) Pl. 339/1609
zvârlitoare Pl. 407/1857

b. Limba ucraineană (dialectul huțul)

A

a [conj.] 516/464; 637
a(d)vokát 572/465
abatór (rom.) 591/464, 467
abečedár (rom.) Pl. 367/1675
ábo [conj.] 546/465; 555/465; 565/465; 616/467; Pl. 386/1732; Pl. 386/1734; po Pl. 414/1984
adén v. odyń
adjan v. odyń
adná v. odná
adukát 572/464
alfabět (rom.) Pl. 367/1675
alimentáre (rom.) 567/464
alo [interj.] 635/465; 636/465; halo 635/467
Anýeja 630
april/april'(ja) (rom.) Pl. 327/1548
artilérist (rom.) Pl. 374/1702
augúst (rom.) 499

B

bálta (rom.) 542/464
bárda (rom.) 576/464, 465; Pl. 388/1742
barós (rom.) 587/464, 467
ber' Pl. 348/1630
béryh Pl. 349/1634
beryty Pl. 416/2000
bičiklétá (rom.) Pl. 384/1730
bicírok Pl. 379/1720; Pl. 380/1721
bil'se 493/467; 501/465; 502/465; Pl. 326/1542; Pl. 327/1544; Pl. 330/1557; Pl. 330/1558; Pl. 341/1616; Pl. 345/1625; Pl. 349/1634; Pl. 354/1646; Pl. 355/1647; Pl. 355/1648; Pl. 356/1649; Pl. 361/1653; Pl. 363/1660; Pl. 364/1662; Pl. 366/1673; Pl. 366/1674; Pl. 371/1685; Pl. 372/1688; Pl. 373/1698; Pl. 375/1705; Pl. 376/1708; Pl. 377/1709; Pl. 379/1720; Pl. 380/1721; Pl. 381/1722; Pl. 383/1727; Pl.

387/1735; Pl. 388/1739; Pl. 388/1742; Pl. 389/1749; Pl. 391/1760; Pl. 392/1761; Pl. 393/1765; Pl. 393/1766; Pl. 394/1770; Pl. 394/1771; Pl. 396/1773; Pl. 397/1788; Pl. 397/1790; Pl. 398/1797; Pl. 398/1799; Pl. 399/1800; Pl. 401/1835; Pl. 401/1839; Pl. 402/1842; Pl. 403/1846; Pl. 405/1852

biršyj 637/464

blechar' Pl. 398/1799

bljask 523

blyskaty 523

bodnár' Pl. 390/1751

boháto/bă- Pl. 326/1540; Pl. 400/1833; *maj* ~ 617/464

bold (rom.) Pl. 395-396/1773

bolóto 525; 542/465, 467

bombwána (rom.) Pl. 402/1842

bon (rom.) Pl. 386/1734

bóra Pl. 353/1644

ból's'a 624/464

brechaty 549/464

bríftreg'er 569/464, 465

brotár' (rom.) Pl. 398/1797

bróž(z)ba/prožba Pl. 387/1735

brychnjýá 549/467; 606/465; Pl. 370/1684

bryd Pl. 347/1628

budýnka 574/465

budz Pl. 339/1609

búkva Pl. 367/1675

búlgur (rom.) 1609

buty 593; Pl. 375/1706

C

cal [?] 1976/467

Cank (rom.) (n.top.) Pl. 356/1648

cij 623/464

cilyj 609/467; 617/467

cimbel' Pl. 377/1712

cja 624/467

cje 624/467

cóngli 580/467

cug Pl. 386/1732

cug'érok Pl. 402/1842

cúger/cúgor 605

cúgsfírar Pl. 373/1691

Cwálka (n.top.) Pl. 356/1648

Č

čel (*maj*) (rom.) Pl. 411/1973

čelovík Pl. 404/1848; Pl. 413/1975

čémna Pl. 412/1974

čémnyj Pl. 411/1973

čérere (rom.) Pl. 387/1735

čérven' Pl. 327/1548

čenstje 600/465

četvér 488

činimá 570/464

čubotár 588/467

čornýlo/la Pl. 366/1671

čystuvat' 600/464

CH

cháta 574/465; 632/464, 467; Pl. 410/1968; Pl. 414/1989; Pl. 416/1998; Pl. 416/2000

chmára 520/464

chmárno [adv.] 520/464

chodýlnik Pl. 400/1833

cholmót [?] 523/464

cholodná Pl. 331/1562

chotity(sja) 610/464, 467; 613; 618/464; 621; Pl. 408/1881

chrupý [plt.] 530/467

D

dáskal 545

daty 609; 622/464, 465; Pl. 414/1985

davnó: maj ~: 609/464; 617/464

dečémber/dečémvrije (rom.) Pl. 329/1556

dekúinok 562/464

delék'yj 625/465

deléka 626/464

den' 609/467; 617/467

deputát (rom.) Pl. 381/1722

devytnácik' 513

dežná [?] Pl. 373/1698

dhóri [loc. adv.] Pl. 354/1646

divčina ~ *školárna* Pl. 363/1660

divóra, tu ~ [?] 625/467

djásik' Pl. 333/1571

djásyk'a síti Pl. 335/1586

djévik'/djávik' Pl. 333/1570

djeviná 514/467

dnýna 486; 609/467

do/du [prep.] 564/464, 465; 570/465; 571/464; 583/467; 629/464, 467; 630/465, 467; Pl. 354/1646; Pl. 386/1732; Pl. 391/1753

dobra/e 616/464, 467; Pl. 405/1849; Pl. 415/1991

dobréna Pl. 405/1849

dobryden' Pl. 416/2000

dóbryj Pl. 404/1848

dóga Pl. 389/1750

dogar' (rom.) Pl. 390/1751

dóktor 572/467

dolýna 540

doraca [?] 626/464

doróha Pl. 342/1617; Pl. 401/1834; Pl. 415/1996

dorohýj Pl. 400/1833

doróžnik 533/464

dovh Pl. 401/1835

dož' Pl. 337/1597; *idé* ~ 521; ~ *i zymóju*, ~ *i zymá* [loc.subst.] Pl. 338/1607

dragón (rom.) 560/465

drumár' (rom.) Pl. 343/1620

dryžati Pl. 341/1611

dúže [adv.] 503/464; Pl. 413/1975

dva 493; 532; 536; Pl. 324/1527; Pl. 326/1542; Pl. 327/1544; Pl. 330/1557; Pl. 332/1564; Pl. 337/1597; Pl. 342-343/1620; Pl. 343/1623; Pl. 345/1625; Pl. 347/1629; Pl. 348-349/1633; Pl. 349/1634; Pl. 354/1646; Pl. 358/1650; Pl. 361/1653; Pl. 362/1659; Pl. 366/1673; Pl. 366/1674; Pl. 371/1685; Pl. 371/1686; Pl. 372/1687; Pl. 372/1688; Pl. 372/1689; Pl. 373/1691; Pl. 373/1698; Pl. 374/1702; Pl. 375/1705; Pl. 375/1706; Pl. 376/1708; Pl. 379/1720; Pl. 380/1721; Pl. 381/1722; Pl. 383/1727; Pl. 384/1730; Pl. 386/1734; Pl. 388/1739; Pl. 389/1749; Pl. 390/1751; Pl. 390/1752; Pl. 391/1760; Pl. 392/1763; Pl. 393/1765; Pl. 393/1766; Pl. 394/1770; Pl. 396/1773; Pl. 397/1788; Pl. 398/1797; Pl. 398/1799; Pl. 399/1800; Pl. 400/1828; Pl. 400/1833; Pl. 401/1835; Pl. 402/1842; Pl. 403/1846; Pl. 404/1848; Pl. 405/1852; Pl. 408/1858

dvácik' 514

dvaná 514/467

dvanácik' 506

dvaryty [?] Pl. 414/1989

dvásto Pl. 335/1585

dvi 486; 501; 502; 517/464; 520/464; 522; Pl. 324/1527; Pl. 326/1542; Pl. 330/1558; Pl. 332/1564; Pl. 338/1601; Pl. 344/1624; Pl. 345/1625; Pl. 348/1630; Pl. 352/1643; Pl. 354/1646; Pl. 355/1647; Pl. 355/1648; Pl. 360/1652; Pl. 360/1653; Pl. 363/1660; Pl. 364/1662; Pl. 367/1675; Pl. 368/1676; Pl. 369/1678; Pl. 370/1684; Pl. 373/1698; Pl. 377/1709; Pl. 379/1719; Pl. 383/1727; Pl. 384/1730; Pl. 387/1735; Pl. 388/1742; Pl. 389/1750; Pl. 392/1761; Pl. 394/1771; Pl. 395/1772; Pl. 396/1773; Pl. 397/1790; Pl. 401/1834; Pl. 402/1842; Pl. 406/1853; Pl. 412/1974

dvir 521/467

dvírník 565/464, 465
 dvy-/dvity'sci Pl. 335/1586
 dvyšyšaje [3] *tu brihnje* 606/464
 dvói 570/465; 580/465; 586/464; 600/465; Pl. 331/1560; Pl. 384/1730; Pl. 385/1731; Pl. 386/1734; Pl. 393/1765; Pl. 401/1834; dvoj 546/464, 465; 555/465; Pl. 368/1676; Pl. 384/1730; Pl. 393/1765; Pl. 401/1834
 dvoj v. dvói
 dytýna 631/467
 divčyna 624/464, divtyna 624/467

DZ

dzygár Pl. 405/1852
 dzygárok/dzu- Pl. 400/1833; Pl. 405/1852

DŽ

dženerál (rom.) Pl. 375/1705
 džiránt (rom.) 565/465
 džurát (rom.) 565/465

E

ek'ó/ék'i 634/465, 467
 Eván (n.pers.) 637/464; Pl. 411/1973; Pl. 413/1975

F

fájna 624
 fájnyj 524/467
 faktor (rom.) 569/464, 467
 fantér/e/ija (rom.) 558
 fanteríst/ ifanteríst (rom.) 559
 fèbruár'/-ar/arie/ (rom.) 496
 fèndri 550/465
 fikljál 606/467
 film (rom.) 570/464, 465
 firma 583/465
 fólveršt Pl. 374/1704
 fotografíja (rom.) 573
 frájter Pl. 372/1689
 fruntáš Pl. 372/1689

G

grad 529
 gvyr 552

G'

g'ég'ja 629/465
 g'imájna 564/465
 g'ínérál (rom.) Pl. 375/1705
 g'ívčina 624
 g'jule/k'jóhle [3; ?] 589/464, 467
 G'órgii 637

H

(h)aldamáš (rom.) 600/465, 467
 (h)rúden' Pl. 329/1556
 hájna (rom.) Pl. 401/1834
 halo [interj.] v. alo
 hámer 587/465, 467
 hapúk Pl. 408/1858
 harej [?] 622/467
 hicljan 606/467

hat' Pl. 352/1643
 helm [?] 531/467
 hlópec 617/467; 623/464; 631/464
 hodýlník Pl. 400/1833
 holmót [?] 523/464
 holová Pl. 416/2000
 holovýcja Pl. 345/1625
 horá Pl. 354/1646; Pl. 355/1647; Pl. 355/1648
 horb Pl. 354/1644; Pl. 354/1646
 horbét Pl. 354/1644
 horicar' 596/465
 horjačó [adv.] 503/464
 horjačók 503/465
 hornár' 597
 horšcar' 596/467
 horšópu [?] 596/464
 hrad 529; 530/464
 hrápa Pl. 354/1646
 hrud' 525
 husár 560/465
 hýmbil' 581/464
 hynzák 581/467

I

i/e, je 563/467; 622/464, 465; 626/464; 632/464; Pl. 411/1973; Pl. 412/1974; Pl. 413/1975; Pl. 416/2000
 idé dož' [loc.vb.] 521
 idty 540/467; 564/465; 570/465; 583/467; 635/464; Pl. 354/1646; Pl. 360/1652; Pl. 415/1996; Pl. 416/1998
 ihla Pl. 395/1772
 ihovka [?] Pl. 396/1773
 ihratysja Pl. 408/1858
 ínej 531/464, 465
 Ión (n.pers.) 637/465; Pl. 413/1975
 ischodytysi 541/467
 ity 540/467; 564/465; 583/467
 Iván (n.pers.) 637/464, 467; Pl. 411/1973; Pl. 413/1975
 iz 632/464; Pl. 391/1753; Pl. 411/1973; Pl. 416/2000
 izdojmaty, zdojmaty 608/464, 467
 izvór (rom.) Pl. 345/1625

J

ja [pron. pers. 1] 592; 593; Pl. 341/1611; Pl. 414/1989
 január'/-ar/-rie/jenovár' (rom.) 495
 játká 591/465
 jehówka Pl. 396/1773
 jek/ig, i(e)h 593; 609/467; Pl. 326/1540
 jésno 524; Pl. 338/1602
 juli(je) (rom.) 498
 juni(je) (rom.) Pl. 328/1550

K

kajlák Pl. 358/1650
 kalarjec (rom.) 560/467
 kále (rom.) Pl. 345/1624
 kalik Pl. 404/1847
 kamin (rom.) 570/467
 kámyn' 535/464; 570/467
 kancelárijá 564/464
 kanonjer Pl. 374/1702
 kantapul'ka Pl. 407/1857
 kaporál 550/467
 kaprál' 550/465, 467
 kaprár (rom.) 550/464
 karijér(a) (rom.) 535
 karúca (rom.) 583/467
 kasárnja 557/465, 467; Pl. 382/1724
 kašýcja Pl. 352/1643
 kavaleríst 560/464

kaváč 582/464
kazárma (rom.) 557/464
kazaty 549/465
kazéta 568
kin' Pl. 400/1833; Pl. 410/1967; Pl. 414/1985
kíno 570/465
kládka Pl. 348/1630
kladnyj/-no Pl. 411/1973
kladna Pl. 412/1974
klasty 633/467
klijént (rom.) Pl. 400/1828
kljása 631
kljóčit [3, ?] Pl. 396/1774
knýžka Pl. 365/1664
ko Pl. 414/1985
kolé 617/467; 633/467
kóleso Pl. 384/1730; Pl. 391/1753
kolindár Pl. 330/1557
koliwka Pl. 384/1730
kólo [prep.] 628/464, 467
kolonél (rom.) Pl. 374/1704
koloty Pl. 396/1774
komúna (rom.) 564/464; Pl. 379/1719
končéd (rom.) Pl. 376/1708
kónija Pl. 386/1732
koperatíva (rom.) 567
kopytó Pl. 393/1765
kór'čma 567/465
koróva Pl. 411/1970
kotryj 625/467; 633/467
kotrej 625/467
kovač 582/464
kovádlo v. *nakovádlo*
kovál' 582; 583/467
kovértka Pl. 368/1676
kravcývna Pl. 394/1771
kravéc Pl. 394/1770
kráyda Pl. 370/1681
krevčé Pl. 394/1771
krojitór (rom.) Pl. 394/1770
krojitordása (rom.) Pl. 394/1771
krojitváre (rom.) Pl. 394/1771
kručča drúmului (rom.) 533/464; 534/467
kružók 603/467
kúlja 554
kupéc 601/465; Pl. 400/1828
kupél Pl. 400/1828
kupuvaty [imperf.], *kupyty* [perf.] 598; Pl. 414/1984
kušnir(') Pl. 393/1766
kutróvnyk 495/464
kúznja 584
kužuchár Pl. 393/1766
kvasyty 589/464, 465
kvitáncija Pl. 387/1735

K'

k'johle, k'ula [?] 589/464, 467
k'ila 604/464, 467; Pl. 401/1839
k'ilográm (rom.) 604/465
k'itánca (rom.) Pl. 386/1734

L

láchod'e [?] 583/464
látka Pl. 397/1790
lid Pl. 340/1610
líkaje [3, ?] Pl. 396/1774
linévyyj 606/467
lišaty(sja) 612; Pl. 414/1989
líto Pl. 331/1560; Pl. 331/1562
livorvýr 555
ljaháty Pl. 326/1540

ljápovicja (rom.) Pl. 338-339/1607
ljoškár' Pl. 392/1763
ljúl'ka Pl. 406/1853
ljutén' 495/465; 496/465
luc 'arc' Pl. 407/1857
ludinja Pl. 401/1834; Pl. 414/1984
luh 543/465
lúto [?] 593/465
lyšyty(sja) 612; Pl. 414/1989

M

mačilár/mo- (rom.) 590/464
*maj*¹ (rom.) [subst.] Pl. 326/1540; Pl. 328/1549
*maj*² (rom.) [adv.] 493/467; 536; 540/467; 575/465; 637; Pl. 326/1542; Pl. 327/1544; Pl. 337/1597; Pl. 341/1616; Pl. 345/1625; Pl. 349/1634; Pl. 354/1646; Pl. 355/1647; Pl. 355/1648; Pl. 356/1649; Pl. 361/1653; Pl. 363/1660; Pl. 364/1662; Pl. 366/1673; Pl. 366/1674; Pl. 371/1685; Pl. 387/1735; Pl. 388/1742; Pl. 397/1790; Pl. 401/1839; Pl. 402/1842; Pl. 411/1973; Pl. 412/1974; Pl. 413/1975; Pl. 414/1984; *naj* [*maj*?] 623/464
májster 574/464, 467; 575/464
mála 593/465, 467; 624
malénka 624/467
malýj 637
Marija (n.pers.) Pl. 412/1974
Marica (n.pers.) Pl. 412/1974
márot 495/465; 497/464
mart/-tie/márca (rom.) 497
máty/i- 609/467; 615; 616; 623/464; Pl. 326/1540; Pl. 404/1848
Mägura (n.top.) 544/467
mäj (rom.) [interj.] Pl. 378/1714
me [pron. pers. 4] 538/464; 592; Pl. 341/1611
mer(a) Pl. 377/1712
meserijáš (rom.) 574/465
mi [pron. pers. 1] 583/467
mi(e)licija (rom.) Pl. 382/1724
mich 585
mid Pl. 402/1841
mij Pl. 410/1967
milicján (rom.) Pl. 381/1723
míndža (rom.) Pl. 408/1858
miné/mini/mne, mñi 622/464, 464; 623/465; 628/464, 467; Pl. 356/1649; Pl. 404/1847
míst Pl. 347/1629
mláka Pl. 351/1641
mo [interj.] 635/464; 636/465, ~ *tje* 635/467
mohty Pl. 403/1846
moj [interj.] 635/464; 636/464; Pl. 378/1714; Pl. 378/1715
mojá Pl. 410/1968
moji Pl. 410/1969; Pl. 411/1970
molodyj 627/465
molokó Pl. 416/1997
more [?] 623/465
motočiklétä (rom.) Pl. 385/1731
motoréta (rom.) Pl. 385/1731
motorétko Pl. 385/1731

N

na [prep.] 561/465; 564/465
na verchú [loc. adv.] Pl. 356/1648
na zoryach [loc. adv.] 494/467
nadvorí [loc. adv.] 521/464
naj v. *maj*
nakovádlo/nja- 586/464, 465; *kovádlo* 586/465; *nakóval'* 586/467; *nakóvan'* 586/464
nakóval' v. *nakovádlo*
nakóvan' v. *nakovádlo*
namúl Pl. 351/1641
napér(e) 598/465
napérstnik Pl. 397/1788

naryschódisi doróh 534/467
 ne/ni [adv.] 549/465; Pl. 326/1540
 nedilja 489; Pl. 324/1527
 negustór (rom.) 601/465
 nemá/nimá 632/464; Pl. 350/1636
 nič Pl. 326/1542
 ničé Pl. 362/1655
 nichtó 632/464, 465
 nižná [?] Pl. 373/1698
 nojémber(-brje)/nojemvrije (rom.) Pl. 329/1555
 nová Pl. 414/1984

O

o [conj.] 579/465; 587/465
 obá 625/464
 obcóngli 580/464
 óberšt Pl. 374/1704
 obí 624
 obrič 585
 ocá 627/464
 ocěj/osěj 627/464, 465; 627/465
 oci 624/467; 627/465
 odén v. odyń
 odín v. odyń
 odján v. odyń
 odná 486/464, 465; 517; 520/464; 535/467; 591/465; Pl.
 324/1527; Pl. 326/1542; Pl. 348/1630; Pl. 348/1633; Pl.
 355/1647; Pl. 356/1649; Pl. 360/1653; Pl. 367/1675; Pl.
 367/1675; Pl. 370/1684; Pl. 372/1688; Pl. 379/1719; Pl.
 387/1735; Pl. 392/1761; Pl. 395/1772; Pl. 388/1742; Pl.
 391/1760; Pl. 392/1761; Pl. 395/1772; Pl. 396/1773; Pl.
 401/1834; adná 568/464; odnja 580/465
 odní 580/465
 odnja v. odná
 odno 604/465; 630/465; Pl. 331/1560; Pl. 384/1730; Pl. 385/1731;
 Pl. 387/1735; Pl. 393/1765
 odnómu [dat.] Pl. 414/1985
 odyń: adén 532/467; adjan Pl. 386/1732; odén 515/467; 563/467;
 570/465; 587/465; 595/464; 601/467; Pl. 339/1609; Pl.
 347/1629; Pl. 363/1659; Pl. 372/1688; odín 606/467; Pl.
 337/1597; Pl. 400/1833; odján 515/464; 532/464; 536/464,
 465; 571/464; 586/464; 587/465; Pl. 327/1544; Pl.
 339/1609; Pl. 343/1623; Pl. 346/1626; Pl. 354/1646; Pl.
 358/1650; Pl. 376/1708; Pl. 379/1720; Pl. 380/1721; Pl.
 388/1739; Pl. 390/1752; Pl. 391/1760; Pl. 396/1773; Pl.
 400/1828; Pl. 400/1833; Pl. 405/1852
 odyńá 514/467
 odyńácik' 505
 ohýdna Pl. 412/1974
 ok' Pl. 400/1833
 óko 604
 okóp 562/465
 októmvér/októmber(-rije) (rom.) Pl. 328/1554
 olívec 546/465
 opcóngli 580/464, 465
 ósin' 502
 otaj 627/465
 o(t)cí 628/464
 o(t)tí 627/464
 o(t)tjá 628/464, 465
 otój 625/464
 ototá 626/464, 465
 ototé 625/464, 467; 626/464
 ovéče Pl. 416/1997
 ózero 541/464
 óžuk Pl. 407/1857

P

páchar [?] 566/464
 pádolyst Pl. 328/1554
 pakuvaty 551/464

papír Pl. 366-367/1674
 para Pl. 414/1984
 paras(z)ólja 522
 patróna 553
 pe/ikár' Pl. 398/1797
 peléti [?] Pl. 358/1650
 peredčěra 492
 pereláz Pl. 348-349/1633
 permety 611/464
 permís 561/464, 467
 péro/piuro 547/464, 467
 pérša 631
 pérvyj 623/464
 pesár' 566/467
 pichóta 558/465
 pichótnik 559/465
 pidojmaty 608/465
 pisák' [?] 514/467
 pisók Pl. 361/1654
 pistoljět 555/465
 pitkóva Pl. 392/1761
 piz(d)no Pl. 326/1540
 pjákitor Pl. 325/1533
 pjátnycja Pl. 325/1533
 pjek' Pl. 332/1566
 pjětnácik' 509
 plaj 536
 plen 563/467
 plénnyj 563/464, 467
 plévnyk 563/464
 po v. ábo
 počěsnje 600/465
 počeréz [loc. prep.] Pl. 360/1652
 póchva Pl. 373/1698
 počisuvat' 600/464
 (po)čistuvaty 600/464
 podoróžnyk Pl. 342/1620
 po(h)ána 626/464
 Pohanič (n.top.) Pl. 343/1623
 póizd Pl. 386/1732
 póle Pl. 361/1653
 polonyná Pl. 355/1647
 poludén' 561/465
 pomog'ity Pl. 404/1847
 ponedíwnok Pl. 324/1528
 póroch Pl. 362/1655
 post (rom.) Pl. 382/1724; ~ de melícije (rom.) Pl. 382/1724
 poštar (rom.) 569/464
 pošyty 593/467; 594
 potičók 537/464
 potík Pl. 346/1626; Pl. 350/1637
 potykatysja Pl. 396/1774
 pozávtra/-trju 491
 práktor 566/464
 právda 549/465
 přešedínte (rom.) 565/464, 465
 prihwáca (rom.) Pl. 356/1649
 prijéten (rom.) Pl. 371/1686
 primár (rom.) 565/465, 467
 primārija (rom.) 564/464, 467
 Prislop (n.top.) Pl. 343/1623
 prizonjer (rom.) 563/465
 prodavéc 599
 profěsār Pl. 364/1661
 profěsorka Pl. 364-365/1662
 protykaty Pl. 396/1774
 próz'ba/ próz'ba Pl. 387/1735
 prychodyty [imperf.], pryty [perf.] 620; 621; Pl. 416/1998; Pl.
 416/2000
 prychóta Pl. 356/1649
 pryhóta Pl. 356/1649
 pryjity 620/464; 621/464, 467; 632/464, 467
 pryslíp Pl. 343/1623
 pustyty/vipustyty 611/467
 pýkla 526

pylá 577/464, 578
pýlka 577/465, 467; ~ *rúčna* 577/465
pys'mo 629/465; 630/465; Pl. 368/1676
pysár' 566/467
pysaty/napysaty [perf.] 629; 630

R

ráfa Pl. 391/1753
ragáš Pl. 356/1649
rajón (rom.) Pl. 380/1721
ráno [adv.] 516
ranyca (rom.) 551/464
redžúnja (rom.) Pl. 380/1721
rekrút Pl. 372/1688
reparaty (rom.) 583/464
richtuvaty 583/465, 467
rik 577
riká 537/464
rívno Pl. 361/1653
rivnyná 1653/465
riznýk 590/465, 467
robítynyk Pl. 388/1739; Pl. 411/1973; ~ *vyd chati* 574/465
robóta Pl. 326/1540
robyty(sja) 524; Pl. 377/1712; Pl. 415/1991
rójban Pl. 344/1624
rójbyl 581/464
rosá Pl. 337/1593
rotár' Pl. 389/1749
róva Pl. 360/1653
róver' Pl. 384/1730
rozdorížžja 533/464; 534/464
rozdoróžnik 533/464
rozúm(nyj) Pl. 413/1975
rozusílsja doróh 533/467
rubzák 551/465, 467
rúčna 577/465

S

(*s*)*pošyvaty* 594
sábja (rom.) 556/464
sahódni/-nja Pl. 326/1538
sam Pl. 414/1989
samýj 632/467; Pl. 414/1989
santinel Pl. 375/1706
schóda Pl. 348-349/1633
schodýty 516
s(c)ríbro Pl. 406-407/1855
sekretár/r' 566/464, 465
seló Pl. 411/1973; Pl. 412/1974; Pl. 413/1975
septýmver(-rije)/sektyber (rom.) 500
serdžént/seržént (rom.) Pl. 372/1691
seredá 487
sérpen' 498/465
seržént Pl. 373/1691
set [?] 520/467
síčen' 495/465
sim 504
simná 513/467
simnácik' 511
skakaty 538/467
skalá Pl. 353/1644
sklap 567/465
slobodá Pl. 377/1712
slúžba (rom.) 623/464
sneg 527/464
sokýra Pl. 388/1742
sol' 633/467
soldát (rom.) Pl. 371-372/1687
soljána 633/467
solótkyj Pl. 402/1841
sónce 493/465; Pl. 336/1588; 516

sórom Pl. 403/1844
(*s*)*pošyvaty* 594
spúza (rom.) Pl. 362/1655
stal'/štal' Pl. 407/1856
stará 464
staračéra 492/464
staw 541/464, 465
stěžka Pl. 341/1616
sto Pl. 335/1585; Pl. 335/1586
stojity 617; 618; 619
stoljér' 575
stowp 532
strisati/trjasti Pl. 341/1611
strykaty 538/464
studéna Pl. 331/1562
stúdno [adv.] Pl. 341/1611
subóta Pl. 325/1534; 491/464; Pl. 377/1712
Sučáva (n.top.) 537/464
sud 571/464, 465
suhýj Pl. 350/1637
sumlínja Pl. 404/1848
supók'i Pl. 377/1712
svat (rom.) 564/464, 465
sverg'é(á)w 579/464
svérdil 578/464, 465, 467
sylmyty [?] 611/464

Š

šáblja 556
šanc 562/467
šandár' Pl. 381/1723
š'épka Pl. 416/2000
šícinverc 562/465
šina 583/465
šisdesját' Pl. 334/1583
šisnácik'/šiš- 510
šisnák' 514/467
šist' 504
šk'ilnycja Pl. 363/1660
šk'ilnyk Pl. 362/1659
šk'íra 589/465, 467
škóla Pl. 362/1656
školár' (rom.) Pl. 363/1659
školárka/ školérka Pl. 363/1660
školárna Pl. 363/1660
šljach Pl. 342/1617
šmék'er (rom.) 606/464, 465
šnájder Pl. 394/1770
šnájderka Pl. 394/1771
šnit Pl. 358/1650
šo 611/465; 616/464; Pl. 411/1973; *šo ... šo* 600/465
špi/ekulánt (rom.) 601/464, 467
špýl'ka Pl. 395-396/1773
špýrla Pl. 361-362/1655
štélmacher Pl. 389/1749
štóbî Pl. 404/1847
štryha Pl. 344/1624
štýry Pl. 332/1565
štyrynácik' 508
šumlénje Pl. 405/1849
šúster 588/464, 465
švec Pl. 394/1770
šyty 592; 593

T

tábla (rom.) Pl. 369/1680
tablýcja Pl. 369/1678
tablýčka Pl. 369/1678
taj 555/465; 567/465; Pl. 361/1655
tam 625/467; *to~* 626/467
tárnycja Pl. 360/1652

táto/táta 629
 táže [adv.] Pl. 361/1655; Pl. 362/1656; Pl. 367/1675; 561/464, 467; 564/467; 570/467; Pl. 376/1708; Pl. 382/1724; Pl. 387/1735
 telefön (rom.) Pl. 382/1726
 telegrámä (rom.) Pl. 383/1727
 teplá Pl. 331/1562
 téplo [adv.] 503/465
 teplynnja 503/467
 ternaty 608/464
 tici 626/467; 628/467
 tio/to/tje [interj.] Pl. 378/1714; Pl. 378/1715; 635/464; 636/464, 465; tje žynka! 636/467; o tje 635/467
 tipér' 634
 titín' 607
 tja [sg.], tje [pl.] 624/464
 tjáka (rom.) Pl. 373/1698
 to/tu [particulä modalä] 606/464; 622/467
 toj 623/465; 624/467; 625/464
 tot 623/467
 totá 623/464; 626/464; 627/464; tutjá 628/464
 toté/ tutí 624/464; 625/464, 465; 626/464; 628/464; 635/467
 totó 625/467
 totý 624/464; 625; 627/464
 továryš Pl. 371/1686; Pl. 377/1713; Pl. 378/1714
 továryša Pl. 378/1715
 továryše! [voc.] (rom.) Pl. 378/1714
 tr(j)ába 616/467; 618/467; Pl. 414/1984
 tren (rom.) Pl. 386/1732
 tribunál (rom.) 571/467
 tróchy 633/464
 tróšk'y 633/465, 467
 try 502/465; 577/465; Pl. 326/1542; Pl. 332/1565; Pl. 390/1751
 tryná 514/467
 trynácik' 507
 tudej 625/467
 tut [?] 627/464
 tutjá v. totá
 ty [pron. pers. 2] Pl. 341/1611; 535/464; 592; ~ [voc.] Pl. 378/1715
 týcha 541/467
 týšjača/-cja Pl. 335/1586
 týžden' Pl. 324/1527

U

u/v [prep.] 516; 631; 632/464; Pl. 394/1770; Pl. 411/1973; Pl. 412/1974; Pl. 413/1975; Pl. 416/2000
 u véčir [loc. adv.] 516
 ubyvaty Pl. 409/1904
 učeník (rom.) Pl. 399/1800
 učéra 492/464; Pl. 365/1664
 učýtel' Pl. 364/1661
 učýtel'ka Pl. 364/1662
 učýty(sja) Pl. 399/1800
 Ul'ma (n.top.) 544/467
 ulúfko/olúfko/ulúfok 546
 uná [pron. pers. 3] Pl. 341/1611; 538/464; 592
 uné [pron. pers. 6] 538/464; 592; [pron. dem.] 625/467; 626/465
 úrljop 561/465; Pl. 376/1708
 ustjét Pl. 403/1844

V

vahá 602
 vásy/vošy [?] Pl. 366/1673
 ve [pron. pers. 5] Pl. 341/1611; 538/464; 592
 véčir 493; 516
 večirna: zernýcja ~ 519/464
 velýka Pl. 355/1647
 velýkyj Pl. 376/1708; 623; 637
 vénen [?] Pl. 401/1835
 verch Pl. 356/1648

véresen' 500/465
 veršikóm [adv.] Pl. 355/1648
 vertaty 549/467
 veselýcja Pl. 338/1601
 vesná 501
 vidyty Pl. 362/1655; Pl. 386/1732
 vigljen 606/467
 vil/vyvw Pl. 410/1969
 vin [pron. pers. 3, m.] Pl. 341/1611; 538/464; 583/467; 592
 vísim Pl. 332-333/1569
 visimdesját'/vó- Pl. 334/1584
 visimná 514/467
 visimnácik' 512
 višýtysja 611/465
 vivejá Pl. 332/1564; Pl. 332/1565; Pl. 332/1566; 504/465, 467; Pl. 333/1569; Pl. 333/1570; Pl. 333/1571; 505/465, 467; 506/465, 467
 vivtórok Pl. 324/1529
 vodá Pl. 331/1562; Pl. 350/1636; 541/467; Pl. 414/1985; ~ týcha 541/467; ~ velýka 537/467; 541/467
 voják Pl. 372/1687
 vójna Pl. 377/1709
 volé [pl.] Pl. 410/1969
 vóryh Pl. 371/1685
 vsi [fem.pl.] Pl. 412/1974
 víuhol' Pl. 391/1760
 vyd [prep.] 574/465; Pl. 412/1974; 637/464
 vysisaty [?] 606/465
 vytježy [3] 606/464

Z

z [prep.] Pl. 416/1998
 zachodyty 493/465; 516
 zaháta 543/467
 zak'iv [?] 519/467
 zalizytysja [?] 611/467
 žalovaty Pl. 404/1847
 zámet 528
 zametaty 528/464
 zamišytysja 611/467
 zapčíu (rom.) Pl. 343/1620
 Zapódja (n.top.) Pl. 343/1623
 zaráno Pl. 326/1540
 zarínok 543/465
 zaschodytysi Pl. 351/1638
 závtra 490
 zdojmaty/izdojmaty 608/467; Pl. 416/2000
 zelizo/za-/zeli Pl. 391/1753
 zernýcja 517; 519
 zlog'ij Pl. 403/1846
 zóloto/zlot Pl. 406/1854
 zór'(di zî) (rom.) 494/464, 465
 zósyť/žóšy Pl. 366/1673
 zymá Pl. 330/1558; Pl. 331/1562; 527

Ž

žel' Pl. 404/1847
 žalovaty Pl. 404/1847
 želuje [3], želuju [1] Pl. 404/1847; želuje [3] Pl. 404/1848; želujit Pl. 405/1849
 želujit v. želuje
 žínka 636; Pl. 405/1849; Pl. 412/1974
 žóvtén' 499/465
 žównir Pl. 372/1687
 žudéc (rom.) Pl. 379/1720

I
HĂRȚI LINGVISTICE

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ȘI BUCOVINA

NUMELE OFICIAL AL LOCALITĂȚILOR ANCHETATE

- II. 470: În prezent, localitate componentă a orașului Vatra Dornei.

523: Localitatea a fost dezafectată datorită construirii sistemului hidroenergetic Stânca - Costești.

532: Fost sat, în prezent cartier al oraşului Iaşi.

554: „în arhívili nuástri [scrie] Preotești”.

561: Fost sat, localitate componentă a oraşului
Târgu Neamţ.

585: Fostă localitate, contopită cu orașul Moinești.

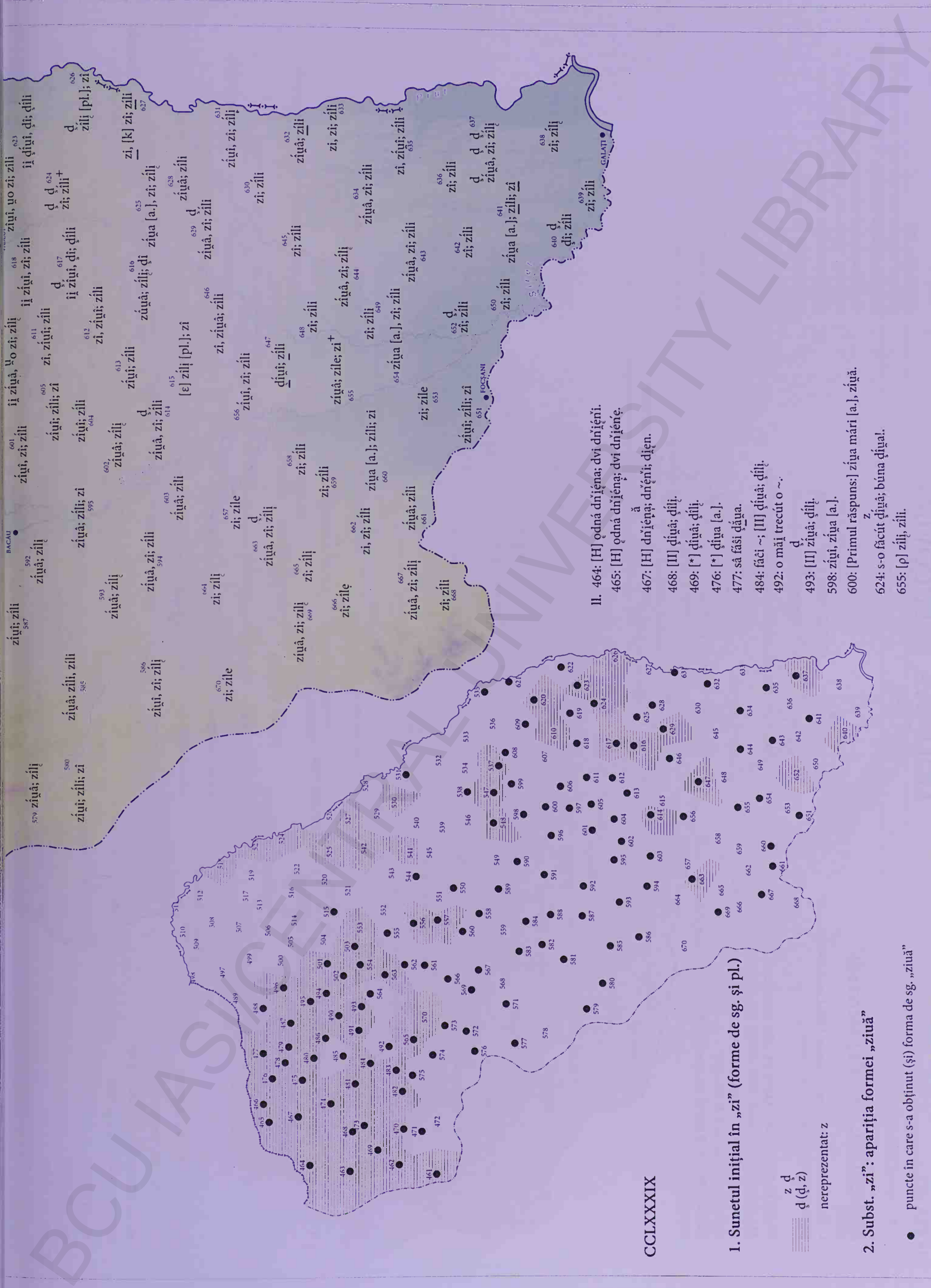
Zl, pl. „jour”

[1526]

1. [Întrebare indirectă] Când e întuneric, zici că e noapte, dar când e lumină, ce zici că e?

Cf. ALR II s.n. 1491, 1496, 1828; cf. ALRM II s.n. 1144; ALM 338; ALDM III 1290; ALIs 18, cf. 360; MALGI 188; ALF 727-729, 731; AIS 336, 1265; ALG 828; ALMC 1434, 1438; ALPO 300; ALChB 179; ALW III 120, 128; ALA 586; ALC 631; cf. ALAL 115; cf. ALB 189; cf. ALFC 121; ALJA 77; ALN 580; ALP 78; ASLEF 14, 18, 24; Br 871; Mill 255; ALD I 354; NALR/ALRR: Olt. II 307; Mar. III 647; Munt. Dobr. IV 500; Criș. IV 751.

CCLXXXIX

1. Sunetul inițial în „zi” (forme de sg. și pl.)

z d
d (d, z)

nereprezentat: z

2. Subst. „zi”: apariția formei „ziua”

• puncte în care s-a obținut (și) forma de sg. „ziua”

II. 464: [H] ȝdná dnĭĕna; dvi dnĭĕni.

465: [H] ȝdná dnĭĕna; dvi dnĭĕne.

467: [H] dnĭĕna; dnĭĕni; dnĭĕn.

468: [II] dnĭĕna; dnĭĕni.

469: [*] dnĭĕna; dnĭĕni.

476: [*] dnĭĕna [a.].

477: sâ fâsi dnĭĕna.

484: fâci ~; [II] dnĭĕna; dnĭĕni.

492: o mǎi trecut o ~.

493: [II] dnĭĕna; dnĭĕni.

598: dnĭĕna, dnĭĕna [a.].

600: [Primul răspuns:] dnĭĕna mǎri [a.], dnĭĕna.

624: s-o fâcut dnĭĕna; bûna dnĭĕna.

655: [p] dnĭĕni, dnĭĕni.

HARTA 487

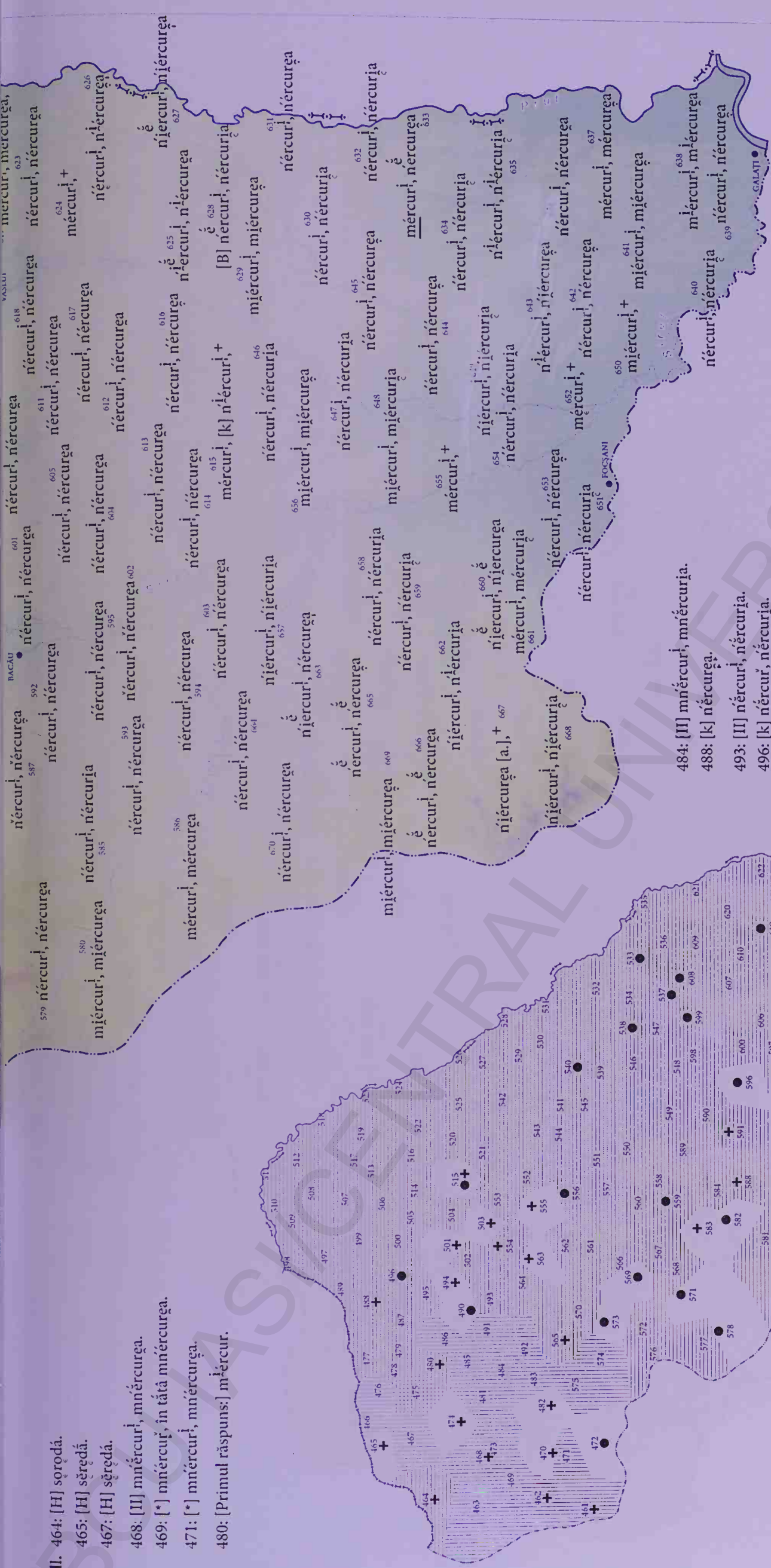
[1531]

W/LAD 16, 54; ALM 261; ALDM III 1295; MALGI 233; ALF 839; AIS 331;
ALL 876; ALG 1040; ALMC 1428; ALChB 124; ALW III 124; ALA 592;
ALC 637; ALAL 109; ALB 127; ALFC 96; ALJA 91; ALLR 821; ALN 594;
ALP 93; ASLEF 31; ALD II 338, 638;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 40; Mar. IV MN pl. XLIX; Munt. Dobr. IV
501; Cris. IV 753.

- II. 464: [H] soredă.
465: [H] soredă.
467: [H] soredă.

- 468: [II] mněrcurî, mněrcurea.
469: [*] mněrcuș, în tăta mněrcurea.
471: [*] mněrcurî, mněrcurea.
480: [Primul răspuns:] m'ercur.

CCXC

Palatalizarea lui m în „miercuri”

- n' - (n')
- mn' - (m n')
- forme depalatalizate (me-, mne-, ne-)
- absența palatalizării

- 533: n'ercurî, n'ercurea.
537: [k] n'ercurî, n'ercurea.
538: n'ercurî, n'ercurea.
540: n'ercurî, n'ercurea.
556: [k] n'ercurî, n'ercurea.
559: [k] n'ercurî, n'ercurea.
565: [k] n'ercurî, n'ercurea.
588: mi'ercurî, n'ercurea.
599: n'ercurî, n'ercurea.
608: m'ercurî, n'ercurea.
615: (în toată) n'ercure.

514: îi șa zăua românilu [= majoritatea oamenilor merg în această zi la târg și, printre altele, beu].

- 484: [II] mněrcurî, mněrcurea.
488: [k] n'ercurea.

- 493: [II] n'ercurî, n'ercurea.
496: [k] n'ercurî, n'ercurea.

III. În afara situațiilor consemnate ca atare, forma articulată „miercurea” a fost precedată în mai multe puncte de construcția „în toată ~”, în următoarele variante: în tăta ~: 461, 468, 482, 484, 488, 493; în tăti ~: 467, 501, 554, 555; în tăta ~: 565; în tăt ~: 464.

JOI, art. „(le) jeudi”

[1532]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1528: Care sunt zilele săptămânii?]

WLAD 11, 59; ALM 374; ALDM III 1296; MALGI 234; MADA 131; ALF 720; AIS 332; ALL 877; ALG 1041; ALMC 1429; ALPO 295; ALChB 125; ALW III 125; ALC 634; ALAL 110; ALB 128; ALFC 97; ALJA 92; ALLR 822; ALN 595^{*}; ALP 94; ASLEF 31; ALD I 357;
NALR/ALRR; Olt. II MN pl. 40; Mar. IV MN pl. XLIX; Munt. Dobr. IV MN p. 98; Cris. IV 754.

Il. 464: [H] çitvēr, [l, l] çitvēr.

465: [H] çitvéri.

467: [H] čítvěř.

468: [II] ḡ^u-oi, ḡóia.

469: [*] ȝoi, ȝn tăt ȝoia.

483: în tată săptăm [k] în tată ~, da la noi măța
și méri.

484: [II] ḡ^u-oi, ḡ^u-óia.

493: [II] ž^uoi, ž^uóia.

582: [B] zoi, zóia.

586: [B] góĩ, góĩa.

615. (în toată) via

662: [σ] žoi, žóia.

III. În afara situațiilor consemnate ca atare, forma articulată „joia” a fost precedată în mai multe puncte de construcția „în toată ~”, în următoarele variante: în tăti ~: 467, 501, 554, 555; în tătă ~: 468, 488; în tătă ~: 482, 484; în tătă ~: 461; în tătă: 565; în tóti ~: 464.

CCXCI

Sunetul inițial în „joi”

1. **Prüfungsausschuss** (Prüfungsausschuss) ist ein Gremium, das die Aufgaben der Prüfungsausschüsse der Bundesländer wahrnimmt. Es besteht aus Vertretern der Bundesländer und der Bundesregierung.

2. **Prüfungsausschuss** (Prüfungsausschuss) ist ein Gremium, das die Aufgaben der Prüfungsausschüsse der Bundesländer wahrnimmt. Es besteht aus Vertretern der Bundesländer und der Bundesregierung.

3. **Prüfungsausschuss** (Prüfungsausschuss) ist ein Gremium, das die Aufgaben der Prüfungsausschüsse der Bundesländer wahrnimmt. Es besteht aus Vertretern der Bundesländer und der Bundesregierung.

4. **Prüfungsausschuss** (Prüfungsausschuss) ist ein Gremium, das die Aufgaben der Prüfungsausschüsse der Bundesländer wahrnimmt. Es besteht aus Vertretern der Bundesländer und der Bundesregierung.

5. **Prüfungsausschuss** (Prüfungsausschuss) ist ein Gremium, das die Aufgaben der Prüfungsausschüsse der Bundesländer wahrnimmt. Es besteht aus Vertretern der Bundesländer und der Bundesregierung.

6. **Prüfungsausschuss** (Prüfungsausschuss) ist ein Gremium, das die Aufgaben der Prüfungsausschüsse der Bundesländer wahrnimmt. Es besteht aus Vertretern der Bundesländer und der Bundesregierung.

7. **Prüfungsausschuss** (Prüfungsausschuss) ist ein Gremium, das die Aufgaben der Prüfungsausschüsse der Bundesländer wahrnimmt. Es besteht aus Vertretern der Bundesländer und der Bundesregierung.

8. **Prüfungsausschuss** (Prüfungsausschuss) ist ein Gremium, das die Aufgaben der Prüfungsausschüsse der Bundesländer wahrnimmt. Es besteht aus Vertretern der Bundesländer und der Bundesregierung.

9. **Prüfungsausschuss** (Prüfungsausschuss) ist ein Gremium, das die Aufgaben der Prüfungsausschüsse der Bundesländer wahrnimmt. Es besteht aus Vertretern der Bundesländer und der Bundesregierung.

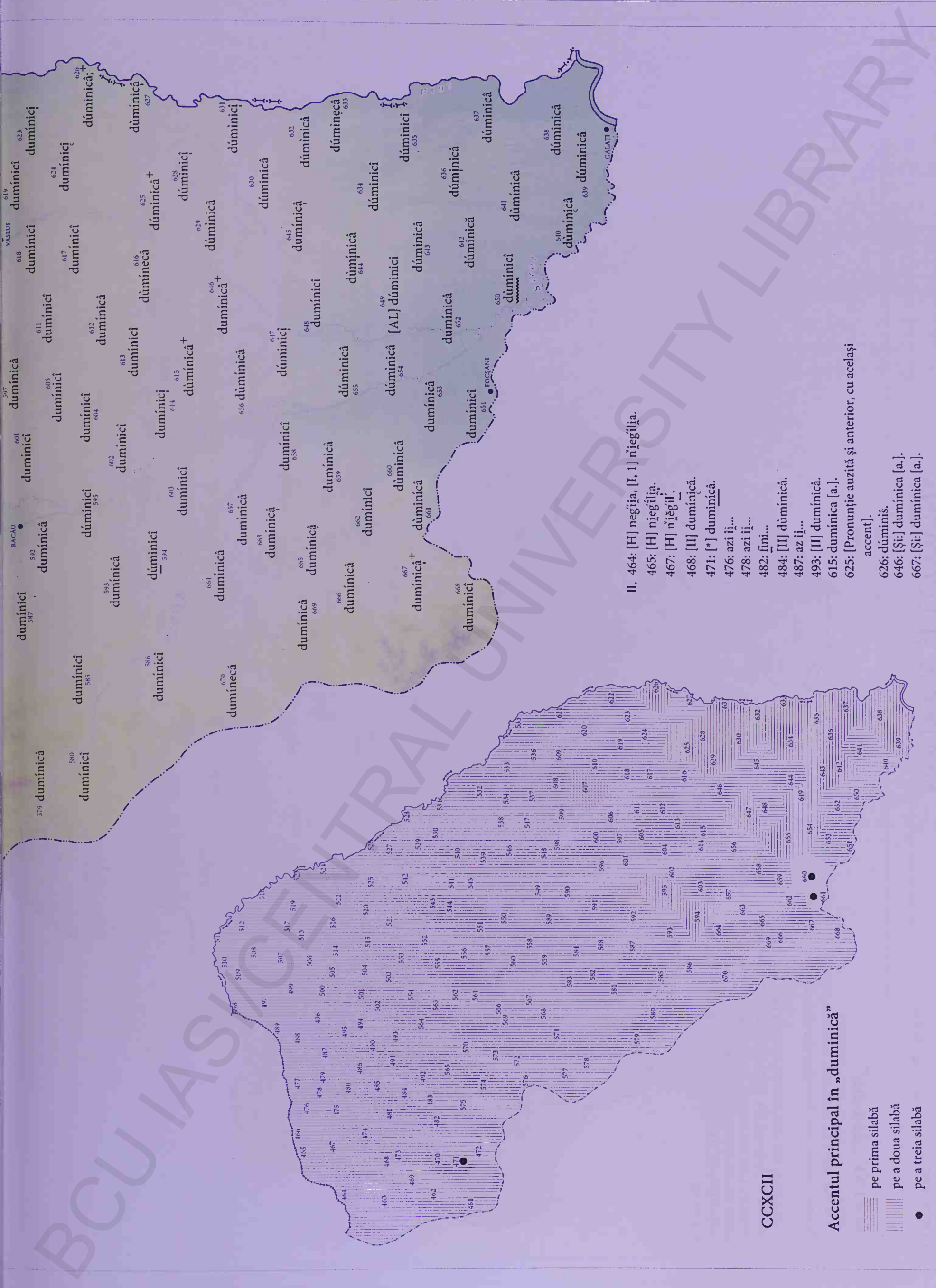
10. **Prüfungsausschuss** (Prüfungsausschuss) ist ein Gremium, das die Aufgaben der Prüfungsausschüsse der Bundesländer wahrnimmt. Es besteht aus Vertretern der Bundesländer und der Bundesregierung.

HARTA 489

[1535]

Cf. ALR III/ MN 110; ALDM III 1299; MALGI 237; ALF 405; AIS 335; ALPI 72; ALL 880, 882; ALG 838; ALMC 1430; ALChB 128; ALW I 129; ALA 609; ALC 653; ALAL 113; ALB 131; ALFC 100; ALIA 95; ALLR 825; ALN 595; ALP 97; ASLEF 31; ALD I 246; ALD II 340; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 41; Mar. IV MN pl. XLIX; Munt. Dobr. IV MN p. 98; Criș. IV 755.

CCXCII

Accentul principal în „duminică”

- pe prima silabă
- pe a doua silabă
- pe a treia silabă

II. 464: [H] negîia, [I, I] nîegîlia.

465: [H] nîegîliã.

467: [H] nîegîl'.

468: [II] duminică.

471: [*] duminică.

476: azi îi...

478: azi îi...

482: fîni...

484: [II] duminică.

487: az îi...

493: [III] duminică.

615: duminica [a.].

625: [Pronunție auzită și anterior, cu același accent].

626: duminis.

646: [Și:] duminica [a.].

667: [Și:] duminica [a.].

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 490

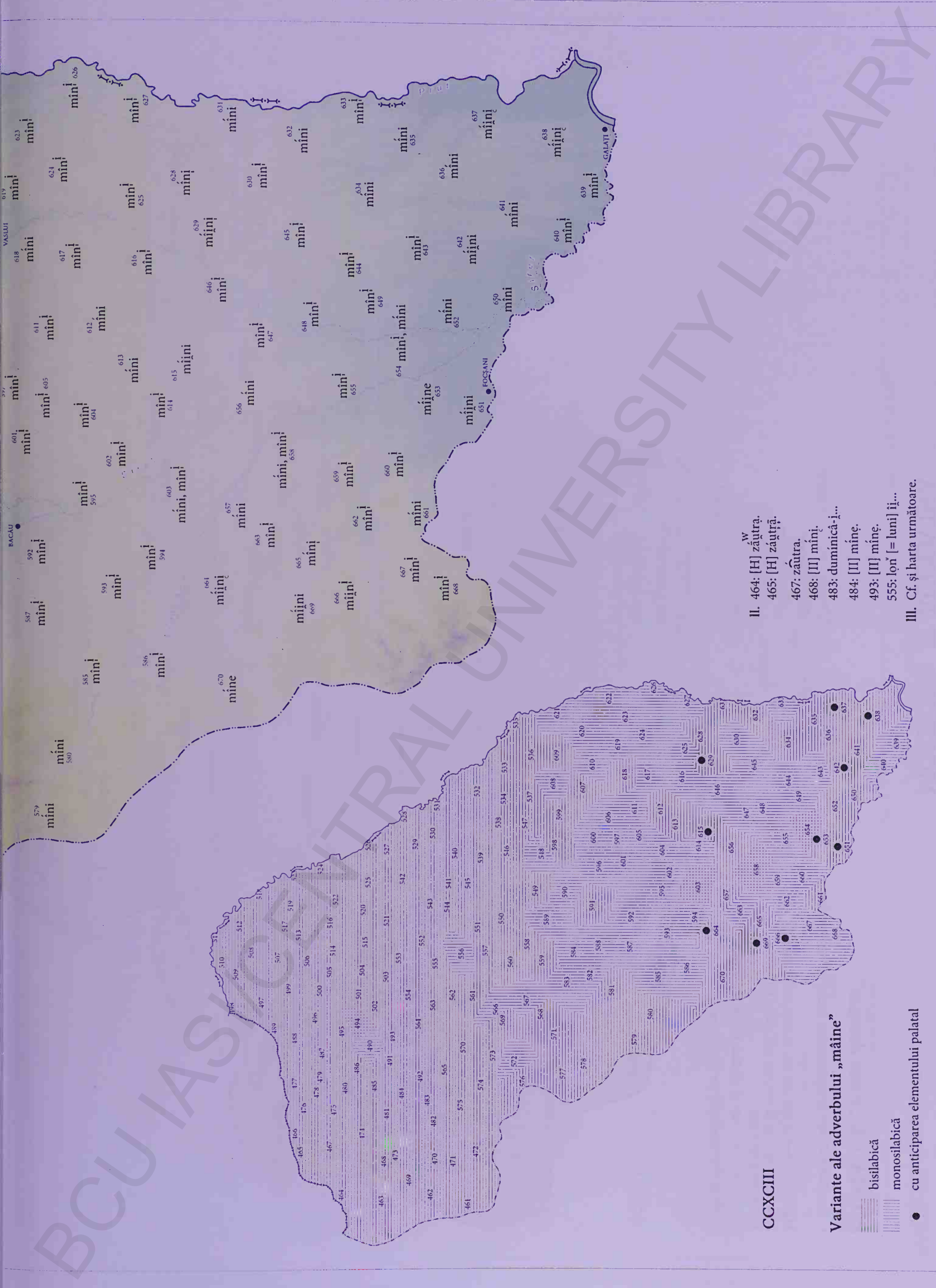
MÂINE „demain”

[1536]

I. [Întrebare indirectă] «Ieri» a fost... (s-a indicat ziua anterioară celei în care se efectuează ancheta). Dar... (s-a indicat ziua următoare) când zici că este?

Cf. ALR II s.n. 1631, 1654; ALM 79; ALDM III 1300; ALIs 364; MALGI 182; ALF 386; AIS 347, 1146; ALL 880, 1309*; ALG 1028; ALMC 1443, 1444; ALPO 186; ALW III 148; ALA 568, 650; ALC 612, 694; ALCo 462; ALAL 140; ALN 589; ALP 89; ASLEF 560, 562; ALD I 245; ALD II 640; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 41; Mar. IV MN pl. XLIX; Munt. Dobr. IV MN p. 100; Criș. IV 756.

CCXCIII

Variante ale adverbului „mîne”

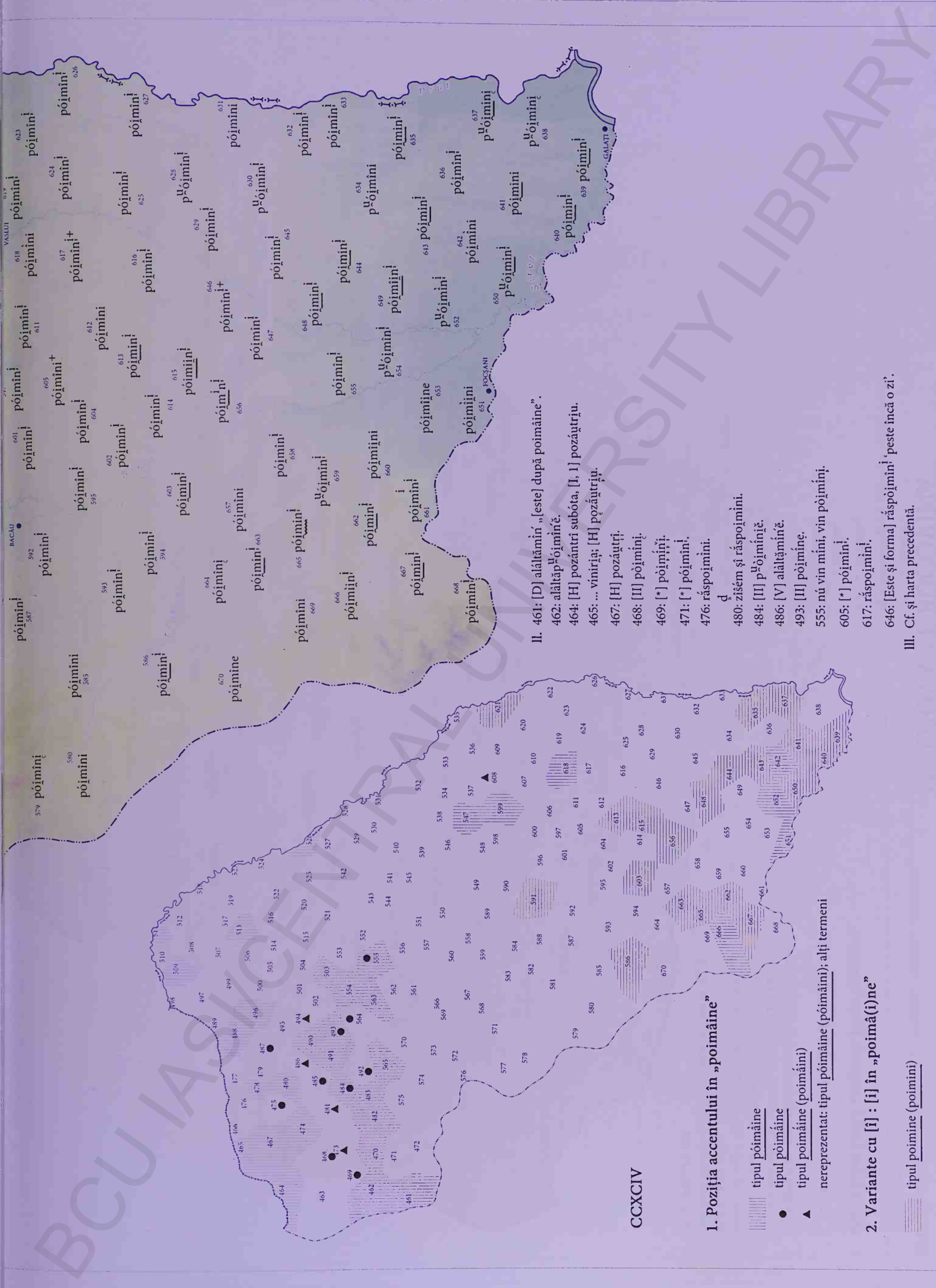
- ▬ bisilabică
- ▬ monosilabică
- cu anticiparea elementului palatal

- II. 464: [H] zău^wtră.
465: [H] zău^wtră.
467: zău^wtră.
468: [II] mîni.
483: duminică-^wi...
484: [II] mîne.
493: [II] mîne.
555: lön [= luni] i...
III. Cf. și harta următoare.

[1537]

- ALDM III 1301; ALIs 365; AIS 348; ALI 648; ALMC 1443,
1444; ALA 569; ALW III 149, 150; ALC 613; ALAL 140;
ASLEF 562; ALD II 644;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 41; Mar. III 649; Munt. Dobr.
IV MN p. 100; Criș. IV 757.

1. Poziția accentului în „poimăine”

- tipul pòimăine
- tipul pòimăine
- tipul pòimăine (pòimăini)
- nereprezentat: tipul pòimăine (pòimăini); alți termeni

2. Variante cu [î] : [i] în „poimă(i)ne”

- tipul poimaine (poimini)

II. 461: [D] alătămîn „[este] după poimăine”.

- 462: alătăp'ôimîn'ë.
- 464: [H] pozántrî subôta, [I, I] pozăutrîu.
- 465: ... vîniriă; [H] pəzăutrîu.
- 467: [H] pozăutrî.
- 468: [II] pòimînî.
- 469: [*] pòimînî.
- 471: [*] pòimînî.
- 476: răs-poimîni.
- 480: zîsēm și răs-poimîni.
- 484: [II] p'ôimînî.
- 486: [V] alătămîn'ë.
- 493: [II] pòimînë.
- 555: nû vin mîni, vin pòimînî.
- 605: [*] pòimînî.
- 617: răs-poimînî.

III. Cf. și harta precedentă.

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 492

ALALTĂIERI „avant-hier”

[1539]

1. [Întrebare indirectă] Dar înainte de ieri ce a fost?

Cf. ALRM II s.n. 589; ALDM III 1303; ALIs 365, cf. 366;

MALGI 183; ALF 78; AIS 350; ALL 1309; ALG 823;

ALMC 1440; ALPO 53; ALW III 144; ALA 6; ALC 5;

ALCo 128; ALAL 139; ALJA 87; ALP 87; ASLEF 561, cf.

562; cf. ALD I 380;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 41; Mar. IV MN pl. XLIX;

Munt. Dobr. IV 502.

SEARĂ, pl. (și art.) „(le) soir”

[1541]

1. [Întrebare indirectă] Când răsare soarele, spui că e dimineață; când apune, ce spui că se face?

WŁAD 49; cf. ALR II s.n. 766; ALM 212; ALDM III 1305; MADA 35; cf. ALIs 362; MALGI 187; ALF 1238, 1711; AIS 340; ALI 644; cf. ALC 1260; ALL 931; ALG 826, 833; ALNC 1433; ALPO 496; ALChB 193; ALW III 134; cf. ALA 368; cf. ALAL 148; ALB 211; ALBRAM 562; ALJA 69; cf. ALLR 828; ALN 585; cf. ALP 69; ASLEF 561; ALPA 174; ALD I 725; ALD II 127; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 41; Mar. IV MN pl. XLIX; Munt. Dobr. IV 503; Cris. IV 759.

SE CRAPĂ DE ZIUĂ (ind. prez. 3) „le jour point”

[1543]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că se întâmplă atunci când noaptea-i pe terminate și începe să se vadă?

ALR II s.n. 762; ALDM III 1307; ALF 1758; ALL 915; ALG 830; ALMC 1431; cf. ALChB 180; ALW 130; cf. ALC 615; ALAL 100, 101; cf. ALB 187; cf. ALCe 5-6; cf. ALFC 120; cf. ALJA 78; cf. ASLEF 7, 24; NALR/ALRR: Olt. II 308; Mar. III 648; Munt. Dobr. IV 504; Ban. III 512; Criș. IV 761.

II. 464: [Primul răspuns:] [ε] țsăriădi; [H] ɖor̥ di

ɖi, ɖor̥ju [a.], [l, l] zori.

465: [H] zoriɽi ɽe [pla.].

467: [H] na ɖoriăh.

468: z_ɖariɽ di ɖiua, [II] sâ ɖariɽ di ɖiua.

469: [*] sâ ɖarɽɽi d'i ɖiua, ɖori d'i ɖiua.

476: [*] ɖarɽ, aș sâ-șepi pilă ɖouă noăptia, vâra.

478: sâ prîndi-a sâ fâși ɖăua.

482: [*] si ɛniădă, „întai se genează puțin”
[distincția nu e, totuși, clară].

484: [II] sâ zăriɽɽi di ɖiua.

488: [Primul răspuns:] ai ɖăua.

492: sâ zărești di ɖiua.

493: [II] sâ luminiăză di ɖiua, sâ zăriɽɽi di ɖiua.

494: [Primul răspuns:] zori ɽi ɖiua.
502: in zori zili.
515: vin zoriɽi.

522: sâ luminiăză di ɖiua.

523: si crăpă zoriɽi.

524: răsăr zoriɽi.

526: si fâși ɖiua.

530: si crăpă di ɖiua.

531: [D] si ɛnești di ɖiua, [D] si crăpă di ɖiua.

535: si lunîniăzi.

536: si vârsi zoriɽi.

537: si crăpă di ɖiua, si ɛnești di ɖiua.

538: si crăpă di ɖiua.

540: si lunîniăză, [D] si ɛnești di ɖiua.

546: si zorești.

547: răsăr zoriɽi.

548: si lunîniădi di ɖiua.

561: sâ crăpă di ɖiua.

562: [Primul răspuns:] ɛni di ɖiua.

564: [Primul răspuns:] zori zili.

566: ij di cătră ɖiua.

632: [p] si cunuaști di ɖiua.

634: si crăcănijăzi di ɖiua [l].

638: [Seara:] amurzești.

643: s-o rîdicăt ɛana di ɖiua.

644: ~ di ɖiua.

645: si revărsă zoriɽi.

654: z^uor di zi.

657: si lunîniă.

658: [p] si revărsi zoriɽi.

662: [p] si lunîni.

663: si lumina, [k] si lunîniă.

664: [D] sâ crăpă dă ɖiua.

667: sâ crăcănăză di ɖiua [l].

668: țsepi si ɽi fâci ɛani, ~ si s-țenezi.

570: [V] țesi ɛana, si crăpi di ɖiua.

577: si crăpă di ɖiua.

579: ij ɛană di ɖiua.

580: si lumini di zi.

584: si ɛnești di ɖiua.

585: sâ luminiăzi.

586: zorești di ɖiua.

591: ij zor ɖe zi.

593: sâ crăpă di zi, țzori di zi.

597: si crăpă di ɖiua, si ɛnești di ɖiua, s-o lunîniăt
di ɖiua.

599: si ɛnești di ɖiua.

600: si ɛnești di ɖiua, ^uo ișit ɛana zili, si crăpi di
ɖiua.

601: si lunîniăzi.

604: si ɛnești di ɖiua.

605: si ɛnești di ɖiua.

606: si ɛnești di ɖiua.

607: ɛani di ɖiua.

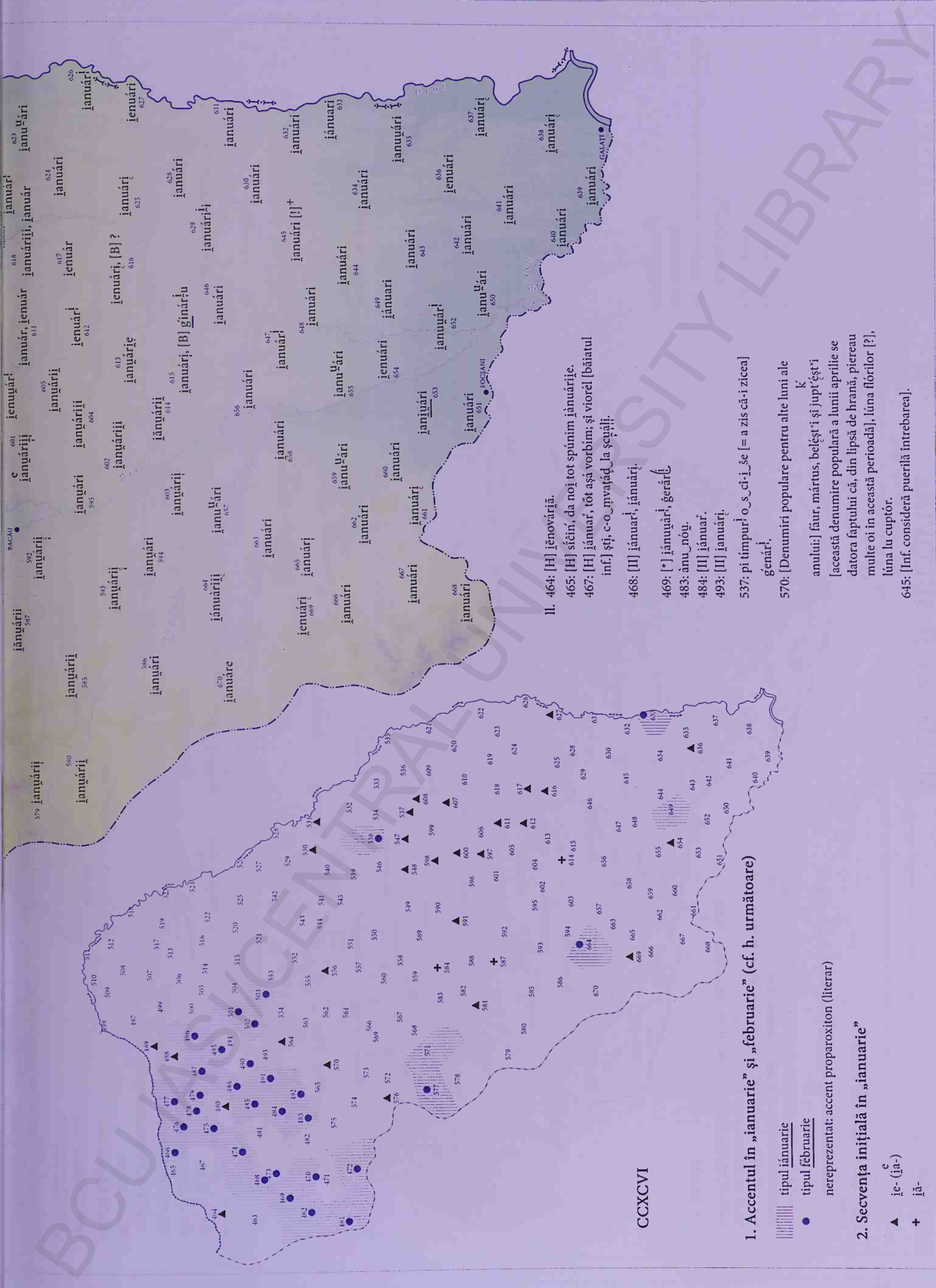
609: [σ] si ɛnești di ɖiua.

HARTA 495

[1545]

Cf. ALRM II s.n. 597; ALDM III 1309; cf. ALis 358; MALGI 219;
ALF 711; AIS 316; ALG 1045; ALMC 1422; ALPO 291; ALChB 99;
ALW III 108; ALAL 121; ALB 114; ALFC 90; ALJA 97; ALLR 805;
ALN 596*; ALP 107; ASLEF 31; ALD I 341;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 41; Mar. III 651; Munt. Dobr. IV 505.

CCXCVI

1. Accentul în „ianuarie” și „februarie” (cf. h. următoare)

- tipul ianuarie
- tipul februarie
- nereprezentat: accent proparoxiton (literar)

2. Secvența inițială în „ianuarie”

- ▲ ie- (ia-)
- + iă-

- Il. 464: [H] iēnovăriā.
465: [H] sîcîn, da noi tot spūnim iānuărije.
467: [H] iānuar, tōt așă vorbîm; și viorél [băiatul inf.] ști, c-o mvațād la șcūālî.
468: [II] iānuarî, iānuarî.
469: [*] iānuuārî, ġerārî.
483: ānu_nōu.
484: [II] iānuar.
493: [II] iānuarî.
537: pi tîmpurî o_s_cî-i_șe [= a zis că-i zicea] ġenārî.
570: [Denumiri populare pentru alte luni ale anului:] fāur, mār_tus, belēșt'î și jupt'ēșt'î [această denumire populară a lunii aprilie se datora faptului că, din lipsă de hrană, piereau multe oi în această perioadă], lūna florilor [?], lūna lu cuptōr.
645: [Inf. consideră puerilă întrebarea].

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 496

FEBRUARIE „février”

[1546]

I. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1545: Care sunt lunile anului?]

Cf. ALRM II s.n. 598; ALDM III 1310; cf. ALIs 358; MALGI 220; ALF 562; AIS 317; ALL 869; ALG 1046; ALMC 1422; ALChB 102; ALW III 109; ALAL 122; ALB 115; ALFC 90; ALJA 98; ALLR 806; ALN 596; ALP 108; ASLEF 31; Mill 195; ALTF 150; ALD I 275; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 42; Mar. III 652; Munt. Dobr. IV 506.

II. 461: [B] făur.

462: [V] fă^uor.

464: [H] fîebruăriă.

465: noj aișă luăm [= spunem] pi româniștî;

ianuări, februări, mărițî; [H] fîebruări.

467: [H] fîebruar.

468: [II] fîebruarî, făur.

469: [*] fîebruări, făor.

471: [*] febrî-ări.

474: nûma di fîebruarî să tîem țigani; nis n-ôo

535: [B] fáður; [B] gínar 'ianuarie'.

luna țiganului

611: [B] faurár.

664: îi zice şi luna tiganului; "- Câte luni are iarna, măi țigane? - Trei, cucoane! - Care sunt? - Ianuarie, martie, martie... [se teme să numească luna februarie, pentru că este geroasă!].

MARTIE „mars”

[15.47]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1545: Care sunt lunile anului?]

Cf. ALRM II s.n. 599; ALM 188; ALDM III 1311; cf. ALIs 358; MALGI 221; ALF 821; AIS 318; ALL 870; ALG 1047; ALMC 1423; ALChB 104; ALW III 110; ALA 923; ALC 968; ALAL 123; ALB 116; ALCe 1157; ALFC V; ALJA - L5; ALLR 807; ALN 596*; ALP 109; ASLEF 32; ALD I 435; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 42; Mar. IV MN pl. L; Munt. Dobr. IV 507.

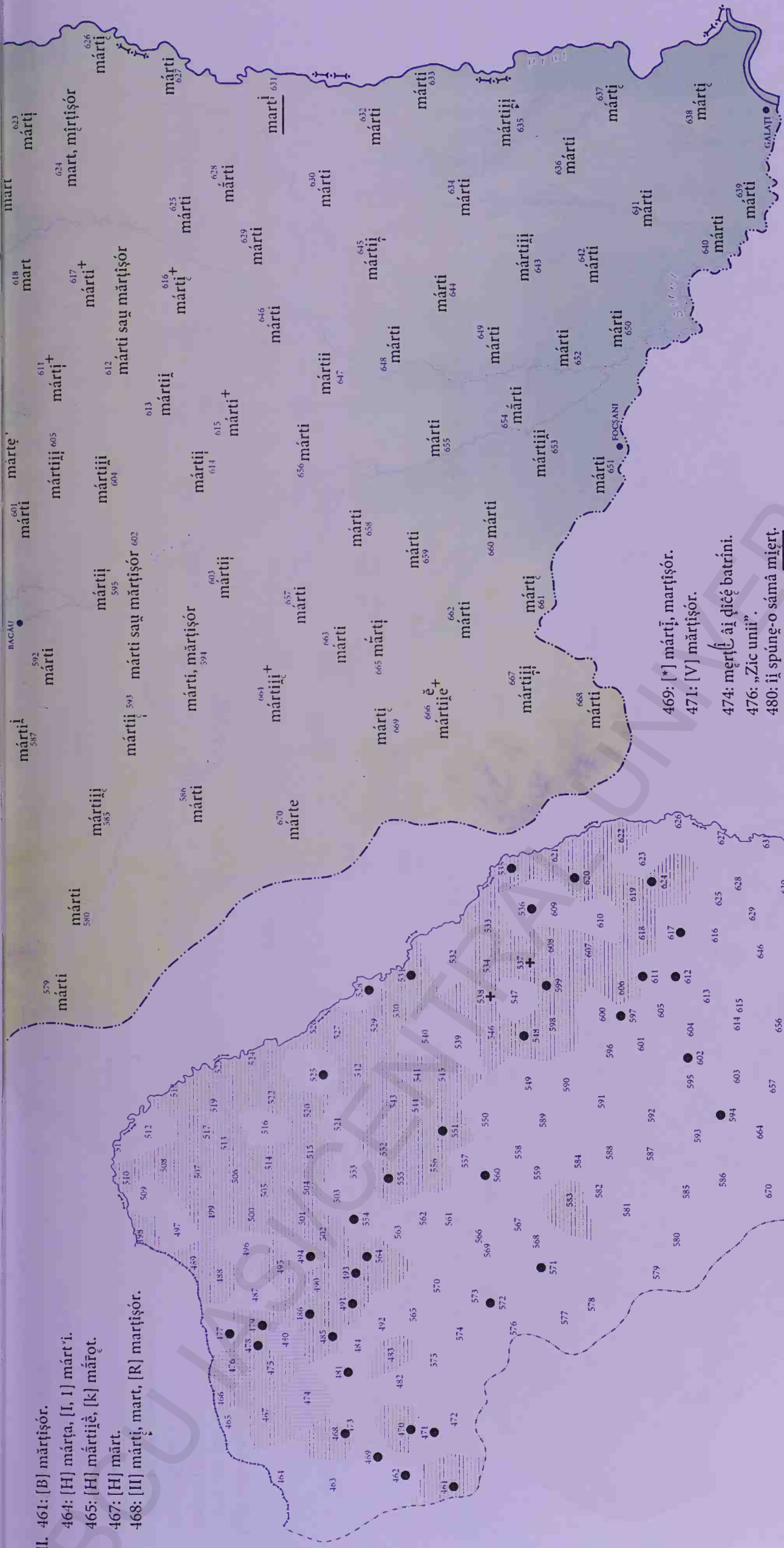
II. 461: [B] mărțișor.

464: [H] mărta, [I, I] mărți.

465: [H] mărțiș, [k] mărș.

467: [H] măr.

468: [II] mărți, mart, [R] mărțișor.

CCXCVIII

1. Prezența variantelor populare „mart” și „mărțișor”

- mart
- mărțișor

2. Nume populare ale lunii martie

- mărțișor (luna lui ~, luna mărțișorului/mărțișoarelor)
- mărțișor

469: [*] mărți, mărțișor.

471: [V] mărțișor.

474: mărțișor, mărțișor.

476: „Zic unii”.

480: îi spunea-o sâmbă mărțișor.

484: [II] mărți.

485: [V] luna lu mărțișor.

486: [V] mărțișor.

488: „fide-mart zice țiganul, adică vine primăvara”.

493: [V] mărțișor, [II] mărțișor.

523: Țes florile.

531: „Și mărțișor”.

535: [B] „și mărțișor”.

536: „Și mărțișor”.

537: mărțișor, il diznerdă; el și ploaia, și năze.

538: luna lu mărțișor.

548: luna lu mărțișor.

552: trăistă-n băț (nu-î nis iarnă, nis vără).

555: îi mai zăși mărțișor.

566: ~ zimbitor.

597: luna mărțișorilor: „era obiceiul să se pună mărțișoare în Țept, la gât, la mână; se pun mărțișoare pentru ca să nu se pârlească fetele și băieții de vânt, primăvara, de soare, vara, să rămâi alg, frumós”.

599: [D] luna lu mărțișor.

611: luna mărțișorului: „se poartă mărțișor la mână ca să nu se pârlească vara [la soare]”.

615: [B] mărți.

616: [B] trăistă-n băț [cu referire la faptul că în luna martie oamenii încep lucrul câmpului].

617: luna mărțișorului.

620: [B] mărțișor.

664: luna lui poftim „ii poftea pe băieți, oameni, la treabă, la boieri”.

666: [Ușor emfatic].

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 498

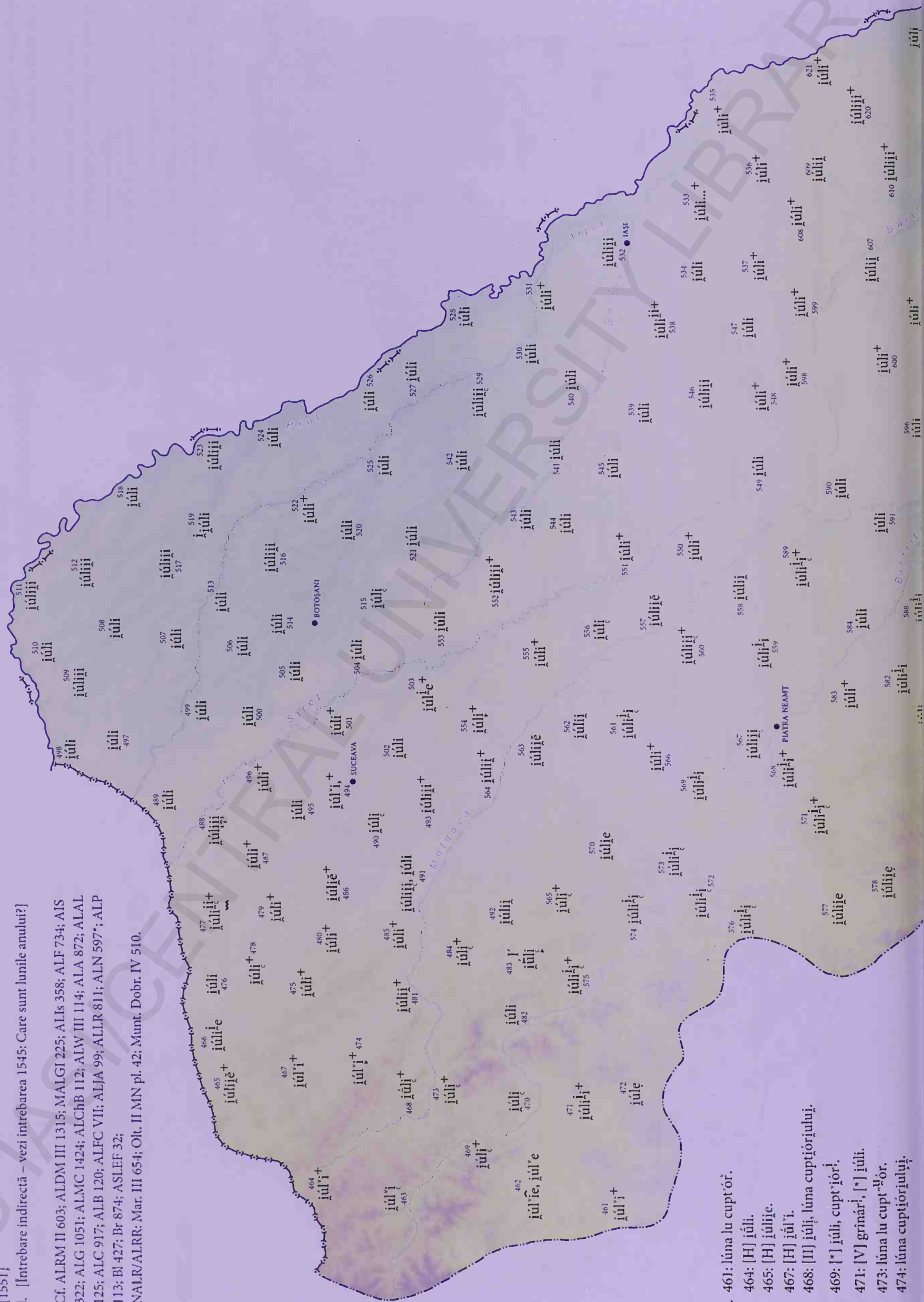
JULIE „juillet”

[155]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1545: Care sunt lunile anului?]

Cf. ALRM II 603; ALDM III 1315; MALGI 225; ALIs 358; ALF 734; AIS 322; ALG 1051; ALMC 1424; ALChB 112; ALW III 114; ALA 872; ALAL 125; ALC 917; ALB 120; ALFC VII; ALJA 99; ALLR 811; ALN 597*; ALP 113; Bl 427; Br 874; ASLEF 32;

NALR/ALRR: Mar. III 654; Olt. II MN pl. 42; Munt. Dobr. IV 510.

11. 461: lúna lu cupt'ór.

464: [H] íúli.

465: [H] iúlije.

467: [H] iúl' i.

468: [II] iúli, lúna cuptóriului.

469: [*] iúli, cupt'íorí.

471: [V] grînár¹, [*] iúli.

473: lúna lu cupt^uór.

474: lúna cuptióriului.

AUGUST „aout”

[1552]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1545: Care sunt lunile anului?]

Cf. ALRM II 604; ALDM III 1316; MALGI 226; ALF 47; AIS 323; ALL 873; ALG 1052; ALMC 1425; cf. ALPO 33; ALChB 114-115; ALW III 115; ALA 22; ALC 25; ALAL 126; ALB 121; ALFC 92; ALJA 100; ALLR 812; ALN 597*; ALP 114; ASLEF 32;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 42; Mar. IV MN pl. I; Munt. Dobr. IV MN p. 116; Criș, IV 764.

II. 463: [D] agúst.

464: [H] a₈g₈st.

465: [H] augusti

466: lúna lu cupt^u órí, a lu iúlii sau áugust.

467: [H] august.

468: ^kcupt'orîũ [a.].

469: [*] augúst.

471: [V] cuptór, [*] agúst.

- 476: luna lu cupt'órĭ.
481: gustár.
484: [II] ágústĭ, lúna lu cupt'órĭ, „[este] și jumătate din iulie”.
486: [V] grinár.
487: lúna gústulu.
488: lúna cupt'órĭlu.
491: cupt'órĭ.

493: [V] gustár, [II] águst.

494: lúna lu cupt'órĭ.

531: [B] águst.

533: águst.

537: águst.

548: águst; águsťĭ „[=] mascați la Anul Nou, mai voinici, [care trebuiau] să se ducă înainte la oameni să vadă dacă-i primesc; fac parte din bánti; bánt’”.

551: gustárĭ, ĭsěpĭ și gušťĭ din puămi.

554: lúna frúct'ilor.

555: fińci guj din tuăti bucătĭlĭ cări sun_tuămna.

560: gustătór.

563: lúna lu cupt'órĭ.

565: [Inf. a spus imediat numele lunii următoare].

566: [B] águst.

572: cupt'ór.

610: águst.

611: [B] águst.

616: [În ancheta pentru etnotexte s-a obținut și forma:] ágost.

617: [B] águst.

620: ágost.

621: águst, [B] lúna sĭntămăřĭi.

627: [Ulterior:] águsti.

630: [Anterior:] águst.

633: [*] águst.

635: [Pentru inf., înțelesul ar fi că: au gust (toate fructele)].

649: [În alt context:] águst.

665: [Și:] águst [răspuns obținut în vorbire liberă].

CCC

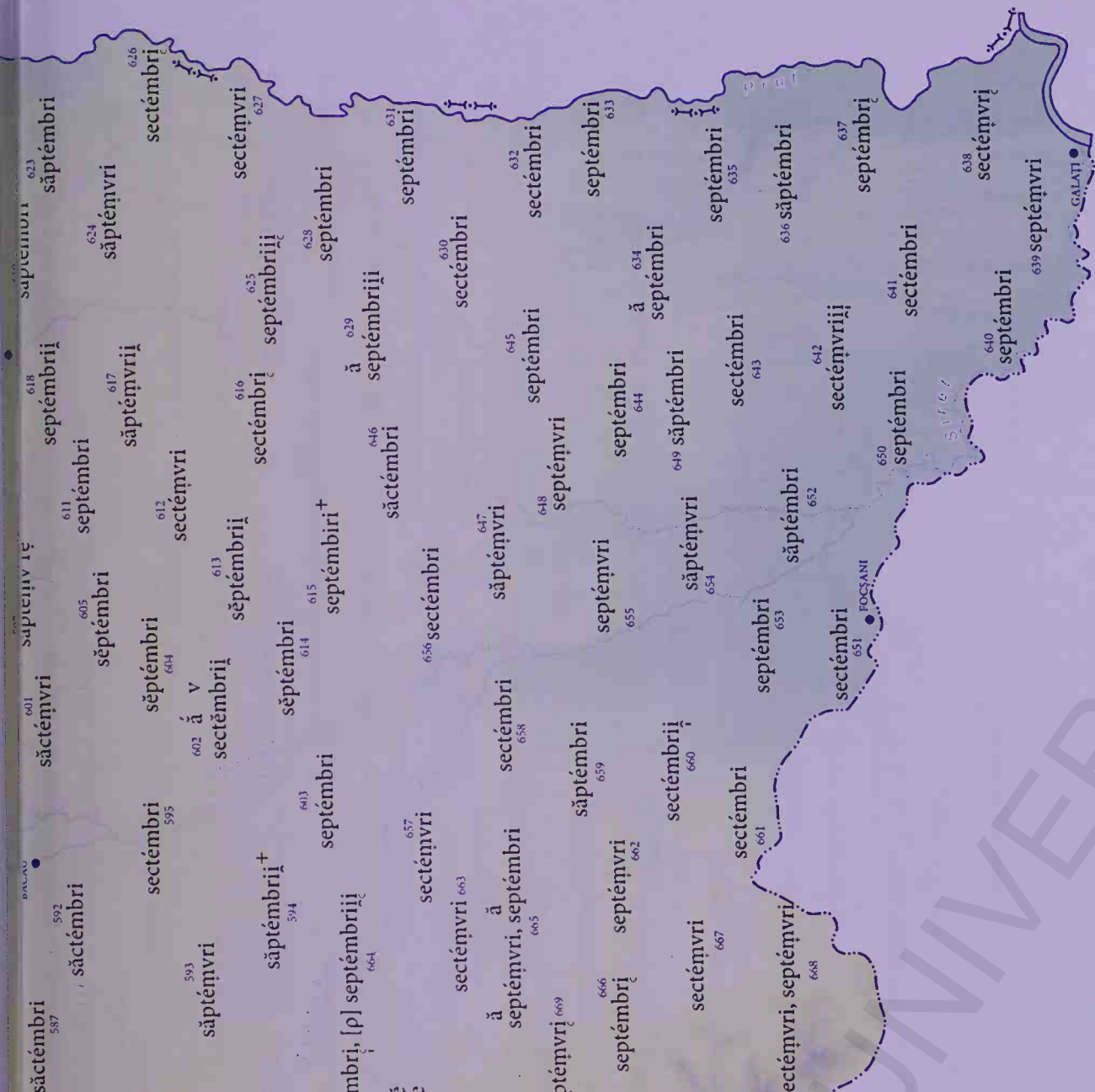
Accentul în subst. „august”

- pe prima silabă (águst și var.)
pe ultima silabă (augúst și var.)

[1553]

Cf. ALRM II 605; MALG 227; ALDM III 1317; ALF 1220; AIS 324; ALG 1053; ALMC 1426; cf. ALChB II 14; ALW III 116; ALA I 137; ALC II 186; ALAL 127; ALB 122; ALFC VII; ALLR 813; ALN 597; ALP 115; ASLEF 32; ALPA 193; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 43; Mar. III 655; Munt. Dobr. IV 511, Criș. IV 765.

CCCC

[pt] : [ct] in „septembrie”

[pt]
[ct]

- II. 464: [H] septiemvar.
465: [H] septiemvrije.
467: [H] sictiebari.
468: [II] septembri.
469: [*] sectemvri, indrea.
481: rapcuni.
484: [II] sectembre.
493: [II] septembri.
523: si c^uoc puamili.

- 526: am auzit la batrinⁱ zicind vini^{se}r
[‘luna vinului’].
536: [B] brumurel, sici kici bruma.
538: [B] sactembrije.
551: brumarⁱ.
552: iara iseputu anulu.
594: brumar.
615: [B] sactemvri.
621: „sictiriⁱ in c^uasi, ca se racoreste”.

PRIMĂVARĂ, pl. »printemps»

[1559]

1. [Întrebare indirectă] După iarnă se face...?

Cf. ALR II s.n. 589, 1835; MALGI 161; ALDM III 1323; ALIs 354; ALF 1093; AIS 311; ALL 865; ALG 1055; ALMC 1419; ALChB 93; ALW III 100; ALA 1067; ALC 1115; ALAL 87; ALB 108; ALFC 85; ALJA 103; ALLR 801; ALN 598; ALP 101; ASLEF 33, 504; ALD II 637; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 43; Mar. IV MN pl. L; Munt. Dobr. IV MN p. 128; Criș. IV 767.

TOAMNĂ, pl. „automne”

[1561]

1. [Întrebare indirectă] După vară se face... ?

Cf. ALR II s.n. 590; ALDM III 1325; MALGI 163; ALIs 356; ALF 75; AIS 313; ALL 867; ALG 839, 1058; ALMC 1420; ALChB 94; ALW III 102; ALA 1159; ALC 1207; ALCo 123; ALAL 89; ALB 109; ALFC 87; ALJA 105; ALLR 803; ALN 598*; ALP 103; ASLEF 33; ALD I 49; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 44; Mar. IV MN pl. 126.

CCIII

Pluralul subst. „toamnă”

- bisilabic (tipul toamne)
- monosilabic (tipul tomni)

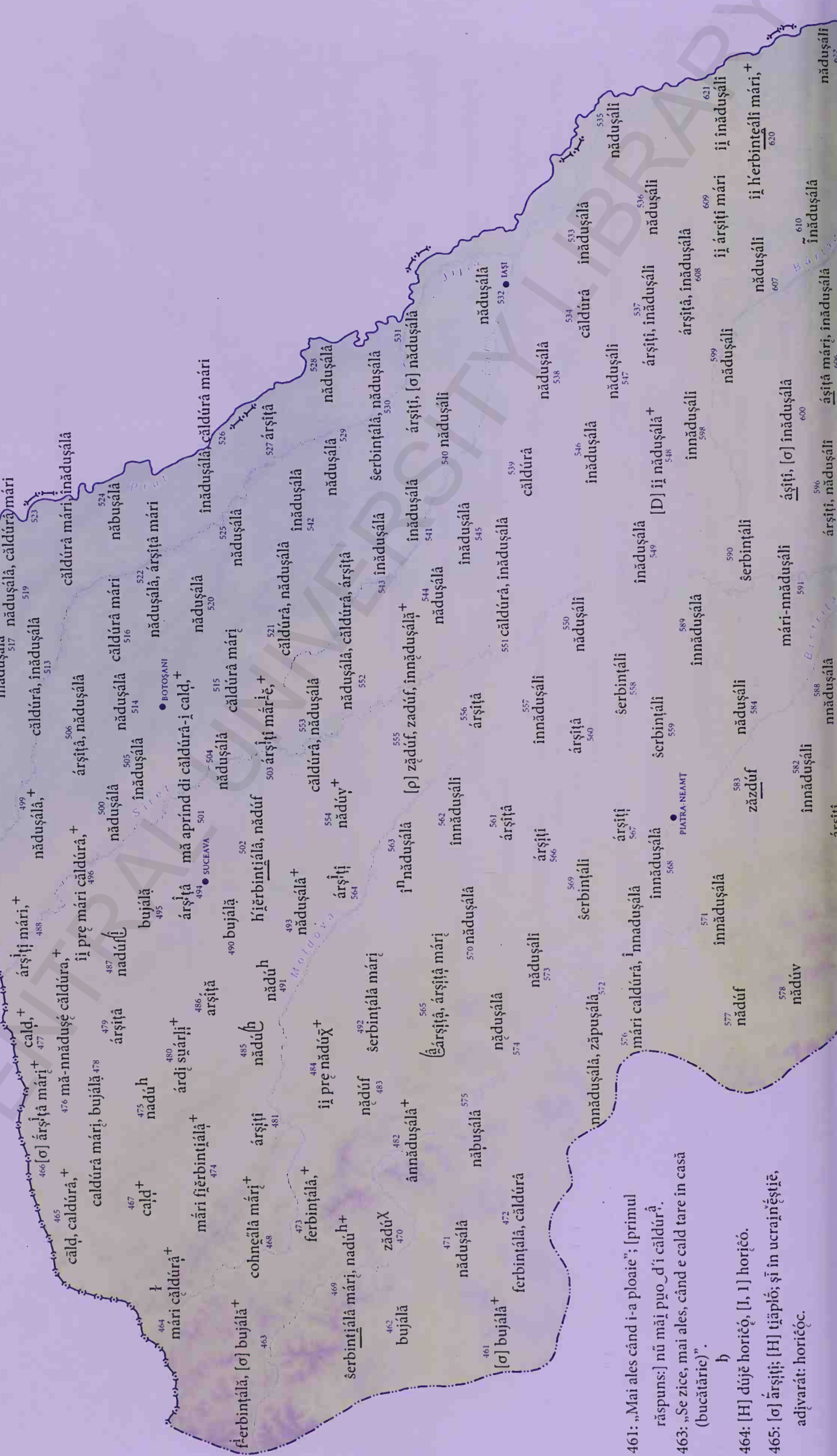
- II. 464: [H] ősün; dvi ősünj.
465: [H] ősün; dvi, trę ősünj; bilşă ősünjü.
467: [H] ősün; dvi ősünj.
468: [II] toamnă; tomn.
469: [*] tuamnă; tomn.
477: [Primul răspuns:] tuamna [a.].
482: [II] tuamnă; t^uomn.
487: tomn.
493: [II] tuamnă; t^uomn.
501: [Primul răspuns:] toamna [a.].
518: [k] tomn.
537: [k] tomn.
605: [I] tomn.
606: tomn.
646: [k] tuamnă.

ZĂDUF „canicule”

[1563]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că e vara când arde soarele tare, încât de-abia răsuflă?

ALR II s.n. 1502; ALDM III 1327; ALF 223, 1115; ALL 827; cf. ALMC 9;
cf. ALG 1025; cf. ALW III 25-28; ALAL 14; cf. ALJA 5-7; ALLR 7; cf. ALP
11, 14; ASLEF 12, cf. 27; ALD I 92, 93;
NALR/ALRR: Olt. II 310; Mar. III 660; Munt. Dobr. IV 516; Ban. III 514.

- II. 461: „Mai ales când i-a ploaie”; [primul răspuns:] nŭ mŭi puo_d’i cãldurã.
463: „Se zice, mai ales, când e cald tare în casă (bucătărie)”.
464: [H] dujê horicô, [I, I] horicô.
465: [σ] ărșîțî; [H] tiăplô; și în ucrainêștîe, adivarat: horicôc.

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 504

1) ȘASE „six”; 2) ȘAPTE „sept”

[1567], [1568]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1564: Numără, te rog, de la unu înainte.]

Cf. ALR II s.n. MN 1764; ALDM III 1331, 1332; MALGI 249, 250; ALIs 294; ALM 19; ALF 1219; AIS 287; ALMC 1878; AIS 286; ALB 1750; ALJA 1628, 1629; ALD I 719, 733; NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 38; Mar. IV MN pl. Li; Munt. Dobr. IV MN p. 106.

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 505

UNSPREZECE „onze”

[1572]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1564: Numără, te rog, de la unu înainte.]

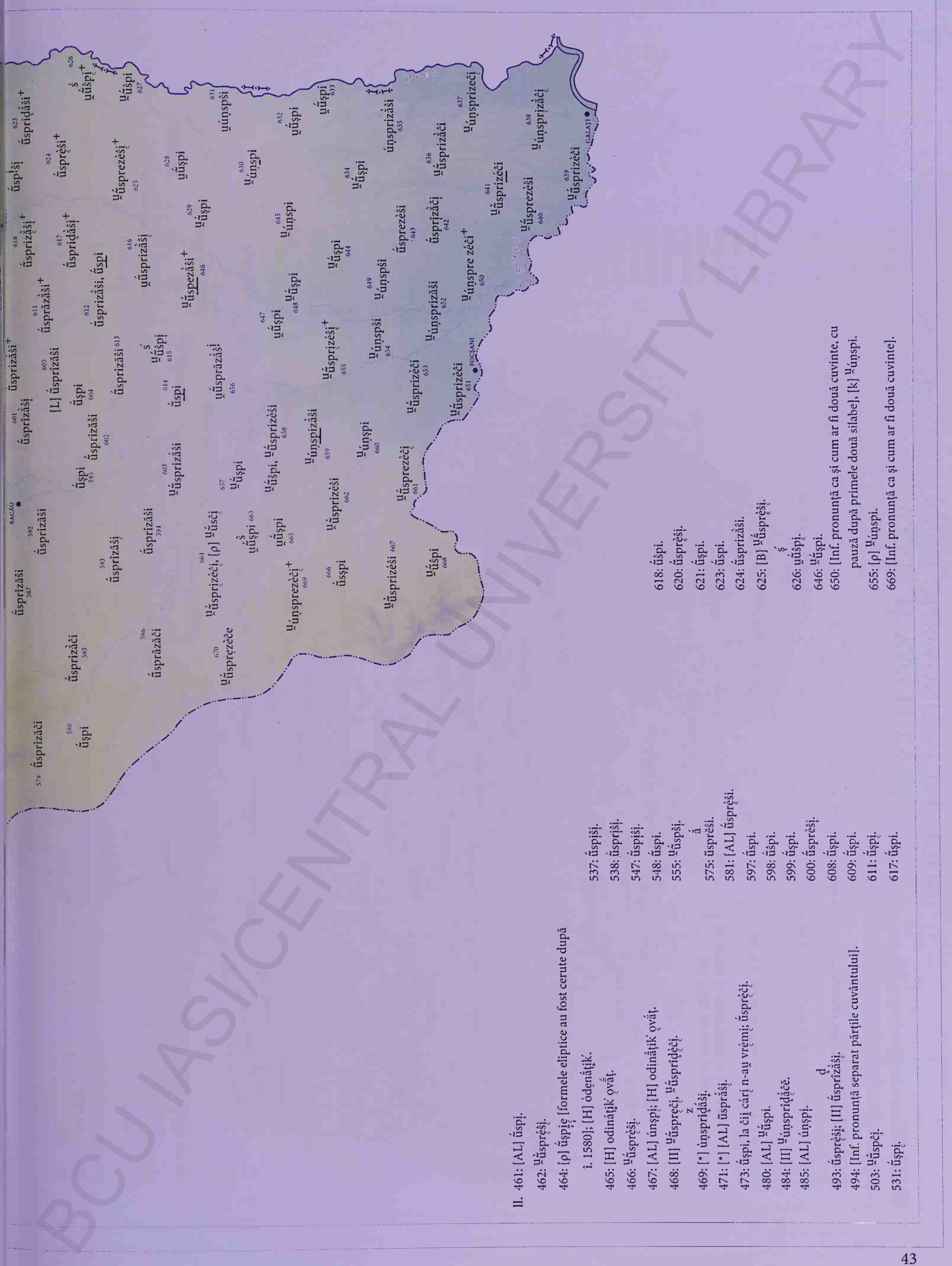
ALDM III 1336; MALGI 254; ALM 452; AIS 289; ALF 943;

ALMC 1878; ALJA 1631; ALD I 830;

NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 39; Mar.

IV MN pl. LI; Munt. Dobr. IV 517.

II. 461: [AL] ũspi.

462: ʔũsprẽșĩ.

464: [p] ũșpię [formele eliptice au fost cerute după

i. 1580]; [H] òdenátĩk.

465: [H] odinátĩk ȳvát.

466: ʔũsprẽșĩ.

467: [AL] únșpi; [H] odinátĩk ȳvát.

468: [II] ʔũsprẽșĩ, ʔũsprĩđẽșĩ.

469: [*] únșprĩđášĩ.

471: [*] [AL] ũsprášĩ.

473: ũșpi, la ȇi; cářĩ n-au vrẽmĩ; ũsprẽșĩ.

480: [AL] ʔũșpi.

484: [II] ʔúnșprĩđáȇ.

485: [AL] únșpi.

493: ũsprẽșĩ; [II] ũsprĩžášĩ.

494: [Inf. pronunȃ separat părȃile cuvântului].

503: ʔũspȇĩ.

531: ũșpi.

537: ũspișĩ.

538: ũsprĩșĩ.

547: ũspișĩ.

548: ũspi.

555: ʔũspșĩ.

575: ũsprẽșĩ.

581: [AL] ũsprẽșĩ.

597: ũspi.

598: ũșpi.

599: ũșpi.

600: ũsprẽșĩ.

608: ũșpi.

609: ũșpi.

611: ũșpi.

617: ũșpi.

618: ũșpi.

620: ũsprẽșĩ.

621: ũșpi.

623: ũșpi.

624: ũsprĩžášĩ.

625: [B] ʔũsprẽșĩ.

626: ʔũșpi.

646: ʔũșpi.

650: [Inf. pronunȃ ca și cum ar fi douȃ cuvinte, cu

pauzȃ dupȃ primele douȃ silabe], [k] ʔúnșpi.

655: [p] ʔúnșpi.

669: [Inf. pronunȃ ca și cum ar fi douȃ cuvinte].

DOISPREZECE „douze”

[1573]

I. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea I564: Numără, te rog, de la unu înainte.]

ALDM III 1337; MALGI 255; cf. ALIs 295; AIS 290;

ALDI 240;

NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 39;

Mar. IV MN pl. LI; Munt. Dobr. IV MN p. 130.

II. 461: [AL] dóispi.

462: ... uoi.

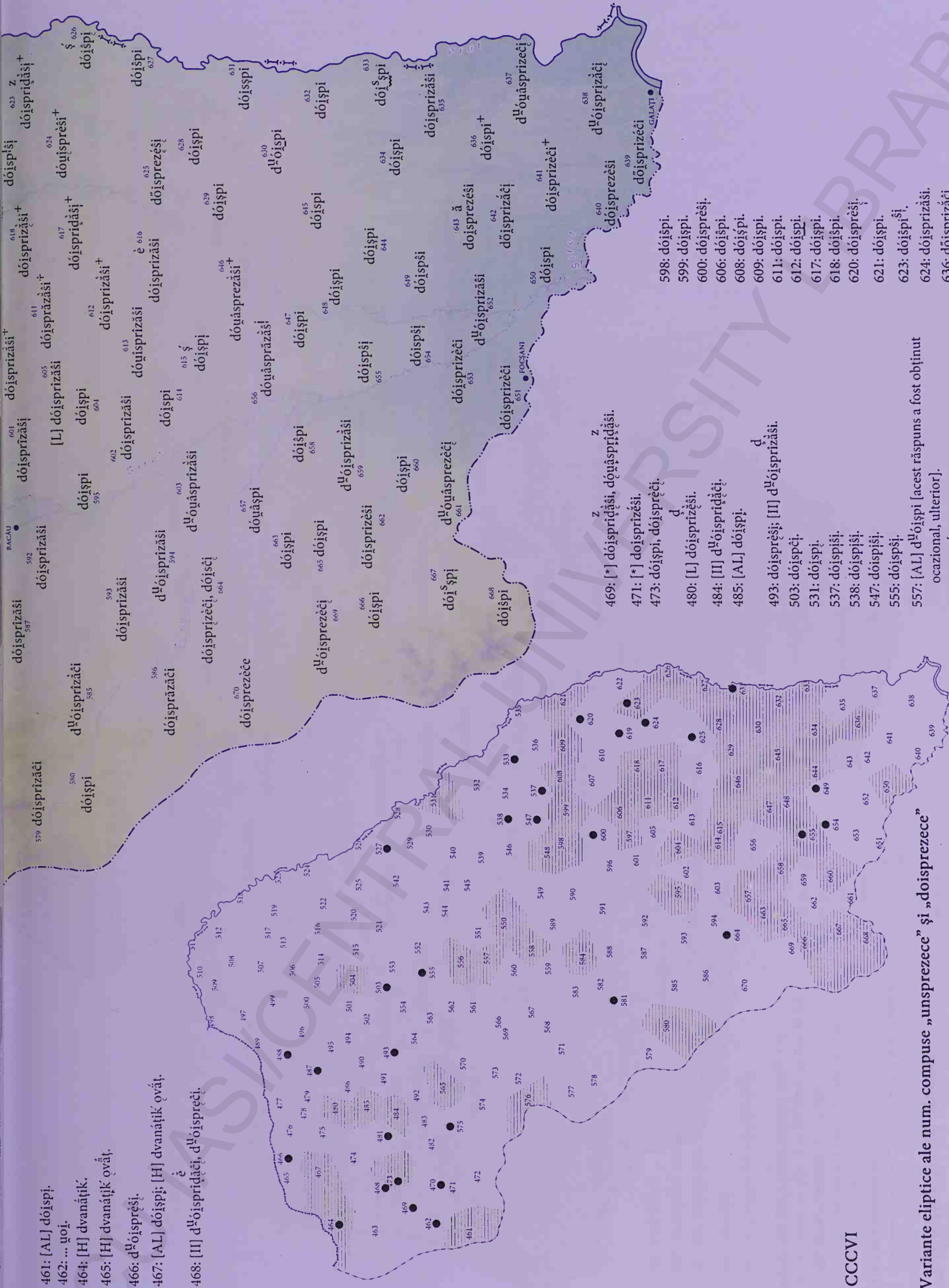
464: [H] dvanátik'.

465: [H] dvanátik' ovát.

466: d^uóispreši.

467: [AL] dóispi; [H] dvanátik' ovát.

468: [II] d^uóispridáci, d^uóispreči.

CCCVI

Variante eliptice ale num. compuse „unsprezece” și „doisprezece”

- forme cu elipsa totală a elementului «zece»: *unșpe*, *unsspe*, *doispe*, *doisspe* etc.
- forme cu elipsa parțială a elementului «zece»: *unspce*, *unsprece*; *doispce*, *doispcece* etc.

- 469: [*] dóispridáci, dóuâspridáci.
471: [*] doisprizéši.
473: dóispi, dóispreči.
480: [L] dóisprizéši.
484: [II] d^uóispridáci.
485: [AL] dóispi.
493: dóispreši; [II] d^uóisprizáci.
503: dóispci.
531: dóispi.
537: dóispși.
538: dóispși.
547: dóispși.
555: dóispși.
557: [AL] d^uóispi [acest răspuns a fost obținut ocazional, ulterior].
575: doispraši.
597: dóispi.
598: dóispi.
599: dóispi.
600: dóispreši.
606: dóispi.
608: dóispi.
609: dóispi.
611: dóispi.
612: dóispi.
617: dóispi.
618: dóispi.
620: dóispreši.
621: dóispi.
623: dóispși.
624: dóisprizáci.
636: dóisprizáci.
641: dóuâsprizéči.
646: dóișpi.

HARTA 507

[1574]

ALDM III 1338; MALGI 256; ALF 1328; AIS 291;

NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 39;

PAISPREEZE „quatorze”

[1575]

l. l. [Întrebare indirectă -- vezi întrebarea 1564: Numără, te rog, de la unu înainte.]

ALDM III 1339; MALGI 257; ALF 1111; AIS 292;

ALMC 1879; ALA 400; ALC 446; ALJA 1632; ALDI 1645;

NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 40; Mar. IV

MN pl. LI; Munt. Dobr. vol. IV MN p. 110.

CINCISPREZECE „quinze”

[1576]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1564: Numără, te rog, de la unu înainte.]

ALDM III 1340; MALGI 258; ALF 1124; AIS 293; ALMC 1879; ALPO 463; ALJA 1633; ALD I 650;
NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 40; Mar. IV MN pl. LI; Munt. Dobr. IV MN p. 112.

- II. 461: [AL] cînsprî.
464: [H] pîetnâik.
465: [H] pîitnâik' ovât.
467: [H] pîetnâik' ovât.
468: [II] cîsprîdîcî, cîsprîcî.
469: [*] cînsprîdîcî.
473: cînsprîdîcî, cînsprîcî.
480: [AL] cîsprî.
484: [II] cînsprîdîcî.
485: [AL] cîsprî.
493: cîsprî; [II] cîsprîdîcî.
494: cîsprîdîcî.
503: cîsprîcî.
531: cîsprî.
537: cîsprî, cîsprî.
538: cîsprî.
547: cîsprî.
548: cîsprî.
564: cîsprî.
575: cîsprî.
597: cîsprî.
598: cîsprî.
599: cîsprî.
600: cîsprî.
606: cîsprî.
608: cîsprî.
609: cîsprî.
611: cîsprî.
612: cîsprî.
617: cîsprî.
618: cîsprî.
620: cîsprî.
621: cîsprî.
623: cîsprî.
624: cîsprî.
662: [*] cîsprîcî.

SAISPREZECE „seize”

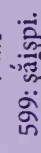
[1577]

1.1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea I564: Numără, te rog, de la unu înainte.]

ALDM III 1341; MALGI 259; ALF 1212; AIS 294; ALMC 1879;
ALJA 1633; ALD I 713;
NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 40; Mar. IV
MN pl. LI-LII; Munt. Dobr. IV MN p. 112.

471: [*][AL] şaişpi.

652: şaisprizâşi.

Varianțe eliptice ale num. compuse «cincisprezece» și «șaisprezece»

● forme cu elipsa parțială a elementului «zece»: cinspce, cinspce, saispce, saispce etc.

HARTA 511

[1578]

ALDM III 1342; MALGI 260; ALF 415; AIS 295; ALMC 1879; ALA 606; ALC 650;
ALD I 228;
NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 40-41; Mar. IV MN pl. III;
Munt. Dobr. IV 518.

- II. 461: [AL] *şapt'ispi*.
463: *şapt'ispe*.
464: [H] *şimnătîk*.
465: [H] *şimnătîk' ovăt*.
467: [H] *şimnătîk' ovăt*.
468: [II] *şéptisprîdăci, şéptisprêci*.
469: [*] *şaptisprîdăşi*.
471: [*] *şaptisprizêşi*.

CCCIX

Variante ale num. compus «şaptesprezece»

- forme cu 3 silabe: *şaptispe, şaptisprece* etc.
forme cu 4 silabe: *şaptisprece, şapsprezece* etc.

- 473: *şaptisprîdăci, şapt'ispcî*.
480: [AL] *şaptispi*.
484: [II] *şaptisprîdăci*.
485: [AL] *şapt'ispi*.
493: *şaptispreşi; [II] şaptisprîzăşi*.
494: [L] *şapt'isprădăşi*.
503: *şaptispsê*.
531: *şaptispi*.
537: *şaptispi*.
538: *şaptispi*.
547: *şaptispi*.
548: *şaptispi*.
562: [AL] *şapt'isprîzăşi*.
597: *şaptispi*.
598: *şaptispi*.
599: *şaptispi*.
600: *şaptispreşi*.
606: *şaptispi*.
608: *şaptispi*.
609: *şaptispi*.
611: *şaptispi*.
612: *şaptispi*.
617: *şaptispi*.
618: *şaptispi*.
620: *şaptispreşi, şapspreşi*.
621: *şaptispi*.
623: *şaptispi*.
624: *şaptispi*.

III. În punctele 494 (notă), 495 şi 503, inf. au făcut o pauză mai mare înaintea rostirii elementului component «zece», creând impresia unei rostiri despărţite a acestuia de restul corpului fonetic.

OPTSPREZECE „dix-huit”

[1579]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1564: Numără, te rog, de la unu înainte.]

ALDM III 1343; MALGI 261; ALF 413; AIS 296; ALMC 1879; ALA 611;

ALC 655; ALD I 229;

NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 41; Mar. IV MN pl. LII; Munt.

Dobr. IV MN p. 132.

469: [*] ~opsrizaši.

nerepresentate: -[pt]â-, -[pt]ă- sau absența unei astfel de vocale

NOUĂSPREZECE „dix-neuf”

[1580]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1564: Numără, te rog, de la unu înainte.]

ALDM III 1344; MALGI 262; ALF 414; AIS 297; ALMC 1879; ALA 596; ALC 640;

NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 4I; Mar. IV MN pl. LI;

Munt. Dobr. IV MN p. 118.

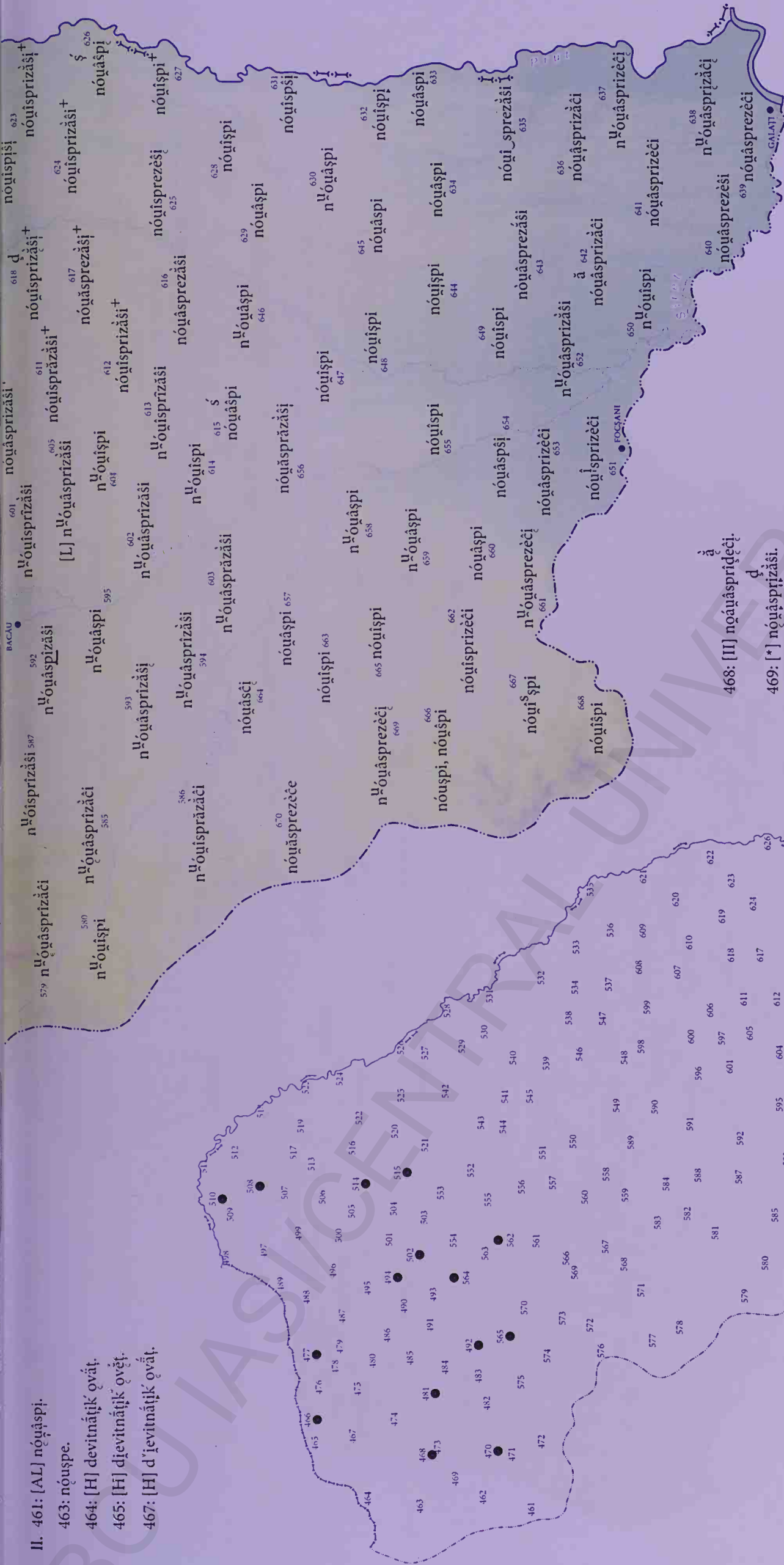
Il. 461: [AL] nouăspi.

463: noușpe.

464: [H] devitnățik' ovăț.

465: [H] d'evitnățik' ovăț.

467: [H] d'ievitnățik' ovăț.

- 598: noușpi.
599: noușpi.
600: noușpreș.
606: nouășpi.
608: noușpi.
609: noușpi.
611: noușpi.
612: noușpi.
617: noușpi.
618: noușpi.
620: noușpreș.
621: noușpi.
623: noușpi.
624: nouășpi.
627: noușpi.
- 468: [II] nouășprideț.
469: [*] nouășprizăși.
473: nouășprideț, nouășpi.
480: [AL] noușpi.
484: [II] nouășprideț.
485: [AL] noușpi.
- 493: nouășpreș; [II] nouășprizăși.
503: nouășpș.
531: noușpi.
537: noușpiș.
538: noușpiș.
547: noușpiș.
548: nouășpi.
562: [AL] noușprizăși.
565: nouășpi.
571: nouășpi.
597: noușpi.

CCCXI

Variante ale elementelor «nouă»/«două» în num. «nouăsprezece»/«douăzeci»

- forme cu diftongarea lui o: [-o-] : [-o-a-] (noauă / doauă)

DOUĂZECI „vingt”

[1581]

l. 1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1564: Numără, te rog, de la unu înainte.]

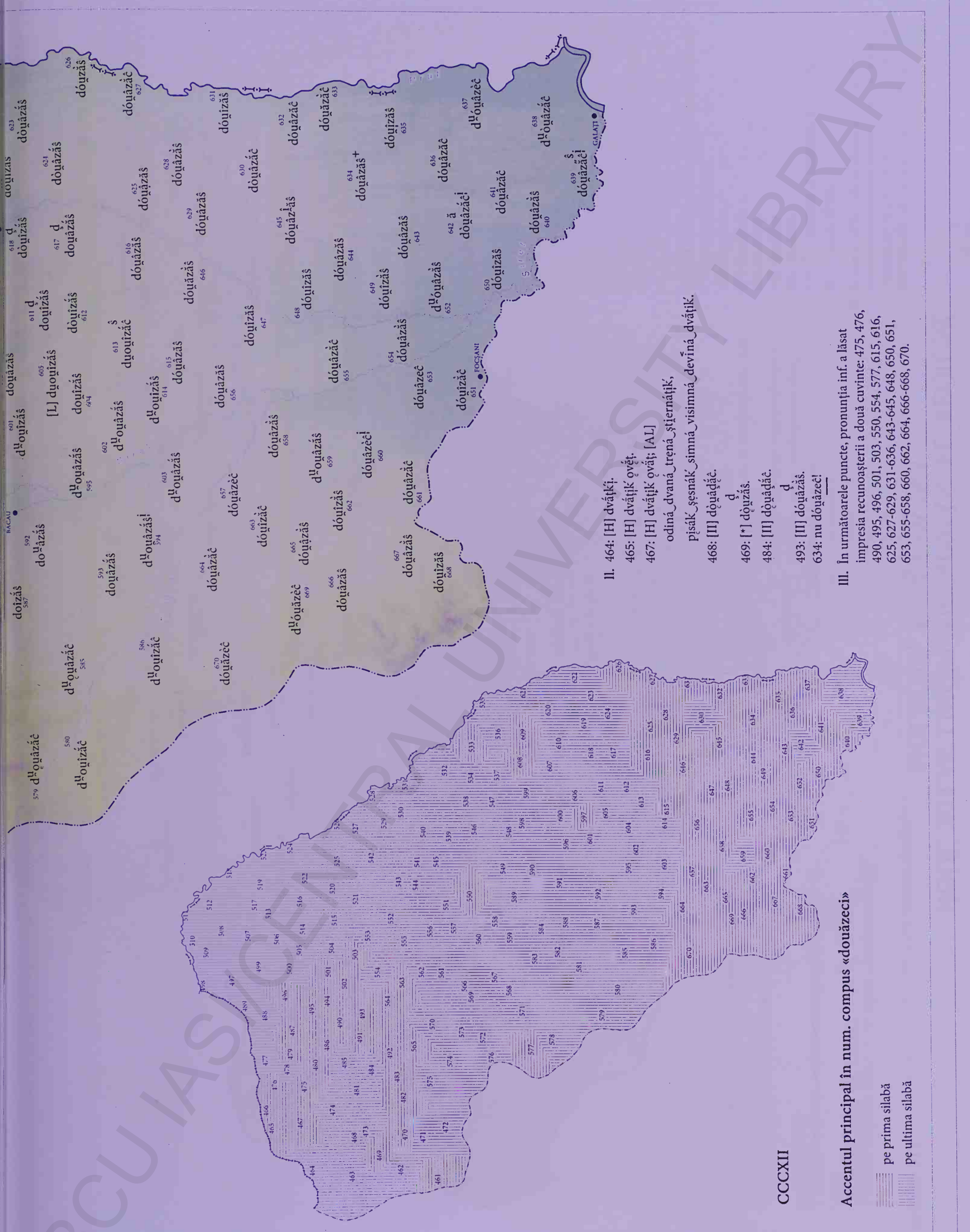
ALDM III 1345; MALGI 263; ALF 1398; AIS 298; AIMC 1880;

ALJA 1634; ALDI 851;

NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 41; Mar. IV

MN pl. LII; Munt. Dobr. IV MN p. 122.

CCCXII

Accentul principal în num. compus «douăzeci»

- pe prima silabă
- pe ultima silabă

- II. 464: [H] dvătkî.
465: [H] dvătkî ǫvĕt.
467: [H] dvătkî ǫvăt; [AL]
odină_dvană_trenă_știernătîk,
pîsăk_șesnăk_sîmnă_visîmnă_devînă_dvătîk.
468: [II] dǫvătădăc.
469: [*] dǫvătăs.
484: [II] dǫvătădăc.
493: [II] dǫvătăs.
634: nu dǫvătăc!

III. În următoarele puncte, pronunția inf. a lăsat
impresia recunoașterii a două cuvinte: 475, 476,
490, 495, 496, 501, 503, 550, 554, 577, 615, 616,
625, 627-629, 631-636, 643-645, 648, 650, 651,
653, 655-658, 660, 662, 664, 666-668, 670.

DOUĂZECI ȘI UNU „vingt-et-un”

[1582]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1564: Număără, te rog, de la unu înainte.]

ALDM III 1346; MALGI 264; cf. ALIs 296; ALF 1400; AIS 298; ALMC 1880; ALJA 1634; NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 41-42; Munt. Dobr. IV MN p. 120.

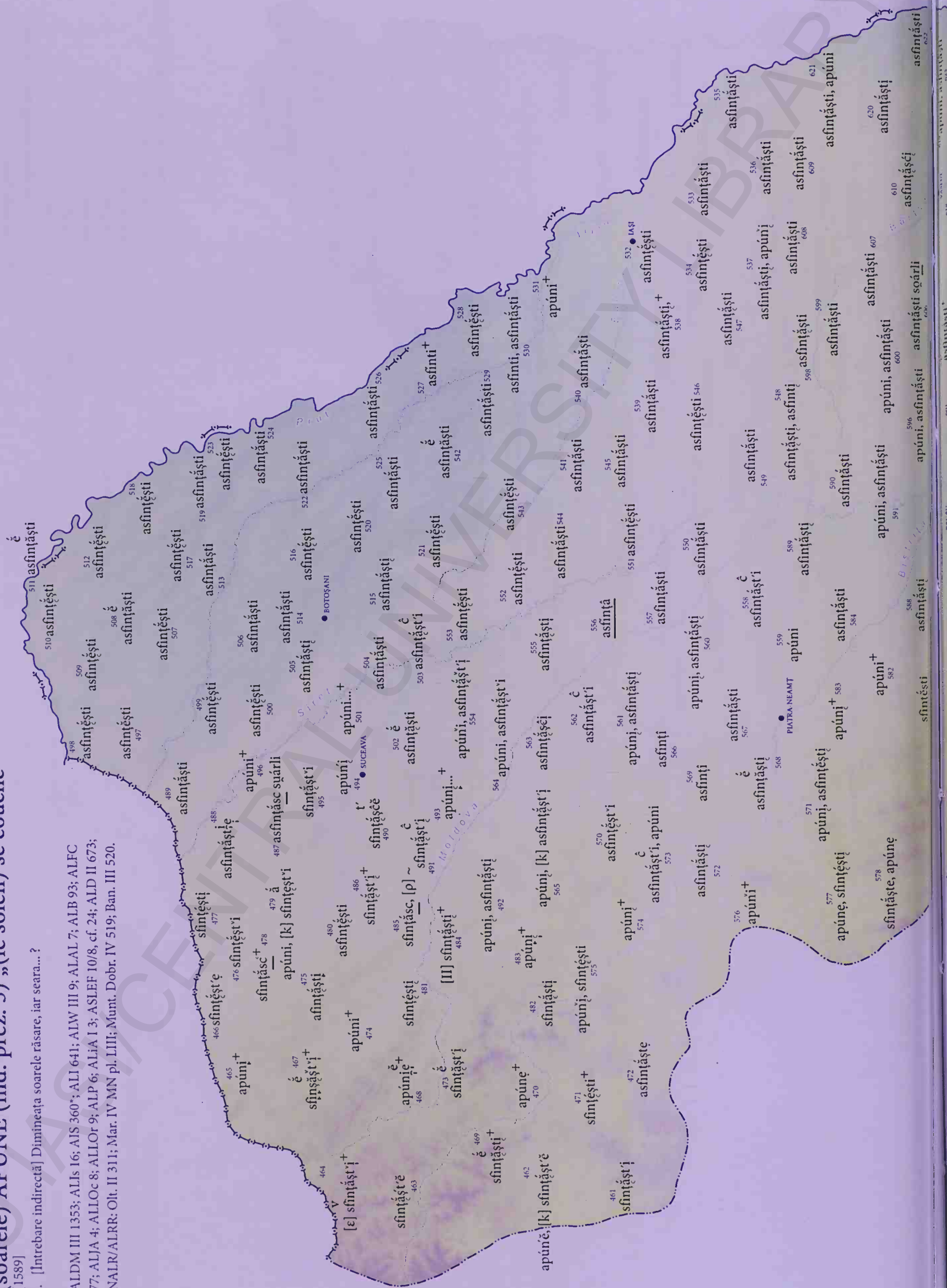

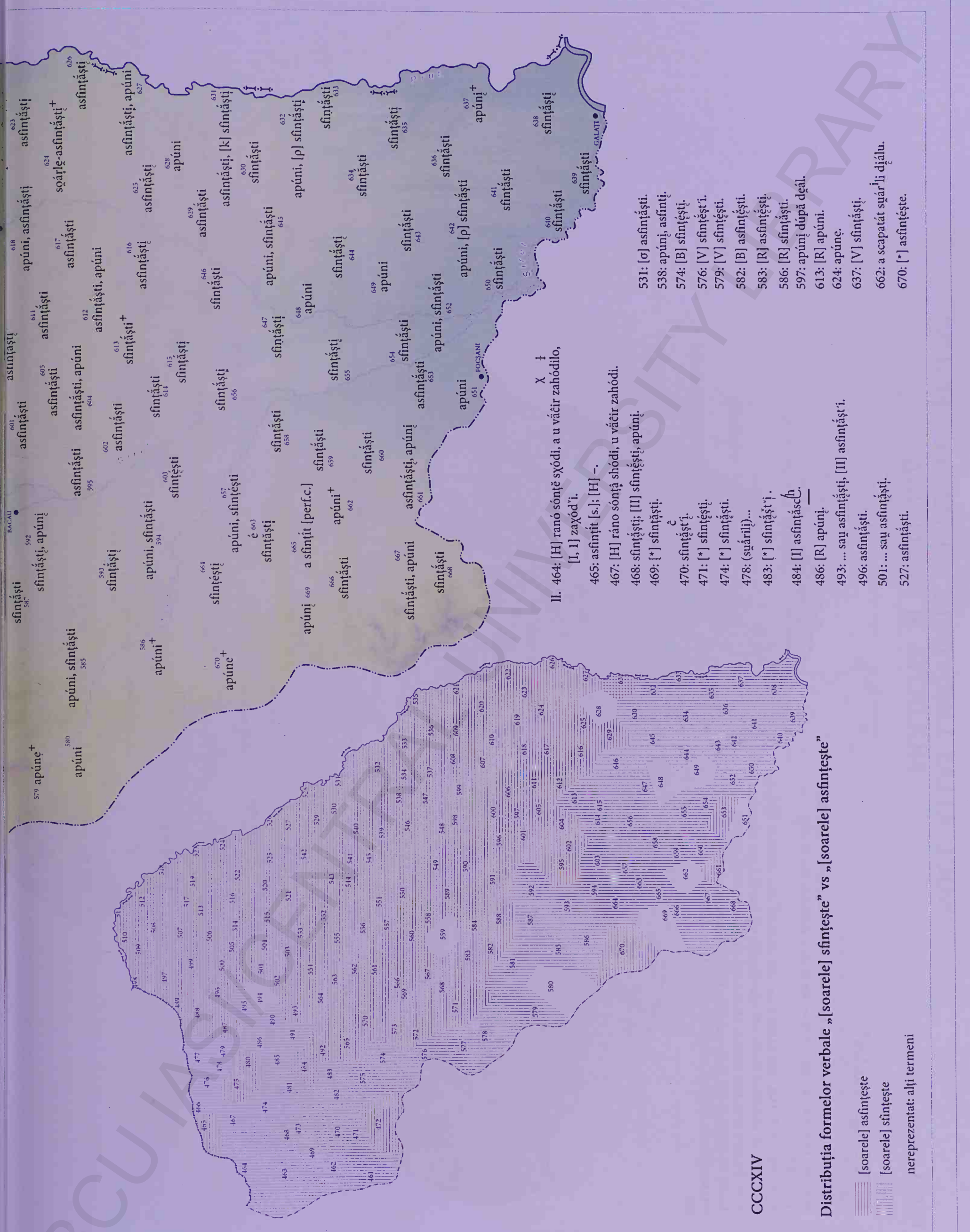
(soarele) APUNE (ind. prez. 3) „(le soarel) se couche”

[1589]

1. [Întrebare indirectă] Dimineța soarele răsare, iar seara... ?

ALDM III 1353; ALIs 16; AIS 360*; ALiW III 9; ALAL 7; ALB 93; ALFC 77; ALJA 4; ALLOC 8; ALLor 9; ALP 6; ALiA 1 3; ASLEF 10/8, cf. 24; ALD II 673; NALR/ALRR: Olt. II 311; Mar. IV MN pl. LIII; Munt. Dobr. IV 519; Ban. III 520.

CCCCIV

Distribuția formelor verbale „[soarele] sfințește” vs „[soarele] asfințește”

[soarele] asfințește
[soarele] sfințește
nereprezentat: alți termeni

- 531: [σ] asfințǎști.
538: apunę, asfinți.
574: [B] sfințęști.
576: [V] sfințęșt'ı.
579: [V] sfințęști.
582: [B] asfințęști.
583: [R] asfințęști.
586: [R] sfințǎști.
597: apunę dúpǎ deǎl.
613: [R] apunę.
624: apunę.
637: [V] sfințǎști.
662: a scapatǎ suǎr'li diǎlu.
670: [*] asfințęște.
- 464: [H] ranó sǒntę syǒdi, a u vǎcir zahǒdilo,
[I, I] zaǒd'i.
465: asfințit [s.]; [H] -.
467: [H] rǎno sǒntǎ shǒdi, u vǎcir zahǒdi.
468: sfințǎști; [II] sfințęști, apunę.
469: [*] sfințǎști.
470: sfințǎșt'ı.
471: [*] sfințęști.
474: [*] sfințǎști.
478: (suǎrili)...
483: [*] sfințǎșt'ı.
484: [I] asfințǎșc.
486: [R] apunę.
493: ... sau asfințǎști, [II] asfințǎșt'ı.
496: asfințǎști.
501: ... sau asfințǎști.
527: asfințǎști.

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ȘI BUCOVINA

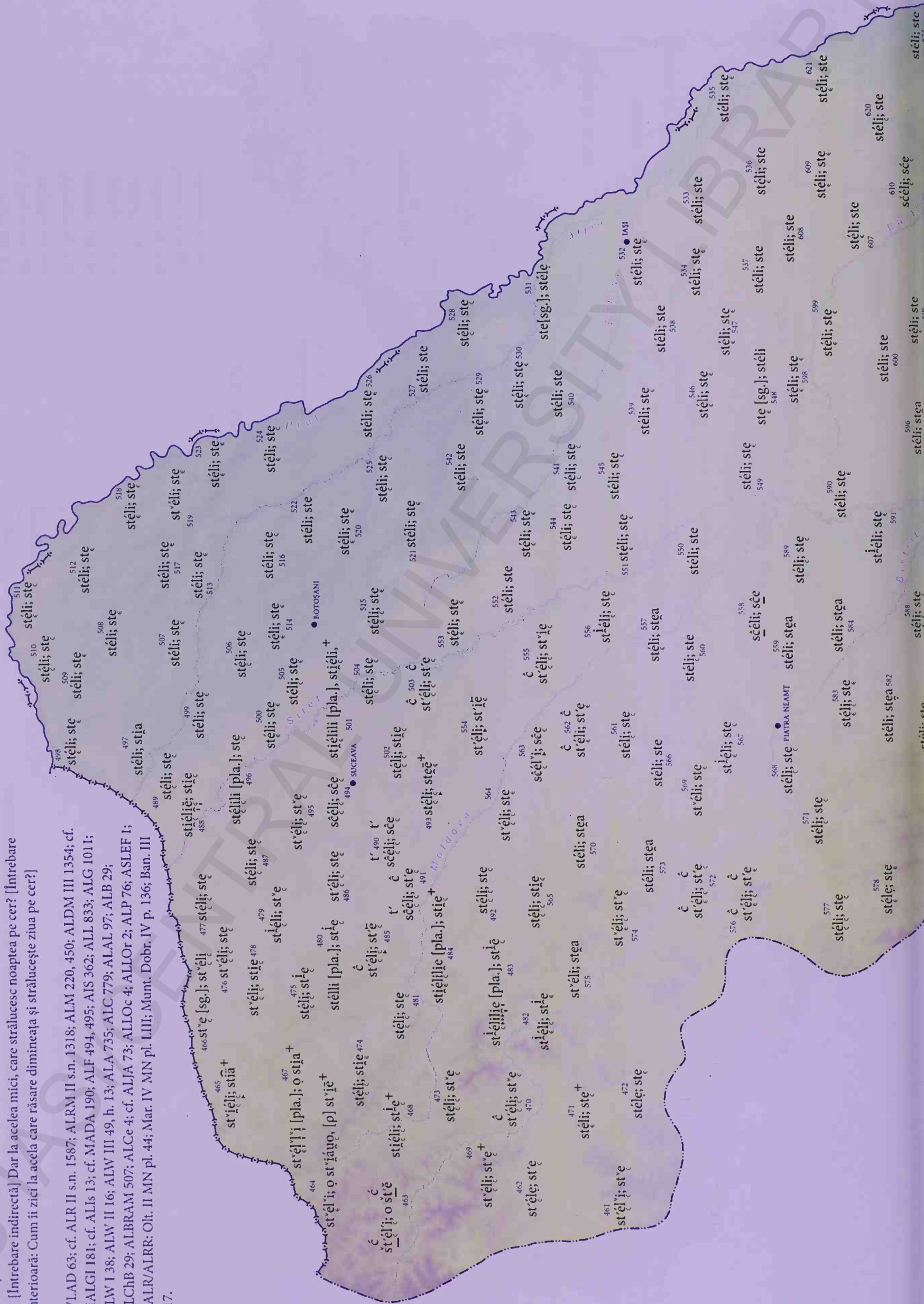
HARTA 517

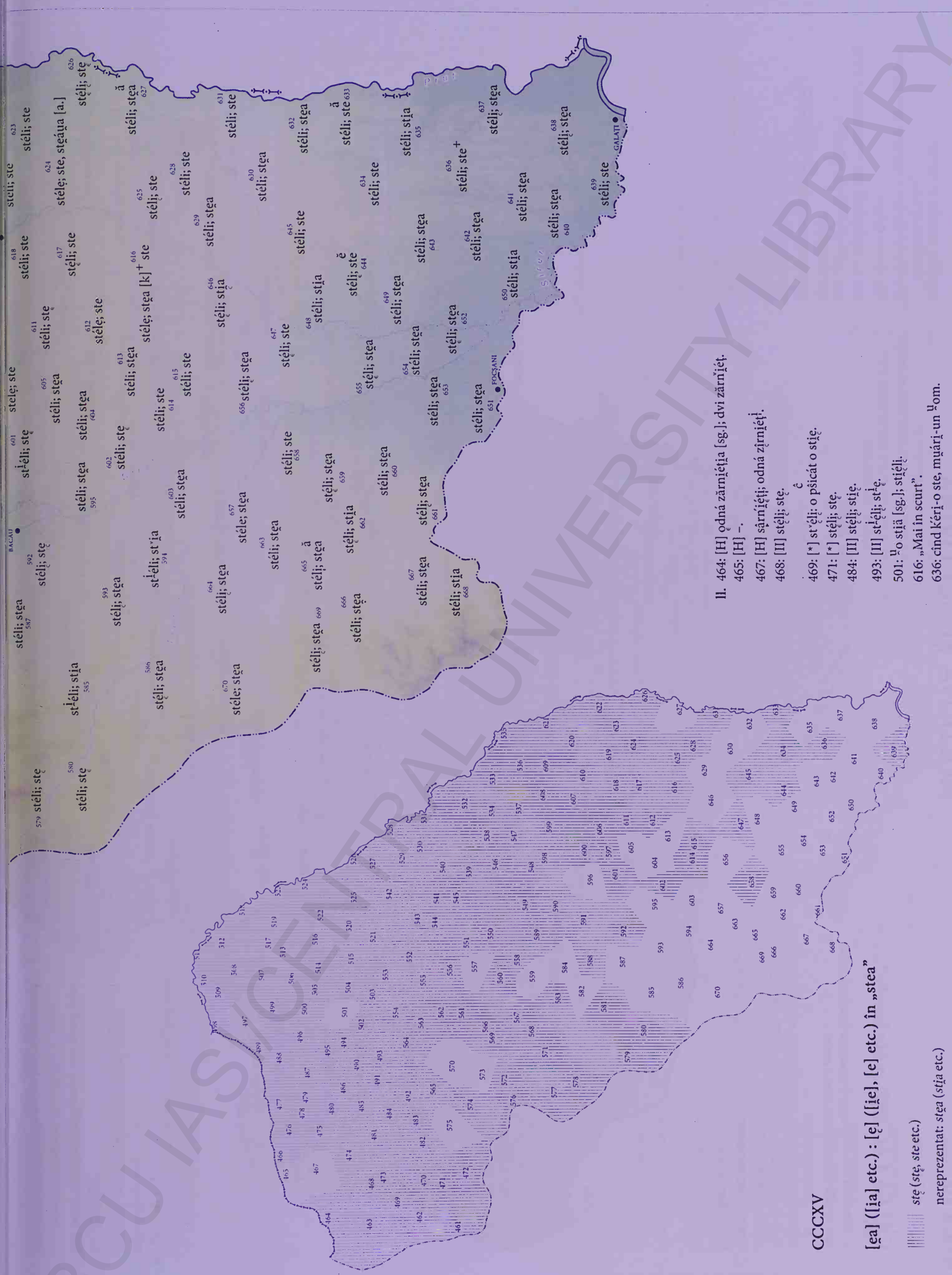
STELE, sg. „étoiles”

[1590]

I. [Întrebare indirectă] Dar la acelea mici, care strălucesc noaptea pe cer? [Întrebare anterioară: Cum îi zici la acela care răsare dimineața și strălucește ziua pe cer?]

WLAD 63; cf. ALR II s.n. 1587; ALRM II s.n. 1318; ALM 220, 450; ALDM III 1354; cf. MALGI 181; cf. ALIs 13; cf. MADA 190; ALF 494, 495; AIS 362; ALL 833; ALG 1011; ALW I 38; ALW II 16; ALW III 49, h. 13; ALA 735; ALC 779; ALAL 97; ALB 29; ALChB 29; ALBRAM 507; ALCe 4; cf. ALJA 73; ALLOc 4; ALLor 2; ALP 76; ASLEF I; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 44; Mar. IV MN pl. LIII; Munt. Dobr. IV p. 136; Ban. III 517.

CCCXV

[ea] ([l̥a] etc.) : [e] ([l̥e], [e] etc.) in „stea”

||||| st̥e (st̥e, ste etc.)

nereprezentat: stea (st̥ia etc.)

- II. 464: [H] odnă zărnițea [sg.]; dvi zărnițet.
465: [H] –.
467: [H] sârnițet; odnă zărnițet.
468: [II] st̥eț; st̥e.
469: [*] st̥eț; o psicat o st̥e.
471: [*] st̥eț; st̥e.
484: [II] st̥eț; st̥e.
493: [II] st̥eț; st̥e.
501: ʰo st̥ia [sg.]; st̥eț.
616: „Mai în scurt”.
636: cind k̥erj-o ste, muari-un ʰom.

CALEA LACTEE „voie lactée”

[1591]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneți la fâșia (dăra) albă care se vede noaptea pe cer, când e senin?

ALF 1047; AIS 362*; ALL 835; ALG 1434; ALMC 2; ALW III

18, h. 4; ALA 384; ALAL 99; ALB 30; ALIFO 408; ALLOC 3;

ALLOR 4; ALLR 2/1;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 44; Mar. III 661; Munt. Dobr.

IV 520; Ban. III 518.

II. 464: [H] ?.:

465: [H] -.

466: [Inf. nu ştie decât constelațiile] „cáru şi
găinúşga”.

467: m_in_i-ar_i-s_i f_i v_im_i frum_is_i d_ic_i s_i v_id_i i_i un
drum aș_i [ε] alb_i p_i c_ier_i; [H] ?.

468: [II] ?, [D] drúmu lu tráján [inf. a auzit când
învăta la școală].

- 469: [*] drúmu șérului.
471: [V] călea lu traian, [*] [V] călea lu traian.
476: [*] drúmu m^uórgilor.
477: [*] ?
478: [*] brúu šjérjuli.
482: pi sŋntu šer.
483: tot așă, alb spúni ci řesŋi-o dir-așă álbă, cátră
rășărit; da iou [ε] prečis nu...

CCCXVI

Principali termeni pentru „Calea Lactee”

- drumul/calea robilor
- drumul orbilor
- drumul țiganilor
- drumul/calea laptelui
- drumul/calea lui Traian
- drumul morților
- drumul vâmlor
- drumul cerului
- drumul ciobanului
- crângul cerului
- crugul cerului
- brăul cerului

- 484: drúmu còbănilui, [ρ] còbănilui.
485: [II] ?
486: [Inf. a auzit la școală; a auzit și de:] troianu,
dîra dî păje.
490: [*] drúmu țigănilor.
493: drúmu țigănilor; [II] drúmu lăptilu.
496: steața șobănilu.
501: cārăușu [= constelație din 5 stele], găjinușa,
cáru.
504: [Primul răspuns:] drúmu ăerórilor.
517: drúmu rógilor.
523: și Kóri-l văd [!].
546: drúmu rógilor.
552: sau a róbilor, nu știu cum.
554: „Cred că tot cum o fost duși în robie di [ε]
barbari sau cum iera pi timpu ceala de-acolo,
cred c-o ramas denumirea de ~ ~”.
555: cu sârșina cu păi.

- 560: călea lăptilui.
572: călea ród'ilor.
595: [Inf. a auzit această denumire dar nu știe
la ce se referă].
604: drúmu róbilor.
616: [D] drúmu uórgilor.
621: „Se orientau robii dî rógii la turș”.

- 625: îi zise táta.
640: [Răspuns sugerat:] drúmu...?
643: [*] călea laptelui [Inf. ocazional are 13 ani].
660: drúmu rógilor.
664: drúmu cárului, ~ drácului „linia pe care
merge carul mare”.
667: [Inf. a învățat la armată].

LUCEAFĂR, pl. „nom populaire de la planète Vénus”

[1592]

1. [Întrebare indirectă] Cum spui la steaua aceea care iese cea dintâi seara și luminează mai tare și mai frumos decât celelalte stele?

ALDM III 1355; ALIs 10, 13; ALM 158; ALG 1093; ALMC 4; ALLor 3; ASLEF 29/20;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 44; Mar. III 662; Munt. Dobr. IV 521; Ban. III 519.

III. 464: [ʔ] st'áua d'í sára; [H] ʔ, [l, l] zěrnj'čja
več'ina.

465: [H] -.

465: [H] –.
467: [H] zǎrnjětia zak'ij.

468: [II] lućáfâr; -ćéfrî.

469: [*] lućáfăr di diminjáti, ~ đı sárá; lućéřı!

476: [ʃi:] luśáfâr; -şéfîrî.

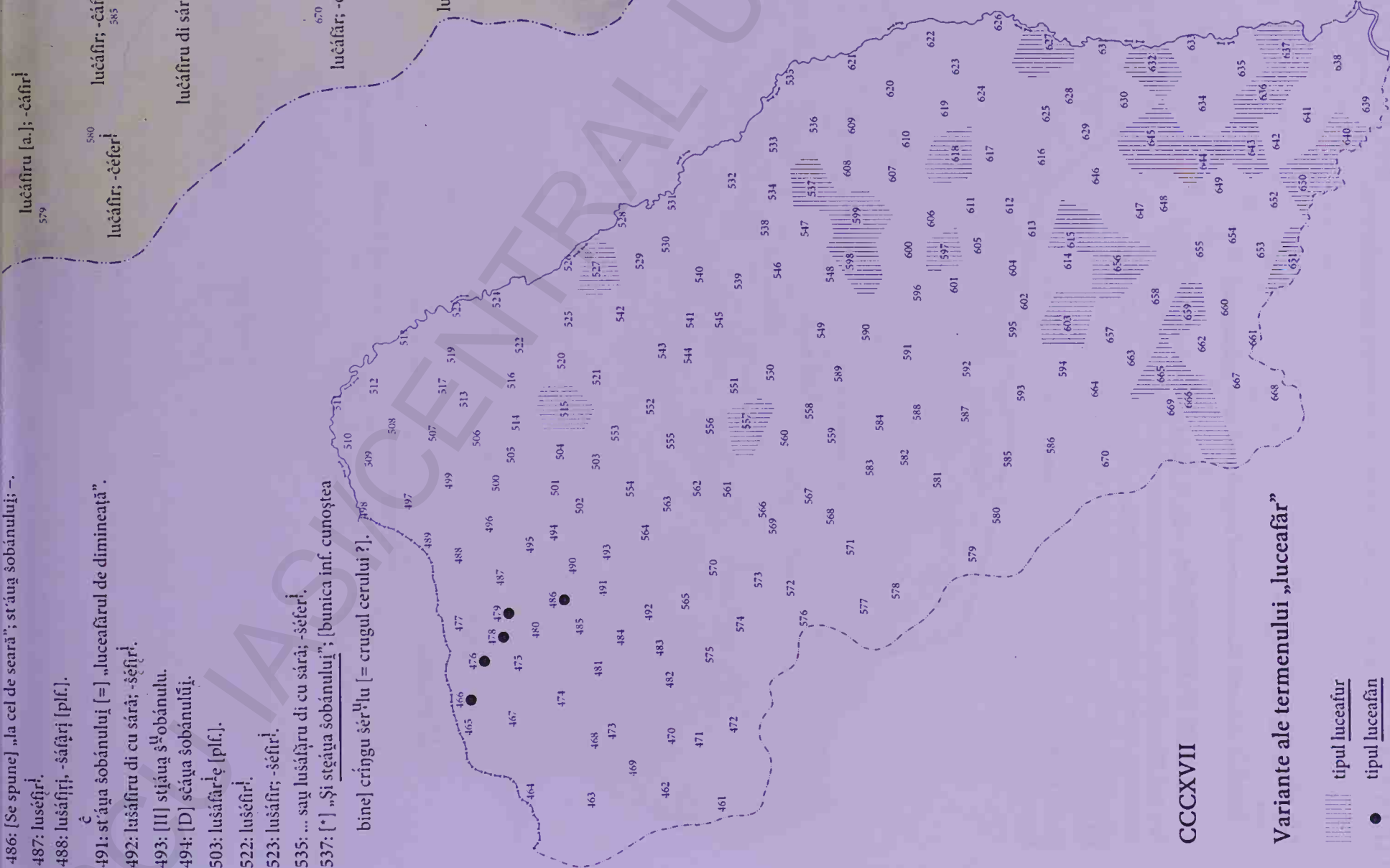
479: lusefir!

480: [Apare] „seara”, lućáfáru di nédî n^u-ópî,

luśáfáru di di; -śáfâi.^z

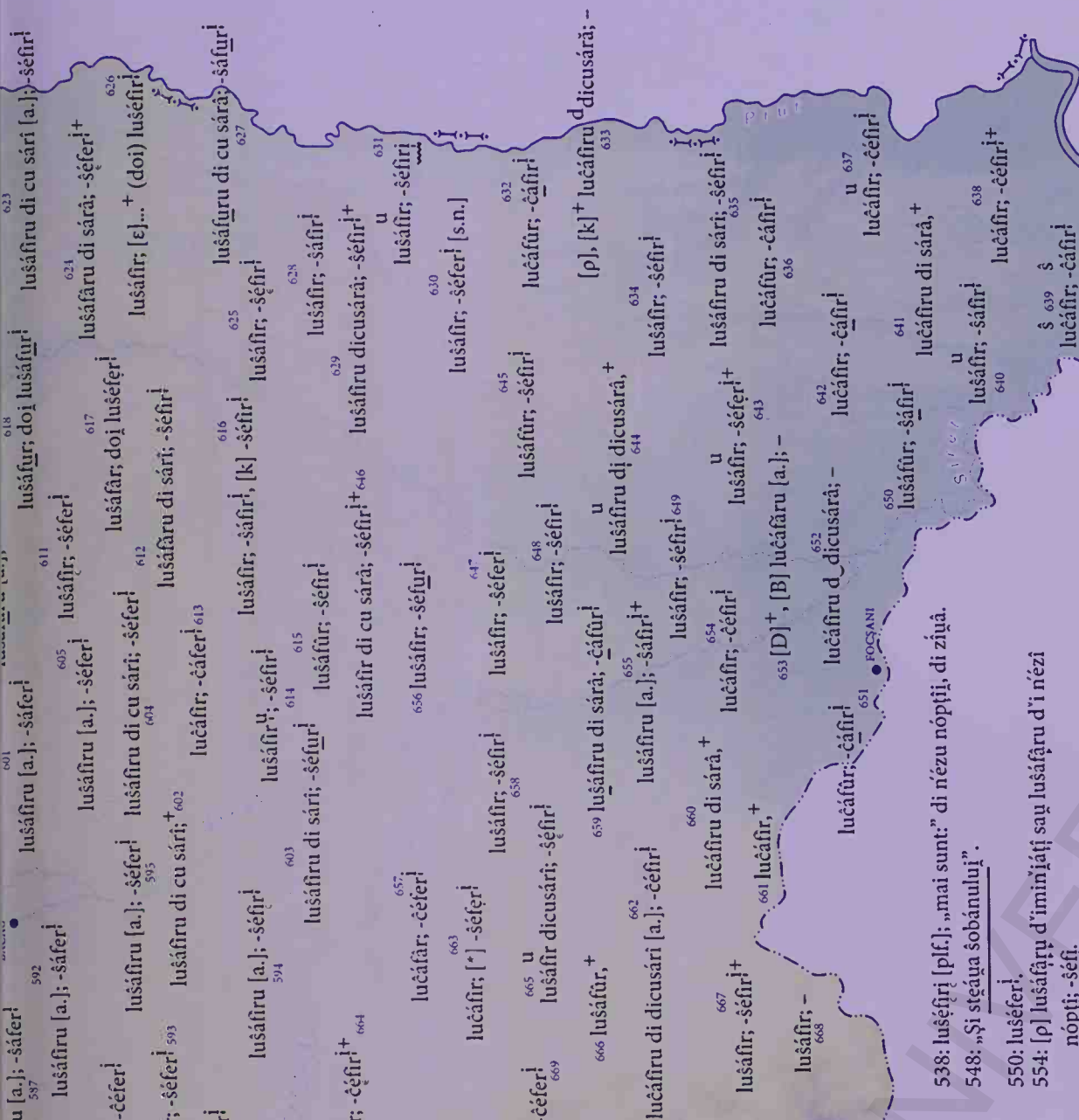
484: [II] lućáfâr; -ćéfir!.

- 486: [Se spune] „la cel de seară”; st. ăua șobănuului; -.
487: lușefîrî.
488: lușăfîrî, -șăfîrî [plf].
491: st. ăua șobănuului [=] „luceafărul de dimineată”.
492: lușăfîrî di cu sáră; -șefîrî.
493: [II] stîăua șobănuulu.
494: [D] scăua șobănuulî.
503: lușăfăr-ê [plf].
522: lușefîrî.
523: lușăfîr; -șefîrî.
535: ... sau lușăfîrî di cu sáră; -șefîrî.
537: [*] „Și stăua șobănuului”; [bunica inf. cunoștea bine] crîngu șér^ulu [= crugul cerului ?].

Variante ale termenului „luceafăr”

- tipul luceafăr
● tipul lucefăn

- 538: lușefîrî [plf]; „mai sunt.” di nêzu nópîi, di zîuă.
548: „Și stăua șobănuului”.
550: lușefîrî.
554: [p] lușăfăr d’îmîiîțî sau lușăfăr d’î nézi nópîi; -șefî.
555: dî cu sáră.
556: stăua șobănuulu.
560: lușăfîr [a.]; -șefîrî.
562: lușefîrî; -.
564: lușefîrî; -.
565: [σ] lușăfăr „care răsare la miezul nopții și apune la ziuă”; -șefîr.
566: ... iési-ntîi, apoi lușăfîr [a.]; -șefîrî.
583: [Primul răspuns:] stăua popularî [?].
597: dîuă [e] lușăfîrî.
598: lușăfîrî.
600: „Și lușăfăr dispri zîuă”.
602: lușefîrî.
609: lușăfîrî di sáră; -șefîrî.
622: lușăfăr di cu sárî; -.
624: „Îi spune și stăua șobănuului; pleacă cu oile în porneală”.
626: ... două steli, ...
629: lușăfîr di nêzu nópîi, ~ di dimineată.
633: [Primul răspuns:] stăua polără.
638: „Sunt, de fapt, trei”.
641: lușăfîr di dimineată; -căfîrî.
643: lușăfîr discusără, ~ di nêzu nópîi, ~ di la zîuă.
644: lușăfîr di nêzu nópîi; -șefîrî.
646: (dispri zîuă).
653: [Primul răspuns:] stăua polără, [p] ~ [?].
655: [Inf. spune că a apărut o stea cu coadă la răsărit (o vede de 3-4 săptămâni); la 4 dimineața, cu coada la dreapta întâi (a secetă), acum e spre stanga (a război)].
660: lușăfîr di zîuă; -căfîrî.
661: lușăfîr decusără; -căfîrî.
664: „S-a ridicat la prînz (ora două și jumătate – trei)” [= la înălțimea soarelui la prînz].
666: lușăfîr di sáră; -șefîrî.
667: [Altele:] cloșca cu puii, căru mări, lușăfîr di zîuă, ~ di sáră.

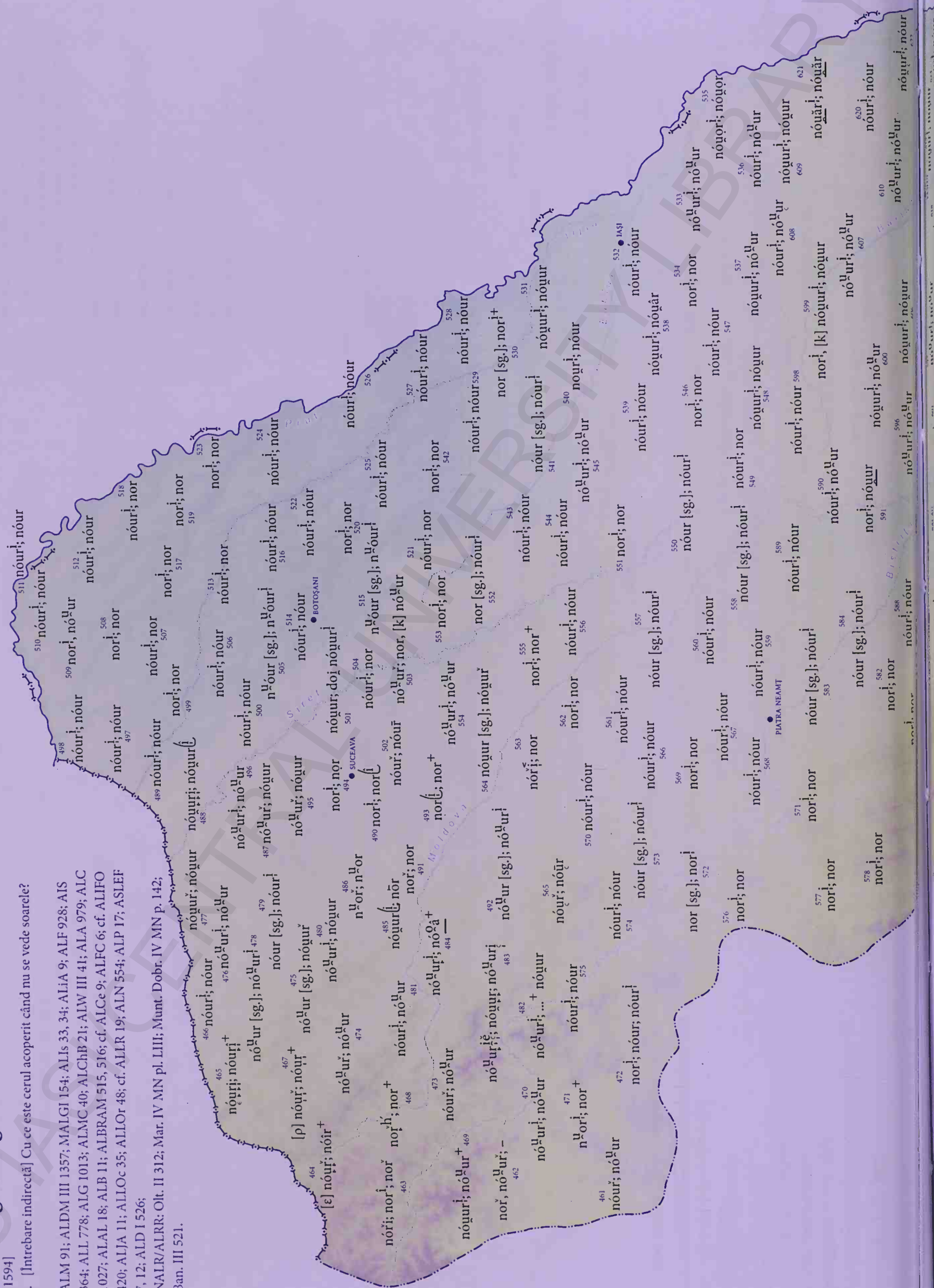
NORI, sg. „nuages”

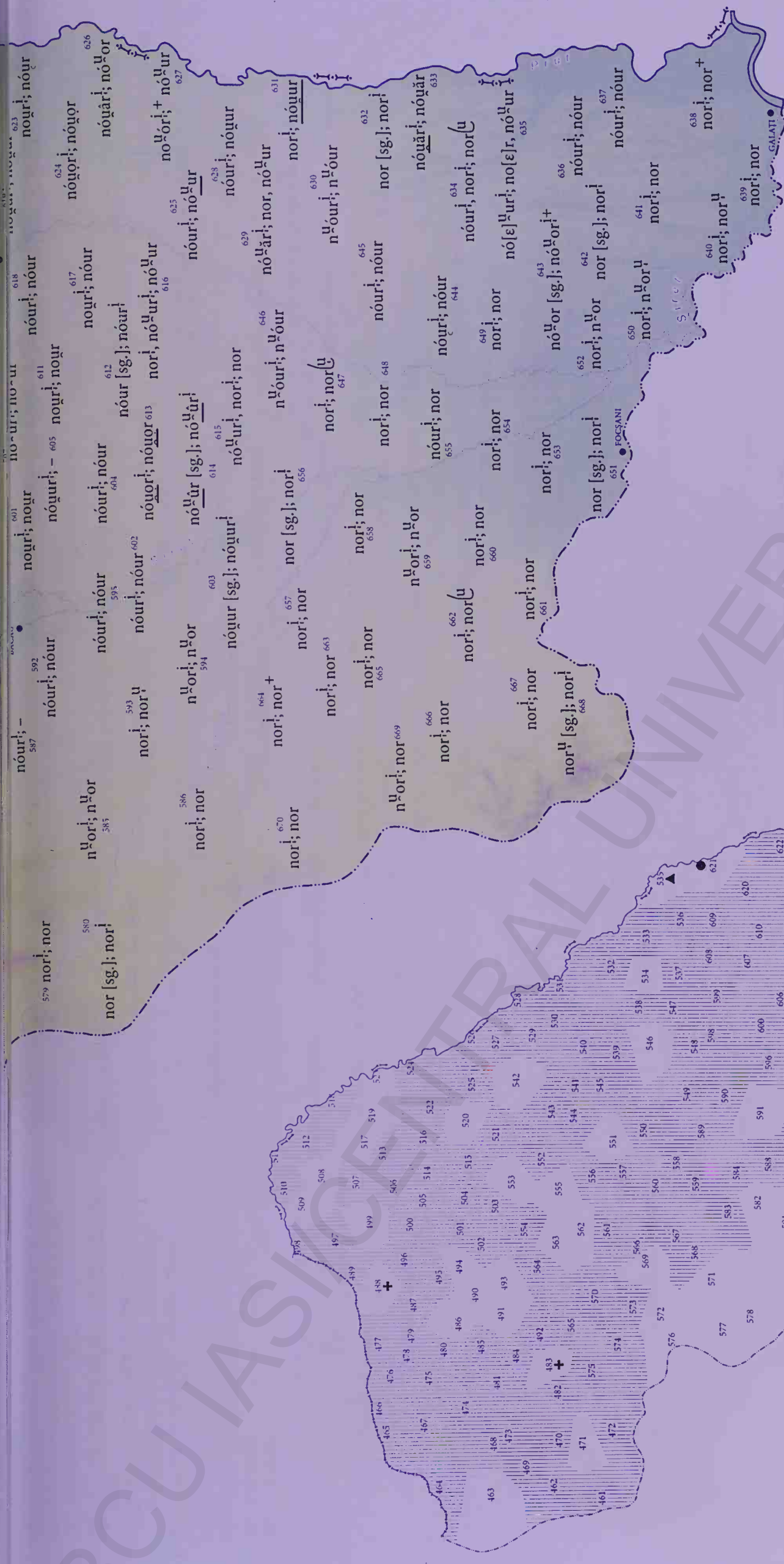
[1591]

1. Întrebare indirectă Cu ce este cerul acoperit când nu se vede soarele?

ALM 91; ALDM III 1357; MALGI 154; ALIs 33, 34; ALIA 9; ALF 928; AIS 364; ALL 778; ALG 1013; ALMC 40; ALChB 21; ALW III 41; ALA 979; ALC 1027; ALAL 18; ALB 11; ALBRAM 515, 516; cf. ALCe 9; ALFC 6; cf. ALIFO 420; ALJA 11; ALLOc 35; ALLOr 48; cf. ALLR 19; ALN 554; ALP 17; ASLEF 7, 12; ALD I 526;

NALR/ALRR: Olt. II 312; Mar. IV MN pl. LIII; Munt. Dobr. IV MN p. 142;
Ban. III 521.

CCCXVIII

Forme de pl. de tipul „nouri”

- nouri
- + noure
- ▲ noori
- noări

în pct. 462, 468, 472, 530, 599, 615, 616, 634 s-a notat și forma de pl. „nori”

II. 464: [H] hmárno; dvi hmárñi, ođná ħmára; dvi

hmárñi.

465: [H] –.

467: [Primul răspuns:] cu píclă; [H] sét; sătj.

468: [II] nouri; nou, nor, [*] nori.

469: [*] nó^uur; nó^uur.

471: [*] n^uor^u; nor.

482: ...^uorⁱ sau cu bí^uia, sătá.

484: [II] nouri; nou.

493: [II] n^uor^u; n^uor.

530: [Si:] nó^uur [sg.]; nó^uurⁱ.

555: sau négura.

627: „Vremea este” rocoruásá.

638: „asupra soarelui”.

643: o^uno^uorát.

664: [*] nor^u [sg.]; norⁱ [= gazda, Tinca Neculăi Brebubet^u, 66 de ani și 3 clase, care

pronunță foarte clar cu [u] final asilabic: ^u].

III. Ca urmare a modalității în care a fost formulată întrebarea, răspunsurile au fost precedate de prepoziția „cu” în punctele: 463, 469 (*), 482, 484, 531, 535, 537, 538, 547, 548, 555, 597, 598, 599, 600, 606, 609, 611, 612, 617, 618, 620, 621, 623, 624.

1) PLOUĂ (ind. prez. 3) „il pleut”; 2) SĂ PLOUĂ (conj. prez. 3) „qu'il pleuve”

[1595], [1596]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că se întâmplă când cerul e acoperit de nori și cad picături dese de apă?

ALR II s.n. 2245; ALRM II s.n. 1697; ALM 96; ALDM III 1358, 1359; ALIS 26, 27; ALIA I 10; ALF 1305; AIS 366; ALL 784; ALMC 26, 30; ALChB 29; ALW III 13, 49; ALAL 46; ALB 36, 1795; ALBRAM 523-525; ALIFO 426; ALJA 21, 22; cf. ALPA 28, 29; ALPO 426; ALLOc 23; ALLOr 30; cf. ALLR 20; ALP 21; ALD I 607; cf. ALD II 677; cf. ALPA 28, 28; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 44; Mar. IV MN pl. LIII; Munt. Dobr. IV MN p. 138.

II. 462: 1) [*] vîn-uo vrēmî grîe, „o slăată, „când se-ntună și s-aude tunând.” [D] cumpănă; [termen corlativ:] sășită; 2) ploaia ca cu c^uoă.

464: 1) [Primul răspuns:] ploaia [s:]; [H] na dvurî țidă doj; 2) [H] -.

465: 1) [H] -; 2) [Primul răspuns:] trébi pluiaie; [H] -.

466: 2) să ploaie.

UMBRELĂ, pl. „parapluie”

[1599]

1. Fig. 36.

ALDM III 1362; ALI 277; ALD II 689;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 45; Mar. IV MN pl. LIII;

Munt. Dobr. IV MN p. 140.

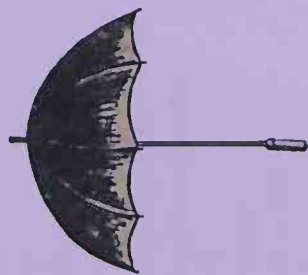
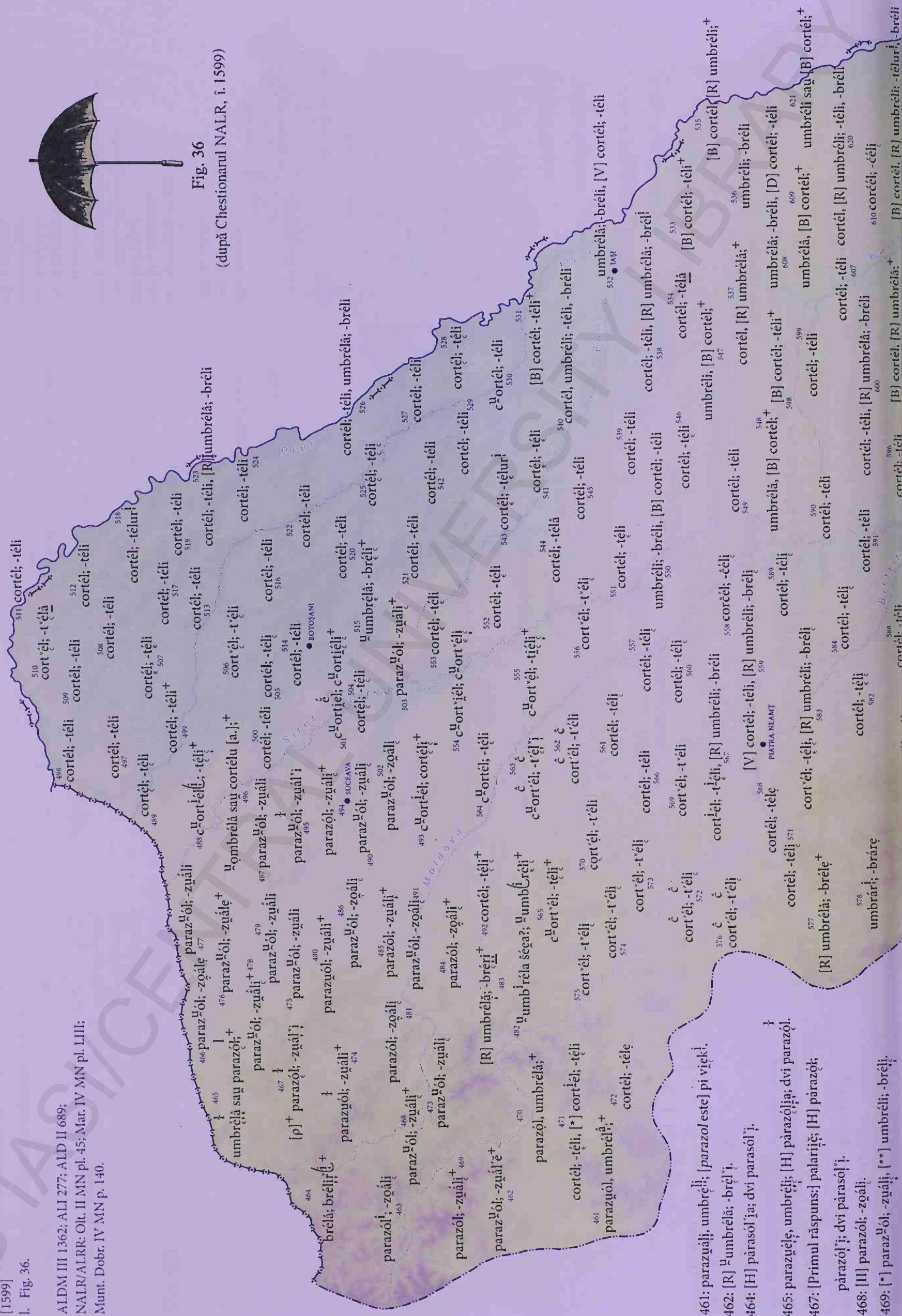

Fig. 36

(după Chestionarul NALR, î. 1599)

11. 46l: parazuáli, umbré^{li}; [parazole] pi viekⁱ.

462: [R] ũumbrelă; -brél' i.

464: [H] pàrasól'ia; dvi parasól'i.

465: parazúele, umbréji; [H] pàrazólija; dvi parázól.

467: [Primul răspuns:] palariîç; [H] pàrazòk;

pàrazól' i; dvi pàrasól' i.

468: [II] parazól; -zōáli.

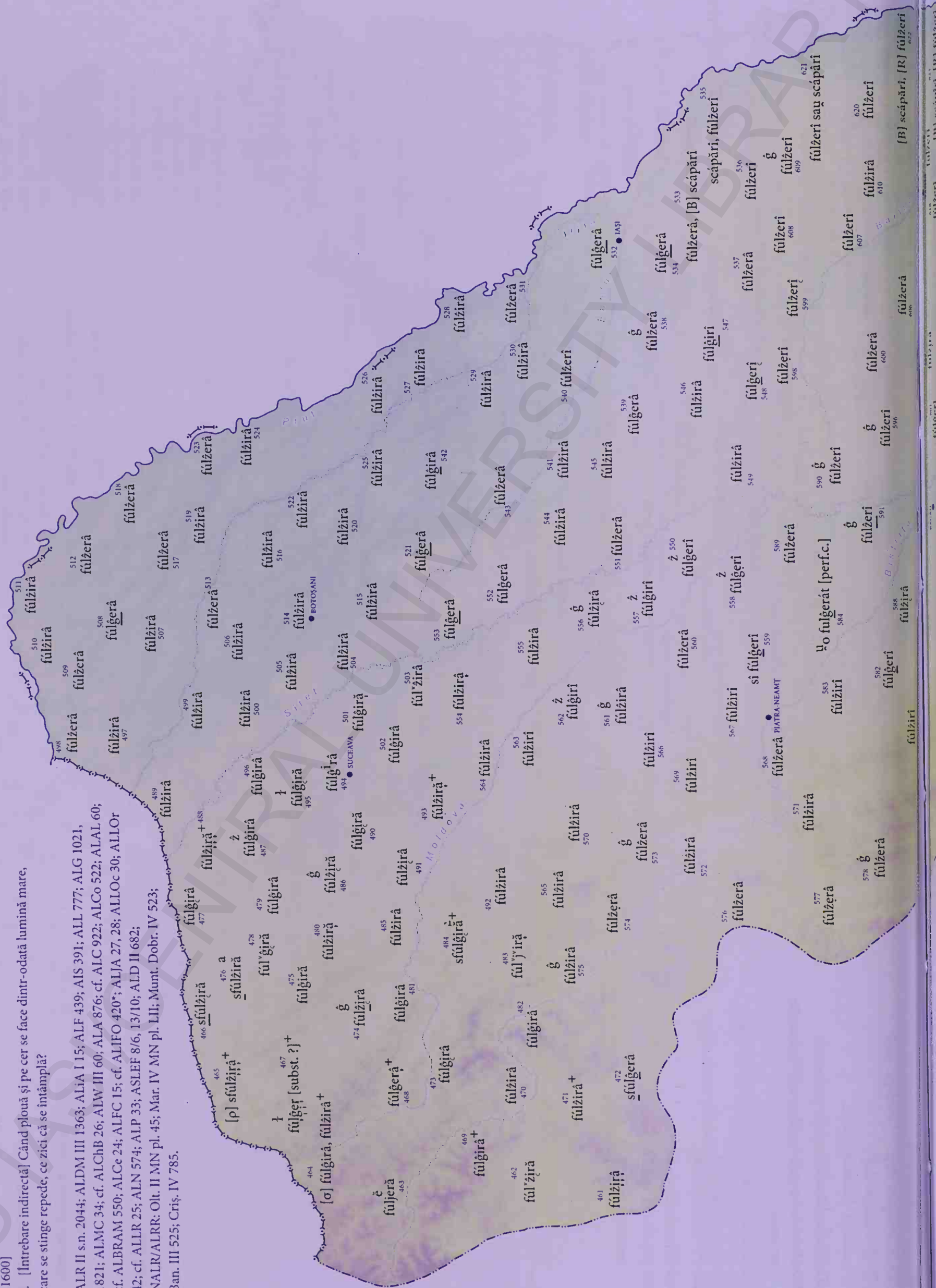
469: [*] paraz^uól; -zuáli, [*] umbréli; -bréli.

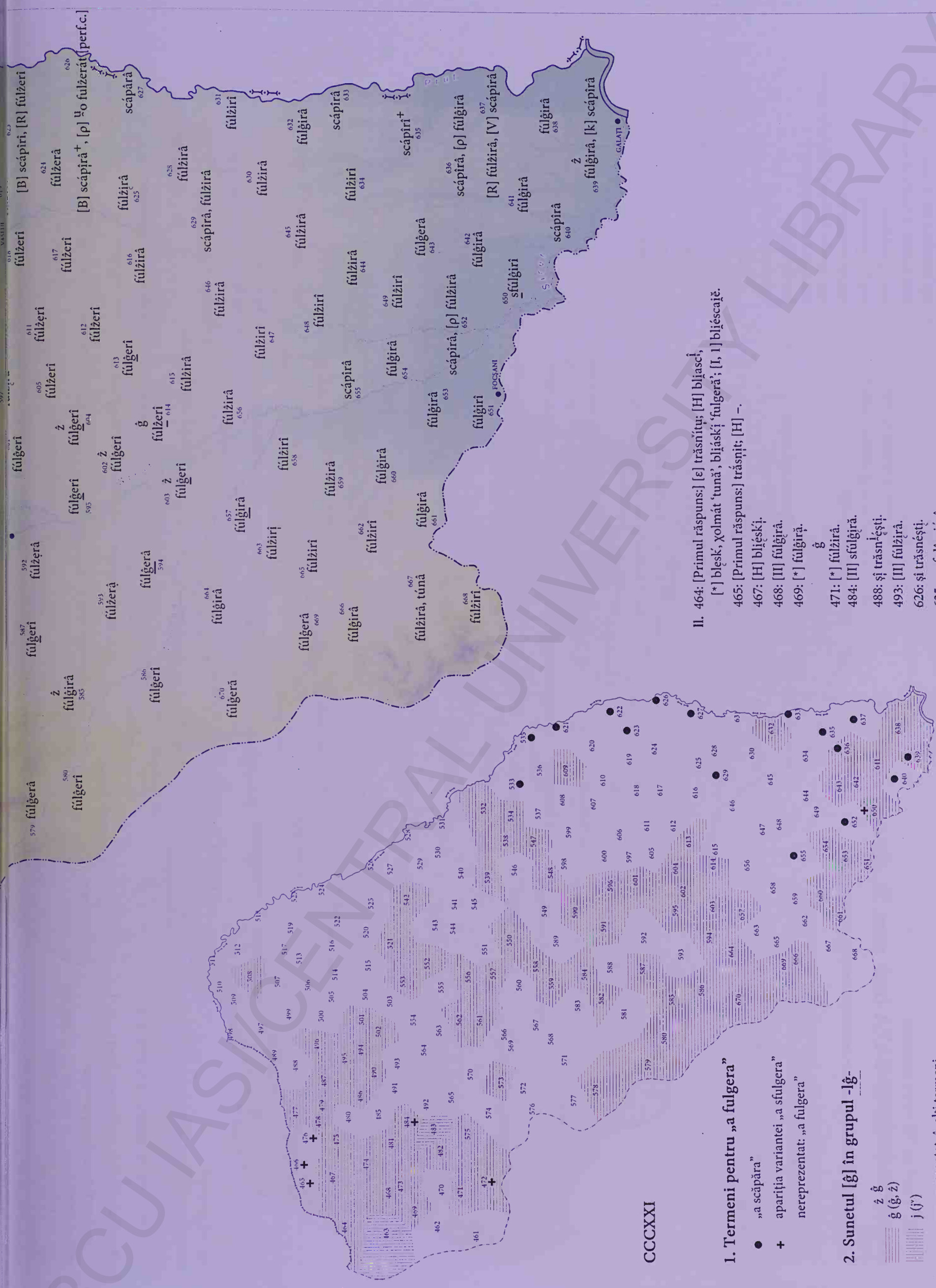
FULGERĂ (ind. prez. 3) „il éclaire”

[1600]

1. [Întrebare indirectă] Când plouă și pe cer se face dintr-odată lumină mare, care se stinge repede, ce zici că se întâmplă?

ALR II s.n. 2044; ALDM III 1363; ALiA I 15; ALF 439; AIS 391; ALL 777; ALG 1021, 1821; ALMC 34; cf. ALChB 26; ALW III 60; ALA 876; cf. ALC 922; ALCo 522; ALAL 60; cf. ALBRAM 550; ALCe 24; ALFC 15; cf. ALIFO 420*; ALIA 27, 28; ALLOc 30; ALLOR 42; cf. ALLR 25; ALN 574; ALP 33; ASLEF 8/6, 13/10; ALD II 682; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 45; Mar. IV MN pl. LI; Munt. Dobr. IV 523; Ban. III 525; Criş. IV 785.

CCCCXI

1. Termeni pentru „a fulgera”

- „a scăpăra”
- + apariția variantei „a fulgera”
nereprezentat: „a fulgera”

2. Sunetul [g] în grupul -lg-

ž g
g (g, ž)
j (j')

nereprezentat: ž; alți termeni

II. 464: [Primul răspuns:] [e] trăsnițu; [H] bliască,
[*] bleșk, Țolmăt 'tună', bliască 'fulgeră'; [I, I] bliascăi.

465: [Primul răspuns:] trăsniț; [H] –.

467: [H] blișcăi.

468: [II] fulgără.

469: [*] fulgără.

471: [*] fulziră.

484: [II] sfulgără.

488: și trăsniț-ști.

493: [II] fulziră.

626: și trăsnești.

635: nu fulzeriazi.

(cerul) SE ÎNSENINEAZĂ (ind. prez. 3) „(le ciel) s'éclaircit”

[1603]

I. [Întrebare indirectă] Ce zici că face cerul atunci când se împrăștie norii?

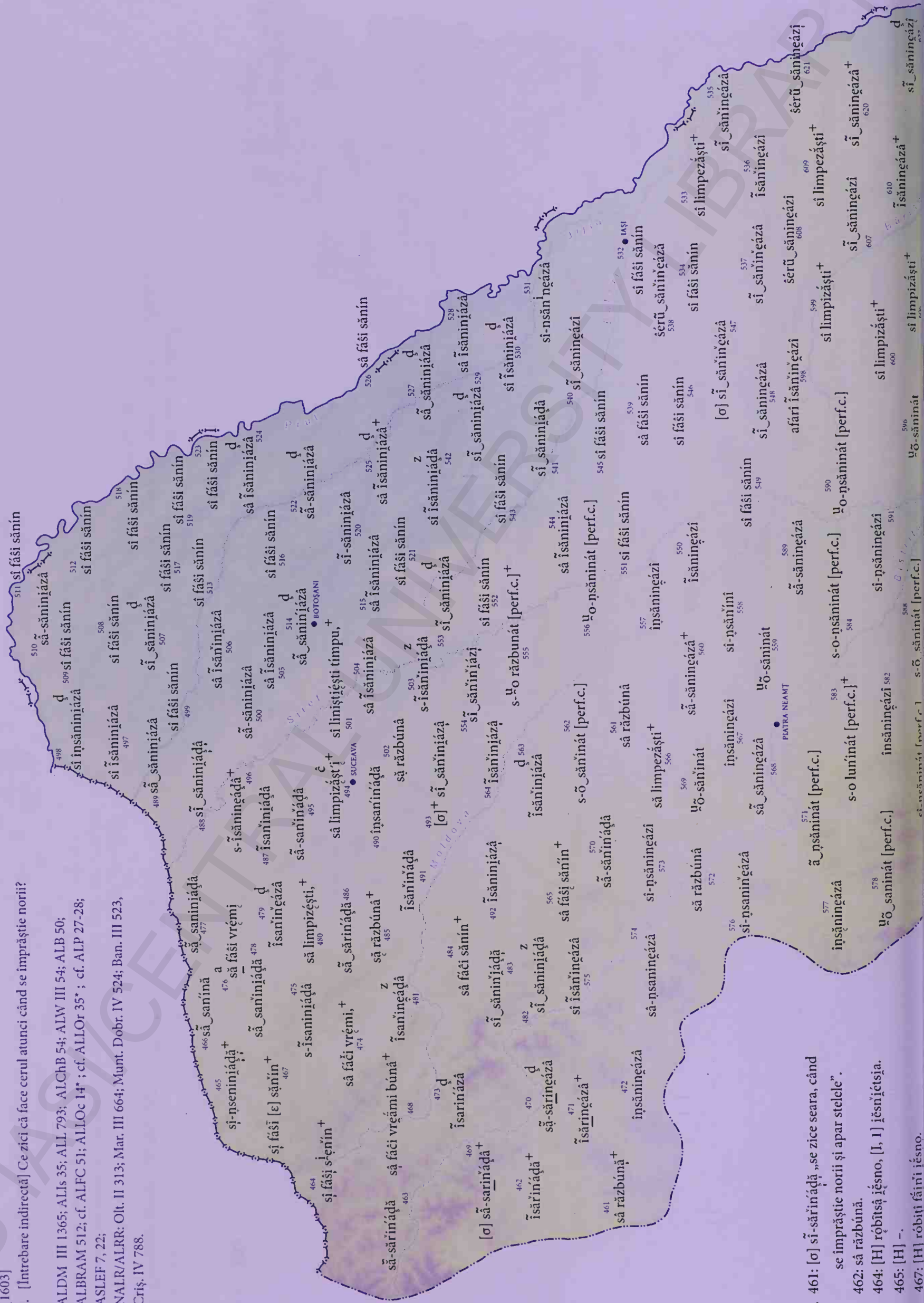
ALDM III 1365; ALIs 35; ALChB 54; ALW III 54; ALB 50;

ALBRAM 512; cf. ALFC 51; ALLOc 14⁺; cf. ALLOr 35⁺; cf. ALP 27-28;

ASLEF 7, 22;

NALR/ALRR: Olt. II 313; Mar. III 664; Munt. Dobr. IV 524; Ban. III 523,

Criș. IV 788.

II. 461: [σ] sî-sărînađă „se zice seara, când se împrăștie norii și apar stelele”.

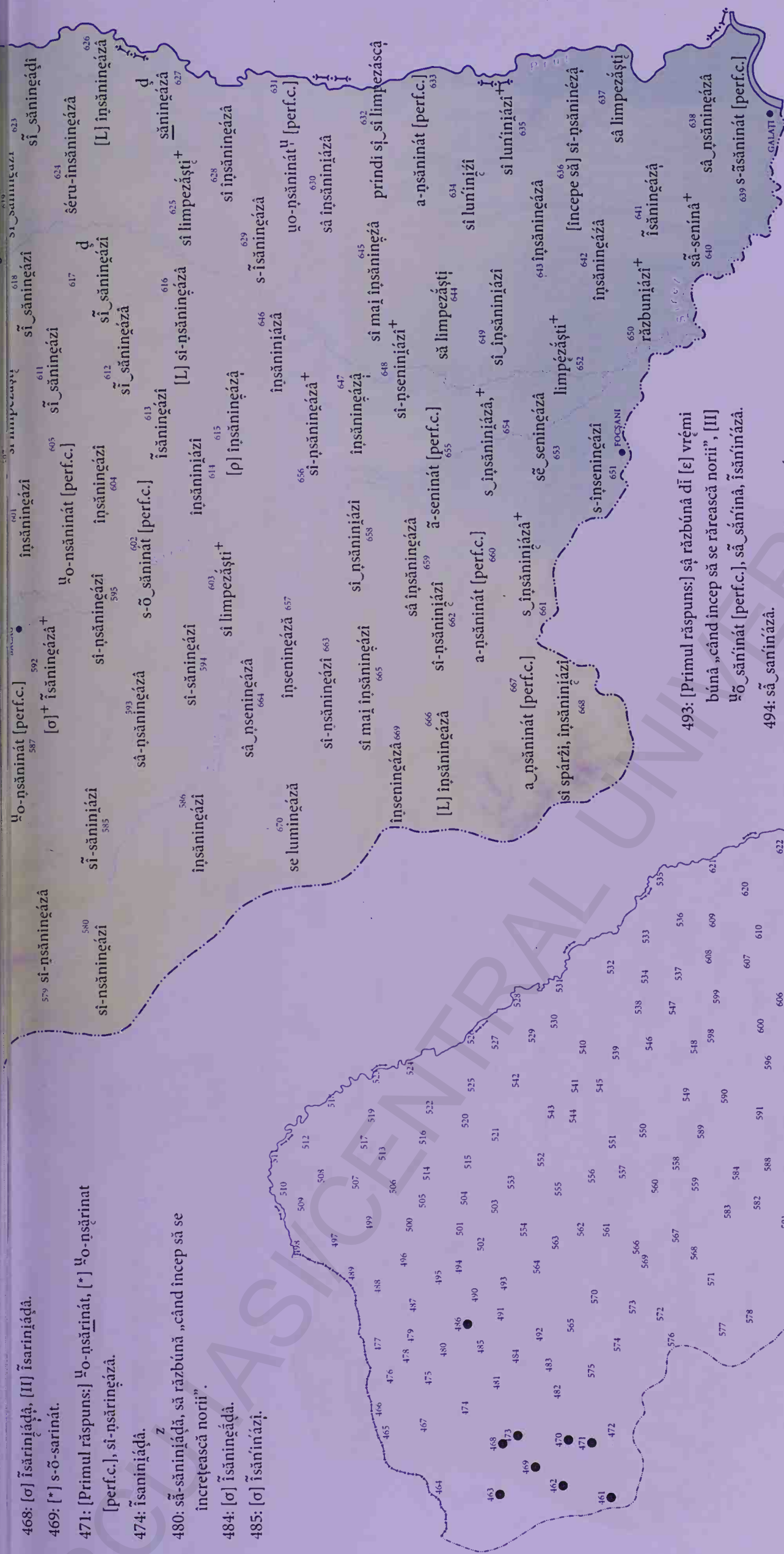
462: sâ răzbună.

464: [H] róbîtsă iěsno, [l, l] iěsnîiětsia.

465: [H] -.

467: [H] róbîti fâini iěsno.

- 468: [σ] ĩsărinăđă, [II] ĩsărinăđă.
 469: [*] s-õ-sarinăt.
 471: [Primul răspuns:] ũ-õ-sărinăt, [*] ũ-õ-sărinăt
 [perf.c.], si-õsărinăđă.
 474: ĩsărinăđă.
 480: să-săninăđă, să răzbună „când încep să se
 încrețească norii”.
 484: [σ] ĩsăninăđă.
 485: [σ] ĩsăninăđă.

CCCXXII

[-ni] : [-ri-] în „(a «se») însenina”

- (a «se») inserina

- 493: [Primul răspuns:] să răzbună dî [ε] vrēmi
 bûnă „când încep să se rărească norii”, [II]
ũ-săninăt [perf.c.], să-sănină, ĩsăninăđă.
 494: să-săninăđă.
 496: [Primele răspunsuri:] s-ũ-o limpiđit
 n-ũuri [perf.c.], si fâși sânin.
 501: si răzbuniăđă.
 525: să răzbuniăđă.
 533: afări ĩ-săninăđă.
 555: [σ] s-ũ-õ-săninăt [perf.c.].
 560: [Primul răspuns:] să fâși sânin.
 565: ĩ-săninăt.
 566: însăninăđă.
 583: o-õ-săninăt [perf.c.].
 592: [Primul răspuns:] ũ-õ-săninăt [perf.c.].
 597: [D] ĩ-săninăđă, si răzbûni vrēmea
 „nu mai plouă”.
 599: ĩ-săninăđă.
 600: [σ] ĩ-săninăđă.
 603: ĩsăninăđă.
 606: ĩ-săninăđă.
 609: ĩ-săninăđă.
 610: [Primul răspuns:] s-o răzbunăt [perf.c.].
 620: [Primele răspunsuri:] si limpezăști, si
 răzbûni vrēmea.
 625: [σ] ĩ-săninăđă.
 635: limpezăști.
 640: [*] s-a răzbunăt [perf.c.].
 648: [Primul răspuns:] si liniștești vrēmea.
 650: [σ] ĩsăninăđă.
 652: [σ] ĩsăninăđă.
 654: să limpizăști.
 656: [Primul răspuns:] să-mpărăștiȝi n-ũri.
 661: sâninăđă [inf. a reluat la final forma
 cu prefix].

NOROI „boue”

[1604]

I. [Întrebare indirectă] Când nu plouă, pe drum se face praf (colb etc.), dar când plouă, ce se face?

ALR II s.n. 1220; ALRM II s.n. 1036; ALM 279; ALDM III 1367; ALF 154; AIS 419, 849;

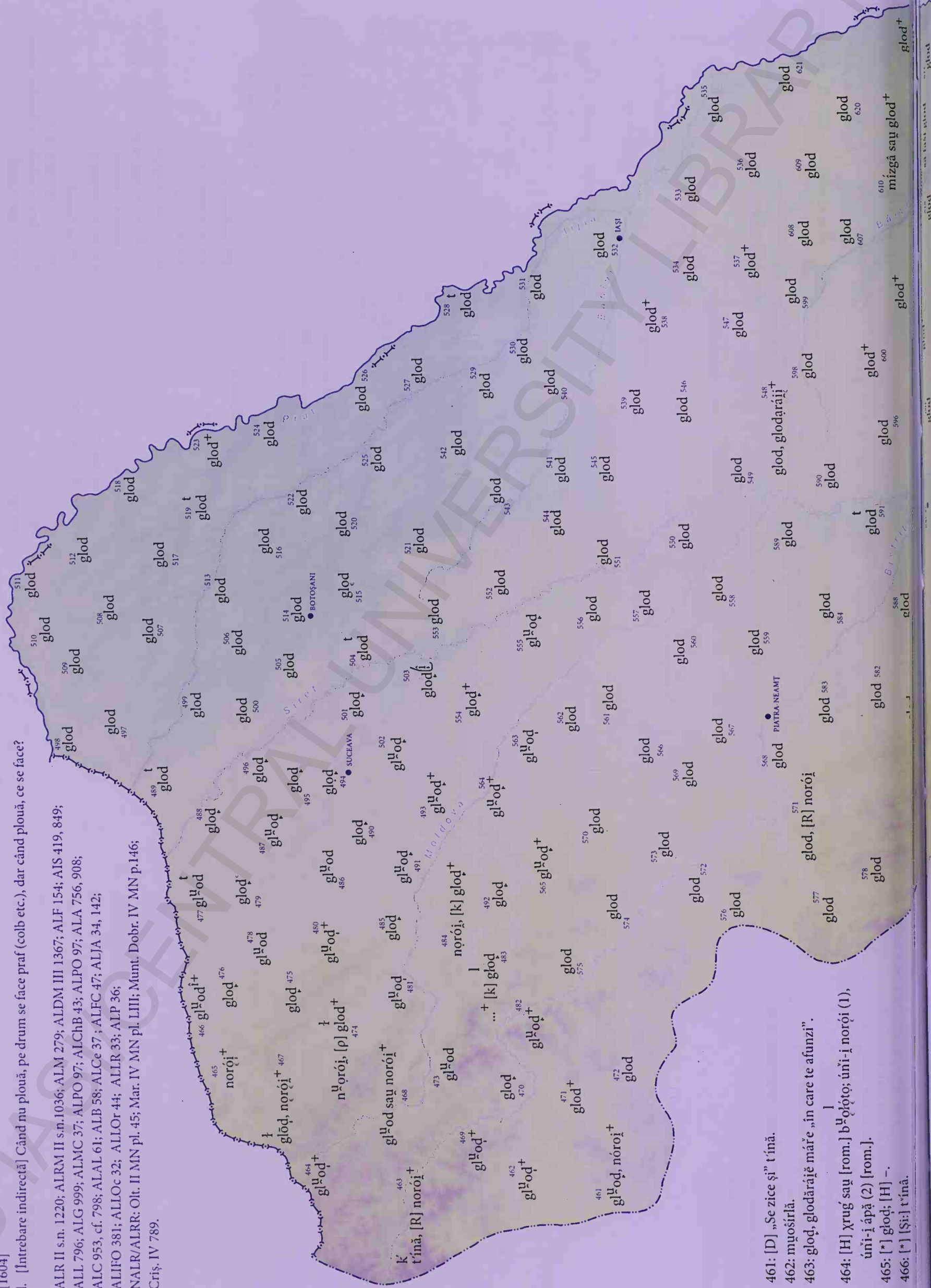
ALL 796; ALG 999; ALMC 37; ALPO 97; ALChB 43; ALPO 97; ALA 756, 908;

ALC 953, cf. 798; ALAL 61; ALB 58; ALGe 37; ALFC 47; ALJA 34, 142;

ALIFO 381; ALLOc 32; ALLOr 44; ALLR 33; ALP 36;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 45; Mar. IV MN pl. LIII; Munt. Dobr. IV MN p. 146;

Criș. IV 789.

II. 461: [D] „Se zice și” t'ină.

462: mūoșirlă.

463: glod, glodăraie mare „în care te afunzi”.

464: [H] xruḡ sau [rom.] b^uoḡoto; úni-ḡ noroi (1),

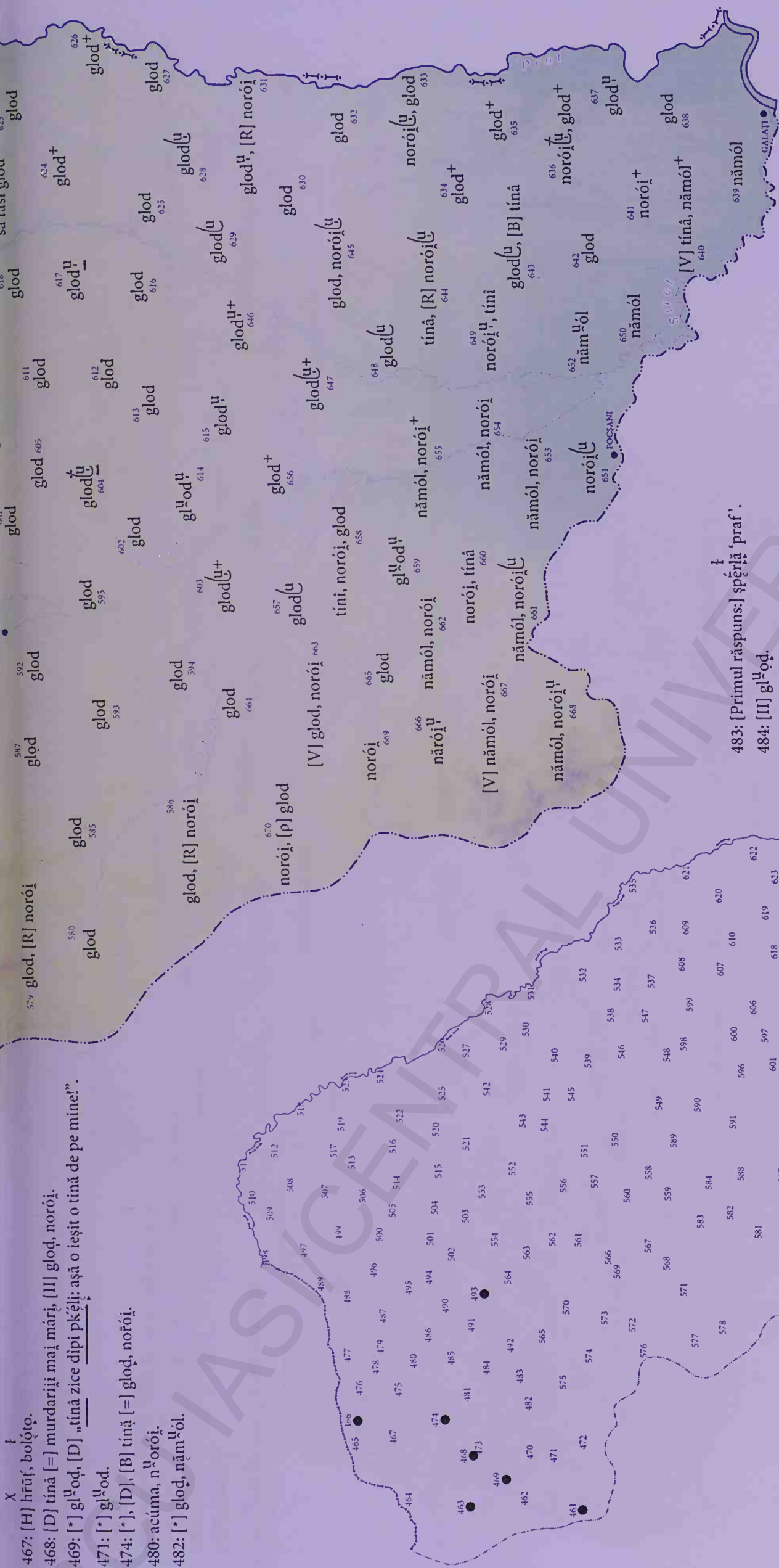
úni-ḡ apă (2) [rom.].

465: [*] glod; [H] -.

466: [*] [Si:] t'ină.

X t

- 467: [H] h^uř, bol^ot^o.
468: [D] t^ună [=] murdării mai mări, [II] glod, noroi.
469: [*] gl^uod, [D] „t^ună zice dipi pk^ueli: așă o ieșit o t^ună de pe mine!”.
471: [*] gl^uod.
474: [*], [D], [B] t^ună [=] glod, noroi.
480: acuma, n^uoroi.
482: [*] glod, nă^uol.

624: glodării 'noroi mare'.

626: glodării.

634: „Nu noroi”.

635: [În cursul discuției cu inf. apare și termenul g^uol 'baltă'].

636: noroi.

640: [D] glod [(I): termen folosit de bunica inf.].

641: [p], [B] t^ună.

646: „Când nu plouă.” prav.

647: [*] [!].

655: pi boir^uști (2).

656: [În cursul discuției s-a înregistrat și subst. colb].

483: [Primul răspuns:] șp^urlă 'praf'.

484: [II] gl^uod.

493: [D] ma min^uncă t^ună 'murdărie, când asudă omul la muncă', k^ună, k^ună-^ui z^uși, [II] gl^uod.

523: am^u i^u năroi.

537: glodării.

538: glodării 'glod mare'.

548: zlo^uatâ 'ploaie multă'.

554: [D] „Nu se spune t^ună, im”.

564: am^u si z^uși noroi.

565: am^u sâ sp^un^ui n^uoroi.

597: glodării 'glod mare'.

600: glodăriia pămîntului, „[se face] toamna și primăvara”.

603: ac^u-i sp^uni noroi^u.

606: glodării 'glod mare'.

610: „Când plouă mai mult” (2).

622: [Inf. a dat și forma de pl.:] glodur^u.

CCCCXIII

1. Prezența termenului „tină”

- tină (și var.)

2. Apariția lui [u] final asilabic în „noroi”, „glod”

noroi^u, glod^u (și var.)

CEAȚĂ „brouillard”

[1605]

1. [Întrebare indirectă] Cum spuneți la aceea ca un fel de aburi care, mai ales toamna și iarna, se lasă aproape de pământ de nu mai vezi nimic în jur?

ALR II s.n. 795; ALRM II s.n. 615; ALDM III 1368; ALIs 21, 22; ALF 178;
AIS 365; ALL 819; ALG 1014; cf. AliA I 8; ALMC 42; ALPO 101, cf. 104;
ALW III 43; ALC 284; ALCo 245; ALAL 39; ALB 67, cf. 66; ALBRAM 528, 530;
ALCe 15; ALFC 53; ALIFO 435; ALLoc 36; ALLOr 47; ALJA 16; ALLR 37;
ALN 552; ALP 18; ASLEF 19/14; ALD II 696;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 45; Mar. III 665; Munt. Dobr. IV 525;
Ban. III 526; Criş. IV 790.

Ill. 462: [Mai frecvent (1); mai vechi (2)].

464: [H] pácla.

465: [H] pécă.

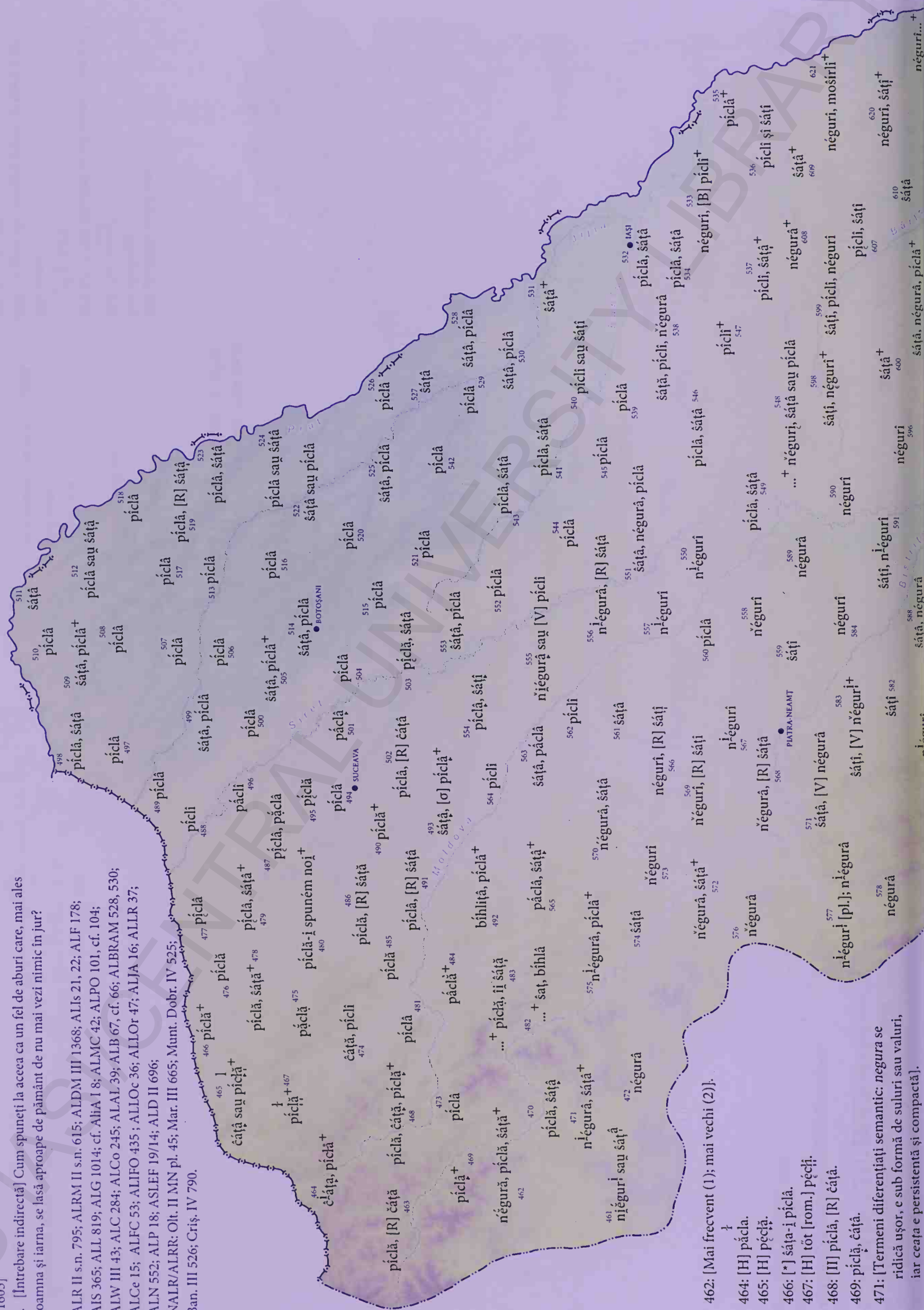
466: [*] šáta-i píclâ.

467: [H] tót [rom.] pécî.

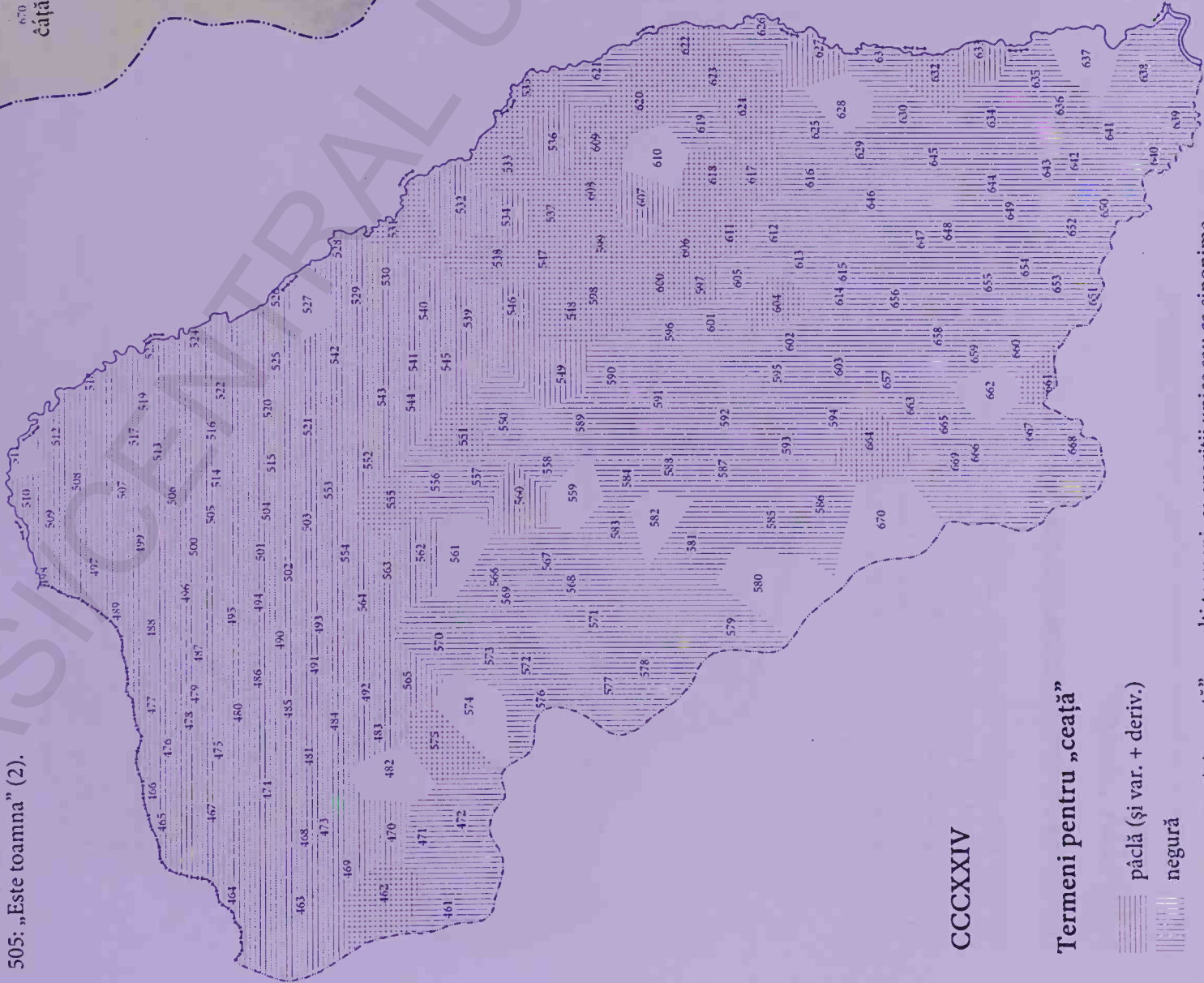
468: [II] píclâ, [R] cáia.

469: pîclă, căta.

471: [Termeni diferențiați semantic: *negura* se ridică ușor, e sub formă de suluri sau valuri, iar *ceata* e persistentă și compactă].

- 478: amú [se zice] (2).
479: [Mai frecvent (1)].
480: d-așéi-i-î șăț; sî spûni șî șăț, da bătrîni spun pîclă.
482: Țom_fîcl di...
483: um_fel di...
484: [D] în ă [e] vîni-așă ũ [e] ploăiî mări; ză [= zic]
 ûiîi cî niégurâ vîni; niégurâ di ploăiî, [D] Țîga vîni-o sluată.
490: [*] șăț.
492: [R] șăț.
493: [II] pîclă.
505: „Este toamna” (2).

CCCXXIV

Termeni pentru „ceață”

- pâclă (și var. + deriv.)
negură
nereprezentat: „ceață” sau alți termeni, ca apariții unice sau ca sinonime

- 509: cînd îî mai dîsă (2).
531: négurâ, pîcli.
533: [Și:] șăț.
535: néguri, șăț, tot așéa-î.
537: négurâ „cînd Țirîiî mărunt, zice cî-î
 moșirl-a-fără, moșirléază ‘ploaă mărunt’”.
547: moșirlî, șăț, néguri.
548: s-o lăsât ũo...
565: amú-î spun șăț șăț măi mult.
572: „La munte ceața [este] pe sat”.
575: [R] șăț.
583: [(2) se folosește numai în legătură cu pădurea].
597: [σ] pîclă; „din négurâ moșirléază [= cad
 picături mici de apă; moșirlă ‘ploaie măruntă
 de toamnă’”.
598: „Cînd e mai deasă: [B] pîcli”.
600: moșirlă, négurâ, pîclă.
606: „Cînd curge umezeală din ea se cheamă
 moșirlă, afără moșirléază [= cad stropi fini
 de apă din ceață]”.

- 608: șăț, pîclă.
609: pîcli, néguri.
615: [În localitate era ceață foarte mare, de două zile].
617: moșirlă, șăț, pîcli.
618: néguri.
620: [D] pîcli.
621: [σ] șăț „mai subțire”, pohîrlî [!].
622: ... sau șăț sau pîcli.
623: moșirlî, búhliî, pîcli.
624: pîcliță, șăț.
660: „Mai ușoară” (2).
661: „A venit o pîclă dî négurâ”.
664: [Inf. nu distinge care sinonim este mai vechi].

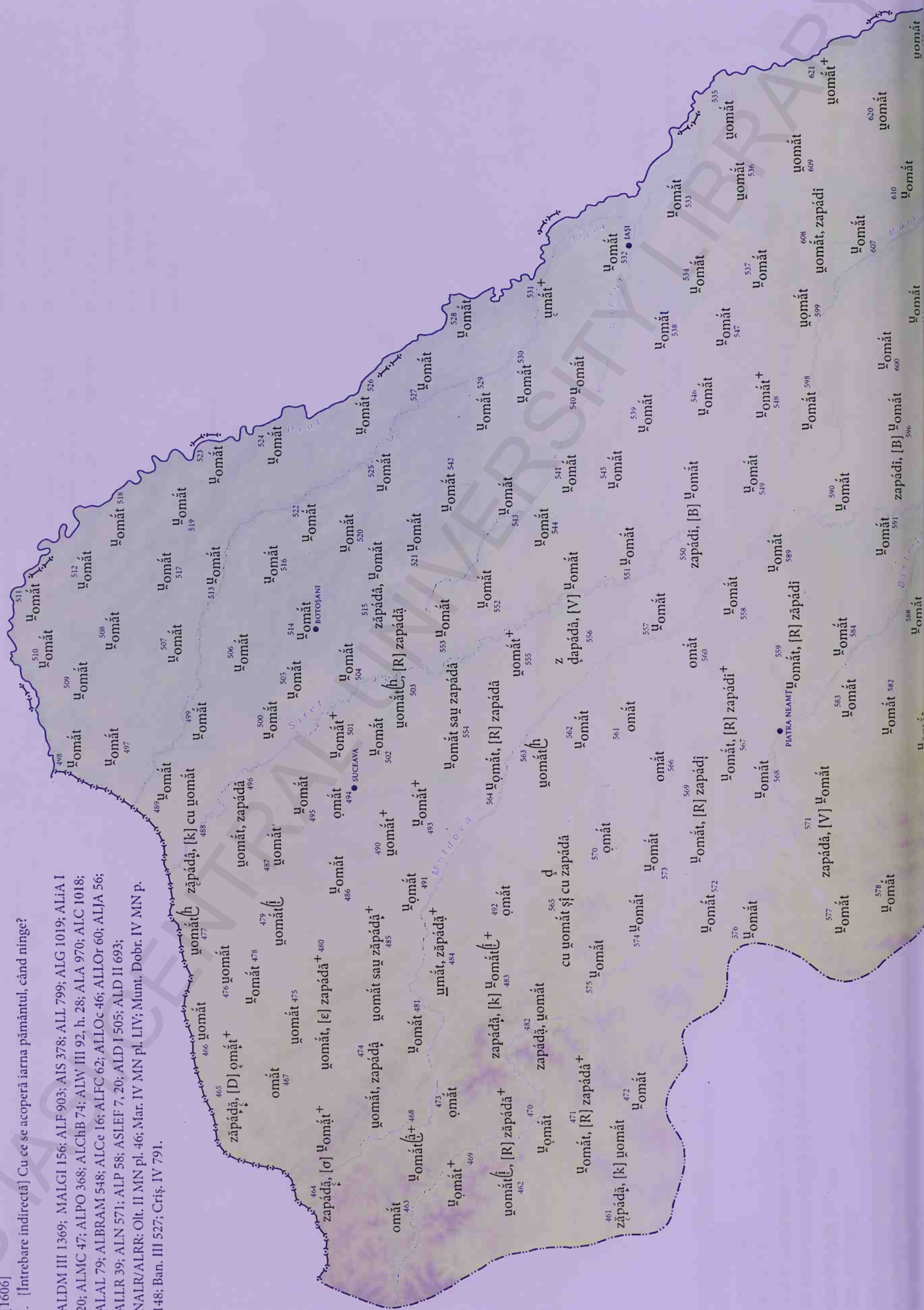

ZĂPADĂ „neige”

[1606]

1. [Întrebare indirectă] Cu ce se acoperă iarna pământul, când ninge?

ALDM III 1369; MALGI 156; ALF 903; AIS 378; ALL 799; ALG 1019; ALIA I 20; ALMC 47; ALPO 368; ALChB 74; ALW III 92, h. 28; ALA 970; ALC 1018; ALAL 79; ALBRAM 548; ALCe 16; ALFC 62; ALLOc 46; ALLOr 60; ALJA 56; ALLR 39; ALN 571; ALP 58; ASLEF 7, 20; ALD I 505; ALD II 693; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 46; Mar. IV MN pl. LIV; Munt. Dobr. IV MN p. 148; Ban. III 527; Criș. IV 791.

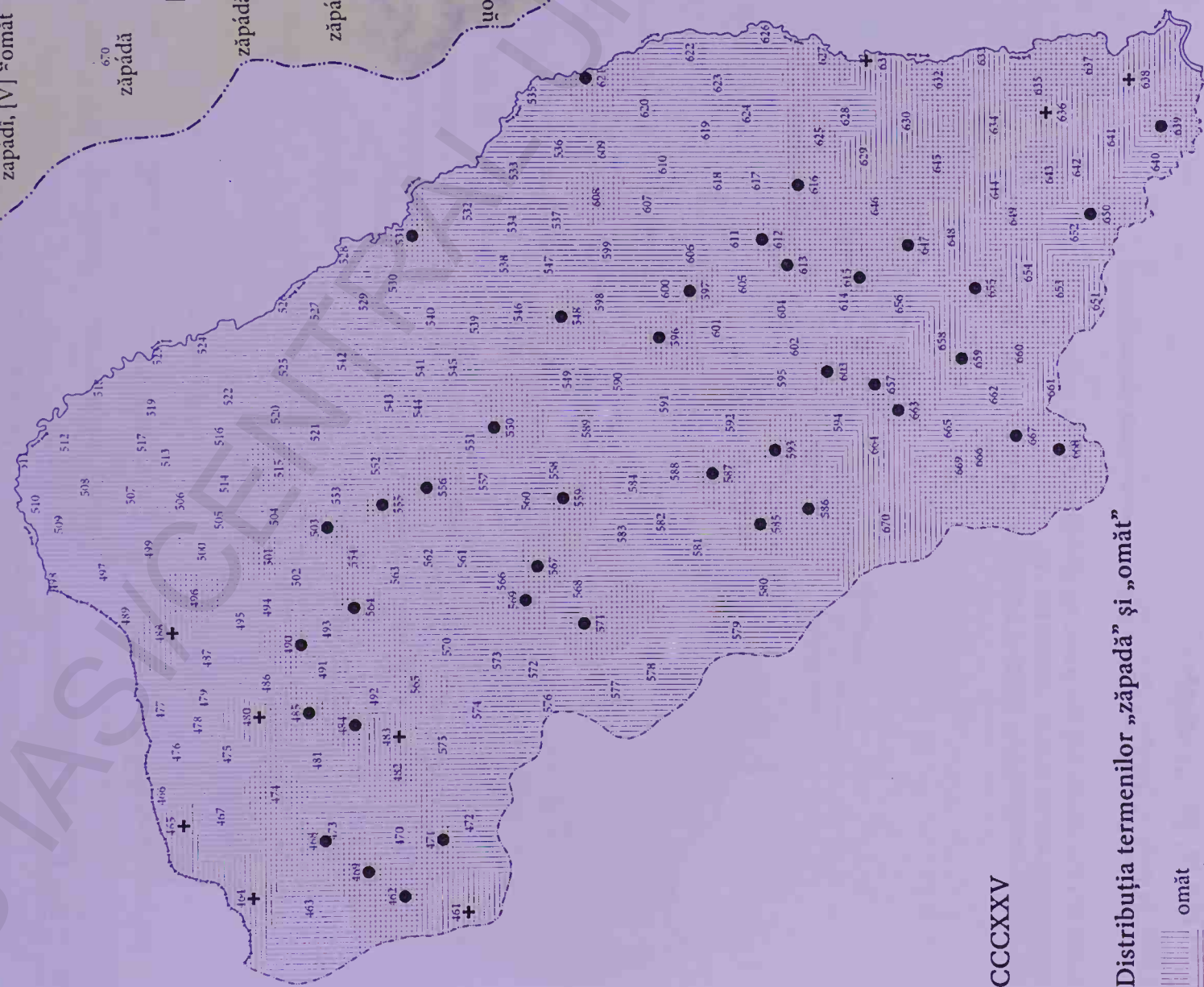
II. 462: [Răspuns complementar:] fulz; fulg,

uobgél'i, pálă d'i uomatli.

464: [H] zěmá, [l, l] zěmá, sníh.

465: [H] zệmợ.

468: [II] uomát, [R] zapádà.

CCCXXV

Distribuția termenilor „zăpadă” și „omăt”

- # omāt západá

- în punctele respective, termenul „zăpadă” este considerat recent
- + în punctele respective, termenul „omăt” are statut recognoscibil

- 469: [*] u^omát, [R] zapádá; „când am zis la nepoții
ceia ai mei omát, n-au știut ce-i”.
- 471: acúma-î trázim cu zapádá.
- 480: acúma mai mult spun đapádá, da u^omát spuné tăť.
- 483: [Mai frecvent (2)].
- 484: [III] u^omát^Ń, [R] zapádá.
- 485: mai mult (1).
- 490: mai đic și zapádá, az.
- 493: iárná [ε] p^omíntu s-acóp^oiri cu ~, [II] u^oomát.
- 501: nu măi zíc zapádá; cu u^omát.
- 531: mai delicát: zăpádá.
- 548: „[R] și zăpádá”.
- 555: saų zăpádá; pi vieť iť u^omát, atúť ierá u^omát.
- 567: di cînd iť zapádá-î puťiní.
- 597: [R] zapádá.
- 603: [R] zăpádá.
- 612: [R] zapádí.

- 613: [V] ^uomăt.
621: „Din carte: zăpádă”.
625: zăpádă, đăpádă.
631: [D] ^uomātu [a.].
647: [V] ^uomăt^u.
650: [Termen folosit în mod curent], [p], [B] ^uomăt.
655: [p], [B] ^uomăt.
657: pă boierêște (1).

III. Ca urmare a modalității în care a fost formulată

întrebarea, răspunsurile au fost precedate de prepoziția „cu” în punctele: 461, 464, 467, 480, 482, 484, 488, 501, 531, 535, 537, 548, 555, 597-600, 606, 617-619, 621, 623, 624.

TROIAN, pl. „congrère”

[1608]

1. [Întrebare indirectă] Cum spuneți la o grămadă mare de zăpadă adunată de vânt?

ALDM III 1371; AIS 380; ALL 802; ALMC 50; ALW III 94; ALB 74; ALFC 65; cf.

ALIFO 446; ALLOr 62; ALJA 60 - 61; ALPL61 - 62;

NALR/ALRR: Olt. II 315.; Mar. IV MN pl. LIV; Munt. Dobr. IV MN p.; Ban. III 528.

II. 462: [*] žícol, [*] fujés, când viscolește iarna,
la vânt”.

464: o viscu_çl'it; [H] [ε] zăv'it, zămăli [zăspuns
obținut după un inf. ocaz.], [p] odj'ân zăm

dvi ~. d ā
465: [H] zámīt; dvi záměti.

468: [II] zicolitúrâ; -túrî.

469: [*] žicolitúra; -túr*li*.

GRINDINĂ „grêle”

[1612]

I. [Întrebare indirectă] Cum se cheamă boabele de gheață care cad uneori vara, când plouă și strică semănăturile, vile?

ALR II s.n. 789; ALRM II s.n. 612; ALDM III 1375; ALIs 75, 76; ALF 667; AIS 373, cf. 372; ALL 791; ALIA I 19; ALMC 43; ALChB 36; ALW III 88 - 89; ALA 316; ALC 362; ALCo 777; ALAL 24; ALB 47; ALBRAM 521; ALIFO 422; ALLOc 39; ALLOr 50; cf. ALJA 35; ALLR 39; ALP L 18; ASLEF 20; ALD II 686; NALR/ALRR: Olt. II 317; Mar. III 669; Munt. Dobr. 529; Criș. IV 795.

II. 462: Țo bătut găta.

464: [D] bătî p'k'atra, găta; [H] x'rať.

465: [H] -.

467: [σ] bătî g'iatî; [H] x'rať.

468: [II] d'ăta, [R] grindină; iga ci sloată mări vîni.

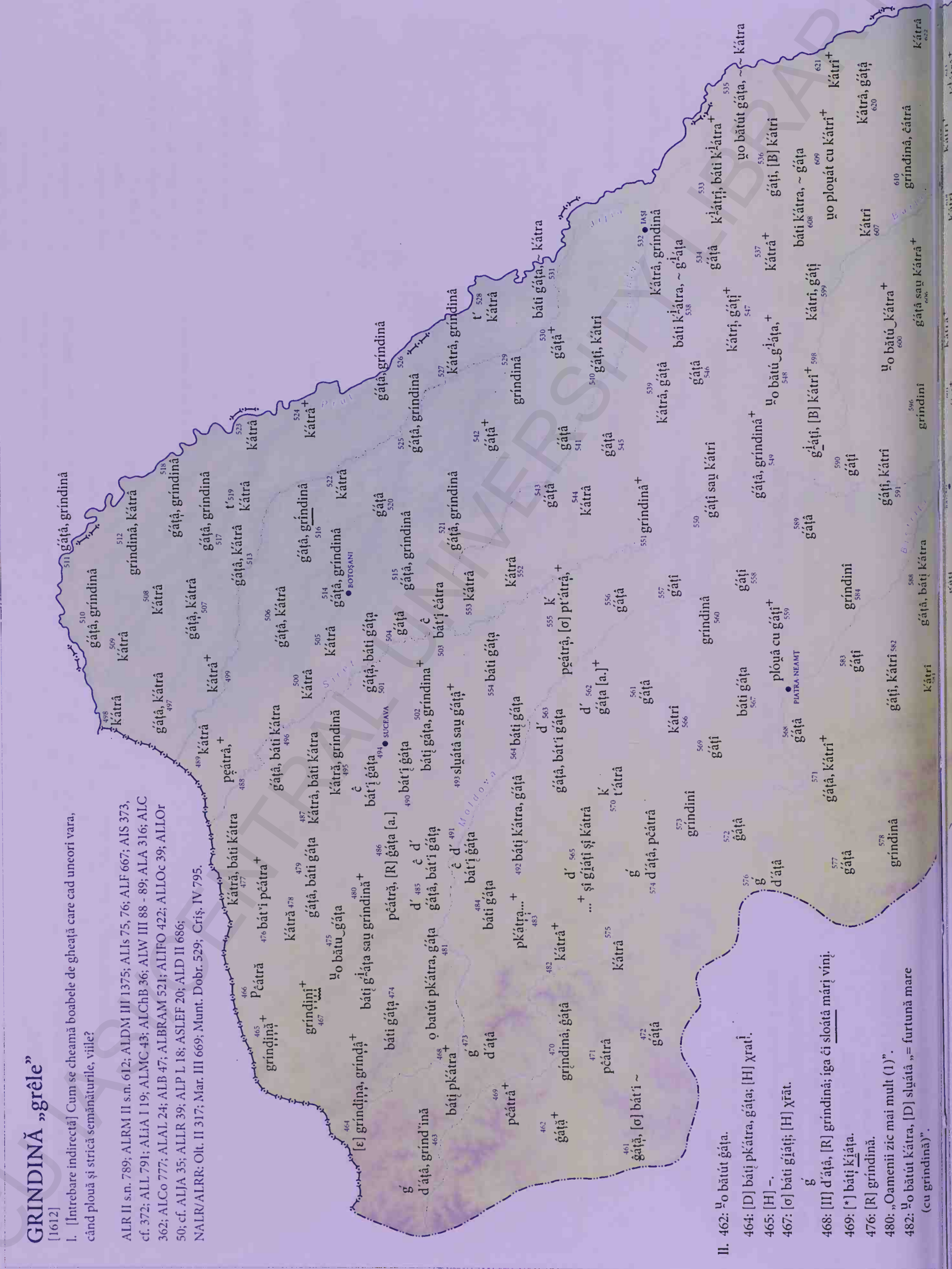
469: [*] bătî k'iața.

476: [R] grindină.

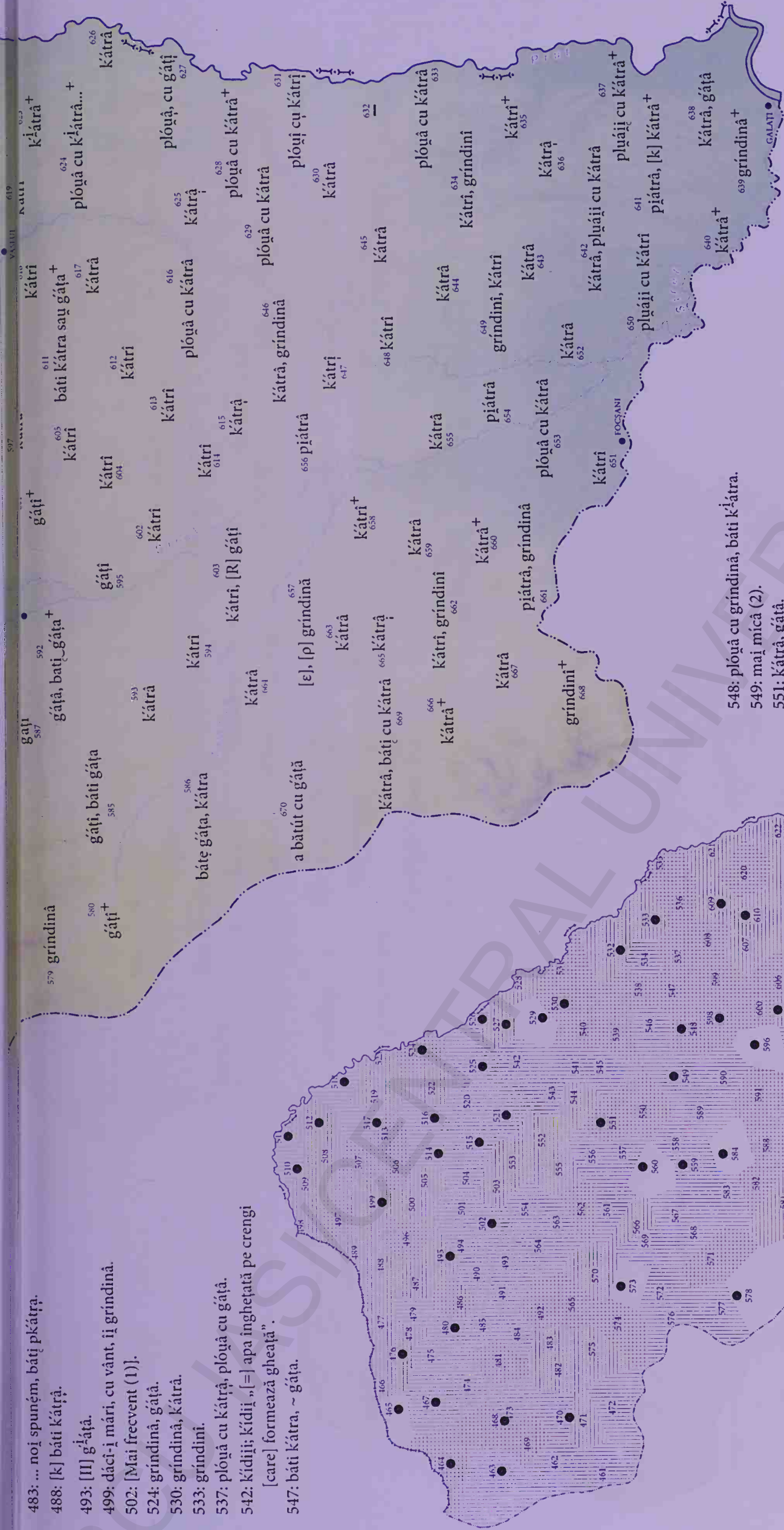
480: „Oamenii zic mai mult (1)”.

482: Țo bătut k'atra, [D] sluată „= furtună mare

(cu grindină)”.

- 483: ... noi spunem, bătî p'kátră.
488: [k] bătî Kátră.
493: [III] g'áťá.
499: dáci-î mări, cu vânt, îj grindină.
502: [Mai frecvent (1)].
524: grindină, gáťá.
530: grindină, Kátră.
533: grindini.
537: plouă cu kátră, plouă cu gáťá.
542: kídiji; kídij „[=] apa înghețată pe crengi
[care] formează gheață”.
547: bătî Kátră, ~ gáťá.

CCCXXVII

Termeni pentru „grindină”

- piatră
- gheață
- grindină

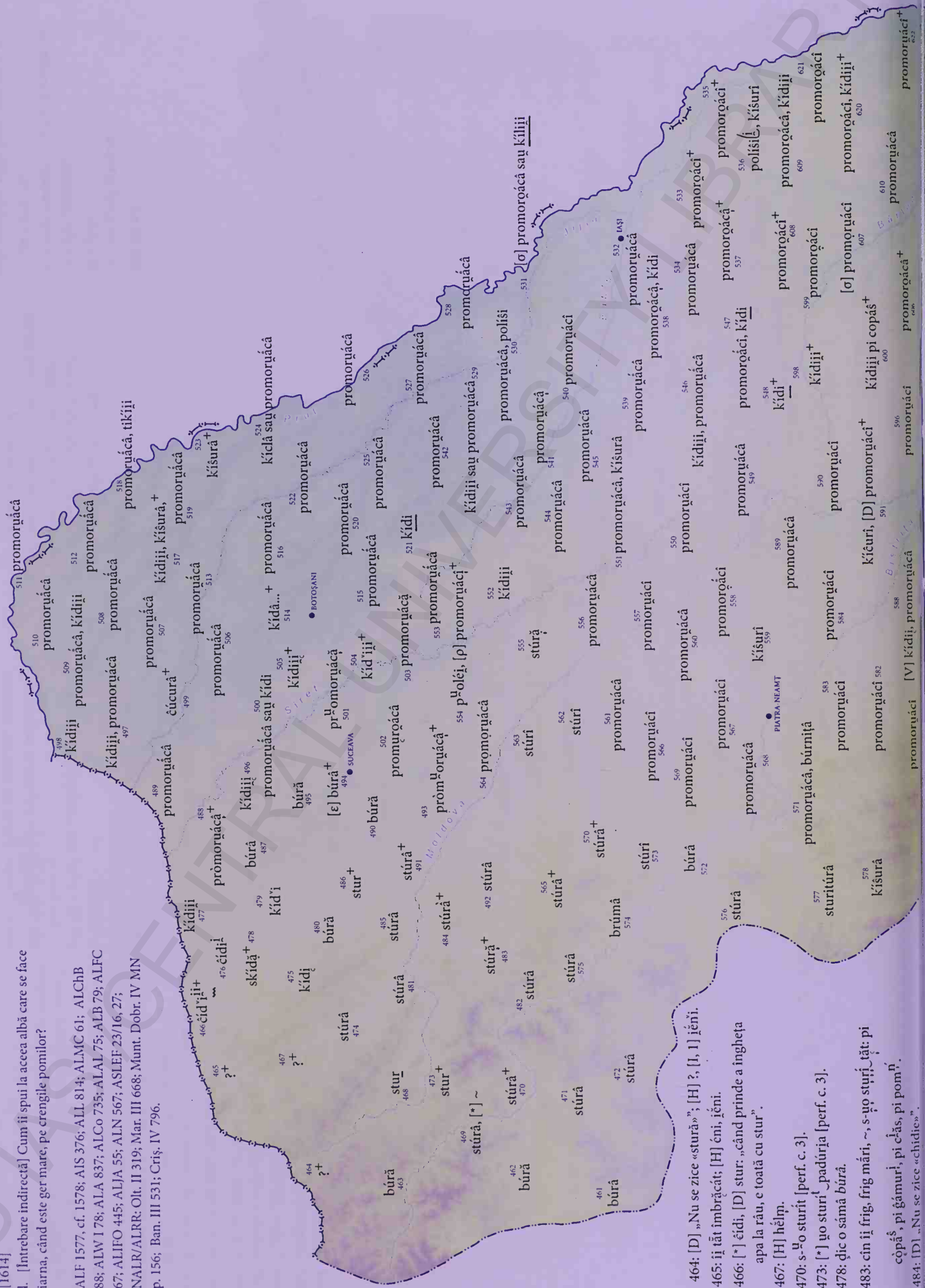
- 483: ... noi spunem, bătî p'kátră.
488: [k] bătî Kátră.
493: [III] g'áťá.
499: dáci-î mări, cu vânt, îj grindină.
502: [Mai frecvent (1)].
524: grindină, gáťá.
530: grindină, Kátră.
533: grindini.
537: plouă cu kátră, plouă cu gáťá.
542: kídiji; kídij „[=] apa înghețată pe crengi
[care] formează gheață”.
547: bătî Kátră, ~ gáťá.
548: plouă cu grindină, bătî k'áťá.
549: mai mică (2).
551: Kátră, gáťá.
555: bătî éťá.
559: [B] grindini.
562: [V] Kátră.
565: la noi îj spúni...; „mai vechi” băt'î Káťá.
571: „Mai mare” (2).
580: sau grindin.
592: [Accentul este cel al sintagmei].
597: ʰo vinit ʰo Káťá, ʰo bătú Káťá; [D] [B]
grindină „[=] ploaie mare, prapástiij mǎre”.
598: plouă cu g'áťá; grindini „[=] furtună cu nouri
mari de gheață”.
600: bătî gáťá.
601: grindini cu gáťá „[=] nori cu grindină”.
606: ʰo bătút ~, ~.
609: [D] grindină.
611: grindini.
619: plouă cu Kátră.
621: bătî Káťá.
623: bătî K'áťá.
624: ... sau cu g'áťá; [D] plouă cu grindină.
628: grindină, o bătút Káťá.
635: bătî Káťá yijili.
637: grindină.
639: pluăij cu Káťá.
640: [R] grindină.
641: a bătút Káťá.
658: „În alte părți”: gáťá.
660: „Științific [se spune]:” grindină.
666: „Și:” grindină.
668: „[Se spune] în carte”, [k] bătî Káťá.

CHICIURĂ „givre” [1614]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea albă care se face iarna, când este ger mare, pe crengile pomilor?

ALF 1577, cf. 1578; AIS 376; ALL 814; ALMC 61; ALChB 88; ALW 178; ALA 837; ALCo 735; ALAL 75; ALB 79; ALFC 67; ALIFO 445; ALJA 55; ALN 567; ASLEF 23/16, 27; NALR/ALRR: Olt. II 319; Mar. III 668; Munt. Dobr. IV MN p. 156; Ban. III 531; Criș. IV 796.

II. 464: [D] „Nu se zice «stură»”; [H] ?; [I, 1] iēni.

465: îi tăi îmbrăcăt; [H] ēni, iēni.

466: [*] ēdi, [D] stur: „când prinde a îngheța apa la rău, e toată cu stur”.

467: [H] hēlp.

470: s-^uo sturît [perf. c. 3].

473: [*] ȳo sturî¹ padurîja [perf. c. 3].

478: ȳic o sāmă bura.

483: cîn îi frig, frig mări, ~, s-ȳo sturî¹ tăt: pi

copă¹, pi gāmuri¹, pi c-ăs, pi pom¹.

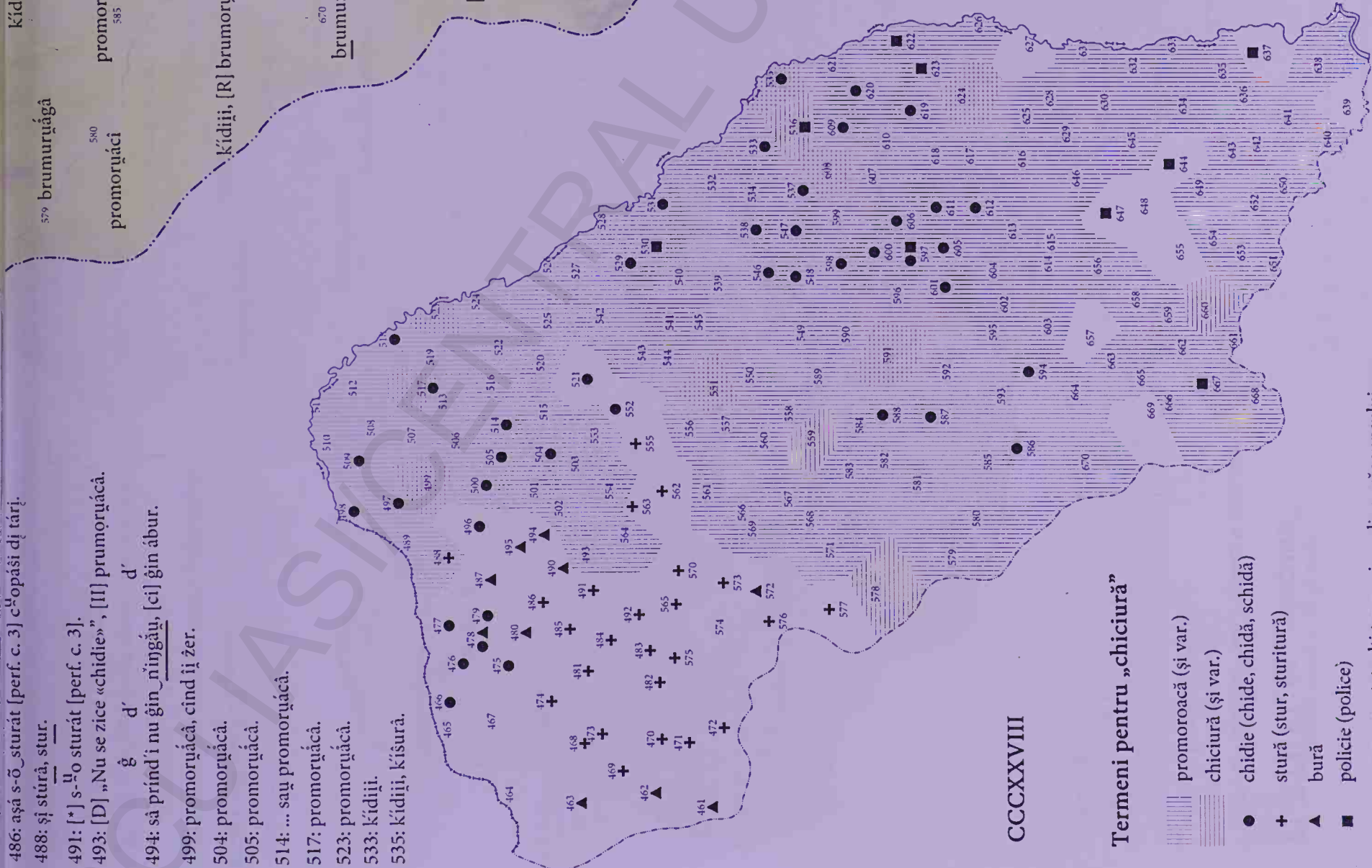
484: [D] „Nu se zice «chidie»”.

- 486: așa s-o sturăt [perf. c. 3] c^uopăși dⁱ țărⁱ.
488: și stură, stur.
491: [*] s-u sturăt [perf. c. 3].
493: [D] „Nu se zice «chidie»”, [II] prumoroacă.
494: sâ prîndⁱ nu gînⁱ nîngău, [ci] gîn ábur.
499: promoroacă, cînd îi žer.
504: promoroacă.
505: promoroacă.
514: ... sau promoroacă.
517: promoroacă.
523: promoroacă.
533: Kídiij.
535: Kídiij, Kísurá.

Termeni pentru „chiciură”

- promoroacă (și var.)
chiciură (și var.)
chidie (chide, chidă, schidă)
stură (stur, sturitură)
bură
policie (police)
nerepresentat: alți termeni sau lipsa răspunsului

CCCXXVIII

- 537: [σ] Kídiij „e mai multă gheață decât la promoroacă, se face pe pădure; când e Kídiij pi păduri, a sî šíi ánu bun, în agricultură, în poñ, în uórsi”.
548: s-o făcú Kídi pi copăs, [σ] promoroacă.
554: [Inf. susține că cei doi termeni numesc aceeași noțiune].
565: i-ñsturătⁱ pădúreă.
570: „Spre deosebire de *brumă*, care este toamna”.
591: „Se depune, de exemplu, deasupra uşii grajdului, [sau] în jurul gurii...” (2).
594: „Aşa se numeşte când cade în pădurile mari” (2).
597: [σ] promoroacă.
598: promoroáci.
600: promoroacă „[se face] pe pădure, e mai uşoară decât Kídiia”.
605: [*] Kídiij.
606: [σ] Kídiij „un fel de gheață care se prinde pe tulpina copacilor”.
608: [D] Kísuri.
611: [σ] promoroáci.

- 619: [D] Kídiij.
620: „Ca un fel de puf, de zăpadă” (1), „un fel de turturi mici” (2).
622: „Când plouă și îngheață, îi polisíij”.
623: „Gheață pe crengi”; promoroáci „e măruntă ca zăpada, provine din ceață”.
624: Kísurá [ind. prez. 3] „se prind turturi fini de gheață pe ramuri”.
625: [p] ~, [k] promoroacă.
627: píclă [?], [p] ~; pe mustăfa: struț; „struț sunt și în America”.
636: [Primul răspuns:] [ε] lápoyiță [?].
651: [Primul răspuns:] lapoyiți.
657: [Inf. nu-și aduce aminte].
664: „Din cauza ceții”.
669: [pomii sunt]...

ȚURȚURI, sg. „glaçons”

[1615]

I. [Întrebare indirectă] Cum le spuneți la aceia lungi de gheață, care se fac iarna pe streășina casei?

ALR II s.n. 801; ALRM II s.n. 618; ALDM III 1376; AIS 381*; ALChB 73; cf. ALW III 82-83; ALAL 72; ALBRAM 540; ALFC 70; ALP 67; NALR/ALRR: Olt. II 320; Mar. IV MN pl. LIV; Munt. Dobr. IV 530; Ban. III 532; Criș. IV 797.

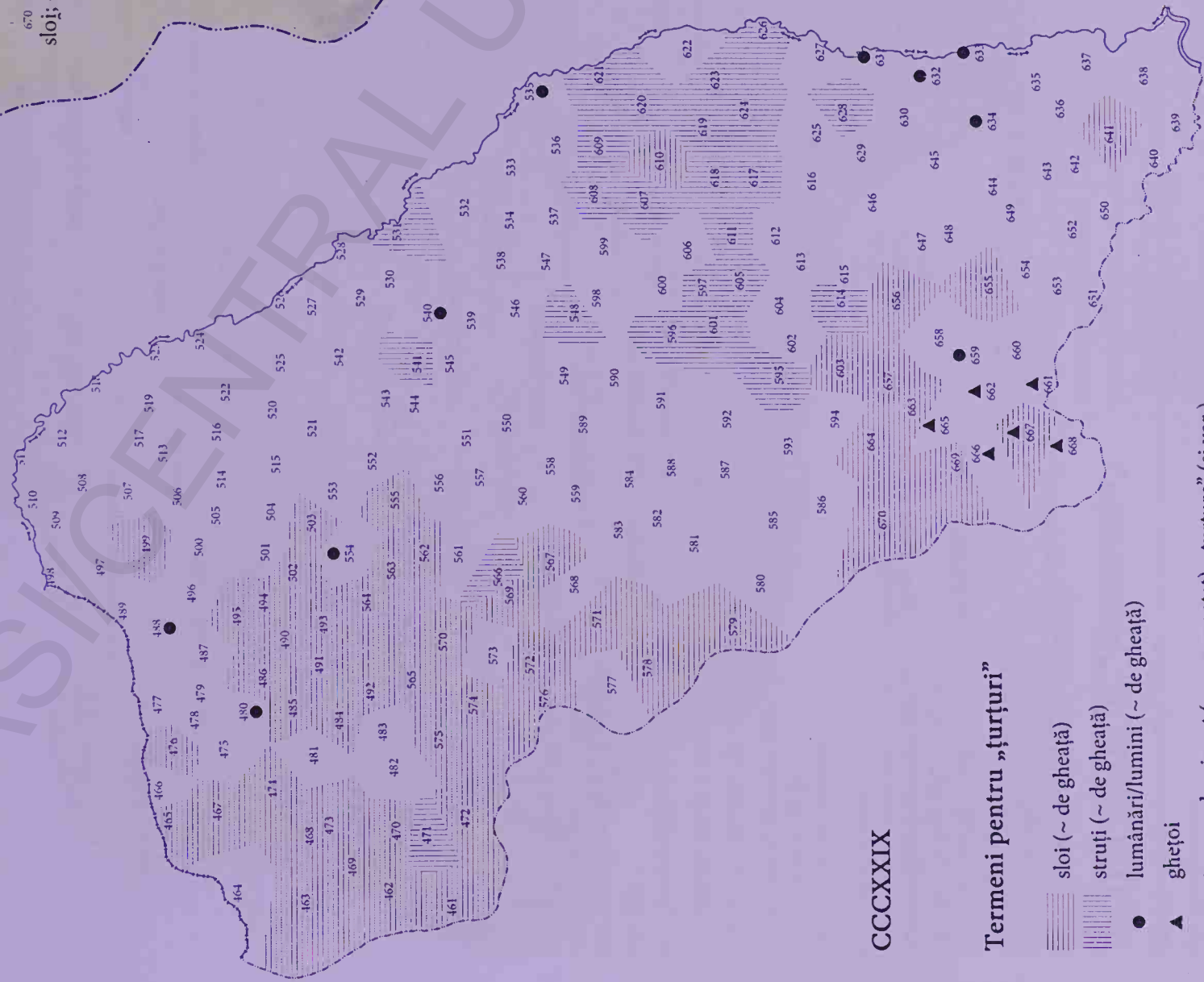
II. 462: [Și:] sluoj; ~ („pe apă”).

464: [H] stăupli [pron. pe silabe], ođian stópli; dva stáupli, [l, l] st áupli.

465: slójuř di gíatâ „[se spune] și la cele care plutesc pe apă”; [H] ~.

467: [Inf. și-a amintit ulterior:] țurțur, doj țurțur [răspuns ezitant]; [H] stáup, ođien stóup; dva ~.

- g
468: [II] sloi di d'ată; sloi, stolován „bulgăre (de gheață, pământ, piatră) pînă sâ racé „oliăcă”.
- 469: [*] sl^uoi [sg.]; [ε] sloi [plm.] [inf. a ezitat in privința genului]; „to sloi și la vale ‘rau’”.
- 471: [V] ștruț; ștrútur^l.
- d'
473: [*] sloi d'i g'ată.
- 476: „Mai lungi, mai mari” (I).

CCCXXIX

Termeni pentru „țurțuri”

- sloi (~ de gheață)
- struți (~ de gheață)
- luminări/lumini (~ de gheață)
- ghețoi
- termen dominant (nerepresentat): „țurture” (și var.)

- 479: di g'ată.
- 482: [Primul răspuns:] niști bulbús di g'ată, [σ] sloi „[sunt] cei de pe apă”.

- 485: d'i d'ată.
- 487: [*] țurțur.
- 488: lumanări di g'ată.
- 493: [II] țurțur; țurțur, [k] țurțur.
- 499: țurțur; țurțur.
- 502: țurțur, sl^uoi.
- 531: [D] struț di g'ată; ~.
- 533: țurțur.
- 552: țurțuri di g'ată.
- 554: luminări di g'ată; țurțuri, luminări.
- 555: sloi [sg.]; sl^uoi.
- 576: sloi; ~.
- 595: struț; ~.

- 597: [D] struț di g'ată; ~.
- 600: subuc [sg.]; -bús.
- 607: „[Se spune] și struț di g'ată, la mustiță, când e ger mare”.

- 611: țurțuri, struț.
- 619: [D] țurțur di g'ată [sg.]; țurțur.
- 620: [D] țurțur; țurțuri.
- 623: țurțur di g'ată; țurțur.
- 632: di g'ată.
- 639: țurțur di g'ată; ~.
- 655: sloi [sg.]; sl^uoi.
- 661: țurțur di g'ată; ~.
- 667: zloi; zloi^u.

BIFURCAȚIE, pl. „bifurcation”

[1618]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneți la locul unde se despart două drumuri? (INDIC.)

ALLs 90; ALL 847 - 848; ALMC 117; AlChB 214; ALBRAM 437; ALLOc 105; ASLEF 34, 35; NALR/ALRR; Olt. II 321; Mar. III 672; Munt. Dobr. IV 531.

- II. 461: [k] doi crăș¹ [pl.]; oŋ_craç, în_crăși drũ¹ mũ.
462: [Răspuns dat în corelație cu î. 1619].
464: [H] [ε] rözdoróŋŋi, [I, I] crúca drũmũlũi.
465: [H] ~.
467: [Primul răspuns:] s-ũ disparťĩ_drũmũř; [H] rozusĩlsi daróh „s-au despărťit drumurile”.
468: cruž_di drũmũř¹, [II] crúci dŷ drũmũř¹; cruē ~ ~,
[k] crácur¹ [pl.]; crac [acest ultim răspuns a fost dat după î. 1619].
469: [*] la crúšili drũmuli:
470: cruš di drũmur¹.
477: [*] „La Măneuť este o asemenea bifurcație și se cheamă la fũdu la řizmėnĩ”.
479: d'řfurcáťĩ, sã d'řpárt dũqã drũmur¹; [popular:] doi crăș di drum.
480: [k] doi crăș [inf. s-a corectat după î. 1619].
482: doi crăș [răspuns obținut după î. 1619].
483: ũndi si dispárt dũqã crácur¹ d'ĩ drumã.
484: [II] crúciľ drũmuluř, cruē di drum;
„se spune ři doi cráč dŷ drum”.
485: [p] crúši d'ĩ drum; cruž_d'ĩ drum.
486: cruš d'e drum.
488: řncruřãřĩ di drum saũ...

- 492: cruš di drum.
493: [II] crúřĩ di drum; crúřili drũmulu.
496: uŋ_craç^h.
499: crúša drũmulu.
500: cółturili drũmulu.
504: cruš di drum.
514: cruš di drum.
516: crúšili drũmulu.
517: crúřia drũmulu.
519: crúřia drũmulu.
520: crúřili drũmulu; crúřia ~.
523: cruš di drum.
529: crúša drũmulu.
530: crúřili drũmulu, crúřĩ; cruš.
531: ũ_răspĩntĩn.
536: răspĩntĩľ, răscrúš.
538: řncruřșãtũri di drũmur¹.
539: crúřili drũmulu; crúša ~.
540: crúři de drum, la crúři.
548: răscrúš.
552: crúřia drũmulu.

- 555: [V] răspĩnt'ĩn [plt.], řn_cruřili drũmu.
559: bifurcãřĩ; -cãřĩ.
564: răspĩntĩn; -pĩntĩnľ, crúři di drũmur¹.
591: răspĩntĩĩ; -pĩntĩĩ, adica ři răspĩnděsc drũmurľĩ-ntr-ũ_loc.
596: [*] răspĩntenľ; -pĩntĩnĩ.
598: la răspĩntĩnľ.
599: crúři di drũmur¹.
606: răspĩntĩĩ di drum; -pĩntĩĩ.
609: ... saũ crúša drũmulu; crúřili ~.
611: la defurcãřĩ di drum.
621: răspĩntĩnili drũmuluĩ; -pĩntĩĩ.
623: crúřĩ di drum.
626: sã mai dŷřãřĩ-un drum.
634: [Primul răspuns:] răspĩntĩnľ.

- 637: păr_la...
653: sã disfãci drũmu.
654: drũmu řãřĩ la dŷřãpta, ~ la řĩnga.
658: [Dupã î. 1619, inf. spune cã acest răspuns nu este bun; răspunsul corect ar fi:] [ε] colț.
660: [Primul răspuns:] fũrcã di drum.
665: [Inf. e cantonier (la drum); a cãutat termenul popular ři nu l-a gãsĩt].
III. Datoritã unor situaťii precum cea din pct. 651, forma de pl. a primului răspuns a fost menťionatã doar řn cazurile unde aceasta a fost precizatã ca atare řn caietele de anchetã. Frecvent s-a notat, mai řntãĩ ori exclusiv, forma de pl.
Răspunsurile au fost obťinute dupã formularea ř. [1619] řn urmãtoarele puncte: 615, 633, 647, 662, 663, 666, 667, 670.
Cf. ři harta urmãtoare.

579 řncruřãřĩ; -řãřĩ¹
crúci di drum; cruē ~ ~
580
răspĩntĩn; -pĩntĩnľ¹
585
răspĩntĩn; -pĩntĩnľ¹
586
răspĩntĩn; -pĩntĩnľ¹
592
răspĩntĩnľ [plt.]; -pĩntĩnĩ
răspĩntĩnã; -pĩntĩnĩ
593
la răspĩntĩn; -pĩntĩnĩ
răscrúřĩ; -cruš
594
răspĩntĩnľ; -pĩntĩnĩ
595
la răspĩntĩn; -pĩntĩnĩ
răscrúřĩ; -cruš
599
răspĩntĩn; -pĩntĩnĩ
603
răspĩntĩn; -pĩntĩnĩ
606
răspĩntĩn; -pĩntĩnľ¹
609
[p] tot⁺ răspĩntĩnľ, mai micuřã
611
un răspĩntĩn di drum; -pĩntĩnľ¹ crúřili drũmuluĩ;
la răspĩntĩnľ⁺
612
la răspĩntĩn di drum
613
răspĩntĩnľ; -pĩntĩnĩ
614
řĩntri crúři
615
[p] tot⁺ răspĩntĩnľ, mai micuřã
616
[ε] doi crăș
617
răscrúřĩ; -cruš
618
cũolt, cot?
619
răscrúřĩ; -cruš
623
řã
răspĩntĩnľ; -pĩntĩnĩ
624
la răscrúřĩ; -cruš
626
?
627
?
631
?
632
[ε] la cółtu řosėli [?]
633
[ε] drept ř_ũũg⁺
634
[k]⁺ răspĩntĩĩ; -pĩntĩĩ
635
[ε] cłot; cłłotũr¹
636
?
637
răspĩntĩnľ;... -pĩntĩnĩ
638
[R] bifurcãťĩĩ; -cãťĩĩ
639
la colț [?]
640
răscrúřĩ; -cruē
641
[ε], [p] sã-řpãrtĩ-n dũqã părť
642
răspĩntĩnľ; -pĩntĩnĩ
643
?
644
răscrúřĩ; -cruš
645
la cot; cółtur¹
646
[ε] doi crăș
647
tot⁺ la (řn) răscrúři⁺
648
colț⁺; cółtur¹
649
[*] [ε] răspĩntĩnľ¹
650
ũndi řãřĩ dũũ drũmur¹
651
(un) răspĩntĩnľ; -pĩntĩnĩ
652
răspĩntĩnľ; -pĩntĩnľ¹
653
řĩn colț, ⁺
654
?
655
[ε] la Kĩsc
656
răspĩntĩnľ¹
657
răscrúē
658
răspĩntĩnľ; -pĩntĩnľ⁺
659
răscrúřĩ; -cruš
660
bifurcãťĩĩ; -cãťĩĩ⁺
661
cot [?]; cółtur¹
662
tot⁺ răspĩntĩnľ¹
663
?
664
răspĩntĩn; -pĩntĩnľ¹
665
[ε] bifurcãťĩĩ; -cãťĩĩ⁺
666
tot⁺ respĩntenľ⁺
667
[ε]⁺ drum cu dũqã dispãřťĩtur¹ [?]
668
răspĩntĩnľ; răspĩntĩnĩ
669
răspĩntenľ; -pĩntĩnĩ
670
[ε] răscrúřee; -cruē⁺

RĂSPÂNTIE, pl. „carrefour”

[1619]

l. I. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneți la locul unde se întâlnesc două drumuri? (GEST.)

ALDM III 1379; ALL 847-848; ALG 780; ALMC 117; ALChB 214;
ALAL 194; ALB 248; ALBRAM 437; ALce 32; ALFC 161; ALIFO
406; ALLOc 104; ALLOr 127; ALLR 72; ALN 492*; ASLEF 34, 35;
NALR/ALRR: Olt. II 322; Mar. IV MN pl. LIV; Munt. Dobr. IV 532.

II. 462: cruș d'i drum [răspuns dat în corelație cu i. 1618].

- 464: [ε] rōzdorōjŋi.
465: [H] -.
467: [H] nārāshōdisi dōrōb; [inf. susține că se spune și pe huțânește:] crūca drūmului.
468: crușîșārî di drum; [III] crūci di drūmurî.
469: [*] ?.
471: [D] respintini-î ūni sî dispārți un drum; respintini.
477: cruș, la crūșili drūmulu.
478: in_crūșili drūmului.
479: încrușîșārî.
480: cruș di drūmurî; amū sâ spūni întārsēcțîe.
482: așā-ntrev-ersāt.
484: [II] cruș di drum, crūciî drūmului.
485: [p] sâ-ntālnéz_dōuā drūmurî.
486: cruș di drum.
488: [D] rāspintîenî di drūmurî [inf. parcă a auzit vorba, dar nu se spune în sat].
490: cruș.
493: saū cruși di drum; crușîșārî ~, [II] ?, [D] rāspintin di drum „e tot una cu crucea drumului”.
496: dōu-ncrușîșātūrî.
499: crūsa drūmulu.
500: crūsa drūmulu.
501: ... sî zîși, trāver [ε] travērsāzā drūmu la crūșili drūmului.

565: crūșili drūmulū, crūș di dŋmūrî; dōuā crușî d'i drum.

- 504: cruș di drum.
506: [Primul răspuns:] crūșili drūmulu.
507: crūșia drūmulu.
513: crūșia drūmulu.
514: cruș di drum.
516: crūșili drūmulu.
517: crūșia drūmulu.
520: crūșili drūmulu [pl.]; crūșia ~.
522: cruș di drum.
523: crūsa drūmulu.
524: [Primul răspuns:] crūsa drūmulu.
525: [Primul răspuns:] crūșili drūmulu [pl.]; crūsa ~.
534: crūsa drūmulu.
537: rāscrūșî, î_rāscrūșili drūmulu.
538: î_rāspintinî, la rāspintii.
539: rāscrūșî; -cruș.
542: [Pe marginea drumului sunt] șumuhāj; -hājî 'spini, ciulini'.
548: dōuā rāspintenî; [primul răspuns:] pătru drūmurî.
549: crūșili drūmulu [pl.]; crūsa ~.
553: crūșia drūmulu.
562: [Primul răspuns:] crūșili drūmulu.
563: crūșili drūmului.
564: [Sunt] rāstrēcții „la legea circulației” [inf. are motoretă].

- 632: încrușîșārî.
643: [*] rāscrūșî.
644: drūmu crușii.
648: nî-am întālnit kar la...
652: încrușîșātūrî.
655: încrușîșārî; [inf. consideră astfel de i. drept niște pănărān].
656: [k] drum încrușîșāt.

III. În unele situații a fost obținută mai întâi forma de [pl.] (eventual [pla.]), ca urmare a contextului sintagmatic de formulare a răspunsului, de tipul „crucile drumului”, formă care, uneori, a fost și singura dată de informatori.
Precizarea „tot” prezentă în unele cazuri, face trimitere la răspunsurile de la întrebarea precedentă, [1618] „bifurcație”. Cf. și harta anterioară.

- 621: rāspintii; -pîntii, rāspintî_nili drūmului.
623: [Primul răspuns:] tot crușili drūmului.
624: [D] la rāspintinî [pl.]; -pintii.
625: cruș di drum.
627: încrușîșārî di drum [inf. știe termenul din armată].
631: [AL] încrușîșātūrî, rāscrūșî; -cruș.

[1621]

ALIs 58; ALF 665; ALG 220, cf. ALMC 91; ALC 1064; ALAL 189; ALFC 170; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 46; Mar. III 675; Munt. Dobr. IV 534; Criș. IV 80

II. 464: [Primul răspuns:] [ε] stîncă, stîncă di p'kâtrî; [*] cariîeră; -îerî; [H] cămin 'piatră', [k] huţaniĵest'î tot spûni [rom.] cariîer; dvi ~, [I, I] cariîeră; -îerî.

465: [H] ~.

466: [Primul răspuns: loc] d'î scos p'câtră.

467: [H] tît cariîerî că altfel' nu..., odnă cariîeră; dvi cariîeri.

468: [II] cariîeră; -îerî.

469: [*] şatră; şatrî.

471: [*] cariîeră; -îerî.

478: mărg pî parău să n-aduc kâtră; [*] cariîeră, gruăpîă sâu [ε] a-bas-tîeră şî k'amă-amû; [in sat] şî stîţe kâtrî dim_parău; [kâtra di cariîeră ūndî lucrează mai mult uămini-acól, s-încărcî cû carúŭli, cû maşínli; cariîeră; dóua ~, 480: „Oamenii scot de la rîk, di pi al'gîi di ápi”.

483: cariîerî di p'kâtră.

484: [II] cariîeră; -îerî.

485: balast'îeră „= [locul] de unde se scoate piatră mai mică”.

488: [Primul răspuns:] ũ şantiîer; -îerî.

491: [Primul răspuns:] târniţă; târniţ [?].

493: [II] cariîeră di kâtră, ketrăriî; -riî, cariîeră.

495: cariîerî, vărniţ „[locul] de unde se scoate var” (2).

501: [Primul răspuns:] la vărăriî; -riî sau la...

g

503: ... d'î scos câtră.

504: cariîeră; -éri.

511: balastîeră; -îeri.

522: cariîeri di kâtră.

533: ketrăriî; băi, ketrăriî.

536: ketrăriî, cariîerî.

537: „Este la Focşasca [un sat în jud. Vaslui, cam la 3 km distanţă] o carieră de piatră”.

548: „Sunt multe cariere pe Deălu Ketrăriî, pe

Deălu Humăriî, la Săcătură, la Vărăriî”.

552: cariîeri di kâtră, ketrăriî; -riî.

555: cariîerî d'î câtrî.

568: di kâtră sau di balăstru.

571: [V] ketrăriî; -riî.

576: [Primul răspuns:] dim_prund.

579: vărăriî; -riî.

583: „La balast, pe malul apei”, cariîerî; -îerî.

585: cariîeri, cariîeri.

593: cariîeră; -îeri „unde se sparge piatră”.

597: „Este în Zărea Coloneştilor”; zărî; zărî 'deal mare’.

598: „Este la Tansa”.

599: „Este la Şkéja şi Ipătli, cu kâtrî muăli; din ea se fac kîşáli 'pietre de fântână, temelii de casă”.

601: [Formă de pl. obţinută spontan].

604: [R] cariîerî; -îeri.

612: „Este la Râpa Rotârî”.

615: în Băbana diváli, în_Găureána.

619: cariîeri di kâtrî; ketrăriî, -.

620: la ketrăriî; -riî.

621: bocnăriî; -riî „loc de unde se scoate bocnă

‘prundiş, balast’”.

624: cariîerî, ketrăriî.

625: variañtă, mal? [soful inf. este cantonier].

627: [Răspuns dat prin analogie cu] năşíp: năşípăriî.

635: mûnti, diál.

640: balăstru; „în alte părţi” cariîeri [pl.]; -îeră.

655: [Sunt şantiere lângă sat; primul răspuns:] prund.

658: vărăriî; vărăriî [inf. dă singur forma de pl. pentru acest răspuns].

660: gruăpă; grok.

662: ketrăriî, vărăriî.

666: [Formă de pl. obţinută uşor enfatic].

667: di pi rîk, pîrăi.

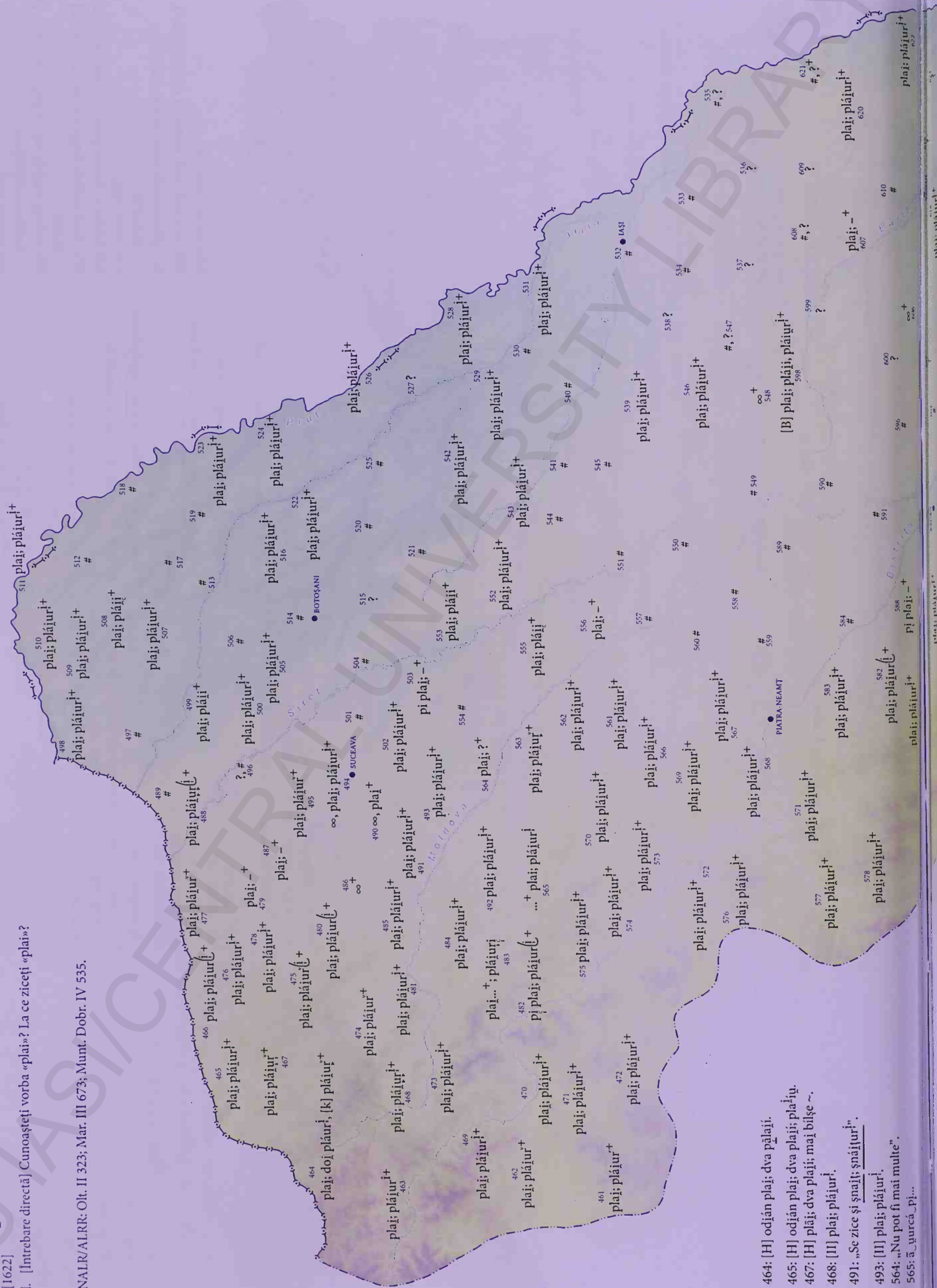
668: [V] din gruăpi, rîpi, din stînci.

PLAI, pl. „les sens du mot «plai»”

[1622]

1. Întrebare directă | Cunoașteți vorba «plai»? La ce ziceți «plai»?

NALR/ALRR: Olt. II 323; Mar. III 673; Munt. Dobr. IV 535.

II. 464: [H] odián plai; dva pālai.

465: [H] odián plai; dva plai; plaⁱiy.

467: [H] plāi; dva plai; mai bīlše ~.

468: [II] plai; pláiu:!

491: „Se zice și snait; snáitur¹”.

493: [II] plai; pláiu!

564: „Nu pot fi mai multe”.

565: ā_uurcá_pi...

III. Sensurile termenului «plai»:

1. 'cărare/drum pe un deal sau munte (prin pădure)':
461⁺ „cărare prin pădure unde pot merge și căruțele”,
462⁺ „drum mai lat prin pădure; este și” plai îngust,
plăiurēlī pīntru vīt'e, 463⁺ „drum prin pădure, pe munte”; plăiu Brăt'il'i „[este] îngust, nu pot merge căruțe”; plăiu la Bîtea Tătărci, 464, 465, 466, 467, 468 [III]⁺ „drumuri prin pădure care pleacă din drumul principal”, 469, 470⁺ „drum îngust, pe câmp sau în pădure; poți să mergi și călare sau doi oameni alături; mai îngust (merge un singur om):” cărări; carări [vezi i. 1616], 472, 473, 474⁺ la ačĭla cări-i pīm_pădūri, „pe care se trag lemne, se cară fân”, 476, 478, 480⁺ „se găsește pe o creastă în pădure, un drum de care ce merge până la Sîșuvița; apoi, cu o întrerupere, până la Putna; muntenii îi spun uópsînă”, 481, 482, 483⁺ ... am a^u_uzit; [ce înseamnă?] plai și spūnī ōⁿ drum, dacă mēri la mūnti, iī drūmu dī-^mblāt: cu cāĭi, cu d'ēsáz, cu-ăsēi, și zísī pi plāi, zísī...; [pot merge și căruțe?] mārġ_ă [ε] cum la Botășanu-aĭis, mērzi și carūtă; iī zísī plăiu mūnt'īlui, plăiu mūntilui uóstri [n. top.], 484⁺ pi ūni mjer-ī, într-o păduri, și iēs-tj-ō ū carăre-așă: mjer-ī pi plăiu jīsta la djal; poț mjeri și cu căru; mjer-ī pi uópčină „când plaiul este chiar pe vârf”; mjerēm pi plai [n. top.] la djal „se zice la izlazul comunal, prin pădure”, 485⁺ „o trecătoare, un drum prin pădure”, 486⁺ „se zice la munte: cărare prin pădure, pe munte; iī mār_cătă”, 491, 492⁺ „drum prin pădure, cu multe cotituri, pe vârfurile obcinilor”, 561, 565, 573⁺ „potecă largă, pe obcină”, 574, 575, 666⁺ potică prin păduri, 667⁺ un plai di mūnti 'drum', 668, 669⁺ „drum în pantă, în sus: plaiul duničúș ūlī, unguráš ūlī, k'ii”.

2. 'vârf/creastă/coamă (lată) a unui deal sau munte':
471⁺ „loc pe munte curățat sau fără pădure, cu panta lină, folosit pentru transportul lemnelor; creastă lată a muntelui”, 524⁺ cînd merz pi djal pi cúlmi, 553⁺ ūo cúlmi di djal nant, 562⁺, 566, 567⁺ „un deal care are culmea dreaptă și lată”; merg pi plai, 576, 580, 581, 582, 585, 586⁺ „urci dintr-un sat pe-un deal pe plai; spinarea lată, pe care se umbla, a dealului”, 587, 593, 594⁺ drūmu plăiului, 660⁺ „vârfurile măgurii”; [inf. citează și Miorița], 661⁺ „un deal, pe vârfurile mergi spre un munte; creastă de deal”; plăiu secătūrī, ~ pódu lui vódă, ~ uófi, ~ lui bîrsán, ~ bîrlăiului „toate fac legătura cu cota 1001”; plăiu jiti, ~ k'lii, 662⁺ un Kisc, un djal pi ūndi si pŭti mērgi, 663, 664, 665, 670 „vârf de deal care merge drept” [inf. arată cu mîna în lungime].

3. 'platou/podiș pe un munte sau deal; poiană': 508⁺ Kisor di plai [=] terén întins pe mūnti, 516⁺ podiș pi vîrf di mūnti, 529⁺ podiș mări și întins, 546⁺ podiș di iarbă, 562, 571, 577, 578, 579, 583⁺ „poiană întinsă pe o înălțime împădurită”, 585, 618, 620⁺ „platou înalt, cu copaci”.
4. 'pantă/versant al unui deal sau munte': 476⁺ „se zice și la o coastă de deal, mai așezată, cu fânat”, 477, 493, 494⁺ „o bucată de munte pe care pasc oile; nu se spune în sat”, 568, 569⁺ „sus pe deal, loc puțin înclinat cu fânețe de cosire”, 571, 572, 603⁺ ti sui la djal la plai [= 'pantă lină de deal'].
5. 'munte (teren sub munte)': 488⁺ [inf. a auzit de:] um_plai di mūnti [= 'munte'], 522⁺ așzătūră la pŭalii mūntilui, 563⁺ „se zice: «uite, pe plai plouă!», adică pe munte”, 659⁺ „mocanii zic: la plai [= la munte]”.
6. 'deal, dâmb': 617⁺ „deal folosit drept izlaz”, 622⁺ „dâmb, loc ridicat”.
7. 'teren (întins), șes; câmp/ câmpie': 475⁺ „plaiurile Dobrogei, Bărăganului – parcă așa mi-aduc aminte din școală”, 498⁺ loc mări di terén, 500⁺ cîmp frumós, 510⁺ pi-o gúră di plai, ūo cîmpii, 511⁺ cîmpii întîsă, 523⁺ întîndiri di pămînt, 526⁺ cîmpii, 528⁺ întîndiri mări di cîmpii, 531, 543⁺ ūo cîmpii, 552⁺ pi-un pișor di plai, pi-o gúră di rai; iī miorița – iī un_șas, 606⁺ [inf. cunoaște din carte acest cuvânt: „bucată de pămînt”, 633⁺ pi-o váli 'șes' [inf. a auzit cuvântul la radio].
8. 'teren cu iarbă, izlaz': 484, 509⁺ așzătūră cu iarbă, 546, 564⁺ „la Bogata este un izlaz, unde a fost odată pădure.” im_plai, 617, 641⁺ [ε] „teren cu fîngă”.

9. 'pădure': 493⁺ „[se spune] la o pădure bătrână care are o așezătură, poiană sub ea”; [III] „[se spune] pe la munte: o bucată de pădure tăiată pe o muchie de deal, o coastă de deal”.
10. toponim: 463, 479⁺ „un deal mare spre Sucevița: tréșim plăiu [n. top.]; deal mare împădurit spre Ciumărna”, 483, 484, 505⁺ „o localitate: Plaiul Măgurii”, 570⁺ [podîș în localitate], 661, 669.
11. sens neprecizat/imprecis: 487⁺ „se zice la munte”, 490⁺ [termenul] iī ġin ard'ăl, 495⁺ „peste munte, spre Ciumărna”, 499⁺ cînd ierám la șcŭlă, da' nu știu și, 502⁺ [inf. a auzit cuvântul dar nu știe ce înseamnă: o bucată de pămînt mai sus de părau], 503⁺ [inf. a auzit cuvântul dar nu știe ce înseamnă] „gîndesc că pe un imaș ar veni”, 507⁺ ūo moșii, 539⁺ gúră di plai, 542⁺ meliăgurī frumgásă, 548⁺ [inf. știe termenul din carte], 555⁺ ūo iei pi plai [= o iei pe câmp, de-a dreptul, peste deal, vale etc.; termenul nu are sensul 'cărare'], 556⁺ „la munte”, 588⁺ „la deal se spune”, 598⁺ „pe deal”, 607, 621⁺ în cărți, 625⁺ sus la mūnti, la plai [inf. știe cuvântul „din carte”], 626⁺ în balădi, la defuzór, 627⁺ [inf. a auzit termenul într-o poezie, posibil în „Legenda

- Meșterului Manole’], 629⁺ la mūnti, pi-un pișor di plai, 637⁺ „sus pe plai, la câmp, sus”, 638⁺ [inf. cunoaște termenul din „Miorița”], 643, 648, 651⁺ „pă munte, pă dealuri”, 653⁺ „la munte”, 655, 657⁺ „pe muchea dealului”, 658⁺ „la munte”.
12. #: 489, 497, 501, 504, 506, 512–514, 517–521, 525, 530, 532–534, 540, 541, 544, 545, 549–551, 554, 557–560, 584, 589–592, 595, 596, 601, 602, 604, 605, 610, 613–616, 628, 630–632, 634–636, 639, 640, 642, 644–649, 650⁺ nu si vorġești, 652, 654, 656.
 13. #: 535, 547, 608, 611, 612, 621.
 14. ?, #: 496.
 15. ? 515, 527, 536–538, 597, 599, 600, 609, 619, 623, 624.
 16. ∞: 486, 490, 494, 548, 606, 626, 627, 629, 633, 638, 651, 655, 659.

IV. Pentru harta interpretativă, a se vedea secțiunea de final a volumului, p. 418.

RÂU, pl. „rivièrè”

[1627]

1. [Întrebare indirecță] ... dar la una mai mare? [Întrebare anterioară: Cum îi zici unei ape curgătoare mici, peste care poți trece cu piciorul?]

ALDM III 1383; ALJs 53; ALF 1159; AIS 429; ALL 859; ALG 995; ALIA I 23; ALMC 93; ALPO 472; ALChB 208; ALAL 231; cf. ALFC 152; ALLor 93; ALIA 138; ALP 141; ASLEF 34, 906; ALD II 721;

NALR/ALRR: Olt. II 326; Mar. IV MN pl. LIV-LV; Munt. Dobr. IV 538.

- 461: [*] apă Dórni, válea.
 462: călia miĕri [= merge] d'-a-lungu văii.
 464: [*] Sucáva; [H] rică; dvi riĭi.
 465: [H] -.
 467: [Mai mare:] [ε] apă mări; [H] vodá velĕca; dvi ~; rică spúni rusăști [rom.].
 468: [Dacă este] „mai mare” [se spune]...; [primul răspuns:] parău; -ră-urĭ; [II] váli; válĭ.
 469: [Primul răspuns:] Bístriĭă, [*] riĭ; riurĭ; „în sat se zice:” la Bístriĭi, la váli, pi váli, m-a-ŭ spalát la váli.
 470: sau părău mai mări.
 471: ca Njăgra, Dórna (I); „ca Bístriĭa, deci mai mare”.
 473: váli, vália Pojorítĭ [după denumirea unei ape]; văi.
 474: váli; vâi.
 479: nu di šeĭ di carĭ să scárkînă.
 480: „N-ar putea să se spuie”; apă-atúša îl fâšem și riĭos.
 483: ĭi-ŭ...; iou nu știu-acĕi cum spuném [ε] cĭ iĕ ári dĭenumiri: buné [ε] búnauráa spuném Bístriĭă, M^Uoldóvā, [ρ] um_părău mářĭ.
 484: [II] vále; válĭ.
 486: văi, ri^Uurĭ.
 488: cum ĭi númili ĭi, di fapt, na: la noi, búniurĭ, Sirĕĭi.
 490: riĭ; ri^Uurĭ.
 493: [II] riĭ; riurĭ.
 498: nu búbi [I]; la noi sí zise și Prut.
 501: Sirĕĭiu și Sirĭtălu.
 502: [Mai mare:] riĭ, cum e Sucáva; riurĭ.
 503: [Inf. a auzit din cârți de] riurĭ [pl.]; riĭ.
 515: apă mări.
 518: la cárți ĭi...; [primul răspuns:] Prut.
 519: la șcuálă ĭi spúni riĭ; ri^Uurĭ.
 523: ši bătrínĭ ĭi zísĕu Prut; ši la mai Prut di apă.

- 526: la cárți: [primul răspuns:] Prut.
 530: [Primul răspuns:] apă mergătuári.
 533: avém Jijiĭa.
 538: [Primul răspuns:] apă mergătoári.
 541: [Primul răspuns:] apă mări.
 554: „Mai mare?”; riĭ; ri^Uurĭ.
 555: [Primul răspuns:] [ε] flúvi.
 556: [R] riĭ; riurĭ.
 558: riĭ; riurĭ.
 562: „Între părău și râu”, riĭ; riurĭ.
 564: „Între părău și râu.” gírlă.
 565: „Se zice la Suha” [vezi și f. 1635].
 566: „Curgătoare”.
 570: ca Ozána; [D] riĭu [este] cum ĭi Moldóva.
 577: vále; válĭ.
 583: „Apă curgătoare mai mare decât gârla; nu se spune «râu»”.
 587: un Tazlău sau ŭo...
 589: riĭ; riurĭ „mai mare decât gârla”.
 590: [D] #.
 592: ŭo apă mai mări, [D] # [nu se spune nici «vale»].

- 596: rípĭ; rik.
 598: [Primul răspuns:] gírlĭ mări.
 615: Siretú mări, [D] riurĭ „= [ape] nĭis”.
 616: Birládu.
 619: flúiv; fluivĭ „de exemplu, Dunărea”.
 626: gírlă [o apă de mărime între părău și râu].
 627: [Primul răspuns:] gírlă „= braț de la baltă [= Prut]”.
 632: „Din carte” (2); [primul răspuns:] „la Prut, la Siret”.
 639: [ρ] [„Siretul ce-i?”] riĭ; riĭi.
 640: [*] riurĭ.
 641: [Inf. spune așa Suhurlúului, care trece pe lângă gospodăria lui].
 644: Birlád, Sirét, Prut^U.
 646: [ρ] apă mai mări.

- 648: [Primul răspuns:] apă Birládului.
 651: „De exemplu: Milcovul”.
 653: [Așa se spune curent râului Putna].
 654: [Pentru forma de pl. inf. dă alt nume:] Dúnăre.
 656: un Sirét.
 657: Trotúș.
 660: [Apoi:] riĭ; riurĭ [cu referire la râul Putna].
 662: mă^Ula [= merg la] váli [cu referire la râul Putna].
 667: [Al doilea termen fusese auzit în timpul anchetei; mai mare:] váli; văi „de exemplu, Năruja”.
 668: Zábála, Nĭlcovu, Nĭlcuvu.
 670: „În carte, sau scrie la poduri”; [în localitate se spune «vale»:] cúrĕge váleă.

SAR (ind. prez. 1-3) „je saute”

[1631]

1. [Întrebare indirectă] Ce zici că faci când ai în față un șanț și vrei să treci peste el?

ALR II 69; ALM 9; ALDM III 1386; MADA 80; ALF I 197; AIS 430; cf. ALD I 680;

NALR/ALRR: Olt. V 971; Mar. IV 1135; Cris. IV 803.

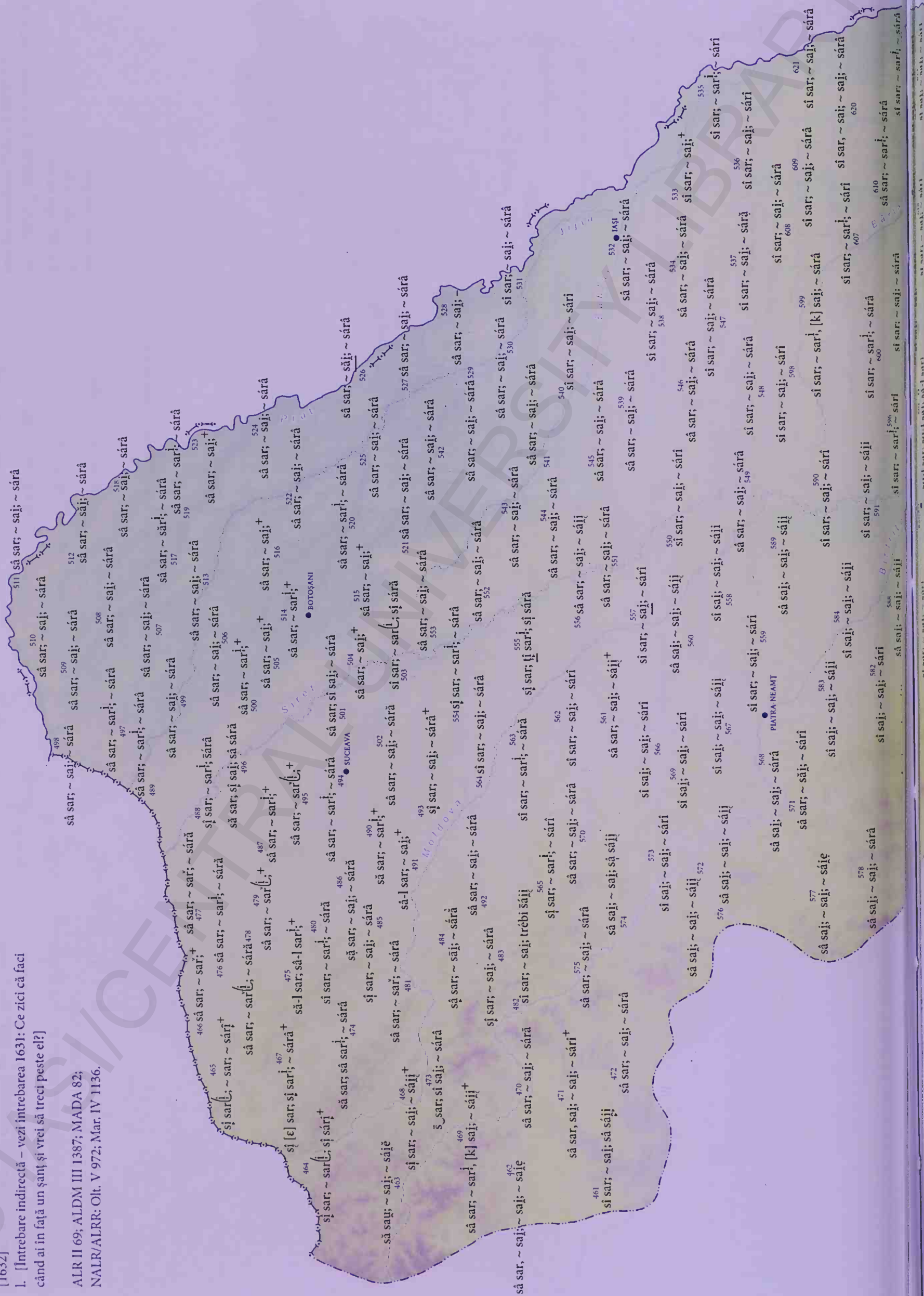
SĂ SAR (conj. prez. 1-3) „que je saute”

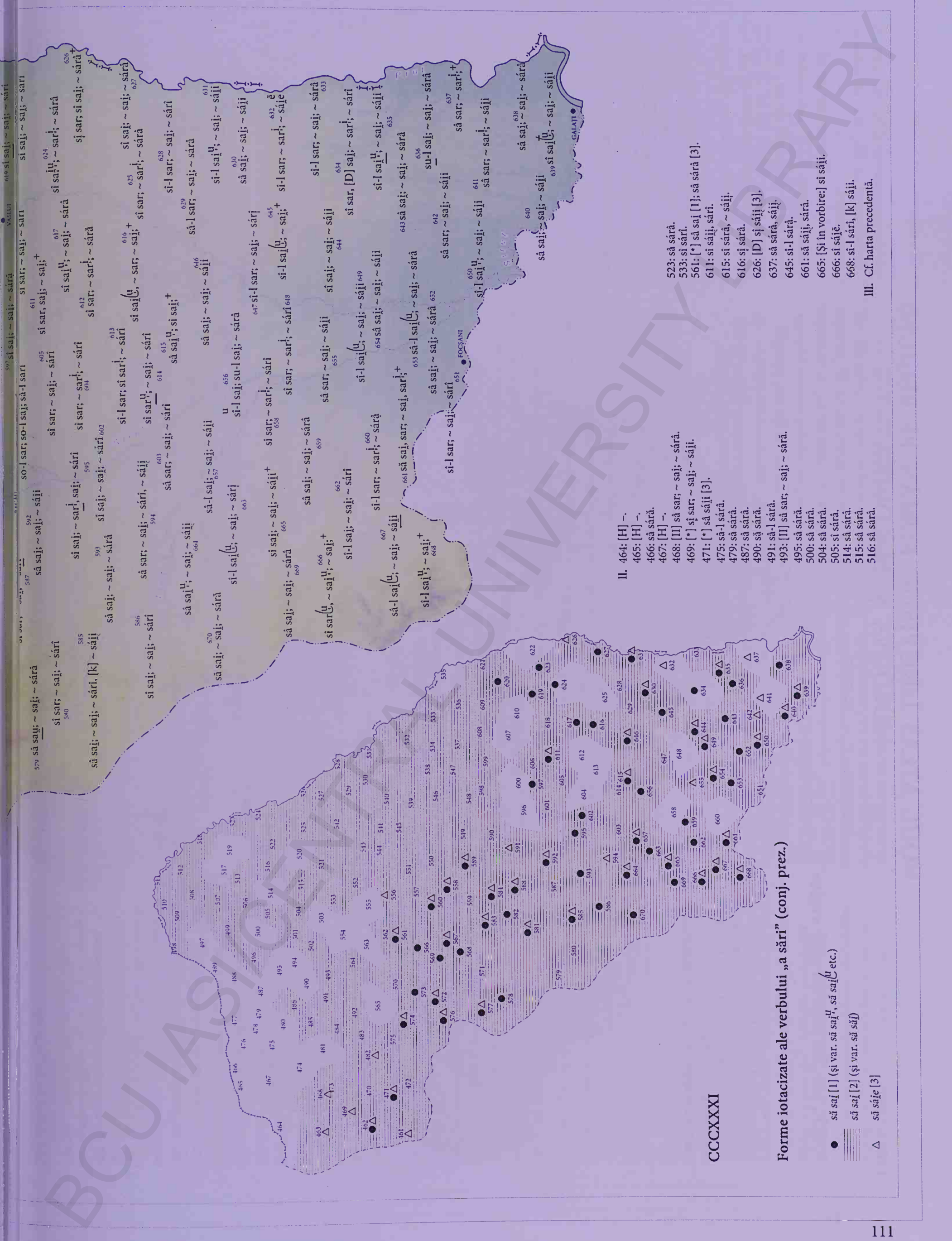
[1632]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1631: Ce zici că faci când ai în față un șanț și vrei să treci peste el?]

ALR II 69; ALDM III 1387; MADA 82;

NALR/ALRR: Olt. V 972; Mar. IV 1136.

CCCXXXI

Forme iotacizate ale verbului „a sări” (conj. prez.)

- să săi [1] (și var. să săi^u, să săi^u etc.)
- △ să săi [2] (și var. să săi)
- △ să săie [3]

- II. 464: [H] –.
465: [H] –.
466: să sără.
467: [H] –.
468: [II] să sar; ~ saj; ~ sără.
469: [*] sî sar; ~ saj; ~ săji.
471: [*] să săji [3].
475: să-l sără.
479: să sără.
487: să sără.
490: să sără.
491: să-l sără.
493: [III] să sar; ~ saj; ~ sără.
495: să sără.
500: să sără.
504: să sără.
505: sî sără.
514: să sără.
515: să sără.
516: să sără.

- 523: să sără.
533: sî sără.
561: [*] să saj [1]; să sără [3].
611: sî săji, sără.
615: sî sără, ~ săji.
616: sî sără.
626: [D] sî săji [3].
637: să sără, săji.
645: sî-l sără.
661: să săji, sără.
665: [Și în vorbire:] sî săji.
666: sî săjē.
668: sî-l sără, [k] săji.
III. Cf. harta precedentă.

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 540

VALE, pl. „les sens du mot «vale»”

[1635]

I. [Întrebare directă] La ce ziceți «vale»?

ALR II s.n. 1589; ALDM III 1390; MALGI 166; cf. MADA 39; ALIs 69; ALF 1351; AIS 428; ALL 853 - 854; ALG 787; ALMC 80; cf. ALChB 204; cf. ALB 225; ALFC 152; ALJA 118; ASLEF 45; ALD I 839; NALR/ALRR: Olt. II 329; Mar. III 678; Munt. Dobr. IV 540.

- II. 464: [H] doljēna; dvi dolēnj.
465: [H] -.
467: [H] dolēn; dolēnj; mai biļšē dolēnj; [mā duc]
u dolēn, idū dolēn.
509: buš; ~ „formă de relief reprezentând două
dealuri apropiate”.
615: „Nu poți [spune] două vâli”.

LAC, pl. „lac”

[1639]

1. [Întrebare indirectă] Cum ziceți la locul acela cu apă stătătoare, întins și adânc?

ALR II s.n. 836; ALRM II s.n. 654; ALDM III 1392; ALIA I 24-25, ALAL 229;

NALR/ALRR: Olt. II 331; Mar. III 682; Munt. Dobr. IV 542.

11. 461: [D] tăy; tăur^v, „s-uo tăuif apa [=] s-a iezit,
nu mai poate curge”.

464: [H] ōzero; dvi ōzer̃, [I, I] stau; ~.

465: iāz; iázurⁱ, [D] „nu se zice «tău»”; [H] odían

stat dva stálé: státní.

heleşţéu; -t'ěji; bílc 'o bortă cu apă;
b^uol^uolău, -t'ěu; -t'ěji, [=] apă adâncă sau
afundă; iěţăţ, unde este apă iězită, pentru
prins peşte; [D] şť'iuálnă „[=] o băhnă unde
nu-i nici apă, nici iarbă, nici glod; teren
mlăştinos”.

467: [p] iaz; iázur¹, [D] „nu se zice «tău»”; [H]

vuodă t'ieha, [p] stau; dva stave; mai bílşe
stavéj.

468: [D] b^uolatău; -tăji „[=] loc adânc: s-a dus
acela într-un bolatău”; [II] báltă, lac; bíélt,
lácúrl.

469: [D] şi lac; lácúrl¹, [*] báltuágă; -tuázi, [D] tău
‘unde stă apa; lac; tăuř¹ [inf. nu este sigur de
forma de pl.], lácúř¹, [D] un balatău „[un lac]
mare, rău”.

473: [*] iaz, [D] b^uolatău „este pe munte, la

Sadova, unul mai micuţ, şi la Pojorâta, Pî T'ilia
(n. top.); şi un iězăr este la Sadova, mare, pe
munte”, [*] iězăr este un b^uolotău mare, fără
fund, cum este la Holohoşca, în Sadova”.

474: [D] tău; tá^uur¹ „unde-i o gl^uodariji, [=] apă
amestecată cu glod, şi trec vite, trasúř¹; este
unul la Cajvanca şi unul la Sádova”; b^uolotău
„unde este pe munte o aşezătură cu apă
adâncă”.

480: hiěleşţéu; hiěleşţéji „mai mic”.

481: lácúrl¹, heleşţéji.

482: iaz „unde se p^uoprěşti apa”.

483: [D] tău; tá^uur¹, tot om^uřel dī [ε] apă

stătătuarj; tot om^uřel^u di b^uolatău; acála-i^z
spúni: zís-an^udus cínipa la tău, úni mureáđă
fiméjił cínipa; [unde se face tăul?] pi língă
văj, únī [ε] iěşti-o apă dī-o pǎrti, ştiť, únī-i ca

[ε] řini apă căldă, nū únī cűřgi... [inf. răsufłă];
şť't'it, sí nū vjiť tot apă prúaspádă, řěći, şi fií apa
cáldă, cí iě [ε] acólu şi mureáđă, -n tău, cínipa.
iěł iěşti-on^u colť, univá, şi iěli [= femeile]

măi trag, aşá, nřiť'j pámínt, şi stěji apa acólu.
†

579: tău; tăur¹, lac; lácúrl¹+

Kuarsi

592: iaz; iázur¹+

580: ploştini; ploştini¹+

583: lac, bolătău; lácúrl¹, -tăji

586: gól; gólur¹

lac; lácúrl¹+

592: iaz; iázur¹+

593: bálti; bált, iaz; iázur¹+

595: lac; lácúrl¹+

596: báltă; bált

597: lac; lácúrl¹+

597: iaz; iázur¹+

605: bálti; bált

606: lac; lácúrl¹+

607: gól; gólur¹, iaz; iázur¹

608: lac; lácúrl¹+

609: iaz; iázur¹

610: iaz; iázur¹+

611: iaz; iázur¹

612: lac; lácúrl¹

613: gól; gólur¹, iaz; iázur¹

614: iaz; iázur¹

615: iaz; iázur¹

616: iaz; iázur¹

617: iaz; iázur¹

618: iaz; iázur¹

619: iaz; iázur¹

620: iaz; iázur¹

621: iaz; iázur¹

622: iaz; iázur¹

623: iaz; iázur¹

624: iaz; iázur¹

625: iaz; iázur¹

626: iaz; iázur¹

627: iaz; iázur¹

628: iaz; iázur¹

629: iaz; iázur¹

630: iaz; iázur¹

631: iaz; iázur¹

632: iaz; iázur¹

633: iaz; iázur¹

634: iaz; iázur¹

635: iaz; iázur¹

636: iaz; iázur¹

637: iaz; iázur¹

638: iaz; iázur¹

639: iaz; iázur¹

640: iaz; iázur¹

641: iaz; iázur¹

642: iaz; iázur¹

643: iaz; iázur¹

644: iaz; iázur¹

645: iaz; iázur¹

646: iaz; iázur¹

647: iaz; iázur¹

648: iaz; iázur¹

649: iaz; iázur¹

650: iaz; iázur¹

651: iaz; iázur¹

652: iaz; iázur¹

653: iaz; iázur¹

654: iaz; iázur¹

655: iaz; iázur¹

656: iaz; iázur¹

657: iaz; iázur¹

658: iaz; iázur¹

659: iaz; iázur¹

660: iaz; iázur¹

661: iaz; iázur¹

662: iaz; iázur¹

663: iaz; iázur¹

664: iaz; iázur¹

665: iaz; iázur¹

666: iaz; iázur¹

667: iaz; iázur¹

668: iaz; iázur¹

669: iaz; iázur¹

670: iaz; iázur¹

671: iaz; iázur¹

672: iaz; iázur¹

673: iaz; iázur¹

674: iaz; iázur¹

675: iaz; iázur¹

676: iaz; iázur¹

677: iaz; iázur¹

678: iaz; iázur¹

679: iaz; iázur¹

680: iaz; iázur¹

681: iaz; iázur¹

682: iaz; iázur¹

683: iaz; iázur¹

684: iaz; iázur¹

685: iaz; iázur¹

686: iaz; iázur¹

687: iaz; iázur¹

688: iaz; iázur¹

689: iaz; iázur¹

690: iaz; iázur¹

691: iaz; iázur¹

692: iaz; iázur¹

693: iaz; iázur¹

694: iaz; iázur¹

695: iaz; iázur¹

696: iaz; iázur¹

697: iaz; iázur¹

698: iaz; iázur¹

699: iaz; iázur¹

700: iaz; iázur¹

701: iaz; iázur¹

702: iaz; iázur¹

703: iaz; iázur¹

704: iaz; iázur¹

705: iaz; iázur¹

706: iaz; iázur¹

707: iaz; iázur¹

708: iaz; iázur¹

709: iaz; iázur¹

710: iaz; iázur¹

711: iaz; iázur¹

712: iaz; iázur¹

713: iaz; iázur¹

714: iaz; iázur¹

715: iaz; iázur¹

716: iaz; iázur¹

717: iaz; iázur¹

718: iaz; iázur¹

719: iaz; iázur¹

720: iaz; iázur¹

721: iaz; iázur¹

722: iaz; iázur¹

723: iaz; iázur¹

724: iaz; iázur¹

725: iaz; iázur¹

726: iaz; iázur¹

727: iaz; iázur¹

728: iaz; iázur¹

729: iaz; iázur¹

730: iaz; iázur¹

731: iaz; iázur¹

732: iaz; iázur¹

733: iaz; iázur¹

734: iaz; iázur¹

735: iaz; iázur¹

736: iaz; iázur¹

737: iaz; iázur¹

738: iaz; iázur¹

739: iaz; iázur¹

740: iaz; iázur¹

741: iaz; iázur¹

742: iaz; iázur¹

743: iaz; iázur¹

744: iaz; iázur¹

745: iaz; iázur¹

746: iaz; iázur¹

747: iaz; iázur¹

748: iaz; iázur¹

749: iaz; iázur¹

750: iaz; iázur¹

751: iaz; iázur¹

752: iaz; iázur¹

753: iaz; iázur¹

754: iaz; iázur¹

755: iaz; iázur¹

756: iaz; iázur¹

757: iaz; iázur¹

758: iaz; iázur¹

759: iaz; iázur¹

760: iaz; iázur¹

761: iaz; iázur¹

762: iaz; iázur¹

763: iaz; iázur¹

764: iaz; iázur¹

765: iaz; iázur¹

766: iaz; iázur¹

767: iaz; iázur¹

768: iaz; iázur¹

769: iaz; iázur¹

770: iaz; iázur¹

771: iaz; iázur¹

772: iaz; iázur¹

773: iaz; iázur¹

774: iaz; iázur¹

775: iaz; iázur¹

776: iaz; iázur¹

777: iaz; iázur¹

778: iaz; iázur¹

779: iaz; iázur¹

780: iaz; iázur¹

781: iaz; iázur¹

782: iaz; iázur¹

783: iaz; iázur¹

784: iaz; iázur¹

785: iaz; iázur¹

786: iaz; iázur¹

787: iaz; iázur¹

788: iaz; iázur¹

789: iaz; iázur¹

790: iaz; iázur¹

791: iaz; iázur¹

792: iaz; iázur¹

793: iaz; iázur¹

794: iaz; iázur¹

795: iaz; iázur¹

796: iaz; iázur¹

797: iaz; iázur¹

798: iaz; iázur¹

799: iaz; iázur¹

800: iaz; iázur¹

801: iaz; iázur¹

802: iaz; iázur¹

803: iaz; iázur¹

804: iaz; iázur¹

805: iaz; iázur¹

806: iaz; iázur¹

807: iaz; iázur¹

808: iaz; iázur¹

809: iaz; iázur¹

810: iaz; iázur¹

811: iaz; iázur¹

812: iaz; iázur¹

813: iaz; iázur¹

814: iaz; iázur¹

815: iaz; iázur¹

816: iaz; iázur¹

817: iaz; iázur¹

818: iaz; iázur¹

819: iaz; iázur¹

820: iaz; iázur¹

821: iaz; iázur¹

822: iaz; iázur¹

823: iaz; iázur¹

824: iaz; iázur¹

825: iaz; iázur¹

826: iaz; iázur¹

827: iaz; iázur¹

828: iaz; iázur¹

829: iaz; iázur¹

830: iaz; iázur¹

831: iaz; iázur¹

832: iaz; iázur¹

833: iaz; iázur¹

834: iaz

465: [H] b^uolóta; dvói bolét; bílšā boléti.

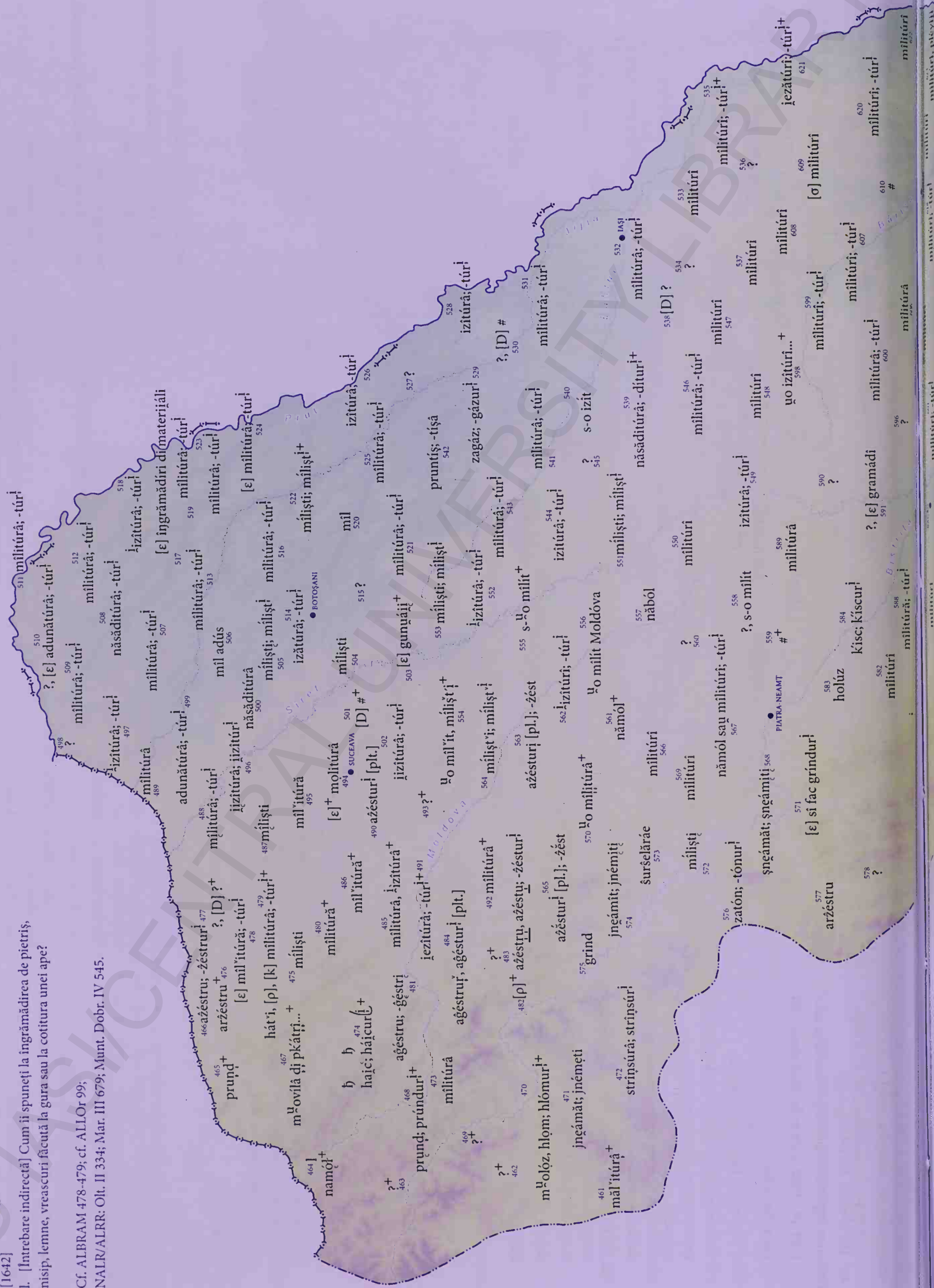
AGEST, pl. „alluvion, atterrissement”

[1642]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneiți la îngărmădarea de pietriș, nisip, lemne, vreascuri făcută la gura sau la cofitura unei ape?

Cf. ALBRAM 478-479; cf. ALLOr 99;

NALR/ALRR: Olt. II 334; Mar. III 679; Munt. Dobr. IV 545.

- II. 461: [σ] azéstru, măi bătrîn'ĕșt'î; azĕșt'î.
462: [D] Azéstru „sat, lângă Vatra Dornei”.
463: o grămădă d'ĕ prond'îș, [D] #.
464: [H] ?.
465: [H] zarínoc 'prund', „unde a săpat apa și au rămas materiale adunate”; lûx 'luncă'.
467: ... sau nasáp, [p] zabátă, „când se strânge tot la un loc și oprește [apa]”, s-o ȝat'ít; [H] [ε]
zahatí, ȝahátă; dvi zahákî; „unde e ~, nu se mai poate trece”.
468: [D] agéstru „când a distrus ceva, un pod: așa a venit c-un ~ de strașnic” [inf. se gândește la petrișul de pe mal]; [III] prund, [k] vrîáscur'î, #.
469: [*] mîlîtură, o málit, [D] „nu se zice «agestru»”.
470: [Numele localității este Argestru].
474: [D] măi ȝîci și agéstru, da măi mult ~; agéstruȝ.
476: [*] agéstru; -géstrur'î.
477: [*] [D] azéstru; -zéștri.
479: [D] azéstru; -gĕștri „[=] mai multe buruiene cu mál adunate de apă pe mal; se pune azéstru și la prins pește, în sac, ca să se încurce peștele”; [context auzit în timpul anchetei:] aț avút fest di lucrú?
480: [Primul răspuns:] ũo adús prund, [D] #.
482: [Primul răspuns:] ũo mîlît.
483: ũo dus pohóju cîti mûrdăriȝ acóluȝ; [D] #; nu,

- nu; Ġrzéstru nu-î aîșe nû-îȝ; la Bistriȝă nu șȝiu
únĭ ȝeste-argéstru, sâ spûȝi.
485: [D] ș-azéștuȝ; -zéștuȝ'î „dacă sunt numai gât'ĕjă”.
486: [D] azéstru „când strânge apa și pietre, crengi”.
491: [D] azéșt; -zéștur'î „unde se strânge numai o grămăjoară de lemne mici, surcele, gunoaie”; s-ũo iȝîzî.
492: [D] azéstru; -zéștur'î „la un mal înalt, unde se află un copac, apa îngrămădește hlĕștur'î, gâteje la rădăcină; în partea opusă, cîzând de sus, apa sapă sub rădăcinile copacului, formând o adâncitură care se cheamă ~”.
493: ũo málit apă, málitură, [D] „nu se zice «agestru»”.
494: [Primul răspuns:] o mólit apă.

- 501: [Primul răspuns:] ũo ramás lĕmni pi mîliști.
503: „Le aduce [apa] când mîliĕșt'î”.
522: opút; opústur'î „[=] îngrăditură făcută de nuiiele sau piatră, la gura unei ape, pentru ca apa să nu reverse malul”.
535: [Primul răspuns:] îȝ mîlît.
539: nasádă; -sádi.
554: [Primul răspuns:] vâsătúră d'î părăȝ; [D] #.
555: [D] șel ș-adúnă pârîu și măi spûni șî zĕștîȝ'î; nasíp, prunt, lĕmni [plt.].
559: adúsi di puhóȝi.
561: ũo nămolit apă.
570: [Primul răspuns:] [ε] ũo mîlît acólu...; [D] azéstru „[=] loc săpat de apă sub un copac, unde stau pești”.
580: ũo mogîli.

- 598: ... adús di ápî.
605: [*] pléȝii.
621: s-o iĕzît lĕmnili, kĕtrili.
624: „Au rămas lemne, pietre etc.”.
633: di nisip, prundiș, pléȝii (la Prut).
637: [Inf. nu poate literariza „în cuvinte rare”, cum ar fi cele ce conțin consoana „y”].
648: [*] ~.
650: „Lemne și altele”.
657: „Mărăcini, tufe, nuiiele aduse de apă”.
660: [D] ?; ĝest [inf. crede că e málitură].
668: platăȝ [= teren].

III. În foarte multe cazuri pentru răspunsurile primite nu s-a mai obținut forma de pl.

MĂGURĂ, pl. „les sens du mot «măgură»”

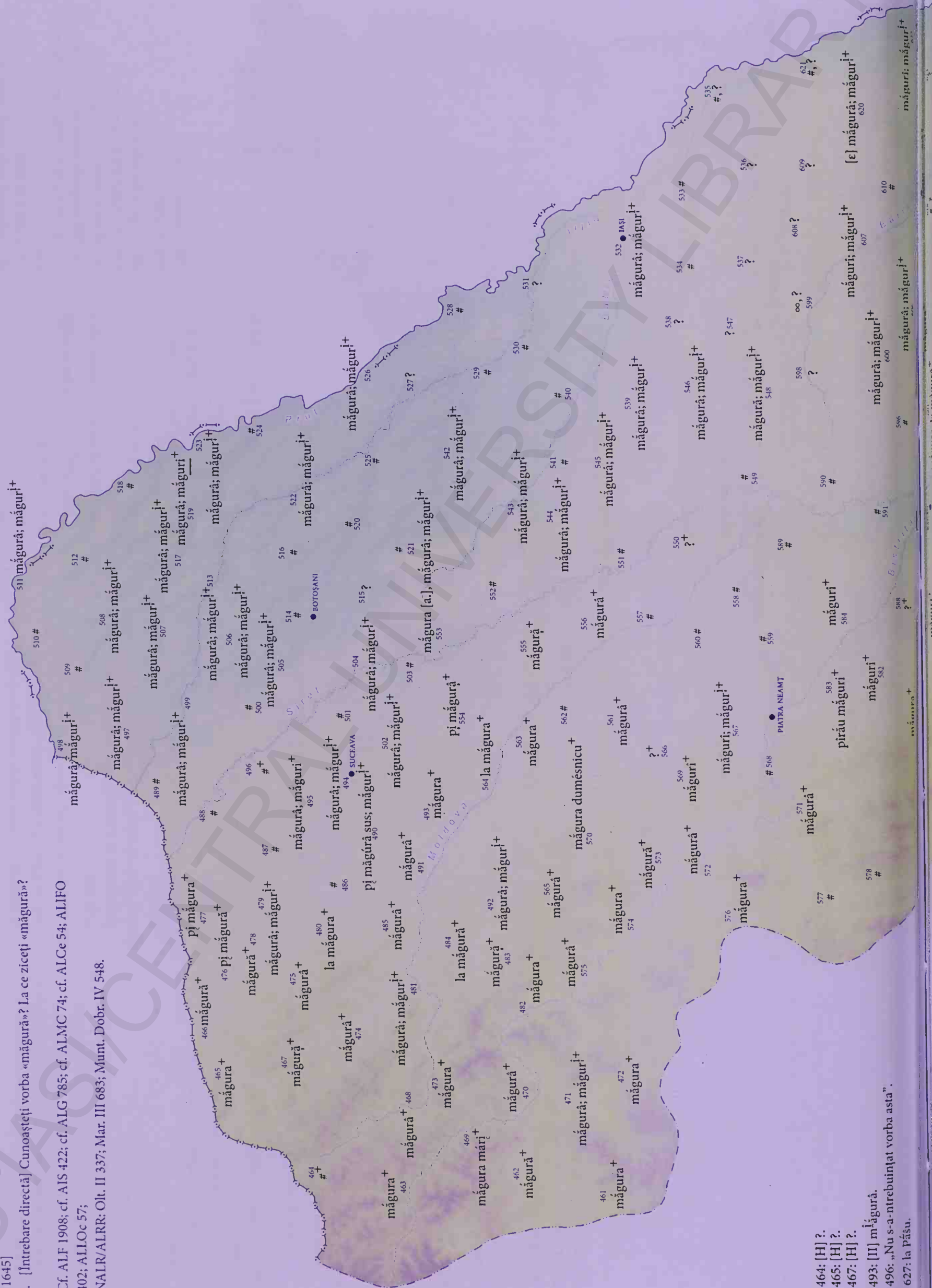
[1645]

1. [Întrebare directă] Cunoașteți vorba «măgură»? La ce ziceți «măgură»?

Cf. ALF 1908; cf. AIS 422; cf. ALG 785; cf. ALMC 74; cf. ALCe 54; ALIFO

402; ALLOC 57;

NALR/ALRR: Olt. II 337; Mar. III 683; Munt. Dobr. IV 548.

II. 464: [H] ?.:

465: [H] ? :

467: [H] ?..

493: [III] mîgurâ.

496: „Nu s-a ntrebuințat vorba asta”.

627: la pásu.

III. Sensurile termenului «măgură»:

1. 'formă de relief pozitivă (deal (vârf de ~), munte (vârf de ~) etc.), cu sau fără pădure': 470, 471⁺ „un loc mai înalt decât *tarnița* și mai lin decât *obcina*”, 476⁺ „sunt măguri mai multe în alte locuri”, 481⁺ „un deal înalt, lung, cu o *obcină* rotundă peste care trece un drum”, 490, 491, 494, 495⁺ „am auzit la munte: pi măgură”, 498⁺ dial mări, 499⁺ ridicătură mări, dial la măguri”, 506⁺ munti mări, 507⁺ dial nalt, 511⁺ dial ridicat acoperit cu săță, 513⁺ dial mai mări, 517⁺ vîrfu unui dial, 546⁺ dial cu păduri pi iel, mai nant, 555, 567⁺ „vîrful dealului, mai ascuțit [în opoziție cu «*plai*»]”, 571, 593, 600, 606, 607, 620, 622⁺ „sus pe măgură: o culme înaltă”, 649, 651, 653⁺ „la munte, aproape de ~”, 659, 660, 664⁺ „creastă de munte”, 667.
2. 'formă de relief negativă (vale, depresiune)': 508⁺ „o vâli întri munt.

- de formă de relief pozitivă (deal, munte etc.): 461⁺
„un deal peste care treci când mergi spre Bistrița”, 462⁺
„loc lângă sat, pe coasta unui munte (se trece la Poiana
Coșnei); Măgura Călului, la Fântânele, în Ardeal, la
graniță”, 463, 466, 467⁺, „este un deal [n. top.] în
apropiere și un munte în comuna Úl'ma”, 468⁺, „munte
spre Breaza”, 469⁺, „munte la Cărlibaba, Poiana
Stampeii”, 472⁺, „munte la Dărmoxa”, 473⁺, „în sat, un
deal mare, despăturit”, 474⁺, „un munte înalt, drept în
fața noastră; se ia primăvara cel mai târziu omătul”,
476⁺, „creasta pădurii, pe culmea dealului, spre Putna, în
hotar”, 477⁺, „se cheamă un munte pe la Brodina [?]”,
480, 482⁺, „un munte spre Câmpulung”, 483⁺, tot
ięști-oń [ε] um_műnti numit univá Mágura, im_pártia
†

Ardiău, 484⁺ diălu sála [inf. indică un deal împădurit, de formă aproape rotundă, unde se găsește slatină], 485⁺ „este și în pădure la noi, către Frumosu: ȚȚpčina Măguri”, 491⁺ Poiaňa Măguri, 497⁺ și la noi nămi di diăl, 543⁺ iești un diăl la Ciriăua, 544⁺ un diăl diă_sat, 548⁺ in deal la Măgura, 554⁺ pi Măgura, 563⁺ „un munte la Piatra Neamț”, 565⁺ „la noi i-om_munt”i, in apropiere de Poiana Mărului, spre Stănișoara”, 566⁺ Diălu Măgura, 567, 569⁺ „vârful celui mai înalt deal din localitate”, 570, 571, 572, 573, 574, 580⁺ „nume de deal la Tg. Ocna”, 581, 582, 585, 586, 592, 600⁺ Dealu Măguri, „la 10 km de Pungești”,

601⁺ la Măgură „[=] dealul cel mai înalt din localitate”, 602, 604, 606⁺ Măgura Căstii, 613, 616, 627, 642,

650⁺ la Odobești spunéau: hai la Máguri [când plecau la lucru la vie], 651⁺ în aprokjiéri, Mágura Odobești, 655, 658⁺ Múnții Máguri, 659⁺, avem cota 1001 la Odobești, 660⁺ „Mágura Odobești, la 7 km”, 661⁺ „Mágura Odobești, Mágura Tg. Ocna, cota 1001”, 662⁺ „deal împádurit în fața satului: Mágura Odobești”, 664⁺ „Mágura Tg. Ocna, Mágura Cașinului”, 665⁺ „un deal la Panciu, la Yidra”, 667⁺ „la Odobești, în sus”, 668⁺ „Muntele Mágura, la Odobești”, 669⁺ „dealul de la Odobești se numește Mágurá”.

- de pădure: 480⁺ „este o pădure și un munte mai sus de Ostra”, 493⁺ „nume de pădure pe la Văleni, Găinești”, 564⁺ „la Râșca; a fost pădure, acum este parchet”, 587.

- de apă curgătoare: 583⁺ „numele unui râu care vine dintr-un deal”.

- de localitate: 465⁺ „un cătun care ține de comuna Ulma”, 485⁺ cuvîn_d’i tî-rên: Mágura Țilvi, 505⁺ Mágura Țilvi, 523⁺ Ți sat, comúna pi la noi: Mágura, 545⁺ niști sâti, 553⁺ Țo localități, 587, 597⁺ „un sat pe lângă Bacău”, 603⁺ „localitate în apropiere”, 666⁺ [inf. știe localități cu acest nume].

- de aşezări monastice: 655, 657⁺, la Măgură - unde-s călugări mai mulţi, te duci pentru rugăciuni”, 663⁺ „la Tg. Ocna, este un schit”, 670⁺ „este un skit, la Măgură”.

– de persoană: 633⁺ [un fost deputat], 636⁺ „nume de bărbat: Măgură”, 638, 640⁺ „un nume de avocat: Măgură Ion”, 641⁺ un avocat: Măgură.
– cu sens neprecizat (n. top.): 556, 561, 575, 576, 579, 584, 588, 594.

4. 'timp urât, ploios, întunecat': 504⁺ cînd vîni
negrii¹ mări di nor¹, 526⁺ pîclă, șérni di plûi¹, vîrni
urî¹, 532⁺ șâi¹ grûsă¹, 539⁺ timp măgûră, 652⁺ „cînd
se vîd norii încărcați de ploaie, departe”.
5. 'mlădiță (de copac)' [mugure?]: 519⁺ u^o dat
măgûră, u^o un_copac u^o dat mlădiță;
6. 'buruiană': 542⁺ u^o buruiănă pe copăș.
7. sens imprecis/neprecizat: 475⁺ „trebuie să fie un
deal, o creastă de munte”, 478, 479⁺ „se poate zice la un
nor mare, negru” [negură?], 492, 493 [III], 522, 550⁺
măgûra-î la mûnti, 571⁺ „șevă înalt și acoperit cu
negură”, 615⁺ la mûnti, 629⁺ [termen auzit din cărți],

- de așezări monastice: 655, 657⁺ „la Măgură -

unde-s călugări mai mulți, te duci pentru rugăciuni",
663⁺ „la Tg. Ocna, este un schit", 670⁺ „este un skit, la
Măgură".

– de persoană: 633⁺ [un fost deputat], 636⁺ „nume de bărbat: Măgură”, 638, 640⁺ „un nume de avocat: Măgură Ion”, 641⁺ un avocat: Măgură.
– cu sens neprecizat (n. top.): 556, 561, 575, 576, 579, 584, 588, 594.

4. 'timp urât, ploios, întunecat': 504⁺ cînd vîni
negrii¹ mări di nor¹, 526⁺ pîclă, șérni di plûi¹, vîrni
urî¹, 532⁺ șâi¹ grûsă¹, 539⁺ timp măgûră, 652⁺ „cînd
se vîd norii încărcați de ploaie, departe”.
5. 'mlădiță (de copac)' [mugure?]: 519⁺ u^o dat
măgûră, u^o un_copac u^o dat mlădiță;
6. 'buruiană': 542⁺ u^o buruiănă pe copăș.
7. sens imprecis/neprecizat: 475⁺ „trebuie să fie un
deal, o creastă de munte”, 478, 479⁺ „se poate zice la un
nor mare, negru” [negură?], 492, 493 [III], 522, 550⁺
măgûra-î la mûnti, 571⁺ „șevă înalt și acoperit cu
negură”, 615⁺ la mûnti, 629⁺ [termen auzit din cărți],

IV. În multe puncte, ca urmare a faptului că termenul înregistrat reprezintă un nume propriu, nu au fost obținute forme de plural.

634, 635⁺ la grîu?, 636⁺ [inf. confundă termenul cu «mălură»], 654⁺ „la munte”.

8. aproximări fonetice: 626^+ m-ălură?, 630^+ négură?, 643^+ málură.

négură?, 643⁺ málurâ.

9. #: 464, 486, 487, 488, 489, 496, 500, 501, 503, 509, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 521, 524, 525, 528, 529, 530, 533, 534, 540, 541, 549, 551, 552, 557, 558, 559, 560, 562, 568, 577, 578, 589, 590, 591, 595, 596, 605, 610, 614, 625, 628, 631, 632, 637, 639, 644, 645, 646, 648, 656.

10. #,?: 535, 612, 617, 618, 621.

11. ? : 515, 527, 531, 536, 537, 538, 547, 550, 566,
588, 598, 599, 608, 609, 611, 615, 619, 623, 624, 626,
629, 630, 633, 635, 636, 638, 640, 641, 643 647, 657,
666.

IV. În multe puncte, ca urmare a faptului că termenul înregistrat reprezintă un nume propriu, nu au fost obținute forme de plural.

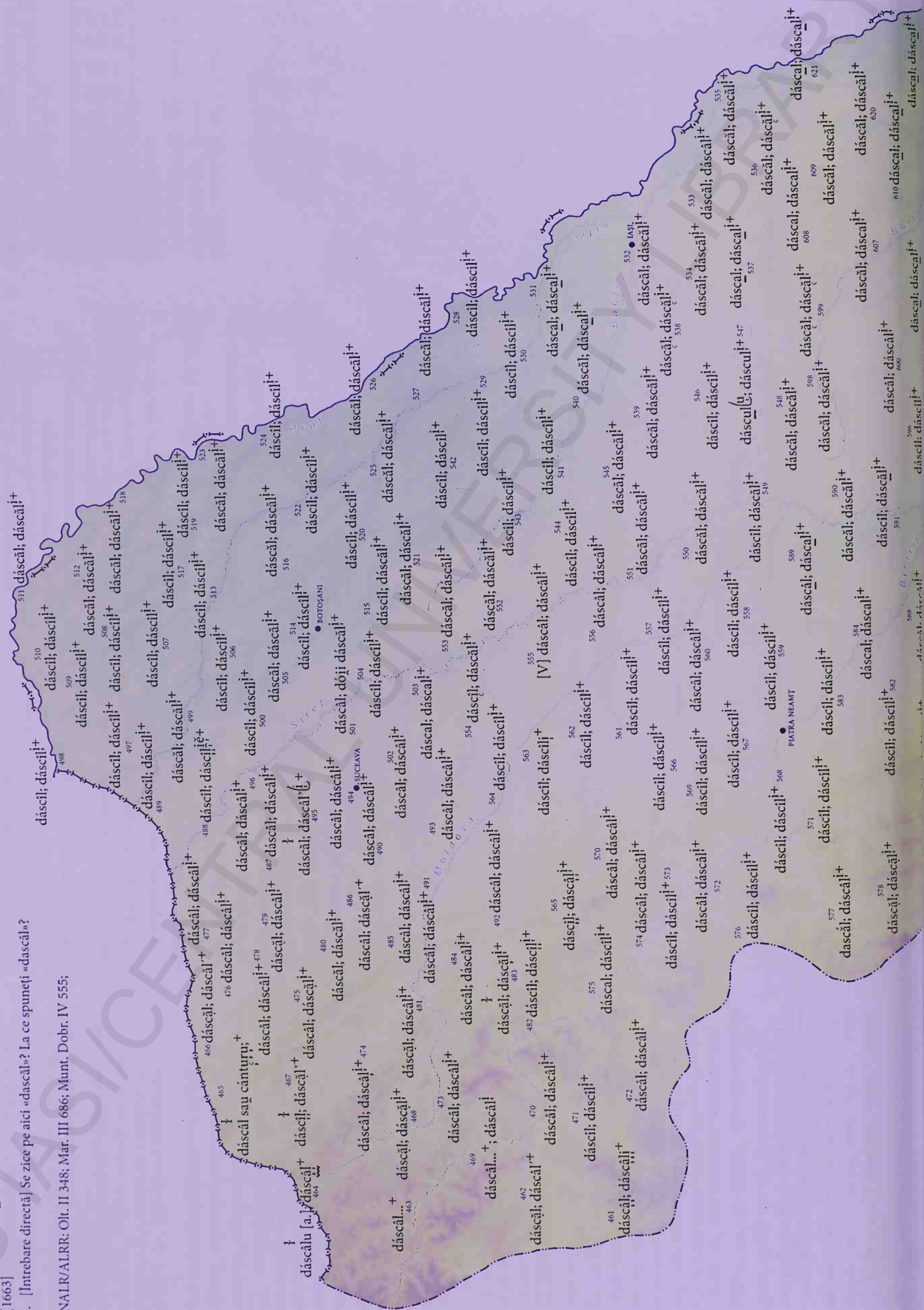
121

DASCĂL, pl. „les sens du mot «dascăl»”

[1663]

l. [Întrebare directă] Se zice pe aici «dascăl»? La ce spuneți «dascăl»?

NALR/ALRR: Olt. II 348; Mar. III 686; Munt. Dobr. IV 555;

- II. 463: ... i la bisărică; [V] dăscăl¹; dăscăl¹ [se zicea la învățător când era inf. mic].
- 464: [H] dăscăl; dva ~, [I, I] dăscăliq̃ [pl.].
- 465: dăscil¹ sau cāntuṛ¹; [H] dăscāl¹; dva dăscālq̃; dăscālq̃; dăscāl¹.
- 467: [H] dăscāl; dva dăscāl¹; dăscāl¹.
- 468: [II] dăscāl; dăscāl¹.
- 469: ... sau cāntur bisărisesc; [*] dăscāl¹ sau cāntuṛ¹; dăscāl¹.
- 476: [V] cāntur.
- 482: ^uOr sau pālimār¹; ~.
- 483: dimult și zîc dăscāl și la-mvățător¹; acūma și zîsi dăscāl la bisărică; acūma-ⁱ zîsi cāntuṛ¹; cāntuṛ¹; [D] „nu se zice «cārsnic» [= crāsnic ‘dăscāl’]”.
- 484: la acāl cî [ε] făci slujbă cu pōpa-m bisărică; [II] dăscāl; dăscāl¹, [R] cāntur; cāntuṛ¹.
- 489: la bisărică.
- 493: [II] dăscāl; dăscāl¹.
- 497: cîntă la bisărică.
- 498: cîntă la bisărică.
- 499: cîntăreṭ la bisărică.
- 500: la bisărică; [și:] cāri ūvătă pi copkîi.
- 506: cāri cîntă la bisărică.
- 507: cîntăreṭ la bisărică; [și:] ūmvătător¹.
- 508: cîntăreṭ la bisărică.
- 509: [R] cîntăreṭ la bisărică. [V] ūmvătător¹.
- 510: cîntă la bisărică.
- 511: cîntăreṭ la bisărică; [se spune] și la ūmvătător¹.
- 512: cîntăreṭ la bisărică.
- 513: cāri cîntă la bisărică.
- 516: cāri cîntă la bisărică.
- 517: cîntăreṭ la bisărică și ūmvătător¹.
- 518: cîntăreṭ la bisărică.
- 519: cîntăreṭu di la bisărică; [în timpul anchetei s-a notat și] nîșnă ‘avere, situație materială bună’: „om cu mișnă”.

- 520: cîntător¹ la bisărică.
- 521: cāri cîntă la bisărică.
- 523: cāri cîntă la bisărică.
- 524: cîntăreṭ la bisărică și înainti [era] ūvătător¹.
- 526: cāri cîntă la bisărică.
- 528: cāri cîntă la strānă; înainti sâ spunē la ūvătător¹.
- 530: cîntă ūstrānă la bisărică.
- 532: ūmvătătoru și šal di la bisărică.
- 534: la bisărică.
- 538: sau cîntăreṭ; ~.
- 539: cāri cîntă la bisărică.
- 541: la bisărică.
- 542: cāri cîntă la bisărică.
- 543: cîntăreṭ la bisărică.
- 544: [Se spune celui de] la bisărică și ūmvătătorului.
- 545: slujăști la bisărică.
- 546: cîntăreṭ la bisărică.
- 549: cîntă la bisărică; [se spunea] și la ūmvătător¹, dimult tări.

- 551: cîntăreṭ la bisărică.
- 552: cîntăreṭ la bisărică.
- 553: cāri cîntă la bisărică.
- 555: „Cam până pe la ’910 se zicea [la ūmvătător]”; amū dăscāl [se zice] la bisărică; dăscāl¹.
- 559: ūmvătătoru di la șcūali sau cîntăreṭu la bisărică.
- 570: dăscāl si spunē pi timpur¹ la cāri-mvătă copt ūi, da amū [este] cāri cîntă la bisărică.
- 577: [Personal mediu bisericesc].
- 606: cîntăreṭ; ~.
- 608: „Care minînci pomēni, la bisărică”.
- 638: „Cel ce cāntă în legătūră cu pōpa”.
- 644: imită pōpa.
- 649: [Al doilea sens, ‘învățător’, a fost formulat în mod ezitant, acesta fiind infirmat de [*]].
- 650: [Al doilea sens, ‘învățător’, a fost auzit în armată].

III. Sensurile termenului «dăscāl»:

1. persoană care cāntă/citește în bisărică: 461, 463–477, 479, 480, 482–490, 492–502, 504–641, 643–670;
2. ‘învățător’: 463, 473, 483, 500, 504, 507, 509, 511, 514, 517, 524, 525, 528, 529, 532, 544, 549, 555, 559–561, 570, 571, 575, 589, 604, 605, 619, 624, 629, 631–633, 639, 649, 650, 660, 664, 667;
3. nu s-a precizat sensul: 462, 478, 481, 491, 503, 642.

În afara situațiilor consemnate ca atare, sensul ‘învățător’ a fost notat ca „[V]” în următoarele puncte: 473, 514, 525, 560, 561, 571, 589, 604, 605, 619, 624, 629, 631–633, 639, 660, 664, 667.

CREION, pl. "crayon"

[1665]

I. (INDIC.)

ALDM III 1409; MALGI 146; AIS 764; ASLEF 431; ALE I 100;

NALR/ALRR: Olt. II 349; Mar. III 691; Munt. Dobr. IV 556; Ban. III 548.

II. 461: criuăni, plumbu^v.

462: creu^áne, plúmbur; [și] p^ánár 'plumieră'.

463: [V] plump; plúmbur, plumpt'.

464: [H] hulupo; dvi ulupa, [k] dvoi ulufi; odna
ulupo.

[illegible]

125

TOC (de scris), pl. „porte-plume”

[1672]

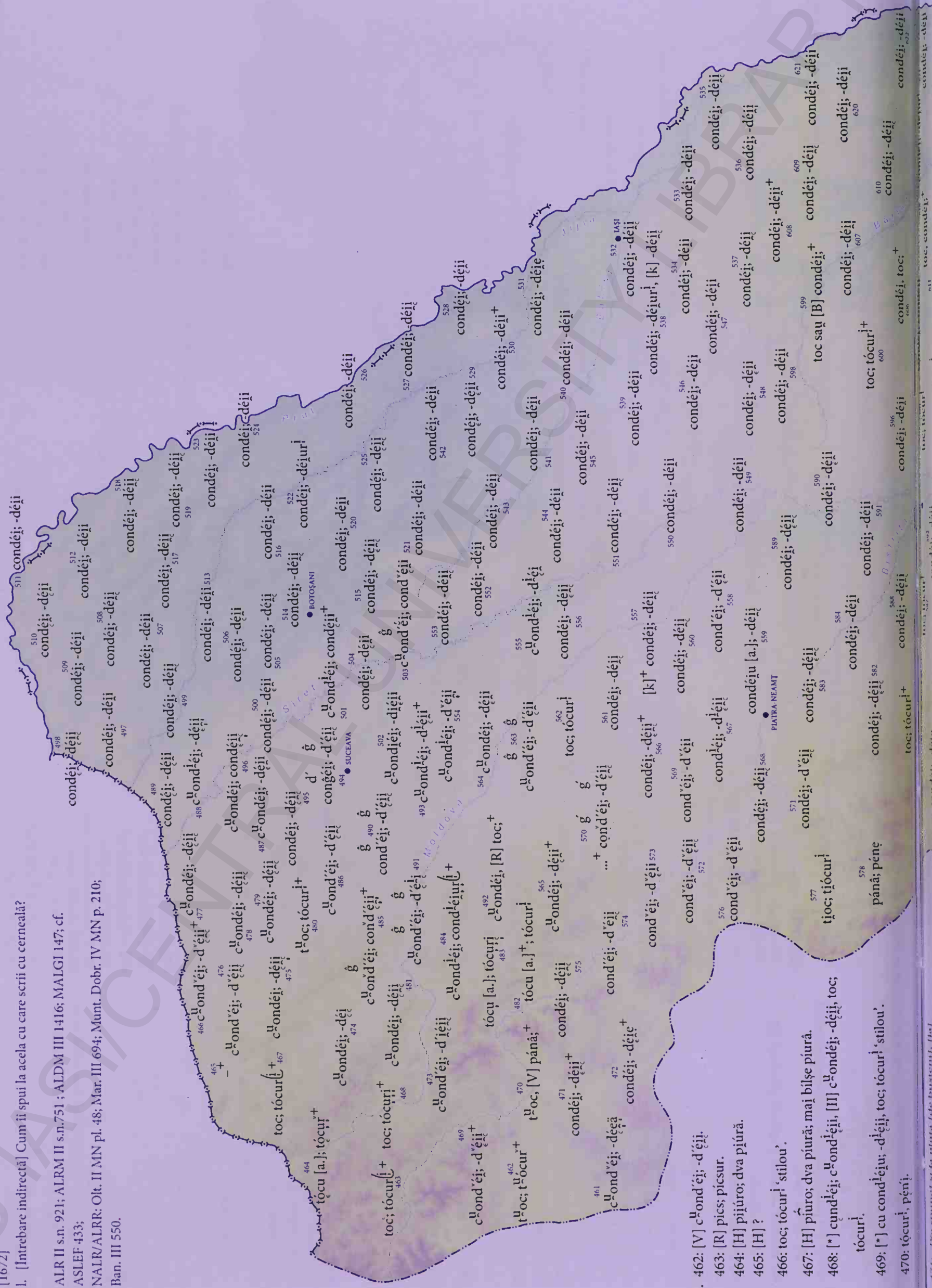
1. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela cu care scrii cu cerneală?

ALR II s.n. 921; ALRM II s.n.751; ALDM III 1416; MALGI 147; cf.

ASLEF 433;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 48; Mar. III 694; Munt. Dobr. IV MN p. 210;

Ban. III 550.

11. 462: [V] c^uond'éi; -d'éii.

463: [R] pics; pícsur.

464: [H] piüro; dva piürä.

465: [H] ?

466: toc; tócuri 'stilou'.

467: [H] piuro; dva píurá; maj bílše píurá.

468: [*] cund^l-éi; c^uond^l-éi, [II] c^uondéi; -déi, toc;

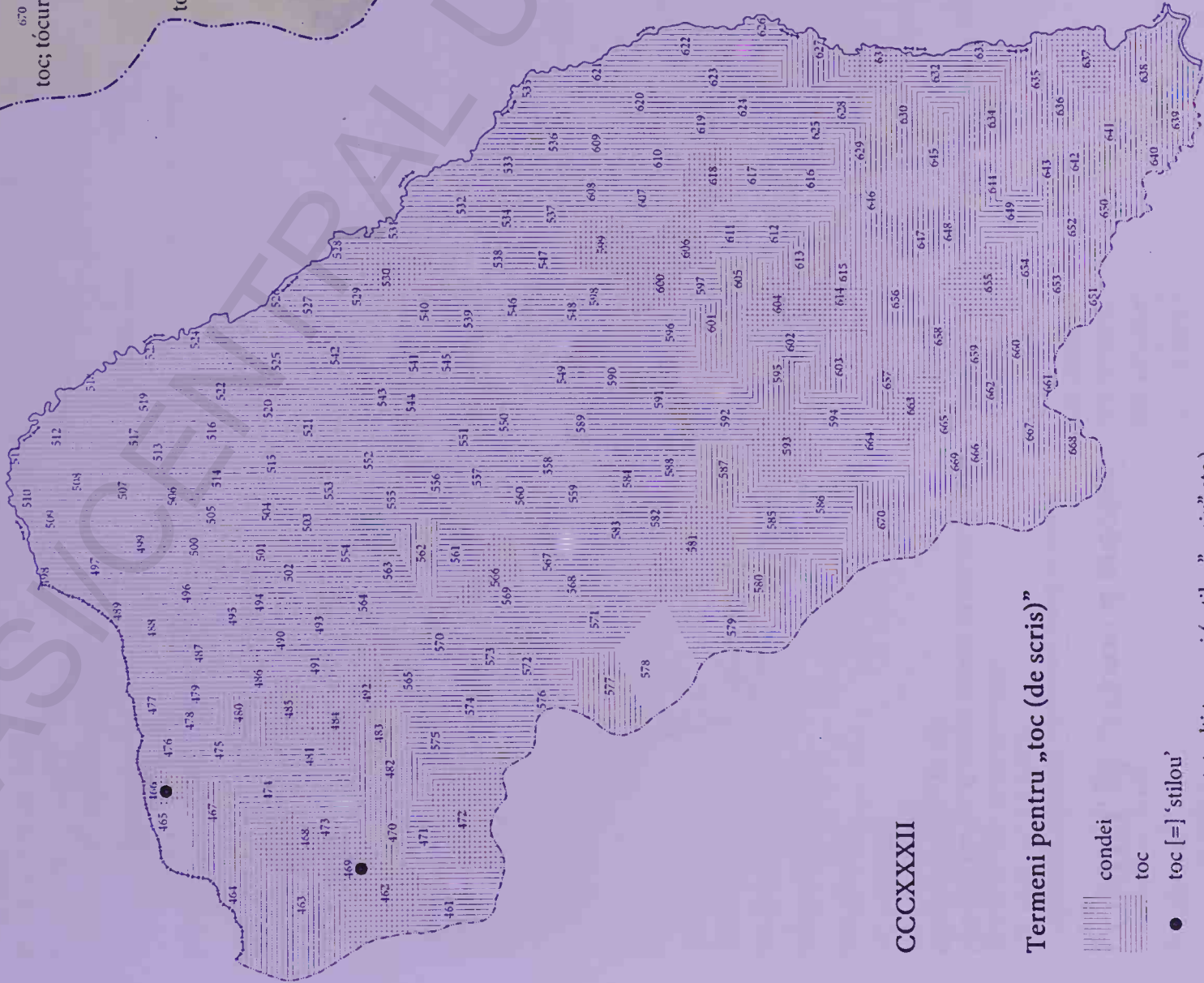
tócuri.

469: [ʰ] cu cond^l-eiu; -d^l-eji, toc; tócuri 'stilou'.

470: tócurⁱ, péni.

471: „[Se spune] și la pluta [de bușteni], [la] capătul cârmei, de unde se prinde lopata”.
472: [R] toc; tócuri.
480: [Inf. nu cunoaște alt termen].
482: ^u or sau p^{peniță}.

484: [Dar care trag cerneală înainte?]: tócur^l, [σ] st^lilóurⁱ; stilóu, [II] c^uondéi; -déji, [R] toc^l, tócurⁱ.

CCCXXXII

Termeni pentru „toc (de scris)”

condei
toc

- toc [=] ‘stilou’
nereprezentat: alți termeni („stilou”, „pix” etc.)

- 600: [B] condei; -déji.
604: [R] toc; tócuri.
606: condei, tócuri.
608: stilóu; -lour.
616: „Nu [se spune] toc”.
618: tócuri, condei.
631: condei; -déji.
636: skiláu; [ε] -láur.
637: c^uondéi; -déji.
639: (cu) peniță.
641: cu peniță.
655: condei; -déji.
663: [V] condei; -déji.

- 485: [R] toc; toc^l [plf].
492: c^uondéi, tócuri.
493: [II] c^uondéi; -déji.
501: stilóu; -lour, pics, pícsur.
530: [R] toc; tócuri.
557: [Primul răspuns:] crijón; -iúan.
565: [R] skilóu; -ló^uur.
566: [R] tioc; tiócur.
570: condei cu peniță...
581: [V] condei; -déji.
586: [R] stiláu; -láji.
593: [V] condei; -déji.
599: tócuri, condei.

CONDEL, pl. „crayon d'ardoise”

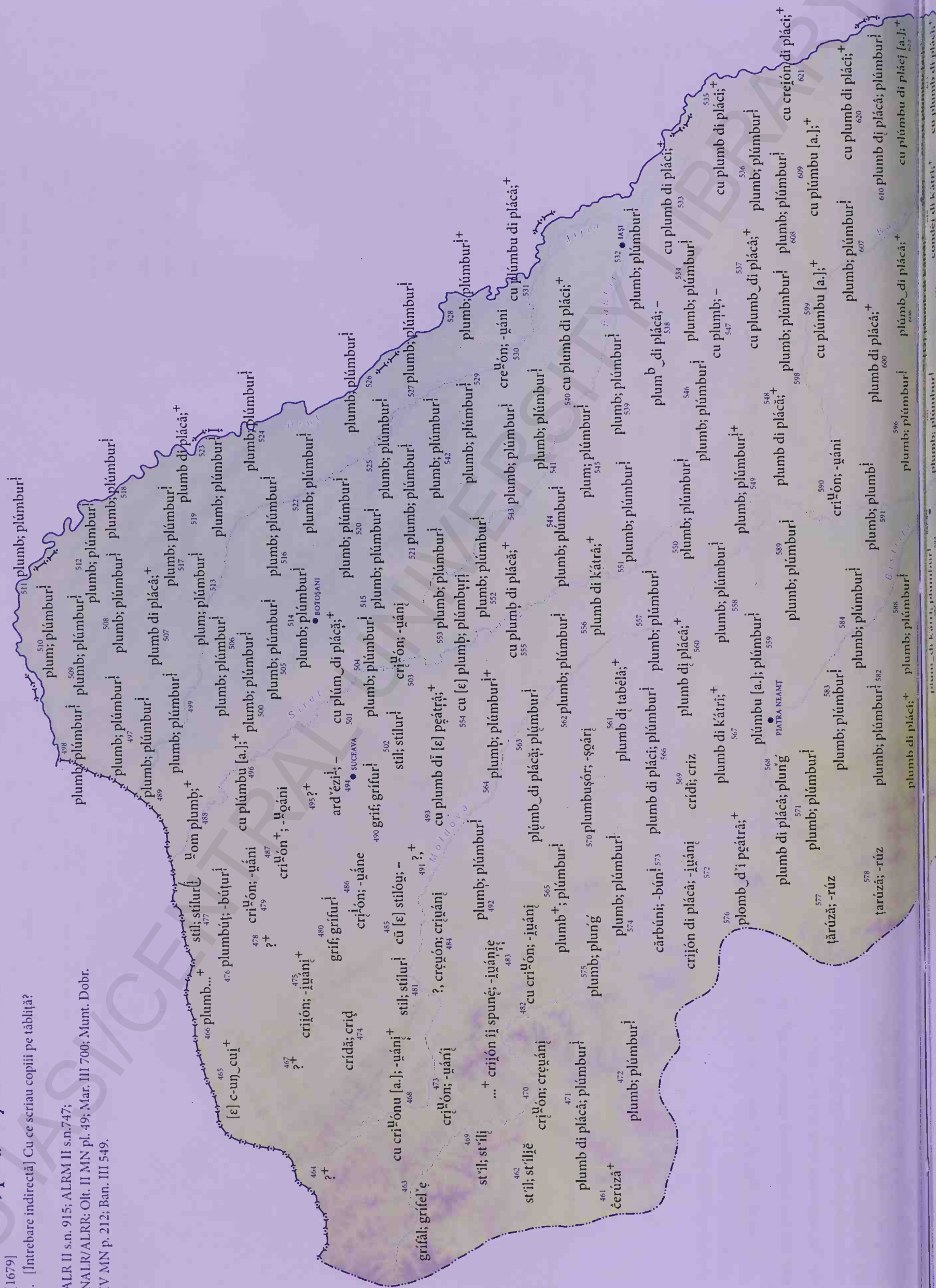
[1679]

1. [Întrebare indirectă] Cu ce scriau copiii pe tăbliță?

ALR II s.n. 915; ALRM II s.n. 747;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 49; Mar. III 700; Munt. Dobr.

IV MN p. 212; Ban. III 549.

- II. 461: [*] cri^lon [inf. ocazional este soŋa inf.
principal; aceasta susŋine cã *ceruza* avea culori].
464: [H] ?
465: [H] ?
466: ... d' i scris pi tabiŋã.
467: [H] ?
468: [II] cu plumbu [a.].
475: [Primul rãspuns:] uŋ_fel di criŋon.
478: [*] cri^lon_niēgru di Kãtrã; dōuã criuani
di Kãtrã.
483: cū [ε] ierã uŋ_fel di...
487: di Kãtrã.
488: plumburⁱ di plãci; [primul rãspuns:]
c-uŋ_creŋon... tō di plãci.
g
491: plumb d' i tabliŋã; plumburⁱ.
493: plumburⁱ, [II] plumb; plumburⁱ.
495: nu ŋtiu cum sã kēmã cri^lonu ċãla.
496: plumburⁱ.
501: plumburⁱ.
507: plumburⁱ di plãcã.
519: plumburⁱ di plãcã.
528: di plãcã.
531: plumburⁱ.
533: plumburⁱ.
535: plumburⁱ.
537: plumburⁱ.
540: plumburⁱ.
548: plumburⁱ.
549: di plãcã.
555: plumburⁱ di plãcã.
556: plumbⁱ di Kãtrã.
560: plumburⁱ.
561: plumburⁱ.
564: „Din piatrã”.
565: tō di plãcã.
567: plumburⁱ.
576: plumburⁱ d' i pẽatrã.
579: plumburⁱ di Kãtrã.
581: plumburⁱ di plãci.
585: plumburⁱ di plãci.
593: plumburⁱ.
594: plumburⁱ.

MINTE (ind. prez. 3) „il ment”

[1682]

1. [Întrebare indirectă] Când cineva nu spune adevărat, zici că...?

ALDM III 1425; cf. AliA II 247.

II. 461: [σ] mințăst'î.

462: mințăst'î.

464: [Răspunsul inf. princ.:] [ε] nu spui drept [2].

[ρ] spūni mincūn' [3]; [H] ună briășă, [I, I] briășu [1].

465: [H] ni căjă prăvdu.

466: spun mîșun' [1].

467: [σ] mințăstî; [H] verțăju brîhnî.

468: [ρ] mințăstî; [II] spūni mincūn', [R] mint, [D] mințasc [1]; mîntî [3].

469: [*] "o spus mîșun' [perf.c.], mințăstî.

471: [σ], [R] mînti.

472: mințasc [1].

473: spun mincūn' [1].

474: [ρ] mințăstî.

475: mințăstî.

476: mințăst'î „[se spune] mai rar”.

477: [σ] mințăstî.

478: [R] mințăst'î.

479: [σ] mînt'î.

480: [ρ] mințăstî.

481: [R] mințăst'î.

483: [ρ] mînt'î, [σ] mințăst'î.

484: [σ] mă mincūnăst'î; [II] spun mincūn', [R] mînt' [1], mințăstî [3].

485: [ρ] mințăst'î.

486: spun mîșun' [1]; [verbul „a minți” se folosește mai rar; formele verbale nesufixate pentru pers. [1]-[5] au fost obținute după răspunsurile pentru pers. a 6-a:] mint, mințasc.

487: spūni mîșun', mint, [σ] mințasc [1] [verbul „a minți” se folosește rar].

488: [σ] mințăstî.

489: mințasc [6].

490: mînt'î „se spune rar”.

492: la noi nu să spūni mîșunăstî.

493: [σ] mîntî; [II] mințasc, spun mîșun' [1]; mințăst'î [3].

494: „Mai des [se folosește]” spun mîșun' [1]; [primul răspuns:] mint, mințasc [1].

495: [σ] mințăst'î.

496: aî mîșunós, [ρ] spūni mîșun'.

498: mințasc [6].

502: [R] mințăstî.

503: [σ] mînt'î.

504: mințasc [6].

506: mințasc [6].

514: mint, mințasc [1].

515: mințasc [6].

516: mint [6].

531: spūni mîșun', ișală.

533: mîțasc [6].

542: mințasc [6].

546: mințesc [6].

550: mințasc [6].

554: [ρ] mințăst'î.

555: "o spus mîșun' [perf.c.].

557: mințăstî [6].

560: mințasc [6].

563: [σ] mînt'î; [primul răspuns:] mîșun'ós [adj.].

564: spūni mîșun', [R] mint, mințasc [1].

565: o spus mîșună.

566: spun mîșun' [1].

568: spui mîșun' [2].

569: mințasc [6].

571: mințasc [1].

574: mințasc [6].

575: [V] spun mîșun' [1], mințasc [6].

577: [R] mint [1].

580: mințăstî [6].

583: spun mîșun' [1], mințasc [6].

586: mințasc [6].

592: [Nu se prea folosește verbul „a minți”].

594: [„A minți” este un termen recent și se folosește rar].

597: spui mîșun' [2], mint [1].

601: amăzăști.

652: spun mîșun' [1].

654: mințăstî [6].

658: mințasc [6].

661: [Și:] „spun minciuni”.

662: spui "o mincūni, mințasc, mint [1].

663: mințasc [6].

666: [D] minte, mințasc [6].

III. În multe situații, sintagma „a spune minciuni” a fost dată ca prim răspuns, reținut ca atare fie pe hartă, fie în note.

Acolo unde pers. a 3-a apare nesufixată, pentru a ilustra formele sufixate ale paradigmei verbale am preluat, după caz, fie pers. 1, fie pers. a 6-a din conjugarea verbului.

Pentru harta interpretativă, a se vedea secțiunea de final a volumului, p. 412.

CAPORAL, pl. „caporal”

[1690]

l. [Întrebare indirectă] Dar după frunză, ce grad vine?

[[Intrebare anterioară: Care este primul grad pe care ți-l dă la arină?]]

ALDM III 1432;

NALR/ALRR: Olt. II 353; Mar. III 707; Munt. Dobr. IV 562.

III. 461: [*] caprář; -práři.

463: óbárfräitär [a fost socrul inf.].

464: [*] capurál, caprář; capurář; [H] cāprar, [I, I] caprář; dva capráři.

465: [H] „Armata ucraineană n-a fost, dară se cheamă” sau cápral^v, sau fëndri; dva capralⁱ, fëndri.

467: [D] caprář; ~; [H] tot [rom.] cap³ărál; dva
câpral'í.

468: [IJ] caporal; -ral.

469: [*] caprârî; ~.

471: [R] caporal; -ral.

480: caprârî; ~.

482: [*] caprârî; ~.

483: [*] caprârî; -prârî.

484: [Primul răspuns:] vînj capurál, nu?; capurálî.

485: [σ] caprârî; -prârî.

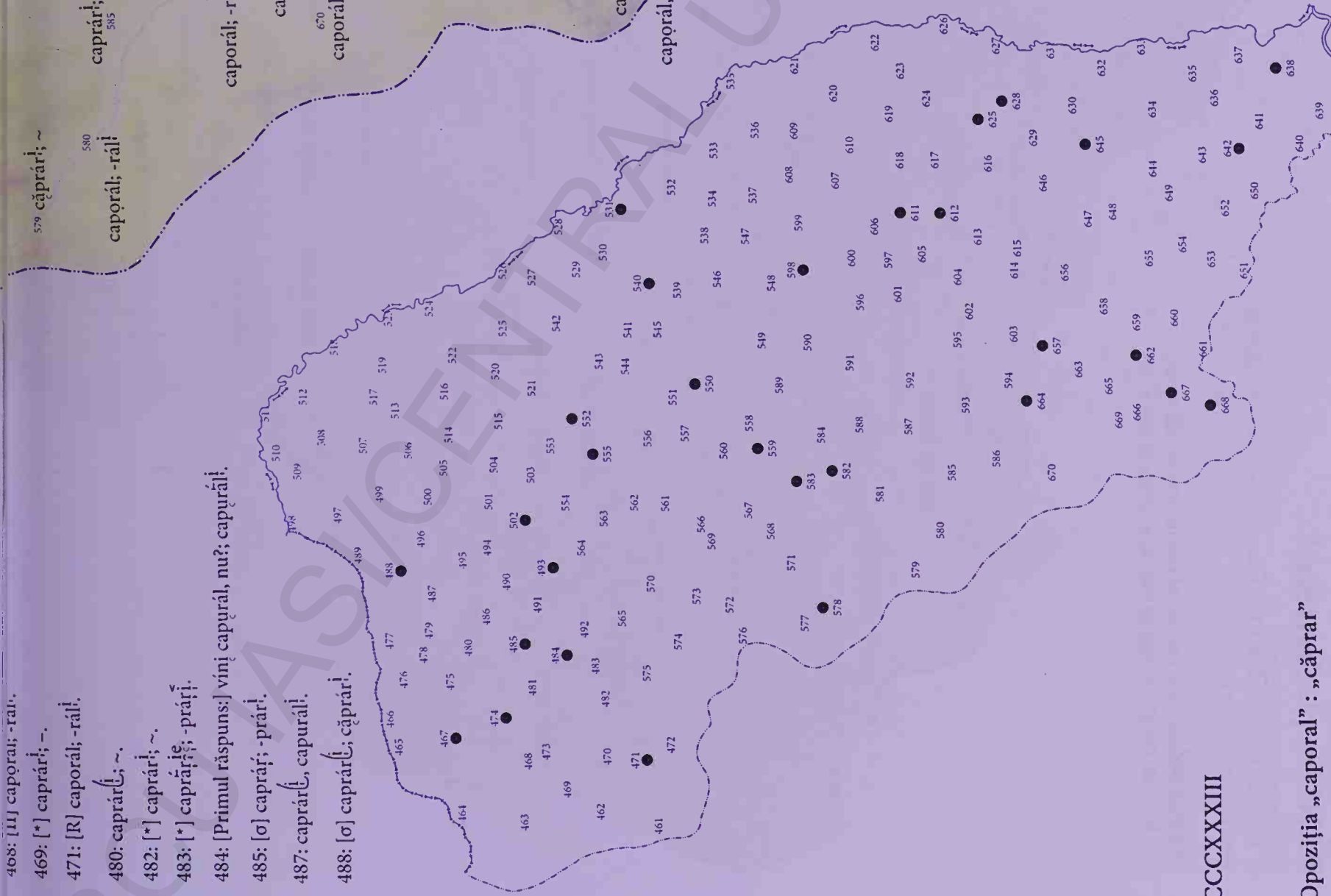
487: caprârî, capurálî.

488: [σ] caprârî; caprârî.

CCCCXXIII

Opoziția „caporal” : „căprâr”

- existența unei opoziții condiționate sociolingvistic (exprimată direct sau indirect: [V], [R], [B], [D], [k], [σ] etc.)

493: caprârî; ~, „zic oamenii”;

[II] caporal; -ral, [k] caprârî; ~.

502: caprârî; ~ „așa se zice în sat”.

533: caporal; caprârî; „la artilerie:”
brigadirî; ~.

536: caporal; caprârî.

538: caporal; caprârî.

540: [R] caporal; ~.

547: caprârî; ~.

550: [k] caprârî; ~.

552: [R] caporal; -ral.

555: [σ] caprârî; -prârî,
păzăștî; capri.

559: [V] caprârî; ~.

578: [B] caprârî; ~.

582: [B] caprârî; ~.

583: caprârî; ~.

598: caporal; caprârî.

599: caporal; caprârî.

600: caporal; -ral.

601: caprârî; ~.

602: caprârî; ~.

604: caporal; -ral.

606: caporal; -ral.

608: caporal; caprârî.

609: caporal; caprârî.

611: [B] caprâr; -prârî.

612: [D] caprârî; ~.

618: [*] caporal; -ral.

620: caprârî, caporal.

621: caprârî, caporal.

624: [B] brigadérî; ~.

628: [k] caprârî; ~.

635: la capri [I].

638: [V] caprâr; -prârî.

642: [V] caprâr; ~.

645: [k] caporal; [pl.]; -ral.

661: caporal; -ral.

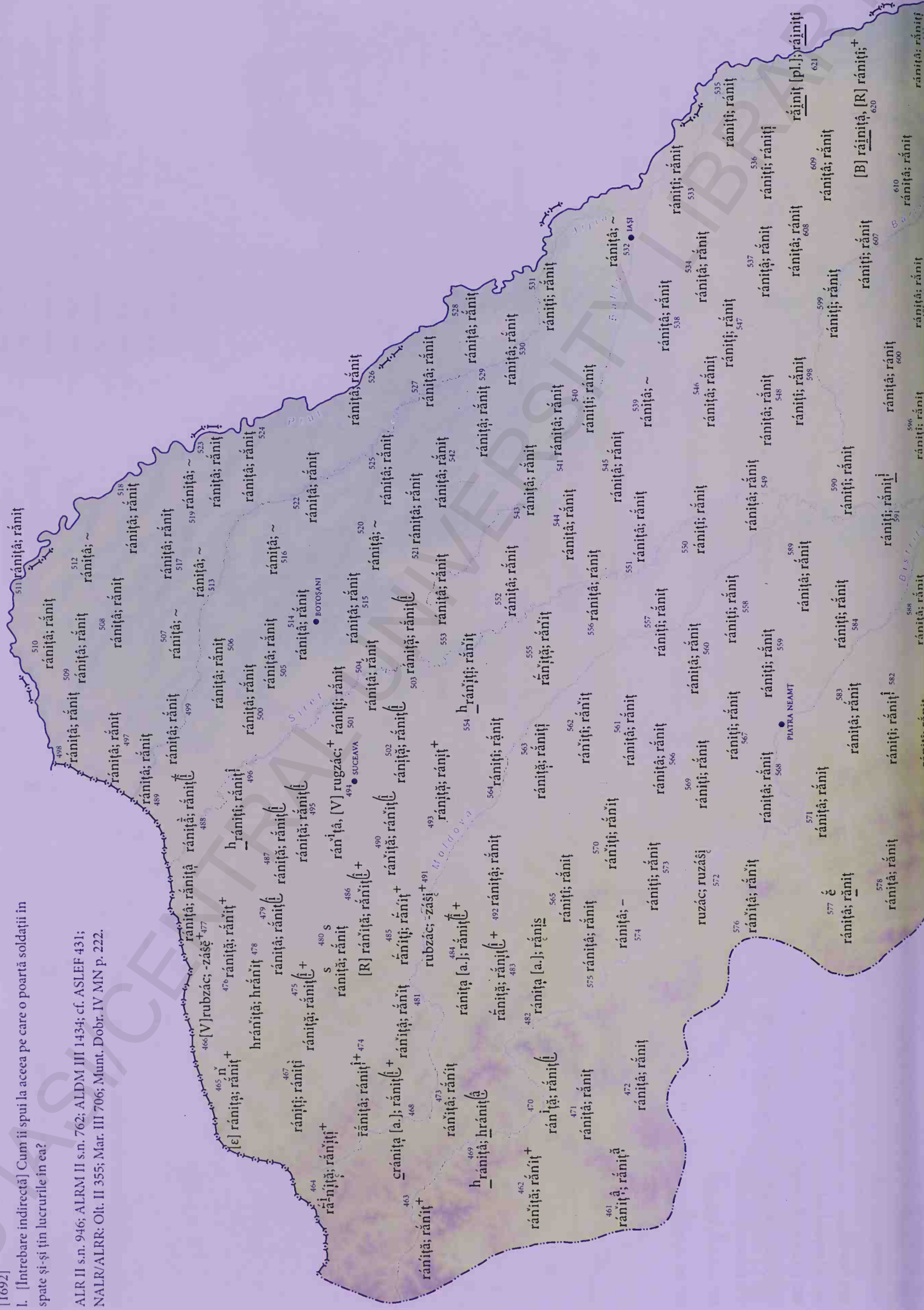
664: caprârî, caporal.

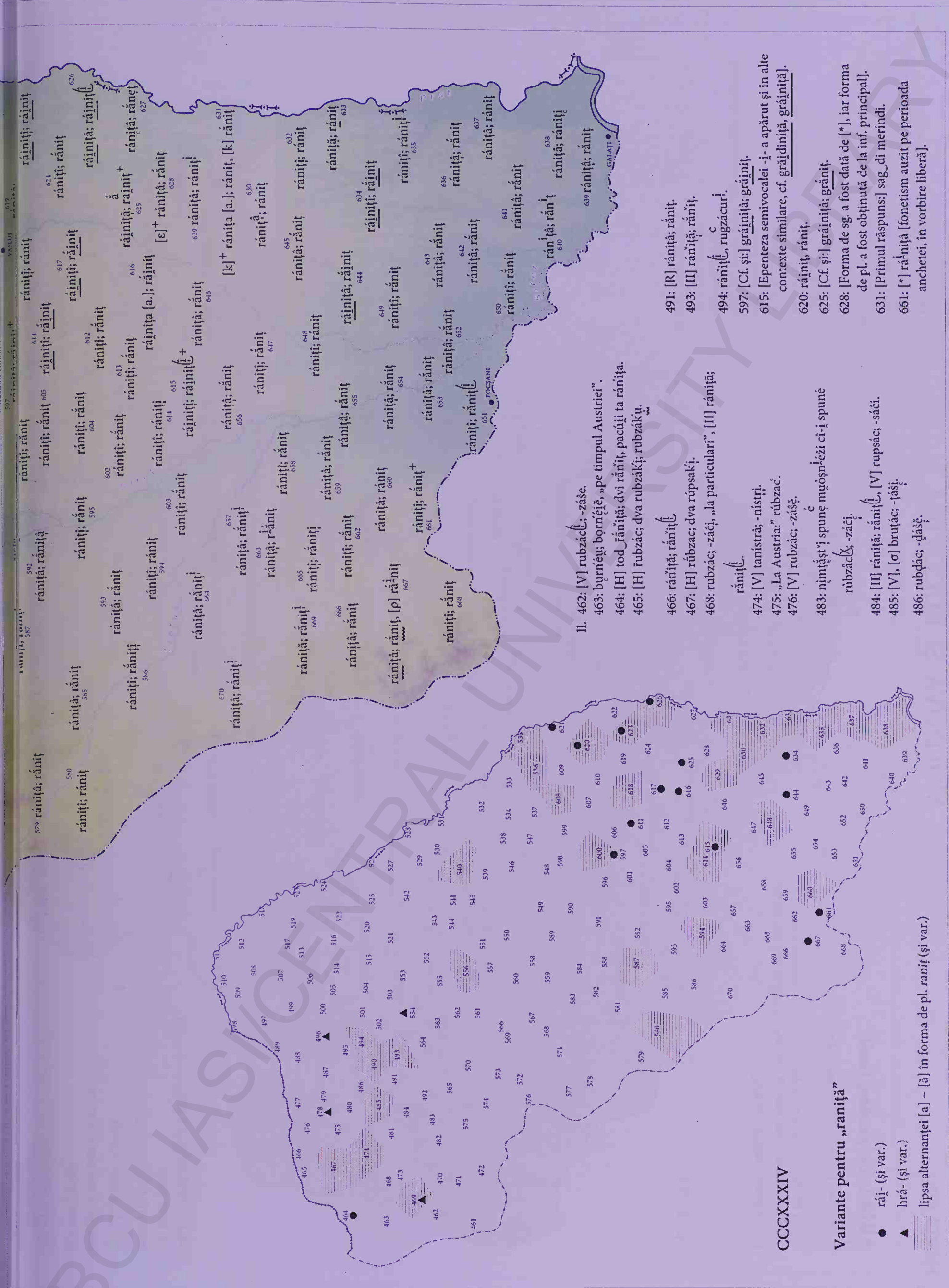
RANIȚĂ, pl. „havresac”

[1692]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea pe care o poartă soldații în spate și-și țin lucrurile în ea?

ALR II s.n. 946; ALRM II s.n. 762; ALDM III 1434; cf. ASLEF 431;
NALR/ALRR: Olt. II 355; Mar. III 706; Munt. Dobr. IV MN p. 222.

CCCCXXXIV

Varianțe pentru „raniță”

- răi- (și var.)
- ▲ hră- (și var.)
- ▬ lipsa alternanței [a] ~ [ă] în forma de pl. raniți (și var.)

- II. 462: [V] rubzácél; -záše.
463: burnéu; bornéič, „pe timpul Austriei”.
464: [H] tod_răniță; dvi_răniț, pacúji ta_rănița.
465: [H] řubzac; dva rubzákí; rubzáků.

- 466: raniță; ranițél
467: [H] řubzac; dva rúpsakí.
468: rubzac; -záci, „la particulari”, [II] raniță;
ranițél.

- 474: [V] tanistrá; -nístři.
475: „La Austria.” řubzac.
476: [V] rubzac; -zášě.
483: řimťášť; spune muořn-ězi ci-ři spune
rubzácél; -záci.

- 484: [II] raniță; ranițél, [V] rupsác; -sáci.
485: [V], [o] brutác; -tášř.
486: rubdác; -dášř.

- 491: [R] raniță; raniț.
493: [II] raniță; raniț.
494: ranițél, rugzácúrř.
597: [Cf. și:] grăiniță; grăiniț.
615: [Epenteza semivocalei -i- a apărut și în alte
contexte similare, cf. grăidiniță, grăiniță].
620: raniț, raniț.
625: [Cf. și:] grăiniță; grăiniț.
628: [Forma de sg. a fost dată de [*], iar forma
de pl. a fost obținută de la inf. principal].
631: [Primul răspuns:] sag_di merindi.
661: [*] rálnița [fonetism auzit pe perioada
anchetei, în vorbire liberă].

ARMĂ, pl. „arme, fusil”

[1693]

I. [Intrebare indirectă] Cu ce trage soldatul?

ALDM III 1435; ALF 619; cf. ALMC 378; ALA126; ALAran 150;

NALR/ALRR: Olt. II 356; Mar. III 709; Munt. Dobr. IV 564, Ban. III 557.

II. 464: [I, I] púscă; pústî; [H] gvēr; dva gvērî,
[I, I] gvērî.

465: [H] gheî; dva gvēră; gvērîu.

467: [H] gver; dve gvēră.

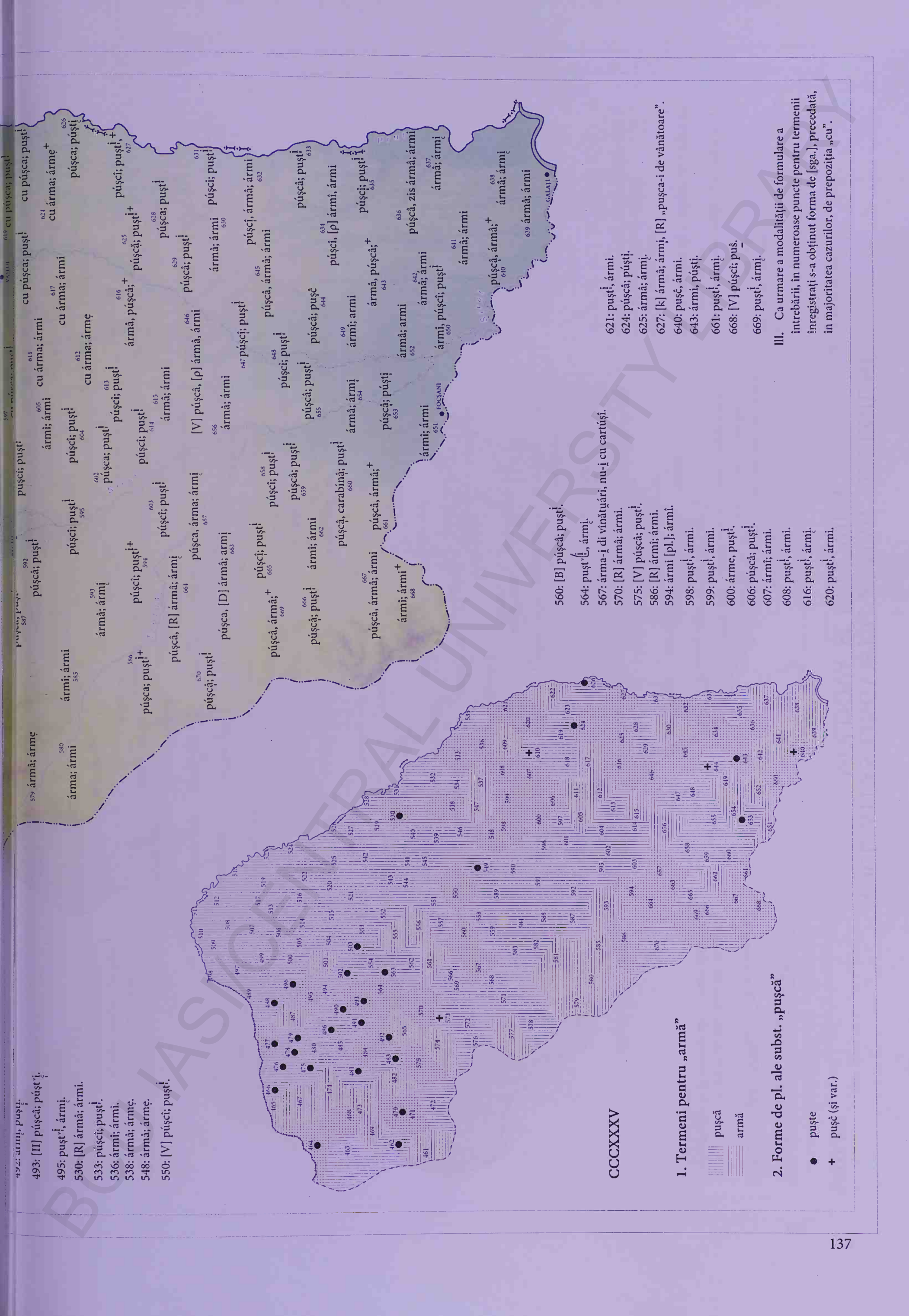
468: [II] ármă, púscă; armî, puştî.

470: armî, puştî.

471: [R] ármă; armî, [*][V] puşcă; puştî;

[R] ármă; armî.

477: púscă; puştî.

CCCCXXV

1. Termeni pentru »armă»

- pușcă
- armă

2. Forme de pl. ale subst. »pușcă»

- puște
- pușcă (și var.)

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 553

CARTUȘ, pl. »cartouche»

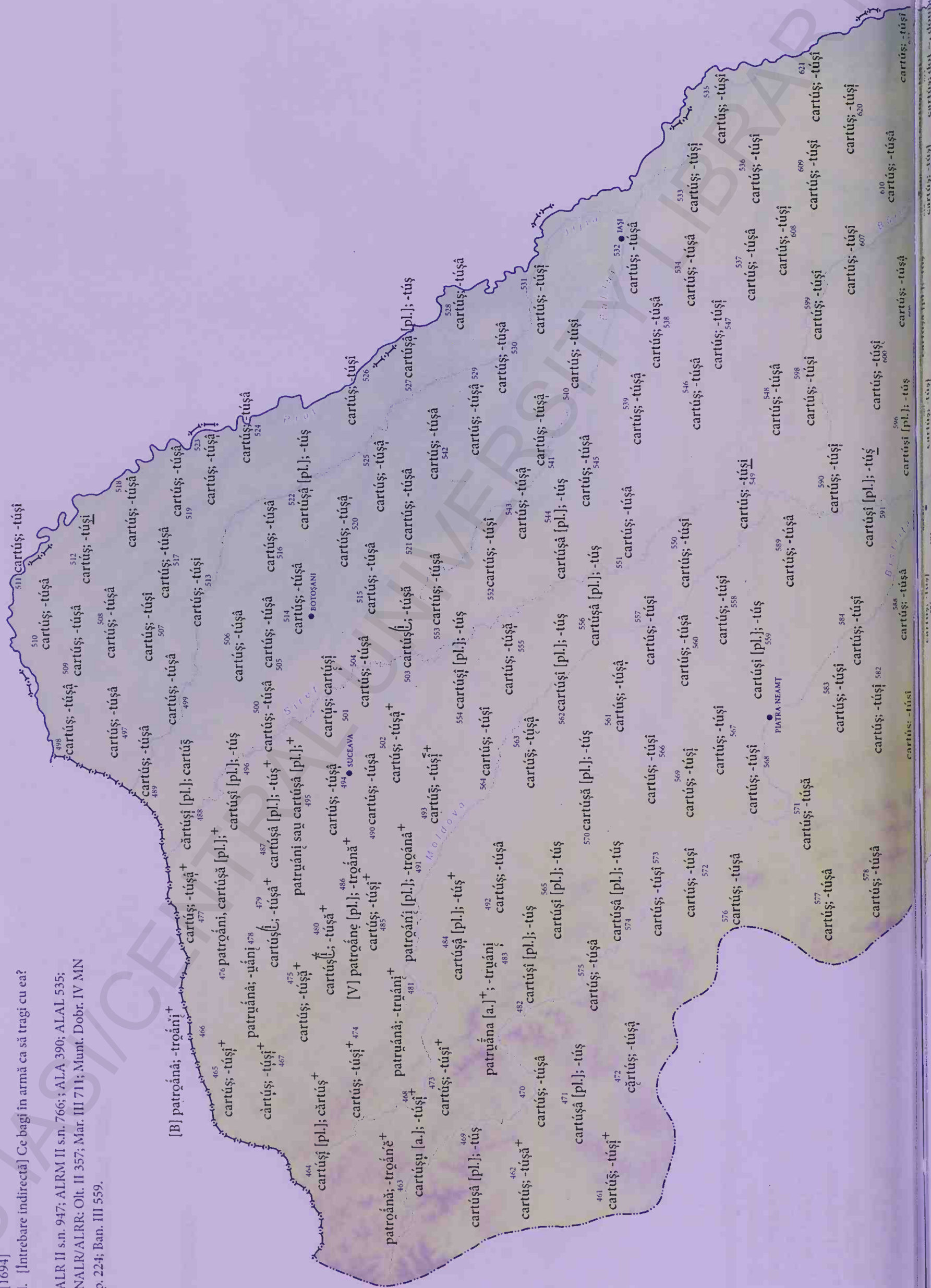
[1694]

I. [Întrebare indirectă] Ce bagî în armă ca să tragi cu ea?

ALR II s.n. 947; ALRM II s.n. 766; ALA 390; ALAL 535;

NALR/ALRR: Olt. II 357; Mar. III 711; Munt. Dobr. IV MN

p. 224; Ban. III 559.

II. 461: [V] patruánă; -truáni.

462: patroánă; -troáni [=] hîldă; ~.

463: hîldă; hîlde [=] „tubul gol al cartuşului”.

464: [I, I] cartuş; ~; [H] odnă patróna; dvi patruáni, [I, I] patruána; -truáni.

465: [H] patruánă; dvi -truáni; -truáni.

CCCCXXVI

Termeni pentru „cartuş”

„patroánă” – ca singur răspuns sau ca dublet nereprezentat: „cartuş”

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 554

GLONT, pl. „balle”

[1695]

I. [Întrebare indirectă] Ce are cartușul în vârf?... Când tragi, el lovește ținta.

ALM 441; ALDM III 1437; cf. ALAL 536;

NALR/ALRR: Olt. II 358; Mar. III 712; Munt. Dobr. IV 563;

Ban. III 560.

II. 464: [*] gl^uont; gl^uontur; [H] odnă cúlja;

dvi cúl.

465: [H] cúlja; dvi cúl; cul^u.

467: [H] cúlje; bîlșe cúl.

468: patroánă; -troáni [=] „tubul gol”, [II] glont,

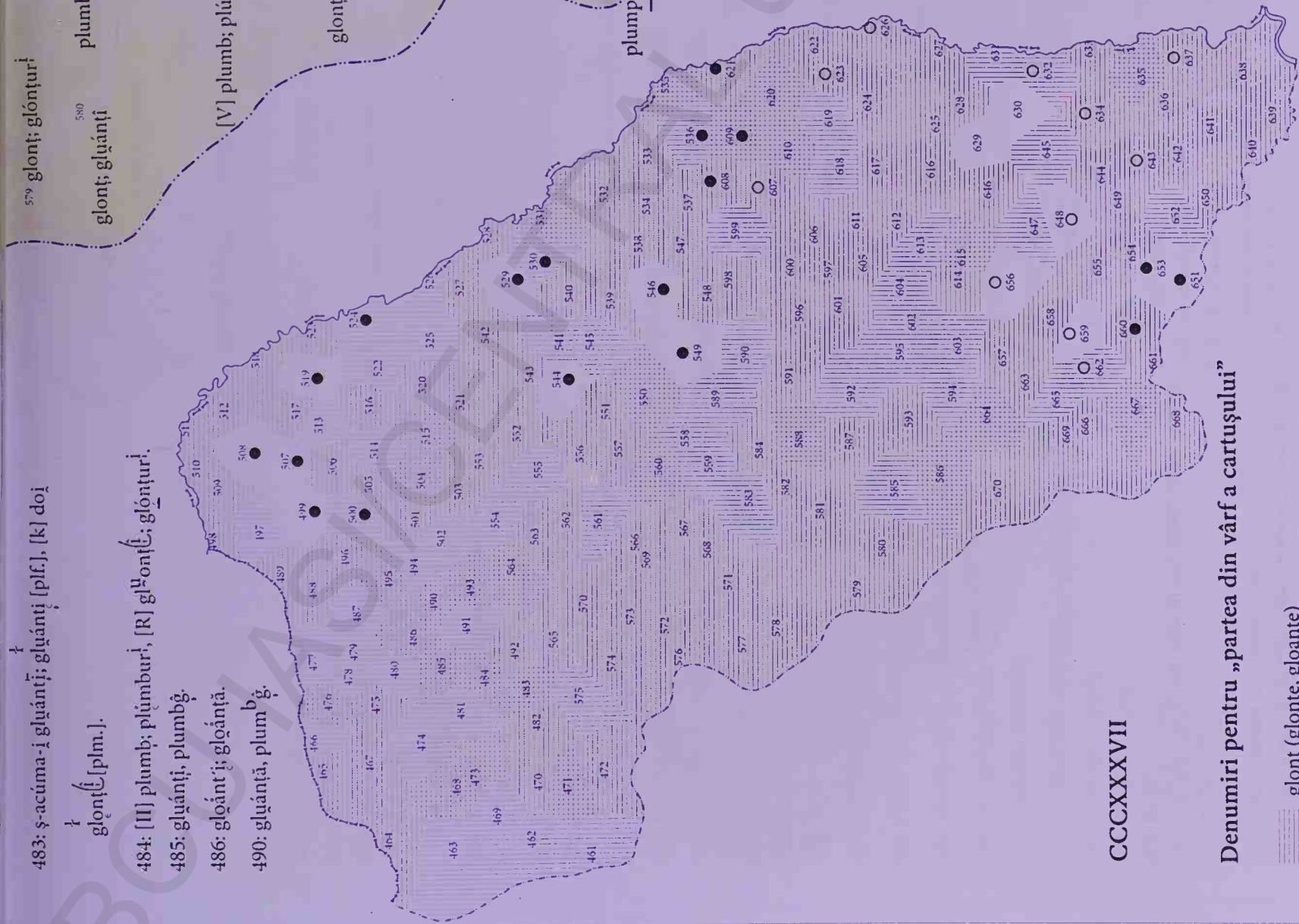
[V] plumb; gloántă, plúmburⁱ.

471: [V] plumb; plumbg.

473: plúmburⁱ, gloánti.

476: [R] gloántⁱ; gloántă.

- 483: ș-acúma-i glúántî; glúántî [plf.], [k] doi
glóntî [plm.].
484: [II] plumb; plúmburî, [R] gl'ontî; glónturî.
485: glúántî, plumbg.
486: glóántî; glóántă.
490: glúántă, plum^bg.

CCCCXXVII

Denumiri pentru „partea din vârf a cartușului”

- glonț (glonte, gloante)
- plumb
- țiu
- țif
- nereprezentat: alte denumiri

- 493: [II] glónte; glúántă.
495: plumbgî, glúántă.
500: țiu; țiuî.
504: glúántî; ~.
515: glóntî; glónturî.
524: țiu; țiuî.
530: [k] plumb; plung.
531: glóntî; glonț.
536: plumb; plúmburî.
550: sau glonț [pl.]; glúántî; glúántî.
560: glonț; glúántă.
564: plung, glóántî.
586: glonț; glúántî.
607: [o] glúántî; ~.
608: glóántî; glóántî.
609: plumbî, țiuî, glóántî.
610: [D] glonț; glúántă.
620: glonț; glóántî.
621: [D] glóntî; glóántî.
623: țiuî, vîrvurî, [D] glonț; glóántî.
624: [Și:] glonț; glóántă.
626: [D] glóntî; glúántă.
632: țifu [a.]; țifuî.
635: glonț di plumb; gl'onturî.
637: glóntî; glúántă.
643: [*] glóntî.
651: [Inf. nu a făcut armata, fiind infirm].
652: [Primul răspuns:] nălucî; nălúsi [?] [posibil cu referire la pescuit].
656: [Primul răspuns:] proiectî.
662: [V] țif; țifuî.
664: glonț, glúántî; glúántî.
III. Cf. harta precedentă.

PISTOL, pl. „pistolet”

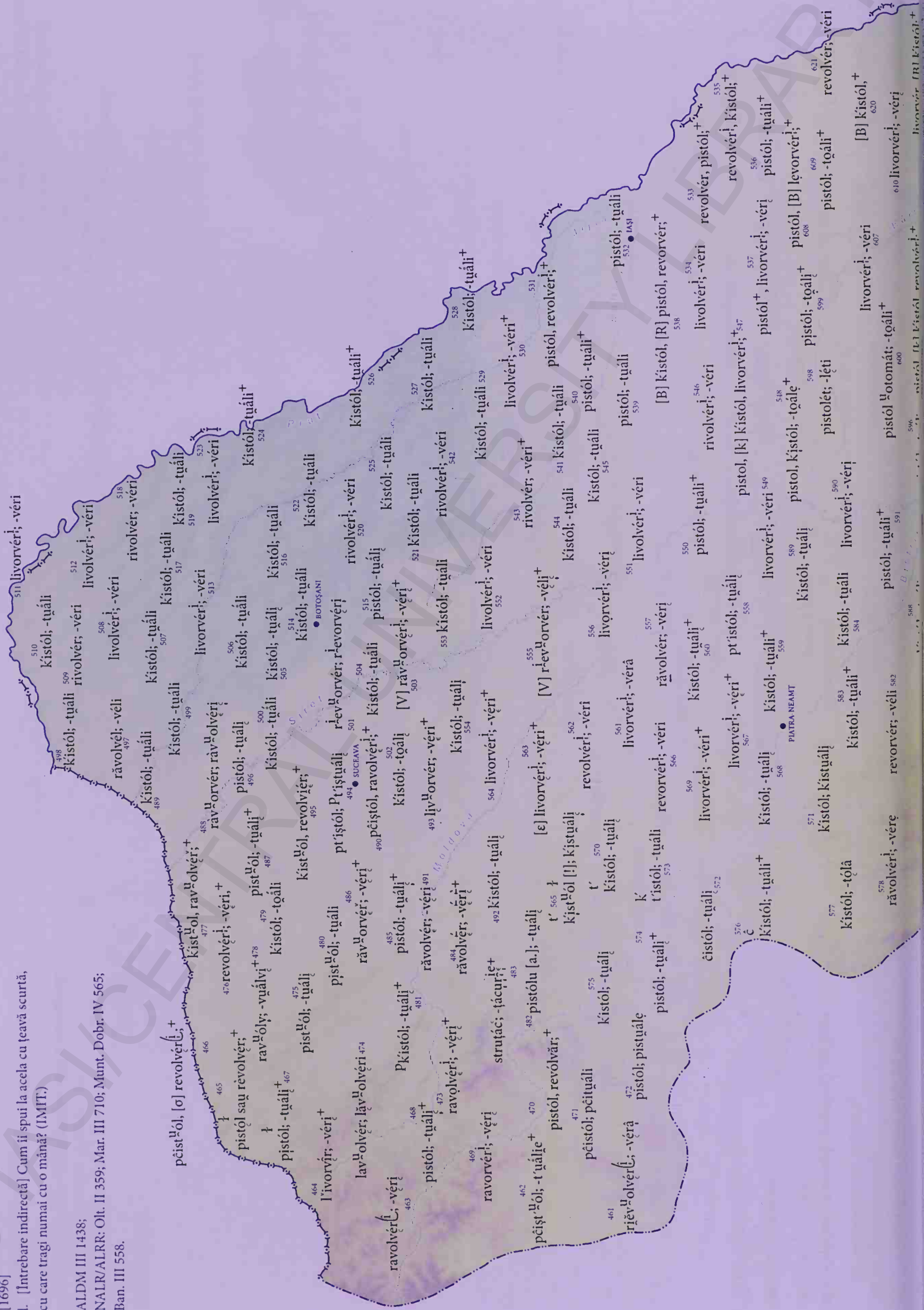
[1696]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela cu țevă scurtă, cu care tragi numai cu o mână? (IMIT.)

ALDM III 1438;

NALR/ALRR: Olt. II 359; Mar. III 710; Munt. Dobr. IV 565;

Ban. III 558.

462: [R] räv^uolvér; -véri.
 464: [H] livorvér; dva livorvérá.
 465: pistuáli sau revolvér; [H] pistuáli ábu
 l'ivórvær; dva livorvérá ábu dvoï pistoliæt;
 livorvérá tai pistol'ïet.
 466: pčistoáli, revolvér.
 467: [H] livórvær; dva livórvæi.
 468: [II] pistól, [B] livorvér; -toáli, -véri.
 470: pistoáli, revolvér.
 k'
 473: pč'ístól; pč'istuáli.
 476: pčist^uól; -tuáli.
 477: rav^uolvér, kistuáli.
 478: [R] rav^uolvér; -véri.
 481: ravolvér; -véri.
 483: [k] [?] pistól; -tuáliæ.
 484: [II] pist^uól; -toáliä, [R] räv^uolvér; -vériä.
 485: [Tatäl inf.:] rⁱevolvér; -véri.
 486: pčistól; -toále „care se încarcă pe țeavă”.
 487: [V] rav^uolvér; räv^aolvéri.
 490: pčistuále, ravolvér.
 493: [II] livorvér; -véri.
 495: revolvér, kistuáli.
 503: [R] pistól; -tuále.
 524: livorvér; -véri.
 526: livolvér; -véri.
 528: livorvér; -véri.
 530: kistól; -tuáli.
 531: pistoáli, revolvér, [B] kistól; -toáli.
 533: revolvér, pistoáli, [k] kistól.
 535: revolvér, kistoáli.
 536: revolvér; -véri.
 537: [D], [B] kistól; -toále.
 538: kistoáli, revorvérá.

540: [K] kístól, revorvér; -véri.
 543: kístól; -tuáli.
 547: kístoáli, livorvéri.
 548: [B] levervér; -véri.
 550: kístól; -tuáli.
 555: [R] pistól; -tuáli.
 559: livorvér; -véri.
 560: livorvér; -vérá.
 563: pistól; pistuáli.
 564: [R] pistól; -tuáli.
 567: kístól; -tuáli.
 569: [B] čistól; -tuáli.
 574: [B] pčistól; -tuáli.
 576: čistól i maj spúni ŝi la un
 genunchi in jos”.
 583: livorvér; -véri.
 586: [V] revolvel; -véli.
 587: [B] rävolver; -véri.
 591: [k] kístól; -tuáli.
 597: [R] rivorvér; -véri.

599: livorvéri; -véri.
600: [B] kístól; -toáli, [B] livorvéri; -véri.
606: kístoále, revolvéri.
608: pistoáli, ľevorvéri.
609: revolver; -véri.
611: pistoáli, revolveri, [B] livorvér.
617: pistól; -toáli, [B] kístól turšéc.
618: pistoáli, revorvéri, [B] kístól; -toáli.
619: pistoáli, revolveri.
620: [B] livorvéri; -véri, [R] pistól; -toáli.
622: livorvéri, kístoáli; kístól „[este cel ca
 încărca cu praf pe la gura ľevri”].
623: [σ], [B] kístól; -toáli.
624: revorvéri, kístoále.
625: [Inf. nu ştie altă „pronunţie”].
628: [V] kístól^u; -tuáli.

636: kístól; -tuáli.
641: [V] revolver; livorvére.
643: pistól; -tuáli.
644: livorvéri; -véri.
647: Kístól; -tuáli.
649: rivorvéri¹¹; -véri, [V], [B] livrivór; -vuarí.
652: pistól; -tuáli.
661: revolver; -véri.
664: levorvéri; -véri.
665: livorvé.
666: [V] kistuáli [= arme de vânatoare].
668: [V] levorvéri; -véri „[erau] cu roată”.
669: revolver; -véri.
670: revorvéle, pistuále.

[illegible]

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 556

SABIE, pl. „sabre”

[1697]

l. Fig. 37a.

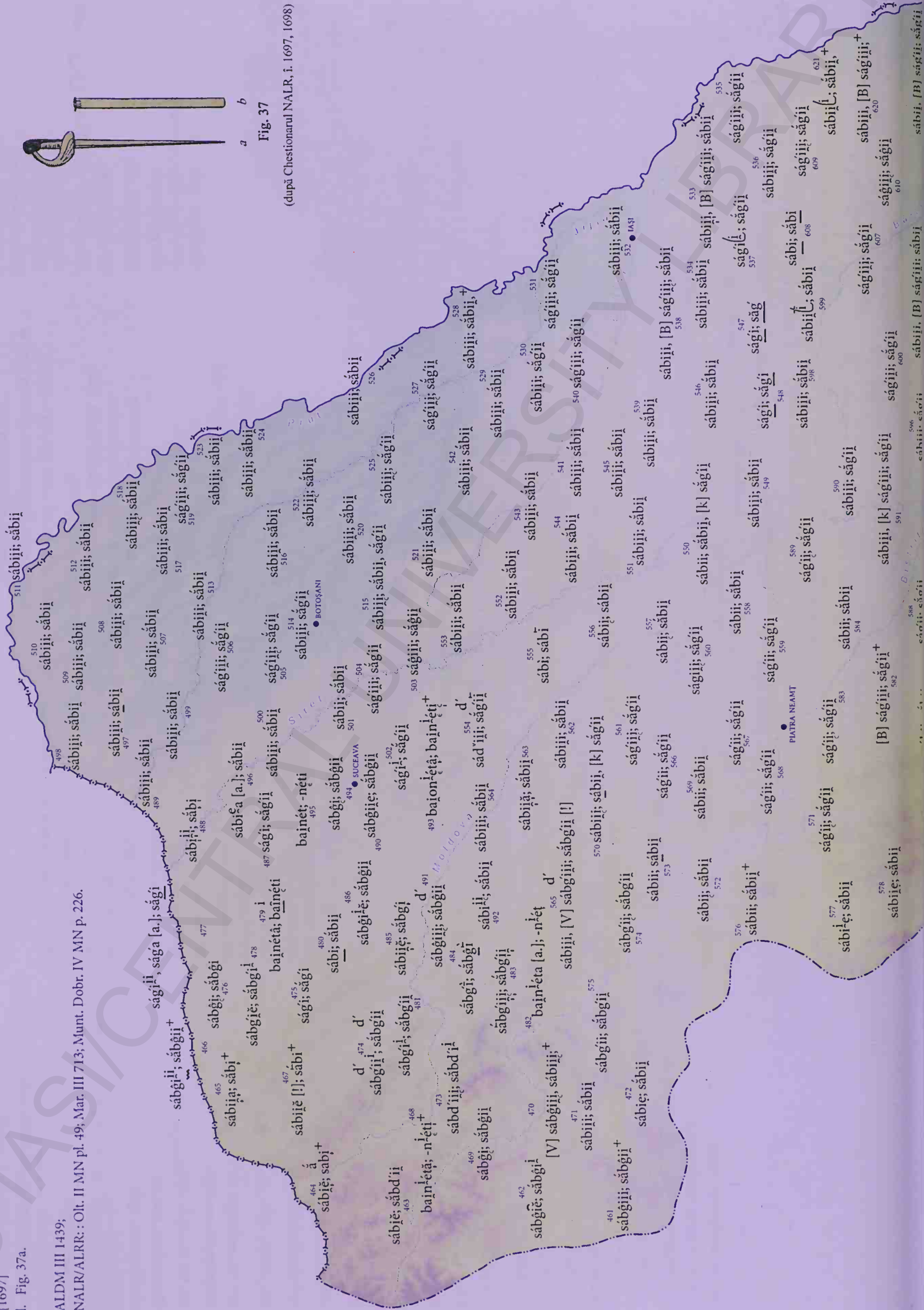
ALDM III 1439;

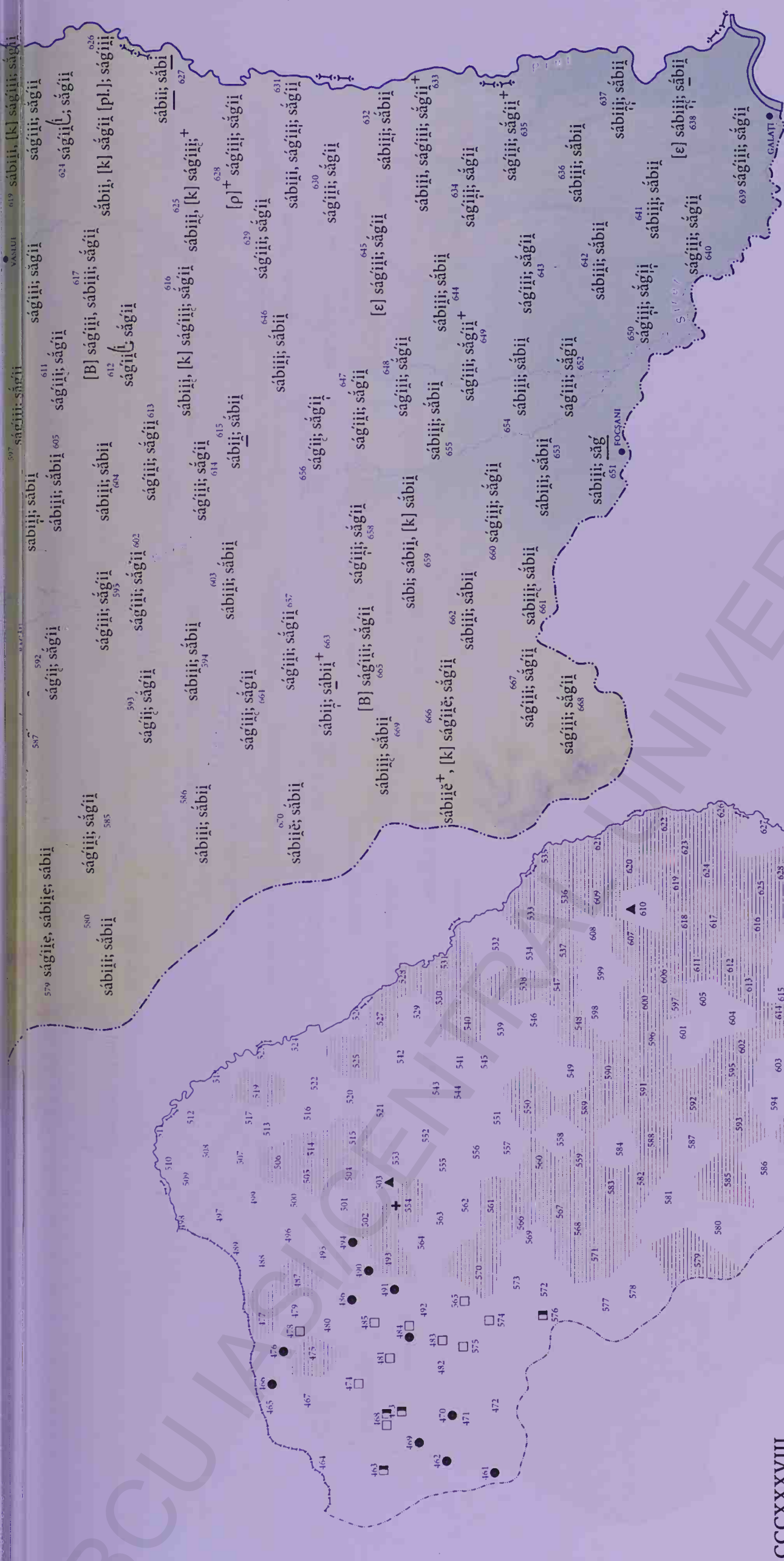
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 49; Mar. III 713; Munt. Dobr. IV MN p. 226.

Fig. 37

(după Chestionarul NALR, î. 1697, 1698)

CCCXXVIII

Palatalizarea lui b în „săbie” (sg. și/sau pl.)

=====	d'	-g'(-g')
●	d'	-bg'(-bg')
□	d'	-bg'(-bg')
■	g'	-bd'(-bd')
▲		-g'
+		-d'

nereprezentat: lipsa palatalizării sau alți termeni

II. 461: sau baineță.

464: [H] šáblīā; dvi šábel, [I, I] sábia; sábi.

465: [H] šábl'ia; šáblâ; šabél'.

466: [L] sábgíi.

467: [H] šáblīa; dvi šáblā.

468: [V] sábgí; sábgí, [II] sábd'i; sábd'i.

470: sǎbgii, sǎbii.

493: [σ] sábea „poartă numai cavalerii și artileriștii”; sábii; sábii, [II] sábii,

[k] sá'gii; sá'gii.

528: [k] sá'gi; sá'gi.

576: sábd'ii; sábd'ii.

582: [R] sábi; sábi.

620: sǎbii, sǎgii.

621: [k] sá'gii; sá'gii.

625: ság'ii, [k] ság'ii.

626: [A apărut și termenul] k'istól.

628: [Primul răspuns:] baintă.

633: la artilărie și cavalerii.

635: tǎi uá sǐ.

649: [*] ság'iii.

663: [Primul răspuns:] [ε] baintă.

666: [Primul răspuns, dat emfatic].

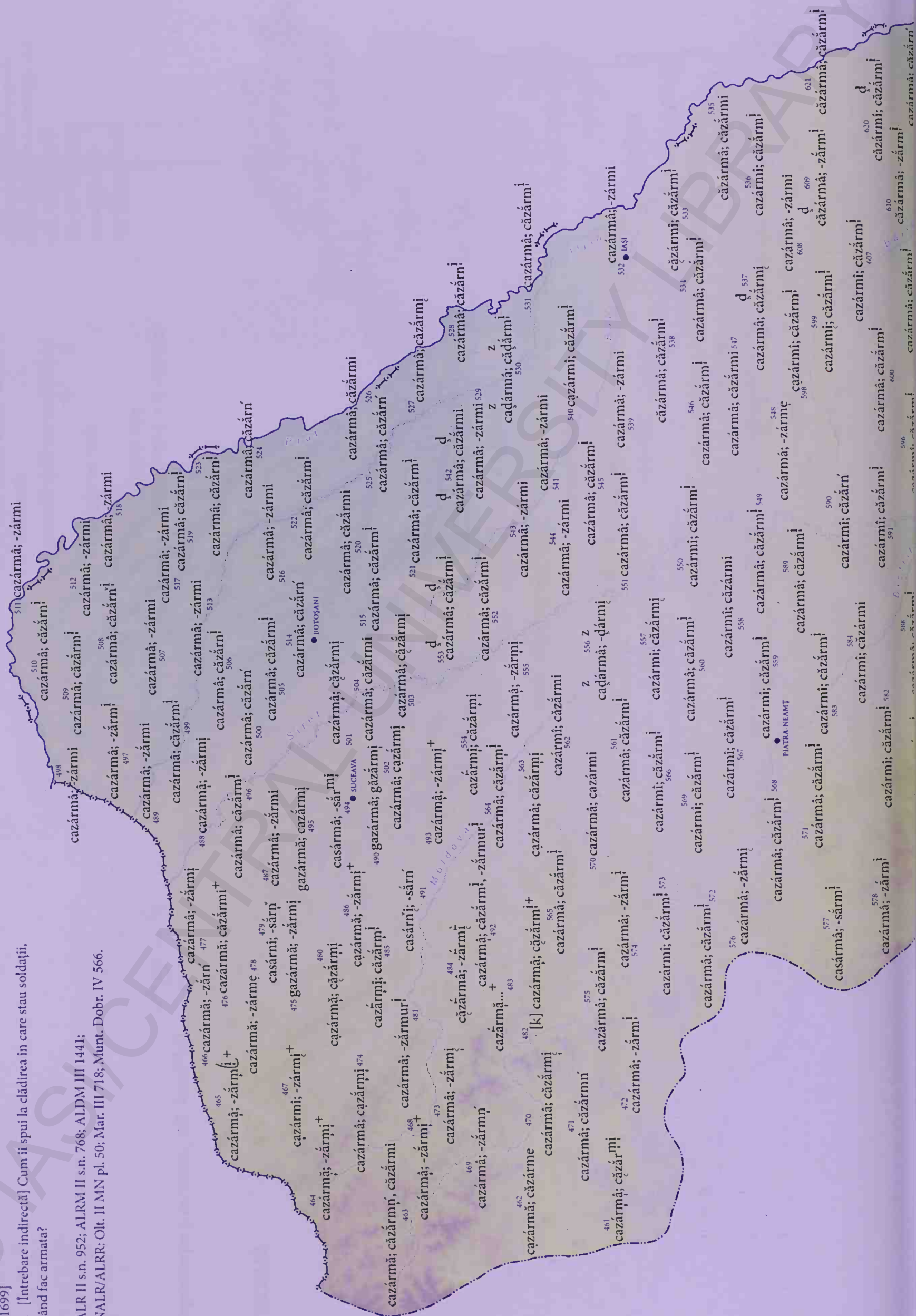
CAZARMĂ, pl. „caserne”

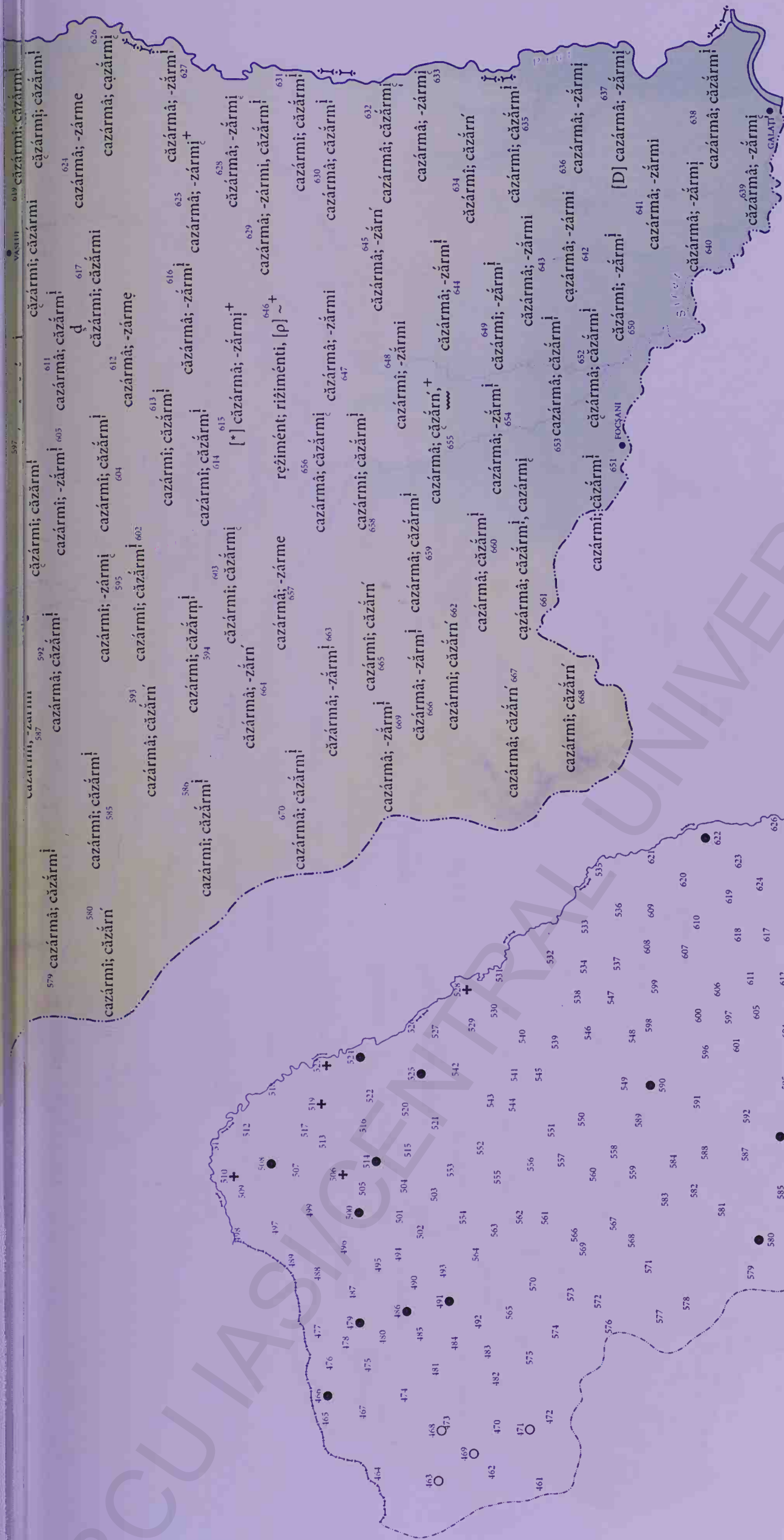
[1699]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la clădirea în care stau soldații, când fac armata?

ALR II s.n. 952; ALRM II s.n. 768; ALDM III 1441;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 50; Mar. III 718; Munt. Dobr. IV 566.

II. 464: [H] cazărma; dvi cazărmi, [I, I] casărna;

-sărni.

465: [H] casărna; dvi -sărne.

467: [H] casărna; -.

468: [II] cazărma; -zărmi.

476: [*] [V] casărni [sg.].

482: [Primul răspuns:] cazărma-ent.

483: ... spunę d. dimul casărna; -sărni, cazărmi.

486: [B] casărne; -sărni.

493: [II] cazărma; cazărmi.

615: [Răspunsul inf. princ.] dormitor.

625: [Primul răspuns:] rişiment.

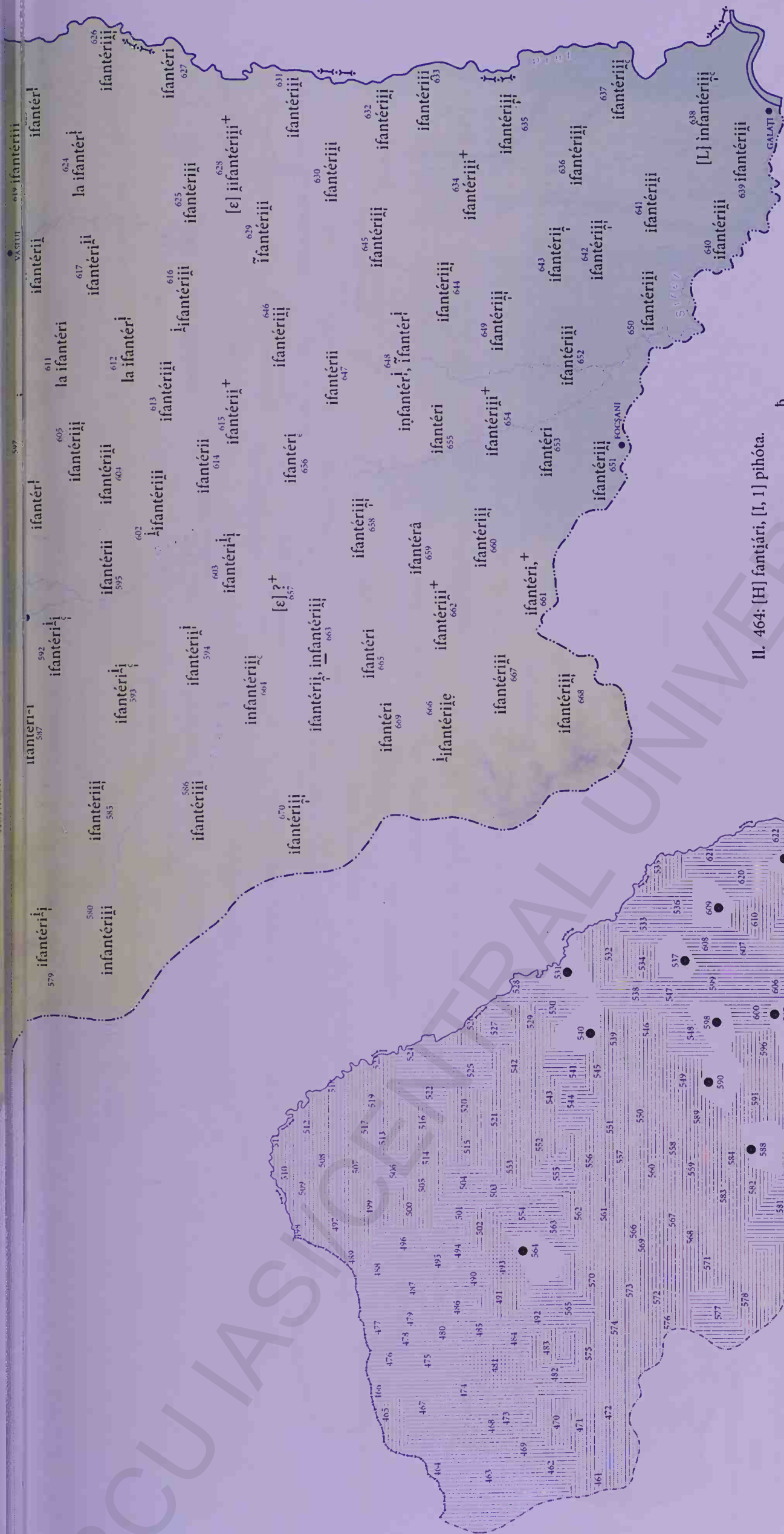
646: [Inf. nu a făcut serviciul militar].

655: [p] căzărmi, cazărmi.

CCCCXXXIX

Palatalizarea lui m în pl. „căzărmi” / „căzărmi”

- -n' (-n', -n')
- -mn'
- + apariția depalatalizării: -n'

II. 464: [H] fantiari, [I, I] pihota.

465: [H] fantiari; fantiari sau pihota.

467: [H] fantier.

468: [II] iifantieri.

481: [B] fantieri.

483: ... si vinatorii.

486: [B] fantieri.

493: [L] iifantieri; [II] iifantieri.

533: [B] la pedestru.

615: pifan! [pl.] [I].

628: [Inf. este [*]].

634: campănia [a.] [termen apărut în conversație].

654: infanterii [formă de pl. produsă spontan].

657: [Inf. este femeie].

661: armată pedestră.

662: infanteriști [pl.]; -rist.

CCCXL

Finala (literarizată) în „infanterie”

- Δ -ră
- re
- rie
- -er! (3 sil.)

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 559

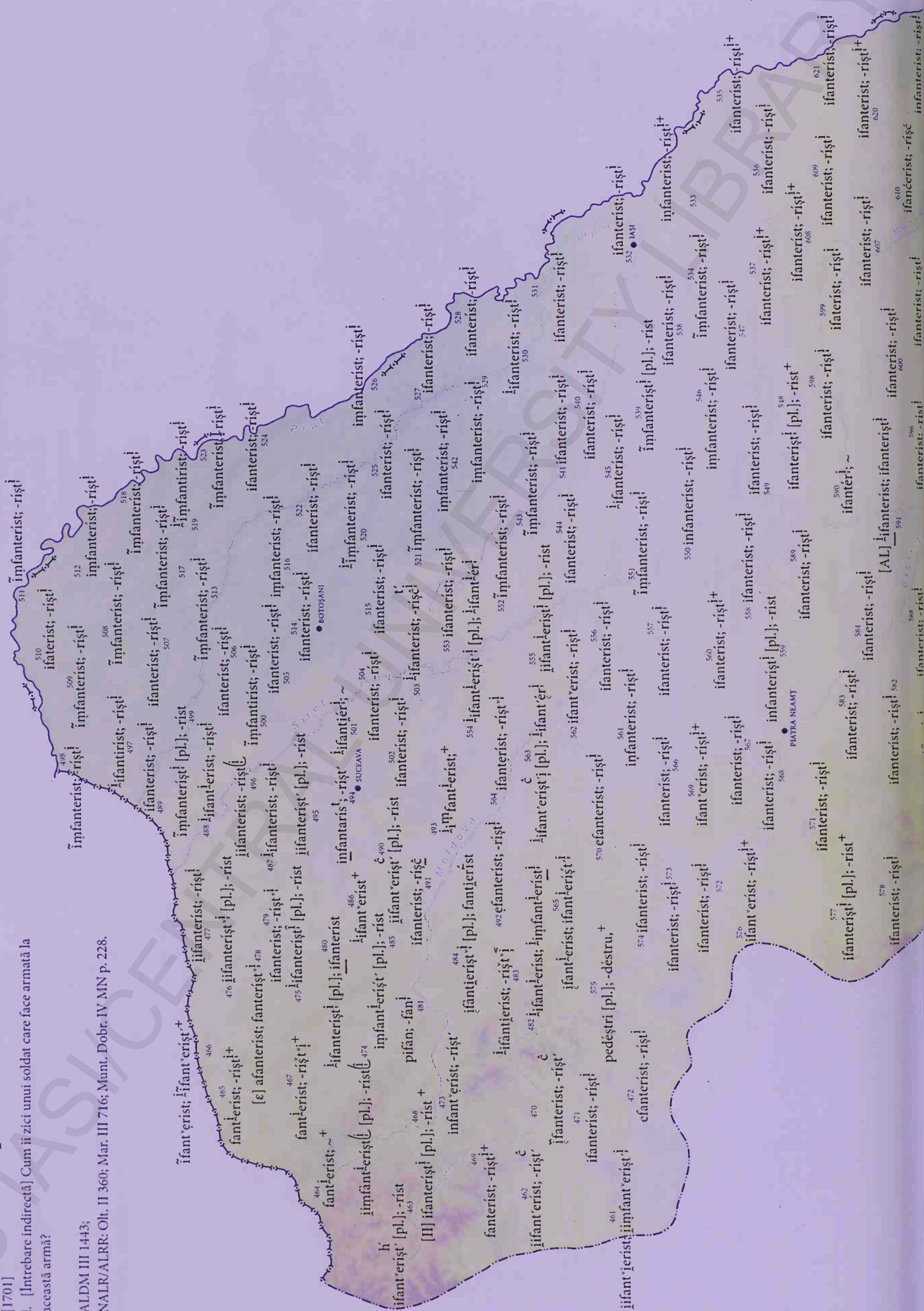
INFANTERIST, pl. „fantassin”

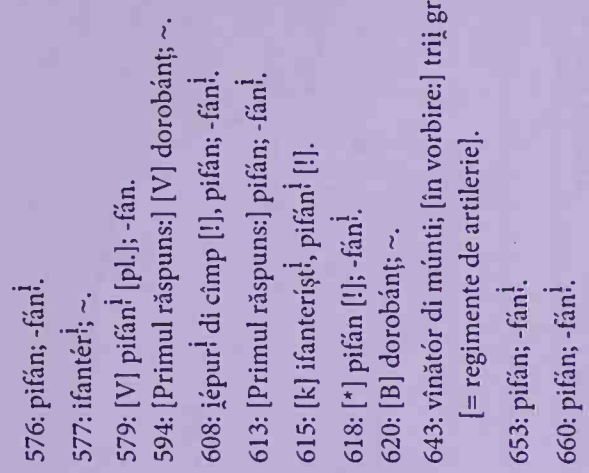
[1701]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici unui soldat care face armată la această armă?

ALDM III 1443;

NALR/ALRR: Olt. II 360; Mar. III 716; Munt. Dobr. IV MN p. 228.

- II. 464: [H] fantjerist; dva ~, [I, I] ifanterist;
-ríski.
465: [H] fant^l-erist, pihótnic; dva pihótníké, -ríski.
466: [B] la fant^{er}i.
467: [H] fantjerist; dva ~.
468: [Răspunsul inf. princ.:] la iifant^l-eri.
469: s^u-oldát dila fantéri.
486: [B] fantarist; -ríski.
493: ^čifant^l-erísk; [II] ^čifanterist; -ríski.
533: [B] pedéstru; -déstři.
535: „in rás: pifán; -fán^l”.
537: soldá di ifantéri.
548: [D] „in rás: pifáni^l [pl.]; -fán”.
560: [V] dorobant; ~.
569: [Primul răspuns:] pifán; -fáni.
575: ifanteríski [pl.]; -rist, dorobánt; ~.

CAVALERIST, pl. „cavalier”

[1703]

I. [Întrebare indirectă] Dar la acela care merge călare? [Întrebare anterioară: Cum îi zici unui soldat care face armată la această armă (infanterie)?]

ALR II s.n. 954; ALRM II s.n. 771;

NALR/ALRR: Olt. II 361; Mar. III 717; Munt. Dobr. IV MN p. 230;

Ban. III 564;

II. 461: fac la caval^{er}ia.

462: caval^{er}i [numele armei].

464: [H] uđian caval^{er}ist; dva ~.

465: [H] husar, dragon; și husari, și dragoni mer^{eu} calari [rom].

467: [H] [ε] calari^{et}; ~.

468: la cai, [II] [B] dragon; -goni, calar^{et}; ~.

469: am^u roși^uorⁱ, calar^{et}; ~.

474: roși^uorⁱ; ~.

476: roși^uorⁱ; ~.

4/9: [Primul răspuns:] la cavaleriști.

481: [V] roși^uorⁱ [pl.], -u^oor.

483: înaintîti spun^e [el.], pi timpu Áustrîi, zîș^e
drag^oni [pl.]; drag^on.

484: [II] calar^aș; ~.

485: [p] c^ăl^ăr^ăt; ~.

486: [B] drag^on; -g^on.

487: la cavaleri.

491: [*] cavalerⁱ; cavaleriș^c.

493: [III] c^ăl^ăr^ăt; ~, cavalerist; -riș^t.

507: [V] calar^aș; ~.

579: roși^or; -^orⁱ+

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist
c^ăl^ăr^ăt; ~

cavaleriș^t [pl.]; -l^{er}

cavalerist; -riș^t+

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -l^{er}

c^ăl^ăr^ăș; -r^așⁱ

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

c^ăl^ăr^ăt; ~
cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

cavalerist; -riș^t
cavaleriș^t [pl.]; -rist

CCCXLI

Termeni pentru „cavalerist”

c^ăl^ăr^ăt

cavaler

c^ăl^ăr^ăș

roși^or

dragon

schimb^aș

nerepresentat: „cavalerist” ca singur răspuns sau ca dublet

611: calar^aș cu skⁱmbu.

615: [p] c^ăl^ăr^ăt [pl.]; -r^ét^u, caval^{er}i [pl.].

616: tot la artil^{er}iⁱ [cf. întrebarea anterioară].

620: roși^or; -u^orⁱ.

622: c^ăl^ăr^ăt; ~.

623: faș^u arm^ăt^a la c^ăl^ăr^ăș; ~.

626: c^ăl^ăr^ăt; ~.

631: [k] caval^{er}ist; -riș^t.

641: [Primul răspuns:] c^ăl^ăr^ăș, cu skⁱmbu.

643: caval^{er}iⁱ [arma].

655: c^ăl^ăr^ăș; ~.

657: alil^{er}i^a uș^ur^a.

659: skⁱmb^aș, „avea calul lui propriu”.

668: [Primul răspuns:] [e] caval^{er}i^u; ~.

514: roși^or; ~.

531: caval^{er}ist; -riș^t.

533: c^ăl^ăr^ăt; ~.

537: [D] caval^{er}ist; -riș^t.

555: saș^u caval^{er}i.

559: caval^{er}i; ~.

571: roși^or; ~.

575: [Primul răspuns:] [V] calar^aș; ~.

576: c^ăl^ăr^ăt; ~.

579: caval^{er}ist; -riș^t.

586: [R] caval^{er}ist; -riș^t.

588: caval^{er}ist; -riș^t.

594: caval^{er}i; ~, [V] c^ăl^ăr^ăș; ~.

600: caval^{er}ist; -riș^t.

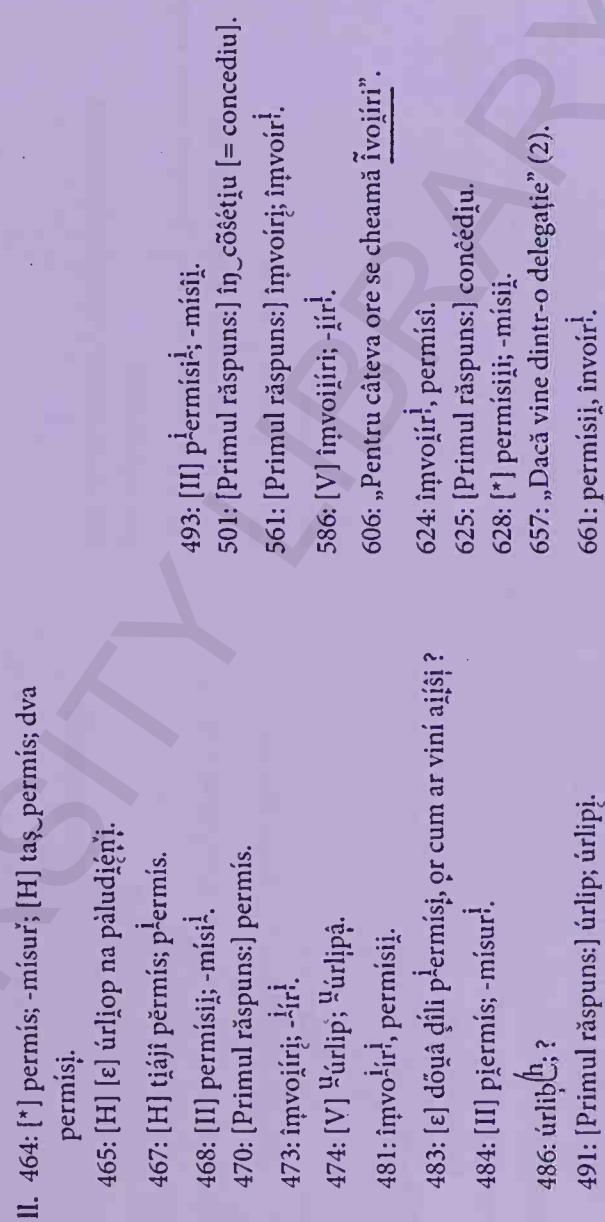
601: [Primul răspuns:] caval^{er}i; ~.

[1707]

ALR II s.n. 960; ALDM III 1448;

NALR/ALRR: Olt. II 363; Mar. III 721; Munt. Dobr. IV MN p. 232.

Finala formei de sg. a subst. „permisie”

- mise (și var.)
 ● -mise (și var.)
 △ -misă (și var.)
 -mis [m.]

TRANŞEE, pl. „tranchée”

[1710]

1. [Întrebare indirectă] Cum te spui la șanțurile în care stau soldații pe front, ca să nu fie loviți de gloanțe?

ALR II s.n. 966; ALRM II s.n. 781, ALDM III 1450;
NALR/ALRR: Olt. II 366; Mar. III 724; Munt. Dobr. 569; Ban. III 553.

11. 462: [B] d'écuncur; -cunc*l*.

463: [B] *ṣītāṅraṁ; ṣītāṅraṁ.*

464: [*] trãşái; -şéi; [H] odián diecúnoc; dva

-cúnk'i.

465: [H] ocópe sau ş'itinvêc [pl.]; odían ş'itinvêc, ~ ocóp.

400. [D] caverne, al-(-) cazemate, adăposturi.

467: [H] șant; șanț; șanțiu.

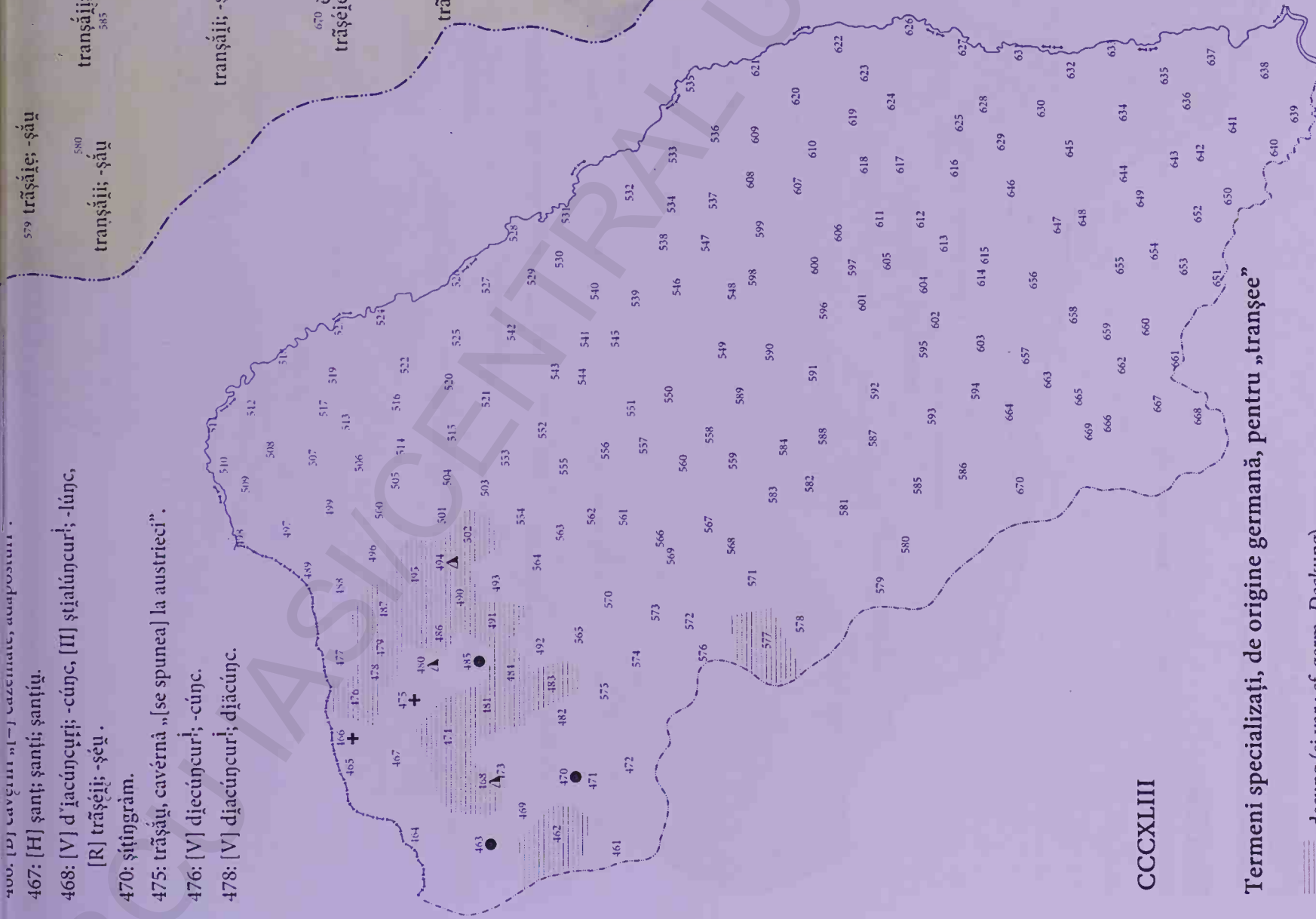
468: [V] d'iacúnțurî; -cúnç, [II] știalúnțurî; -lúnç, [R] trășăii; -șău.

470: șîțîngîrăm.

475: trășău, cavernă „[se spunea] la austriei”.

476: [V] dîecúnțurî; -cúnç.

478: [V] dîacúnțurî; dîacúnç.

CCCXLIII

Termeni specializați, de origine germană, pentru „tranșee”

- decung (și var.; cf. germ. *Deckung*)
- șîțengram (cf. germ. *Schützengraben*)
- ștelung (cf. germ. *Stellung*)
- cavernă (cf. germ. *Kaverne*)

479: [V] dîacúnțurî; -cúnțurî.

480: [B] ștîelúnç; -lúnțurî.

483: [Primul răspuns:] dimul zîșî dîecúnțurî; -cúnç.

484: [II] dîecúnțurî; -cúnç.

485: [Primul răspuns:] șand d'î c'omunîcătî; [V] șîțîngîrăm; șîțîngîrămî; [cuvânt german].

486: [B] dîecúnç; -cúnțurî.

487: [B] dîecúnç; -cúnțurî.

490: „decúnțurî [se spunea] în celălalt război; era cuvânt austriac”.

491: [R] trășău; -șău.

493: [Primul răspuns:] măscă sau amplasamînt, [ρ] șanțurî di c'omunîcătî; [II] trășăii; -șău.

494: [V] șt'elúnțurî, d'ecúnțurî; d'ecúnç.

495: trășăii; -șău.

502: [V] dîecúnç; -cúnțurî, „[cuvânt] foarte vechi, [folosit] în Primul Război Mondial”.

577: [V] dîecúnțurî; -cúnç.

624: [D] trășău.

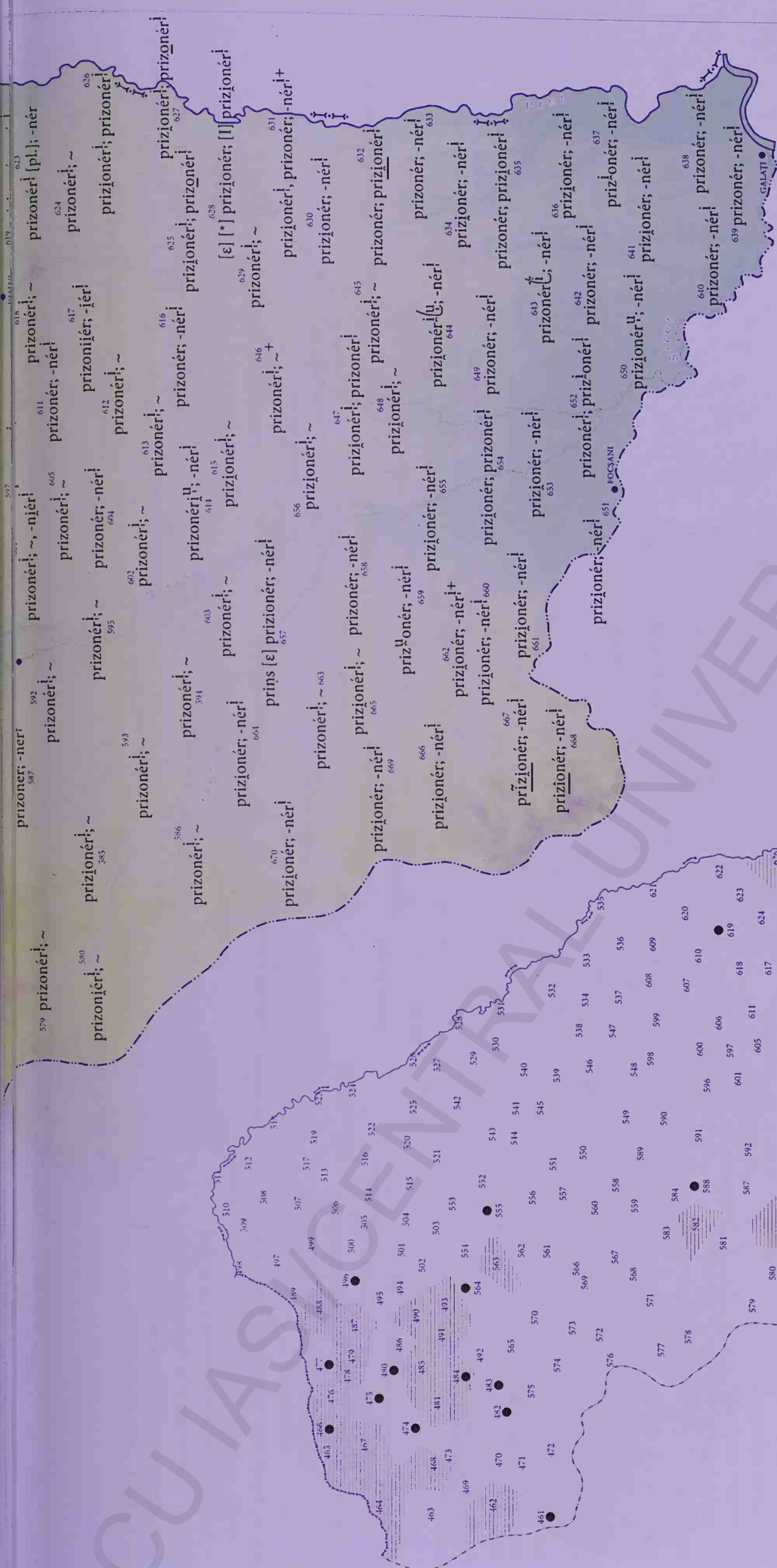
625: am avut și noi.

628: [Primul răspuns:] șanțîer?

629: șanțurî, adăpost, amplasamînt.

631: cu capul pe bolovan și cu uókîi la dușmán.

III. Ca urmare a modalității de formulare a întrebării, în marea majoritate a cazurilor s-a obținut mai întâi forma de [pl.].

CCCXLIV

Secvența mediană în „prizoner” (sg. și pl.)

- zio- (și var.; forme cu diftong)
- zlo- (și var.; forme cu hiat)
- nereprezentat: -zo- (și var.)

- II. 464: [H] plîiîni; dva plîîni.
465: [H] odiân prizoniîer; dva -niîer; o bîlșe ~,
crie_cî tot așă [rom.].
466: [AL] prîzîonîerî [pl.].
467: [H] plin; dva plîîîe; i mai bîlșe plîîî.
468: [II] prîzî-onîerî; ~, țî uocrotî di-ț sar uotî.
471: [*] prîzîonîerî; ~.
484: [III] prîzîonîerî; ~.
493: ieu am_fos prîzîonî-er, [II] prizonî-erî; ~.
631: [Inf. a fost prizonier].
646: „Aceași [formă]”.
662: [Inf. declară că fiul său îi corectează această
pronunție].

SFAT POPULAR „consil populaire”

[1716]

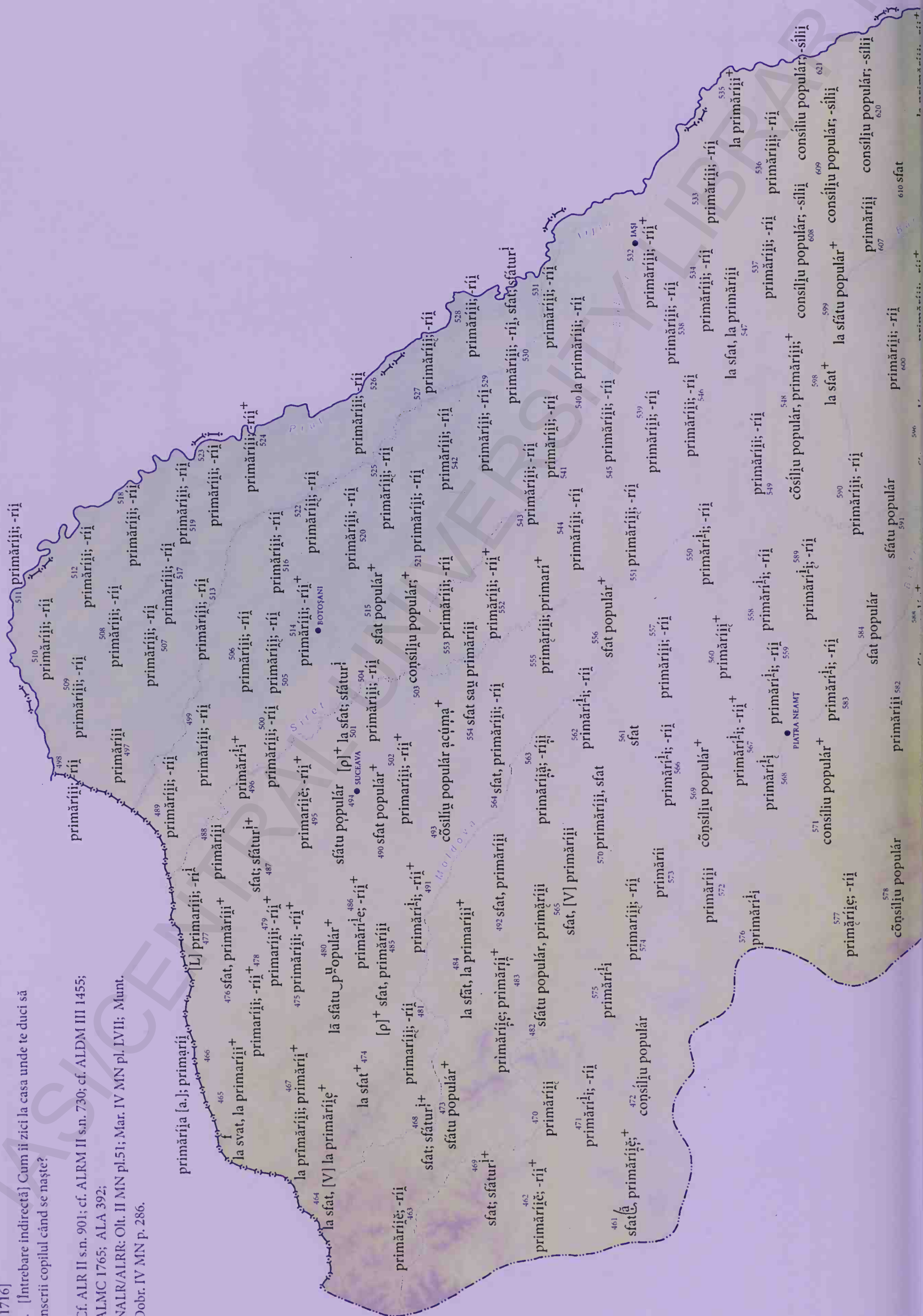
1. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la casa unde te duci să înscrii copilul când se naște?

Cf. ALR II s.n. 901; cf. ALRM II s.n. 730; cf. ALDM III 1455;

ALMC 1765; ALA 392;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl.51; Mar. IV MN pl. LVII; Munt.

Dobr. IV MN p. 286.

II. 461: primărie¹, sfătur¹, [V] c^uomună.

462: [V] cântălări¹; -ri¹, la comună; -mún'.

464: [σ] la comună; [H] to₁ la s₁vat, [R] primărie¹,
[V] do canțelării; dva canțelării¹; [I, I] s₁vat;
svăti¹.

465: [H] idú do s₁vātu, „dar de fapt ucrainește [se
spune]” [V] gîmăină.

467: [D] [V] c^umună; [H] taj₁ primărie¹; primărie¹.

468: sau c^usîliu popular; c^usîliu popular¹, [II] s₁vātu
popular, primărie¹; -ri¹ „era și înainte, și acum”.

469: [*] s₁vātu, primărie¹, s₁vat popular, [V]
cântălării.

473: primărie¹; -ri¹.

474: [V] la c^uomună.

475: [V] comună; -mún'.

476: [V] la mîtrică [la preot].

478: [V] canțalării; -ri¹.

479: „Oamenii sunt obișnuți cu s₁fat¹; sfătur¹”.

480: primărie¹, [V] c^uomună [inf. a apucat vremea
când se zicea așa].

483: [V] tot primărie¹-i sp^une¹.

484: la s₁vātu popular amú șa sp^un¹i; sp^un¹iēm^u odátă
lă [ε] la primărie¹, la cântălării¹, [II] s₁vātu
popular, [V] comună.

485: [Primul răspuns:] maternitat¹.

486: [V] cântălări¹; -ri¹.

487: [V] primărie¹; -ri¹.

490: [Primul răspuns:] [V] primărie¹; -ri¹.

491: [Primul răspuns:] [V] canțalării.

493: [II] primărie¹.

495: [V] canțalări¹; -ri¹.

496: s₁vātu popular; sfătur¹ p^upopulari.

501: [Primul răspuns:] la căsa di năștiri.

502: [V] la comună.

503: c^usîli populară, [V] primărie¹; -ri¹.

514: s₁fat; sfătur¹.

515: primărie¹.

524: s₁fat; sfătur¹.

532: c^usîliu; -sîli¹.

535: c^usîliu popular.

548: c^usîlii, primărie¹.

552: c^usîliu; -sîli¹.

555: [R] s₁vātu p^upopular.

556: [Primul răspuns:] [V] primărie¹.

560: c^usîliu popular, s₁vat popular.

567: [R] s₁fat popular.

569: [V] primărie.

571: [Primul răspuns:] [V] primărie¹.

585: [V] primărie¹; -ri¹.

588: primărie¹; -ri¹.

593: c^usîliu popular.

594: [Primul răspuns:] [V] primărie¹; -ri¹.

597: primărie¹.

598: [B] la primărie¹.

599: la primărie¹.

604: c^usîliu popular.

606: c^usîliu; -sîli¹.

611: c^usîliu popular.

613: [R] c^usîliu popular.

615: primărie¹; -ri¹.

616: primărie¹; -ri¹.

617: primărie¹; -ri¹.

618: sfătur¹, primărie¹.

619: acú mi sí pári sí zîși primărie¹.

622: „Nu mai este s₁fat acum”.

624: „Era s₁fat; sfătur¹”.

625: [V] primărie¹; -ri¹.

626: c^usîliu popular, primărie¹; primărie¹.

628: [Primul răspuns:] [V] primărie¹;

[*] [R] primărie¹.

629: primărie¹; -ri¹.

630: [R] primărie¹; -ri¹.

631: primărie¹; -ri¹.

632: primărie¹ [a.].

636: s₁vātu popular.

637: [V] primărie¹; -ri¹.

638: [V] primărie¹; -ri¹.

643: s₁vātu popular.

646: primărie¹; -ri¹.

649: [V] primărie¹; -ri¹.

650: s₁vātu popular; sfătur¹.

653: comitetu ecesecutiv [a.].

654: [Tocmai se schimbă forma
administrativă].

655: s₁fat popular.

657: [V] primărie¹; -ri¹.

III. În numeroase puncte, ca reflex al anchetei, s-a
obținut și forma de [pl.]

[1717]

Cf. ALDM III 1456; ALMC 1765; ALLR 1030;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl.51; Mar. IV MN pl. LVII; Munt. Dobr. IV MN p. 287.

- ll. 461: prižad''intⁱ; prižad''int, [ʔ] primárⁱ [V]
vórnícⁱ.

- 524: preşădinti; -dînt.
530: preşădinti; -dînt.
536: îi spîne_acu şi...
547: prîşădînti; prîşădînt.
555: şi prîşădînti; preşădînt.
556: preşădîntli.
560: [V] preşădînti, preşădîntli [a].

- 638: primár; -marí.
640: primáriu.
648: preşedínti; -dínţ, preşedínţili.
649: primáru.

III. În numeroase puncte, ca reflex general al anchetării, s-a obținut și forma de [pl.]. De

SECRETARUL (sfatului popular) „le secrétaire (du conseil populaire)”

[1718]

1. [Întrebare indirectă] Când mergi la sfat [primărie] cu o treabă și nu-l găsești pe președinte [primar], de cine întrebă? El ține actele, ștampila...

Cf. ALM 118; ALDM III 1457;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 51; Mar. IV MN pl. LVII;

Munt. Dobr. IV MN p. 288.

III. 461: [*] [V] notărâș, [R] săcărî!

462: [V] notâră; ~ „era mai mare decât secretarul”.

463: [V] notărăș; ~.

b
464: [H] sacriáru, [V] páhar, [I, I] secretár.

COOPERATIVĂ, pl. „coopérative, magasin rural”

[1725]

I. [Întrebare indirectă] De unde îți cumperi în sat sare, zahăr, unelte și alte lucruri de care ai nevoie?

ASLEF 757;

NALR/ALRR: Olt. II 368; Mar. III 728; Ban. III 545;

Munt. Dobr. IV 571.

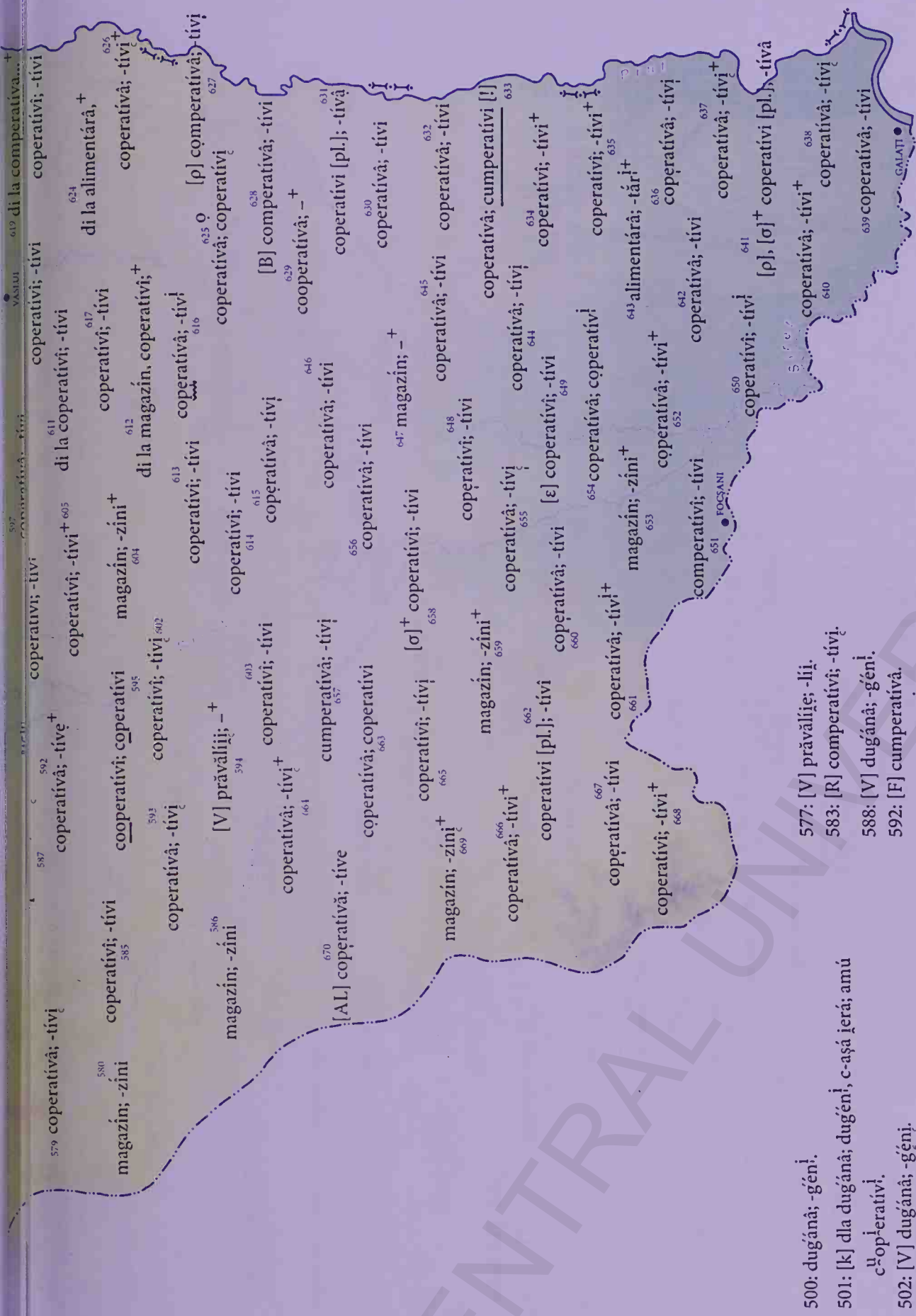
II. 461: magazini; -zîj „unde sunt alimente mai mult pentru muncitori”, [V] prăvălije, -liji, aprozăr; dóu aprozări; [*] [σ] [pt. **bold** ‘prăvălie’]: **bold**; bólduș i-un ac, [V] prăvălii.

462: „dugăna; -gêne, se zicea mai demult la cîrsmă; cîrsmă”, [R] magazîn; -zîne, [r] al ‘imentăra; -tăr.

463: [V] dud’ăna; -d’én, [R] al ‘imentăra; -tăr.

magazini; magazini

- 464: [*] al'imentări; [H] coperativă; dvi -tívă, [I, I] alimentări.
- 465: [V] pravălii; [H] tot coperativa; dvi -tív; „mai demult era” pravălia; „huiănește: córčma e sclăp, cu mărfuri de aiestea, așa cum [e la] cooperativa (2), și córčmă era numai cu băutură”.
- 467: [H] coperativ; dvi -tív.
- 468: [V] pravăli^{d'} sau dugăná; dugén^{d'}, pravăli, [III] c^uoperativă; -tív.
- 469: [*] [V] dugăná; -g'éñi, [R] cupărativă; -tív, „la oraș, tot” coperativă, âutos^l-ervir^l și cîti... [alte].
- 470: alimentară, ferometál.
- 471: [V] pravălii; -li.
- 473: pravălii; -li, dud'ána; -d'éni.
- 474: [R] magazii; măgazii.
- 476: c^uoperativă, magazie; c^uoperativ, -, [V] dugăná; -gén^z.
- 477: filială; -li^{lel}.
- 478: pravălii; -li, [R] magazii; -zli.
- 479: [R] coperativă; -tív.
- 480: [V] dugăná; -gén.
- 481: [V] dugăná; -gén, [R] alimentară, tecstl, kîmic.
- 482: ... sau la coperativă; coperativ, pravăli.
- 483: [*] coperativă [a.]; -tíve.
- 484: [V] pravălii; -li, dugăná; -gén, [II] cumparativă; -tíve.
- 485: [V] dud'ána; dud'én, alimentară, magazin unîversál.
- 486: [V] dugăná, pravălie; -gén, -li.
- 487: [V] pravăli^l, dugăná; c^uoperativ, pravăli, dugén^l.
- 488: [V] dugăná; c^uoperativ^l, dugén^l [*] la cump^lerat'ivă.
- 491: [R] coperativă; -tív.
- 492: coperativ, magazin.
- 493: ... di consúm, [*] [V] dugăná; -gén^l, [II] coperativă; -tív.

- 500: dugăná; -gén^l.
- 501: [k] dla dugăná; dugén^l, c-așa ieră; amú c^uoperativ^l.
- 502: [V] dugăná; -gén.
- 503: [V] dugăná; -gén.
- 540: coperativ.
- 547: cumparativ; -tív.
- 554: dugén^l, alimentări.
- 555: [R] coperativ^l sau magazin; -t'ív, -zínir^l.
- 560: [V] dugăná; -gén.
- 561: [R] coperativă; -tív.
- 563: [V] pravălii; ~.
- 564: pravăli, dugén, [R] cumparativă; coperativ.
- 565: [V] dugăni; -gén, áșă-i spun; pravălii; -li.
- 566: [R] magazin; -zín.
- 567: [R] coperativ; -tív.
- 569: [V] dugăná; -gén.
- 575: [În localitate sunt numeroase magazine].
- 577: [V] pravălie; -li.
- 583: [R] coperativ; -tív.
- 588: [V] dugăná; -gén.
- 592: [F] cumparativă.
- 594: dugăni; -gén, coperativ; -tív.
- 604: [V] pravălii; -li.
- 605: [V] pravălii; -li.
- 606: [Și:] coperativă; -tív.
- 612: magazin, coperativ.
- 619: ... di consúm; coperativă.
- 620: magazin sâtesc.
- 621: coperativ, magazinur^l.
- 624: magazin sau pravălie, [B] dugăná; -gén.
- 626: magazin.
- 629: magazin; -zín.
- 634: magazin; -zín.
- 635: magazin unîversál; -zín.
- 637: magazin^u; -zín.
- 640: magazin; -zín.
- 641: [Primul răspuns:] autoservire.
- 643: [σ] coperativă; -tív; coperativă.
- 647: coperativă; -tív.
- 652: magazin; -zín.
- 653: [ρ] coperativă; -tív.
- 658: [Primul răspuns:] alimentări.
- 659: [σ] cumparativă; -tív „este mai mică”.
- 661: magazin; -zín.
- 664: magazin; -zín.
- 666: [V] crijmă, pravălii.
- 668: [V] coperativ; -.
- 669: coperativa di consúm; -tív.
- III. Pentru harta interpretativă, a se vedea secțiunea de final a volumului, p. 415.

ZIAR „journal”

[1728]

I. [Întrebare indirectă] Din ce citiți, în fiecare zi, știrile și noutățile din țară și din toată lumea?

ALR II s.n. 926; ALRM II s.n. 756; ALDM III 1465; ALF 730; AIS 769; ALPI 68; ALPO 301; ALFC CLXXVI;
NALR/ALRR: Olt. II 369; Mar. III 731; Ban. III 567;
Munt. Dobr. IV MN p. 290; Criș. IV 816.

- II. 461: [V] gazetă; -zét'i.
462: [B] gazată; -zăt'e, ziare; ziár, r-évizită, [k] r-évisită; rjevíst'e.
463: țaitungc; țaitungur, cazétă; -zăt'e.
464: [I, I] ziár; ziári; [H] cazétu, odná cazétă; dvi cazét, [I, I] cazéta; -zék'i.
465: [H] cazéta; dvi cazétu; bílșe cazét.
466: [R] ziár; [L] -áre.
467: [V] cazét'i; -zét'i; [H] cazát; dva cazák'i; ~.
468: [II] ziár; zi-áră.
469: și jurnal; -náli, [*] ziár, cazát'i; -zăti, ziehare.
470: gazét'i, ziáre.
471: [V] jurnal; -náli.
472: [V] jornál; -nále.
473: cazét'i, zi-ári.
475: [V] cazétă; -zét'i.
476: [V] cazată; -zăt'i.
477: [AL] z-ár; ziári, [V] cazétă; -zét'i.
478: [V] cazétă; -zét'i.
480: [B] cazétă; -zét'i; [inf. a avut nevoie de puțin timp ca să-și amintească acest al doilea termen:] stas_stas_stas! [= stați].
481: [R] jurnal, zi-ár; jurnal, zi-ári.
484: [II] ziár; -iári.
485: [V] cazát'i; -zăt'i.
486: [B] cazétă; -zăt'e.
487: ziárur, cazáti.
490: [V] cazát'i [pl.]; -zătă.
491: [R] zi-ár; -i-áră.
492: [V] jurnal; -náli.
493: [V] gazetă; gazét'i; [primul răspuns:] zearíst, [II] jurnal; -náli.
494: [R] jurnal; -nál'i.
495: [V] gazetă; -zét'i.
501: [Primul răspuns:] din r-évisiti.
502: [V] cazétă, jurnal; -zét'i, -náli.
503: și jornál; jornáli.
524: ziár; -iári.
530: jurnal; -náli, gazată; -zăt'i.
531: zi-áră, jurnal.
538: [B] [o] jurnal; -nále.
550: [B] jurnal; -náli.
551: [*] ziár.
554: zicăr; -ęără.
555: [p] [V] jurnal, -náli.
558: [B] jurnal; -náli.
560: [V] jurnal [pl.]; -nál.
562: [R] ziár; -iári.
563: [R] ziári [pl.]; ziár.
564: [V] jurnal; -náli.
565: [V] jurnal; -náli.
566: [V] jurnal; -náli.
567: [R] ziár; -iári.
569: jurnal; -náli.
570: [V] jurnal; -nála.
571: [V] jurnal; -náli.
575: [Primul răspuns:] [V] gazetă; -zét'i.

- 576: [R] ziár; -iári.
577: [V] jurnal; -nále.
579: [V] jurnal; -náli.
585: [V] jurnal; -náli.
588: [V] jurnal; -náli.
592: [R] ziár; -iári.
594: [R] zi-ár; -iári.
597: [B] jurnal; -náli.
600: [R] ziár; -i-áră.
605: [V] jurnal; -náli.
606: ziári, jurnal.
607: jurnal; -náli.
618: [B] jurnal; -náli.
620: [B] jurnal; -náli.
621: [B] jurnal; -náli.
622: [B] jurnal; -náli.
623: ziári, jurnal.
624: [B] jurnal; -nále.
627: ziári, jurnal.
628: [B] jurnal; -náli.
634: jurnal.
639: [B] jurnal; -náli.
640: zi-áră, jurnal.
645: jornál; -i-áră.
664: [V] gazetă; -zét'i.
666: [V] jurnal; -náli.
670: ziáre, jurnal.
III. În marea majoritate a punctelor, ca reflex al anchetei, s-a obținut și forma de [pl.]

FACTOR POȘTAL, pl. „facteur (des postes)”

[1729]

l. l. [Întrebare indirectă] Cum îi spui omului care împarte scrisorile și ziarele în sat?

ALR II s.n. 874; ALRM II s.n. 692; ALDM III 1466;

NALR/ALRR: Olt. II 370; Mar. III 732; Munt. Dobr. IV 572.

III. 461: [V] puoštáři; ~.

462: [V] p^u-oștâr; ~; [inf. a auzit și de:] brîfrêgâr;

bríftrégår.

463: poștă; -tă¹, brîftrîgăr; brîftrîgăr [cuvânt german pe care îl foloseau și românii].

CINEMATOGRAF, pl. „cinéma”

[1733]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la casa aceea mare (de la oraș) unde te duci, cumperi bilet, intri înăuntru, se face întuneric și vezi pe perete tot felul de lucruri?

ALDM III 1470;

NALR/ALRR: Okt. II 371; Mar. III 736; Munt. Dobr. IV MN 290-291.

III. 461: [Primul răspuns:] la film, [ρ] căsa di cultură.

463: kíno; kínur „cuvânt nemţesc”.

464: [I, 1] čínimá; ~; [H] čínimá; [I, 1] čínimá, film; [I, 1] filmi, [V] tiátó; dva tiátá.

465: [H] idú du kína, odién k'ino; dvoí k'ínju; bílšě k'ín.

467: [p] lā [ɛ] cása [ɛ] fílmuluj, la camín; [H] tájə fílm,

[p] camín.

468: [ll] camín, [k] cinematográf, činimá,

cinematográfico [?].

TRIBUNAL, pl. „tribunal”

[1736]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneți la casa aceea mare din oraș unde te duci când ai judecată cu cineva?

ALRM II s.n. 803; ALDM III 1473; cf. AIS 737*;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 52-53; Mar. III 738; Munt.
Dobr. IV MN p. 293.

- II. 462: [V] zud'icătōrî-ē; -rîj; Țst i-întăre
[termen apărut în vorbire].
463: gerîht; -rîhtur „cuvânt german pe care
il mai ziceau și românii”.
464: [H] du sūdu, ođjan sud; dva sūdā, [I, I] sūd'i.
465: [H] suđ; dva sūdîj; bîlșe sūdi.
466: tribunal; -năle.
467: [H] tōt trebunāl; dva trebunāl.
468: [II] tribunāl, judicatorîj; -năli, -rîj.
469: trebunāl; -năli.

472: tribunál; -nále.
476: judecătoria; -rii, l-uo fontuít [=] „l-a sechestrat”.
477: judecătoria, tribunál.
478: tribunále, judecătoria, [V] gírict; -rícturí.
479: judecătoria; -rii, tribunál; -náli.
480: [V] judecătoria; -rí.
481: tribunál; -nále.
482: ... „orí sau tribunál; tribunálurí”.
484: [II] judecătoria, [V] tribunál; -rii, -náli.
487: [R] tribunál; -náluurí.

Termeni pentru „tribunal”

gherit (și var.)

nereprezentat: „tribunal” (ca răspuns unic ori ca dublet)

493: trebunáli, judicătórii, [II] tribunál; -náli.

503: [Si:] žud'icătórí'e: -ríi.

531: iudicătorii, trebunali.

536: iudecătorii, tribunal.

550: [V] iudicătorii; -rîi.

555: sau tribunál; tréibunáli.

565. [Si:] tribunál: -.

569: žudicătorii; žudicătorii.

577: [V] žudicătorie; -rîi.

598: tribunáli, žudicătorii.

610: trebunál; -náli, îi mai sus uoleacă.

621: žudecătorii, trebunali.

644: tribunal: -nállu

649: [o] tribunál; -náli.

659: trebunáli, judicátuórii.

662: [L] iudecătorii; -rîi, [AL] idecătorii.

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

669: judecătorii, trebunálur!.

670: judecătoria, tribunale.

AVOCAT, pl. „avocat”

[1737]

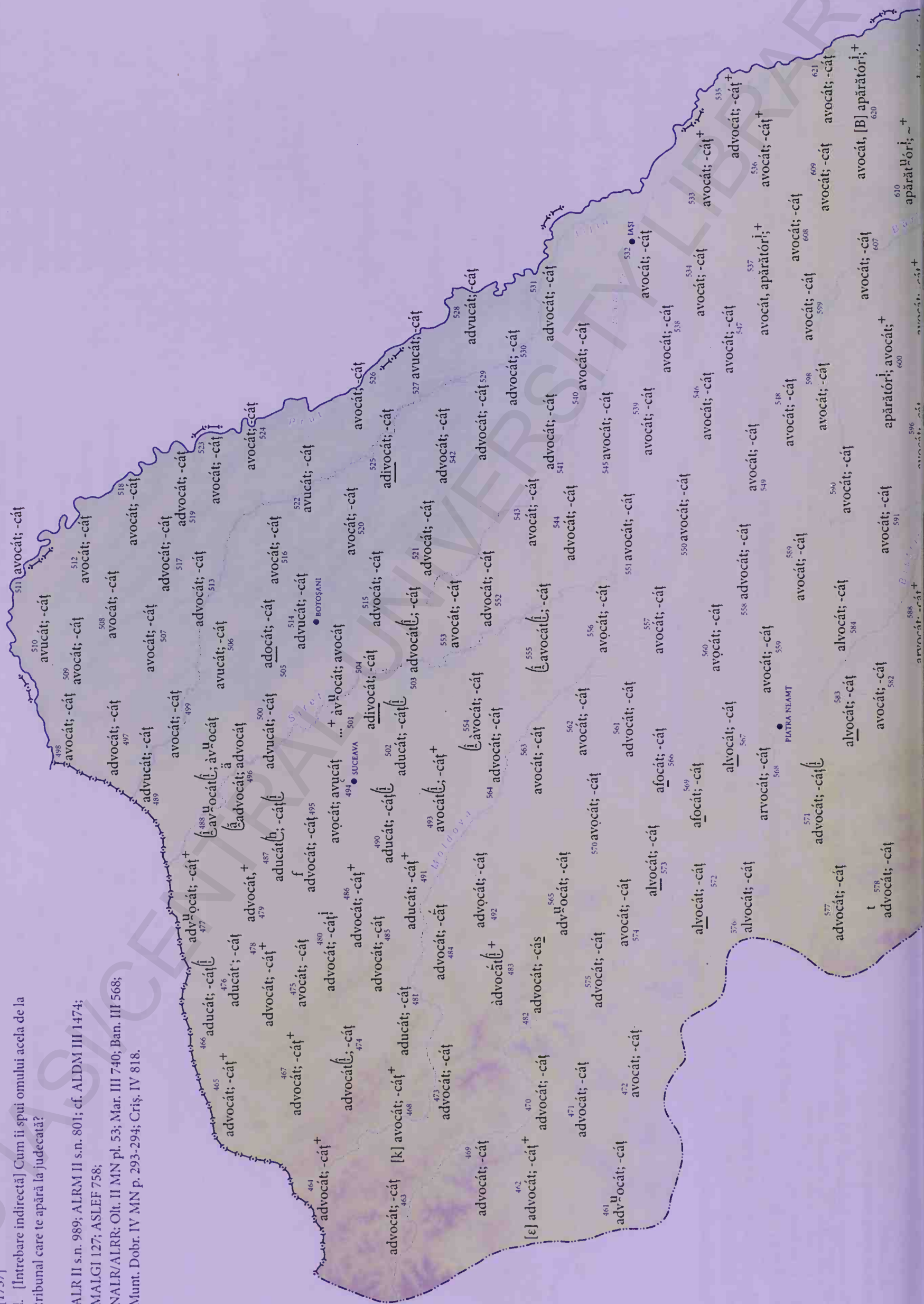
l. [Întrebare indirectă] Cum îi spui omului acela de la tribunal care te apără la judecată?

ALR II s.n. 989; ALRM II s.n. 801; cf. ALDM III 1474;

MALGI 127; ASLEF 758;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 53; Mar. III 740; Ban. III 568;

Munt. Dobr. IV MN p. 293-294; Criș. IV 818.

- II. 462: [V] aducăt; -căt.
 464: [H] aducăt; dva aducătŭ, [p] aducăt, [I, I] aducătŭ.
 465: [H] tot advocăt; dva avocătŭ; bilŭ avucăt.

CCCXLVIII

Secvența inițială în „avocat”

- avo-
- advo-
- avu-
- advu-
- adu-
- ado-
- adivo-
- afo-
- arvo-
- alvo-
- alvu-

în punctele astfel marcate s-a înregistrat și „apărător”, resimțit, adesea, drept termen învechit

467: [H] dōctor; doctōŭŭ.

468: [Primul răspuns:] mărtŭ; [II] advocăt; -căt,

[B] aducăt; -căt.

477: [V] aducăt; -căt.

478: [V] aducăt; -căt.

479: [k] aducăt; -cătŭ, [R] avocăt; -căt.

483: dimŭl zŭŭŭ aducăt; -căt.

486: [V] aducăt; -căt [acest termen se folosește încă frecvent].

491: [R] advocăt; -căt.

493: [II] avocăt; -căt.

501: judică [ε] ăsta...

533: [V] advocăt, apărătorŭ.

535: apărător; -torŭ.

536: [B] apărătorŭ.

537: avocăt, apărătorŭ.

588: avocăt; -căt.

600: apărătorŭ, avocăt.

604: [R] advocăt; -căt.

606: [B] apărătorŭ; ~.

610: avocăt; -căt.

613: [B] apărătorŭ; ~.

616: [p], [B] apărător; -torŭ.

620: avocăt, apărătorŭ.

637: advocăt, apărătorŭ.

638: apărătorŭ, advocăt.

639: [p] după forma de [p.l.].

664: apărător; -torŭ.

666: apărător; ~.

FOTOGRAFIE, pl. „photographie”

[1738]

1. [Întrebare indirectă] Când îți scoți buletin, ce-i dai militariului să lipească pe buletin, ca să te cunoască?

ALDM III 1475; MALGI 56; ALM 612;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 53; Mar. III 741; Ban. III 566;

Munt. Dobr. IV MN p. 294; Criș. IV 819.

p^uotrét; -tréturⁱ+

465
466

potrétŭ [a.]; -trétŭ⁺

pod

467
igrafii; fotigrafii +

ogrofii +

...ie: du-otografii + 474

...

468 p^uotrét; -

473

fotografii; -tă

+
quò-**bi**toğrafi**i** bust; -**f**i471
fotografii: -fii+

1

472
fotografie; -fii

1

—

11

trétur.

[1 2 3 4 5 6 7 8 9 10]

-à fòtografia; -gràfi

dvi fòtografij; bilsė

ll. 461: [V] p^uotrétl; -trétur.

462: p^uotrét; -trétⁱe, [^{*}] -trétur^v.

$\frac{v}{r} = \frac{1}{\rho} \left[\frac{\partial u}{\partial t} + v \frac{\partial u}{\partial r} - w \frac{\partial u}{\partial z} \right]$

463: poza; ~, bilic; bilic [čuvant german].

465: [H] odnú fòtigráfie; dvi fòtigráfi; bílšē

466: [R] fotografii: -fi.
fotigraf.

[Întrebare indirectă] Când îți scoți buletin, ce-i dai
militianului să lipească pe buletin, ca să te cunoască?

LDM III 1475; MALGI 56; ALM 612;
ALR/ALRR: Olt. II MN pl. 53; Mar. III 741; Ban. III 566;
Dobr. IV MN p. 294; Criș. IV 819.

461: [V] p^uotrét; -trétur.
462: p^uotrét; -trét-e, [*] -trétur.
463: pózá; ~, bilt; bildur [cuvânt german].
464: [H] fòtografíjù, odná fòtografíja; -gráfíj.
465: [H] odnú fòtgráfíe; dvi fòtigráfíj; biltș
fòtigráf.
66: [R] fòtografíj; -fíj.

467: [H] futugrafi, odna fotugrafiia; dvi fotugrafi.

468: p^uózá; ~, [V] p^uotrét; -trétát^l, [II] fotugrafiii;

-fii, [V] potrétur^l [pl.]; -trét.

469: [*] f^uotografiii; -fii, [V] p^uotrét; -trétur^l.

471: [*] p^uózá; ~.

472: [B] pózá; ~.

473: [V] p^uotrét; -trétur^l.

474: [V] puotrét; -trétur.

475: [V] puózá; ~.

476: [R] f^uotografi [pl.]; -fie.

477: p^uózá; ~, [V] puotrét; -trétur.

478: [R] f^uotografi; -fii.

479: [R] f^uotografi; -fii.

480: [V] p^uotrét; -trétur^l, [D] „se zice și:”

puózá; puózá.

481: p^uózá, fotugrafiii; -fii.

482: [*] p^uózá; p^uóz.

483: [V] patrétl; -trétur^l.

484: [*] p^uózá sau p^uotrétur^l; potriét, [II]

f^uotografiie; -fii, [V] p^uotrét; -trétur^l.

485: [V] p^uotrét; -trétu.

486: [B] p^uotrét; -trét^u; -trétur^l.

487: p^uózá; ~.

488: [*] ^uo f^uotografi, [σ] p^uózá; p^uóz.

490: fotugrafiie; -fii.

491: [R] fotugrafiii; -fii.

492: [V] pózá; p^uóz.

493: [*] pózá; ~, [III] fotugrafiii; fotugrafi,

[V] p^uózá; ~.

494: potriétur^l, fotugrafi, pózá.

495: p^uózá; ~.

496: hii dai...; [*] puózá; ~.

499: pózá; ~.

501: [*] pózá; pózá.

502: [R] fotugrafiii; -fii.

503: p^uózá; ~.

517: [V] pózá; ~.

518: [R] fotugrafiii; -gráfii.

519: [R] fotugrafiii; -gráfii.

521: [R] fotugrafiii; -gráfii.

523: [R] fotugrafiii; -gráfii.

524: fotugrafiii; -gráfii.

526: [R] fotugrafiii; -gráfii.

527: [V] pózá; ~.

531: [B] pózá; ~.

533: fotugrafi, pózá.

534: fotugrafiii; -gráfii.

536: [B] pózá; ~.

537: [σ] pózá; ~.

542: [R] fotugrafiii; -gráfii.

543: fotugrafiii; -gráfii.

547: uo potografi; -gráfii.

548: [B] pózá; ~.

550: [B] pózá; ~.

553: [R] fotugrafiii; -gráfii.

554: f^uotografi; p^uóz.

555: [*] p^uózá; p^uóz, dim^u vieuim^u.

558: pózá; ~.

562: pózá; ~.

563: [*] p^uózá; ~ „se zice la o fotografie

oarecare, nu la cea de pe buletin”.

565: dișe măi năint^u.

566: [V] pózá; ~.

569: [B] pózá; ~.

570: pózá; poz.

571: [V] pózá; pózá.

575: [V] p^uózá; pózá.

576: pózá; ~.

577: [R] fotugrafiie; -fii.

583: pózá; ~.

588: [V] pózá; poz.

591: pózá; pózá.

593: [V] pózá; ~.

597: fotugrafi, pózá.

600: [B] ^uo pózá; poz.

605: pózá; ~.

610: [σ] fotugrafiii; -fii; mă duc la upozá.

611: fotugrafi, pózá.

616: fotugrafiii; -gráfii.

617: [R] fotugrafiii; -gráfii.

618: fotugrafi, pózá.

620: fotugrafi, pózá.

622: fotugrafi, pózá.

579: fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

fotugrafiie; -fii

fotugrafiii; -fii

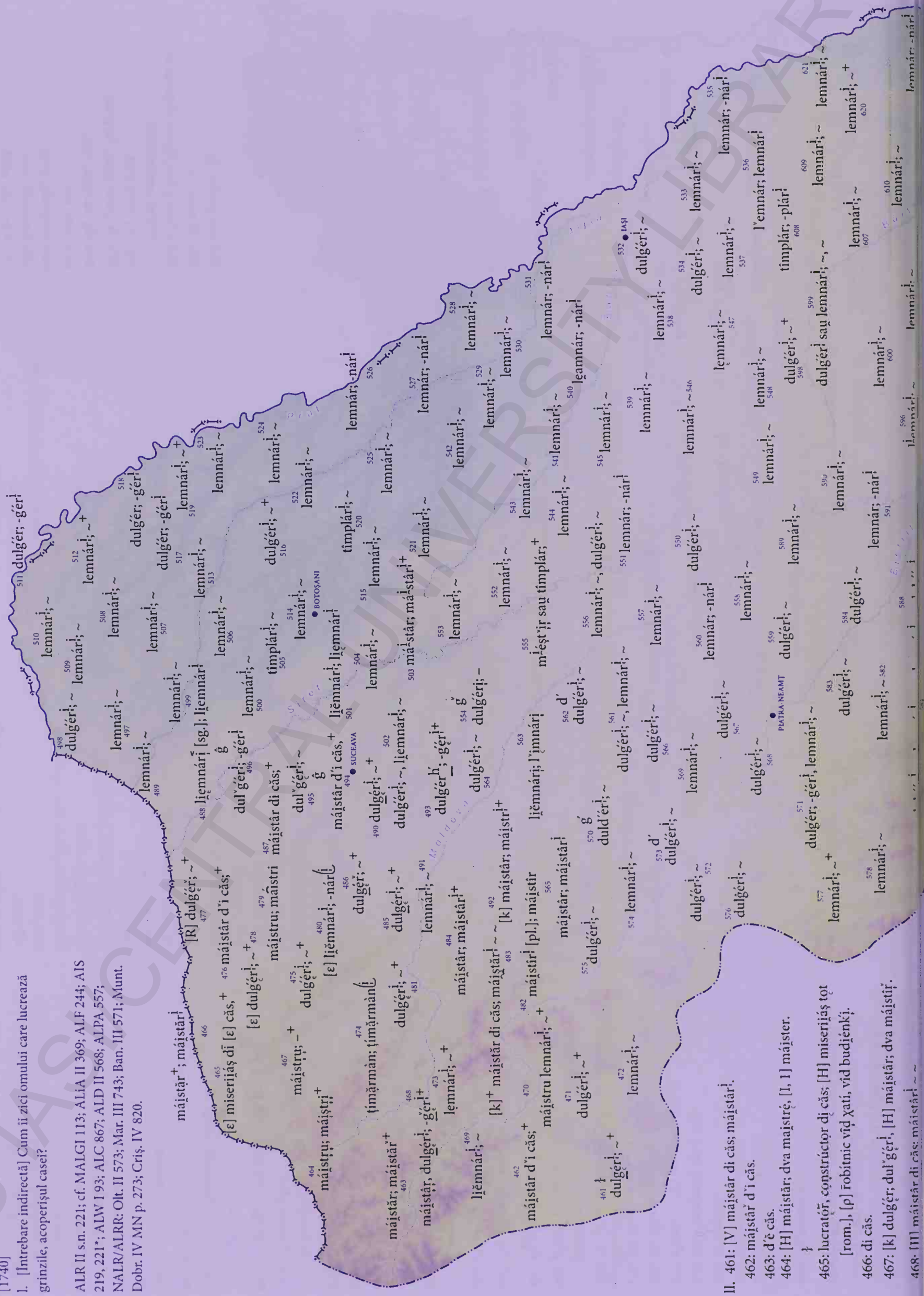
fotugrafiie; -fii

LEMNAR, pl. „charpentier”

[1740]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici omului care lucrează grinziile, acoperișul casei?

ALR II s.n. 221; cf. MALGI 113; ALIA II 369; ALF 244; AIS 219, 221*; ALW I 93; ALC 867; ALD II 568; ALPA 557; NALR/ALRR: Olt. II 573; Mar. III 743; Ban. III 571; Munt. Dobr. IV MN p. 273; Criș. IV 820.

II. 461: [V] măistăr di căs; măistăr!

462: măistăr d'i căs.

463: d'ě căs.

464: [H] măistăr; dva măistrę, [l, l] măister.

465: lucrător, constructor di căs; [H] miserițăș tot [rom.], [p] Țobitnic vîd ȧtă, vîd budjenkî.

466: di căs.

467: [k] dulgę; dul' gę; [H] măistăr; dva măistîr.

468: [H] măistăr di căs; măistăr! ~

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 575

TÂMPLAR, pl. „menuisier”

[1741]

- I. [Întrebare indirectă] Dar la meșterul care face scaune, mese, dulapuri?
- [Întrebare anterioară: Cum îi zici omului care lucrează grinzile, acoperișul casei?]

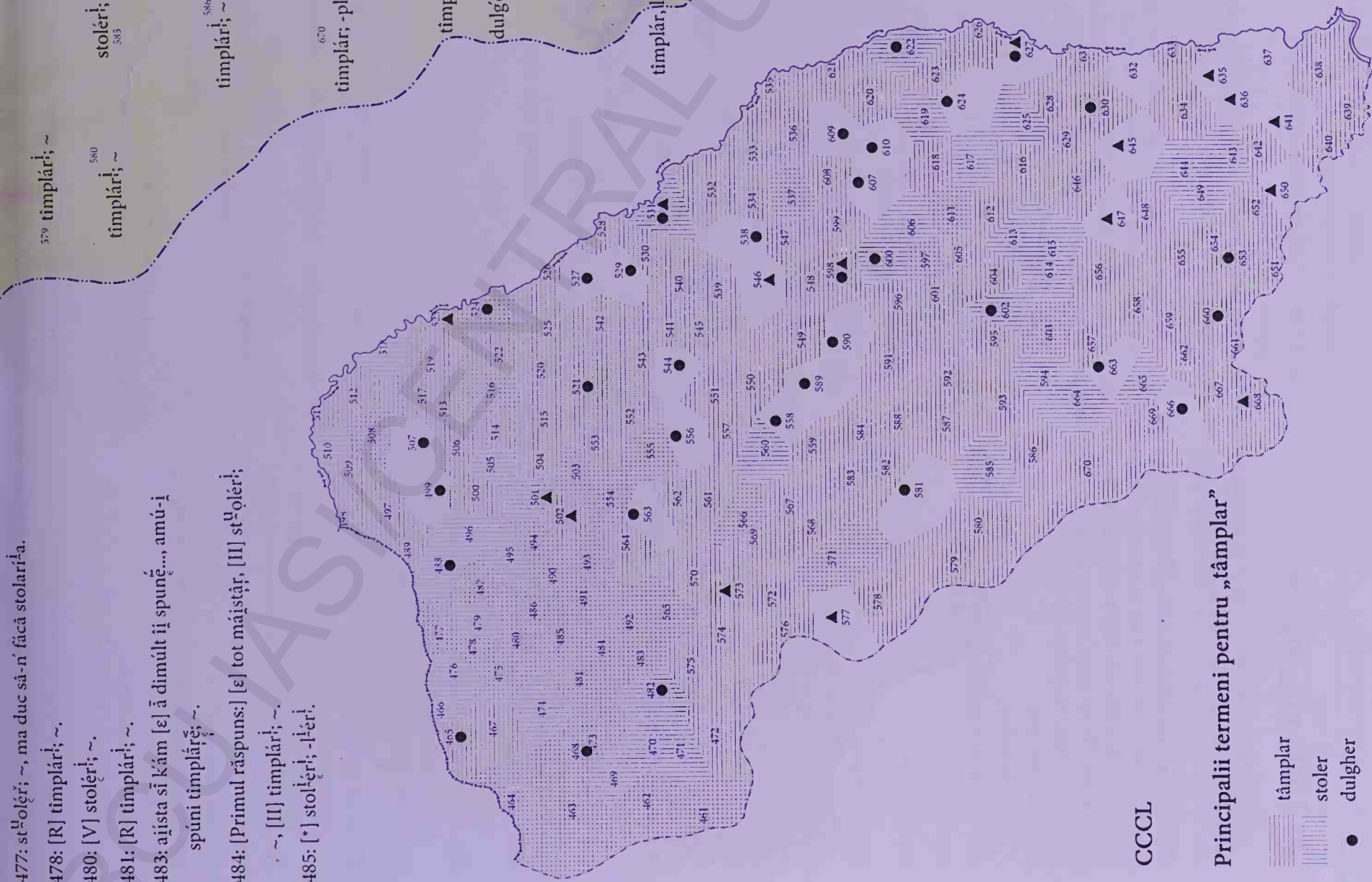
ALR II s.n. 551; ALRM II s.n. 367; ALDM III 1477; MALGI I 113; ALF 838; AIS 219, 221*; ALMC 1730; ALW I 13; ALA 822; cf. ALC 867; ALCo 157; ALB 587; ALFC 421; ALJA 577; ALLR 999; ALP 628; ALPA 558; ALD II 577; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 97; Mar. III 744; Bas. Bucov. Transp. I 42; Munt. Dobr. IV MN 273-274; Criș. IV 821.

- II. 461: [V] st^uolér; -lér⁺.
- 462: [R] tîmplăr; ~, [face] stolărîja la căsă.
- 463: [V] stolér; ~.
- 464: [*] stolér; ~; [H] stolier; dva stolierî.
- 465: [Primul răspuns:] [ε] tulgér⁺ sau cum și kâmâ; [H] stuljér; dva stoljierî; mai bîlșe stoljierîu.
- 467: [H] stolier; dva stolierî.
- 468: [Primul răspuns:] tō₂ dulgér⁺ măistăr, [II] dulgér; ~, [*] tîmplăr; ~, [V] stolér; ~.

477: st^uolér; ~, ma duc să-n' făcă stolaria.
478: [R] timplár; ~.
480: [V] stolér; ~.
481: [R] timplár; ~.
483: aîista sî kám [ε] ă dimúlt ti spuně..., amú-i
spuni timplárě; ~.

484: [Primul răspuns:] [ε] tot măistăr, [II] st^uolér;
~, [II] timplár; ~.
485: [*] stolér; -lér!

CCCL

Principali termeni pentru „tâmplar”

- tâmplar
- stoler
- dulgher
- lemnar

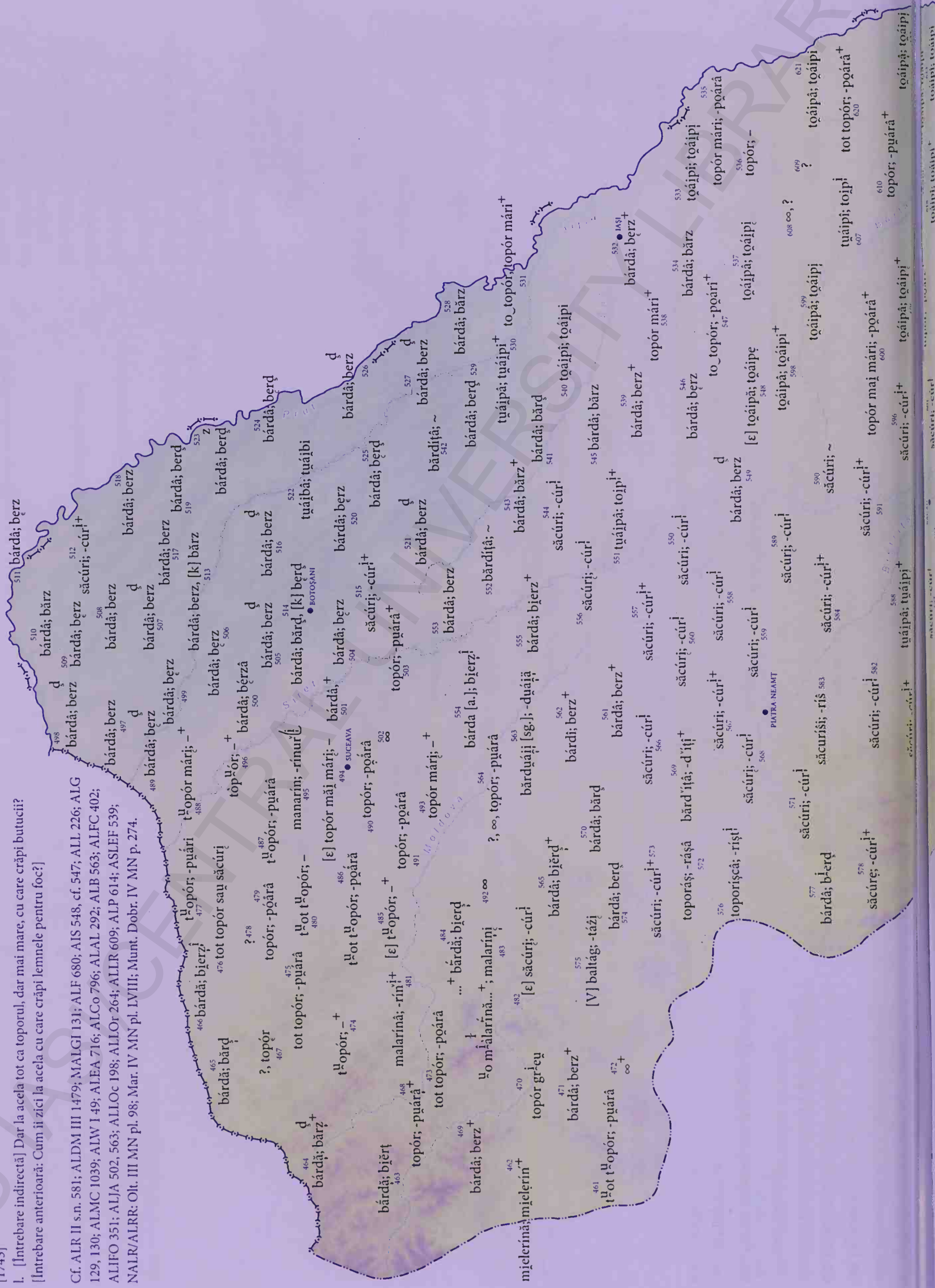
477: st^uolér; ~, ma duc să-n' făcă stolaria.
478: [R] timplár; ~.
480: [V] stolér; ~.
481: [R] timplár; ~.
483: aîista sî kám [ε] ă dimúlt ti spuně..., amú-i
spuni timplárě; ~.
484: [Primul răspuns:] [ε] tot măistăr, [II] st^uolér;
~, [II] timplár; ~.
485: [*] stolér; -lér!
486: [R] timplár; ~.
487: stolér; ~, stolarii.
488: [σ] st^uolér; ~.
490: [R] timplár; ~.
491: [R] timplár; ~.
492: [V] stolér; ~ „lucrează la stolării”; [primul
răspuns:] măistăr; măistr [termen general].
493: [σ], [V] stolér; -lér!, [II] timplár; ~,
[care] lucriază stolária.
494: „stolér [este cel] care face lucruri mai
delicate”.
501: [Primul răspuns:] t^uot lemnár.
502: [V] lemnár; ~.
503: [V] stolér; ~.
511: víni din Grésia, cári fâséu témpli; țîș, țîș,
țîș,/rindiaua sună./țîș, țîș, țîș,/talás s-adúnă,/cînd
ómu muári,/şini ráclă-i fâşi, uári?/iar atûş cînd
tî-ai născút,/şini liagin t-o făcut? [=
tâmplarul].
524: stolér; ~.
531: dulghér; ~.
537: sau [D] stolér; ~.
554: [*] [σ] stolér; -lér!, da.
555: [σ] st^uolér; ~ „[încă] se mai zice”.
565: [V] stolér; ~.
575: timplár; -plár!
598: dulghér, timplár; ~, ~.
611: stolér; -lér! „mi-o făcut stolaria”
[= geamuri, uşi la casă].
615: „Lucru la stolării”.
625: mai fin uoleacă.
640: „Face lucruri mai iscusiti”.
653: timplár, dulghér!
660: [În vorbire apare şi dogár].
669: [Primul răspuns:] tot măistru; măistri.
601: timplár; ~.
603: timplár; ~.
604: timplár; -plár!
605: timplár; ~.
606: timplár; ~.
607: timplár; ~.
608: timplár; ~.
609: timplár; ~.
610: timplár; ~.
611: timplár; ~.
612: timplár; ~.
613: timplár; ~.
614: timplár; ~.
615: timplár; ~.
616: timplár; ~.
617: timplár; ~.
618: timplár; ~.
619: timplár; ~.
620: timplár; ~.
621: timplár; ~.
622: timplár; ~.
623: timplár; ~.
624: timplár; ~.
625: timplár; ~.
626: timplár; ~.
627: timplár; ~.
628: timplár; ~.
629: timplár; ~.
630: timplár; ~.
631: timplár; ~.
632: timplár; ~.
633: timplár; ~.
634: timplár; ~.
635: timplár; ~.
636: timplár; ~.
637: timplár; ~.
638: timplár; ~.
639: timplár; ~.
640: timplár; ~.
641: timplár; ~.
642: timplár; ~.
643: timplár; ~.
644: timplár; ~.
645: timplár; ~.
646: timplár; ~.
647: timplár; ~.
648: timplár; ~.
649: timplár; ~.
650: timplár; ~.
651: timplár; ~.
652: timplár; ~.
653: timplár; ~.
654: timplár; ~.
655: timplár; ~.
656: timplár; ~.
657: timplár; ~.
658: timplár; ~.
659: timplár; ~.
660: timplár; ~.
661: timplár; ~.
662: timplár; ~.
663: timplár; ~.
664: timplár; ~.
665: timplár; ~.
666: timplár; ~.
667: timplár; ~.
668: timplár; ~.
669: timplár; ~.

SECURE, pl. „cognée”

[1743]

l. [Întrebare indirectă] Dar la acela tot ca toporul, dar mai mare, cu care crăpi butucii?
[Întrebare anterioară: Cum îi zici la acela cu care crăpi lemnele pentru foc?]

Cf. ALR II s.n. 581; ALDM III 1479; MAIGI 131; ALF 680; AIS 548, cf. 547; ALL 226; ALG 129, 130; ALMC 1039; ALW I 49; ALEA 716; ALCo 796; ALAL 292; ALB 563; ALFC 402; ALIFO 351; ALJA 502, 563; ALLOc 198; ALLOr 264; ALLR 609; ALP 614; ASLEF 539; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 98; Mar. IV MN pl. LVIII; Munt. Dobr. IV MN p. 274.

- II. 462: „Topor mare, greu, cu tăișul cam drept, cu care se lucra în pădure”.
- 464: [ʔ] t^hopór.
- 468: [D] sacúri; sécuři ‘topor’ „se zice mai rar”, [II] topór mǎi mǎri.
- 469: „mai lătă decât toporul”.
- 471: [Este asemănătoare cu securea din alte locuri, ca formă și întrebuințare; se deosebește de barda de cioplit, ca și de topor].
- 472: la noi îi bǎrdǎ.
- 474: bǎrdǎ; bjǣrdǎ „mare, lătă, pentru cioplit lemn”;
- [D] sacúri „se zice în Ardeal”.
- 481: „Topor mare, greu, cu care se lucrează în pădure”.
- 483: ... de-acéľi, mǎrę, [D] sacúřǐ sǐ đǐși; dǎ nu, a nóștri nu: ǎ ardilǣňǐ đic sacúři.
- 484: acé ľi... „cu gura lătă”, [D] sacúři-ǐ topóru sǎ zǐcǎ-ǎ... di fantázǐji sǎ zǐși, [II] t^hopór; -poǎrá.
- 485: [D] „Nu se zice «secure»”.
- 488: [D] „Nu se zice «secure»”.
- 493: [D] „Nu se zice «secure»”, [II] bǎrdǎ; berz, bǎrdúǎji; ~.
- 496: [D] #.
- 501: [k] bǎrdúǎji, bǎrdói.
- 503: [D] „Nu se zice «secure»”.
- 512: bǎrdǎ; berz.
- 515: bǎrdǎ; berz.
- 530: sacúri; -cúři.
- 531: „Se crapǎ cu pâna; penť; toǎipǎ; toǐpǐ [=] topor mare, de cioplit”.
- 532: toporișcă; -riști.
- 538: toǎipǎ; toǎipǐ „[=] topor de cioplit”.
- 539: sacúri; -cúři.
- 543: sacúri; -cúři.
- 547: „Pentru cioplit se folosește toǎipa [a.]; toǐpǐ”.
- 551: sacúri; -cúři, bǎrdǎ; bǎrz, ári gúra adúsǎ, teștǎ.
- 555: [Se folosește] „mai mult pentru cioplit”; [V] sięcúři; ~.
- 557: „Mai mare ca toporul”.
- 561: saų sacúři; -cúři.
- 562: sacúři; -cúři „mai micǎ”.
- 565: „Îi și pentru cioplit bǎrne”.

567: „Mai micǎ decât barda; se folosește la cioplit”.

569: [D] sacuri; -cúři, „le spunea la topoare mai înainte”.

573: „Mai micǎ”.

578: [Nu este nicio deosebire între topor și secure].

580: „Mai micǎ decât toporul”.

581: „Mai micǎ”.

584: „Mai micǎ decât toporul”.

586: „Mai micǎ decât toporul”.

588: sacúři; -cúři, „mai micǎ decât toporul”.

591: „Mai micǎ decât toporul; servește la cioplit”.

593: tuǎipǎ; tuǎipǐ „mai mare ca toporul, pentru cioplit; securea este pentru araci, mai micǎ”.

594: „Mai micǎ decât toporul”; [și:] tuǎipǐ; tuǎipi.

595: „Mai micǎ”.

596: „Mai micǎ decât toporul”.

597: toǎipǎ; toǎipi „e mai micǎ decât toporul; se folosește la cioplit”.

598: țȕy; țȕrǐ, „cu leǎfa îngustǎ și lungǎ spre muchie, pentru despicat”.

600: [D] toǎipǎ; toǎipe „[=] topor lat și lung, de cioplit”.

651: sǎcúre; -cúři „[=] topor mai mic, de tăiat nuiele, lemne subțiri”.

652: „De cioplit”.

653: „La stǎnǎ: sǎcúre; -cúři; [este] micǎ”.

654: [Anchetatorul a văzut la lemnar cǎ securea e mai micǎ].

658: [p] „am auzit de tuǎipǐ [V]”.

659: [D] sǎcúři, „e mai micǎ”.

663: „Numai cu toporul”.

668: tuǎiptǐ „[=] secure cu coadǎ lungǎ; mai micǎ decât toporul”.

637: [D] sǎcúři; -cúři [este mai micǎ decât toporul].

638: sǎcúreǎ-ǐ țȕșǎrǎ dȕ tot.

640: sǎcúři; -cúři „mai micǎ”.

641: mai mic: sǎcúři, „pentru cioplit harǎg”.

III. Diversitatea termenilor obținuți s-ar putea explica prin imprecizia de formulare a întrebării. Pentru harta interpretativǎ, a se vedea secțiunea de final a volumului, p. 416.

FERĂSTRĂU, pl. „scie”

[174]

1. Fig. 38.

ALR II s.n. 553; ALRM II s.n. 369; ALDM III 1480; MALGI 120; ALM I 17;
ALF 1205; AIS 552; ALL 238; ALG 133, 134; ALMC 1031, 1032; ALPO 482;
ALA 1130, 1135; ALC 1184; ALAL 303; ALB 579; ALFC 416; ALJA 501, 553,
567; ALLOc 360*; ALLR 617; ALN 483; ALD II 776;
NALR/ALRR: Olt. II 574; Mar. III 746; Bas. Bucov. Transn. I 77, 78; Munt.
Dobr. IV 573; Criș. IV 823.

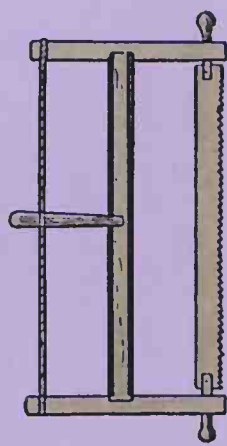

Fig. 38

(după Chestionarul NALR, î. 1744)

11. 464: [H] pēlá; dvi pēlj, [l, l] pēlca; pēl'ij.

465: f-eristegúáš, [H] pélca ručná; dvi pélti ruční, tre ~

~; mai bîlșe pîfoc.

466: šeresćij, serestćij.

467: [H] pélca; dvi pélči.

140-111 k: 140-111 k

400: [II] 1 IIII 1, 45, -0251.

409: | - | r e l s ā ũ , ĩ e r e s t ā ũ , s e

474: [•] hristeŭ, kirsteŭ; -.

4/5: „ŞI KERESLEŢ; DE AICI

BESCHIE, pl. „passe-partout (scie)”

[1745]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la ferăstrăul cu pânză lată și cu câte un mâner de lemn la fiecare capăt, cu care tai lemnele groase?

ALDM III 1481; AIS 553; ALL 229; ALG 133, 134*; ALMC 1031; ALC 1274; ALAL 305; ALChB 161; ALFC 405; ALLOc 358; ALN 484; ALP 615; NALR/ALRR: Olt. III 575; Mar. IV MN pl. LVIII; Ban. III 573; Bas. Bucov. Transn. I 75, 75; Munt. Dobr. IV MN p. 274.

II. 461: [D] șērăstăuă, „se zice ș-așa, ș-așa”;

[*] șērăstău; -t'ēji, -tăuă, [**] -tăuă.

462: joăgăr; joăgăr-ē „[=] o beschie mai mărē, cu pântece lat”.

463: sārīst'ējē d'ē doi.

464: sferīst-ēu sau b-ēstī-a [a.]; b-ēstī, b-ēstī „[se spune] în Regat”; [H] pēlă, [I, I] pēl.

465: fīerīst'rēji, -; [în timpul anchetei a fost auzit și b-ēstīja]; [H] pēlă; dvi pēl; bīlșē pēl.

467: „Spun de două feluri” ...; fīerīstăi, juági, juăzi; [H] pēlă; dvi pēl.

468: um_fīristău, mic sau mări, [III] t'īrăstău; t'īristēji.

471: [R] șērăstău mări.

474: kīristēji di dōuă mīnē.

475: ferăstăi marī.

476: [R] joăgăr; șerestēji marī, joăgări.

477: șērăstēji, șerīstēji mar.

478: ... di dōuă mīn; širīstēji.

479: mări.

480: mări și mic.

482: b-ēstī, juági, pīn; [*] [R] „jăgăr zic oamenii care au venit din țară”; [**] șērăstău; -tăi.

483: ... dī paduri, di lūcru; fērăstăi, [k] hīerăstăi.

484: apu-acăla-i...; kīrăstău mări, ~ mic, [III]

kīristēu di dōuă mīnur; -tēiă.

485: d'ī dōuă mīnī.

488: sau juágăr [inf. știe acest cuvânt din alte părți].

489: „Marī”; [D] #.

490: ... dōuă mīnur; șerīst'ēje.

491: ... dōuă mīnur; širīstēji.

492: șērăstăi.

493: [R] juágă, [III] bēst'ī, bēst'ī [pl.].

494: șerīst'ēu mări.

495: juágăr „[se spune] la Ardeal”.

499: [V] carás; carásă.

502: kīrisăi marī.

505: carás; -răsă, juágăr; juági, „toate sunt la fel”.

506: carás; -răsă, [R] bēstīi; bēstī.

579: [V] hrăspă; hrăsp,

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

507: juágır; juágır.

510: carás; -rásă, bēstīi; bēstī.

511: bēstīi; bēstī.

512: carás; -rásă, juágır; juágır.

513: juágır; juágır.

514: sau jógır; jógır.

516: juágır; juágır.

518: juágır; juágır.

519: juágır; juágır.

520: juágır; juágır.

521: juágır; juágır.

522: sau juágır; juágır.

523: juágır; juágır.

524: jógur; jógur.

526: juágır; juágır.

530: juágır; juágır.

531: sau [B] jágăr; jágăr.

532: báskıi; báskıi.

535: joágăr; joágăr.

536: báskıi, juágăr; „joágărul e mai mare”.

537: [R] joágır; joágır.

538: [R] joágăr; joágăr, trășă; trășă „[=] beschie mai lungă, pentru făcut scânduri”.

539: juágır; juágır.

540: [R] joágăr; joágăr.

545: juágır; juágır.

549: juágır; juágır.

550: [R] juágır; juágăr.

552: bēstī, širīsăi.

554: [*] tó_širīsău.

555: juágır sau ș-erăstăi; me mult (2): dă-n ș-erăstă_u șel mări.

559: [R] juágır; juágır.

560: [R] juágır; juágır.

567: juágır; juágır.

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

béskıi; báskıi

654: juágır; juágır.

655: báskıi; báskıi.

657: ... báskıi; báskıi.

658: [Primul răspuns:] tot hīerăstău.

660: juágır; -.

661: báskıi, juágır.

662: báskıi; báskıi.

663: [Cf. i. anterioară].

664: juágır; juágır.

667: báskıi, hīară.

669: fīarī, báskıi.

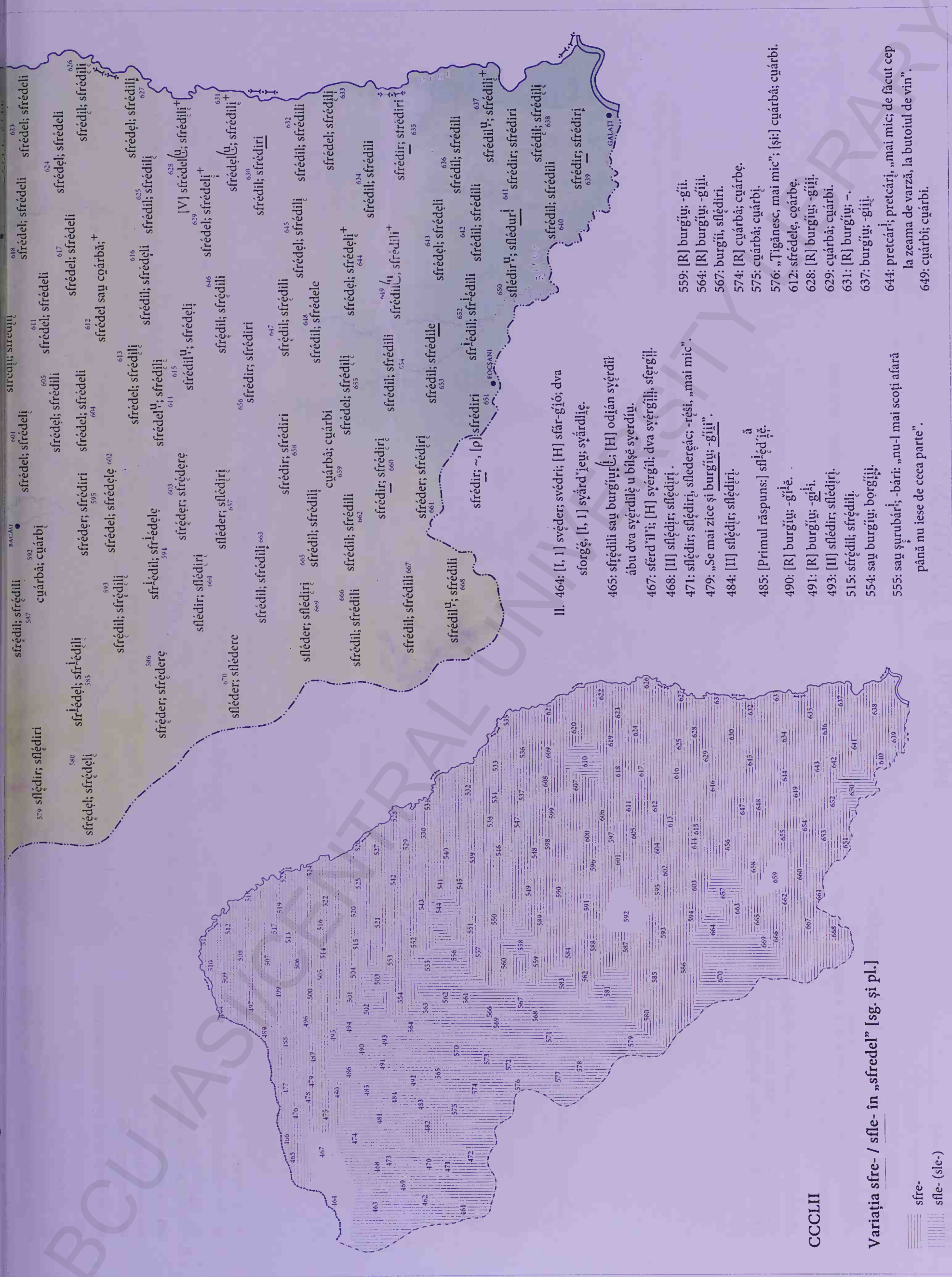
670: fīerăstrău mări; -trăje; „în jos [= în zona de câmpie]” joágăr.

III. Pentru harta interpretativă, a se vedea secțiunea de final a volumului, p. 414.

[1746]

ALR II s.n. 559; ALRM II s.n. 363; ALDM III 1482; ALF 1421, cf. 1284; AIS 228, cf. 227; ALG 1229; ALMC 1737, cf. 1736; ALC 821; ALJA 589; ALP 640; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 98; Mar. III 747; Munt. Dobr. IV 574; Bas. Bucov. Transn. I 100, 102; Criș. IV 824.

CCCLII

Variația sfre- / sle- în „sfredeli” [sg. și pl.]

sfre-
sle- (sle-)

II. 464: [I, I] svêder; svédri; [H] sfár-gîo; dva

sforğê [I, I] svârd'ïeu; svârdliê.

465: sfîđdili sau burgîiurê; [H] odián svêrdit

abu dva svêrdilê u bilșê svêrdiû.

467: sfêrd'î'i; [H] svêrgîl; dva svêrg'îli, sfêrg'îl.

468: [II] slêđir; slêđirî.

471: slêđir; slêđirî, slêderêac; -rêși, „mai mic”.

479: „Se mai zice și burgîi; -gîi”.

484: [III] slêđir; slêđirî.

485: [Primul răspuns:] slîđ'îđ.

490: [R] burgîi; -gî-ê.

491: [R] burgîi; -gî-i.

493: [II] slêđir; slêđirî.

515: sfîđdili; sfîđdili.

554: sau șurubarî; -bâri; „nu-l mai scoți afară

până nu iese de ceea parte”.

559: [R] burgîi; -gîi.

564: [R] burgîi; -gîi.

567: burgîi, slêđiri.

574: [R] cuârbâ; cuârbe.

575: cuârbâ; cuârbi.

576: „Țigănesc, mai mic”; [și] cuârbâ; cuârbi.

612: sfêdele, coârbe.

628: [R] burgîi; -gîi.

629: cuârbâ; cuârbi.

631: [R] burgîi; -

637: burgîi; -gîi.

644: pretcârî; pretcârî, „mai mic; de făcut cep

la zeama de varză, la butoiul de vin”.

649: cuârbi; cuârbi.

CLEȘTE (de scos cuie), pl. „tenailles”

[1747]

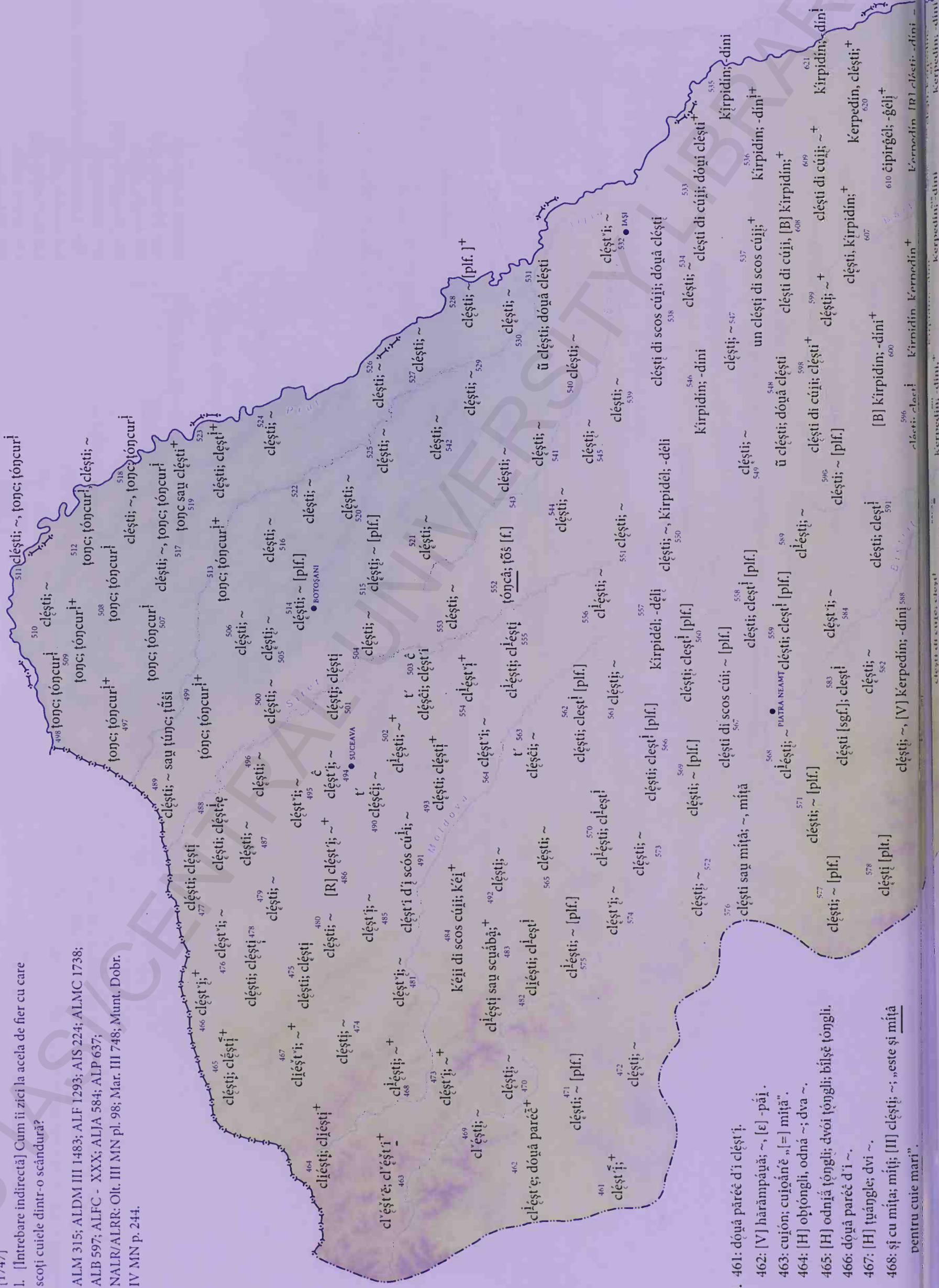
I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la acela de fier cu care
scoți cuiele dintr-o scândură?

ALM 315; ALDM III 1483; ALF 1293; AIS 224; ALMC 1738;

ALB 597; ALFC - XXX; ALJA 584; ALP 637;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 98; Mar. III 748; Munt. Dobr.

IV MN p. 244.

II. 461: două parée d'i clêșt'î.

462: [V] hărămpăuă; ~, [ε] -păi.

463: cuión; cuióănē „[=] miță”.

464: [H] obțóngli, odnă ~; dva ~.

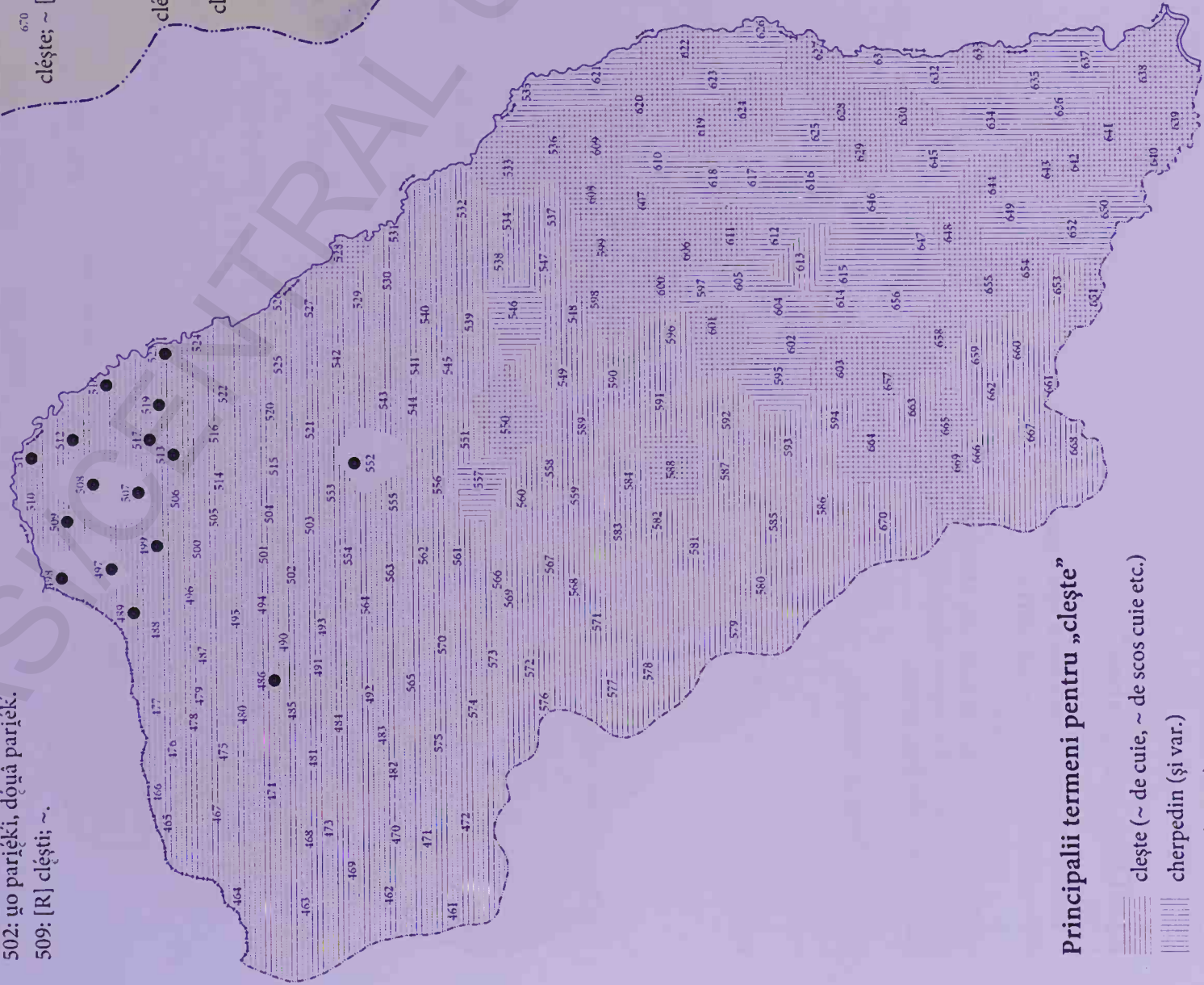
465: [H] odniá țóngli; dvoí țóngli; búlșe țóngli.

466: două parée d'i ~.

467: [H] țuangle; dvi ~.

468: și cu miță; miță; [II] clêșt'î; ~; „este și miță
pentru cuie mari”.

- 473: „Se folosește mai mult mîi”.
- 483: două parîe di clêștî, scuâbișe.
- 484: [=] ‘mâtă’, clêști; clêști; [II] clêști; ~.
- 486: [B] l’orgaur; ~, „în Todirești [= localitate învecinată]: l’org’c”.
- 493: [II] clêști; ~.
- 497: [«clește» se zice rar, pentru a se evita confuzia cu cel de foc].
- 499: [R] clêști; ~.
- 502: ȳo pariêkî, două pariêk.
- 509: [R] clêști; ~.

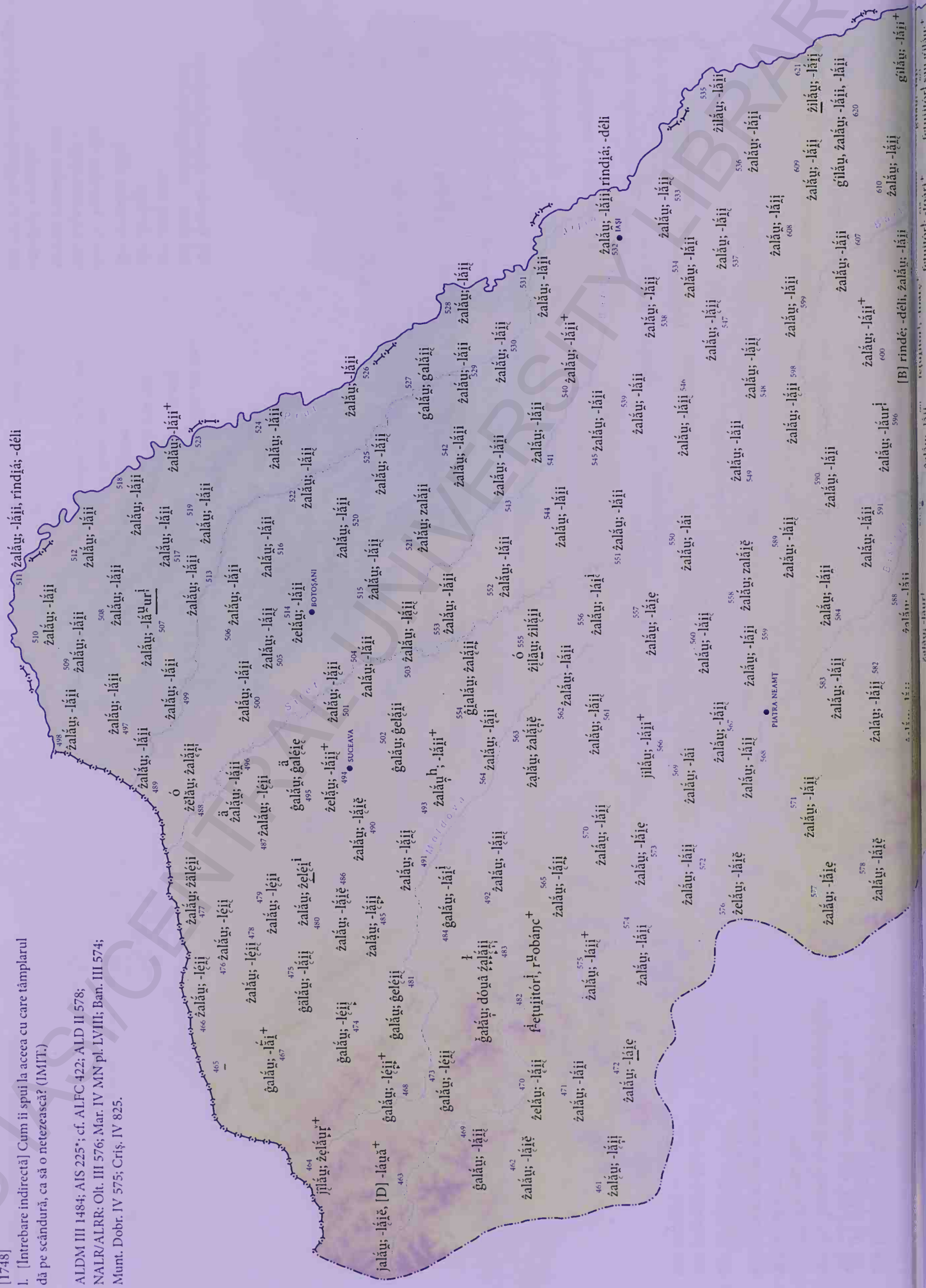

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 581

RINDEA, pl. „rabort”

[1748]
I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea cu care tâmplarul
dă pe scândură, ca să o netezească? (IMIT.)
ALDM III 1484; AIS 225⁺; cf. ALFC 422; ALD II 578;
NALR/ALRR: Olt. III 576; Mar. IV MN pl. LVIII; Ban. III 574;
Munt. Dobr. IV 575; Criș. IV 825.

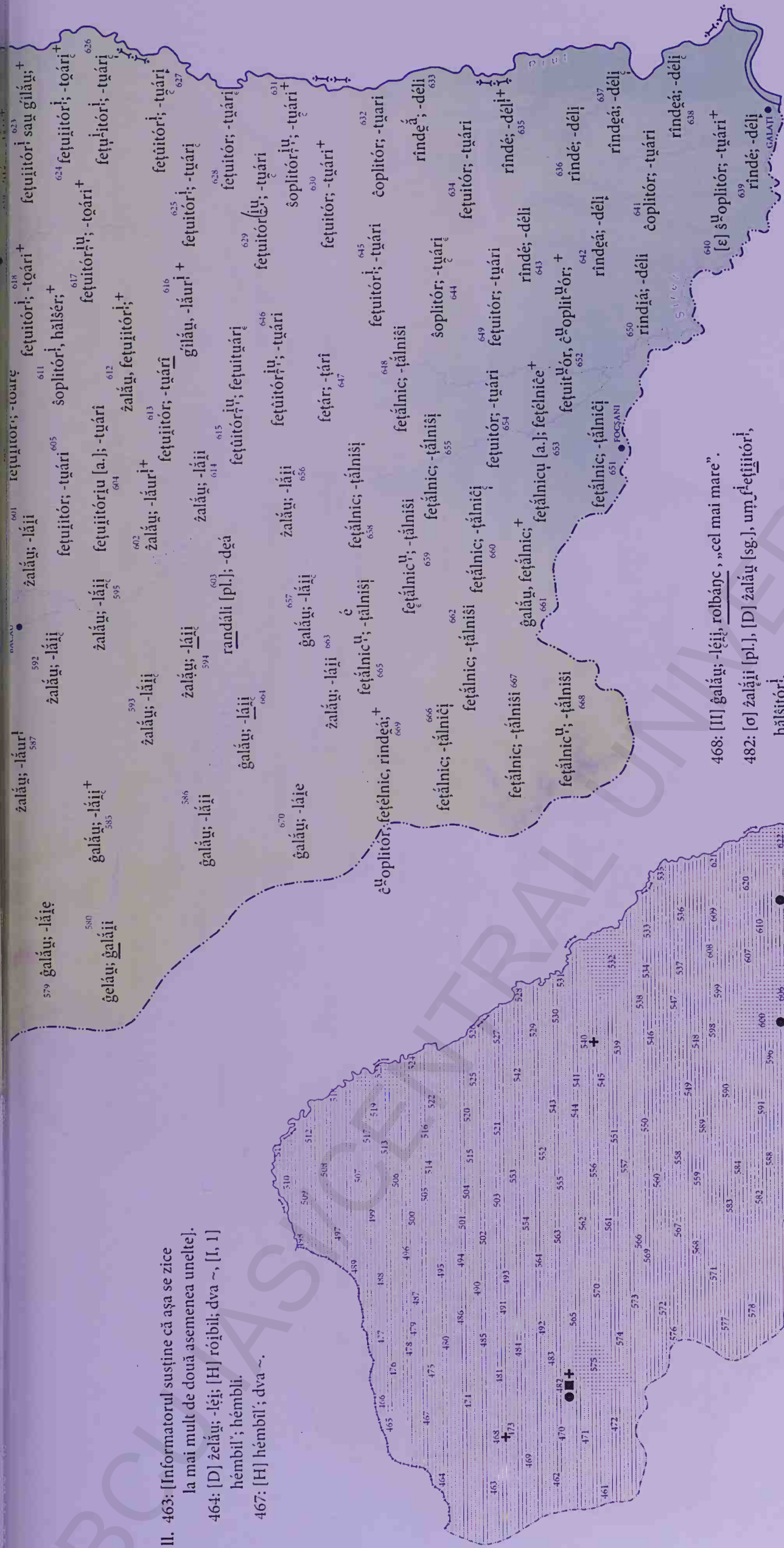

- II. 463: [Informatorul susține că așa se zice
la mai mult de două asemenea unelte].
464: [D] želău; -lėj; [H] rójbil; dva ~, [I, 1]
hémbl'; hémbli.
467: [H] hémbl'; dva ~.

CCCLIV

Termeni pentru „rindea”

- gealău (și var.)
rindea (și var.)
fețuitor (fețuitoare)
fețelnic
fețar
ciopitor
hălciitor (hălciutor)
hălcer
robanc (și var.)

CCCLIV

Termeni pentru „rindea”

- gealău (și var.)
rindea (și var.)
fețuitor (fețuitoare)
fețelnic
fețar
ciopitor
hălciitor (hălciutor)
hălcer
robanc (și var.)

FIERAR, pl. „forgeron”

[1754]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi zici meșterului care trage șina pe roată?

ALDM III 1489; cf. MALGI 114; ALiA 380; ALF 596, 598; AIS 213; ALL

1166; ALG 487; ALMC 1743; ALPO 256; ALA 448; ALJA 1537; ALLR 1010;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 98; Mar. III 752; Munt. Dobr. IV 576; Bas.

Bucov. Transn. I 1; Criș. IV 829.

REPARĂ (ind. prez. 3) „il répare”

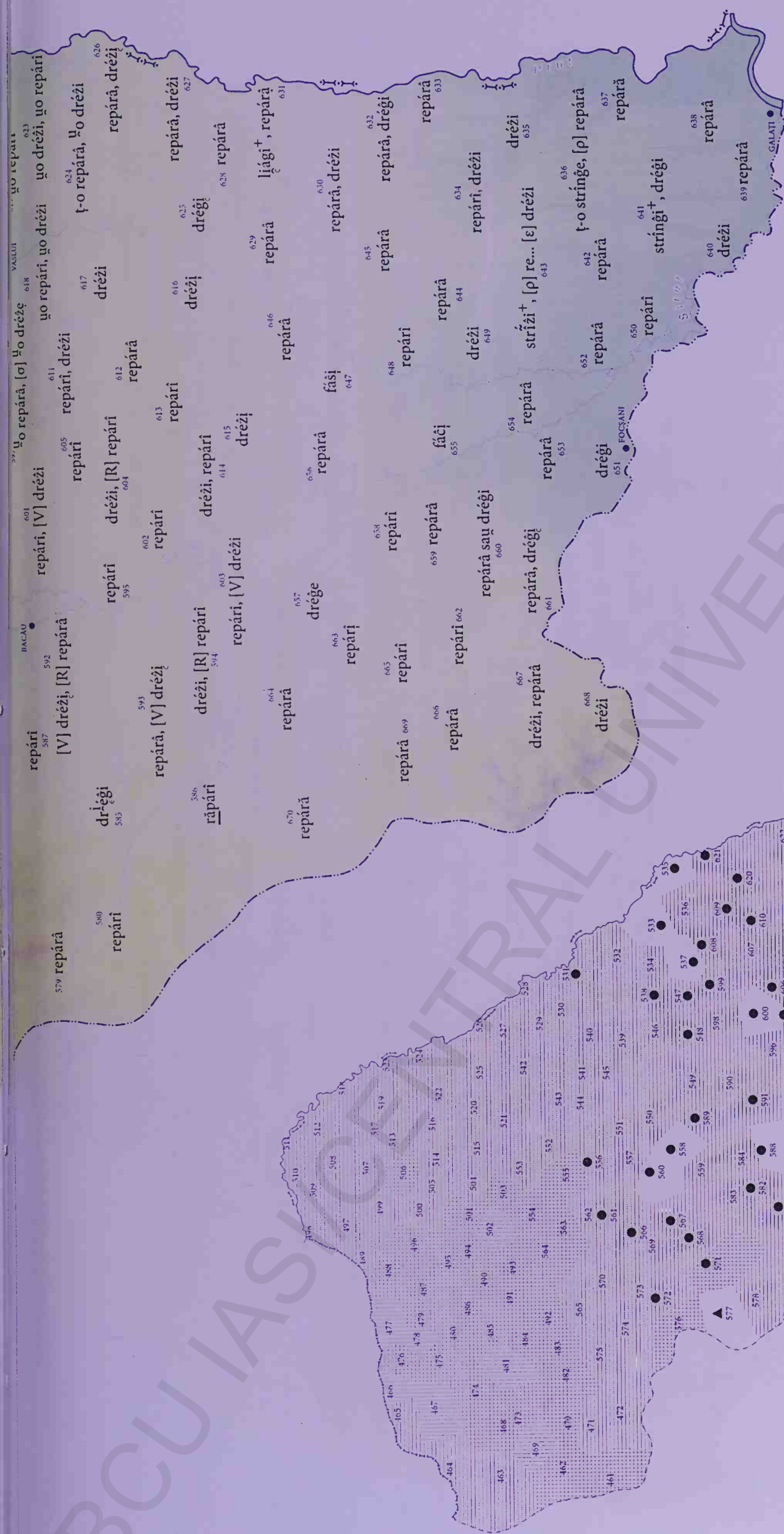
[1755]

1. [Întrebare indirectă] Când ți se strică căruța te duci cu ea la fierar și el ți-o....?

ALR II s.n. 1342; ALRM II s.n. 1128; ALDM III 1490; ALB 1581; ALFC 1060; ALJA 1289, 1735; ASLEF 553;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 98; Mar. III 753; Munt. Dobr. IV MN p. 276; Criș. IV 830.

CCCLVI

Termeni pentru „(a) repara”

- (a) repara (și var.)
 (a) tocmi (și var.)
 (a) drege, (a) direge (și var.)
 (a) răpălui
 nereprezentat: alți termeni

- II. 461: [*] tuomnéšt'ĭ.
462: [R] r^h-epără.
464: [H] [ε] rēparúia, [I, I] luḃodje.
465: [H] rih'tújii šinū.
467: [H] idú covaliá, vīn mī drihtuval' canit'ĭ.
468: [II] [R] repără, tomnéšt'ĭ.
473: [*] ^uo tomásc [I] saḃ ^uo repár [I].
482: [*] o tom^h-ēšti.
483: t-o tomnéšt'ĭ-je.
484: [II] toméšt'ĭ, [R] repără.
485: [R] repără, [*] tocméšt'ĭ.
488: [*] ^uo t^u-ocniésc [I].
491: [R] repără.

FIERĂRIE, pl. „forge”

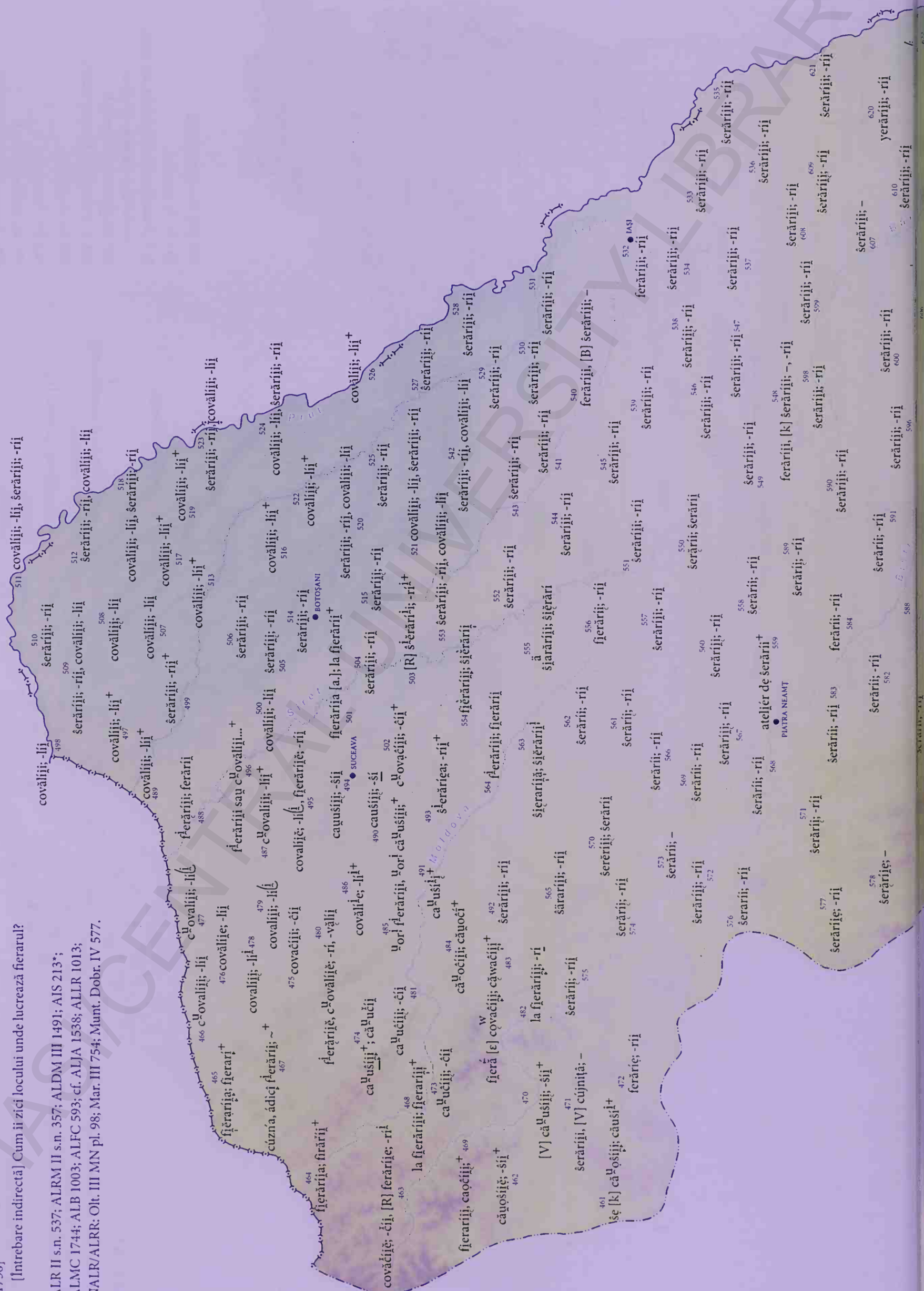
[1756]

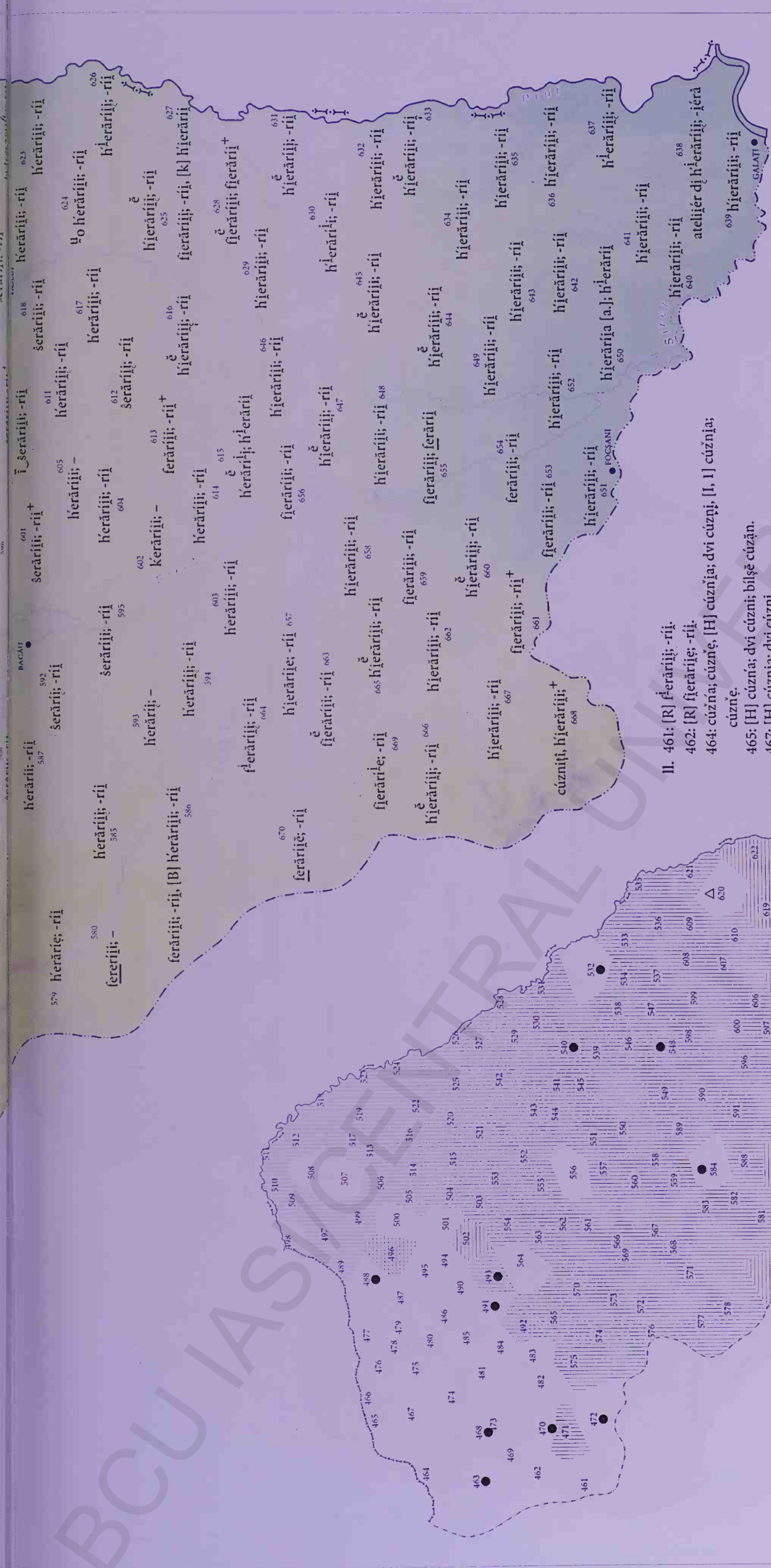
l. [Întrebare indirectă] Cum îi zici locului unde lucrează fierarul?

ALR II s.n. 537; ALRM II s.n. 357; ALDM III 1491; AIS 213*;

ALMC 1744; ALB 1003; ALFC 593; cf. ALJA 1538; ALLR 1013;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 98; Mar. III 754; Munt. Dobr. IV 577.

- 501: la c^uovălii; -lii, [la] noi așa-i la m^odă.
502: h^îerării; -rii.
503: [Se spune de] „dinainte de război”,
[k] [V] covăși; -și „mai zic bătrânii, poate”.
513: șerării; -rii.
516: șerării; -rii.
517: șerării; -rii.
519: șerării; -rii.
522: șerării; -rii.
526: șerării; -rii.
559: [pl.] ateli^{er}i ~.
601: [R] ateli^{er}; -li^{er}ă.
606: inel^{ar}; ~ „țigani cu cortul care fac inele”.
613: [B] herării; -rii.
628: [B] h^îerării.
661: sau c^ușni^ță țigăni^șcă.
668: c^uzni^ț, h^îerării.
- II. 461: [R] f^îerării; -rii.
462: [R] fierării; -rii.
464: c^uznă; c^uzn^ă, [H] c^uzn^ă; dvi c^uzn^ă, [I, I] c^uzn^ă; c^uzn^ă.
465: [H] c^uznă; dvi c^uzni; bil^șe c^uzn^ă.
467: [H] c^uzn^ă; dvi c^uzni.
468: [II] cauc^î, ferării; cauc^î, f^îerării.
469: fierării, caoc^î.
470: ferării; -rii.
474: [Informatorul a căscat spre finalul cuvântului și a deschis gura mai tare].
483: [R] f^îerării; -rii.
484: [II] cauc^î; -c^î.
485: că^uși, fierării.
486: [R] f^îerării; -rii.
487: [R] f^îerării; -rii.
489: șerării; -rii.
491: [R] ferării; -rii.
493: [II] ferării; -r^î, șerării; -r^î.
496: ... sau ș^îerării; h^îerării, c^uovălii.
497: șerării; -rii.
499: [V] covălii; -lii.

CCCLVII

Inițiala în „fierărie”

- ș
h (și var.)
+ k
Δ y
● fe- (depalatalizare)
nereprezentat: lipsa palatalizării sau alți termeni

FOALE „soufflet”

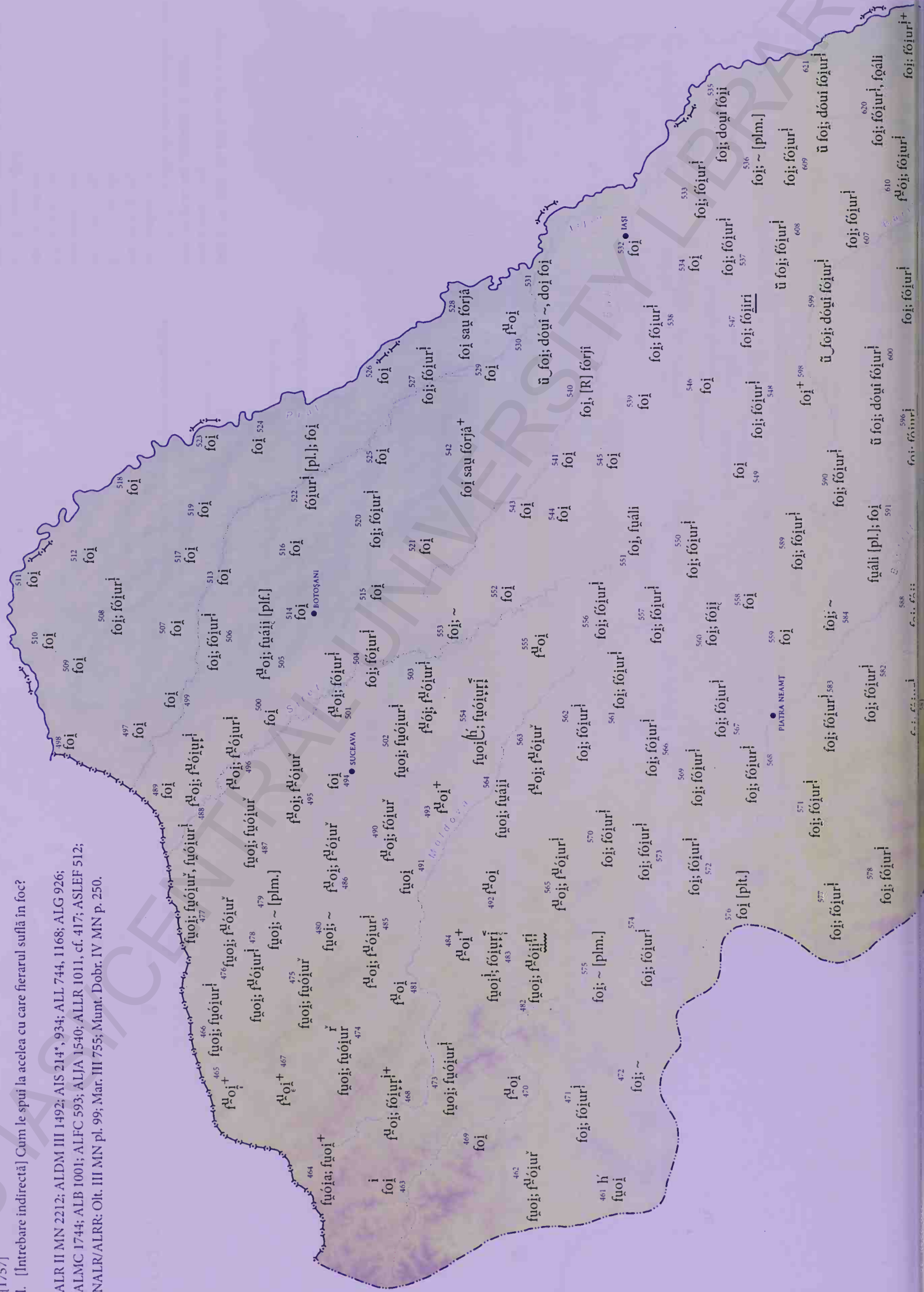
[1757]

1. [Întrebare indirectă] Cum le spui la acelea cu care fierarul suflă în foc?

ALR II MN 2212; ALDM III 1492; AIS 214*, 934; ALL 744, 1168; ALG 926;

ALMC 1744; ALB 1001; ALFC 593; ALJA 1540; ALLR 1011, cf. 417; ASLEF 512;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 99; Mar. III 755; Munt. Dobr. IV MN p. 250.

[1758]

ALDM III 1493; ALiA 381; ALF 457; AIS 214; ALL 21,
1167; ALG 271, cf. 335; ALMC 1745; ALA 647; ALC 691;
ALCo 551; ALB 1002; ALFC 592; ALiA 1539; ALLR 1012;
NALR/ALRR: Olt. III 579; Mar. III 756; Munt. Dobr. IV
578; Bas. Bucov. Transn. I 5.

III. 462: [Inf. precizează că prima formă de pl.] „e mai bine: gîinés, că-i [= gîndesc că-i] mai îndemănós”.

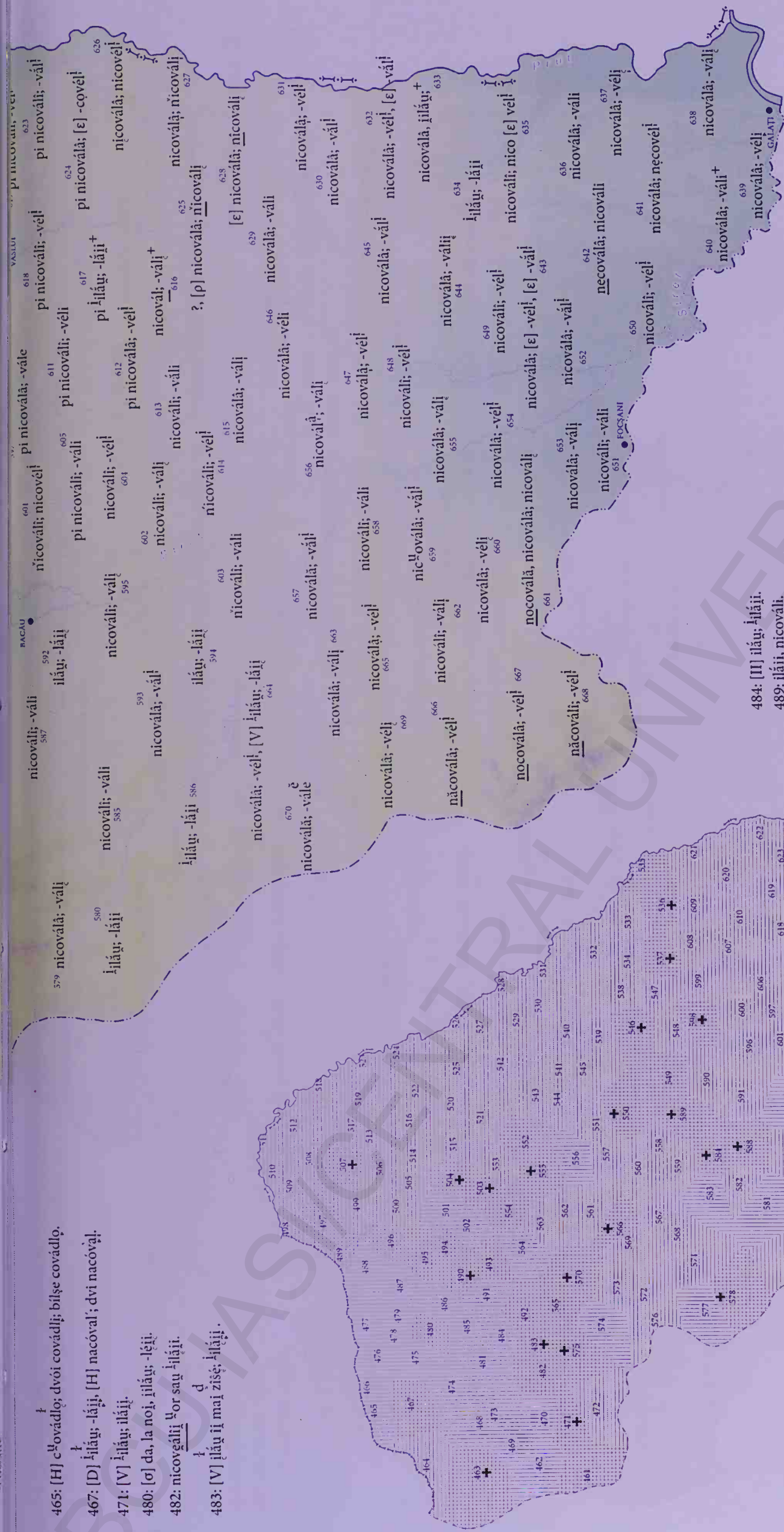
463: o fost intîi (1).

464: [H] ničováďlo, odj  n   čov  ďlo, odn  

I
ničovádká; dvói, [k] dvi ničovádi, [I, I] nacóváń;
ničováń^w;

- 465: [H] c^továdlo; dvoí covádli; bilše covádlo.
 467: [D] iláú; -láji, [H] nacóval'; dvi nacóval'.
 471: [V] iláú; iláji.
 480: [σ] da, la noi, iláú; -léji.
 482: nicovgálii wor sau iláji.
 483: [V] iláú ii mai zise; iláji.

CCCLIX

Termeni pentru „nicoválă”

- nicoválă
- iláu
- + în pct. respective „iláu” este considerat termen învechit, statut dedus și din referirile la „nicoválă”

484: [II] iláu; iláji.

489: iláji, nicováli.

490: „Acum se mai spune nicoválă; -vále”.

492: [D] iláu; -láji „[=] o bucată de fier care ține locul nicovalei”.

493: [II] iláu; -láji.

494: nicovál'i, iláji.

495: nicováli, ieléje.

496: nicovál'i, iláji.

497: iláu; -léji.

503: [R] nicoválă; -váli.

504: [V] iláu; -láji.

507: [R] nicoválă; -váli.

536: [R] nicováli; -váli.

537: [B] iláu; -láji.

546: [R] nicoválă; -váli.

549: iláu; -láji.

550: [B] iláu; -láji.

552: iláji, nicovéli.

554: iláji sau nicováli.

555: [V] iláu; -láji.

565: [D] iláu [inf. nu știe exact la ce se zicea].

566: [V] iláu; -láji.

570: [V] iláu; -láji.

575: [V] iláu; -láji „[este] mai mic decât nicoválă”.

584: [R] nicováli; -váli.

588: [R] nicováli; -váli.

589: [B] iláu; -láji.

598: [B] iláu; -láji.

616: [p] nicovál [sg.].

617: [R] nicováli; -váli.

633: nicováli, iláji.

640: [V] iláu; -láji.

BAROS, pl. „marteau de forge”

[1759]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela mare și greu cu care fierarul bate fierul înroșit pe nicovală?

ALRM II s.n. 360; ALDM III 1494; ALF 795; cf. AIS 551; ALL 242; ALG 137;

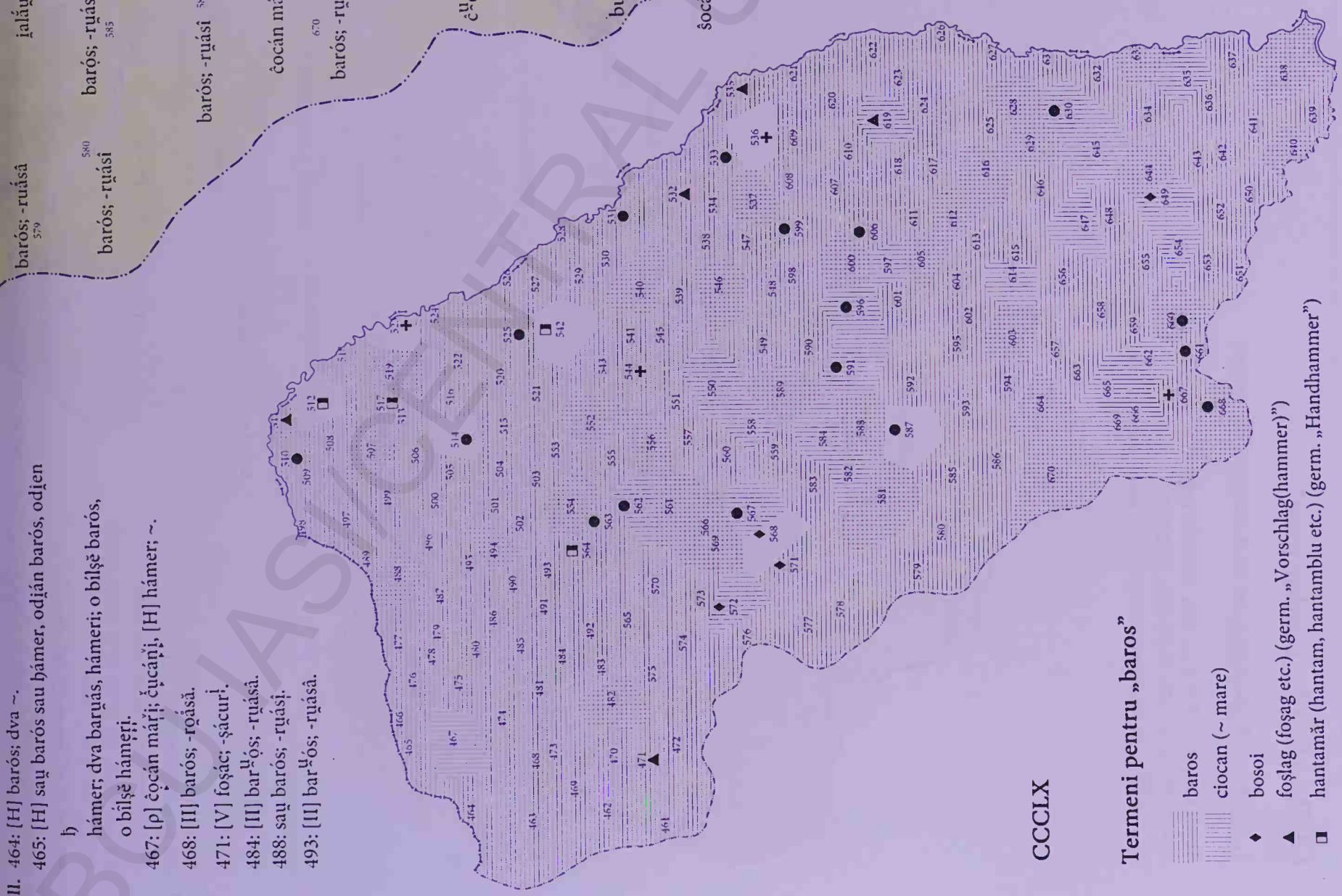
ALMC 1041; ALC 946, cf. 956; ALAL 299;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 99; Mar. IV MN pl. LIX; Munt. Dobr. IV MN p.

252; Bas. Bucov. Transn. I 20.

- II. 464: [H] barós; dva ~.
465: [H] sau barós sau hámer, odián barós, odjen
hámer; dva baruás, hámeri; o bílșe barós,
o bílșe hámeri.
467: [p] čocán mări; čucăni, [H] hámer; ~.
468: [II] barós; -roásă.
471: [V] foșag; -șacurî.
484: [II] bar^uós; -ruásă.
488: sau barós; -ruási.
493: [II] bar^uós; -ruásă.

CCCLX

Termeni pentru „baros”

- baros
- ciocan (~ mare)
- bosoi
- foșlag (foșag etc.) (germ. „Vorschlag(hammer)”)
- hantamăr (hantam, hantamblu etc.) (germ. „Handhammer”)
- buzdugan
- ilău (ialău)

- 603: bar^uós; -ruásă.
- 606: [D] barós; -roásă „ciocan ceva mai mic decât ilăul”.
- 612: șocăni, barósuri.
- 616: ș^uocán mări; ~.
- 619: [D] barós, îi zisi foșlag; foșlăzi, baróási.
- 628: șocăni, ~.
- 630: „[p] ~ și șocán mări”.
- 633: [p] barós; -rósuri.
- 638: [Primul răspuns:] č^uocán mări; ~.
- 640: [Primul răspuns:] ș^uocán mări; ~.
- 644: șocăni, baruásă.
- 660: ... sau ilău, sau barós; čocăni.
- 661: baróáš, ilăi.
- 667: buzdugăni, barósuri.

- 494: barós; -ruási.
- 507: baruásă, șocăni.
- 511: barós; -rósuri, fósłag; fósłáguri.
- 519: barós; -ruásă, dă cu două minî cu țel.
- 531: „barós spun țiganii”.
- 535: fósłag; fósłăzi.
- 537: [o] barós; -rósuri.
- 542: hantál; -táli ‘butoi mare’, ‘cadă’.
- 544: buzdugan; -gáni.
- 552: șocăni, barósuri.
- 554: baruásă sau ș^uocăni mațî.
- 556: șocănu șel mări; -cáni mări.
- 561: [B] barós; -ruásă.
- 562: ilău; -lăi „[=] ciocan mare”.
- 563: [Inf. susține că «ilău» e tot un ciocan mai mare].
- 564: báti măi mult cu hantámiru.
- 566: [V] barós; -rósuri.
- 567: „Cel mare” (2).
- 596: ilău; -lăi.

- 601: barós; -ruási
- 603: șocán; -cáni, barós; -ruási
- 604: barós; -ruási
- 605: barós; -roási
- 606: barós; -roási
- 607: barós; -roási
- 608: barós; -roási
- 609: barós; -roási
- 610: barós; -roási
- 611: barós; -roási
- 612: barós; -roási
- 613: barós; -ruási
- 614: barós; -ruási
- 615: barós; -ruási
- 616: barós; -ruási
- 617: barós; -roási
- 618: barós; -roási
- 619: barós; -roási
- 620: barós; -roási
- 621: barós; -roási
- 622: barós; -roási
- 623: barós; -roási
- 624: barós; -roási
- 625: barós; -roási
- 626: barós; -ruási
- 627: barós; -ruási
- 628: barós; -roási
- 629: barós; -ruási
- 630: barós; -roási
- 631: barós; -roási
- 632: barós; -roási
- 633: barós; -roási
- 634: barós; -roási
- 635: barós; -roási
- 636: barós; -ruási
- 637: barós; -ruási
- 638: barós; -ruási
- 639: barós; -ruási
- 640: barós; -ruási
- 641: barós; -ruási
- 642: barós; -ruási
- 643: barós; -ruási
- 644: barós; -ruási
- 645: barós; -ruási
- 646: barós; -ruási
- 647: barós; -ruási
- 648: barós; -ruási
- 649: barós; -ruási
- 650: barós; -ruási
- 651: barós; -ruási
- 652: barós; -ruási
- 653: barós; -ruási
- 654: barós; -ruási
- 655: barós; -ruási
- 656: barós; -ruási
- 657: barós; -ruási
- 658: barós; -ruási
- 659: barós; -ruási
- 660: barós; -ruási
- 661: barós; -ruási
- 662: barós; -ruási
- 663: barós; -ruási
- 664: barós; -ruási
- 665: barós; -ruási
- 666: barós; -ruási
- 667: barós; -ruási
- 668: barós; -ruási
- 669: barós; -ruási
- 670: barós; -ruási

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 588

CIZMAR, pl. „cordonnier”

[1764]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui omului care face încălțăminte?

ALR II s.n. 518; ALRM II s.n. 328; ALDM III 1498; ALF 326; AIS 207;

ALMC 1752; ALC 1173; ALFC 1030; ALJA 1277;

NALR/ALRR: Olt III MN pl. 99; Mar. III 757; Munt. Dobr. IV MN p. 276.

II. 461: cizmár, şuştarî.

462: măi dîc în_glúmă (2): [R] cizmár; ~.

463: [V] şuştar; şuştarî.

464: [H] şuştar; dva şustâr, [I, I] şuster; şustrê.

465: [H] şuster; dva şustrê, bíleş şustriş.

466: [V] şuştar; şuştarî.

467: [H] cîbotar; dva cîbotari.

468: [II] cizmár; ~.

470: [V] şobotarî; ~.

476: [R] cizmár; ~.

Termeni pentru „cizmar”

- cizmar
- ciubotar
- şuştar
- în pct. respective „cizmar” este considerat termen recent, statut dedus şi din referirile la „ciubotar”

CCCLXI

- 477: cizmár; cizmár.
481: cizmár; ~.
484: [k] vražică cîbotarî î şpunîem; cîbotarî, [II] cizmár; ~, [V] cîbotarî; ~.
486: [R] cizmár; ~.
487: [R] cizmár; ~.
490: [R] cizmár; ~.
491: [R] şizmár; ~.
492: [V] şubotarî; ~.
493: [II] şismár; ~.
503: [V] şubotar; ~.
505: şubotarî; ~.
516: şibotarî; ~.
549: [R] şismár; ~.
553: [R] şizmár; ~.
554: ...sau şismárîş; şismárî sau şubotarî.
558: [V] şubotarî; ~.
562: [V] şubotarî; ~.
565: [V] şobotarî, şubotarî, şismárî, şobotarî.
566: [R] şismár; ~.
567: [V] şubotarî; ~.
604: cîrpás; ~ „[face] numai reparaţii”.
610: sau şizmárî î mai zîşi.
611: şobotarî, şizmárî.
618: [B] [D] şobotarî; ~.
623: [B] şobotarî; ~.
644: [R] şizmárîş; -márî.
660: [Meseriaşului rău i se spune] cîrpásî.
664: [V] cîbotar; -tarî.
670: [R] cizmár; -márî.

ARGĂȘEȘTE (ind. prez. 3) „il tanne”

[1767]

1. [Întrebare indirectă] Ce zici că face cojocarul când curăță și pregătește pielea, ca să fie bună de lucrat cojoace, căciuli...?

ALR II s.n. 531; ALRM II s.n. 349; ALDM III 1501;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 99; Mar. III 760; Munt. Dobr.

IV MN p. 277; Criş. IV 832.

II. 462: pi urmă ʰo trāzē cu cirl'igu.

464: [H] cvási, K'iohlā 'trage pielea', [I, 1] cvāset.

465: [H] cvási šk'iru.

483: și pi urmă și usucă, și dǔpă cǐ s-o uscăt, s-apucă

ș-o-nǐnd'i, ș-apăi o iē ș-ʰo bgilešt'i, cu nālba de-ase a lui, și pi urmă-o croiēști și fāși būandă.

484: [Primul răspuns:] ʰo-nnālbiēšt'i; dintūi ʰo trāgere cu cārligū; [II] dubgēști, pi urmă o trāgi.

CCCLXII

Termeni obținuți pentru „(a) argăși”

(a) dubi (și var.)

(a) argăși (și var.)

● (a) tăbăci

620: [Primul răspuns:] ʰo pūni la dugīt sau la argăsit.
641: „Cojocarul o cūrți cu o cripcă”.

648: [p] „o dugēști ciobanul, argășăști”.

650: dip' i ʰo cūrți.

653: [La stână, ce se face?].

654: [Informatorul dă pluralul la argăsală: argășāl'i].

656: „Pielea”.

657: „Cojocarul o trāge”.

664: „Apoi o rādī [operație făcută de cojocar]”.

III. Din cauza ambiguității în formularea întrebării, uncori doar la insistența anchetatorilor, ca urmare a unor răspunsuri de tipul «(a) rade», «(a) curăta», «(a) trage», s-a dat un termen specific pentru «(a) argăși» (cf. pct. 464, 467, 490, 482, 646, 653); vezi, în acest sens, și situația din zona nordică a interfluviului Siret-Prut.

485: [Primul răspuns:] ʰo-nnālbgēšt'ē, [p] trāzi.
493: ʰo pūni la dubālă.

499: ʰo cūrți.

522: „Înainte o dugēști sau o argășăști”.

528: cu zăr șā tārīfā, apoi ʰo rādī șā pi urmă ʰo argășăști.

531: dūsīm la tăbășeală.

554: și pi-urmă o usucă ș-ʰo rādīfē.

567: ... și o rādī; dubālī „[=] tărāfe de grâu sau zer de oaie în care se pune pielea 10-12 zile, apoi se rade”.

576: întūi ʰo dugēști.

585: „Numai pielea de vită, cu coajă de arin”.

587: maj întūi ʰo dubēști.

594: „O întinde, o curăță cu gripca, le dă cu piatră jocărească”.

597: „O pune în dubala di zăr di ʰāi niurdīt (din care nu s-a scos urda)”.

600: apoi o rādī, ʰo cūrți.

606: „[Se face] din zer și sare”.

611: „Tăbăcarii argășesc”.

618: [R] az s-ar spūni cǐ-i argăsalī.

619: în kīmicalī lī-argășăști.

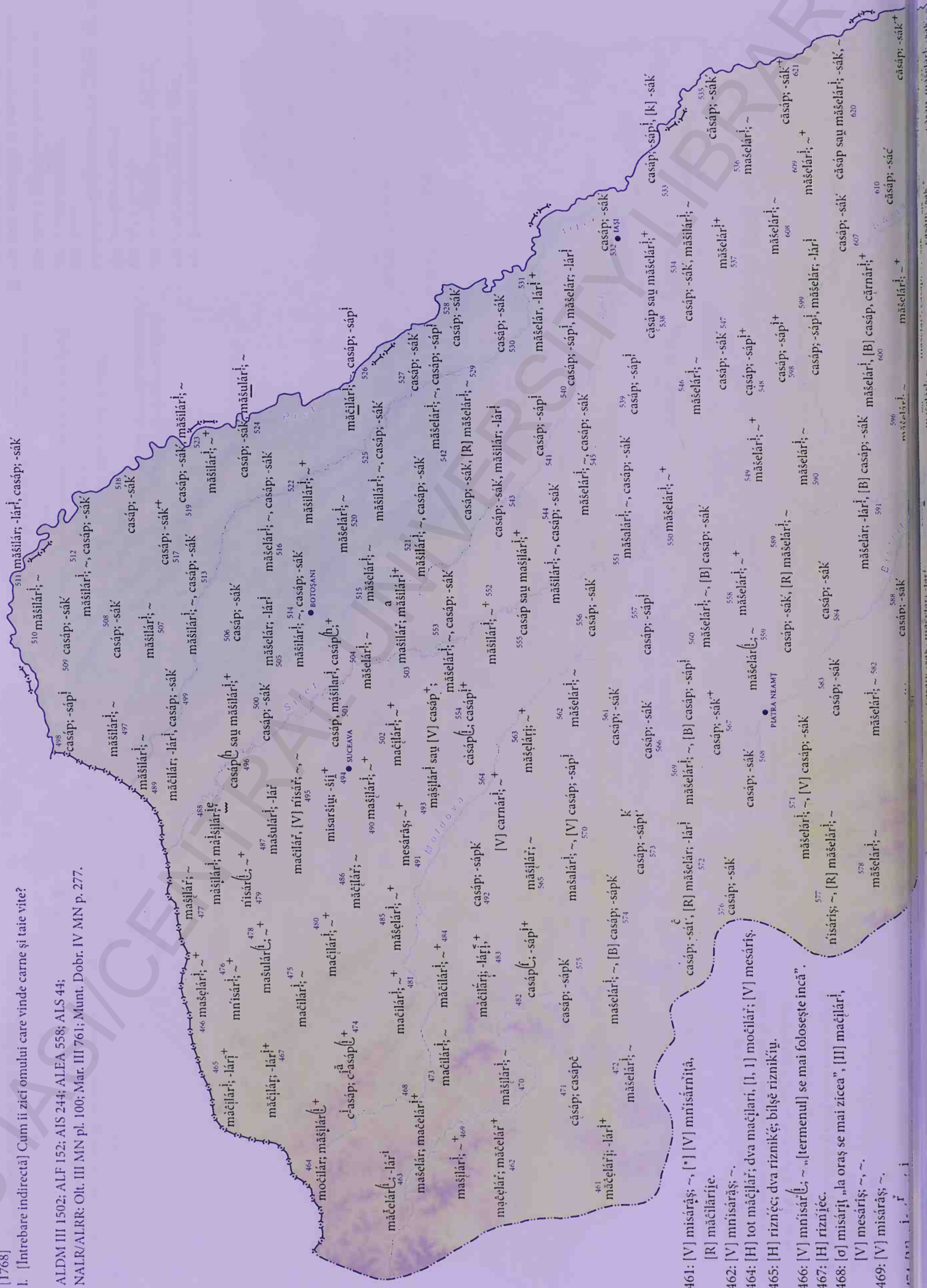
MĂCELAR, pl. „boucher”

[1768]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi zici omului care vinde carne și taie vite?

ALDM III 1502; ALF 152; AIS 244; ALEA 558; ALS 44;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 100; Mar. III 761; Munt. Dobr. IV MN p. 277.

ll. 461: [V] misárâs; ~, [*] [V] mnisârniță,

[R] măcilarie.

462: [V] m'nísarāš: ~.

464: [H] tot măcîlăr; dva mačilari, [l, l] močilăr; [V] mesáris.

465: [H] *riznéc*; dva *rizniké*; bílš *riznikú*.

466: [V] mîsăr^l; ~ „[termenul] se mai folosește încă”.

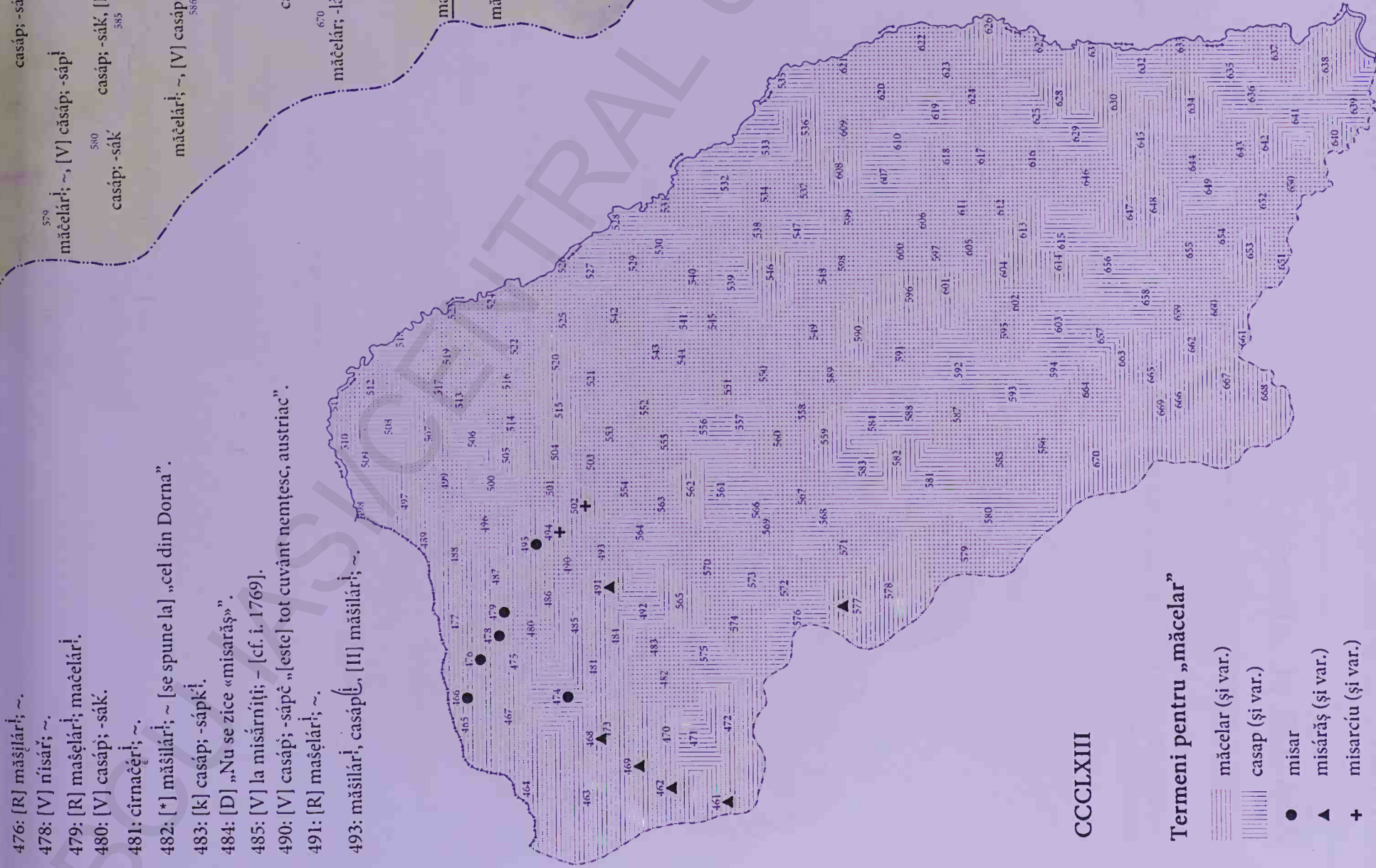
467: [H] různíc.

468: [σ] misárit „la oraș se mai zicea”, [II] mačílári,

[V] mesáři; ~, ~.

469: [V] misárâş; ~.

- 476: [R] mășilărî; ~.
478: [V] nîsărî; ~.
479: [R] mașelărî; măcelărî.
480: [V] casáp; -sák.
481: cîrnačerî; ~.
482: [*] mășilărî; ~ [se spune la] „cel din Dorna”.
483: [k] casáp; -sápki.
484: [D] „Nu se zice «misarăș»”.
485: [V] la misárnîi; ~ [cf. i. 1769].
490: [V] casáp; -sápč „[este] tot cuvânt nemțesc, austriac”.
491: [R] mașelărî; ~.
493: mășilărî, casápč, [II] mășilărî; ~.

CCCLXIII

Termeni pentru „măcelar”

- ==== măcelar (și var.)
||||| casap (și var.)
● misar
▲ misarăș (și var.)
+ misarcîu (și var.)

494: [R] mașilărî; ~.

496: mășilărî, cásap^h.

501: mășilărî, casápî.

502: mîșărcîu; -čîj.

503: [V] casápč, -sápč, [k] -sáč.

517: [R] mășelăr; -lărî.

522: casáp; -sák.

523: casáp; -sák.

531: [B] cásap; -sápî.

537: [B] casáp; ~, sák.

538: casápî, [D] cásák, ~.

548: [R] mășelărî; ~.

549: casáp; -sápî.

550: [B] casáp; -sápî.

552: [V] carnărî; ~, casáp; -sák.

554: saș mășelărî, mașilărî, [D] „nu se zice «misarăș»”.

555: casápî saș mașilărî.

558: [V] casáp; -sápî.

563: [V] casáp; -sáp^h.

564: [R] casáp; -sák.

567: [R] mășelărî; ~.

598: [B] mășelărî; ~.

600: mășelărî, cásák, cārnrî.

606: „La oraș” casáp; casák, cásákîj; -kîj [cf. i. 1769].

609: casáp; -sák.

617: mășelărî, cásák.

618: mășelăr; -lărî.

621: [σ] mășelăr; -lărî.

622: mășelăr; -lărî, „casapul taie, iar măcelarul vinde carnea”.

633: mășelărî, cásák, „era un grec”.

637: casáp; casápî.

643: [*] casák [pl.]; -sáp.

651: [V] casáp; -sák.

659: mășelărî, cásák.

ABATOR, pl. „abattoir”

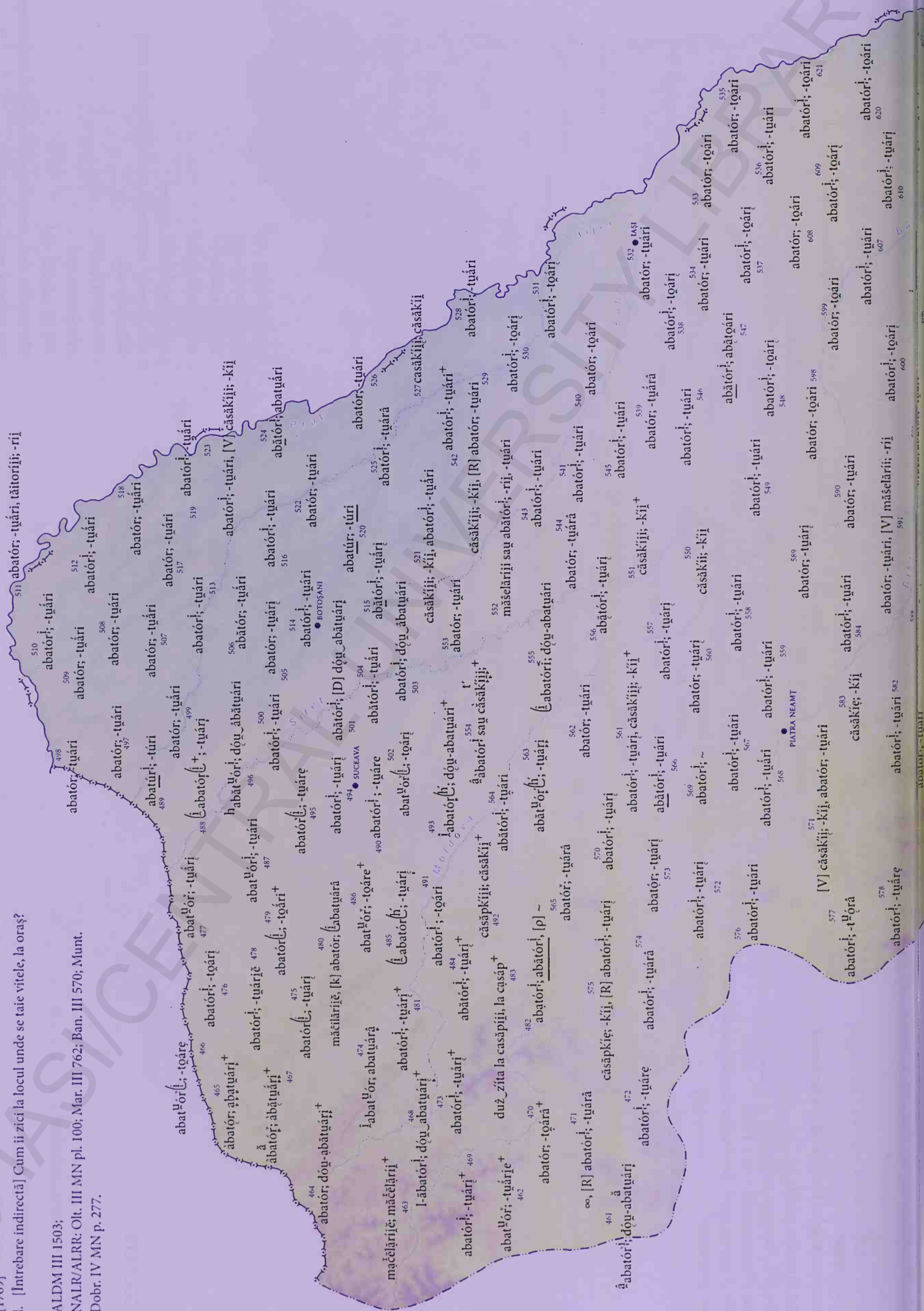
[1769]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la locul unde se taie vitele, la oraș?

ALDM III 1503;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 100; Mar. III 762; Ban. III 570; Munt.

Dobr. IV MN p. 277.

COS (ind. prez. 4, 5) »je couds»

[1775]

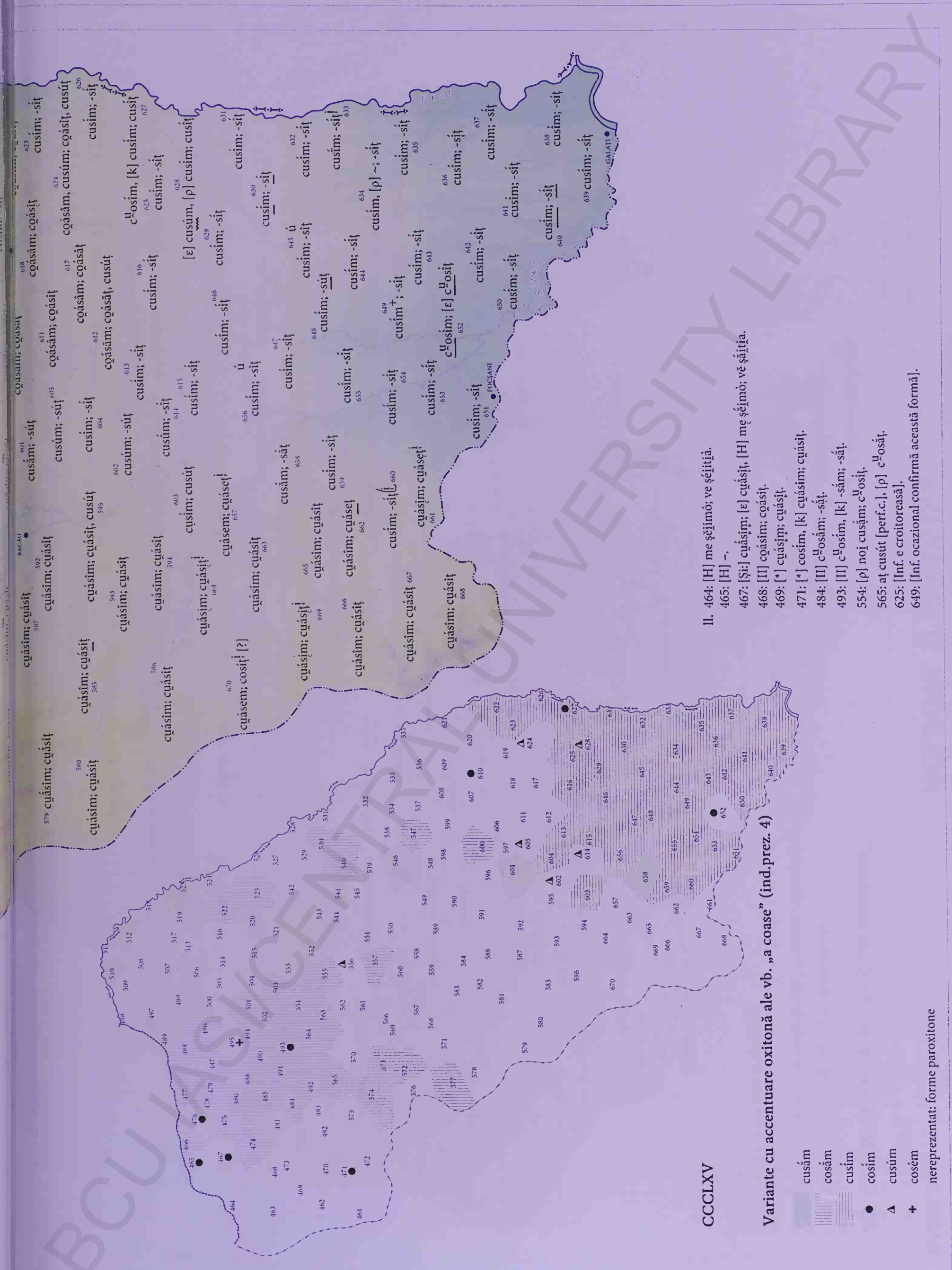
I. [Intrebare indirectă] Ce face femeia cu acul? (GEST)

ALDM III 1508; ALF 331, 549; AIS 1532, 1533; ALG 631, 890; ALL 656;

ALMC 1203; ALPO 159; ALFCo 221, 339; ALC 549, 550; ALA 503, 506;

NALR/ALRR: Olt. III 975; Mar. IV MN pl. CX; Ban. IV 720.

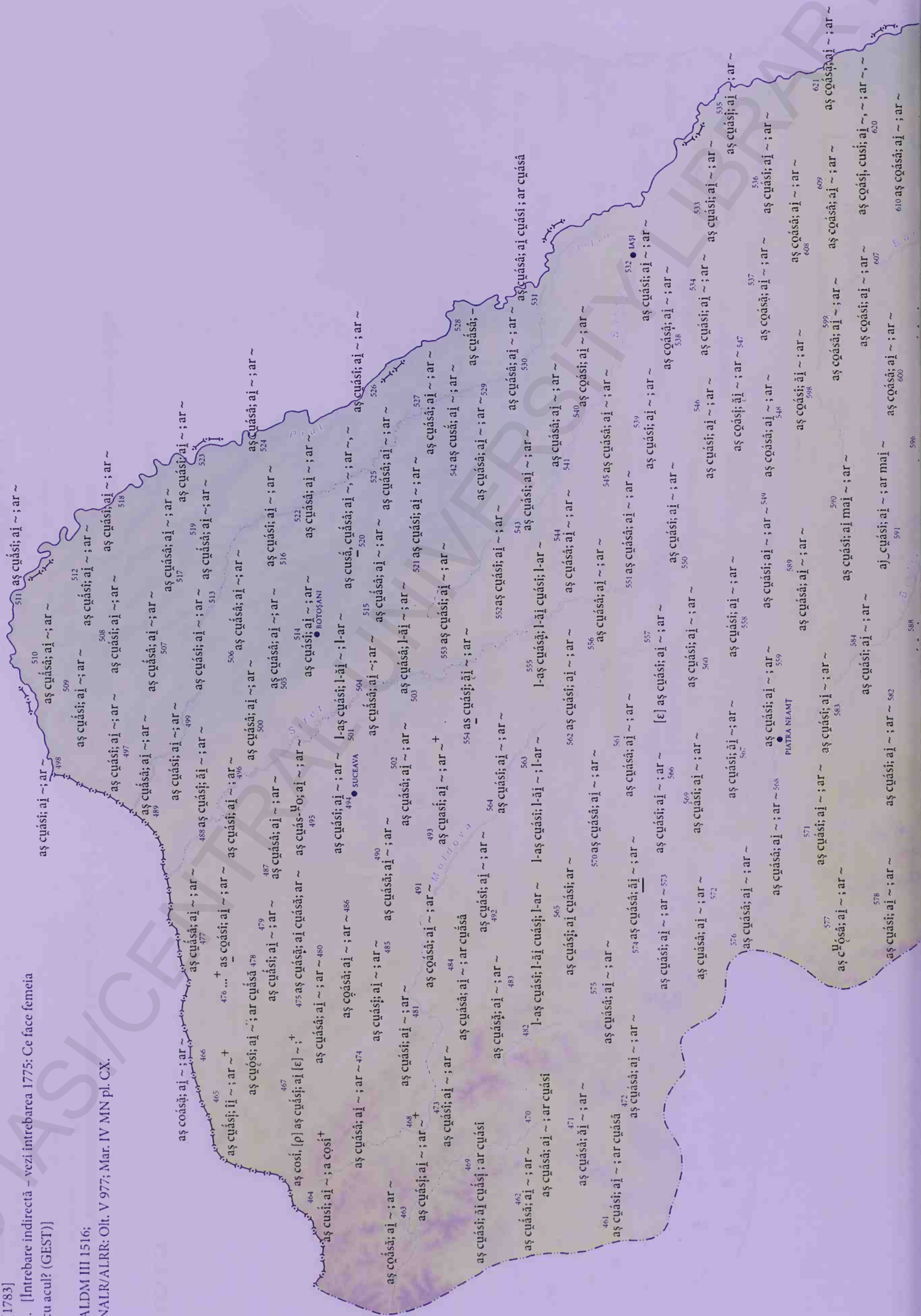
AȘ COASE (cond. prez. 1-3) „je coudrais”

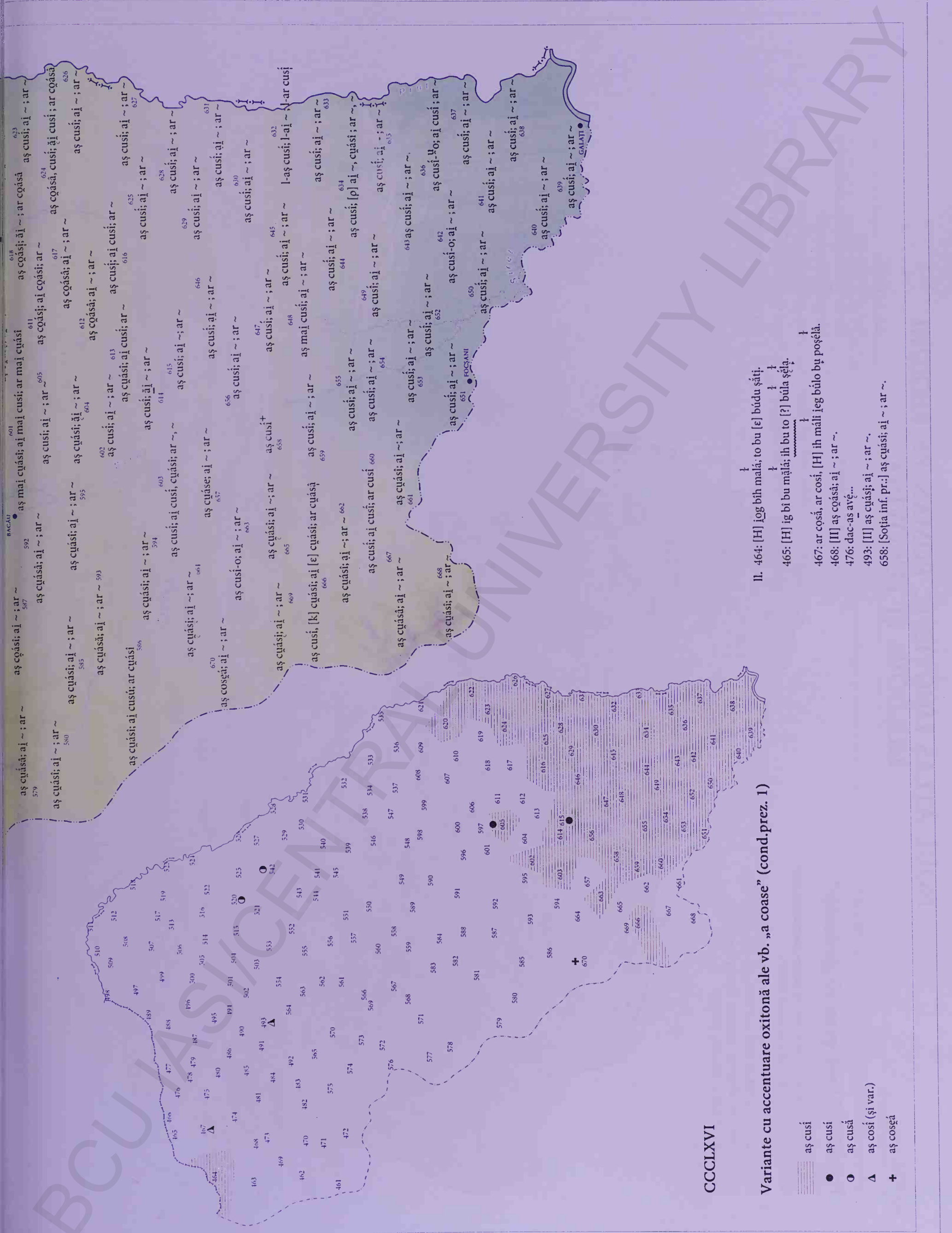
[1783]

I. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1775: Ce face femeia cu acul? (GEST)]

ALDM III 1516;

NALR/ALRR: Olt. V 977; Mar. IV MN pl. CX.

CCCLXVI

Variante cu accentuare oxitonă ale vb. „a coase” (cond.prez. 1)

- aș cusî
- aș cusî
- aș cusă
- aș cosî (și var.)
- +

- II. 464: [H] iog bîh mală; to bu [ε] búdu șăti.
465: [H] ig bi bu mǎlă; ih bu to [ʔ] búla șǎlă.
467: ar coșă, ar cosî, [H] ih mǎli ieg búlo bu poșǎlă.
468: [II] aș coșă; aî ~; ar ~.
476: dac-aș avē...
493: [II] aș cusă; aî ~; ar ~.
658: [Soția inf. pr.:] aș cusă; aî ~; ar ~.

ÎNSĂILEZ (ind. prez. 1) „je fauille”

[1789]

1. [Întrebare indirectă] Cezici că faci cu părțile unei cămăși când le prinzi rar cu atât înainte de a le coase? (IMIT.)

ALR II s.n. 525; ALDM III 1522; ALF 1563; AIS 260; ALMC 1204;
NALR/ALRR; Okt. III MN pl. 100; Mar. III 768; Ban. III 577;
Munt. Dobr. IV MN p. 280; Criș. IV 836.

TIVITURĂ, pl. „ourlet”

[1795]

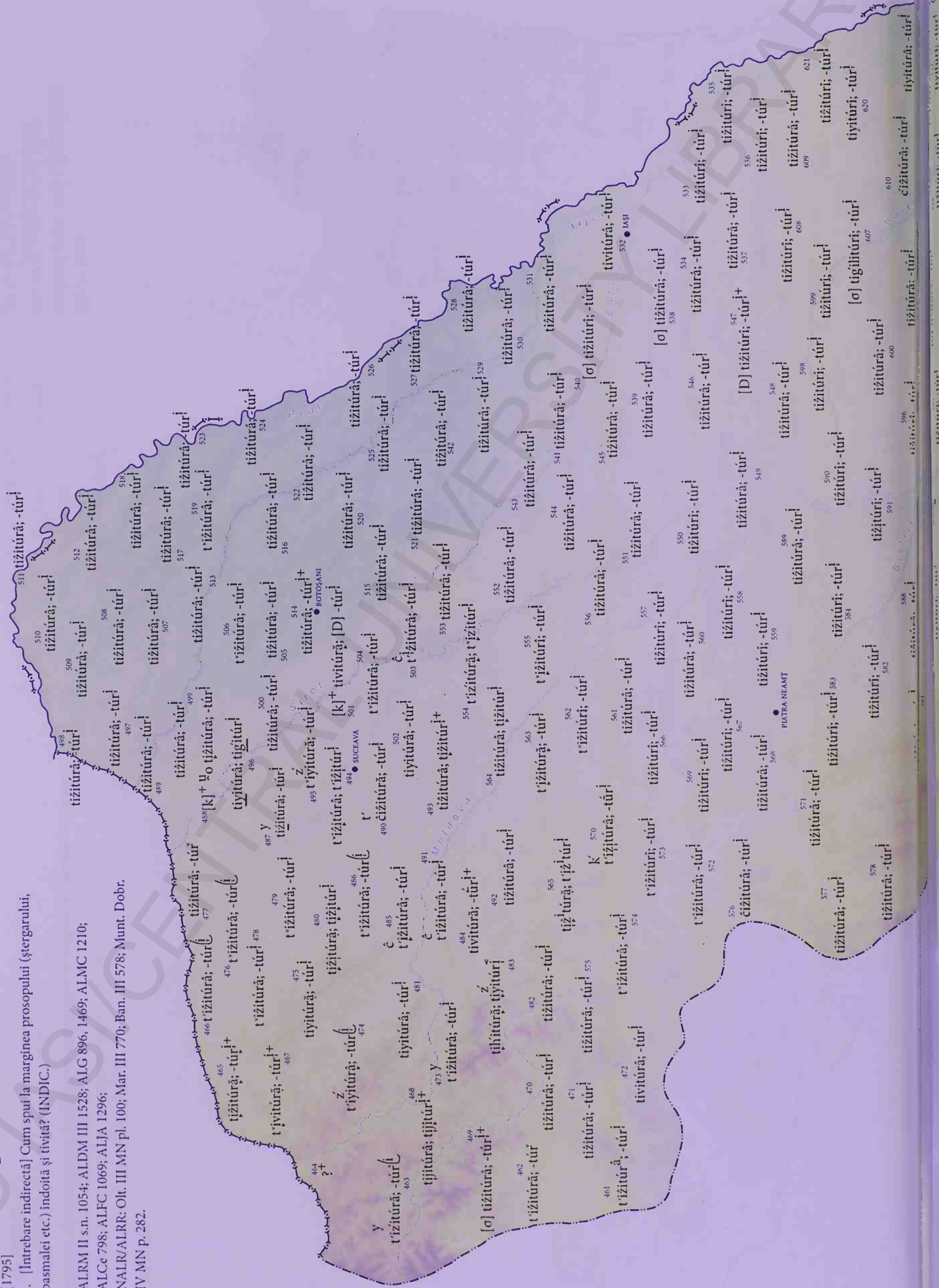
1. [Întrebare indirectă] Cum spui la marginea prosopului (ștergarului, basmalei etc.) îndoită și tivită? (INDIC.)

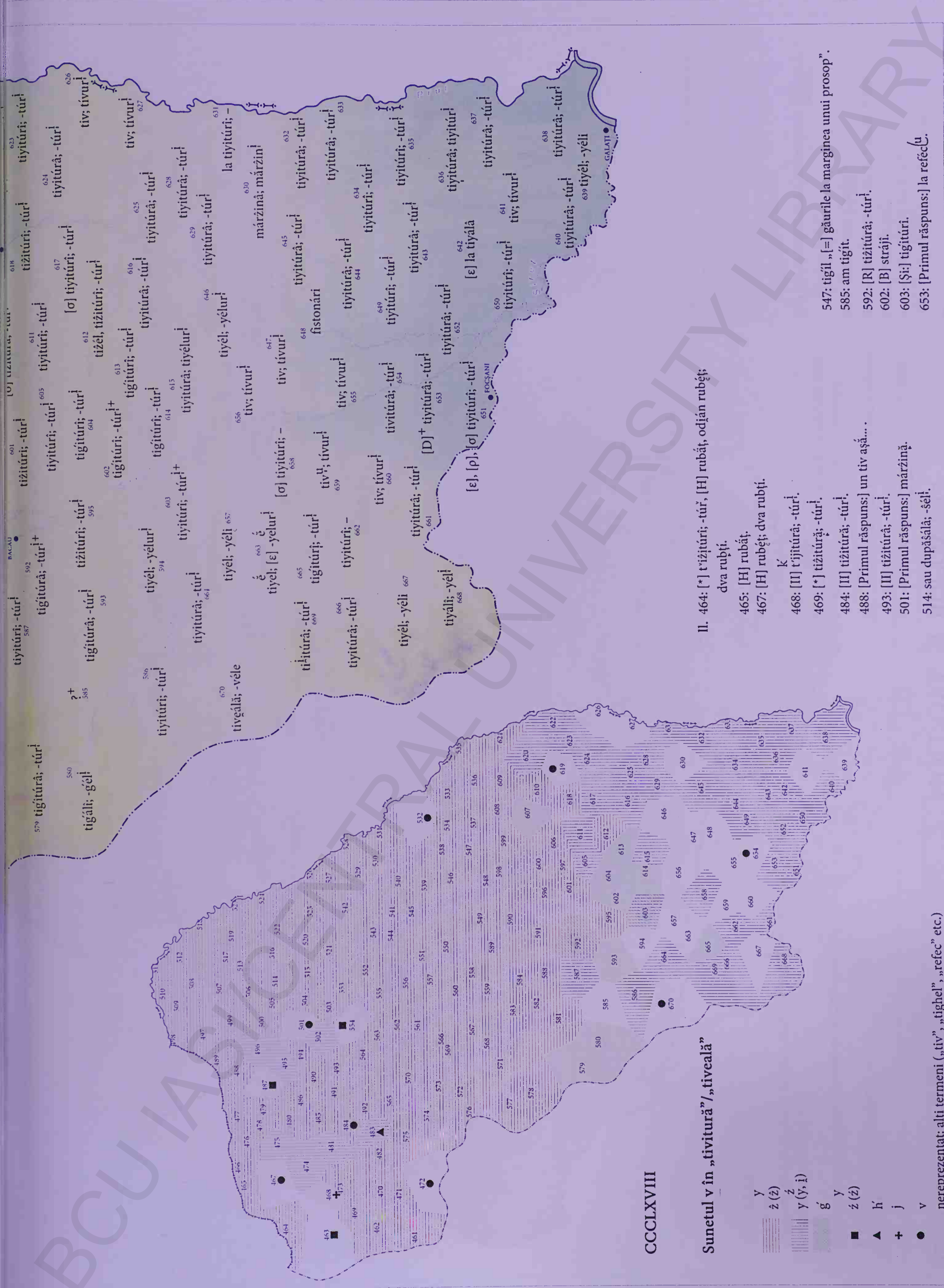
ALRM II s.n. 1054; ALDM III 1528; ALG 896, 1469; ALMC 1210;

ALCe 798; ALFC 1069; ALJA 1296;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 100; Mar. III 770; Ban. III 578; Munt. Dobr.

IV MIN p. 282.

CCCLXVIII

Sunetul v în „tivitură” / „tiveală”

- y
z (z)
y (y, i)
g
z (z)
h
h
j
v

II. 464: [*] t'izituri; -túr, [H] rubăt, odjân rubé;

dva rubťi.

465: [H] rubăt.

467: [H] rubé; dva rubťi.

k

468: [II] t'izituri; -túr.

469: [*] tizituri; -túr.

484: [II] tizituri; -túr.

488: [Primul răspuns:] un tiv așá....

493: [III] tizituri; -túr.

501: [Primul răspuns:] mărzină.

514: sau dupășală; -șeli.

547: tigil „[=] găurile la marginea unui prosop”.

585: am tigít.

592: [R] tizituri; -túr.

602: [B] stráji.

603: [Și] tigíturi.

653: [Primul răspuns:] la refecu.

OLAR, pl. "potier"

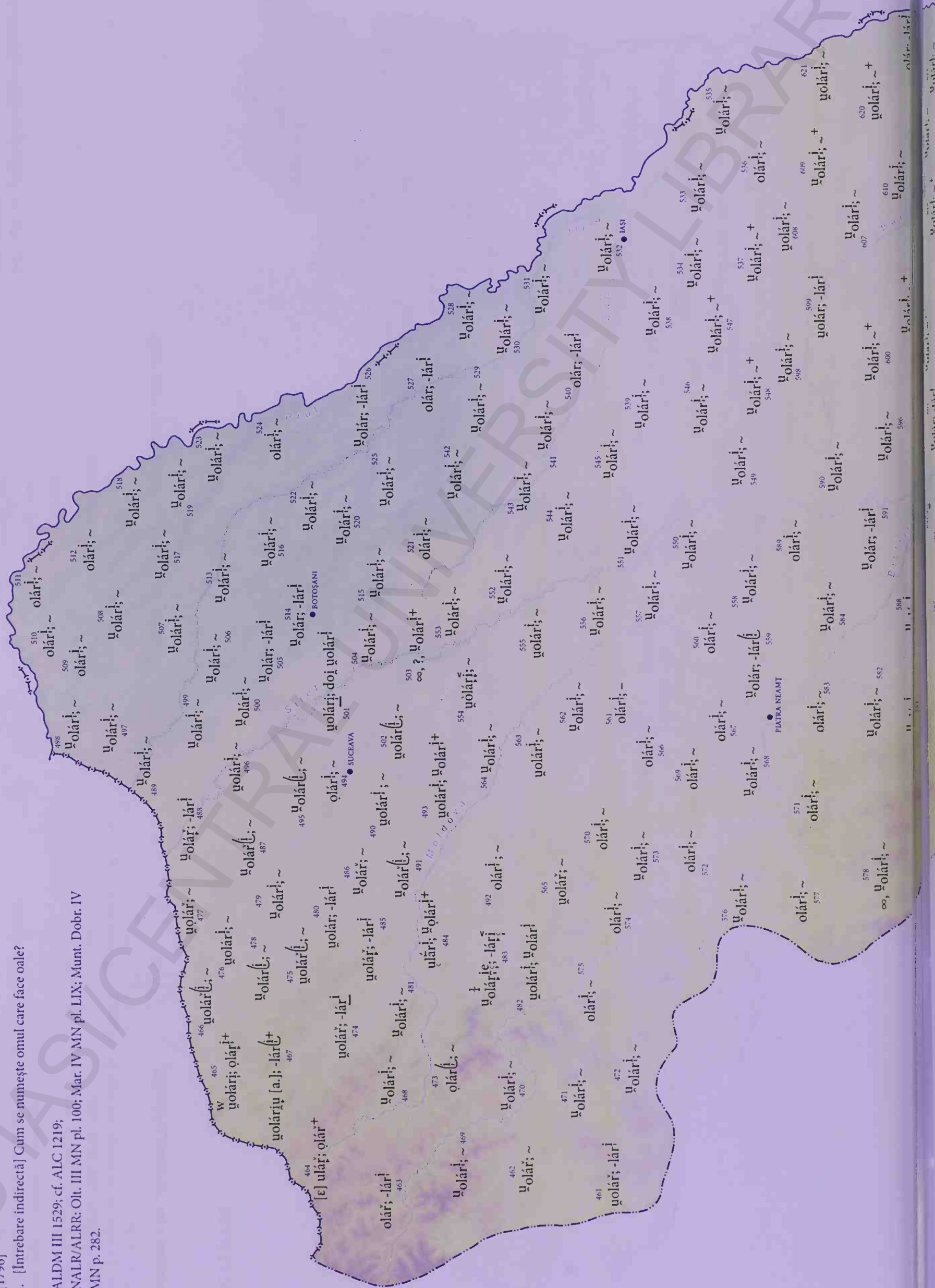
[1796]

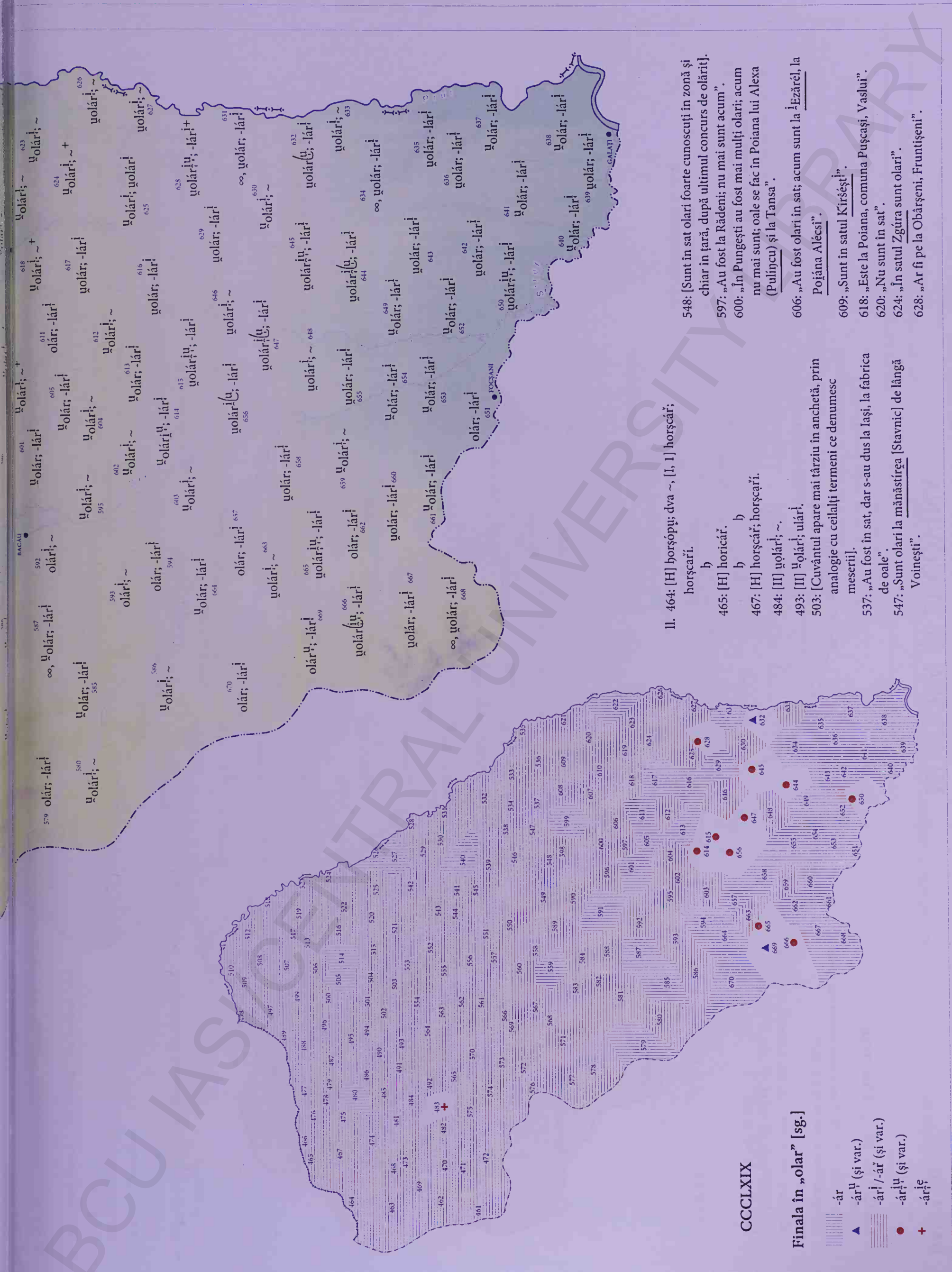
1. [Întrebare indirectă] Cum se numește omul care face oale?

ALDM III 1529; cf. ALC 1219;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 100; Mar. IV MN pl. LIX; Munt. Dobr. IV

MIN p. 282.

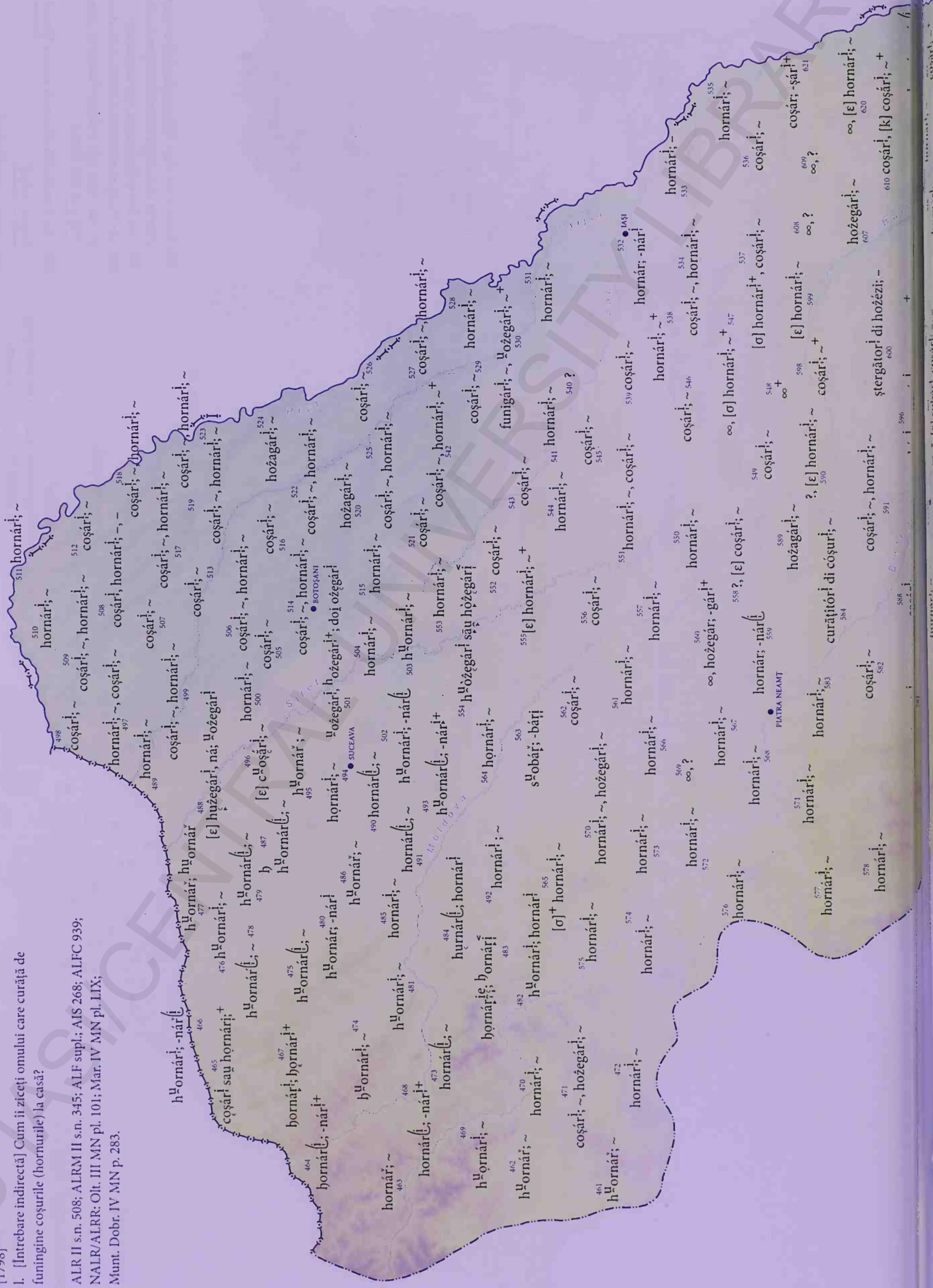

COȘAR, pl. „ramoneur”

[1798]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceți omului care curăță de funingine coșurile (hornurile) la casă?

ALR II s.n. 508; ALRM II s.n. 345; ALF supl.; AIS 268; ALFC 939;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 101; Mar. IV MN pl. LIX;
Munt. Dobr. IV MN p. 283.

II. 464: [H] tot hornár; dva ~, [I, I] hornári.

b

465: coşări, hornári, [H] hornár; dva hornári; bilşe
hornáriw.

467: [H] hornár; dva hornári.

468: [II] h^uornár; ~.

493: [II] h^uornár; ~.

501: aşá-î zîşim: [primul răspuns:] [ε] cări şterzi
u oăgurli...

CCCLXX

Termeni pentru „coşar”

horne (şi var.)

coşar

hoge (şi var.)

funigar (şi var.)

tăciunar

sobar

nereprezentat: lipsa răspunsului sau alţi termeni („măturător”, „ştergător”, „curăţător” etc.)

530: c^uoşar; ~, mai nou.

537: [Inf. a văzut la Iaşi]; toamna li mărzi plugu,
şi pregătesc pintru iarni.

538: „[Sunt] numai la oraş”.

542: hoşagăr; ~.

547: „Sunt la oraş”.

548: [R] coşar; ~, hornar; ~; „nu sunt în comună;
fiecare îşi curăţă [coşurile]”.

555: numa la uorăş.

560: „Sunt la oraş”.

565: [Primul răspuns:] [ε] nu şt’iu cum hólira-î
măi zîş; duār [ε] ma po fāşi şi jo hornariî;

dăpî adug d’in tîrg si ŋ cōrîŋi hoşagu [I].

597: „Fiecare om îşi curăţă hornul la casă”.

598: „[Sunt] la oraş”.

604: măturător de hórnuî; -tórî.

606: „La oraş: coşar; ~”.

610: „[Sunt] numai la oraş”.

621: „[Sunt] la oraş”.

623: „La oraş sunt”.

626: [Primul răspuns:] [ε] nu h^uornarî; ~ [inf.
crede că la carte i se spune altfel].

628: uom cări cūrîŋă c^uoşurîli, funegînă; [inf.

crede că nu i se poate spune] zîdărîŋ.

630: băzác [termen înregistrat în timpul anchetei].

638: cūrîŋă stîrîgîia dúpî băgác.

649: [Inf. a văzut la oraş, dar nu ştie cum se

numeşte; umbă cu nişte hárcurî].

650: [Apoi:] hornár.

659: [Oamenii] „şi le curăţă singuri”.

665: funîzîni.

CUMPĂRASEM (m.m.c.perf. 1) „j’avis achete”

[1805]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1801: Ce faci la cooperativă (magazin) când fii trebuile sare și te duci cu bani acolo?]

ALDM III 1537;

NALR/ALRR: Olt. V 981; Mar. IV MN pl. C.

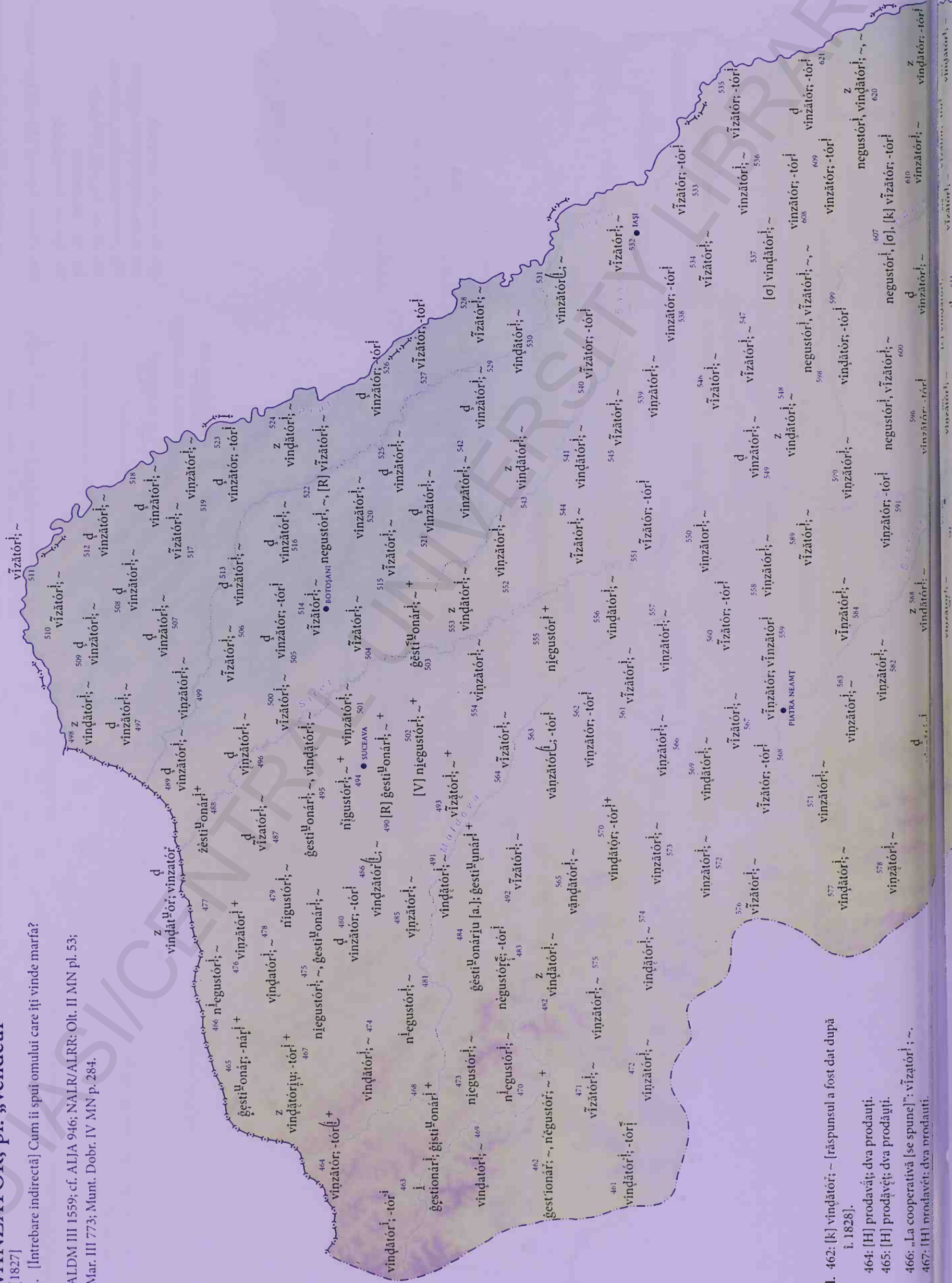
VÂNZĂTOR, pl. „vendeur”

[1827]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui omului care îți vinde marfa?

ALDM III 1559; cf. ALJA 946; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 53;

Mar. III 773; Munt. Dobr. IV MN p. 284.

II. 462: [k] vîndător; ~ [răspunsul a fost dat după
î. 1828].

464: [H] prodavăt; dva prodauți.

465: [H] prodăvăt; dva prodăuți.

466: „La cooperativă [se spune]: vînzător; ~.

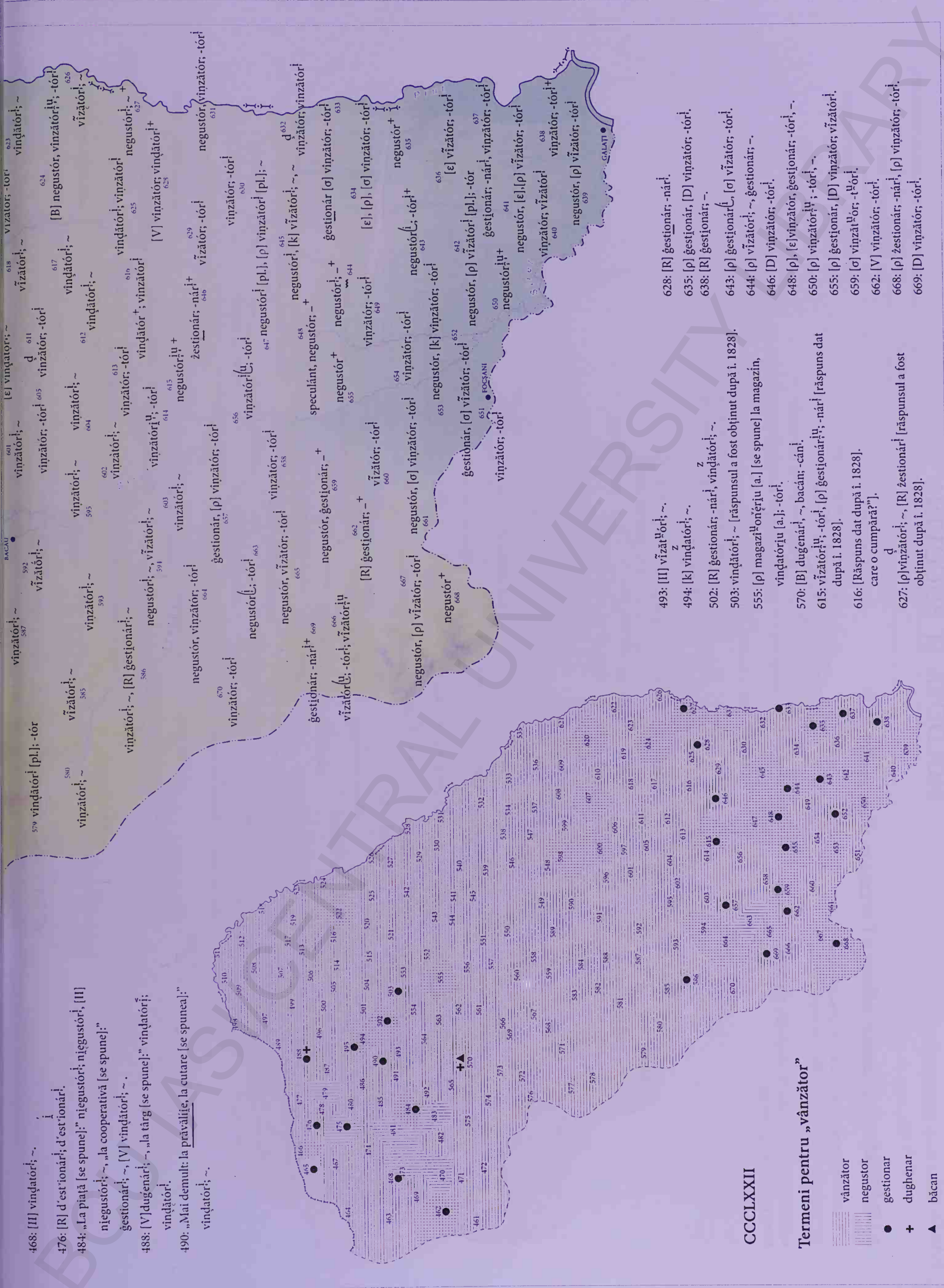
467: [H] prodavăt; dva prodauți.

- 468: [II] vîndătorî; ~
 476: [R] d'est'ionârî; d'est'ionârî.
 484: „La piață [se spune]:” negustorî; negustorî, [II] negustorî; ~, „la cooperativă [se spune]:”
 488: [V] dughenârî; ~, [V] vîndătorî; ~.
 490: „Mai demult: la prăvălije, la cutare [se spune]:”
 vîndătorî.
 vîndătorî; ~.

CCCLXXII

Termeni pentru „vînzător”

- vînzător
- negustor
- gestionar
- dughenar
- băcan

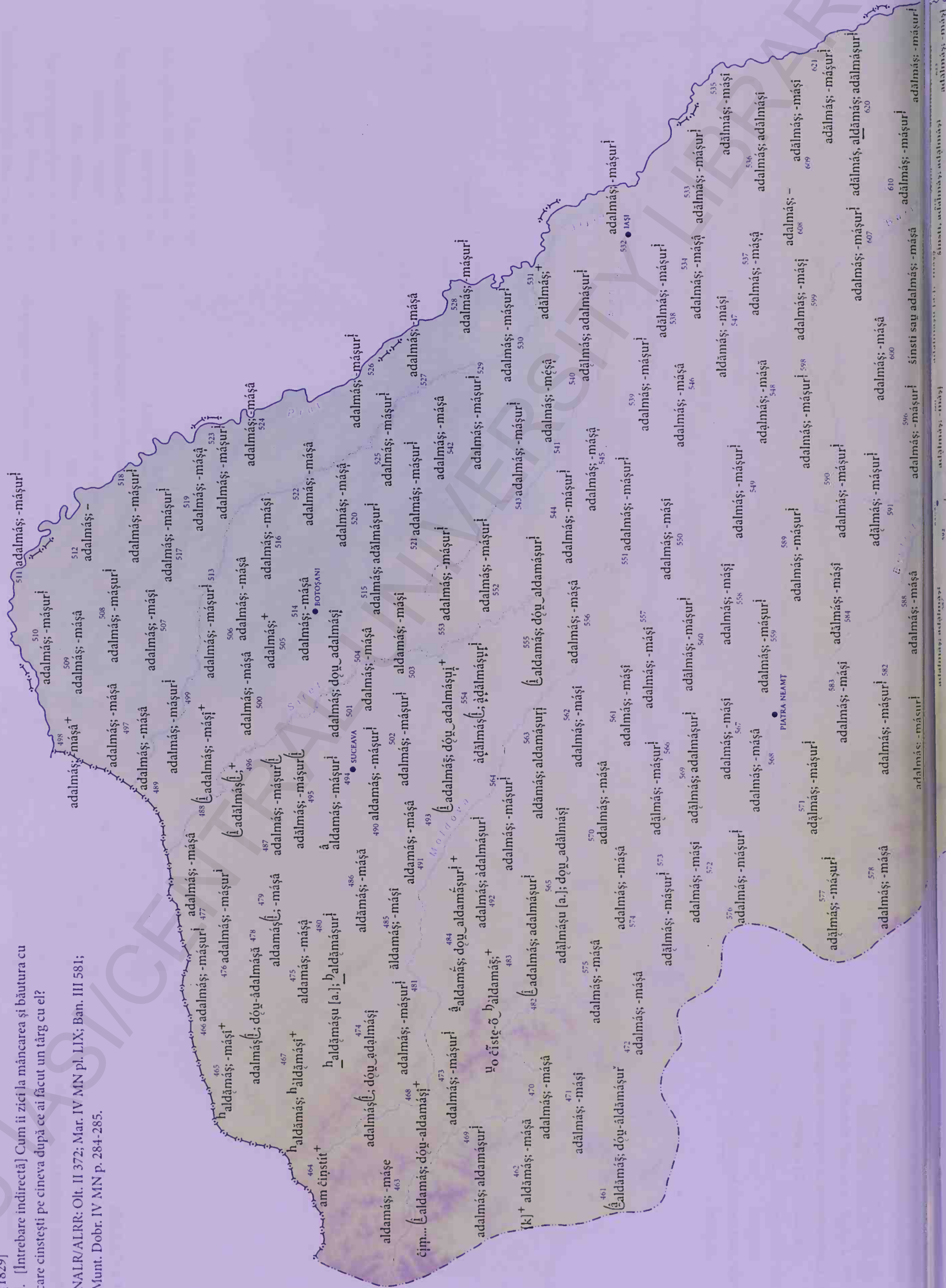
- 493: [II] vînzătorî; ~.
 494: [k] vîndătorî; ~.
 502: [R] gestionarî; -nârî, vîndătorî; ~.
 503: vîndătorî; ~ [răspunsul a fost obținut după i. 1828].
 555: [p] magazî^u onțîu [a.] [se spune] la magazin, vîndătorîu [a.]; -tôrî.
 570: [B] dughenârî, -nârî, băcanî; -cânî.
 615: vînzătorî^u; -tôrî, [p] gestionarî^u; -nârî [răspuns dat după i. 1828].
 616: [Răspuns dat după i. 1828].
 627: [p] vînzătorî; ~, [R] gestionarî [răspunsul a fost obținut după i. 1828].
 628: [R] gestionarî; -nârî.
 635: [p] gestionarî, [D] vînzător; -tôrî.
 638: [R] gestionarî; ~.
 643: [p] gestionarî, [σ] vînzător; -tôrî.
 644: [p] vînzătorî; ~, gestionarî; ~.
 646: [D] vînzător; -tôrî.
 648: [p], [ε] vînzător, gestionarî; -tôrî, ~.
 650: [p] vînzătorî^u; -tôrî, ~.
 655: [p] gestionarî, [D] vînzător; vînzătorî.
 659: [σ] vînzătorî^u; -tôrî.
 662: [V] vînzător; -tôrî.
 668: [p] gestionarî; -nârî, [p] vînzător; -tôrî.
 669: [D] vînzător; -tôrî.

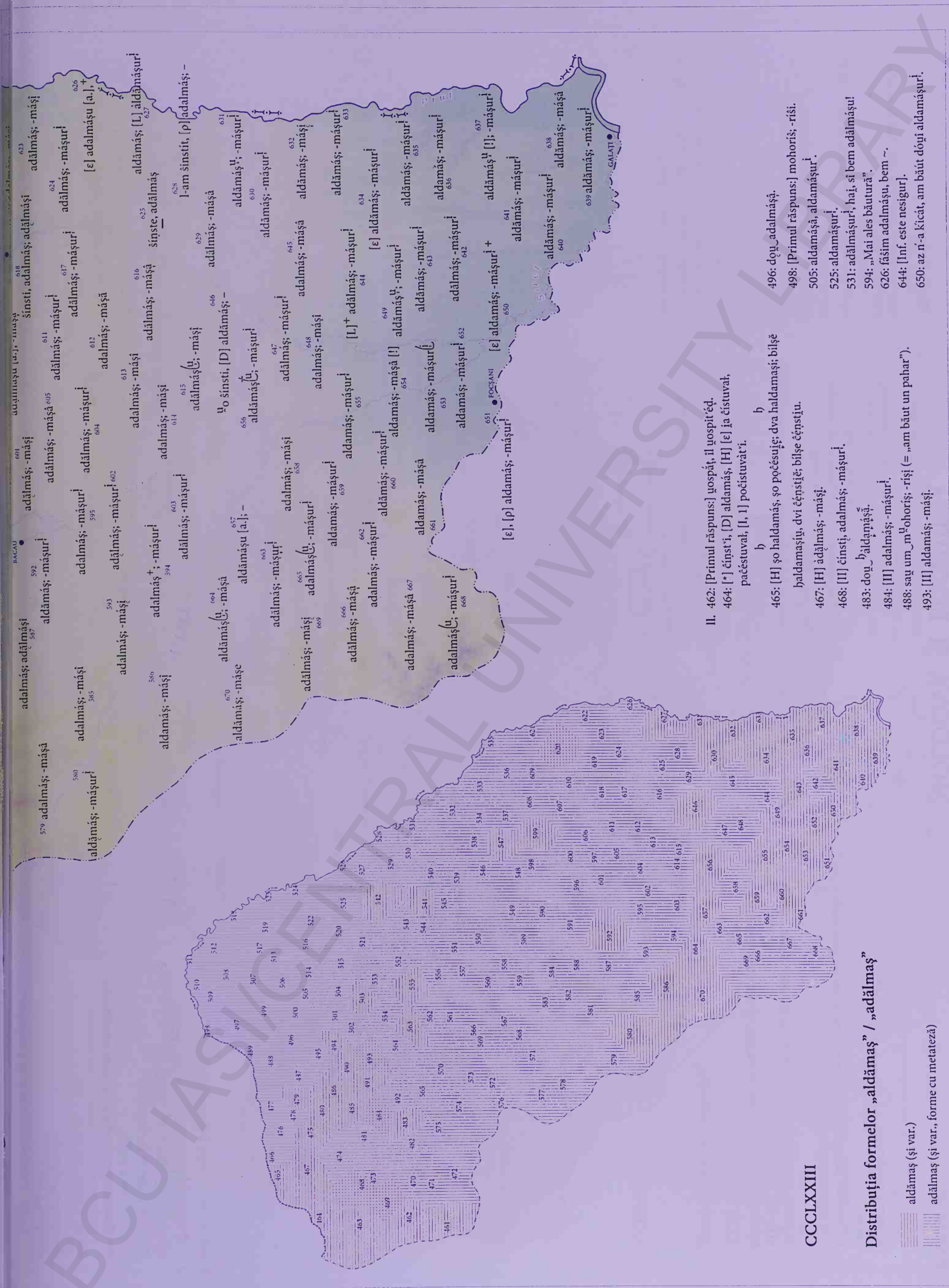
ALDĂMAȘ, pl. „boisson offerte à l'occasion d'un marché”

[1829]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la mâncarea și băutura cu care cînstești pe cineva după ce ai făcut un târg cu el?

NALR/ALRR: Olt. II 372; Mar. IV MN pl. LIX; Ban. III 581;
Munt. Dobr. IV MN p. 284-285.

CCCLXXIII

Distribuția formelor „aldămaş” / „adălmaş”

- aldămaş (și var.)
- adălmaş (și var., forme cu metateză)

- II. 462: [Primul răspuns:] uospăt, il uospit'ed.
464: [*] činst'i, [D] aldamaş, [H] [ε] ja čistuvat, pačestuval, [L, l] počistuvăt'i.
465: [H] šo haldamaş, šo počesujię; dva haldamaşi; bilše haldamaşių, dvi čęnštį; bilše čęnštįu.
467: [H] adălmaş; -maşi.
468: [II] činsti, adalmaş; -maşur'i.
483: dou'aldamaşă.
484: [II] adalmaş; -maşur'i.
488: saų um m^uohoriş; -rişi (= „am băut un pahar”).
493: [II] aldamaş; -maşi.
496: dou' adalmaşă.
498: [Primul răspuns:] mohoriş; -rişi.
505: aldamaşă, aldamaşur'i.
525: aldamaşur'i.
531: adălmaşur'i, hai, si bem adălmaşu!
594: „Mai ales băutura”.
626: fâşim adalmaşu, bem ~.
644: [Inf. este nesigur].
650: az n'-a k'icat, am băut două aldamaşur'i.

NEGUSTOR, pl. „marchand”

[1830]

1. [Întrebare indirectă] Cum i se spune omului care cumpără marfă și apoi o vindea cu câștig la alții?

ALDM III 1561; AIS 270, 271; ALL 1228; ALMC 1823; cf. ALCo 367; cf.

ALJA 946; ASLEF 753;

NALR/ALRR: Olt. II 373; Mar. III 774; Ban. III 582; Munt. Dobr. IV 579.

II. 462: tīrg, bul'z [= bilci, la Rogna [= Rodna]],

[V] pliat¹ [= piată], arhón [= arvună], tîrguiesc.

464: [H] şpiculânt; dva ~, [I, I] şpiculânt'î.

465: odjǎn negustór; dva negustorǫc.

467: [Primul răspuns:] șpeculi; [H] odien speculânt; dva ~.

468: [II] nigustóⁱr, şpiculánt; ~, -lánt.

475: speculant, afacérist!

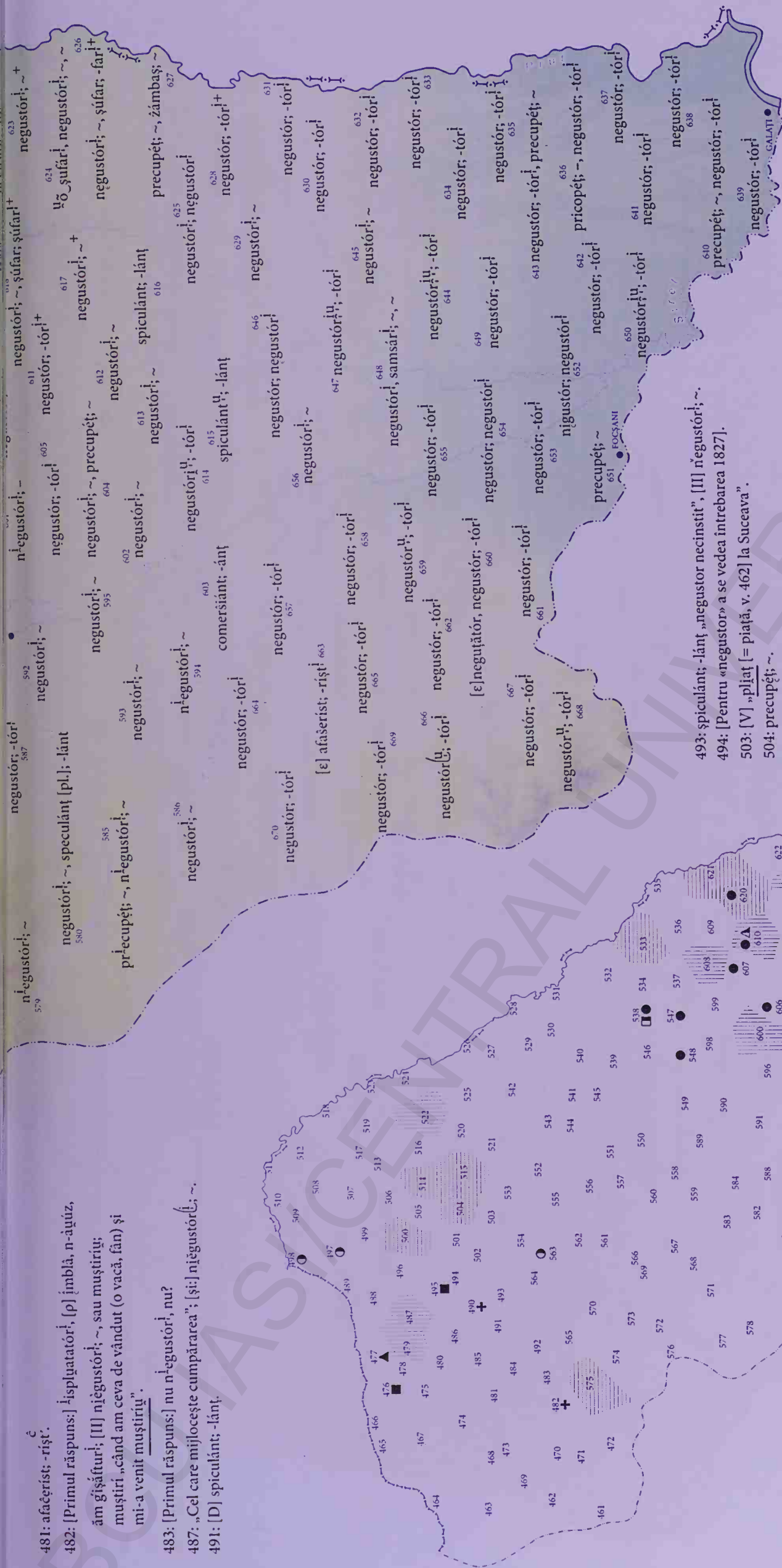
478: [V] ũsalatŕi: ~.

481: afačerist; -rișt'.

482: [Primul răspuns:] îsplyatatorî, [p] îmblă, n-ăuž, ăm gișăfturî; [II] niğustorî; ~, sau muștirî; muștirî „când am ceva de vândut (o vacă, fân) și mi-a venit muștirî”.

483: [Primul răspuns:] nu n'egustorî, nu?

487: „Cel care mijlocește cumpărarea”; [și:] niğustorî; ~.
491: [D] spiculânt; -lânt.

Termeni pentru „negustor”

- precupet (și var.)
- geambaș
- neguțător
- samsar
- șufăr (șufăr, sufăr)
- barășnic
- mecler
- mesit
- gheșefar (și var.)
- nereprezențați: „negustor” + alți termeni („speculant”, „afacerist”, „comerciant” etc.)

608: zămbaș; ~ „negustor de cai”.

610: șufărî; ~ „negustor de vite”, talalic; -liș „cel care pune la cale pe cel care vinde sau pe cel care cumpără; îi spune și mesit; -șiț”, zămbaș; ~ „[negustor] de cai”.

611: spiculânt; -lânt, zămbaș „negustor de cai”.

617: șufăr; -fărî „negustor de vite”.

618: „Negustor de vite, altădată” (2); sufăresc.

620: șufărî; ~ „negustor de cai de altădată”.

621: negustorî; -tôrî.

623: șufărî; șufărî „negustor de boi”, zămbaș; ~ di cai „negustor de cai”.

626: „De cai, boi” (2).

627: „La vite” (2), precupetî [pla.] „[vând] morcov, varză, ceapă”.

628: făcê spiculă.

CÂNTAR, pl. „balance”

[1836]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi zice la acela pe care îl folosește vânzătorul ca să vadă ce greutate are marfa?

cf. ALM 698; ALDM III 1567; ALF 108; AIS 272; ALMC 1785; ALA 167, 201; ALC

201, cf. 1147; ALCo 150; ALFC 236; ASLEF 749, cf. 753;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 53; Mar. III 775; Munt. Dobr. IV 580.

II. 464: [*] cîntăr; -tări, [H] vāhā; dva vabé, [I, I] vabá; vazí.

465: [H] vabá; dvi vazí, bílšē vabíu.

467: [H] vabá; dvi vazí; vabéj.

468: [II] cîntăr; -tări.

471: zēšimál, balánŭ sau cŭmpiní, [V] cîntăr cu botá pi ócá veé.

CCCLXXV

Denumiri deosebite pentru „cântar”

- balanŭ (palanŭ, palanŭie)
- terezie (terezea, tirigie)
- decimal (zecimal)
- cuŭit (cântar-cuŭit)

479: „Se mai spunea și décemal”.

484: [II] cîntăr; -tări.

492: „Mai mare” (1), palánŭ; pālănt.

493: [II] cîntăr; -tări.

499: [V] tirizii; -zii.

509: balánŭ; ~.

512: palánŭ; -lanŭ.

516: palánŭ; ~.

518: tirizii; -zii „cântar mic, până la 10 kg”.

519: [V] palánŭ; ~.

523: [V] balánŭ; -lanŭ.

564: palánŭ; pālănt.

570: cîntăr cu dirjé, dăšimál.

575: zēšimál; -máli „cântar mare”.

610: cerezá; cerezáli, dăšimál, -máli „cântar de la 50 de kg în sus”, balánŭ; -lanŭ „care are două tálŭiri, ári u o buámă dăsupra”.

621: cîntăr cuŭit „cântar [de mână] cu arc și cu un cârlig; cântărea până la 12 kg”.

623: cuŭit; -ŭit „cântar [de mână] cu un arc, cu un cârlig de care se agăța marfa”.

636: terezii; -zii.

637: [V] palánŭ; ~ „cântar de mână”.

641: „Cântar de pus în cui”.

642: [(1) – instrument pentru măsurat greutatea mai mari; (2) – instrument cu „tasuri” (v. i. 1838), pentru greutatea mai mici].

661: cîntări, palánŭ, decimáli, basculí [inf. a fost pădurar și a vândut lemne].

666: palánŭ; pālănt.

667: „Cel mic, de pe teigheá” (1).

668: [B] palánŭ; ~ [inf. i-a cerut copilului să aducă cântarul].

670: decimál, cîntar mai mare, [se folosea] la moară”.

TALGER (la cântar) „plateau (d'une balance)”

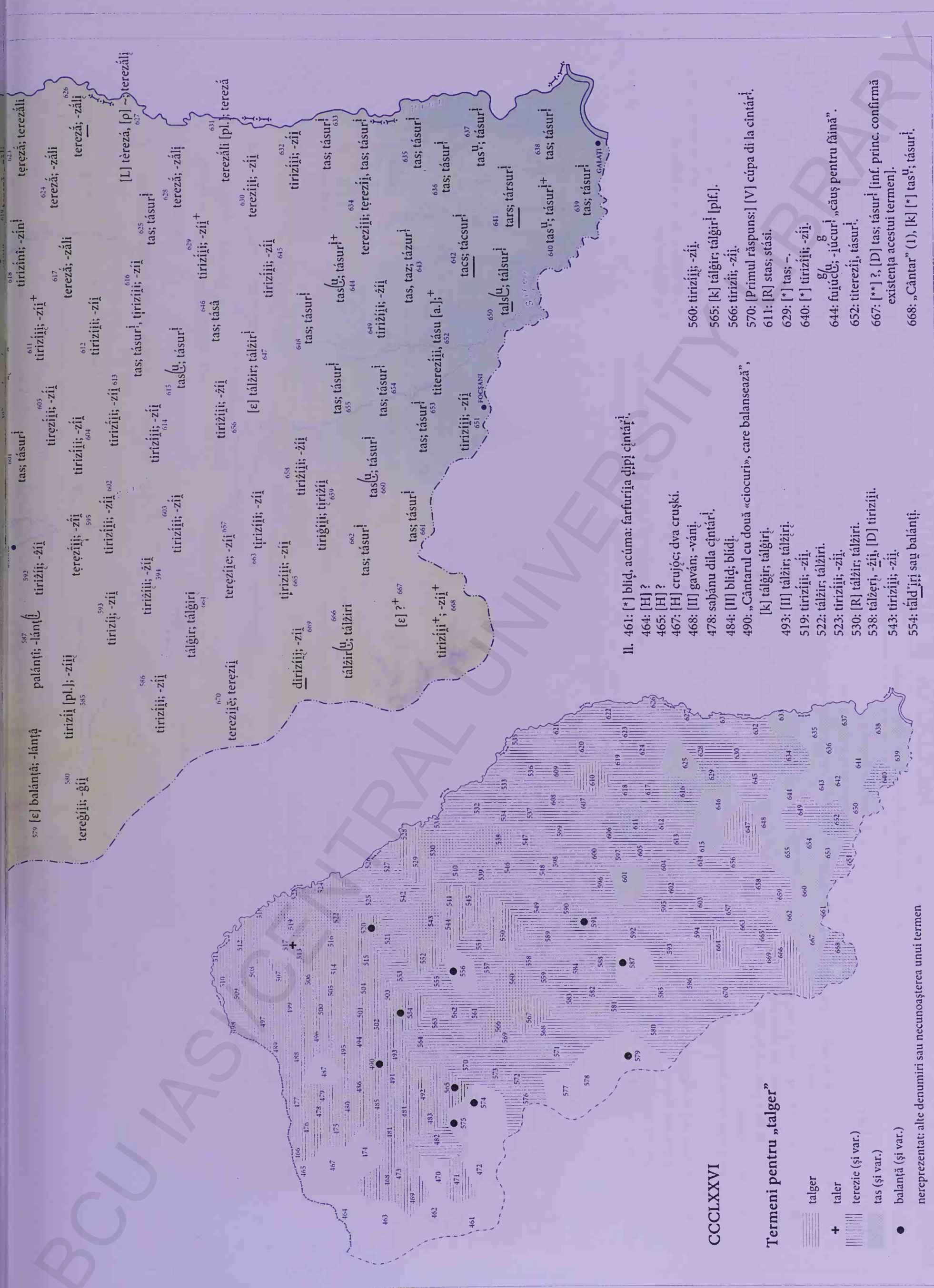
[1838]

1. [Întrebare indirectă] Cum spui la acela de la cântar în care pui marfa când vrei s-o cântărești?

ALM 699; AIS 272*;

NALR/ALRR: Olt. II 374; Mar. IV MN pl. LX; Ban. III 583; Munt. Dobr. IV 581.

CCCLXXVI

Termeni pentru „talger”

- talger
- + taler
- terezie (și var.)
- tas (și var.)
- balanță (și var.)

nereprezentat: alte denumiri sau necunoașterea unui termen

II. 461: [*] bliḍ, acuma: farfură dipi cîntărî.

- 464: [H] ?
- 465: [H] ?
- 467: [H] crujoc; dva crușkă.
- 468: [II] gaván; -váni.
- 478: saḥánu dila cîntărî.
- 484: [II] bliḍ; bliḍi.
- 490: „Cántarul cu două «ciocuri», care balansează”, [k] tálġir; tálġiri.
- 493: [II] tálġir; tálġiri.
- 519: tirizîi; -zîi.
- 522: tálġir; tálġiri.
- 523: tirizîi; -zîi.
- 530: [R] tálġir; tálġiri.
- 538: tálġerî; -zîi. [D] tirizîi.
- 543: tirizîi; -zîi.
- 554: tálġirî sau balánîi.

- 560: tirizîi; -zîi.
- 565: [k] tálġir; tálġirî [plf.].
- 566: tirizîi; -zîi.
- 570: [Primul răspuns:] [V] cûpa di la cîntărî.
- 611: [R] stas; stási.
- 629: [*] tas; -.
- 640: [*] tirizîi; -zîi.
- 644: fuḭucḭ; -iucurî g cásu pentru fáimă.
- 652: titerizîi, tásurî.
- 667: [**] ?, [D] tas; tásurî [inf. princ. confirmă existența acestui termen].
- 668: „Cántar” (I), [k] [*] tas^u; tásurî.

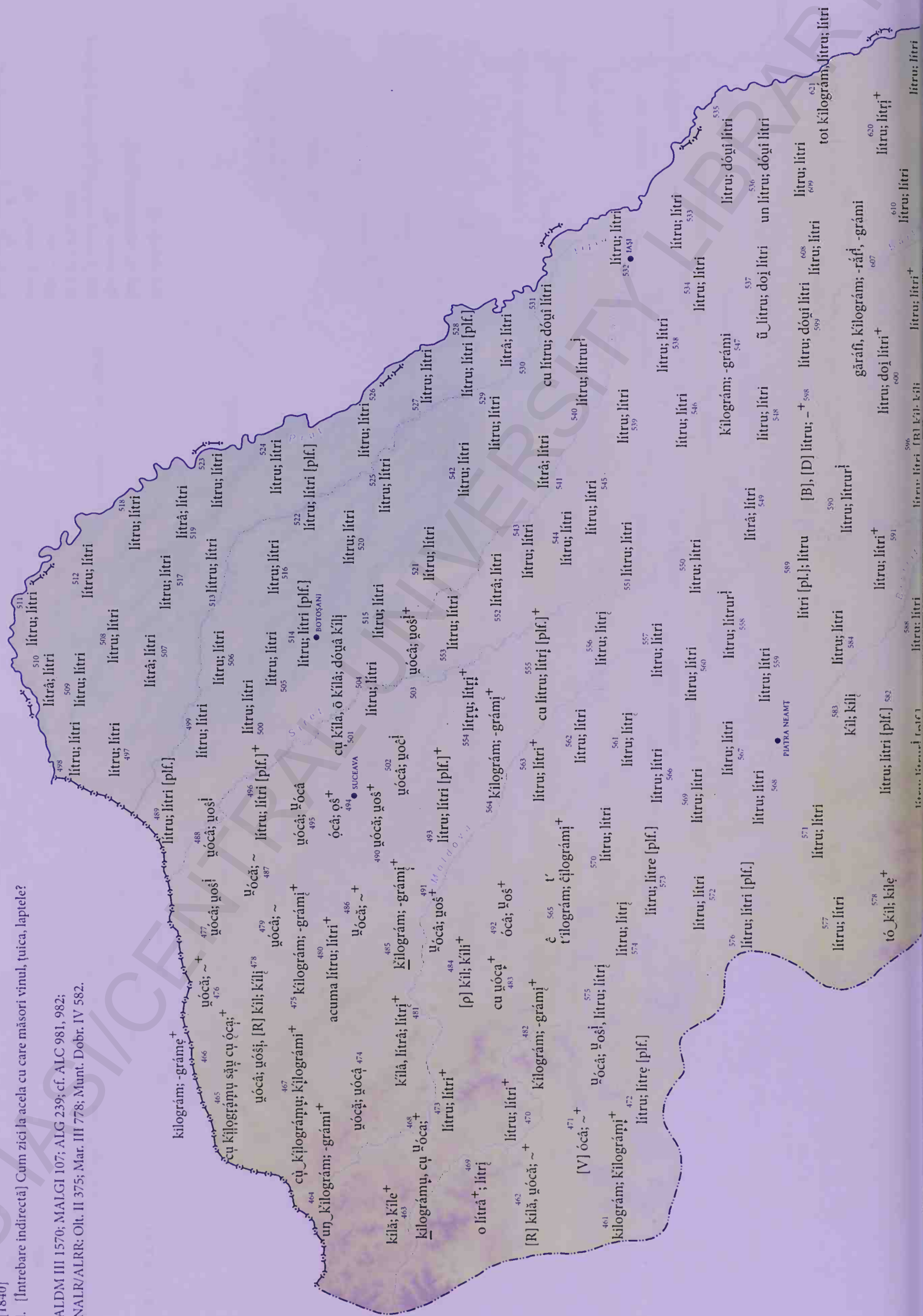
LITRU, pl. „litre”

[1840]

1. [Întrebare indirectă] Cum zici la acela cu care mășori vinul, tuica, laptele?

ALDM III 1570; MALGI 107; ALG 239; cf. ALC 981, 982;

NALR/ALRR: Olt. II 375; Mar. III 778; Munt. Dobr. IV 582.

II. 461: [V] uocă [pl.]; uocă.

462: dăși kile, sîdăs d'î kile, u o sută d'î kile,
[V] um_metâr.

463: [D] 'ocă, tot acă; 'okē.

464: [H] odnă kila; dvi kili, odnă ócu; dvi óti.

465: Kilogrami, dō_ōcî, [H] ódnō_ōkō, dvi óti, bílsē
vig; [și:] odnō kilogram, kila.

466: kílă; kili, uocă; ~.

467: [σ] ócă; dva ócă, [H] odnă óca; dvi óti; a mai
bílsē vîg.

468: Kilogrami, [ε] uóki, [k] uóćă, [II] uócă,
[R] kil; ~, kili.

469: o lîtră di raciu [= un] t'ilogram.

470: [V] uócă; u_ós „un litru și un sfert”.

471: litru; litri, kilogram; -grami.

473: uócă; uoc, uoca vét'î „e mai mare cu 100 de
grame”.

475: [D] [V] uócă; uócî „acum nu mai sunt”.

476: [R] kilogram; -grami.

480: [V] uócă; [două] uócă; [mai multe] uos.

481: „Un sfert” (2), litru, uócă; ~ „un kg și un
sfert”.

482: [V] uócî; ~, [II] [**] u_ostieclă
dî-on_ kilogram, [V] uoca lu Cúză.

483: [p] u_oca, două uócî.

484: [Primul răspuns:] cū sticla sâ măsîar-amú,

[V] uócă; uocă, [II] uócă; uócî, [R] kilogram;
-gramiă.

563: [*] t'ilogram; t'ilogrami, [D] și uócă, da puțin
la noi; uókî.

485: [*] [V] P'tîlă, [p] uócă; ~, dáci-î vórba d'î
líkiđ.

486: [R] litru; litri.

490: [R] kilogram; -grame.

491: [R] kilogram; -grami.

492: [R] litru, kilogram; litri, kilogrami.

493: [V] uócă; u_ós, [II] uócă; ~, u_ós,
[R] kilogram; -grami.

494: [V] óca lu cuza „avea mai mult de un litru”,
litră; litri „se zice la un sfert de litru [de vin
etc.]”.

496: [*] kilogram; -grami.

503: [k] uócă, [R] kilogram; -grame.

554: [*] kilogram, [σ] o kílă d'î láptî; [și] la cartofi
t' t'
?) to kílă; kili, [D] u o uócă d'î láptî nu sî

spunî; mă_ari máma u_ cîntár' cū [ε] pî u_ós,
555: [V] uocăuă, uocă; uócă „e cu un sfert mai
mare”; mai sî_și cîntár' pî u_ós amú.

630: [D] litru; litri.

631: [Curent se spune:] kilogrami.

641: [Probabil că inf. a văzut termenul (2) în Q].

643: [Cum se spune la școală?].

649: kilogram [curent întrebuințat], kili, kili.

650: [(1) = un litru], kilogram; -grami.

653: [Dar la școală cum îi zicea?] [p] litru; litri.

654: [D] litru; litri [plf.].

658: litri; litri „cană de un sfert de litru”; [și:] cop.

660: „Ar trebui [să se spună] litru”.

666: [(2) = un sfert de litru].

668: [Alte unități de măsură:] litra „= un sfert de
litru”, garafa „= o jumătate de litru”.

Pentru harta interpretativă, a se vedea secțiunea
de final a volumului, p. 417.

623: [R] kilogram; -grami.

625: [V] uoca [a.], [așa spune] băbărețu [!]

III.

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 605

ZAHĂR „sucre”
[1843]

1. [Întrebare indirectă] Cu ce se îndulcește ceaiul (e alb și îl cumperi de la cooperativă)?

ALR II s.n. 1136; ALRM II s.n. 951; ALM 339; ALDM III 1573; ALJA 1188; ASLEF 378;

ALD II 467; ALI 585;

NALR/ALRR: Olt. II 376; Mar. III 779; Munt. Dobr. IV 583; Ban. III 586; Criș. IV 848.

VICLEAN, pl. „rusé”

[1845]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici că este un om care știe să te tragă de limbă, să aștepte de la tine tot ce vrea, dar care nu-ți spune ce știe el?

ALM 139; ALDM III 1575; cf. ALMC 1533; ALFC 1179; ASLEF 434;
NALR/ALRR: Olt. II 377; Mar. III 783; Munt. Dobr. IV 584; Criș. IV 849.

- II. 461: ti iiscodéști 'i, [ʔ] [D] hícl'ian, tot cum
minșin 'l'ós, [D] hícléan; -clén'j „tot așa: care nu
vorbește drept, te-nșală cu ceva”; m-uo šeluít,
m-uo-nșalát, m-uo amázit, m-uo-mbázuát,
m-uo-ncurcát.
462: šáfir, šmék'ir, t'j šáferéšt 'j.
463: [Primul răspuns:] t'j iiscodéšt 'j.
464: [H] odján šmék'ir; dva ~, te vít'ijj tu brenjáj,
un'ie dvíssáie tu bréhnie.

- 465: [D] viclián sau hicián „care vrea să înșele pe altul, să scoată ceva fără bani, prin hiciénîi, așă nupmă”, [H] șmekér, șmekír; dva șmikéri, bilșe ~.
- 466: [Primul răspuns:] ar imblá núma dipî_șalát.
- 467: [D] hicián; hiciánî [=] puțurós, [H] hicián; dva ~; mai bilș ~, cíglián, viglién; -gliéni.
- 468: ... cări ti puáti tradá: vicléan [=] „rău di lucru, lîeniș”, ji- [k] vicléan; -clénî; [II] ?, ti iist titești.
- 469: hiciéan; hiciénî, [*] iscoditóri, hicián, K tîlanziú, Kîlanziú, hicián; -clénî.
- 470: [σ] fráler; ~.
- 471: „[Se spune] și la o vitá care fuge din locul de unde e priponitá”, nirușínát; -nát.
- 473: șmekír; șmekéri, [*] [D] zicián [=] lîeniș, cá nú vra sâ lúci.
- 474: [D] hicián; -clénî „care trage cărbuni la oala lui, nu prea-i place să muncească și vrea de plească”.
- 476: șmekír; șmekírî, nu vre sâ mușá, „umblá sâ înșele”.
- 477: șmekír; șmekírî, cări ti puáti scuáti din mînti.
- 479: șmekérán; -ránî, [D] hicián; -clénî.
- 480: ti spi^u onéázá, [D] hicián; -clénî „tot cam așa, care umblá numai să te scoată din mînti”.
- 481: cu două fêță.
- 482: [ρ] ti hîmfilțiázá iel [?], [**] [D] hicián [=] unî kúliú, Kîlanziú, Kîlanžestî [3].
- 483: [Primul răspuns:] iel ti iskit-estî [3].
- 484: [Primul răspuns:] ámblá cu p^u oșta, [II] șmekír; șmekírî, hicián; -clénî „om care nu vrea să lucreze”.
- 486: „Se zice mai ales la acel care trage chiulul la muncă”; [și:] șmekír.
- 490: jmécírî, spiculánî; hicián; -clénî „care trage chiulul la muncă”.
- 492: șmekír; șmekírî.
- 493: [ρ] ti hiscod-estî, ti hiskit-estî, [ε] hiskititóri, ~, [II] clivititóri; ~.
- 496: imformatóri; ~, [D] vicléan; -clénî „care-i răutacios, se mănâncă unul pe altul”.
- 499: [R] viclenós; -nós.

- 579: șirét; -rét
- 580: șirét; -rét
- [ε] istigatór, [k] șirét; -rét
- 587: iskititóri; ~
- 592: iskititóri; ~
- 593: iskititóri; ~
- 594: iskititóri; ~
- 595: iskititóri; ~
- 596: iskititóri; ~
- 597: iskititóri; ~
- 598: iskititóri; ~
- 599: iskititóri; ~
- 600: iskititóri; ~
- 601: iskititóri; ~
- 602: iskititóri; ~
- 603: iskititóri; ~
- 604: iskititóri; ~
- 605: iskititóri; ~
- 606: iskititóri; ~
- 607: iskititóri; ~
- 608: iskititóri; ~
- 609: iskititóri; ~
- 610: iskititóri; ~
- 611: iskititóri; ~
- 612: iskititóri; ~
- 613: iskititóri; ~
- 614: iskititóri; ~
- 615: iskititóri; ~
- 616: iskititóri; ~
- 617: iskititóri; ~
- 618: iskititóri; ~
- 619: iskititóri; ~
- 620: iskititóri; ~
- 621: iskititóri; ~
- 622: iskititóri; ~
- 623: iskititóri; ~
- 624: iskititóri; ~
- 625: iskititóri; ~
- 626: iskititóri; ~
- 627: iskititóri; ~
- 628: iskititóri; ~
- 629: iskititóri; ~
- 630: iskititóri; ~
- 631: iskititóri; ~
- 632: iskititóri; ~
- 633: iskititóri; ~
- 634: iskititóri; ~
- 635: iskititóri; ~
- 636: iskititóri; ~
- 637: iskititóri; ~
- 638: iskititóri; ~
- 639: iskititóri; ~
- 640: iskititóri; ~
- 641: iskititóri; ~
- 642: iskititóri; ~
- 643: iskititóri; ~
- 644: iskititóri; ~
- 645: iskititóri; ~
- 646: iskititóri; ~
- 647: iskititóri; ~
- 648: iskititóri; ~
- 649: iskititóri; ~
- 650: iskititóri; ~
- 651: iskititóri; ~
- 652: iskititóri; ~
- 653: iskititóri; ~
- 654: iskititóri; ~
- 655: iskititóri; ~
- 656: iskititóri; ~
- 657: iskititóri; ~
- 658: iskititóri; ~
- 659: iskititóri; ~
- 660: iskititóri; ~
- 661: iskititóri; ~
- 662: iskititóri; ~
- 663: iskititóri; ~
- 664: iskititóri; ~
- 665: iskititóri; ~
- 666: iskititóri; ~
- 667: iskititóri; ~
- 668: iskititóri; ~
- 669: iskititóri; ~
- 670: iskititóri; ~
- 671: iskititóri; ~
- 672: iskititóri; ~
- 673: iskititóri; ~
- 674: iskititóri; ~
- 675: iskititóri; ~
- 676: iskititóri; ~
- 677: iskititóri; ~
- 678: iskititóri; ~
- 679: iskititóri; ~
- 680: iskititóri; ~
- 681: iskititóri; ~
- 682: iskititóri; ~
- 683: iskititóri; ~
- 684: iskititóri; ~
- 685: iskititóri; ~
- 686: iskititóri; ~
- 687: iskititóri; ~
- 688: iskititóri; ~
- 689: iskititóri; ~
- 690: iskititóri; ~
- 691: iskititóri; ~
- 692: iskititóri; ~
- 693: iskititóri; ~
- 694: iskititóri; ~
- 695: iskititóri; ~
- 696: iskititóri; ~
- 697: iskititóri; ~
- 698: iskititóri; ~
- 699: iskititóri; ~
- 700: iskititóri; ~
- 701: iskititóri; ~
- 702: iskititóri; ~
- 703: iskititóri; ~
- 704: iskititóri; ~
- 705: iskititóri; ~
- 706: iskititóri; ~
- 707: iskititóri; ~
- 708: iskititóri; ~
- 709: iskititóri; ~
- 710: iskititóri; ~
- 711: iskititóri; ~
- 712: iskititóri; ~
- 713: iskititóri; ~
- 714: iskititóri; ~
- 715: iskititóri; ~
- 716: iskititóri; ~
- 717: iskititóri; ~
- 718: iskititóri; ~
- 719: iskititóri; ~
- 720: iskititóri; ~
- 721: iskititóri; ~
- 722: iskititóri; ~
- 723: iskititóri; ~
- 724: iskititóri; ~
- 725: iskititóri; ~
- 726: iskititóri; ~
- 727: iskititóri; ~
- 728: iskititóri; ~
- 729: iskititóri; ~
- 730: iskititóri; ~
- 731: iskititóri; ~
- 732: iskititóri; ~
- 733: iskititóri; ~
- 734: iskititóri; ~
- 735: iskititóri; ~
- 736: iskititóri; ~
- 737: iskititóri; ~
- 738: iskititóri; ~
- 739: iskititóri; ~
- 740: iskititóri; ~
- 741: iskititóri; ~
- 742: iskititóri; ~
- 743: iskititóri; ~
- 744: iskititóri; ~
- 745: iskititóri; ~
- 746: iskititóri; ~
- 747: iskititóri; ~
- 748: iskititóri; ~
- 749: iskititóri; ~
- 750: iskititóri; ~
- 751: iskititóri; ~
- 752: iskititóri; ~
- 753: iskititóri; ~
- 754: iskititóri; ~
- 755: iskititóri; ~
- 756: iskititóri; ~
- 757: iskititóri; ~
- 758: iskititóri; ~
- 759: iskititóri; ~
- 760: iskititóri; ~
- 761: iskititóri; ~
- 762: iskititóri; ~
- 763: iskititóri; ~
- 764: iskititóri; ~
- 765: iskititóri; ~
- 766: iskititóri; ~
- 767: iskititóri; ~
- 768: iskititóri; ~
- 769: iskititóri; ~
- 770: iskititóri; ~
- 771: iskititóri; ~
- 772: iskititóri; ~
- 773: iskititóri; ~
- 774: iskititóri; ~
- 775: iskititóri; ~
- 776: iskititóri; ~
- 777: iskititóri; ~
- 778: iskititóri; ~
- 779: iskititóri; ~
- 780: iskititóri; ~
- 781: iskititóri; ~
- 782: iskititóri; ~
- 783: iskititóri; ~
- 784: iskititóri; ~
- 785: iskititóri; ~
- 786: iskititóri; ~
- 787: iskititóri; ~
- 788: iskititóri; ~
- 789: iskititóri; ~
- 790: iskititóri; ~
- 791: iskititóri; ~
- 792: iskititóri; ~
- 793: iskititóri; ~
- 794: iskititóri; ~
- 795: iskititóri; ~
- 796: iskititóri; ~
- 797: iskititóri; ~
- 798: iskititóri; ~
- 799: iskititóri; ~
- 800: iskititóri; ~

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 607

TUTUN „tabac”

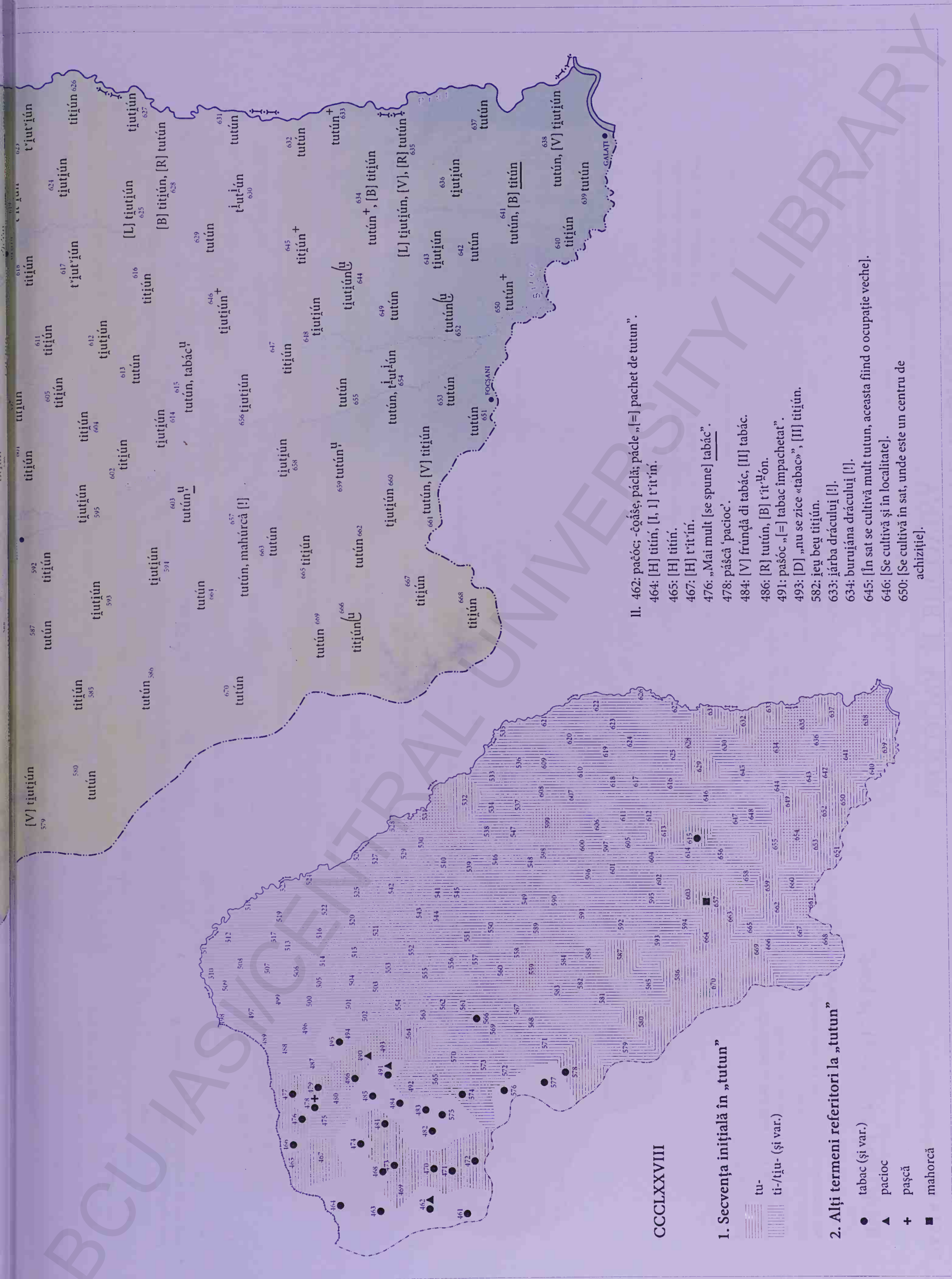
[1851]

1. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la buruiana pe care oamenii, după ce o taie, o fumează (duhănesc)?

ALR II s.n. 1144; ALRM II s.n. 964; ALM 105; ALDM 1581; ALF 1274; AIS 758; AIL 1024;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 54; Mar. IV MN pl. LX; Ban. III 588;
Munt. Dobr. IV MN p. 265-266.

CCCLXXXVIII

1. Secvența inițială în „tutun”

- tu-
- ti-/tiu- (și var.)

2. Alți termeni referitori la „tutun”

- tabac (și var.)
- ▲ pacioc
- + pașcă
- mahorcă

II. 462: pacóc; -côșeș, pácłă; pácłe „[=] pachet de tutun”.

464: [H] titiń, [I, I] t'it'ín.

465: [H] titiń.

467: [H] t'it'ín.

476: „Mai mult [se spune] tabác”.

478: pácłă 'pacioc'.

484: [V] frúnđă di tabác, [II] tabác.

486: [R] tutún, [B] t'it'ón.

491: pašóc „[=] tabac împachetat”.

493: [D] „nu se zice «tabac», [II] titiún.

582: ieų beų titiún.

633: iarba drácului [?].

634: buruiána drácului [?].

645: [În sat se cultivă mult tutun, aceasta fiind o ocupație veche].

646: [Se cultivă și în localitate].

650: [Se cultivă în sat, unde este un centru de achiziție].

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 608

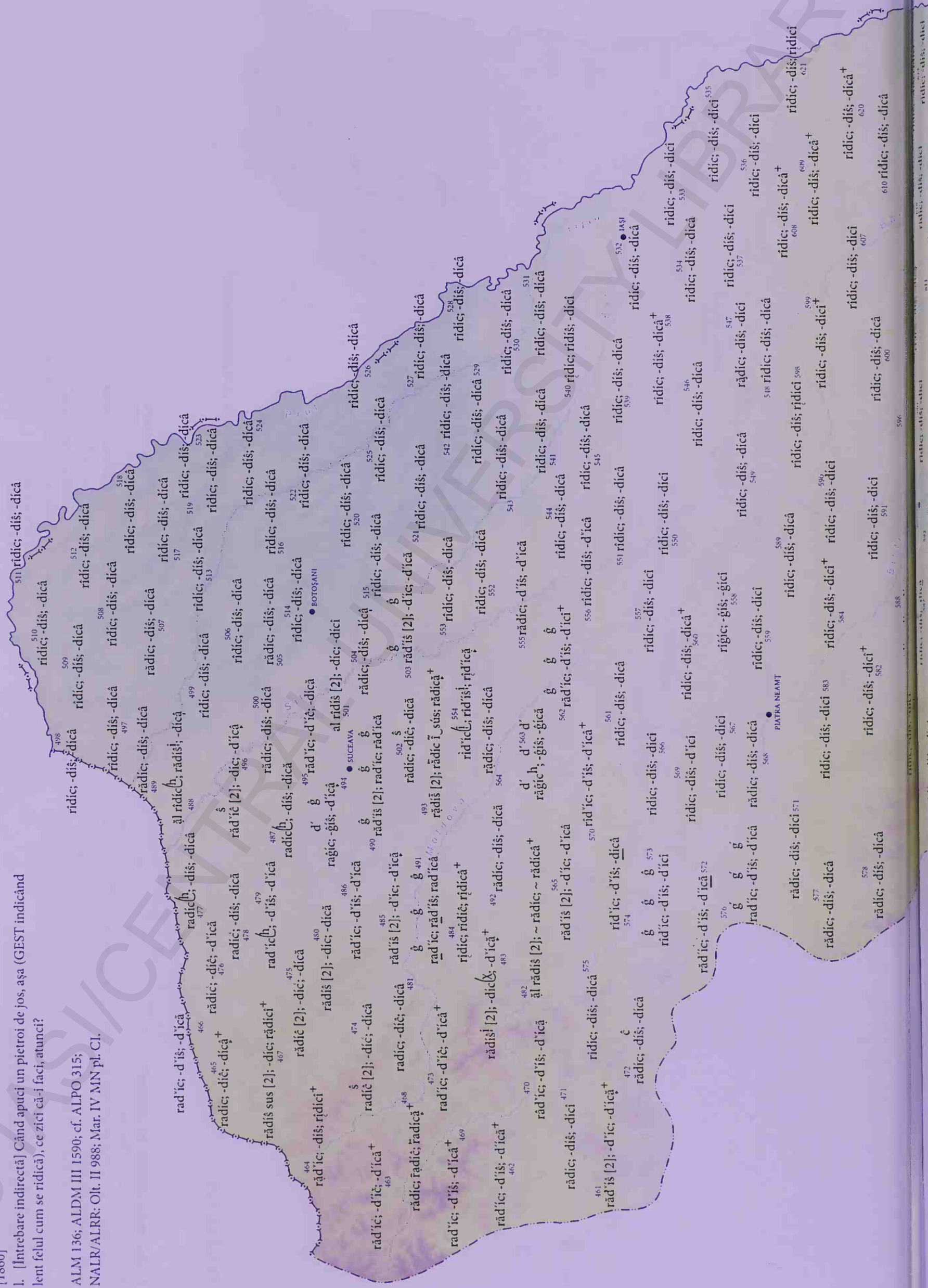
RIDIC (ind. prez. 1-3) „je lève”

[1860]

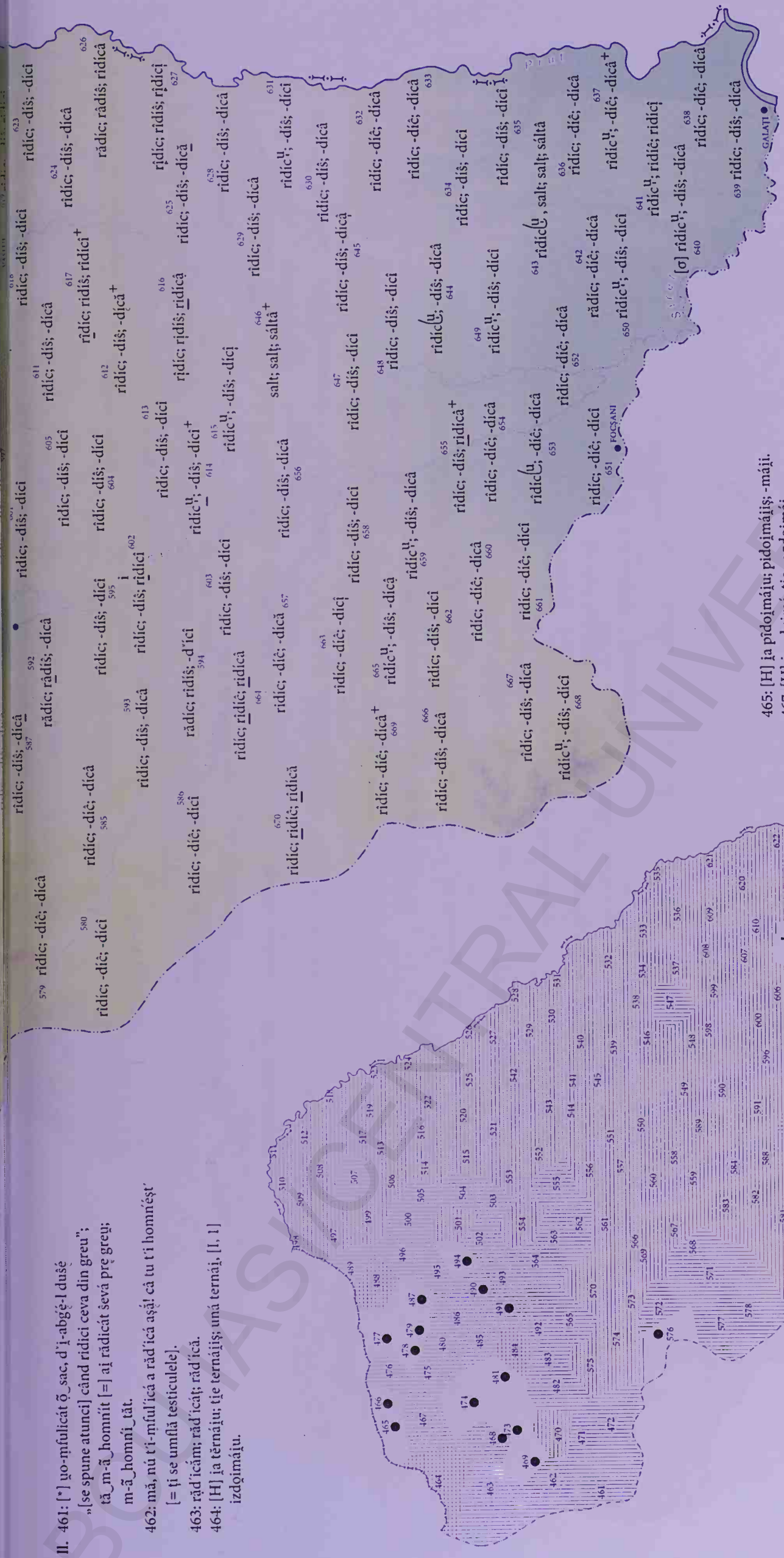
1. [Întrebare indirectă] Când apuci un pietroi de jos, așa (GEST indicând lent felul cum se ridică), ce zici că-i faci, atunci?

ALM 136; ALDM III 1590; cf. ALPO 315;

NALR/ALRR: Olt. II 988; Mar. IV MN pl. CI.

II. 461: [*] ʋo-mfulicăt ȝ_sac, d'î-abgê-l duşê
 „[se spune atunci] când ridici ceva greu”;
 tă_m-ă_homnîit [=] ai rădicăt şevă prę greų;
 m-ă_homnî_tăt.
 462: mǎ, nǔ t'î-mful'icǎ a răd'icǎ aşǎ! cǎ tu t'î homn'êşt'
 [= Ți se umflǎ testiculele].
 463: răd'icǎm; răd'icǎ; răd'icǎ.
 464: [H] ȝa tǎrnǎi: tȝe tǎrnǎiȝ; unǎ tǎrnǎi, [l, l]
 izdoimǎi.

CCCLXXIX

Silaba inițială în „ridic”

- ||||| ră- (și var.)
- ra- (și var.)
- ==== ri-/rǎ- (și var.)
- + ri-
- nereprezentat: alți termeni

465: [H] ȝa pidoimǎi; pidoimǎiȝ; -mǎi.

467: [H] ȝa zdȝimǎ; tȝe ~; zdoimǎi.

468: [II] rǎdic; -dic; -dicǎ.

469: [*] rǎdic; rǎdiȝ; -d'icǎ.

473: [*] ȝmfuliê [2], cǎnd ridici ceva greu”.

482: [*] [D] m-am ȝmful'icăt la sac [=] ti

ȝopint'êşt' ȝ-așǎ; [D] ti homn'êşt' [=] ȝi

rǎd'icǎ, prę mult „și nu-ȝi mai vine bine pe urmǎ;

capeȝi așǎ o durere, ceva”.

b

483: [D] ti homn'êşt' ȝi [2] aşǎ; [dar ce inseamnǎ?] pȝi

[e] ȝo fȝrtǎ, di rădicǎt, ȝ-o gre'utǎȝi, tȝi-ȝpint'êşt' ȝi.

484: [II] rǎdic; -dic; -dicǎ.

493: [II] răd'ic; -diȝ; -dicǎ.

538: rǎdicǎm; rǎdicǎȝ; rǎdicǎ.

560: rǎdicǎm; rǎdicǎȝ; rǎdicǎ.

ȝ ȝ ȝ

562: răd'icǎm; răd'icǎȝ; răd'icǎ.

570: rǎd'icǎm; rǎd'icǎȝ; rǎd'icǎ.

582: rǎdicǎm; rǎdicǎȝ; rǎdicǎ.

584: rǎdicǎm; rǎdicǎȝ; rǎdicǎ.

599: rǎdicǎm; rǎdicǎȝ; rǎdicǎ.

608: rǎdicǎm; rǎdicǎȝ; rǎdicǎ.

609: rǎdicǎm; rǎdicǎȝ; rǎdicǎ.

612: rǎdicǎm; rǎdicǎȝ; rǎdicǎ.

614: rǎdicǎm; -cǎȝ, ȝo rǎdic ȝm_mini.

617: rǎdicǎm; rǎdicǎȝ; rǎdicǎ.

620: rǎdicǎm; rǎdicǎȝ; rǎdicǎ.

637: rǎdicǎm; rǎdicǎȝ; rǎdicǎ.

646: sǎltǎm; sǎltǎȝ; sǎltǎ, [*] salt [6].

655: rǎdicǎm; rǎdicǎȝ; rǎdicǎ.

669: rǎdicǎm; rǎdicǎȝ; rǎdicǎ.

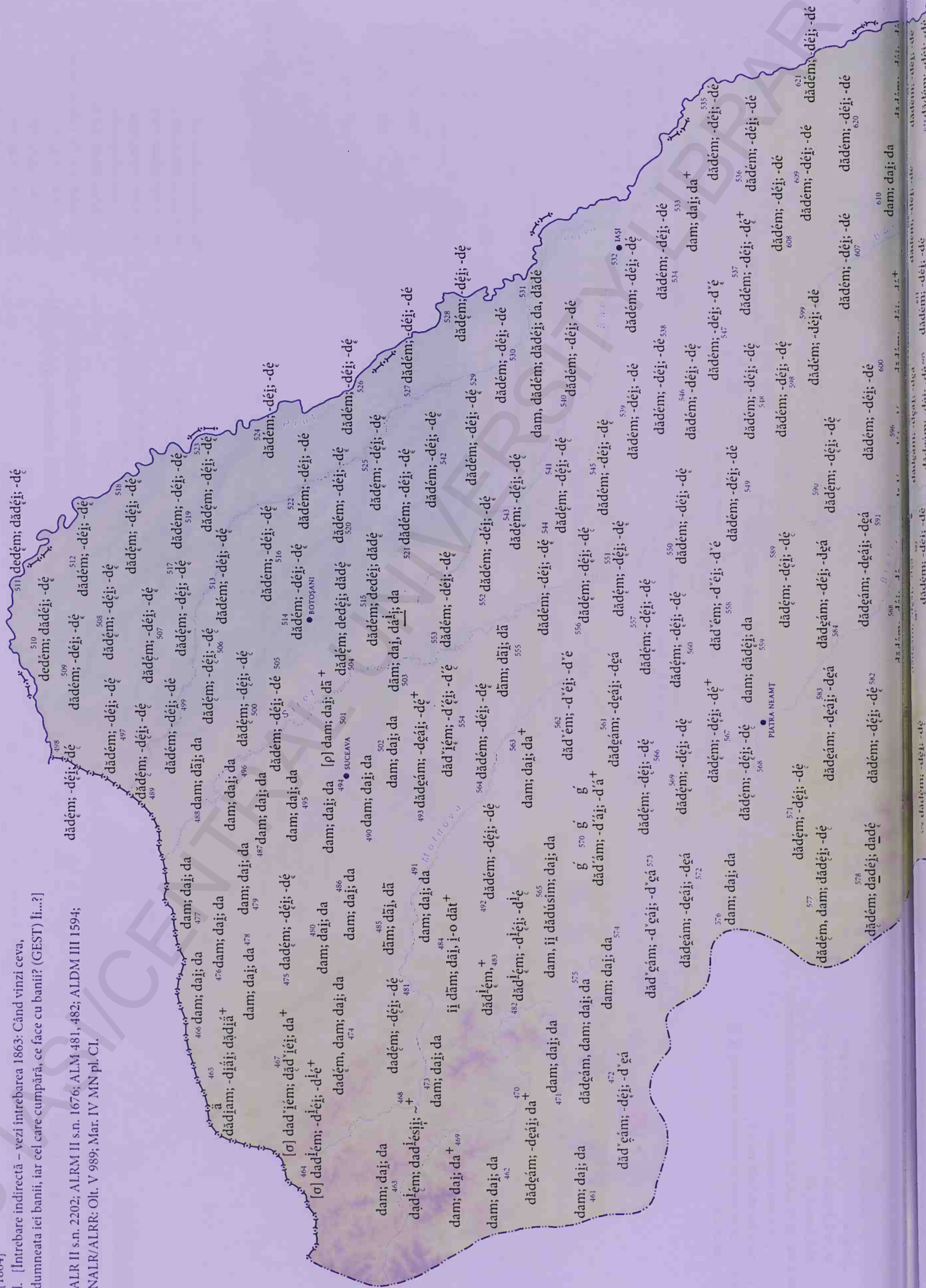
III. Sub II s-au dat și formele pentru pers. [4] - [6],
 obținute spontan în timpul anchetelor.

DĂDEAM (imperf. 1-3) „je donnais”

[1864]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1863: Când vinzi ceva, dumneata iei banii, iar cel care cumpără, ce face cu banii? (GEST) fi...?]

ALRM II s.n. 2202; ALRM II s.n. 1676; ALM 481, 482; ALDM III 1594;
NALR/ALRR: Olt. V 989; Mar. IV MN pl. CI.

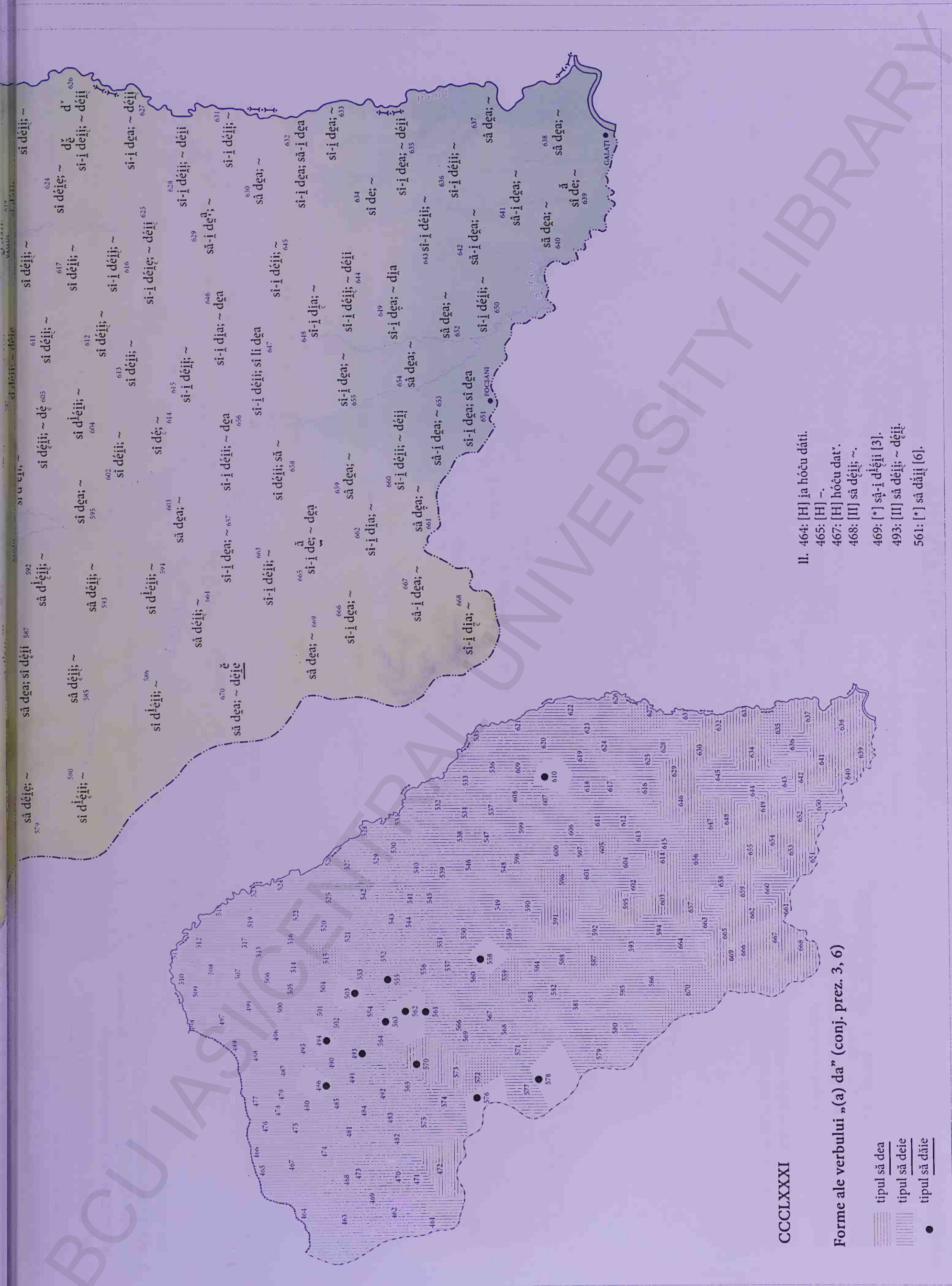
SĂ DAU (conj. prez. 3, 6) „que je donne”

[1868]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1863: Când vinzi ceva, dumneata ici banii, iar cel care cumpără, ce face cu banii? (GEST) fi....?]

ALR II s.n. 2208; ALRM II s.n. 1682; ALDM III 1598; AIS 1692; ALG 230, 231;
NALR/ALRR: Olt. V 990; Mar. IV MIN pl. CI; Ban. IV 734.

CCCLXXXI

Forme ale verbului „(a) da” (conj. prez. 3, 6)

- tipul să dea
- tipul să deie
- tipul să dăie

- II. 464: [H] ia hócú dáci.
- 465: [H] ~.
- 467: [H] hócú dat'.
- 468: [III] sã dëi; ~.
- 469: [*] sã-i d'ëi [3].
- 493: [III] sã dëi; ~ dëi.
- 561: [*] sã dăi [6].

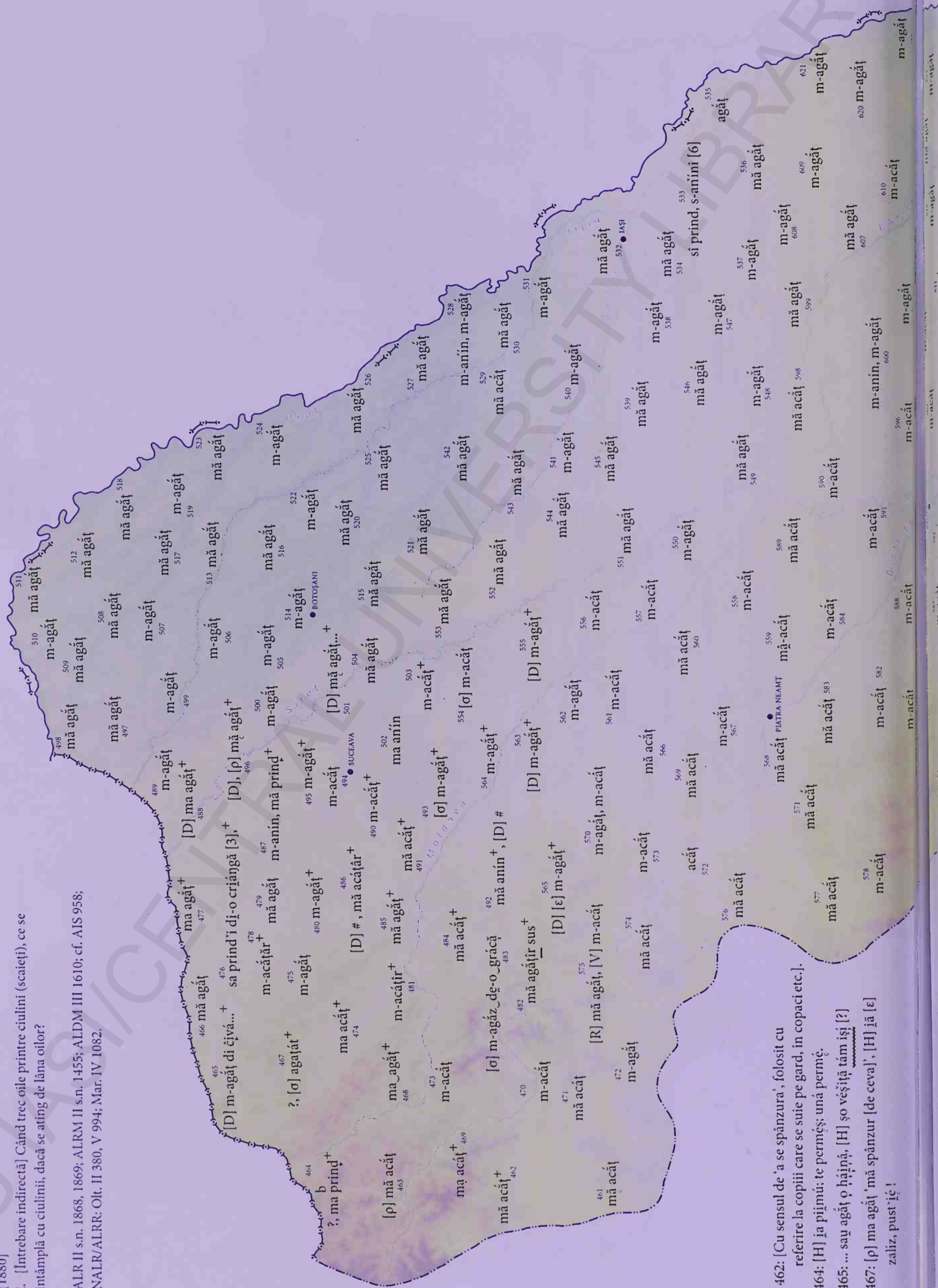
MĂ AGĂȚ (ind. prez. 1) „je m'agrippe”

[1880]

L. I. [Întrebare indirectă] Când trec oile printre ciulini (scalei), ce se întâmplă cu ciulinii, dacă se ating de lâna oilor?

ALR II s.n. 1868, 1869; ALRM II s.n. 1455; ALDM III 1610; cf. AIS 958;

NALR/ALRR: Olt. II 380, V 994; Mar. IV 1082.

II. 462: [Cu sensul de 'a se spânzura', folosit cu referire la copiii care se suie pe gard, în copaci etc.].

464: [H] ia piimú; te permés; uná permé.

465: ... sau agăţ o hăină, [H] şo veshiţă tam işi [?]

467: [p] ma agăt 'mă spânzur [de ceva]', [H] iă [ε]
zaliz, pust'ie!

468: „Un copil de o cracă”, [II] m-agă, ma prind.

469: [*] m-am a^ˈnă_ˈ di_ˈ cu_ˈiu_ˈ șă_ˈlă.

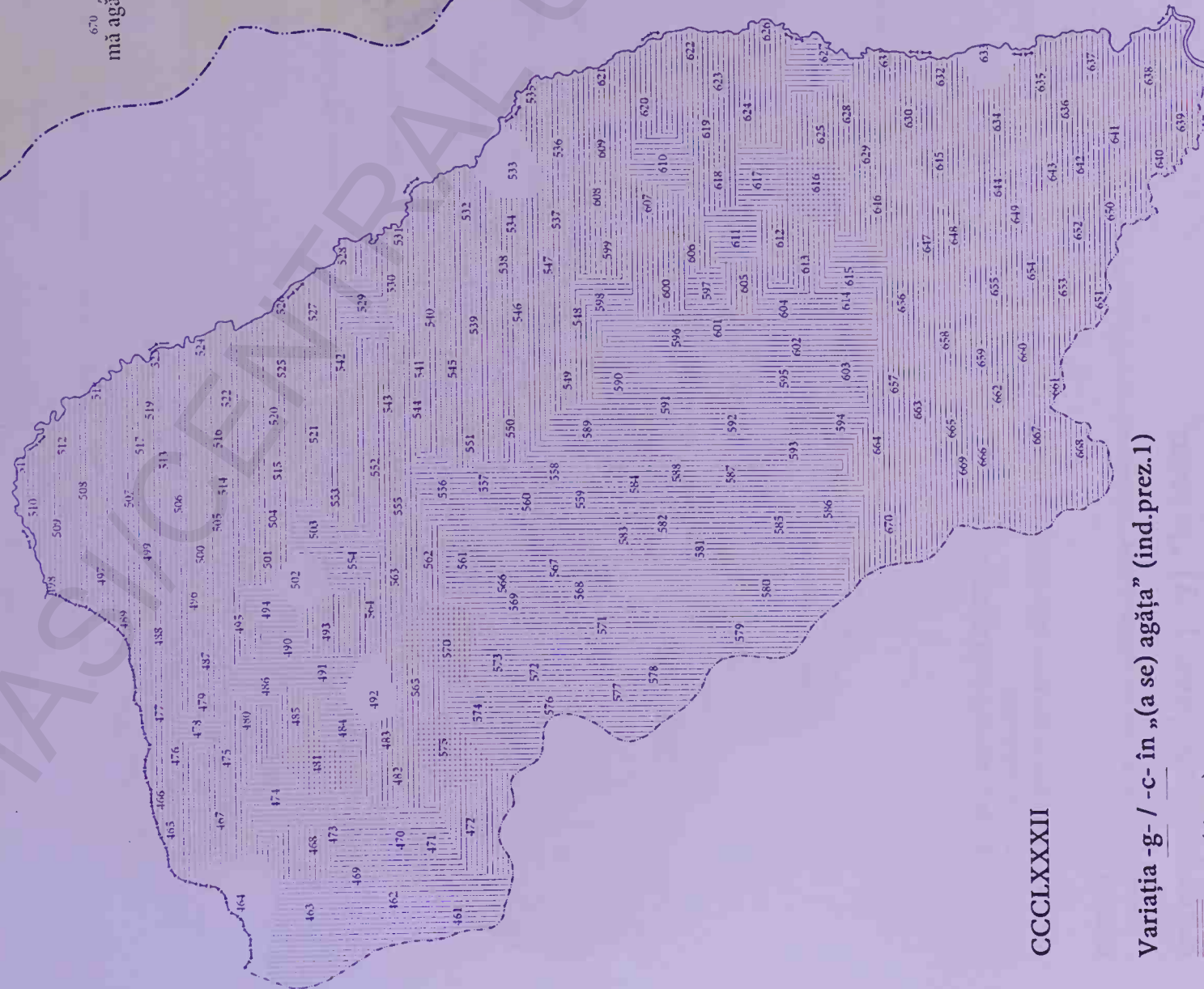
474: „Când te prinzi de o trăsură, de un gard etc.”.

476: s-a¹n¹ă, [D] „s-agă¹tă nu se zice în sat”.

477: „Cu mâna de o cracă”.

478: „Copilul de o cracă”:

480: „Un copil de o cracă”:

CCCLXXXII

Variația g- / -c- în „(a se) agăța” (ind.prez.1)

agăț (și var.)

acăț (și var.)

nerepresentat: alți termeni

481: „De o creangă de copac”, [D] ma agăț „de un gard, de un pom, pi căsă”.

482: „Un copil de un pom, ceva” :

484: [II] m-acăt „mă prind de o creangă”.

485: [σ] s-^u-o agaťat' „s-a prins cu mâna de o creangă: [si:] s-a spânzurat”.

486: „Mă sui într-un copac, când nu ar trebui să
mă sui [se zice de un copil care se suie fără
treabă; sens peiorativ]”.

487: [σ] ma agăţ „mă prind de ceva: de o creangă,
de o căruţă”.

488: [Primul răspuns:] *să prind di lina uoii, [p] m-am aninat [perf.c.] „în ceva: într-un gâte]etc.”.*

490: „Un băiat de o creangă”.

491: „Mă prind de ceva”.

492: „Mă leg de cineva”; du-ti și ti-anină di-o
cracă!

493: „Un băiat de o cracă”, [II] mă an’ în „fără
voie”, [p] mă agăt, mă prind: ăi ti-agăt di

míní? âi ti lež di míní? âi ti prind di míní?

495: „De o cracă”.

496: „În gard sau în ceva”.

501: ... di cărúți, ma agăț di-o criângă.

503: „Un băiat de o cracă”.

555: „Când se dă huța un copil de-o creangă”:

563: „Mă prind de ceva, de un lucru” .

564: „[Se spune] despre un copil care se prinde cu mâinile de o cracă”.

565: „Când se suie [cineva] prin pomi, se prinde de o cracă”.

616: mă acăţ [pronunție semnalată cu altă ocazie].

628: [Primul răspuns:] mă agăți [3] (gardul).

635: [Și:] mă agăț.

RĂMÂN (ind. prez. 1-3) „je reste”

[1892]

I. [Intrebare indirectă] Sunt doi oameni în casă; după un timp, dacă unul pleacă, celălalt...?

ALR II s.n. 1938-1940; ALRM II s.n. 1510-1512; ALM 493, 494; ALDM III 1622;
ALF 519; AIS 1594; ALPO 469;
NALR/ALRR; Olt. V 999; Mar. IV 1110; Ban. IV 740.

VREAM (imperf. 1–3), „je voulais”
[1916]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1915: Dacă omul poate să facă un lucru și totuși nu-l face, de ce zici că nu-l face?]

ALR II s.n. 2182-2184; ALM chest. 2360; ALDM III 1646; AIS

1110, 1694, 1699;

NALR/ALRR: Olt. V 1012; Mar. V MN pl. CIV.

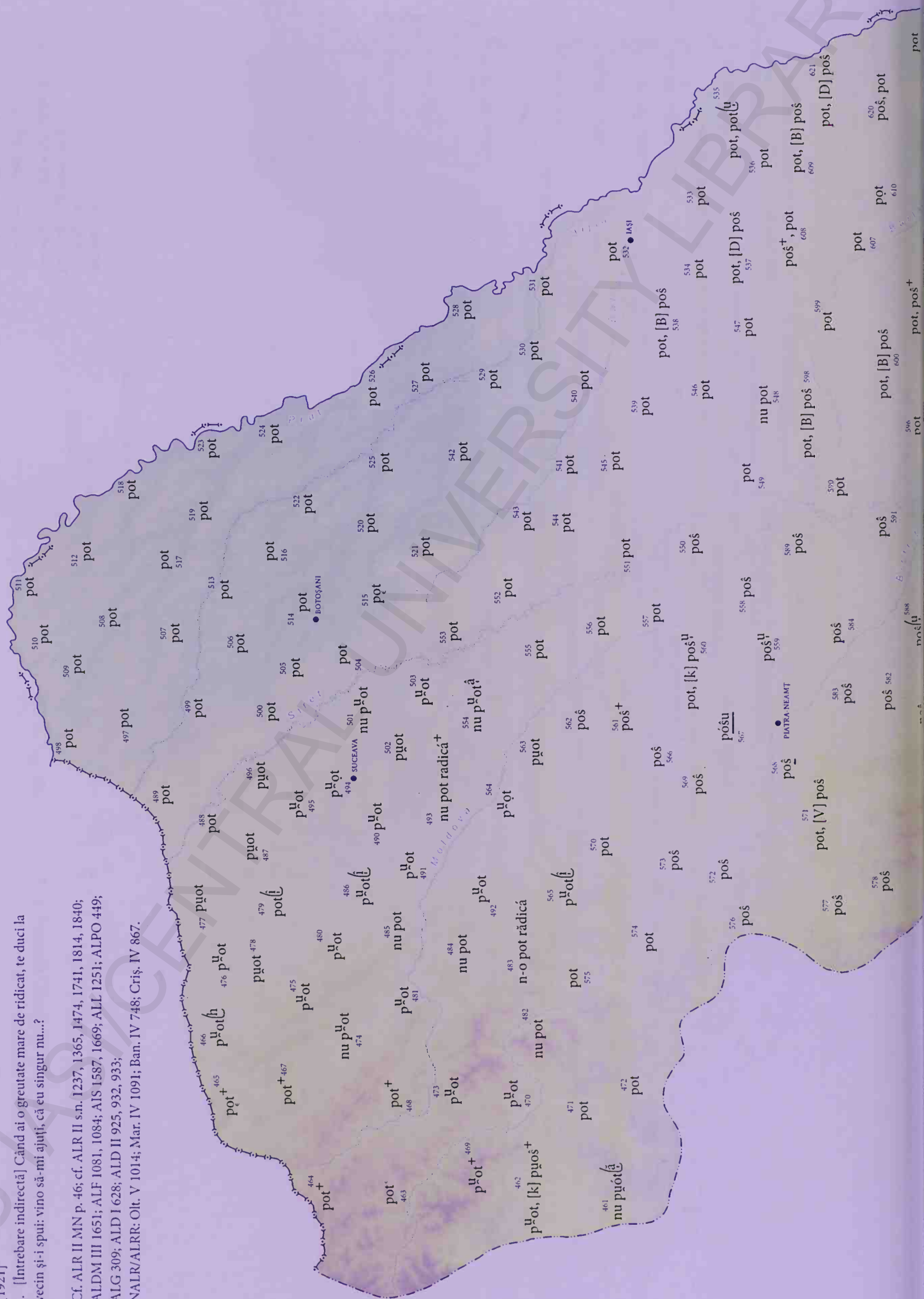

POT (ind. prez. 1) „je peux”

[1921]

1. [Întrebare indirectă] Când ai o greutate mare de ridicat, te duci la vecin și-i spui: vino să-mi ajuti, că eu singur nu...?

Cf. ALR II MN p. 46; cf. ALR II s.n. 1237, 1365, 1474, 1741, 1814, 1840;
ALDM III 1651; ALF 1081, 1084; AIS 1587, 1669; ALL 1251; ALPO 449;
ALG 309; ALD I 628; ALD II 925, 932, 933;
NALR/ALRR: Olt. V 1014; Mar. IV 1091; Ban. IV 748; Criş. IV 867.

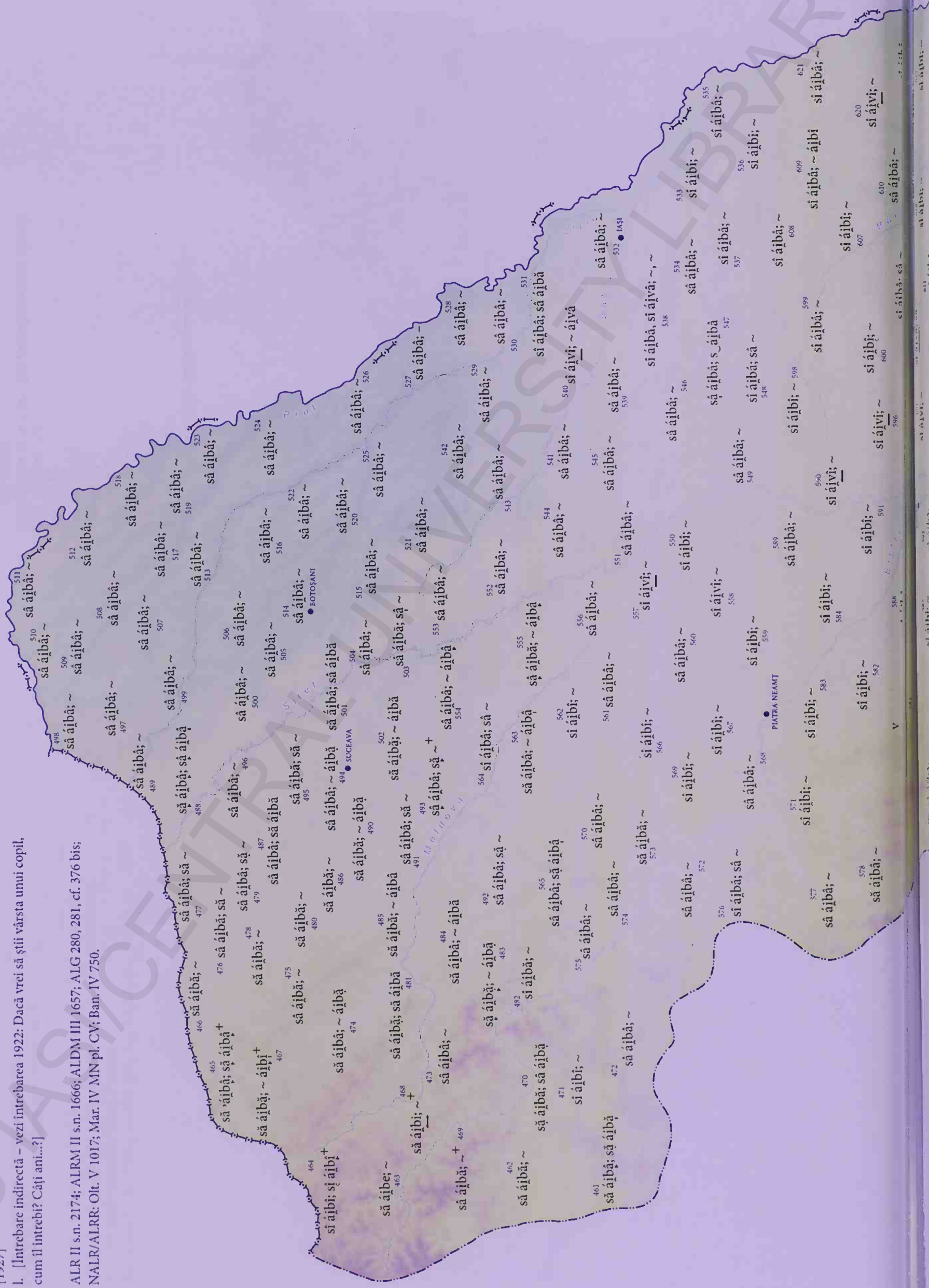

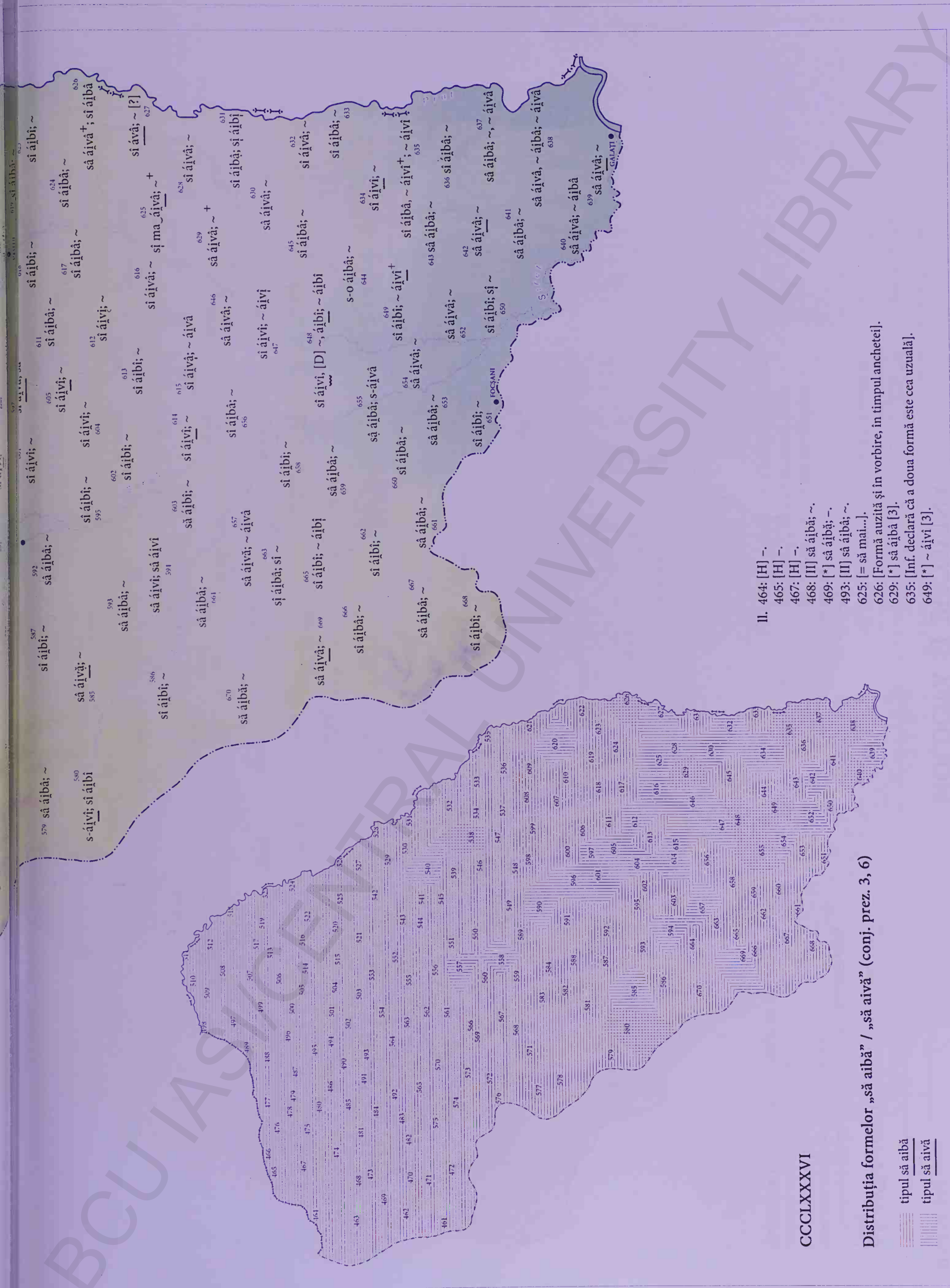
SĂ AM (conj. prez. 3, 6) »que j'aie»

[1927]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1922: Dacă vrei să știi vârsta unui copil, cum îl întrebi? Câți ani...?]

ALR II s.n. 2174; ALRM II s.n. 1666; ALDM III 1657; ALG 280, 281, cf. 376 bis;
NALR/ALRR: Olt. V 1017; Mar. IV MN pl. CV; Ban. IV 750.

CCCLXXXVI

Distribuția formelor „să aibă” / „să aivă” (conj. prez. 3, 6)

- tipul să aibă
- tipul să aivă

- II. 464: [H] ~
465: [H] ~
467: [H] ~
468: [II] să aibă; ~
469: [*] să aibă; ~
493: [II] să aibă; ~
625: [= să mai...].
626: [Formă auzită și în vorbire, în timpul anchetei].
629: [*] să aibă [3].
635: [Inf. declară că a doua formă este cea uzuală].
649: [*] ~ aivă [3].

AŞ AVEA (cond. prez. I) „j'aurais”

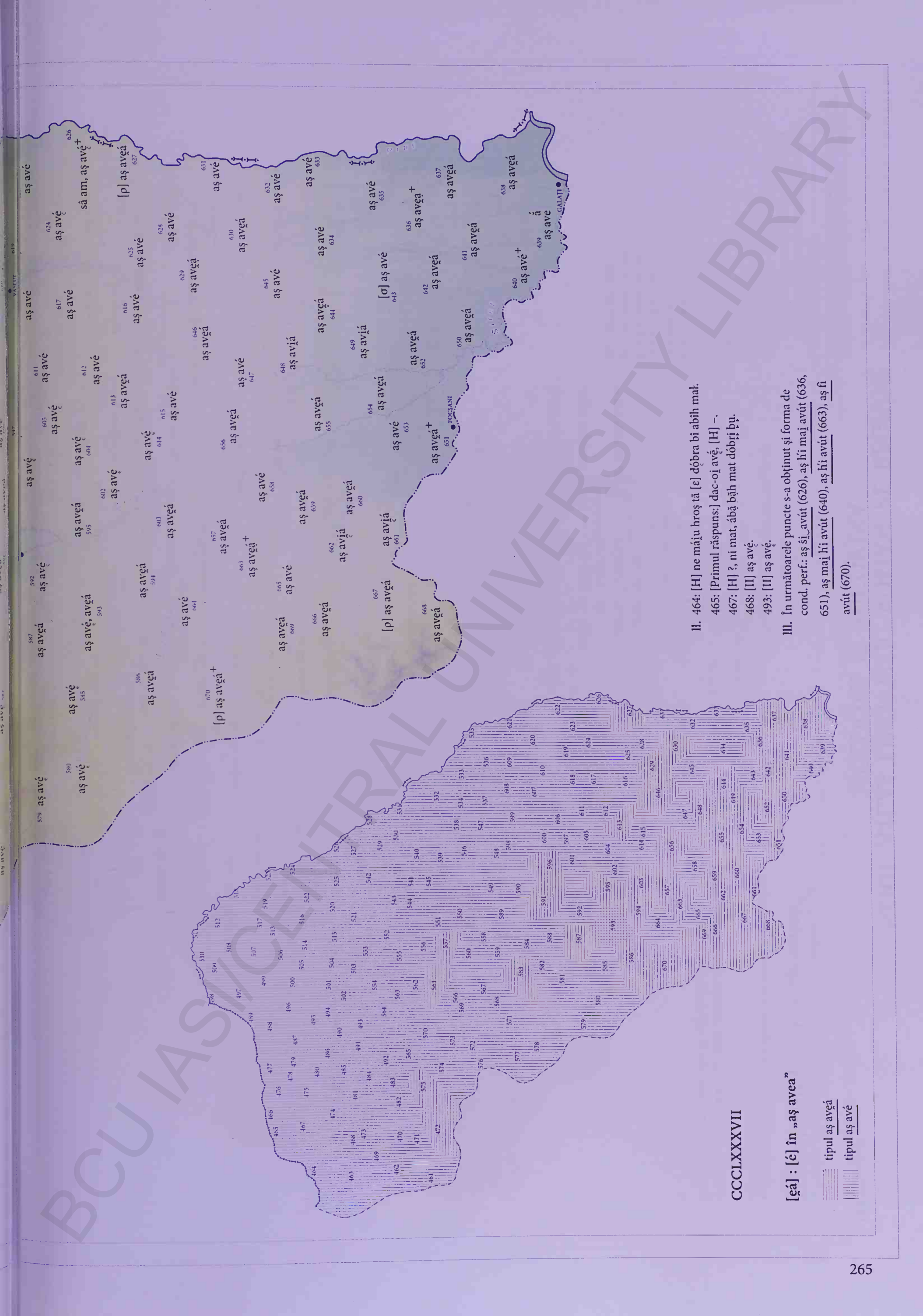
[1928]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1922: Dacă vrei să știi vârsta unui copil, cum îl întrebi? Câți ani...?]

ALDM III 1658; AIS 1017; ALG 279;

NALR/ALRR: Olt. V 1017; Mar. IV MN pl. CV; Ban. IV 751.

[eá]: [é] în „aș avea”

tipul aș aveă	tipul aș avé
---------------	--------------

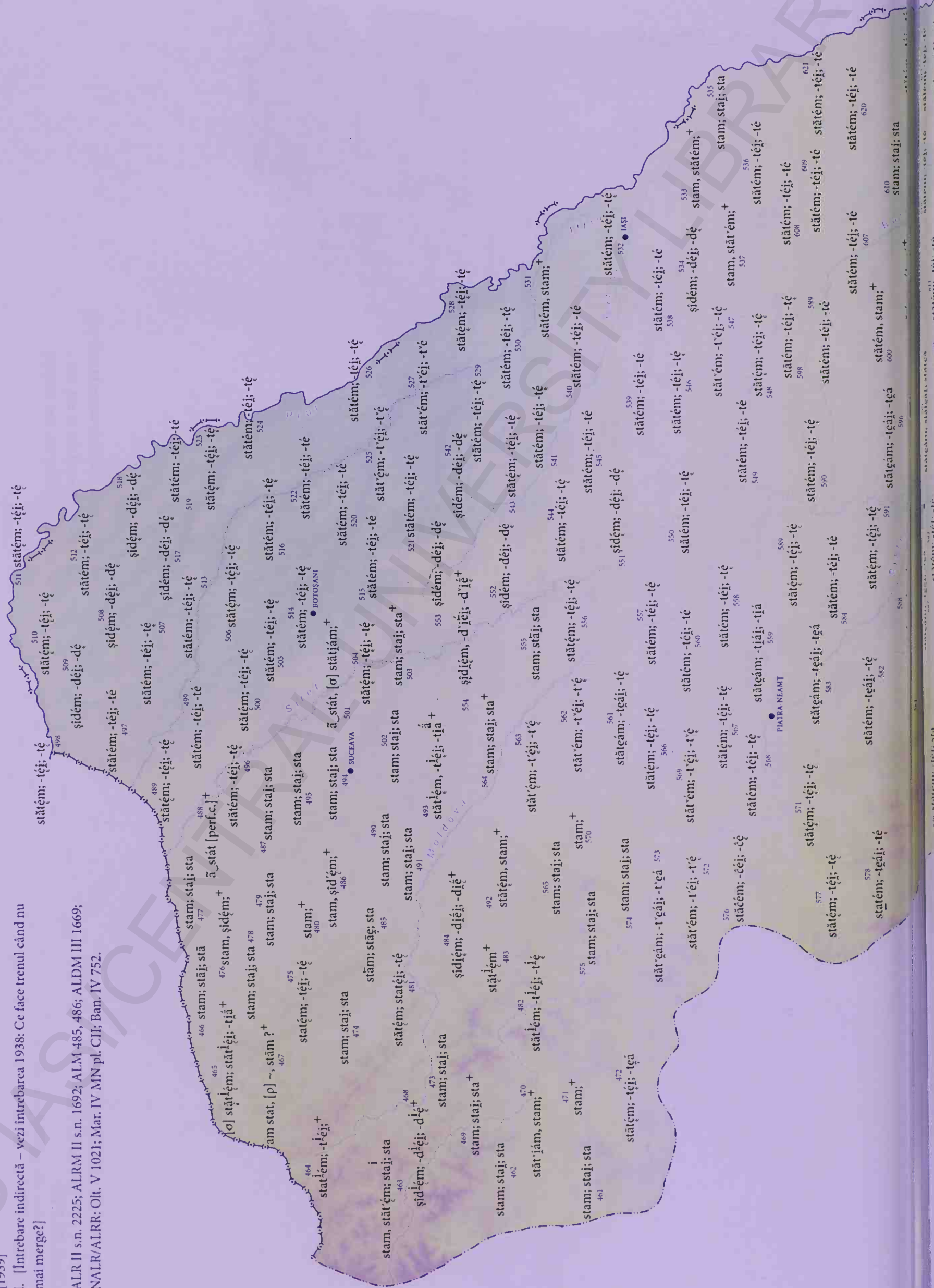
- II. 464: [H] ne măiu hroș tã [ε] dóbra bí abih mat.
 465: [Primul răspuns:] dac-oi avé, [H] -.
 467: [H] ?, ni mat, ábă bäh mat dóbrī bū.
 468: [II] aș avé.
 493: [II] aș avé.
- III. În următoarele puncte s-a obținut și forma de
 cond. perf.: aș și avút (626), aș hī mai avút (636,
 651), aș mai hī avút (640), aș hī avút (663), aș fi
 avút (670).

STĂTEAM (imperf. 1-3) „je restais”

[1939]

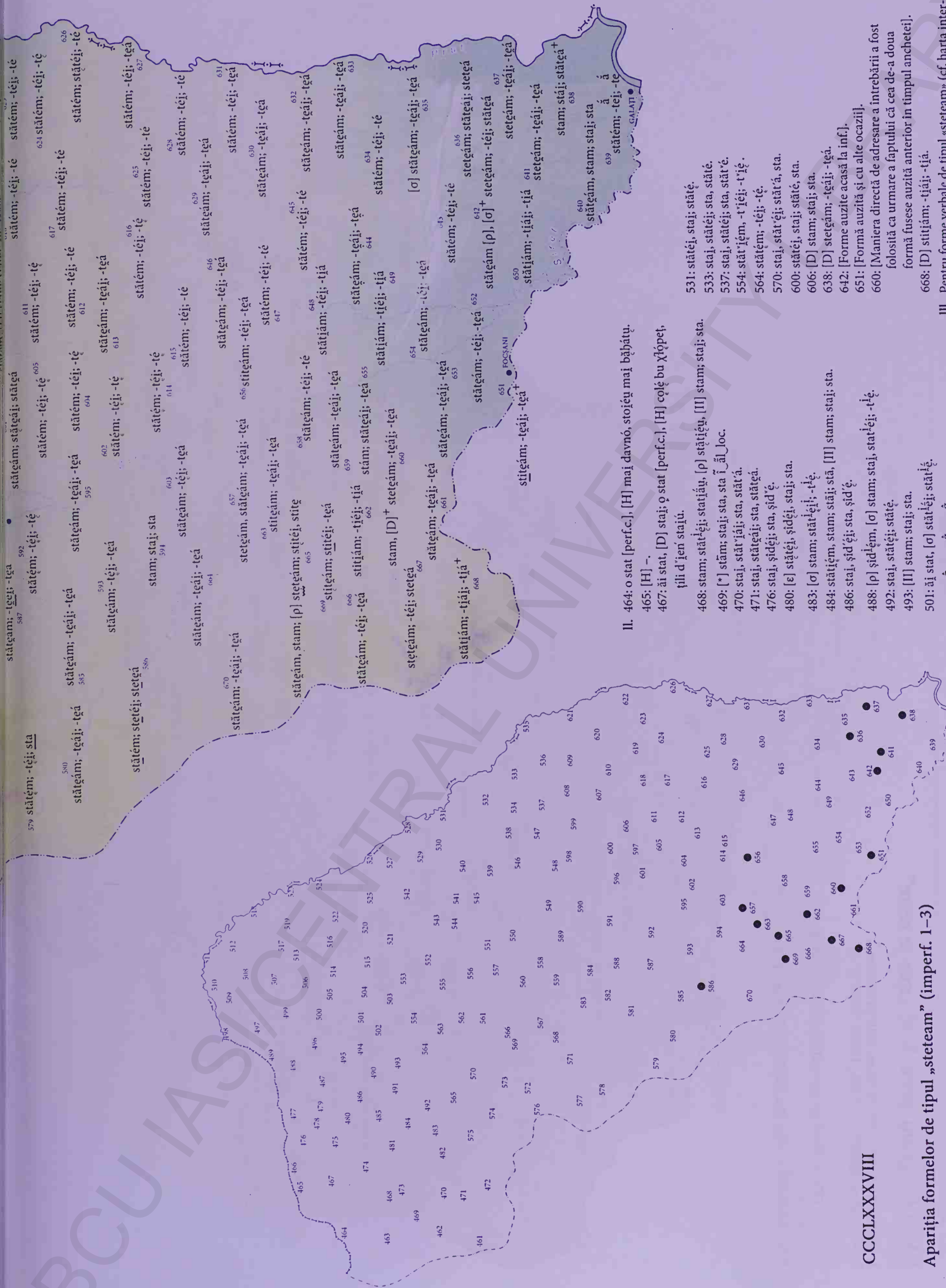
1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1938: Ce face trenul când nu mai merge?]

ALR II s.n. 2225; ALRM II s.n. 1692; ALM 485, 486; ALDM III 1669; NALR/ALRR: Olt. V 1021; Mar. IV MN pl. CII; Ban. IV 752.

Aparitia formelor de tipul „steteam” (imperf. 1-3)

- tipul steteam

11. 464: o stat [perf.c.], [H] mai davnó, stojeu mai băhátu.

465: [H] -.

467: ai stat, [D] staĩ; ȝ stat [perf.c.], [H] cȝe bu Xrȝpeĩ
tĩĩ d'ien' staĩũ.

468: *stam; stăt^l-ei; stătiâu, [p] stătiéu, [II] stam; staj; sta.*

469: [*] stām; stai; sta, stā̃ ẵ loc.

470: staī, stăt'īai; sta, stăt'ă.

471: staî, staţeai; sta, staţea.

470. 3121, 3122, 3123, 3124, 3125, 3126, 3127, 3128, 3129, 3130, 3131, 3132, 3133, 3134, 3135, 3136, 3137, 3138, 3139, 3140, 3141, 3142, 3143, 3144, 3145, 3146, 3147, 3148, 3149, 3150, 3151, 3152, 3153, 3154, 3155, 3156, 3157, 3158, 3159, 3160, 3161, 3162, 3163, 3164, 3165, 3166, 3167, 3168, 3169, 3170, 3171, 3172, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3188, 3189, 3190, 3191, 3192, 3193, 3194, 3195, 3196, 3197, 3198, 3199, 3200, 3201, 3202, 3203, 3204, 3205, 3206, 3207, 3208, 3209, 3210, 3211, 3212, 3213, 3214, 3215, 3216, 3217, 3218, 3219, 3220, 3221, 3222, 3223, 3224, 3225, 3226, 3227, 3228, 3229, 3230, 3231, 3232, 3233, 3234, 3235, 3236, 3237, 3238, 3239, 3240, 3241, 3242, 3243, 3244, 3245, 3246, 3247, 3248, 3249, 3250, 3251, 3252, 3253, 3254, 3255, 3256, 3257, 3258, 3259, 3260, 3261, 3262, 3263, 3264, 3265, 3266, 3267, 3268, 3269, 3270, 3271, 3272, 3273, 3274, 3275, 3276, 3277, 3278, 3279, 3280, 3281, 3282, 3283, 3284, 3285, 3286, 3287, 3288, 3289, 3290, 3291, 3292, 3293, 3294, 3295, 3296, 3297, 3298, 3299, 3300, 3301, 3302, 3303, 3304, 3305, 3306, 3307, 3308, 3309, 3310, 3311, 3312, 3313, 3314, 3315, 3316, 3317, 3318, 3319, 3320, 3321, 3322, 3323, 3324, 3325, 3326, 3327, 3328, 3329, 3330, 3331, 3332, 3333, 3334, 3335, 3336, 3337, 3338, 3339, 3340, 3341, 3342, 3343, 3344, 3345, 3346, 3347, 3348, 3349, 3350, 3351, 3352, 3353, 3354, 3355, 3356, 3357, 3358, 3359, 3360, 3361, 3362, 3363, 3364, 3365, 3366, 3367, 3368, 3369, 3370, 3371, 3372, 3373, 3374, 3375, 3376, 3377, 3378, 3379, 3380, 3381, 3382, 3383, 3384, 3385, 3386, 3387, 3388, 3389, 3390, 3391, 3392, 3393, 3394, 3395, 3396, 3397, 3398, 3399, 3400, 3401, 3402, 3403, 3404, 3405, 3406, 3407, 3408, 3409, 3410, 3411, 3412, 3413, 3414, 3415, 3416, 3417, 3418, 3419, 3420, 3421, 3422, 3423, 3424, 3425, 3426, 3427, 3428, 3429, 3430, 3431, 3432, 3433, 3434, 3435, 3436, 3437, 3438, 3439, 3440, 3441, 3442, 3443, 3444, 3445, 3446, 3447, 3448, 3449, 3450, 3451, 3452, 3453, 3454, 3455, 3456, 3457, 3458, 3459, 3460, 3461, 3462, 3463, 3464, 3465, 3466, 3467, 3468, 3469, 3470, 3471, 3472, 3473, 3474, 3475, 3476, 3477, 3478, 3479, 3480, 3481, 3482, 3483, 3484, 3485, 3486, 3487, 3488, 3489, 3490, 3491, 3492, 3493, 3494, 3495, 3496, 3497, 3498, 3499, 3500, 3501, 3502, 3503, 3504, 3505, 3506, 3507, 3508, 3509, 3510, 3511, 3512, 3513, 3514, 3515, 3516, 3517, 3518, 3519, 3520, 3521, 3522, 3523, 3524, 3525, 3526, 3527, 3528, 3529, 3530, 3531, 3532, 3533, 3534, 3535, 3536, 3537, 3538, 3539, 3540, 3541, 3542, 3543, 3544, 3545, 3546, 3547, 3548, 3549, 3550, 3551, 3552, 3553, 3554, 3555, 3556, 3557, 3558, 3559, 3560, 3561, 3562, 3563, 3564, 3565, 3566, 3567, 3568, 3569, 3570, 3571, 3572, 3573, 3574, 3575, 3576, 3577, 3578, 3579, 3580, 3581, 3582, 3583, 3584, 3585, 3586, 3587, 3588, 3589, 3590, 3591, 3592, 3593, 3594, 3595, 3596, 3597, 3598, 3599, 3600, 3601, 3602, 3603, 3604, 3605, 3606, 3607, 3608, 3609, 3610, 3611, 3612, 3613, 3614, 3615, 3616, 3617, 3618, 3619, 3620, 3621, 3622, 3623, 3624, 3625, 3626, 3627, 3628, 3629, 3630, 3631, 3632, 3633, 3634, 3635, 3636, 3637, 3638, 3639, 3640, 3641, 3642, 3643, 3644, 3645, 3646, 3647, 3648, 3649, 3650, 3651, 3652, 3653, 3654, 3655, 3656, 3657, 3658, 3659, 3660, 3661, 3662, 3663, 3664, 3665, 3666, 3667, 3668, 3669, 3670, 3671, 3672, 3673, 3674, 3675, 3676, 3677, 3678, 3679, 3680, 3681, 3682, 3683, 3684, 3685, 3686, 3687, 3688, 3689, 3690, 3691, 3692, 3693, 3694, 3695, 3696, 3697, 3698, 3699, 3700, 3701, 3702, 3703, 3704, 3705, 3706, 3707, 3708, 3709, 3710, 3711, 3712, 3713, 3714, 3715, 3716, 3717, 3718, 3719, 3720, 3721, 3722, 3723, 3724, 3725, 3726, 3727, 3728, 3729, 3730, 3731, 3732, 3733, 3734, 3735, 3736, 3737, 3738, 3739, 3740, 3741, 3742, 3743, 3744, 3745, 3746, 3747, 3748, 3749, 3750, 3751, 3752, 3753, 3754, 3755, 3756, 3757, 3758, 3759, 3760, 3761, 3762, 3763, 3764, 3765, 3766, 3767, 3768, 3769, 3770, 3771, 3772, 3773, 3774, 3775, 3776, 3777, 3778, 3779, 3780, 3781, 3782, 3783, 3784, 3785, 3786, 3787, 3788, 3789, 3790, 3791, 3792, 3793, 3794, 3795, 3796, 3797, 3798, 3799, 3800, 3801, 380

[illegible]

$\tilde{\alpha}_1 = (\tilde{\alpha}_1^1, \dots, \tilde{\alpha}_1^n)$, $\tilde{\alpha}_2 = (\tilde{\alpha}_2^1, \dots, \tilde{\alpha}_2^n)$

106. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

[illegible]

100. $[p] \approx \frac{1}{2} [p]$ (approx. 0.5)

100. $[p] \approx \frac{1}{2} [p]$ (approx. 0.5)

493. [III] stjaj·stja

En: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

«b»

«b»

«b»

503: šîd'em; -d'ei; -d'ê.

531: stātei, staj; stātē.

533: staj, stătėj; sta, stătė.

53%: staī, stateī; sta, starē.

[illegible]

570: etai stătvai: stătv'

600. stăței - stai: stăte. sta.

606: [D] stam; staĩ; sta.

638: [D] steteām; -teāi;

642. [Forme auzite acasa la]

660: [Maniera directă de adresare a

folosită ca urmare a faptului că cea de-a doua

formă fusesse auzită anterior în timpul anchetei].

668: [D] stitiām; -tiāi; -tiā.

III. Pentru forme verbale de tipul «steteam» (cf. harta inter-pretativă alăturată), a se vedea și harta 609, „dădeam”.

SĂ STAU (conj. prez. 3, 6) „que je reste”

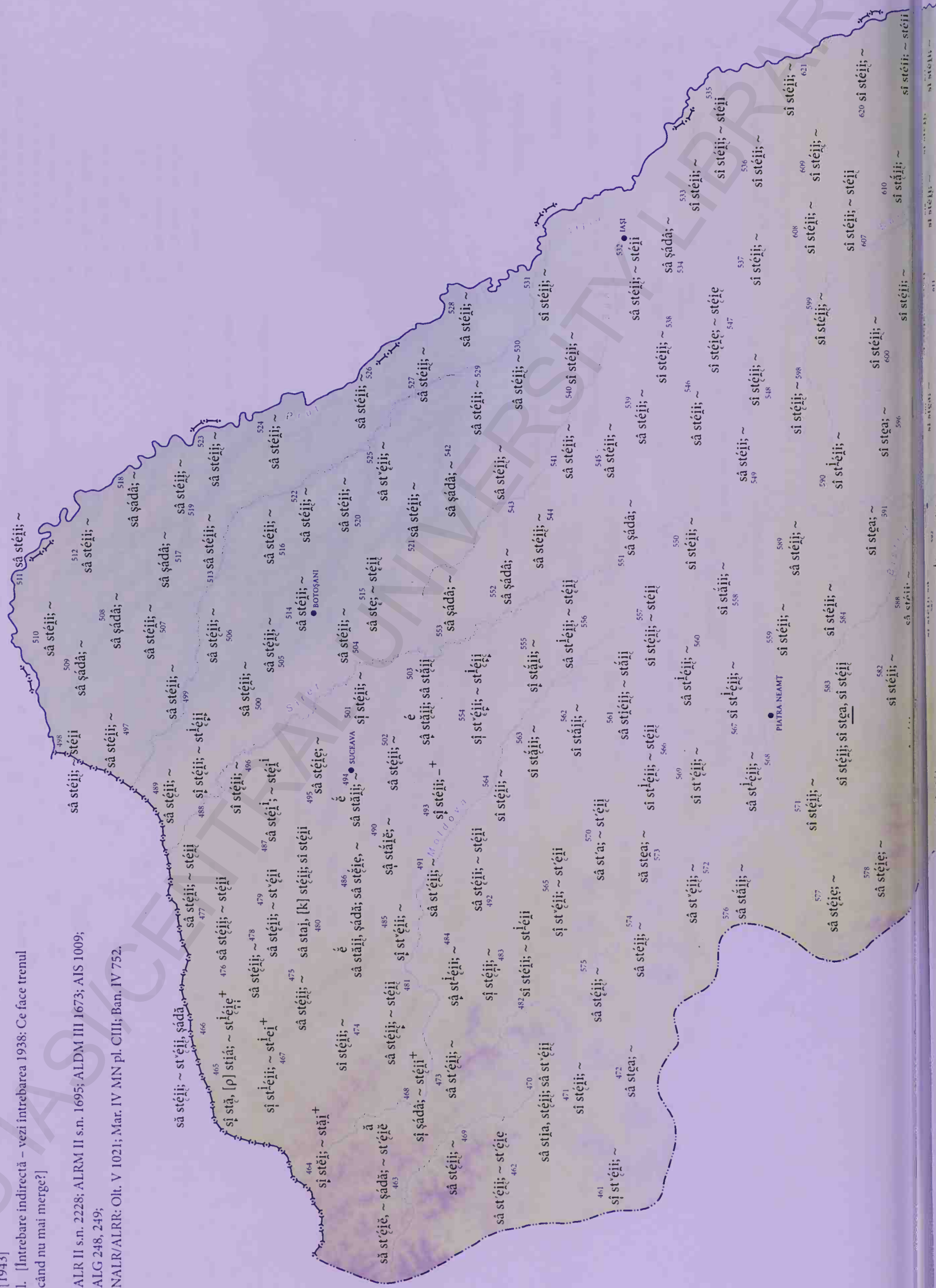
[1943]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1938: Ce face trenul când nu mai merge?]

ALR II s.n. 2228; ALRM II s.n. 1695; ALDM III 1673; AIS 1009;

ALG 248, 249;

NALR/ALRR: Olt. V 1021; Mar. IV MN pl. CIII; Ban. IV 752.

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

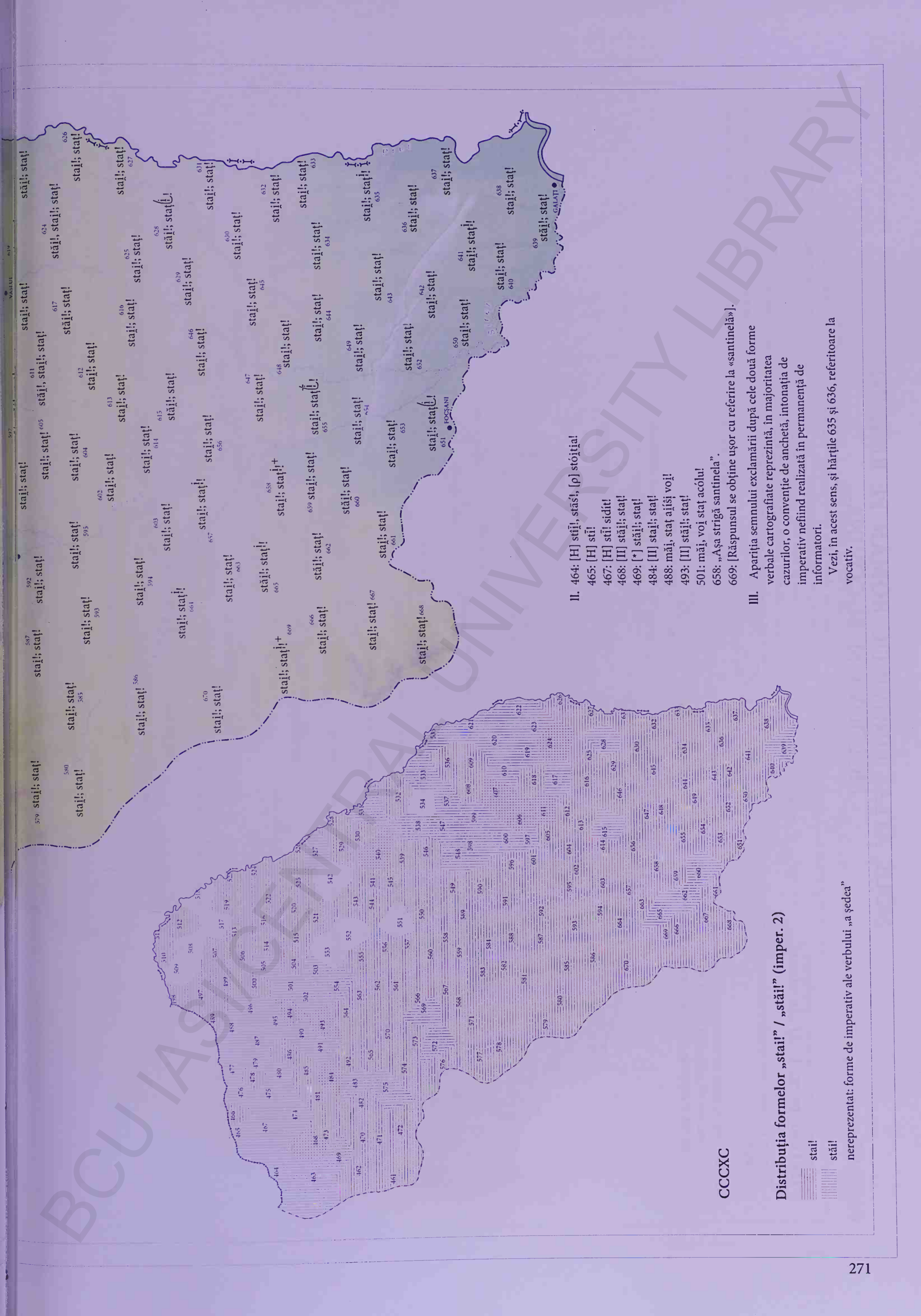
HARTA 619

STAI! (imper. 2, 5) „reste!”

[1944]
1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1938: Ce face trenul
când nu mai merge?]

ALRM II s.n. 2229; ALRM II s.n. 1696; ALDM III 1674;
NALR/ALRR: Olt. V 1022; Mar. IV MN pl. CIII.

II. 464: [H] stăi!, stăș', [p] stăiția!

465: [H] stăi!

467: [H] stăi! sidit!

468: [II] stăi!; stăi!

469: [*] stăi!; stăi!

484: [II] stăi!; stăi!

488: măi, stăi aișiș voi!

493: [II] stăi!; stăi!

501: măi, voi stăi acólu!

658: „Așa strigă santinela”.

669: [Răspunsul se obține ușor cu referire la «santinela»].

III. Apariția semnului exclamării după cele două forme verbale cartografiate reprezintă, în majoritatea cazurilor, o convenție de anchetă, intonația de imperativ nefiind realizată în permanență de informatori.

Vezi, în acest sens, și hărțile 635 și 636, referitoare la vocativ.

Distribuția formelor „stai!” / „stăi!” (imper. 2)

CCCC

nereprezentat: forme de imperativ ale verbului „a șede”

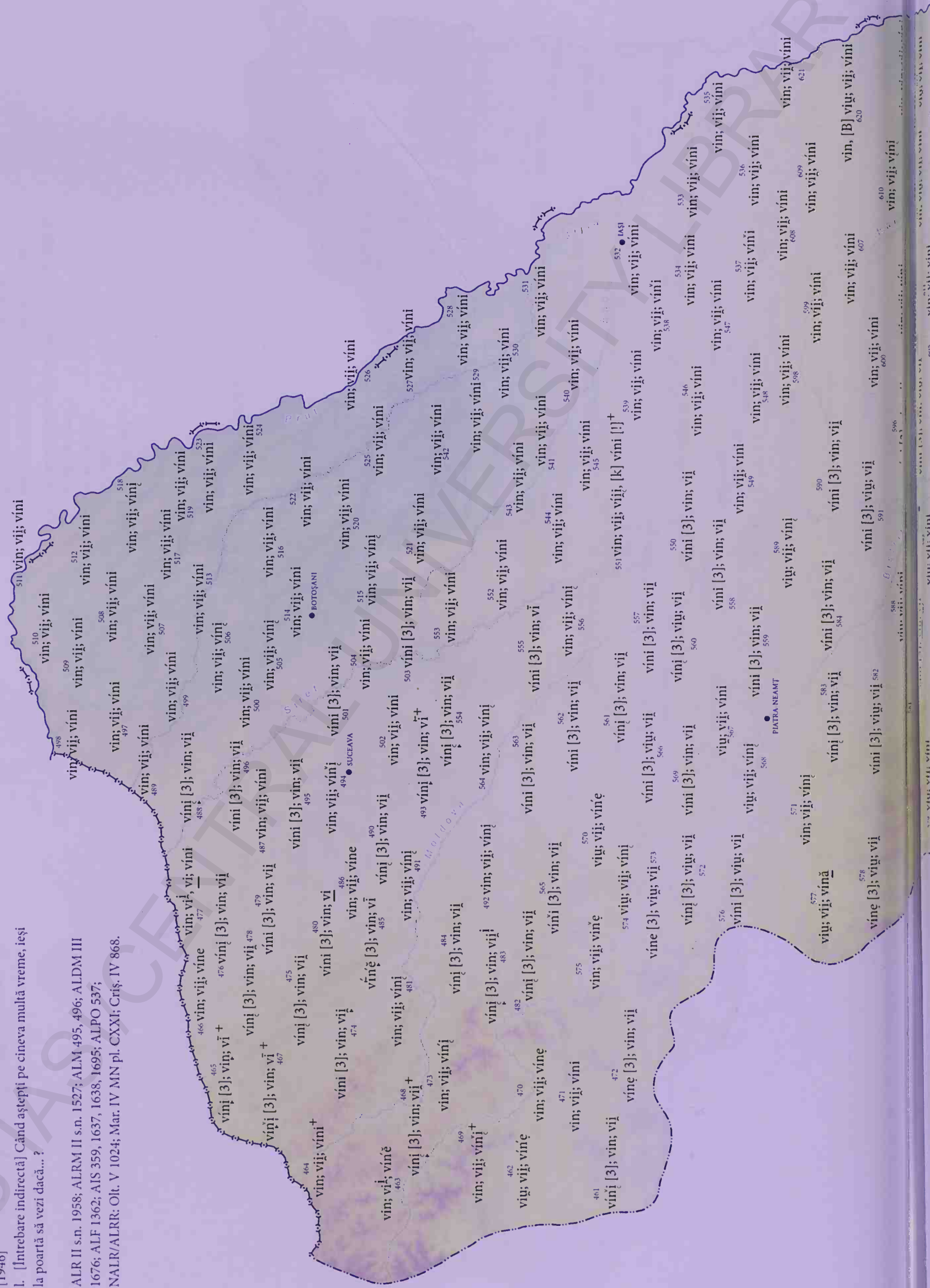
VIN (ind. prez. 1-3) „je viens”

[1946]

1. [Întrebare indirectă] Când aștepți pe cineva multă vreme, ieși la poartă să vezi dacă... ?

ALR II s.n. 1958; ALRM II s.n. 1527; ALM 495, 496; ALDM III 1676; ALF 1362; AIS 359, 1637, 1638, 1695; ALPO 537;

NALR/ALRR: Olt. V 1024; Mar. IV MN pl. CXXI; Criș. IV 868.

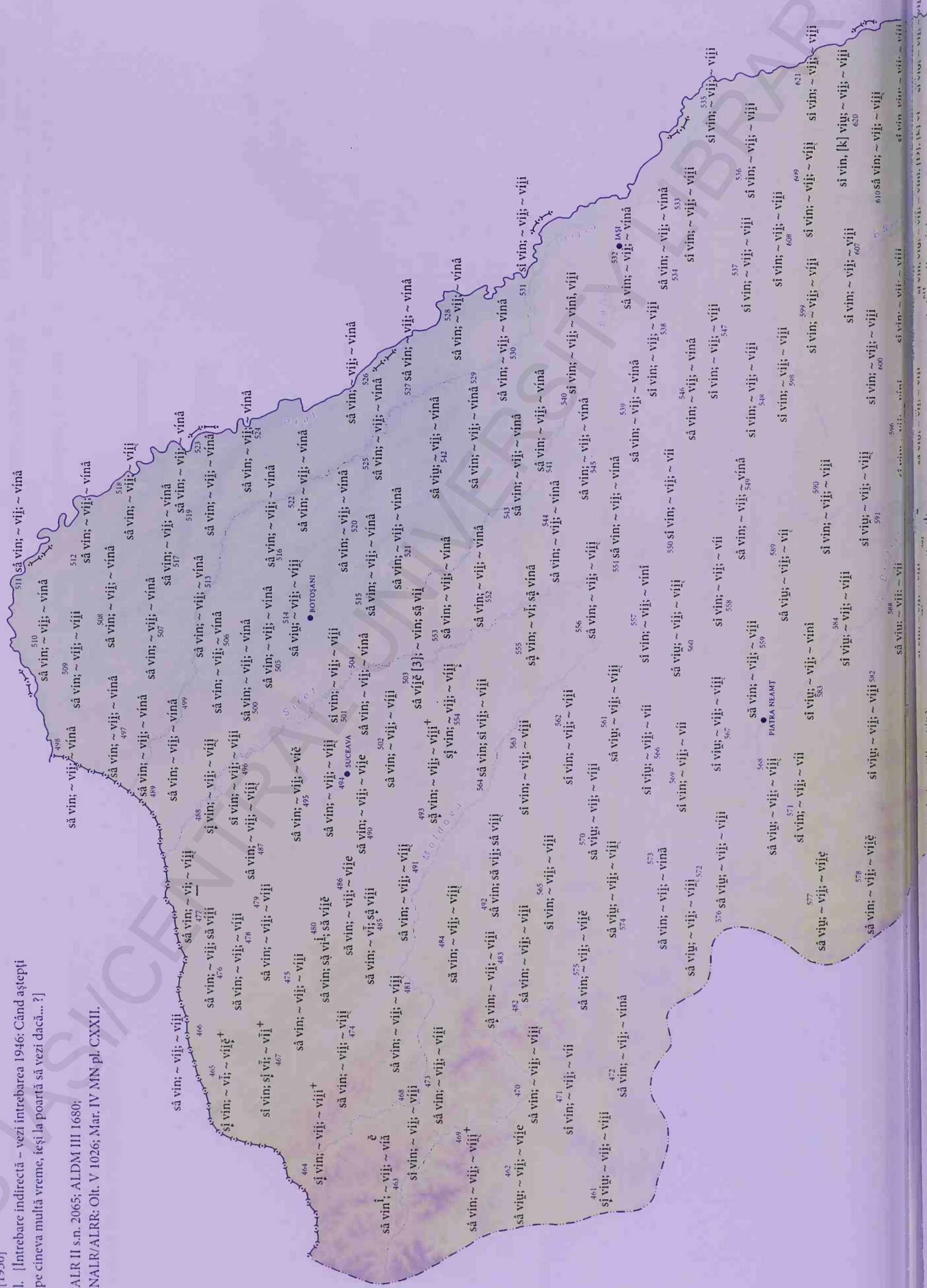
SĂ VIN (conj. prez. 1-3) „que je vienne”

[1950]

1. [Întrebare indirectă – vezi întrebarea 1946: Când aștepti pe cineva multă vreme, ieși la poartă să vezi dacă...?]

ALR II s.n. 2065; ALDM III 1680;

NALR/ALRR: Olt. V 1026; Mar. IV MN pl. CXXII.

(dă-mi și) MIE „(dă-mi și) MIE”

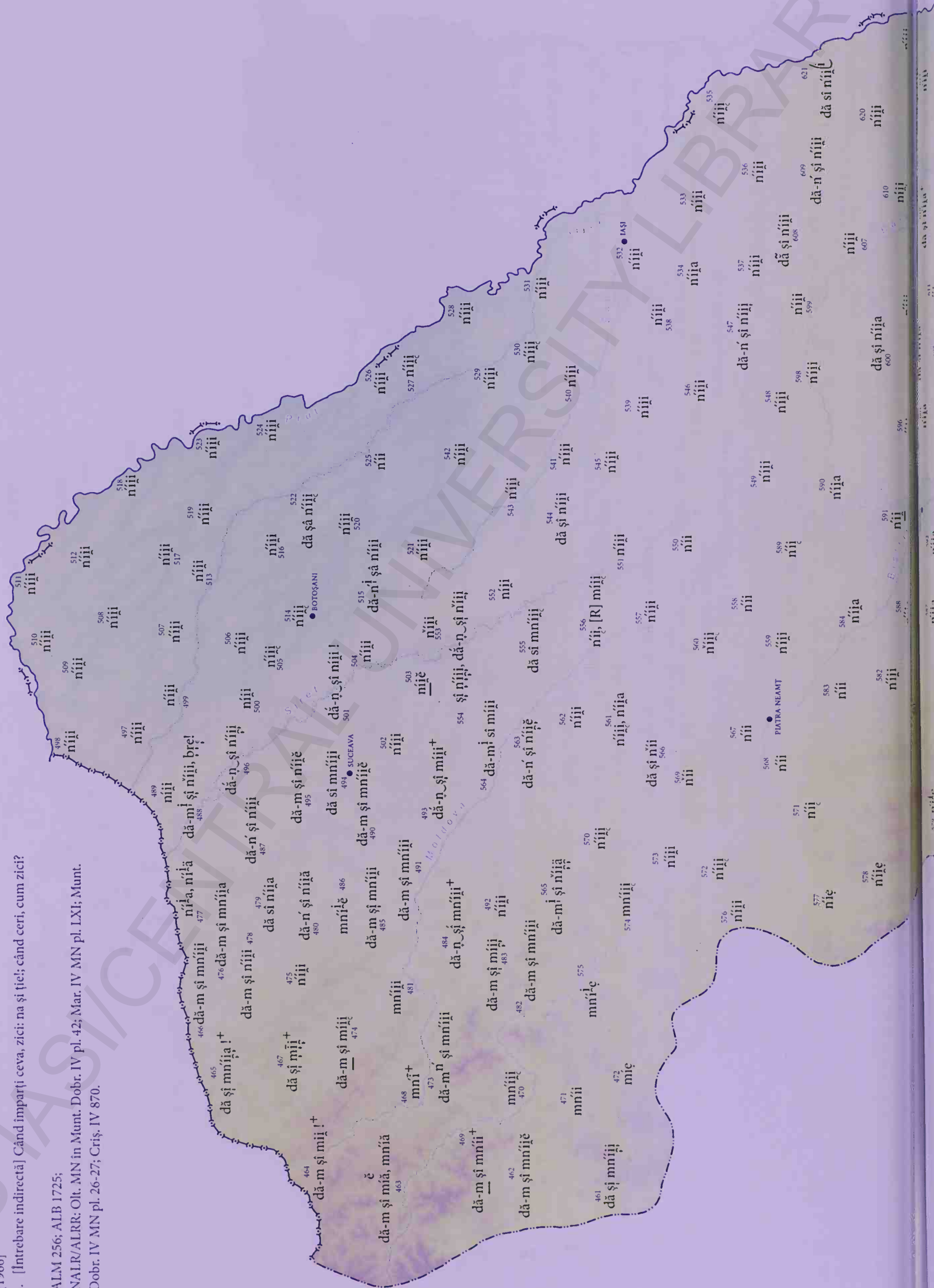
[1966]

1. [Întrebare indirectă] Când împarți ceva, zici: na și țiel; când ceri, cum zici?

ALM 256; ALB 1725;

NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV pl. 42; Mar. IV MN pl. LXI; Munt.

Dobr. IV MN pl. 26-27; Criș. IV 870.

(băiatul) CEL MARE, pl. „le grand (fils)”

[1971]

I. [Întrebare indirectă] Dacă ai doi băieți: unul de doi ani și unul de opt ani și te întreb: „care băiat merge la școală?”, ce răspunzi?

ALDM III 1700;

NALR/ALRR: Olt. MN în Munt. Dobr. IV MN pl. 43; Mar.

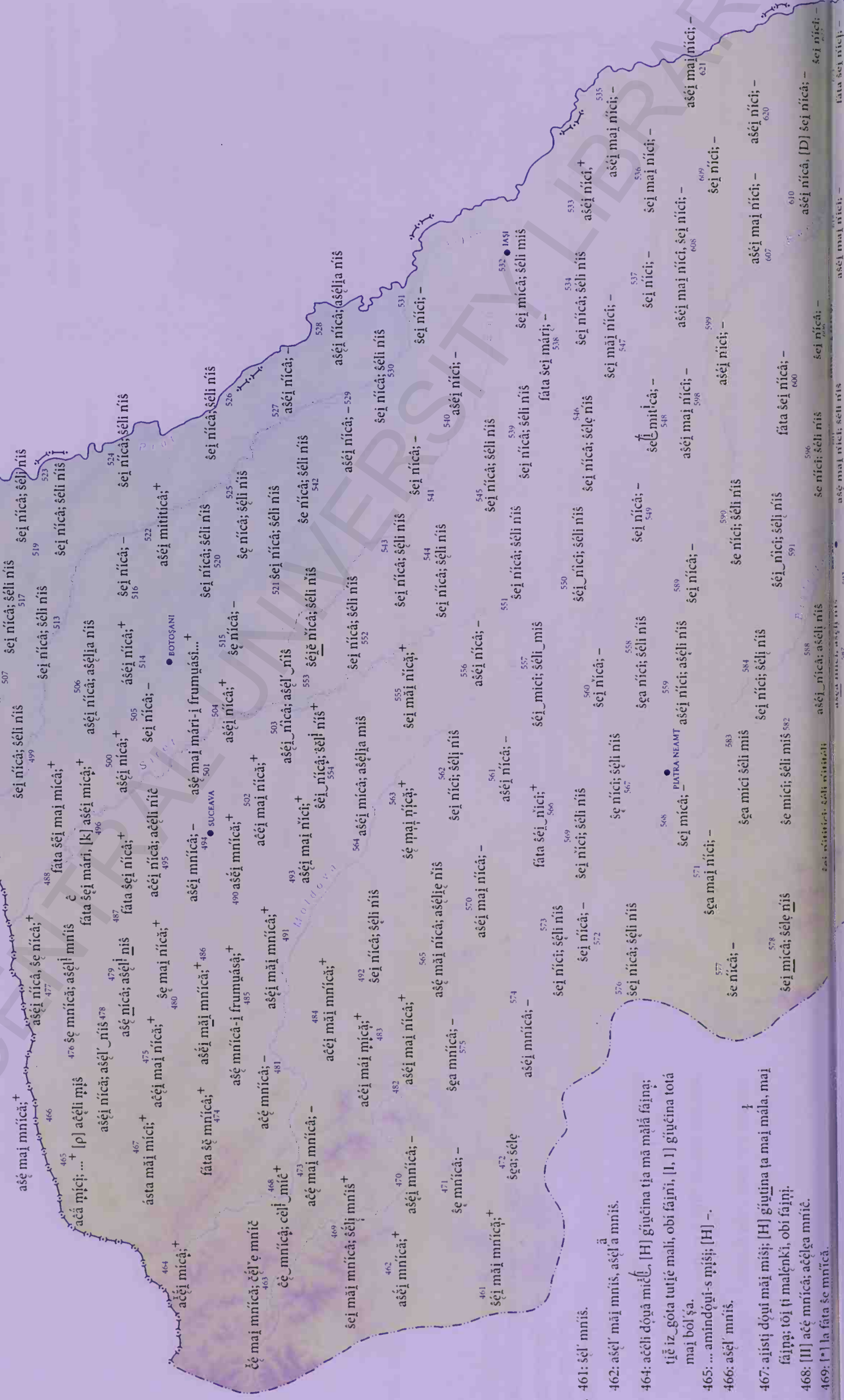
IV MN pl. LXI; Munt. Dobr. IV MN pl. 28.

(fata) CEA MICĂ, pl. „la petite (fille)”
[1972]

I. [Intrebare indirectă] Dacă ai o fată mică care e frumoasă și o fată mare care e urâtă și te întrebi: „care fată e frumoasă?”, cum îmi răspunzi?

ALDM III 1701;
NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 43; Mar. IV MN pl. LXII; Munt. Dobr. IV MN pl. 28-29.

II. 461: șel' mniș.

462: așel' mniș, așel' a mniș.

464: aceli dōuă miel', [H] gūciṇa ȝa mā mālă fāṇa;
ȝiē iz_gōta tutiē malī, obi fāṇi, [I, I] gūciṇa totā
mai bōl'ṣa.

465: ... amindōuī-s niși; [H] -.

466: așel' mniș.

467: aṭișȝ dōuȝ māi miși; [H] gūciṇa ȝa mai mālă, mai
fāṇa; tōȝ ȝi malēnkī, obi fāṇi.

468: [II] acē mnișă; acēḷea mniē.

469: [I'] la fāta še mnișă.

1) ACELA „celui-là”; 2) ACELA „ceux-là”

[1976], [1977]

1. 1) [Întrebare indirectă] Dacă sunt doi oameni, unul lângă dumneata, care ți-e prieten, iar altul mai departe, care ți-e dușman, și dacă eu te întreb: „care dintre ei ți-e dușman?”, cum răspunzi? 2) [Întrebare indirectă] Dar dacă ei sunt mai mulți și eu te întreb: „care dintre ei îți sunt dușmani?”, cum răspunzi?

Cf. ALR II s.n. 1715, 1716, 1719; ALRM II s.n. 1410, 1411; ALDM 1705, 1706; ALCe 1204; ALJA 1585; ALD I 647; ALD II 244; NALR/ALRR: Olt. MN în Munt. Dobr. IV MN pl. 44; Munt. Dobr. IV MN pl. 31; Criș. 872, 873.

II. 463: 1) [Primul răspuns:] omu căla.

464: [H] 1) toî, [l, l] otôî; 2) tōtîj, [l, l] ʰototîj.

465: 1) ... diē [ε, æ]că; [H] 1) cotriî mai tu divorî, totô; 2) uniî.

467: 1) [Primul răspuns:] căl mai di dipartî; 2) ... amindôî; [H] 1) ototîj tam, tudîj; 2) totîj obá.

468: 1) [Primul răspuns:] l-arăt cu mîna; [II] 1) acála; 2) [III] acîla.

469: 1) [Primul răspuns:] acál mai di dipartî, [ʰ] acéla, la acéla [dat.], pe-asála [acuz.]; 2) și aîst'ia; [ʰ] la

474: 1)... n'-i duşmán; 2)... n'-s duşmán!

476: 1)... d'î-acólu, d'î-acló.

480: 1) îngátá-l-aj, ~!

482: 1)... dî-acólu.

†

483: 1)... mi-î duşmán, dî-acólu; il arát: acála.

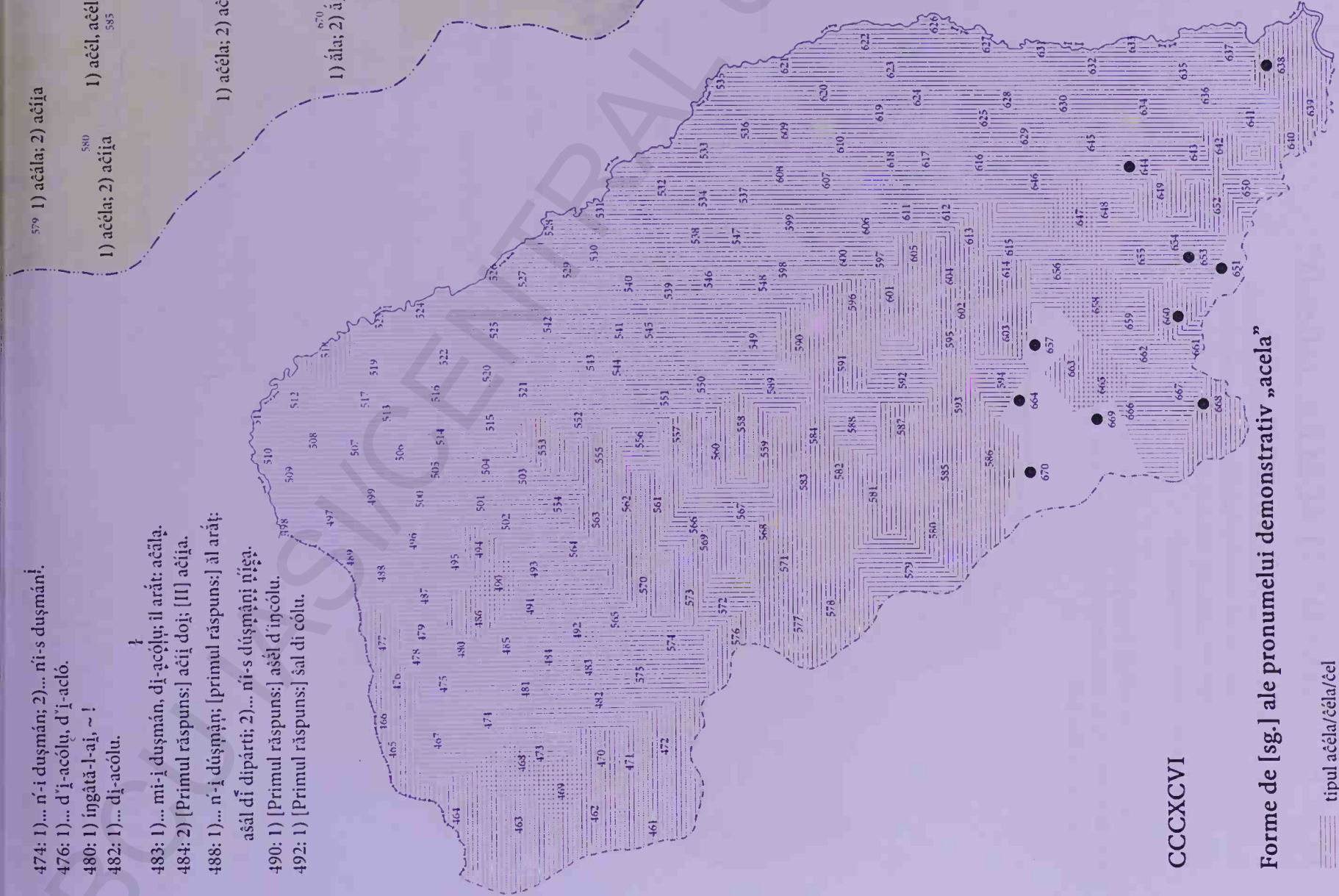
484: 2) [Primul răspuns:] acîj doi; [III] acîja.

488: 1)... n'-i dúşmă; [primul răspuns:] al arát:

asál dí dipárti; 2)... n'-s dúşmă; n'îjea.

490: 1) [Primul răspuns:] asél d'încólu.

492: 1) [Primul răspuns:] şál di cólu.

Forme de [sg.] ale pronumelui demonstrativ „acela”

tipul acéla/céla/cél

tipul acála/cála/çal

• ála

CCCXCVI

645: 2) [p], [D] şîja.

646: 2) şîja (di cólo).

647: 2) aşıja.

648: 2) şîja, şîj di cólo.

651: 1) [Răspuns obţinut cu dificultate].

653: 1) [p] ála [răspuns obţinut după i. 1977]; 2) [p] ája.

657: [Inf. remarcă faptul că această exprimare este „urată”].

658: 2) şeş di cólo, aséj.

660: 2) çeş di cólo, [p] ája.

662: 2) aséja.

663: 2) [p] acîja.

665: 2) şîja di cólo.

668: 2) aséja, şeja, [B] hája.

III. În punctele 470, 520, 627, 631, 636, 637, 639 – 644, 649, 650, 652, 654 – 656, 662, 666 şi 668 formele de [plm.] ale pronumelui demonstrativ de depărtare sunt de tipul aséja/acéja, identice cu cele de [sgf.]

641: 1) la plăcintă! [= locuitorii din Slobozia, se spune:] ála.

644: 1) [Inf. răspunde cu mare greutate].

493: 2) [III] aşıja.

494: 2) así-a.

496: 2)... dúşmăni.

500: 2) aşıja.

501: 1) [Primul răspuns:] şál di cólu.

505: 2) aşıja.

523: 2) asîje, [k] aşıja.

534: 2) aséja, [k] aşıja.

554: 1) [Primul răspuns:] asál d'îpárt'î;

arát cu d'îjeştu; 2)... gî-acólu.

563: 1) [Primul răspuns:] asél di cólu;

2) [primul răspuns:] asîj di cólu.

564: 1) [Primul răspuns:] asál măi dipárti.

585: 2) acîja tăť.

608: 2) aşıja dî-acólo.

617: 1)... ni-î dúşman; 2)... ni-s dúşmán!

626: 2) asé, aséj, dî-acólo.

627: 2) aséja [plm.], [p] ~.

632: 2) cēja dî-acólo.

641: 1) la plăcintă! [= locuitorii din Slobozia, se spune:] ála.

644: 1) [Inf. răspunde cu mare greutate].

1) ACEEA „celle-là”; 2) ACELEA „celles-là”

[1978], [1979]

I. 1) [Întrebare indirectă] Dar dacă sunt două femei, una lângă dumenea, frumoasă, alta mai departe, urâtă, și dacă te întreab: „care dintre ele e urâtă?”, cum răspunzi?; 2) [Întrebare indirectă] Dar dacă sunt mai multe și te întreab: „care dintre ele sunt urâte”, cum răspunzi?

Cf. ALR II s.n. 1720; ALRM II s.n. 1414; ALDM III 1707, 1708; ALD I 647; NALR/ALRR: Olt. în Munt. Dobr. IV MN pl. 45; Munt. Dobr. IV MN pl. 31-32; Criș. IV 874, 875.

II. 461: 1) șei de-acolu.

462: 1) așeje d'-acolu.

464: 1) [Primul răspuns:] așe mai diparti; [H] 1) totă dorăca ie pōană, totă, [I, I] ^uototă; 2) tutiē, [I, I] ototiē.

465: [H] 1) ototă; 2) uniē.

466: 2) așéľia.

467: [H] 1) to-támă; 2) títi.

469: 1) [*] „Pe femeia” sęga n-õ çem; pe-așęga
[acuz.] n-ó șem; la așę [dat.]; 2)... di-acólu;

[*] „pe femeile” sęľę, pi-acęľęa.

473: 2) acęľtę, acęľe.

474: 2) acęľia.

478: 2) așéľia.

Forme de [sg.] ale pronumelui demonstrativ „aceea”

tipul acęľia/acęľ

tipul cęľia/çei

tipul áia

CCCXCVII

482: 1) [Primul răspuns:] așęi de-acólu.

483: 1) acęi di lıngá minj-i mai ınáltá; 2)... urıti,

di-acólu.

484: 1)... mái urıtá; [II] acęia; 2) [III] acęľię.

487: 2) așęľe.

488: 1)... urıtá; [primul răspuns:] áınga așęii de-acúľó;

2) așéľia-s [uráte].

491: 2) așęľię.

493: 1)... urıtá; [primul răspuns:] așęi di-ecólu;

[III] așęia; 2) [III] așéľia.

494: 2) așel' g-acólu.

496: 1)... urıtá și ásta-i frumuášá; 2)... urıti.

500: 2) așéľia.

505: 2) așéľia.

554: 1) [Primul răspuns:] așęi d'ı cólu.

565: 1) așę dí d'ıpárt'ı.

603: 2) așéľęa, așéľi.

608: 1)... di-acólu.

618: 2) așéľę.

628: 2) [R] șeliálți [?]

632: 2) cęľi di-acólo.

633: 2) șéľęa.

635: 1)... frumuášı, urıtı; 2)... dóıi-s mai urıtı; șéľia

dóıi-s mai frumuášı.

649: 1) așęi di c'ólo.

650: 2) úıti-așéľia.

653: 2) áľęa di cólo.

657: 2) áľęa dă cólo.

660: 2) cęľi, áľęa.

662: 1) [Inf. răspunde cu dificultate pentru formele

de pronume demonstrativ].

663: 1) [Inf. răspunde cu dificultate la i. 1977 și 1978].

668: 2) șéľia, [p] hália, áľia.

669: 1) a mai dă dápártı.

1) ACESTA „celui-ci”; 2) ACEȘTIA „ceux-ci”

[1980], [1981]

1. 1) [Întrebare indirectă] Dacă sunt doi bărbai, unul lângă dumneata, tânăr, altul mai departe, bătrân, și dacă de întreb: „care dintre ei este mai tânăr?”, cum răspunzi?; 2) [Întrebare indirectă] Dar dacă sunt mai mulți, cum răspunzi?

Cf. ALR II s.n. 940, 1675, 1696; ALRM II s.n. 1321; ALM 465; ALB 1734; ALJA

1581; ALDM 1708, 1708;

NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 45; Mar. IV MN pl. LXII;

Munt. Dobr. IV MN pl. 32; Criș. IV 876.

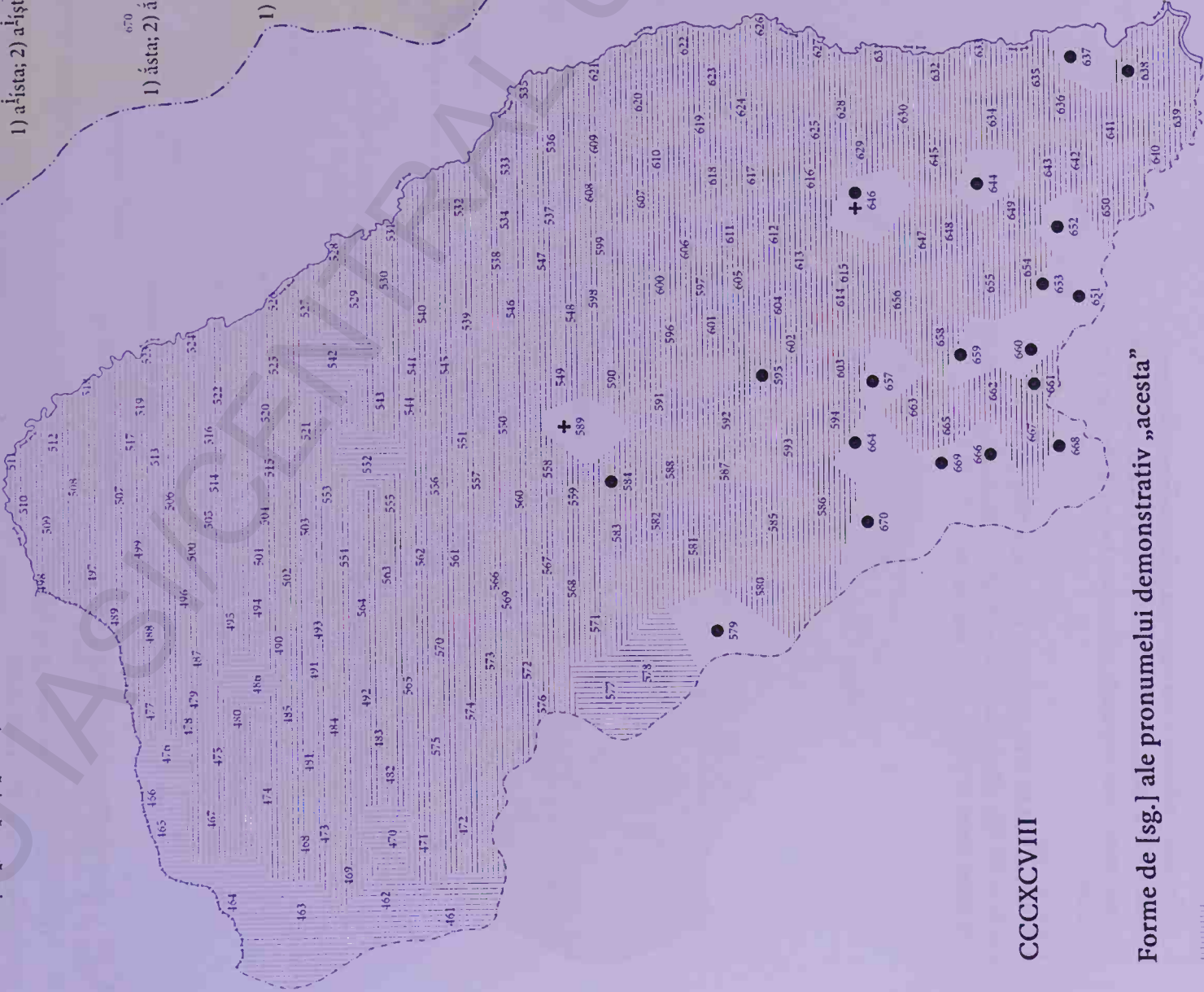
II. 463: 1) [Primul răspuns:] acéla língă miné.

464: [H]1) totú, [I, 1] ^Uotéj; 2) totí, [I, 1] ^Uot'í.

465: 1) [Primul răspuns:] aṣṭa dī-aiṣ; [H] 1) otái tu

†

molodéi, otái, otái; 2) otí.

CCCXCVIII

Forme de [sg.] ale pronumelui demonstrativ „acesta”

tipul aista

tipul aista

+

ista

•

ăsta

1) aista; 2) aista

587

579 1) ásta; 2) aista

1) aista; 2) aista

1) aista; 2) aista

580

1) aista; 2) aista

1) aista; 2) aista

586

1) aista; 2) aista

1) aista; 2) aista

670

1) aista; 2) aista

665

1) aista; 2) aista

666

1) aista; 2) aista

667

1) aista; 2) aista

668

1) aista; 2) aista

669

1) aista; 2) aista

670

1) aista; 2) aista

671

1) aista; 2) aista

672

1) aista; 2) aista

673

1) aista; 2) aista

674

1) aista; 2) aista

675

1) aista; 2) aista

676

1) aista; 2) aista

677

1) aista; 2) aista

678

1) aista; 2) aista

592

1) aista; 2) aista

1) aista; 2) aista

595

1) aista; 2) aista

602

1) aista; 2) aista

603

1) aista; 2) aista

604

1) aista; 2) aista

605

1) aista; 2) aista

606

1) aista; 2) aista

607

1) aista; 2) aista

608

1) aista; 2) aista

609

1) aista; 2) aista

610

1) aista; 2) aista

611

1) aista; 2) aista

612

1) aista; 2) aista

613

1) aista; 2) aista

614

1) aista; 2) aista

615

1) aista; 2) aista

616

1) aista; 2) aista

617

1) aista; 2) aista

618

1) aista; 2) aista

619

1) aista; 2) aista

620

1) aista; 2) aista

1) aista; 2) aista

624

1) aista; 2) aista

625

1) aista; 2) aista

626

1) aista; 2) aista

627

1) aista; 2) aista

628

1) aista; 2) aista

629

1) aista; 2) aista

630

1) aista; 2) aista

631

1) aista; 2) aista

632

1) aista; 2) aista

633

1) aista; 2) aista

634

1) aista; 2) aista

635

1) aista; 2) aista

636

1) aista; 2) aista

637

1) aista; 2) aista

638

1) aista; 2) aista

639

1) ACEASTA „celle-ci”; 2) ACESTEA „celles-ci”

[1982], [1983]

1. 1) [Întrebare indirectă] Dacă sunt două femei, una mai înaltă, lângă dumenea, și alta mai scundă, mai departe, și dacă te întreb: „care dintre ele e mai înaltă?”, cum răspunzi?; 2) [Întrebare indirectă] Dar dacă sunt mai multe?

ALM 466; ALDM III 1711, 1712; ALB 1735; ALJA 1582, 1584;

NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 45, 46; Mar. IV MN pl. LXII; Munt. Dobr. IV MN pl. 32-33; Ban. III 596.

III. 462: 1) [Primul răspuns:] áz d'i l'ingã min'ë.

464: 1) [I, I] aiăsta; 2) [I, I] aiăst'e; [H] 1) tütü,

[I, l] ^uottíá; 2) tutí cólo méno, [I, l] ^uotí.

465: 1) ásta di-aíci; [H] 1) òtiá; 2) òti.

466:2) aičst'ia.

467: 2) a₁i₁t₁i₁d₁ou₁, [σ] a₁i₁st₁i₁d₁ou₁; [H] 1) ta cólo m₁en₁i;
2) u₁i₁.

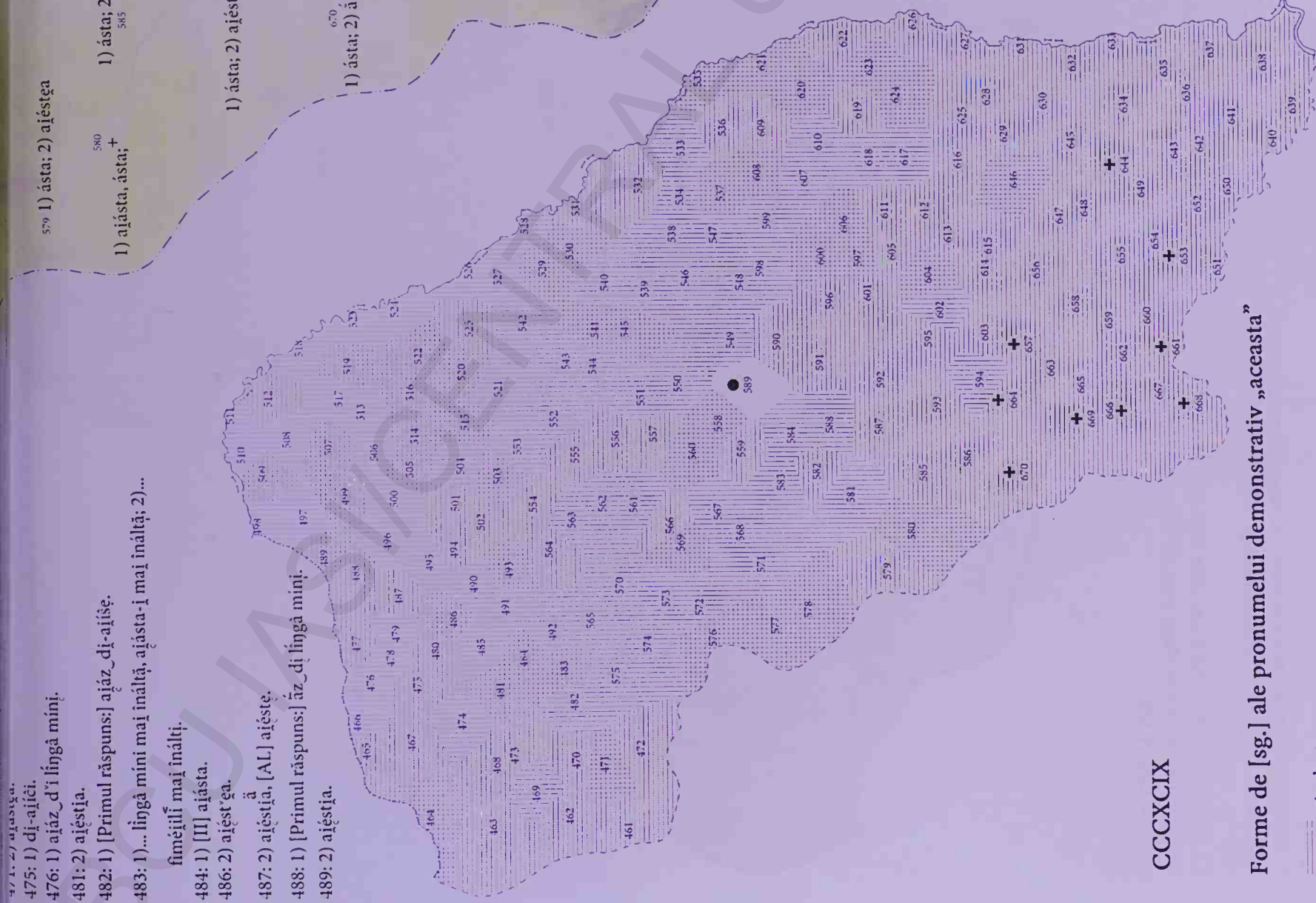
468: 1) [Primul răspuns:] az_de-aiîc; [II] ásta;

2) [II] aięstea.

469: 1) [*] p_ç-e_çâsta, p_çâsta, la a_iâsta; 2) [*] pe â_ie_çst_ie,

- 474: 2) aiăstea.
 475: 1) dî-aiîci.
 476: 1) aiăz_dî lîngă minî.
 481: 2) aiăstîa.
 482: 1) [Primul răspuns:] aiăz_dî-aiîse.
 483: 1) ... lîngă minî mai înaltă, aiăsta-i mai înaltă; 2) ...
 îmîeîîlî mai înaltî.
 484: 1) [II] aiăsta.
 486: 2) aiăstîa.
 487: 2) aiăstîa, [AL] aiăste.
 488: 1) [Primul răspuns:] ăz_dî lîngă minî.
 489: 2) aiăstîa.

560: 2) aiăstî.
 569: 1) [*] aiăsta.
 576: 1) [(2) este] „cam cuvânt din Ardeal”.
 580: 2) aiăstîa.
 597: 1) aiăsta, [D] aiăsta.
 600: 2) aiăste.
 604: 2) aiăste.
 606: 2) aiăste.
 608: 2) aiăste.
 615: 2) aiăste, aiăstîa.
 620: 2) aiăstî.
 621: 2) aiăstî.
 623: 2) aiăste.
 624: 2) aiăste.
 635: ... di lîngî minî; 2) aiăstîa amîndouî.
 638: 2) aiăstea amîndouă.
 646: 2) aiăstîa.
 650: 2) aiăstîa, aiăstîlîa.
 661: 2) aiăstîa, [p] aiăstîa.
 668: 2) aiăstîa, aiăstîa [inf. răspunde cu uşurinţă la întrebări de acest tip].

490: 2) aiăstîa.
 491: 2) aiăstîa.
 493: 2) aiăstîa-s; 1) [III] aiăsta, aiăsta; 2) [III] aiăstîa.
 496: 2) aiăstîa-s nântî.
 499: 1) aiăsta, aiăsta.
 500: 2) aiăstîa.
 501: 2) aiăstîa d-îşi.

503: 2) aiăstîa.
 505: 2) aiăstîa.
 507: 2) aiăstîa.
 509: 2) aiăstîa.
 514: 2) aiăstîa.
 515: 1) aiăsta, aiăsta.
 516: 2) aiăstîa.
 519: 2) aiăstîa, aiăstîa.
 520: 1) aiăsta, aiăsta.
 522: 2) aiăstîa.
 529: 2) aiăstîa.
 530: 2) aiăstîa.
 535: 2) aiăstîa.
 537: 2) aiăstîa.
 541: 2) aiăstîa.
 554: 1) ... dî lîngă minî.
 558: 2) aiăstîa.

CCCXCIX

Forme de [sg.] ale pronumelui demonstrativ „aceasta”

tipul asta

tipul aiasta

• iaista

+ în punctele respective s-au înregistrat pentru [pl.] formele „ăstea”/„astea”

[1986]

1. [Întrebare indirectă] Dacă ai în mână o scrisoare către tatăl dumitale și eu te întreb: „cui i-ai scris scrisoarea asta....?” cum răspunzi?

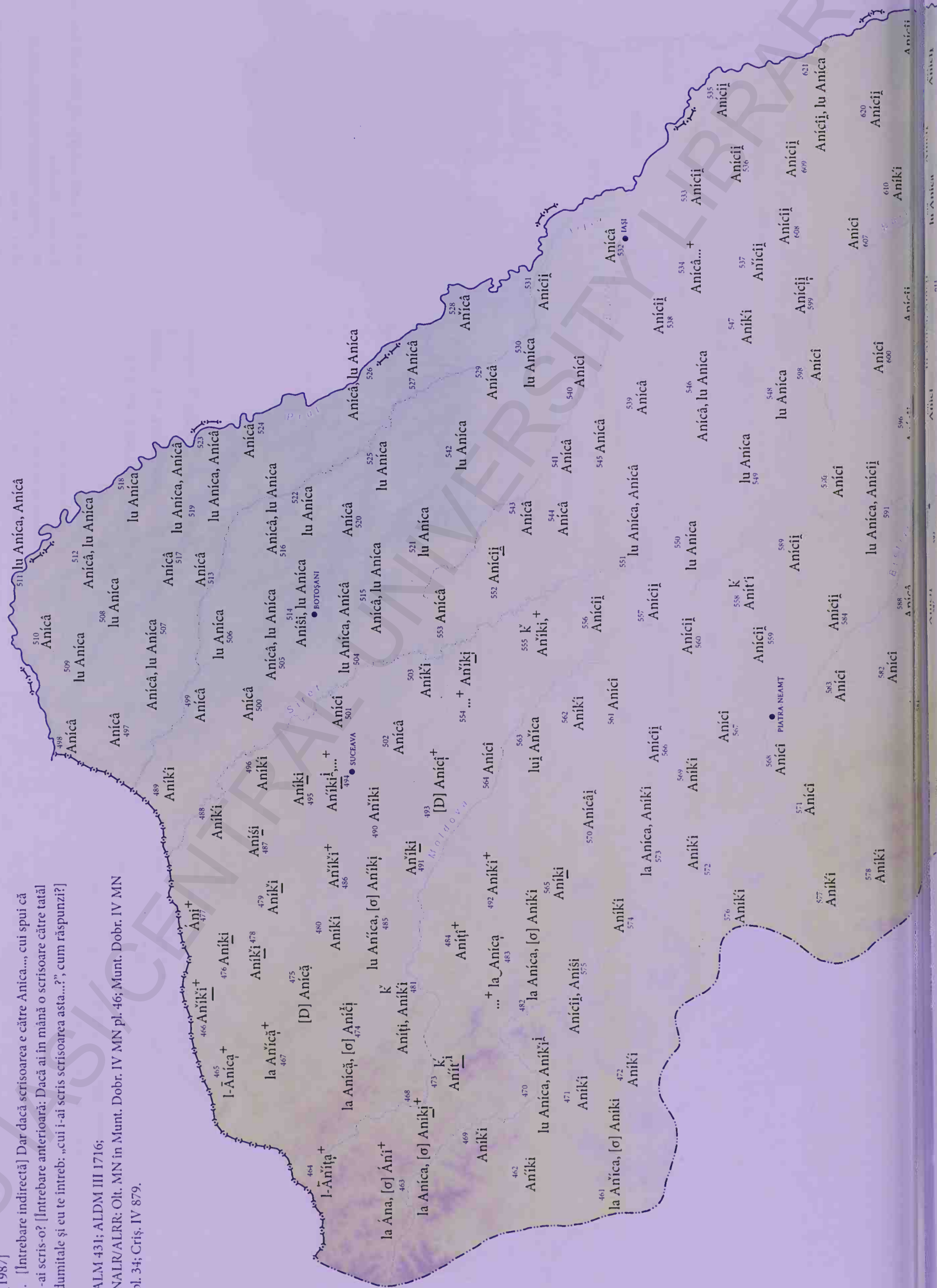
Cf. ALR II s.n. 1576; ALRM II s.n. 1324; ALM 432; ALDM III 1715;
NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 46; Munt. Dobr. IV MN
pl. 33-34; Criș. IV 878.

[1987]

ALM 431; ALDM III 1716;

NALR/ALRR: Olt. MN in Munt. Dobr. IV MN pl. 46; Munt. Dobr. IV MN pl. 34; Criş. IV 879.

ÎNTĂI „première”

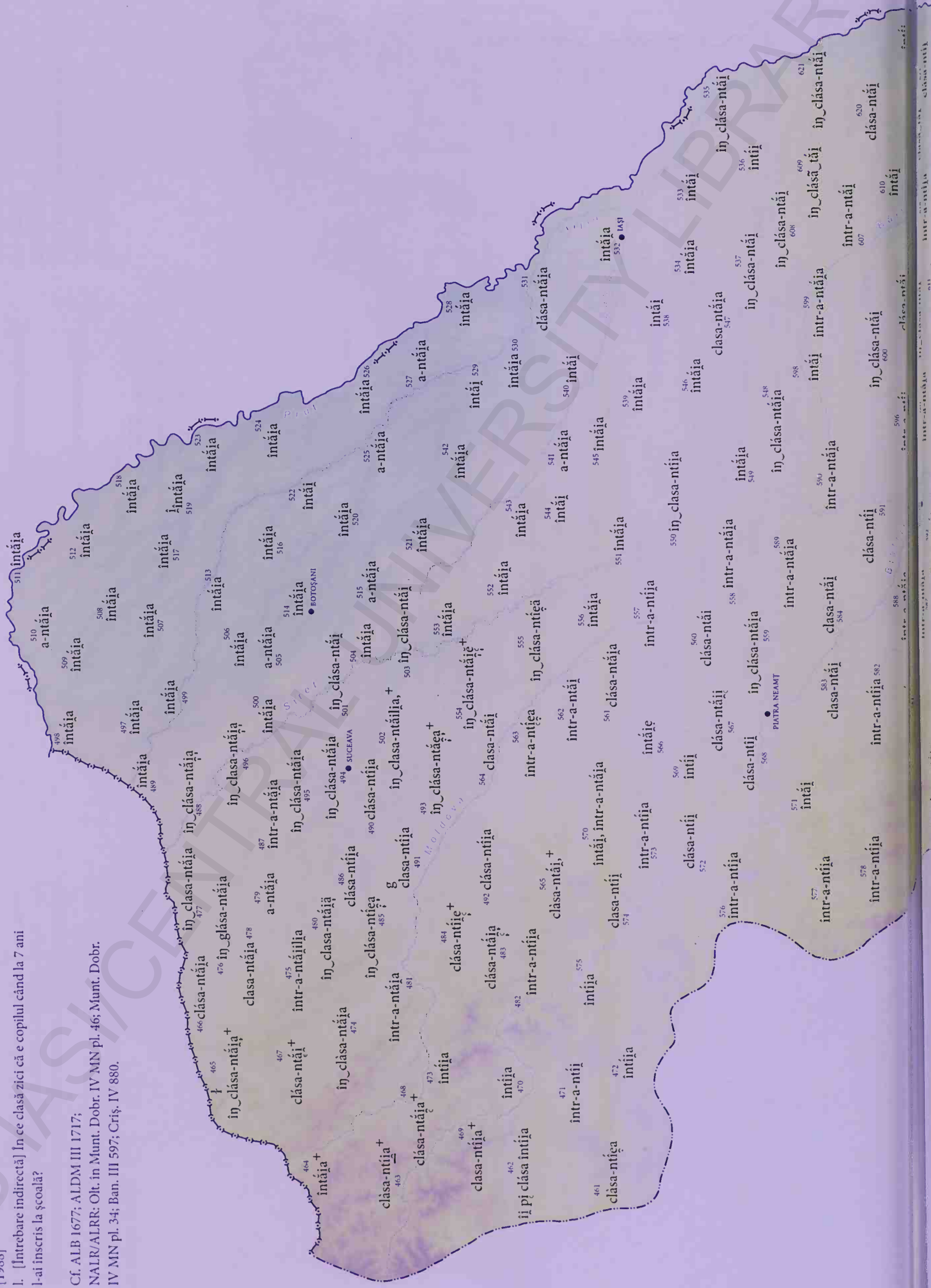
[1988]

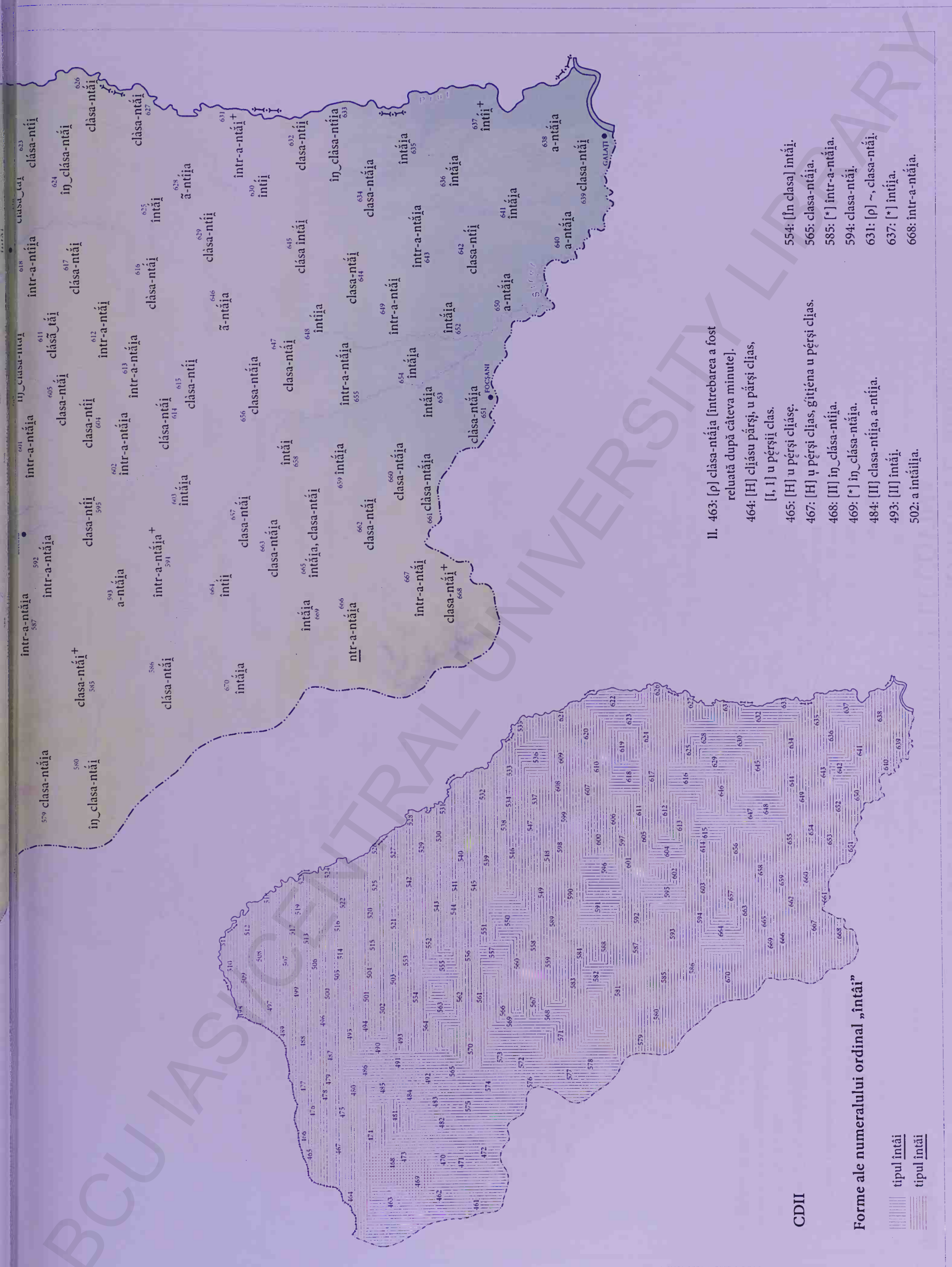
1. [Întrebare indirectă] În ce clasă zici că e copilul când la 7 ani
l-ai înscris la școală?

Cf. ALB 1677; ALDM III 1717;

NALR/ALRR: Olt. în Munt. Dobr. IV MN pl. 46; Munt. Dobr.

IV MN pl. 34; Ban. III 597; Criș. IV 880.

NIMENI „personne”

[1990]

1. [Întrebare indirectă] Dacă pleci și d-ta, zici că în casă nu mai e...?

ALRM II s.n. 1236; cf. ALM 313; ALDM III 1719; AIS 1672; ALPO 415;

ALB 1749; ALJA 1646;

NALR/ALRR: Olt. II 383; Mar. IV MN pl. LXII; Munt. Dobr. IV MN pl.

34-35; Ban. III 598.

tipul nime/nimea
nereprezentat: tipul nimeni/nimenea

● aparitia formelor de tipul nimerea

- II. 464: [H] prišǎ iz hǎti, i tu hǎti nimǎ-nicǒ,
 [I, I] nǐhtǒ.
 465: [H] nimǎ-nicǒ.
 467: [H] lišǐ prišǒhǐ iǎ, hǎta sǐ prišǎl samǒj.
 468: [II] nímǐ, nímínǐ.
 469: [*] nu-ǐ nímǐ.
 483: nu mai rămínǐ...
 484: [II] níme.
 493: [II] nímǐ.
 555: [p] nímíc, nímǐ.
 625: [V. ʃi:] ráp'dea.
 634: nǐca.

PUȚIN(Ă) „(un) peu”

[1992]

I. [Intrebare indirectă] Când mîncarea nu e destul de sărată, trebuie să-i mai pui sare; nu-i pui multă... cât zici că-i pui?

ALM 64; ALDM III 1721; ALF 1007; AIS 840, 987, 1340; ALG 728, 1589;

ALPO 417; ALB 1752; ALJA 114, 1663; ALD I 612; ALD II 620; cf. ALPA

267, 268;

NALR/ALRR: Olt. II 384; Mar. III 742; Munt. Dobr. IV 587; Ban. III 599;

Criș. IV 882.

II. 461: uo țiră, uoliăc, [k] om_pēc.

462: uo țiră, [σ] uol'ăc.

464: [Primul răspuns:] cît trébi; [H] tróhî,

[I, I] tróșkî.

465: [H] tróșkî.

466: uoliăg_d'i sari.

467: [H] colé gîdă [ʔ] ni solîănă, clădu mai

tróșkî sal.

469: um_pēc, puțină; [*] num-ō țiră, uoliăcūtă.

470: om_píc, olijăc.

471: uoleacă; uo țiri di n-am pécă_žos.

NOUL ATLAS LINGVISTIC ROMÂN PE REGIUNI
MOLDOVA ȘI BUCOVINA

HARTA 634

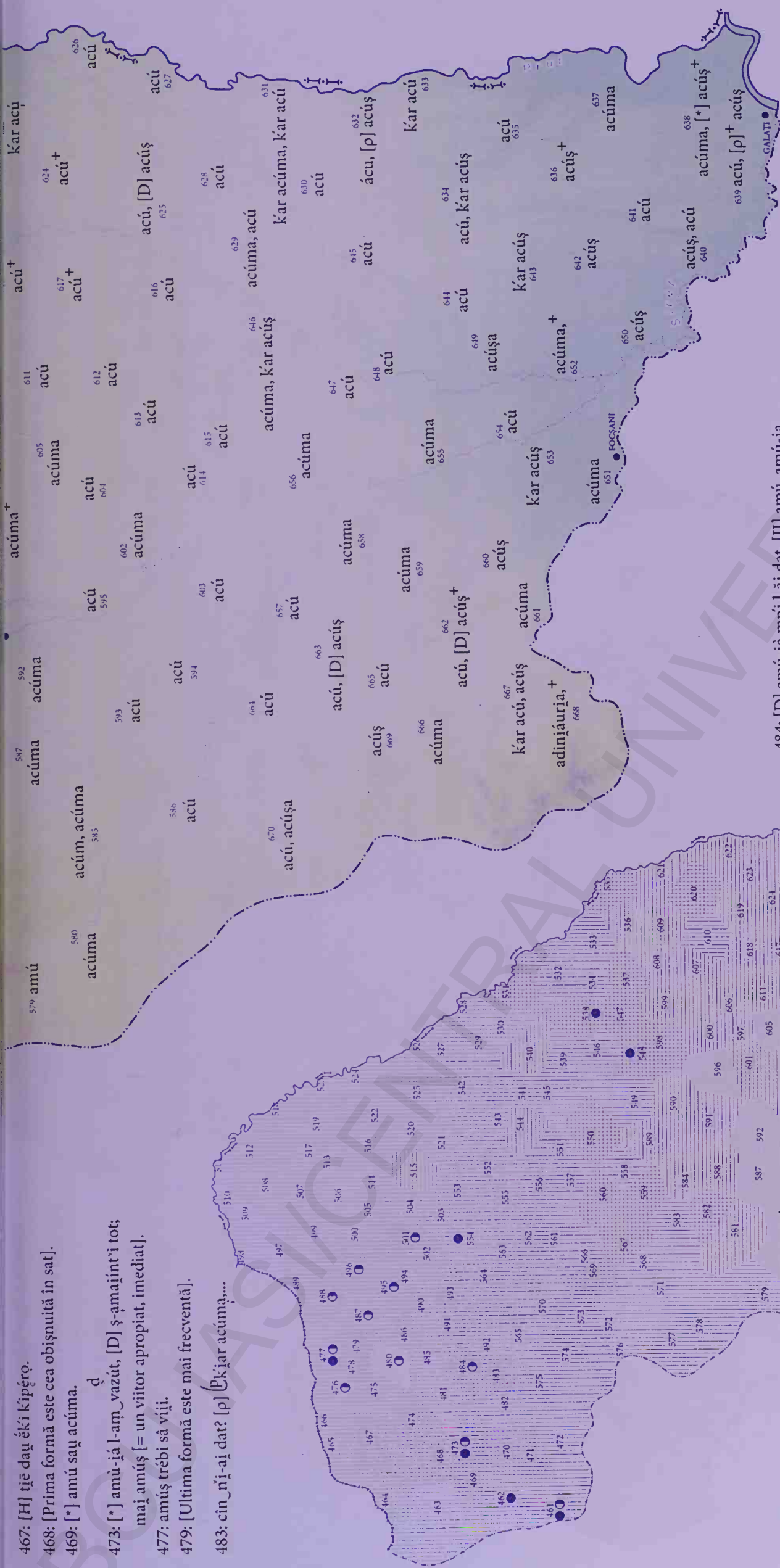
ACUM „maintenant”
[1993]

- I. [Întrebare indirectă] Dacă îți dau ceva și te întreb repede:
„când ți-am dat?”, cum răspunzi: Chiar...
- ALR II s.n. 1489; ALRM II s.n. 1211; ALM 515; ALF 798;
AIS 1533; ALG 1035; ALMC 1868; ALW III 52-53; ALA III;
ALCo 399; ALAL 137; ALJA 108;
NALR/ALRR: Olt. II 385; Mar. IV MN pl. LXII; Munt. Dobr.
IV MN pl. 35-36.

- II. 461: „Plec amú-gà [=] imediat; amúș-amúș
pljec [=] mai îndată oleacă”.
- 462: amúș: las_că-z_dău iey ~; asără, aláltăsară,
ĩ_jēs-noápt_ẽ „[=] azi-noapte”; amú-i_ámu,
amú-z_doi_án.
- 464: [*] acúma; [H] kípér.
- 465: [H] eľó tinár

467: [H] ție dau ék'i kípéro.
 468: [Prima formă este cea obișnuită în sat].
 469: [*] amú sau acúma.
 473: [*] amú-ia l-am yazút, [D] ș-amaiint' i tot;
 mai amúș [= un viitor apropiat, imediat].
 477: amúș trébi sâ vîii.
 479: [Ultima formă este mai frecventă].
 483: cîn_nî-ai dat? [p] k'iar acúma...

CDV

Termeni/Forme pentru adv. „acum”

- + acum
- acuma
- acu
- acuș
- acușă
- amu
- amuș
- amu-ia

484: [D] amú-ia mîi l-ăi dat, [II] amú, amú-ia.
 488: [k] amú, amú-ia.
 493: [II] amú.
 495: amú-ia „[=] imediat”.
 496: [D] amú-ia vin „[=] imediat”.
 501: [k] k'ar amú, amú-ia.
 535: [B] amú; dē-amu-naînti.
 537: [D], [B] amú.
 538: [B] amú, amúș.
 547: „[D] se zice și amú”.
 548: „Pe la Suhuleț [la 1 km] se zice amú, amúș”.
 576: „Drept amú”.
 597: „amú se spune la úngur¹, spre Bacău”.
 598: [B] amú.
 600: „Prin Basarabia se spune amú”.
 601: [Se spune și acú, formă auzită în timpul anchetei].

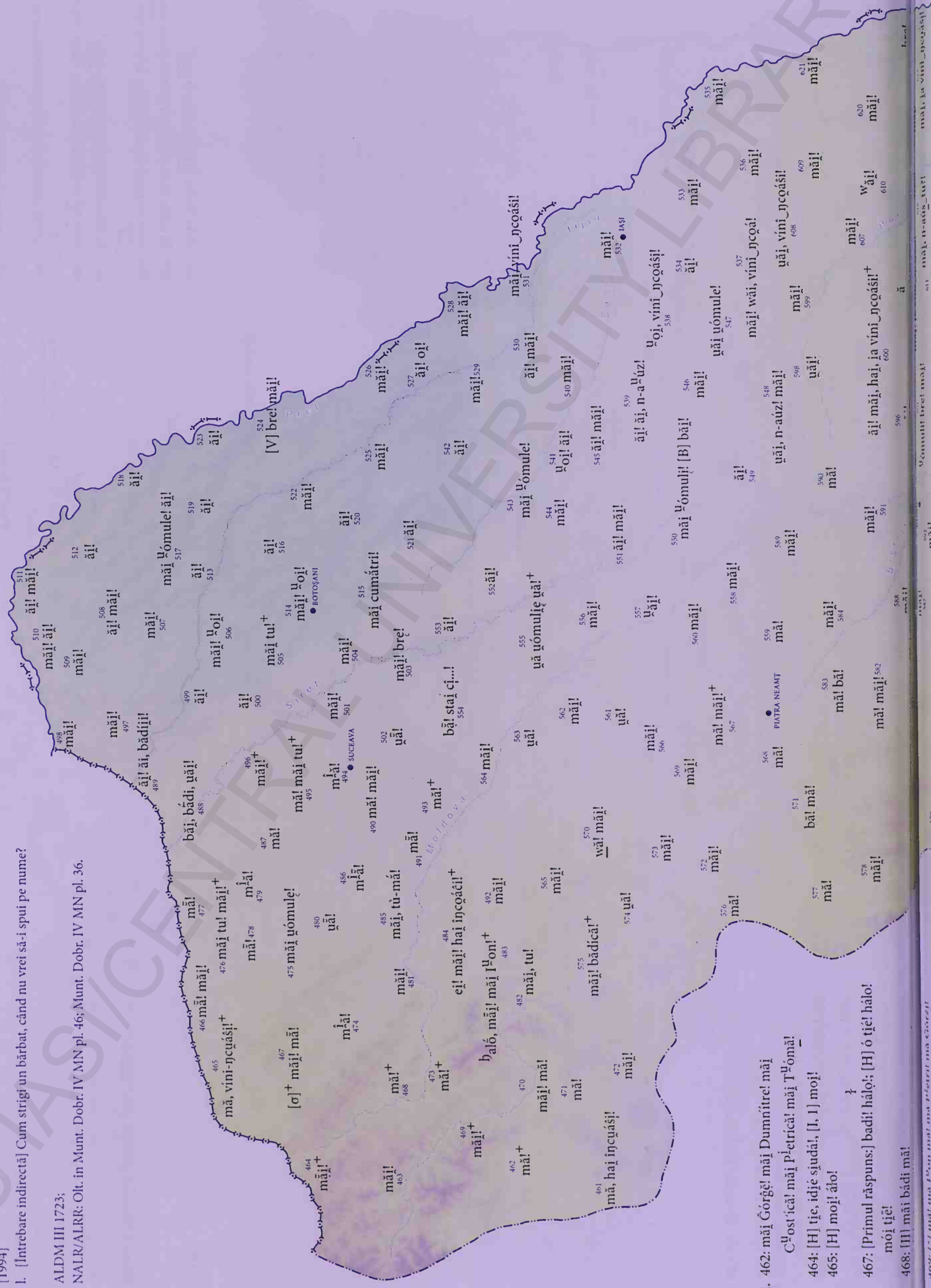
617: „Pe la Vaslui î^u sus^u se zice și amú”.
 618: „În satele de la nord de Vaslui se spune amú”.
 620: „amú se spune în satul Bósîia, la 2 km spre nord”.
 621: „În Basarabia [se spune]: amú, amúș”.
 624: „amú, tăt se spune pe la Vaslui, Piatra Neamț, Bacău”.
 636: [Formă auzită frecvent la întrebările pentru perf.s.].
 638: [Se spune] în virf di limbă (1).
 639: [Formă auzită anterior (2)].
 652: [p] acú, acuș.
 662: [Formă auzită anterior (2)].
 668: [p] acúma, acuș-ți-l dăduj^u.

MĂI! „hé! (interjection d'appel pour un homme)”
[1994]

I. [Întrebare indirectă] Cum strigi un bărbat, când nu vrei să-i spui pe nume?

ALDM III 1723;

NALR/ALRR: Olt. in Munt. Dobr. IV MN pl. 46; Munt. Dobr. IV MN pl. 36.

- II. 462: măi Górgă! măi Dumnitre! măi
C^uost'ică! măi P^{et}rică! măi T^uomă!
464: [H] tje, idje siudál, [I, I] mo!
465: [H] mo! áto!
467: [Primul răspuns:] bad! háló; [H] ó tje! háló!
mó tje!
468: [II] măi bádi mă!

469: [*] mǎ! mǎ I^u-on mǎ! mǎ Pⁱétri! mǎ Górzⁱ!

mă Vasîlie! [nu se folosește voc. scurt].

473: „Mai demult:” bád’i.

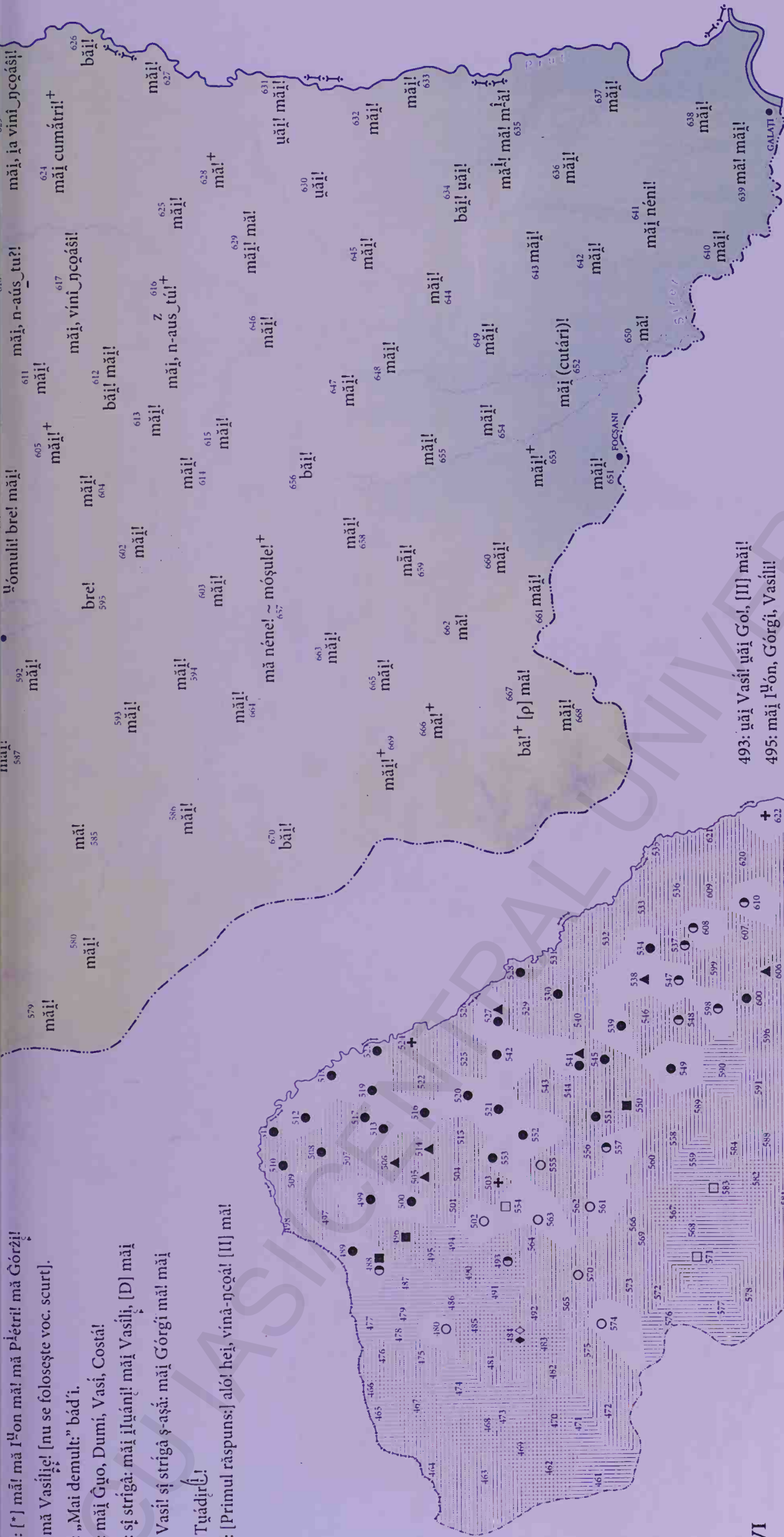
476: mǎi Ġuò, Dumí, Vasí, Costá!

483: sî strîgă: măi i luăni! măi Vasîli, [D] măi

Vasi! și strigă ș-așa: măi Gorgi mă! măi

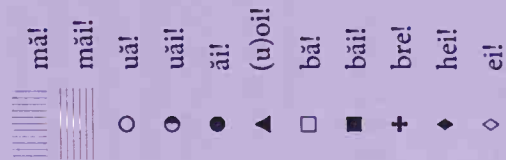
Tuádir!!!

484: [Primul răspuns:] aló! hei, vină-ncă! [II] mă!

CDVI

Tipuri/Forme de interjecții apelative folosite la adresa unui bărbat

666: n'etă! [formulă cu care i se adresează inf. princ. o femeie cam de aceeași vârstă; formă auzită și prin sat].

667: ca să-l ție în ris (1); bre! [inf. se adresează unei pers. mai în vârstă; tot așa îi spun soția și copiii]; neță [astfel i se adresează inf. princ. soția și copiii].

669: măi tătă! ~ mămă! ~ móşuli!

III. Apariția semnului exclamării după formele cartografiate reprezintă, în majoritatea cazurilor, o convenție de anchetă, intonația de vocativ nefiind realizată în permanență de către informatori.

Vezi, în acest sens, și hărțile 619 și 636, referitoare la imperativ, respectiv la vocativ.

567: [Dacă persoanele sunt de aceeași vârstă (1);
măi Dumi!
dacă vorbesti cu cineva mai tânăr (2)].

575: [Apelativ adresat unei persoane mai în vârstă (2)].

600: viní ηcoá!

605: „[Se spune] numai celor mai tineri”.

616: híre-ar al néu, ~ ~ áltu.

624: măi, préténi! ca sí nu-l tuiéști, îi spuî așa.

628: [D] „și măi!”: nu-l mai diznérz «măi!».

653: bre! [când interlocutorul e mai mare].

657: bre!, bre mătușă! [dar:] mă ^uômule!, bre
mămă! ~ tătă!

FĂ! „hé! (interjection d'appel pour une femme)”

[1995]

I. [Întrebare indirectă] Dar o femeie? [Întrebare anterioară:
Cum strigi un bărbat, când nu vrei să-i spui pe nume?]

ALR II 199; ALRM II 284; ALDM III 1724;

NALR/ALRR: Olt. în Munt. Dobr. IV MN pl. 47; Munt.

Dobr. IV MN pl. 36-37; Criș, IV 883.

II. 461: lélí! „dacă e mai în etate; [D] pe scurt: lélí
Mări! mă Gó! se strigă la Borşa; în sat nu
[se strigă așa]”.

462: măi Ană, Anică, Marije, Domnícă!

464: [I, I] tu!; [H] mo!; [I, I] tje!

465: [Primul răspuns:] „[ε] după cum is de
cunoscut; sau pe nume, sau ~; ălo poate așa
măi...; [D] nu se zice fa!”; [H] [ρ] tuō! tua!

466: matú! [= mătuşă!], Vi-Ů-Ůrîl, Ilcă!

467: [H] tje jîncă!

468: [II] măi lélí mă! tu lélí!

469: [*] tu Mariúcă!, ~ Măřîjîl, ~ İlîaná! mă

İlîaná mă!, [D] hába nîjevástă, či măi fač?;
„când te întreabă ceva:” či măi faš hábă?

476: „Mai în vârstă:” lîlî haj! măi fiméjî mă! tu
~ hă! „mai rar; mai mult [se spunel: măi!”;
măi Vi-Ů-Ůrî, İlîá, Catri, Zási (Sási)! Domnî! tu
Vi-Ů-Ůrî(n’a)!

479: [În timpul anchetei a fost auzit şi fa!; inf.

precizează că nu se prea spune pe aici, ci mai
mult în Regat]; aúđ, tu Domnî!

483: [Primul răspuns:] Ůo strîg pi númi...; [dacă e
mai în vârstă:] lélî haj!; [dar dacă nu-i ştiu
numele?] ápăi n-o pot strîgă dáca nu-î spun pi

númi; İlîaná haj! Domnícă! [ρ] hajó! hajó, tú,
nî nîjevástă! tu, mă, măi nîjevástă, vînă-ŋcuási!
dáca-î măi tînără ca míni: tu, Domnícă! tu

İlîaná! [inf. susţine că nu se zice fâ! şi că
numele feminine nu se rostesc cu apocopă].

484: tu fiméjî! haj, vînă-ŋcuá! [II] tu!; Pakî! măi

Toá! G-Ů-Ů! Dumnî! Vî! [= Victor!] Vasî!

488: cumátră há! fâ l-élîťá fâ!

492: „La Drăceni, la Mălini: fa!”.

493: [II] fa!

494: „La Nîhovén: tu fa!” [în sat nu se foloseşte
vocalivul scurtat].

496: nú pó_sî-î đîş_fa cí-î ševá ruşínós
[inf. admite pe urmă că se zice şi fa!].

503: „fa! se zice după Ţtirbăť”.

505: fa aî!, fa!, fa tu fa!

514: fa tu!, fa hăi!

515: [D] fa! „[se spune] la o fată”.

524: măi fiméjî!

547: „Dacă-i fată” (2).

555: tu Marî!

564: „[Se spune] numai dacă e mai mică
decît tine”.

565: [D] fa! nu pre [se zice].

571: măi fiméjî! tu copk’îli! [nu se zice fa!].

575: l-élî! „mai vârstnică”, cumátră! cumátri!

579: lélî! mătuşă!

582: [Se spune la soţie şi la femei mai tinere].

600: fa! î urîşós, Ů-Ů-Ůsáz pi fiméjî „dacă-i spui
aşa”.

601: „fa! nu se spune în sat; se spune la Filipeni”.

603: [Inf. nu cunoaşte o formă de adresare în
afară de fătó!, lélî! sau pe nume].

605: „Dacă este mai tânără”.

608: uáj, fátă!; „nu se spune fa!, fâ!”.

623: fa, vînî-ŋcuási!

624: fa! nu-î frumós.

638: fa fiméjî!

641: fátă! lélî!, [D] fâ! „se zice, dar nu e o
formă frumoasă”.

642: [ρ], [D], [V] fa!, î cam pi dos; nu fáce,
nu arenjáză.

653: [Pentru o persoană de aceeaşi vârstă cu inf.
sau mai mică decât acesta].

663: [R] măi fiméjî!

668: fâ! [se spune numai pentru soţia inf.; alte
persoane s-ar supăra].

670: [*] tu! „nu se spune fâ!; în jos se spune fâ!”
[inf. ocazional este femeie].

III. Apariţia semnului exclamării după formele
cartografiate reprezintă, în majoritatea cazurilor, o
convenţie de anchetă, intonaţia de vocativ nefiind
realizată în permanenţă de către informatori.

Vezi, în acest sens, şi hărţile 619 şi 635,
referitoare la imperativ, respectiv la vocativ.

Pentru harta interpretativă, a se vedea secţiunea
de final a volumului, p. 414.

[1999]

(Ion) și altul mic (Gheorghe), cum spui: „Ion e mai mare...” ?

ALM 519; ALDM III 1727; cf. ALJA 1667;

NALR/ALRR: Olt. in Munt. Dobr. IV MN pl. 48; Munt.

Dobr. IV MN pl. 37-38; Ban. III 601.

II. 461: [D] „[se spune] și ca G^uórgi”; [primul răspuns:] l^uón îi măi înált, G^uórgi-i măi mńíc.

462: [Primul răspuns:] l^uón îi măi mărie și Górgě-i măi mńíc.

463: lón i mai mări...

464: [I, I] și Górgi măi mic; [H] Eván măi velékí, a Górgi măi maléi, [I, I] Iván măi búřři viđ Górga.

465: ... și Górgi măi míc; [H] Górgi măi velékí, lón măi maléi.

467: ... Gíórgi măi míc; [H] Iván măi velékí, ā Górgi măi maléi.

468: [Primul răspuns:] l^uón îi măi nált și Górdi măi mńíc; [II] dicít D'órd'í.

469: l^uón îi măi mări...; [*] l^uón îi mări, îi măi mări ca Górgi.

474: [Primul răspuns:] l^uón îi măi mări și G^uórgi-i măi mńíc.

476: l^uón îi măi mări, Górgi-i măi mńíc...

478: și Górgi-i măi mńíc...

479: [Primul răspuns:] și G^uórgi-i măi mic^h; fáta di Górgi....

480: [Primul răspuns:] l^uón îi măi mări și Górgi-i măi mńíc.

482: [Primul răspuns:] l^uón îi măi mări și Górgi-i măi mńíc; [ful inf., elev:] dicít Górgi.

483: [Primul răspuns:] [lon e mai mare] și Górgi măi mńíc^x.

484: [Primul răspuns:] îi măi mări și Górgi-i măi mńíc; îi măi inált...; [D] l^uón îi măi mări [= mai în vârstă] ca Górgi; [II] l^uón îi măi mări și G^uórgi-i măi mńíc; [sau:] măi mńíc dicít G^uórgi.

485: [Primul răspuns:] l^uón îi măi mări și G' g' D'órd'í-i măi mńíc.

487: [Primul răspuns:] și G^uórgi-i măi mńíc.

488: [Primul răspuns:] l^uón îi măi mări și Górgi-i măi mńíc.

491: [Primul răspuns:] l^uón îi măi mări și G' g' D'órd'í-i măi mńíc.

493: [Primul răspuns:] l^uón îi măi mări și Górgi-i măi mńíc^h; [II] îi măi mări ca G^uórgi.

495: [Primul răspuns:] și Górgi-i măi mńíc.

496: [Primul răspuns:] și Górgi-i măi zos.

501: [Primul răspuns:] l^uón îi măi mări și Górgi-i măi mńíc^h.

503: [Primul răspuns:] Górgi-i măi mńíc.

554: [Primul răspuns:] și Górgi măi mńíc; [D] „nu se zice ca Gheorghe”.

III. Pentru harta interpretativă, a se vedea secțiunea de final a volumului, p. 413.

555: [p] l^uón îi măi mări, Górgi mę mńíc.

565: [Primul răspuns:] l^uón îi măi mări, G^uórgi măi mńíc; [referitor la «ca», inf. afirmă:] „din an se zice așa”.

571: [În construcția:] măi mări ca míni (2).

608: lón îi măi mări...

615: [Inf. a avut de ales între «ca» și «decát»].

623: îi măi mări...

624: îi măi mări...

668: măi nant^u ca.

669: [Cf. i. 1997:] „e și mai bun ca ăi dă vacă”.

II

**MATERIAL LINGVISTIC
NECARTOGRAFIAT**

SĂPTĂMÂNĂ, pl.

„semaine”

[1527]

- I. [Întrebare indirectă] Șapte zile ce zici că fac la un loc?

ALDM III 1291; ALF 1214; AIS 328; ALAL 105; ALD I 735, 736; ALFC 93; ALJA 88; ALN 580⁺; ALP 90; ALW I 90; ALIs 359; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 40; Mar. IV MN pl. XLVIII; Munt. Dobr. IV MN, p. 96.

- II. săptămînă; -mînî: 471⁺ [V]

stămînă; -mînî, [*] [AL]
stămînă; -mînî, și mai pi vek
stămînă; -mînî, 472, 475, 482, 489, 492, 497 - 500, 502, 504 - 518, 520 - 532, 534, 539, 541 - 546, 549, 551 - 553, 556, 560, 561, 568, 570, 572, 576, 577, 579, 588, 592, 597, 606, 609, 610, 616, 624, 625, 627 - 633, 636 - 639, 641 - 643, 645, 646, 652, 653, 655 - 659, 661, 663, 664, 666, 667, 669, 670.

săptămîni; -mînî: 533, 535 - 538, 540, 547, 548, 550, 558, 559, 562, 566, 569, 573, 580 - 584, 586, 587, 590, 591, 594 - 596, 598 - 605, 607, 608, 611 - 614, 617, 618, 620 - 622, 634, 635, 648 - 651, 662, 668.

săptămînă; -mînî: 519, 615, 647.

săptămînă; -mînî: 461.

săptămînă; -mînî, stămînă; -mînî: 462.

săptămînă; -mînî: 463.

săptămîni; săptămîni: 464⁺ [H]

t'îejdiē; dva t'îejdiē.

săptămînă; săptămîni: 465⁺ [H]

odiēn t'îejd'î; dva t'îejnî sau dvi n'îejîle; odnâ n'îejîl'îa.

săptămînă; -mînî, stămînă;

-mînî: 466.

săptămîni; -mînî: 467⁺ [H]

t'îejd'î; dva t'îejdî.

săptămînă; săptămîni: 468⁺ [II]

săptămînă; -mînî, stămînă;

-mînî.

ă săptămînă; săptămîni: 469⁺ [*]

săptămînă; -mînî.

săptămînă; -mînî: 470.

săptămînă, stămînă; -mînî: 473.

săptămînă; săptămînî: 474.

săptămînă; -mînî, stămînî

[pl.]; -mînă: 476.

săptămînă; -mînî: 477.

săptămînă; -mînî: 478.

ă săptămînă; săptămînî, stămînă;

-mînî: 479.

săptămînă; săptămîni: 480.

săptămînă; -mînî: 481.

săptămînă; săptămîni: 483⁺

[primul răspuns:] șăptî dîli la ũ loc?

săptămînă; -mînî: 484⁺ [II]

stămînă; -mînî.

stămînă; -mînî: 485.

săptămînă; -mînî: 486.

săptămînă; -mînî: 487.

săptămînă; săptămînî: 488.

săptămînă; -mînî: 490.

ă săptămînă; săptămînî: 491.

săptămînă; săptămînî: 493⁺ [II]

săptămînă; -mînî.

ă săptămînă; stămînî: 494.

săptămînă; -mînî: 495.

săptămînă; săptămînî: 496.

săptămînă; -mînî: 501⁺ „două ~”.

săptămînă; -mînî: 503.

săptămînă; săptămîni: 554.

săptămînă; săptămîni: 555.

stămînî; -mînî: 557.

săptămînă; -mînî: 563.

săptămînă; săptămînî: 564.

săptămînă; săptămînî: 565.

săptămînî; săptămînî: 567.

săptămînă; -mînî, stămînî; -mînî: 571.

săptămînă; -mînî, stămînî: 574.

stămînă; -mînî: 575.

săptămînă; -mînî: 578.

stămînî, [L] săptămînî; -mînî,

stămînî: 585.

săptămînă; -mînî, stămînă; -mînî: 589.

săptămînă; -mînî: 593.

săptămînî; -mînî: 619.

săptămînî: 623.

ă săptămînă; săptămînî: 626.

stămînă, săptămînă; -mînî: 641.

săptămînă; -mînî: 644.

stămînă; -mînî, săptămînă; -mînî: 654.

săptămînă; săptămînî: 660.

săptămînî; -mînî: 665.

- III. În patru pct. s-a înregistrat și numeralul o (în forma uo), precedând răspunsul: 538, 599, 617 și 619.

LUNI

„lundi”

[1528]

- I. [Întrebare indirectă] Care sunt zilele săptămânii?

ALDM III 1292; MALGI 231; ALIs 359; ALF 787; AIS 329; ALL 874, 881; ALG 1038; ALMC 1427; ALPO 333; ALChB 120; ALW III 122; ALA 589; ALC 635; ALAL 107; ALB 123; cf. ALFC 94; ALJA 89; ALLR 817; ALN 594⁺; ALP 91; ASLEF 27; ALD I 418;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 40; Mar. IV MN pl. XLIX; Munt. Dobr. IV MN, p. 95.

- II. lunî: 468, 471, 472, 475, 476, 479, 480⁺ după stil nou ^uorî vîek? [!], 485, 487 - 489, 492, 497 - 530, 532, 534 - 537, 539 - 547, 549 - 553, 556 - 562, 566 - 569, 571 - 575, 577 - 609, 612 - 614, 615⁺ „în toată lunē^a [a.]”, 616 - 626, 628 - 670.

lunî: 464⁺ [H] p^uonîegîv^unoc, 469⁺ [*] lunî, în tâtâ lúnîa [a.], 473, 486, 491.

lunî: 466, 470, 478, 481, 564. lunî: 482, 494, 565, 570, 610.

lunî: 531, 533, 554, 576. lunî, lúnîa [a.]: 462, 463, 490.

lúnēa [a.], lunî: 493⁺ [II] lunî, 496.

lunî: 461.

lúnîa [a.]: 465⁺ [H]

p^uonîegîv^unoc.

lunî: 467⁺ [H] p^uonîegîv^wnoc. lunî: 474.

lúnîa [a.], lunî: 477.

lúnēa [a.], lúnî: 483.

lunî: 484⁺ [II] lunî.

lunî: 495.

lunî, lúnēa [a.]: 538.

lunî: 548.

lúnîa [a.]: 555.

lúnî: 563.

lunî, lúnēa [a.]: 611.

lúnîa [a.], lunî: 627.

MARȚI

„mardi”

[1529]

- I. (Vezi î. precedentă).

ALDM III 1292; MALGI 231; ALIs 359; ALF 813; AIS 330; ALL 875; ALG 1039; ALMC 1428; ALChB 122; ALW III 123; ALA 590; ALC 636; ALAL 108; ALB 125; cf. ALFC 95; ALJA 90; ALLR 819; ALN 594⁺; ALP 92; ASLEF 27; ALD I 418; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 40; Mar. IV MN pl. XLIX; Munt. Dobr. IV MN, p. 96.

- II. marț: 461, 463, 466, 467⁺ [H]

viutōroc, 468, 469⁺ [*] marț, 470 - 473, 475 - 478, 481 - 483, 485, 488, 489, 491, 492, 493⁺ [II] marț, 497 - 501, 504, 505, 507 - 522, 524, 525, 527 - 547, 549 - 553, 555 - 562, 564, 567 - 570, 572 - 584, 586, 587, 589 - 625, 627 - 641, 643 - 656, 658, 660 - 663, 665 - 668.

marțî: 474, 479, 486, 490, 502, 503, 563, 565, 571.

marț, mărta [a.]: 462, 487, 506, 523, 548, 566, 585, 588.

marțî: 657, 659, 664, 669, 670.

mărț: 464⁺ [H] viutōroc, 554.

mărț: 484⁺ [II] marțî, 494.

marțî: 626, 642.

ă mărta: 465⁺ [H] viutōroc.

marș: 480.

marțî, mărta [a.]: 495.

mărta [a.], marțî: 496.

marțî: 526.

MARȚEA, art.

„le mardi”

[1530]

- I. (Vezi î. 1528, MN pl. 324).

ALDM III 1294; MALGI 232; ALF 813; AIS 330; ALL 875; ALG 1039; ALMC 1428; ALChB 122; ALW 123; ALA 590; ALC 636; cf. ALAL 108; ALB 125; ALFC 95; ALJA 90; ALLR 819; ALN

594*; ALP 92; ASLEF 27;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 40;
Mar. IV MN pl. XLIX; Munt.
Dobr. IV MN, p. 96; Criş. IV 752.

II. mărta: 462, 463, 466, 468⁺

în tătă ~, [primul răspuns:] ma
duc mărta, 469⁺ [*] în tătă
mărta, 470 - 482, 484⁺ mă
duc ~ la Humór, [II] mărta, 485 -
492, 494, 496 - 553, 555 -
637, 639 - 643, 644⁺ „~ este
târg la Bârlad, Vaslui”, 645 -
651, 653 - 656, 658 - 663,
665 - 668.

mărtea: 638, 657, 664, 669,
670.

mărta: 461, 465.

mărta: 493⁺ [II] mărta, 554⁺ în
tăti ~, [primul răspuns:] ma duc
mărta.

mărta: 464.

mărta: 467.

mărta: 483.

mărta; mărtili [pl.]: 652⁺ „în toate
~” [pl.].
-: 495.

III. În afara situaţiilor consemnate ca
atare, şi în alte pct. răspunsul
a fost precedat de secvenţa în
toată, sugerată de modalitatea de
formulare a întrebării: în tătă
(465, 468, 482, 488, 493), în tăti
(501, 554, 555), în tătă (461), în
tăt (464), în tăti (467), în tătă
(474), în tătă (485), în tătă
(565).

VINERI

„vendredi”

[1533]

I. (Vezi i. 1528, MN pl. 324).

ALM 194; ALDM III 1297;
MALGI 235; cf. ALIs 359; ALF
1359; AIS 333; ALL 878; ALG
1042; ALMC 1429; ALChB 126;
ALW III 126; ALA 610; ALC 654;
ALAL 111; ALB 129; ALFC 98;
ALJA 93; ALLR 823; ALN 595*;
ALP 95; ASLEF 31; ALD I 357;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 40;
Mar. IV MN pl. XLIX; Munt.
Dobr. IV MN, p. 98.

II. vineri: 498, 508, 509, 511 -
513, 516 - 518, 521, 523,
526, 530, 532, 534 - 536,
539, 540, 542, 543, 548 -
553, 557 - 560, 566, 567,
569, 571, 578 - 591, 593,
595, 596, 599, 601 - 604,

606, 607, 609, 611 - 614,
615⁺ vineri [a.], 616⁺ vineri
[a.], 618 - 628, 630 - 633,
637, 638, 642, 643, 647, 670.

viniri: 471, 479, 481, 482⁺ în
tătă vineri [a.], 489, 497, 499

- 507, 510, 514, 519, 520,
524, 525, 527 - 529, 541, 544
- 546, 556, 561, 562, 564,
570, 572 - 575, 592, 594,
597, 629, 634, 635, 639⁺
vinire [a.], 640, 644, 648 -
655, 656⁺ vinire [a.], 657 -
660, 661⁺ viniri [a.], 662,
663, 665, 666, 667⁺ vinire
[a.], 668.

vineri: 465⁺ [H] piētniția, 472,
480, 486⁺ vineri [a.], 492,
493⁺ [II] viniri, 495, 531, 537,
538, 568, 576, 577, 598, 600,
605, 617, 636⁺ vineri [a.],
641, 645.

viniri: 470, 478, 484⁺ [II] viniri,
496, 608, 646⁺ viniri [a.],
664, 669.

viniri: 515, 522, 547, 610.

vineri: 466, 468⁺ [II] viniri, 533.

viniri: 491, 494, 554.

viniri: 469, 476.

viniri: 477, 565.

viniri: 461.

viniri: 462⁺ viniri [a.].

vineri: 463.

viniri: 464⁺ în tăti viniri; [H]

pijălitor, [I, 1] piāt'nița.

viniri: 467⁺ [H] piētniția.

viniri: 473.

viniri: 474.

viniri: 475.

vineri: 483.

viniri: 485.

viniri [a.]: 487⁺ az îi viniri [a.].

viniri: 488.

viniri [a.]: 490.

viniri: 555.

viniri: 563.

SÂMBĂȚĂ

„samedi”

[1534]

I. (Vezi i. 1528, MN pl. 324).

ALM 194; ALDM III 1298;
MALGI 236; cf. ALIs 359; ALF
1186; AIS 334; ALL 879; ALG
1043; ALMC 1430; ALChB 127;
ALW III 127; ALA 605; ALC 649;

ALAL 112; ALB 130; ALFC 99;
ALJA 94; ALLR 824; ALN 595*;
ALP 96; ASLEF 31;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 41;
Mar. IV MN pl. XLIX; Munt.
Dobr. IV MN, p. 98.

II. sâmbăta: 497, 498, 508, 509,
511 - 513, 516 - 519, 521,
523, 525, 526, 530, 532 -
534, 538, 539, 542 - 546,
548, 549, 551 - 553, 560,
571, 576, 580, 589, 597, 608,
609, 616, 619, 633, 643, 644,
646⁺ sâmbăta [a.].

sâmbăta: 471⁺ [*] sâmbăti, 472,
489, 499, 500, 504 - 506,
510, 514, 515, 520, 522, 524,
527 - 529, 541, 561, 570,
572, 574, 575, 579, 615⁺

sâmbăta [a.], 629, 638, 639,
641, 652, 654 - 656, 659,
660⁺ sâmbăta [a.], 661, 664,
666, 667⁺ sâmbăta [a.], 669.

sâmbăti: 531, 535 - 537, 540,
547, 550, 559, 562, 581, 582,
584, 587, 590, 591, 596, 598,
599, 601 - 605, 607, 611 -
614, 617, 618, 620, 621, 624,
648.

sâmbăti: 507, 557, 558, 566 -
569, 573, 583, 585, 586, 594,
595, 600, 610, 635, 649 -
651, 657, 658, 662, 668.

sâmbăta: 469, 473, 477, 481,
482, 485, 491, 492, 494, 501
- 503, 556, 564, 578, 588,
592, 593.

sâmbăti: 622, 623, 628, 631,
634, 647, 663.

sâmbăta: 462, 490, 495.

sâmbăta: 465⁺ [H] subōta, 468⁺

[II] sâmbăta, 475.

sâmbăta: 474, 479, 565.

sâmbăta: 577, 637, 670.

sâmbăta: 632, 636⁺ sâmbăta [a.],
640.

sâmbăta: 461, 563.

sâmbăta: 478⁺ az îi ~, 487⁺ az
îi ~.

sâmbăta: 627, 645.

sâmbăta: 463.

sâmbăta: 464⁺ [H] subōta.

sâmbăta: 466.

sâmbăta: 467⁺ [H] subōta.

sâmbăta: 470.

sâmbăta: 476.

sâmbăta: 480.

sâmbăta: 483⁺ az îi ~.

sâmbăta: 484⁺ [II] sâmbăta.

sâmbăta: 486.

sâmbăta: 488.

sâmbăta: 493⁺ [II] sâmbăta.

sâmbăti: 496.

sâmbăti: 554.

sâmbăta [a.]: 555.

sâmbăti: 606.

sâmbăta: 625.

a
sâmbăta [a.]: 626.

sâmbăta: 630.

sâmbăta: 642.

sâmbăti: 653.

sâmbăti: 665.

ASTĂZI

„aujourd'hui”

[1538]

I. [Întrebare indirectă] Dar...
(s-a indicat ziua care s-a
anchetat)? (Vezi i. 1536, h. 490).

ALDM III 1302; MALGI 184;
ALIs 361; ALF 72; AIS 346; ALL
1310; ALG 1029; ALMC 1441;
ALPO 51; ALW III 147; ALA
157; ALC 187; ALCo 486; ALAL
138; ALB 1740; ALBRAM 565;
ALCe 1070; ALJA 86; ALP 88;
ASLEF 562; ALRé 64; ALAran
185; ALD I 530;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 41;
Mar. IV MN pl. XLIX; Ban. III
515; Munt. Dobr. IV MN, p. 104.

II. az: 466, 468⁺ [II] az, 471⁺ [*]

îaz, 472, 473, 475, 477, 479,
489, 491, 492, 495, 497 -
500, 502 - 506, 508, 510 -
514, 516, 519 - 523, 527 -
529, 531, 532, 534 - 536, 538
- 540, 544 - 552, 556, 557,
559 - 562, 564, 566, 567, 569
- 571, 573 - 579, 581 - 586,
589 - 596, 598, 600, 602 -
604, 607, 610 - 614, 617 -
620, 622, 624, 628, 630, 632
- 634, 636, 637, 639 - 645,
647, 649, 654, 656, 658, 659,
662, 665, 667, 668.

d
az: 462, 507, 524 - 526, 541 -
543, 553, 623, 626, 652, 653.

s
az: 481, 487, 587, 666.

az: 493⁺ [II] az, 501, 563, 565.

az: 568, 572, 655, 670.

az: 486, 490.

az: 601, 615.

az: 461.

az: 463.

az: 469⁺ [*] astăz, áza, az îi lun.

az: 494.

az: 496⁺ lun îi ~.

az: 515.

az: 580.

az: 616⁺ az.

az: 627.

az, astiz: 509, 537, 597, 606⁺

[B] (1), [R] (2), 631.
ađ, ástid: 476, 530.
d
az, ástáz: 608.
az, ástáz: 609.
d
az, ástiz: 621.
az, ástiz: 664.
ástiz: 517, 518, 629, 638, 648,
651, 661.
ástiz: 464⁺ [1] a^z, ástiz, [H]
sahédn^zie, [I, 1] sahód^znja,
488, 554.
ástiz: 485, 555.
ástáz: 588, 646.
ástiz: 465⁺ [H] sahód^zn^e.
ástiz: 467⁺ [H] sahód^znⁱ.
z
ástád: 474.
ástid: 478.
ástáz: 480.
ástiz: 482⁺ i-~.
ástád: 483⁺ [primul răspuns:]
sím^zbătă?
ástid: 484⁺ [II] ástád.
ástáz: 669.
ástiz, az: 533, 558, 599, 605,
635, 650, 660, 663.
d
ástiz, az: 470.
ástid, az: 625.
ástiz, az: 657.

TÂRZIU

„tard”

[1540]

- I. [Întrebare indirectă] Când ai
mult de lucru, nu te culci
devreme, ci te culci...?

ALM 163; ALDM III 1304; ALIs
369; MADA 53; AIS 1652;
ALChB 198; ALW III 152;
ASLEF 560; ALD I 793;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 41;
Mar. IV MN pl. XLIX; Munt.
Dobr. IV MN, p. 102; Ban. III
516.

- II. tîrziu: 471, 472, 485, 489,
497 - 500, 504 - 506, 508 -
513, 515 - 518, 520 - 522,
527 - 529, 531 - 534, 536 -
540, 542, 544 - 547, 549 -
552, 554, 556 - 562, 564, 566
- 569, 571 - 599, 601 - 608,
610, 612 - 615, 619 - 621,
624, 625, 628 - 632, 634 -
651, 653 - 656, 658 - 663,
665 - 669.

d
tîrziu: 501, 507, 514, 519, 523 -
526, 535, 543, 548, 553, 600,
609, 611, 618, 622.
tîrziu: 469, 470, 473, 481, 491,
492, 494, 530, 541, 555, 570,
616, 623.
tîrziu: 462⁺ dⁱ noápt^zé, 466,
476, 490, 495, 496.
tîrziu: 465⁺ [H] liháj^zu mai
píz^zdno, liháj^zu mai píd^zno, 474,
475, 477, 479, 486.
d
tîrziu: 480, 487, 503.
tîrziu: 657, 664, 670.
tîrziu: 461, 483.
d
tîrziu: 464⁺ [H] ięg má^zju bohátu
robóti, ni liháj^zu zărána, liháj^zu
mai píz^dno, 482⁺ cí^z dⁱ ~.
tîrziu: 468⁺ [II] tîrziu, 565.
z
tîrziu: 502, 617.
d
tîrziu: 463.
d h
tîrziu: 467⁺ [H] liháj^zu mai
piéz^zdno.
tîrziu: 478.
tîrziu: 488.
tîrziu: 493⁺ [II] tîrziu.
z
tîrziu: 563.
tîrziu: 626.
tîrziu: 627⁺ [accentul ar putea
fi influențat de condițiile de
anchetă].
i
tîrziu: 633.
tîrziu: 484⁺ [II] tîrziu.
tîrziu: 652.

- III. În unele pct., răspunsul a fost
precedat de adverbul mai,
înregistrat în următoarele forme:
mai (464, 468, 474, 488, 493,
496, 596, 616, 619, 621), māj
(484), māj (555).

NOAPTE, pl.

„nuit”

[1542]

- I. [Întrebare indirectă] Și după
seară se face...? (Vezi i. 1541, h. 493).
ALM 288; ALDM III 1306; cf.
ALIs 363; MALGI 185; ALF 929;
cf. AIS 342; ALL 942; ALG
1030; ALMC 1435 - 1438; ALPO
385; ALChB 194; ALW III 136;

ALB 220; ALBRAM 564; ALJA
72; ALLR 830; ALN 593; ALP
71; ASLEF 14, 24, 562; ALD I
516;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 41;
Mar. IV MN pl. L; Munt. Dobr. IV
MN, p. 102; Criș. IV 760.

- II. nuápti; nopt: 471, 482, 497,
498, 500, 507 - 509, 512 -
514, 516, 517, 521, 522, 524,
526, 527, 529, 530, 532, 534,
539, 541 - 546, 549 - 553,
555, 557 - 559, 566 - 568,
580 - 582, 584 - 587, 590,
591, 595, 596, 601, 603 -
605, 607, 613 - 615, 628,
629, 636, 639, 640, 642, 646,
648, 653, 660, 666.
nuápti; nopt: 632, 634, 643, 645,
647, 651, 654, 656, 658, 662,
663, 665, 667.
nuápti; nopt: 505, 525, 556, 560,
561, 571, 583, 589, 592, 593,
616, 626.
noápti; nopt: 535, 537, 599, 600,
608, 611, 617, 618, 621.
nuápti; nopt: 489, 499, 504, 506,
511, 519, 520, 579.
nuápti; n^uopt: 501⁺ „două ~”,
564, 594, 630, 635, 649, 650,
659.
noápti; nopt: 538, 547, 619, 620,
622, 623.
nuáptⁱ; nopt: 540, 569, 573,
575.
noápti; nopt: 548, 609, 624.
á
nuápti; nopt: 518, 523.
nuápti; nopt: 536, 627.
nuápti: 588, 602.
nuápti; nopt: 633, 657.
nuápti; nopt: 644, 655.
nuápti; n^uopt: 652, 661.
nuáptⁱ; n^uopt: 461.
noáptⁱ; nopt: 462.
noápt^z; nopt: 463.
nuáptⁱ; nopt: 464⁺ [H] nîc, dva
[dvi] nóci.
nuápt^z; nopt: 465⁺ [H] nîcⁱ, odná
nîc; dvi, trę nóci; bílșe nóci.
noápt^z; nopt: 466.
noptⁱ; n^uopt: 467⁺ [H] nîc, dvi
nóci; mai bílșe nóci.
nuáptⁱ; n^uopt: 468⁺ [II] noápti;
nopt.
nuápti; nopt: 469⁺ [*] di nuápti.
nuáptⁱ; n^uopt: 470.
nuápt^z; nopt: 472.
nuáptⁱ; nopt: 473.
nuápti; nopt: 474.
nuápti; nopt: 475.
noáptⁱ; nopt: 476.
nuáptia [a.]; n^uopt: nuápti; 477.

nuápti; nuópti; nopt: 478.
noápti; nopt: 479.
nuápte; n^uopt: 480.
noápti; n^uopt: 481.
nuáptⁱ; nopt: 483.
nuáptⁱ; nōpt: 484⁺ [II] noápti;
nopt.
nuáptⁱ; nopt: 485.
noápt^z; n^uopt: 486.
nuáptia [a.]; nopt: 487⁺ dúpa
sára sâ fáși ~.
nuáptia [a.]; nopt; ^uo nuápt^z;
488.
nuáptⁱ; nopt: 490.
noápt^z; nopt: 491.
noápti; nopt: 492.
nuáptⁱ; n^uopt: 493⁺ [II] nuápti.
nuápt^z a [a.], nuáptⁱ; n^uopt: 494.
nuápti; nopt: 495.
nuápt^z a [a.], nuápti; nopt: 496.
noápti; n^uopt: 502.
nuáptⁱ; nopt: 503.
nuápti: 510.
nuápti; nopt: 515.
nuápti: 528.
noápti; nopt: 531.
noáptⁱ; nopt: 533.
nuáptⁱ; n^uopt: 554.
noáptⁱ; nopt: 562.
nuáp^z; n^uopt: 563.
nuáptⁱ; n^uopt: 565.
nuápti; nopt: 570.
t
nuáp^z; nopt: 572.
noáptⁱ; nopt: 574.
t
nuáp^z; nopt: 576.
n^uopt^z; nopt: 577.
nuápte; nopt: 578⁺ [*] noópte.
noápte; nopt: 597.
noápti; nopt: 598.
noápti; nopt: 606.
nuáp^z; nopt: 610.
noápte; nopt: 612.
nuápte; nopt: 625.
nuápti; nopt: 631.
nuápti; n^uopt: 637.
nuápti; n^uopt: 638.
nuápt^z a [a.]; nopt: 641.
nuápti; nopt: 664.
nuápti; nopt: 668.
nuápti; n^uopt: 669.
noápte; nopt: 670.

AN, pl.

„an”

[1544]

- I. [Întrebare indirectă] 30 de zile fac o lună, dar 12 luni cât fac?

Cf. ALR II s.n. 780, 1755; cf. ALRM II s.n. 594-596; ALM 307; ALDM III 1308; ALIs 352; ALF 9, 44, 99, cf. 39, 212; AIS 50, 309, 1247, cf. 827; cf. ALG 99-100; ALMC 1415; cf. ALPO 30; ALChB 91; ALW I, 2, III 105; ALA 107; ALC 119; ALCo 19, 60, 68, 71-72; cf. ALAL 133; ALB 107; ALCe 1131; ALFC 84; ALJA 101-102; ALN 580*; cf. ALP 105; ALD I 36; ALD II 1040; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 41; Mar. III 650; Munt. Dobr. IV MN, p. 105; Criș. IV 762.

- II. an; anⁱ: 468⁺ [D] [nu se zice

ai], [II] an; anⁱ, an^l, 470, 472, 479, 484⁺ [II] an; anⁱ, 487, 488⁺ [D]: „nu se zice ai”, 489, 492⁺ [anchetatorul l-a auzit pe bătrânul Nicolai Vamanu, de 80 de ani, folosind forma de plural ai:] la mult ai!, 493⁺ [D] ai zîșeu bătrîni, [II] an; anⁱ [anchetatorul a auzit forma de plural ai la un alt inf.], 497 - 500, 504 - 511, 513 - 519, 521 - 530, 532 - 539, 541 - 553, 554⁺ [D] [nu se zice ai], 556 - 562, 566 - 569, 571 - 574, 577 - 590, 592 - 613, 616 - 624, 625⁺ [D] [nu se zice ai], 626 - 630, 632 - 644, 646 - 649, 651, 653 - 663, 665 - 667, 669, 670.

an; anⁱ, ai: 475⁺ [D] [B] [pl.] (2), 476⁺ [B] [pl.] (2), 477⁺ [B] [pl.] (2): „mai demult; amú nu mai dic”, 478⁺ [B] [pl.] (2), 480⁺ [D] [pl.] (2): „dic bătrânii chiar și astăzi: cîț ai ai?”, 481⁺ [V] [pl.] (2), 482⁺ [D] [B] [pl.] (2), 496⁺ [D] [B] [pl.] (2), 501⁺ un ~; doi ~, [D] [B] [pl.]

d d
(2): măi zic, zăc ai, am

d
șăptizăz di ai, 531⁺ [D] [B] [pl.] (2), 540⁺ [B] [pl.] (2), 664⁺ [B] [pl.] (2).

an; anⁱ, ai: 462⁺ [V] [pl.] (2):

„poate mai zic bătrânii”, 473⁺ [V] [pl.] (2): d'i-acîja hăt inapói, 486⁺ [V] [pl.] (2): dișe m^uoșica mnē, 490⁺ [B] [pl.] (2), 494⁺ obdăș fărâ doi.

an; anⁱ: 464⁺ [H] rîc; dva rôkî;

mai bîlșe rokîu, 466, 469⁺ [*]

an; an^l, [D] „se mai zice ai”, 485.

an; anⁱ: 474⁺ [D] [B] dișe:

uóbđaj di ai, 570, 575.

an; anⁱ: 512, 520, 576.

an^u; anⁱ: 614, 631, 652.

an; an^l: 495, 564.

an; anⁱ, ai: 502⁺ [V] [pl.] (2):

„bunica zicea: cîț ai ai?”,

565⁺ [B] [pl.] (2).

an^u; anⁱ: 650, 668.

an; an^l: 563⁺ [D] „bătrânii mai zic ai”.

an; an^l: 591.

an^l; anⁱ, [B] ai: 461.

anⁱ; anⁱ, [B] ai: 463.

un an^l; anⁱ: 465⁺ [H] odjân rîc; dva rôkî; bîlșă rokîu.

an; an^l: 467⁺ [H] rîc; dva rôkî; i mai bîlșe rokîu.

ũ_ă; anⁱ: 471⁺ [*] la a_ănu.

o_ăan^l; doi anⁱ: 483⁺ [k] [pl.], [primul răspuns:] douăză și patru di lupi.

an; an^l: 491.

an; an^l, ai: 503⁺ [D] [V] [pl.] (2).

an; anⁱ, ai: 555⁺ [D] [B] [pl.] (2).

ănu [a.], an^u; anⁱ: 615.

an^u; anⁱ: 645.

- III. În unele cazuri, singularul a fost precedat de art. neh./num. un, înregistrat în următoarele forme: ũ (555, 583, 585, 597, 601, 617, 626, 635, 636, 667), un (535, 598, 599, 609, 618-621, 637), o (468, 565), u (630, 661), o (485), un (548), u (631) și un (652).

APRILIE

„avril”

[1548]

- I. (Vezi i. 1545, h. 495).

Cf. ALRM II s.n. 600; ALDM III 1312; ALIs 358; MALGI 222; ALF 104; AIS 319; ALL 871; ALG 1048; ALMC 1423; ALPO 67; ALChB 106; ALW III 111; ALA 11; ALAL 123; ALB 117; ALBRAM; ALCe 1158; ALFC 91; ALJA - L6; ALLR 808; ALN 596*; ALP 110; ASLEF 32; ALPI; ALD I 38; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 42; Mar. IV MN pl. L; Munt. Dobr. IV 508; Criș. IV 763.

- II. april: 461, 463, 466, 469⁺ [*]

april, priⁱir, 470, 472, 473, 475, 476, 478⁺ priⁱști și jupkⁱști, 479, 482, 485, 487,

489, 490, 492⁺ priⁱști și belⁱști, 494, 495, 497 - 513,

514⁺ iel priⁱști și belⁱști, 516 - 523, 526 - 534, 538, 539, 541 - 545, 547 - 549, 552,

553, 555, 556, 560⁺ și

priⁱști, și belⁱști, 561, 563, 564⁺ cîț priⁱști, cîț jupkⁱști,

568 - 571, 575 - 578, 580, 582, 584 - 587, 591, 596, 598, 599, 601, 606, 609, 610, 618, 620 - 623, 625, 626, 629, 630, 632, 636, 638 - 645, 647, 658, 661, 665.

april: 524, 525, 540, 546, 550⁺ luna néilor ș-a cocostîrșilor, 579, 588, 592, 600⁺ pîrlⁱști și jupkⁱști [=] „bate vîntul și usucă și se jupește pielea la gură”, 617, 624, 627, 628, 633, 634, 646, 649, 652, 653, 657, 659, 660, 662, 667, 668.

april: 557, 558, 566⁺ orⁱ priⁱști,

orⁱ belⁱști, 583, 614.

april: 515, 637, 669.

april: 590, 607, 612.

april: 595, 605, 619.

april: 468⁺ [II] april, priⁱști și

jupⁱști, pi cîț priⁱști, pi-atîta jupⁱști, 655.

april: 581, 604.

april: 651⁺ [L], 654.

april: 462.

april: 464⁺ [H] aprilⁱă, [I, 1]

april.

april: 465⁺ [H] tot april.

april: 467⁺ [H] april.

april: 474.

april: 480⁺ priⁱști și belⁱști.

april: 483.

april: 484⁺ [II] april.

april: 488.

april: 496.

april: 536.

april: 537.

april: 554.

april: 559.

april: 562.

april: 565.

april, april: 567.

april: 572⁺ priⁱști și belⁱști.

april: 573.

april: 574.

april: 589.

april: 593.

april: 594⁺ [lună] nătingi [i se spune așa din cauza timpului instabil].

april: 602.

april: 603.

april, aprile: 608.

april, april: 611.

april: 613.

april, april: 615⁺ [B] (2).

april, april: 616⁺ [B]: ?, april.

april: 631.

april: 635.

april: 648.

april: 650.

april: 656.

april: 663.

april: 664.

april: 666.

april: 670.

april, priⁱr: 471⁺ [V] (2), [*] april.

april, priⁱr: 481.

april, [B] priⁱr: 486.

april, priⁱr: 491.

april, [V] priⁱl: 493⁺ [II] april.

april, priⁱl: 535⁺ [B] (2).

april, [ε] priⁱl: 477⁺ [B] (2).

april, florar: 551.

luna lu april: 597.

MAI

„mai”

[1549]

- I. (Vezi i. 1545, h. 495).

Cf. ALRM II s.n. 601; ALDM III 1313; ALIs 358; MALGI 223; ALF 792; AIS 320; ALL 872; ALG 1049; ALChB 110; ALW III 112; ALA 915; ALC 960; ALAL 124; ALB 118; ALFC 91; ALJA - L7; ALLR 807; ALN 597*; ALP 111; ASLEF 32; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 42; Mar. IV MN pl. L; Munt. Dobr. IV MN, p. 113.

II. mai: 461 - 463, 464⁺ [H] māj,

466, 469⁺ [*] mai, florár^l,
470, 472 - 476, 478 - 480,
482, 485 - 487, 489 - 492,
494 - 535, 537, 539 - 549,
551 - 559, 561 - 563, 564⁺ și
prifăși tāt ĭ_ráj, 565, 566⁺
plóuâ-m_maj, minîș māláj, 567
- 593, 594⁺ dáci nu plóuâ-n
maj, nu-ĭ māláj, 595, 596, 598
- 601, 604 - 613, 617 - 623,
625 - 627, 629, 630, 632, 636
- 638, 641, 642, 647, 649 -
653, 655, 657, 658, 660, 662,
667, 669, 670.

mai^l: 615⁺ [B], 633, 634, 644,
645, 656, 663, 665.

mai^u: 614, 628, 635, 659, 664,
666, 668.

mai^u: 640, 646, 648, 661.

māj: 467⁺ [H] māj, 468⁺ [II] maj,
484⁺ [II] maj.

mai^l: 603, 639, 654.

māj: 465⁺ [H] māj.

māj: 483⁺ bĕrĕzĭn ĭerá lúna lūĭ

[ε] cum ĭĭ amŭ māj șĭ maj

mŭlti [luni aveau nume
ucraïnean], da nŭ li cunóscă bĭĭĭ.

májĭ: 488.

mai, mai^u: 631.

mai^l: 643.

mai, florár: 536, 560.

mai, [V] florár^l: 471.

mai, fl^uorár^u [a.]: 477.

mai, fl^uorár^l: 481.

māj, [V] florár: 493⁺ [II] maj.

mai sau florárĭu [a.]: 602.

mai, lúna flórilor: 550.

mai, lúna lu širešár^l: 538.

mai, [B] širešál: 616.

mai, širešár^l, ĉirešár^l: 624.

mai, lúna néĭilor: 597⁺ „se taie
néĭ, se mănâncă carne de miel”.

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 42;

Mar. III 653; Munt. Dobr. IV 509.

II. iúni: 474 - 476, 478 - 480,

482, 487, 489, 495, 496, 498

- 501, 503 - 510, 513, 514,

516, 520 - 531, 534, 535⁺ [B]

širešár, 539 - 545, 547, 548⁺

širešár^l, 549, 550, 553, 555,

558, 562, 566, 580 - 584,

586, 587, 590, 591, 596, 598,

599⁺ [B] širešál [?], 601, 605,

608, 611, 617⁺ širešár^l, 622 -

624, 627, 632, 633, 636, 639,

644, 646 - 648, 650 - 652,

656, 658, 659, 663, 667.

iúniĭ: 497, 511, 512, 517, 532,

546, 552, 595, 597, 604, 640,

643.

iúniĭ: 538⁺ lúna grĭ^uului, 564,

607, 609, 619, 620, 628, 660.

iúniĭ: 561, 568, 572, 574, 575,

588, 589, 592.

iúniĭ: 472, 484⁺ [II] iúni, 515, 556,

616⁺ [B] ~, 626, 637.

iúniĭ: 461, 464⁺ [H] iúni, 467⁺ [H]

iúniĭ, 502, 537⁺ širešál, ĭĭ lúna

širešilor, 565.

iúniĭ: 603, 610, 614, 641, 645,

668.

iúniĭ: 567, 585, 661, 664, 666.

iúniĭ: 634, 635, 649, 655, 657.

iúniĭ: 629, 631, 642, 662.

iúni^l: 536⁺ širešár, 606⁺ [B]

širešár^u [a.], 618.

iúniĭ: 557, 559, 569.

iúni^l: 570, 577, 578.

iúni^l: 466, 488.

iúni: 518, 665.

iúnĕ: 462.

iúnĭ: 463.

iúniĭ: 465⁺ [H] iúniĭe.

iúni: 468⁺ [II] iúni.

iúni: 469⁺ [*] iúni, ĉirešár^l.

iúni: 470.

iúnĭ: 473.

iúni: 483.

iún^l: 486.

iúniĭ: 490.

iúni^l: 491.

iúni: 494.

iúni: 519.

iúni: 554.

iúniĭ: 563.

iúniĭ: 573.

iúniĭ: 576.

iúniĭ: 579.

iúniĭ, [B] iúni: 600.

iúniĭ: 612.

iúniĭ: 613.

iúni, iúniĭ: 621.

iúniĭ, [p] [AL] iúni: 625.

iúni^l: 630.

iúni^l: 638.

iúniĭ: 653.

iúni^l: 654.

iúni^l: 669.

iúniĭ: 670.

iúni^l, [V] ĉirešár^l: 471⁺ [*] iúnii,

[V] širešár^l.

iúni, ĉirešárĭu [a.]: 477.

iúniĭ, ĉirešár^l: 481.

iúniĭ, [V] širešár: 493⁺ [II] iúni.

iúni, širešár: 533⁺ [B] (2).

iúni, širešár^l: 551.

iúniĭ, širešár: 560.

iúniĭ, širešár^l: 571.

iúni, širešál: 593.

iúnii sau širešál: 602.

iúni, [B] širešál^l: 615.

iúni, širešár^l, lúna d'ĭ širĕșĭ: 485.

iúni^l, širĕș: 594.

iúniĭ, lúna lu cuptĭór^l: 492.

OCTOMBRIE

„octobre”

[1554]

I. (Vezi î. 1545, h. 495).

Cf. ALRM II 606; ALDM III 1318;
MALGI 388; cf. ALIs 359; ALF
931; AIS 325; ALL 873*; ALG
1054; ALMC 1425; cf. ALChB
114, 117; ALS 59; cf. ALAL 128;
ALW III 117; ALFC VII; ALLR
814; ALB 116; ASLEF 33; ALD I
546;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 43;
Mar. III 656; Munt. Dobr. IV 512.

II. ^uoctombri: 461, 469, 475,
478, 479, 487 - 489, 491, 495
- 502, 504, 506 - 510, 512 -
514, 516, 517, 520 - 523, 525
- 527, 529, 534, 535⁺ [B]
brumărel, 539, 542 - 546, 549,
551 - 553, 555, 565, 603,
606, 614, 623, 630, 640, 643,
652, 654, 658.

octombri: 463, 505, 515, 530,
540, 548, 557, 558, 562, 566
- 569, 572, 575, 579 - 588,
590 - 593, 595, 598, 599,
604, 607, 608, 611, 613, 619,
621, 651.

uoctombri: 474, 476, 477⁺
brumărel^u [a.], lúna lui
brumărel, 616, 628, 631, 632,
634 - 636, 639, 642, 644 -
646, 648 - 650, 663, 665.

^uoctombri: 468⁺ [II] ^uoctombri,

480, 482, 503, 624⁺ lúna lu

brumár^l, 627, 657, 667.

^uoctombri: 519, 524, 528, 541,
547, 641.

octombri: 472, 492, 531, 550,
556.

^uoctombrii: 493⁺ [V] brumărel,

[II] ^uoctombri, 511, 532, 629.

octombri: 561, 600, 601, 605.

uoctombri: 633, 647, 655, 662.

^uoctombri: 470, 661, 669.

octombri: 536, 596, 610.

octombri: 573, 576.

octombrii: 594, 602.

^uoctombrii: 660, 666.

^uoctombri: 462.

^uoctombri: 464⁺ [H] octombri.

octombrii: 465⁺ [H] octombrii.

^uoctombrii: 466.

octombri: 467⁺ [H] octombri.

octombrii: 471⁺ [*] octombrii.

^uoctombri: 473.

^uoctombri: 483⁺ [V]

pahólĭst^u ĭerá lúna lui

^uoctombri.

^uoctombri: 484⁺ [II] ^uoctombri.

^uoctombri: 485.

^uoctombri: 486.

^uoctombri: 490.

octombri: 494.

octombri: 518.

^uoctombri: 537.

octombrii: 538.

^uoctombri: 554.

^uoctombrii: 559.

octombrii: 560.

^uoctombrii: 563.

^uoctombri: 564.

octombrii: 570.

octombri: 574.

octobăr: 577⁺ [V], [se mai spune

șĭ] octombri.

octombri: 578.

octombrii: 589.

^uoctombrii: 597.

octombrii: 609.

^uoctombri: 612⁺ brumărel.

uoctombri: 615⁺ [B].

^uoctombrii, ^uoctombrii: 617.

^uoctombrii: 618.

uoctombri: 620.

octombrii: 622.

octombrii: 625.

^uoctombri: 626.

uoctombrii: 637.

^uoctombrii: 638.

octombrii: 653.

uoctombri: 656.

^uoctombri: 659.

IUNIE

„juillet”

[1550]

I. (Vezi î. 1545, h. 495).

Cf. ALRM II s.n. 602; ALDM III
1314; ALIs 358; MALGI 224;
ALF 735; AIS 321; ALG 1050;
ALMC 1424; ALChB 110; ALW
III 113, 39; ALA 322; ALAL 124;
ALB 119; ALCe 1072; ALFC
92; ALJA - I.8; ALLR 810; ALN
597*; ALP 112; ASLEF 32; ALD
I 361;

^uoctómbriji: 664.

octómbrije: 670.

^uoctómvri, brumarél: 481.octómvⁱri, brumáriu: 533.

octómvri, brumár: 571.

^uoctómbⁱri: 668.

NOIEMBRIE

„novembre”

[1555]

I. (Vezi î. 1545, h. 495).

Cf. ALRM II 607; ALDM III 1319; MALGI 229; cf. ALIs 388; ALF 925; AIS 326; ALL 873*; ALG 1054; ALMC 1426; ALChB 114; ALW III 118; ALA 975; ALC 1023; ALAL 129; ALFC VII; ALLR 815; ALP 117; ASLEF 33; ALD I 519; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 43; Mar. III 657; Munt. Dobr. IV 513.

II. noiémbri: 463, 469⁺ [*]

noiémvri, 475, 478, 479, 488, 495, 498, 500 - 502, 506, 507, 509, 513, 514, 516, 518, 520, 521, 524, 525, 527, 529, 530, 534, 539 - 545, 548, 549, 552, 553, 557, 562, 566 - 569, 571, 573, 576, 579 - 582, 584 - 588, 590, 593, 595, 596, 598, 599, 604 - 608, 611⁺ luna lu Andrii, 619, 620, 623, 627, 630, 631, 634 - 636, 639 - 643, 646, 648 - 651, 654, 657, 658.

noiémvri: 468⁺ [II] noiémbri, 482, 485, 494, 535, 536, 610, 624, 644, 655, 662, 663, 667.

noiémbrî: 470, 492, 531, 556, 565, 572, 574, 575, 592, 616, 625, 637, 661.

noiémbrîji: 497, 499, 511, 512, 526, 532, 546, 618, 629.

noiémvri: 528, 537, 547, 561, 600, 601.

noiémbri: 489, 503, 504, 510, 555.

^énoiémbri: 628, 632, 633, 645, 665.

noiémbr̥e: 472, 577, 597, 612⁺ „luna lui Andrei”.

^unoiémbri: 487, 496, 652, 659.

noiémbrîji: 603, 614, 617, 621.

noⁱémbri: 505, 515, 522.

noiémbrîji: 591, 602, 613.

noiémvri: 473, 626.

^unoiémvri: 474, 480.

noiémbri: 476, 551.

^unoiémvri: 477, 564.

noiémbri: 508, 523.

noiémbriⁱ: 538, 609.

noiémbrîji: 589, 594.

n^unoiémbri: 461.noiémv^{r̥}e: 462.noiémbr̥e: 464⁺ [H] noiémbri.noiémvri^îe: 465⁺ [H] noiémvri^îe.noiémvri^îe: 466.noiémbr̥i: 467⁺ [H] noiémbâr.noiémvri^îi: 471⁺ [*] noiémvrii.

noiémvri: 483.

noiémbrî: 484⁺ [II] n^uoiémbr̥e.noiémvri^îe: 490.

noiémvri: 491.

noiémbrîji: 517.

n^unoiémvri: 519.noiémbri, noiémvⁱri: 533.

noiémbri, noiémvri: 550.

noiémvri: 554.

noiémvri: 558.

noiémbrîji: 559.

noiémvri: 560⁺ [primul răspuns:]

cap dî iárnâ.

n^uoiémvri: 563.noiémvri^îe: 570.

noiémbrî: 578.

noiémvri: 583.

noiémbrî: 615⁺ [B] ~.

noiémbrî: 622.

noⁱémbri: 638.

^énoiémvri: 647.

noiémbrîji: 653.

noiémbrî: 656.

^énoiémbrîji: 660.

noiémbrî: 664.

^énoiémbrî: 666.

noiémbrî: 668.

n^uoiémbrî^îe: 669.

noiémbr̥e: 670.

noiémbri, brumárⁱ: 481.n^uoiémbr̥e, [V] brumár: 486.

noiémbrîji, [V] brumár: 493⁺ [II] n^uoiémbrî.

III. În pct. 537 s-au obținut informații despre credințe legate de ziua Sfântului Andrei: „[zi]če cî, pi timpurⁱ, la Andrii, sî bătē strigóji la hotári cu meletoáji, cu línjgili așele di la meletoáji. Când era lume puțină, ișău strigóji”. [Inf. crede că un purcel alb care i-a ieșit în cale era] ușigă-l crúša!

DECEMBRIE

„décembre”

[1556]

I. (Vezi î. 1545, h. 495).

Cf. ALRM II 608; ALF 380; AIS 327; ALL 873*; ALG 1054; ALMC 1426; cf. ALChB 114; ALW III 119; ALA 578; ALS 60; ALC 624; ALAL 130; ALFC VII; ALLR 816; ALN 597*; ALP 118; ASLEF 33; ALD I 227; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 43; Mar. III 658; Munt. Dobr. IV 514.

II. decémbri: 475, 476, 479, 502, 512, 516, 521, 530, 534, 541, 544, 545, 552, 571, 579, 580, 585, 586, 596, 604, 608, 619, 624, 628, 632, 634, 636, 639 - 643, 645, 646, 648 - 652, 654, 658, 659, 663, 665.

dešémbri: 472, 496, 498, 505, 508, 513, 515, 522, 523, 526, 527, 537 - 540, 542, 548, 551, 557, 566, 569, 572, 582, 587, 588, 592, 595, 597, 599, 603, 606, 607, 631.

dekémbri: 497, 500, 507, 509, 514, 518 - 520, 524, 525, 543, 546, 549, 583, 622.

decémbri: 470, 616⁺ dekémbri, 637, 661, 664.

decémvri: 601, 627, 633, 647, 667.

dešémbri: 492, 556, 561, 575.

decémbriji: 517, 532, 553, 621⁺

[B] dekémbri.

dⁱecémbri: 474, 477, 487.

dešémbri: 489, 504, 510.

dešémvri: 535, 536, 610.

dešémvri: 547, 550, 562.

^édešémbri: 590, 593, 605.

decémbriji: 629, 657, 662.

^édecémbri: 469, 644.

dⁱešémbri: 482, 501.

dešémbriji: 511, 618.

decémvri: 531, 638.

dekémvri: 564⁺ inkijéria ánulu, 600.

decémbriji: 568, 613.

^vdešémbri: 573, 581.

decémbre: 577, 623.

decémbri, [B] dekémbri: 598, 611.

dešémbriji: 614, 617.

decémbri: 656, 668.

dⁱecémbri: 461.

dⁱecémvri: 462.

decémbri, dešémbâr: 463.

dicémbri: 464⁺ [H] dicémbâr.

dicémvri^îe: 465⁺ [H] dicémvri^îe

în huțănēști iēsti: sīcin, l' iúten,

máro-tyiten, mai ēiārāven,

liēpen, sērbēn, vērēti, jout' ien,

pádofid rūd' ien ástă

^ldila_șcuálă, cîn am_fos_lă [ε]
triiļa clásă, și io ásta tîn

míntje, dar aiișă rar cîng-ar
putjă răspúndi.

decémvri^îe: 466.

dⁱecémbri: 467⁺ [H] dicémbâr.

[AL] [Inf. reia numele lunilor:]

iánuar, fēbruār, mār̥t, apríl, māj,

iúni, iúli, augúst, sictémbri,

octómbir, dicémbâr.

dⁱecémvri: 468⁺ [II] decémbri.

^édⁱecémvrii, dešémvri: 471.

decémvri: 473.

decémbri, [k] dešémbri: 478.

dⁱecémbri: 480.

decémvri: 483.

dⁱecémvri: 484⁺ și ~, [II]

dⁱecémbre.

dešémvri: 485.

dⁱecémbre: 486.

dⁱecémbri: 488.

dⁱecémvri, [L] dešémvri^îe: 490.

dešémvri: 491.

dⁱešémbriji: 493⁺ [II] dešémbri.

dešémvri: 494.

dⁱecémvri: 495.

dekémbriji: 499.

dⁱecémbri: 503.

dešémvri: 506.

dekémbri: 528.

dešémbri: 529.

dešémvri: 533.

dⁱecémvri: 554.

dⁱecémbri: 555.

dešémvri: 558.

^édešémbri: 559.

dešémvri: 560.

dⁱecémvri: 563.

decémbre: 565.

dekémbri, dekémvri: 567.

decémvri^îe: 570.

dešémbri: 574.

dešémbri: 576.

dešémbri: 578.

^édešémbri: 584.

dešémbri: 589.

dekémbri: 591.

dekémbriji: 594⁺ cu bárbă álbi.

dekémvri: 602.

decémbri: 609⁺ [B] dekémvri.

decémbre: 612.

decémbri, [B] dikémvri: 615.

dešémvri^î: 620⁺ [B] dekémvri.

dekémbriji, decémbri, [k] dešémbri:

625⁺ [B] ~.

^édešémvri: 626.

decémbri^î: 630.

dekémvri, dečembri: 635.
dečembrije: 653.
dečémvri: 655.
dečembriji: 660.
dečembrije: 666.
dečembrije: 669.
dečembrije: 670.
dečembri, îndreă: 481.

CALENDAR, pl.

„calendrier”

[1557]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spui la acela în care sunt
însemnate lunile și zilele anului?

Cf. ALR II s.n. 778; ALRM II
s.n. 593; ALDM III 1321; ALA
325; ALAL 131; ASLEF 24;
NALR/ALRR: Olt. II 309; Mar.
III 659; Munt. Dobr. IV 515; Criș.
IV 766.

II. cālindārī; -dārī: 493⁺ [II]

cālīndārī; -dārī: 497, 499, 504,
506, 509, 510, 518 - 520, 522
- 524, 528, 530, 541, 543,
545, 547, 553, 562, 566, 567,
579 - 584, 595, 598, 600,
604, 607, 609, 612, 614, 617,
621, 623, 624, 645, 646, 648.
cālindār; -dārī: 498, 514⁺ [s-a
obținut mai întâi pl.], 517, 531,
533, 539, 550, 552, 585, 591,
594, 599, 618, 619, 630, 632,
635, 650, 652, 658, 662, 667.
cālindārī; -dārī: 482, 492, 515,
525, 537, 557, 558, 561, 571,
572, 588, 589, 592, 597, 602,
610.
calindārī; -dārī: 471, 479, 500,
529, 542, 546, 555, 569, 620.
cālindār; -dārā: 508, 527, 636,
639, 640, 653, 654, 659.
cālindār; -dārī: 575, 593, 622,
637, 638, 661, 664.
calendārī; -dārī: 511, 516, 521,
526, 549.
cālindārī; -dārā: 489, 548, 606,
626.
cālindār; -dārī: 540, 587, 605,
611.
calindārī; -dārī: 469⁺ [*] calindārī;
cālindārī, 491, 577.
calindārī; -dārē: 473, 487, 578.
calendār; -dārī: 513, 534, 551.
cālindārī; -dārē: 472, 476⁺ [*]
calindārī.
cālindārī; cālindārī: 507, 590.
cālindār; -dārī: 633, 660.

cālindār; -dārī: 663⁺ [*] cālindārī,
665.
cālindār; -dārī: 461.
cālīndār; -dārīje: 462.
calīndār; -dārē: 463.
calīndāru [a.]; -dārū: 464⁺ [H]
colindār; dva colendarī.
l' cālindār; -dārī: 465⁺ [H] t'āji
cālindārī; dva calindārī, bilșă
calindārīu.
cālīndārī; -dārīje: 466.
calīndār, calīndārī; doi ~: 467⁺
[H] cālīndār; dva calindārī.
cālindārī; cālindārī: 468⁺ [II]
calindārī; -dārī.
calindār; -dārē: 470.
cālindārī; cālindārī: 474.
calindār; -dārē: 475.
calindār; -dārī: 477.
calīndārī; -dārīje: 478.
cālindār; -dārā: 480.
cālindārī; -dārī: 481.
cālindārē [sg.]; cālīndārā: 483.
cālindārī; cālindārī: 484⁺ [II]
cālindārī; -dārī.
cālindārī; -dārī: 485.
cālīndār; -dārīe: 486.
calindārī; -dārī: 488.
calindārī; cālīndārē: 490.
calindārī; cālindārī: 494.
calīndār; -dārī: 495.
cālindārīu [a.]; -dārī: 501⁺ am
cālindār, iōtī-l!
calindār; -dārī: 502.
cālīndārī; -dārīje: 503.
calindār; -dārā: 505.
calendārī; -dārī: 512.
calendār; -dārē: 532.
cālindārī; -dārī: 535.
cālindārī; -dārī: 536.
calindār; cālindārī: 538.
calindār; -dārī: 544.
cālindārī; cālindārī: 554.
cālindārī; -dārī: 556.
calendār; -dārī: 559.
cālindār; cālindārā: 560.
cālindārī; -dārā: 563.
cālindārī; -dārī: 564.
calindār; -dārā: 565.
calendār; cālendārī: 568.
calīndār; cālīndārā: 570.
cālindārī; -dārījuri: 573.
calindār; calendārā: 574.
calīndārī; -dārī: 576.
cālindārī; -dārī: 586.
cālindār; -dārī: 596.
cālindārī; -dārī: 601.
calendārī; -dārī: 603.

cālindārī; -dārī: 608.
calendār; -dārī: 613.
cālindārī; -dārī: 615.
cālindār; -dārā: 616.
cālindārī; -dārī: 625.
cālindārī; cālindārā: 627.
cālindārī; -dārī: 628.
calendār; -dārā: 629.
cālindārī; -dārī: 631.
cālindār; cālindārī: 634.
cālindār; -dārī: 641.
cālindār; cālindārī: 642.
cālindārī; -dārī: 643.
cālindārī; cālindārā: 644.
cālindār; -dārī: 647.
cālindār; cālindārī: 649.
cālindār; cālindārī: 651.
calindār; -dārī: 655.
cālindārī; cālindārī: 656.
cālindārī; -dārī: 657.
cālindārī; -dārā: 666.
cālindārī; -dārī: 668.
cālindār; cālindārī: 669.
cālindār; -dārē: 670.
gram^uornic; -mu^oorniș; 496⁺ „o
carte care arată toate lunile”,
cālindārīu [a.]; -dārī.

IARNĂ, pl.

„hiver”

[1558]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
ziceți la timpul cel mai friguros
al anului, când e zăpadă și ger?

ALDM III 1322; MALGI 160;
ALIs 357; ALF 698; AIS 314;
ALL 868; ALG 1057; ALMC
1420; ALChB 96; ALW III 103;
ALA 863; ALC 908; ALAL 90;
ALB 110; ALFC 88; ALJA 106;
ALLR 804; ALN 598⁺; ALP 104;
ASLEF 33; ALD I 386;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 43;
Mar. IV MN pl. L; Munt. Dobr. IV
MN, p. 126.

II. iárnă; iernī: 471⁺ [*] iernī,
472, 476, 481, 492, 497, 499,
506 - 508, 510, 512, 513, 516
- 524, 526, 527, 530, 532,
533, 537, 538, 545 - 548, 551
- 553, 556, 560, 568, 570 -
572, 574, 576 - 579, 583,
588, 589, 592, 593, 599, 600,
606, 608 - 612, 615, 616⁺

anotimp di ~, 620 - 622, 624⁺
~ gre, 629, 630, 637 - 642,
644 - 646, 652 - 657, 659,
661, 663, 664, 667, 669.
iárnī; iernī: 536, 540, 550, 557 -
559, 562, 566, 567, 573, 580
- 582, 585, 587, 590, 591,
594 - 596, 598, 602, 604,
607, 614, 617 - 619, 623,
634, 635, 648 - 651, 658,
662.
iárnă; iernī: 498, 504, 509, 511,
514, 528, 529, 531, 534, 535,
539, 541 - 543, 549.
iárna [a.]; iernī: 482, 636, 643,
668.
iárnī; iernī: 584, 601, 603, 605.
iárnă; iernī: 489, 500, 505.
iárnă; iernī: 473, 564.
iárnă; iernī: 475, 502.
iárnă; iernī: 484⁺ [II] iárnă; iernī,
490.
iárnă; iernī: 485, 627.
iárnă; iernī: 515, 561.
iárnă; iernī: 632, 660.
iárnă; iernī: 461.
iárnă; iernī: 462.
iárnă; iernī: 463.
iárnă; iernī: 464⁺ [H] zēmă; dvi
zēmī.
iárnă; iernī: 465⁺ [ε] [H] zīmă;
dvi zīmī; bilșă zēmīn.
iárnă; iernī: 466.
iárnī; iernī: 467⁺ [σ], [primul
răspuns:] fric, [H] zīmă; dvi
zīmī.
iárnă; iernī: 468⁺ [II] iárnă; iernī.
iárnă; iernī: 469⁺ [*] iárnă; iernī.
iárnă; iernī: 470.
iárna [a.]; iernī: 474.
iárnă; iernī: 477.
iárnă; iernī: 478.
iárnă; iernī: 479.
iárna [a.]; iernī: 480.
iárnă; iernī: 483⁺ [σ], februarī,
iánuăr și februarī estīā.
iárnă; iernī, iernur: 486⁺ ierāu ~
mai grēlī [pl.] (2).
iárnă; iernī: 487.
iárnă; iernī: 488⁺ i iárna [a.].
iárnă; iernī: 491.
iárnă; iernī: 493⁺ [II] iárnă; iernī.
iárnă; iernī: 494.
iárnă; iernī: 495.
iárna [a.]; iernī: 496.
iárna [a.]; iernī: 501.
iárnă; iernī: 503.

járna; iern: 525.
járna; ierni: 544.
járni; ierni: 554.
járna; ierni, [ε] iernuř: 555.
járna; ierni: 563.
járna; iern: 565.
járna [a.], iárni; ierni: 569.
járna; ierni: 575.
járni; ierni: 586.
járna; ierne: 597.
járni; ierni: 613.
járna [a.], iárna; ierni: 625.
járna; ierni: 626.
járna [a.]; ierni: 628.
járni; ierni: 631.
járna; ierni: 633.
járna; ierni: 647.
járna; ierni: 665.
járna; ierni: 666.
járna; ierni: 670.

VARĂ, pl.

„été”

[1560]

- I. [Întrebare indirectă] Și după primăvară se face...? (Vezi i. 1559, h. 501).

ALDM III 1324; MALGI 162;
ALIs 355; ALF 491; AIS 312;
ALL 866; ALG 1056;
ALMC 1419; ALChB 95; ALW I
37, III 101; ALA 742; ALC 785;
ALAL 88; ALFC 86; ALJA 104;
ALLR 802; ALP 102; ASLEF 33;
ALD I 261;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 44;
Mar. IV MN pl. L; Munt. Dobr.
IV MN, p. 126; Criș. IV 768.

- II. váră; veri: 471, 472, 489,
494⁺ [II] váră; veri: 497 - 500,
505, 507 - 509, 511 - 514,
516 - 523, 526, 527, 529 -
535, 538, 539, 541 - 545, 547
- 549, 551 - 553, 556, 560,
561, 564, 568, 571, 572, 574
- 576, 578, 579, 588, 589,
592, 593, 600, 602, 606, 608,
610, 612, 616, 617, 620 -
622, 624, 627 - 630, 632,
633, 636 - 646, 652, 654 -
657, 659 - 662, 664, 666,
667, 669.
vári; veri: 536, 540, 550, 558,
559, 562, 566, 567, 569, 573,
580 - 584, 586, 587, 590,

591, 595, 596, 598, 601, 603
- 605, 607, 613, 614, 618,
619, 631, 634, 635, 648 -
651, 658, 668.
váră; veri: 504, 506, 510, 524,
525, 528.
váră; veri: 466, 597, 599, 609,
670.
váră; veri: 468⁺ [II] váră; veri,
487, 502, 565.
vára [a.]; veri: 476⁺ ástă-vără^u
fos_cald, 495, 537, 653.
váră; veri: 473, 493⁺ [II] váră;
veri, 615.
vára [a.]; veri: 479 - 481.
váră; veri: 482, 484, 503.
váră; veri: 478, 490.
vári; veri: 501⁺ [s-a obținut mai
întâi forma de pl.:] dóuă ~; ^uo
~, 594.
váră; veri: 546, 626.
vári; veri: 647, 663.
váră; veri: 461.
váră; veri: 462⁺ az_vără-i ánu.
váră; veri: 463.
váră; veri: 464⁺ [H] odno l'ito;
dvói l'it.
váră; veri: 465⁺ [H] l'ito; dvói
l'it lito; bílșă l'it'iu.

váră; veri: 467⁺ [H] lítő; dvói
l'it.
váră; veri, ver, vára [sga.]: 469⁺
[*] vára [a.]; veri.
váră; veri: 470.
váră; veri: 474.
vára [a.]; veri: 475.
vára [a.], ^uo váră; veri: 477.
váră; veri: 483.
váră; veri: 485.
váră; veri: 486.
vára [a.]; veri: 488.
váră; veri: 491.
váră, vara [a.]; veri: 492.
vára [a.]; veri: 496.
váră; veri: 515.
váră; veri: 554.
váră; veri: 555.
váră; veri: 557.
váră; veri: 563.
váră; veri: 570.
váră; veri: 577.
vári; veri: 585.
vári; veri: 611.
vári; veri: 623.
váră; veri, veri: 625.
vára [a.], váră; veri: 665.

RECE

„froid”

[1562]

- I. [Întrebare indirectă] Vara apa
e caldă, dar iarna cum e?

ALM 37; ALDM III 1326; MALGI
158; cf. ALIs 38, 340; cf. ALF
612; AIS 1038; cf. ALL 632; cf.
ALMC 64; ALChB 68; cf. ALW I
45, III 30; cf. ALC 859; ALCE 3;
ALD I 321, 322;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 44;
Mar. IV MN pl. L; Ban. III 513;
Munt. Dobr. IV MN, p. 128; Criș.
IV 769.

- II. răs: 500, 506, 509, 514, 522,
523, 525, 527, 531, 533 -
536, 538 - 541, 544, 550 -
553, 557, 559, 566, 569, 571,
573, 575, 576, 581 - 584,
587, 590, 591, 595, 596, 599,
600, 603 - 605, 608, 609,
612, 614, 617, 618, 621, 624,
629 - 631, 634, 635, 640, 643
- 646, 648 - 650, 652, 654,
656, 658, 659, 665, 667.
rəsi: 489, 497, 507, 508, 510 -
513, 516, 519, 521, 528, 532,
542, 543, 546, 549.
răs: 505, 556, 560, 561, 568,
570, 572, 574, 588, 589, 592,
593, 597, 606, 625, 626.
răs: 482, 501, 558, 594, 602,
607, 611, 615, 619, 620, 622,
623, 647, 666.
rəsi: 499, 504, 520, 524, 529,
545, 567, 613.
răs: 462, 470, 491, 492, 610.
răs: 498, 517, 518, 526, 601.
răs: 503, 547, 563, 565, 598.
rəsi: 636, 651, 669.
răs: 461, 555.
răs: 472, 578.
rəsi: 476⁺ [*] rəsi, 481.
rəsi: 477, 487.
rəsi: 579, 580.
rəsi: 585, 642.
rəsi: 586, 632.
rəsi: 637, 664.
rəsi, rəsi: 641⁺ [k], 662.
reče: 657, 660⁺ [pronunțat
emfatic].
răče: 463.
rəsi: 464⁺ [H] u l'iti voda
t'jăplă, u zimí studjăna.
rəsi: 465⁺ [H] si spuni hołodnă,

dă ăp_limba huțaniăscî
stud'jăna.

rəsi: 466.

rəsi: 467⁺ [H] u l'iti tîăplă, u
zimí studjăna.rəsi: 468⁺ [II] rəsi.răs: 469⁺ [*] răs.rəsi: 471⁺ [*] rəsi.

rəsi: 473.

rəsi: 474.

rəsi: 475.

rəsi: 478.

rəsi: 479.

rəsi: 480.

răs: 483.

rəsi: 484⁺ [II] rəsi.

răs: 485.

răs: 486.

rəsi: 488.

răs: 490.

rəsi: 493⁺ [II] răs.

răs: 494.

rəsi: 495.

rəsi: 496.

rəsi: 502.

rəsi: 515.

rəsi: 530.

răs: 537.

rəsi: 548.

răs: 554.

rəsi: 562.

răs: 564.

rəsi: 577.

răs: 616.

rəsi, răs: 627.

răs: 628.

rəsi, răs: 633.

rəsi: 638.

rəsi: 639.

rəsi: 653.

rəsi, răs: 655.

rəsi, rəsi: 661.

răs: 663.

rəsi, [k] răs: 668.

reče: 670.

- III. În unele pct. (484, 620 și 623),
răspunsul a fost precedat de
verbul (a) fi, preluat din enunțul
întrebării și înregistrat în forma ii.

DOI, DOUĂ

„deux”

[1564]

I. [Întrebare indirectă] Numără, te rog, de la unu înainte...

Cf. ALR II s.n. 1784-1786; ALDM III 1328; MALGI 245; ALIs 291; ALF 163, 282, 396; AIS 47, 48, 145, 232, 284, 823, 825; ALMC 1877; ALPO 188; ALA 625; ALC 669; ALCo 239, 481, 485; ALB 1750; ALJA 1626; ALD I 251; NALR/ALRR: Mar. IV MN pl. I; Munt. Dobr. IV MN, p. 106.

- II. doi, două: 489, 497, 498, 500, 506, 507, 511 - 513, 516 - 518, 521, 523, 524, 526, 528 - 534, 537 - 539, 541 - 546, 548, 549, 551 - 553, 560, 566, 569, 575, 576, 578, 588, 589, 593, 595, 597, 599, 600, 602, 606, 609, 611, 615, 616, 618, 619, 621, 624 - 627, 629, 630, 632 - 634, 636, 639 - 641, 643 - 646, 651, 653 - 658, 660, 661, 664, 667.
doi, două: 535, 536, 547, 550, 558, 559, 580, 581, 584, 586, 587, 596, 598, 601, 604, 605, 607, 608, 612, 613, 620, 622, 623, 631⁺ [primul răspuns:] uunu, uuna, 647, 648, 662, 665, 668.
doi, două: 462, 473, 478, 484⁺ [II] d^uoi, două, 488, 496, 554, 555, 610.
doi, două: 474, 475, 499, 505, 508, 509, 514, 519.
doi, d^uoia: 504, 520, 525, 572, 579, 583, 603, 614.
d^uoi, d^uoia: 594, 638, 652, 659, 669.
d^uoi, două: 469⁺ [*] două, 477, 495.
doi, două: 472, 482, 493⁺ [II] d^uoi, două.
d^uoi, două: 481, 491, 564.
doi, două: 503, 510, 515.
doi, două: 522, 527, 591.
doi, d^uoia: 556, 557, 568.
d^uoi, două, două: 466, 502.
doi, două: 479, 487.
doi, două: 540, 670.
doi, d^uoia: 577, 585.
doi, două: 650, 666.
doi, două: 461.
doi, două, două, două: 463.

- doi, două: 464⁺ [H] dva, dvi.
doi, două: 465⁺ [H] dvā, dvi.
doi, două: 467⁺ [H] dva, dvi viuți.
doi, două: 468⁺ [II] d^uoi, două, două.
d^uoi, două: 470.
d^uoi, d^uoia: 471⁺ [*] doi, d^uoia.
doi, două: 476.
d^uoi, două: 480.
doi, două: 483.
doi, două: 485.
d^uoi, două: 486.
d^uoi, două: 490.
doi, două, două: 492.
doi, două: 494.
doi, două: 501.
doi, două: 561.
doi, două: 562.
d^uoi, d^uoia: 563.
d^uoi, două, două: 565.
d^uoi, două: 567.
doi, două: 570.
doi, d^uoia: 571.
doi, două: 573.
doi, două: 574.
doi, două: 582.
doi, d^uoia: 590.
doi, două: 592.
doi, două: 617.
doi, două: 628.
d^uoi, două: 635.
d^uoi, două: 637.
doi, două: 642.
d^uoi, două: 649.
doi, două: 663.

TREI

„trois”

[1565]

I. (Vezi i. precedentă).

Cf. ALR II s.n. 1787; ALM 53; ALDM III 1329; MALGI 246; ALIs 292; ALF 1333; AIS 285; ALMC 1877; ALJA 1627; ALD I 818; ALD II 646; NALR/ALRR: Olt. MN, în Munt. Dobr. IV, p. 310; Mar. IV MN pl. L-LI; Munt. Dobr. IV MN, p. 106; Criș. IV 771.

- II. trii: 461, 464⁺ [H] trē, 468⁺ [II] trii, tri, 471, 475, 481, 485, 489, 492, 496 - 502, 504 - 546, 548, 549, 550⁺ [primul

- răspuns:] patru, 551 - 553, 556 - 558, 560 - 562, 564, 565, 567, 569 - 572, 575 - 577, 581, 582, 590 - 592, 596 - 599, 606, 607, 609, 610, 612, 615 - 621, 623 - 628, 630, 631, 634 - 636, 640, 641, 644 - 646, 649 - 651, 657, 658, 660, 663, 668.
trei: 472, 474, 488, 503, 554, 559, 566, 568, 574, 578, 579, 587 - 589, 594, 601, 604, 605, 613, 614, 629, 632, 633, 637 - 639, 642, 647, 648, 652, 653, 655, 656, 659, 661, 664, 665, 667, 669, 670.
trei: 470, 473, 580, 583 - 586, 595, 662.
trii: 478 - 480, 483⁺ trii, patru, 487, 490, 495.
trei, trii: 573, 593⁺ [k], 602, 603, 643⁺ [p], 654, 666.
tri: 462⁺ ~ uoi, 465⁺ ~ uoi, [H] tre viutii, 467⁺ [H] tre viutii, 469⁺ [*] trii, tri, 477, 482.
trii: 547, 600, 611, 622.
trii, tri: 466, 494.
trii, tri: 463.
trii: 476.
trii: 484⁺ [II] trei, trii, tri.
tri, trii: 486.
trii, trii: 491.
trei, [D] trii: 493⁺ [II] trii.
trii: 555.
trii: 563.
trii, trei: 608.

III. În unele pct., informatorii au dat spontan și următorul numeral: patru (616, 625, 626, 628, 631 - 633, 636, 639, 642, 644, 645, 647, 655, 656, 660, 663, 665, 666), patru (627).

CINCI

„cinq”

[1566]

I. (Vezi i. 1564, MN pl. 332).

ALM 349; ALDM III 1330; MALGI 248; ALF 289-290; AIS 286; ALPI 47; ALMC 1877; ALPO 145; ALW I 19; ALA 426; ALC 470; ALJA 1628; ALD I 161; NALR/ALRR: Olt. MN, în Munt. Dobr. IV, p. 310; Mar. IV MN pl. LI; Munt. Dobr. IV MN, p. 106.

- II. șis: 462⁺ ~ uoi, 464⁺ [H] piék, 466, 470 - 472, 476 - 479, 482, 485 - 487, 489 -

- 494, 497 - 501, 503 - 547, 549 - 554, 556 - 558, 559⁺ șis
[*] cînc, 560 - 564, 566 - 570, 572 - 578, 581, 584, 588 - șis
594, 595⁺ cînc [răspuns notat în alt moment al anchetei], 596 - 612, 614, 615, 617, 619 - 628, 631, 634, 635, 639, 640, 646, 649, 655, 656, 659, 662, 665, 667, 668.
cînc: 467⁺ [H] pik ovēt, 468, 473, 475, 481, 502, 579, 580, 585, 586, 629, 632, 633, 636 - 638, 641, 642, 644, 647, 648, 651 - 654, 657, 658, 663⁺ [***] șis, 664, 669, 670.
șis: 461, 565, 582, 583.
cînc: 463, 474, 495.
cînc, [k] șis: 630, 643, 650.
cînc: 483, 496.
șis: 548, 618.
cînc: 465⁺ [H] pik ovāt, nu și spuni piék viutē, piék ovāt.
șis
cînc: 469⁺ [*] cînc.
cînc: 480.
cînc: 484⁺ [II] cînc.
șis: 488.
șis: 555.
șis: 571.
șis: 587.
șis
cînc: 613.
cînc: 616⁺ [!].
șis
șis: 645.
cînc: 660.
cînc: 661.
cînc, [k] șis: 666.

OPT

„huit”

[1569]

I. (Vezi i. 1564, MN pl. 332).

Cf. ALR II s.n. 1789; ALM 81; ALDM III 1333; MALGI 251; ALF 703, 729; AIS 287, 1265; ALG 1031-1032; ALMC 1878; ALPO 287; ALJA 1629; ALD I 545; NALR/ALRR: Mar. IV MN pl. LI; Munt. Dobr. IV MN, p.108.

- II. uopt: 461, 462⁺ uoi, 465⁺ [H] visim ovāt, 468, 469⁺ [*] uopt, 470, 472, 473, 475, 478, 481, 482, 485, 486, 488, 489, 491, 497 - 501, 504 - 534, 536 - 539, 541 - 547, 549 - 554, 556, 558, 562, 564, 566 - 568, 571, 572, 574 - 585, 587,

589, 590, 597, 600 - 608, 610
- 613, 618, 622, 623, 625,
629 - 631, 637, 638, 641,
644, 649, 651 - 653, 654⁺
^uopt_{lej}: 658 - 660, 662, 664,
669.

^uopt: 474, 476, 480, 493⁺ [II]
^uopt: 535, 555, 565, 599,
609, 616, 617, 619 - 621, 626
- 628, 632 - 636, 639, 642,
645, 646, 648, 650, 656, 661,
663, 666, 667.
opt: 540, 560, 561, 569, 588,
592, 598, 657, 670.

^uopt_l: 471⁺ [*] opt, 548, 573,
596.

^uopt_l: 559, 586, 591, 595.

^uopt_u: 593, 614, 624, 665.

^uopt_l: 479, 487, 594.

^uopt_h: 463, 563.

^uopt_h: 477, 502.

^uopt: 492, 494.

^uopt_l: 496, 503.

^uopt_u: 615, 668.

^uop_{(n)u}: 464⁺ [H] vîsim.

^uopt_h: 466.

opt: 467⁺ [H] vîsim ȝvăt.

uopt: 483.

^uopt: 484⁺ [II] uopt_l.

uopt: 490.

^uopt: 495.

^uopt_l: 557.

opt: 570.

^uopt_u: 640.

^uopt_l: 643.

^uopt_u: 647.

uoptu_l: 655.

NOUĂ

„neuf”

[1570]

I. (Vezi i. 1564, MN pl. 332).

Cf. ALR s.n. II 1790; ALDM III
1334; MALGI 252; ALF 906; AIS
288; ALJA 1630;
NALR/ALRR: Olt. MN, în Munt.
Dobr. IV, p. 310-311; Mar. IV MN
pl. LI; Munt. Dobr. IV MN, p. 108.

II. nouă: 472, 489, 497, 498,
500, 504, 506, 507, 509, 511
- 513, 516 - 519, 521, 523,

526, 528 - 534, 537 - 544,
546 - 549, 551 - 553, 589,
597, 600, 609, 612, 615 -
618, 620, 621, 624, 626, 628,
629, 633, 634, 636, 639, 640,
642, 644 - 646, 653 - 658,
660, 661, 664, 666, 667.

n^uouă: 505, 520, 524, 525, 527,
545, 558, 566, 569, 573, 583,
591 - 595, 602, 603, 630,
637, 638, 652, 659, 669.

nouă: 535, 536, 586, 596, 604,
605, 607, 619, 622, 623, 635,
647 - 651, 662, 668.

nouă: 469⁺ [*] nouă, 476, 477,
479, 482, 484⁺ [II] nouă,
nouă, 488, 493⁺ [II] nouă, 565,
570.

nouă: 470, 473, 481, 490 - 492,
494, 555, 564.

n^uouă: 471⁺ [*] n^uouă, 556, 557,
560, 561, 568, 577, 579, 588.

n^uouă: 550, 559, 580, 581, 584,
601, 613, 614.

nouă: 461, 462⁺ ~ uoi, 474, 487, 563.

nouă: 464⁺ [H] d^wîăvik, 496, 501,
578, 606.

nouă: 475, 495, 508, 514, 572.

nouă: 478, 510, 515, 567.

ouă: 465⁺ [H] diăvik ȝvăt, 467⁺
[H] d^wîăvik ȝvăt, 599.

nouă: 499, 522.

n^uouă: 571, 590.

nouă: 574, 575.

n^uouă: 585, 610.

nouă: 608, 611.

nouă: 625, 631.

nouă: 627, 643.

nouă: 663, 665.

nouă: 463.

nouă: 466.

nouă: 468⁺ [II] nouă.

nouă: 480.

nouă: 483.

nouă: 485.

nouă: 486.

nouă, nouă: 502.

nouă: 503.

nouă: 554.

nouă: 562.

n^uouă: 576.

nouă: 582.

n^uouă: 587.

nouă: 598.

nouă: 632.

ă
nouă: 641.

nouă: 670.

ZECE

„dix”

[1571]

I. (Vezi i. 1564, MN pl. 332).

WLAD 50; cf. ALR II s.n. 1791;
ALM 52; ALDM III 1335; MALGI
253; ALF 412; AIS 288; ALMC
1878; ALJA 1630; ALPI 70; ALD
I 230;
NALR/ALRR: Mar. IV MN pl. LI;
Munt. Dobr. IV MN, p. 108; Criș.
IV 773.

II. zăși: 489, 493⁺ [II] zăși, 497,
499, 500, 504, 506 - 509, 511
- 513, 517, 518, 520, 525,
528, 532 - 534, 536, 538 -
540, 544 - 546, 549, 551,
552, 562, 567, 569, 573, 575
- 577, 581, 583, 584, 587,
590 - 592, 594 - 596, 600,
602 - 606, 608, 612, 619,
621, 635⁺ [anchetatorul a auzit
la IP și forma] zăși, 640, 646,
649, 650, 652, 654, 658, 659,
667.

d
zăși: 498, 505, 514, 516, 519,
521 - 523, 526, 527, 529,
537, 553, 557, 617, 622, 627,
639.

zăși: 535, 550, 558, 601, 607,
614, 615, 628, 631, 644, 647,
655, 665, 668.

zăși: 515, 531, 560, 561, 571,
572, 574, 588, 589, 593, 625.

zăși: 547, 559, 598, 599, 609,
618.

zăși: 462⁺ ~ uoi, 486, 490, 491,
494, 548.

zăși: 579, 580, 585, 636, 641,
648.

zăși: 524, 541 - 543, 570.

zечи: 637, 638, 657, 664, 669.

zăși: 556, 565, 624.

zăși: 616, 620, 623.

zăși: 461, 610.

zечи: 466, 476.

zăși: 468⁺ [II] zечи, 564.

ě
zăși: 469⁺ [*] zăși, 470.

z
zечи: 473, 481.

zечи: 478, 487.

zăși: 482, 554.

z
zăși: 510, 611.

zăși: 632, 642.

zечи: 645, 651⁺ „în alte locuri:

zăși”.

z
zечи: 463.

z
zечи: 464⁺ [H] d^wîăvik.

d
zăși: 465⁺ [H] diăvik ȝvăt.

z
zăși: 467⁺ [H] diăvik ȝvăt.

ă
zечи: 471.

zăși: 472.

z
zечи: 474.

zăși: 475.

z
zечи: 477.

z
zечи: 479.

z
zечи: 480.

zăși: 483.

d
zăși: 484⁺ [II] zăși.

zăși: 485.

z
zечи: 488.

d
zăși: 492.

z
zечи: 495.

d
zăși: 496.

z
zăși: 501.

ě
zечи: 502.

zăși: 503.

z
zечи: 530.

d
zăși: 555.

z
zăși: 563.

ě
zăși: 566.

ě
zăși: 568.

ă
zечи: 578.

zечи: 582.

zечи: 586.

d
zăși: 597.

zăși, zечи: 613.

zăși: 626.

zăși: 629.

zечи: 630.

ă
zечи: 633.

z
zăși: 634.

zăși: 643.

zечи: 653.

zăși: 656.

zечи, zăși: 660.

zечи: 661.

zечи: 662.

d
zăși: 663.

zечи: 666.

zечи: 670.

III. Ocazional, s-a înregistrat
următoarea numărătoare: unu ieș,
doi, trei cu mîni, patru Pêțrea, șîș
Vasîli, șăși ieș, șăpti cu mîni, opt
I^uon, nouă Grigori, zăși iar cu mîni
(560).

ȘAIZECI

„soixante”

[1583]

- I. [Întrebare indirectă] Ce număr vine după 59?

ALR II s.n. MN 1171; ALDM III 1348; MALGI 263; ALF 1239; AIS 295; ALMC 1880; ALD I 729; NALR/ALRR: Mar. IV MN pl. CXXV; Munt. Dobr. IV MN, p. 122; Criș. IV 774.

- II. șai^zâs: 489, 499, 500, 504, 506, 508 - 513, 515 - 518, 520, 525, 528, 529, 531, 532, 534, 535, 539, 540, 544 - 548, 551, 552, 560, 566 - 569, 572 - 574, 581, 597, 598, 600, 607, 609, 620, 621, 623, 643, 648, 649.
d
șai^zâs: 498, 505, 514, 519, 521 - 523, 526, 527, 553, 599.
șai^zâs: 507, 549, 559, 561, 575, 577, 582, 583, 619.
șai^zâs: 571, 576, 584, 591, 596, 602, 604, 605.
șai^zâs: 503, 524, 530, 542, 543, 556, 610, 617.
șai^zâs: 472, 562, 587, 590, 594, 601.
șai^zâs: 482, 536, 554, 555, 611, 612.
șai^zâs: 588, 592, 593, 640, 652, 658.
șai^zâs: 644, 646, 656, 663, 665, 666.
șai^zâc: 630, 641, 655, 664.
șai^zâs: 533, 538, 624.
șai^zâc: 579, 637, 653.
șai^zâs: 589, 595, 659.
șai^zâs: 616, 628, 629.
șai^zâs: 465⁺ [H] -, 494.
șai^zâc: 473, 474.
șai^zâs: 480, 565.
șai^zâs: 485, 667.
d
șai^zâs: 501, 564.
d
șai^zâs: 537, 631.
șai^zâs: 558, 614.
șai^zâs: 615, 627.
șai^zâc: 632, 651.
șai^z zâs: 634⁺ [două cuvinte], 650⁺ [două cuvinte].

- șai^zâc: 636, 660.
z
șai^zâc: 461.
șai^zâc: (d'î uoi): 462.
șai^zâc: (d'î oi): 463.
d
șai^zâs: 464⁺ [H] și^zd'isêk.
z
șai^zâs: 466.
d
șai^zâs: 467⁺ [H] și^zdzieset.
z
șai^zâc: 468⁺ [II] și^zâc.
d
șai^zâs: 469⁺ [*] și^zâs.
șai^zâs: 470.
ê
șai^zâs: 471⁺ [*] și^zâs.
șai^zâc: 475.
șai^zâs: 476.
șai^zâs: 477⁺ [două cuvinte].
șai^zâs: 478⁺ [două cuvinte].
șai^zâs: 479.
șai^zâc: 481.
șai^zâs: 483.
șai^zâc: 484⁺ [II] și^zâc.
șai^zâs, șai^zâs: 486.
șai^zâs: 487.
șai^zâs: 488.
șai^zâs: 490.
șai^zâs, [B] șai^zâs: 491.
șai^zâs: 492.
șai^zâs: 493⁺ [II] și^zâs.
ê
șai^zâc: 495.
z
șai^zâc: 496.
șai^zâs: 497.
z
șai^zâc: 502.
z
șai^zâs: 541.
a
șai^zâs: 550.
d
șai^zâs: 557.
d
șai^zâs: 563.
șai^zâs: 570.
ê
șai^zâs: 578.
șai^zâc: 580.
șai^zâc: 585.
șai^zâc: 586.
șai^zâs: 603.
șai^zâs: 606.
șai^zâs, șai^zâs: 608.
ê
șai^zâs: 613.
șai^zâs: 618.
șai^zâs: 622.
â
șai^zâs: 625.
â
șai^zâs: 626.
â
șai^zâc: 633.

- șai^zâs, [k] șai^zâs: 635.
șai^zâc: 638.
ê
șai^zâs: 639.
șai^zâc: 642.
â
șai^zâs: 645.
șai^zâs: 647.
șai^zâs: 654.
șai^zâc: 657.
șai^zâc: 661.
șai^zâc: 662.
șai^z zâs: 668⁺ [L, două cuvinte].
șai^zâc: 669.
șai^zâc: 670.

OPTZECI

„quatre-vingts”

[1584]

- I. [Întrebare indirectă] Dar după 79? (Vezi î. precedentă).

ALDM III 1348; ALIs 298; MALGI 270; ALF 1113; AIS 303; ALMC 1880; ALJA 1636; ALD I 544; NALR/ALRR: Mar. IV MN pl. LII; Munt. Dobr. IV MN, p. 122.

- II. ob^zâs: 472, 489, 497, 499, 500, 506 - 508, 511, 512, 515, 516, 518, 520, 525, 528, 529, 531, 534, 537, 539, 544 - 552, 558, 559, 562, 566 - 568, 572, 573, 576, 577, 581, 583, 584, 588 - 590, 592, 593, 595, 596, 598, 600, 602 - 609, 611, 614, 618, 620, 621, 623, 640, 643, 652, 654, 658, 659, 667.
ob^zâs: 599, 612, 616, 625, 626, 628, 629, 631, 639, 646 - 649, 666, 668.
d
ob^zâs: 498, 514, 519, 522, 523, 526, 527, 553, 557, 564.
ob^zâs: 485, 493⁺ [II] ob^zâs, 554, 555, 622, 645, 656.
ob^zâs: 536, 560, 561, 569, 571, 575, 594.
ob^zâs: 503, 524, 542, 543, 556, 617.
ob^zâc: 579, 580, 638, 641, 642, 653.
ob^zâs: 476, 478, 479, 486, 491.
ob^zâc: 633, 636, 661 - 663.
ob^zâs: 504, 510, 513, 532.
ob^zâs: 627, 644, 655, 665.
ob^zâs: 466, 477, 487.
ob^zâs: 471⁺ [*] ob^zâs, 582, 587.
ob^zâs: 490, 538, 624.

- ê
ob^zâs: 578, 591, 601.
ob^zâc: 586, 657, 669.
ob^zâs: 461, 565.
d
ob^zâs: 468⁺ [II] ob^zâc, 482.
d
ob^zâs: 505, 521.
ob^zâs: 509, 517.
ob^zâs: 530, 610.
ob^zâs: 540, 619.
ob^zâs: 635, 650.
ob^zâs (d'î uoi): 462.
d
ob^zâs (d'î uoi): 463.
ob^zâs: 464⁺ [H] vàsimdziesêk.
z
ob^zâs: 465⁺ [H] -.
z
ob^zâc: 467⁺ [H] ob^zâs.
ob^zâs: 469⁺ [*] ob^zâs.
ob^zâs: 470.
ob^zâc: 473.
s
ob^zâc: 474.
ob^zâc: 475.
z
ob^zâs: 480.
z
ob^zâc: 481.
z
ob^zâc: 483.
ob^zâc: 484⁺ [II] ob^zâc.
ob^zâs: 488.
z
ob^zâs: 492.
ob^zâs: 494.
ob^zâc: 495.
ob^zâs: 496.
d
ob^zâs: 501.
dê
ob^zâs: 502.
ob^zâs: 533.
ob^zâs: 535.
z
ob^zâs: 541.
ob^zâs: 563.
ob^zâs: 570.
z
ob^zâs: 574.
ob^zâc: 585.
ob^zâs: 597.
ê
ob^zâs: 613.
ob^zâs: 615.
ob^zâc: 630.
ob^zâc: 632.
b
ob^zâs: 634.
ob^zâc: 637.
p
ob^zâc: 651.
ob^zâc: 660.
ob^zâc: 664.
b
ob^zâc: 670.

(o) SUTĂ, pl.

„cent”

[1585]

- I. [Întrebare indirectă] Dar după 99? (Vezi î. 1583, MN pl. 334).

ALR II s.n.1793; ALDM 1349; ALIs 295; MALGI 272; ALF 211-212; AIS 304; ALA 417; ALC 460; NALR/ALRR: Mar. IV MN pl. LII; Munt. Dobr. IV MN, p. 124.

- II. sûtă; sûtî: 489, 496⁺ vine-
 ˆo ~, 497 - 502, 504, 506 - 514, 516 - 524, 526 - 529, 531, 532, 534, 535, 539, 541 - 546, 549, 551 - 553, 568, 579, 599, 609, 611, 612, 620, 636, 639, 640, 643, 645, 646, 652 - 655, 659.
 sûtî; sûtî: 533, 536, 557, 559, 566, 567, 580, 581, 583 - 585, 587, 590, 591, 594 - 596, 601 - 605, 607, 613, 614, 617, 634, 635, 649 - 651, 657, 658, 662, 668.
 sûtă; sûtî: 487, 492, 505, 515, 525, 548, 556, 560, 561, 571, 575, 577, 588, 589, 592, 593, 600, 606, 608, 616, 624, 625, 637, 638, 669.
 sûtă; sûtî: 472, 530, 578, 597, 661, 664.
 sûtă; sûtî: 469⁺ [*] ˆo sûtă;
 dîuă sûtî, 471⁺ [*] ˆo sûtă;
 sûtî, 481, 572, 574.
 sûtă; sûtî: 468⁺ [II] ˆo sûtă; sûtî,
 618, 632, 660.
 sûtă; sûtî: 475, 478, 480, 495.
 sûtă; sûtî: 641, 642, 663, 666.
 sûtă; sûtî: 462⁺ ~ dî ˆoi, 473, 494.
 sûtă; sûtî: 477, 628, 633.
 sûtî; sûtî: 547, 582, 665.
 sûtă; sûtî: 621, 627⁺ o sfîntî ~
 [!], 667.
 sûtă; sûtî: 479, 564.
 ˆo sûtî: 540, 622.
 ˆ
 sûtî; sûtî: 558, 562.
 sûtî; sûtî: 573, 598.
 ˆo sûtă; dîuă sûtî: 461.
 o sûtă; dîuă sûtî: 463.
 sûtă; dîuă sûtî: 464⁺ [H] stî;
 dvăsto.
 ˆ
 ˆo sûtă; dîuă sûtî: 465⁺ [H] -.
 sûtă; sûtî: 466.
 o sûtă; dîuă sûtî: 467⁺ [H] stî;
 dvăsto.
 o sûtă; sûtî: 470.

ˆo sûtă; dîuă sûtî: 474.

ˆo sûtă; sûtî: 476.

sûtă [a.]; sûtî: 482⁺ ~, dîmlîe!
 [sg.].

ˆo sûtă; dîuă sûtî: 483.

sûtă [a.]; dîuă sûtî: 484⁺ vîni ~
 [sg.], [II] ˆo sûtă; sûtî, sûtî.

ˆo sûtî; sûtî: 485.

sûtă; sûtî: 486.

ˆo sûtă; dîuă sûtî: 488.

ˆ
 ˆo sûtă; sûtî: 490.

ˆ
 ˆo sûtă; sûtî: 491.

ˆo sûtă; dîuă sûtî: 493⁺ [II] ˆo
 sûtă; sûtî.

ˆ
 ˆo sûtă; dîuă sûtî: 503.

ˆo sûtî; sûtî: 537.

ˆo sûtî; sûtî: 538.

sûtî; sûtî: 550.

ˆo sûtî; dîuă sûtî: 554.

ˆo sûtă; dîuă sûtî: 555.

ˆ
 ˆo sûtă; dîuă sûtî: 563.

ˆo sûtă; dîuă sûtî: 565.

sûtî; sûtî: 569.

sûtă; sûtî: 570.

sûtî; sûtî: 576.

sûtă [a.], sûtî; sûtî: 586.

sûtă; sûtî: 610.

sûtă [a.]; sûtî: 615.

ˆo sûtî; sûtî: 623.

sûtă; sûtî: 626.

ˆ
 sûtă; sûtî: 629.

sûtă; -: 630.

sûtă [a.], sûtă; sûtî: 631.

sûtă; sûtî: 644.

sûtî; sûtî: 647.

sûtă [a.], sûtî; sûtî: 648.

sûtă; sûtî: 656.

sûtă; sûtî: 670.

- III. În afara situațiilor consemnate ca atare (la intrări cu ocurențe unice), în numeroase alte puncte, înaintea răspunsului propriu-zis a fost înregistrat numeralul o (pentru [sg.], urmat eventual de două, pentru [pl.]), după cum urmează: 466, 469, 471, 472, 477, 489, 497, 499, 500, 504-509, 512-514, 518, 519, 524-526, 528-531, 533, 541, 544, 547, 548, 550, 552, 557, 559, 562, 566-585, 588-614, 617-621, 624, 637, 638, 659, 669 (ˆo), 492, 494, 495, 511, 561, 653, 663 (o), 535 (uo), 462, 468, 475, 478, 480, 487 (ˆo ~; dîuă ~), 496, 501 (o ~; dîuă ~), 522, 527 (ˆo ~; dîuă ~), 479 (ˆo ~; dîuă ~), 515 (ˆo ~; dîuă ~) și 523 (ˆo ~; dîuă ~).

(o) MIE, pl.

„mille”

[1586]

- I. [Întrebare indirectă] Cât fac zece sute la un loc?
 Cf. ALR II s.n. 1794; ALM 187; ALDM III 1350; ALIs 300; MALGI 274; NALR/ALRR: Mar. IV MN pl. LII; Munt. Dobr. IV, p. 124; Criș. IV 775.
 II. mîi; mîi: 461, 475, 478, 479, 482, 487 - 489, 496 - 504, 506, 508 - 513, 516 - 521, 523, 524, 526, 528 - 532, 534, 535, 538 - 546, 549, 551 - 553, 564, 580, 582, 586, 587, 590, 591, 596, 598, 599, 602 - 608, 613, 614, 617 - 621, 623, 627, 628, 631, 632, 634, 635, 639, 641 - 649, 652 - 654, 656, 658, 659, 662, 665, 666.
 mîi; mîi: 492, 494⁺ „nu se spune mîi”, 505, 514, 515, 522, 525, 527, 537, 547, 548, 560, 561, 565, 567, 570, 594, 595, 597, 609 - 611, 624, 637, 638, 661, 669.
 mîi; mîi: 550, 558, 559, 566, 568, 569, 573, 576, 578, 581, 583, 584.
 mîi; mîi: 556, 572, 575, 579, 588, 589, 592, 593.
 mîi; mîi: 481, 484⁺ [II] ˆo mîi; mîi, 491, 574.
 mîi; mîi: 615, 616, 636, 655.
 nîi; nîi: 600, 657, 660⁺ [forma nîi a fost înregistrată și în alte momente ale anchetei].
 mîi; mîi: 493⁺ [II] ˆo mîi; mîi, 629.
 ˆo mîi: 507, 622.
 mîi; mîi, nîi; nîi: 533⁺ [s-au dat mai întâi ambele forme de sg.], 640⁺ [V] (2).
 mîi; mîi: 554, 555.
 ˆo mîi; mîi: 557, 612.
 mîi, nîi; nîi: 650⁺ [k] [B] (2), 668⁺ [k].
 ˆo mîi: 462⁺ ~ dî ˆoi, ˆo mîi și una dî ˆoi, ˆo mîi și dî ˆoi.
 ˆ
 o mîi; dîuă mîi: 463.
 o mîi; dîuă mîi: 464⁺ [H]

t'esișî, [k] dvîtyșî, [I, I]

t'esișî.

o mîi; dîuă mîi: 465⁺ [H] -.

mîi; mîi: 466.

o mîi; dîuă mîi: 467⁺ [H]

dîesikî sîi.

ˆo mîi; dîuă mîi: 468⁺ [II] mîi; mîi.

mîi.

mîi; mîi: 469⁺ [*] o mîi; dîuă mîi.

mîi; mîi: 470.

ˆo mîi; mîi, [V] mîi; mîi: 471⁺

[*] ˆo mîi; mîi.

ˆo mîi; mîi: 472.

mîi; mîi: 473.

ˆo mîi, [σ] mîi; dîuă mîi:

474.

o mîi; mîi: 476.

ˆo mîi; mîi: 477.

uo mîi; mîi: 480.

o mîi; dîuă mîi: 483.

ˆo mîi; mîi: 485.

mîi, mîi; mîi: 486.

mîi; mîi: 490.

ˆ
 o mîi; mîi: 495.

ˆo mîi; -: 536.

ˆo mîi; -: 562.

ˆo mîi; mîi: 563.

mîi, [k] nîi; nîi: 571.

nîi; nîi: 577.

ˆo nîi; nîi: 585.

ˆo mîi; mîi: 601.

ˆ
 mîi; mîi: 625.

mîi; mîi: 626.

ˆo mîi; -: 630.

mîi; mîi, nîi: 633⁺ [D] [B] [pl.]

(2).

[*] [B] nîi; nîi, mîi; mîi: 651.

mîi; -: 663.

[V] nîi; nîi, [R] mîi; mîi: 664⁺ ˆo

nîi dî lei.

nîi; nîi: 667.

mîi; mîi: 670.

- III. În afara situațiilor consemnate ca atare (la intrări cu ocurențe unice), numeralul o (pentru [sg.], urmat uneori de două, pentru [pl.]), precedând răspunsul, a fost înregistrat în numeroase alte pct., după cum urmează: 461, 482, 489, 497, 500, 504-506, 508-515, 518, 519, 524-528, 530, 531, 533, 535, 537, 538, 540, 541, 544, 547, 548, 550, 552, 554, 555, 557-559, 566-569, 573, 576, 578-580, 581, 583, 584, 586-590, 592, 594-600, 602-613, 617-621, 623, 624, 637, 652, 669 (ˆo), 492, 561, 574, 641, 665, 670 (o), 484, 488, 555, 565 (ˆo ~;

două ~), 493, 496 (^uo ~; două ~)
și 501 (o ~; două ~).

CER

„ciel”

[1587]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spui la acela albastru de sus?
(INDIC.).

WLAD 14; ALR II s.n.185;
ALDM III 1351; ALG 1008;
ALPO 142; ALW III 1; ALA 411;
cf. ALAL 1; cf. ALFC 7; ALIFO
426*; ALLOc 2; ALLOr 1; ALJA;
ALP 2; ASLEF 1, 480; ALD I
154;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 44;
Mar. IV MN pl. LII; Munt. Dobr.
IV MN, p. 134; Criș. IV 776.

- II. șer: 499, 505, 509, 510, 516,

517, 521, 522, 523⁺ șeru-i
mierău [‘albastru’], mierău;

-răi: șer mierău; ^uok’

mierăi, 525, 526, 528, 531,
534, 539, 540, 542 - 545,
548, 551 - 553, 557, 560,
566, 571, 587, 588, 590, 591,
594, 595, 605, 607, 608, 611,
616⁺ [culoare:] șeri[i] [f.], 617 -
619, 622, 625, 635, 640, 646,
658⁺ „nu cer, [ci] pe
moldoveneste”, 662, 667.

șeri: 470, 471, 490, 494, 500,
504, 507, 508, 511, 513, 514,
519, 520, 527, 535 - 537,
541, 546, 549, 550, 558, 559,
561, 562, 570, 572 - 575,
577, 578, 584, 589, 597, 599,
604, 610, 612, 623, 626, 630,
634, 645⁺ [primul răspuns:]
uorizont?, 656.

cer: 512, 529, 532, 580, 585,
593, 637, 641, 642, 651, 654,
655, 657, 660, 661, 663, 664,
669, 670.

șeru [a.]: 480, 497, 498, 518,
569, 582, 592, 621, 629, 639.

șeri[u] [a.]: 487, 554, 556, 567,
576, 583, 598, 602, 603, 628, 631.

ceri: 469⁺ [*] cieri, 473, 579,
586⁺ crîngu cîrîului [‘timpul:
senin sau cu precipitații’], 627,
648.

șeri[u] [a.], șeri: 466, 472, 538,
547, 600, 609.

ceri[u] [a.]: 468, 484, 495, 496,
502.

șeri^{iu}: 624⁺ s-o sujit la șeri^{iu},
643, 647, 652, 665.

ceru [a.]: 632, 636, 638, 653.

șer: 477, 479, 491.

șeri: 488, 492, 555.

șeri^u: 649, 659, 668.

șeri[u] [a.]: 478, 503.

șeri[u] [a.]: 485, 493⁺ [II] șeri.

șeri: 515, 563.

șeri: 461.

șeri: 462.

ceri[u] [a.]: 463.

ceri[u] [a.]: 464⁺ [H] nîabo.

ceri: 465⁺ [H] -.

ceri[u] [a.]: 467⁺ [H] nîabo.

ceri[u] [a.]: 474.

cer: 475.

ceri, șeri: 476.

ceri: 481.

șeru [a.], șeri: 482⁺ sânin.

ceri[u] [a.]: 483.

șeri: 486.

șeri[u] [a.]: 489.

șeri[u] [a.]: 501.

șeri: 506.

șeri[u] [a.], șeri: 524.

șeri, șeri: 530.

șeri, șeri: 564.

șeri[u] [a.]: 565.

șeri: 568.

șeri[u] [a.]: 581.

șeri: 596.

cer, [k] șeri: 601.

șeri, șeri[u] [a.]: 606.

șeri: 613.

șeri^u: 614.

șeri[u] [a.], șeri^{iu}: 615⁺ șeri[u] [a.].

șeri, [k] șeri: 620.

cer, [k] șeri: 633.

șeri^u: 644.

șeri^u, șeri^u: 650⁺ [pl. spontan].

cer^u, șeri^u: 666.

șeri, vâzdúh: 533.

SOARE

„soleil”

[1588]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi
zici la acela care răsare dimi-
neața și strălucește ziua pe cer?

ALM 233; ALDM III 1352; cf.
ALIs 1, 3; MALGI 179; MADA
184; ALF 1241; AIS 360; ALL
822; ALG 1009; ALIA I 1; ALPO
497; ALChB 59; ALW I 92, III 3;

ALAL 2; ALB 90; ALBRAM 506;
ALFC 76; ALIFO 409; ALLOc 7;
ALLOr 8; ALJA 2; ALP 3;
ASLEF 1; ALD II 672, 673;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 44;
Munt. Dobr. IV MN, p. 134.

- II. suari: 497 - 500, 508, 509,

512 - 514, 516 - 518, 521,
522, 524, 526, 527, 529, 532
- 534, 539, 541 - 546, 549,
551 - 553, 555, 558, 559,
562, 563, 564⁺ sfîntu ~, 566,
567, 570, 573, 576, 580, 581,
585, 587, 591, 594, 603,
604⁺ balanu [a.], 605, 607,
613 - 615, 619, 620, 630,
631, 633, 635, 640, 642, 645
- 648, 654, 657 - 660, 666,
667.

suari: 470, 473, 475, 481, 490,
491, 525, 530, 556, 557, 560,
561, 565, 571, 572, 574, 575,
586, 589, 610, 625, 626, 637,
638, 661, 664.

suari: 474, 489, 504, 506, 507,
510, 511, 519, 520, 528, 535.
suarili [a.]: 569, 590, 596, 599,
602, 629, 651.

suarili [a.]: 628, 632, 636, 668.

suari: 634, 650, 652, 662.

suarili [a.]: 471⁺ [*] suarili [a.],
582, 584.

suare: 472, 482⁺ sfîntu ~, 486.

suarli [a.]: 487, 583, 653.

suari: 505, 515, 579.

suari: 548, 608, 618.

suarili [a.]: 588, 592, 593.

suari: 598, 611, 623.

suari: 461, 663.

suarli [a.]: 616, 627.

suarili [a.]: 639, 655.

suarie: 462.

suari: 463.

suarli [a.]: 464⁺ [H] sînt.

suarli [a.]: 465⁺ [H] -.

suarili: 466.

suarli [a.]: 467⁺ [H] sînt.

suarli [a.]; sor: 468⁺ [II] suarili

[a.], suari.

suarli [a.], suari: 469.

suarli [a.]: 476.

suarli [pla.]: 477.

suarili [a.]: 478.

suari: 479.

suarli [a.]: 480.

suarli [a.]: 483.

suarli [a.]: 484⁺ [II] suarili [a.].

suarili [a.]: 485.

suarile [a.]: 488.

suarli [a.], suari: 492.

suarli [a.]: 493⁺ [II] suarli [a.].

suarli [a.], suari: 494.

suarli [a.]: 495.

suarile [a.]: 496.

suarili: 501.

suarli: 502.

suarili [a.]: 503.

suari: 523.

suarli [a.], suari: 531.

suarli [a.], suari: 536.

suare: 537.

suarli [a.], suari: 538.

suarli, suari: 540.

suarili [a.], suari: 547.

suare: 550.

suarili [a.]: 554.

suarli [a.]: 568.

suare: 577.

suare: 578.

suarli [a.], suari: 595.

suarile [a.]: 597.

suarili [a.], suari: 600.

suarele [a.], suari: 601.

suari: 606.

suarili [a.]: 609.

suarli [a.], suari: 612.

suari: 617.

suari, suarli [a.]: 621.

suari: 622.

suare, suarile [a.]: 624.

suarili [a.]: 641.

suarili [a.], suari: 643.

suari: 644.

suarli [a.]: 649.

suari, suarili [a.]: 656.

suari: 665.

suarli [a.], suari: 669.

suare: 670.

ROUĂ

„rosée”

[1593]

- I. [Întrebare indirectă] Cum le
spui la picăturile de apă pe care
le găsești vara, dimineața, pe
iarbă?

ALM 94; ALDM III 1356; ALIs
72; ALF 1701; AIS 374; ALL
821; ALG 1432; ALMC 45;
ALChB 67; ALW III 76, h. 20;
ALA 961, 1105; ALC 996; ALAL

21; ALB 69; ALCe 15; ALFC 54; ALIFO 427*; ALLOc 54; ALJA 36; ALLR 6; ALN 572; ASLEF 20, 27; ALD II 697; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 44; Mar. IV MN pl. LIII; Munt. Dobr. IV MN, p. 136; Criş. IV 780.

- II. r^uo^uâ: 472, 489, 497 - 500, 506 - 513, 516, 517, 519, 521 - 526, 528 - 530, 532 - 534, 537 - 547, 549, 551 - 553, 570, 579, 589, 592, 595, 599, 600, 602, 606, 609, 612, 615, 634, 636, 639, 640, 643 - 645, 651, 653 - 656, 658, 660, 661, 664⁺ Kicâ r^uo^uâ [ind. prez. 3], 666, 667.
- r^ouⁱ: 535, 536, 550, 580, 581, 584, 586, 590, 596, 598, 601, 604, 605, 607, 608, 613, 614, 631, 647 - 650, 662, 665, 668.
- r^uo^uâ: 505, 515, 520, 527, 566, 591, 593, 594, 603, 630, 637, 638, 646, 652, 659, 669⁺ [D], [primul răspuns:] ?
- r^ou^uâ: 469⁺ [*] r^ou^uâ, 473, 476, 477, 486, 487, 490, 502, 503.
- r^uo^uâ: 471⁺ [*] r^uo^uâ, 556, 557, 561, 568, 569, 578, 588.
- r^ou^uâ: 470, 491, 492, 494, 564.
- r^ou^uâ: 479, 481, 504, 554.
- r^ou^uâ: 555, 560, 571, 641.
- r^ou^uâ: 577, 624, 657, 670.
- r^ou^uâ: 531, 597, 616.
- r^uo^ui: 582, 583, 587.
- r^ou^uâ: 475, 565.
- r^ou^uâ: 485, 493⁺ [II] r^uo^uâ.
- r^uu^uâ: 514, 567.
- r^uo^ui: 559, 635.
- r^uo^uâ: 574, 575.
- r^uo^uâ: 576, 585.
- r^ou^uâ: 461.
- o^uâ: 462⁺ br^umă.
- r^ou^uâ: 463.
- r^uu^uâ: 464⁺ [H] rosă.
- r^ou^uâ: 465⁺ [H] -.
- r^ou^uâ: 466.
- r^ou^uâ: 467⁺ [H] rosă.
- r^ou^uâ: 468⁺ [II] r^ou^uâ.
- r^uu^uâ: 474.
- r^uu^uâ: 478.
- r^uu^uâ: 480.
- r^ou^ui: 482.
- r^ou^uâ: 483.
- r^ou^uâ: 484⁺ [II] r^ou^uâ.
- r^ou^uâ: 488.
- r^ou^uâ: 495.
- r^ou^uâ [a.]: 496.
- r^ou^uâ: 501.
- r^ou^uâ: 518.
- r^ou^ui: 548.

r^uu^ui, [R] r^ou^ui: 558.

r^uu^ui: 562.

r^ou^uâ: 563.

r^uo^uâ: 572.

r^uo^ui: 573.

r^uo^uâ: 610.

r^ou^ui: 611.

ă

r^ou^uâ: 642.

r^ou^ui: 663.

PLOAIE, pl.

„pluie”

[1597]

- I. [Întrebare indirectă] Cum zici la „apa” care cade pe pământ vara, când se adună nori pe cer?
- ALDM III 1360; ALIs; MALGI 155; ALF 1039; AIS 369; ALL 782; ALG 814, 815; ALMC 27; ALPO 427; ALChB 30; ALW III 54; cf. ALAL 44; ALB 35; ALBRAM 520; ALCe 10; ALIFO 432; ALJA 19; ALLOc 23; ALLOr 30; ALP 20; ASLEF 7; ALD I 605; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 45; Mar. IV MN pl. LIII; Munt. Dobr. IV MN, p. 138.
- II. plu^uâi; ploⁱ: 482, 485⁺ [II] plu^uâi; pl^uoⁱ, 493⁺ [II] plu^uâi; pl^uoⁱ, 497 - 500, 501⁺ „o ~; două ~”, 508, 509, 511 - 514, 516, 517, 521, 524, 526, 529, 532 - 534, 536, 539, 541 - 546, 549, 550, 552, 554, 555⁺ [p], [primul răspuns:] asta-i r^ou^uâ, 557, 559, 562, 573, 580 - 582, 584, 586, 587, 590, 591, 595, 596, 601, 603 - 605, 613 - 616, 627 - 636, 639 - 651, 653 - 658, 660, 662, 663, 665, 667⁺ Kicurâ di plu^uâi [ind. prez. 3], 668.
- plu^uâi; ploⁱ: 475, 505, 518, 522, 523, 525, 527, 530, 551, 553, 556, 561, 563, 565 - 569, 571, 572, 574 - 576, 583, 585, 588, 589, 592 - 594, 602, 610, 625, 637, 664, 669.
- pl^oâi; ploⁱ: 484, 547, 548, 597, 599, 600, 606⁺ un şuh^oi di pl^oâi; şuh^oâi, 608, 609, 621⁺ le^uâi pl^ojili [ind. prez. 3] [se spune despre] „un om care s-a amestecat un pic, a băut cam mult”.
- plu^uâi; ploⁱ: 489, 504, 506, 507, 510, 519, 520, 528, 558.
- pl^oâi; ploⁱ: 492, 535, 598, 611,

617 - 620.

plu^uâi; pl^uoⁱ: 473, 477, 487, 496, 503, 638.plu^uâi; pl^uoⁱ: 474, 564, 652, 659.plu^uâi; ploⁱ: 472, 560, 579.pl^oâi; ploⁱ: 476, 479.plu^uâi; ploⁱ: 478, 515.pl^oâi; pl^uoⁱ: 481, 491.pl^oâi; ploⁱ: 537, 623.plu^uâi; -: 570, 661.plu^uâi; ploⁱ: 607, 666.pl^oâi; ploⁱ: 612, 624.pl^oâi; pl^uoⁱ: 461.pl^oâi; ploⁱ: 462.pl^oâi; pl^oi: 463.

†

plu^uâi; ploⁱ: 464⁺ [H] dojⁱ; dva dojⁱ; mai bîlşe dojⁱ.

† †

plu^uâi; ploⁱ: 465⁺ [H] -.

pl^oâi; ploⁱ: 466⁺ [*] „b^ură, când prinde-a ploua, pe-ncetul; vî^ui-o nî^uegură ca ũ^u sum^un, când se întunecă, înaintea unei furtuni”.

plu^uâi; ploⁱ: 467⁺ [H] odin dojⁱ; dojⁱ; mai bîlşe dojⁱ.

plu^uâi; ploⁱ: 468⁺ apă dî ~, [II]pl^oâi.plu^uâi; ploⁱ: 469.pl^oâi; pl^uoⁱ: 470.plu^uâi; ploⁱ: 471⁺ [*] plu^uâi; ploⁱ.plu^uâi; pl^uoⁱ: 480.

† †

plu^uâi; pl^oi: 483.

pl^oâi; pl^uoⁱ: 486.plu^uâi; ploⁱ: 488.plu^uâi; ploⁱ: 490⁺ apă dî ~.plu^uâi; ploⁱ: 494.plu^uâi; ploⁱ: 495.plu^uâi; pl^uoⁱ: 502.pl^oâi; ploⁱ: 531.pl^oâi; ploⁱ: 538.plu^uâi: 540.pl^oi; ploⁱ: 577.plu^uâi; ploⁱ: 578.pl^oâi; ploⁱ: 622.

ě

plu^uâi; ploⁱ: 626.

plu^uâi; -: 670⁺ o plu^uâi tăp^ună ‘mare’.

III. În pct. 586 s-a obţinut mai întâi forma de [pl.].

CURCUBEU, pl.

„arc-en-ciel”

[1601]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la acela care iese, uneori, vara după ploaie, pe cer, așa... cu mai multe culori?
- ALM 44; ALDM III 1364; ALIs 47; ALF 54; AIS 371; ALL 794; ALG 822; ALMC 35; ALPO 41; ALChB 53; ALW III 66 h. 17; ALA 119; ALC 144; ALCo 87; ALAL 55; ALB 52; ALBRAM 522; ALCe 25; ALFC 52; ALIFO 430*; ALLOc 31; ALLOr 43; ALJA 31; ALLR 36; ALP - L 11, 28; ASLEF 9/7; ALD II 690; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 45; Mar. III 663; Munt. Dobr. IV MN, p. 144; Ban. III 524; Bas. Bucov. Transn. MN pl. 33; Criş. IV 786.
- II. curcub^u; -b^ui: 508, 511, 512, 516, 517, 521, 523⁺ ti duş ũ^u žen^un^uk pînă la ũ^uel şi ti faş fim^uei sau barbăt dacă iese⁺ fim^uei, 526, 532 - 534, 539, 542, 543, 549, 552, 617, 620, 630, 631⁺ cu tre^ui cul^uor^ui cun^uosc pi l^umi [!] [referire la imnul RSR], 634, 640, 641, 648, 649, 653, 657, 665, 667.
- curcub^u; -b^ui: 482, 497, 519, 536, 545, 550, 559, 562, 571, 580, 584, 605, 608, 611, 613, 621, 623⁺ be apă dim^u b^ulti cu căp^utu, 628, 632, 645, 646, 658⁺ „sunt şi câte patru-cinci”.
- curcub^u; -b^ui: 470, 515, 548⁺ „când apare, se face vremea bună”, 556, 560, 568, 572, 574, 575, 592 - 594, 598⁺ zîşi că be apă dintr-un izv^uor.
- curcub^u; -b^ui: 507, 520, 529, 546, 569, 573, 581, 582, 586, 587, 590, 614.
- curcub^u; -b^ui: 509, 518, 600, 609, 633, 637, 651, 655, 666, 664.
- curcub^u; -b^ui: 471⁺ [*]
- curcub^u; -b^ui: 476, 489, 500, 506, 510, 528, 541, 544.
- curcub^u; -b^ui: 499, 505, 522, 527, 537⁺ „lumea zice că tr^uâzi apă dim^u p^uir^uâi”, 538, 553, 597⁺ „când iese, nu mai plouă”, 612.
- curcub^u; -b^ui: 462, 477, 478, 525, 583, 610.
- curcub^u; -b^ui: 498, 504, 513, 514, 576, 647.
- curcub^u; -b^ui: 557, 561, 585, 588, 626.
- curcub^u; -b^ui: 472, 530, 625, 669.
- curcub^u; -b^uur^u: 596, 619⁺
- d
- sămn dumneză^uiesc; „curcubeul

bea apă dintr-un lac cu un capăt
de-al lui", 627, 638.

curcubău; -băur^î: 603, 604, 644,
656.

curcubeu; -bėji: 615, 629, 639,
660.

curcubău; -băji: 636, 650⁺ „se
fac și două câteodată", 652,
654.

cûrcubău; -bėji: 473, 481, 492.

curcubău; -bėj: 589, 616, 622⁺

îi briu Sfinților Arhângel^î.

curcubău; -băj: 464⁺ [ε], [D], [H]
vėsēlĭēiĭtia; dvi vėsēlĭēiĭti, 540.

curcubău; -bėjē: 480, 495.

cûrcubău; -bėji: 501⁺ „două ~",
502.

curcubău; -bėjē: 566, 624⁺
„coboară și ie apă într-un Prut,
într-un râu; o ridică la înălțime
și se încarcă iar norii".

curcubău; -bėjē: 577, 579.

curcubeu; -bėji: 591, 659.

curcubeu; -: 663, 668⁺ în trii
culor^î.

cûrcubău; -bėji: 461⁺ [D] „nu se
zice curcubăuă".

curcubău; [ε] curcubou, cuculbău;
cûculb^oăuă: 463.

cûrcubău; -băur^î: 465⁺ [H] -.
c^urcubău; curcubėji: 466.

cûrcubėu; -bėj: 467⁺ [H]

ă vėsēlĭēiĭtia; dvi vėsēlĭēiĭt.

curcubău; cûrcubėji: 468⁺ [II]

curcubău; -bėji.

curcubău; -băji: 469⁺ [*]

cûrcubău; -bėji.

cûrcubău; cûrcubėji: 474.

curcubău; curcubėji: 475.

corcobău; -bėji: 479.

cûrcubėu; [k] cûrcubău [a.]; și

două cûrcubăji di-acēlĭē: 483.

cûrcubėu; cûrcubėji: 484.

curcubău; -băji: 485.

curcubău; -bėji, -băji: 486.

cûrcubău; -bėj^î: 487.

cûrcubău; -băji: 488.

curcubău; -bėji: 490.

cûrcubău; -băji: 491.

cûrcubău^h; -bėji: 493⁺ [III]

curcubău; -băji.

curcubău; curcubėji: 494.

cûrcubău; -băji: 496.

curcubău; -băji: 503.

corcobėu; -bėji: 524.

curcubėu; -bėjē, [k] curcubău;

531⁺ „de unde a băut apă
curcubău".

cûrcubău; cûrcubėji: 535.

curcubou; [ε] -bou^î: 547.

curcubėu; -bėji: 551.

curcubă^u [a.]; -bėji: 554.

cûrcub^îēu; -băji: 555.

cûrcubă^u [a.]; -bėji: 563.

cûrcubău; -bėji: 564.

cûrcubėu; cûrcubėji: 565.

curcubău; -băjē: 567.

curcubău; -bėji: 570.

curcubău; -băjē: 578.

curcubėu: 595.

curcubėu, -bău; -bėji, -bėur^î: 599.

curcubău; -b^îēji: 601.

curcubău [a.]; -bėji: 602.

curcubėu, -bău; -bėji: 606.

curcubău; -bėji: 607.

curcubėu; -bėj: 618.

curcubău; curcubă... [ε] ur^î,
curcubėji: 635.

[L] cûrcubėu; curcubėji: 642.

curcubėu, curcubău; [L] -băur^î:
643.

curcubėu; -bėjē: 670.

curcubău; -bėji, balaur; -laur^î: 558.

briu; briji, [ε] curcubėu; -bėji:
662.

melc, briu; melc, briji: 666.

III. În pct. 464 s-a obținut mai întâi
forma de [pl.].

(cer) SENIN

„(ciel) serein"

[1602]

I. [Întrebare indirectă] Vara,
după ploaie, când cerul este
albastru și fără niciun nor, cum
zici că este?

ALM 408; ALDM III 1365; ALIs
35; ALF suppl.; cf. AIS 343;
ALChB 55; ALW I 39; cf. ALC
483; ALB 100; ALBRAM 513; cf.
ALJA 18; ALN 537; ASLEF 7;
ALD I 726;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 45;
Mar. IV MN pl. LIII; Munt. Dobr.
IV MN, p. 144; Criș. IV 787.

II. sänin: 472, 480, 489, 492,
493⁺ [II] sänin, 496 - 500,
504, 505, 507 - 532, 534 -
537, 539 - 547, 548⁺
sĩ-säningáză [ind. prez. 3], 549
- 553, 556, 557, 559 - 561,
566 - 569, 571, 573, 575, 579

- 593, 595 - 599, 600⁺ s-o

limpezit, [D] s-o răzbunăt
vrémea [perf. c. 3], 601 - 615,
617, 619 - 625, 627, 630,
632, 635, 636, 638, 639, 641
- 643, 645 - 647, 648⁺ [ε],
649, 650, 652, 654, 656, 658,
662, 666 - 668.

sänin: 476, 484, 491, 502, 503,
506, 533, 538⁺
šerũ-säningáză [ind. prez. 3],
554, 555, 558, 562, 563, 570,
572.

senin: 629, 634, 651, 653, 655,
657, 660, 663⁺ [***] sänin [ii
reproșează IP că „și-a ascuțit
limba"], 664, 669, 670.

sanin: 475, 477, 487, 574, 578.

sanin: 478, 479, 481, 494, 495.

särin: 461, 462, 470, 471.

sarin: 468, 469⁺ [*] sarin, 473.

sänin^u: 628, 644, 665.

särin: 463, 486.

sänin: 576, 577.

sänin^u: 631, 659.

sänin: 464⁺ [H] iēsno.

sänin: 465⁺ [H] -.

sanin: 466.

sänin: 467⁺ [H] iēsno.

sänin: 474⁺ [primul răspuns:]
a vrēmi búnă.

sänin^u: 483.

sänin: 485.

sänin: 488.

senin: 490.

sänin: 501⁺ [primul răspuns:] ii
frum^uos.

sänin: 564.

sänin: 565.

sänin: 616.

sänin: 618.

sänin: 626.

sänin: 633.

senin: 637.

sänin^u: 640.

senin, sänin: 661.

sänin, frum^uos: 482.

curat, sänin: 594.

III. În unele pct., răspunsul a fost
precedat de substantivul cer,
preluat din enunțul întrebării și
înregistrat în următoarele forme:
šer (480), šjer (501), šer (624).

În pct. 501 și 597 s-a notat
și forma iĭ [ind. prez. 3] a verbului
(a) fi, precedând răspunsul
propriu-zis.

LAPOVIȚĂ

„giboulée"

[1607]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spuneți la ploaia mărunță
amestecată cu zăpadă?

ALR II s.n. 796; ALRM II s.n.
616; ALDM III 1370; ALIs p. 72;
AIS 378*; cf. ALG 1099; ALCe
17; ALJA 68; cf. ALD I 505;
ALD II 702;
NALR/ALRR: Olt. II 314; Mar. III
666; Munt. Dobr. IV 526; Ban.
III 529; Criș. IV 792.

II. lapoziță: 472, 489, 497 - 500,
505, 506, 513, 515 - 517,
519, 521 - 523, 526, 527,
530, 538, 539, 541, 545, 546,
549, 551 - 553, 570, 588,
589, 606.

lapoziță: 471, 504, 508, 510,
514, 518, 524, 528, 534, 542
- 544, 572.

lapoyiți: 587, 594, 603 - 605,
611, 613, 622, 634, 647, 648,
668, 620.

lapoziți: 535 - 537, 540, 547⁺
[σ], 550, 557, 591, 595, 608,
609, 618.

lapoyiță: 616, 619, 626, 630,
633, 637, 639, 641, 645, 646,
652, 664.

lapoviță: 507, 556, 568, 571,
574 - 576, 578, 661.

lapoziți: 558, 567, 583, 584,
597, 598⁺ afări lapožești [ind.
prez. 3].

lapoviți: 564, 573, 581, 596.

lapoviță: 532, 638⁺ [ε], 663⁺ [*]
[flica, de aproximativ 30 de ani,
a IP] lapoyiță.

lapogiță: 579, 593, 615⁺ „și la
aparat [= la radio] tot așa [i se
spune]".

lapoziți: 607, 612, 617⁺
lapoyițăđi [ind. prez. 3].

lapoziță: 511, 529.

lapogiți: 580, 585.

lapogiți: 586, 602.

lapoyiți: 614, 623.

lapoyiță: 624⁺ um^u fel di ~ , 667.

lapoyiță: 640, 660⁺ [!].

lapoyiță: 642, 666.

lapoyiți: 651⁺ [L], [pronunție ușor
emfatică], 662.

l'ĭapovĭiță: 464⁺ „tot așa", [H]
l'ĭapovĭiță, [I, l] doj' i zēmóju,
doj i zēmă.

lapoviță, lapoviță: 470.

lap^uoviță: 477⁺ [*] puolēdiță.

lap^uoviță: 488.

lăboviță: 490.

lapoviță: 493⁺ [II] pluăji cu ^uomăt.

lăpuoviță: 496⁺ slotăjești [ind.
prez. 3].

[ε] lĭmboviță, lĭmboviți: 501⁺ ~

noi îi zîsem.
lapoziță: 525.
lapoziță: 512.
lapoviță, [k] lapoziți: 533.
lap^uoziți: 554.
lap^uoziță: 555.
lapoziță, [k] lapoziți: 559.
lap^uoziță: 563.
lapoviți, [B] lapoziți: 566.
lapoziți: 582.
lapoziții: 599.
lapoziți: 621.
[ε], [Al] lapoyiță: 625.
lapoyiță [!]: 636.
lapoviți, [k] lapoyiți: 631.
lapogⁱță: 643.
y
lapogⁱță, [p] lapoyiță: 644⁺ [vezi
i. 1613, h. 530].
lapoviță: 655.
lapoyiță: 657.
lapoyiți: 658.
lap^uoyiță: 659.
lapoyiți: 665⁺ [L].
lapo^hiță: 669.
lapoyiță: 670.
lapoviță, ploău-n doăuă cu uomat
[ind. prez. 3]: 461.
[R] lapoviță și niⁿsuări: 503⁺ [inf.
declară că nu a auzit alt cuvânt:]
ploău cu uomat [ind. prez. 3].
lapoziță, zluată: 560.
búrnitâ: 475.
búrnitâ: 485.
búrnitâ: 491.
búrnitâ: 562.
búrnitâ sau lapoziță: 600⁺ Kidi;.
Kidi; 'un fel de ploaie înghețată'.
búrnitâ, lapoyiță: 628.
búrnitâ, lapoyiță: 632.
buriădă [ind. prez. 3], [σ] lapoviță:
465⁺ [H] l'lapoviță.
[ε] buřeădă cu uomat cu ploăi
[ind. prez. 3], da amú-i spúni
l
lăp^uoviță: 483.
burnizează [ind. prez. 3], zó^âlă:
479.
polišii: 629, 649.
poličii: 653.
polišii: 656.
poliši, lapoziță: 520.
polišii, lapoziți: 531⁺ afări
lapožești [ind. prez. 3].
[ε] poliši, lapoyiță: 635.
ploău cu uomat [ind. prez. 3]: 480.
ploăuă cu uomat [ind. prez. 3],
flizgău, [R] lapoviță: 484⁺
pluăi și cu uomat, [II] ploăuă-n
doăuă cu uomat, flizguiești [ind.
prez. 3], „flizgău, când

flizguiește tare; când începe să
ningă, începe așă și tîni:
începe să flizguiește;
de-acuma se pune omătul
mare”.
ploăuă-n doăuă cu uomat [ind.
prez. 3]: 466.
ploăuă-n doăuă cu omăt [ind. prez.
3]: 473.
ploăuă cu turtur [ind. prez. 3],
turtur d'i uomat, [σ] lapoviță:
565⁺ (3) „se spune când plouă
și îngheață și se face lucios ca
sticla”, [*] p^uol'iedⁱti „ploaie cu
ningău”.
pluăi cu zăpădi, [σ] lapogⁱți: 650.
tirtiră: 495.
um^ufel di tirtiri, [σ] lapoziți: 548.
tirtiri, [σ] lapoziță: 610⁺ polișii
„când plouă și apoi îngheață”.
um^ufel di tirtăi ca u pluăi: 468⁺
[k] [după i. 1613] plizgăi, ~ di
uomat, [II] lapoviță,
ploăi-amesticată cu uomat.
[R] turturădă di pluăi [ind. prez.
3], Kiti di uomat, pluăi cu
uomat în doău, búrnitâ: 482.
sloătă: 486⁺ așă mai slotestⁱ d'i
hid afară.
sluăti: 590.
sluătă, [R] lapoviță: 509⁺ si
slotestⁱ [ind. prez. 3] [=] apări
sluătă, din pluăi dă-n uomat.
sluătă, lapoziță: 561.
zólă: 467⁺ [H] tot lăpoviță.
z^uólă: 478.
u^o zuală di uomat: 487.
zolestⁱ cu uomat [ind. prez. 3], [R]
lapoviță: 476⁺ [*] „lapoviță
înseamnă când îngheață și se
face lucios”.
nížē-n doăuă cu ploăie [ind. prez.
3]: 462.
níngi-n doăuă cu pluăi [ind. prez.
3]: 469⁺ [*] [p] lap^uoviță.
níjē cu ploăie [ind. prez. 3], ploăuă
amiestⁱcăt cu omăt [ind. prez.
3], vljezguiește [ind. prez. 3],
brizgăiește [ind. prez. 3]:
463.
flizguiești [ind. prez. 3], flizgău:
481.
flizgău: 502⁺ flizguiești [ind. prez.
3].
múrmurâ: 474⁺ [σ] și lapoviță, și
múrmurâ.
próoruacă: 492.
d'
[ε] um^ufel gi móinâ: 494.
stúri: 569.
păsaluiești [ind. prez. 3], [R]
lapoviță: 577.

Kúsur: 601.
poléi, [p] lapoyiță: 627.
-: 592.
?: 654.

BULGĂRI (de zăpadă), sg.

„boules (de neige)”

[1609]

I. [Întrebare indirectă] Când
copiii se bat cu... (s-a folosit
răspunsul de la i. 1606 - vezi
h. 527), cu ce zici că aruncă
(GEST) unul în altul?

ALDM III 1372 ; ALL 812; cf.
393; ALMC 60; ALChB 79;
ALJA 65; ALA 171; ALAL 81;
ALB 78; cf. ALFC 67; ALLOr
60*; cf. ALLR 49; ALP 68;
NALR/ALRR: Olt. II 316; Mar. III
667; Ban. III 533; Munt. Dobr. IV
528; Criș. IV 793.

II. búlgăr; búlgări: 498, 512, 533,
535, 571, 584, 587, 592, 594,
596, 603, 604, 614⁺ [ε], 619.
búlgir; búlgiri: 507, 509, 525,
628, 639, 641, 642, 649, 651
- 653, 658, 659.
búlgur; búlgur: 472, 476, 481,
484⁺ fac ă [ε] ~ di uomat și zvîr
únu-n ăltu, 556, 572, 582, 583.
búlgur; búlguri: 479, 487, 558,
569, 573, 581, 667.
búlgur; búlguri: 482, 488⁺ ~ di
zăpădă, 515, 557, 561, 568,
574, 593.
búlgăr; búlgăr: 499, 543, 579,
595, 602, 605.
búlgir; búlgir: 471, 505, 510,
544.
búlgir; búlgiri: 615, 663, 665.
búlgăr; búlgăr: 493⁺ di uomat,
[II] búlgur, búlgur di uomat;
búlgur, búlgur, 585.
búlgir; búlgiri: 494, 638.
búlgir; búlgări: 559, 613.
búlgăr; búlgări: 560, 646.
búlgăr; búlgări: 632, 645.
búlgăr; búlgir: 461.
búlgăr; búlgăr: 462.
búlgăr; búlgăr, búlgări: 463.
búlgăr; búlgăr: 464⁺ [H] búdămă,
odián búd; dva búdă, [I, 1]
búlgur; búlguri.
búlgur; búlgur: 465⁺ [H] -.
búlgur; búlgăr: 466.

búlgăr; búlgăr: 467⁺ [p], [primul
răspuns:] cu zăpădă, [H] tot
așă búlgăr, odién búlgăr; dva
bulgări; „mai bilșe” ~.
búlgir; búlgăr: 470.
búlgur; búlguri: 473.
búlgur; búlguri: 474.
búlgur; búlguri: 477.
búlgur; búlgur: 478.
búlgăr; búlgăr: 480.
búlgăr; búlgări: 485.
búlgăr; búlgări: 490.
búlgir; búlgir: 491.
búlgur; búlgur: 492.
búlgăr; búlgăr: 495.
búlgăr; búlgăr: 508.
búlgir; búlgăr: 550.
búlgăr; búlgări: 563.
búlgăr; búlgiri: 564.
búlgăr; búlgăr: 565.
búlgir; búlgur: 576.
búlgur; búlgăr: 580.
búlgur; búlguri: 586.
búlgăr [sg.]; búlgări [plf.]: 589.
búlgir; búlgiri: 655.
búlgur; búlgure: 657.
búlgur; búlgiri: 660.
búlgăr; búlgări: 669.
búlgare [sg.]; búlgăr: 670.
búlgăr di uomat; búlgări: 537⁺ [σ]
bolohán; -hán, 620, 621⁺ [D]
bolohán [sg.]; -hán, „e mai
mare”, 622, 643.
búlgur de uomat; búlgăr: 468⁺ [II]
búlgur; búlgur.
búlgur di uomat; búlguri: 469⁺ [*]
búlgăr di uomat; búlgăr.
búlgăr di uomat; búlgăr: 483.
búlgiri di uomat [sg.]; búlgiri: 547.
búlgări di uomat [sg.]; doi
búlgăr: 548⁺ „de pământ:
bolohán [sg.]; -hán”.
búlgir di uomat; búlgir: 555.
búlgir di uomat; búlgăr: 567.
búlgir d'i omăt; -: 570.
búlgir di uomat; búlgiri: 575.
búlgăr di uomat; búlgări: 599.
búlgăr di uomat; búlgări: 606.
búlgăr di uomat; búlgări: 607.
búlgăr di uomat; búlgări: 608.
búlgăr di uomat; búlgări: 617.

búlgări di ^uomăt [pla.]; búlgări: 618.
búlgîrî di ^uomăt; -: 666.
búlgărî di ^uomăt, bolohánî; búlgări, bolohán: 611.
búlgîrî di zăpádă, [k] ^uomăt: 631.
búlgărî di zăpádă; búlgăre: 633.
búlgîrî di zăpádă; búlgîrî: 661.
búlgîrî; bol^ohán: 627.
búlgîrî; búlgîrî, bolován [sg.]; -vánî: 637.
búlgărî; búlgărî, [R] bolovánî; -ván: 644.
búlgîrî, gogolêt; búlgîrî: 662⁺ [*] búlgurî.
búlgîrî [sg.]; búlgîrî, gogolôș^u; -lôș: 664.
bolohánî; -hán: 489, 497, 504, 506, 511, 513, 516 - 523, 526 - 529, 532, 534, 539, 541, 542, 545, 546, 549, 551 - 553, 590, 616⁺ di ^uomăt, 626, 630, 647.
b^uolohánî; -hán: 502.
bologánî; -gán: 524.
bolovánî, [k] -hánî; -hán: 629.
bolohánî; bol^ohán, [R] bolován: 640.
bolohánî di ^uomăt; -hán: 609, 612, 623.
d'
b^uolohánî ^ugi ^uomăt; b^uolohán: 503.
bolohánî di ^uomăt; -hán: 531.
bolohánî di ^uomăt; -: 536.
bolohán di ^uomăt [sg.]; -hánî: 600⁺ „și búlgări [sg.]; búlgărî”.
bolohán di ^uomăt [sg.]; -hánî: 597⁺ [D] „și búlgărî [sg.]; búlgărî”.
boloháni di ^uomăt [pla.]; -hán: 610.
bolohán di ^uomăt; b^uolohán sau búlgîrî d' ^uomăt: 554.
bolohán di ^uomăt, [D] búlgări [sg.]; bolohánî, búlgărî: 624.
bolohánî di ^uomăt, búlgîrî; búlgîrî: 635.
bolohánî; bol^ohán, búlgărî; búlgăre: 625.
bolovánî, búlgîrî; búlgîrî, bolován: 634.
bolohánî; -hán, búlgîrî [sg.]; búlgîrî: 636.
bóțurî; boț: 514, 562, 566, 577, 588, 591.
bóțurî; b^uoțî: 475.
b^uoțurî di ^uomăt; um^oboț: 501.
boț di ^uomăt [sg.]; bóțurî: 540.
bóțurî; boț, búlgărî; búlgări: 530.
bolobóț; -bu^uăț: 500.

b^uolobu^uățî di ^uomăt, [p] bu^uolohánî di ^uomăt; bu^uolohán: 496.
gogolôș; -: 648.
[V] gogol^uășî; gugolôș, [R] búlgurî; búlgîrî: 650.
gogolôș; -lôș^u: 656.
gogolôș di zăpádă; ~, gogol^uășă: 654.
gúlêli; gúlê: 601.
gúlêli, búlgărî; gúlê, búlgărî: 538.
^uo gúlê, ô^obolohán di ^uomăt [sg.]; gúlêli, bolohánî: 598.
șuș; șuc: 486.
bruj [sg.]; brújurî, boț [sg.]; bóțurî: 578.
-: 668.

III. În următoarele pct., răspunsul a fost precedat de prepoziția cu, preluată din enunțul întrebării: 465, 483, 501, 531, 606, 608, 617, 618 și 623. În afara situațiilor consemnate ca atare, s-a obținut mai întâi [sg.] și în următoarele pct.: 489, 497, 504-506, 509, 510, 516, 522, 525, 527, 528, 535, 544, 556, 561, 562, 581, 614 și 652.

GHEAȚĂ

„glace”

[1610]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la aceea care se face iarna, când e ger, deasupra apei?
ALM 383; ALDM III 1373; ALIs 75; MALGI 157; ALF 647; AIS 381, cf. 382; ALChB 72; ALW III 47; ALA 843; ALC 888; ALCo 752; ALAL 71; ALBRAM 541; ALCe 884; ALFC 70; ALLOc 44; ALLOr 55; ALJA 49; ALN 569; ALP 49; ASLEF 12, 22; ALD I 346, cf. 337; cf. ALD II 698; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 46; Mar. IV MN pl. LIV; Munt. Dobr. IV MN, p. 150.

II. gáță: 470 - 472, 477, 479, 481, 484, 489, 496, 497, 499, 500, 504 - 506, 508 - 517, 520, 522, 524, 525, 527, 528, 530, 534, 539, 541 - 545, 549, 551 - 553, 556, 560, 561, 565, 568, 571, 572, 575, 577 - 579, 585, 588, 589, 592, 593, 600, 609, 612, 626, 629, 633, 637 - 639, 641 - 646, 652, 654, 656, 659, 660, 664, 669.
gáțî: 482, 535, 536, 540, 550, 557 - 559, 566, 567, 580,

581, 583, 584, 586, 587, 590, 591, 594 - 596, 598, 601 - 605, 607, 611, 613, 614, 621, 634, 648 - 651, 658, 668.
gáță: 487, 492, 498, 507, 518, 521, 526, 529, 531, 532, 546, 547, 564, 615, 630, 632, 636, 640, 647, 653, 661, 666, 667.
gáțî: 493⁺ deasupra ápi, [II] gíăță, 582, 599, 608, 617 - 620, 623, 628, 631, 635, 662, 663, 665.
gáță: 462⁺ [primul răspuns:] ápa îngăță [ind. prez. 3], [D] jîné „se face ca o scoartă de gheață și cu omăt; dacă apa e mai lină, se prinde și o feri la o parte când adapi vitele”, 466, 476, 490.
d' gáță: 473, 485, 519, 523.
gáță: 494, 503, 610.
gáță: 495, 657, 670.
gíățî: 467⁺ [H] l'ít, 555.
gíăță: 474, 488.
gáță: 501, 627.
gáță: 502, 537.
gíăță: 538, 597.
gíățî: 548, 624.
gáță: 461.
d' gáță: 463.
ă gáță: 464⁺ [H] lîť.
gíăță: 465⁺ [H] -.
ž gáță: 469.
gáță: 475.
gíăță: 478.
gíăță: 480.
gíăță: 483.
g' d'ăță, [B] gáță: 486.
d' gáță: 491.
gíățî: 533.
gáțî: 554.
d' gáțî: 562.
d' gáțî: 563.
gáțî: 569.
g' d'ăță: 570.
d'ăță: 574.
g' d'ăță: 576.
gáțî: 606.
gíățî: 622.
g'ăță: 625.
gáță: 655.
d' gáță, p^uoț: 468⁺ [II] gáță, gíăță.
d' d' gáțî, po^udi gáțî: 573.
gáță, sloj: 616.

TREMUR (de frig)

[ind. prez. 1]

„je tremble (de froid)”

[1611]

I. [Întrebare indirectă] Iarna când ți-e frig și faci așa (GEST), ce zici că faci?

ALR II s.n. 1899; ALRM I 139; ALRM II s.n. 1480; ALDM III 1374; ALF 1330; AIS 386; ALG 877; ALI 176; ALAL 76; ALB 1692; cf. ALBRAM 542; ALCe 882; ALFC 57; ALJA 53; cf. ALLR 51; ALN 562; ALP 50; ASLEF 12, 399; ALD II 699; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 46; Mar. III MN pl. CIX; Munt. Dobr. IV MN, p. 152; Ban. IV 717; Criș. IV 794.

II. trémur: 466, 472, 474⁺

trémurî [2], 475, 476, 492⁺

trémurám [4], 495, 496⁺

trémurám [4]; trémurátî [5], 497 - 500, 505, 507 - 527,

529 - 535, 536⁺ trémurát [5];

trémurî [6], 537 - 553, 558 -

560, 561⁺ trémurát [4], 562,

566, 568, 569, 572 - 574,

577⁺ trémurát [5], 578⁺

trémurám [4], 580⁺ trémurî

[3], 581, 582⁺ trémurî [3],

583, 584, 585⁺ trémurî [2];

trémurî [3, 6], 586 - 593,

594⁺ trémurá [3], 595, 596,

598⁺ trémurî [3], 599 - 609,

611 - 613, 615⁺ trémurá [3];

trémurám [4], 616⁺ trémurám

[4], 617 - 625, 626⁺ trémurám

[4]; trémurát [5], 627 - 633,

635, 636, 637⁺ trémurî di frig^u

[2]; trémurát [5], 638 - 649,

650⁺ trémurám [4]; trémurát

[5]; trémurî [6], 651 - 653,

655 - 658, 660, 663, 668,

669, 670⁺ trémurátî [5].

trímur: 469⁺ trímurám [4];

trímurát [5], 471⁺ trímurá [3],

473, 478, 481⁺ trémurá [3],

485⁺ trímurát [5], [primul

răspuns:] mă sîiês^uci n^u-i frig,

[p] ți-i frig și trímurî [2], 555⁺

trémurám [4]; trémuráz^udi frig

[5], 557, 576⁺ trémurá,

trímurá [3]; trémurá [6], 597,

654, 659, 662, 666⁺ -, 667⁺

[ε], [primul răspuns:] dir... [= dărdăi].
trîmur: 461, 462, 477, 479, 486, 502, 503.
trémur: 470⁺ trémur^l [2]; trémurâ [3]; tremurât [5]; trémurâ [6], 487⁺ trîmur^l [2]; trîmurâ [3, 6]; trîmurâm [4]; trîmurât [5], 489, 491⁺ trémurâ [3, 6]; tremurâm [4]; tremurât [5], 564⁺ trîmurâ [3, 6]; trîmurâm [4]; trîmurât [5], 610⁺ tremurâm [4]; tremurât [5]; trémurâ [6].
trîémur: 501⁺ în gîez di frig, trîémur^l [2]; trémurâ [3, 6]; trémurâm [4]; trémurât [5], 556⁺ trémurâ [3, 6]; tremurâm [4]; tremurât [5], 567⁺ tremurât [5]; trémurî [6], 570⁺ trémurâ [3]; tremurâm [4], 575, 579.
trémur^l: 488⁺ trémurâ [3]; trémurâ [6], 554.
trémur: 504⁺ trémur^l [2]; trémurâ [3, 6]; tremurâm [4]; tremurât [5], 528.
trâmur: 463.
trâmur^l [2]: 464⁺ trémur^l [2]; trémurâ [3]; trîmurâm [4]; trémurât [5]; trémurî [6], [H] ia drêju; tîe drejâș; vîn drej'ê; uná drij'ê; unîe drij'î; me drij'êmó; vîe drij'î'î.
trémur: 465⁺ trémur^l [2]; trémurâm [4]; trémurât [5], [H] -.
trîmor: 468⁺ ti scúturâ frîgu sau trîmur^l [2]; trémurâ [3]; trémurâm [4]; trémurât [5]; trémurâ [6], [II] trémur.
trémur: 482.
trémur: 506⁺ tremurâm [4]; tremurât [5].
trémur^l: 563.
trémur^u: 614.
trémur, trémur di frig: 484⁺ trémur^l [2]; trémurâ [3], [D] dîrdîi di frig, îu mn'-i frig.
trîmur și dîrdîi: 494⁺ trémurâ [3].
trémur, dîrdîi: 634.
trémur, dîrdîi^u: 664⁺ ~ de frig^u (2).
trémur și dîrdîi di frig: 493⁺ trîmurâ [6], [II] trémur [1].
trémur, zgribulêsc: 571.
dîrdîi: 490⁺ dîrdâ'im [4]; dîrdâ'î [5], 665.
dîrdîi: 480⁺ dîrdî'id di frig^c [5].
dîrdîi, trémur: 661.
ma scúturâ frîgu^l: 467⁺ [H] strîtâi

măné stúdnô.

m-o-mplút frîgu și trémur^l: 483⁺ ti îeu și^uorî, tî scútur^l di frig, tî-i frig, [σ] trémur^l [2]; trémurâm [4].
zgribur di frig: 565.

III. În afara situațiilor consemnate ca atare, în punctele de anchetă 461, 463, 468, 475, 476, 478, 493, 496, 501, 503, 554, 555, 563, 565, 625 și 656 s-a obținut mai întâi forma de pers. [2], sugerată prin maniera de formulare a întrebării.

În notă au fost reținute exclusiv variațiile lexicale sau formele din paradigma verbului în care în secvența inițială s-au înregistrat diferențe de natură fonetică față de forma de pers. [1].

CĂRARE, pl.

„sentier”

[1616]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici unui drum îngust, pe care nu poți merge cu carul, dar pe care merg oamenii pe jos?

Cf. ALR II s.n. 408; ALDM III 1377; MALGI 169; ALF 1218; AIS 845; ALL 839; ALG 777; ALMC 115; cf. ALChB 217; ALAL 196; ALB 242; ALBRAM 426, 428; ALCe 27; cf. ALFC 156, 158; ALIFO 376; ALLOc 100; ALLOr 124; ALJA 1549; ALLR 68; ALN 491; ASLEF 691/511; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 46; Mar. III 671; Munt. Dobr. IV MN, p. 158; Ban. III 535; Criș. IV 798.

II. carări; cărâr^l: 476, 489, 497 - 500, 504, 506 - 514, 516 - 524, 526 - 530, 532, 534, 536, 539 - 547, 549, 551 - 553, 559, 562, 566, 567, 569, 573, 580 - 583, 590, 591, 596, 598 - 600, 604, 605, 608, 609, 612, 614, 631, 633, 635, 636, 641, 644, 649, 650, 652, 654, 655, 659, 665, 666, 668.

cărări; -râr^l: 533, 535, 538, 585, 586, 595, 603, 607, 617 - 619, 621, 625, 629, 630, 632, 639, 640, 642, 643, 645, 647, 648, 656, 662.

carări; cărâr^l: 492, 496, 501, 505, 515, 525, 537, 550, 556, 560, 561, 568, 571, 574, 575,

584, 588, 589, 593, 597, 602, 638.

carări; -râr: 466, 473, 477, 495.

carări; -râr^l: 469⁺ [*] carări;

-râr^l, 475, 491, 494.

carări; cărâr^l: 485, 554, 565.

cărări; cărâr^l: 531, 587, 611.

cărare; -râr^l: 557, 577, 624⁺ [D] potîcă; -tîs 'cărare prin pădure'.

cărări; -râr^l: 579, 592, 610.

carări; carâr^l: 465⁺ p^uotîcă

'cărarușă care trece pe lângă apă', [H] -, 468⁺ [II] carări;

carâr^l.

carări; -râr^l: 487, 502.

carări; cărâr^l: 493⁺ [II] carări;

cărâr^l, 555.

carări; cărâr^l: 576, 601.

carări; cărâr^l: 606, 622.

cărări; -râr: 461.

cărări; -râr: 462⁺ p^uotîcă

'drum îngust prin pădure, la munte', hățășur 'pe unde merg oile prin pădure, cărările lor; și la sălbăticiuni'.

carări; cărâr^l: 463.

carări; -râr^l [pl.]; -râr^l: 464⁺ [H] st'îășca; dvi st'îăști.

carări; cărâr^l: 471.

carare; cărâr^l: 472.

carări; cărâr^l: 474.

carare; -râr^l: 478.

carări; -râr^l: 479.

carări; cărâr^l: 480.

carări; -râr^l: 481.

carări; cărâr^l: 482⁺ carări, dômne!

carări; cărâr^l: 483.

carări; cărâr^l: 484.

cărări; -râr: 486.

carări; -râr^l: 488.

carare; cărâr^l: 490.

carări; cărâr^l: 503.

carare; cărâr^l: 558.

cărări; -râr^l: 563.

carări; cărâr^l: 564.

carări; -râr^l: 570.

carare; cărâr^l: 578.

carări, cărări; cărâr^l: 616⁺ „prin sat: hûidiți”.

carări; cărâr^l: 626.

carări; cărâr^l: 627.

cărări; -râr^l: 637.

carări, ~ di picôr; cărâr^l: 660⁺ cólnic; cólniș 'drum frumos, cu iarbă, prin pădure'.

cărări, cărâr^l; cărâr^l: 623.

carări; cărâr^l, potécâ; -téc: 653, 663⁺ [V] (1).

carări; cărâr^l, potécî; -tês: 613⁺ [B] (2).

cărări sau potécî; cărâr^l, potês: 620.

cărări, potécî; cărâr^l, potês: 634⁺ „în pădure” (2).

carări; cărâr^l, potécâ; -téc: 661.

carări; cărâr^l, potécâ; -tês: 667.

carări; cărâr^l, cólnic; cólniș: 594⁺ „în pădure” (2).

cărări; -râr^l, cólnic; cólniș: 615.

carări; cărâr^l, cólnic; cólniș: 658⁺ 'drum îngust pentru o căruță, în pădure' (2).

carări; cărâr^l, hățăș; hățășur^l: 572⁺ 'cărare prin pădure' (2).

carări; cărâr^l, lîniș; lîniș: 646.

potécâ; -téc: 657.

potécâ; -téc: 664.

potécâ; -tês, carări; cărâr^l: 548.

p^uotécâ; potéc, carări; -râr^l: 669⁺ [V] (1), [R] (2).

potécâ, cărare; cărâr^l, potéc: 670.

drumu stîiș, carări; -râr^l: 467⁺ [H] stîișca; dvi stîiști; mai bilșe stîșoc.

plaj; plăjur^l: 470.

cólnic; cólniș: 628⁺ hûidiți „în sat, printre garduri”, [D] prin grădină: cărări.

hotăr, [σ] carări; cărâr^l: 651.

III. În pct. 586 și 668 s-a obținut mai întâi forma de [pl.].

ȘOSEA, pl.

„grande route empierrée ou asphaltée”

[1617]

I. [Întrebare indirectă] Dar la aceea largă și pietruită, pe care merg mașinile?

ALM 172; ALDM III 1378; cf. ALIs 86; cf. AIS 844; ALJA 1542;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 46; Mar. IV MN pl. LIV; Munt. Dobr. IV MN, p. 160.

II. șușă; -șăli: 489, 497 - 500,

506 - 509, 513, 516 - 518,
520, 522 - 524, 526, 528 -
530, 531⁺ [B], 532 - 536, 538
- 545, 549, 550, 552, 553,
558, 562, 567, 569, 573, 584,
586, 587, 596, 599, 601, 607,
612, 617, 619, 621, 622,
624⁺ țini șleahu 'drum mare,
fără abateri', 635⁺ „așa [se
zicea] înainte”, [inf. a făcut
această constatare și pentru
alte cuvinte, fără să ofere în
schimb o variantă recentă],
646.
șușă; -șăli: 505, 514, 525, 537,
556, 557, 560, 572, 574, 579,
588, 589, 592, 593, 595, 602,
625, 626.
șușă; -șăli: 512, 590, 600, 604,
609.
șușă; -șăli: 594, 614, 640, 654.
șușă; -șăli: 628, 643, 644, 647.
șoseă; -séli: 633, 637, 641,
664.
șușă; -șăli: 606, 616⁺ [la pl.:]
„două”, 645.
șoseă; -séli: 649, 651, 660.
șușă; -șăli: 652, 657, 665.
șușă; -șéli: 510, 546.
șușă; -șăli: 519, 630.
șușă; -șăli: 547, 598⁺ „acu
șoseă”.
șușă; -șăli: 597, 610.
șușă; șușăli: 608⁺ húdiți; húdiț
'drum îngust, în sat', 623.
șosé; -séli: 627, 632.
șușăua; șoșăl'i: 464⁺ [H]
doróha; dvi dorózi.
șușă; -șăle: 472.
șușé; -șăl': 479.
șușă; -șăli: 490.
șușă; -șăl': 496.
șușă; șușăl'i: 501.
ș^ușă; ș^ușăli: 503.
șușă; -șéli: 504.
șușă; -șăli: 511.
șușă; -șéli: 515.
șușă; -șăli: 521.
sușă; -șăli: 527.
șosé; șosăli, șosă: 548⁺ drum di
țări „nu e pietruit”.
șosă; -șăli: 561.
șușă; -șăli: 551⁺ únguri zic
în sat sușă.
șușă; -șăli: 565.
șușă; -șăli: 563.
șușé; -șăli: 566.
șușă; -șăli: 577.
șoseă; -séli: 580.
șoseă, [k] șușă; -șăl' e: 578.

șușă; -șéli: 581.
șoseă, șușă; șușăli: 605.
șosă, șușă; șușăli: 611.
șușă; -șăli: 618.
șușă; -séli: 613.
șușă, -șăua [a.]; -șăli: 620.
șosé; -séli: 629.
șoseă; -séli: 631.
șosé, [k] șușă; -șăli: 634.
sosă; sușăli: 636.
ș^uosă; -săli: 638.
sosă; șușăli, [p] ~: 639.
șoseă, [k] șușă; -șăli: 642.
soșăli [pl.]; sușă: 648.
ș^uosă; -séli: 650.
șușă; -șele: 653.
șușă; șușăl'i: 655.
sosă; -șăli: 656.
șușă; -șăli: 658.
șoseă, sușă; sușăli: 661.
șosă; -séli: 662.
șoseă; -séli: 663⁺ [***] șușă.
ș^uosé, drum; drúmuř, ș^uoséli:
461.
șosă, drum; șoșăl'i, drúmuř: 469⁺
[*] drúmū [ε] țări; drúmuř; „se
zicea mai demult mparatjesc”,
[D] „aud zicând pi șliah, dar la
noi nu; și șoșă, mai rar la oraș:
strádă; străz”.
șușé, [k] ș^uosé, drum; drúmuř,
ș^uoséli: 488⁺ „de obicei” (2).
șoseă, [k] șușă; -șăli, [V]
drúmuř [pl.]; drum: 570.
șușă; -șăli, drum; drúmuř: 571.
șușă; -șăli, drum; drúmuř: 583.
șoseă; -séli, drum; drúmuř:
666.
șosă, drum, [k] șușă; -șăli: 668.
ș^uoseă, drum; ș^uoséli, drúmuř:
669.
ș^uosé, drum; drúmuř, ș^uoséli:
670.
șușă, [V] șleaf; șușăl'i, șleáfur:
502.
șușăua mări; șușăli: 484⁺ [II]
drum; drúmuř.
șoseă națională, șușă; șoséli:
615.
drum; drúmuř: 467⁺ [p], [primul
răspuns:] asfalt, [H] doróha; dvi
dorózi; mai bilșe doríu, [D] șliah
'drum mare', „asta ucrainește
adevărat”, 468⁺ [D] șleá;
șleáhur 'drumul din centrul
satului în care dau pâraiele', [II]

drum, șosé; drúmuř, șoséli,
475, 478, 480⁺ amú-i spúni și
strádă; străs, [D] „se mai zice și
ș^uosé”, 487, 491⁺ drúmu šal
mări, [R] șușă, 495, 576.
drum; drúmuř: 463⁺ „care este
asfaltat: strădă, șosé; străđ;
șosél' e”.
drum; drúmuř: 477.
drum; drúmuř: 485⁺ [D] șleaf
ași bătrín spun, di fapt ~ îi
cuvín nemțasc.
drum; drúmuř, șosé; -séli: 473⁺
[R] (2), 476.
drum; drúmuř, șoseă; -séli:
575, 603⁺ [R] (2).
drum; drúmuř, ș^uosă; -săl' e,
străđ [pl.]; strădă, trăt'iuára
[pl.]; trăt'i'ór, ^uul'ită; ^uul'it'it:
462⁺ [R] (2), „la oraș” (3).
drum mări sau șosé; drúmuř,
^lșoséli: 465⁺ [H] ~.
drum; drúmuř, [R] șosé; -séli:
466.
drum, strădă; drúmuř, străz:
470.
drum, drúmuř, șușă; -șăli: 471.
drum; drúmuř, ș^uosé; șușéli: 474.
drum; drúmuř, șosé; șoséli: 481.
drum, șușă; drúmuř, șușăli: 492.
drum, șușă; -șăli, drúmuř, șleah;
șliáhur, ^uulită; ^uulit: 493⁺ [D]
'drum făcut de țarnă, pe unde
se cară ceva' (3), 'drum
lăaturalnic' (4), [II] șușă; -șăli.
drum, șușă; drúmuř, șușăli: 494.
drum; drúmuř, ș^uosă; -săli:
554.
drum sau șușă; șușăli, drúmuř:
555.
drum, [R] șoșă; drúmuř, șoșăli:
564⁺ „cu balastru” (2).
drum; drúmuř, [R] șoseă; -sèle:
582.
drum; drúmuř, șosé; -șăli: 585.
drum; drúmuř, șușă; -șăli: 591⁺
mai mar' ca drúmu.
drum, șușă; drúmuř, șușăli, [R]
strádă; străđ: 659.
drum, șoseă; -séli, drúmuř: 667.
drum năti'onál; drúmuř năti'onáli,
[σ] șușă; -șăli: 482.
drum pietruit; drúmuř pietruiti, [k]
ketruiti: 559.
drum di mașină; drúmuř: 568.
șleaf; șleáfuř: 483⁺ acéi și

kámăă ~ spuné-năjinti; dóui ~
[pl.], apăi acúma si zîși drum
[ε] pketrujit ^uor' drum
âsfaltat; drúmuř, pketrujiti
sau âsfaltătje.
șleaf; șleáfuř: 486⁺ drum sau
ul'ită.

III. În pct. 480 s-a obținut mai întâi
forma de [pl.], iar în pct. 473 s-au
dat la început ambele forme de
[sg.].

CANTONIER, pl.

„cantonnier”

[1620]

I. [Întrebare indirectă] Cum se
cheamă omul pe care îl plătește
statul ca să se îngrijească de
șosea... să nu se strice?

ALR II s.n. 872; ALRM II s.n.
690; ALAL 210;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 46;
Mar. IV MN pl. LIV; Munt. Dobr.
IV 533; Ban. III 534; Criș. IV
799.

II. cantonér; ~: 471, 472, 499⁺

písti ^lel îi pikér; ~, 505, 508,
509, 511, 512, 515, 516, 518
- 522, 523⁺ [ε] [pl.], 524, 529,
530, 534 - 537, 542, 546 -
548, 552, 553, 577 - 579,
590, 593, 596 - 600, 602 -
604, 606 - 609, 612 - 614,
619 - 621, 627, 628, 634,
637, 646, 647, 656, 663, 669.

cantoreán; -rén: 540, 550, 556 -
558, 560 - 562, 566, 567,
569, 573 - 576, 582 - 584,
589, 591, 592.

cantonér; -nér: 497, 498, 526,
532, 539, 594, 629, 633, 641,
642, 649, 651, 655, 657, 662.

cantorján; -rén: 513, 541, 543,
544, 549, 570.

cantonér; ~: 489, 510, 528.

cantoneán; -nén: 581, 585, 587.

cantorján; -rén: 504, 506.

cantonér; -nér, cantoneán; -nén:
533⁺ [B] (2), 622.

cantonér; ~: 616, 652.

cantonjéřu [a.]; -njér: 464⁺ [H]

podorijnjic; dva pòdorijniki.

cantonér; ~: 469⁺ [*] [V] zapšiu;

zapši, [R] cant^uonér; ~.

cantonér; -nér: 482.

canton^îer^î; ~: 488.
canton^îer^î; -n^îer^î: 493⁺ [II]
cantore^îan; -rén^î.
cantore^îan; -rén^î: 496.
cantoner^î; ~: 500.
cant^uon^îer^î; doi cantoner^î: 501.
cantor^îan; -rén^î: 514.
cantoner; -nér^î: 525.
cantor^îan; -rén^î: 545.
cant^uore^îan; -rén^î: 554.
cantor^îan; -rén^î: 563.
cantore^îan; -rén^î: 564.
cantoner; -nér^î, [V] cantolár^î;
~, 565.
cantoner^î; ~, [V] cantore^îan;
-rén^î: 571.
cantore^îan; -rén^î, cantoner^î; ~:
572⁺ [R] (2).
cantole^îan; -lén^î: 601.
cantore^îan; -nén^î, cantore^îan;
-rén^î: 605.
cantore^îan; -nér^î: 610.
cantoner, -nér^î: 625⁺ [soțul inf.
este cantonier].
cantoner; -nér^î: 626.
cantoner; cantoner^î: 635.
cantoner^î; -nér^î: 644.
cantoner^î; cantoner^î: 648.
cantoner; -nér^î: 660.
cantoner^î; cantoner^î: 665⁺ [inf.
este cantonier].
cantoner^î; -nér^î: 666.
cantoner^î; -nér^î: 668⁺ [*] bikér.
cantoner, [k] cantore^îan; -rén^î:
670.
cantoner^î; ~, pikér^î; ~: 551, 661.
cantoner^î; ~, bikér^î; ~: 632, 645.
cantoner^î, pikér^î; ~, ~: 531⁺ [B]
(2).
cantoner; -nér^î, pikér^î; ~: 538⁺
'șef peste mai mulți cantonieri'
(2).
cantoner^î sau pikér^î; -nér^î, pit^îer^î:
555.
cantore^îan; -rén^î, pikér^î; ~: 588⁺
'mai mare peste cantonieri' (2).
cantoner; -nér^î, [B] pikér; -kér^î:
611.
cantoner^î; -nér^î, bikér^î [a.]:
615.
cantoner, pikér; cantoner^î; pikér^î:
623.
cantoner^î; -nér^î, pikér^î; -kér^î:
664.
cantoner^î; -nér^î, [V] zap^îșiu;
-șîi: 461.
cantoner^î; ~, [V] zap^îșiu; -șî:
490.

cantonér; ~, pal^îer; ~: 463.
cântuner^î; cantoner^î, pal^îer; -lér^î:
465⁺ [H] -.
cantoner^î; ~, [V] jítár^î; ~: 484⁺
[II] zap^îci; zap^îci.
pikér^î; ~: 527, 559, 586, 617.
bikér^î; ~: 630, 659.
pikér^î; -kér^î: 631, 650.
pikér; -kér^î: 643, 653.
pikér^î; -kér^î: 636.
bikér; [ε] gí... bikér^î: 654.
bikér; -kér^î: 658.
pikér^î, cantoner^î; ~, ~: 492.
pikér^î; ~, cantoner^î; ~: 507⁺ șáfu
cantonerilor (1).
pikér; -kér^î, cantoner^î; ~: 517.
pikér^î; ~, cantore^îan; -rén^î: 595.
pikér^î; ~, cantoner^î; ~: 618.
pikér^î; -kér^î, cantoner^î [pl.];
-nér: 624⁺ „la calea ferată
sunt ~” (2).
pikér, cantoner; -nér^î: 638⁺ „are
un sector mai mare” (1).
pikér, cantoner; pikér^î, cantoner^î:
667.
zap^îșiu; -șîi: 487, 491.
zap^îci; -čîi: 474.
zap^îci; -čîi: 475.
zap^îci; zap^îci: 481.
zap^îci; doi zap^îci: 483.
[V] zăp^îci, cantoner^î; zap^îci,
cantoner^î: 470.
zap^îci; -čîi, [R] cantoner^î; ~:
473.
zap^îșiu; -șîi, cantoner^î; ~:
480⁺ [V] (1), acúma (2).
zap^îșiu; -șîi, pal^îer; ~,
cantoner; ~: 486.
zap^îșiu, pal^îer, cantoner^î: 494⁺
[V] (1), (2); [R], „înainte se
zicea la acari” (3).
zap^îci; -čîi, [R] drumár; ~:
462.
zap^îșiu; -șîi, [R] pikér^î; -kér^î:
478.
drumár; ~: 467⁺ [H] drumár; dva
drumári, tot zap^îci; dva zap^îci
„acela care-i șef mai mare,
cantonier”.
drumár sau [V] za [ε] zăp^îci;
zap^îci sau drumár^î: 468⁺ [II]
drumár^î; ~, [R] cantoner^î; ~,
[V] pikér^î.
drumár sau zap^îșiu; -șîi,
drumár^î: 485.
drumár; ~, cantoner^î; ~: 580.
drumár; ~, cantore^îan; -rén^î:
568⁺ „îngrijesc șoselele, pe

anumite porțiuni” (2), „ceilalți
îngrijesc drumurile de munte” (1).
drumár; ~, pal^îer; ~: 495.
pal^îer^î; ~: 466.
pal^îer; ~: 477.
pal^îer^î; ~: 479.
pal^îer^î; ~: 503⁺ ímblá núma cu
šúflea ím mín.
pal^îer^î; ~, cantoner^î; ~: 502⁺ [R]
(2).
șušălár; -lár^î: 639.
[V] šušălár^î; ~, cantoner^î; ~: 640.
caprář; ~, [R] cantoner^î; ~: 476.

III. În pct. 538 s-au obținut mai
întâi formele de [pl.].

PRISLOP, pl.

(les sens du mot „prislop”)

[1623]

- I. [Întrebare directă] Cunoașteți
vorba „prislop”? La ce ziceți
„prislop”?
Cf. ALN 492*;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 47;
Mar. IV MN pl. LIV; Munt. Dobr.
IV MN, p. 164.
- II. prislop: 465⁺ [H] Prislop,
Zápódija.
prislop; -lópur: 467⁺ 'lăsătură
între două dealuri', [H] prislíp;
dva prislop.
prislop^î: 477⁺ „tot la munte”
[inf. nu știe ce înseamnă].
prislop; -lópur^î: 481⁺ 'o
așezătură de deal, aproape de
vârful dealului'.
#, prislop: 494⁺ [inf. a auzit
cuvântul, însă nu știe ce
înseamnă].
prislop^î, Prislopú Mári și Prislopú
Nic: 479⁺ [mai ales toponim:]
„sunt doi munți la Sucevița”
(2, 3).
Prislop: 466⁺ „un munte către
Maramureș”, 468⁺ „o localitate,
[k] un munte”, 470⁺ „munte
între Cârlibaba și Ardeal”, 471⁺
„numele unui deal din apropiere”,
482⁺ „un munte spre Pietrosul”,
483⁺ 'îești-ōñ [ε] múnți-aišé:
la Prislop, la Cîrlibába, 484⁺
„unde este islazul comunal; un

deal la care se ajunge pe plai”,
485⁺ [toponim:] „la noi,
Ópčina Prislópuli”, 548⁺
[există numai ca nume topic:]
„un suhat, o culme de deal
între Tansa și satul Bótca
V^îek^î”, 555⁺ nú štíu úni-í,
567⁺ „nume de munte, unde au
gârcinenii stână”, 572⁺ [nume
topic în localitate], 573⁺
[numele unui teren împădurit],
574⁺ [nume de râu în
localitate], 575⁺ [nume topic în
localitate].

La Prislop: 476⁺ [toponim:] „o
stână mare, la Putna”, 493⁺
[inf. declară că ar fi auzit că] „e
un munte în Ardeal, unde se
întâlnesc trei județe”, [II] #.

La Prislop: 461⁺ [toponim:]
„muntele dinspre Maramureș”.

Prislop^î: 462⁺ [toponim:] „în
dosul muntelui Pără^uán”.

Prislóp: 464⁺ om múnți gol,

vírvi múntili și Kámí Prislop^î,

[*] o crăști Prislop^î;

Prislóp^î, [H] odján prislíp; dva

prislop^î, „o cărare spre Pojanič,
când merg la Borșa”.

Prislopú: 472⁺ „un munte”.

Prislop: 473⁺ „un munte care
desparte Bucovina de
Maramureș”.

Prislóp: 474⁺ 'iești și la noi,
a'icî, așá un cîmp, o tárniță,
pî-um vîrv dî múnți, o
așadatúra, iî gî la p^uójáná.

Prislop: 480⁺ „am auzit, dar nu-i
la noi; este în munte undeva”.

Prislopú [a.]: 490⁺ „-i un múnčē
de la deal de Cârlibaba”.

Prislopú: 570⁺ „un munte mare în
Maramureș”.

#, Prislop: 571⁺ „este un munte”.

Prislópá: 576⁺ „un munte și un
pârâu”.

Prislóp, Pará^u Prislopului: 478.
Prislopú Mári și Prislopú Mic:

495⁺ [inf. susține că acestea
sunt] părăur^î.

Vírvi Prislopului: 463⁺ „munte
spre Maramureș”.

Vírvi Prislopuli: 469.

#: 475, 486 - 489, 491⁺ „este un
munte spre Borșa”, 492, 497 -
504, 506 - 514, 516 - 526,
528 - 530, 532 - 534, 539 -

546, 549 - 554, 556 - 566,
568, 569, 577 - 596, 601 -
605, 607, 610, 613 - 616,
625, 626⁺ pirislóp?, 627 -
657, 659, 660, 662 - 669.
#, ? : 547, 608, 611, 612, 617,
618, 620, 621, 623.
?: 505, 515, 527, 531, 535 -
538, 597 - 600, 606, 609,
619, 622, 624, 661⁺ „o
pădure: Prisluápi”.
?, #: 496, 658, 670.

III. Cuvântul apare doar în zona
montană, de cele mai multe ori
exclusiv ca toponim (461-464,
466, 468-474, 476, 478, 480,
482-485, 490, 493, 495, 548,
555, 567, 570-576, 661).

Entopicul a fost înregistrat în
pct. 465, 467, 477, 479, 481, 494
și 626, dar numai în două dintre
acestea inf. au fost în măsură să
ii precizeze sensul: 467 ('lăsătură
între două dealuri' și 481 ('o
așezătură de deal, aproape de
vârful dealului').

CALE, pl.

(*les sens du mot „cale”*)

[1624]

I. [Întrebare directă] Cunoașteți
vorba „cale”? La ce spuneți
„cale”?

ALR II s.n. 1589; ALDM III 1380;
cf. ALChB 213;
NALR/ALRR: Olt. II 324; Mar. III
674; Munt. Dobr. IV 536; Criș.
IV 801.

II. căli; căi: 472⁺ [și în expresii],
485⁺ ^uo ieșu călea d'-amú 'mă
duc', 489⁺ 'drum mări', 498⁺
ii fráti cu drúmu, 499⁺ 'drum
mári și greu', 500, 501⁺ 'ei, ci
mjerz pi căli, ci mjerz pe-un
drum, 504, 506, 508 - 512,
513⁺ 'drum mări, lung', 514,
516 - 518, 521, 522, 523⁺ 1.
'drum, potică di márs'; 2. [și în
sintagma:] căli ferátă, 524⁺
merz un drum lung, 525⁺ ^uo
ișit ũ_om în_cáli, 526, 527,
528⁺ „se zice căli búnă, nji-o
tăiét călia; ii un drum”, 530⁺
'drum lung, mări', 532, 534⁺
[și în sintagma:] călia ferátă [a.],
535⁺ ne-am pus la căli 'ne-am
hotărât să facem ceva', 536,
539, 540⁺ merg pi călea ásta,
m-am întilnit în căli cu iel, 541,

542⁺ 'un drum lung sau scurt',
543⁺ 'un drum pi cări merz',
544, 546⁺ 'drum, carári', 549,
550⁺ 1. 'un drum di cîmp, ^uo
potécî mai di-a dréptu; 2. [și în
expresii], 551, 552⁺ 'un drum
pi cări mă duc', 553, 554⁺
ad^dica tot_drum, pi_cál'i, 558⁺
[și în expresii], 559⁺ [în
expresii:] an_luát-o pi căli 'drum
de țarnă', am luát-o pi călea
băutúri, 562⁺ 1. ^uo luat călia
múnților; 2. [și în expresii],
566⁺ [și în unele expresii],
567⁺ căli lúngi sau scúrti, i-a
ieșit în căli, 569⁺ [și în
expresii], 573⁺ [și în expresii],
576⁺ 1. căli lúngă 'drum lung';
2. [și în expresii], 581⁺ [și în
expresii], 585⁺ „cărare în
munte”: merg pi călia ásta,
586⁺ [și în expresii], 591⁺
ĩ_loc sâ-i spúni ci si dúși pi
drum, bătrîni spunéau ti duș
pi-o căli, [și în expresii:] „mi-a
ieșit în cale”, „mi-a tăiat calea”,
„am găsit cu cale”, 594⁺ [se
folosește rar], 598, 602⁺ [și în
expresii:] „mi-a ieșit în cale”,
„mi-a tăiat calea”, „am găsit cu
cale”, 603⁺ [în expresii:] ni
púnim la căli ('hotărâm ceva'),
ieș în_cáleă mea, ^uo căli lúngi,
604, 605, 611⁺ „mi-a ținut
calea”, 613, 614, 619, 628⁺
„zici unui băiat: ori ești cuminte,
ori alézi-ț ^uo căli”, 631⁺ „când
mergi o căli”, 632⁺ am mers pi
căli, căli lúngă, 633⁺ am_făcút
o căli, mai lúngă, mai scúrtă,
636⁺ fac o căli, 639⁺ „merg pi
cáli mai lúngă, la Galați”, „mai
fac o căli pîn-disáră cu căru, di
pi deal”, 640⁺ „am de făcut o
cale”, „câte căi ai făcut azi?”,
646⁺ ~ lúngă, ~ scúrtă, 647⁺
stai în_cáli, 651⁺ [ε] [pl.], mî-a
ieșit în căli cînevă, 653⁺ merg
pe-o căli, p-un drum, 654⁺
merg pi-o căli, 662, 663.
căli; căi: 469⁺ #, [*] „^uo luát-o
pe áltă ~, s-a abătut din drum,
pe alt drum, cărare”, 470⁺
„drum”: am de mers o cale de
10-20 km”, 475⁺ „am de făcut
o cale lúngă”, 476⁺ „mă duc pi
cáli, undeva departe”, 480⁺
cítă căle-i pîn_la Rádă^uúț? [B],
„nu se zice despre un om că
mērzi pi căi greșiti”, 482⁺ pe-o

~ lúngă, 483⁺ apîi o căli lúngă
sau [ε] o căli scúrtă; dóuă căi
lúnz sau [ε] ^uo căli scúrtă, 505,
515, 560⁺ [și în expresii],
561⁺ [și în expresii:] „am găsit
cu cale”, „mi-a ieșit în cale”,
568, 572, 574, 575⁺ [și în
expresii:] i-o ieșit în căli, ^uo
găsit cu căli, din căle-afară,
582⁺ [și în expresii:] „a ieși în
cale”, „a tăia calea”, 588⁺ [și în
expresii], 589⁺ [și în expresii:]
am găsit cu căli, 593⁺ [și în
expresii:] n'-o ieșit în căle, am
găsit cu căli, 595⁺ [și în
expresii:] călea se ră, mî-a
ieșit în_cáli, 608, 621⁺ l-o pus
la căle 'l-a învățat să spună
ceva'; [expresia înseamnă și]
'a sta de vorbă', 637⁺ o căli
mai lúngă, o căli mai scúrtă,
638⁺ „drum de la un loc la
altul”: cale de 10 km”, 655⁺
„merg pe-o căli lúngă”, 661⁺
'drum, între două sate, între
două păduri', 664⁺ „am de
mers o căli lúngă”, 666⁺ „de la
Negriștea la Bârșești i-o căli”,
„l-am pus la căli”.
căle; căi: 471⁺ [cu referire la un
om care merge pe jos; și în
expresii:] „stă în calea mea”,
„mi-a ieșit în cale”, „ferește din
cale!”, 531⁺ „pe cale” [=] 'pe
drum', 537, 548, 571⁺ [și în
expresii:] „ține-i calea”, „taie-i
calea”, „a ieși cu cale”, „l-am dat
pe calea cea bună”, 577⁺ căle
lúngă, 578⁺ [și în expresii],
597⁺ 1. „merg pi-o căle”; 2.
[și în expresii:] iáca
călea-váleă, 609⁺ ieșu călea,
612, 618, 627⁺ [în expresia
(fig.):] „merge omul pe o cale”,
667⁺ „merg pi căli c-un om”.
căli; căl': 487, 497, 502⁺ 'un
drum de țarnă, de câmp,
nepietruit', 545, 547⁺ 'drum
lăturalnic, drum părăsit, printre
ogoare', 557⁺ [și în expresii],
590⁺ [și în expresii], 601⁺ [ε]
[pl.], [în expresii:] „a ieși cuiva
în cale”, „a ține calea”, „a pune
pe cineva la cale” [= a sfătui pe
cineva], 645⁺ [ε] [pl.], merg
pi-o căli, 649⁺ „am mers o
bucată di căli”, 650⁺ 'distanți':
am mers o căli búnî, 652⁺ [ε]
[pl.], [pl. neobișnuit], 668⁺ „îmi
fac cale”; [și cu sensul figurat] 'găsesc
un motiv', căli lúngi, [*] căi [pl.].
căli; căl': 491⁺ căli lúngă, [V] pi

cări căle-i márs, 492⁺ orⁱ ci
mერი pi drum, orⁱ ci te-i apucát
di obișéiurⁱ diferiti; Váliă cu
Cáliă [un drum în sat, care
trece când pe o parte a văii
'pârâu', când pe cealaltă], 556⁺
[și în expresii:] n'-o ieșit
în_cáli, an_găsit cu căli, ferⁱ din
călea mea, 583⁺ [în expresii:]
„mi-a ieșit în cale”, „i-am tăiat
calea iepurelui”, 622, 623⁺ l-o
pus la căli 'l-a îndemnat', 644⁺
l-am întilnit în căli, 669.
căle; căi: 490⁺ căle lúngă, 579⁺
merg o căle lúngă, 600, 606⁺
„m-am întâlnit cu el în_cále”,
624⁺ cale-vale 'nu se știe cum
va fi', 657.
căli; ~: 468⁺ „tot un drum care
merge peste un deal, [pe] care
circulezi în altă localitate”, [II]
căli; căi, „am o cale de mers”
[= drum], 478⁺ pi_cáli, 564⁺ 1.
căli lúngă 'drum'; 2. [și în
sintagma:] căli ferátă.
căli; ~: 507, 519⁺ 'drum mări',
520⁺ 'drum mări'.
căli: 533, 596⁺ [și în expresii],
615⁺ pi-o căli lúngă 'carári'.
căli; ~: 580, 587⁺ 1. am mers
călia gumatáti; 2. [și în
expresii:] „a-i ieși în cale”, „a-i
tăia calea”, 630⁺ [și în
expresii:] „am fost o căli la
deal”, „am făcut o căli de lemne”
'am făcut un drum'.
căli; -: 634⁺ [în sintagma:] căli
ferátă, 641⁺ căli di dóuă zîli,
făc o căli, 658⁺ stă-ŋ_cáli.
căle; căl': 462⁺ 'drum pe care
mergi', [și în sintagma:] călia
ferátă [a.], [V] drúmu tóguluș,
ștrécă (șel mai vîeč), 466⁺
nu-m dă ~ sâ trec, am márs ^uo
căli lúngă.
căli; cal': 529, 617.
căli; căi, cal': 584⁺ [și în expresii],
599.
căli; căl', căi: 616⁺ [σ] [pl.] (2),
[în expresie:] ai plecát pi-o
căli, 660⁺ „ia fă-ț căli
[înseamnă] să ispitești ceva”.
căli; căl': 461⁺ [se zice așa] „tot
la un drum: ma duc pi
cáli-ŋcôlo”, „cale lúngă”.
căl'e; căl': 463⁺ [în expresia:]
stau în_~.
căl'i; căi: 465⁺ sau un drum, sau
u ~, [și în sintagma:] călia
ferátă [a.], [D] ștric, [H] ștréhă;
dvi ștrési; b. ștréh'iu, și řoibăn;

dvi rói¹banjě.
cál'i; cáli: 467⁺ „tot un drum”,
[H] „se mai zice și huțanește o
cáli”.
cáli; ? : 473⁺ [pentru pl.:] nu
po¹ sâ spu¹.
cálja [a.]; c¹ăi: 474⁺ țini-¹í cáli¹
[inseamnă] a-l păđi pi činivă.
cáli; cāl', [k] c¹ăi: 477⁺ „pe un
drum sau pe o cărare: ma duc
pi-o cáli”.
cáli; cāl' : 479⁺ „merg pe calea
asta”.
cáli; c¹ăi: 481.
cáli; cáli: 484⁺ [se zice] cîn m¹ier¹
un drum lung, m¹ărg ¹o cáli
lúngă, [II] c¹ăle; cāl'í.
c¹ăle; c¹ăi: 486⁺ „m¹ărgin pe ~ se
spune mai rar”.
cáli; ~, [k] c¹ăi: 488⁺ cîn ma duc
la un drum, spun că am ¹o
c¹ăle-at¹ita di cālătorit, na!
cáli; cáli: 493⁺ la drum îi z¹isim
cáli: c¹ăle¹a jumătăt¹i, [II] cáli; c¹ăi,
am¹ făcút ¹o cáli lúngă [=] un
drum lung; cáli prim¹ară [=] „la
o săptămână după nuntă, tinerii
căsătoriti vin împreună cu nașii
și cu rudele la casa părinților
miresei și petrec”.
cáli; cāl' : 494⁺ am o cāl'í g¹i
facút, [dar și] s-o pus în cāl¹i,
la cáli „au căzut de acord (cu
privire la nuntă)”, l-an¹ dat la
cāl'í búnă.
cáli; cāl'í, [k] c¹ăi: 496⁺ cáli, cîn
merz un¹ivă, fac ¹o cáli, inga
mă duc, fac ¹o cáli, [și în
sintagma] cāl¹ă ferătă.
cáli; cāl'í: 503⁺ „nu prea se
spune, dar e tot un drum, când
te pornești undeva”.
cáli; cāl'í, [k] c¹ăi: 538⁺ nu-¹i cu cáli
'nu este potrivit'.
cāl'í?; cáli: 555⁺ „am m¹ars ¹o
cāl'í [inseamnă] un drum mult”.
cāl¹ă; c¹ăi: 563⁺ 'un drum
îndelungat'.
cāl'í; c¹ăi: 565⁺ am m¹iers pi cāl'í,
am m¹iers cáli lúngi, [ε] cáli,
[D] pi c¹ăi greșit'í, nú pr¹e zic
cāl¹i-amú, zic pi drum.
c¹ăle; cāl'í: 570⁺ 'carări'.
cáli; [ε] cāl'í: 592.
cáli; cáli, c¹ăi : 607⁺ ¹o cáli lúngi
'un drum lung'.
cáli; [ε] ~, [D] c¹ăi: 620.
cáli; ~, c¹ăi: 625⁺ cáli lúngă, drum
lung.

cáli; -: 626⁺ ~ lúngă, p¹í la Huș,
di mers pi z¹os.
cáli; c¹ăi: 629⁺ cáli lúngă.
cáli; [ε] c¹ăi, ~: 635⁺ 1. cáli lúngi;
2. triáb¹i n-am și cáli-n¹ fac,
p¹entru ¹ók¹i cári-m¹ plac.
cáli; cáli, [ε] c¹ăi: 643⁺ merg o ~
bună, lúngă.
cáli; cāl'í, [k] cāl'í: 648⁺ cam lúngi
cálja p¹í la Tecúš¹.
cáli; ~, [p] ~: 656.
cáli: 659⁺ pi ~, „[când suntem] pe
un drum necunoscut și ne
îndreaptă alții: mergeți pe calea
asta”.
cáli; c¹ăi: 665⁺ „o parcurgere de
drum”.
c¹ăle; -: 670⁺ „fac o cale lungă”.
cáli lúngă; c¹ăi: 495⁺ „ar vin¹i un
drum; nu prea se vorbește”.
cáli lúngă: 610⁺ l-o pus la cáli pe
șinevá.
cáli, ~ mai dipartătă; c¹ăi: 642.
#: 464⁺ [H] ?

III. Sensurile cuvântului *cale*:
A. 'drum' (461, 462, 465-467,
470, 475, 479, 482, 483, 486,
488, 490, 491, 493-496, 498,
501, 503, 528, 531, 540, 542,
543, 552, 554, 564, 565, 567,
576, 577, 579, 587, 591, 597,
603, 606, 607, 625, 626,
629-633, 635, 637, 639-641,
643, 645, 646, 649, 653-655,
659, 661, 664, 666-668, 670);
A1. 'drum + cărare' (469, 477,
523, 546); A2. 'drum + (fig.)
obiceiuri' (492); A3. 'drum lung
și greu' (484, 489, 499, 513, 519,
520, 524, 530, 555, 563); A4.
'drum peste câmpuri/dealuri'
(547); A4a. 'drum peste
câmpuri/dealuri + drum' (468);
A4b. 'drum peste câmpuri/dealuri
+ cărare' (550); A5. 'drum de
pământ' (502, 559); A6. 'drum
parcurs pe jos' (471);
B. 'cărare' (570, 615); B1. 'cărare
în munte' (585);
C. 'distanță' (480, 638, 648,
650);
D. 'departe' (476);
E. 'călătorie' (665).

În multe pct., anchetatorul a
notat că apelativul apare în sintagme
și/sau expresii, consemnate
uneori ca atare (462, 463, 465,
466, 469, 471, 472, 474, 485,
493, 494, 496, 498, 523, 525,
528, 534, 535, 538, 540, 550,
556-562, 564-567, 569, 571,
573, 575, 576, 578, 582-584,
586-591, 593, 595-579,
601-603, 609-611, 616, 621,
623, 624, 627, 628, 630, 634,
635, 644, 647, 651, 658, 660,
666, 668).

IZVOR, pl.

„source”

[1625]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spui locului de unde iese din
pământ apă bună de băut?
ALDM III 1381; ALIs 55; MALGI
176; ALG 929; ALChB 317;
ALAL 225, cf. 226; cf. ALB 236;
ALCe 46; ALFC -XVIII; ALIFO
365; ALJA 136; ALN 522; ALP
142; ALD II 719;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 47;
Mar. IV MN pl. LIV; Munt. Dobr.
IV MN, p. 170.
- II. izvór; -v¹ári: 533, 557 - 559,
562, 566, 569, 571, 573, 581,
583, 584, 602, 607, 631, 635,
648, 649, 662.
izvór; -v¹ári: 474, 481, 497,
500, 505, 514, 525, 527, 531,
544, 545, 610, 638, 640, 644,
646, 654, 666.
izvór; -v¹ári: 471, 472, 524,
556, 560, 561, 568, 572, 574,
576, 592, 593, 636, 656, 667.
izvór; -v¹ári: 499, 508, 509,
521, 526, 529, 532, 534, 535,
541 - 543, 552.
izvór; -v¹ári: 498, 513, 516,
539, 546, 549, 551, 585, 595,
641, 642, 651.
izv¹ór; -v¹ári: 550, 567, 580,
590, 594, 601, 603, 613.
izvór; -v¹ári: 489, 510, 522,
528, 578, 579.
izvór; -v¹ári: 538, 606, 620,
621, 624.
izvór; -v¹ári: 540, 598, 611,
617, 619.
izvór; -v¹ári: 547, 599, 609,
612, 623.
izvór; -v¹ári: 491, 537, 548⁺
șípót; șípót¹, „este pusă o
țevă prin care curge apa”,
618.
izvór; -v¹ári: 493⁺ [II] izvór,
555, 626, 633.
izvór; -v¹ári: 506, 511, 512.
izvór; -v¹ári: 507, 519, 520.
izvór; -v¹ári: 661, 664⁺ șípót;
-puát¹, „când izvorul iese din
stâncă, se pune un uluc de
lemn, curge apa pe el; se poate
pune un budú¹; -dú¹” [= o
scorbură de copac, care
protejează izvorul], 669.
izv¹ór; -v¹ári: 462⁺ l'impid'í
ca cristálu, „se zicea și la blide
de marmură” [= de porțelan], 478.

izvór; -v¹ári: 468⁺ [II] izvór;
-v¹ári, 484.
izvór; -v¹ári: 479, 487.
izv¹ór; -v¹ári: 480, 496.
izvór; -v¹ári: 494, 564.
izvór; izv¹ári: 503, 616.
izvór; -v¹ári: 504, 515.
izvór; -v¹ári: 517, 518.
izvór; -v¹ári: 575, 588.
izvór; -v¹ári: 629, 639.
izvór; -v¹ári: 650, 658.
izvór; -v¹ári: 463.
[ε] izvór; -v¹ári: 464⁺ [H]
l
hołowet¹; dvi hołowet¹.
izvór; -v¹ári: 465.
izvór; -v¹ári: 466.
izvór; izv¹óri: 467⁺ [H] izvór;
dva izv¹ári; mai bilșe izvór.
izvór; izv¹ári: 469⁺ [*] izvór;
-v¹ári.
izvór; -v¹ári: 470.
izv¹ór; -v¹ári: 473⁺ sforác
'izvor care iese și se pierde iar
în pământ': úiti či sforacút
frumós și řec¹.
izvór; -v¹ári: 475.
izvór; -v¹ári: 476.
izv¹ór; -v¹ári: 477.
izvór; izv¹ári: 482.
izvór¹; -v¹ári: 483.
izvór; -v¹ári: 485⁺ šípít;
šípót'í 'jgheab pe care curge
apa'.
izv¹ór; -v¹ári: 486.
izv¹ór; -v¹ári: 488.
izvór; -v¹ári: 490.
izvór; -v¹ári: 492.
izvór; -v¹ári: 495.
izv¹ór; -v¹ári: 502.
izvór; -v¹ári: 523.
d
izvór; -v¹ári: 530.
izvór; izv¹ári: 536.
d
izvór; -v¹ári: 553.
izv¹ór¹; -v¹ári: 554.
izv¹óri; -v¹ári: 563.
izv¹ór; -v¹ári: 565.
izvór; -v¹ári: 570.
izvór; -v¹ári: 577.
izvór; -v¹ári: 582.
izv¹ór; -v¹ári: 586.
izvór; -v¹ári: 587.
izv¹ór; -v¹ári: 591.
izv¹ór; -v¹ári: 596.
izvór; -v¹ári: 597.

îizvór; izvoárâ: 600.
izv^uór; -vuári: 604.
îizvuór; -vuári: 605.
izvór; -voári: 608.
izv^uór; -vuári: 614.
îizvór; [L] îizvuári: 615⁺ [p],
[primul răspuns:] mrășniță,
mlășniță [inf. nu a înțeles inițial
că este vorba de apă de băut].
izvór; -voári: 622.
îizvór; -vuárâ: 625⁺ [termenul a
mai apărut și în discuții].
îizvór; îizvuárâ: 627.
izvór; îizvuárâ: 628.
îizvór; -vuárâ: 630.
îizvór; -vuári: 632.
îizvór; îizvuári: 634.
îizv^uór; -vuári: 637.
[**] îizvór^u; -vuárâ: 643⁺ [inf.
are 14 ani].
îizvór^u; -vuárâ: 645.
îizvór; -vuári: 647.
îizv^uór; -vuárâ: 652.
izvór; -vuári: 653.
izvór; -vuári: 655.
izvór; -vuáre: 657.
îizv^uór; îizvuári: 659.
izvór; -vuárâ: 660.
îizvór; îizvuári: 663.
îizvór; -vuári: 665⁺ cu apă răși.
îizvór^u; -vuári: 668.
izvór; -voáre: 670.
îizvóru [a.]; îizvuárâ: 501⁺ ~ bun
[sg.], [la pl.:] „două”.
izvór; -vuárâ, budăji [pl.]; -dăi:
589.
buorcút sau îizv^uór; îizvuárâ,
buorcútu: 461.

III. În pct. 555, 625 și 659 s-a dat
mai întâi forma de [pl.].

PÂRÂU, pl.

„ruisseau de montagne”

[1626]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
zici unei ape curgătoare mici,
peste care poți trece cu
piciorul?

ALR II s.n. 822; ALRM II s.n.
641; ALM 69; ALDM III 1382;
ALIs 52; ALF 1175; AIS 431;
ALL 860-861; cf. ALG 995-996;
ALMC 95; AliA I 22; ALPO 476;
ALChB 209, cf. 210; ALA 1087;

ALC 1135; ALAL 230; ALB 232;
ALBRAM 477; ALCe 47; ALFC
153; ALIFO 367; cf. ALLOc 76;
ALLOr 94; ALJA 137; ALLR 62;
ALN 518; ALP 140; ALD II 720;
NALR/ALRR: Olt. II 325; Mar. III
676; Munt. Dobr. IV 537; Ban.
III 537; Criș. IV 802.
II. pîrâu; -râji: 531, 533, 535,
540, 544, 550, 551, 557, 558,
569, 580 - 582, 584, 587,
590, 591, 596, 601, 605, 607,
608, 611, 617, 619, 622, 623,
628, 630, 634, 645, 646, 658.
pârâu; -râji: 489, 497, 500,
504, 507, 509 - 513, 516, 519
- 521, 523, 524, 526, 528,
529, 532, 534, 539, 541 -
543, 545, 549, 552, 562.
pîrâu; -râji: 522, 538, 556, 560,
561, 566, 568, 572, 574, 575,
588, 589, 592, 597, 609, 612,
620, 621, 624 - 626.
pîrâu; -râji: 559, 586⁺ [pl.
spontan], 602, 604, 613, 614⁺
[pl. spontan], 635, 647, 660,
667, 668.
pârâu; -râji: 498, 505, 508,
514, 517, 518, 527, 530, 553.
pîrâu; -râji: 603, 632, 636, 641,
650, 653, 656, 662, 665.
pîrâu; -râji: 593 - 595, 638,
664, 669.
pîrâu; -râji: 629, 633, 639, 643,
649, 652.
pârâu; -râji: 499, 506, 546.
pârâu; -râji: 466, 478.
pîrâu; -râji: 471⁺ [*] pîrâu;
-râji, 637.
pârâu; -râji: 477, 479.
pârâu; pîrâji: 515, 525.
pârâu; -râji: 462⁺ 1. „la
moară”; 2. „unde este în
pădure o groapă cu apă și mâl”,
[se mai spune și] gîrlă.
pârâu; -râji: 463.
pârâu; -râji: 469⁺ [*] pârâu;
-râji.
pârâu; pârâji: 470.
pîrâu; -râji: 472.
pîrâu; -râji: 473.
pârâu; pârâji: 475.
pârâu; -râji: 476.
pîrâu; -râji: 481.
pîrâu; -râji: 482.
pârâu^u; pârâji: 483⁺ [k], [primul
răspuns:] pârâji.
pârâu; pârâji: 484⁺ „când
răstocește apa, rămâne un șar;
șărur^u ‘pârâuas care vine din
altă apă’ ”.
pîrâu; pârâji: 485.
pârâu; -râji: 486.

pârâu; -râji: 487.

hom_pîrâu; pârâji: 488.

pârâu; pârâji: 491.

pîrâu^h; pârâji: 493⁺ [II] pârâu;
pârâji.

pârâu; -râji: 494.

pârâu; -râji: 495.

pârâu; pîrâji: 496.

pîrâu; -râji: 501⁺ [la pl.:] „două”.

pârâu; -râji: 502.

pârâu; -râji: 503.

pîrâu; pîrâji: 536.

pîrâu; -râji: 537.

pârâu; -râji: 547.

pîrâu; -râji: 548.

pârâu; -râji: 554.

pârâu; pârâji: 555.

a pârâu; pârâji: 563.

pîrâu; -râji: 564.

pârâu; pârâji: 565.

a pîrâu; -râji: 573.

pîrâu; pârâji: 577.

pîrâu; -râji: 578.

pîrâu; -râji: 579.

pîrâu; -râji: 598.

pârâu; -râji: 600.

pârâu; pârâji: 610.

pîrâu; pîrâji: 615⁺ nu [se zice]

pîrâuⁱ.

pîrâu; -râji: 616.

pârâu; pârâji: 618.

pîrâu; -râji: 627.

pîrâu; -râji: 631.

pârâu; -râji: 642⁺ „în sat este

folosit numele La Gîrlă”

[cunoscut și sub numele de
Pârâu Gologanului].

pîrâu; -rîurⁱ: 651.

pîrâu, -râu; -râji: 657⁺ gîrlă
„mai mare, faci punte [peste
ea]”.

pîrâu; -râji: 661.

pîrâu; -râji: 666⁺ [pl. emfatic].

pîrâu; -râji: 670.

a pîrâu; -râji, pîrâu^u; -râji: 567.

pîrâu; -râji, pîrâu^u: 585.

pîrâu; -râji, pîrâji; -râji: 570.

pîrâu; -râji, pîrâji; -râji: 571⁺

„mai mic, poți pași peste el” (2).

pîrâu; -râji, gîrlă; gîrlă: 583⁺ „un
pârâu mai mare” (2).

pîrâu; -râji, [R] [?] gîrlă; gîrlă:
644.

pârâu sau șanț; pârâji: 461⁺
[terenul fiind mlăștinos, în sat
au fost făcute multe șanțuri de

surgere].

pîrâu^u; pîrâu^u: 464⁺ [*]

pârâu; -râji, [H] odián

p^uotîc; dva p^uotî, [I, 1]

p^uotîc; p^uotoké.

pârâu^w; ~: 467⁺ [H] potîc; dva
pôtîc.

p^uarâu^u; -râji: 474.

pârâu^u; pârâji, pârâu; pârâji:
480.

pîrâu^u, pîrâu, -râu; -râji: 599.

[ε] pârâu^w; pârâu^u, pârâji mai
marișuári; pârâu: 465⁺ [H] -.

para^uut; -râji: 468⁺ [II] pârâu;
-râji.

pârâu^u; -râji: 490.

pîrâji; -râji: 648.

gîrlă; gîrlă: 654, 659.

gîrlă; gîrlă, pîrâu; -râji: 492⁺
„mai mare decât gîrlă” (2).

gîrlă, pîrâu; gîrlă, pîrâji: 606.

gîrlă, pîrâu, -râu; -râji: 655.

gîrlă, pîrâu; -râji: 663.

mâtca; mâtș, [ρ] pîrâu; -râji:

640⁺ „cel din sat se numește
Mâtca Zêrului”.

sfîrlăc; -lăși, pîrâu; -râji: 576⁺
„mai mic decât pârâu” (1).

VAD, pl.

„gué”

[1628]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spuneți locului unde apa unui
râu e mai mică și malurile mai
joase și se poate trece prin apă
cu carul sau călare?

ALAL 239; ALLOr 100; cf.
ASLEF 36;
NALR/ALRR: Olt. II 327; Mar. III
677; Munt. Dobr. IV MN, p. 172.

II. vad; vâdurⁱ: 471, 472, 489,
491, 497 - 500, 505, 507 -
527, 529 - 534, 537 - 540,
542 - 546, 549 - 553, 556 -
558, 560 - 562, 564, 566 -
568, 569⁺ [D], 571 - 576, 580
- 590, 592 - 596, 599⁺ [D]
„poate fi acolo și ^uolegăci di
Ketrús”, 600, 601, 604, 606⁺
[D] La Vâdur^u [nume topic la
Valea Mare], 609, 610, 612,
618⁺ „la Bârlad este ~”, 620,
624, 626, 629, 632, 638, 639,
651⁺ pripór „s-a făcut un pripór

în apă, prin vad [=] un prag, s-a adâncit", 652 - 656, 657⁺ „de pe vad s-a ridicat pe mojdán”, 658, 660, 663⁺ [ε], 670.

vađ; vádur^l: 470, 473, 476, 478, 479, 481, 485, 490, 495, 501, 502, 554.

^t vad; vádur^l: 504, 506, 528, 541, 579, 591.

vađ^u; vádur^l: 647, 649, 659⁺ [σ], 664, 668⁺ „aveau pe Milcov vreo 36 de vaduri”, 669⁺ pîn~.

vađ; vádur^l: 475, 477, 486.

vađ; vádur^l: 487, 492.

vađ; vádur^l: 535, 622.

vađ^l; vádur^l: 461.

vađ^h; vádur^l: 463.

văđu; vádur^l: 465⁺ [H] -.

?, [σ] váđu?: 467⁺ [H] br̥d̥; brodiĕ.

vađ; vádur^l: 468⁺ [primul răspuns:] pim_válĭ și n-o

fos_vádu sus, [II] lîništĭ; lîništ', [D] vad; vádur^l „iarna, când nu e gheața tare, se cunoaște un loc pe unde se rupe gheața ca să poți trece”.

vađ; vádur^l: 480.

?, [ε] vađ; vádur^l: 482⁺ „unde e apa lată”.

vađ; vádur^l: 483⁺ pîntr-o~., [primul răspuns:] ^uo apă mai mnîcă? únĭ-i lărgă apă.

văđ; vádur^l: 484.

vađ; vádur^l: 488⁺ um~.

vađ; vádur^l: 493⁺ [II] vađ; vádur^l.

vađ; vádur^l: 496.

vađ; vádur^l: 503.

vađ; vádur^l: 547⁺ [D].

∞, vad; vádur^l: 548⁺ [D], „un sat se cheamă Vădu Vėjĭ”.

văđ; vádur^l: 555⁺ la Sirét.

vađ; vádur^l: 563.

vađ^u; vádur^l: 603.

?, vad; vádur^l: 623⁺ „matca râului”, ^uómu la teápa lui și apa la vádu ĭĭĭ.

?, [D] vad; vádur^l: 644.

vađ^u; vádur^l: 648.

vađ^u; vádur^l: 666.

vađ^u; vádur^l: 667.

vádu ápi, vađ; vádur^l: 494⁺ prodú^h „vad, în timpul iernii”, „vara îi zice vad”.

vádu ápiĭ [a.]; vádur^l: 621⁺ ĭĭ ~

mai mititel.

trecătuári: 536, 615⁺ [L], ∞, [?], [D] vádu ápi „adâncime, unde se învâртеște”.

trecătuári; trecătórĭ: 613.

trecătuári; -tórĭ: 614⁺ [ε].

trecătuári; -tórĭ: 619⁺ [ε].

[ε] trecătuári; -tórĭ: 646.

trecătuári; vad; trecătórĭ, vádur^l: 597.

trecătuári, [k] vad; vádur^l: 602.

trecătuári; -tórĭ, vad; vádur^l: 605.

trecătuári; -tórĭ, [D] vad; vádur^l: 617.

#, trec pístĭ apă [ind. prez. 2]: 577⁺ în alte părț sâ spúne vad.

răvăsătúră; -túrĭ: 565⁺ acólu-ĭ revăsătúrĭ [= pe unde poți trece] și diŋcólu-ĭ hulbuánă, [D] sâ spúni și vađ; vádur^l, cá^uuz_vádu cîn ĭĭ pohóĭ [vad e mai recent].

răvăsătúra cutári [a.]: 665.

varsătúră; văsătúr, [k] vađ; vádur^l: 474⁺ „acolo unde e apa împărțită, e apa mică”.

ũ_scruntárĭ, -tári: 598⁺ 1. „peste care poți trece cu carul”; 2. „și loc cu mult pietriș, unde nu crește iarba”.

scruntár, revăsătúrĭ, vad: 662⁺ ári un scápĭt, #, „când râul ocolește o bucată de pământ, [o insulă] mai ridicată, pe unde se poate trece”.

^h ^z hriđăđ; hriđeđ: 466.

[ε] prihuđ; -huđadi: 570⁺ [D] vádu-ĭ la muáră unde-ĭ strĭsă apă.

ketrúș; -trúșĭ, [D] vad; vádur^l: 607.

?, gírlă, [D] vad: 616⁺ „la grădină” (2).

ĭalamá; ĭalámálĭ, [D] vad; vádur^l: 627.

pin píráu; pin apă: 628.

banč^u; [?] bančurĭ, [p] rĭnĭș; -nĭșurĭ: 631.

săilic; -lĭcĭ: 633.

prunt; prúnturĭ: 650.

răriș; -rĭșurĭ: 661⁺ [p].

?: 462⁺ „poți trece pe oriunde”, [D] #, 464⁺ [D] #, „nu se zice vad”, [H] ?, 578, 611, 625, 630, 634, 635⁺ pĭ_ápi, 636, 637⁺ [ε] ^uo jápșă, [p] „apă în față, ghiol”, [D] vad „când ieșeam cu dubele [= bărcile] la un loc, la mal”, „locul de la mal, întins, unde ieșeam cu dubele din ghiol; un pârăuș”, 640⁺ prundiș [?], „aici Siretul e

adânc”, [D] vad „săpătură în malul înalt, ca să poți intra pe pod”, 641, 642, 643⁺ [ε], 645.

?, [D] #: 469⁺ [*] vad; vádur^l. ∞, ? : 559, 608.

III. În pct. 557 și 639 s-a obținut mai întâi forma de [pl.].

POD, pl.

„pont”

[1629]

- I. [Întrebare indirectă] Ce fac oamenii peste o apă, ca să poată trece cu carul, cu mașina?
ALDM III 1384; ALAL 240; ALLOr 101; ASLEF 34; ALD I 618; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 47; Mar. IV MN pl. LV; Munt. Dobr. IV MN, p. 174.

- II. pod; pódur^l: 471, 472, 474, 475, 485, 497 - 500, 505 - 527, 529 - 534, 537 - 546, 549 - 553, 556, 558 - 562, 566 - 569, 571 - 578, 580 - 585, 587 - 590, 592 - 602, 604 - 613, 616 - 620, 621⁺ fac ~, 623 - 627, 630 - 634, 636 - 642, 645, 651, 653 - 655, 657, 658, 660 - 664, 668⁺ „mai mici: poděti [pl.]; -dět^u, podišci; -diš”, 669⁺ pă ~, 670.

p^uod; p^uódur^l: 476, 482, 484, 495, 554, 586, 650, 659.

pod^u; pódur^l: 614, 628, 646, 648, 656, 665.

^t pod; pódur^l: 489, 504, 528, 579, 591.

pod^u; pódur^l: 603, 615, 644, 647, 666.

p^uod; p^uódur^l: 461, 462, 490, 502.

pod; pódur^l: 467⁺ [H] mișt; dva m^uostĭe; most, 488, 547, 548.

p^uod; p^uódur^l: 473, 480, 481, 564.

p^uod; pódur^l: 465⁺ [H] -, 492, 496.

p^uod; pódur^l: 491, 503, 565.

p^uod^u; p^uódur^l: 635, 649, 652.

p^uod; p^uódur^l: 477, 486.

pod; pódur^l: 535, 536.

pod; pódur^l: 557, 622.

p^uod^h; pódur^l: 463.

pódur^l [pl.]; p^uod: 464⁺ [H] odién mișt; dva m^uostĭe.

pod; p^uódur^l: 466.

pod; pódur^l: 468⁺ [II] p^uod; p^uódur^l.

p^uot; p^uódur^l: 469.

p^uod; p^uódur^l: 470.

p^uod; pódur^l: 478.

p^uod^u; p^uódur^l: 479.

pód^h; pódur^l: 483.

p^uod; p^uódur^l: 487.

p^uod; p^uódur^l: 493⁺ [II] p^uod; p^uódur^l.

pod; pódur^l: 494.

pod: 501.

p^uódur^l [pl.]; p^uod; p^uódur^l: 555.

p^uod; p^uódur^l: 563.

pod; pódur^l: 570.

pod^u; pódur^l: 629.

p^uod, pod; pódur^l: 643.

pod^u; pódur^l: 667.

III. În afara situațiilor consemnate ca atare, s-a obținut mai întâi forma de [pl.] și în pct.: 480, 514, 610 și 657.

PUNTE, pl.

„passerelle”

[1630]

- I. [Întrebare indirectă] Dar peste un pârău, ca să-l poată trece numai cu piciorul, ce fac?
ALDM III 1385; MADA 158; ALG 998; ALChB 211; ALAL 239; ALB 235; ALFC 153; ALLOr 101; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 47; Mar. IV MN pl. LV; Munt. Dobr. IV MN, p. 174.
- II. púnti; punț: 471, 477, 480⁺ 482, 489, 493⁺ [II] púntĭ; punț, 497, 499 - 501, 504, 506, 507, 509 - 514, 516, 517, 520 - 524, 526, 527, 532 - 537, 539, 541 - 545, 550 - 554, 557, 559, 564 - 568, 571, 579 - 587, 590, 591, 594 - 596, 598⁺ púnti cu ĭngliĭti ‘parapet, lemn de care te ții când treci puntea’, 599⁺ uo ~, 600, 602 - 608, 611, 613, 614, 618 - 623, 627, 629 -

633, 635, 636, 639, 640, 643
- 656, 658, 659, 662, 663,
666 - 668.
púnti; punț: 505, 515, 530, 538,
548, 556, 588, 589, 593, 597,
609, 612, 616, 624 - 626,
637, 638, 660, 661.
púnt'i; punț: 528, 529, 531, 540,
549, 569, 573, 575.
púnti; punț: 474, 475, 478, 487,
488, 496.
púnti; punț: 498, 508, 518, 519,
546.
púnt'i; punț: 470, 525, 561, 574.
púnte; punț: 472, 577, 578.
púnt'i; punț: 473, 570.
púnt'i; punț: 476, 479.
púnci; punț: 494, 572.
púnti; punț: 560, 615.
púnt'i; punț: 562, 576.
púnti; punț: 664, 669.
púnt'ie; punț: 461.
púnt'ie; punț: 462.
púnt'ie; punț: 463.
púnt'i; punț: 464⁺ [H] clátcu; dvi
clăt, odná clátca; dvi clátți, băř;
dvi băři.
púnt'ie; punț: 465⁺ [H] -.
púnt'e; punț: 466.
púnt'e; punț: 467⁺ [H] băř; dvi
băřă; bēř.
púnti; punț: 468⁺ [II] púnti; punț.
púnti; punț: 469.
púnti; punț: 481.
o púnt'i; punț: 483.
púnti; punț: 484.
púnt'ie; punț: 485.
púnt'e; punț: 486⁺ „púncē în
Todirești”.
púncē; punț: 490.
púnt'i; punț: 491.
púnti; punț: 492.
púnte; punț: 495.
púnti; punț: 502.
púnci; púnci: 503.
púnti; punț: 547.
púnt'i; punț: 555.
púnci; punț: 558.
púnt'i; punț: 563.
púncē; punț: 610.
[D] púnti; [ε] púnti, [k] punț: 634.
púnti; [ε] púnti, [k] punț: 641.
púnti; punț: 642.

púnte; punț: 657.
púnti; punț: 665.
púnte; punț: 670.
púnti di Kíșór; punț: 617.
podet; -dētā, púnti; punț: 592.
podet; -dēturi, [p] púnti; punț:
601⁺ „mai mică decât podețul” (2).
podet, púnti; punț: 628.

III. În pct. 480 și 579 s-a obținut
mai întâi forma de [pl.].
Ocazional (în pct. 576), s-a notat
o poezie în care apare cuvântul-titlu,
precum și alte contexte fonetice
similare, ilustrând tratamentul
dentalelor și al palatalelor primare:
d'i únd'i i-est'/? d'i la múnt'i./ pi
únd'i-ai trecút/? pi púnt'i./ ș-ai
în trăistă/? lápt'i./ cît dai čilu?/
șápči.

PÂRLEAZ, pl.

„échalier”

[1633]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spui la acela pe care îl faci la
gardul dintre două grădini, ca să
treci peste el, când n-ai poartă
între ele?
ALR II s.n. MN 3836 bis; ALDM
III 1338; ALAL 217; ALCe 61;
ALIFO 394;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 47;
Mar. IV MN pl. LV; Munt. Dobr.
IV 539; Ban. III 536.

II. pirláz; -lázur: 473, 490,
494, 511 - 513, 516 - 518,
523, 525, 526, 528, 529, 531
- 533, 535, 536, 538 - 540,
542, 543, 546, 558 - 561,
562⁺ [!], 566, 589, 596, 598,
601⁺ [σ], 604, 606, 607, 617,
619, 622, 624, 633, 634, 644,
645, 647, 649, 650, 659.
pirláz; -lázâ: 488, 489, 491,
497 - 500, 504 - 506, 510,
514, 515, 520, 522, 524, 527,
544, 545, 567, 588, 597⁺
um, 600, 609, 629, 630,
639, 640.
pirláz; -lázî: 507, 557, 564,
569, 574, 583⁺ [!], 584, 590,
599, 608, 623, 658.
pirláz; -lázur: 466, 471⁺ [*]
sărituări; -tór: 476, 487, 492,
575, 577, 578.

pirláz; -lázur: 595, 641,
651⁺ [ε] [σ], 653, 656, 660,
670.
pirláz; -lázur: 508, 534, 549,
552, 553.
pirláz; -lázâ: 530, 556, 625.
pirláz; -lázâ: 592, 638⁺ [ε]
[pl.] [inf. comentează forma de
pl.:] „că altfel nu poate să fie”,
646.
pirláz; -lázur: 614, 631, 637.
pirláz; -lázâ: 472, 568.
pirláz; -lázur: 481, 565.
pirláz; -lázâ: 496, 576.
pirláz; -lázur: 537, 541.
pirláz; -lázâ: 636⁺ [ε], 642.
pirláz; -lázur: 463.
pirláz; -lázur: 467⁺ [H] pirláz;
dva ~.
pirláz; -lázur: 474.
pirláz; -lázur: 475.
pirláz; -lázur: 477.
pirláz; -lázâ: 478.
pirláz; -lázur: 480.
pirláz; -lázur: 482.
pirláz; -lázur: 483.
pirláz; -lázur: 485.
pirláz; -lázur: 486.
pirláz; -lázâ: 493⁺ [II] pirláz;
-lázâ.
pirláz; -lázur: 495.
pirláz; -lázur: 501.
pirláz; -lázur: 502⁺ „acuma
sunt puține”.
pirláz; -lázâ, [k] pirlázur: 503.
pirláz; -lázâ: 509.
pirláz; -lázâ: 519.
pirláz; -lázur: 521.
pirláz; -lázur: 547.
pirláz; -lázur: 548.
pirláz; -lázâ: 551.
pirláz; -lázur: 554.
pirláz; -lázur: 555.
pirláz; -lázâ: 563.
pirláz; -lázur: 570.
pirláz; -lázur, pirláz; -lázur:
571⁺ mai drept îi pirláz.
pirláz; -lázur: 572.
pirláz; -lázur: 573.
pirláz; -lázur: 587.
pirláz; -lázur: 594⁺ [ε] [pl.].
pirláz; -lázur: 610.
pirláz; -lázur: 612.
pirláz; -lázur: 615.
pirláz; -lázur: 616.
pirláz; -lázur: 618.
pirláz; -lázâ, -lázur: 620.

pirláz; -lázur: 621.
pirláz; -lázur: 626.
pirláz; -lázur: 627.
pirláz; -lázur: 628.
pirláz; -lázur: 632.
pirláz; -lázur: 635.
pirláz; -lázur: 643.
pirláz; -lázur: 648.
pirláz; -lázur: 652.
pirláz; -lázur, [k] -lázâ: 654.
pirláz; -lázur, [k] -lázur: 657.
pirláz; -lázur: 661.
pirláz; -lázur, [p] -lázur:
664.
pirláz; [ε] -lázur: 668⁺ [*]
-lázur.
pirláz; -lázur, sărituări; -tór:
550, 605.
pirláz; -lázur, sărituări; -tór: 591.
pirláz, sărituări; pirlázur, săritór:
662.
pirláz, [k] sărituări; -tór: 667⁺ ‘o
ruptură în gard, de trecere’ (1),
cu trépti (2).
sărituări; -tór: 580-582, 613, 663,
666.
sărituări; -tór: 593, 602.
sărituări; -tór: 585.
sărituări; -tór: 611.
sărituări; -tór: 665.
sărituări; -tór: 669.
sărituări; -tór, [B] pirláz;
pirlázur: 603.
[ε] sărituări; -tór: 586⁺ [*]
sărituări; -tór.
scăun; scăun: 461⁺ [D] „nu se
zice pirláz”.
scăun; scăun: 462.
scăun; scăun: 468⁺ [D] „nu se
zice pirláz”, [II] pirláz;
-lázur.
[ε] zăvăr [pl.]: 465⁺ [H] pirláz;
dva pirláz; -lázur.
zăvăr [pl.]; -văr, [k] pirláz;
-lázur: 470.
zăvăr [pl.], [p] pirláz; -lázâ:
484⁺ [II] pirláz; -lázur.
strépti [pl.]: 469⁺ [*] pirláz;
-lázur, zăvăr [pl.] [= despi-
cături lungi de lemn dintr-un gard,
așezate transversal, care se pot trage
în lateral, având rol de poartă].
trépti [pl.]; trépti: 579.
[ε] scără: 464⁺ [H] șódî; odná

șxóda, [σ] p̄ereláz; dva
perelázi, [I, I] pereláz.
zapláz, [k] priláz; -láza: 479.
cáprá; cápri: 655.

MALURI, sg.

„bords”

[1634]

I. [Întrebare indirectă] O apă
curge între două...? (GEST).

ALR II s.n. 824; ALRM II s.n.
643; ALDM III 1389; ALAL 231;
ALP 156; ASLEF 34;
NALR/ALRR: Olt. II 328; Mar.
IV MN pl. LV; Munt. Dobr. IV
MN, p. 178; Ban. III 538; Criș.
IV 804.

II. málur^í; mal: 469, 471 - 473,
480 - 482, 487, 489, 491,
494, 497 - 502, 504 - 534,
537⁺ întri două ~, 538 - 546,
548 - 553, 556 - 561, 562⁺
[inf. a dat încă o dată pl. în
mod spontan], 564, 566 - 576,
578⁺ [p], 579 - 596, 597⁺ [ε],
598 - 600, 602 - 614, 616⁺
[p], 617 - 622, 623⁺ rîpi; rik
‘surpătură’, 625⁺ [p], 626⁺
[p], [primul răspuns:] [ε] deálur^í,
627, 629, 630, 632 - 636,
640, 641, 642⁺ [p], 644, 647,
648, 651 - 653, 654⁺ [inf.
răspunde cu dificultate la
întrebări simple și concrete
precum cele referitoare la
soare, maluri, frunze etc.],
655, 656, 658, 659, 660⁺ [p],
661, 662, 663⁺ [ε], 664,
667⁺ [ε], [p], 669, 670.

málur^í; mal^ú: 615, 628, 637, 645,
665, 666.

málur^í; mal: 461⁺ [σ] țarmur^í;
țarmur^í [plf.], „unde e mai râpă”,
[*] [D] țarmur^í îi málu ápi, 462⁺
țarmur^í; țarmur^í [plf.],
„să-năruie pi málu ápi, partea
dinspre apă a malului”, 477,
486, 565.

málur^í; mal^ú: 649, 650, 668⁺ [ε].

málur^í; mal: 535, 536.

málur^í; mal^ú: 643, 646.

málur^í; mal: 463.

[ε] mál [sg.]; málur^í: 464⁺ [H]

berēx; dva berehē; bērehī.

málur^í; mal: 466⁺ [*], [D] pi țarmu

ápi.

málur^í; mal: 467⁺ [H] p̄erāx; dva
berēhē; mai bīlșe bērehī.

[ε] málur^í; mal: 468⁺ [D] țarmur^í;
țarmur^í „la un mal mai înalt sau
la o râpă mai mare unde nu te
poți coborî sau sui?”, [II] djalur^í,
[k] mal; málur^í.

málur^í; mal^ú: 470.

mał [sg.]; málur^í: 474.

mal [sg.]; málur^í: 475.

[σ] mal^ú [sg.]; málur^í: 478⁺ pi
mărziņa ápi.

malur^í; mal: 479.

pi mał [sg.]; málur^í: 483.

málur^í; māl: 484.

pi mal [sg.]; málur^í: 488⁺ málu
ápi.

málur^í; mal: 490.

málur^í; mal: 493⁺ [D] „nu se zice
țarmure”, [II] málur^í; mal.

málur^í; mał: 495.

málur^í; mal: 496.

málur^í; mal^ú: 503.
mal [sg.]; málur^í: 547.

málur^í; mal: 554.

málur^í; málu [a.]: 555.

málur^í; mal: 563.

mal [sg.]; málur^í: 601.

málur^í; mal^ú: 638.

mal^ú [sg.]; málur^í: 639.

málur^í; mal: 624.

málu ápi [sg.]; málur^í, [k] málur^í:
465⁺ [H] -.

[ε] málur^í; málu ápi: 485.

mal [sg.]; málur^í, țarmur^í; țarmur^í:
476⁺ pi țarmur^í ápi.

djalur^í sau málur^í; mal: 492.

djalur^í, [p] málur^í; mal^ú: 631.

deálur^í, [p] málur^í; mal: 657.

mărzină [sg.]; mărzin^í: 577⁺ [D]
#.

III. În afara situațiilor consemnate
ca atare, s-a obținut mai întâi
forma de [sg.] și în pct.: 462,
482, 501, 570, 578-580,
583-586, 603, 616, 625, 636,
641, 642, 644, 645, 648, 650,
653, 654, 656 și 659.

Izolată, s-a înregistrat cuvântul
scruntăr^í; -tărur^í ‘pământ între
două brațe de apă’ (656).

(vale) SEACĂ

„(vallée) desséchée”

[1636]

I. [Întrebare indirectă] Vara,
când sunt călduri mari, cum zici
că este valea, când nu mai are
apă?

ALDM III 1391; AIS 1034; ALL
650; cf. ALAL 16; ALB 106;
ALCe 34; ALFC 246; ALD I 709,
710;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 47;
Mar. IV MN pl. LV; Munt. Dobr.
IV MN, p. 180.

II. sácă: 471, 472, 477, 481, 487⁺
„dacă curge un pârâu prin vale
sau un izvor”, 489, 490, 492,
497 - 500, 504, 505, 507 - 514,
516 - 525, 526⁺ [σ], 527 - 530,
532, 534, 539, 541 - 546, 549,
551 - 553, 575, 593, 610, 611.
626⁺ [k], [primul răspuns:]
uscă..., 652, 654, 656, 659.
sáci; sās: 531, 547, 558, 559, 562,
566, 573, 581, 584, 595, 601 -
604, 613, 614, 617, 618, 620⁺
„este un sat, Valęa Sáci”,
621⁺ ȳo sácát ápa [perf. c. 3], 648.

sácă; sās: 491, 506, 538, 548, 556,
560, 561, 568, 571, 572, 574,
577, 589, 606, 608⁺ ∞, 609, 612,
625, 640, 646.

sáci: 482, 535, 536, 540, 564, 567,
583, 594, 605, 607⁺ [σ], 619.
sáci; sās: 615, 623, 631, 647, 650,
662.

sácă: 476, 478, 486, 533.

sácă; sác: 579, 638, 641, 653.

sácă; sās: 493⁺ [ε], [II] uscátă;

sacátă, 554.

sáci; sác: 586, 651.

sácă; sās: 462.

sácă; sákē, sácē: 463.

sácă; sās: 466.

sácă; sác: 469⁺ [*] ȳo sácát
[perf. c. 3], [p] sacátă.

sácă: 470.

sáci; sās: 569.

sácă; sās: 576.

sáci; sác: 591.

sácă; sās: 597.

sáci: 622.

sáci; sácš^í, [p], [k] sās: 627.

sáci; s^íās: 628.

sácă; sās: 630.

sáci; sās: 632.

sácă; sác: 639.

sácă; s^íās: 643.

seácă; seć: 664.

sáci; sās, s^íās: 665.

sácă; sác, [k] sās: 666.

sácă; sās, sácátă; -cáti: 570.

sáci, ȳo sácát [perf. c. 3]: 599.

sácă, ȳuscátă: 637.

sacátă: 474, 479.

secátă: 657, 670.

sácátă: 661, 663.

sacátă: 495.

sacátă; -cáti: 501⁺ báltă ~.

sacátă; -cát^í: 565⁺ [la pl.:]

două bált ~.

sacátă: 658.

secátă: 660.

secátă; -cát^í, [k] -cáti: 669.

sácátă, sácă; sās: 600.

sácátă; -cáti, uscátă; -cáti:
645.

ȳo sácát [perf. c. 3]: 480, 578,
592.

ȳo sácát [perf. c. 3]: 484⁺ [II]
sácă.

ȳo sácát [perf. c. 3], sácă: 473.

ȳo sácát [perf. c. 3], [p] sácă;

sās: 485⁺ ~ ápa [a.] (1).

ȳo sácát [perf. c. 3], sácă; sās:
537.

ȳo sácát [perf. c. 3], [σ] sáci:
596.

ȳo sácát [perf. c. 3], sáci; sās:
598⁺ ~ gírila [a.] (1), gírli ~
(2).

ȳo sácát [perf. c. 3], sácă: 624.

a sácát [perf. c. 3], [p], [σ] sácă;
sās: 667.

ȳo sácát [perf. c. 3], sácă; sác,
sácáti: 585.

ȳo sácát^í [perf. c. 3], sacátă;
-cát^í: 461.

a sácát [perf. c. 3]; sacátă;
sacátă: 668.

?, sēcítă: 465⁺ [H] -.

sásită: 496.

sácítă, [p] sáci: 467⁺ [H] ?

sásítă, váleă-i uscátă: 563.

sácítă, [p] îi uscátă, [σ] sácă;

sác^í: 483.

sásítă, uscásúni mări: 503⁺ [inf.
nu cunoaște sensul ‘apă, pârâu’
al cuvântului vale].

sásetuásă; ~: 629.

sácituásă, [σ] sácă; sác: 468⁺ [II]

o scađút váleă [perf. c. 3] [inf.

afirmă că nu seacă niciodată].

sácătuásă: 488.

sácătuítă: 550.

uscăti: 557, 580, 582.
uscăti; -căti: 590, 649.
uscătă: 494.
uscătă: 555⁺ „în văi sunt
izvoare”.
^uuscătă: 616.
^uuscătă; -căti: 633.
uscătă; -căti: 636⁺ [D] sácă [se
întâmplă și în cazul lacurilor].
uscăti, [σ] sáci; -: 634.
uscăti, [σ] sáci; sâș, uscăti: 635.
uscătă; -căti, [σ] sácă: 644.
uscătă, [ρ], [σ] a sacát [perf. c. 3]: 642.
uscăti, sácăti: 587.
s-o ũscát [perf. c. 3], sáci; sacín:
464⁺ [H] vodá vísła, nímá
vodjé.
[ε] váli: 475.
rípă: 588.
scăzútă, [ρ] sacătă; scăzúti,
sacătj: 655.
?: 502⁺ [întrebarea nu are sens
în această zonă], 515⁺ la noi
válja nu puátj sâ sâși.

III. În afara situațiilor consemnate
ca atare, și în alte pct., adjectivul
vizat a fost precedat de
substantivul *vale*, preluat din
enunțul întrebării și înregistrat
în următoarele forme: váli; văi
(531, 558, 559, 581, 590, 591, 600),
váli (547, 548, 605), vál'i; vál'
(464), váliă [a.] (493), vále; văi
(537), váleă [a.] (599).

În pct. 482, 488, 496, 599,
și 623 răspunsul a fost precedat
de verbul (a) *fi*, înregistrat în forma
ii [ind. prez. 3].

SEC, pl.

„desséché”

[1637]

I. [Întrebare indirectă] Dar un
pârâu care n-are apă?
ALL 650; cf. ALAL 16; ALB 106;
ALCe 34; ALFC 246;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 47;
Mar. IV MN pl. LV; Munt. Dobr.
IV MN, p. 182.

II. sác; sâș: 470, 472, 482⁺ tót
ii ~ ș-așála, 485, 491, 493⁺
[II] uscát, sacát, sác; sacătj,
sâș, 497 - 501, 504 - 532,
534, 535, 537 - 547, 549, 551
- 554, 555⁺ ^uo sacát [perf. c. 3],
557, 559 - 562, 566 - 578,
582 - 584, 587 - 589, 591 -

596, 598, 599, 604 - 612,
619, 621, 622, 623, 625,
628, 630, 634, 635, 646,
647, 654, 662.
sác; sâș: 502, 579, 580, 586,
631, 632, 638, 651, 655⁺ [σ].
sác^u; sâș: 614, 658, 659, 665.
sác; sâș: 478, 489, 490.
sác^u; sâș: 640, 648, 667.
s^âác; s^ââș: 564, 629.
sác; sâș: 461.
sác^u; sâș^u: 462.
sác; sâș: 463.
sacín, [k] sác: 464, [primul
răspuns:] s-o uscát [perf.
c. 3], [H] -.
sac; sâș: 465⁺ [H] potíc suhíj.
sác; sâș: 469⁺ [*] ^uo sacát [perf.
c. 3], [ρ] sác.
sác; sâș: 471⁺ [*] sác; sâș.
sác; sâș: 473.
sác^u; sâș^u: 474.
sác^u; sâș: 479.
sác; sâș^u: 480.
sác^u; s^ââș: 486.
sác; sâșj: 487.
sác; sêș: 536.
sác; sâș: 597.
sác^u; sâș: 603.
sác^u; sâș, s^ââș: 615.
sác^u; sâș: 617.
s^âác; sâș: 626.
sác; sâș^u: 636.
sác^u; sâș: 639.
sác^u; sâș: 641.
sác^u; s^ââș: 643.
s^âác^u; s^ââș: 650.
sác; sâș: 656.
sec; ~: 657.
sác^u; sâș, s^ââș: 666.
sác, sacát; sâș: 600.
s^âác; sacătj: 663⁺ [?].
sác, ^uo sacát [perf. c. 3]; sâș:
548.
sacát; -căti: 550, 556, 558,
581, 602.
sácát; -căti: 613, 633⁺ [?],
642⁺ [?].
sácát; -căti: 616⁺ [?], 661⁺
[?].
sácát; ~: 467⁺ [H] [?].
sacát; -cát'j: 495.
sacát; -cát'j: 563.
sacát; sácát'j: 565.
sácát; sacătj: 585.
sacát; sacătj: 637⁺ [?].
sacát; -căti: 644⁺ [?].
sácát^u; -căti: 645⁺ [?].
sácát; sacătj: 652⁺ [?].
secát; sacătj: 660⁺ [?].

sácát^u; -căti: 668⁺ [?].
secát; -căti: 669⁺ [?].
secát; ~: 670.
sácát, sác; sâș: 533, 618,
620, 624.
sacát, sác; sâș: 476.
sacát, sác^u; sâș: 477.
sacát, sác; sacătj: 492⁺ „nu se
zice sâș”.
sacát, sâș; sác: 601.
sácát, [ρ] s^âác; s^ââș: 627.
secát; se: 664.
^uo sacá^u pará^u [perf. c. 3]: 468⁺
[II] sác; sác.
^uo sacát pará^u [perf. c. 3]:
484⁺ tot ~, [II] sacát^u.
^uo sacát [perf. c. 3], sác; sâș:
466.
o sacát [perf. c. 3], sác; sâș:
481.
^uo sácát pará^u [perf. c. 3],
sácát; -cát'j: 483.
^uo sacá^u pîrá^u [perf. c. 3], sacát;
-căci: 503.
^uo sacát [perf. c. 3], sácátu^uit,
sácát: 496.
sácát^uos; -tuásă: 488.
uscát; -căti: 590⁺ pîráu ~;
pîrájii ~.
uscát^u; -căti: 649⁺ [?].
uscát, sacát; -căti: 475.
uscát, sacát; -cát'j: 494.
uscát, sác^u; sâș: 653.

III. În unele pct., adjectivul vizat a fost
precedat de substantivul *pârâu*, preluat
din enunțul întrebării: pârâu (464, 565)
pârâu; pârėjii (465), pârâu; -râjii
(600 (1)), pîráu (624).

În pct. 483 (2), 496 (2), 618,
620 și 623, răspunsul a fost precedat
de verbul (a) *fi*, înregistrat în forma
ii [ind. prez. 3].

În pct. 594 s-a obținut mai întâi
forma de [pl.].

GURĂ (de apă)

„embouchure (d'une rivière)”

[1638]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spuneți la locul unde se varsă
o apă în alta?

NALR/ALRR: Olt. II 330; Mar.
III 681; Munt. Dobr. IV 541.

II. gúră; gur^u: 471⁺ [ε], 472, 489,
497 - 500, 504, 506 - 510,
512 - 514, 516 - 519, 521,

522, 524, 525, 527 - 530,
532, 534, 539, 542 - 546,
549, 551⁺ [ε], 553, 556, 572,
575, 578⁺ [σ], 579⁺ [ε], 588,
624⁺ [D] ~, Gúra Prútului,
Gúra Dúnării, 638⁺ [ε], 663.

gúr^u; gur^u: 581, 582, 584, 586,
620⁺ Gúra Crásnij, „unde se
varsă Crasna în Bârlad”, 621⁺
Gúra Jíjii, „unde se varsă Jijia
în Prut, la Gorban” [= un sat din
apropiere], 634⁺ [ε], 649.

gúra lui; gur^u: 627.

gúră; gur^u dî apă: 505.

?, [ε] la gúră; gur^u di pîrájii: 576.

gúră; gur^u, bálcău; -cáji: 520.

gúră, Gúra Jíjii; gur^u: 531.

gúra pîráulu; gur^u: 574, 607.

gúra pîráulu; gur^u: 657, 668.

[D] gúra paráuli: 469.

gúra paráulu; [k] pârăuli; gúr^u-a
paráuli: 477.

?, în gúra paráulá: 484.

?, [D] gúra pîráulu; 492⁺ „când
mergi pe o vale care se
îngustează într-un pârâu, acolo
e gura pârâului”.

[ε] gúra pârăulu; dōuă gur^u
pârăulu: 496.

[σ] gúra pîráulu; gur^u: 561.

gúra pârăulu; gur^u: 563.

?, [*] gúra pîráulu: 565.

gúra pârăulu; gur^u: 600.

gúra pîráulu; 633.

gúra pîráulu; gur^u dî pîráu: 482.

gúra pârăulu; gur^u gî pârău: 503.

gúra paráulu; gur^u d'i parėjii: 466.

[ε] la gúra pîráulu, gúra vâjii; gur^u:
568.

[D] gúra paráulu, sâ-ntiln^uéz dōuă
ápi: 474⁺ „unde iese pârâul din
pădure la câmp curat” (1).

gúra parėjilor; gur^u: 479.

gúra ápi, gúră; gur^u: 511, 552.

gúra ápi; gur^u: 535, 599.

la gúra ápi: 467⁺ [H] [ε] zashódiť
vódi.
[ε] gúra ápi; 635.

[D] gúra ápi; gur^u: 659.

gúra ápi; gur^u d'i apă: 494.

gúră di apă; gur^u ~: 523, 526.

uo gúr^u di ápi; gur^u: 598.

gúră di apă, íntri gir^u: 606.

[ε] gúra vâjii; gur^u: 461.

?, [σ] gúra vâjii; 666.

?, [D] gúra vâjii; gur^u dî váli, [k] dî
vâj: 470.

gúra váji, pără^uulu; gurⁱ d'i părău:
554.
[ε] gúra vái, gúra părăulu; gurⁱ:
567.
Gúra S^uólși; gurⁱ: 480.
?, [D] Gúra Bogăți, părăulu
Bogăta: 564.
[ε] Gúra... Tarcăulu; 571.
la Gúra Lărgulu; gurⁱ: 573.
[ε] la Gúra Bogdănu; 605⁺
[afluent al Zeletinului].
Gúra Ē
la Gúra Ēlănu; gurⁱ: 631.
Gúra Birlădu; gurⁱ: 639.
[ε] Gúra Tútovi; gurⁱ: 646.
Gúra Birlădu; gurⁱ: 650⁺
[vărsarea este lângă Liești].
?, [D] Gúra Cremenău^u; gurⁱ:
669.
gúra gîrli; gurⁱ: 587, 655.
^uunî sâ vârsă pără^u-m^uvăliē, [D]
gúra părăulu; gurⁱ d'ε părău:
462.
^uo varsăt în apa M^uoldôvi, [D] poț
sâ spuî și la Gúra B^uotașăllu
sau Gúra ^uOrăți: 468⁺ [II]
revărsări dî apă, [σ] gúra
parăuli.
Remezău sa vârsă în Șușăva:
476.
[ε] sî vârsă apă: 493⁺ [II] ?
varsări; vârsărⁱ: 541.
[ε] la varsări: 559.
varsări: 632.
[**] vârsări; -sărⁱ: 643.
[D] varsări: 661.
vârsări; -sărⁱ: 664.
[D] vârsăre: 670.
?, [ε] la varsări-^u Sîrēt: 595.
varsări în Birlăd: 648.
[ε] [ρ] varsărea apăi; vârsărⁱ di
apă: 667.
varsătură; -túrⁱ: 481.
[ε] vârsătură, revărsătură: 660.
varsātu pîrîulu; 651.
[ε] revarsări, [k] Lagúna
Măligăriulu, Patraucănci: 475.
s-o-ntilnît, gúra; gurⁱ: 577.
?, sî-tilnesc, [ε] gúri; gurⁱ: 594.
?, sî-ntilnesc apăi, sî-mpre^uună,
gúra părăulu; 473⁺ „când intri
pe un părău” (3).
?, sâ-ntălnîezg^u-dôu-âpîē: 483.
[ε] aîșe sî-ntălnîezg^u pîrî^u cu
Sîrēt, [D] gúra d'i varsări,
gúra părăulu; gurⁱ: 555.
?, [ε] întilniri, sî-ntilnesc apăi:
569.
[ε] întălnîrî apăilor: 557.
?, [ε] caderi: 593.
[ε] [ρ] caderi [?]: 653.
?, [ε] gîrli: 614.
gîrlă: 625⁺ [?].

crăși părăilor: 486.
[ε] sâ-mpreună apăi: 495.
?, [ε] un^u sî un^uesc apăi: 562.
?, [ε] Sîrēti, bulbuanî: 590.
[ε] cûrzi: 645.
[ε] întrări-ⁿ vâli: 662.
?: 464⁺ [H] ?, 465⁺ [H] -, 478⁺
[*] o dieltă, [D] gúra dî apă-s
măi mûltⁱ, d'i únî ĩzvărēstⁱ
âpă, acôlu-ⁱ spunîem ĩzv^uor
^uor gúra dî apă, 485, 487, 488,
490⁺ n-am avút pe-ⁱâs și, nă,
nu șt^u, 491⁺ la Gúra
Stoⁱinēsi, 501, 502, 515, 537,
538, 540, 547, 548, 550, 558,
560, 570, 580, 583, 585, 589,
591, 592, 596, 597, 601, 603,
604, 608, 609, 611 - 613,
615, 616⁺ gîrlă, 617⁺
s-întălnesc dōuî apă, 618⁺ [D],
619, 622, 623, 626⁺ unî si
vârsă-ⁿ Prut, 628, 629⁺ [ε],
[ρ], 630⁺ rîpă, 636, 637, 640
- 642, 644, 647, 652, 654,
656, 658, 665⁺ [ε].
?, #: 463, 536, 602⁺ [D].
#: 533, 566, 610.

III. În pct. 575 s-a obținut mai întâi
forma de [pl.].

NĂMOL

„vase”

[1641]

I. [Întrebare indirectă] Cum
spui la pământul moale de pe
fundul bălților sau rămas pe
malul unei ape curgătoare după
revărsare?
ALR II s.n. 827; ALRM II s.n.
647; ALDM III 1393; ALF 771;
AIS 419; ALAL 237; ALChB 312;
cf. ALBRAM 489; ALCe 37;
ALJA 142; ALLOr 98; ALIFO
373; ALLR 60; ALL 363; ALMC
1194; cf. ALP 159; ALRé 14;
ASLEF 906;
NALR/ALRR: Olt. II 333; Mar.
IV MN pl. LV; Ban. III 540; Munt.
Dobr. IV 544; Bas. Bucov.
Transn. 530; Criș. IV 805.

II. mîl: 466, 469 - 473, 475, 476,
481, 485, 486, 488, 489, 491
- 493, 496 - 500, 501⁺ „locul
se cheamă mîliști”, 502, 504 -
506, 508 - 511, 513 - 519,
521 - 528, 531 - 555, 557 -
562, 564, 566 - 570, 574 -
578, 580, 582 - 584, 586 -

596, 599 - 605, 608, 609⁺
s-o mîlit șăsu, 610, 611, 613,
616, 618, 619, 622, 623⁺
milituri; -túrⁱ ‘loc acoperit cu
mâl’, 626⁺ loc cu mîl, loc
mlăștinós, mlăștină, 627 - 630,
632, 641, 642, 649, 655, 657,
662.
mîl^u: 614, 617, 631, 637, 652,
659, 665, 668.
mîl: 565, 598, 607, 624⁺
militură; -turⁱ ‘loc cu mâl mult’,
^uo mîlit „s-a adunat mâl”.
mălⁱ: 461⁺ [*] [D] mol; ĩ^u um^u fel
d'i mîl, așă, cari-ⁱ pim^u părăji,
cînd i scădi apă și rămînî-ⁱ așă,
un lut mûali, 563.
mîlⁱ: 462⁺ ca la ũ^u jaz, „cascadă,
mlăștină, bahnă, loc umed și
puturos, mocirlă”, t'ingăvă;
t'ingăve ‘loc unde se află turbă,
pământ moale cu bușăg’,
503.
mîl: 477, 487.
mîl^u: 645, 666.
mîlⁱ: 474.
mîlⁱ: 478⁺ mlășniță.
mîlⁱ: 483.
mol: 490.
mol: 494⁺ o mîlit.
mîl: 495.
mâl: 585.
mîlu [a.]: 615.
mâl, [ρ] mâl: 633.
mîl, militură: 597, 664.
mîl, mîlitură: 606.
mîl, milituri: 612.
mîl, nămol: 620⁺ ~ sau ~, 621,
661.
mîl, nam^uol: 468⁺ [primul
răspuns:] ĩ^u mîlit, [II] mâl.
mîl, glod: 507, 529.
mîl^u, clisă: 643.
mîl, clisă: 653.
mîl, moșirlă, mîliști: 571.
militură: 556.
milituri: 647.
nam^uol: 464⁺ [*] ?, pamîntu
bahnós, [H] namúk, [I, I] mlăca
‘pământul mlăștinós’.
nāmîl, namîl: 467⁺ [H] namúk.
nāmól: 639.
nāmól^u: 646.
nāmól^u: 654.
nāmól, mîl: 572, 581⁺ [k], 667.
nāmól, glod: 638.
nomól zmolniš^uós: 634.
moșirlă: 658.
mocirlă: 670.
mocirlă, mîl: 463⁺ [*] mol.

mūoșirlă, mîl: 479.
moșirlă, mîl: 512.
mocirlă, mîl: 660.
glod: 530.
glod, mîliști: 573.
glod, muruială, clisă: 636.
glod, [R] noroi: 663.
clisă: 648, 650.
clisă: 640⁺ lut^u gálbîn ‘hlei’.
clisă, noroi^u: 651.
băhnă, mîl: 480⁺ [k], ‘loc umed,
mlăștinós’ (1), 484⁺, [ρ], [II]
militură, mîl.
băhnă, pamîn^u bahnós, [ρ] mîlu:
465⁺ [H] namúk, bahnă ‘loc
mlăștinós’.
mūolúz, mîl, mîl: 482.
adunăturⁱ [pl.], adunătură: 520⁺ ?,
[ε] ~.
hlej, [R] nāmól: 579.
mlăștină, [ρ] glod, terș: 625.
g^uol: 635.
tînă: 644.
pāmînt mûali: 656⁺ la mlășniță;
mlășniț.
noroi, smîrc: 669⁺ [ε] ~.

III. În unele pct., s-a obținut și
forma de [pl.]: mîlurⁱ (531, 535,
540, 548, 600, 606, 610, 617,
618, 620, 621, 623), mîlurⁱ (607,
624).

CĂȘIȚĂ, pl.

(les sens du mot „cășiță”)

[1643]

I. [Întrebare directă] Cunoașteți
vorba „cășiță”? La ce spuneți
„cășiță”? (întăritură la țărnu
unei ape etc.)

NALR/ALRR: Olt. II 335; Mar. III
680; Munt. Dobr. IV 546.

II. cășiți; -șiț: 482⁺ 1. „la
pod”; 2. [V] cășiță ‘cutie de
chibrituri’: cășița di kibríturⁱ,
562⁺ ‘despărțiturile la cușca de
iepurî sau porumbei’, 564⁺
‘despărțiturile de la pîntenii care
se fac la întăriturile de pe malul
unei ape’, 573⁺ ‘apărătoare de
lemn, cu pietre, împotriva apei’,
581⁺ ‘buzunar la chimir’.
cășiță; -șiț: 472⁺ ‘întăritură de
lemn, umplută cu pietre, făcută

la malul râului', 568⁺
'apărătoare din perete de lemn,
umplută cu piatră, făcute pentru
a susține podul sau ca să apere
malul', 571⁺ 'dig din bărne,
umplut cu bolohân¹ și ketroáji',
căsoáji 'picioare de pod, din
bărne, umplute cu piatră', 661⁺
[întăritură de lemne și pietre, pe
alba unei ape pentru apărarea
drumurilor de rupturi sau
inundații], „pe aici sunt, pe
Milcov”.

cașită; -șit: 480⁺ 'întăritură la
mal, unde rupe apa', 490⁺ „se
spune la cutia de chibrituri”.

cașită; -șit: 491⁺ 1. „la
picioarele podului”; 2. cașita d'i
țibrîși, d'i plumbur¹, d'i globin,
494⁺ [V], 'cutie de chibrituri',
„acum se zice cut¹ iji”.

cașită; -șit: 492⁺ [= dig,
întăritură pe țărmul unei ape
(la șosea, de exemplu)], „unii
cufundă cu hátja: două capre
pe care se așază butuci, pentru
a abate apa; cașit [se spune și
la] despărțiturile unei cutii, lăzi”,
565⁺ 'despărțiturile la lădoaie'
[= hambar].

cașiti; -: 493⁺ ^uo ~ dī... [ε], „nū la
pămînt: ^uo cutiiji áre-atîtea
cașit, despărțituri: la o ladă,
saltar etc.”, [II] [D] c¹ășiti; ~
'despărțiturile de la un portofel,
saltar, dulap, ladă...', 583⁺
'întăritură de lemn umplută cu
pietre ca să nu rupă apa un mal
sau pentru piciorul podului’.

[σ] cașită; -șit: 461⁺ 1.
'întăritură la malul apei'; 2. „se
mai zicea la cutia de chibrituri”.

cașită; -: 462⁺ 1. „la cutiile de
chibrituri, de globuri”; 2. „pe
lângă malul apei, de lemn cu
piatră”.

cașit; cășită: 463⁺ [mai frecvent
înseamnă] 'întăritură la mal',
[și] slăidăre [pl.]; slăidăr.

cașiti; cășiti: 464⁺ 'aparări di
api', [H] cașetia; dvi cașet, [I,1]
dvi cașeti.

cașita; -șit: 465⁺ „care apără
drumurile”, [H] cașetia; dvi
cașeti; cașet.

cășit; cășit: 466⁺ [mai
frecvent:] hát¹ iji; hát¹ iji, „dig
sau la capetele podului”.

cașiti; -șit: 467⁺ 'întorsătură',
h
[H] hăt; dvi hătji, hătji.

cașită; -șit: 468⁺ 1. „cutie de
chibrituri”; și la alte cutii [se

spune așa]”; 2. „la pod, la mal,
întăritură; dacă se umple cu
ceva piatră”, [II] cașită; -șit¹
„pe care stau grinzile podului”,
cașita cu țibrîci 'cutie [în
general]”; [II; când inf. mergea
la școală:] cașită di plumbur¹
'creioane’.

cașiti; -șit: 469⁺ [și] slăidăr;
slăidărj, 'întărituri pe malul apei
ca să nu se rupă malul', [*] un
taráz; -ráz, [ε] casuáji;
-suáji, [D] și cașiti, și
casuáji.

cașită; -: 470⁺ 1. 'picioarele
podului'; 2. 'cutia de chibrituri'
[V], [și:] cășită.

cașita; -șit: 473⁺ 1. „la pod”;
2. 'cutie [în special de
chibrituri]’.

cașiti; -șit: 474⁺ 1. 'întăriturile
la pod, umplute cu piatră'; 2.
'plumbieră (la școală)’.

cășit [pl.]; -șită: 476⁺ 'niște
aripi, apărători care se fac pe
hát¹ i; hát¹ i (cu piloți) pentru a
abate apa, din nuiete cu țaruși
și piatră'; „deasupra [R] jup;
júpur¹, se fac de-a lungul malului,
din nuiete legate cu drot și
umplut cu piatră”.

cășit; cășit: 478⁺ 'despărțitura
pentru fân din șură'; [i se mai
zice și] stad¹ olă, órje.

cașită; -șit: 479⁺ „când sunt mai
multe despărțituri, ca la un
lădoi sau la un dulap, se zice
la o despărțitură”.

cașită; -: 481⁺ 1. 'postamentele
podului'; 2. „se spune și la orice
cutie”.

cașiti; -: 483⁺ dómnuľe, si spúni
úni fac¹ ă [ε] și úni baté ápa,
tári; năjincti și spunę; acúma
spun dīg¹ ă; ș-ápij afașę dī ljem
niști cășit-ași-mpl¹ et¹ it¹, și-mplie
cu pkétri, [D] și spúni și cașita
di kibritur¹, și māj [ε] ^uo cășită
cări băetu puártă criuáni mai
spúni; aięsti și spunę dimúlt,
acúma nū și mai spúni.

cașită; -șit: 484⁺ 1. „la pod”; 2.
[V] cășită di kibritur¹; tr¹égăr¹
'lemnele care se pun la pod,
peste cășite’, [II] cășită; -șit¹
1. la hátji; 2. „la poduri”, 3.
'cutie (de chibrituri, de ținut
creioane)’.

cașiti; cășit: 485⁺ 1. cășita d'i
țibrîși; 2. „hát¹ i, dacă se pun
tramvęrși din bărnă în bărnă,
se zice cășiti la hát¹ i”.

cașită; -șit: 486⁺ 1-2. „la
capetele podului sau pe mal, din
loc în loc, pentru a abate apa”,
3. cășită di țibrîși [se zice mai
rar].

cașită; -șit: 495⁺ ^uor hátje;
hăt.

#, cășiti; -: 563⁺ „ziceau bătrânii la
celulele de la stupi, cu trântori
sau cu miere”.

cașită; -șit: 567⁺ [și] apărătuári;
apărător¹, 'întăritură din lemn
sau piatră la capetele unui
pod, ca să nu rupă apa’.

cașită; -șit: 570⁺ apărătuári;
-t¹ór¹ [și căuș cu mâner folosit
pentru a lua făina].

cașită; cășit: 576⁺ 'construcție
din butuci, umplută cu pietre,
pentru a abate apa', pînten;
pînt¹ in¹ 'aceeași construcție,
prinsă de mal', rac; raș
'construcție de lemn pe picioare,
pusă pe apă tot pentru a abate
apa’.

cașiti; -șit, casuáji; -sói: 569⁺
'apărătoare de lemn la malul
apei' (1), 'picior de lemn la
pod' (2).

casuáji; -sói: 580⁺ 'piciorul
podului, din lemn, umplut cu
piatră', 586⁺ 'piciorul podului,
întărit împotriva apei’.

casuáji; -: 561⁺ 'întărituri pe mal
sau picioare de pod, făcute din
bărne și umplute cu piatră’.

casuáji; -sói: 572.

casuáji; -: 594⁺ 'pilonii umpluți
cu pietre ai podului', [primul
răspuns:] apărătuári.

#, căsói; [ε] -sóiur¹: 670⁺ [și]
apărător¹.

casuáji; -sói, cașită; -șit: 574⁺
['construcție din bărne,
umplută cu pietre, care
servește ca picior de pod’].

casuáji; -sói, [R] cășită; -șit: 575.

căsúti; -sút: 582⁺ 'picior de pod
făcut din bărne și umplut cu
pietre’.

#, [p] căsúci; -súj: 668⁺
'întăritură de lemne, umplută
cu pietre, la poduri’.

#: 471⁺ „se spune: leg apa ca să
nu se rupă malul”, 477⁺ [*]
cașită; -șit¹ 'bulfeiele la
jug', 487 - 489, 496 - 504,
506 - 514, 516 - 526, 528 -
531, 534, 539 - 546, 549 -

555, 556⁺ dig; digur¹, 557 -
560, 566, 577⁺ căpră, 578,
579⁺ grătje; grătji, 584,
585⁺ apărătuári, -t¹ór¹, 587,
588⁺ dig; digur¹, 589⁺
umplutură; -túr¹, 590 - 593,
595, 596, 601, 602⁺ dig,
603⁺ apărătuári di mal, 604,
605, 607, 613 - 616, 625 -
657, 659, 660, 662 - 666,
667⁺ „pîntin¹, gabiuan¹, din
pietre, reținute cu împletitură
de sârmă”, 669.

#, ? : 547, 617, 621, 623⁺ „se
spune întărituri di mal;
întăritur¹”.

? : 475, 505, 515, 527, 532, 536
- 538, 548, 597 - 600, 606,
608, 609, 611, 612, 619, 620,
622, 624, 658.

∞ : 610.

∞, ? : 535, 618.

∞, # : 533.

III. Sensurile cuvântului cășită
(înregistrate ca atare, sugerate
prin structuri sinonimice sau
deductibile din context):
A. 'întăritură la malul apei'
(463-465, 469, 472, 476, 480,
567, 571, 573, 576, 661); A1.
'întăritură la malul apei + picior de
pod' (466, 561, 569, 583); A2.
'întăritură la malul apei + picior de
pod + cutie' (484 [II]); A3.
'întăritură la malul apei + cutie'
(461, 483); A4. 'întăritură la malul
apei + despărțitură' (492); A5.
'întăritură la malul apei + căuș'
(570);
B. 'picior de pod' (574, 580, 582,
586, 594, 668); B1. 'picior de pod
+ cutie' (470, 473, 474, 481,
482, 484, 491); B2. 'picior de pod
+ întăritură la malul apei' (568);
B3. 'picior de pod + întăritură la
malul apei + cutie' (486);
C. 'despărțitură (la cutie, șerpar,
iesle etc.)' (478, 479, 493, 562,
564, 565, 581);
D. 'cutie (de chibrituri, creioane
etc.)' (490, 494); D1. 'cutie (de
chibrituri, creioane etc.) +
întăritură la malul apei' (462, 468,
485);
E. 'întorsătură' (?) (467);
F. 'bulfeu' (477);
G. 'celulă (la faguri)' (563).

În pct. 565 s-a obținut mai întâi
forma de [pl.].

MOVILĂ, pl.

„butte, tertre”

[1644]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceți la o ridicătură mai mică de pământ?

ALR II s.n. 809; ALRM II s.n. 630; ALDM III 1394; ALF 1908; cf. AIS 422; ALMC 74; cf. ALChB 224; cf. ALAL 182; ALCe 54; ALLOc 85; ALLOr 114; NALR/ALRR: Olt. II 336; Mar. IV MN pl. LV; Munt. Dobr. IV 547; Ban. III 541.

- II. moșilă; -zil: 489, 497, 499, 500, 504, 506, 509, 510, 512 - 514, 518 - 522, 525, 527, 528, 530 - 532, 534, 535, 539, 541 - 543, 546, 549, 551, 556, 560, 574, 575, 589, 600⁺ Im Bobeică [nume de loc la Siliștea, o movilă mare pe vârful dealului], 606⁺ „La Moșilă la Tabacaru au fost găsite obiecte vechi”, [D] bobéicâ; bobéiș ‘deal mare, loc ridicat, înalt’; „moșila îi gropanată la vîrvu îi, are o groapă în vîrf, s-a lăsat de vîrf în jos” [este vorba de o movilă pe șes la Hârșoveni], 610⁺ Moșila lu Bursel, „un ostaș al lui Ștefan cel Mare”. moșili; -zil: 533, 536, 540, 558, 559, 566, 567, 569, 573, 582 - 584, 590, 591, 601, 607. moyili; -yil: 585, 613, 617, 619⁺ [D], 623⁺ „la Moyila Răbii e îngropată fata turcului, la Rișăst, aproape de Prut”, 634, 647⁺ [ε], Moyila lu Pursel, 648, 651. moșilă; -zili: 508, 511, 516, 517, 524, 545, 552, 553. moyilă; -yil: 626⁺ Moyila lui Pursel, 639, 640, 642, 645, 653, 657, 660. movilă; -vil: 498, 529, 544, 616⁺ [ρ], 655⁺ [primul răspuns:] gra..., 669. moyili; -yili: 605, 620⁺ monic; -niși „e mai mic decât movila”, 668. mogilă; -gili: 505, 654. mogili; -gili: 580, 594. moyilă; -yil: 643, 659. moșilă; -zil: 469⁺ [*] dimbu; dimbur, uo gramadă [făcută de om], [σ] moyilă, [k] -zilă, h, z, -yilă, -yilă; -zili. moyilă; -zili: 473⁺ [*] bitcă; biči ‘un dâmb mai sus ca terenul’. moyilă; -zil: 476.

moyilă; -zil: 477.

moyilă; moyilă: 481.

moyilă; -zil: 487.

moyilă; -zil: 490.

moyilă; -yil: 502.

moșilă; -zili: 515.

movilă; -vili: 562.

movilă, [k] [D] moșili; -zil: 612.

mogilă; -gili: 615.

movilă; -vili: 629.

movilă, [k] moyili; -yil: 631.

moyilă; -yile: 632.

moyili; -hili: 649.

moyili; -yil: 635.

moyilă; -vil: 638⁺ [ε], „pe la noi sunt mai multe movili”. movilă; -vili: 661.

mogilă; -gili: 665.

movilă; -vile, [k] moyilă; -yile: 666.

movilă; -vile: 670.

moșilă; -zil, dimb; dimbur: 561, 571⁺ „mai mare” (2), 576⁺ „ceva mai mare” (2).

moyilă; -zil, dimb, dimbur: 461⁺ „dacă e făcută de om” (1), „de la natură” (2).

moyilă; -vili, dimb: 465⁺ [H] horp; dva horpi; horpiu.

moyilă; -zil, dimb; dimbur: 480⁺ îi iel din natură (2).

moyilă, [k] moyilă; -zil, dimb; dimbur: 488⁺ „făcută de om” (1).

moyilă; -yil, dimb; dimbur: 495⁺ „făcută de om” (1).

moyilă; -zil, dimb; dimbur: 555⁺ „făcută de om” (1), „e mai mare, cât casa” (2).

moșilă; -zil, dimb; dimpur: 572.

moyilă; -zil, dâmb; dâmbur: 563⁺ „făcută de om” (1).

moyilă; -zil, dimb; dimbur: 565⁺ [când e o ridicătură naturală: 2].

movilă; -vil, dimb; dimbur: 595.

moșili, dimb; moșilă, dimbur: 608.

movilă; -vil, dimb; dimbur: 646.

movilă; -vil, dimb; dimbur: 667.

moyili, dimb; dimbur, [D] bobéici; -béiș: 611⁺ „e făcută de om” (1).

moșilă, [D] bobéici; -béiș: 537⁺ bobéică ‘vârf de deal’.

moșilă; -zil, [D] bobéuca; -béuș: 548.

moșili; -zil, [D] bobéici; -béiș: 618.

moșilă; -zil, dimbușor; -șore: 577⁺ „făcută de om” (1).

moșili, dimboc; moșilă, dimboasi: 599.

moyiliță; -liț: 644, 652.

moyiliță; -liț: 633.

moyiliță; -liț, moyili; -yil: 622⁺ „la Moșila Răbii este îngropată fiica unui pașă; a fost făcută de turci, fiecare a dus câte un fes de pământ, așa de mulți turci erau pe la 1708-1710”.

moșilă, moșilă; -zil: 494⁺ „mai mare” (2).

moyilă; -lă, dimb; dimbur: 479⁺ „se zice la o ridicătură mai mare, naturală” (2).

dimb; dimbur: 550, 568, 578, 581, 586, 587, 592, 593, 596, 602, 604, 625, 628, 630, 641, 650, 658, 663, 664.

dimb; dimbur: 470, 564.

dimb; dimbur: 603, 637.

dimb; dimbur: 462⁺ [D] moyilă; -zil „de nisip, piatră, lemne”.

dimb; dimbur: 463.

dimb; dimbur: 466⁺ moyilă; -zili [de piatră, de pământ, făcută de om].

dimb; dimbur: 475.

dimb; dimbur: 486.

dimb; dimbur: 496.

moșilă; dimbe: 503.

dimbur [pl.]; dimb: 557.

dimb; dimbur: 579.

dimb; dimbur: 614.

dimb; dimbur, moșilă; -zil: 523, 538, 588, 597⁺ [σ] (2).

dimb; dimbur, moșilă; -zili: 471⁺ [*] dâmb; dimbur, moșilă; -zil.

dimb; dimbur, [σ] moyilă; -yil: 474⁺ „dacă e făcută de om” (2).

dimb; dimbur, moyilă; moyilă: 478⁺ „făcută de om” (2).

dimb; dimbur, moyilă; moyilă: 491⁺ „de bălegar, pe care urmează să-l împrăști; și de pământ, nisip...”.

dimb; dimbur, moyilă; -zil: 492⁺ „pe care o faci singur din pământ, gunoi, lemne etc.”.

dimb; dimbur, moșilă; -zili: 507.

dimb; dimbur, moyilă; -vili: 526.

dimb; dimpur, moșilă; -zil: 570⁺ „dacă-i mare” (1).

dimb; dimbur, [D] moșili; -zil: 621⁺ Moșila Răbii, la Rișăst, „este o fată tursăscă îngropată acolo”.

dimb, moyilă; -yil: 636.

dimb; dimbur, moyili; -gili: 662⁺ „mai mare ca dâmbul” (2).

dimb, moyili, dilmi; dimbur, moyili, dilmi: 547.

dimb; dimbur, moyili; -liț: 609⁺ „La Moșilă e Movila lui Bursel” [pe raza comunei].

o [ε] on dimb; dimbur, o grămadă: 483⁺ „făcută de om” (2), [primul răspuns:] o rădicătură?

dimb; dâmbur: 464⁺ [*] dimb; dimbur, [H] horb; dva horb.

moșilă; dimb; dimbur, moyilă; -vil: 493⁺ „când e făcută de om” (2), [II] moyilă; -zil.

on dimbul; -liț: 554.

dial; -lă, dimb; dimbur: 467⁺ [*] dimb; dimpur, moyilă; -vili, [H] horb; dva horbike; horkiki.

delut; -lă, dimb: 472.

un dielșor; dialșor, [σ] dimb; dimbur: 468⁺ [primul răspuns:] moșilă; -zil.

un moyilă, on dimb; dimbur: 501⁺ [la pl.]: „două”, „dacă e mai mare” (2).

[ε] un moyilă, [ρ] dimb; dimbur, moyilă; -zil: 485⁺ „mai mare” (2), „când e făcută de om” (3).

[ε] ponor; -nor, moyilă; moyilă, dimb; dimbur: 482⁺ „făcută de om” (2), „unde rupe Bistrița malul” (3).

moșilă; [σ] moyilă; -zil, dimb; dimpur: 484⁺ după dimpu căla, [II] moyilă; -zil.

moșilă; -clă, moyili; -zil, bobéici; -béiș, tuțuri; -țuri: 598⁺ ‘movilă de pământ pe deal, vârf de deal’ (3), „i se mai spune și ~” (4).

un kisc; kiscur^î, moyilă; -yil^î:
624⁺ „un loc în sat: În
Bobéjca” [inf. nu cunoaște
sensul apelativului].

pântă sau [k] movilă; -vil^î: 627.
mormán, [p] dimbușór di pămînt;
-șuári: 656.

III. În pct. 538, 597 și 667 s-au
dat mai întâi ambele forme de
[sg.].

DEAL, pl.

„colline”

[1646]

I. [Întrebare indirectă] Când
cobori, e mai ușor la vale, dar e
mai greu când urci la...?

ALM 297; ALDM III 1395;
MALGI 167; MADA 162; cf. AIS
422; cf. ALG 785, 802; ALiA I 30;
ALChB 205; ALAL 182; cf.
ALCe 54; ALLOr 69; ALJA 118;
ASLEF 45; ALD II 711;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 48;
Mar. IV MN pl. LVI; Munt. Dobr.
IV MN, p. 190.

II. djal; djalur^î: 475, 481, 486,
489, 496 - 500, 501⁺ [la pl.:]
„două”, 504, 505, 507 - 509,
511 - 514, 516, 517, 519 -
527, 529, 534, 539, 541 -
545, 549 - 553, 556, 564,
565, 568, 580, 582, 583, 585,
590, 594, 595, 602, 605, 613,
633, 635, 640⁺ pi djal, la djal
‘locul cu pământul de muncă,
care nu este numai decît deal’,
645 - 647, 649 - 651, 654,
658, 663, 668.

deal; dealur^î: 471⁺ [1. formă de
relief; 2. plan inclinat], 472,
531, 533, 535, 537, 540, 548,
559 - 561, 566⁺ dúșim óili la
djal, nu preă la munti, 567, 569,
571, 575, 577 - 579, 588,
589, 592, 593, 597, 598, 600,
601, 604, 606 - 609, 611,
612, 617, 618, 620, 621, 623
- 625, 626⁺ suj la ~ [ind. prez.
1], 629, 636, 638, 642, 643,
653, 655 - 657, 660, 664,
667, 670.

deal; dealur^î: 530, 581, 586, 591,
615, 616, 627, 641, 644.

d'jal; d'jalur^î: 506, 510, 515,
518, 528, 532, 546, 562.

djal; djalur^î: 630, 632, 634, 637,
661, 662.

đ; đ
d'al; d'alur^î: 491, 558, 576.

d'gal; dealur^î: 538, 547, 619.

djal; djalur^î: 482, 484.

djal; dealur^î: 492, 493⁺ [II] djal;

djalur^î, „la Răbăia se zice cu g”.

d'al; d'alur^î: 503, 570.

deal; dealur^î: 584, 639.

djal^u; djalur^î: 614, 631.

d'gal; d'alur^î: 461.

d'al; d'alur^î: 462.

đ; đ
d'al^î; d'alur^î: 463.

đ; đ
d'jal; d'jal^î: 464⁺ [H] horă; dvi

horí, [I,1] horb; horbē.

djal^u; djalur^î: 465⁺ [H] idú

dhóri 'merg la deal', od'ján

harp; dva hərbē.

d'jal; d'jalur^î: 467⁺ [D] hrápă;
hrápi „ca un perete de stânci” [=

abrupt], [H] horp, [k] hōrá; dvi

horí, mai bílșe hōrí, hrápa; dvi
hrápi, mai bílșe hrápi.

djal; dealur^î: 468⁺ [II] djal; djalur^î.

d'gal; d'galur^î: 469⁺ [*] djal
[semiafonizat în întregime];
djalur^î.

d'jal; djalur^î: 470.

d'gal; d'galur^î: 473.

đ; đ
deal; dealur^î: 474.

d'al; d'jalur^î: 476.

djal; djalur^î: 477.

djal^u; djalur^î: 478.

d'al; d'alur^î: 479.

djal; dealur^î: 480.

d' l, d'
la djal^u; djalur^î: 483.

d'al; d'alur^î: 485.

djal; djalur^î: 487.

djal; djalur^î: 488.

đ; đ
d'al; d'alur^î: 490.

d' d'
gal; galur^î: 494.

đ; đ
d'jal; d'jalur^î: 495.

djal; djalur^î: 502.

d'gal; d'galur^î: 536.

djal^u; d'jalur^î: 554.

d'jal; d'jalur^î: 555.

djal; djalur^î: 557.

đ; đ
djal; d'jalur^î: 563.

d'jal; d'jalur^î: 572.

d'gal; d'galur^î: 573.

d'gal; d'galur^î: 574.

djal; djalur^î: 587.

djal; dealur^î: 596.

deal; dealur^î: 599.

dal; dalur^î: 610.

deal; dealur^î: 622.

djal^u; djalur^î: 628.

djal^u; djalur^î: 648.

deal; djalur^î: 652.

deal^u; dealur^î: 659.

deal^u; dealur^î: 665.

djal^u; djalur^î: 666.

djal; djalur^î, pripór; -puári: 603⁺
„dealul e mai mare”.

deal, pripór; dealur^î, pripuári: 669.

djal, pi p^uogór; djalur^î, p^uogóará:
466⁺ [*] pripur „unde este deal
abrupt, nu te poți sui”.

MUNTE, pl.

„montagne”

[1647]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
zici la acela mai mare decît
dealul și unde cresc brazi?

ALDM III 1396; MADA 157; ALF
874; AIS 421; ALiA I 29; ALMC
69; ALA 963; ALC 1009; ALAL
179; cf. ALFC 151; ALJA 120;
ALLOc 54; ALLOr 66, 68;
ASLEF 34;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 48;
Mar. IV MN pl. LVI; Munt. Dobr.
IV MN, p. 192.

II. munti; munț; 468⁺ [II] muntj;
munț, ma duc la muntj dúpa
brîndă, 478⁺ „oamenii din sat
merg la pădure la lucru și la
munte la vârat”, 482⁺ „la
munte te duci primăvara când
urci vitele”, 484⁺ „la munti se
duc oamenii primăvara
cîn_z_duc cu vîtîli”, 488⁺ [inf.
declară că a fost la munte] „spri
Sușevîța, după niște lemne,
acum vreo 10 ani”, 489, 498 -
501, 506 - 514, 516 - 524,
526 - 529, 532 - 536, 539 -
546, 547⁺ ∞, 549 - 553,
557⁺ „și loc de pășune”, 559⁺
„și loc de pășune”, 564, 566,
567, 568⁺ ‘loc înalt, împădurit,
cu pășuni’, 569⁺ „și pășune
naturală, și stâna oilor”, 570⁺
‘óili pășunădă pi nímăș, pi

suhát, 571⁺ „pășunile sunt pe
munte” [cuvântul nu înseamnă
‘pășune’], 579, 580⁺ „și loc de
pășune”, 581⁺ „și pășune”,
582⁺ duc zítîli la munti [= la
pășune], 583 - 585, 586⁺ „și
locului de pășune [i se spune tot
așal]”, 587, 590⁺ ‘loc înalt, cu
brazi’, 591, 593, 594, 595⁺ „și
loc de pășune, mai ales de
vârat, pentru oi”, 596, 598⁺ ∞,
599, 600⁺ ∞, 601⁺
„înseamnă și pășune, pentru
ciobani”, 602⁺ „și loc cu
pășune”, 603⁺ „și pășune de
vârat, pentru oi”, 604, 605,
606⁺ ∞, 607, 608⁺ ∞, 609⁺
∞, 611⁺ ∞, 613, 614⁺ ∞, ‘loc
înalt unde nu crește nimic, decît
brazi, și pășune’, 616, 617⁺ ∞,
618⁺ ∞, 620⁺ ∞, 621⁺ ∞,
622, 628 - 630, 632, 634⁺ ∞,
635, 636, 639, 640, 641⁺ [inf.
spune că a fost la Brașov, unde
a văzut munți], 642 - 646, 648
- 650, 652, 653, 656, 658 -
660, 662⁺ „pentru păscut și
pădure: pășune la munte și
pădurea de pe munte”, 666⁺
„și pășune, pădure”, 667⁺ „duc
óile la munti” [= la pășunat],
[satul a avut un munte:]

Munțîșuári, 668⁺ „și pășune,
și pădure: am vândut muntîli la
o stîni; am vândut muntele la o
exploatație forestieră, la filiala
de vînat”.

muntj; munț; 471, 481⁺ duc vîtîli
la muntj, 492⁺ „oamenii se duc
cu oile la munte: găineștenii au
două stîni la vreo 20 de km, la
Poiana Băișăscului și Pkișoru
Rúsulu”, 505, 515, 525, 530,

531⁺ ∞, 537⁺ ∞, 538, 548,
556⁺ ∞, 560, 561⁺ 1.
‘înălțime mare’; 2. ‘loc de
pășune’, 588, 589⁺ duc ‘óili la
muntj, adică la păscut, 592,
612⁺ ∞, 625⁺ [inf. declară că
nu a văzut niciodată], 637.

muntj; munț; 615, 619, 623⁺ ∞,
631, 647, 663⁺ [echivalent cu]
„izlaz, la câmpuri mai ales”.
munte; munț; 578, 597⁺ ∞, 624⁺
∞, 626.

munt'j; munț; 466⁺ 1. ‘tot terenul
din afara satului’; 2. „este și loc
de pășune”, 470⁺ se verăzá
vîtî, am dus vît'îli la munt'j, 575.

munti; munț^u: 475, 487, 496.
munt'ę; munț; 462⁺ mă duc la
munt'ę, am a mă dúșe la
munt'ę, 486⁺ „primăvara se
suie oile și vitele la munt'j, la

vărát".

múntî; munț: 465⁺ [H] odná

p^uoloníná; dvi p^uoloníní; bílšă
p^uoloníjéni, 661⁺ [inf. cunoaște
și sensul 'loc de pășune', pe
care l-a auzit în Vrancea, într-o
zonă de munte].

múnt'i; munț: 476, 479.

múnt'î; munț: 491⁺ méri cu ^uóili
la múnt'î, 574.

múnt'i; munț: 497, 504.

múntî; munț: 555, 627.

múnt'i; munț: 562, 573.

múntî; munț: 633, 651.

múntî; munț: 638, 669.

múntî; munț: 654, 657.

múnt'ê; munț: 461⁺ mărg la
múnt'ê, „primăvara, când
se duc vitele la munte”.

múnt'ê; munț: 463.

[ε] múnt'i, múnt'î; munț: 464⁺
[H] p^uoloníná, vĕlĕca; dvi
p^uoloníni.

múnt'î; [σ] munț, dô^u múntî; 467⁺
[inf. nu este sigur cu privire la

genul substantivului], [H] hórâ;
h

dvi horí; mai bílše hórî.

múntî; munț: 469⁺ suí ^uóilî la
múntî.

múnte; munț: 472⁺ „și loc de
pășune de vară”.

múnt'î; munț: 473⁺ ma duc cu
^uóili la múnt'î.

múntî; munț: 477.

múntî; munț: 480⁺ „se duc la
lucru oamenii la munte”.

múntî; munț: 483⁺ mă duc la
vít'î.

múnĕi; munț: 485⁺ merĕm
ím múnĕi cu ^uóilî.

múnĕi; munț: 490.

múntî; munț: 493⁺ „mai demult
se mai dădeau oile din sat la
munte”, [II] múntî; munț.

múnĕi; munț: 494⁺ „trec vara
cu turmele spre munte”.

múntî; munț: 495.

múntî; munț: 502.

múnĕi; muⁿĕi: 503.

múnt'î; munț: 554.

múnt'ê; munț: 558.

múnt'î [pl.]; múnĕi: 563⁺

„primăvara se merge cu oile

la munte, la Râșca”.

múnt'ê; munț: 565.

múnt'ê; munț: 572.

múnĕi; munț: 576⁺ cuárhâ; [ε] ?.

hregăpă; hrepî ['râpă adâncă
și abruptă’].

múnt'ê; munț: 577.

múnĕi; munț: 610.

múntî; munț: 655.

múnte; munț: 664.

múnt'î; munț: 665.

múnte; munț: 670.

^uópĕinâ; ^uópĕin, [σ] múntî; munț: 474⁺ „la múntî ti duĕ vára cu

oi, cu vite”.

III. Sensurile cuvântului *munte*:

A. 'formă de relief/zonă
muntoasă' (568, 571, 590, 641,
661); A1. 'formă de relief/zonă
muntoasă + loc de pășunat' (466,
472, 486, 557, 559, 561, 580,
581, 586, 595, 601-603, 614);
A2. 'formă de relief/zonă
muntoasă + loc de pășunat +
pădure' (666); A3. 'formă de
relief/zonă muntoasă + pădure'
(488);

B. 'loc de pășunat' (461, 469,
470, 473, 474, 478, 481-485,
491, 493, 494, 563, 582, 589,
663, 667); B1. 'loc de pășunat +
stână' (492, 569); B2. 'loc de
pășunat + pădure' (662, 668);
C. 'stână' (468).

În restul punctelor, sensul
nu a fost precizat.

În pct. 482, 595, 599, 604,
612, 627, 634 și 660 s-a înregistrat
mai întâi forma de [pl.].

VÂRF (de deal, munte), pl.

„somet (de colline, de
montagne)”

[1648]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spuneți la partea cea mai înaltă
și de obicei ascuțită a unui deal
sau a unui munte?

ALDM III 1397; ALIs 73; MALGI
171; ALF 874; AIS 421*; ALL
855; ALMC 72; cf. ALPO 143;
ALA 424; ALC 1141; ALAL
180-181; ALB 229; ALLOc 66;
ALLOr 78; ALJA 130; ASLEF
34, 42;

NALR/ALRR: Olt. II 338; Mar. IV
MN pl. LVI; Munt. Dobr. IV MN,
p. 196; Criș. IV 807.

- II. vírv; vírvurî: 466⁺ ^uópĕinâ „se

spune la creasta dealului (mai
lung)”, cațîm; -țîmurî 'o piatră
(bolovan) mare', 489, 497 -
500, 504 - 508, 511 - 515,
517 - 521, 523 - 527, 529,
530, 534 - 536, 539, 541 -
546, 549, 551, 553, 557, 558,
568, 572, 575, 582, 584, 588,
590, 596, 603, 607, 608, 623,
625, 628, 633, 644, 647, 654,
658.

vîrf; vírvurî: 470, 492, 509, 516,
528, 532, 540, 552, 556, 559,
562, 579, 585, 591, 601, 604,
605, 629, 630, 637 - 640,
642, 646, 650 - 653, 655, 660
- 663, 665, 667 - 670.

vîrf; vírvurî: 488⁺ um_vîrv_di
múntî, 510, 577, 580.

vîrf; vírvurî: 578, 581, 586, 602.

vîrf; vírvurî: 641, 649.

vîrf; vírvurî: 659, 664.

vîrvu [a.]; vírvurî: 461⁺ țanĕ;

țancurî 'vârf mic de stâncă
ascuțit; stâncă înaltă, ascuțită’.

vîrv; vírvurî: 467⁺ [H] hórâ, [ε]

verșicóm; dvi horí; mai bílše
horí, verșicóm.

vîrv; vírvurî: 479.

vîrv; vírvurî: 473⁺ țanĕ; țancurî

'vârful ascuțit al unei pietre,
al unei stânci’.

vîrv; vírvurî: 480.

vîrv; vírvurî: 485⁺ cațîm;

-țîmurî 'vârf de stâncă', [*]

[D] cațîm înșămnă [ε]

um_múnt'î strășnic înált și mai
mult cu piátřă; și [= se zice]

jeră uĕ_cățîm înált grozâv!

vîrf; vírvurî: 563.

vîrv; vírvurî: 576.

vîrv; vírvurî: 595.

vîrf; vírvurî: 613.

vîrf; vírvurî: 615.

vîrvu [a.]; vírvurî: 616.

vîrv; vírvurî: 617.

vîrf; vírvurî: 626.

vîrf; vírvurî: 632.

vîrf; vírvurî: 643.

vîrv; vírvurî: 645.

vîrvu lui; vírvurî: 656.

vîrf; vírvurî d'î dĭal: 554⁺ vîrf d'î
d'ĭal sau vírv dĭ múnt'î, [D] țanĕ
'o ridicătură înaltă și ascuțită’.

vîrf, vírv di deal; vírvurî: 618.

vîrv; vírvurî di munț: 587.

vîrv; vírvurî, creastă; crești: 560.

vîrf; vírvurî, criastă; criști: 594.

vîrv; vírvurî, creastă; crește:

624.

vârf, vírv; vírvurî, creastă; crești:
471⁺ [parte a muntelui, la
întâlnirea a doi versanți, mai
joasă decât vârful] (2), [*]
creastă; crești.

vîrvu, criăsta dĭal; vírvurî,
crești: 564.

vîrv; vírvurî, cuámî; cuámî: 583⁺
„la dealuri” (2).

vîrvu múntilui; vírvurî: 482⁺
„ô_oblînc de tarniță”, 634, 648.

vîrvu múntilui; vírvurî: 495, 501⁺
[la pl.] „două”.

vîrvu múnt'îli; vírvurî: 469⁺ [*]
pisc, vírvu múnt'îlui, um_vîrv

di stîncî.

vîrfu múntelu; vírvurî: 472.

vîrvu múntilu, vírv; vírvurî: 522.

vîrvu múntilui; vírvurî: 548.

vîrfu múntilu; vírvurî: 550.

vîrfu múntilui, vírv; vírvurî: 599.

vîrvu múntelu; vírvurî: 614.

vîrfu múntilui; vírvurî: 622.

vîrfu múntilui; vírvurî: 627.

vîrfu múntilui; vírvurî: 631.

vîrfu múntilui; vírvurî: 636.

vîrfu múntelu; vírvurî: 657.

vîrvu múnt'îlui; vírvur d'î múntĕi:

462⁺ stîncă, cătún [pl.]; -tún,
„[unde crește] liēm d'î cătún
[=] um_fel d'î liēmîn în forma
bradului, sucită, nu poate umbla
nici vită, nici om” [= jneapăn].

pi vírvu múnt'îlui; vírvur di múnt'î:

484⁺ țanĕ „unde este piatră
goală”, [D] acățîm; acățîmurî,
acațîmurî [pl.]; -țîm 'o piatră
înaltă, stâncă mare, ca la
Rarău’.

vîrvu múncîlui; vírvur d'î múncî:
503.

vîrvu múnt'îli; vírvur di múntĕi:
555.

om [ε] vírv di múntĕi; vírvur di
múntĕi: 483⁺ [D] si zîsi și

țanĕ, țanĕ da, um_vîrv di

stîncă; țanĕu-î spúni úni-î gól,
úni nú-î iárbă, așála-î spúni

țanĕ; úni iésti iárbă-î spu
vîrv di múntĕi; vírvur, [D]

cațîmuri-ș is múntĕi išt'ia măř.
[La ce anume se zice așa?] La

múnĕi, d'ĭalurî, cutări, la tát'î

ripkili pi úni-î așă o prăpăști

mări, zîĕi: măi, ĕi cațîm! îi
uřîit, zîĕi, nú ma duc açólui.

vîrv di mînti; vîrvurⁱ di mînti: 496.
vîrv di mînti; vîrfurⁱ, [D], [k]
vîrvurⁱ: 531.
vîrv di mînti: 619.
vîrv di mîntⁱ; vîrvurⁱ: 565⁺ cûlmi
sau uópșinâ, cûlme la d'jal
„când e mai lungă”.
vîrvu djalului: 566.
g
vîrvu d'jalului; vîrvurⁱ: 463.
vîrvu d'jalulⁱ, vîrf; vîrfurⁱ: 464⁺
[H] nâ verhú, odián verh; dva
verhí, [I, I] gombár; gombari.
vîrvu djal^u; vîrvurⁱ: 487.
d
vîrvu galului; vîrvurⁱ: 494.
vîrvu djal^u; vîrvurⁱ: 502.
vîrvu deal^u; vîrvurⁱ: 538.
vîrvu dealulu; vîrvurⁱ: 547.
vîrvu dalulu, vîrv; vîrvurⁱ: 610.
vîrvu dealuluⁱ; vîrfurⁱ: 612.
vîrvu dealului; vîrvurⁱ: 621.
vîrvu dealului; vîrvurⁱ: 635.
t
vîrvu djal^u, vîrv di djal; vîrvurⁱ
di djal: 465⁺ [D] cáțim [inf.
declară că nu cunoaște
cuvântul], „Țancu este un nume
[topic] undeva”, [H] nâ v'erhú,
v'erh; v'erhí; v'erhíu: „noi aici
avem un deal înalt, cam țuguat,
spunem Țuálca; aești de la
Vicov spun Țanc la vârful de
deal”.
vîrvu djalulⁱ; vîrvurⁱ di djal: 468⁺
cațim; -țimurⁱ „dacă e de
stâncă, piatră”, ăcím; ățímă,
[II] vîrv di mînti; vîrvurⁱ, Țanc
„unde e piatră”, cațim; cațimurⁱ
'vârful de piatră abrupt pe care
nu se pot urca decât caprele
cele negre'.
vîrvu djal^u; vîrvurⁱ di djal: 478.
vîrvu deal^u; vîrvurⁱ di deal: 537.
vîrvu deal^u; vîrvurⁱ di deal: 598.
d
vîrvu galului sau mîntⁱului; vîrvurⁱ:
491⁺ Țanc 'munte cu o piatră
sau o ascuțitură în vârful, cațim;
am^c vînit cu carúța d'ist'edicată
pină-ŋ cațim; „pe creasta
muntelui sunt unele locuri drepte,
șes”.
vîrfu djalulu sau kiscu; kiscurⁱ,
vîrfurⁱ: 567.
vîrv di deal; vîrvurⁱ: 597, 600.
vîrv d'j djal; vîrvurⁱ: 476.
vîrv di djal; vîrvurⁱ di djal: 477.
d
vîrv di deal, la zări; vîrvurⁱ, zări:

611.
creastă; crⁱestⁱ: 574.
creastă; crești: 589.
criastă; crești, vîrv; vîrvurⁱ: 474⁺
„când e mai întinsă” (1), „când
e ascuțit” (2), [*] uópșinâ „pe
vârful muntelui, unde este drept,
întins”.
creastă; crești, vîrvu mîntelu:
592.
creasta deal^u; crești, vîrv;
vîrvurⁱ: 609.
creasta dealului, vîrvu dealului;
crești, vîrvurⁱ: 606.
t
criasta mîntⁱului; criescⁱ: 490.
Pcisc; Pciscurⁱ: 486⁺ ierá priș
în Țanc suⁱit 'vârful de piatră'.
Kisc; Kiscurⁱ: 493⁺ [II] criasta
djalulu, vîrv; vîrvurⁱ.
pisc; piscurⁱ, Kisc; Kiscurⁱ: 571.
Kisc^u; Kiscurⁱ: 666.
Kisc sau vîrv, vîrvu dealului;
vîrvurⁱ: 620.
Kiscă; Kiscăi: 475.
cûlmi; culmⁱ: 569.
cûlmi; culmⁱ, vîrv; vîrvurⁱ: 561.
cûlmi; cûlmi, vîrf; vîrfurⁱ: 570.
Țanc; Țancurⁱ: 481⁺ uópșinâ;
uópșinâ „când pe vârful dealului
mai lat trece un drum de jur
împrejur”.
țimbói; -bóiurⁱ sau vîrvu
dealului: 533.
óbșini; óbșinⁱ: 573.
mágurâ; mágurⁱ, vîrv; vîrvurⁱ:
593.

PRIHODIȘTE, pl.

(les sens du mot „prihodiște”)

[1649]

- I. [Întrebare directă] Cunoașteți
vorba „prihodiște”? La ce
spuneți așa?
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 48;
Mar. IV MN pl. LVI; Munt. Dobr.
IV MN, p. 198.
- II. prihód; -hódurⁱ: 572⁺
'trecătoare îngustă, la înălțime,
la obcină', 576⁺ 1. 'loc în gard,
stricat de animale, prin care
[acestea] trec'; 2. 'loc de
trecere a animalelor în pădure',
580⁺ 'gaură, spărtură într-un
gard'.

#, prihód; -hódurⁱ: 569⁺ [loc
amenajat de vânători unde
aceștia așteaptă vânatul
hăituit], 662⁺ 'locul unde
așteaptă vânătorul, la pândă'.
#, prihóadá: 476⁺ 'loc de trecut
peste niște terenuri rele,
hrăpe, păreie'.
#, prihúadá; -hóz: 552⁺ 'loc mai
lăsat dintr-un gard pe unde se
poate trece'.
prijód; -húádi: 570⁺ 'locul pe
unde se poate trece cu carul
peste o apă'.
#, [e] prihód; -húádi: 581⁺
'trecătoare înaltă unde se
prinseau și se vâneau caprele
sălbatică'.
#, prihúadá; -húádi: 585⁺
'trecere printr-o boltă de tufisuri,
copaci etc. la munte'.
prijód; -hódurⁱ, -húádi: 661⁺
'loc de trecere a vânatului'.
#, prihód: 665⁺ 'loc pe unde vine
vânatul'.
prijód; -húádi: 668⁺ „unde ies
animalele sălbatică; le poți
împușca acolo”.
prijód; -hóade: 670⁺ „la
vânătoare, loc unde aștepti
vânatul”.
h
prijód'istⁱ: 467⁺ [H] prihóđa,
„asta vine ucrainește, [e] mini
h
și strátu odná prihódja”.
prijodiștⁱ; -hódiștⁱ: 481⁺ 1. 'un
drum prin pădure, lat, cu multe
curbe'; 2. [și toponim:] „se
cheamă așa un drum de la
Câmpulung la Gemenea”.
prijodiști; -hódiștⁱ: 567⁺ 'loc
de trecut între două dealuri'.
prijodiști; -hódiștⁱ: 568⁺ 'loc
de trecere, dintr-o vale în alta,
a vitelor'.
prijodiști; -hódiștⁱ, #: 631⁺ 'braț
de trecere între două ape
(bălți)'.
h
prijóasa, o prihóti; -hóti: 465⁺
'cărarea sălbăticiunilor', [H]
prijwáta; dvi prihwáti „este
cărarea sălbăticiunii, pe unde
îmbă ele; dar pe rusește:
ragáš; ragași; mai bîlșe
ragášiu”.
Prijodiști: 474⁺ „este în comuna
Slătioara; un munte” [inf.
declară că nu a fost pe acolo],
566⁺ „parte a satului
Bălătești”.
Prijodiști, #: 468⁺ „în jos de
Câmpulung, un drum spre
Slătioara”.
Prijód'istⁱ: 473⁺ „trecere peste
un deal între Câmpulung și
Slătioara”.

Prijodiștⁱ: 483⁺ iestⁱ la noi, aiiși,
~, cum merⁱ la Cîmpulung.
Prijodiști: 484⁺ „trecătoarea
peste munte spre Câmpulung”.
Prijód: 575⁺ [nume topic: munte
în localitate].
#: 461 - 463, 464⁺ [H] #, 466,
469 - 472, 475, 477 - 480,
486 - 504, 506 - 514, 516 -
526, 528 - 530, 532 - 534,
539, 541 - 546, 549 - 551,
553 - 565, 571, 573, 574, 577
- 579, 582 - 584, 586 - 596,
601 - 605, 607, 610, 613 -
616, 625 - 630, 632 - 654,
655⁺ „la munte”, 656, 657,
659, 660, 663, 664, 666,
667⁺ [e], 669.
#, ?: 612, 617, 618, 621, 623.
?: 482⁺ am auzit ieș, da-i
încólu pi la B^uocovina, „tot
un fel de pământ pe lângă apă”,
485⁺ [inf. declară că a auzit
cuvântul, dar nu știe ce
înseamnă], 505, 515, 527,
531, 535 - 538, 540, 547,
548, 597 - 600, 606, 608,
609, 611, 619, 620, 622, 624.
?, #: 658.

III. Sensurile cuvântului prijodiște / prihod:

- A. 'loc de trecere/cale de acces':
A1. 'loc de trecere pentru vânat'
(661, 665); A2. 'loc de trecere
pentru vite' (568); A3. 'loc de
trecere printr-un gard' (552, 580);
A3a. 'loc de trecere printr-un gard
+ loc de trecere prin pădure
(pentru animale sălbatică)' (576);
A4. 'loc de trecere prin pădure'
(585); A5. 'loc de trecere prin
apă; vad' (570); A6. 'braț de
trecere între două ape' (651); A7.
'trecătoare' (567, 572); A7a.
'trecătoare + vad' (476); A8.
'cărare făcută de animalele
sălbatică' (465); A9. 'drum lat,
șerpuit, prin pădure' + toponim
(481);
B. 'loc de pândă, la vânătoare'
(569, 581, 662, 668, 670).

În unele pct., cuvântul este
cunoscut doar ca toponim: 468, 473,
474, 483, 484, 566 și 575.

CURMĂTURĂ, pl.

(les sens du mot „curmătură”)

[1650]

- I. [Întrebare directă] Cunoașteți
vorba „curmătură”? La ce ziceți
„curmătură”?
NALR/ALRR: Olt. II 339; Mar. III
684; Munt. Dobr. IV 549.
- II. curmătură; -túrⁱ: 461⁺ 1.
'lăsătură între două dealuri'; 2.

‘tăietura ferăstrăului’, 470⁺ ‘loc mai jos între doi munți sau două dealuri’, 471⁺ 1. ‘loc adunat între două dealuri prin care se trece’ [sinonim cu *tarniță*]; 2. ‘bucată de lemn tăiată scurt’, 472⁺ [platou înalt pe un deal], 481⁺ ‘bucată de lemn tăiat cu *kiristé*’, 482⁺ 1. ‘sui pe o *hrăpă* și ajungi pe un șes, încolo e altă *hrăpă*’; 2. ‘tăietura ferăstrăului’, 485⁺ 1. ‘obcină în formă de V’; 2. ‘tăietura ferăstrăului’, 488⁺ ‘când *curmă* un lemn: bucata tăiată și tăietura ferăstrăului’, 489⁺ ‘*o* *bucată di lemn*’, 493⁺ ‘la lemn: tăietura și bucata tăiată’, [II] *curmătură*; -*túr*, 1. ‘între două dealuri’; 2. ‘copacii se taie cu *beschia* în *curmături*’, 497⁺ ‘*o* *tăitură di lemn*’, 498⁺ ‘*bucată di lemn tăiet*’, 499⁺ ‘*bucată di lemn tăietă*’, 500⁺ 1. ‘un *djal* rupt într-o *părți*’; 2. ‘*o* *bucată di lemn tăiet*’, 503⁺ ‘tăietura ferăstrăului’, ‘la bucațele se zice *gălătúș*’, 504⁺ ‘*o* *bucată di lemn di la șirisău*’, 505⁺ ‘trecere printre două dealuri’, 506⁺ ‘*o* *bucată di lemn tăiet la juăgîr*’, 507⁺ ‘*bucată di lemn tăietă*’, 508⁺ ‘*o* *bucată di lemn tăietă*’, 509⁺ ‘*o* *bucată di lemn*’, 510⁺ ‘*o* *bucată di lemn gros, tăietă*’, 511⁺ ‘tăietură în lemn’, 512⁺ ‘*bucată di lemn*’, 513⁺ ‘*bucată di lemn*’, 514⁺ ‘tăietură în lemn’, 515⁺ ‘*răskitúra di d’jal*’, 516⁺ ‘*bucată di lemn*’, 517⁺ ‘*o* *bucată di lemn*’, 518⁺ ‘*tăietură la un lemn*’, 519⁺ ‘*o* *bucată di lemn*’, 520⁺ ‘*bucată di lemn tăietă*’, 521⁺ ‘*bucată di lemn*’, 522⁺ ‘tăietură în lemn de-a curmezișul’, 523⁺ ‘*bucată di lemn tăiet*’, 524⁺ ‘*tăitură di djal*’, 525⁺ ‘*tăitură la lemn*’, 526⁺ ‘*bucată di lemn*’, 528⁺ ‘*bucată di lemn tăietă*’, 529⁺ ‘*bucată di lemn*’, 531⁺ ‘capăt de lemn’, 532⁺ ‘*bucată di lemn tăiet*’, 534⁺ ‘*bucată di lemn*’, 538⁺ ‘*bucată di lemn*’, 539⁺

‘*bucată di lemn*’, 542⁺ ‘*o* *bucată di lemn*’, 543⁺ ‘*o* *bucată di lemn tăiet*’, 544⁺ *di lemn*, 545⁺ ‘*bucată di lemn*’, 548⁺ ‘*lemn scurt*’, 549⁺ ‘*bucată di lemn tăiet*’, 551⁺ ‘*bucată di lemn tăietă*’, 552⁺ ‘*lemn tăiet*’, 553⁺ ‘*o* *bucată di lemn tăietă*’, 554⁺ 1. ‘*di lemn*’; 2. ‘de pământ, unde s-au despărțit două dealuri’, 556⁺ 1. [teren abrupt pe un deal]; 2. ‘*lemn scurt tăiat cu beschia*’, 560⁺ ‘loc de pe mal mâncat de apă’, 561⁺ [falie într-un deal], 564⁺ 1. ‘o parte de la lemn’; 2. ‘și când o vale trece printr-un deal’, 568⁺ [și între doi munți, mai accentuată, peste care se poate trece], 570⁺ [partea inferioară de la o șa la munte], 572⁺ [loc golaș, aproape de vârful muntelui], 575⁺ [drum surpat de munte, acoperit cu pădure], 578⁺ [loc mai jos între două dealuri, pas cu altitudine mică], 589⁺ [teren accidentat, falie de pământ la un deal], 592⁺ [loc accidentat, falie a unui deal], 597⁺ [loc care s-a rupt prin alunecare:] *ruptură*, 600⁺ [D], ‘*bucată tăiată de lemn*’, 606⁺ ‘capăt de lemn tăiat’, 610⁺ ‘tăietură în lemn’, 615⁺ ‘*pornitură de pământ*’, 616⁺ ‘a făcut o *curmătură* cu plugul, ca să nu se treacă pe un drum pe ogor’, 624⁺ 1. ‘*lemn curmăt*’, tăiat; 2. ‘loc lăsat pe coama unui deal’, 625⁺ ‘unde se termină un deal, *curmătura dealului*’, 627⁺ ‘de pământ’, 628⁺ ‘la mână’, 629⁺ ‘*dărâmtură de teren*’, 630⁺ ‘la mână, la mijloc’, 632⁺ ‘un mal curmat de apă, se dărâmă’, 633⁺ 1. *curmă* brăzda ‘taie bine’; 2. o *curmătură di drum* ‘unde se întretaie drumurile’, 637⁺ ‘un brâu la un deal’, 638⁺ 1. ‘când tai un lemn’; 2. ‘când se îngustează drumul’, 639⁺ ‘unde-i curmat dealul, pe unde trecem’, 640⁺ ‘la mână, la un copil gras’, 641⁺ [primul răspuns:] ‘s-a *curmăt*: ai legat un pom; a crescut și s-a curmat’, 642⁺ ‘dungă rămasă pe mână, de la o legătură’, 643⁺ ‘unde m-a curmat ața, *jartéra*’, 644⁺ ‘urmă lăsată de o legătură, pe mână’, 645⁺

‘*crestătură cu toporul pe un lemn*’, 646⁺ ‘o *crestătură cu briceagul pe un băț*’, 653⁺ 1. ‘cotitură de deal, peste care treci, dai de-a dreptul’; 2. ‘un lemn trebuie curmat’, 655⁺ ‘tăietură la un lemn’, 656⁺ ‘tăietura lemnului’, 659⁺ la ~ ‘la curbă’, 660⁺ ‘urmă pe un lemn, de la o sârmă...’, 661⁺ 1. ‘loc jos între două dealuri’; 2. ‘la tăiat lemne, tăietură cu ferăstrăul’, 663⁺ ‘o vale între două dealuri’, 664⁺ 1. ‘capăt de drum: s-a curmat drumul’; 2. ‘te curmă o funie’, 667⁺ 1. ‘La *Curmătură*, nume de deal’; 2. ‘în deal la *curmătură*, unde *cârnește* un drum’.

curmătură; -*túr*: 501⁺ noi sșem la *lēmni*, *cîn tai* cu corășu, 533⁺ 1. ‘între două dealuri, un loc mai lăsat’; 2. [și nume topic:] La *Curmătură*, 535⁺ ‘loc mai lăsat pe un deal, pe unde trece un drum’, 540⁺ ‘o *deșălătură di deal*’, 547⁺ ‘o *bucată de lemn tăiată dintr-unul mai mare*’, 550⁺ ‘*lemn tăiat scurt*’, 557⁺ ‘capăt scurt de lemn tăiat cu *beschia*’, 559⁺ [o tăietură transversală într-un lemn], 569⁺ [parte a unui deal unde s-a surpat terenul; răpă la înălțime], 573⁺ [loc mai jos între două obcini], 580⁺ ‘cot de deal fără copaci, cu șes deasupra’, 582⁺ [și între dealuri sau munți, de altitudine și lărgime variabile], 584⁺ [loc împădurit, mai înalt, între două dealuri], 585⁺ [loc fără pădure în vârful de munte], 586⁺ ‘șă de deal’, 590⁺ ‘capăt de lemn tăiat cu ferăstrăul’, 591⁺ 1. ‘o *bucată de lemn rețezată*’; 2. ‘*bucată de deal*’, 594⁺ [nume topic din localitate], 598⁺ 1. ‘parte de butuc’; 2. ‘la Rafaila este un loc, La *Curmături*’, 603⁺ [o *bucată de lemn tăiată la un capăt*], 604⁺ [1. rețezarea unui lemn; 2. lemn rețezat mai scurt], 605⁺ [1. alunecare de teren cu pădure; 2. lemn tăiat transversal], 607⁺ 1. ‘lemn rețezat’; 2. ‘loc săpat’, 608⁺ ‘deal cu o *curmătură*, lăsat’, 611⁺ 1. ‘de deal’; 2. ‘de copac’, 612⁺ 1. ‘loc mai jos pe culmea unui deal’; 2. [și ca toponim:] *Curmătură*, 613⁺ [1. tăietură a unui lemn; 2. lemn tăiat scurt], 614⁺ [ruptură de deal], 617⁺ ‘*rúperi di deal*’,

618⁺ ‘lemn tăiat, la pădure’, 621⁺ 1. ‘când *curmă* *o lemn*’; 2. ‘la un deal, partea mai lăsată din coama lui’, 622⁺ ‘deal, culme săpată, cu șă’, 623⁺ ‘loc trăgănat, pe deal’, 631⁺ ‘cu ață, *ielastic*, *jartéli* (la o mână)’, 635⁺ ‘pe un copac legat cu o sârmă, crește peste ea, lasă urmă’, 647⁺ ‘de unde se curmă o *bucată de pământ*, un lemn’, 650⁺ 1. ‘cu ferăstrăul, când tai un copac’; 2. ‘urmă de legătură la copac, la deget’, 658⁺ ‘cu toporul, cu *hîerăstău*’, 662⁺ 1. ‘loc între două dealuri și șă’; 2. ‘îndoitură’; 3. ‘la tăiat lemne: *curmăt* sau *încrestături*’, 668⁺ ‘la un deal’.

curmătură; -*túr*: 468⁺ 1. ‘tăietura ferăstrăului’; 2. ‘*bucată de lemn*’; 3. ‘la deal: *gréu am trecut curmătura cêga, că îi cam înaltă*’, [II] *curmătură*; -*túr*: ‘*bucată dintr-un butuc tăiat*’, 473⁺ 1. ‘lăsatură între două dealuri’; 2. *curmă* *lēmnu* *îsta*, 475⁺ ‘tăietura ferăstrăului’, 478⁺ ‘tăietura ferăstrăului’, 479⁺ 1. ‘între două dealuri’; 2. ‘când tai un lemn cu ferăstrăul, tăietura’, 487⁺ ‘tăietură de ferăstrău’, 490⁺ 1. ‘de deal’; 2. ‘tăietura ferăstrăului’, 491⁺ 1. ‘*bucată de lemn tăiată*’; 2. ‘lăsatură între două dealuri’, 494⁺ 1. ‘drum printre doi munți’; 2. ‘se zice și la o *bucată de lemn tăiată*’, 555⁺ ‘la tăiat lemne’, 574⁺ [loc pe deal sau pe munte care este gol, mărginit de păduri].

curmătură; -*túr*: 463⁺ ‘tăietură cu ferăstrăul’, [nu se zice *curmătură* la forma de relief], 466⁺ [=] *c’olt’is*; ~ ‘*bucată de lemn tăiată*’, 476⁺ ‘tăietura ferăstrăului’, 571⁺ [și mai îngustă, trecere între munți, abia crestată, acoperită cu copaci], 602⁺ [tăietură transversală într-un lemn], 666⁺ ‘loc unde s-a surpat pământul’, 670⁺ 1. ‘șă între doi munți, două dealuri’; 2. ‘la lemne, tăietură cu ferăstrăul, cu toporul’.

curmătură; -: 537⁺ ‘lemn scurt’, 579⁺ [loc răpos provenit din alunecarea de teren a unei porțiuni], 588⁺ ‘lemnul tăiat la pădure’, 593⁺ [nume topic de teren erodat], 636⁺ 1. ‘la o ~ *di deal*, *di mînti*, loc de trecere

între dealuri, între munți”; 2. [D] ‘urmă lăsată de o ață, pe mână”; 3. ‘tăieturi cu ferăstrăul’, 652⁺ „la mână, când te legi cu ceva”, 654⁺ „locu di ~, legi ceva și s-a curmat”.

curmături; -: 562⁺ 1. ‘o bucată de lemn curmat în mai multe părți’; 2. [și nume propriu de teren accidentat], 566⁺ [ruptură, alunecare de teren între două dealuri], 599⁺ ‘lemn scurt, capăt de lemn’, 609⁺ 1. ‘creastă de deal mai lăsată, trece un drum pe acolo’; 2. [toponim în comună:] La Curmături, 619⁺ ‘lăsături di pămînt’, 620⁺ 1. ‘un capăt de lemn’; 2. ‘loc unde un deal este tăiat de un drum’.

curmătura; -turi: 576, 577⁺ 1. [nume topic în localitate]; 2. ‘întâlnirea dintre un șes și o ridicătură’.

curmătura; -turi: 462⁺ 1. ‘lăsătură între două dealuri’; 2. ‘tăietura cu ferăstrăul și cu toporul’.

#, curmătura; -turi: 464⁺ „de lemn”, [H] peliēt’i; ~.

curmătura; -turi: 465⁺ ‘tăietură’, [la bucata de lemn:] un cailăc sau un gălatuș, [H] cailăc; dva cailak’i; cailak’iu ‘bucată tăiată, curmătură’, pi nimțēsti vini ^uodjān šnīt; dva šnīti, šnītiu ‘tăietura de lemn’.

curmătura; -: 467⁺ „este un deal mare, Curmătura”, [*] „curmata se spune când tai o bucată de lemn: ăi curmăt”, [H] tiu pelēt.

curmătura; -: 469⁺ [inf. susține că înseamnă] ‘cotitură de drum’.

curmătura; curmături: 474⁺ 1. ‘o așa^udatură pe un munte’; 2. „fă o curmătură cu hirjst’é^u”.

curmătura; -turi: 477⁺ ‘tăietura ferăstrăului’.

curmătura; -turi: 480⁺ 1. ‘tăietură în lemn’; 2. djalū i curmăt, ari curmătura.

curmătura; -: 483⁺ 1. iēsti tāt la noi ajiš curmătura: aḡasta-i oṇ creastī, [muntele] ari-ajiši, dūmle, šă, štīt_ă i nētid, și pi urmā, dīncuacī, ari-aḡa ca ^uo grūāpā, și grūāpā cē-i spūni cūrmătura; 2. curmătura si [mai] spūni daci cūrnī-un liemṇ, iārā, ș-ačāla-i tōt cūrmături, #.

curmătura; -: 484⁺ „supt un djal, cīn miērī pi supt un djal, pe sub deal, mergi pe curmătura djalului; și la tăiat lemne:

curmături ‘bucăți de lemn’, cōltiș’, [II] curmătura; -turi.

curmătura; -turi: 486⁺ 1. ‘lăsătură de deal’; 2. „~ de lemn: altu nu mai curm, că nu mēri d’i drāniță”.

curmătura; -: 492⁺ 1. „Curmătura Măguriși, la noi e numai o curmătură”; 2. „curmături [se spune] la cele de lemn”.

curmătura; -turi: 495⁺ 1. „între două dealuri”; 2. ‘tăietura ferăstrăului’.

curmătura; curmături: 502⁺ 1. „între două dealuri”; 2. ‘tăietura ferăstrăului’.

curmătura; curmături: 541⁺ di lemn.

curmătura; -turi: 546⁺ ‘răzezătură di lemn’.

curmătura; -turi: 563⁺ 1. ‘tăietura ferăstrăului’; 2. ‘bucățile de lemn tăiate’.

curmătura; -turi: 565⁺ 1. cīn cūrmī-om i [ε] copāc^h: āl tai cu bⁱēstīa sau [ε] cu d^hūjba; 2. „se zice și la bucata tăiată”.

curmături; -turi: 567⁺ [ruptură dintr-un deal, datorată unei falii naturale].

curmături; -turi: 581⁺ [1. trecătoare înaltă printre munți; 2. bucată de lemn tăiată scurt].

la curmături: 583⁺ [alunecare de teren cauzată de desfacerea unui pârau].

curmătura?, #: 626⁺ [inf. confundă cuvântul cu un paronim:] Curătura (n. top.), cūrmā [ind. prez. 3.]: „o sfoară curmā mână, o sarmă curmā copacul”.

?, curmături; -turi: 648⁺ ‘urma lăsată de o sarmă pe un copac tânăr care crește’.

curmătura; -: 657⁺ 1. „urmă pe un lemn, când se freacă unul de altul sau de un lanț: s-a curmat osia de lemn”; 2. ‘urmă lăsată de o ață pe mână’.

curmătura; -turi: 665⁺ ‘gol între două dealuri, care întrerupe un deal’.

curmătura; -turi: 669⁺ „am trecut prin curmătură, printre două dealuri”.

curmături di lemn; -turi: 496⁺ ‘bucățica de lemn tăiată cu *beschia*’.

curmătura di lemn; -turi: 530.

curmături d’i lemn; -turi: 558.

curmături di djal; -turi: 595⁺ [spațiu liber, abrupt, între două

dealuri apropiate], 601⁺ [loc mai jos între două dealuri, pe unde se poate trece].

curmături di drum; -turi: 634⁺ ‘un drum adâncit de căruțe sau de apă’.

curmături di pămînt; -: 651⁺ ‘o bucată de pământ surpată, prăbușită’.

?: 527, 536, 649⁺ [*] 1. mi s-^uo curmăt dēzitu; 2. „la un copac legat”.

#: 587, 596.

III. Sensurile cuvântului *curmătură*:

A. ‘formă de relief’ (470, 472, 505, 533, 535, 540, 561, 566-575, 577-580, 582-586, 589, 592, 595, 597, 601, 608, 609, 612, 614, 615, 617, 619, 622, 623, 625, 627, 629, 632, 637, 639, 651, 663, 665, 666, 668, 669); A1. ‘formă de relief + bucată de lemn tăiată’ (471, 484, 494, 500, 556, 581, 605); A2. ‘formă de relief + îndoitură + tăietură (de ferăstrău, topor etc.)’ (662); A3. ‘formă de relief + urmă adâncită (pe piele) + tăietură (de ferăstrău, topor etc.)’ (636); B. ‘bucată de lemn tăiată’ (466, 481, 489, 492, 496, 498, 499, 504, 506-510, 512, 513, 516, 517, 519-523, 526, 528, 529, 531, 532, 534, 536-539, 541-553, 557, 562, 588, 590, 598-600, 603, 606, 618); B1. ‘bucată de lemn tăiată + formă de relief’ (491, 554, 564, 591, 607, 620, 624); B2. ‘bucată de lemn tăiată + tăietură (de ferăstrău, topor etc.)’ (488); C. ‘tăietură (de ferăstrău, topor etc.)’ (463, 465, 475-478, 487, 497, 501, 503, 511, 514, 518, 519, 522, 525, 555, 559, 602, 610, 616, 645, 646, 655, 656, 658); C1. ‘tăietură (de ferăstrău, topor etc.) + bucată de lemn tăiată’ (563, 565, 604, 613); C2. ‘tăietură (de ferăstrău, topor etc.) + bucată de lemn tăiată + formă de relief’ (468, 493); C3. ‘tăietură (de ferăstrău, topor etc.) + formă de relief’ (480, 621); C4. ‘tăietură (de ferăstrău, topor etc.) + intersectie’ (633); C5. ‘tăietură (de ferăstrău, topor etc.) + îngustare a drumului’ (638); C6. ‘tăietură (de ferăstrău, topor etc.) + urmă adâncită (pe piele, pe copaci etc.)’ (650); D. ‘urmă adâncită (pe piele, pe copaci etc.)’ (626, 628, 630, 631, 635, 640-644, 647-649, 652, 654, 657, 660); E. ‘cotitură de drum’ (469, 659, 667); F. ‘mal erodat’ (560); G. ‘brazdă’ (616); H. ‘drum adâncit’ (634); I. ‘capăt de drum + urmă adâncită (pe piele, pe copaci etc.)’ (664).

În unele pct., cuvântul a fost înregistrat și ca toponim sau *exclusiv* ca toponim: 492, 533, 562, 577, 593, 594, 598, 609, 612, 667.

În pct. 640 s-a obținut mai întâi forma de [pl.].

ȘA, pl.

(*les sens du mot „șă”*)

[1651]

I. [Întrebare directă] Cunoașteți vorba „șă”? La ce spuneți „șă”?

Cf. AIS 421, 1232; ASLEF 45; ALPI; ALD I 720; NALR/ALRR: Olt. II 340; Mar. IV MN pl. LVI; Munt. Dobr. IV 550.

II. șă; șăi: 489⁺ „la cal”, 497⁺ șă la cal, 499⁺ di la cal, 500⁺ di pi cal, 501⁺ cări pūni pi cai, 504⁺ di pus pi cal, 506⁺ cări porț pi cai, 507⁺ ^uo șă la cal, 509⁺ di pus pi cal, 510⁺ di pus pi cal, 511⁺ sî pūni pi cal, 514⁺ „la cai”, 515⁺ „la cal”, 516⁺ 1. stă pi cal; 2. șă di djal, ca še di cal, 518⁺ cări sî pūni pi cal, 520⁺ i ^uo șă di cal, 522⁺ „de pus pe cal”, 524⁺ ^uun djal curmăt puțin la virv ca ^uo șă la cal, 525⁺ „de pus pe cal”, 526⁺ di călărit călu, 528⁺ cări sâ călărēști, 529⁺ di călăriji, 531⁺ ‘loc scobit pe deal, o lăsătură în formă de șă’, 533⁺ „la cal”, 535⁺ ‘loc mai lăsat pe culmea dealului’, 538⁺ „numai la cai”, 540⁺ ‘o lăsături di pămînt pi deal’, 542⁺ i ^ușă di cal, 543⁺ „la cal”, 548⁺ ‘loc mai lăsat pe coama unui deal’, 553⁺ șă di călăriji, 556⁺ [1. formă de relief, pantă lină între două dealuri; 2. piesă de harnașament], 557⁺ cări-o pui pi cai, 560⁺ [1. piesă de harnașament; 2. formă de relief], 561⁺ [1. formă de relief între două culmi; 2. piesă de harnașament], 566⁺ ‘ceea ce se pune pe cal, la călărit’, 569⁺ [piesă de harnașament], 571⁺ ‘trecere între doi munți, mai largă și neacoperită cu copaci’, 572⁺ ‘loc mai jos între doi munți, destul de întins’, 573⁺ ‘curmătură mai largă, înaltă’,

580⁺ [1. piesă de harnașament; 2. loc mai jos și mai larg între doi munți], 581⁺ 'loc lăsat, larg, între două dealuri', 582⁺ [adâncitură între două înălțimi, mai îngustă decât curmătura], 588⁺ „de pus pe cal, la călărit”, 589⁺ 1. „pe care se călărește”; 2. ‘trecere înaltă între două dealuri’, 591⁺ [un deal în formă de șa], 593⁺ „care se pune pe cal, la călărit”, 596⁺ „la călărie”, 598⁺ „numai la cal”, 599⁺ „la cai”, 600⁺ „este deal îșăuât, ca o șă” [totuși, cuvântul nu apare ca toponim], 606⁺ șăua de al lui, 608⁺ „numai la cal”, 611⁺ [o zonă mai joasă pe culmea dealului], 617⁺ „loc lăsat de pe creasta dealului; i se spune și dișălături; -túr”, 618⁺ „loc lăsat pe o coamă de deal”, 619⁺ ‘întilniri între două dealuri’, 621⁺ „numai cea de la cal”, 623⁺ „numai la cai”; [pentru șa ca formă de relief se folosește cuvântul] dișălături ‘loc mai lăsat’, 624⁺ „numai la cai”, 625⁺ „la cal”, 626⁺ „pe cal”, 628⁺ „pe cal”, 630⁺ „la cal”, 631⁺ 1. „pe cal”; 2. „între două dealuri: în topografia”, 634⁺ „la cal”, 635⁺ „pe cal”, 644⁺ „pe cal”, 645⁺ „pe cal”, 647⁺ „la cal”, 658⁺ 1. „la cal, pe cal”; 2. „la bicicletă, motocicletă”.

șă; șăi: 471⁺ „se pune pe cal, făcută din piele”, 472⁺ „de pus pe cal”, 550⁺ ~ pîntru pus pi cal, 559⁺ [piesă de harnașament], 570⁺ „dacă munții sunt mai apropiați și nu-i desparte o apă, între ei e o șa”, 576⁺ „pentru călărit”, 579⁺ „pentru călărit”, 584⁺ [piesă de harnașament], 586, 594⁺ 1. ‘șă di djal’; 2. „de călărie”, 602⁺ „de pus pe cal”, 603⁺ „de pus pe cal”, 604⁺ [piesă de harnașament], 605⁺ „pe cal”, 613⁺ „de pus pe cal”, 632⁺ „la cal”, 636⁺ „pe cal”, 637⁺ „de cai”, 638⁺ „pe cal”, 639⁺ „pe cal”, 640⁺ „de pe cal”, 641⁺ „pe cal”, 642⁺ „pe cal”, 646⁺ „cea de pe cal”, 648⁺ „pe cal”, 650⁺ „pe cal”, 651⁺ pã cal [velarizarea după p în prepoziția pe a mai fost înregistrată în cursul anchetei: băgă pã foc!], 652⁺ „care o pui pe cal”, 653⁺

„de cal”, 654⁺ „la cal”, 655⁺ „la călărie”, 657⁺ dă pus pã cal, 659⁺ 1. „se pune pe cal”; 2. „la bicicletă”, 660⁺ „la cal”, 661⁺ 1. „pe cal”; 2. ‘șă de deal, ca o curmătură, dar mai ridicate [dealurile]’, 662⁺ 1. „de pe cal”; 2. ‘curmătură între două dealuri’, 665⁺ „pe cal”, 666⁺ „pe cal”, 667⁺ „la cal”, 669⁺ 1. o pui pã cal; 2. ‘o vălcică între două dealuri, de forma unei șăi’.

șă; -: 482⁺ ‘tarniță’, 493⁺ „numai la cal”; [de fapt,] „nu se zice șă, se zice tarniță”, [II] șă; șăi „șăua care se pune pe cal”, 554⁺ „numai la cal”, 555⁺ „numai pe cal”, 565⁺ „pe cal” [nu se zice la altceva], 587⁺ da, di pus pi cal.

șe; șăi: 475⁺ „pe cal”, 496, 562⁺ [pantă lină între două dealuri], 567⁺ „care se pune pe cal pentru călărit”.

șă; șăli: 537⁺ [este vorba numai de] șăua cări-o pui pi cal, 585⁺ „care se pune pe cal, pentru călărit”, 590⁺ [piesă de harnașament], 601⁺ [piesă de harnașament].

șă; șăi: 462⁺ „de piele, pe cal”, 490⁺ „pe cal”, 503.

șă; șăli: 505⁺ [zonă mai joasă pe culmea unui deal], 574⁺ [piesă de harnașament], 592⁺ „care se pune pe cal”.

șă; -: 461⁺ [se zice] „numai la cea de piele care se pune pe cal”, 563⁺ „numai la cea pe cal”.

șe; șeli: 466⁺ [inf. știe cuvântul de la armată; în sat se spune numai] tarniță, 476⁺ [*] șei [R] [cu sensul ‘piesă de harnașament’, de piele sau de lemn].

șă; șăi: 470⁺ „pentru cal, lucrată din piele”, 564⁺ „la cal”.

șe; șeli: 473, 478⁺ „care se pune pe cal”.

șă; șăli: 491⁺ [R] [cu sensul ‘piesă de harnașament’], 492⁺ [R], [sinonim cu] „tarniță” [V]; [se mai zice și:] „șă pentru așă”.

șă; șăi: 629⁺ 1. „la cal, pentru om”; 2. „la un deal”, 643⁺ „pe cal, gînințălės”.

șe; șeli: 463⁺ „la cai, de piele”.

șe; -: 464⁺ „pe cal”; [și ca entopic:] „pe un deal, o lăsatură”, șe, șăwa; șeli, șei, [R] Kécira întărnîțata; -tări, [H] [v. 1652].

șăuă; -: 467⁺ „care se pune pe cal”, [H] [v. 1652].

așă, așe, [p] șe; șeli: 468⁺ „pe cal”, [II] șe; șăi „numai la cea pe care călărești”.

șă; șăli: 469⁺ „la cal: șăua e de piele, tarnița de lemn”.

șă; -: 474⁺ „numai la cea de pe cal”.

șă; șăi: 477⁺ „pe cal”.

șă; șăi: 479⁺ „pe cal”.

șă, șe; șăi: 480⁺ „pe cal”.

șe; șei: 481.

șă; șăli: 483⁺ „la cal”.

șă; șăuă: 484⁺ șăua-i dipi cal, [II] șă; șăli „pe cal”.

șă; -: 485⁺ „numai pe cal”.

șă; șăi: 486⁺ „la cal și la bicicletă”.

șe; șăi: 487⁺ „numai pe cal”.

șe; șăi: 488⁺ „pe cal”.

șă; șăli: 494⁺ „care se pune pe cal”.

șe; -: 495⁺ ‘tarniță’.

șă; șăli: 502⁺ „de pus pe cal”.

șă; -: 532.

?, șă; șăi: 547⁺ „care se pune pe cal”.

șăuă; -: 558⁺ ~ di pus pi cal.

șe; șeli: 568⁺ ‘curmătură mai largă și mai domoală’.

șă; șăi: 577⁺ [R], ‘șă de călărie’, [i se mai spune și:] tărniță [V].

șea; șei: 578⁺ [R], „de pus pe cal”.

șă; șăli: 583⁺ „de pus pe cal”.

șă; șăi: 610⁺ „de pus pe cal”.

șă; șăi, șăli: 614⁺ „de pus pe cal”.

șă; șăli, [k] șăi: 615⁺ ~ di cai.

șă; șăli, șăi: 616⁺ „de pus pe cal”.

șăua [a.], șă; șăi: 627⁺ „pe cal”.

șă; șăli: 633⁺ „la cal”.

șă; șăli: 656⁺ „la cal”.

șă; șei: 664⁺ „se pune pe cal”.

șă; șăli, [k] șăi: 668⁺ 1. ‘curmătură mai largă’; 2. „de pe cal”.

șea; șele: 670⁺ 1. „pe cal”; 2. ‘curmătură între doi munți’.

șă; șăi di cal: 530.

șăua di la cal; -: 649.

#, șă di călării; -: 595.

șăua de al lui; -: 622⁺ pi ~, [zonă mai joasă pe coama unui deal].

șă di deal; șăi: 663⁺ ‘o așezătură, pe un deal’.

#: 498, 508, 512, 513, 517, 519,

521, 523, 534, 539, 541, 544⁺ îi șă, da la cal, 545, 546, 549, 551, 552, 575, 607. #, ?; 612.

?: 465⁺ la cal [v. 1652], 527, 536, 597, 609, 620.

III. Sensurile cuvântului șa:

A. ‘piesă de harnașament (de obicei din piele)’ (461-463, 465, 467-472, 474-480, 482-485, 487-495, 497, 499-502, 504, 506, 507, 509-511, 514-515, 518, 520, 522, 525, 526, 528, 529, 533, 537-538, 542-544, 547, 550, 553-555, 557-559, 563-567, 569, 574, 576-579, 583-585, 587, 588, 590, 592, 593, 596, 598, 599, 601-605, 608, 610, 613-616, 621, 623-628, 630, 632-648, 650-657, 660; A1. ‘piesă de harnașament (de obicei din piele)+ trecătoare’ (464, 516, 560, 561, 580, 589, 629, 631, 661, 662, 664-667); A2. ‘piesă de harnașament (de obicei din piele)+ scaun la bicicletă, motocicletă etc.’ (486, 658, 659);

B. ‘trecătoare’ (505, 524, 531, 535, 540, 548, 562, 568, 570-573, 581, 582, 591, 600, 606, 611, 617-619, 622, 663);

B1. ‘trecătoare + piesă de harnașament’ (556, 594, 668, 669, 670).

TARNIȚĂ, pl.

(les sens du mot „tarniță”)

[1652]

- I. [Întrebare directă] Cunoașteți vorba „tarniță”? La ce spuneți „tarniță”?
AIS 418; ALL 674; ALMC 90; ALChB 240; ALA 121, 1149; ALC 1198;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 48; Mar. IV MN pl. LVI; Munt. Dobr. IV MN, p. 198.
- II. tărniță; tărniț: 471⁺ [1. șă de lemn; 2. trecătoare între doi munți], 472⁺ 1. „de pus pe cal”; 2. ‘loc mai jos între două vârfuri’, 492, 570⁺ „nume de poieni în vârful muntelui”, 572⁺ [entopic, sinonim cu șa: vezi i. 1651], 574⁺ [1. piesă de harnașament; 2. nume de deal în localitate], 577⁺ [piesă de harnașament; respectivei forme de relief i se spune în sat plai, cumătură], 578⁺ „de pus pe cal”.

târniță; -: 482⁺ 1. „pe cal”; 2.

Târnița [n. top.], „niște stânci mai mari”, 585⁺ [nume de munte în localitate], 631⁺ o târniță di cal [peiorativ pentru cal], 658⁺ în Pădurița Târniți.

târniță; -: 474⁺ [loc pe un deal sub forma unei tărnițe:] „urci la deal, apoi e drept, și iară urci”, 475⁺ [inf. declară că a auzit termenul prin alte părți:] „un fel de traistă: puni târnița pi cal”, 667⁺ [inf. nu cunoaște sensul apelativului], „este un schit, La Târnița”.

târniță; târniț^l: 478⁺ ‘șă’, vâcâ-ntârnițată „lăsată de spate”, 495⁺ 1. ‘șă de lemn’; 2. ‘lăsătură la munte’; 3. [este și un toponim, spre Moldova].

târniță; -: 480⁺ „se zice, la munte, la șaua de lemn”, 548⁺ [nu este cunoscut ca apelativ; există numai ca nume de sat:] Târnița [com. Dăgâța].

târniță; ~: 511⁺ șavă di carăt în spăti, 529⁺ [un fel de targă cu care se cară materiale de construcție].

târniță; târniț: 573⁺ „curmătură între două vârfuri”, 614⁺ am ieșit^u la târniță, adică la cîmp^u ‘loc deschis între două dealuri’.

târniță; târniț^l: 461⁺ [1. șă de lemn; 2. loc mai jos, sub formă de tărniță, între două dealuri sau doi munți].

târniță; -: 462⁺ [1. șă de lemn; 2. ca toponim, munte de forma unei tărnițe, spre Oușor].

târniță; târniț: 463⁺ [1. șă de lemn; 2. formă de relief asemănătoare:] „este pe Valea Bistriței, mai sus de Șăsu, un loc La Târniță”.

târniță; târniț: 464⁺ ‘șă de lemn’, [H] târnița; dvi târniț 1. ‘șă de lemn’, 2. ‘formă de relief: ia idu pocerés târniță’.

târniță; -: 465⁺ [primul răspuns:] „unde este un djal întârnițat”,

[H] tot târniță; târnița „și la cal”, târnița 1. ‘șă de lemn’, 2. ‘formă de relief’.

târniță; târniț: 466⁺ [1. șă; 2. șă de deal].

târniță; târniț: 467⁺ 1. „târnița de lemn și șaua de piele”; 2. „Pi Târniță [n. top.] este un loc la Ciurmârna”, [H] târnița 1. ‘șă de lemn’, 2. ‘formă de relief’.

târniță; târniț^l: 468⁺ [1. pe cal; 2. un platou pe coama unui deal],

[II] târniță ‘șă de lemn’.

târniță; târniț: 469⁺ [‘șă de lemn’; vezi i. 1651].

târniță; târniț, târniț: 470⁺ [șă de lemn].

târniță; târniț: 473.

târniță; târniț: 476⁺ 1. „la cal”; 2. „la deal: La Târniță [n. top.], spre Putna”.

târniță; târniță: 477⁺ „se zicea mai demult la șaua de lemn”.

târniță; târniț^l: 479⁺ „tot pe cal; e de lemn, se folosesc la munte”.

târniță; târniț: 481⁺ „șaua de lemn”.

târniță; târniț^l: 483⁺ [1. șă de lemn, de tip vechi, obișnuit în zonă; 2. toponim în apropiere de exploatarea minieră].

târniță; târniț: 484⁺ [1. șă de lemn; 2. toponim la Ostra:] „Târniță; măi dimuț fașieu uamini ~ [pl.]; mai au și acuma”;

șă îi șăua çei di p^leli, cări au ofițari.

târniță; târniț: 485⁺ [1. șă; 2. formă de relief].

târniță; -: 486⁺ 1. ‘șă de lemn’; 2. „am trecut pistă Târniță, de la Humor la Păltinoasa, un deal peste care trece o cărare, puțin lăsată”.

târniță; târniță: 487⁺ ‘șă’.

târniță; târniț^l: 490⁺ ‘șă de lemn, la munte’.

târniță; târniț: 491⁺ [1. șăua de pe cal; 2. carieră].

târniță; târniț^l: 493⁺ [n. top.: drum care duce în țarnă, în estul satului; trece peste două delurele], [II] târniță; târniț de lemn’.

târniță; târniț: 494⁺ „de lemn, puse pe cal; se cară cu ele la munte”.

târniță; târniț^l: 502⁺ „se zice la șăua de lemn la munte”.

târniță; târniț: 522⁺ ū fel di cazan la munti.

târniță; târniț: 565⁺ [V], tot la șă.

târniță; târniță: 575⁺ 1. „de pus pe cal”; 2. „culme lăsată între două dealuri”.

târniță; târniț: 576⁺ 1. „șă de lemn”; 2. „curmătură cu copaci și mai înaltă”.

târniță; târniț, Târniță: 560⁺ [1. șă de lemn; 2. nume topic în localitate, deal].

Târnița: 546⁺ „un sat”, 567⁺ [nume topic în localitate: o pășune la munte], 581⁺ [numele unui loc din Lucăcești],

596⁺ [nume topic, sat în apropiere], 597⁺ „un sat spre Bacău se cheamă ~; este un târgușor”, 601⁺ „un sat așezat între două dealuri”, 605⁺ [numele unui sat din apropiere], 613⁺ [numele unui sat].

Târniță: 561⁺ „poiană lângă Procov”, 660⁺ „este un schit ~”, [inf. confundă apelativul cu] târniță ‘groapă’.

La Târniță: 571⁺ [nume de loc desemnând o șă], 653⁺ „deasupra Dolhăuțului, era un schit”.

Târniță: 651⁺ la skit la ~ [o localitate cu un schit, spre Găgești], 661⁺ [numele unui schit].

Târnița, [V] târniță; târniță: 604⁺ [1. numele unui sat; 2. șă de lemn].

Târnița Mici, Târnița Mări: 569⁺ [două trupuri de islaz aflate la înălțime; platouri].

#: 488⁺ nū ș^l ș^l sâmnâ, 489, 497 - 500, 501⁺ nū ș^ltiu, 503, 504, 506 - 510, 512 - 514, 516 - 521, 523 - 526, 528, 530, 532 - 534, 539, 541 - 545, 549 - 559, 562 - 564, 566, 568, 579, 580, 582 - 584, 586 - 588, 589⁺ [inf. confundă cuvântul cu] târniță [= ruptură de teren cauzată de apă], 590 - 595, 602, 603, 607, 610, 616, 625 - 627, 628⁺ târniț?, 629, 630⁺ „este un nume de pădure: Târniță”, 632 - 650, 652, 654 - 657, 659, 662⁺ „a fost un schit în Măgură: schitul Târnița”, 663 - 666, 668 - 670.

#, ? : 540, 611, 612, 617, 621, 623.

#, ? [!]: 618.

?: 496⁺ „a fost o bucată de pădure care se chema La Târniță, la Poiana”, 505, 515, 527, 531, 535 - 538, 547, 598 - 600, 606, 608, 609, 615⁺ [inf. știe un sat Târnița], [B] târnița pi cai [cunoaște cuvântul din povestea Harap Alb], 619, 620, 622, 624.

III. Sensurile apelativului *târniță*:

A. ‘șă (de lemn, pentru cal)’ (462, 464, 467, 469, 470, 476-484, 486, 487, 490, 493, 494, 502, 560, 565, 574, 577, 578, 604, 615); A1. ‘șă (de lemn, pentru cal) + trecătoare’ (461, 463, 466, 468, 471, 472, 485, 495, 575, 576); A2. ‘șă (de lemn, pentru cal) + carieră’ (491);

B. ‘ceva de carat în spate’ (511);

C. ‘targă pentru materiale de

construcții’ (529);

D. ‘trecătoare’ (465, 474, 522, 570, 572, 573, 614);

E. ‘poiană’ (570).

În numeroase pct., cuvântul e cunoscut (doar) ca toponim (462, 463, 467, 476, 482-484, 486, 493, 495, 496, 546, 548, 560, 561, 567, 569, 571, 574, 581, 585, 596, 597, 601, 604, 605, 613, 615, 651, 653, 658, 660-662, 667).

Pentru harta interpretativă, a se vedea secțiunea finală a volumului, p. 418.

ȘES, pl.

„plaine”

[1653]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la un loc drept, întins, unde nu-s nici dealuri, nici văi?

ALR II s.n. 817; ALM 31; ALDM III 1389; AIS 428; ALN 19; ASLEF 34, 35, 759;

NALR/ALRR: Olt. II 341; Mar. IV MN pl. LVI; Munt. Dobr. IV 551; Ban. III 542.

II. șăs; șăsur^l: 471, 472, 475, 476, 487, 489, 492, 497 - 500, 501⁺ [*], [primul răspuns:] t^lerenu curat [a.], t^lerén dr^lept, 504 - 526, 528 - 535, 537 - 554, 556 - 562, 566, 567⁺ [și ca adj.]: loc șăs, 568, 571, 573 - 575, 577, 581, 584, 585, 587 - 593, 595 - 597, 600, 603⁺ șăs cum îi măsă, 604, 606, 608⁺ Șăsu Șorîții, di la Fintina Florii, Șăsu Fundăturii, di la Șușmeșăua lui Siuón, 611, 612, 617, 618⁺ vlâmnice; vlâmniși ‘loc drept pe șes, cu finat’, Vlâmnice Delénilor „teren drept pe deal, se cultivă”, 619, 620, 621⁺ Șăsu Prútului, 623, 624⁺ loc ~, 627, 632⁺ [ε], 633, 634⁺ [D], [primul răspuns:] ca o măsă, 635⁺ [ε], [p], 636, 642, 644 - 646, 655, 656, 658.

șăs^u; șăsur^l: 614, 615, 637, 640⁺ cum îi măsă, 649, 659, 666.

șăs; șăsur^l: 466, 496, 502, 564, 663.

șăs^u; șăsur^l: 643, 648, 662.

șăs; șăsur^l: 464⁺ [H] ođná róva; dvi róvi, rově, 482.

șăs; șăsur^l: 477, 495.

șăs^l; șăsur^l: 479, 503.

șăs; șăsur^l: 480, 491.

loc șes; șesur^î: 664.
loc șăs; lócur^î șásâ: 667.
loc șăs^u; șásur^î: 668⁺ șásu^uiac^u;
-iacur^î.
loc nétid: 660.
loc néted, șet^u, loc șet^u: 670.
p^uo^ujánâ; -i^{én}: 462⁺ P^uo^ujána
Vínului „o parte din sat, șes”.
po^ujánâ; -i^{én}: 665.
po^ujánâ, șăs; șásur^î: 470⁺ „dacă-i
mic” (1).
așázătúrí; -túr^î: 569.
așázătúrâ; -túr^î: 630.
așázătúrí, șăs; șásur^î: 599.
um^îplátou, așá, [σ] șăs; șásur^î:
465⁺ [H] [ε] póle, rî^wnínâ; dvi
rîvnínî, i-um^îpamînt întíns.
platou; -tór^î: 631.
țárnâ, șăs; șásur^î: 484.
țárnâ, șás; șásur^î: 626.
podîș, șăs; podîșur^î, șásur^î: 609⁺
„pe deal” (1), „pe vale, jos” (2).
podîș, [ρ] loc nétid: 616.
lún^ucâ; lûș, cîmpíe; -píj: 572.
pádini; pádini, șăs; șásâ: 583⁺
[?] [pl.] (2).
zăpódii; -pódii: 601.
mátcâ, șás; șesur^î, [k] șásur^î:
625.
pămînt șăs; șesur^î: 654.

„sable”

[1654]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela mărunț, mărunț, pe care îl iei de pe malul apei și-l pui în var când vrei să zidești ceva?
- ALM 310; ALDM III 1399; ALIs 60; AIS 418; ALL 674; ALMC 90; ALChB 240; ALA 121, 1149; ALC 1198; ALAL 235; ALB 261; ALLOc 72; ALLOr 90; ALLR 343; ALN 10; ASLEF 553; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 48; Mar. IV MN pl. LVI; Munt. Dobr. IV MN, p. 200; Ban. III 543; Criș. IV 808.
- II. nășip: 467⁺ [H] pisoc, 470 - 472, 482, 489, 492, 493⁺ [II] nășip, 497 - 501, 504 - 522, 523⁺ pămîntu nășpós ii bun di barabúli, 524 - 527, 529 - 534, 535⁺ anîni 'nisip colorat ca

huma, humârî la adâncime', 536,
537, 539, 541 - 547, 549 -
553, 555 - 562, 564, 566 -
573, 575 - 585, 587 - 590,
592 - 595, 598⁺ „pruntîş;
-tîşurî şi prunt 'prundiş'", 599 -
602, 604 - 608, 609⁺ anînî;
anînî „unde iese apă şi alunecă
pământul; sunt multe locuri cu
anînă în comună", 611, 612,
615⁺ [în texte apare şi forma
nosúp], 616, 618, 619⁺
„pământ aninós" [alunecos,
moale, îmbibat cu apă], „anín,
strat de anín" [pământ
alunecos, moale şi umed, care
provoacă alunecări de teren],
620 - 622, 625 - 630, 632 -
636, 638, 639, 641 - 643,
645, 646, 647⁺ [*] năsúp,
648 - 652, 654⁺ [informatorul
afirmă că întrebarea e dificilă],
658, 662, 663, 665, 668, 669.
nasíp: 464⁺ [H] pîşóc, 465⁺ [H]
p_kisóc, 469⁺ [*] năsíp, 473,
481⁺ [k], nasíp maşcát „mai
mare", [primul răspuns:] riş,
488, 491, 494.
năsíp: 461, 462⁺ şpêrlă 'cenuşă',
476, 480, 484⁺ [D] p_kisóc
'năsíp dî-aşál măi mari', 485,
502.
nasíp: 468⁺ [II] nasíp, pt'isóc; o
mamaligă ca un pt'isóc, 478,
479, 490, 495, 565.
nisíp: 586, 613, 653, 660, 661,
664.
năsíp^h: 463, 486, 503, 563.
năsíp; -sîpurî: 540, 548, 610,
624.
năsíp^u: 614, 617, 637, 659.
nasíp^h: 466⁺ p_cis^uóc 'nisíp
maşcát, mai mare'
[determinantul se mai foloseşte
cu referire la grâu], 477, 487.
nîsíp: 528, 591.
năsíp: 538⁺ [cuvântul apare şi ca n.
top.:] „În Deal la Năsîpurî", 597,
667.
nisíp, [k] nasíp: 474.
nasíp^l: 475.
năsíp^h, năsíp^l: 483.
năsíp^h: 496.
năsíp^l: 554.
năsíp: 574.
nis..., [k] năsíp: 596.
năsíp, [R] nisíp: 603.
ni..., [k] năsíp: 631.
năsíp^u: 640.
năsíp^u: 644.
nisíp, [k] năsíp: 655.

năşip: 656.
 nesip: 657.
 năşip^(u): 666.
 nîsip: 670.
 năşip sau prundiş: 623⁺ aninî;
 aninîⁱ 'loc care fuge, alunecă la
 vale, loc aninós'.

- III. În pct. 538 și 597, inf. au dat
și forma de pl. năşipurⁱ.

PRAF

„poussière”

[1655]

- I. [Întrebare indirectă] Vara
când nu plouă, ce se face pe
drum? Când merge carul pe
drum, se ridică în sus ca un nor.
- ALR II s.n. 864; ALRM II s.n.
681; ALM 274; ALDM III 1400;
ALF 1078, 1894; AIS 851; ALL
595; ALG 988; ALMC 1173;
ALW I 79; ALLR 698; ASLEF
555; ALD I 617;
NALR/ALRR: Olt. II 342; Mar. IV
MN pl. LVI; Munt. Dobr. IV 552;
Ban. III 544; Criș. IV 809.
- II. colb: 471, 489, 497 - 500,
504 - 514, 516 - 522, 524 -
529, 532 - 539, 540⁺ [R] praf,
541 - 546, 548 - 553, 556 -
562, 566 - 569, 571 - 579,
581, 582, 584, 587 - 590,
592, 593, 595, 597⁺ colbăriii,
-rii 'praf mult', 598, 599, 600⁺
colbăraii; colbarăi 'colb stârnit
de vânt, copii, vite', 601, 602,
604, 605, 607 - 609, 612,
618, 619⁺ [R] praf, 620,
621⁺ colbăraii 'mult colb ridicat
în sus', 622 - 625, 627, 632,
644⁺ acu s-o boierit, spuni
praf, 654, 657, 658, 664,
665.
- c^uolb: 530, 580, 585⁺ [*] [R]
praf, 586, 591, 594, 616, 628,
633, 638, 649.
- c^uolb: 477, 485⁺ [*] praf, șperlă,
502⁺ șperlă 'cenușă fină, care
se ridică în sus cu scânteii, când
torni apă pe foc' (2).
- colb: 490, 606.
- c^uolb^u: 614, 652.
- colb^u: 617, 669.
- c^uolb^h: 461.
- colb: 465⁺ [H] tăji șperlă.
- c^uolb: 469⁺ [*] prăf, prăy, [D]
șperlă („și de la cenușă”).
- colb: 475.

colb: 494.
I
c^uolb: 495.
c^uolb^h: 496.
colb: 547.
colb^h: 501.
c^uolb^h: 554⁺ [*] p^ulbiri.
c^uolb: 570.
c^uolb^u: 631.
c^uolb^u: 635.
colb^u: 656.
colb: 610⁺ colbăraji 'mult colb'.
colb, praf: 531⁺ [R] (2), 583⁺
mai pi bojerestji, [R] (2), 634⁺
[V] (1).
c^uolb, praf: 470, 555⁺ [R] (2).
c^uolb, praf: 603⁺ [R] (2), 650.
colb, [R] praf: 476⁺ „zic foarte
puțini” (2).
c^uolb, [R] praf: 487.
P
c^uolb, [R] praf: 492.
c^uolb^h, [σ] praf: 493⁺ [II] c^uolb.
c^uolb^h, [R] praf: 503.
colb, [R] praf: 523.
colb^u, praf: 667.
c^uolb, [R] praf, șperlă: 468⁺ [II].
c^uolb, [k] praf, [D] șperlă: 480⁺
acuma ~ (2), „când arde un foc
în țarnă și s-a topit tot, n-a
rămas decât semnul, negreala”
(3).
c^uolb, șperlă: 473⁺ „când se
joacă copiii”, 486.
c^uolb, șperlă: 482⁺ „și cea cere îți
vine în față când suflă în foc”
(2), 563⁺ [D] „când torni apă
pe cenușă, se ridică în sus ~”
(2).
c^uolb, [V] șperlă: 478.
c^uolb, [D] spiărlă: 484⁺ și ~ sâ
spuni (2).
colb, șperlă: 491.
c^uolb, țarnă: 626.
praf: 464⁺ [p], [primul răspuns:]
ăbur, [H] spūza [care mai are și
sensul 'cenușă'], [D] șperlă, ni
vēcă ničo búlo șperlă 'nu se
vedea nimic, de praf', [I, 1]
póroχ, 629, 630, 636, 639,
641, 642, 648, 651, 659, 660,
663, 666, 670.
praf, colb: 472⁺ [V] (2), 613⁺
[B] (2), 637⁺ [D] (2), 647,
653, 662, 668⁺ [V] (2).
praf, c^uolb: 488⁺ [k], noi îi
spúnim ~ (2), 596⁺ [V] (2),
645, 661.
prav, c^uolb: 515, 646.
prav, c^uolb: 462.
praf, [k] c^uolb^h: 463.

praf, c^uolb^u: 615.
praf, colb: 611⁺ colbăriji.
praf, țarnă: 655.
șperlă: 466.
șperlă, [σ] ? : 474.
șperlă: 481.
șperlă: 483.
șperlă: 565.
șperlă-adică-i praf: 467⁺ [H]
ț
șperlă.
șperlă, [R] praf: 479.
șperlă, c^uolb: 564.
țarnă: 643.
țarnă, praf^u, colb: 640.

ȘCOALĂ, pl.

„école”

[1656]

- I. [Întrebare indirectă] Copilul,
după ce împlinește 7 ani, îl dai
la...?
ALRM II s.n.1220; ALDM III
1401; MALGI 142; AIS 767*;
ALJA 1379; ASLEF 431; ALD I
703; cf. ALD II 327;
NALR/ALRR: Olt. II 343; Mar. III
685; Munt. Dobr. IV MN, p. 202.
- II. șcuálă; școlⁱ: 469, 471 - 473,
475, 484, 487, 492, 496 -
498, 500, 501⁺ [la pl.:] „două”,
505, 508, 509, 512, 514, 517,
518, 520 - 529, 532, 534,
539, 541 - 546, 549, 551 -
553, 556, 560, 561, 564, 565,
568, 571, 572, 574 - 576,
578, 588, 589, 592, 593, 610,
616, 626, 627, 629, 630, 632,
636, 640 - 645, 654, 655,
657, 660, 662 - 664, 666.
șcuáli; școlⁱ: 536, 550, 554, 557
- 559, 562, 566, 567, 569,
573, 580 - 587, 590, 591, 594
- 596, 601 - 605, 607, 614,
631, 634, 635, 648, 650, 651,
658, 668.
școálă; școlⁱ: 531, 533, 537, 538,
547, 597, 599, 600, 606,
608⁺ la ~, 609, 617 - 624.
șcuálă; școlⁱ: 477, 489, 504, 506,
507, 510, 511, 513, 515, 519,
579.
șcuálă; școlⁱ: 615, 628, 633, 646,
653, 661, 667, 669.
șcuálă; șc^uolⁱ: 481, 570, 637,
652, 659.
școálă; școlⁱ: 470, 479, 535.
școálă; școlⁱ: 463, 486.
șcuálă; școlⁱ: 474, 488.

șcuáli; școlⁱ: 485, 665.
șcuálă; școlⁱ: 493⁺ [II] șcuálă;
șc^uolⁱ, 656.
șcuálă; școlⁱ sau șcuáli: 499, 530.
școálă; școlⁱ: 548, 612.
școáli; școlⁱ: 598, 611.
șcuálă; școlⁱ: 461.
șcuálă; școlⁱ: 462.
șcuálă; șcuálⁱ: 464⁺ șc^uóla;
școlⁱ, [H] șc^uóla; dvi școlⁱ.
ț
șcuáli; școlⁱ: 465⁺ [H] tájē șc^uóla.
școálă; școlⁱ: 466.
șcuáli; școlⁱ: 467⁺ [H] tájā șc^uóla,
ț
șcuálă; dvi șcuálă; m.b. șcuáli.
șcuáli; școlⁱ: 468⁺ [II] școálă;
școlⁱ.
școálă; școlⁱ: 476.
șcuálă; școlⁱ: 478.
șcuálă; școlⁱ: 480.
șcuáli; școlⁱ: 482.
ț
șcuálă; școlⁱ: 483.
șcuálă; școlⁱ: 490.
școálă; școlⁱ: 491.
șcuálă; școlⁱ: 494.
șcuálă; școlⁱ: 495.
școálă; școlⁱ: 502.
șcuálă; școlⁱ: 503.
șcuálă; școlⁱ: 516.
școáli; șcuáli: 540.
șcuálă; școlⁱ: 555.
șcuálă; școlⁱ: 563.
șc^uóla; școlⁱ: 577.
șcuáli; șcuáli: 613.
șcuálă; școlⁱ: 625.
șcuálă; șcuáli, [k] școlⁱ: 638⁺
„acum merge mai devreme
la grădinuță”.
șcuálă; șcuáli: 639.
șcuálă; școlⁱ: 647.
șcuáli; școlⁱ: 649.
școálă; școlⁱ: 670.

ȘCOLAR, pl.

„écolier”

[1659]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi
zici copilului care umblă la școală?
ALDM III 1404; MALGI 144;
NALR/ALRR: Olt. II 344; Mar.
III 687; Munt. Dobr. IV 553.
- II. școlárⁱ; ~: 471, 475, 476, 478,
481, 485, 487, 491, 492, 497,
498, 500 - 502, 505, 507,
509, 511 - 513, 515, 518 -
521, 525, 528, 530, 532 -
535, 539 - 547, 549, 550,
552, 555⁺ [după î. 1660:]
i^lelév; -lⁱévⁱ di șcuáli, 558,
561, 562, 564, 566 - 569,
572, 573, 576, 580 - 582,
589, 590, 592, 595, 602, 609,
610, 619, 625, 645, 646.
școlár; -lárⁱ: 516, 527, 560,
574, 575, 579, 585, 587, 594,
596, 599, 613, 622, 626, 630,
633 - 635, 636⁺ [D], 639,
642⁺ [ε], [σ], 651 - 654, 658,
659, 661⁺ [primul răspuns:]
școlărét [?] [probabil refăcut
după feminin], 662, 663, 664⁺
[p] i^lelévⁱ [pl.]; -lév, 667⁺ [ε],
[p], 669, 670.
școlérⁱ; ~: 489, 504, 506, 510.
școlérⁱ; ~: 522, 524, 600.
șc^uolárⁱ; ~: 474, 496.
șc^uolár; ~: 477, 486.
școlárⁱ; ~: 495, 536.
școlárⁱ^u; -lárⁱ: 628, 666.
ț
școlár^u [a.]; școlárⁱ: 464⁺ [*]
i^lilév; i^lilévⁱ, [H] stⁱlⁱnⁱic; dva
stⁱlⁱnⁱkⁱ, [I, 1] șc^uolár; -lari.
școlárⁱ; ~: 469⁺ [*] școlárⁱ; ~.
școlárⁱ; -lárⁱ: 482.
școlárⁱ; -lárⁱ: 483.
șc^uolárⁱ; școlárⁱ: 488.
șc^uolérⁱ; -lérⁱ: 493⁺ [II]
șc^uolérⁱ; ~.
școlér; -lérⁱ: 514.
școlárⁱ, [k] -lérⁱ; ~: 529.
școlár; -lárⁱ: 559.
șc^uolárⁱ; școlárⁱ: 563.
școlárⁱ; -lárⁱ: 565.
școlár^u; -lárⁱ: 643.
școlárⁱ; ~, i^lelév; -lévⁱ: 499⁺ [R]
(2), 523⁺ [R] (2), 531, 606⁺
[R] (2), 618, 624.
școlárⁱ; ~, elév; -lévⁱ: 508⁺ [R]
(2), 517, 551⁺ [R] (2), 553.
școlár; -lárⁱ, i^lelév; -lévⁱ: 644,
649, 650.
școlár; -lárⁱ, [R] elév; -lévⁱ:
526, 577.
școlár, i^lelév; școlárⁱ, i^lelévⁱ: 470.
școlárⁱ; ~, i^lelév; i^lelévⁱ: 473.
școlárⁱ; ~, [R] i^lelév; i^lelévⁱ: 479.
școlérⁱ; ~, [R] i^lelév; i^lelévⁱ: 494.

şcolărî; ~, [R] elév; -lévî: 570.
şcolărî; ~, [R] ilév; -lévî: 588.
şcolărî; ~, [R] ielév; -lévî: 605.
şcolăr; -lărî; ielév; -lévî: 640.
ielév; -lévî: 556, 557, 604, 615,
627, 629, 638, 656, 668⁺ [*]
şcolăr; -lărî.
ielév; -lévî: 586, 591, 614, 617,
648.
ielév; -lévî: 480, 503.
elév; -lévî: 583, 593.
iilévú [a.]; -lévî: 468⁺ [II] şcolărî;
~, [R] iilév; ielévî.
ilév; -lévî: 584.
ielév; ielévî: 601.
ielév; -lévî: 631.
ielév; -lévî, [p] ~: 655.
ielév; ielévî, [p] -liév; 467⁺ [H]
odén şcolărî; dva şcolari;
şcolărî.
ielév; -lévî: 660.
ielév; -lévî, şcolărî; ~: 537⁺ [D]
(2), 548, 603⁺ [R] (1), [V] (2),
607⁺ [R] (1), [V] (2), 612,
621.
ielév, şcolăr; -lărî: 616, 641⁺
[p], 657⁺ [p].
ielév; -lévî, şcolărî; ~: 472, 620.
elév; -lévî, şcolărî; ~: 578⁺ [V]
(2), 598⁺ [B] (2).
ielév; -lévî, şcolăr; -lărî: 608,
611.
ielév; -lévî, [V] şcolăr; -lărî:
461.
[R] ielév; ielévî, [V] şcolăr; ~:
462.
il'év, şcolărî; şcolărî, il'éfî: 463.
ielév; -l'évî, [V] şcolărî; ~: 465⁺
[H] škílnîc; dva škílnîkè.
ielév; ielévî, şcolărî; ~: 538.
elév; -lévî, şcolărî: 571⁺ [V] (2).
ielév; -lévî, şcolărî; ~: 597.
ielév; -lévî, şcolăr; -lărî: 637⁺
[V] (2).
ielév, [p] şcolăr; -lărî: 647.
ielév; -lévî, [p], [V] şcolărî: 665.
ielév; ielévî, baiéd_d'i şcuálă [pl.];
baijét: 490.
ielév; -lévî, [p] baijét di şcuálă:
632.
ielév di şcuálă; ielévî, [V] şcolăr;
-lărî: 484⁺ [II] [R] ielév;
-lévî, şcolărî; ~.
cop'tíl, [ε] şcolărî; cop'tíj, şcolărî: 554.
copkíl di şcuáli, şcolărî; ~: 623.

baiéd_d'i şcuálă, baijét ~; baijét
~: 466.

III. În pct. 598, 611, 618, 620, 621,
şi 624 s-au obţinut mai întâi
ambele forme de [sg.].

ŞCOLĂRIŢĂ, pl.

„écolière”

[1660]

I. [Întrebare indirectă] Dar dacă
e fată? (Vezi i. precedentă).

ALDM III 1405;
NALR/ALRR: Olt. II 345; Mar. III
688; Munt. Dobr. IV MN, p. 202.

II. şcolărîță; ~: 471, 489, 497,
500, 509 - 513, 516, 518,
519, 521, 527, 530, 532, 534,
539, 541 - 543, 545, 546,
549, 552, 564, 577, 589, 592,
625.
şcolărîță; -riț: 492, 504 - 506,
514, 515, 522, 524, 525, 528,
533, 561, 579, 588, 609, 612,
628, 639, 640, 646, 653, 654,
659, 663, 667.
şcolărîți; -riț: 535, 540, 558,
567, 569, 580, 581, 585, 590,
594, 596, 613, 634, 651, 658.
şcolărîță; -riț: 493⁺ [II] şc^uolărîță;
şc^uolărîțî, 568, 623, 642, 645.
şcolărîță; ~: 507, 520, 529, 544,
619.
şcolărîți; -riț: 547, 650, 662,
665.
şcolărîți; ~: 550, 559, 566, 595.
şcolărîță; -riț: 477, 487, 494.
şcolărîți; ~: 582, 599, 622.
şcolărîță; ~: 469⁺ [*] şcolărîți,
481.
şcolărîță; -riț: 474, 479.
şcolărîță; ~: 495, 502.
şcolărîță; -riț: 572, 669.
şcolărîți; -riț: 602, 607.
şcolărîță; -rițe: 657, 670.
şcolărîță; -riț: 461.
şcolărîță; -riț: 463.
şcolărîță; -riț: 465⁺ [H]
škíl'ničă; dvi škílnîta; mai
bilşe škílnîkiu.
şcolărîță; şcolărîță: 475.
şcolărîță; -riț: 476.
şcolărîță; -riț: 478.
şcolărîți; -riț: 482.
şcolărîță; -riț: 485.
şc^uolărîță; ~: 486.
şcolărîță; şcolărîțî: 488.
şcolărîță; -riț: 491.

şcolărîți [pl.]; -riț: 496.
şcolărîță; ~: 498.
şcolărîți [pl.]; -riț: 501⁺ „două”
~, ^uo ~.
şcolărîți; -riț: 536.
şcolărîță; -riț: 560.
şcolărîță; -riț: 563.
şcolărîți; şcolărîțî: 565.
şcolărîți; -riț: 573.
şcolărîță; -riț: 574.
şcolărîță; -rițe: 575.
şcolărîță; şcolărîțî: 576.
şcolărîță; -riț: 600.
şc^uolărîță; şcolărîțî: 610.
şcolărîță; şcolărîțî: 626.
şcolărîță; -riț: 630.
şcolărîță; -riț: 633.
şcolărîți; -riț: 635.
şcolărîță; -riț: 641.
şcolărîță; -riț: 643.
şcolărîțî; -riț: 647.
şcolărîță; -riț: 649.
şcolărîță; -riț: 652.
şcolărîță; -riț: 661.
şcolărîță; -riț: 664.
şcolărîță; -rițe: 666.
şcolărîță; ~, [R] elév; -lévî: 508,
526.
şcolărîță; ~, elév; -lévî: 551⁺
[R] (1), 553.
şcolărîță; ~, [R] ielév; ielévî:
462.
şcolărîță, ielév; ~, ielévî: 470.
şcolărîță; ~, ielév; -lévî: 473.
şcolărîță, ielév; şcolărîțî, ielévî:
483.
şcolărîță; ~, [R] ielév; -lévî:
499.
şcolărîță; ~, [R] ielév; -lévî:
523.
şcolărîță; -riț, ielév; -lévî:
537.
şcolărîți; şcolărîțî sau [R] ielévî
[pl.]; -l'év: 555.
şcolărîți; -riț, ielév; -lévî: 562.
şcolărîță; -riț, [R] elév; -lévî:
570.
şcolărîță; -riț, [R] elév; -lévî:
578.
şcolărîță; -riț, ielév; -lévî: 597.
şcolărîți; -riț, [R] ielév; -lévî:
605.
şcolărîță; -riț, ielév; -lévî: 606.
şcolărîți; -riț, ielév; -lévî: 608.
şcolărîță, ielév; şcolărîțî: 616.
şcolărîți sau ielév; şcolărîțî, ielévî:
621.
şcolărîță; -riț, ielév di şcuálă:
636.
şcolărîță; -riț, ielév; -lévî: 637.
şcolărîță; -riț, ielév; ielévî: 644.

şcolărca; şcolărca: 464⁺ [H]
stílnîta; dvi stílnîta, „se zice şi
româneşte: şcolărca; -l'érti”,
[I, 1] şc^uolărca; -liérti.
şcolărî; -lărî: 587.
ielévî; -lévî: 557, 601, 617.
ielévî; -lévî: 591, 614.
ielév; -lévî: 629, 656.
ielév; ielévî: 468⁺ [II] şcolărîță,
ielév; şcolărîță, ielévî.
ielév; -lévî: 480.
ielév; -lévî: 484⁺ [V]
şcolărîță; -riț, [II] şcolărîță; ~,
[R] ielév; -lévî.
ielév; ielévî: 503.
ielév; -lévî: 531.
ielév; ielévî: 556.
elévî; -lévî: 583.
ielévî; ielévî: 584.
ielévî; ielévî: 586.
elév; -lévî: 593.
ielévî; ielévî: 604.
ielév; -lévî: 615.
ielév; -lévî: 627.
ielév; -lévî: 631.
ielév; -lévî: 632.
ielév; -lévî: 638.
ielévî; -lévî: 648.
ielév; -lévî: 655.
ielév; ielévî, şcolărîță; -riț: 472.
elév; -lévî, şcolărîță; ~: 517.
ielév; ielévî, şcolărîți; -riț: 538.
ielév; -lévî, şcolărîță; ~: 548⁺
[s-au dat mai întâi ambele
forme de sg.].
elévî; -lévî, [k] -lévî, [V]
şcolărîță; ~: 571.
elévî, [B] şcolărîți; ielévî, şcolărîțî:
598.
ielévî; -lévî, [V] şcolărîți; ~:
603.
ielévî, şcolărîți; ielévî, şcolărîțî:
611.
ielévî; -lévî, şcolărîți; -riț: 618.
ielévî, şcolărîți; ielévî, şcolărîțî:
620.
ielév; -lévî, şcolărîță; -riț: 624.
ielévî [pl.]; -l'év, şcolărîță; -riț:
660.
ielévî, şcolărîți; ielévî, şcolărîțî:
668.
fițîțî, [σ] ielév; -lévî: 467⁺ [H]
giúcîna [ε] şcolărna; dvi giúcîni
şcolárnî.
fétî, şcolărîțî [pl.]; -riț: 554.
baijét d'i şcuálă; baijétî d'i
şcuálă: 466.
copcîlă d'i şcuálă; copcîle: 490.

ÎNVĂȚĂTOR, pl.

„maitre d'école”

[1661]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la cel ce învață pe copii, la școală, să scrie și să citească?

ALDM III 1407; MALGI 143; MADA 181; ALFs; AIS 767*; ALG 1337; cf. ALMC 1764; ALLR 1029; ASLEF 433; NALR/ALRR: Olt. II 346; Mar. III 689; Munt. Dobr. IV 554; Bas. Bucov. Transn. 544; Ban. III 546; Criș. IV 810.

- II. învățător^î; ~: 471, 472, 485, 491⁺ superi^uor ‘directorul școlii’, 531, 536 - 538, 540, 547, 548, 550, 556 - 558, 560 - 563, 564⁺ „e mai mare decât profesor; -sôrî, profesîrî”, 567 - 569, 572, 576, 579 - 584, 586 - 592, 593⁺ [V] profesor; -fesorî, 595, 598 - 600, 602, 609 - 612, 614 - 616, 618, 621, 623, 627, 628, 634, 644, 645, 647, 648, 650, 654⁺ domnî, 656.

învățătorî; ~: 489, 497 - 499, 510, 512 - 516, 518 - 521, 523 - 526, 530, 532, 534, 539, 541 - 546, 551 - 553.

învățător; -tôrî: 470, 559, 573, 578, 596, 601, 604, 605, 613, 622, 630 - 633, 635⁺ [V] domn, dómnu Tóma, Patrikî, 637, 638, 646, 649, 651, 655, 657, 660, 661, 663, 664⁺ [V] dâscil, 665, 668, 670.

îvătător; -tôrî: 527, 535, 629, 639 - 641, 643, 653, 658, 662.

învățătorî; ~: 479, 481, 490, 495.

îvătătorî; ~: 505, 506, 522, 528.

învățător; ~: 462⁺ [R] profesur; -fesuř, 486.

învățătorî; -tôrî: 617, 624.

învățăt^uorî; ~: 619, 659.

învățăt^uor; -t^uorî: 652, 669.

învățătorî; învățătôr: 461.

învățătorîu [a.]; -tôrî:

468⁺ [II] învățătorî; ~, profesur.

învățat^uorî; învățătorî: 469⁺ [*]

învățătorî, profesur;

profesurî.

îvătăt^uor; -t^uorî: 474.

învățătorî; învățătorî: 476.

învățător; ~: 477.

învățătorî; învățătorî: 480.

învățătorî; ~: 494.

învățătorî; ~: 496.

învățat^uorî; ~: 502.

învățător; învățătorî: 533.

învățătorî; ~: 565.

învățătorî: 574.

învățătorî; ~: 577.

învățător; -tôrî; ~: 585.

învățătorî; -tôrî: 603.

învățătorî; ~: 606, 625⁺ [L], 642.

învățătorî; ~: 607.

învățător; îvătătorî: 608.

învățătorî; ~, învățătorî: 626.

îvătător; -tôrî: 636.

învățătorî; -tôrî: 666.

învățător; -tôrî: 667.

învățătorî; ~, dâscil; dâscilî:

500, 507⁺ [V] (2), 508⁺ [V]

(2), 509⁺ [V] (2), 529⁺ [V]

(2), 549⁺ [V] (2).

învățătorî; ~, dâscil; dâscilî:

566⁺ [V] (2), 571⁺ [D] (2).

învățător; ~, dâscâl [pl.];

dâscâlî: 463.

îvătătorî; ~, [V] dâscâl; dâscâlî: 473.

învățătorî; ~, [V] dâscâl; dâscâlî: 511.

învățătorî, [B] dâscâl; ~, dâscâlî: 620.

învățătorî; ~, [V] dâscil; dâscilî,

apóstol; apóstolî: 517.

învățătorî, profesîr; ~, profesîrî: 466.

învățătorî^u sau profesîr; -fîsôrî, ~: 482.

învățătorî; -tôrî sau profesîr; -fîsôrî: 483.

învățătorî, profesîr; învățătorî,

profîsârî: 484.

învățătorî sau profesîrî;

profîsîrî, învățătorî: 488.

învățătorî, profesîr; ~, ~: 492.

învățătorî sau profesîr; ~,

-fîsîrî: 554.

învățătorî; ~, [B] profesîr;

-fîsârî: 597.

învățător, profesîr sau direcțîr,

ucîetil': 465⁺ [H] ucîetil',

profîsâr tai direcțîr.

învățătorî, domn; ~, domnî: 478.

îvătătorî; ~, [V] domn; domnî,

dâscil; dâscilî: 504.

profîsîr; profesîr: 467⁺ [H]

ucîetil'; dva ucîetilî; ucîetil'el'.

profîsur; -fîsurî: 475.

profîsârî [a.]; -fîsî: 493⁺ [II]

profîsîr; -fîsîrî.

profîsîr sau învățător;

învățătorî, profesîr: 464⁺ [H]

profîsâr; dva profesîrî, [I, I]

profîsur; -fîsîrî.

profîsâr; doi profesîrî,

învățător; -tôrî: 501⁺ noi îi

tîcem dómnu.

profîsâr, învățătorî, profesîrî, ~: 503.

[V] profesîr; -fîsîrî, învățătorî; ~: 594.

[V] dâscâl; dâscâlî, [R] învățătorî; ~ sau profesîr; -sôrî: 555.

[V] dâscâl; dâscilî, [R] învățătorî; ~: 575.

d^uomn; domnî, învățătorî; ~:

487⁺ dómnu di la școală.

[V] îstitîtorî; ~, învățătorî: 570.

ÎNVĂȚĂTOARE, pl.

„maitresse d'école”

[1662]

- I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie? (Vezi î. precedentă).

ALDM III 1407; AIS 767*; ALJA 1380; ALLR 1029; ASLEF 433; NALR/ALRR: Olt. II 347; Mar. III 690; Munt. Dobr. IV MN, p. 204.

- II. învățătuări; ~: 496, 530, 536, 541, 550, 557, 558, 562, 566, 567, 569, 573, 576, 580, 581, 584 - 587, 591, 595, 596, 604, 605, 613, 614, 632, 634, 635⁺ [V] dîamna [a.], 644, 645, 648, 650 - 652, 659, 660.

învățatuări; ~: 471⁺ [*]

învățatuări; ~, 556, 560,

561, 564, 568, 570 - 572,

574, 575, 588, 589, 592, 602,

610, 638, 661, 664.

învățatuări; ~: 497, 499, 516, 521, 524, 526, 532, 534, 539, 542 - 544, 546, 551 - 553, 603.

învățătoări; ~: 531, 535, 540, 547, 598, 607 - 609, 611, 612, 617 - 621.

îvătatuări; ~: 514, 522, 527, 528, 641, 643, 658, 662.

învățatuări; ~: 489, 510, 511, 513, 519, 520.

învățătoări; ~: 491, 537, 538, 548, 597, 624.

învățatuări; ~: 628, 630, 633, 649.

învățatuări; ~: 498, 518, 523.

învățatuări; ~: 637, 646, 669.

învățatuări; ~: 481, 490.

învățatuări; ~: 515, 579.

îvătătoări; ~: 533, 599.

învățatuări: 582, 590.

învățătoări; -tôrî: 600, 623.

învățatuări; -tôrî: 627, 647.

îvătatuări; -tôrî: 629, 639.

învățatuări; -tuări: 655, 665.

învățatuări; dîuâ-mvătatuări: 461.

învățatuări; ~: 462⁺ căsa

învățătorîiului; căsa-

-mvătatuări.

învățătoări; ~: 463.

învățatuări; dîuâ-mvătatuări:

464⁺ [H] prîfîsârca; dvi

profîsortî, [I, I] profesurca,

-fîsurî.

învățătoări [a.]; -toări: 466.

învățatuări; ~: 467⁺ [H]

ucîetilca; dvi ucîetilî; i mai bîlșe

ucîetilîe.

învățatuări; dîuâ-mvătatuări:

468⁺ [II] învățătoări.

învățătoări; ~: 470.

învățatuări; ~: 472.

îvătatuări; -tôrî, [p] ~: 473.

învățatuări; dîuâ-mvătatuări: 474.

învățătoări; învățătoări: 476.

învățatuări; ~: 477.

învățătoări; ~: 479.

învățatuări; ~: 480.

învățatuări; -tôrî, [k] -tuări:

482⁺ învățatuări; -tôrî.

învățatuări; dîuâ-mvătatuări:

483.

învățatuări; ~: 485.

învățătoări; ~: 486.

învățatuări; dîuâ-

-mvătatuări: 488.

învățatuări; ~: 494.

învățatuare; ~: 495.
învățatuar; ~: 502.
îvătuar; ~: 505.
îvătuar; ~: 506.
învățatuar; ~: 509.
învățatuar; ~: 512.
învățatuar; ~: 525.
învățatuar; ~: 545.
învățatuar; ~: 559.
învățatuar; -tuar; 563.
învățatuar; două-mvătuar; 565.
învățatue; ~: 577.
învățatuar; ~: 578.
învățatuar; 583.
învățatuar; ~, învățător; 601.
îvătuar; ~: 606.
învățatuar; -tor; [k]
învățatuar; 615⁺
învățatuar; -tor.
învățatuar; [L] învățatue; 616.
învățatuar; ~: 622.
învățatuar; ~: 625.
învățatuar; ~: 626.
învățatuar; -tor; 631.
îvătuar; ~: 636.
îvătuar; -tor; [k] îvătuar; 640.
învățatuar; ~: 642.
îvătuar; ~: 653.
îvătuar; -tor; [k] -tuar; 654.
învățatuar; ~: 656.
învățatue; -tor; [k] -tuare; 657.
mvătuar; învățător; 663.
învățatuar; -tuare; 666⁺ [pl. emfatic].
învățatuar; ~: 667.
învățatuar; ~: 668.
învățatue; ~: 670.
învățatuar; ~, dascăl; ~: 500, 549⁺ [V] (2).
învățatuar; ~, [V] dascăl; ~: 507, 529.
învățatuar; ~, [V] dascăl; ~: 508.
învățatuar; ~, dascăl; ~: 517.
mvătuar, profesuar; ~, -tuar; 492.
mvătuar; ~, profesuar; -tuar; 503.
învățatuar sau profesuar;
învățatuar sau profesuar; 554.
i-mvătuar; două-mvătător;

profesuar; -sori, [p] -tuar, învățuar, [V] dascăl; -li; 555.
învățatuar; ~, [V] profesuar; ~: 593.
îvătuar; ~, [V] duamnă; duamni, dascăl; ~: 504.
învățatuar; ~, duamnă; dăamni; 478.
învățatuar; ~: 469⁺ [*]
învățatuar; ~.
profesuar; -tuar; 475.
profesuar; -tuar; 493⁺ [II]
profesuar; -tuar; 475.
profesuar; -tuar, [σ]
învățatuar; ~: 484.
profesuar; ~, [R] învățatuar; ~: 594.
dăamnă, învățatuar;
ă
învățatuar [pla.]; 487.
doamna învățatuar;
două-mvătător; 501.
-: 465⁺ [H] profesora.

CARTE, pl.

„livre”

[1664]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi spuneți la aceea din care citește copilul la școală?
MALGI 145; AIS 763; ALG 1608; ALJA-L 102; ASLEF 431; ALD II 312;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 48; Mar. IV MN pl. LVI; Munt. Dobr. IV MN, p. 208; Criș. IV 811.
- II. carti; cart; 480, 489, 495, 497 - 500, 501⁺ [la pl.]: „două”, 504, 506 - 514, 516 - 524, 526 - 530, 532 - 536, 539 - 547, 549 - 553, 557, 562, 564 - 568, 579 - 587, 590, 591, 594 - 596, 601 - 605, 609, 611, 613, 614, 619, 627 - 630, 632, 634, 635, 639 - 641, 645 - 647, 650 - 652, 654, 656, 658 - 660, 662, 667.
carti; cart; 471⁺ [*] carti; cart; 475, 481, 492, 505, 515, 525, 531, 538, 556, 560, 561, 571, 575, 577, 588, 589, 592, 593, 598, 600, 607, 608, 616, 620, 621, 624⁺ uo ~, 626, 637, 648.
carti; cart; 537, 548, 599, 615, 617, 618, 622, 623, 631, 644, 653, 665.

carte; cart; 470, 472, 578, 597, 606, 612.
carti; cart; 638, 661, 664, 669.
carti; cart; 477, 487, 496.
cart; cart; 569, 572, 573.
carti; cart; 636, 643, 649.
cart; cart; 554, 555.
cart; cart; 563, 576.
carti; cart; 633, 668.
carti; cart; 642, 655.
carte; cart; 657, 670.
cart; cart; 461.
cart; cart; 462⁺ școlit, a catură.
cart; cart; 463.
cart; cart; 464⁺ [H] pesău.
carti; cart; 465⁺ [H] ia ucera pîsău.
cart; cart; 466.
cart; cart; 467⁺ [H] uciera pîsău.
carti; cart; 468⁺ [*] carti; cart, [V] carti ‘scrisoare’.
carti; cart; 469.
cart; cart; 473.
carti; cart; 474.
cart; cart; 476.
carte; cart; 478.
cart; cart; 479⁺ abesedăr, „carte se mai zice la actul care se face pe vite”.
carti; cart; 482.
cart; cart; 483.
carti; cart; 484.
cart; cart; 485.
carti; cart; 486.
carti; cart; 488.
cart; cart; 490.
cart; cart; 491.
carti; cart; 493⁺ [II] carti; cart.
cart; cart; 494.
carti; cart; 502.
cart; cart; 503.
cart; cart; 558.
carti; cart; 559.
cart; cart; 570.
cart; cart; 574.
cart; cart; 610.
carti; cart; 625.
carti; cart, cart; 663.
carti; cart; 666.

CERNEALĂ

„encre”

[1671]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la aceea pe care o ții în călimară, ca să scrii cu ea?
ALR II s.n. 920; ALRM II s.n. 750; ALM 351; ALDM III 1415; ALF 459; AIS 765; SLEF 433; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 48; Mar. III 693; Munt. Dobr. IV MN, p. 210.
- II. șerniâlă: 487, 489, 492, 497 - 500, 504, 505, 507 - 517, 519 - 529, 532, 534, 539, 541 - 546, 549, 551 - 553, 630, 640, 646⁺ [pentru] stilău, 654.
șerniâlă: 472, 530, 535, 537, 547, 548, 550, 556, 560, 561, 568, 571, 572, 574, 575, 578, 579, 588, 589, 592, 597, 599, 600, 606, 608, 609, 611, 617, 619 - 621, 623 - 625, 629, 633, 638, 639, 643, 656, 667.
șerniâlă: 533, 536, 540, 557, 566, 567, 569, 581, 583, 594, 595, 598, 603 - 605, 607, 612.
șerniâlă: 593, 626, 636, 637, 642, 652, 653, 655, 657, 660, 663, 664.
șerniâlă: 562, 590, 591, 614, 631, 635, 647, 648, 650, 658, 668.
șerniâlă: 471⁺ [*] șerniâlă, 576, 616, 627, 644⁺ in calamăr; călămăr, 645.
șerniâlă: 558, 559, 573, 582, 584, 602.
șerniâlă; -nel; 531, 538, 577, 610.
șerniâlă: 580, 585, 586, 613.
șerniâlă: 481, 484, 628.
șerniâlă: 482⁺ calamăr, 501⁺ i~, 565.
șerniâlă: 470, 564.
șerniâlă: 475⁺ calamăr; calimăr; 502.
șerniâlă: 476⁺ călămăr; -mări, 479⁺ calamăr; -mări.
șerniâlă: 478⁺ calamăr; -mări, 563.
șerniâlă: 494, 570.
șerniâlă: 632, 641.
șerniâlă: 634, 649.
șerniâlă: 651, 662.
șerniâlă: 661, 669.
șerniâlă: 461.
șerniâlă: 462⁺ călămăr; -mări.

černjálj: 464⁺ [H] čornjálj.
čirnjala: 465⁺ [H] čornjela.
černjálj: 467⁺ [H] čornjel;
čjornjelo.
černjálj: 468⁺ [II] černjálj,
in calamăr.
černjálj: 469⁺ [*] niëgreálj, [R]
černjálj, in calamăr; -méri,
[R] calimăr; -mără.
černálj: 473.
šernjálj: 477.
šjernjálj: 480.
čjernjálj: 483.
šernálj: 485.
šernálj: 486.
šjernjálj: 488.
šernjálj: 490.
šernjálj: 493⁺ [II] šernálj.
černjálj: 496.
šjernjálj: 503.
šernjálj; -nčj: 506.
šarnjálj: 518.
šernjálj: 554.
šjernjálj: 555.
čšerngáli: 587.
čšerngáli: 596.
čšerngálj: 601.
šerngálj: 615.
šerngáli: 618.
šerngálj: 622.
šernjálj: 659.
šerngálj: 665.
černgálj, [k] [L] šerngálj: 666.
černgálj: 670.
čjernálj, t'intă: 463.
šernjálj, [V] negriálj: 491.
niëgreálj: 474.
negreálj, [R] šernjálj: 466.

CAIET, pl.

„cahier”

[1673]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi
ziceți la acela cu mai multe foi
pe care scriu copiii la școală?
ALDM III 1417; ALA 389;
ASLEF 431; ALE I 98;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 48;
Mar. III 692; Munt. Dobr. IV MN,
p. 208.

II. caiet; -jėti: 497, 499, 507,
509, 511 - 514, 516, 519 -
522, 524, 526, 527, 529 -
532, 534 - 536, 539 - 547,
549, 550, 552, 567, 586, 590,
594, 596, 604, 607 - 609,
613, 617, 619, 620, 629, 630,
634 - 636, 639, 642, 644,
646, 648, 650 - 654, 662,
667.
caiet; -jėti: 505, 538, 548,
560, 579, 588, 589, 592, 593,
597, 600, 606, 611, 625, 638,
661, 664, 669.
caiet; -jėti: 508, 517, 518, 523,
551, 553, 580, 602, 603, 605.
caiet; -jėti: 467⁺ [H] zóšj; dva
jóšj; i mai bílše jóšj, 557, 587,
591, 595, 601.
caiet; -jėti: 471, 561, 568,
571, 574, 583.
caiet; -jėti: 475, 477, 564, 598,
618.
caiet; -jėti: 489, 504, 506, 510,
525.
caiet; -jėti: 537, 599, 622, 623,
641.
caiet; -jėti: 498, 581, 633, 656.
caiet; -jėti: 627, 665, 666.
caiet; -jète: 655, 657, 670.
caiet; -jėti: 468⁺ [II] caiet;
-jėti, 493⁺ [II] caiet; -jėti.
caiet; -jėti: 484, 612.
caiet; -jėti: 558, 569.
caiet^u; -jėti: 614, 649.
caiet^u; -jėti: 637, 640.
caiet^u; -jėti: 643, 668.
caiet; caiet^u: 461.
caiet; -jět'ę: 462.
caiet; -jėti: 464⁺ [H] zóšit; dva
zoséta, [I, 1] zóšet; dva
zošetá.
caiet; -jėti: 465⁺ [H] zóšet; dva
zóšet.
caiet; -jět'i: 466.
caiet; -jět'i: 470.
caiet; -jète: 472.
caiet; -jět'i: 473.
caiet; caiet^u: 474.
caiet; -jět'i: 476.
caiet; -jėti: 478.
caiet; -jět'i: 479.
caiet; -jėti: 480.
caiet; -jėti: 481.
caiet; -jėti: 482.
caiet; caiet^u: 483.
caiet^u; -jět'i: 485.
caiet; -jět'ę: 486.
caiet; -jėti: 487.
caiet; caiet^u: 488.

caiet; -jět'i: 490.
caiet; -jět'i: 491.
caiet; -jėti: 492.
caiet; -jět'i: 494.
caiet; -jėti: 495.
caiet^u; caiet^u: 496.
caiet; -jėti: 500.
caiet; -jėti: 501⁺ [la pl.:]
„două”.
caiet; -jėti: 502.
caiet; -jět'i: 503.
caiet; -jėti: 515.
caiet; -jėti: 528.
caiet; -jět'i: 533.
caiet; -jět'i: 554.
caiet; -jėti: 555.
caiet; -jėti: 556.
caiet; -jėti: 559.
caiet; -jět'i: 562.
caiet; -jět'i: 563.
caiet^u; -jėti: 565.
caiet; -jėti: 566.
caiet; -jėti: 570.
caiet; -jět'i: 572.
caiet; -jět'i: 573.
caiet; -jėti: 575.
caiet; -jět'i: 576.
caiet; -jėti: 577.
caiet; -jète: 578.
caiet; -jėti: 582.
caiet; -jėti: 584.
caiet; -jėti: 585.
caiet; -jět'i: 610.
caiet^u; caiet^u: 615.
caiet; -jète: 616.
caiet; -jėti: 621.
caiet; [ę] -jěturⁱ: 624.
caiet; -jėti: 626.
caiet; -jėti: 628.
caiet^u; -jėti: 631.
caiet; -jėti: 632.
caiet; -jėti: 645.
caiet^u; -jėti: 647.
caiet; caiet^u: 658.
caiet; -jėti: 659.
caiet; caiet^u: 660.
caiet; -jėti: 663.

caet; -jět'ę, hēft; hēftur: 463.
caiet, [V] nábúz; caiet^u: 469⁺ „un
caiet mai gros” (2), [*] caiet^u
[pl.]; caiet, [V] „òm nibúz;
-búzur ‘caiet mare, gros’,
„ánibúz [AL], niēbúz, „așa
zicea mama”.

HÂRTIE, pl.
„papier”
[1674]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spuneți la aceea albă din care
e făcut caietul?
ALR II s.n. 918; ALRM II
s.n.748; ALDM III 1418; AIS
763*; ALFC - CLXXVI; ASLEF
431; ALE I 99;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 49;
Mar. III 695; Munt. Dobr. IV 557;
Ban. III 552.

II. hirtiji; -tiji: 478⁺ frúndá dij
caiet, 484, 487, 531, 533,
535 - 538, 540, 547, 548,
557, 565, 580, 582, 590, 591,
594 - 598, 600, 602 - 606,
608, 611, 613, 614, 617 -
624, 629, 630, 632, 633, 639
- 641, 643, 645, 647 - 653,
654⁺ [inf. are dificultăți în a
răspunde la această întrebare],
655 - 659, 662, 667, 668.
hărtiji; -tiji: 489, 497 - 502,
504, 506, 507, 509 - 513, 516
- 521, 523, 524, 526, 528 -
530, 532, 534, 539, 541 -
546, 549, 551 - 553.
hirtiji; -tiji: 560, 567, 575, 585,
592, 609, 612, 625, 637, 646,
664.
hirtiji; hirtij: 607, 615, 616, 626 -
628, 642, 644, 660, 663⁺ filá,
665.
hirtij; -tiji: 550, 559, 566, 581,
584, 586, 587.
hirtij; -tiji: 556, 568, 571, 583,
588, 589, 593.
hărtiji; -tiji: 505, 508, 514,
522, 525, 527.
hirtijⁱ; -tiji: 492, 661, 669.
hirt'ii; -t'ij: 558, 569, 573.
hărtiji; hărtij: 464⁺ [H] papír; dva
papéri, [I, 1] papír, 474.
hirt'iji; -t'ij: 562, 570.
hirtije; -tiji: 635, 666.
hărt'ij; ~: 461.
hirt'ij; -t'ij: 462.
hirtija; hirtij: 465⁺ [H] papír; dva
papéri.
hirtijⁱ; -t'ij: 466.

hîrtîji; -tîji: 467⁺ [H] papêri;

mai bilşe papêri.

hîrt'îji: 469⁺ [*] hîrtîji; hărtîj.

hîrtî'e; -tîj: 470.

hîrtîji; hîrtîj: 471⁺ [*] hîrtîj; -tîj.

hîrtîe; -tîj: 472.

hîrt'îji; hîrt'îj: 473⁺ [*] „şi papîr

‘foița de țigară’.

hărtîji; hărtîj: 475.

hîrt'îji; -tîj: 476.

hîrtîji; -tîj: 477.

hîrt'îji; hărt'îj: 479.

hărtîje; hărtîj: 480.

hîrtîji; -tîj: 481.

hărtîji; hărtîj: 482.

hărtîje; hărt'îji: 483.

hîrt'îji; -t'îj: 485.

hîrt'î'e; -t'îj: 486.

hărt'îje; hîrçi: 490.

hîrt'îji; -t'îj: 491.

hîrt'îji; -t'îj: 494.

hîrtîje; -tîj: 495.

hărtîji; -tîj: 496.

hîrt'îji; -t'îj: 503.

hîrtîji: 515.

hîrt'îji; -t'îj: 554.

hîrt'îji; -tîj: 555.

hîrtîji; -tîj: 561.

hărt'îji; hărt'îj: 563.

hărtîji; -tîj: 564.

hîrt'îj: 572.

hîrt'îj; -t'îj: 574.

hîrt'îji; -t'îj: 576.

hîrtîje: 577.

hîrtîje; -tîj: 578.

hîrtîje; -tîj: 579.

hîrtîji; -tîj: 599.

hărtîje; -tîj: 601.

hîrçi; -tîj: 610.

hărtîji; ~: 631.

hîrtîji; -tîj: 634.

hîrtîji; ~: 636.

hîrtîji; -tîj: 638.

hîrtîje; -tîj: 670.

hîrtî'e, papîr; hîrt'îj, papîre: 463.

filă, [p] hărtîji; -tîj: 488.

filă di hărtîji; hărtîj: 468⁺ [II]

hîrtîji; -tîj.

dim_foî di hărtîji; -tîj: 493⁺ [II]

hîrtîji; -tîj.

LITERĂ, pl.

„lettre”

[1675]

I. (INDIC.)

ALR II s.n. 923; ALRM II s.n. 753; ALDM III 1419; ASLEF436; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 49; Mar. III 696; Munt. Dobr. IV 558; Ban. III 551.

II. literă; literi: 498, 499, 507, 509, 512, 513, 516, 518, 520, 521, 523, 526, 529, 532, 534, 539, 542, 545, 546, 549, 551, 552, 628, 632.

litră; litiri: 489, 497, 500, 504, 510, 511, 524, 527, 530, 541, 544, 607, 630, 652, 654.

litirî; litiri: 567, 573, 603, 635⁺ [ε], [p], 649⁺ [ε] [**], 658, 662, 665⁺ [ε], 668.litiră; litirî: 471⁺ [II] litiră; litiri, 505, 515, 572, 574, 575, 588.

litiră; litirî: 506, 514, 519, 522, 528, 597, 616.

litră; litri: 473, 474, 475⁺ [k], [primul răspuns:] čifri [pl.] 480, 641⁺ [ε], [p], [σ], 659.

literă; literî: 508, 517, 531, 543, 553, 624.

litirî; litirî: 548, 569, 582, 595, 614, 648⁺ [p].

literî; literi: 550, 591, 604, 609, 620, 621.

litră; litri: 476⁺ „acuma se zice şi la uocă”, 477, 491, 496⁺ [p],

[primul răspuns:] abeședăr, 502.

literă; literî: 560, 589, 602, 625, 629⁺ [ε], [p].literî; literî: 587, 596⁺ [*] literi, 608, 613, 617.

litiră; litirî: 556, 561, 568, 669.

litri [pl.]; litră: 469⁺ [*]litiră; litari, 472, 482⁺ [p],

[primul răspuns:] abeședăr.

literî; literi: 536, 538, 586.

litri [pl.]; litră: 466, 487.

litră; litre: 478, 486⁺ [V] litră „un sfert de țuică”.

literî; literi: 535, 601.

litirî; litirî: 557, 605.

litiră; litiri: 585, 639⁺ [p].litirî [pl.]; litiră: 636⁺ [ε], [p], 655⁺ [p].

litirî [pl.]; litiră: 640, 656.

litiră; litre: 463.

litirî [pl.]; litirî: 464⁺ [H] bucva, odnă bucva; dvi bucvi [și] odnă litiră; dvi litri.litri [pl.]; litră: 468⁺ [II] litră; litri.

litiră; litre: 470.

litiră; litri: 479⁺ [p], [primul răspuns:] abeședăr.

litirî [pl.]; litiră: 481.

o literă; literi: 483⁺ [p], [primul răspuns:] abeședăr.

litiri [pl.]; litiră: 488.

litiră; litre: 490.

litiră; litirî: 492.

litiră; litari: 494.

litirî [pl.]; literă: 495.

litiră; litirî: 501⁺ „o ~; două ~”.

litirî [pl.]; litiră: 503.

literă; litiri: 525.

literă; literî: 533⁺ [B] búki.

litirî; litirî: 537.

litiri [pl.]; litirî: 540.

litiri [pl.]; litirî: 547.

litirî; litirî: 558.

literî; litere: 559.

litirî; litirî: 562.

litiră; litirî: 564.

literă; litirî: 565.

literî; litirî: 566.

literă; literă: 571.

literă; litere: 577.

literă; litere: 578.

litri, litirî [pl.]; litră: 579.

litirî; literi: 580.

litirî; litiri: 581.

litirî; litirî: 583.

litirî; literî: 584.

literî; literi: 590.

litiră; litirî: 592.

litirî; literî: 593.

litirî; litirî: 594.

litirî [pl.]; litirî: 598.

litirî; litiri: 599.

litiră; literî: 600.

literă; literî: 606.

liceră; licerî: 610.

literî; literî: 611.

litiră; litirî: 612.

litirî [pl.]; litiră: 615.

literî; literi: 618.

literă; literi: 619.

literî; literî: 622.

literî; literi: 623.

literă; literi: 626.

[ε], [σ] litiră; literî: 627⁺ [inf. e aproape analfabet].[ε], [p] litiri [pl.]; litiră: 631⁺ „şi litirî [pl.]”.

litirî; literi: 634.

litiră; litirî: 637.

litirî [pl.]; literă: 638.

litirî [pl.]; literă: 642.

litiri [pl.]; literă: 643.

litirî [pl.]; litiră: 644.

litiră; literi: 645.

litiră; litiri: 646.

literi [pl.]; literă: 647.

litirî [pl.]; litirî: 650.

litirî; litirî: 651.

litiri [pl.]; literă: 653.

litiră; litirî: 657.

litirî [pl.]; litiră: 660.

litirî; litirî: 661.

litirî [pl.]; litiră: 663⁺ [primul răspuns:] linii.

litirî; litiră: 664.

litiri [pl.]; litiră: 666.

litere [pl.]; literă: 670.

litiră; litirî, [V] slóvî [pl.]; slóvâ:

462⁺ [în cărțile bisericești (2)].

liciră; licirî, [V] slóvâ; slóvî: 576.

litiră; litirî, [V] buk' [pl.]; búke:

570⁺ sî numești [așa] și o gîtlăgă di pus vin (2).alfabîet: 467⁺ [H] tájē alfabîet, odnă bucva; dvi bucvi; mai bilşe bucvi.

alfabétu [a.], [p] litră; litirî: 461.

alfabétu [a.], [σ] litiră; literi: 465⁺ [H] odnă bucva; dvi bucvi

bucuvéi, abičidăr.

alfabîet, [σ] litirî [pl.]; litră: 484.

alfabét, [p] literă; literi: 485.

alfabét, [p] litirî [pl.]; litiră: 493⁺ ačēš_cari-ṇvátā băjēti la școală și kāmā ~, [II] litirî [pl.]; litiră.

alfabîetu?, [p] litirî; litirî: 554.

alfabét, [p] litiră; litirî: 563.

alfabét, [ε] al'ifabîet, [p] litiră; litirî, [V] slóvâ; slóvî: 555.

sămni, [p] literă [pl.]; literă: 633.

[V] búki; buk', [p] litiră; litiri: 667.

III. În afara situațiilor consemnate ca atare, s-a obținut mai întâi forma de [pl.] și în pct.: 469, 474, 480, 628-630, 635, 648, 652, 658, 659, 662, 668.

SCRISOARE, pl.

„lettre”

[1676]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la aceea pe care o scrii, o bagi în plic și o trimiți cu poșta?

ALDM III 1420; ALA 388; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 49; Mar. III 697; Munt. Dobr. IV MN, p. 212.

II. scrisuări; -sórî: 474, 482⁺
ăm_plic, 497, 498, 516, 518,
521, 522, 525, 527, 530, 532,
534, 536, 541, 542, 544, 545,
550, 551, 558, 559, 562,
564⁺ [primul răspuns:] plic,
566, 567⁺ „carte [este cea]
fără plic”, 569, 573, 580 - 583,
585 - 587, 590, 594 - 596,
601, 603 - 605, 613, 614,
633, 634, 636, 639, 641⁺ [p],
[primul răspuns:] plic, 642, 643,
645 - 651, 653, 654, 656,
658, 660, 662, 665, 668⁺
„sau un plic^u”.

scrisuări; -sórî: 471⁺ [*] scrisuări;
-sórî, 501⁺ ^uo ~; „două” ~, [σ]
om_plic, 505, 556, 557⁺ [ε],
560, 568, 572, 574, 576, 588,
592, 593, 602, 616, 626, 637,
638, 661, 664, 669.

scrisoări; -sórî: 502⁺ [B] brif;
brífurî ‘plic’, 531, 533, 535,
538, 540, 547, 598, 599, 608,
611, 612, 617 - 623.

scrisuări; -sórî: 615, 627, 629,
632, 635, 640, 644, 655, 659,
667.

scrisuări; -sórî: 489, 506, 510 -
513, 528, 579⁺ [R] plic; plicurî.

scrisoări; -sórî: 537, 548, 600,
609.

scrisuări; -s^uorî: 570⁺ aî scris ^uo
cártî [V] ?, 630, 652.

scrisuáre; -sórî: 472, 666.

scrisuári; -sórî: 515, 561.

scrisuári; -sórî: 554⁺ [σ]
^uom_plic, [D] cártî ‘carte
poștală’, 628.

scrisoári; -sórî: 584, 591.

scrisuáre; -sórî: 657, 670.

scrisoárî; -sórî: 463⁺ [σ], [V]
cártî; cártî.

scrisoári; -sórî: 464⁺ [H] pèsmô;
dvi [k] dvói pèsmí, [I, I] pèsmô;
pešme, c^uovéstca ‘plic’.

scrisuári; -sórî: 465⁺ plicu [a.];
plicurî, [H] pišmô; dvói pèsmí;
pesm.

scrisoáre; -sórî: 466⁺ [V] brif;
brífurî: 1. ‘plic’ („mai vorbesc
bătrânii”), 2. ‘bilețel’ [termen
folosit de elevi].

scrisuári; scrisuári: 467⁺ [H]
pišmô; dvói pèsmí; pesm.

scrisuárî; -sórî: 488.

scrisuári; -sórî: 493⁺ [II] scrisuári;
-sórî.

scrisuári; -sórî: 496.

scrisoárî; -sórî: 503⁺ [V] brif;
brífurî ‘plic cu scrisori’.

scrisuári; -sórî: 523.

scrisuári: 524.

scrisuári; -sórî: 563.

scrisoári; -sórî: 577⁺ [primul
răspuns:] plic; plicurî.

scrisuáre; -sórî: 578.

scrisoáre; -sórî: 597.

scrisoári; -sórî: 606.

scrisuári; -s^uorî: 607.

scrisuári; -s^uorî: 610.

scrisoáre; -sórî: 624.

scrisuári; -sórî: 625.

scrisuári; -sórî: 631.

scrisuári; -sórî: 663.

scrisuári; -sórî, [V] cárti; cártî:
500, 509, 514, 517, 529, 539,
546, 549, 553.

scrisuári; -sórî, [V] cárti; cártî:
504, 507, 519, 520.

scrisuári; -sórî, [V] cárti; cártî:
571, 589⁺ plic; plicurî.

scrisuári; -sórî, [V] cártî; cártî:
461⁺ „nu erau însă plicuri”, [și]
~ p^uoștálă (2), [σ] brif; brífurî
„se zicea demult”.

scrisuárî; -sórî, [V] cártî; cártî:
462⁺ trimát ^uo ~ la băjētu (2),
plic; plicurî, [V] c^uovértî;
-vérturî, t’ímbru; t’ímbru.

scrisuári; -sórî, [V] cárti; cártî:
468⁺ [II] scrisoári; -sórî, [V]
cárti; cártî.

scrisoári; -sórî, cártî; cártî: 476⁺
‘[scrisoare] fără plic’ (2),
cobértă; -bért, [*] covértă;
-vért, brif; brífurî ‘scrisoare cu
tot cu plic’.

scrisuári; -sórî, [V] cárti; 481⁺ la
plic [i se spune] brif.

scrisuári; -sórî, [V] cárti; cártî:
492.

scrisuári; -sórî, [V] cárti; cártî:
508.

scrisuári; -sórî, [V] cárti; cártî:
552.

scrisuári; -sórî, [V] cárti; cártî:
555⁺ [p], nî-o trimás ~ (2),
[primul răspuns:] plic, cárti
p^uoștálă.

scrisuári; -sórî, [V] cárti: 565⁺ i-o
vinî ~ (2).

scrisuári; -sórî, [B] cárti; cártî:
575.

scrisuári; -sórî, [V] cárti, [k] brif:

475⁺ ‘carte poștală’ (3).

scrisuári; -sórî, [V] cártî; cártî,
brif; brífurî: 485⁺ [p], ^uo primit
~ (2), [primul răspuns:] cártî
p^uoștálă, [p] plic.

scrisuári; -sórî, [V] cárti; cártî,
îdúlă; -dúlî: 526⁺
‘scrisoare, care nu este trimisă
prin poștă’ (3).

scrisuári; -sórî, [V] brif; brífurî:
478⁺ ‘scrisoare cu tot cu plic’
(2), [V] c^uovértă = [R] plic.

scrisuári; -sórî, [V] brif; brífurî:
480⁺ um_plic; plicurî, c^uovértă;
-vért ‘plic fără scrisoare’.

scrisoáre; -s^uorî, [D] [V] brif;
brífurî: 486⁺ „c^uovércă [se
spune] la plic”.

scrisuáre; -sórî, brif; brífurî: 490⁺
‘plic cu scrisoare’ (2).

scrisoári; -sórî, [B] brif; brífurî:
491⁺ „am primit o scrisoare: cu
tot cu plic” (1), covértă; covértî
‘plic’.

scrisuári; -sórî, [V] brif; brífurî:
495.

scrisuári; -sórî, [V] ravás;
rāvásurî: 477⁺ c^uovértă;
-viért ‘plic’, brif; brífurî
‘scrisoare? plic?’.

scrisoári; -sórî, [V] ravás; -váša:
479.

scrisuári, ravás; scrisorî, ravásurî:
494.

scrisuári; -sórî, [V] ravás;
-vášurî, [V] [B] brif; brífurî:
487⁺ ‘plic cu scrisoare’ (3), [V]
c^uobiércă; cobjérs ‘plic’.

cárti; cártî: 499⁺ [V], 543.

u cárti; cártî: 484⁺ [II] ^uo primit ^uo
cárti dî lă băgē_dĩ_armátă, [V]
c^uovértă; -vértî, c^uvértî
‘plic’.

cártî; cártî, [V] brif; brífurî: 473.

cártî; cártî, scrisuárî; -sórî:
483⁺ [p], ‘plic cu carte’ (2), [V]
covértî; covértî ‘plic’, [D] ápâ
brif iî nîmțăștî ‘scrisoare’,
[primul răspuns:] cártî poștálă
sau plic.

brif; brífurî: 469⁺ [primul răspuns:]
um_plic; plicurî, [*] ^uo
cártî, -um_plic, [V] vîni cárti,
brif; brífurî ‘plic cu scrisoare’:
îm_plic puî o hîrtîiî scrisă, [V]
covértă; c^uoviert ‘plic’.

?, [V] brif; brífurî: 470⁺ [primul

răspuns:] plic; plicurî.

III. Izolat, s-a notat cum i se spune
în localitate factorului poștal:
brítrégîru [a.] (481), brítrégîr;
brítrégîrî (502).

TĂBLIȚĂ, pl.

„ardoise d’écolier”

[1678]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
zici la aceea mică și neagră pe
care scriau copiii înainte vreme
la școală?

ALR II s.n. 914; ALRM II s.n.
745; ALDM III 1422;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 49;
Mar. III 699; Munt. Dobr. IV 559.

II. plácă; pláš: 472, 489, 492,
497, 500, 501⁺ [la pl.:] „două”,
^uo am și ieșu, 504, 506, 509,
510, 512, 513, 515, 516, 519
- 521, 524, 525, 527, 538,
541, 544, 545, 548, 549, 555,
560, 565, 567, 571, 572, 574
- 576, 588, 592, 593, 600,
608, 610, 620, 624⁺ ^uo ~,
630, 639, 640.

pláci; pláš: 471⁺ [*] plácă; pláš,
533, 535, 540, 550, 557 -
559, 562, 566, 568, 569, 573,
581 - 584, 587, 590, 594 -
596, 598, 601, 602, 604, 607,
614, 634, 635.

plácă; plác: 579, 636, 638, 641,
664.

pláci; pláš: 599, 619, 622, 623,
647.

pláci; plác: 585, 586, 663.

plácă; pláš: 547, 615.

pláci; pláš: 482.

plácă; pláš: 488.

plácă; pláš: 496.

plácă; pláš: 507.

plácă; pláš: 563.

plácă; pláš: 564.

plácă; plác: 642.

plácă, plácúta; pláš, plácú: 537,
616.

plácă; pláš, plácúta; plácúta:
570.

pláci; plácú: 580.

plácúta; -cút: 632, 637, 643,
652.

plácúti; -cút: 536, 631.

plácúta; -cút: 609, 612.

plácúta; -cút: 493⁺ [II] plácă;
pláš.

plácúta; -cút: 625.

plăcúță; -cúț^l: 628.
plăcúți, plăci; plâș: 627.
plăcúță; -cúț, tăbliță; -bliț:
522.
tăbliță; -bliț: 499, 508, 514,
517, 523, 531, 551, 629, 633,
644, 646, 659, 660.
tăbliță; ~: 498, 511, 518, 532,
534, 539, 542, 543, 552, 553,
577.
tăbliți; -bliț: 591, 603, 605,
617, 648, 649, 658, 662, 665,
668.
tăbliță; -bliț: 653, 654, 656,
661.
tăbliță; -bliț: 481, 491, 578.
tăbliță; -bliț^l: 468⁺ [II] tăbliță;
-bliț, 478.
tăbliță; -bliț: 474, 502.
tăbliță; ~: 526, 546.
tăbliță; -bliț: 461.
tăbliță; ~: 462.
tăbliță; tăbliț: 463.
tăblițet^l: 464⁺ tot ~, [H]
tăblétia; dvi tăblițet.
tăbliță; -bliț: 465⁺ [H]
tăblécă; tăblițet.
tăbliță; -bliț^l: 466.
tăblițet; -bliț^l: 467⁺ [ε], [H]
tăbliécă; dvi tăbliés^l.
tăbliță; -bliț: 469.
tăbliță; -bliț: 470.
tăbliță; ~: 473.
tăbliță; -bliț^l: 475.
tăbliță; -bliț^l: 476.
tăbliță; -bliț: 477.
tăbliță; -bliț^l: 479.
tăbliță; -bliț^s: 480.
tăbliță; tăbliț: 483.
tăbliță; -bliț^l: 484⁺ [II] tăbliță;
~.
tăbliță; -bliț^l: 485.
tăbliță; ~, -bliț^l: 486.
tăbliță; -bliț: 487.
tăbliță; -bliț^l: 490.
tăbliță; -bliț: 494.
tăbliță; -bliț^l: 495.
tăbliță; -bliț: 503.
tăbliță; -bliț: 529.
tăbliță; -bliț^l: 554.
tăblițet; -bliț: 618.
tăblițet; -bliț: 651⁺ „nu mai au
gét^l copk^l”.
tăbliță; -bliț: 655.
tăbliță; -bliț: 666.
tăbliță; -bliț^l: 669.
tăbliță; -bliț: 670.
tăbliță; -bliț, plăci; plâș: 528,
589.
tăblițet; -bliț, plăci; plâș: 611,

613⁺ [V] (2).
tăbliță, plăci; plâș: 626.
tăblițet, plăci; plâș: 650.
tăbliță; -bliț, [D] plăci, plăcúți;
plâș, plăcúț: 621.
tăbliță; -bliț, plăcúță; -cúț:
505, 606.
tăbliță; -bliț, [σ] plăcúță;
-cúț: 597.
tăbliță; ~, tăblă; tăbli, plăci; plâș,
plăcúță; ~: 530.
tăblă; tăbli: 556.
tăblă; tăbli: 657⁺ [ρ].
tăblă, tăbliță; -bliț: 645.
tăblă, tăbliță; tăbliț, tăbli: 667.
tăblă; -béli: 561⁺ [*] tăbliță;
tăbliț.

III. În pct. 606 și 611 s-au dat mai
întâi ambele forme de [sg.].

TABLĂ, pl.

„tableau (noir)”

[1680]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spuneți la aceea făcută din
scândură neagră, pe care scriu
învățătorul și copiii la școală?
ALDM III 1423; MALGI 149;
ALMC 666; ALC 925; ASLEF
431;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 49;
Mar. III 701; Munt. Dobr. IV MN,
p. 214.

II. tăblă; tăbli: 489, 495, 497 -
500, 504, 507 - 514, 516 -
521, 523, 526 - 529, 531,
532, 534, 535, 538, 539, 541
- 543, 546, 549, 551 - 553,
599, 618, 619, 627, 628, 639,
641, 645.
tăblă; tăbli: 469, 471, 473, 479,
487, 491, 494, 502, 556, 561,
564, 568, 571, 572, 574, 575,
577, 588, 589, 592, 593, 600,
611, 620, 624, 625, 637, 638,
661, 669.
tăblă; tăbli: 506, 524, 544, 545,
598, 617, 623, 629, 630, 632,
633, 642, 643, 646, 652 -
656, 659, 666, 667.
tăbli; tăbli: 550, 562, 567⁺ [ε],
580, 581, 584, 586, 590, 594,
601, 603, 605, 613, 614,
635⁺ [L], 647, 648, 650, 651,
658, 662, 668.
tăbli; tăbli: 540, 596, 607, 608,
634, 649.
tăbli; tăbli: 558, 559, 582, 583,
595, 602.
tăblă; tăbli: 505, 515, 525, 616,
664.

tăblă; tăble: 462, 612, 657, 670.
tăblă; tăble: 463, 470, 490, 548.
tăblă; tăbli: 565, 615, 640, 663.
tăblă; tăbli: 563, 636, 660.
tăblă; tăbli: 466, 478.
tăblă; tăble: 472, 597.
tăbla [a.]; tăbli: 480, 496.
tăblă; tăbli: 522, 610.
tăbli; tăbli: 569, 591.
tăblă; tăbli: 461.
tăblă, [k] tăbli: 464⁺ [H] tăblă, tot
îi tăblă, [I, 1] tăblietia; -bliet^l.
tăbli; tăbli: 465⁺ [H] tăbli; dvi
tăbli; [bilse] tăblé.
tăbli; tăbli: 467⁺ [H] tot tăbli;
dvi tăbli.
tăbli; tăbli: 468⁺ [II] tăblă; tăbli.
tăblă; tăbli: 474.
tăblă; tăbli: 475.
tăblă; tăbli: 476.
tăbli; tăble, [k] tăbli: 477.
tăblă; tăbli: 481.
tăbli; tăbli: 482⁺ tăbla_mulțiri.
tăbli; tăbli: 483.
tăblă; tăbli: 484.
tăbli; tăbli: 485.
tăbli; tăbli: 486.
tăbli; tăbli: 488.
tăblă; tăbli: 492.
tăbli; tăbli: 493⁺ [II] tăblă; tăbli.
tăbli; tăbli: 501⁺ [k], [la pl.:]
„două”, [primul răspuns:]
tăbli_plăci.
tăbli; tăbli: 503.
tăblă; tăbli sau tăbli: 530.
tăbli; tăbli, tăbli: 533.
tăbli; tăbli: 536.
tăblă; tăbli: 547.
tăbli; tăbli: 554.
tăblă; tăbli; tăbli: 555⁺ [R]
cat^lédra.
tăbli; tăbli: 557.
tăbli; tăbli: 566.
tăblă; ~: 570.
tăbli; tăble: 573.
tăblă; tăble: 576.
tăblă; tăbli: 578.
tăbli; tăbli, [k] tăbli: 585.
tăbli; tăbli: 587.
tăbli; tăbli, tăbli: 604.
tăblă; tăbli: 609.
tăbli; tăbli: 622.
tăbli; tăbli: 626.
tăbla [a.]; tăbli: 631.
tăblă; tăbli: 644.

tăbli; tăbli: 665.
tăblă, [B] tăblă; tăbli, tăbli: 606.
tăblă, tăbli; tăbli, tăbli: 621.
tăblă de scris; tăbli: 579.
tăblă; -béli, tăblă; tăbli: 560.
tăblă, tăblă; tăbli, tăbli: 537.

CRETĂ, pl.

„craie”

[1681]

I. [Întrebare indirectă] Dar la
aceea cu care se scrie pe tăblă?
(Vezi i. precedentă).

ALR II s.n. 916; ALDM 1424;
MALGI 150; ALChB 236; ALW I
24; ASLEF 431;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 49;
Mar. III 702; Ban. III 547; Munt.
Dobr. IV MN, p. 214.

II. crétă; crėti: 497, 508, 511 -
513, 517, 520, 521, 523⁺ [*]
cridă; cridi, 526, 532, 539,
544 - 546, 549, 551 - 553,
564, 630, 639, 643 - 645,
653, 654, 659, 667.
crėti; crėti: 536, 550, 559, 566,
569, 581, 582, 584, 586, 587,
596, 599, 601, 604, 605, 609,
611, 613, 619, 648 - 650,
658, 662, 668.
cridă; cridi: 479, 489, 498, 499,
506, 510, 518, 519, 524, 529,
541 - 543, 624, 656.
crétă; crėti: 515, 538, 593, 608,
626, 638, 664, 669.
cridă; cridi: 469, 481, 487, 505,
592.
cridă; criz: 471, 509, 528, 588,
589.
crėti; crėti: 591, 602, 603, 617,
634.
crétă; crète: 472, 577, 578, 661.
cridă; crid: 477, 491, 502, 610.
d
cridă; criz: 494, 527, 576.
crédi; crédi: 558, 580, 590.
crétă; crėti: 615, 636, 660.
crėti; crėti: 631, 647, 663.
cridă; crid: 474, 490.
crită; criti: 500, 514.
crétă; crėti: 504, 525.
crétă; crét, [K] crėti: 522, 646⁺
[*], [!], [pl.] (1).
crétă; crét: 531, 628.
crédă; crédi: 534, 633.
crėti; crėti: 547, 665.
crédă; crédi, [R] crétă; crėti:
561, 574.
cridi; criz: 567, 585.
crėti; crét: 583, 614.
crétă; crète: 657, 670.
crétă; crét^l: 461.
crétă; crét^l: 462.

crătă; crăt^ē: 463.
crăt^ē; crăt^ē: 464⁺ [H] crăt^ēda;
crăt^ēdi, [I, I] crăt^ēda; crăt^ēdi.
crăt^ēta; crăt^ē: 465⁺ [H] crăt^ēda;
crăt^ēdi; crăt^ēdi.
crăt^ēda; crăt^ē: 466.
crăt^ēdi; crăt^ēdi: 467⁺ [H] crăt^ēda;
crăt^ēdi.
crăt^ēda; crăt^ē: 468⁺ c-om^zfiel di ~,
[II] crăt^ēda; cred.
crăt^ēda; crăt^ē: 470.
crăt^ēda; crăt^ē: 473.
crăt^ēda; crăt^ē: 475.
crăt^ēda; crăt^ē: 476.
crăt^ēda; crăt^ē: 478.
crăt^ēta; crăt^ēta, crăt^ēdi: 480.
crăt^ēda; crăt^ēta: 482.
crăt^ēdi; crăt^ēdi: 483.
crăt^ēda; crăt^ē: 484⁺ [II] crăt^ēda;
cred^ē.
crăt^ēta; crăt^ē: 485.
crăt^ēda; crăt^ē: 486.
crăt^ēta; crăt^ēta: 488.
crăt^ēta; crăt^ē: 492.
crăt^ē [a.]; crăt^ē: 493⁺ [II] crăt^ēda;
crăt^ē.
crăt^ēda; crăt^ē: 495.
crăt^ē [a.]; o crăt^ēta; crăt^ē: 496.
crăt^ēta; crăt^ēta: 501.
crăt^ēta; crăt^ē: 503.
crăt^ēda: 507.
crăt^ēta: 516.
crăt^ēda; crăt^ē, [R] crăt^ēta; crăt^ēta: 530.
crăt^ēta; crăt^ē, [V] crăt^ēdi; crăt^ēdi: 533.
crăt^ēdi; crăt^ē, [R] crăt^ēta; crăt^ēta: 535.
crăt^ēdi, [R] crăt^ēta; crăt^ēta, [K]
crăt^ēta: 537.
crăt^ēta, [B] crăt^ēdi, crăt^ēta, crăt^ēta: 540.
crăt^ēta; crăt^ēta, crăt^ēdi; crăt^ēdi: 548.
crăt^ēta; crăt^ēta: 554.
crăt^ēta; crăt^ēta [p] crăt^ēta: 555.
crăt^ēda; crăt^ēdi: 556.
crăt^ēta; crăt^ēta: 557.
[V] crăt^ēda; crăt^ēta, [R] crăt^ēta; crăt^ēta:
560.
crăt^ēta; crăt^ēta: 562.
crăt^ēta; crăt^ēta: 563.
crăt^ēta; crăt^ēta: 565.
crăt^ēta; crăt^ēta, [V] crăt^ēdi, crăt^ēdi: 568.
crăt^ēda; crăt^ēta: 570.
crăt^ēta; crăt^ēta, [V] crăt^ēdi; crăt^ēdi: 571.
crăt^ēta; crăt^ēta, [V] crăt^ēda; crăt^ēta: 572.
crăt^ēta; crăt^ēta: 573.
crăt^ēda; crăt^ēta, crăt^ēdi: 575.
crăt^ēta; crăt^ēta, [V] crăt^ēdi; crăt^ēta: 579.
[V] crăt^ēdi; crăt^ēdi, [R] crăt^ēta; crăt^ēta:
594.
crăt^ēta; crăt^ēta: 595.

crăt^ēta; crăt^ēta: 597.
crăt^ēta; crăt^ēta, [B] crăt^ēdi: 598.
crăt^ēta; crăt^ēta, [B] crăt^ēdi; crăt^ēdi: 600.
crăt^ēta; crăt^ēta: 606.
crăt^ēdi; crăt^ēdi: 607.
crăt^ēta; crăt^ēta: 612.
crăt^ēta; crăt^ēta: 616.
crăt^ēta; crăt^ēta: 618.
crăt^ēdi; crăt^ēdi, [R] crăt^ēta; crăt^ēta: 620.
crăt^ēta, [B] crăt^ēdi; crăt^ēta: 621.
crăt^ēdi; crăt^ēdi: 622.
crăt^ēdi; crăt^ēdi: 623.
crăt^ēta; crăt^ēta: 625.
crăt^ēta; [ε] crăt^ēta, [ε] crăt^ēdi, crăt^ēda
[sg.]: 627.
crăt^ēta; -: 629.
crăt^ēta [a.]; crăt^ēta: 632.
crăt^ēta; crăt^ēta, [K] crăt^ēta: 635.
crăt^ēta; crăt^ēta: 637⁺ [după ce da
forma de pl., inf. exclamă:]
noroc^u.
crăt^ēda, [K] crăt^ēdi; crăt^ēdi: 640.
crăt^ēta; crăt^ēta, [K] crăt^ēta: 641.
crăt^ēta; crăt^ēta: 642.
crăt^ēta; crăt^ēta: 651.
crăt^ēta; crăt^ēta: 652.
crăt^ēta; crăt^ēta: 655.
crăt^ēta; crăt^ēta: 666.

III. În unele pct., răspunsul a fost
precedat de prepoziția cu,
sugerată de formularea întrebării
și înregistrată în formele: cu
(483, 493, 496, 501, 611, 623),
respectiv cū (484).

MINCIUNĂ, pl.

„mensonge”

[1684]

I. [Întrebare indirectă] Ce
spune copilul când nu spune
adevărul?
ALDM III 1427; ALF 836; AIS
712; ALB 1653; ALFC 1179; cf.
ALLR 893; ASLEF 435;
NALR/ALRR: Olt. II MN 49; Mar.
IV MN pl. LVII; Munt. Dobr. IV
MN, p. 216.

II. mîșună; -șună: 472, 479, 487,
496 - 500, 501⁺ uo ~, 504 -
532, 534, 537 - 539, 541 -
546, 548, 549, 551 - 553,
556, 560, 561, 568, 572, 574
- 578, 588, 589, 592, 593,
597, 600, 606, 610, 616, 624
- 627, 629, 638 - 640, 643,
644, 645⁺ ~ cu scaun,
gebușă, 666, 667.
mîșună; -șună: 533, 535, 536,

540, 547, 550, 557 - 559,
567, 569, 573, 581 - 584,
590, 594, 595, 598, 599, 601
- 605, 607, 609, 611, 612,
614, 618, 620 - 622, 631,
635, 647 - 649, 665, 668.
mincună; -cună: 469, 579, 632,
633, 636, 637, 641, 642, 652
- 655, 657, 659 - 661, 664,
669.
mincună; -cună: 580, 585, 586,
651, 658, 662.
mîșună; -șună: 470, 477, 478,
491, 564.
mîșună; -șună: 462, 486, 490.
mîșună [pl.]; -șună: 476, 480.
mîșună; -șună: 485, 494.
mîșună; mîșună: 489, 656.
mincună; -cună: 495, 670.
mîșună; -șună: 587, 613.
mîșună; mîșună: 608, 619.
mîșună; -șună: 617, 623.
mîșună [pl.]; -șună: 461.
mincună [pl.]; -cună: 463.
mincună; -cună: 464⁺ [H] odnă
brihnă; dvi brihnă.
mincună [pl.]; -cună: 465⁺ [H]
brihnă; dvi brihnă.
mîșună; -șună: 466.
mincună [pl.]; -cună: 467⁺ [H]
brihnă; brihnă.
mîșună [pl.]; mincună: 468⁺ [II]
mincună [pl.]; -cună.
mîșună; -șună: 471⁺ [*] mîșună;
-șună.
mincună [pl.]; -cună: 473.
mincună [pl.]; -cună: 474.
mincună; -cună: 475.
mincună [pl.]; mincună: 481.
mîșună; mîșună: 482.
mincună [pl.]; -cună: 483.
mincună [pl.]; -cună: 484.
mîșună; -șună: 488.
mîșună [pl.]; -șună: 492.
mîșună [pl.]; -șună: 493⁺ [II]
mîșună [pl.]; -șună.
mincună [pl.]; -cună: 502.
mîșună; mîșună: 503.
mîșună; -șună: 554.
mîșună [pl.]; mîșună; -șună: 555.
mîșună [pl.]; -șună: 562.
mîșună; mîșună: 563.
mîșună; mîșună: 565.
mîșună; -șună: 566.
mîșună; -șună: 570.
mincună, [R] mincună; -șună: 571.
mîșună; -șună: 591.
mîșună; -cună: 596.

mîșună; -șună: 615.
mîșună, [k] mîșună; mîșună: 634.
mincună; -șună: 646.
mincună; -șună: 650.
mincună, [k] mîșună; -șună: 628.
mincună, [p] mincună; -cună: 663.
-: 630.

III. În afara situațiilor consemnate
ca atare, s-a mai obținut în
forma de [pl.] și în pct.: 469, 475,
478, 479, 486, 487, 490, 491,
494, 497, 501, 536, 540, 550,
556, 564, 567, 572, 574, 582,
585, 587, 592, 594, 597, 598,
603, 610, 617, 618, 622 și 623.

În unele pct., răspunsul a fost
precedat de verbul (a) spune,
preluat din enunțul întrebării și
înregistrat în următoarele forme:
spuni [ind.prez. 3] (597, 617,
623), ^uo spus [perf.c. 3] (468).

DUȘMAN, pl.

„ennemi”

[1685]

I. [Întrebare indirectă] Un om
care îți vrea numai răul, ce zici
că-ți este...?

ALM 401; ALDM III 1428; AIS
734; ALA 652; ALC 696;
NALR/ALRR: Olt. II 350; Mar. III
703; Munt. Dobr. IV MN, p. 216.

II. dușmán; -mán: 468, 470 -
472, 475, 477, 479, 481, 487,
493⁺ [II] dușmán; dușmán,
501⁺ așála ni-î dușmán, am
doi dușmán, 502, 529, 530⁺
[*] dușmán; dușmán, 535 -
537, 539 - 541, 544, 546 -
548, 550, 556 - 558, 560,
561, 563, 566, 568, 569, 572
- 578, 582 - 584, 586, 588 -
593, 595, 596, 597⁺ [σ] ní-î
~, 598, 600 - 605, 611 - 613,
616, 618, 619, 622, 626, 632
- 644, 646 - 656, 658, 659,
662.

dușmán; dușmán: 480, 489, 497
- 500, 504 - 528, 531 - 534, 538,
542, 543, 545, 549, 551 -
553, 559, 562, 565, 567, 581,
587, 594, 607 - 610, 617, 620,
621, 623, 624, 628, 645,
dujmán; -mán: 579, 585, 657,
660, 663, 664, 666, 667, 669,
670.

dușmán; -mán: 461 - 463, 473,

478⁺ dușmanu nău, 485, 494.
dușmán; -mán^l: 476, 554, 564.
dușmán; dujmán^l: 580, 599, 665.
dușmán; dușmán^l: 488⁺ un ~ a
nău, 492.
dușmán; -mán^l: 464⁺ [σ], [H]
b
vóri^x; dva vro^hé; vorih^l.
dușmán^l; -mán^l: 465⁺ [H]
wóri^x; dva vro^hé.
dușman; dușman^l: 466.
dușmán; -mán^l: 467⁺ [H] vuóri^x;
dva vóri^b, mai bíl^{se} vorih^l.
dușmán; dușmán^l: 469⁺ [*]
dușmăⁿ; dușmăⁿ^l.
dușmán; -mán^l: 474.
dușmán; -mán^l, [σ] dușman^l: 482.
dușmán^l; -mán^l: 483.
dușmán; dușmán^l: 484.
dușman; -man^l: 486.
dujmán; -mán^l: 490.
dușmán; dușman^l: 491.
dușmán; -mán^l: 495.
dușmán; dușmán^l: 496.
dușmán; -mán^l: 503.
dușmăⁿ; dușmăⁿ, dușmăⁿ: 555.
dușman, dușmán; dușman^l, -mán^l:
606.
dușmán^u; -mán^l: 614.
dușmán^u; -mán^l: 615.
dușman; dușmán^l: 625.
dușmîn; -mîn^l: 627.
dușmán; dușman^l: 629.
dușmán^u; dușmán^l: 631.
dușman; dușmán^l: 661.
ș
dujmán; dușmán^l: 668.
dușmán; -mán^l, om dușmánós:
570.
dușman; dușmán^l [pl.]; dușmán,
[V] vrăjmăș; ~: 571.
-: 630.

PRIETEN, pl.

„ami”

[1686]

- I. [Întrebare indirectă] Dar un om cu care o duci bine și te înțelege bine, care te ajută la greu, zici că îți este...? (Vezi i. 1685, MN pl. 370).

ALM 140; ALRM 687; ALDM 1429; AIS 733; ALA 69; ASLEF 454; ALD I 25, 26;

NALR/ALRR: Olt. II 351; Mar. IV MN pl. LVII; Munt. Dobr. IV 560.

II. prētin; prētin^l: 472, 481, 497, 499, 513, 516, 519 - 522, 524, 530, 534, 544, 545, 550, 561, 562, 571, 573, 579, 585, 588, 590, 591, 593, 595, 596, 599, 600⁺ ți-i ~, 602, 603, 605, 608, 618, 620, 627, 633, 637, 645, 651, 655, 656, 658 - 662, 665 - 668.

prijetin; -jetin^l: 498, 511, 518, 532, 533, 538, 539, 542, 543, 549, 552, 553, 597, 607, 616, 619, 622, 628⁺ [ρ], [σ], 629, 630, 634, 639, 641, 644, 646 - 650, 652.

prētin; prētin^l: 471, 500, 541, 558, 574, 578, 580, 581, 586, 587.

prijetin; prijetin^l: 547, 556, 560, 566, 584, 589, 601, 604, 614.

prētin; prētin^l: 489, 492, 504, 506, 510, 525, 528.

prijetin; -jetin^l: 505, 507 - 509, 512, 527.

prijetin; -etin^l: 514, 515, 526, 529, 546.

prēten; prēten^l: 536, 559, 592.

prētin; prētin^l: 583, 609, 664.

pr^ljetin; pr^ljetin^l: 606, 623, 638.

prijetin; -jetin^l: 523, 551.

prijetin; -jetin^l: 535, 621.

prijetin; pr^ljetin^l: 540, 636.

prētin; prētin^l: 548, 625.

prijetin; -jetin^l: 615, 642.

prētin; prijetin^l: 632, 670.

prijetin; -jetin^l: 643, 653.

prēt'in; prēt'in^l: 461.

prēt'in; prēt'in^l: 462.

prēt'in; prēt'in^l: 463.

prijeten; prijetin^l: 464⁺ [H]

prijeten; dva prijeteni, [I, I]

prijet'in.

prijetin; -jetin^l: 465⁺ [H] tovarîș; w

dva tovarîș; tovarîș^l.

pr^ljet'in; pr^ljet'in^l: 466.

prijetin; prijetin^l: 467⁺ [H]

t^uovârîș; dva t^uovârîș;

t^uovârâș.

prētin; prētin^l: 468⁺ [II] prētin;

prētin^l.

prēt'in; prēt'in^l: 469⁺ [*] pr^ljetin;

pr^ljetin^l.

prētin; prēt'in^l: 470.

prēt'in; prēt'in^l: 473.

prijetin; prijetin^l: 474.

prijetin; -jetin^l: 475.

prijet'in; prijet'in^l: 476.

prētin; prētin^l: 477.

prētin; prētin^l: 478.

prēt'in; prēt'in^l: 479.

prijetin; prijetin^l: 480.

prētin; prētin^l: 482.

prētin^l; prētin^l: 483.

prijet'in; prētin^l: 484.

t' t'
prēc'in; prēc'in^l: 485.

prijet'in; prijet'in^l: 486.

pr^ljetin; prijetin^l: 487.

prijetin; -jetin^l: 488⁺ ~ a nău mai
de-aprăpă.

ĉ ĉ
prēt'in; prēt'in^l: 490.

pr^ljet'in; prēt'in^l: 491.

prijetin^l; prijetin^l: 493⁺ [III] prēt'in;

prētin^l.

ĉ
prēt'in; prēc'in^l: 494.

prijet'in; -jet'in^l: 495.

prijetin; -jetin^l: 496.

prijetin; -jetin^l: 501⁺ îi ~; doi ~.

prijetin, [AL] prijetin; prijetin^l: 502.

t' t'
prēc'in; prēc'in^l: 503.

prijetin; -jetin^l: 517.

prētin; prētin^l: 531.

prētin; pr^ljetin^l, prijetin: 537.

prijet'in^l; -jet'in^l: 554.

prētin, prēt'in^l: 555⁺ ți-i ~ bun.

prijeten; prijeten^l: 557.

ĉ ĉ
prēt'in^l; prēt'in^l: 563.

prijet'in; -jet'in^l: 564.

prētin; prēt'in^l: 565.

pr^ljetin; prijetin^l: 567.

prētin; prētin^l: 568.

prēt'in; prēt'in^l: 569.

k
prijetin^l [pl.]; prētin: 570.

prēt'in; prēt'in^l: 572.

pr^ljetin; pr^ljetin^l: 575.

ĉ ĉ
prētin; prēt'in^l: 576.

prēten; prētin^l: 577.

prijetin; prijetin^l: 582.

pr^ljetin; prētin^l: 594.

prijetin; -jetin^l: 598.

prēc'in; prēc'in^l: 610.

prētin; prētin^l: 611.

prijeten; -jeten^l: 612.

prijeten; prijeten^l: 613.

prijetin; -jetin^l: 617.

prētin; prētin^l: 624.

prijetin; -jetin^l: 626.

prijetin; -jetin^l: 631.

prijetin; -jetin^l: 635.

prētin; prijetin^l: 640.

prijetin; -jetin^l, [k] -jetin^l: 654.

prijeten; prēten^l: 657.

prētin; prēten^l: 663.

-: 669.

SOLDAT, pl.

„soldat”

[1687]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela care nu are nici un grad în armată?

ALRM 687; ALDM III 1430; MALGI 133; ALF 9; ALG 1592; ALMC 1770; ALJA 1529; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 49; Mar. III 704; Munt. Dobr. IV MN, p. 218.

II. soldat; -dât: 471, 472, 489,

497 - 500, 501⁺ doi ~, 504 - 553, 556 - 562, 566 - 570, 571⁺ [V] catână, 572 - 596, 598 - 613, 617 - 624, 627, 629 - 632, 634, 636 - 642, 644, 646, 648, 651 - 653, 655, 656, 658, 660, 662, 663, 667.

s^uoldat; -dât: 462, 467⁺ [H]

s^uoldat; ~, 468, 469⁺ [V] o catână, 475, 476⁺ [V] catână; -tâni, 478⁺ [V] catână; -tân^l, 481, 485, 488, 490, 496, 503, 554, 555, 564, 616, 626⁺ [L], 650, 659.

soldat; -dât^l: 654, 657, 661, 664, 670.

suoldat; -dât: 480, 486, 495⁺ [V] catână; -tâni, 565.

soldat^u; -dât: 615, 649, 665, 668.

soldat^u; -dât: 643, 645, 647.

suoldat^h; -dât^l: 477, 502.

s^uoldat; -dât: 487, 493⁺ s^uoldat, -dât.

soldat; -dât: 494⁺ [V] o măr^s la catână îmbrăcat catan^lest^l, 597.

soldat; -dât^l: 628, 666.

suoldat^l; -dât: 461.

s^uoldat^h; -dât: 463.

†
suoldat; -dât: 464⁺ [H] soldat;

dvā s^uoldāt, [V] jōunīr; dva
jouñirā, [I, 1] jōwnīr; jōwnīrā.
soldāt; soldāt: 465⁺ [H] jōunir sau
vōjac; dva vōjāke; jōwnīrā.
suoldāt; -dāt: 466.
s^uoldāt; -dāt: 470⁺ [V] cātānā;
cātāne.
soldāt; s^uoldāt: 473.
s^uoldāt: -dāt: 474.
s^uoldāt: -dāt: 479.
s^uoldāt; -dās: 482⁺ prost [!].
s^uoldāt; -dāt: 483.
s^uoldāt; s^uoldāt: 484.
soldāt; -dāt: 492.
soldāt: -dāt: 563.
soldāt: -dāt: 614.
soldāt; -dāt: 633.
s^uoldāt; -dāt: 635.
catānā; -tānī: 491⁺ [R] s^uoldāt;
-dāt.
uostās; ~, [D] suoldāt; -dāt: 625.
-: 669.

RECRUT, pl.

„recrue”

[1688]

- I. [Întrebare indirectă] Cum i se
spune unui soldat în primele luni
de armată?

ALR II s.n. 942; ALRM II s.n.
757; ALDM III 1431;
NALR/ALRR: Olt. 352; Mar. III
705; Ban. III 555; Munt. Dobr. IV
561.

- II. recūt; -cūt: 492, 497, 504 -
506, 508, 511, 514, 515, 517,
521, 522, 524 - 527, 531,
532, 536, 537, 540, 543 -
546, 549, 551, 559, 560, 562,
566, 568, 572, 576, 577, 579,
582⁺ [*] recrūt, 583, 584,
586, 597 - 601, 604 - 613,
616, 619 - 623, 625⁺ [ε], [σ],
626⁺ recūt, 627 - 630, 632⁺
[B] recrūt [?], 633, 634, 637 -
639, 642, 644⁺ [ε] și drācu ar
fāși armātā, da nūma recūt si
nu mai hīij [!], 646, 654, 656,
659.
rācrūt; -crūt: 472, 489, 498 - 501,
507, 509, 510, 512, 513, 516,
518 - 520, 523, 529, 530,
534, 538, 539, 541, 542, 547,
552, 553, 557, 558, 561, 565,
569, 578, 580, 581, 589, 590,

593, 594, 667⁺ rācānī [pl.];
-cān.
recūt; -cūt: 535⁺ ũ ~, 615,
617, 640, 649, 650.
recrūt; -crūt: 464⁺ [H] recrūt; dva
recrūtī, 468, 481, 495, 533.
racrūt; -crūt: 469, 473, 478,
494⁺ „la recrutare se zicea
reviziij”.
rēcūt; -cūt: 471, 564, 592, 595.
rīecūt; -cūt: 482, 493, 554, 555.
recūt; -cūt: 624, 645, 647, 660.
rācrūt; -cūt: 614, 658, 665.
rācrūt; -crūt: 470, 486.
recrūt; -crūt: 480, 483.
rēcūt; -cūt: 550, 573.
recūt, [k] rācrūt; -cūt: 567, 585.
recūt; -cūt: 636, 651.
recūt; -cūt: 661⁺ „sau boboc”,
670.
rācrūt; rīecrūt: 461.
recrūt; -crūt, rāgūt [pl.]; -gūtā:
462⁺ miērie în cātunīē, il
azintāđā, ũo mārș la azintārjē.

rācrūt; -crūt: 463.
rēcūt; -crūt: 465⁺ [H] rācrūt;
racrūt; bilșē rācrūt.
recrūt, racrūt; -crūt: 466.

rēcūt; -crūt: 467⁺ [H] tot rēcūt,
odēn recrūt; dva recrūtī.

rācrūt; rīecrūt: 474.

recrūt; -crūt: 475.
recrūt, [k] rācrūt; recrūt: 476.
recrūt; racrūt: 477.
recrūt, [k] racrūt; -crūt: 479.
rīecrūt; -crūt: 484.
recrūt; -crūt: 485.

recrūt; -crūt: 487.
rīecūt; -cūt: 488.
rēcūt; recrūt: 490.
recrūt, rācrūt; racrūt, rācrūt:
491⁺ mēre la raviziī
„recrutare”.

recūt; -cūt: 496.
recrūt; -crūt: 502.
rācrūt; -crūt: 503.
recūt; -cūt: 548.
rācrūt; rēcūt: 556.

rīecūt; -cūt: 563.
rācrūt; -cūt: 587.
rācrūt; recrūt: 588.
rēcūt; recrūt: 591.
rēcūt; -cūt: 596.
rācrūt; -cūt: 602.

rācrūt; -cūt: 603.
recrūt; -crūt, recrūt; -cūt: 618.

recūt; -cūt: 631⁺ și drācu-ar
fāși armāti, da si nu hīij
recūt.
recrūt, recrūt; -cūt: 635.
recūt; rācrūt: 641.
recūt [pl.]; -cūt: 643⁺ [σ] la
recutāri.
rēcūt; -cūt: 652.
recrūt; -cūt: 653.
recūt; -crūt: 655.
rācrūt; -cūt: 657.
recūt; recrūt: 662.
recūt; -cūt: 663.
recūt; -cūt: 664.
recūt; -cūt: 666.
recrūt [k], recrūt; -cūt: 668.
rēcūt; recrūt: 574.
recūt; -cūt, bobóc; -bós: 528,
570.
bobóc; [p] recrūt; -cūt: 648.
racān; -cān: 571.
[B] racān; -cān, rācrūt; -cūt, [R]
recrūt; -crūt: 575.
-: 669.

FRUNTAȘ, pl.

„premier grade militaire
(soldat de première classe)”

[1689]

- I. [Întrebare indirectă] Care
este primul grad pe care ți-l dă
armata?

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 49;
Mar. IV MN pl. LVII; Munt. Dobr.
IV MN, p. 218.

- II. fruntās; ~: 462, 464⁺ [H]
frāitār; dva froitārā, [I, 1]
fruntās; fruntași, 465⁺ [H]
frāitār; dva fraitārā; fraitārjā,
467⁺ [H] frāiter; fraitārjāri,
469⁺ [*] frāitār, 470 - 472,
473⁺ [V] frāitār; frāitārī, 475,
476⁺ [V] frāitār, la Āustriā,
477, 478, 480 - 482, 484, 487
- 490, 492, 493⁺ fruntās; ~,
494, 495, 497 - 500, 502,
503, 505, 507 - 559, 561,
562, 564 - 593, 595, 596,
597⁺ [σ], 598 - 614, 616 -
627, 629, 630, 632, 634 -
641, 642⁺ [Inf. a avut gradul
de fruntaș], 644 - 646, 648 -
656, 658 - 663, 666, 667.
fruntās; -tās: 594, 615, 643⁺
[σ], 647.
fruntās; -tās: 631, 664, 665,
668.

fruntās; ~: 466, 479, 496.
fruntās; -tās: 633, 657, 670.
frontās; ~: 504, 506.
fruntās; ~: 461.
fruntās; -tās: 463.
fruntās; fruntās: 468⁺ la
Āustriā; frāitār; frāitārī, [II]
fruntās; ~.
fruntās; ~: 474.
frontās; ~: 483.
fruntās; ~: 485⁺ [V], [σ] frāitār;
frāitārī.
fruntās; ~: 501⁺ [*] ajiși nu
po-spūni...
fruntās; ~: 560.
fruntās; ~: 563.
fruntās; ~, [B] frāitār; frāitārī:
486.
fruntās; ~, [V] frāitār; frāitārī:
491.
?: 628⁺ [*] fruntās; ~.
-: 669.

SERGEANT, pl.

„sergent”

[1691]

- I. [Întrebare indirectă] Și după
caporal? (Vezi i. 1690, h. 550).

ALDM III 1433;
NALR/ALRR: Olt. II 354; Mar. III
708; Ban. III 556; Munt. Dobr. IV
MN, p. 220.

- II. sārjānt; -jānt: 482, 486, 489,
d'
491⁺ cağēt „sergent major”,
492, 497, 498, 500, 501⁺ „doi
~”, 504 - 516, 518 - 549, 551
- 555, 557 - 562, 567, 568,
570 - 572, 577 - 579, 582,
588 - 590, 594, 598 - 600,
602, 603, 606, 610, 617, 620
- 622, 624, 625⁺ tātā o fost
sārjānt, băjētu o fost cāprārī și
bārbātu-nū fruntās, di āsta li
știu. Am un-cumnāt cāpitān,
acū, la Iāș, 640, 642, 647,
659, 667.
sāržēnt; -žēnt: 472, 485, 499,
517, 607, 609, 619, 628⁺ [*]
[primul răspuns: ?], 629, 652,
665.
sergēnt; -gēnt: 495, 627, 630,
632, 639, 644, 651, 653, 654,
658.
sārjēnt; -jēnt: 566, 573, 581,
583, 585, 591, 601, 605, 638.
sārgēnt; -gēnt: 475, 476, 586,
636, 648, 660, 661, 663.

seržent; -žent: 612, 613, 615⁺
[inf. declară că fiul ei a fost
sergent în urmă cu 10 ani],
631, 646, 655, 656, 662.
sēržent; -žent: 556, 596, 616.
sērjant; -jant: 576, 592, 593.
sergēt; -gēt: 657, 669.
sārgēt; -žent: 461.
sāržent; -žent: 462.
sārjent; sērjent: 463.
sarjēt; -jent: 464⁺ [H] sārjant;
dva ~, [I, I] saržent, saržent'i.
sargēt; -žent: 465⁺ [H] sārgēt,
sergēnti, [V] tūgsfirar;
tūgsfirarā.
sērgēt; -gēt: 466.
sarjant; ~: 467⁺ [H] sārjant; dva
~.
sēržent; csāržent: 468⁺ doi ~,
[V] tūcsfir; doi tūcsfir, [II]
sergēt; -gēt.
sārgēt; sārğēt: 469⁺ tūcsfir la
Austria.
sērgēt; sergēt: 470.
serjant; -jant: 471⁺ [*] serjant;
-jant.
sērgēt; -gēt: 473⁺ tūgsfirar la
Austria.
sārgēt; -gēt: 474.
sāržent; -gēt: 477.
saržent; -žent: 478.
saržent; -žent: 479.
sēržent; -žent: 480.
sergēt; -gēt: 481.
sārjant; -jant: 483.
sērğēt; sāržent: 484.
seržent, sergēt; -gēt: 487.
sārjant; sārjant: 488.
sārjant; sārjant: 490.
seržent, sārjant; -jant: 493⁺ [II]
serjant; sērjant.
sarjant; -jant: 494.
sērjant; -jant: 496.
sergēt; sārğēt: 502.
sārjant; sārjant: 503.
sārjant; sārjant, sārjant: 550.
seržent; sāržent: 563.
sārjant; -jant: 564.
sāržent, [k] sārjant; -jant: 565.
sērjant; -jent: 569.
saržent; -žent, [B] sārjant; -jant:
574.
serjant; -jant: 575.
sērgēt; -gēt: 580.
serjant; -: 584.
sāržent; -žent: 587.

ă
sērjant; -jant: 595.
sārjant; -jant: 597.
sērjant; sārjant: 604.
serjent; -jent: 608.
seržent; -žent, sārjant: 611.
sārjent; -jent: 614.
sāržent; sāržent: 618.
sārjant; sārjant: 623.
sāržent; sāržent: 626.
sāržent; -gēt: 633.
sāržent; sāržent: 634.
sārjant, -gēt; -jant: 635.
sergēt; -gēt: 637.
sārğēt; -gēt, [p] -jant: 641.
sāržent; seržent: 643.
seržent; -žent: 645.
sārjant; -jent: 649.
sārğēt; -žent: 650.
sārjent; -jent: 664.
sāržent; seržent: 666.
sārjant; -žant: 668⁺ [pl.
pronunțat emfatic].
sērğēt; -gēt: 670.

TEACĂ, pl.

„fourreau”

[1698]

- I. [Întrebare indirectă] Din ce
scoți sabia când te iei la luptă?
(Chest., Fig. 37b).

ALDM III 1440; ALA 215, 461;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl.
49-50; Mar. III 714; Munt. Dobr.
IV MN, p. 224.

- II. tiacă; teș: 497 - 500, 508,
509, 511 - 514, 516 - 518,
520, 521, 523, 526, 527, 530,
532, 534, 539, 542 - 545,
549, 551 - 553, 560, 561,
568, 571, 575, 593, 628, 639,
654, 659, 667.
tiáci; teș: 550, 556, 559, 567,
569, 581 - 584, 587⁺ [primul
răspuns:] „pórtu ei”, 590, 594 -
596, 601, 603, 604, 613, 614,
648, 650, 658, 668.
teacă; teș: 472, 492, 531, 548,
588, 592, 599, 606, 608, 611,
619, 622, 629, 643.
teacă; teș: 481, 633, 637, 653,
660, 664, 669.
tiacă; teș: 504, 506, 507, 519,
522, 529, 546.
tiáci; teș: 615, 631, 635, 647,

649, 665.
teacă; teș: 616, 626, 644, 645,
655.
teáci; teș: 540, 598, 607, 623.
teacă; teș: 547, 618, 621, 666.
tiáci; teș: 591, 605, 657, 662.
tiacă; teș: 489, 510, 524.
tiáci; teș: 580, 585, 586.
tiacă; teș: 505, 515.
teacă; teș: 533, 597.
teacă; teș: 538, 600.
teacă; teș: 572, 574.
teacă; teș: 609, 612.
tiacă; teș: 630, 640.
teacă; teș: 461.
teacă; teș: 462.
teacă; teș: 463.
tiacă; tiáci: 464⁺ [H] tiacă,
odná tiacă; dvi tiat, [I, I]
tiácia; tiáci.
tiacă; teș: 465⁺ [H] póxva; dvi
póxy; bílšvė póxvė.
teacă; teș: 466.
tiacă [a.]; tiáci: 468⁺ [II] teacă;
tiéc.
tiacă; teș: 469.
teacă; teș: 470.
tiacă; teș: 471⁺ [*] tiacă; teș.
tiacă; teș: 473.
tiacă; tiáci: 474.
teacă; teș: 475.
teacă; teș: 476.
teacă; tiáci: 477.
tiacă; tiáci: 478.
teacă; teș: 479.
teacă; teș: 480.
tiacă [a.]; teș: 482⁺ d-ápuj in ~
ii acólų.
teacă; teș: 483.
tiacă, tiac; [e] tiáci: 484⁺
[inf. nu este sigur de forma de
plural].
teacă; teș: 485.
teacă; teș: 486.
teacă; teș: 487.
tiacă; teș: 488.
teacă; teș: 490.
teacă; teș: 491.
tiacă; tiáci: 493⁺ „pentru sabie,
áre-om pór-bajonét”, [II]
tiacă; teș.
teacă; teș: 494.
teacă; teș: 495.
teacă; teș: 496.

tiacă; teș: 501.
teacă; tiáci: 502.
teacă; teș: 503.
teacă; teș: 525.
teacă; teș: 528.
teacă; teș: 535.
teacă; teș: 536.
teacă; teș: 537.
teacă; teș: 541.
teacă; teș: 554.
tiáci; tiáci: 555.
teacă; teș: 558.
teacă; teș: 562.
teacă; teș: 563.
teacă; teș: 564.
teacă; teș: 565.
teacă; teș: 570.
teacă; teș: 573.
teacă; teș: 576.
tiacă; teș: 577.
teacă; teș: 578.
tiacă; teș: 579.
teacă; teș: 602.
teacă; teș: 610.
teacă; teș: 617.
teacă; teș: 620.
teacă; teș: 624.
teacă, [e] teacă; teș: 625.
tiáci; teș: 634.
teacă; teș: 636.
tiacă; teș: 638.
teacă; teș: 641.
teacă; teș: 642.
tiáci; teș: 651.
teacă; teș: 652.
teacă; teș: 656.
tiacă; teș: 661.
teacă; teș: 663.
teacă; teș: 670.
toc; tócur: 557, 627, 646⁺ [e].
tioc; tiócur: 566, 589.
tóc; tiócur: 467⁺ [H] diějna;
dva tijná.

- III. În unele pct., s-a înregistrat și
prep. *din*, precedând răspunsul,
preluată din enunțul întrebării:
dĩ ~ (531, 547, 600), *din* (548,
623, 624). Uneori, în locul
acesteia s-a notat prep. *în* (483,
501, 537).

ARTILERIST, pl.

„artilleur”

[1702]

- I. [Întrebare indirectă] Dar la acela care luptă cu tunurile? (Vezi i. 1701, h. 559).

ALR II s.n. 955; ALRM II s.n. 772; ALDM III 1444; NALR/ALRR: Olt. II 361; Mar. IV MN pl. LVII; Ban. III 563; Munt. Dobr. IV 567.

- II. artilerist; -rișt^î: 471, 472, 475, 476⁺ [V] canon^îer^î; ~, 498, 499, 507, 509, 511 - 513, 516, 518 - 521, 523, 525 - 527, 530 - 532, 534, 535, 538 - 540, 542, 543, 546, 548 - 551, 553, 557 - 562, 566 - 568, 570, 571, 574, 575, 579, 581, 582, 584, 587 - 591, 594⁺ [F] ant^îlerist, -rișt^î, 598 - 609, 612, 613, 616⁺ uo fost românu n^îeu, 617 - 620, 622, 624, 626, 627, 628⁺ [*], 629 - 631, 635, 639, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652 - 656, 659, 662, 667, 668⁺ [ε], [p], [primul răspuns:] art^îl^îer^îiji. alt^îlerist; -rișt^î: 477⁺ la art^îl^îer^îi; alt^îl^îer^îi, 496⁺ aș^îala-^î ~; do^î ~, 502, 580, 585, 586, 593, 596, 623, 625⁺ [ε], 651, 657, 661. art^îl^îerist; -rișt^î: 569, 572, 576. art^îlerist; -rișt^î: 611, 636, 638. art^îlerist; art^îlerist^î: 663, 664. art^îl^îerist; alt^îl^îerist^î: 463. art^îl^îerist; alt^îl^îerist^î: 464⁺ [H] art^îl^îerist; dva alt^îl^îerist^î, [I, I] alt^îl^îerist; -rișt^î. art^îlerist; -rișt^î: 470. art^îlerist; art^îl^îerist^î: 473⁺ can^îo^îan^îi [pl.]; -no^îan^îă ‘tunuri mai mari’. alt^îlerist; art^îlerist^î: 474. alt^îlerist; alt^îlerist^î: 478. art^îl^îerist; art^îl^îerist^î: 483⁺ spun^î can^îo^îan^îi, ~ sold^îă d^îla can^îo^îan^îi, [V] can^îo^îan^îi [=] t^îunur^î. art^îl^îerist^î; -rișt^î: 488. art^îlerist^î [pl.]; -rișt^î: 490. art^îl^îerist^î [pl.]; -rișt^î: 493⁺ [II] art^îlerist; -rișt^î. art^îl^îerist; -rișt^î: 503. alt^îlerist; -rișt^î: 515. art^îlerist; art^îlerist^î: 536. art^îl^îerist; -rișt^î: 554. art^îl^îerist; -rișt^î: 555⁺ i^îeu am^î fost aș^îal^îă [!]. art^îl^îerist^î; -rișt^î: 563. art^îlerist; art^îlerist^î: 564⁺ „cum

am fost eu”. art^îlerist; -rișt^î: 573. alt^îlerist; -rișt^î: 597⁺ [σ]. arc^îlerist; -rișt^î: 610. art^îlerist^î; -rișt^î: 614. art^îlerist; -rișt^î: 621. art^îlerist; art^îlerist^î: 632. art^îlerist; -rișt^î: 641. art^îlerist^î; art^îlerist^î: 649⁺ am^î făc^îut p^îarti și i^îeu. art^îlerist; alt^îlerist^î: 658. art^îlerist^î; -rișt^î: 666. art^îlerist; -rișt^î, tun^îar^î; ~: 481, 508, 517⁺ [V] (2), 533, 660. alt^îre^îlist sau tun^îar^î; alt^îre^îlist^î, tun^îar^î: 522, 524. alt^îlerist; -rișt^î, tun^îar^î; ~: 583. art^îlerist; -rișt^î, sold^îă d^î art^îl^îer^îi: 537. art^îl^îer^îi sau can^îo^îer^î; art^îl^îer^îiș^î, can^îo^îer^îi: 465⁺ [H] can^îo^îer^îă; dva can^îo^îer^îi, can^îo^îer^î. la alt^îl^îer^îi: 468⁺ [II] tun^îar^î; ~, art^îlerist; -rișt^î. la art^îl^îer^îi: 547⁺ făș^î ~. la alt^îl^îer^îi, [p] alt^îl^îerist; alt^îl^îer^îiș^î: 482. la alt^îl^îer^îi, i-alt^îlerist; alt^îl^îerist^î: 501. art^îl^îer^îi; art^îl^îer^îiș^î: 565⁺ bă^îie^îtu n^îeu la art^îl^îer^îi-o făc^îut a^îș^îta. tun^îar^î; ~: 469, 489, 497, 500, 504, 506, 510, 514, 528, 529, 541, 544, 545, 556, 577, 578, 595, 634, 637. tun^îar; -n^îar^î: 480, 505, 633⁺ [p], 647, 670. tun^îar^î; -n^îar^î: 461. tun^îar; ~: 462⁺ tun; t^îunur^î, [B] can^îo^îan^îă [pl.]; -no^îan^îă. tun^îar^î [a.]; -n^îar^î: 467⁺ [H] can^îo^îer^î; dva can^îo^îer^î. tun^îar^î; -n^îar^î: 485. tun^îar^î; ~: 495. tun^îar^î; -n^îar^î: 615. tun^îar^î; -n^îar^î: 669⁺ art^îl^îer^îi „arma”. tun^îar; ~, alt^îlerist; -rișt^î: 487, 552. tun^îar^î; ~, art^îlerist; -rișt^î: 592, 645⁺ [ε]. tun^îar^î; ~, alt^îerist; -rișt^î: 466. tun^îar^î; ~, art^îlerist; -rișt^î: 492. tun^îar^î; ~, art^îl^îerist; -rișt^î: 494. tun^îar^î [i]; -n^îar^î, art^îlerist: 665. can^îo^îer^î; ~: 479. can^îo^îer^î; ~: 491⁺ la can^îo^îan^îi; can^îo^îan^îă. [B] can^îu^îer^î; ~, tun^îar^î; ~, art^îl^îerist; -rișt^î: 486.

tank^îist [?]: 643⁺ [**] art^îlerist; -ișt^î. ?: 484⁺ [II] alt^îlerist; -rișt^î.

- III. În afara situațiilor consemnate ca atare, s-a obținut mai întâi forma de pl. în punctele: 471, 539, 602, 660 și 669.

COLONEL, pl.

„colonel”

[1704]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la ofițerul care este mai mare peste un regiment (e mai mare decât maiorul)? ALDM III 1445; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 50; Mar. IV MN pl. LVII; Munt. Dobr. IV MN, p. 230.

- II. colon^îel; -n^îej: 471, 472, 491, 497 - 499, 505, 509, 511, 513 - 527, 529 - 540, 544, 546 - 553, 556 - 561, 566, 567, 571 - 575, 577 - 584, 586 - 596, 597⁺ [σ], 598 - 600, 602, 604 - 613, 617 - 624, 627, 630⁺ [ε], [inf. nu a făcut armată], 633, 634, 636, 642, 643⁺ [ε], 644 - 647, 651, 655, 656, 657⁺ [D], 658, 660, 661⁺ [primul răspuns:] comand^îant, 662, 667, 669, 670. colon^îel; -n^îej: 469, 475, 478⁺ [V] ob^îar^îl^îă^îit^îăr [inf. nu stie ce înseamnă], 479, 481, 492, 495, 564, 629, 632, 638, 640, 648, 663. c^îolon^îel; -n^îej: 462⁺ r^îej^îim^îent, -m^îent^î, ob^îit^îăr [pl.]; -ț^îăr, [B] ofiț^îăr; -ț^îăr, uofiț^îăr, 476, 490, 501⁺ [σ], [primul răspuns:] căpitan, nu?, 502, 503, 659. colon^îel; -n^îej: 507, 508, 512, 541 - 543, 545. colon^îel; -n^îej: 489, 504, 506, 510, 528. colon^îel; -n^îej: 562, 569, 576, 601. colon^îel; -n^îej: 639, 652, 664, 665. colon^îel^î; -n^îej: 614, 637, 649. c^îolon^îel; -n^îej: 466⁺ uob^îirșt^îiu „la Austria”, 487. c^îolon^îel; -n^îej: 485, 486. colon^îel; -n^îej: 568, 570. c^îolon^îel; -n^îej: 461⁺ [ε]. colon^îel; -n^îej: 463⁺ [peste un] rejim^îent. t^î n^î colon^îelu [a.]; col^îun^îej: 464⁺ [H]

colon^îel; dva colon^îel^î. colon^îel; col^îon^îej: 465⁺ [H] ob^îerșt; ob^îerșt^î. colon^îel; -n^îej: 467⁺ [H] t^îot col^îon^îel; dva col^îon^îier^îă. colon^îel; -n^îej: 468⁺ [II] colon^îel; -n^îej. colon^îel; colun^îej: 470. colon^îel; -n^îej: 473. c^îolon^îel; c^îolon^îej: 474. c^îolon^îel; -n^îej: 477. col^îon^îel; -n^îej: 480. c^îolon^îel; colon^îej: 482. c^îolon^îel^î; c^îolon^îej: 483⁺ p^îist^î-ob^îerșim^îent?. c^îolon^îelu [a.]; colon^îel^î: 484⁺ [σ], [II] colon^îel; -n^îej. c^îolon^îel; -n^îej: 488. colon^îel; c^îolon^îej: 493⁺ c^îolon^îel; -n^îej. colon^îel; -n^îej: 494. c^îolon^îelu [a.]; -n^îej: 496. colon^îel; -n^îej: 500. c^îolon^îel; colon^îej: 554. col^îon^îel; colon^îel^î, [k] colon^îej: 555. c^îolon^îel; -n^îej: 563. colon^îel; -n^îej: 565. colon^îel; -n^îej: 585. colon^îel; -n^îej: 603. colon^îel: 615⁺ [*], [răspunsul inf. principal, care este femeie:] mai^îoru unit^îă^îij. col^îon^îelu [a.]; -n^îej: 631. colon^îel^î; -n^îej: 635. colon^îel^î; -n^îej: 641. c^îolon^îel^î; -n^îej: 650. col^îon^îelu [a.]; -n^îej: 653. colon^îel; colun^îej: 654. col^îon^îel^î; -n^îej: 666. colon^îel, comand^îant; colon^îej: 668. comand^îant; -d^îant^î: 626. comand^îant, colon^îel; -n^îej: 628⁺ [*]. ?: 616, 625⁺ di la mai^îur nu șt^îiu mai dip^îart^î.

GENERAL, pl.

„général”

[1705]

- I. [Întrebare indirectă] Care este gradul cel mai mare în armată? ALR II s.n. 956; ALRM II s.n. 770; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 50; Mar. III 719; Ban. III 554; Munt. Dobr. IV MN, p. 236.

II. *zinerál*; -*rál*: 471, 497 - 499,

507, 511 - 513, 515, 516,
518, 519, 523, 526 - 528,
531, 532, 534, 538, 541, 542,
544 - 546, 548 - 553, 561,
568, 571 - 574, 576, 582,
584, 588, 589, 591, 595, 599
- 601, 610, 612, 616 - 618,
620, 623, 630, 644, 646, 649.

zenerál; -*rál*: 472, 508, 509, 517,
521, 533, 535, 539, 540, 543,
558, 575, 590, 592, 606, 608,
614, 621, 629.

gínerál; -*rál*: 480, 580, 628⁺ [*],
635, 636, 638, 641, 645, 651
- 654, 657⁺ [D], 661, 663,
667.

zínirál; -*rál*: 489, 504 - 506, 510,
522, 524, 529, 570.

ženerál; -*rál*: 563, 566, 577, 578,
611.

gēnerál; -*rál*: 569, 579, 604, 632,
660.

žínirál; *zinerál*: 514, 520, 525,
605.

gínerál; -*rál*: 469, 475, 659.

gēnerál; -*rál*: 502, 613, 670.

gínirál; -*rál*: 478, 490.

zínărál; -*rál*: 503, 581.

zínărál; -*rál*: 547, 607.

žinerál; -*rál*: 583, 597.

g
ženerál; -*rál*: 596, 609.

gínerálu [a.]; -*rál*: 650, 662.

gínerál; *gínērál* [pl.]: 461.

gínărál; -*rál*: 462.

gínărál; -*rál*: 463.

gēnerálu [a.]; *žēnirál*: 464⁺ [H]
gēnerálu [a.]; dva *gēnerál*, [I, 1]
gēnerále [pl.].

gínerálu [a.]; *zinerál*: 465⁺ [H]
gínerál; dva *gínerálă*, *bîlșe*
gínerálă.

gínērál; *gēnerál*: 466.

gínirál; -*rál*: 467⁺ [H] *gínirál*;
gínirál.

gínērál; -*rál*: 468⁺ [II] *gínirál*; -*rál*.

gínērál; *gínērál*: 470.

gínirál; *gínirál*: 473.

gēnerál; *gínērál*: 474.

zinerál, [σ] *zinerár*; -*rál*: 476.

gēnirál; *gínirál*: 477.

gēnerál; *zínērál*: 479.

gínērál; -*rál*: 481.

ženerál; -*rál*: 482⁺ [ε], [ρ].

žínērál; *žínērál*: 483.

gēnirálu [a.]; *gēneráli*: 484⁺ [ε],
[σ], [II] *gēnerál*; -*rál*.

žínērál; *žínērál* sau *marîșál*: 485.

gínērál; -*rál*: 486.

žínērál; -*rál*: 488.

žinerál; *ženerál*: 491.

žínirál; *žínirál*: 492.

žínērálu [a.]; -*rál*: 493⁺ [II] *žínirál*;
žínirál.

gínărál; *gínărál*: 494.

gínērál; -*rál*: 495.

žinerálu [a.]; *gínērál*: 496.

zinerál; *zínirál*: 500.

žínērálu [a.]; *žínērál*: 501⁺ [ε],
[ρ].

žínărál; -*rál*: 530.

žínērál; *ženerál*: 536.

ženerálu [a.]; *žinerál*: 537.

žínērál; -*rál*: 554.

gēnirál; -*rál*: 555.

žínirál; -*rál*: 556.

žínērál; -*rál*: 557.

žinerál; *ženerál*: 559.

žínirál; *žínērál*: 560.

ženerál; *ženerál*: 562.

žínirál; *žínērál*: 564.

žínērál; *žínērál*: 565.

žínērál; *zinerál*: 567.

gēnerál; *gínerál*: 585.

gínărálu [a.]; -*rál*: 586.

žínărál; *žínărál*: 587.

ž
gēnerál; -*rál*: 593.

ženerál; *žēnerál*: 594.

ženerál, [B] *žínărál*; *ženerál*: 598.

žínărálu [a.]; -*rál*: 602.

žinerál; -*rál*, [R] *gínerál*: 603.

gínărál; -*rál*: 615.

ženerál; *ženerál*: 619.

žínărál; *žínărál*: 622.

žínērál; *žínērál*: 624.

[ε], [D] *gēnerál*; *gíneráli*, [k]

gínerál: 625.

ženerál; *gēnerál*: 626.

gínerál; -*rál*: 627.

ženerálu, *gēnerál*; *žinerál*: 631.

gēnerál; *zinerál*: 633⁺ [!].

gēnerál; *gēnirál*: 634.

žinerálu; -*rál*: 637.

ž
gínerál; *gínerál*: 639.

gēnerál; -*rál*: 640.

gínerál; *gínerál*: 642.

gēnerál; *ženerál*: 643.

gínerál; -*rál*, *zinerál*: 647.

zinerál; -*rál*, *gínerál*: 648.

gēnerál; *gēnerál*: 655.

žinerál, *gínerál*: 656.

gínerál; *gēnerál*: 658.

gínerál; *gínerál*: 664.

gínerál^u, [k] *žinerál*; -*rál*: 665.

žinerál^u; -*rál*: 666⁺ mai *mărē*;
marîșálu [a.].

žinerál, *gínerál*; *gínerál*: 668.

gēnerál; *gēnerál*: 669.

marîșál; -*șál*, *gínirál*; -*rál*: 487.

III. În unele puncte, răspunsul a fost
urmat de determinări (în majoritate
prepoziționale): ~ *di corp* (470,
540, 619, 631, 653), ~ *dî corp*^u
(483), ~ *d'i corp* (491), ~ *di corp*
di armată (615), ~ *de-armată*
(488), ~ *di armată* (668), ~ *di*
brigadă (652), ~ *di brigadă*, *di*
divizii, *di corp* și *dî-o armată*
(480), ~ *suprēm a forților armate*
(626), ~ *di divizii* (644).

SANTINELĂ, pl.

„sentinelle”

[1706]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spui soldatului care stă de pază
cu arma în mână?

ALR II s.n. 961; ALRM II s.n.
776; ALDM III 1447;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 50;
Mar. III 720; Munt. Dobr. IV MN,
p. 236.

II. *santineli*; -*neli*: 531, 533, 535,
536, 540, 550, 559, 566, 567,
580, 581, 584, 586, 590, 591,
598, 599, 603 - 605, 607 -
609, 611, 613, 614, 617 -
619, 620⁺ „în sat se făcea *di*
carauli sau *străji*”, 622, 623,
631, 634, 635, 648, 650,
651⁺ [L], 658, 668.
săntinelă; -*neli*: 497 - 499, 507 -
509, 512 - 514, 518 - 521,
523, 526, 530, 534, 539, 541
- 543, 545, 546, 549, 551 -
553.
santinela; -*neli*: 505, 527, 548,
556, 560, 561, 568, 577, 588,
589, 592, 593, 606, 616, 632,
637, 638, 643⁺ [***], 661,
664, 669.
săntinelă; -*neli*: 471, 487, 511,
516, 517, 522, 524, 532, 544,
579, 600, 629, 630, 646, 652,
653, 656, 659, 660, 666.

săntinelă; -*neli*: 504, 510, 528.

santineli; -*neli*: 557, 583, 602.

sant'inelă; -*neli*: 572, 574, 576.

săntinelă; -*neli*: 578, 597, 624.

săntinelă; -*neli*: 640, 645, 667.

săntinelă; -*neli*: 470, 481.

săntinelă; -*neli*: 477, 564.

săntinelă; -*neli*: 538, 595.

săntinelă; -*neli*: 627, 654.

săntinelă; -*neli*: 628, 633.

săntinelă; -*neli*: 636, 639.

săntinelă; -*neli*: 644⁺ [σ], [D]

[primul răspuns:] „stă de
gardă”, 655.

sant'inelă; -*neli*: 461.

sant'inelă; -*neli*: 462.

sant'inelă; -*neli*: 463.

?, *sant'inelă*; -*neli*: 464⁺ [H] ?, [I,
1] *sant'ineli*; dva *săntineli*.

săntinelă; -*neli*: 465⁺ [H] „aicea
spun pe rusește: *but*
săntineli”.

sant'inelă; -*neli*: 466.

săntineli; -*neli*: 467⁺ [H]
săntineli; dva *săntineli*.

săntinelă; -*neli*: 468⁺ [II] s^uoldat
dî gárdă; -*dát* ~, [σ] *săntinelă*;
-*neli*.

săntinelă; -*neli*: 469.

sant'inelă; -*neli*: 472.

săntinelă; -*neli*: 474⁺ [v] ^uo stat
îm post.

săntinelă; -*neli*: 475.

săntinelă; -*neli*: 476.

săntinelă; [ε] -*neli*, [k] -*neli*: 478.

săntinelă; -*neli*: 483.

săntineli; *săntineli*: 484⁺ ~ *părcă*,
nu?, [II] *săntineli*; -*neli*.

săntinelă; -*neli*: 485⁺ [V] *străjă*;
străj.

sant'inelă; -*neli*: 486.

săntinelă; -*neli*: 488.

săntinelă; -*neli*: 489.

sant'inelă; -*neli*: 490.

săntinelă; -*neli*: 492.

săntinelă; -*neli*: 493⁺ [II]

săntinelă; -*neli*.

sant'inelă; -*neli*: 494.

săntinelă; *săntineli*: 495.

săntinelă; -*neli*: 496.

săntinelă; -*neli*: 500.

săntinelă; -*neli*: 501.

săntinelă; -*neli*: 502.

sant'inelă; -*neli*: 503.

săntinelă; -*neli*: 506.

săntinelă; -*neli*: 515.

santin^lelă; -n^leli: 525.
săntin^lelă; -n^leli: 529.
santin^leli; -n^leli: 537.
santin^lé; -n^leli: 547.
san^tin^lelă; -n^leli: 554.
san^tin^lelă; -n^leli: 555.
c
san^tin^leli; -n^leli: 558.
san^tin^leli; -n^leli: 562.
san^tin^lelă; -n^leli: 563.
san^tin^lelă; -n^leli: 565.
san^tin^leli; -n^leli: 569.
san^tin^lelă; -n^leli: 570.
săntin^lelă; -n^leli: 571.
san^tin^leli; -n^leli: 573.
santin^lelă; -n^leli: 575.
san^tin^leli; -n^leli: 582.
santin^leli; -n^leli: 585.
săntin^leli; -n^leli: 587.
santin^leli; -n^leli: 594.
santin^leli; -n^leli: 596.
santin^leli; -n^leli: 601.
san^cin^lelă; -n^leli: 610.
santin^leli; -n^leli: 612.
sentin^lelă; s^lantin^leli: 615.
santin^lelă; -n^leli: 626.
santin^leli; -n^leli: 647.
santin^leli; sant^lin^leli: 649.
sentin^leli; -n^leli: 662⁺ [*] santin^leli.
s^lantin^lelă; -n^leli: 663.
santin^lelă; -n^leli: 665.
santin^lelă; -n^leli: 670.
san^tin^lelă; -n^leli, strajă; străj: 473.
santin^leli, [B] strajă; santin^leli, străj: 621.
di strajă, străj^ler^l; ~: 625.
di gardă: 657.
[ε] di g^lardă, im^lpost^l: 479.
g^lardă, santin^lelă; santin^leli: 642.
in^lp^lost, santin^lelă; -n^leli: 480.
[V] im^lpost, [R] santin^lelă; -n^leli: 491.
ș^ladi planton^l or sau santin^lelă;
-n^leli; planton^lur^l: 482.
planton, santin^lelă; -n^leli: 641.

CONCEDIU, pl.

„congé”

[1708]

- I. [Întrebare indirectă] Dar când îi dă drumul acasă, pe timp de-o lună? (Vezi i. 1707, h. 561).

ALR II s.n. 960; ALRM II s.n. 775;

NALR/ALRR: Olt. II 364; Mar. III 722; Munt. Dobr. IV 568.

II. c^loș^led^liu; -ș^led^li: 498, 499, 507 - 509, 511 - 523, 526, 527, 529 - 532, 534, 535, 539, 542 - 546, 549 - 553, 559, 561, 562, 565, 571 - 575, 590, 592, 595, 599, 600, 602, 609, 619, 622, 623, 625, 628⁺ [*], 645, 648, 649, 667.
c^loș^led^liu; -ș^led^liur^l: 533, 538, 540, 560, 568, 569, 576, 581 - 583, 596, 598, 605, 621.
con^lc^led^liu; -c^led^li: 497, 579, 585, 586, 629, 634, 642, 652, 654, 660, 662.
c^loș^led^liu; -ș^ledi: 490, 536, 548, 608, 618, 647.
con^lc^led^liu; -c^led^liur^l: 566, 580, 639, 653, 658, 669.
s^l con^lc^led^liu; -c^led^liur^l: 587, 601, 603.
c^loș^let^liu; -ș^leti: 504, 506.
c^loș^let^liu; -ș^leti: 524, 541.
c^loș^led^liu; -ș^led^li: 525, 528.
c^loș^let^l; -ș^letur^l: 578, 656.
c^loș^led^liu; con^lc^led^li: 604, 631.
con^lc^led^liu; -ș^led^li: 630, 666.
con^lc^led^liur^l; -c^led^li: 640, 651.
c^lon^lc^led^liu; con^lc^led^li: 461.
con^lc^led^liur^l; -c^ledi: 464⁺ [H] tot con^lg^let, od^lian con^lc^led^l; dva ~.
con^lc^led^l; -c^ledi: 465⁺ [ε], [H] ud^lian url^lop; dva url^luapă, b^llșe url^luapă.
con^lc^led^l; -c^ledi: 467⁺ [H] con^lc^let t^laj^l; dva con^lc^led^l, con^lc^letu.
c^loș^led^liur^l; -ș^led^li: 471⁺ [*] c^loș^led^liu; -ș^led^li.
s^l con^lc^led^liu; -c^led^liur^l: 472.
con^lc^led^liur^l; -c^led^li: 473.
c^lon^lc^led^liu; -c^ledi: 474.
c^lon^lș^led^liu; -ș^ledi: 482.
con^lc^led^liu; [σ] con^lc^led^liur^l: 483⁺ [ε] d^lou^li lun^l con^lc^led^liu di d^lou^li u^lori, [σ] [V] url^lop^l; [ε] url^lop^l [forma de pl. rostită pe silabe].
con^lc^ledu; -c^ledur^l: 484⁺ [II] con^lc^led^liu; -c^led^li^l, [V] url^lup; url^lup^l.
c^loș^led^liu; -ș^ledi: 488.
c^loș^let^liu; -ș^leti: 489.
c^loș^led^liu; -ș^led^li: 492.
c^loș^led^liu; -ș^led^li: 493⁺ [II] c^loș^led^liu; c^luș^led^li.
c^loș^led^lu; c^loș^led^lur^l, -ș^led^li: 494.
con^lc^led^liu; -c^ledi: 495.
c^lon^lș^led^liu; c^luș^led^liur^l, [p] -ș^led^li: 496.
c^loș^let^liu; -ș^leti: 500.
c^lon^lș^let^liu; c^loș^leti: 501.

c^lon^lș^led^lu; con^lș^led^li: 503.
c^loș^led^liu; -ș^ledi: 505.
c^loș^ledu; -ș^ledur^l: 510.
c^loș^led^liu; [ε] -ș^led^liur^l: 537.
con^lc^led^l; -c^leti: 547.
c^lon^lș^led^liu; c^luș^led^liur^l: 554.
c^loș^led^liu; -ș^led^liur^l: 555.
c^lon^lș^led^liu; -ș^ledi: 556.
con^lc^led^liu; c^lon^lș^led^li: 557.
c^loș^led^li; -ș^led^liur^l: 558.
con^lș^led^lu; -ș^led^lur^l: 563.
c^loș^led^liu; -ș^led^li: 564.
con^lș^led^liu; -ș^led^li: 567.
c^loș^led^liu; -ș^led^li: 570.
c^loș^led^li; -ș^lete: 577.
c^loș^led^li; -ș^ledi: 584.
c^loș^led^l; -ș^ledi: 588.
c^loș^led^liu; -ș^led^li: 589.
con^lc^led^liu; -c^led^li: 591.
c^loș^led^liu; -ș^ledi: 593.
con^lș^let^li; -ș^leti: 594.
c^loș^led^l; -ș^ledi: 597.
c^loș^led^liu; -ș^ledi: 606.
con^lș^led^liu, con^lș^led^l; c^loș^led^liur^l: 607.
c^loș^led^l; -ș^ledur^l: 610.
con^lș^led^liu; -ș^led^li: 611.
con^lc^led^l; -c^ledur^l: 612.
con^lc^led^liu; -c^led^liur^l: 613.
c^loș^led^liu; -ș^led^li: 614.
c^loș^led^liu; con^lc^led^li: 615.
con^lc^ledu; -c^ledi: 616.
c^loș^led^lu; -ș^ledur^l: 617.
con^lș^led^liu; c^loș^led^li: 620.
con^lș^led^liu; -ș^led^li, [k] c^loș^led^li: 624.
c^loș^led^liu; c^loș^led^li: 626.
con^lc^led^liu; -c^led^li: 627.
con^lc^led^liu; -c^led^liur^l, -c^led^li: 632.
con^lc^led^l; -c^led^li: 633.
con^lc^led^liu; -c^ledi: 635.
con^lc^led^liu; -c^led^li: 636.
con^lc^led^liu; -c^ledur^l: 637.
con^lc^led^liu; -c^led^li: 638.
con^lc^led^liu; -c^ledur^l: 641.
con^lc^led^liu, [k] c^loș^led^liu; -ș^led^liur^l: 643.
c^lon^lș^led^liu; -ș^led^li: 644.
c^loș^let^l; con^lș^leti: 646⁺ [*] [!].
c^lon^lc^led^liu; -c^led^liu [pl.], [p] ~, -c^ledur^l: 650.
con^lc^led^liu; -c^led^li: 655.
con^lc^led^l; -c^lede: 657.
c^lon^lc^led^liu; -c^led^li: 659.
con^lc^led^l; -c^led^liur^l: 661.
con^lc^led^l; con^lc^led^li: 663.

con^lc^led^liu; -c^ledur^l: 664.
con^lș^led^liu; -c^led^li: 665.
c^loș^led^liur^l; -ș^led^liur^l, [k] c^loș^led^li: 668.
con^lc^led^liu; -c^ledur^l: 670.
con^lc^led^l; -c^ledur^l, [B] url^lap^l; url^lape: 462.
con^lc^led^l; -c^led^lur^l, [σ] url^lap^l; url^lap^lur^l: 463.
con^lc^led^liu; -c^led^li, url^lap^l; ? : 466.
con^lc^led^li [pl.]; -c^let^l, [V] url^lip; url^lip^l: 468⁺ [II] con^lc^led^liu; -c^led^li, [B] url^lip.
con^lc^led^liu; -c^led^liur^l, [V] url^lip; [ε] url^lip^l: 469.
con^lc^led^liu; -c^led^li, url^lap^l: 470⁺ ? „pe nem^ltește” (2).
con^lc^led^liu; -c^ledi, [V] url^lap^l [!]; url^lap^l: 475⁺ „la austrieci” (2).
con^lc^led^liu; -c^ledur^l, url^lip; [ε] url^lip^l: 476.
c^lon^lc^led^liu; -c^led^li, [B] url^lip^l; [ε] url^lip^l: 477.
con^lc^led^liu; -c^led^liur^l, [V] url^lip; url^lip^l: 478.
con^lc^led^liu; -c^ledi^l, [V] url^lip^l; url^lip^l: 479.
c^lon^lc^led^liu; -c^led^liur^l, [B] url^lap^l: 480⁺ „înainte de Primul Război” (2).
con^lc^led^liu; -c^led^li, [V] url^lap, url^lip: 481.
c^loș^led^liur^l; -ș^led^li, [σ] [V] url^lip; url^lip^l: 485.
c^loș^led^liu; -ș^led^li, [B] url^lip^l: 486.
con^lc^led^liu, c^loș^led^liu; -ș^led^liur^l, [V] url^lip^l; ? : 487.
con^lc^led^liu; -c^led^li, [B] url^lip^l; ? : 502.
url^lip; url^lip^l; [R] c^loș^led^liu; -ș^led^li: 491.

- III. În unele pct., substantivul *concediu* a fost precedat de prepoziția *în*, înregistrată în formele *în* ~ (537, 624), respectiv *î* ~ (547).

RĂZBOI, pl.

„guerre”

[1709]

- I. [Întrebare indirectă] Când nu se împacă două țări între ele și armatele se bat cu tunul, cu pușca, ce zici că-i atunci?

ALR II s.n. 965; ALRM II s.n. 780; ALDM III 1449; ALD I 379; NALR/ALRR: Olt. II 365; Mar. III 723; Munt. Dobr. IV MN, p. 234.

II. răzbói; -buáji: 471⁺ [*]

răzbói; -buáji, 492, 493⁺ [II]
răzb^uói; -buáji, 497, 499, 500,
509, 516, 518, 521, 526, 529,
532, 534, 539 - 546, 549 -
552, 555, 559, 562, 569, 573,
576, 580 - 583, 586, 587,
590, 591, 596, 604, 605, 607,
613, 629, 632, 634, 641, 642,
643-645, 648, 652, 653, 655
- 658, 660, 665.

răzbói; -buáji: 503, 505, 514,
522, 525, 527, 556, 560, 561,
564, 566 - 568, 572, 574,
575, 588, 589, 592⁺ [F]
răzbél; -béli, 593, 595, 601,
602, 625, 638, 669.

răzbói; -buáji: 476⁺ [B] batáji;
-táji, 489, 498, 504, 506, 507,
510 - 513, 519, 520, 523,
524, 528, 558, 584.

răzbói; -bqáji: 484, 537, 538,
548, 597⁺ îi ~, 600, 606,
608, 609, 611, 612, 618,
621⁺ îi ~.

răzbói; -bqáji: 533⁺ [B] bătăliji;
-líj, 535, 547, 598, 599, 619,
620⁺ [B] răzbél; -béli, 622,
623.

răzbói^u; -buáji: 614, 631, 649,
650, 654, 668.

răzbói; -buáji: 627, 630, 646,
651.

răzbói; -buáje: 472, 557, 571⁺
[V] răzbél.

răzbói; -buáji: 475, 508, 515.

răzbói; -buáji: 536, 615, 663.

răzbói^u; -buáji: 637, 661, 664.

^d
răzbói; -buáji: 530, 553.

răzbói^u; -buáji: 635, 640.

răzbói; -buáji: 461.

răzbói; -bqáje: 463.

răzbói; -buáji: 464⁺ [H] vóina;
wóini.

răzbói; -buáje: 465⁺ [H] vóina;

dvi vóini; bílšé vóini.

răzbói; -bqáje: 466.

răzbói; -buáji: 467⁺ [H] vóina;
vóini.

razbói; -buáji: 468⁺ [II] razbói;
-bqáji.

razbói; -buáji: 469⁺ [*] razbói;
-buáji, [V] razbⁱél; răzbⁱélur^ř.

răzbói; -buáje: 470.

razb^uói; -buáji: 477.

razb^uói; -bqáji: 478.

razbói; -bqáji: 479.

răzbói; -buáje: 480.

razbói; -bqáji: 481.

răzbói; -bójurⁱ: 482.

răzbói; răzb^uáji: 483.

^ă
răzbói; -buáje: 485.

razb^uói; -bqáje: 486.

razb^uói; -buáji: 487.

răzbói; -buáji: 488.

răzbói; -bqáje: 490.

razbói; răzb^uáji: 491⁺ [V]

^ă
batálii; -líj.

^ă
razbói; -buáji: 494.

răzbói; -buáje: 495.

razb^uói; răzb^uáje: 496.

răzbói; răzb^uáji: 501.

^y
razbói; -buáji: 502.

^ă
răzbói; -buáji: 517.

răzbói; -bqáje: 531.

razb^uói; -buáji: 554.

răzbói; -bqáji: 563.

razb^uói; răzb^uáji: 565.

răzbói; -buáji: 570.

răzbói; -b^uóje: 577.

răzbói; -buáje: 578.

răzbói; -buáje: 579.

razb^uói; -buáji: 585.

^u
răzbói; -buáji: 603.

răzbói; -buáji: 616.

răzbói^u; -bqáji: 617.

răzbói^u; -bqáji: 624.

^a
răzbói; -buáji: 626.

răzbói^u; -buáji: 628.

^u
răzbói; -buáje: 633.

^u
răzbói; -buáji: 636.

^u
răzbói; -buáji: 639.

^u
răzbói; -buáji: 647.

razb^uói; -buáji: 659.

^u
răzbói; -buáji: 662.

^u
răzbói; -buáji: 666.

^u
răzbói; -buáji: 667.

^ă
răzbói; -buáje: 670.

^a
răzbói; -bqáje, [B] bătăje; bătăj;
462.

răzbói, [B] răzbél; răzb^uáje,
răzbéli; 610.

[V] răzbél; -bⁱélurⁱ, [R] răzb^uói;
-buáji: 594.

PACE

„paix”

[1712]

I. [Întrebare indirectă] Când
nu-i război, ce zici că este?

ALDM III 1452;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 50;

Mar. IV MN pl. LVII; Munt. Dobr.

IV MN, p. 234.

II. páši: 471, 479, 480, 489, 497 - 500,
504, 507 - 514, 516 - 524, 526 -
530, 532 - 534, 538, 539, 541
- 546, 548 - 554, 557 - 559,
562, 565 - 567, 570, 572,
573, 576, 581, 582, 584, 590,
591, 594 - 596, 598, 599, 602
- 605, 608, 609, 612, 616,
620, 624, 628, 630, 634,
635, 639, 640, 643, 644,
646 - 648, 650, 659, 668.

páši: 477, 485, 493⁺ [II] páši,

506, 535 - 537, 540, 547,
563, 569, 571, 583, 601, 606,
607, 614, 615, 617, 618, 621
- 623, 627, 631, 665, 667.

páši: 470, 478, 487, 491, 503,
505, 515, 525, 531, 556, 560,
561, 568, 574, 575, 588, 589,
592, 600, 610, 625, 626.

páci: 495, 580, 586, 611, 613,
633, 641, 642, 651, 652, 654,
656, 660, 662, 663.

páci: 469, 473, 484⁺ în țară,
496, 502, 637, 638, 657, 661,
664.

páci: 467⁺ [H] mēr, 475, 555,
585, 632, 636, 653, 655.

páše: 472, 577, 578.

páši: 482, 492.

páše: 486, 490.

páče: 579, 669.

pásⁱ: 629, 666.

páše: 461.

páše: 462.

páča: 463.

páci: 464⁺ [H] subóti, [I, 1] supóki.

páci: 465⁺ [H] slubodá, în

ucrainiéști cîn s-o terminá

razbói^u s-ó fácut á țimbél^ř,

adike slubodá sí numjá și...

mēr.

páče, páši: 466.

páci: 468⁺ [II] páci.

páci: 474.

páci, páši: 476.

páci: 481.

páci: 483⁺ îi ~ [ind. prez. 3].

páše: 488.

pási: 494.

pási: 564.

^ă
páci: 587.

páci, páši: 593.

páci, [k] páši: 619.

páče, páše: 649.

páci, [k] páši: 658.

^ă
páče: 670.

pási, liniști: 645.

liniști și páši: 501.

liniști, páši: 597.

III. Ca urmare a automatismului
anchetei, în pct. 527 și 643 s-a dat
spontan și forma de pl. păș.

TOVARĂȘ, pl.

„camarade”

[1713]

I. [Întrebare indirectă] Înainte,
când intrai în vorbă cu cineva îi
spuneai „domn”, dar acum
cum îi spui?

ALDM III 1453;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 50;

Mar. IV MN pl. LVII; Munt. Dobr.

IV MN, p. 285.

II. tovarîș; ~: 465⁺ [H]

to_tovârîș; ~, 470 - 472, 475,

476, 479, 489, 494, 497, 499,

500, 504 - 518, 520, 522 -

532, 534, 536, 539, 541 -

546, 549 - 551, 553, 556 -

561, 566 - 569, 571 - 578,

580 - 596, 598, 601 - 605,

607, 610, 612, 613, 615 -

618, 620, 624⁺ uáj, ~, 625 -

627, 628⁺ [*] [V] tovarîș di

drum, 629, 630, 633 - 636,

637⁺ „vorba-i de când au venit

tovarășii [= rușii], 638 - 643,

645, 646, 648 - 650, 652, 654

- 656, 660, 661, 663, 665 -

667.

t^uovârîș; ~: 461, 466, 473, 480 -

482, 487, 496, 501⁺ [σ], 502,

519, 554, 563 - 565, 614,

659.

tovarăș; ~: 490, 495, 538, 570,

579, 597, 599, 600, 606, 608,

611, 619, 621.

tovarăș; ~: 463⁺ „tovarăș se

zice la cel cu care muncești”,

498, 521, 548, 552, 609, 622.

t^uovârăș; ~: 462⁺ „nu prée se

zice în sat”, 477, 486, 491.

t^uovârîș; ~: 469, 485, 493, 662.

tovarîș; ~: 537, 547, 644, 647.

t^uovârîș; ~: 474, 488⁺ și

dóm, ^wși ~, 555.
továriș; ~: 533, 535, 623.
továriș; -váriș: 464⁺ [σ], [H]
továriș; ~, [I, 1] t^uováriș;
-váreși, 632.
továriș; ~: 492⁺ „țigani [spun]
toháriș”, 503.
továriș; -váriș: 651, 657.
továrâș; -várâș: 669, 670.
továriș; ~: 467⁺ [H] továriș; ~.
t^uováriș; -váriș: 468⁺ [II]
t^uováriș; ~.
t^uováriș; ~: 478.
t^uováriș; ~: 483.
továrâș; ~: 484⁺ amú ~ spunjem
la tăť. Măi dimúlt spunjem ~
dácă ierám^â, lucrám á [ε] mai
mult la ũ loc. Spunje: ni-am
intovărăși^â și lucrám, is
továrâș cū plúgu, cu caji la plug,
cu boji, [II] t^uováriș; ~.
továriș; ~: 540.
továriș; -váriș: 562.
továriș^u; -váriș: 631.
továrâș; ~: 653.
továriș; ~: 658.
továrûș^u; -várûș: 664.
továriș^u; -váriș: 668.

TOVARĂȘE, pl. [voc.]

„camarade!”

[1714]

- I. [Întrebare indirectă] Când
nu-l strigi pe nume, cum îl
chemi?
MADA pl. 76;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 50;
Munt. Dobr. IV MN, p. 285.

- II. továrișâ!; ~: 489, 497, 500, 504,
- 506, 510, 514, 515, 520,
524, 525, 527, 529, 530, 541,
544, 556, 560, 574, 630; 637,
640, 652, 664.
továrișil!; ~: 470, 479, 507, 511,
512, 526, 534, 539, 543, 546,
573, 598, 600, 609, 611, 618,
634, 635, 654, 662.
továrișil!; -váriș: 557, 567,
569, 580, 581, 584, 595, 596,
601, 602, 605, 631, 642, 643,
645, 648, 649, 656, 663.
továrișil!; ~: 461, 464⁺ [H] tjo
továrișil!, [I, 1] t^uovárișil!, 473,
475, 517, 522, 531, 551, 553,
612, 621, 646, 655.
továrișil!; ~: 508, 513, 516, 523,
542, 549.

továrișil!; -váriș: 471⁺ [*]
továrișil!; ~: 562, 582, 613,
647.
továrâșil!; ~: 521, 535, 548, 617,
622.
t^uovárișil!; ~: 481, 482, 564, 565.
továrișâ!; ~: 561, 572, 579, 589.
továrișil!; ~: 518, 616, 624, 628, 665.
továrâșil!; ~: 476, 495, 608⁺ ~,
mai ~!
t^uovárișil!; ~: 487, 501⁺ măi ~
măi!, 659.
továrișâ!; -váriș: 528, 545,
639.
továrișil!; -váriș: 559, 576,
615.
továrișil!; -várișilor!; 566, 610,
632.
továrișil!; ~: 575, 638, 661.
továrișil!; ~: 650, 651, 657.
t^uovárâșil!; ~: 477, 502.
továrâșil!; ~: 498, 552.
továrișil!; ~: 537, 658.
továrișil!; ~: 547, 568.
továrișil!; -váriș: 550, 591.
továrișil!; ~: 597⁺ ~, ia,
vini-ncăși!, 623.
továrișil!; -váriș: 604, 641.
továrișil!; -váriș: 625, 627.
t^uovárâșâ!; ~: 462.
továrâșil!; ~: 463⁺ [primul
răspuns:] továrâș
prișăd'int'ê!
továrișil!; ~: 465⁺ [ε], [H] továrișil!
t^uovárișâ!; -váriș: 466.
továrișil!; ~: 467⁺ [H] moi továriș!
t^uovárâșil!; măi t^uovárișil!
-váriș: 468⁺ [II] továrișil!
t^uovárișil!; ~: 469.
továrișâ!; -váriș: 472.
tuovárișil!; ~: 474.
t^uovárișu Vasili!; ~: 478.
t^uovárișil!; ~: 480.
továrișil!; ~: 483.
továrâșil!; -várișil!; 484⁺ [II] măi
t^uovárișil!
továrișil!; ~: 485.
t^uovárâșâ!; ~: 486.
t^uovárișil!; ~: 488.
továrișâ!; ~: 490.
t^uovárâșâ!; ~: 491.
továrișil!; ~: 492⁺ măi ~!, továrișu
ics!
t^uovárișil!; ~: 493⁺ [II] t^uovárișil!
továrișil!; -váriș: 494.
t^uovárișil!; ~: 496.
továrișil!; ~: 499.
továrișil!; -várișilor!; 503.
továrâșu!; ~: 509.
t^uovárișâ!; ~: 519.
továrâșil!; ~: 532.
továrâșil!; -várâș: 533.
továrișil!; -várișilor!; 536.
továrâșil!; ~: 538.

továrișil!; ~: 540.
t^uovárișâ!; -várișil!; 554.
t^uovárișil!; -várișil!; 555.
továrișil!; -várișilor!; 558.
[ε] touárișil!; ~: 563.
továrâșâ!; ~: 570.
továrișâ!; -várișil!; 571.
továrișâ!; -várișil!; 577.
továrișâ!; -várișil!; 578.
továrișil!; -várișilor!; 583.
továrișil!; -várișilor!; 585.
továrișil!; -várișil!; 586.
továrișil!; -várișil!; 587.
továrâșâ!; -várâșilor!; 588.
továrișil!; -várișilor!; 590.
továrișil!; ~: 592.
továrâșâ!; -várișil!; 593.
továrâșil!; -várâșil!; 594.
továrișil!; ~: 599.
továrișil!; -várișil!; 603.
továrâșil!; ~: 606.
továrișil!; -várișilor!; 607.
továrișil!; -várișilor!; 614.
továrișil!; ~: 619.
továrișil!; ~: 620.
továrișâ!; -várâșil!; 626.
továrișâ!; ~: 629.
továrâșil!; ~: 633.
továrișil!; -várișil!; 636.
továrișil!; -várișil!; 644.
továrâșil!; -várâșil!; 653.
továrișil!; -várișil!; 660.
továrișil!; -várișil!; 666.
továrâșil!; -várișil!; 667.
továrișil!; -várișil!; 668.
továrâșil!; ~: 669.
továrâșil!; ~: 670.

- III. În unele pct., substantivul a
fost precedat de una din interjec-
țiile: măi (461-464, 474, 476, 477,
479-481, 483-485, 493, 495,
501, 503, 505, 518 [pl.], 522,
535, 537, 547, 551, 553,
563-565, 567, 586, 597-599,
603 [sg. și pl.], 606, 607 [sg. și
pl.], 612, 618, 619, 621, 623,
624, 635, 646, 653, 655, 669),
mă (490), uăi (496, 531, 538,
548, 608), băi (600), băi (622).

TOVARĂȘĂ, pl.

„camarade”

[1715]

- I. [Întrebare indirectă] Dar dacă
este femeie? (Cf. i. 1713, MN
pl. 377).
ALDM III 1454; MADA 77;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl.
50-51; Mar. IV MN pl. LVII;
Munt. Dobr. IV MN, p. 286.
II. továrișâ; ~: 470, 472, 489,
497, 499, 500, 504 - 506,
508, 510 - 518, 520, 522 -
530, 532, 534, 539, 541 -
545, 549, 551, 553, 556, 561,
572, 574 - 576, 578, 592,
610, 626, 629, 630, 633, 639,
640, 643, 645, 646, 652,
656⁺ továrișil! [pl.].
továrișil!; ~: 471, 473, 481, 531,
550, 557 - 559, 562, 568,
569, 580 - 587, 590, 591,
594, 596, 598, 600 - 605,
607, 611 - 614, 616⁺ [R]
továrișil! Ilgânâ, 618, 619, 624,
647⁺ [R], 648 - 650, 662,
665⁺ továrișil! [pl.]; -várișil!,
668.
továrâșâ; ~: 476, 479, 570, 588,
589, 637, 669.
továrâșâ; ~: 498, 509, 521, 546,
548, 552.
továrișil!; ~: 547, 615, 620, 621,
623.
továrâșil!; ~: 599, 606, 608, 609.
továrișâ; -várișil!; 632, 660,
661, 664.
továrișâ; ~: 475, 503, 577.
t^uovárișil!; ~: 477⁺ t^uovárâșâ!,
564, 659.
t^uovárișâ; ~: 487, 491, 519.
továrișil!; -várișil!; 634, 635, 651.
t^uovárișâ; ~: 466, 480.
továrișil!; ~: 535, 597.
továrâșil!; ~: 571, 617.
továrișâ; -várișil!; 638, 667.
továrișâ; -várișil!; 641, 642.
t^uovárișâ!; -várișâ!; 461.
t^uovárâșâ; ~: 462.
tuvárâșâ; t^uovárâșâ: 463⁺ [σ],
„numai la ședință”, [primul
răspuns:] fimêe!
továrișâ; -várișil!; 464⁺ [H] tjo
továrișâ!, [I, 1] t^uovárișâ!
-várișil!
továrișâ!; ~: 465⁺ [H] továrișâ.
továrișâ; -várișil!; 467⁺ [H] moi
továrișil!
továrișil!; ~: 468⁺ [II] továrișâ!

t^uovărișă; ~: 474.
t^uovărișal; -vărișilor!: 478⁺ ~
Casandra.
t^uovărișă; ~: 483.
tovărășă!; -vărășil!: 484⁺ tot ~,
poftiț încoáci! [!], [II] t^uovărișă;
~.
tovărișal; -vărișă: 485.
t^uovărășă; ~: 486.
t^uovărișă!; -vărișil!: 488⁺ staț,
~ [pl.].
tovărășă: 490⁺ ~ tot.
tovărișal; -vărișă; ~: 492.
tovărișil; -vărișil!: 494.
tovărășă; ~: 495.
t^uovărișă; -vărișă: 496.
tovărișil; -vărișil!: 507.
tovărișă; -vărișil!: 533.
tovărișil; -vărișilor!: 536.
tovărișil; ~: 537.
tovărișil; ~: 538.
tovărișil; ~: 540.
t^uovărișă; ~: 554.
tovărișă; -vărișă: 560.
tovărișă; t^uovărișă: 563.
tovărișă; -vărișă: 565⁺ [R].
tovărișil; -vărișil!: 566.
tovărișil; -vărișil!: 567.
tovărășă; -vărășe: 579.
tovărășă; -vărășil!: 593.
tovărișil; -vărișil!: 595.
tovărășil; ~: 622.
tovărășal; -vărășal!, -vărișilor!:
625⁺ [R] [pl.] (1), [V] [pl.] (2).
tovărișă; -vărișă: 627.
tovărișă; -vărișil!: 628.
tovărișă; -vărișil!: 631.
tovărișă; -vărișil!: 636.
tovărișă; -vărișă: 644.
tovărășă; ~: 653.
tovărișil; -vărișil!: 655.
tovărășă; -vărișil!: 657.
tovărișil; -vărișil!: 658.
tovărișil; -vărișil!: 663.
tovărișal; ~: 666.
tovărășă; -vărișil!: 670.
t^uovărășă, t^uovărășică; t^uovărășă:
502.
t^uovărășică; -șăli: 482.
tovărășică; -șăli: 654.
t^uovărășico!, ^uo t^uovărișă;
-vărișil!: 493⁺ [II] t^uovărișă;
-vărișă.
t^uovărășici; t^uovărișil!: 501.
tuovărășicu!, t^uovărișil!,
t^uovărișă; tovarișe: 555.
tovărășici; tovarișe: 573.
tovărășită; ~: 469.

III. Ca urmare a succesiunii
întrebărilor în cursul anchetei, în

unele pct. s-a înregistrat, în locul
nominativului, forma de vocativ.
Uneori, înaintea cuvântului în
vocativ s-a notat interjecția măi
(461, 464, 475, 485, 493, 501, 563).

COMUNĂ, pl.

„commune”

[1719]

I. [Întrebare indirectă] Mai
multe sate la un loc, care au un
sfat popular, miliție... ce
formează?

ALR II s.n. 900; ALRM II 729;
ALDM III 1458; cf. ALG 775,
991; ALChB 307; ALW I 99;
ALJA 1527;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 51;
Mar. IV MN pl. LVIII; Munt.
Dobr. IV MN, p. 288.

II. comună; -muni: 468, 469, 471,
472, 475 - 477, 479, 481,
484⁺ [II] comună; -muni, 492,
493⁺ [II] c^uomună; -muni, 496,
500 - 506, 508, 510, 511, 521
- 525, 527, 528, 537, 542,
543, 545, 546, 548, 551, 555,
556, 561, 565, 568, 570, 571,
574 - 576, 578, 579, 588,
592, 593, 597, 600, 606, 626
- 628, 630, 632, 633, 637,
639, 640, 642, 643⁺ [*]
comină, 645, 652 - 657, 659 -
661, 663, 666, 667, 669.

comuni; -muni: 531, 533, 535,
536, 540, 547, 550, 562, 566,
567, 569, 573, 580 - 587,
590, 594 - 596, 598, 599, 601
- 605, 607 - 609, 611 - 614,
617 - 621, 623, 631, 634,
635, 648 - 651, 658, 662,
668.

comună; -muni: 489, 498, 499,
507, 509, 512 - 514, 516 -
520, 526, 529, 530, 532, 534,
539, 541, 544, 549, 552, 553,
622.

comună; -muni: 478, 491, 515,
560, 589, 638.

comină; -muni: 616, 636, 641,
646.

comună; -muni: 466, 473, 494.
comună; -muni: 462, 486.

c^uomună; -muni: 474, 497.

comună; -muni: 480, 670.

comuni; -: 557, 591.

comună; -: 577, 629⁺ [*]

comină.

comună; -muni: 615⁺ cominil,
644.

c^uomună; -muni: 461.

comună; comuni: 463.

comună; -muni: 464⁺ [H] comuna,
dvi comuni.

c^uomună; comuni: 465⁺ [H] odnă
comuna; dvi comuni; bilșe
comun.

comună; -muni: 467⁺ [H] tot
comună.

comună; -muni: 470.

comună; -muni: 482.

comună; -muni: 483.

c^uomună; comuni: 485⁺ [V]
comună 'primărie'.

c^uomună; -muni: 487.

c^uomună; -muni: 488.

comună; -muni: 490.

comun(a; -muni: 495.

comuni; -muni: 538.

c^uomună; -muni: 554.

comuni; -muni: 558.

comuni; -muni: 559.

comună; -muni: 563.

comună; -muni: 564.

comună; -muni, -muni: 572.

comună; -muni: 610.

comină, comună; -muni: 624.

comună; -muni: 625.

comuni; -muni: 647.

comună; -muni: 664.

comună; -muni: 665.

RAION, pl.

„arrondissement”

[1720]

I. [Întrebare indirectă] Mai
multe sate la un loc alcătuiesc o
comună, dar mai multe
comune...?

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 51;
Mar. IV MN pl. LVIII; Munt.
Dobr. IV MN, p. 288-289.

II. județ; -deț: 471, 472, 476,
500, 505, 519, 520, 522,
529⁺ raion; -iuanil, 541⁺
raion; -iuanil, 545⁺ raion;
-iuanil, 546⁺ raion; -iuanil, 575,
576, 578, 616⁺ raion; raion [3
sil.], 633, 639, 644.
județ; -deț: 512, 536, 549, 550,
562, 573, 581, 585 - 587,
590, 594⁺ [R], 596, 602, 604,
605, 613, 622⁺ acú ~, [primul
răspuns:] ?, 631.
județ; -deț: 466⁺ raion; -iuanil,
477, 478, 484⁺ [II] ~, [ε]

rieguni apu-amu nu știu ca cum
ă [ε] câ s-uo skimbât: ^uo
fos raion, da amu nu mai_estil,
492⁺ raion; -iuanil, di-ũ an di
zilil mai incuasi, 495.

județ; -deț: 511, 513, 516⁺
raion; -iuanil, 526.

județ; -deț: 557, 584, 628⁺ [*]
~, 663.

județ; -deț: 489, 504⁺ raion;
-iuanil, 506⁺ raion; -iuanil.

județ; -deț: 507⁺ raion; -iuanil,
527, 655.

județ; -deț: 481, 490.

județ; -deț: 488, 493⁺ județ;
-deț.

județ; 567, 591.

județ; -deț: 625, 642.

județ; -deț: 647, 660.

județ; -deț: 661⁺ [V] raionu [a.],
664.

județ; -deț: 461.

județ; -deț: 462.

județ; -deț: 463.

județ; -deț: 464⁺ [H] to județ;
dva județ, raion, regunja.

județ; -deț: 465⁺ [H] odian
bițiroc; dva bițirki; bilșe
bițeričcu.

județ; -deț: 467⁺ [H] județ; ~.
județ; -deț: 473.

județ; -deț: 474.

județ; -deț: 475.

județ; -deț: 479.

județ; -deț: 480⁺ raion; -iuanil.

județ; -deț: 482.

județ; -deț [a.]; -deț: 483.

județ; -deț: 487.

județ; -deț: 496.

județ; -deț: 501⁺ on ~.

județ; -deț: 503.

județ; -deț: 525⁺ raion; -iuanil.

județ; -deț: 555.

județ; -deț: 559.

județ; -deț: 564.

județ; -deț: 614.

județ; județ: 627.

județ; -deț: 629⁺ raion; -iuanil.

județ; -deț: 636.

județ; -deț: 645.

județ; -deț: 665.

județ; -deț: 666.

județ; -deț, raion; -iuanil: 497,
499, 508, 509, 517, 518, 521,
523, 524, 539, 543, 551 -
553, 558, 580, 582, 640, 646,
656.

județ; -deț, raion; -iuanil: 534,

641⁺ [V] (2), 653⁺ [V] (2).
judet; -dêti, raion; -iuanî: 650⁺
[V] (2), 658⁺ [V] (2), 662⁺
[V] (2).
judet; -dêti, raion; -iuanî: 532,
651.
judet^u; -dêti, [V] raion; -iuanî:
649, 668.
judⁱet sau raj^uon; judⁱetⁱ, rajuanî;
485⁺ dâci-i mîi mîic (2).
judet; -dêta, [V] raion; -iuanî:
494⁺ [schimbarea s-a produs]
„în urmă cu doi ani”.
judet; -dêturî, raion; -iuanî: 498.
judet; -dêta, raj^uon; -iuanî: 542.
judetⁱ; -dêti, raion; -iuanî: 563.
[e] judⁱet; judⁱetⁱ, raion; -iuanî:
565⁺ mîint'i-i spunê plâsâ, da
amû nû st'u cum îi spûni
dûpâ..., [σ] âpuj judⁱet da, da-s
mûlti comûn la ũ loc.
judet^u; -dêti, raion; -iuanî: 615.
judet; -dêti, raion: 634.
judet^u; -dêti, raj^uon; -iuanî: 635⁺
[inf. spune că localitatea a ținut
de plasa] „Prut di Jos, jud.
Covurlu^u”.
judet^u; -dêta, raion; -iuanî: 643.
judet; -dêti, raion; -iuanî: 648.
judet^u; -dête, raion; -iuanî: 657.
judet, [V] plâsâ; plâș: 502⁺ „mai
mică decât județul” (2).
judⁱet; -dⁱetⁱ, [V] plâș; plâș: 554.
judet; -dêta, plâsâ; plâș: 632.
judet; -dêta, [V] plâsâ, plâș, [V]
raion; -iuanî: 667.
judet; -dêta, [V] bițirc; bițircor,
raj^uon; -ioâne: 486.
raion; -iuanî: 528⁺ judet; -dêta,
530, 544⁺ judet; -dêta, 570,
652, 659.
raion; -iuanî: 610, 626⁺ judet;
d^ê
-dêta, 669.
raion; -iuanî: 469.
raion; -iuanî: 510⁺ judet; -dêta.
raion; -iuanî: 515.
∞, raion; -iâni: 535.
raion; -iuanî, judet; -dêta: 514.
raion; -iuanî, [R] judet; -dêtⁱ:
630.
raion; -iuanî, [V] judet; -dêta:
638.
raion, judet; -dêta: 654.
raion, judet; -dête: 670⁺ [3 sil.]
(1).
raion; -iuanî, [V] plâsâ; plâș,
judet^u; -dêta: 637.
plâș; plâș: 468⁺ [II] raion;
-ioâni.
plâș; ~, raion; -ioâni: 491.
[B] plâș, [R] raion, judet: 595.

sector a județului; sectoră: 470.
-: 531, 547, 556, 560, 561, 566,
568, 569, 571, 572, 574, 577,
579, 583, 588, 589, 592, 593,
597, 599, 601, 603, 609, 611,
620, 621, 623.
∞: 533, 540, 600, 606 - 608,
612, 617 - 619, 624.
#: 538, 548.
?: 598.
?, #: 537.

REGIUNE, pl.

„région”

[1721]

- I. [Întrebare indirectă] Dar mai
multe raioane? (Vezi î. 1720,
MN pl. 379).
ALDM III 1459;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 51;
Mar. IV MN pl. LVIII; Munt.
Dobr. IV MN, p. 289.
- II. rezuni; -ziunî: 497⁺ țară; țărî,
500⁺ țară; țărî, 504⁺ țară;
țărî, 506⁺ țară; țărî, 507⁺
țară; țărî, 514⁺ țară; țărî,
523⁺ țară; țărî, 524⁺ țară;
țărî, 525⁺ țară; țăr, 526⁺ țară;
țărî, 528⁺ țară; țărî, 529⁺
țară; țărî, 530⁺ înânti jarâ
judet; judetî, 541⁺ țară; țărî,
544⁺ țară; țărî, 545, 549⁺
țară; țărî, 649, 656, 665, 667,
668⁺ [V].
reguni; -giunî: 632, 636, 640, 641,
660.
regiuni; -unî: 615, 633, 653.
regiunî; -giunî: 469, 661.
reziuni; -unî: 595⁺ [V], 644.
reguni; -giunî: 650, 658.
reziuni; -ziunî: 652, 662.
reguni; -giunî: 466.
reziuni; reziunî: 492⁺ [v. nota de
la î. precedentă].
reziunî; -ziunî: 494⁺ „în urmă cu
doi ani [se spunea așa]”.
reziuni; -unî: 610.
reziunî; -ziunî: 616.
reziunî; -ziunî: 626.
reziunî; -giunî: 627⁺ raion, -iuanî.
reziuni; -ziunî: 628⁺ [*] raion, [V]
plâș.
reziuni; -: 629.
rezuni; -ziunî, -giunî: 630.
reguni; -giunî, -ziunî: 634.

rezuni; -ziunî: 635.
rezuni; -ziunî: 637.
reguni; -giunî: 638.
reziuni; -: 639.
reziuni; -giunî: 642.
reziuni; -ziunî: 643.
rezuni; -ziunî: 645.
reziunî; -ziunî: 646.
reziuni; -: 647.
rezuni; -giunî: 648.
∞, reziuni; -giunî: 651.
reguni; -giunî: 654.
reziuni; -ziunî: 655.
reziuni; reziunî: 659.
regiunî; -giunî: 664.
rezuni; -ziunî: 666⁺ raion.
reguni; -giunî: 669.
reziuni; -giunî: 670.
rezuni; -ziunî, țară; țărî: 498, 499,
508 - 510, 513, 517, 518,
521, 532, 534, 539, 543, 552,
553.
rezuni; -ziunî, judet, -dêta: 515.
reziuni; -ziunî, judet, -dêta: 570.
reguni; -giunî, raj^uon; -iuanî:
473⁺ „câtiva ani înainte”.
reguni; -giunî, [V] pr^uovîncă; -inč:
486⁺ „formau județele vechi”
(1).
judet, -dêti: 533, 566, 571, 583,
598⁺ acû ~, 599⁺ acû-i ~,
600, 601, 603, 607⁺ ∞, 608⁺
∞, acû ~, 609, 611, 612,
619⁺ acû ~, 620⁺ acû ~,
624⁺ ∞.
judet, -dêta: 531, 548, 560, 561,
568, 579, 588, 589, 592, 593,
597, 606⁺ „acum se cheamă
~”, 621.
judet, -dêti: 535⁺ acû ~, 618,
623⁺ acû ~.
judet; -dêta: 468⁺ [II] judet;
-dêta.
judet; -dêti: 470.
judet; -dêta: 484⁺ amû ~.
#, judet, -dêta: 537.
judet, -dêti: 547.
judet, -dêta: 556.
judet, -dêti: 569.
judet, -dêta: 572.
judet, -dêta: 574.
judet, -dêta: 577.
judetu [a.]: 617⁺ ~ Vasluj.
g g
judet; -dêta, rezuni; -ziunî: 491.
țară; țărî: 489⁺ rezuni; -ziunî,
512⁺ rezuni; -ziunî, 516⁺
rezuni; -ziunî, 519⁺ rezuni;

-ziunî, 520⁺ rezuni; -ziunî, 522⁺
„mai multe județe”, 546⁺
rezuni; -ziunî, 551⁺ rezuni;
-ziunî.
țară; țărî, rezuni; -ziunî: 511, 542.
raion; -iuanî, reguni; -giunî: 477⁺
„mai înainte”.
raion; -ioâni, rezuni; -ziunî: 479⁺
„vechi, dar nu tare”.
[V] raj^uon; -iuanî, reguni; -giunî:
481.
[V] raion; -ioâni, rezuni; -ziunî:
487⁺ „până acum câțiva ani”.
raion, reguni: 502.
raion, reziuni: 631.
[V] plâș [a.]; plâș: 493⁺ „mai
mică decât județul”.
[V] plâș; plâș, reguni; -giunî,
rajuanî [pl.]; raion: 461.
[V] plâș; plâș, raion; -ioâni,
reziuni; -ziunî: 564.
-: 463, 464⁺ [H] to judet; dva
judet, [I, 1] raion, reguni,
465⁺ [H] odiân bițirc; dva
bițirkî; bișe bițeričcu, 467⁺ [H]
judet; ~, 471, 472, 474 - 476,
478, 480, 482, 483, 485, 488,
490, 495, 496, 501, 503, 505,
527, 550, 554, 555, 557 -
559, 562, 563, 565, 567, 573,
575, 576, 578, 580 - 582, 584
- 587, 590, 591, 594, 596,
602, 604, 605, 613, 614, 625,
663.
?: 538⁺ judet, -dêta, 540⁺ judet,
-dêti, 657.
∞: 536.
#: 622.

DEPUTAT, pl.

„député”

[1722]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spui omului pe care îl votezi la
alegeri?
ALR II s.n. 892; cf. ALRM II s.n.
727; cf. ALDM III 1460;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 51;
Mar. III 726; Munt. Dobr. IV MN,
p. 289.
- II. deputat; -tâț: 471⁺ [*]
dêputat; deputat, 480, 481,
492, 502, 511, 512, 514 -
517, 520, 522, 523, 525 -
528, 530 - 534, 539, 542,
543, 546, 548, 549, 551, 552,
558 - 560, 562, 566, 568,

571, 577 - 579, 582, 587,
593, 596 - 598, 600, 602,
604, 605, 608, 609, 611 -
614, 616, 617, 619 - 624,
627⁺ [inf. este deputat], 628,
630, 632 - 634, 637 - 641,
643, 644⁺ [ε], [ρ], 645, 647,
648, 650, 651⁺ [ε], [ρ], 654,
655⁺ [inf. este deputat], 659 -
662, 663⁺ [ε], [ρ], 665 - 667.
diputăt; -tăt: 489, 497 - 500, 504
- 510, 513, 518, 519, 529,
541, 545, 547⁺ [σ], 553, 557,
569, 576, 581, 588, 590, 599.
d'eputăt; -tăt: 464⁺ [H] dieputăt,
dva deputăt, [I, 1] d'ieputătîe,
465⁺ [ε], [H] to_{deputăt};
deputâte; bilșe deputăt, 466,
479, 485, 488, 555⁺ [ε], [σ],
575, 580, 585, 586, 589, 595.
d'eputăt; -tăt: 572, 574, 591,
603.
deputăt; -tăt: 469, 473.
deputăt; -tăt: 521, 524.
deputăt; -tăt: 535, 537.
diputăt; -tăt: 592, 656⁺ [ε].
deputăt; -tăt: 635, 669.
deputăt; -tăt: 657, 664.
d'ieputăt; -tăt: 461.
[ε] d'iputăt; -tăt: 462.
d'iputăt; d'eputăt: 463.
d'ieputăt; d'ieputăt: 467⁺ [σ], [H]
deputăt; -tăt.
diputăt; -potăt: 468⁺ [B] i-an_{dă_glas}, „l-am ales”, [II]
candidăt; -dăt, diputăt; -tăt.
deputăt; -tăt: 472.
dăputăt; -tăt: 476.
d'ieputăt; d'aputăt, d'aputăt: 478.
?, [σ] diputăt; -tăt: 482.
deputăt; d'ieputăt: 483⁺ il
v^uot^u ied?
d'ieputăt; -tăt: 484.
d'ieputăt; -tăt: 486.
diputăt; -tăt: 487.
d'iputăt; -tăt: 494.
d'ieputăt; deputăt: 496.
? [ε] dipotăt; doi dipotăt: 501⁺
[primul răspuns:] nu știu, [ε] ~.
d'iputăt; -tăt: 544.
deputăt; -: 550.
d'eputăt; d'ieputăt: 554.
dipotăt; -tăt: 556.
deputăt; deputăt: 561.
dipotăt; -tăt: 564.
d'ieputăt [pl.]; deputăt: 567.
g
d'iputăt; -tăt: 570.
d'iputăt; -tăt: 573.
deputăt; deputăt: 583.
dipotăt; -tăt: 584.
d'ieputăt; d'ieputăt: 594.

diputăt; deputăt: 601.
diputăt; -tăt: 610.
deputăt; deputăt: 615.
deputăt; deputăt: 626.
deputăt^u; -tăt: 631⁺ [inf. este
deputat].
[ρ] deputăt; -tăt: 642.
deputăt^u; -tăt: 649.
diputăt; deputăt: 652⁺ cite
circumscripții.
candidăt; -dăt: 470, 493⁺ [II]
diputăt; -tăt, 495, 536, 540⁺
dacă-i ales, deputăt; -tăt, 606⁺
„devine deputăt; -tăt”, 607.
cand'idăt; -dăt: 503⁺ d'i d'iputăt.
candidăt, deputăt; -tăt: 538,
625⁺ [ρ], [σ], 629⁺ [ρ] [inf.
este deputat], 646⁺ [D] (2),
658⁺ [ρ] (2), 668⁺ [ρ] (2),
670⁺ [D] (2).
candidăt, candidăt, d'ieputăt;
deputăt: 474⁺ „după ce-l alegi”
(2).
candidăt, -dăt, [σ] d'ieputăt; -tăt:
475.
candidăt; -dăt, [σ] d'ieputăt;
-tăt: 477⁺ „după ce l-a ales”.
g
cand'idăt; -dăt, d'eputăt; -tăt:
490⁺ „l-am ales” (2).
g
cand'idăt; -dăt, [R] d'eputăt; -tăt:
491⁺ ~ d'i vórníc (1).
candidăt; -dăt, deputăt; -tăt: 618.
candidăt, [ρ] deputăt; -tăt: 636.
candidăt, [ρ] delegăt, [D] deputăt;
-tăt: 653.
[ε] c'osiliierⁱ; ~: 565.
-: 563.

III. În afara situațiilor consemnate
ca atare, s-a obținut mai întâi
forma de [pl.] și în pct.: 471,
579, 582, 617, 575, 657.

MILIȚIAN, pl.

„milicien (policier)”

[1723]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spui omului care ține rânduială
în sat și te controlează dacă ai
buletin?

Cf. ALR II s.n. 884; cf. ALRM II
s.n. 734; cf. ALDM III 1461; cf.
ALD II 391;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 51;
Mar. III 727; Munt. Dobr. IV MN,
p. 289-290.

II. miliȚian; -ienⁱ: 499, 504, 505,
508, 515, 522, 525, 527, 528,
537, 543, 550, 556, 557, 560,
562, 566 - 569, 572, 575, 577
- 579, 582, 585 - 589, 593 -
597, 602, 604, 605, 609, 617,
620, 624, 652, 658.
miliȚian; -ienⁱ: 533, 538, 540,
598, 599, 608, 611, 619, 621,
622, 627, 629, 630, 635, 636⁺
[ρ], 639, 645, 647 - 649, 651,
654, 657, 662 - 664, 669.
miliȚian; -ienⁱ: 472, 548, 558,
573, 574, 581, 592, 601, 603,
612.
miliȚian; -ienⁱ: 616, 618, 632,
641⁺ [ρ], 643.
miliȚian; -ienⁱ: 631, 633, 660.
meliȚian; -ienⁱ: 531, 547.
miliȚian; -ienⁱ: 532, 559.
meliȚian; meliȚienⁱ: 600, 610.
meliȚian; meliȚienⁱ: 615⁺ [fiul inf.
este miliȚian], 623.
miliȚian; meliȚienⁱ: 634, 640.
miliȚian; meliȚienⁱ: 637, 659.
meliȚian; -ienⁱ: 638, 661.
miliȚian; -ienⁱ: 650, 655.
miliȚian; -Țienⁱ: 464⁺ [H] mileȚian;
dva ~, [I, 1] miliȚian; -Țianⁱ.
meliȚian; -Țianⁱ: 465⁺ [H]
șandăr; dva șandari; bilșe
șandariu.
miliȚian; -Țienⁱ, [L] miliȚienⁱ: 466.
mil'itȚian; -Țienⁱ: 467⁺ [H] șandăr;
dva șandari.
miliȚian; meliȚienⁱ: 470.
meliȚian; -ienⁱ: 473.
miliȚianu [a.]; -Țienⁱ: 478⁺ [V]
șandăr; -dărⁱ.
meliȚian; -ienⁱ: 481.
meliȚian; -ienⁱ: 483⁺ [*] [V]
șav_{di} pōstⁱ, [k] jandăr; -
dărⁱ.
meliȚian; meliȚienⁱ: 496.
miliȚian; meliȚienⁱ: 501.
meliȚian; -ienⁱ: 503.
miliȚian; -ienⁱ: 506.
meliȚian; -ienⁱ: 535.
meliȚian; -ienⁱ: 536.
miliȚian; -ienⁱ: 554⁺ [ε], [primul
răspuns:] miliȚia sau, cum
ieră-naⁱintⁱ, jandarmi [pla.];
-dărⁱ.
meliȚienⁱ [pl.]; -ianⁱ: 564.
meliȚian; -ienⁱ: 570.
meliȚian; meliȚienⁱ: 571.
miliȚianu [a.]; -ienⁱ: 576.

meliȚian; -ienⁱ: 580.
meliȚian; -ienⁱ: 583.
meliȚian; -ienⁱ: 584.
meliȚi: 590.
meliȚian; meliȚienⁱ: 591.
meliȚian, meliȚian; -Țienⁱ: 606.
meliȚian; -ienⁱ: 613.
meliȚian^u; -ienⁱ: 614.
meliȚian; meliȚienⁱ: 625.
meliȚianu [a.]; -ienⁱ: 628.
meliȚian; -ienⁱ: 642.
meliȚian; meliȚienⁱ: 653.
meliȚian; meliȚienⁱ: 665.
meliȚian; meliȚienⁱ: 670.
meliȚian; -ienⁱ, jandăr; ~: 524,
542.
meliȚian; -ienⁱ, [V] jandăr;
-dărⁱ: 461.
mil'itȚian; -ienⁱ, [V] șandăr; ~:
462.
meliȚian; -ienⁱ, [V] jandărⁱ, -dărⁱ
[pl.]; -dărⁱ: 468⁺ [II] miliȚianu
[a.], șafu di post [a.]; miliȚienⁱ.
meliȚian, jandăr; meliȚienⁱ, jandăr;
469⁺ [*] [V] jandărⁱ, [k], [ε] șaf
di post, șandărⁱ.
meliȚian; -Țienⁱ, jandărⁱ [pl.];
jandăr : 474⁺ [V] „vácmaⁱstâr
se zice, la Austria, la șeful de
post”.
meliȚian; -ienⁱ, [V] jandăr; -dărⁱ:
475.
meliȚian; [L] meliȚienⁱ, [V] șandăr;
477.
meliȚian; meliȚienⁱ, [V] jandăr; ~:
482.
meliȚian; meliȚienⁱ, [V]
jandărⁱ; -dărⁱ: 488.
meliȚian; meliȚienⁱ, [V] jandărⁱ;
-dărⁱ: 493⁺ [II] miliȚian; -ienⁱ.
meliȚian; -Țienⁱ, [V] șandăr; ~: 502.
meliȚian; -ienⁱ, jandăr: 626⁺
meliȚi [!].
meliȚian; -ienⁱ, [V] jandărⁱ: 644.
meliȚian; meliȚienⁱ, [V] jandăr;
-dărⁱ: 646.
meliȚian; -ienⁱ, jandăr; -dărⁱ:
666.
meliȚian; -ienⁱ, [V] jandărⁱ: 667.
meliȚian; -ienⁱ, [V] jandăr: 668.
meliȚian; -ienⁱ, jandăr; -dărⁱ,
șafu di p^uost [a.]: 484⁺ [ρ], [primul
răspuns:] miliȚia, [II] meliȚian;
-ienⁱ, [V] șandăr; ~.
meliȚian; -Țienⁱ, [V] p^uolițarⁱ: 480.

jandârî; ~: 489, 497, 500, 507, 510 - 513, 516, 519, 521, 529, 534, 539, 541, 544 - 546, 549, 565⁺ [V].
jandârm; -dârmî: 509, 526, 551.
jandârî; ~, milițian; -ienî: 498⁺ [V] (1), 518⁺ [V] (1), 523⁺ [V] (1), 530.
jandârî; ~, milițian; -ienî: 514⁺ ~ sau ~, 552, 553.
[V] jandâr, [k] șandâr; ~, [R] mil'itîan; -tîenî: 463.
[V] jandârî; ~, [R] milițian; -ienî: 471.
[V] șandârî; ~, milițenî [pl.]; -tîan: 476.
[V] șandârî; ~, milițian; -tîenî: 490.
[V] șandârî; ~, [R] milițian; -ienî: 491⁺ [*] șandârî.
[V] jandârmî [pl.]; -dârm, milițian; -ienî: 517.
jandârî; ~, [R] milițian; -ienî: 520.
[V] jandârmi [pl.]; -dârmî, milițian; -tîenî: 563.
[V] jindârm; -dârmî, milițian; -ienî: 656.
[V] jandârmi [pla.]; șâfu di post [a.], jandârm, jandârî, [p] mîelîțîean; mîelîțîenî: 555.
șev di post; șefî: 495.
șaf di p^uost: 607.
șaf di post, mîelîțian; -ienî: 492.
d'
săf gi post, [R] milițian: 494.
șav d'i post, [p] mîelîțenî [pl.]; -tîan, [V] șandârî; ~: 485.
șaf d'ie p^uost, [R] mîelîțian; -ienî, [V] șandâr; ~: 486.
șâfu di post [a.]; șăfî, comandant; -dântî: 479.
șaf di p^uost; șăfî di p^uost, șandârî; ~: 487.
sectorîst; -rîștî: 561.

MILITIE

„milice (police)”

[1724]

- [Întrebare indirectă] Casa unde lucrează milițianul cum se cheamă?

Cf. ALDM III 1462;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 51-52; Mar. IV MN pl. LVIII;
Munt. Dobr. IV MN, p. 290.

II. miliții: 532, 540, 543, 611, 620, 628, 630, 632, 633, 639, 640, 645, 648, 652, 653, 658, 659, 662, 665, 668.
miliții: 508, 525, 527, 560, 566, 568, 589, 594, 602, 609.
miliții: 482⁺ [V] jandârmăni, 489, 499, 569, 573, 580, 582, 596.
miliții: 515, 522, 570 - 572, 574, 583, 588.
miliții: 598, 600, 641, 643, 646, 657.
miliții: 481, 502, 538, 599, 655.
miliții: 585, 616, 621, 624, 669.
miliții: 514, 548, 549, 606.
miliții: 610, 612, 626, 661.
miliții: 627, 642, 647, 663.
miliții: 473⁺ [*] șandârî, [R] miliț, 637, 664.
miliții: 586, 614, 622.
miliții: 634, 651, 656.
miliții: 559, 590.
miliții: 562, 584.
miliții: 635, 638.
milițiea [a.]: 461.
milițiea [a.]: 465⁺ [H] cazârîe; dvi cazârîi; bilșe cazârîi.
miliț: 469⁺ [*] [V] jandarmari; -rî, [R] la miliț.
miliție: 470.
miliție: 472.
milițiea [a.]: 476.
miliț: 483.
miliții: 484⁺ la ~.
miliție: 488.
miliție: 490.
miliții: 493⁺ [II] p^uostu di miliții.
miliț: 494.
milițiea [a.]: 496.
milițiea [a.]: 501.
miliții: 505.
miliții: 537.
milițiea [a.]: 554⁺ [V] jandarmari, p^uostu d'i jandarmî.
milițiea [a.]: 555⁺ [V] la săctî.
miliții: 561.
milițiea [a.]: 564.
miliție: 565⁺ [V] ?, [σ] post; m-o kema la post, cum hólira-i spuné?
miliție: 578.
miliții: 581.
miliții: 587.
miliții: 591.
miliție: 597.
miliții: 601.
miliț: 608.
miliții: 618.
miliții: 623.
miliții, [k] miliții: 625.
miliție: 631.

miliție: 649.
miliție: 650.
miliții: 654.
miliție: 670.
miliții, post: 516, 518, 667⁺ [V] (2).
miliție, [V] p^uost: 467⁺ la ~ (1), [H] tájâ post.
milițiea [a.], [V] la post: 468⁺ [II] milițiea [a.].
miliții, la post: 636.
milițiea [a.], [V] p^uostu d'i șandâr [a.]: 466.
miliții, [V] post di jandarmî: 517.
miliții, p^uostu di jandarmî [a.]: 666.
miliție, [V] șandarmari: 462.
miliții, [V] șandarmari: 477.
miliții, jandarmari: 524.
post: 497, 500, 506, 507, 510, 512, 513, 519, 520, 526, 528, 529, 539, 541, 544 - 546, 551, 553, 557, 558, 595, 615.
post, miliții: 498, 530, 552, 607.
post, miliții: 644.
post, [R] miliț: 478.
post, miliții: 479⁺ „i se mai spune și ~” (2).
p^uost sau mⁱelîț: 485.
post, p^uost, [R] p^uostu d'ie mⁱel'itîe [a.]: 463.
p^uostu di miliții [a.]: 471, 576, 603 - 605.
p^uostu di miliții [a.]: 492, 575, 593.
post di miliții: 504, 523, 542.
p^uostu di miliții [a.]: 629, 660.
p^uoz di miliț: 475.
p^uostu di miliț [a.]: 487.
p^uostu d'i miliție [a.]: 503.
post di miliții: 511.
poz di miliții: 531.
post di miliții: 533.
p^uostu di miliții [a.]: 535.
p^uostu di miliții [a.]: 536.
p^uostu di miliții [a.]: 547.
p^uostu di miliții [a.]: 550.
p^uostu di miliții [a.]: 556.
poz di miliț: 563.
p^uostu di miliții [a.]: 567.
p^uost di miliție: 577.
p^uostu de miliție [a.]: 579.
p^uostu di miliții [a.]: 592.
p^uostu di miliții [a.]: 613.
p^uostu di miliții [a.]: 617.
post di miliții: 619.
p^uostu de miliț [a.], milițiea [a.]: 464⁺ [H] poz de miliție, tót așă, [I, 1] milițiea; ~.
p^uostu di mîelîții [a.], [V] șandarmari: 474.

p^uostu de miliție [a.], [V] la căsârîe: 486.
pos di jandarmî: 509.
post di jandârî: 521.
pos di jandârî: 534.
[V] jandarmari, [R] post d'i miliții: 491.
[V] di jandârî, p^uostu di miliție [a.]: 495.
[V] p^uolîți, mⁱelîț: 480⁺ ș-acúma ~ (2).

III. În multe pct., ca urmare a automatismului anchetei, inf. au dat, spontan, și forma de [pl.]: miliții (481, 591, 631, 634, 635, 642, 650, 655, 656, 669), miliții (505, 508, 560, 589, 601), miliții (515, 522, 606), miliții (651), miliții (661), miliții (670), miliții, p^uosturî (636), p^uosturî (478, 506, 512, 513, 519, 520, 526, 528, 531, 539, 546, 551, 553, 595, 605, 615, 629, 660), p^uosturî, miliții (479), p^uosturî di miliții (487), p^uosturî di miliții (542), p^uosturî di jandârî (507), jandarmari (491).

TELEFON, pl.

„téléphone”

[1726]

- [Întrebare indirectă] Cum îi zice la acela pe care-l pui la ureche (GEST) și cu care poți vorbi cu cineva care e departe, în alt loc?
ALDM III 1463;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 52; Mar. III 729; Munt. Dobr. IV MN, p. 238.
- telefon; -fuáni: 471⁺ [II] telefon; -fuáni, 512, 513, 517, 521, 523, 526, 532, 534, 536, 540, 542, 549 - 551, 559, 566, 569, 573, 582, 584, 587, 591, 595, 596, 601, 604, 605, 613, 628, 641, 650, 651, 653, 654⁺ [inf. justifică pl.]: „poate n-aúde” [!], 668⁺ [B] tilifón; -fuáni.
tilifón; -fuáni: 497, 498, 500, 507, 508, 514, 522, 524, 527, 529, 539, 541, 544, 545, 567, 581, 607, 644.
tilifón; -fuáni: 499, 509, 511, 516, 518, 530, 543, 546, 552, 553, 603, 630, 643, 666.

telefon; -fuáni: 556, 560, 568, 571, 583, 592, 593, 661.
telefon; -foáni: 531, 533, 535, 599, 609, 611, 618.
tilifon; -fuáni: 489, 504, 506, 510, 519.
tilifon; -fuáni: 505, 525, 589.
telefon; -fuáni: 639, 642, 648.
telefon; -foáni: 538, 548.
tilifon; -foáni: 547, 622.
telefon; -fuáni: 562, 580.
telef^uon; -fuáni: 585, 659.
tilifon; -foáni: 598, 612.
telefon; -fuáni: 638, 669.
telefon; -fuáne: 657, 670.
tⁱelefon; tⁱelifuáni: 461⁺ dau ~, [primul răspuns:] re^čeptóru [a.].
tⁱelef^uon; tⁱelefuáne: 462.
telef^uon; telⁱefoáni: 463.
tⁱelifon^u [a.]; tⁱelifuáni: 464⁺ [H] tilifon; dva ~, [I, 1] tilifuáni.
tⁱelifon; tⁱelifuáni: 465⁺ [H] tot telefon; dva telef^uáni; bil^še telefonⁱ.
tⁱelef^uon; -foáni: 466.
tⁱilⁱfon; -fuáni: 467⁺ [H] tilifon; tilifuáni.
telⁱefon; telef^uáni: 468⁺ [II] telif^uon; telef^uáni [inf. declară că în armată a fost radist].
telef^uon; telef^uáni: 469⁺ [*] tⁱelⁱefon; -fuáni.
telefon; -foáne: 470.
telefon; -fuáne: 472.
tⁱelif^uon; -fuáni: 473.
tⁱelef^uon; tⁱelifuáni: 474.
tⁱelefon; telef^uáni: 475.
tⁱelef^uon; -foáni: 476.
tⁱelif^uon; -fuáni: 477.
telif^uon; -fuáni: 478.
tⁱelifon; tⁱelifuáni: 479.
tⁱelif^uon; tⁱelefuáni: 480.
telif^uon; tilifuáni: 481.
tⁱelifon; tilifuáni: 482⁺ [ε] la ~, îi tót ũ aparát, n-áuuz.
telif^uon; tⁱelifuáni: 483⁺ [p] dila ~, [primul răspuns:] re^čeptóru; re^šeptuári.
tⁱelif^uon; tⁱelifuáni: 484.
tⁱelifon; tⁱelifuáni: 485.
tⁱelif^uon; -foáne: 486.
tilif^uon; -fuáni: 487.
telefon; telef^uáne: 490⁺ „vorbeşti la ~”, [primul răspuns:] rⁱēseptóru; -tuáre.
tⁱelef^uon; tⁱelefoáni: 491.
telefon; -fuáni: 492.

tⁱelifon; tⁱelifuáni: 493⁺ [II] tilif^uon; -fuáni.
tⁱelif^uon; tⁱelifuáni: 494.
telefon; telef^uáni: 495.
tⁱelif^uon; -fuáni: 496.
tⁱelef^uon; tⁱelefuáni: 501.
tⁱelef^uon; telef^uáni: 502.
tⁱelif^uon; tⁱelefuáni: 503⁺ „vorbeşti la ~”, [primul răspuns:] rⁱēseptóru; rⁱēseptuári.
telefon; -fuáni: 515.
telefon; -fuáni: 520.
tⁱilifon; -fuáni: 528.
tilifon; -foáni: 537.
tⁱelefon; tⁱelⁱefuáni: 554.
tⁱelefon; tⁱelⁱefuáni: 555.
telefon; -fuáni: 557.
tⁱelefon; -fuáni: 558.
tilifon; -fuáni: 561.
tⁱilⁱfon; tⁱilifuáni: 563.
tⁱelifon; tⁱelifuáni: 565.
telefon; -fuáni: 570.
tⁱelefon; -fuáni: 572.
tⁱilifon; -fuáni: 574.
tⁱelefon; telef^uáni: 575.
tilifon; -fuáni: 576.
tilifon; -fuáni: 577.
telefon; -fuáni: 578.
telef^uon; -fuáni: 579.
telefon; telef^uáni: 586.
tilifon; -fuáni: 588.
tilifon; -fuáni: 590.
tⁱelefon; -fuáni, tilifuáni: 594.
telefon; telef^uáni: 597.
telefon; telef^uáni: 600.
telefon; telef^uáni: 602.
telefon; -foáni: 606.
telefon; telef^uáni: 608.
tⁱilifon; -fuáni: 610.
telefon^u; -fuáni: 614.
telefon; -fuáni: 615.
tⁱelefon; -fuáni: 616.
telefon; -foáni: 617.
telefon; -foáni: 619.
[B] tilifon, [T] telefon; -foáni: 620.
telefon; -foáni: 621.
tilifon; telef^uáni: 623.
telefon; -foáne: 624.
telefon, [k] telefon; -: 625.
telefon; -fuáni: 626.
telefon; -fuáni: 627.
telefon; telef^uáni: 631.
telefon; [*] tilifuáni: 632.
telefon; -fuáni: 633.
tⁱelefon; tilifuáni: 634.
telif^uon; tilifuáni: 635.
tⁱelefon; tilifuáni: 636.
telefon; -fuáni: 637.

tilifon; -fuáni: 640.
telefon; telef^uáni: 645.
tⁱilifon; telef^uáni: 646.
tⁱelefon; -fuáni: 647.
tⁱelefon; -fuáni: 649.
telef^uon; -fuáni: 652.
telefon; -fuáni: 655.
telefon; telef^uáni: 656.
telefon; -fuáni: 658.
tilifon; telef^uáni: 660.
tⁱelefon; telef^uáni: 662.
telefon; -fuáni: 663.
tilifon; -fuáni: 664.
tilifon; telef^uáni: 665.
telefon; telef^uáni: 667.
[ă]apărát, [ε] tⁱelⁱefon; -fuáni: 488.
aparát; aparátⁱ di telif^uon: 564.
aparát di telefon; aparátⁱ: 629.

TELEGRAMĂ, pl.

„télégramme”

[1727]

- I. [Întrebare indirectă] Când vrei să dai o veste, cât mai repede (nu prin scrisoare ori telefon), la cineva care-i departe, ce-i trimiţi?
- ALR II s.n. 877; ALRM II s.n. 695; ALDM III 1464; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 52; Mar. III 730; Munt. Dobr. IV MN, p. 238.

- II. telegramă; -grámi: 511 - 513, 517, 521, 523, 526, 530, 532, 533, 546, 549, 551.
telegramă; -grámi: 472, 509, 531, 545, 547, 579, 599, 621, 628, 638, 641, 669.
telegrami; -grámi: 566, 582 - 584, 586, 587, 601, 604, 605, 613, 649, 650.
tiligramă; -grámi: 500, 505, 506, 514, 522, 524, 529, 537, 541, 577.
tiligramă; -grámi: 507, 516, 518, 519, 542 - 544, 552, 553, 666.
telegrami; -grámi: 535, 536, 550, 567, 580, 595, 596, 662.
telegramă; -grámi: 475, 560, 568, 575, 592, 593, 606.
tiligramă; -grámi: 498, 499, 619, 632, 633.
tiligramă; -grámi: 471⁺ [*] tiligramă; -grámi, 497, 508, 510, 539.
tiligramă; -grámi: 515, 525, 527.
telegrami; -grámi: 557, 562, 614.

telegrami; -grámi: 558, 559, 591.
telegramă; -grámi: 571, 578, 609.
tiligrami; -grámi: 581, 594, 607.
tiligrami; -grámi: 590, 608, 618.
telegrami; -grámi: 617, 651⁺ [*] „dacă nu vine îi dau a dójlea telegrami”, 668⁺ [B] tiligrami; -grámi.
telegramă; -grámi: 622, 624, 654⁺ [inf. justifică forma de pl.], „dacă n-o primeşte”.
telegramă; -grámi: 473, 491⁺ [primul răspuns:] [V] telegráf; -gráfi.
tⁱelegramă; -grámi: 476, 480.
tiligramă; -grámi: 489, 504.
tiligramă; -grámi: 564, 640.
tiligrami; -grámi: 623, 634.
tⁱelegramă; tiligrami: 461.
tⁱelegramă; -grámi: 462⁺ [B] tⁱelegram.
tⁱelⁱegramă, [V] tⁱelegram;
tⁱelⁱegrami: 463.
tⁱilⁱigramă; tiligrami: 464⁺ [H] tiligramă; dvi tiligram, [I, 1] tiligráme.
tiligram; -grámi: 465⁺ [H] tⁱeligramă; dva tⁱelegrami; bil^še tⁱeligramă.
telegramă; telegrami: 466.
tⁱilⁱigramă; -grámi: 467⁺ [H] tiligramă; dvi tiligram.
tⁱelegramă; tⁱelegrami: 468⁺ [II] telegramă; -grámi.
telegram; -grámi: 469⁺ [*] pi tⁱelefon, [k] tⁱelⁱegráf, tⁱelⁱegramă; -grámi, [V] re^čipis cum sara^či-i-i zic; re^čipisurⁱ.
tiligramă; -grámi: 470.
tⁱelegram; tⁱelegrami: 474.
tⁱeligramă; -grámi: 477.
tⁱeligramă; tⁱelegrami: 478.
tⁱeligramă; -grámi: 479.
tiligramă; -grámi: 481.
tiligramă; -grámi: 482.
[p] telegrámă; tⁱelegrámⁱ: 483⁺ [AL] [primul răspuns:] prin tⁱelifon^u.
[σ] tⁱelegramă; tⁱelⁱegrami: 484⁺ [primul răspuns:] un tⁱelifon, [II] tⁱelegramă; -grámi.
tⁱelegramă; -grámi: 485.
tⁱelⁱigramă; -grámi: 486⁺ [B] tⁱilⁱigram; [ε] -grámu^r.
tiligramă; -grámi: 487.
tⁱelegramă; tⁱelⁱegrá: 488.
tⁱelegramă; -grámi: 490.

teigrâmă; teligrâmi: 492.
t¹elegrâmă; t¹eligrâmi: 493⁺ [II]
t¹eligrâmă; -grâmi.
t¹eligrâmă; -grâmi: 494⁺ [V]
ă
teligrâm.
t¹elegrâmă; -grâme: 495.
t¹elegrâmă; t¹elegrâmi: 496.
tilegrâmă; t¹elegrâmă: 501⁺ ^uo ~;
două ~.
teligrâmă; -grâmi: 502⁺ [V] ma
duc să bat ^uo teligrâmă, [R] să
dau ~.
t¹elegrâmă; -grâmă: 503.
teligrâmă; telegrâmă: 520.
t¹iligrâmă; -grâmi: 528.
telegrâmă; -grâmi: 534.
telegrâmă; -grâmă, [k] telegrâmi:
538.
teligrâmi; -grâmă: 540.
t¹iligrâmă; -grâmi: 548.
t¹eligrâmă; t¹iligrâmă: 554.
t¹elegrâmă; t¹eligrâmă: 555.
t¹elegrâmă; -grâmi: 556.
telegrâmă; -grâmi: 561.
t¹iligrâmă; -grâmi: 563.
t¹elegrâmă; t¹elegrâmi: 565.
t¹elegrâmă; -grâmi: 569.
t¹iligrâmă; t¹elegrâmă: 570.
t¹elegrâmă; -grâmi: 572.
telegrâmă; -grâme: 573.
t¹iligrâmă; -grâme: 574.
t¹iligrâmă; -grâmă: 576.
t¹elegrâmă; -grâmi: 585.
t¹iligrâmă; -grâmă: 588.
telegrâmă; -grâmă: 589.
teligrâmă; -grâme: 597.
t¹iligrâmă; -grâmi: 598.
telegrâmă; -grâme: 600.
telegrâmă; -: 602.
teligrâmi; -grâmă: 603.
c¹iligrâmă; -grâmă: 610.
telegrâmă; -grâme: 611.
teigrâmă; -grâmă: 612.
teligrâmă; teligrâmă: 615⁺ di
uuržentă, fûlžir.
t¹elegrâmă; telegrâmă: 616.
teligrâmă; -grâmă, telegrâmă: 620.
teligrâmă, [k] tiligrâmă; teligrâmă:
625.
t¹elegrâmă; t¹elegrâmă: 626.
telegrâmă; teligrâmă: 627.
telegrâmă; telegrâmă: 629.
teigrâmă; -grâmi: 630.
tilegrâmă; t¹iligrâmă: 631.
tilegrâmă; teligrâmă: 635.
tilegrâmă; t¹iligrâmă: 636.
teligrâmă; -grâmi: 637.
telegrâmă; -grâmă: 639.
t¹elegrâmă; telegrâmă: 642.

teligrâmă; -grâmi, [k] -grâmă: 643.
t¹elegrâmă; -grâmi: 644.
teligrâmă; -grâmă: 645.
telegrâmă; telegrâmă: 646.
telegrâmă; telegrâmă: 647.
telegrâmă; -grâmă: 648.
telegrâmă; -grâmi: 652.
telegrâmă; -grâmi: 653.
ă
telegrâmă; telegrâmă: 655.
telegrâmă; -grâmă: 656.
telegrâmă; -grâme: 657.
telegrâmă; -grâmi: 658.
t¹iligrâmă; t¹elegrâmă: 659.
teligrâmă; teligrâmă: 660.
telegrâmă; -grâmă, -grâmi: 661.
telegrâmă; telegrâmă: 663.
t¹iligrâmă; t¹iligrâmă: 664.
telegrâmă; -grâmă: 665.
telegrâmă; t¹iligrâmă: 667.
telegrâmă; telegrâmă: 670.

BICICLETĂ, pl.

„bicycle”

[1730]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spui la aceea cu două roți pe
care te urci și dai din picioare ca
să mergi pe drum?

ALR II s.n. 866; ALRM II s.n.
684; ALDM III 1467; ALPA 247;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 52;
Mar. III 733; Ban III 569; Munt.
Dobr. IV MN, p. 240; Criș. IV
817.

- II. bișicletă; -clėti: 471⁺ [*]

bișicletă; -clėti, 497 - 499,
507, 509, 512 - 514, 516 -
524, 526, 529, 530, 532, 534,
541, 542, 543⁺ [*] bișiclet,
544 - 546, 549, 551 - 553,
656, 666.
bișicletă; -clėti: 533, 536, 550,
562, 567, 569, 573, 581, 582,
584, 590, 599, 602, 603, 607,
614, 634, 662, 668.
bișicletă; -clėti: 566, 580, 585,
586, 601, 604, 605, 611, 613,
619, 635⁺ [V] cal di Paris^u,
649 - 651, 658.
bișicletă; -clėti: 515, 527, 537,
556, 560, 561, 568, 571, 572,
576, 589, 593.
bișicletă; -clėti: 615, 628, 636,
641, 644, 645, 653, 663.
bișicletă; -clėti: 629, 630, 633,
640, 643, 654.
bișicletă; -clėti: 637, 638, 660,
661, 664, 669.

bișicletă; -clėti: 489, 504, 506,
510, 528.
bișicletă; -clėti: 535, 608, 621,
647.
bișicletă; -clėti: 600, 606, 667.
bișicletă; -clėti: 472, 624.
bișicletă; -clėti: 508, 588.
bișicletă; -clėti: 547, 617.
bișicletă; -clėti: 559, 583.
c
bișicletă; bișicletă: 587, 591.
bișicletă; -clėti: 620, 665⁺ așă-i
potriyit.
bișicletă; bișicletă: 464⁺ [H]
cûliso, odno côleșo; dvoii colis.
bișicletă; bișicletă: 465⁺ [H] sau
côleșo, sau rovēr; dvoii colis
abu dva rovēr.
bișicletă; -clėti: 466.
bișicletă; -clėti: 467⁺ [H]
to bișicletă; dvi bișicletă.
bișicletă; bișicletă: 468⁺ [B]
ûmblă cu ruata, [II] bișicletă;
-clėti, [B] roată; roț.
bișicletă; -clėti: 469⁺ [*] bișicletă;
bișicletă, [V] ruată, mēri cu
ruata; r^uoț.
bișicletă; -clėti: 470.
bișicletă; -clėti: 473.
s
bișicletă; bișicletă: 475.
bișicletă; -clėti: 477.
bișicletă; -clėti: 478.
bișicletă; -clėti: 482.
s
bișicletă; bișicletă: 483.
bișicletă; -clėti: 487.
bișicletă; -clėti: 488.
bișicletă; -clėti: 491.
bișicletă; bișicletă: 492.
bișicletă; -clėti: 493⁺ [II]
bișicletă; -clėti.
s
bișicletă; bișicletă: 496.
bișicletă; -clėti: 500.
bișicletă [a.] [!]; -clėti: 501⁺
[la pl.:] „două ~”.
bișicletă; -clėti: 502.
bișicletă; -clėti: 503.
bușicletă; bușicletă: 505.
bișicletă; -clėti: 511.
bișicletă; -clėti: 525.
bișicletă; -clėti: 531.
bișicletă; -clėti: 538.
bișicletă; -clėti: 539.
bișicletă; -clėti: 540.
bișicletă; -clėti: 548.
bișicletă; bișicletă: 554.
bișicletă; bișicletă: 555.
bișicletă; bișicletă: 557.

bișicletă; -clėti: 558.
bișicletă; -clėti: 563.
bișicletă; -clėti: 564.
bișicletă; -clėti: 565.
c
bișicletă; -clėti: 570.
bișicletă; -clėti: 574.
bișicletă; -clėti: 575.
bișicletă; -glėti: 577.
bișicletă; -glėti: 578.
bișicletă; -clėti: 579.
bișicletă; bișicletă: 592.
bișicletă; bișicletă: 595⁺ [AL]
[sg.], [L] [pl.].
c
bișicletă; -clėti: 596.
bișicletă; -clėti: 597.
bișicletă; -clėti: 598.
bișicletă; -clėti: 609.
bișicletă; -clėti: 610.
bișicletă; -clėti: 612.
bișicletă [a.]; -clėti: 616.
bișicletă; -clėti: 618.
bișicletă; -clėti: 622.
bișicletă; -clėti: 623.
s
bișicletă, [k] bișicletă; -clėti: 625.
bișicletă; -clėti: 626.
bișicletă; -clėti: 627.
bișicletă; bișicletă: 631.
bișicletă; -clėti: 632.
bișicletă; bișicletă: 639.
bișicletă; -clėti: 642.
bișicletă; -clėti: 646⁺ [conservarea
fonetismul c a fost probabil
condiționată de prezența fiicei
inf., elevă în clasa a opta].
bișicletă; bișicletă: 648.
bișicletă; -clėti: 652.
bișicletă; -clėti: 655.
bișicletă; -clėti: 657.
bișicletă; -clėti: 659.
bișicletă; -clėti: 670.
bișicletă; -clėti, [V] bișicletă: 461.
bișicletă; -clėti, [B] bișicletă; -clėti:
462.
bișicletă; -clėti, [V] bișicletă;
bișicletă: 463.
bișicletă; -clėti, [V] bișicletă;
bișicletă: 474.
bișicletă; -clėti, [V] ruată; ruată:
481.
bișicletă; bișicletă, [V] ruată;
ruată: 484⁺ [II] bișicletă; -clėti,
[V] roată; r^uoț.
c
bișicletă; -clėti, [V] ruată [!]; r^uoț:
485.
bișicletă; -clėti, [V] ruată; roț:
490.
c
bișicletă; -clėti, [V] ruată; roț:
494.
bișicletă; -clėti, [V] roț; -clėti:

479.
bičiclētā; -clēti, [V] r^uotīs: 480⁺
mērzi pi r^uotīs.
bičiclētā; -clēt'e, [V] r^uot'itā;
-t'it'ē: 486.
bičiclētā; -clēti, [V] rot'itā; -t'it'ē:
495.
bišiclētī; -clētī, [V] lušiperti;
-perti: 594.
[V] roātā; roț, bičiclētā; -clēt'i:
476.

III. Izolat, s-a obținut termenul ziț;
zițur „scaun de piele, la bicicletă și
la trăsură” (462), ziț „șaua de la
bicicletă” (481).

MOTOCICLETĂ, pl.

„motorcyclette”

[1731]

I. [Întrebare indirectă] Dar la
aceea tot cu două roți însă cu
motor? (Vezi î. 1730, MN pl. 384).

ALDM III 1468;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 52;
Mar. III 734; Munt. Dobr. IV MN,
p. 240.

II. motoșiclētā; -clēti: 497 - 499,
507, 509, 511 - 513, 516 -
523, 526, 529, 530, 532, 534,
541 - 546, 549, 551 - 553,
606⁺ „este și motorētā; -rēte”,
629.
motoșiclētā; -clēti: 505, 515,
527, 556, 560, 561, 568, 571,
572, 575, 576, 588, 589, 591
- 593.
motoșiclētī; -clēti: 550, 557, 562,
567, 573, 581, 583, 584, 587,
590, 596, 603, 604, 634.
motočiclētī; -clēti: 566, 580, 586,
605, 608, 613, 614, 651.
motoșiclētā; -clēti: 489, 504, 506,
510, 528.
motoșiclētī; -clēti: 533, 569, 582.
motoșiclētī; -clēti: 559, 602.
motočiclētā; -clēti: 615, 645.
motočiclētā; -clēti: 630, 640.
motočiclētā; -clēti: 636, 666⁺ [L].
motočiclētā; -clēti: 646, 669.
[e] m^uotoșiclētī; m^uotoșiclētī, [p]
m^uotoșiclētī; 464⁺ [*]
m^uotočiclētā; -clēt'i, [H]
m^uotočiclētā, odnā motočiclēt;
dva motočiclēt, [I, 1]
motočiclētī.
m^uotoșiclētī; -clētī: 467⁺ [H]

tod_motočiclētā; dvi motočiclēt.
motoșiclētā; -clēti, [p]
m^uotoșiclētī; -clētī: 469.
m^uotočiclētā; -clēti: 470.
motoșiclētā; -clēte: 471⁺ [*]
motoșiclētā; -clēti.
motoșiclētā; -clēte: 472.
m^uotočiclētā; -clēti: 473.
mu^uotočiclētā; -clēti: 474.
mu^uotočiclētā; -clēti: 475.
mu^uotočiclētā; -clēt'i: 476.
m^uotoșiclētā; -clēti: 478.
m^uotočiclētā; m^uotoșiclētī: 479.
m^uotočiclētā; -clēti: 480.
m^uotočiclētā; -clēti: 481.
m^uotočiclētā; -clētī: 483.
m^uotočiclētā; -clētī: 484⁺ [II]
m^uotočiclētā; -clēti.
m^uotočiclētā; -clēt'e: 486.
mu^uotočiclētā; -clēti: 487.
m^uotočiclētā; -clēt'ē: 490.
m^uotoșiclētā; -clēti: 492.
motoșiclētā; -clēt'i: 494.
m^uotočiclētā; -clēti: 495.
motoșiclētā; -clēti: 500.
m^uotoșiclētā; motoșiclētī: 501.
m^uotočiclētā; -clēti: 502.
m^uotoșiclētā; -clēt'i: 503.
motușiclētā; -clēt: 508.
motoșiclētā; -clēt: 514.
motoșiclētā; -: 524.
motoșiclētā; -clētī: 525.
motoșiclētā; -clēt: 531.
motoșiclētī; -clēti: 535.
motosiclētī; motoșiclētī: 536.
motoșiclētā; -clēte: 537.
m^uotoșiclētā; -: 538.
motoșiclētā; -clēti: 539.
motoșiclētī; -clēt: 547.
motočiclētā; -clēte: 548.
m^uotoșiclētā; -clētī: 555.
motoșiclētī; -clēt'i: 558.
m^uotoșiclētā; -clēt'i: 563.
m^uotoșiclētā; -clēt'i: 565.
motoșiclētā; -clētī: 570.
motoșiclētā; -clēt'i: 574.
motočiclētī; -clēte: 577.
motočiglētā; -glēte: 578.
motočiclētā; -clēti: 579.
motoșiclētī; -clētī: 594.
motoșiclētī; -clēti: 595.
m^uotočiclētā; -clēte: 597.
motoșiclētī; motočiclētī: 601.
m^uotoșiclētī; -clēti: 607.
m^uotoșiclētā; -clēti: 609.
motoșiclētā; -clētī: 610.

m^uotoșiclētī; -clēti: 612.
motoșiclētī; -clēt: 617.
motočiclētī; -clētī: 619.
motočiclētī; motoșiclētī: 622.
motočiclētī; -clētī: 623.
motočiclētā; motoșiclētī: 628.
motoșiclētī; motočiclētī: 635.
motoșiclētā; -clētī: 647.
motočiclētā; -clētī: 652.
motoșiclētā; -clētī: 656.
motočiclētā; -clētī: 657.
mu^uotočiclētā; -clēt'i, m^uotōrētā;
-rēt'i: 466⁺ [inf. declară că nu
știe deosebiriile dintre ele].
m^uotočiclētā, m^uotorētā; -rēti:
477.
m^uotoșiclētā, m^uotorētā;
m^uotoșiclētī, m^uotorētī: 482.
m^uotoșiclētī sau m^uotorētī;
m^uotoșiclēt'ē, m^uotorēt'i: 485.
m^uotoșiclētā; m^uotoșiclētī,
m^uot'orētā [a.]; m^uotorētī:
488.
motočiclētī; -clētī, motorētī;
-rēti: 585⁺ „lumea le spune
căpri”.
motoșiclētī; -clēti, motorētī; -rēti:
598⁺ este mai mică (2).
motoșiclētī; -clētī, motorētā; -rētī:
600.
motoșiclētā; -clētī, motorētā: 627.
motočiclētā; -clēti, motorētā; -rētī:
632.
motočiclētā; -clētī, motorētā;
-rētī: 638.
motočiclētā; -clēti, motorētā; -rēti:
644.
motoșiclētī; -clēti, motorētī: 648.
motočiclētī; -clēti, motorētī; -rēti:
650.
motočiclētā; -clētī, motorētā;
-rētī: 661.
motorētī; -rēti: 540⁺ m^uotoșiclētī
„e mai mare ca motoreta”, 668.
motorētī; -rētī: 465⁺ [H] odnó
m^uotorētco; dvói motorēt.
m^uotorētā; -rētī: 468⁺ [II]
m^uotorētā, m^uotočiclētā;
m^uotorētī; m^uotočiclētī.
ă
motorētā; motorētī: 625.
motorētā; -rēte: 670.
motorētī, motočiclētī; motorētī,
motočiclētī: 611, 649⁺ [p] (2),
658.
motorētā; -rēti, motočiclētā; -clēti:
642, 643, 654.
motorētā; -rētī, motočiclētā;
-clētī: 637, 664⁺ [s-au dat mai
întâi ambele forme de sg.].
motorētā; -rētī, [p] motočiclētā;
-clētī: 641, 667.
mu^uotorētā; mu^uotočiclētā,
mu^uotorēt'i; mu^uotočiclēt'i: 461.
m^uotorētā; -rēt'i, m^uotočiclētā;
-clēt'e: 462.

m^uotorētā; -rēt'ē, motočiclētā;
-clēt'ē: 463.
m^uotorētā; m^uotorētī și
m^uotoșiclētī; m^uotoșiclētī:
493⁺ [II] m^uotoșiclētā;
m^uotoșiclētī.
mu^uotorētā sau mu^uotoșiclētā,
m^uotočiclētī, mu^uotorētī: 496.
m^uotorētī sau m^uotoșiclētī;
-clēt'i, m^uotorēt'i: 554.
m^uotorētā; -rēti, m^uotoșiclētī;
-clēti: 564.
motorētī; -rētī, motoșiclētī; -clētī:
599⁺ „e mai mare” (2).
motorētā; -rētī, motočiclētā;
-clēte: 616.
motorētī; -rēti, motoșiclētī; -clēti:
618⁺ „e mai mare” (2).
motorētī; -rētī și motoșiclētī;
-clētī: 620.
motorētī; -rēti, [D] motoșiclētī;
-clēti: 621.
motorētā, motoșiclētā; motorētī,
motoșiclētī: 624.
motorētā; -rētī, motoșiclētā;
-clētī: 626.
motorētī; -rētī, motoșiclētī; -clētī:
631.
motorētā; -rētī, motočiclētā;
-clētī: 633.
motorētā; -rēti, motočiclētā; -clētī:
639.
motorētā; -rētī, motočiclētā; -clētī:
653.
motorētā; -rētī, motočiclētā; -clētī:
655.
motorētā, motočiclētā; -rētī,
-clētī: 659.
motorētā; -rētī, motoșiclētā; -clētī:
660.
motorētī sau motoșiclētā;
motorētī, motoșiclētī: 662.
motorētī; -rētī, motoșiclētā; -clētī:
663.
motorētī sau motoșiclētā; -clētī: 665.
[V] piri'itoări; -tór'i, [R]
m^uotoșiclētā; -clēt'i: 491.

TREN, pl.

„train”

[1732]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
zici la acela care merge pe șina
de fier și duce oamenii cu el?
ALR II s.n. 867; ALRM II s.n.
685; ALDM III 1469; MALGI
218;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 52;
Mar. III 735; Munt. Dobr. IV MN,
p. 291; Bas. Bucov. 391.

II. tren; trénu¹: 472, 487⁺ [V]
 țug; țúgu¹: 490⁺ [V] țug;
 țúgu¹: 491⁺ [R], [V] țug; țúgu¹:
 495⁺ [V] țug; țúgu¹: 533⁺ [V]
 trin; 535, 536, 537⁺ [B] trin;
 trínur¹: 540⁺ [B] trin, 548⁺ [B]
 trin; trínur¹: 558 - 560, 563,
 566 - 568, 569⁺ [B] trin;
 trínur¹: 574, 575, 578 - 580,
 582, 584, 585, 587, 591, 596,
 597, 599⁺ [B] trin, 601, 603,
 605, 606, 608, 609, 611, 613,
 617⁺ [R], [B] trin, 618⁺ [D] [B]
 trin, 619, 620⁺ [B] trin, [R] ~,
 622⁺ [D] ~, [B] trin, 626, 627,
 628⁺ [forma de sg. a fost dată
 de un *], 629, 630, 633, 634,
 637 - 640, 645, 646, 648, 651
 - 658, 660 - 665, 667, 669.
 trin; trínur¹: 489, 497 - 500, 502,
 504 - 530, 532, 534, 538,
 539, 541 - 546, 549, 551 -
 554, 557, 564, 565, 572, 577,
 581, 583, 589, 590, 594, 595,
 598, 610, 624, 635.
 trénu [a.]; trénu¹: 480⁺ [V] țug;
 țúgu¹: [se mai zice așa] „și la
 corént: când deschizi geamul și
 ușa”, 496, 602, 615, 616,
 632, 636, 641, 642, 647, 666.
 tren; trénu¹: 469⁺ [*] trénu;
 trénu¹, [V] țugu [a.]; țúgu¹,
 471⁺ [*] trin; trínur¹: 492⁺
 [primul răspuns:] „la cele mai
 mici, de munte: [V] țug; țúgu¹”,
 494⁺ [V] țug; țúgu¹: 561, 586.
 tren; trénu¹, trin; trínur¹: 571⁺ [V]
 (2), 588, 592⁺ [B] (2), 593⁺
 [B] (2).
 trínu [a.]; trínur¹: 547, 556, 625.
 tren¹; trénu¹: 614, 649, 659.
 trin, tren; trénu¹: 531⁺ [B] (1),
 621⁺ [T] (2).
 tren, trin; trénu¹: 612⁺ [D] (2),
 623⁺ [k].
 trénu [a.], tren; trénu¹: 464⁺ [H]
 1a víju țugu, adjân țug; dva
 țúgi, [V] odná cón1a; dvi cón1i;
 còr1, [I, 1] tren; tréni.
 trénu [a.]; trénu¹: 465⁺ [H] țug
 sau póizd; dva póezde abu dva
 țúge.
 trénu [a.]; trénu¹: 467⁺ [H] țuc^X;
 dva țug.
 tren; trénu¹: 474⁺ [*] [V] țug;
 țúgu¹: v1n1 țugu.
 tren; trénu¹: 477⁺ țug; țúgu¹,
 hájzâmban; hájzâmbani.

tren; trénu¹: 482⁺ [p], [primul
 răspuns:] l¹òcòmotivâ, dízâl, [*]
 trin; trínur¹.
 trénu [a.]; trénu¹: 483⁺ [p], [V]
 țug; țúgu¹.
 tren, trénu [a.]; trénu¹: 484⁺ [V]
 țug, țugu [a.]; țúgu¹.
 trénu [a.]; trénu¹: 485⁺ [V] țug;
 țúgu¹.
 trin; trínur¹: 486⁺ [V] țug; țúgu¹.
 tren¹; trénu¹: 488.
 trēn; trénu¹: 493⁺ [II] trin; trínur¹.
 trénu [a.]; trénu¹: 501⁺ cu ~.
 trín¹; trínur¹: 503.
 trin; trénu¹: 550.
 tren; trénu¹: 555.
 tren; trínur¹: 562.
 tren; trénu¹: 570.
 tren; trénu¹: 573.
 trénu [a.]; trénu¹: 576.
 trin; trénu¹: 600.
 [B] trin; trínur¹, [k] tren; trénu¹:
 604.
 trin; trínur¹: 607.
 trín¹ [I], [k] tren; trénu¹: 631.
 tren¹; trénu¹: 643.
 tren¹; trénu¹: 644.
 trin¹; trínur¹: 650.
 tren; trénu¹, [B] trin: 668.
 trénu [a.], tren; trénu¹: 670.
 tren; trénu¹, [V] țug; țúgu¹: 462.
 tren; trénu¹, [V] [B] țug; țúgu¹:
 466⁺ gēzișu „tren forestier”.
 tren; trénu¹, [V] țúgu¹ [pl.]; țug;
 468⁺ [II] tren, [B] trin; trénu¹,
 [V] țug; țúgu¹.
 tren; trénu¹, [V] țug; țúgu¹: 470.
 tren; trénu¹, [V] țug; țúgu¹: 475.
 tren; trénu¹, [V] țug; țúgu¹: 478.
 tren; trénu¹, [V] [B] țugu [a.];
 țúgu¹: 479.
 tren; trénu¹, țug; țúgu¹: 481.
 tren; trénu¹, țuc; țúgu¹, gēzâș;
 gēzâșe: 463⁺ „în nemțește”
 (2), „în ungurește” (3).
 tren; trénu¹, [V] gējzâș; gējzîș1;
 [σ] țug; țúgu¹: 461⁺ „se zicea
 mai demult și țug, și gējzâș”.
 tren; trénu¹, [V] car d'i f¹oc, țug;
 țúgu¹: 473⁺ [*] [V] țug; țugu
 [a.] mai z1c uâmin1, mai z1c

d'i-aișt'1a mai bătrîn¹.
 [V] țugu [a.]; țugur¹, tren; trénu¹:
 476.

III. Izolat, s-au obținut informații
 despre cum se spune la 'șina de
 cale ferată': șînē [pl.]; șînă, [V]
 șînur [pl.]; șîn (462), [V] g1lâjzâ;
 ~ (487) sau despre cum li se mai
 spune 'muncitorilor ceferiști': țugâr¹
 (468 [II]).

CHITANȚĂ, pl.

„quittance”

[1734]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
 zici la hârtia aceea pe care o
 primești când ai plătit o dare,
 un impozit?

Cf. ALR II s.n. 876; ALRM II
 s.n.694; ALDM III 1471;
 NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 52;
 Mar. III 737; Munt. Dobr. IV MN,
 p. 292.

II. kitânț1i; -tânț1i: 489, 497 -
 500, 504, 506, 507, 510 -
 513, 516, 519 - 521, 523,
 524, 526, 528 - 531, 534,
 539, 541 - 546, 549, 551 -
 553, 557, 581, 590, 597, 617.
 kitânț1a; -tânț1: 561, 574, 577,
 578, 592, 593, 609, 616, 626,
 659, 667.
 kitânț1a; -tânț1i: 492, 515, 517,
 522, 525, 560, 568, 621,
 632⁺ [forma de plural a fost
 dată de inf. ocazional], 640.
 kitânț1i; -tânț1i: 562, 566, 580,
 596, 601, 605, 607, 613, 614,
 620.
 kitânț1a; -tânț1i: 615, 628, 636,
 641, 644, 645, 654, 669.
 kitânț1i; -tânț1: 540, 550, 585,
 586, 604, 619, 649.
 kitânț1a; ~: 477, 509, 532, 571,
 589, 639.
 kitânț1i; -tânț1i: 505, 508, 514,
 518, 527.
 kitânț1i; ~: 533, 535, 595, 602.
 kitânț1i; -tânț1i: 582, 631, 647,
 648.
 kitânț1a; ~: 471, 490, 495.
 kitânț1a; -tânț1: 463, 466.
 kitânț1i; -tânț1: 599, 611.
 kitânț1a; -tânț1: 638, 660.
 kitânț1a; -tânț1: 461.
 k
 kitânț1a; kitânț1i, kitânț1a [a.]; -tânț1:
 464⁺ [H] to_kitânț1i; dva kitânț1,

cytânț1i; cytânț1i.
 kitânț1a; kitânț1i: 465⁺ [H] kitânț1a;
 dvi kitânț1a, dvoi kitânț1a, dvi
 kitânț1i.
 kitânț1i; ~: 467⁺ [H] kitânț1i abu
 bôn.
 kitânț1a; kitânț1i: 468⁺ [II] kitânț1i;
 -tânț1i, [k] kitânț1i.
 kitânț1a; -tânț1i: 469.
 kitânț1a; -tânț1e: 470.
 kitânț1a; -tânț1i: 472.
 t'
 kitânț1a; -tânț1: 473.
 kitânț1a; -tânț1i: 474.
 kitânț1a; ~: 475.
 kitânț1a; -tânț1i: 476.
 kitânț1i; -tânț1i: 478.
 kitânț1a; -tânț1i: 479.
 kitânț1a; -tânț1: 480.
 kitânț1i; -tânț1i: 482.
 kitânț1a; kitânț1a: 483.
 kitânț1i; -tânț1i: 484⁺ [*] kitânț1i;
 -tânț1i.
 kitânț1a; -tânț1i: 485.
 kitânț1a; -tânț1i, [B] fitânț1i; -tânț1i:
 486.
 kitânț1i; -tânț1i: 487.
 kitânț1i; -tânț1i: 488.
 kitânț1a; -tânț1i: 491.
 kitânț1a; -tânț1i: 493⁺ kitânț1i
 [sg.], [II] kitânț1a; -tânț1.
 kitânț1a; -tânț1i: 494.
 kitânț1i; -tânț1e; -tânț1i: 496.
 kitânț1i; -tânț1i: 501.
 kitânț1a, [AL] k¹itânț1a; kitânț1i: 502.
 kitânț1a; -tânț1i: 503⁺ „este un
 moșneag [în sat] care zice
 fitânț1a”.
 kitânț1i; -tânț1i: 536.
 kitânț1i; -tânț1i: 537.
 kitânț1a; -tânț1: 538.
 kitânț1i; -tânț1i: 547.
 kitânț1i; ~: 548.
 kitânț1i; kitânț1i: 554.
 t'itânț1i; -tânț1i: 555.
 kitânț1i; -tânț1i: 556.
 t'
 kitânț1i; -tânț1i: 558.
 kitânț1i; ~, [k] -tânț1: 559.
 kitânț1i; -tânț1i: 563.
 kitânț1i; -tânț1i: 564.
 kitânț1a; kitânț1i: 565.
 kitânț1i; -tânț1i: 567.
 kitânț1i; -tânț1i: 569.
 k
 t'itânț1a; -tânț1i: 570.

ȕ
 t'itântă; -tânt: 572.
 t
 kitânti; -tânti: 573.
 kitântă; -tânti: 575.
 t'itântă; -tânt: 576.
 kitânti; -tânti: 579.
 kitântă; -tânti: 584.
 i
 kitânti; -tânti: 587.
 kitânti; -tânti: 588.
 kitânti; -tânti: 591.
 kitânti; -tânti: 600.
 kitânti; -tânti: 603.
 kitântă; -tânti: 608.
 ȕitântă; -tânt: 610.
 kitânti; -tânti: 612.
 kitânti; -tânti: 618.
 kitântă; -tânti: 622.
 kitânti; -tânti: 623.
 kitânti, kitânti; -tânti: 624.
 kitântă; -tânt: 629.
 kitântă; -tânti: 630.
 kitântă; -tânt: 633.
 kitântă; -tânti: 642.
 kitânti; -tânti: 643.
 kitânti; -tânti: 650.
 kitântă; -tânt: 652.
 kitântă; -tânti: 653.
 kitântă; -tânt: 655.
 kitântă; -tânti: 656.
 ȕ
 kitântă; -tânt: 661.
 kitânti; -tânti: 662.
 kitânti; -tânti: 664.
 kitânti; -tânti: 665.
 kitânti; -tânti: 668.
 kitântă; -tânt: 670.
 kitântă, țidulă; kitântă, țidul: 481.
 kitânti; -tânti, [V] țidul; -duli: 594.
 kitânti; -tânti, [B] țidul, -duli: 598⁺ [s-au dat mai întâi ambele forme de sg.].
 kitântă sau reșipisă; kitântă, reșipis: 606.
 kitântă; kitânti, bilët; bilët: 462⁺ stampilă; -pile, [V] pișet; pișet.
 kitântă; -tânti, bun, buni: 637.
 bon, bilet, [p] kitântă; -tânti: 625.
 bilët; -lëti, [k] kitânti; -tânti: 666.
 [ε] dovădi, [p] kitânti; -tânti: 635.
 reșipistă; -pisti: 646, 657.
 [p] reșipis; -pisi: 651.
 reșipis, [p] kitânti; -tânt: 634.
 reșipisi; reșipisi, [σ] kitânti; ~: 658.
 rișipisi; -pisi: 663.
 zapiscă; zapiscă: 583.

zapiscă; zapiscă, [p] kitânti;
 -tânti: 627.

CERERE, pl.

„demande”

[1735]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la hârtia cu care te duci la sfat când vrei să capeți ceva?
 ALR II s.n. 985; ALRM II s.n. 794; ALDM III 1472; NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 52; Mar. IV MN LVIII; Ban. III 567; Munt. Dobr. IV MN, p. 292-293.
- II. sêriri; sêriri: 497 - 500, 507 - 509, 511 - 514, 516 - 524, 526, 529 - 534, 539 - 547, 549 - 553, 562, 567, 569, 570, 581 - 584, 590, 595 - 599, 601, 602, 604, 607, 609, 612, 614, 615⁺ [p], [primul răspuns:] reclamă [= reclamație, declară că așa spunea directorul școlii din Cârja], 617, 618, 620, 623, 630, 639, 643 - 645, 646⁺ [ε] ~, 647, 650, 658, 662, 665 - 668.
 cêriri; cêriri: 579, 585, 586, 611, 619, 631⁺ ar și hîji-acêja, 636, 641, 642, 648, 652, 657, 660, 663.
 sêriri; sêriri: 568, 574, 588, 589, 592, 626.
 sêriri; sêriri: 505, 527, 572, 616, 625.
 cêriri; cêriri: 469, 473, 638, 664.
 sêriri; sêriri: 489, 506, 510, 525.
 sêriri; sêriri: 482, 487, 548.
 cêriri; cêriri: 605, 637, 661.
 sêriri; cêriri: 649, 654, 656.
 cêriri; cêriri: 496, 669.
 sêriri; sêriri: 504, 528.
 sêriri; sêriri: 558, 576.
 cêriri; sêriri: 628, 634.
 sêriri; sêriri: 461.
 cêriri; cêriri: 463⁺ [*] plînger; plînger.
 o cêriri; cêriri: 464⁺ [*] cêriri; cêriri;
 cêriri, [H] projbă; dvi projb, [și:] odno cêriri; mai bi[șe] cêriri, [I, 1] projbă; projb.
 [ε] cêriri; cêriri: 465⁺ [H] projbu, odnă projbă; dvi projbi; bilșe projbă.
 sêriri; sêriri: 466⁺ plîzeri, concîstăti, plîzeri, concîstăti;
 -tânti [H].
 cêriri; ~: 467⁺ [H] taje cêriri; dvi

~, cêriri.

ȕo cêriri; cêriri: 468⁺ [II] cêriri;
 cêriri.
 sêriri; sêriri: 470.
 sêriri; sêriri: 471⁺ [*] sêriri; sêriri.
 sêriri; sêriri: 472.
 cêriri; cêriri: 474.
 cêriri; cêriri: 475.
 sêriri; sêriri: 477.
 sêriri; sêriri: 478.
 sêriri; sêriri: 480.
 cêriri; cêriri: 481.
 cêriri; cêriri: 483.
 cêriri; cêriri: 484⁺ [II] cêriri; cêriri.
 sêriri; sêriri: 485.
 sêriri; sêriri: 486.
 sêriri; sêriri: 488.
 sêriri; sêriri: 490.
 sêriri; sêriri: 492.
 sêriri; sêriri: 493⁺ [II] sêriri;
 sêriri.
 cêriri; cêriri: 495.
 ȕo sêriri; sêriri: 501.
 cêriri; cêriri: 502.
 sêriri; [AL] sêriri; sêriri: 503.
 sêriri; sêriri: 515.
 sêriri; sêriri: 536.
 sêriri; sêriri: 537.
 sêriri; sêriri: 538.
 sêriri; sêriri: 554.
 sêriri; sêriri: 555.
 cêriri; ~, [k] cêriri: 557.
 cêriri; cêriri: 559.
 sêriri; sêriri: 561.
 sêriri; sêriri: 563.
 sêriri; sêriri: 564.
 sêriri; sêriri: 565.
 sêriri; sêriri: 566.
 sêriri; sêriri: 571.
 sêriri; sêriri: 573.
 sêriri; sêriri: 578.
 cêriri; cêriri: 580.
 cêriri; cêriri: 587.
 cêriri; cêriri: 591.
 cêriri; cêriri: 593.
 sêriri; sêriri: 594.
 cêriri; cêriri, sêriri: 603.
 sêriri; sêriri: 606.
 sêriri; sêriri: 608.
 sêriri; sêriri: 610.
 cêriri; cêriri: 613.

sêriri; sêriri: 621.
 sêriri; sêriri: 622.
 sêriri; sêriri: 624.
 cêriri, [p] ~; cêriri: 627.
 sêriri; sêriri: 629⁺ [V] „fac o
 sêriri”.
 cêriri; cêriri: 632.
 cêriri; cêriri: 633.
 [ε], [p] cêriri; sêriri, sêriri [sg.]: 635.
 sêriri; sêriri: 640.
 cêriri; cêriri: 651.
 cêriri; cêriri: 653.
 sêriri; cêriri: 655.
 cêriri; cêriri: 659.
 cêriri; cêriri: 670.
 sêriri; sêriri, [V] jălbă; jălbă: 494.
 sêriri, jălbă; sêriri, jălbă: 535.
 sêriri; sêriri, [V] jălbă; jălbă: 560.
 sêriri; sêriri, [V] jălbă; jălbă: 575.
 sêriri; sêriri, [V] jălbă; jălbă, plîngiri;
 plîngiri: 476.
 sêriri; sêriri, plîngiri; plîngiri: 479.
 sêriri; sêriri, [V] plîngiri; plîngiri: 491.
 sêriri, [V] diclariție; lăcrămăti-e: 577.
 [V] jălbă; jălbă, [R] sêriri; sêriri: 556.
 [B] ȕo jălbă, plîngiri, ȕo sêriri;
 sêriri: 600.
 țidulă; țidulă, [k] sêriri; sêriri:
 462⁺ „cînd ai a sêriri sêriri, o
 hârtie scrisă, bilet etc.”.

- III. În afara situațiilor consemnate ca atare, răspunsul a fost precedat de art. neh. o, înregistrat în forma ȕo, și în pct. 531 și 547.

MUNCITOR, pl.

„ouvrier”

[1739]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceți omului care lucrează (cu mâinile) într-o fabrică (pe șantier)?
 ALDM III 1476; MALGI 218; ALChB 283; ALC 1234; cf. ALJA 948; ALiA II 250;
 NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 97; Mar. IV MN LVIII; Munt. Dobr. IV MN, p. 273.

II. mûșitorî; ~: 471, 478, 482,
485, 488⁺ [ε], [primul
răspuns:] salarięat, 489, 490,
492⁺ „așa se zice și la cei de la
pădure; ca să-i deosebească,
lucrătorilor de la fabrică li se
spunea fabricant”, 497 - 500,
501⁺ [la pl.:] „doi ~”, 504, 506 -
510, 512 - 519, 521 - 525, 527 -
530, 532, 534, 539, 543 -
547, 549, 550, 552, 553, 557,
561, 562, 567 - 569, 571,
572, 575, 577, 578, 581 -
584, 588, 590, 592, 595, 596,
598, 600, 601, 606, 607, 612,
622, 625, 627, 634, 648, 656.
mûșitor; -tôrî: 480, 493⁺ [II]
mûșitorî; ~, 505, 511, 526,
535, 538⁺ mușitor, 542, 548,
551, 556, 566, 574, 591, 599,
602, 604, 609, 611, 617, 629,
630, 635, 639, 640, 646, 647,
665, 667⁺ [ρ].
munċitor; -tôrî: 484⁺ [II] munċitorî;
~, 615⁺ [*] zilăș ‘zilic’, 637,
642, 651, 653, 657, 663, 664,
670.
mûșitor; -tôrî: 540, 560, 570⁺
[s-a dat mai întâi pl.], 621, 623,
626, 644, 660.
munċitorî; ~: 473, 495⁺ fabricant
sau orî di cê; fabricant, 496,
502, 579, 580, 586.
mușitorî; ~: 479, 503, 520.
mûșitorî; ~: 531, 563, 620.
mûșitorî; -tôrî: 603, 614.
mûșitorî; -tôrî: 645, 666.
mûșitor; ~: 462.
munċitor; ~: 463.
munċitor; mușitorî: 464⁺ [H]
robîtnic; dva robîtnî; [I, 1]
robîtnîki.
munċitor; -tôrî: 465⁺ [H]
robîtnîke [pl.]; hodián robîtnic;
bilșe robîtnîki.
munċitor; -tôrî: 474.
munċitorî; mûșitorî: 475.
mûșitor; -tôrî: 536.
mûșitorî; mûșitorî: 537.
mûșitorî; mûșitorî: 554.
munċitor; -tôrî: 555.
mûșitorî; ~: 558.
munċitor; mûșitorî: 559.
mûșitorî; ~: 564.
mușitor; -tôrî: 565.
mușitorî; ~: 576.
munċitor; -tôrî: 585.
mûșitor; -tôrî: 587.
munċitor; -tôrî: 589.

mûșitor; mûșitorî: 593.
munċitor; -tôrî: 605.
mușitor; -tôrî: 608.
mûșitorî; ~: 610.
munċitor; mûșitorî: 613.
mûșitorî; ~: 618.
munċitor; mûșitorî: 628.
munċitorî; -tôrî: 632.
munċitorî; -tôrî: 636.
mûșitor; -tôrî: 638.
munċitorî; -tôrî: 641.
mûșitorî; -tôrî: 643.
mûșitor; mûșitorî: 649.
mûșitorî; -tôrî: 652.
munċitor; -tôrî, [L] mûșitor: 658.
munċitorî; -tôrî: 659.
munċitor; -tôrî: 661.
mușitor; mușitorî: 662.
mûșitorî; -tôrî: 668.
mûșitor, lucrător; -tôrî: 470.
mûșitorî; ~, lucrătorî; ~: 472.
munċitorî; ~, lucrătorî; ~: 481.
mûșitor; ~, [B] lucrătorî; ~: 486.
mûșitorî; ~, lucrătorî; ~: 533.
mușitorî sau fabricant; fabricant,
mușitorî: 461⁺ „care lucrează
în fabrică” (2), [*] fabricant;
-cânt ‘muncitor’.
munċitor di fabrică; -tôrî: 469⁺
[*] palmăș; ~, fabricant [pl.];
-cânt ‘muncitor în fabrică’.
munċitorî di fabrică; ~: 483.
munċitorî cu palmîli; munċitorî;
468⁺ [II] munċitorî; ~.
lucrător; -tôrî: 573, 594, 619,
631⁺ [ε], 650, 654, 655, 669.
lucrător; ~: 477.
lucrătorî; ~: 597.
lucrătorî; ~, mûșitorî; ~: 466.
lucrătorî, [R] mûșitorî; ~: 491.
lucrătorî, mûșitorî; ~: 494.
lucrătorî, mûșitorî; -tôrî,
lucrătorî: 624.
fabricant; -cânt: 476.
fabricantî; -cântî: 487.
palmăș; palmăș: 467⁺ [H]
robîtnîc; dva robîtnîki.
palmăș [pl.], [ρ] mûșitorî calificat
[pl.]; -tôrî: 616.
palmăș, munċitor; palmăș,
munċitorî: 633.
-: 541.

III. Ocazional, s-au notat termenii: (a
se) conofăi ‘a întârzia, a trage de
timp’ și conofăit, -făit

‘(persoană) care întârzie, care
trage de timp’ (519).

TOPOR, pl.

„hache”

[1742]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
zici la acela cu care crape
lemnul pentru foc?

ALM 176; ALDM III 1478; ALF
680; AIS 547, cf. 548; ALiA II
348; ALL 226; ALG 129-130;
ALMC 1039; ALW I 49; ALAL
292; ALB 564; ALCe 1107;
ALIFO 351; ALJA 502, 563;
ALLOc 198; ALLOr 264; ALLR
609; ALN 481; ASLEF 539;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl.
97-98; Mar. III 745; Ban. III 572;
Munt. Dobr. IV MN, p. 242; Bas.
Bucov. 53; Criș. IV 822.

II. topór; -puárâ: 468⁺ [II] topór;
-poárâ, 471, 472, 475, 493⁺
[II] t^uopór; -puárâ, 505, 514,
522, 525, 527, 544, 555, 556,
560, 561, 570, 572, 574 -
576, 588, 589, 593, 602,
610⁺ tuáipâ; tuáipî „topor cu
tăiușul mai lat, pentru cioplit”,
616, 627, 630, 633, 636, 638
- 640, 645, 646, 654, 656,
661, 666, 667.
topór; -puári: 536, 550, 557 -
559, 562, 566, 567, 569, 580
- 584, 587, 590, 594, 596,
601, 603, 605, 607, 613, 634,
635, 648 - 650, 658, 662,
668.
topór; -puári: 497 - 500, 509,
516, 518, 523, 526, 529, 532,
534, 539, 541 - 543, 545,
546, 549, 551 - 553, 585,
586, 595, 604, 641, 653, 655.
topór; -puárâ: 478, 504, 506,
510, 515, 524, 528, 568, 577
- 579.
topór; -poári: 533, 540, 598,
608, 609, 611, 618, 619, 621,
622, 623⁺ toáipî; toáipî ‘topor
cu leáfa mai lată’.

topór; -poárâ: 470, 491, 531,
535, 537, 600, 606, 612, 620,
624⁺ „[un topor] mai mic se
cheamă sacúre; -curî”.
topór; -puári: 489, 507, 511 -
513, 519 - 521.
t^uopór; -puárâ: 474, 480, 485,
496, 503, 563.
topór; -puári: 657, 660, 664,
669.
top^uór; -puárâ: 469, 659.
topór; -poárâ: 473, 592.

topór; -poárâ: 476⁺ „se mai
spune sacúri; sacúri”, 490.

topór; -puári: 508, 517.
topór; -poárâ: 538, 548.
topór; -puárâ: 626, 637.

topórî; -puárâ: 632, 644⁺ sacúri
„[dacă e] mai mic”.
topóru; topuári: 464⁺ [*] t^uopór;
-póru, [H] sokéra; dvi sokéri,
odná bárdâ; dvi bárgî.

topóru [a.]; -puárê: 465⁺ și máju
[a.], [primul răspuns:]
struméntu?, [H] odná sokéra;
dvi sokéri; bilșe sokéri,
sokéra; dvi sokéri, odná
bárdâ; dvi bárdi, mai mult: mai
bilșe bárdê.

topór; -puári: 467⁺ [ρ], [primul
răspuns:] máju [a.], [H]
sokéra; dvi sokéri; sokéri.

t^uopór; -puári: 477.

topór; -poárâ: 479.

t^uopór; -puárâ: 481.

topóru [a.]; -poárâ: 482.

topóru [a.]; topórá, un topórî:
483⁺ [ρ], [primul răspuns:]
taijitor di liēmî.

topór; topórá: 484.

t^uopór; -poárâ: 486.

t^uopór; -puárâ: 487.

topórî; t^uopuárâ: 488.

topór; topuárâ: 492.

topór; topuárâ: 494.

topór; -puárâ: 495.

topór; topórá: 501.

t^uopór; -poárâ: 502.

t^uopór; -puári: 530.

topór; -poári: 547.

t^uopór; -puárâ: 554.

topór; -puárâ: 564.

t^uopór; topuárâ: 565⁺ [ρ], [primul
răspuns:] mai.

topór; -puárâ: 571.

topór; -poárê: 573.

topór; -puári: 591.

topór; -poárê: 597.

topór; -poári: 599.

topórî; -puári: 614.

topórî; -puárî: 615.

topórî; -poári: 617.

topór; -puárâ: 625.

t^uopórî; -puárâ: 628.

topóru [a.]; -puárâ: 629.

topórî; -puárâ: 631⁺ „și tuáipî,
mai lat”.

topór; -puári: 642.

topórî; -puárâ: 643.

topór; -puári: 647.

topór^u; -puári: 651.top^uór; -puára: 652.

topór; -puári: 663.

topór; -puári: 665⁺ tuáipi; tuáipi
'topor mai lung în leafă, cu gât
mai scurt, [folosit] la cioplit'.

topór; -poáre: 670.

t^uopór sau sácúrije; t^uopúará,sîecúrⁱ: 461⁺ „se zice mai mult
topor”.t^uopór; -puára, sácúrije; -cúr:
462.topór; -poára, sácúre; -cúrⁱ: 463.sácúri; -cúrⁱ: 466.III. Izolat, s-a obținut termenul
crăpător 'om care crapă lemne
în pădure' (663).

ROTAR, pl.

„charron”

[1749]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spui la meşterul care face roţi
pentru car?ALFC 200; ALiA II 374;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 98;
Mar. IV MN pl. LIX; Mar. III 749;
Munt. Dobr. IV 575.II. rotárⁱ; ~: 465⁺ [H] ştiél'mahàr;
dva ştiél'mahè; bilşe
ştiél'mahiu, 471, 476, 482,
489, 491, 492, 494, 497 -
500, 504, 506 - 525, 528 -
530, 532, 534, 536 - 539, 541
- 553, 556 - 558, 561, 562,
566 - 569, 571 - 576, 578 -
581, 583 - 586, 588 - 592,
594, 595, 597, 598, 600 -
604, 606 - 610, 612, 618,
620, 621, 623, 624, 626, 627,
634, 656⁺ rotáriu [a.].rotár; -tárⁱ: 472, 505, 526, 527,
540, 559, 560, 570, 582, 587,
593, 599, 605, 611, 613, 617,
619, 622, 629, 630, 633, 635,
636, 638 - 642, 644, 646 -
648, 651 - 655, 657, 658, 660
- 662, 664, 665, 669, 670.r^uotárⁱ; ~: 466, 469, 470, 481,
496, 503.rotárⁱ; ~: 475, 479, 490, 495,
531, 533.rotárⁱ; -tárⁱ: 535, 632, 663, 667.
r^uotár; ~: 462, 477, 486.r^uotárⁱ; ~: 478, 487, 502.rotár^u; -tárⁱ: 631, 645, 666.r^uotár; -tárⁱ: 565, 649.rotár^u; -tárⁱ: 637, 668.rotár^u; -tárⁱ: 643, 650.r^uotár; -tárⁱ: 461.

rotár; ~: 463.

rotár; rotárⁱ: 464⁺ [H] rotár; dva
rótari, [I, 1] rotarí.rotáriu [a.]; -tári: 467⁺ [H] tot
rotár; dva rotari.r^uotárⁱ; -tárⁱ: 468⁺ [II] r^uotárⁱ; ~.r^uotárⁱ; ~: 473.r^uotárⁱ; -tárⁱ: 474.rotár; r^uotárⁱ: 480.ròtárⁱ; -tárⁱ: 483.ròtáriu [a.]; rotárⁱ: 484⁺ [II]r^uotárⁱ; ~.r^uotárⁱ; -tárⁱ: 485.rotár; -tárⁱ: 488.r^uotárⁱ; -tárⁱ: 493⁺ [II] r^uotárⁱ; ~.r^uotárⁱ; -tárⁱ: 554.r^uotárⁱ; -tárⁱ: 555.r^uotár; -tárⁱ: 563.rotárⁱ; ~: 564.rotári^u; -tárⁱ: 614.rotári^u; -tárⁱ: 615.r^uotár^u; -tárⁱ: 659.lⁱemnári; ~: 596.lemnárⁱ; -nárⁱ: 625⁺ tot ~.lⁱemnári, [σ] rotárⁱ; ~: 501⁺ t^uot
~.lemnár, [k] rotár; -tárⁱ: 616.lemnárⁱ; [ρ] rotárⁱ; -tárⁱ: 628⁺
„face mai multe, nu numai roţi”.ustulúş; ~, rotárⁱ; ~: 577.

DOAGE, sg.

„douves”

[1750]

I. [Întrebare indirectă] Cum
numeşti scândurelele de brad
sau de stejar din care e făcut un
butoi, un ciubăr, o putină?ALDM III 1485; ALF 422; AIS
1327; ALL 216⁺; ALG 502;
ALMC 1064; ALA 612; ALEA
214; ALC 656; ALCo 510; ALEA
196; ALiA II 373;
NALR/ALRR: Mar. IV MN pl.
LIX; Munt. Dobr. IV MN, p. 275;
Criş. IV 826.II. duázi; duágâ: 471, 482⁺ din ~,
497 - 499, 508, 514, 516 -
518, 522 - 527, 529, 530,532, 534, 539, 541 - 546,
549, 551 - 553, 570, 576,
629, 639, 640, 643, 644, 646,
659, 667.duázi; duági: 536, 550, 559,
562, 566, 567, 569, 573, 581,
582, 584, 587, 590, 591, 594
- 596, 601 - 605, 607, 613,
614, 634, 635, 648 - 650,
658, 668.duázi; duágâ: 470, 505, 556,
560, 561, 568, 571, 572, 574,
575, 588, 589, 593, 610, 625,
637.duázi; duágâ: 489, 500, 504,
506, 507, 509 - 513, 519 -
521, 528.doázi; doágâ: 491, 531, 538,
606, 608, 624.doázi; doágâ: 548, 600, 609,
612, 617, 620.doázi; doági: 533, 540, 611,
619, 621.duági; duágâ: 481, 638, 661,
664.duázi; duágâ: 630, 645, 655,
666.duági; duágâ: 632, 633, 642,
669.

duági; duági: 580, 585, 586.

doázi; doági: 598, 599, 623.

duázi; duágâ: 503, 592.

doázi; doágâ: 537, 547.

duázi; duági: 557, 558.

duáge; duágâ: 579, 657.

duági; duágâ: 636, 660.

duázi; duágâ: 461.

d^uóze; d^uógâ: 462.d^uóze; doágâ: 463.duázi; [pla.]; duága: 464⁺ [H]

dóga; dó-zí, dvi döz, [I, 1] duági.

duázi; duágâ: 465⁺ [H] odná

dóga; dvi dógí, bílşe dógíu.

doázi; doágâ: 466.

dógi; duágâ, duági: 467⁺ [H]

duágâ; dvi duázi; duági.

duági; duágâ: 468⁺ [II] doági;

doágâ.

duági; duágâ, duógâ: 469.

duáze; duágâ: 472.

doági; doágâ: 473.

duági; duágâ: 474.

z

duági; duágâ: 475.

z

duági; doágâ: 476.

duázi; duágâ, dógâ: 477⁺ înlipséşti ^uo ~.

duázi, duózi; duógâ: 478.

doázi; dógâ: 479.

duázi; duágâ: 480.

duági; doágâ: 483.

duági; duágâ: 484.

duázi; duági: 485.

duáze; doágâ: 486.

duázi; dógâ: 487.

duáze; duágâ: 488.

duázi; d^uógâ: 490.

dózi; duágâ: 492.

duázi; duágâ: 493⁺ [II] duázi;

duágâ.

duázi; duágâ: 494.

duági; duágâ: 495.

duázi; duágâ: 496.

duázi; ^uo duágâ; duázi: 501.

duági; duágâ: 502.

duázi; duágâ: 515.

doázi; doági: 535.

duázi; duágâ: 554.

duáze; duágâ, duázi: 555.

duázi; duágâ: 563.

duázi; duágâ: 564.

duázi; duági; duázi: 565.

d^uóze; dógâ: 577.

duáze; duágâ: 578.

duázi; duági: 583.

doáze; doágâ: 597.

duázi; duágâ: 615.

duázi; duágâ: 616.

doázi; doágâ: 618.

doázi; doágâ: 622.

duázi; duágâ: 626.

z

duági; duágâ: 627.

duázi; duágâ: 628.

duázi; duági: 631.

duágâ [sg.]; duági: 641.

duázi; duági: 647.

duági; duági: 651.

duági; dógâ: 652.

duági; duágâ: 653.

duági; duágâ: 654.

duázi; duágâ: 656.

duázi; duági: 662.

duági; duági: 663.

duázi; duágâ: 665.

duáge; doágâ: 670.

III. În afara situaţiilor consemnate
ca atare, s-a obţinut mai întâi
forma de [sg.] şi în pct.: 531, 533,
544, 608, 610 şi 624.Ocazional, s-au notat termenii
pentru 'despicătura din lemn din
care se fac doage': şpan; şpanⁱ
(479), respectiv pentru 'cel care
face doage': butnár; -nárⁱ (653).

DOGAR, pl.

„tonnelier”

[1751]

- I. [Întrebare indirectă] Cum numești meșterul care face doage, butoaie, putini?
MALGI 115; ALF 1314; AIS 201; ALFC LIV;
NALR/ALRR: Olt. 578; Mar. III 749; Ban. III 567; Munt. Dobr. IV MN, p. 246; Criș. IV 827.
- II. dogăr^î; ~: 468, 471, 472, 485⁺ [*] butnăr^î; ~, 489, 494, 497 - 499, 504 - 508, 510 - 514, 516 - 520, 522, 523, 525, 527, 528, 529⁺ la urmă cu ^î, 532, 534, 535, 538, 539, 542, 545 - 547, 552, 553, 555 - 562, 566 - 570, 572 - 580, 584, 585, 588 - 593, 597, 599, 607, 608, 610 - 612, 614, 617 - 619, 621, 623 - 615, 615, 625, 627, 630, 634, 643, 646, 648, dogăr; -găr^î: 551, 605, 613, 629, 632, 633, 635, 637, 639 - 642, 651 - 655, 657, 658, 660 - 662, 668 - 670.
dogăr^î; -găr^î: 615, 628, 644, 645⁺ ‘cel care face butoaie’, 647.
d^uogăr^î; ~: 462, 477, 486.
dogăr^î; ~: 475, 479, 491.
dogăr^î; ~: 466, 490.
d^uogăr^î; ~: 469, 659.
d^uogăr^î; -găr^î: 461.
dogăr^î; ~: 463.
dogăr; -găr^î: 464⁺ [H] dogăr, dva dogarî, bódnař, [I, I] b^uódnař; bondarî.
dogăr^î; -găr^î: 465⁺ [H] bódnař; dva ~, [p] bódnař; tre bódnaři.
dogărî; dugăr^î: 467⁺ [H] bódnař; dva bódnaři.
dogăr^î; dogăr^î: 470.
dogăr^î; -găr^î: 476.
d^uogăr^î; -găr^î: 480.
d^uogăr^î; dogăr^î: 482.
d^uogăr^î; ~: 487.
d^uogăr^î; d^uogăr^î: 488.
dogăr^î; -găr^î: 503.
dógăr^î; ~: 554⁺ [D] nu se zice botnar.
dogăr^î; -găr^î: 565.
dogăr; -găr^î: 622.
dogăr^î; ~, [k] dogăr; -găr^î: 626.
dogăr^î; găr^î: 636.
d^uogăru [a.]; -găr^î: 649.
d^uogăr^u; -găr^î: 650.

dogăr^î; -găr^î: 656.

dogăr^î; -găr^î: 665.

dogăr^î; -găr^î: 666.

dogăr^î; ~, butnăr^î; ~: 526, 536⁺

[B] (1), 537⁺ „dacă face

poloboace: butnăr^î”, 541, 549,

550⁺ [B] (2), 571⁺ [R] (2),

594, 598, 606, 620, 631.

dogăr; -găr^î, butnăr; -năr^î: 493⁺

[V] (2), [II] d^uogăr^î; ~, 540,

667⁺ [ε] (1).

d^uogăr^î; ~; butnăr^î; ~: 481.

dogăr^î; ~, [D] butnăr^î: 483⁺

[ε] la huțan^î sâ dîcî, da la

huțan^î mai tări zîșî butnăr^î;

budnăr^î.

d^uogăr^î; ~, butnăr^î; ~: 502.

dogăr; -găr^î, [V] butnăr^î; ~: 595.

butnăr^î; ~: 473, 496, 500, 501⁺

doi ~, 509, 515, 530, 533,

548, 581, 582, 586, 600, 602

- 604, 609.

butnăr; -năr^î: 587, 596.

b^uodnăr^î; -năr^î: 474.

botnăr^î; ~: 478.

[ε] bûtnăr; bûtnăr^î: 484.

butnăr^î; ~: 564.

budnăr; -năr^î: 663.

bu^dnăr; -năr^î: 664.

butnăr^î; ~, dogăr^î; ~: 521, 524,

531, 543, 544, 583⁺ [R] (2).

bodnăr^î; ~, dogăr^î; ~: 495.

but^înăr^î; butnăr^î, dogăr^î: 616⁺

[s-a mai notat epenteza în grupuri consonantice și în alte contexte: tiv^îdî etc.].

dulgêrî; ~: 492.

dulgêr; -gêr^î: 638.

lemnăr^î; ~, dogăr^î; ~, [D] butnăr^î; ~: 601.

-: 563.

III. În pct. 540, 606 și 620 s-au obținut mai întâi formele de [sg.].

CERC, pl.

„cercle de tonneau”

[1752]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela pe care îl pui de jur împrejur peste doagele butoiului, ca să stea lipite una de alta?
ALDM III 1487; ALF 213; AIS 1327⁺; ALL 113, 216; ALG 501; ALMC 1064; ALPO 116; ALA 420-421; ALB 720; ALIFO 224⁺; ALN 307, ASLEF 836; ALEA 197.

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 98; Mar. IV MN pl. LIX; Ban. III 567; Munt. Dobr. IV MN, p. 247-248.

II. șerc; șercur^î: 470, 471, 492, 497 - 500, 504, 505, 507 - 509, 511 - 524, 526 - 543, 545, 546, 548 - 553, 556 - 562, 564, 566 - 569, 571 - 578, 581 - 584, 587 - 596, 597⁺ „e făcut din șînă”, 598 - 601, 603 - 612, 614, 616, 618 - 623, 624⁺ sau sîni di butóî, 625, 626, 628 - 630, 634, 635, 639, 643, 647, 648, 652, 656, 658, 667.

șerc; șercur^î: 481, 579, 585, 636, 638, 642, 651, 653, 654, 657, 660, 661, 663, 664, 669, 670.

șerc^u; șercur^î: 617, 640, 649, 650, 665, 666, 668.

șerc^u; șercur^î: 637, 641, 659, 662.

șerc; șercur^î: 479, 491, 494.

șerc; șercur^î: 472, 602.

șerc; șercur^î: 476, 495.

șerc; șercur^î: 478, 490.

șerc; șercur^î: 489, 506.

șercur^î [pl.]; șerc: 461.

șerc^h; șercur^î: 462.

șerc; șercur^î: 463.

șerc; șercur^î: 464⁺ [H] obruzî; odîan obruz; dva bruzî, [I, I] obruc; obrucî.

șerc; șercur^î: 465⁺ [H] ubrúgî; dva ubrúgî; bilșe obrucî.

șerc; șercur^î: 466.

șercu [a.]; șercur^î: 467⁺ [H] obrucî; dva obruc.

șerc; șercur^î: 468⁺ [II] șerc;

șercur^î.

șerc; șercur^î: 473.

șerc^h; șercur^î: 474.

șerc; șercur^î: 475.

șerc^h; șercur^î: 477.

șercur^î [pl.]; șerc: 480.

șerc; șercur^î: 482.

șerc^h; șercur^î: 483.

șerc; șercur^î: 484.

șerc; șercur^î: 485.

șerc; șercur^î: 486.

șercur^î [pl.]; șerc^h: 487.

șerc; șercur^î: 488.

șerc^h; șercur^î: 493⁺ [II] șerc; șercur^î.

șerc^h; șercur^î: 496.

șercur^î [pl.]; șerc: 501.

șerc^h; șercur^î: 502.

șerc^h; șercur^î: 503.

șerc; șercur^î: 510.

șerc; șercur^î: 525.

șerc; șercur^î: 547.

șerc^h; șercur^î: 554.

șercur^î [pl.]; șerc: 555.

șercur^î [pl.]; șerc: 565.

șerc; șercur^î: 570.

șerc; șercur^î: 580.

șerc; șercur^î: 613.

șerc^u; șercur^î: 615.

șerc^u; șercur^î: 631.

șercur^î [pla.]; șerc: 632.

șerc^u, șerc; șercur^î: 633.

șerc^u; șercur^î: 644.

șerc^u; șercur^î: 645.

șerc; șercur^î: 646.

șerc; șercur^î: 655.

șerc; șercur^î și raf; ráfuřî: 469.

șercur^î [pl.]; șerc, șînă: 627⁺ șercur^î [pl.].

balót; baluáti: 544, 586.

-: 563.

III. În afara situațiilor înregistrate ca atare, s-a dat mai întâi forma de [pl.] și în pct.: 478, 489, 508, 514, 556, 559, 582, 584, 599, 611, 618, 635, 647, 648, 651, 656 și 670.

FIER

„fer”

[1753]

- I. [Întrebare indirectă] Din ce-i făcut raful (șina) de la roata carului?

WLAD 15, 16; cf. ALR II s.n. 1833; ALM 267; ALDM III 1488; ALF 552; AIS 403; ALG 488; ALL 1170; ALMC 1747; ALW I 40; ALA 771; ALC 814; ALJA 146; ALLR 1014;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 98; Mar. III 751; Ban. III 567; Munt. Dobr. IV MN, p. 248.

II. șer: 466, 482, 489 - 492, 497 - 500, 504 - 525, 527 - 530, 534 - 536, 538, 539, 541 - 543, 545 - 547, 549 - 553, 557, 560, 561, 566 - 569, 571

- 577, 581 - 584, 588 - 592,
595 - 600, 607, 608, 610,
612, 618, 621.
fier: 461, 464⁺ [H] iz_zzeló;
zeliza, [I, 1] zelízo, 465⁺ [H]
zaliză, „pe rusește, șina la
roată se cheamă řáfá, nu
cóleso”, 544, 613, 627, 634,
636, 639, 647, 653, 656, 669,
670.
hier: 481, 495, 579, 585, 593,
594, 603 - 605, 617, 619,
623, 632.
fer, șer: 470, 493⁺ [σ] (2), [II]
bal^uot, șer, 531, 533⁺ [B] (2),
537⁺ [B] [I] (2), 540⁺ [B] (2),
548⁺ [k] (2), 558⁺ [k] (2),
562⁺ [R] (2), 578⁺ [p] (2),
606.
hier: 502, 629, 635, 642, 648,
651, 652, 658, 662, 667.
șer: 462⁺ ružiněšt'ě [ind. prez. 3],
477, 478, 486, 563.
fier, hier: 474⁺ [k] (2), 484⁺ [σ]
(2), dim_{balót}, 641, 646, 661.
hier^u: 640, 649, 650, 668.
fier, șer: 485⁺ [p] (2), 501⁺ [σ]
(2), 559⁺ [k] (2).
fier: 532, 638, 654.
fer, hier: 580, 611, 622⁺ [k].
hier: 616, 633, 660.
hier: 625⁺ [inf. crede că fierul ar
fi o tablă groasă], 626, 630.
yer: 620, 624.
ș
fer, șer: 463.
fier: 467⁺ [H] zelí.
fier, [p] fer, [p] șier: 468⁺ [II] fer,
șer.
fier, [B] șer: 471⁺ [II] șer.
fer: 472⁺ raf din ~.
fer, hier: 473.
hier: 475.
șer, [N] fer: 476.
fer, [k] șer: 479.
șier: 480.
h
șer^ă: 483.
fier, șier, șer: 487.
șier: 488.
șer: 494.
fer, [p] hier: 496.
fier, [p] șier: 503.
șier^ă: 554.
fier, [p] șier: 555.
șer, [R] fier: 556.
fer: 564.
șier, [R] fier, fier: 565⁺ d-ápí
đuar s-ō [ε] d^ăelicăt, s-o
mod^ăerniză_{lumea}.
fer^ă, [k] șer^ă: 570.
fier, [B] hier: 586.
fier, [p] șer, hier: 587.
fer^ă: 601.
Ker: 602.

hier^u: 614.
hier^ă, [D] Ker^ă: 615⁺ [*] Ker.
fier^ă, [p], [B] hier^ă: 628.
fier, [k] hier: 631.
fer^ă: 637.
hier^ă: 644.
fier, hier^ă: 645.
fer: 655.
hier^ă: 657.
fier^ă: 659.
ier: 663.
hier, hier: 664.
hier^ă: 665.
hier^ă: 666.
șier, bli^h: 469⁺ și dĩ_{liemn}.
hier, balót: 643.
balót, șer: 526.
balót di șer: 609.

III. În unele pct., răspunsul a fost
precedat de prepoziția *din*,
preluată din enunțul întrebării și
înregistrată în următoarele forme:
dĩ ~ (531, 537, 538, 547, 548,
606, 612, 623), dĩ_~ (597, 598,
600, 621), dim_~ (464), din ~
(482), dim_~ (609), dĩn ~ (669).
Uneori, în locul prepoziției *din*
s-a înregistrat prep. *de*: dĩ ~ (483,
554, 618, 624), dĩ ~ (670).

Izolată, informatorii au dat în mod
spontan și forma de [pl.]: fjără
(655), fjäre (670).

CĂRBUNI, sg.

„charbons”

[1760]

I. [Întrebare indirectă] Ce pune
fierarul pe foc să se poată înroși
fierul?

ALDM 1495; ALF 236; AIS 212;
ALA 373; ALC 421; ASLEF 585;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 99;
Mar. IV MN pl. LIX; Munt. Dobr.
IV MN, p. 249-250.

II. cărbun^ă; -bun^ă: 489, 497 - 499,
504, 506 - 514, 516 - 524,
527 - 529, 532 - 536, 538,
539, 541 - 546, 548, 549, 551
- 553, 557, 569, 570, 575,
580, 582, 585, 586, 591, 594
- 596, 598, 601, 603, 604,
609, 611 - 614, 617 - 619,
622, 629, 631, 633, 634, 639,
643, 645, 646, 651, 656, 660,
662, 663, 666, 668.

cărbun^ă; -bun^ă: 471, 505, 515,
525, 556, 560, 571, 574, 588,
589, 597, 625, 635, 664, 669.
cărbun^ă; -bun^ă: 630, 641, 644,
653, 667.
cărbun^ă; -bun^ă: 470, 577, 579.
carbun^ă; -bun^ă: 475, 487.
carbun^ă; -bun^ă: 479, 495.
cărbun^ă; -bun^ă: 628, 632.
cărbun^ă; -bun^ă: 637, 652.
cărbun^ă; -bun^ă: 657, 670.
cărbun^ă; -bun^ă: 461.
cărbun^ă; -bun^ă: 462.
cărbun^ă; cărbun^ă: 463.
carbun^ă [sg.]: 464⁺ [H] vúxut,
odián vúhă; dva ~; [p] odián
vúhok; dva vúhli, [I, 1] vúhli^e.
carbun^ă; -bun^ă: 465⁺ [H] úbli;
odián húhok; dva vúhli; bílșe ~.
carbun^ă; -bun^ă: 466.
ă
cărbun^ă; cărbun^ă: 467⁺ [H] vúhol'.
ă
cărbun^ă; carbun^ă: 468.
carbun^ă; -bun^ă: 469.
carbun^ă; -bun^ă: 473.
carbun^ă; cărbun^ă: 474.
cărbun^ă; -bun^ă: 476.
carbun^ă; -bun^ă: 477.
carbun^ă; -bun^ă: 478.
cărbun^ă; cărbun^ă: 480.
carbun^ă; -bun^ă: 481.
carbun^ă [pl.]; carbun^ă : 483.

cărbun^ă; -bun^ă: 484⁺ [II] cărbun^ă;
ă
cărbun^ăă, carbun^ă.
cărbun^ă; -bun^ă: 485.
cărbun^ă; -bun^ă: 486.
cărbun^ă; cărbun^ă: 488.
carbun^ă; cărbun^ă: 490.
carbun^ă; -bun^ă: 491.
cărbun^ă; -bun^ă: 494.
cărbun^ă; cărbun^ă: 502⁺ ~ dĩ lemⁿ,
mangál.
cărbun^ă; -bun^ă: 554.
cărbun^ă; carbun^ă: 555.
cărbun^ă; -bun^ă: 562.
ă
cărbun^ăă [pl.]; carbun^ăă: 563.
cărbun^ă; -bun^ă: 565.
cărbun^ă; -bun^ă: 573.
cărbun^ă; -bun^ă: 578.
ă
cărbun^ă; carbun^ă: 626.
carbun^ă [sg.]; -bun^ă, mangál: 531⁺
[sgt.] (2), 540⁺ ~ sau ~, [sgt.]
(2), 550⁺ [k], [sgt.] (2), 576⁺
[sgt.] (2), 587⁺ [sgt.] (2),
599⁺ [sgt.] (2), 606⁺ [sgt.]
(2), 608⁺ [s-au dat mai întâi
ambele forme de sg.], 621⁺

[sgt.] (2), 623⁺ [sgt.] (2),
636⁺ [sgt.] (2), 640⁺ [V]
[sgt.] (2), 650⁺ [sgt.] (2).
cărbun^ă [sg.]; -bun^ă, mangál [sgt.]:
610, 638⁺ [V] (2), 661.
cărbun^ă [sg.]; -bun^ă, mangál [sgt.]:
472.
cărbun^ă [sg.]; -bun^ă or mangál:
482.
cărbun^ă sau mangál [sg.]; carbun^ă:
493⁺ [II] carbun^ă; carbun^ă.
carbun^ă [sg.]; -bun^ă, mangál [sg.]:
-gál: 500.
cărbun^ă; -bun^ă, [V] mingál: 503.
cărbun^ă; -bun^ă, [k] mangál [sgt.]:
581⁺ „cărbune e acel de
pământ, mangal e dĩn lemn”.
carbun^ă [sg.]; -bun^ă, mangál [sgt.]:
602.
carbun^ă [sg.]; -bun^ă, mangál [sgt.]:
605.
carbun^ă, mangál [sg.]; carbun^ă:
608⁺ [s-au dat mai întâi
ambele forme de sg.].
carbun^ă, mangál: 616.
carbun^ă, mangál: 627.
cărbun^ă; -bun^ă, mingál [sgt.]: 658.
cărbun^ă; -bun^ă, mangál [sgt.]: 665.
cărbun^ă dĩ lemn sau [B] mingál, [R]
cărbun^ă dĩ pământ: 600.
mangál [sgt.]: 558, 559, 561,
567, 568, 572, 583, 607, 615,
655.
mingál [sgt.]: 584, 593.
mangál: 496.
mangál; -gál: 530.
mingál [sgt.]: 590.
mangál, carbun^ă; -bun^ă: 537⁺ [sgt.]
(1), [σ] (2), 566⁺ [sgt.] (1),
620⁺ ~ sau ~, 648⁺ [sgt.] (1),
649⁺ [sgt.] (1), [p] (2), 654⁺
[sgt.] (1), 659⁺ [sgt.] (1).
mingál, carbun^ă; carbun^ă: 492,
592⁺ [sgt.] (1).
mangál, carbun^ă; -bun^ă: 501.
mangál or carbun^ă [sg.]; -bun^ă:
547.
mingál, [R] carbun^ă; -bun^ă: 564.
mangál [sgt.], carbun^ă [sg.]; -bun^ă:
624.
mangál [sgt.], [p] carbun^ă [sg.];
-bun^ă: 642⁺ [indic.] „cei ce se
pun pe foc, dĩn sobă”.
ă
mangál [sgt.], carbun^ă [sg.]; -bun^ă:
647.
mangál [sgt.], carbun^ă dĩ pământ
[sg.]; -: 526.

III. În afara situațiilor consemnate
ca atare, s-a obținut mai întâi
forma de [sg.] și în pct.: 497, 512,
521, 537, 538, 557, 566, 569,
575, 585, 592, 595, 612, 620,
648, 649, 651, 654, 663 și 666.

POTCOAVĂ, pl.

„fer à cheval”

[1761]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici la aceea de fier pe care o bate fierarul pe copita calului?

ALDM III 1496; AIS 1065*; ALA 770; ALC 813; ALB 1000*; ALFC 591; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 99; Mar. IV MN pl. LIX.

- II. potcuăvâ; -cuăvi: 497 - 500, 508, 509, 511, 513, 516 - 518, 521 - 527, 529, 532, 534, 539, 541 - 546, 549, 551 - 553, 576, 630, 633, 639, 642, 645, 653, 656, 666, 667. potcuăvi; -cuăvi: 536, 550, 559, 562, 566, 567, 569, 573, 580, 584 - 587, 590, 594 - 596, 601, 604, 605, 607, 613, 648 - 651, 658, 662, 668. potcuăvâ; -cuăvi: 471⁺ [II] potcuăvâ; -cuăvi, 556, 560, 561, 568, 570, 571, 575, 588, 589, 592, 610, 637, 661. potcuăvâ; -cuăvi: 489, 504, 506, 507, 510, 512, 519, 520, 528. potcoăvâ; -coăvi: 491, 531, 538, 608, 611, 620 - 622, 624. potcoăvi; -coăvi: 533, 535, 540, 547, 598, 617 - 619, 623. p^uotcuăvâ; -cuăvi: 469, 477, 503, 505, 638, 669. potcoăvâ; -coăve: 537, 572, 600, 606, 609. potcuăvâ; -cuăvi: 628, 644, 660, 663. potcuăvâ; -cuăvi: 629, 636, 641, 654. p^uotcuăvâ; -cuăvi: 530, 565, 659. potcuăvi; -cuăvi: 582, 583, 603. potcuăvâ; -cuăvi: 626, 640, 664. p^uotcuăvâ; -cuăvi: 480, 495. potcuăvâ; -cuăvi: 515, 574. potcoăvâ; -coăve: 548, 612. potcuăvi; -cuăve: 591, 602. potcuăvâ; potcuăvi: 616, 625. potcuăvâ; -cuăvi: 627, 631. puotcoăvâ; -cuăve: 461. p^uotcoăvâ; -coăve: 462. potcoăvâ; -coăvi: 463. potcôvîlî [pla.]; potcuăvâ; potcuăvi: 464⁺ [H] odnâ pitcôva; dvi pitcuăvi.

- potcuăvâ; -cuăvi: 465⁺ [H] odnâ pitcôva; dvi pitcôvi; bilșe pit-kîu. p^uotcoăvâ; -coăve: 466. potcuăvi; potcuăvi: 467⁺ [H] pitcôva; pitcuăvi; pitkîu. p^uotcoăvâ; -cuăvi: 468⁺ [II] p^uotcoăvâ; -coăvi. potcoăvâ; p^uotcoăve: 470. potcuăvâ; -cuăve: 472. p^uotcoăvâ; -coăvi: 473. p^uotcuăvâ; -cuăvi: 474. p^uotcuăvâ; -coăve: 475. p^uotcoăvâ; -coăvi: 476. p^uotcuăvâ; -cuăvi: 478. p^uotcoăvâ; -coăvi: 479. p^uotcoăvâ; -cuăvi: 481. potcuăvâ; -cuăvi: 482. p^uotcoăvâ; potcuăvi: 483. potcoăvâ; p^uotcoăvi: 484⁺ [II] p^uotcuăvâ; -cuăve. potcuăvi; -cuăvi: 485. p^uotcoăvâ; -coăve: 486. p^uotcoăvâ; -coăvi: 487. p^uotcuăvâ; -cuăvi: 488. p^uotcuăvâ; -cuăve: 490. potcuăvâ; -cuăvi: 492. p^uotcuăvâ; -cuăvi: 493⁺ [II] p^uotcuăvâ; -cuăvi. potcuăvâ; -cuăvi: 494. p^uotcuăvâ [a.]; -cuăvi: 496. p^uotcuăvâ; -cuăvi: 501. p^uotcoăvâ; -coăve: 502. poctuăvâ; poctôvî: 514. p^uotcuăvâ; -cuăvi: 554. potcoăvi [pl.]; p^uotcuăvâ: 555. potcuăvi; -cuăvi: 557. potcuăvi; -cuăvi: 558. p^uotcuăvâ; -cuăvi: 563. p^uotcuăvâ; -cuăvi: 564. potcôvâ; -côve: 577. potcoăvâ; -coăve: 578. potcuăvâ; -cuăve: 579. potcoăvi; -coăvi: 581. potcoăvâ; -coăvi: 593. potcoăvâ; -coăvi: 597. potcoăvi; -coăvi: 599. potcuăvi; -coăvi: 614. potcuăvâ; -cuăvi: 615. potcuăvâ; -cuăvi: 632. potcuăvi; -cuăvi: 634. p^uotcuăvi; potcuăvi: 635. potcuăvâ; -cuăvi: 643. potcuăvâ; -cuăvi: 646. potcuăvâ; -cuăvi: 647. p^uotcuăvâ; -cuăvi: 652.

potcuăvâ; -cuăvi: 655.

potcuăvâ; -cuăve: 657.

potcuăvâ; -cuăvi: 665.

poctuăvâ; poctuăve: 670⁺ [inf. are cai și face căraușie].

- III. În afara situațiilor consemnate ca atare, s-a obținut mai întâi forma de [pl.] și în pct: 480, 498, 511, 659 și 667.

Izolât, s-a notat termenul pentru ‘cui la potcoavă’: cajeli [pl.]; -iê (547).

LINGURAR, pl.

„ouvrier qui fabrique et vend des cuillères en bois”

[1763]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici omului care face și vinde linguri de lemn?

NALR/ALRR: Olt. III 580; Mar. III 750; Munt. Dobr. IV MN, p. 276.

- II. lingurârî; ~: 469 - 473, 481, 489, 491, 493, 497, 498, 500, 504, 506 - 530, 532 - 536, 537⁺ „sunt țigani de pe la Mironeasa, la mănăstire, care vin cu linguri”, 538⁺ „țigani din Slobozia fac linguri”, 539, 541 - 546, 547⁺ „sunt în satul Lingurârî, sat de țigani la 2 km de Mironeasa; acum îi zice satului Frūziș”, 548⁺ „sunt țigani în satul Lingurari, comuna Dagâța, care fac linguri”, 549 - 553, 556, 557, 559, 560, 562, 566, 571 - 581, 583 - 586, 588 - 595, 598⁺ „sunt niște țigani porecliți așa; ei nu fac linguri”, 599⁺ „se fac pe la Oproaia, la Buda; țigani fac linguri”, 600⁺ „sunt țigani lingurari la Racova, care fac linguri”, 601 - 604, 606⁺ „sunt la Tutova, la Obîrșanii Noi; mai vechi, Lingurârî, is cam țigani”, 607⁺ „mai mult țigani din Pușcași fac linguri”, 608⁺ „is țigani de pe la Dolhești-Huși”, 609⁺ „vin de la Dolhești, Ketriș; sunt țigani”, 610⁺ „mai mult țigani fac”, 616, 618⁺ „țigani de la Pușcași fac și vând linguri”, 619, 620⁺ „țigani de la Ketriș [un sat vecin] fac linguri”, 621⁺ „is țigani, la Ketriș”, 623,

624⁺ „sunt în satul Bărboși; fac fuse, linguri, lopățele; sunt țigani; [este] fostul sat al lui Cuza”, 625 - 627, 629, 630, 634, 646, 648, 656, 659, 665.

lingurâr; -rârî: 499, 505, 540, 587, 596, 605, 611, 612⁺ „sunt țigani pe la Barcana”, 613, 622⁺ „mai ales țigani fac asta; la Volosânî”, 633, 635, 638, 639, 641, 642, 649 - 655, 657, 658, 660 - 662, 664, 669, 670.

lîngurârî; ~: 494, 558, 561, 567 - 569.

l’ingurâr; ~: 466, 486⁺ „la Poieni-Solca”, 565.

l’ingurârî; ~: 476, 490, 495.

l’ingurârî; ~: 479, 555, 582.

lingurârî; -rârî: 480⁺ ∞, sunt țigani, 485, 663.

lingurârî; ~: 487, 492, 531.

lingurârî; -rârî: 617⁺ „sunt țigani care fac linguri la Puntîșeni, Fundoaia [acum Fundu Văii], la Pușcași”, 631, 647.

lingurârî; -rârî: 632, 636, 666.

lîngurâr; lingurârî: 637, 640.

lingurârî; -rârî: 644, 645.

l’ingurâr; l’ingurârî: 461.

l’ingurâr; ~: 462.

l’ingurârî; -rârî: 463.

l’ingurâr; lingurâr: 464⁺ [H] lîoșcâr; dva lîușcari.

l’ingurârî; -rârî: 465⁺ [H] ?

l’ingurârî; -rârî: 467⁺ [H] lîușcâr; dva lîușcari.

lingurârî; -rârî: 468⁺ [II] lingurâr; -râr.

lîngurârî; lingurârî: 474. lingurâr; ~: 477.

l’ingurârî; ~: 478.

lîngurârî; lingurâr: 482.

lingurârî; -rârî: 483.

lingurârî; -rârî: 484⁺ [II] lingurârî; ~.

lingurârî; -rârî: 488.

lîngurârî; ~: 496.

lingurârî [sg.]; -rârî: 501.

lingurârî; ~: 502.

lîngurârî; -rârî: 503.

l’ingurârî, l’ingurârî: 554⁺ cum? [inf. ezită în privința formei de pl.].

lingurârî; ~: 563.

lîngurârî; ~: 564.

l’ingurâr; -rârî: 570.

lingurârî; -rârî: 614.

lingurăr^l; -răr^l: 615.
lingurăr^l; -răr^l: 628.
lingurăr^l; -răr^l: 643.
lingurăr; -răr^l: 667.
lingurăr^u; -răr^l: 668.
țigán; țigán^l, [D] lingurăr^l; ~: 597⁺
„sunt la Rădeni țigani lingurari”.
țigán l'ingurăr; -răr^l: 475.

CALAPOD, pl.

„embauchoir”

[1765]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi ziceți la acela de lemn, care seamănă cu laba piciorului și pe care cizmarul îl bagă în gheată când vrea să o repare?

ALR II s.n. 519; ALRM II s.n. 329; ALDM III 1499; AIS 207⁺; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 99; Mar. III 758; Munt. Dobr. IV MN, p. 276-277.

- II. calapót; -puáti: 497, 516, 517, 522, 526, 527, 530, 532, 534, 536, 539, 542, 543, 545, 546, 549, 551, 553, 559, 566, 582, 583, 585, 587, 595, 607, 633, 639, 642, 647, 651, 654 - 656, 665.
calapód; -puádi: 567, 601, 604, 605, 630, 667, 668.
calapót; -puáti: 505, 525, 571, 616, 638, 669.
calapót; -puáti: 510 - 512, 519, 520, 528.
calapót; -pótur^l: 576, 596, 648, 662.
calapót; -poáti: 598, 608, 619, 622.
calapód; -puádi: 471⁺ [*]
calapód; -puádi, 572, 637.
calapót; -poáte: 548, 612, 624.
calapót; -poáti: 600, 618, 623.
calapót; -poáti: 538, 606.
calapót; -pót: 540, 611.
calapód; -puádi: 629, 632⁺ [ε].
calapót; -puáti: 641, 658.
calap^uót; -puát^ě: 462.
calap^uót; -p^uótur^l: 470.
calapód; -puáde: 472.
calap^uót; -puáti: 481.
calapótu šalá [a.]; -puáti: 482.
calapód; -puáti: 489.
calapót; -puáti: 515.
calapút; -púti: 529.
calapúd; -púdur^l: 541.

calapót; -puát^ě: 573.
calapót; -puáte: 579.
calapód; -puáti: 625.
calapót^l; -puáti: 628.
calapót; -puáti: 631.
calapód^u; -puáti: 635.
calapód^u; -puádi: 640.
calapód^l; -puádi: 643.
calapód; -puáti: 644.
calap^uót^u; -puáti: 649.
calap^uót; -puáti: 652.
calapód^l; -puáti: 653.
calapód; -puáde: 657.
calap^uót; -puáti: 659.
calapód; -puádi: 660.
calapót; -pótur^l; -puáti: 661.
calapót; -puáti: 666.
calapót; -puáte: 670.
calap^uót; -poát^ě, [V] calúp;
-lúpur^l: 486.
calapót; -puáti, calúp; -lúpur^l: 524.
calapód, calúp; calapoádi, calúpur^l: 533.
calapót sau calúp; calapuáti, calúpi: 552.
calapód, [k] calúp; -lúpur^l: 646.
calúp; -lúpur^l: 469, 491, 492, 494, 498, 500, 504, 506, 508, 509, 513, 514, 521, 544, 547, 555 - 558, 560, 561, 569, 570, 574, 575, 580, 581, 584, 586, 588 - 592, 594, 597, 599, 602, 610, 613, 626, 645, 664.
calúp^h; -lúpur^l: 466, 479, 485, 487, 565.
calúp; -lúpur^l: 478, 480, 490, 501.
calúp^u; -lúpur^l: 535, 617.
calúp; -lúpâř: 461.
calúp; -lúpe, [σ] calúp; -lúpiř^l: 464⁺ ?, [H] copetó; dva copetó; [k] dvói copét.
calúp^u; -lúpur^l: 465⁺ [H] copitá; dvóji copéti; bílše ~.
calúp; -lúpur^l: 467⁺ [H] copîtiá; dvoji copîti.
calúp; -lúp^h [plf.]: 468⁺ [II] calúp; -lúpur^l.
calúp; -lúpur^l: 474.
calúp^h; -lúpur^l: 474.
calúp^h; -lúpur^l: 475.
calúp; -lúpur^l: 476.
calúp^h; -lúpur^l: 477.
calúp^h; -lúpur^l: 483.
calúp; -lúpur^l: 484.
calúp; -lúpiř^l: 488.

calúp; -lúpi: 493⁺ [II] calúp; -lúpur^l.
calúp^h; -lúpur^l: 495.
calúp^h; -lúpur^l: 496.
calúp^h; -lúpur^l: 502⁺ „[așa se zice] și la o bucată mare de săpun”.
calúp; -lúpur^l: 503⁺ [*] calapuát^ě.
calúp^h; -lúpur^l: 563.
calúp; -lúp^l: 593.
calúp^h; -lúpur^l: 603.
calúp^h; -lúpur^l: 614.
calúp; -lúpur^l, calapód; -poádi: 531, 620⁺ [R] (2).
calúp, calap^uót; calúpur^l, calapuát^ě: 473.
calúp; -lúpur^l, [R] calapót; -pótur^l: 499.
calúp; -lúpi, calapót; -pótur^l: 518.
calúp; -lúpur^l, [σ] calapód; -poádi: 537.
calúp sau calap^uót; calúpur^l sau calapuáti: 554.
calúp; -lúpur^l, calapód; -puádi: 562.
calúp; -lúpur^l, [N] calapót; -puát^ě: 564.
calúp^u, calapód^l; -puádi: 615.
calúp; -lúpur^l, calapót; -poáti: 621.
calúp; -lúpur^l, calapuádi: 636.
calúp, calapuáti [pl.]; -pót: 650.
šan; šanur^l: 634.
šanur^l [pl.]; šan, calapót; -puáti: 507.
šan; šanur^l, calapót; -puáti: 523.
t'ipár^l; -pári; calapót; -puáti: 550.
[ε] tipár^l; calapót; -puáti: 627.
lápâ; lápî, kíšór; kíšuári: 568.
lábâ di šizmăriji, calapód; -poáde: 609⁺ „de fier” (1), „de lemn” (2).
capútâ; -pút^ě: 578.
côptâ; copt: 577.
dráifus; dráifusur: 463.
?: 663.

- III. În pct. 480 și 641 s-a obținut mai întâi forma de [pl.].

COJOCAR, pl.

„pelletier”

[1766]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi zici omului care face cojoace?
ALDM III 1500;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 99; Mar. III 759; Munt. Dobr. IV MN, p. 277.

II. cojocár^l; ~: 469, 471 - 473, 481, 489 - 491, 497 - 501, 504, 506 - 526, 528 - 531, 533 - 535, 537 - 539, 541 - 550, 552, 553, 556 - 562, 566 - 569, 571 - 586, 588 - 598, 600 - 604, 606 - 610, 612, 617 - 621, 623, 624, 625⁺ „tot așa” [pl.], 626, 627, 629, 630, 634, 646, 648, 656.
cojocár; -cár^l: 505, 527, 532, 540, 551, 570, 587, 599, 605, 611, 613, 622, 631, 633, 636 - 643, 647, 651, 653 - 655, 657, 658, 660 - 662, 664, 667, 669, 670.
cojocár^l; ~: 470, 479, 494, 564.
cojocár^l; -cár^l: 615, 628, 644, 665.
c^uojocár^l; cojocár^l: 482, 493⁺ [II]
c^uojocár^l; ~: 496.
cojocár^u; -cár^l: 649, 659, 668.
c^uojocár^l; ~: 461, 462.
c^uojocár^l; ~: 468⁺ [II] c^uojocár^l; ~: 555.
c^uojocár^l; ~: 477, 486.
cojocár^l; -cár^l: 632, 663.
cojocár; -cár^l: 464⁺ [H] cușnîr; dva cușnîri, [I, 1] cușnîř.
cojocár^l; ~: 465⁺ [H] cușnîř; dva cușneri; bílše cușnîřu.
cojocár^l; -cár^l: 466.
cojucár^l; cujucár^l: 467⁺ [H]
cojuhári; dva cojuhári.
cojocár; ~: 474.
cojocár^l; ~: 475.
cojocár; -cár^l: 476.
c^uojocár^l; cojocár^l: 478.
c^uojocár^l; ~: 480.
c^uojocár^ě; -cári: 483.
còjocár^h; cojocár^l: 484⁺ [III]
cojocár^l; ~.
cojocár^l; ~: 485.
c^uojocár^l; ~: 487.
c^uojocár^l; cujocár^l: 488.
cojocár^l; cojocár^l: 492.
cojocár; ~: 495.
c^uojocár^l; ~: 502.
cojocár^l; ~: 503.
c^uojocár^l; -cár^l: 554.
c^uojocár^l; ~: 563.
c^uojocár^l; cojocár^l: 565⁺ da cojocári-o zis di cîn îi lúmęa.
cojocár^l; -cár^l: 614.

cojocár; cojocár^l: 616.

cojocár^u; -cárⁱ: 635.

cojocárⁱ; -cárⁱ: 645.

c^uojocár; -cárⁱ: 650.

cojocár; -cárⁱ: 652.

cojocárⁱ; -cárⁱ: 666.

cojocár^r; -cár^l, dubalárⁱ: 463.

~: 536.

CROITOR, pl.

„tailleur”

[1770]

- I. [Întrebare indirectă] Cum zici omului care face haine?

ALR II s.n. 521; ALRM II s.n. 327; ALDM III 1504; MALGI 117; ALF 1276; AIS 259; ALFC 1003;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 100; Mar. III 763; Munt. Dobr. IV MN, p. 278; Criș. IV 833.

- II. croitorⁱ; ~: 466, 469, 471⁺ [*]

croitorⁱ; ~, 472, 479, 481, 487, 489, 491, 497 - 500, 504, 506 - 508, 510, 511, 513 - 517, 521 - 525, 528, 529, 534, 539, 541, 542, 544 - 546, 550, 553, 556 - 558, 561, 562, 566 - 570, 572, 574 - 576, 578, 579, 581 - 585, 588, 589, 591, 593, 594, 598, 602, 607, 616, 618, 625 - 627, 648, 656.

croitor; -tórⁱ: 505, 509, 512, 526, 527, 532, 540, 549, 551, 552, 559, 560, 571, 573, 587, 613, 622, 630 - 636, 638 - 642, 646, 647, 651, 653 - 655, 657, 658, 660 - 662, 667⁺ [inf. este și croitor], 669, 670.

croitorⁱ; ~: 468, 475, 482, 484, 485, 493⁺ [II] cr^uoitorⁱ; ~, 501⁺ doi ~ [pl.], 531, 537, 548, 580, 597, 600, 601, 606, 608, 609, 612, 620, 621, 623, 624.

croitorⁱ; ~: 473, 478, 490, 502, 503, 518 - 520, 530, 543, 547, 564, 586, 590, 592.

croitor; -tórⁱ: 535, 538, 596, 599, 604, 605, 611, 617, 619.

croitor; -tórⁱ: 637, 650, 663.

croitor^l; ~: 486, 533.

croitorⁱ; croitorⁱ: 492, 496.

croitor^u; -tórⁱ: 615, 628.

croitorⁱ; -tórⁱ: 644, 645.

croitor^u; -tórⁱ: 649, 668.

croitor^l; -tórⁱ: 461.

croitor; ~: 462.

croitor; croitor^l: 464⁺ [H]

croitor; dva ~, șnaidr; șnaidr.

croitor; croitorⁱ: 465⁺ [H]

șnaidr, [k] crévât; dva crévât^w; bilșe crévât^w.

croitor^l; cr^uoitor^u: 467⁺ doi ~

[pl.], [H] u criuât; creuți.

croitor; -tórⁱ: 470.

croitor; -tórⁱ: 474.

croitorⁱ; -tórⁱ: 476.

croitor; -tórⁱ: 477.

croitor; croitorⁱ: 480.

croitor; -tórⁱ: 483.

croitor; -tórⁱ: 488.

croitorⁱ; ~: 494.

croitor^l; ~: 495.

croitorⁱ; ~: 536.

cr^uoitorⁱ; ~: 554.

croitorⁱ; croitorⁱ: 555.

croitorⁱ; ~: 563.

croitorⁱ; -tórⁱ: 565.

croitor; croitorⁱ: 595.

croitor^u; -tórⁱ: 603.

croitor^u; ~: 610.

croitor^u; -tórⁱ: 614.

croitor^l; -tórⁱ: 629.

croitor^l; -tórⁱ: 643.

croitor^u; -tórⁱ: 652.

croitorⁱ; -tórⁱ: 659.

croitor; croitorⁱ: 664.

croitor^u; -tórⁱ: 665.

croitor^u; -tórⁱ: 666.

croitorⁱ, șnaidr; ~, croitorⁱ: 463.

[V] sabău; -băi, [R] croitorⁱ; ~: 577.

CROITOREASĂ, pl.

„couturière”

[1771]

- I. [Întrebare indirectă] Dar dacă e femeie ce zici că e? (Vezi î. precedentă).

ALR II s.n. 522; ALDM III 1505; AIS 264; ALCo 407; ALFC 1003; ALJA 1288;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 100; Mar. III 764; Munt. Dobr. IV MN, p. 278-279.

- II. croitoriasă; -rêsă: 497, 499,

505, 508, 514, 516, 517, 522, 524, 527, 532, 539, 545, 546, 551 - 553, 576, 640, 646.

croitoreasă; -rêsă: 560, 568,

572, 574, 578, 589, 625⁺ [inf. a fost croitoreasă timp de 17 ani, dar a renunțat la această activitate cu 6 ani înainte de momentul anchetei], 629, 638, 667.

croitoriasă; -rêsă: 500, 511, 512, 515, 529, 541, 544.

croitoriasă; -rêsă: 489, 504, 506, 510, 525, 528.

croitoriasă; -rêsă: 558, 581, 582, 584, 614, 668.

croitoreasă; -rêsă: 533, 536, 609, 611, 619.

croitoriasă; -rêsă: 498, 518, 542, 654.

croitoriasă; -rêsă: 509, 513, 521, 549.

croitoriasă; -rêsă: 519, 520, 530, 543.

croitoriasă; -rêsă: 556, 575, 592, 593.

croitoriasă; -rêsă: 562, 583, 585, 594.

croitoreasă; -rêsă: 550, 557, 602. croitoreasă; -rêsă: 580, 595, 605.

croitoreasă; -rêsă: 618, 620, 622.

croitoreasă; -rêsă: 636, 655, 660.

croitoreasă; -rêsă: 471⁺ [II]

croitoriasă; -rêsă, 588.

croitoreasă; -rêsă: 473, 491.

croitoreasă; -rêsă: 485, 563.

croitoreasă; -rêsă: 531, 600.

croitoreasă; -rêsă: 537, 606.

croitoriasă; -rêsă: 590, 591.

croitoreasă; -rêsă: 599, 621.

croitoreasă; -rêsă: 616, 627.

croitoreasă; -rêsă: 633, 669.

croitoreasă; -rêsă: 641, 645.

croitoreasă; -rêsă: 657, 670.

croitoreasă; -rêsă: 462.

croitoreasă; -rêsă: 464⁺ [H] tot așa și spuni: croitoriasă; dvi -rîes, [I, 1] șnaidierca; -kê.

croitoreasă; -rêsă: 465⁺ [H]

cravtîvna; dvi cravtîvâș; bilșe cravtî.

croitoreasă; -rêsă: 466.

croitoreasă; -rêsă: 467⁺ [H] creuțe; dvi ~.

croitoreasă; ~: 468⁺ [II]

croitoreasă; -rêsă.

croitoreasă; ~: 472.

croitoreasă; croitoriasă: 474.

croitoreasă; -rêsă: 476.

croitoriasă; [AL] croitoriasă: 477.

croitoriasă; -rîesă: 478.

croitoreasă; -rêsă: 479.

croitoreasă; -rêsă: 480.

croitoreasă; -rêsă: 481.

croitoreasă; croitoriasă... [e]

croitoriasă: 482.

croitoreasă; croitoriasă: 483.

croitoreasă; croitoriasă: 484⁺

[II] croitoreasă; -rêsă.

croitoreasă; -rêsă: 486.

croitoreasă; [L] croitoriasă: 487.

croitoreasă; croitoriasă: 488.

croitoreasă; [AL] croitoriasă: 490.

croitoreasă; croitoriasă: 492.

croitoreasă; -rêsă: 493⁺ [II]

croitoriasă; -rîesă.

croitoreasă; -rêsă: 494.

croitoreasă; -rêsă: 495.

croitoriasă [pl.]; croitoreasă: 496.

croitoreasă; -rêsă: 502.

croitoreasă; -rêsă: 503.

croitoriasă; -rêsă: 507.

croitoriasă; -rêsă: 523.

croitoriasă; -rêsă: 526.

croitoriasă; -rêsă: 534.

croitoreasă; -rêsă: 538.

croitoreasă; -rêsă: 547.

croitoreasă; -rêsă: 548.

croitoreasă; croitoriasă: 554.

croitoreasă; -rêsă: 555.

croitoriasă; -rêsă: 559.

croitoreasă; -rêsă: 561.

croitoreasă; -rêsă: 564.

croitoreasă; -rêsă: 565.

croitoriasă; -rîesă: 570.

croitoreasă; -rêsă: 571.

croitoreasă; -rêsă: 573.

croitoriasă; -rêsă: 577.

croitoreasă; -rêsă: 587.

croitoreasă; -rêsă: 596.

croitoreasă; -rêsă: 597.

croitoreasă; -rêsă: 598.

croitoreasă; -rêsă: 601.

croitoriasă; -rêsă: 603.

croitoreasă; ~: 604.

croitoreasă; -rêsă: 608.

croitoreasă; -rêsă: 613.

croitoreasă; -rêsă: 615.

croitoreasă; -rêsă: 617.

croitoreasă; croitoriasă: 623.

croitoreasă; -rêsă: 624.

[AL] croitoreasă; croitoriasă: 626.

croitoriasă; -rêsă: 628.

croitoriasă; -rêsă: 630.

croitoriasă; -rêsă: 631.

croitoriasă; -rêsă: 632.

croitoriasă; -rêsă: 634.

croitoriasă; -r^îesi: 635.
croitoriasă; -r^îesă: 637.
croitoriasă; -r^îesă: 639.
croitoriasă; -r^îesă: 642.
croitoriasă; -r^îesă: 643.
croitoriasă; -r^îesă: 644.
croitoriasă; -r^îesă: 647.
croitoriasă; -r^îesă: 649.
croitoriasă; -r^îesă: 650.
croitoriasă; -r^îesă: 651.
croitoriasă; -r^îesă: 652.
croitoriasă; -r^îesă: 653.
croitoriasă; -r^îesă: 656.
croitoriasă; -r^îesă: 658.
croitoriasă; -r^îesă: 659.
croitoriasă; -r^îesă: 661.
croitoriasă; -r^îesă: 662.
croitoriasă; -r^îesă: 663.
croitoriasă; -r^îesă: 664.
croitoriasă; -r^îesă: 665.
croitoriasă; -r^îesă: 666.
croitoriasă; -r^îese, șnaidărită;
-r^îte: 463.
croitoriasă; ~ [?], [V] croitorit; ~:
566.
croitorit; -r^ît: 567, 569.
croitorit; ~: 469⁺ [*]
croitoriasă; -r^îesă, șumănorită,
c^uoj^uocărită.
croitorit; ~: 475.
croitorit [pl.]; -r^ît: 501.
croitorit; -r^ît: 540.
croitorit; -r^ît: 607.
croitorit; -r^ît: 610.
croitorit; -r^ît: 648.
croitorit, croitoriasă; croitorit,
croitoriesi: 535.
[B] croitorit; -r^ît, [R] croitoriasă;
-r^îesă: 586.
croitorit; -r^ît sau croitoriasă;
-r^îesă: 612.
croitorit; ~: 579.
croitorit, [k] croitoriasă;
croitoriasă: 461.
croitorit, croitoriasă;
-r^îesă: 470.

AC, pl.

„aiguille”

[1772]

- I. [Întrebare indirectă] Ca să-ți
cârpești cămașa, îți trebuie ață și...?

ALDM III 1506; ALF 14; AIS
1539; ALPY 12; ALL 658, cf.
366; ALG 632; ALMC 1207;
ALPO 11; ALW I 1; ALA 28;

ALC 29; ALCo 27; ALB 1584;
ALCe 796; ALFC 1062; ALJA
1293;
NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 100;
Mar. IV MN pl. LIX; Munt. Dobr.
IV MN, p. 279.

II. ac; âși: 489, 497 - 500, 504,
506 - 514, 516 - 529, 532 -
534, 536, 539 - 543, 545,
546, 549, 550, 552, 553, 557
- 559, 562, 566, 567, 570,
573, 576, 581 - 584, 587,
590, 591, 595, 598, 601, 603
- 609, 611, 613, 617, 621,
630, 634, 640, 643, 644, 650.
ac; âși: 470, 491, 492, 505,
515, 530, 531, 538, 556, 560,
561, 564, 568, 569, 571, 572,
574, 575, 588, 589, 592, 593,
610, 624 - 626.
ac; âși: 535, 544, 547, 548, 599,
602, 616, 618 - 620, 622,
623, 628, 629, 662.
ac^u; âși: 594, 635, 646, 649,
656, 658, 659, 665, 667, 668.
ac; âci: 580, 585, 586, 632, 642,
651, 654, 657.

ac; âci: 469, 484⁺ [II] ac^î; âcur^î,
[k] âc^î, 495, 638, 661, 664.
ac; âșe: 577, 578, 597, 600,
612.

ac; âci: 468⁺ ac; âci, 627, 653,
655.

ac^u; âși: 615⁺ la mașină, 631,
647, 666.

ac; âce: 473, 481, 579.

ac^h; âși: 477, 482, 501.
ac; âși: 461, 485.

ac^î; âși: 466, 478.

ac; âșe: 486, 490.

ac^u; âci: 636, 669.

ac^î; âșe: 462.

ac^h; âc^î: 463.

âcu [a.]; doi âc: 464⁺ [plm.], [H]
ehlă; dvi ehlî.

[ε] âc; âc: 465⁺ [plm.], [H] odnă

h
iēglă; dvi iēgli; iēhrivaj.

âac; âcur^î: 467⁺ [H] ehlă; iehlî;
iahól.

â
ac; âci: 471⁺ [II] ac; âși, [*]

âacur^î.

ac^h; âci: 474.

ac; âci: 475.

ac^î; âci: 476.

ac; âși: 479.

ac^î; âși: 480.

âac^h; âci: 483.

ac^h; âșe: 487.

âac; âși, âșișe: 488.

âac; âși: 493⁺ [II] ac; âși.

ac; âși: 494.

âac^î; âci: 496⁺ d^ouă ~ [pl.].

ac^h; âce: 502.

ac^h; âși: 503.

ac; âșe: 537.

ac; âcur^î, [k] âși: 551.

âac^h; âși: 554.

âac; âși: 555.

âac^î; âși: 563.

ac; âși: 565.

ac; âcur^î: 596.

ac^u; âș: 614.

ac; âci, [k] âșe: 633.

ac^u; âși: 637.

â
ac; âși: 639.

ac^u; âci: 641.

ac^u; âși: 645.

ac; âși: 648.

â
ac^u; âși: 652.

ac; âci: 660.

â
ac; âci: 663.

ac; âce: 670.

AC (cu gămălie)

„épingle”

[1773]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi
zici la acela cu care nu coși, nu
are urechi și e rotund la un
capăt?

ALR II s.n. 523; ALRM II
s.n.1050; ALF 477; AIS 1543;
ALL 663; ALG 900; ALMC 1208;
cf. ALPO 218; ALC 30; ALCo
584; ALB 1589; ALFC 1066;
ALLR 714; ASLEF 386;
NALR/ALRR: Olt. III 581; Mar. III
765; Ban. III 575; Munt. Dobr. IV
MN, p. 279.

- II. bold; bôldur^î: 471⁺ [ε] „așa”
se mai cheamă și prăjina scurtă
de la casă, de deasupra
acoperișului”, 472, 497, 498,
500, 507 - 511, 513, 514,
516, 517, 520, 522 - 524,
526, 529, 531⁺ [ε], [D], 532,
534, 535, 537 - 546, 547⁺
[D], 548, 550 - 552, 553⁺ ac
cu gămălii; âși cu gămălii, 556
- 561, 566 - 569, 571 - 576,
578, 580 - 584, 587, 589 -
594, 596, 599 - 601, 604 -
607, 608⁺ [D], 609, 611, 613,

616, 617, 619 - 622, 624⁺
[D], 625, 627, 629⁺ ac di
siguranță, agrăfă, igrătă; igrėti,
630, 632, 634, 636, 638⁺ [și:]
âci di asigurăntă, 639 - 641,
642⁺ [p], [L], [R] igrătă,
agrăfă, 644⁺ [p], 646 - 648,
653⁺ șipont; -pontur^î, 654⁺
șpont; șpontur^î, 655 - 658, 661
- 665, 667⁺ ac di siguranță,
669, 670⁺ ac dă siguranță.

t
bold; bôldur^î: 489, 499, 504, 512,
518, 519, 521, 525, 528, 549,
577.

b^uold; b^uôldur^î: 530, 555⁺ agrăfi;
agrăfi, [L] agrăfișe; agrăfi, 585,
586⁺ [σ], 603, 650, 659.

b^uold; bôldur^î: 595, 626, 633,
635.

b^uold^u; b^uôldur^î: 614, 615⁺ cu
gămălii, 649⁺ brôș^u; brôșur^î,
652.

b^uold; b^uôldur^î: 473, 478⁺
șpușcă, „bold [se zice] la
Dolhasca, ac de siguranță”,
481.

bôld; bôldur^î: 570, 597, 623.

bold^u; bôldur^î: 588, 631, 668⁺ ac
di siguranții; âși ~.

bold^u; bôldur^î: 628, 645⁺ [k],

[primul răspuns:] acușor^u de
croșetăt, igrătă, 666.

bold; bôldur^î: 533, 536.

bold; bôldur^î: 467⁺ [H] șpiêlcă,
bold; ~, șpiêl.

b^uold; b^uôldur^î: 468⁺ șpușcă;
șpușcă ‘bold’, [II] buold;
buôldur^î.

b^uold; b^uôldur^î: 469⁺ [*] b^uold;
b^uôldur^î.

b^uold; b^uôldur^î: 474⁺ [k], [primul
răspuns:] șpiêlcă; șpiêlcă „cel
format din două părți, care se
încide”.

b^uold; buôldur^î: 475.

buold; buôldur^î: 477.

bold; b^uôldur^î: 484.

bold; bôldur^î: 485⁺ âagrăfă;
agrăfi.

b^uold^u; b^uôldur^î: 486.

b^uold; b^uôldur^î: 492.

b^uold; b^uôldur^î: 494.

buold; buôldur^î: 502.

b^uold^u; b^uôldur^î: 563.

b^uold; b^uôldur^î: 564.

bolt; bôldur^î: 579.

b^uold; bôldur^î: 610.

b^uold^u; bóldurⁱ: 637.
b^uold^u; bóldurⁱ: 643⁺ igrétâ;
igréti, agrafâ; agráfî.
bold^u; bóldurⁱ: 651.
bold^u; bóldurⁱ: 660.
buold; b^uóldurⁱ, [V] b^uombúșcă;
-búștⁱ: 461.
bold, [k] ac cu măgăliji: 506.
bold cu măgăliji; bóldurⁱ: 612.
b^uoldișor; b^uóldurⁱ: 501⁺ iēu
d
așă-i zic t^uo^u b^uold 'agrafă'.
boldișor; -șoári: 618.
ac; áși: 505, 515.
ac; áși: 527, 562⁺ tot ~.
h
?, ac; áki: 464⁺ [H] ihóuca;
-hóuți.
hac cu di [ε] cu magălije; dóuⁱ ášî
[!]: 483⁺ 'bold', [Dar la cel
care se închide?] bróșă-i
spuné dimúlt, bróșă, o agráfă
amú-i spúñî; dou-agráfi,
agrafă; agráfî.
ac cu gamaliⁱ; áși cu ~: 491.
ac cu măgăliji; áși cu ~: 493⁺
b^uold; bóldurⁱ, „ca la Dolhasca”.
ac cu magălije; acⁱ cu ~: 495.
t^ua^u cu măgăliji, dóu^u ac^u cu ~:
496⁺ b^uold; b^uóldurⁱ, „care se
închide”.
ac cu măgăliji; áși: 602.
g
ac^u di magăliji; áși cu ~: 479⁺ sau
ac cu magăliji.
d' g
ag^u gî gamaliⁱ; áși d' i gamaliⁱ:
503.
ag^u di siguránță; áși di siguránți:
480⁺ [V] acút cu gămălije;
acútă cu ~, buold; buóldurⁱ,
„care se închide”.
ag^u di siguránți; áși di siguránți:
482⁺ [*] sponš [pl.], „cu
care își prind părul femeile sau
prinzi o curea ruptă: o prins-o
cu-o spuancă”.
ac di-asiguránță; áși di-~:
487⁺ spēlcă; spēlšî 'ac de
siguránță (care se închide)'.
ag^u d'e siguránță; áșă, [p] áși:
490.
â^uag^u di siguránți; â^uáși: 554⁺ gă
[ε] măgulⁱji, gămăliji [!];
gămăliji.
ag^u di siguránță; áși: 565⁺ b^uold,
„care se încheie”.
sau ag^u di siguránți, sau bolđ;
t
bóldurⁱ: 465⁺ [H] [ε] odián
bolđ; dva bóldi, șă: spēl'ca; dvi

spél'tă; bílșe spēl'óc, „[se zice]
bold la Dolhasca”.
acușor; -șoári: 598.
acút mñic, b^uold'ișor; acútă, -șoári:
466⁺ b^uóldurⁱ; b^uold, „[se mai
spune așa și la niște] oase de
vită (sau porc) de pe care s-a
 luat carnea”.
bombúșcă; -búșt'jē: 463.
bumbúșcă; -búșt'ē, [R] b^uold;
b^uóldurⁱ: 462⁺ amú rid dacă-i
diš ~ (1), spoancă; spoășē,
[R] agráfă; agráfe 'ac de
siguranță'.
agraf; agráfî: 488⁺ b^uold;
b^uóldurⁱ 'care se închide'.
agrafă, ac di siguránță; agráfî; áși
di siguránță: 470.
șpóncă; șpónči, [R] agráfă; agráfî,
[k] b^uoldișor; -șoáre: 476.

III. În afara situațiilor consemnate
ca atare, s-a dat mai întâi forma
de [pl.] și în pct.: 548, 591, 641,
665, 668.
Izolot, s-a înregistrat termenul
pentru 'meșter care coase
sumănē': sumánár; ~ (462).

(acul te) ÎNTEAPĂ

(ind. prez. 3)

„(l'aiguille) pique”

[1774]

- I. [Întrebare indirectă] Ce zici
că-ți face acul când îți intră în
deget? (GEST).
ALDM III 1507; cf. ALAL 329;
NALR/ALRR: Olt. III 582; Mar. III
766; Munt. Dobr. IV MN, p. 280;
Cris. IV 834.
II. întăpă: 472, 489, 497, 499,
500, 504, 505, 507 - 516,
517⁺ (ti) ~, 518 - 530, 532,
534, 539, 541 - 545, 549, 551
- 553, 570, 574 - 577, 579,
592, 626, 630, 632, 633⁺ (te)
~, 638, 646, 652, 654, 657,
659, 661, 663, 664⁺ ti-nțák,
667, 669.
intăpă: 536, 540, 550, 559, 573,
585, 598⁺ (ăl) ~, 603, 604,
613, 617, 634, 647, 648, 658,
662.
(ti)-nțápă: 531, 578, 616⁺ [L],
628, 629, 636, 639, 640, 642
- 644, 655, 656.
(ti)-nțápă: 580, 586, 594, 601,
609, 611, 635, 649, 650, 668.
(mă)-nțápă: 484⁺ [II] (ti)-nțápă,

492⁺ [inf. constată că forma
de prezent a verbului îi pune
probleme și afirmă că se spune
mai degrabă] (m-)o-nțápát [perf.
c.], 560, 568, 571, 588, 593.
(mă)-nțápă: 569, 581, 584, 590,
596, 614.
m-am întăpát [perf.c. 1]: 572,
587.
(tî)-nțápă: 607, 608.
(ti)-nțápă: 637, 641.
(ti)-nțápă: 660, 666.
intăpă: 464⁺ [H] cōlet [3], [I, 1]
liécaje.
m-am întăpát [perf.c. 1]: 465⁺ [H]
putiē tălsia.
(t'i)-nțápă: 466.
(ti) ăntăpă: 482.
intăpă: 498.
intăpă: 546.
(tî)-țápă: 547.
(mă)-nțápă: 556.
(t'i)-nțápă: 565.
(m-)a-nțápát [perf. c]: 582.
(m-)o-nțápát [perf. c.]: 595.
(ăl) intăpă: 597.
(m-)o-nțápát [perf. c.]: 602.
(m-)o-nțápát [perf. c.]: 605.
(ti)-nțák: 615.
intăpă: 627.
(ti)-nțápă: 631.
(te)-nțápă: 651.
(ti)-nțápă: 653.
(ti)-nțápă: 665.
intăpă: 670.
(mă)-nțápă, (mă) spáržē: 486.
intăpă, spárzi: 506.
(ti)-nțápă, (ti) spárzi: 548.
intăpă, spárzi: 562.
(ti)-nțápă, (ti) spárzi: 606.
intăpă, spárzi: 610⁺
m-ă_spár^u cu ácu [perf. c. 1].
intăpă, îngimpă: 471⁺ [II]
îngimpă, [R] intăpă.
(ti)-nțápă, (ti)-ngímpî: 537.
(ti)-nțápă, m-am îngimpát^u
[perf. c. 1]: 624.
(tî)-nțápă, (ti)-mpúži: 619.
(ti)-nțápă, (ti)-mpúži: 620.
spárzi: 479⁺ (t'i) ~, 501⁺ (ti) ~,
557, 558⁺ (mă) ~, 563⁺ (t'i) ~,
566⁺ (mă) ~, 567⁺ (ti) ~, 591.
spárzi: 478⁺ (ma) ~, 491⁺ (t'i) ~,
589.
spárgi: 475⁺ (ti) ~, 496⁺ (ti) ~.
spárzi: 488⁺ (ti) ~, 493⁺ (ti) ~,
[II] (ti) spárzi.
m-ă_spart [perf. c. 1]: 490⁺ ~
cu ácu, 502⁺ ~ cu ácu.
spárgi: 467⁺ [te] ~, [H] protiē.
(mă) spárgi: 476
m-am spart [perf. c. 1]: 477⁺ ~ cu
ácu.

(ti)-o spart [perf. c.]: 480.
(ti) spárzi: 483.
m-ă_spart^u [perf. c. 1]: 487.
t'i spárz [2]: 494.
(m-)o spart^u [perf. c.], (t'i) spárzi:
503.
mă spar^u (cu ácu) [1]: 555.
m-am spart [perf. c. 1]: 561⁺ ~ cu
ácu.
(mă) spárzi sau (mă)-nțápă: 554.
(ti) spárzi, (ti)-nțápă: 564.
(ti) spárzi, (tî)-nțápă: 599.
(ti) spárzi, (tî)-țápă: 612.
spárzi, ti-nțák [perf. c. 2]: 625.
(ti) spárzi, (ti)-mpúži, (ti)-nțápă:
645.
(t'i)-mpúnži: 461.
(t'i)-mpúžē: 462.
(t'i)-mpúgă: 463.
ž
(ti)-mpúnži: 469.
(ti)-mpúži: 470.
(t'i)-mpúgi: 473.
(ti)-mpúnži: 481.
(tî)-mpúži: 533.
(ti)-mpúži: 535.
(mă)-mpúži: 583.
(ti)-mpúži, [D] (ti)-nțápă: 538.
(mă)-mpúži, (mă)-nțápă: 621.
(ti)-mpúži, (ti)-ngímpî, (ti)-nțápă:
623.
(ti)-ntrampúži, trampúži: 468⁺ [II]
(ti)-o-nțápát ácu [perf.c.].
(ti) strápúži: 485.
(ti)-ngímpî: 474.
(ti) îngimpî: 622.
(ti)-ngímpă, (ti) spárzi, (ti)-nțápă:
600.
(ti)-ngímpî, (ti)-nțápă: 618.
s-^uo-nhipt [perf. c.]: 495.

III. În paranteză pătrată apar exclusiv
informații cu privire la timpurile și
persoanele verbale diferite de cele
corespunzătoare cuvântului-titlu.
Pronumele personale sunt
consemnate în paranteză rotundă,
spre deosebire de pronumele reflexive.

DEGETAR, pl.

„dé à coudre”

[1788]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi
spune la acela pe care îl pune
croitorul în deget, când coase,
ca să nu se înțepē?
ALDM III 1521; AIS 1544; ALL
657; ALG 892; ALB 1583; ALCe
795; ALFC 1061; ALJA 1290;
NALR/ALRR: Olt. III 583; Mar. III

767; Ban. III 576; Munt. Dobr. IV MN, p. 280; Criş. IV 835.

- II. dežitárĭ; -tári: 498, 500, 507, 511 - 513, 516 - 524, 526 - 529, 532, 541, 542, 545, 546, 549, 551, 552, 557, 583, 598.

dežetárĭ; -tári: 471, 539, 562, 566, 567, 569, 573, 581, 587, 590, 591, 595, 596, 603, 604, 607, 608, 614, 617, 621, 623, 646, 648.

dežetár; -tári: 618 - 620, 622, 630, 635⁺ [ε], 640, 650, 667, 668.

dežetárĭ; -tári: 556, 575, 588, 600, 602, 612, 625, 637.

dižítárĭ; -tári: 489, 499, 506, 508, 509, 553.

dežitár; -tári: 497, 531, 533, 534, 538, 543.

dežetár; -tárâ: 616, 629, 639, 654, 655.

dežetárĭ; -tári: 536, 558, 601, 609.

dežetárĭ; -tárâ: 568, 592, 606, 626.

dežetár; -tári: 605, 611, 613, 634.

degetár; -tári: 641, 651, 653, 658.

dežitárĭ; -tárâ: 510, 514, 544.

dežetárĭ; -táre: 578, 597, 624.

degetárĭ; -tári: 580, 585, 586.

dežetár; -tári: 582, 593, 660.

dežetárĭ; -tári: 631, 633, 647.

degetár; -tári: 638, 661, 669.

dežitárĭ; -tári: 515, 525.

dežetárĭ; -tári: 548, 665.

degetár; -táre: 657, 670.

dježetárĭ; dježetári: 461.

dježítárĭ; -tári: 462.

dježâtár; dježâtárâ: 463.

dižítárĭ; dižítári: 464⁺ [H]

napérsnic; dva - pér^snikĭ.

d^žežitárĭ; d^žežitáriĭ: 465⁺ [H]

napársnĭc; dva - pársnĭkĕ; bílšĕ - pársnĭkĭ.

d^žežitárĭ; -tári: 466.

d^žítárĭ; -tári: 468⁺ [III] degetárĭ; -tári.

dižítárĭ; dižítári: 469.

dježetár; dežetáre: 470.

dežitárĭ; -táre: 472.

d^žežitárĭ; -tári: 473.

dježitárĭ; dižítári: 474.

d^žežetárĭ; -tári: 475.

d^žežetárĭ; -tári: 476.

d^žežitárĭ; -tári: 477.

dježítárĭ; -táriĕ: 478.

dježítárĭ; -tári: 479.

dježítár; d^žežetári: 480.

degetárĭ; -táre: 481.

dježitárĭ; -táriurĭ: 482.

d^žežetárĭ; -tárâ: 483.

dježitárĭ; -tári: 484⁺ [II] degetárĭ; -tári.

d^žežetárĭ; dježetáriĕ: 485.

dježitárĭ; -tári^e: 486.

d^žežitárĭ; -tári: 487.

d^žežitárĭ; d^žežitári: 488.

d^žežetárĭ; -táre: 490.

d^žežetárĭ; -tári: 491.

dežitárĭ; dežetári: 492.

d^žežetárĭ; d^žežetári: 493⁺ [II]

d^žežitárĭ; -tári.

d^žížetárĭ; d^žížetári: 494.

degetárĭ; -tári^e: 495.

dježitárĭ; dježitári: 496.

d^žežitárĭ; dježitári: 501.

dježitárĭ; -tári: 502.

d^žežitárĭ; -tári^e: 503.

dežitárĭ; -tári: 504.

dežitár; -tárâ: 505.

de^žítárĭ; -tári: 530.

dežetárĭ; -tári: 535.

dežetárĭ; -tári: 537.

dežitár; -tári: 540.

dežitárĭ; ~: 547⁺ ũ ~; dóuĭ ~.

dežitár; -tári: 550.

g^žežitárĭ; d^žížetári: 554.

dježetárĭ; -tári: 555.

dežitárĭ; -tári: 559.

dežitár; -tári: 560.

dežitárĭ; -tári: 561.

d^žežitárĭ; d^žežitárâ: 563.

dežitárĭ; dežetári: 564.

d^žežetárĭ; dižetári: 565.

d^žežitar; -tári: 570.

dižítárĭ; -tári: 571.

d^žežetárĭ; -tári: 572.

dežetárĭ; d^žežetári: 574.

dežítárĭ; -tári: 576.

dižetárĭ; -táre: 577.

dježitár; -tári: 579.

dežitárĭ; dežetári: 584.

dežitárĭ; dižítárâ: 589.

d^žežetárĭ; -tári: 594.

dežetár; -tári: 599.

dežetárĭ; -tári: 610.

dežetár^u; -tári: 615.

dežetárĭ; -tári: 627.

dežetár^u; -tári: 628.

degetár^u; -tári: 632.

degetár; -tári: 636.

dežitár; dežetári: 642.

dežetár^u; -tári: 643.

dežetárĭu [a.]; -tári: 644.

dežetár^u; -tárâ: 645.

dežetár; -tári: 649.

dežetár; -tár^â: 652.

dežitárĭ; dežetári: 656.

dežetár^u; -tári: 659.

dežetár; -tári: 662.

degetár; dežetári: 663.

degetár; -tárâ: 664.

dežetár^u; -tárâ: 666.

?: 467⁺ [H] napérstnĭc; -níkĭ.

PETEC, pl.

„lambeau d'étoffe”

[1790]

- I. [Întrebare indirectă] Când ți s-a rupt cămașa, ce coși peste ruptură, ca s-o mai poți purta?

ALDM III 1523; cf. ALF 281; AIS 1556; ALL 652- 653, cf. 598; ALG 634, 897; ALMC 1217, cf. 1218; cf. ALLR 717; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 100; Mar. III 769; Munt. Dobr. IV MN, p. 281-282.

- II. pétic; pétisi: 497 - 499, 507 - 509, 511 - 514, 516 - 518, 520, 521, 523, 526, 527, 529, 530, 532 - 534, 539 - 543, 545, 546, 549, 550, 552, 557, 559, 564, 571, 581, 582, 584, 590, 591, 595, 596, 601, 602, 604, 605⁺ [s-a obținut mai întâi forma de pl.], 607, 609, 613, 629, 630, 646, 648, 652, 654, 656.
pétic; pétisi: 522, 600, 606, 611, 615, 618, 619, 627, 628, 647, 662, 666.
pétic; pétisi: 489, 500, 504, 506, 510, 525, 528, 544.
pétic; pétisi: 519, 560, 588, 592, 616, 625, 637.
pétic; pétisi: 536, 537⁺ um ~; dóuâ ~, 547⁺ ~ îi pun [ind. prez. 1], 599⁺ [primul răspuns:] ^uo spătuĭm [ind. prez. 4] [când e ruptă în spate], 623.
pétic; pétisi: 471, 524, 551, 573.
pétic; pétici: 580, 642, 651.
pétic; pétisi: 553, 562.
p^étetic; p^étisi: 556, 593.
pétic; pétisi: 566, 645.
p^étetic; p^étisi: 567, 575.
p^étetic; p^étisi: 568, 594.

p^étetic; p^étici: 579⁺ ~ la ^uo căm^éșă, 585.

pétic; pétise: 587, 624.

pétic; pétși: 608, 617.

pétic; pétși: 621, 622.

pétic; pétci: 636, 653.

pétic^u; pétisi: 650, 668.

pét^{ic}; pétⁱși: 461.

pét^{ic}; pétⁱșe: 462.

pét^{ic}; pétⁱșe: 463.

p^étetic; p^étici^u: 464⁺ [H] látcâ; dvi látĭ.

pétic; pétși: 465⁺ [H] látcâ; dvi

látĭ; bílșĕ látóc.

p^ét^{ic}; p^étⁱși: 466.

p^ét^{ic}; p^étⁱși: 467⁺ [H] látcâ;

dvi látĭ; mai bílșĕ látóc.

pétic; pétci: 468⁺ [II] pétic; pétci.

pét^{ic}; pétisi: 469⁺ [*] p^étetic;

p^étisi.

pét^{ic}; pétⁱși: 470.

pétic; pétise: 472.

pét^{ic}; pétici: 473.

pétic^u; pétși: 474.

pétic; pétici: 475.

pét^{ic}; pétⁱci: 476.

p^étetic; p^étisi: 477.

pétic; pétise: 478.

pét^{ic}; pétⁱși: 479.

p^étetic; pétisi: 480.

pétic; pétice: 481.

pétic; pétși: 482.

pét^{ic}; pétși: 483⁺ ~ pun^â [ind. prez. 1].

p^étetic; pétici: 484.

pét^{ic}; pétⁱși: 485.

p^ét^{ic}; p^étⁱșe: 486.

p^étetic^u; p^étisi: 487.

p^étetic; p^étși: 488.

pét^{ic}; pétⁱșe: 490.

pétic; pétși: 491.

pétic; pétși: 492.

pétic; pétși: 493⁺ [II] p^étetic; p^étisi.

pétic; pétⁱși: 494.

pétic; pétici: 495.

p^étetic; p^étși: 496.

p^étetic; p^étși: 501.

p^étetic; p^étice: 502.

pétic; pétⁱșe: 503.

pétic; pétși: 505.

pêtic; pêtîși: 515.
pêtec; pêtîși: 531.
pêt'ic; pêtîși: 538.
pêtic; pêtîși: 548.
pêt'ic^l; pêt'își: 554.
pêtic; pêtîși: 555⁺ pum[~]
[ind. prez. 1].
pêcic; pêtîși: 558.
pêtic; pêtîși: 561.
pêc'ic^h; pêt'îșe: 563.
pêtic; pêt'își: 565.
pêt'ic; pêt'își: 569.
pêt'ic; pêtîși: 570.
t' t'
pêcic; pêtîși: 572.
pêc'ic^ê; pêt'își: 574.
ê ê
pêt'ic; pêt'își: 576.
pêt'ic; pêtîși: 577.
pêtic; pêtîși: 578.
pêt'ic; pêtîși: 583.
pêtic; pêtîși: 586.
pêtic; pêtîși: 589.
pêtec; pêtîși: 597.
pêtic; pêtîși: 598.
pêcic; pêtîși: 610.
pêtic; pêtîși: 612.
pêt'ic^u; pêtîși: 614.
pêtic; pêtîși: 620.
pêtec; pêtîși: 631.
pêtec; pêtîși: 632.
pêtic; -: 634⁺ pui [ind. prez. 2] un ~.
pêtic; pêtîși: 638.
pêtic; pêtîși: 639.
pêtic^u; pêtîși: 640.
pêtic; pêtîși: 641.
pêtic^u; pêtîși: 649.
pêtec; pêtîși: 655.
pêtic; pêtîșe: 657.
pêtic^u; pêtîși: 660.
pêtic; pêtîși: 661.
pêtic; pêtîși: 664.
pêtic^u; pêtîși: 667.
pêtec; pêtîși: 669.
pêtic; pêtîșe: 670.
pêtic; pêtîși, cîrpâl; -pêli: 535.
pêtic; pêtîși sau [V] cîrpâlâ; -pêli: 644.
pêtic; pêtîși, [V] cîrpâlî; -pêli: 658.
pêt'ic^u, ^uo cîrpâlâ; pêtîși, cîrpêli: 659.
cîrpâl; -pêli: 603.
cîrpâlâ; -pêli: 633⁺ petic.
cîrpâl; -pêli: 663⁺ 'petec', [așa se spune în mod] uobijnuit.
cîrpâlâ; -pêli: 665.
cîrpâl, petic; cîrpêlî, pêtîși: 626.
cîrpâlî; -pâlî, [D] [R] petic; pêtîși: 635.

cîrpâlâ; -pêli, [k] -pêlî, petic^u; pêtîși: 643.

III. În afara situațiilor consemnate ca atare, răspunsul a fost precedat de articolul nehotărât *un*, înregistrat în forma *um* ~, și în următoarele puncte: 468, 483, 488, 547, 554, 597, 612, 617 și 621.

BRUTAR, pl.

„boulanger”

[1797]

I. [Întrebare indirectă] Cum se cheamă omul care face sau vinde pâine la oraș?

ALR II s.n. 504; ALRM II s.n. 332; ALM 329; ALDM III 1530; ALF 157; AIS 234; ALMC 1756; ALA 805; ALC 848; ALFC 334; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 101; Mar. IV MN pl. LIX; Ban. III 579; Munt. Dobr. IV MN, p. 282-283; Criș. IV 839.

II. brutărî; -: 471, 472, 475, 482, 489, 490, 493⁺ [D] „nu se zice *pitar*, *pită*, *Kită*”, 494, 496 - 500, 504, 506 - 520, 522 - 526, 528, 529, 531, 536 - 539, 541, 543 - 549, 551 - 553, 556 - 558, 562, 564, 567 - 569, 573, 575 - 578, 582, 584, 586, 588 - 590, 592, 593, 595, 597 - 600, 602 - 604, 607, 609, 612, 617, 618, 621, 623, 625 - 627, 630, 640, 646, 648, 656, 659, 665.
brutăr; -tărî: 470, 505, 521, 527, 532, 534, 540, 542, 550⁺ [ε], 559, 580, 596, 601, 605, 608, 613, 616, 619, 629, 632 - 636, 638, 641 - 643, 651 - 655, 657, 658, 660 - 664, 667 - 669.

brutărî; -: 466, 487, 491, 495.
brutărî^u; -tărî: 615, 628, 645, 650.

brutărî; -tărî: 465⁺ [H] picărî; dva picarî; bîlșe ~, 501⁺ doi ~.
brutărî; -: 468⁺ [II] brutărî; ~, 469⁺ [*] brutărî; ~, [V] pitărî; ~, pêtîrî^l, fâși pîțâ, pêtîțâ; pêtîțî.

brutărî^u; -tărî: 631, 666.

brutăr; -tărî: 461.

brotărî; -tăr: 463.

brotărî; brutărî: 464⁺ [H] picărî; dva picarî, [I, 1] brotăr, picărî; pitărî, picarî.

brotărî; -tărî: 467⁺ [H] picărî; ~.

brutăr; -tărî: 474.

brutăr; -: 477.

brutăr; -tărî: 479.

brotăr; -tărî: 480.

brutărî^{ie}; -tărî: 483.

brutăr; brutărî: 484⁺ [II] brutărî.

brutărî; -tărî: 485.

brutărî; -tărî: 488.

brutărî; brotărî: 503.

brutărî; -: 554.

burtărî; brutărî: 555.

brutărî [sg.]; -tărî: 563.

brutărî; -tărî: 565⁺ [*] [V] kîtarî;

kîtarî.

brutărî^u; -tărî: 614.

brutărî^u; -tărî: 647.

brutărî^u; -tărî: 649.

brutărî; ~, kîtarî; -: 492⁺ [V]

(2), 530⁺ [V] (2), 561⁺ [B]

(2), 585⁺ [V] (2), 606⁺ [B]

(2), 624⁺ [B] (2).

brutăr; -tărî, kîtarî; -tărî: 611⁺

[B] (2), 637⁺ [V] (2), 639⁺

[V] (2), 670⁺ [V] (2).

brutăr; -tărî, [V] kîtarî; -: 571, 591.

brutăr; ~, [V] pitărî; -: 462.

brutărî, pkitărî; -: 473.

brotărî; ~, [V] kîtarî; -: 478.

brutărî; ~, [V] Pkitărî; -: 481.

[R] brutărî; ~, [V] pêtîrî; -: 486.

brutărî; ~, [V] pitărî; -: 502.

brutăr; -tărî, [V] kîtarî^u: 644.

kîtarî; -: 581, 587⁺ [V], 594.

k' t'itarî; -: 574.

çitarî; -: 610.

kîtarî; ~, brutărî; -: 533⁺ [B] (1),

[R] (2), 535, 560⁺ [V] (1), [R]

(2), 566⁺ [R] (2), 583⁺ [R]

(2), 620⁺ [B] (1), [R] (2).

pêtîrî; ~, [R] brutărî; -: 476.

[V] kîtarî, [R] brutărî: 570.

[V] kîtarî; ~, [R] brutăr; -tărî: 579.

[B] kîtar; -tărî, [R] brutăr; -tărî: 622.

III. În unele pct., pentru noțiunea de 'brutărie' s-a obținut termenul *pitărie*, înregistrat în următoarele forme: *kîtarîi*; -*rii* (492, 531, 606, 611, 639), *kîtarîi*; -*rii* (624, 637), *kîtarîi* (644).

TINICHIGIU, pl.

„ferblantier”

[1799]

I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui omului care face lucruri de tablă (găleți, lighene)?

ALR II s.n. 535; ALRM II s.n. 356; ALM 533; ALDM III 1531; cf. ALF 256; cf. AIS 202; cf. ALL 1165; cf. ALMC 1750; ALA 881; ALC 926; ALLR 356; cf. ASLEF 553; ALD II 589; NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 101; Mar. III 771; Munt. Dobr. IV MN, p. 283; Criș. IV 840.

II. tinikîziu; -zi: 471⁺ blehârî; ~, 472, 492, 498 - 500, 504, 505, 507 - 518, 521 - 523, 526, 527, 530 - 536, 538 - 543, 545, 546, 549, 550, 552, 553, 556, 559 - 561, 564, 567 - 569, 571, 574, 575, 583, 584, 588 - 590, 593, 598, 599, 602, 603, 605 - 607, 609, 613, 618, 620, 621⁺ [σ], [∞], 622, 624 - 626, 629, 631, 633 - 635, 637, 639, 640, 644, 645, 648, 649, 650⁺ tini... [ε] ~, 654, 658, 662, 665, 666, 667⁺ [ε].

tinikîgiu; -gi: 580, 632, 638, 651 - 653, 657, 664, 669.

tirnikîziu; -zi: 596, 600, 601,

604, 608, 612, 617, 646⁺ [p], 668.

t'irikîziu; -zi: 506, 519, 525, 528, 544.

tirnikîziu; -zi: 616, 623, 627, 647.

tirnikîziu; -zi: 587, 614, 630.

tikiniži; -zi: 501, 557⁺ [*]

tinikîziu; -zi.

tirnikîgiu; -gi: 579, 586.

tenikîziu; -zi: 581, 619.

t'irikîgiu; -gi: 463⁺ [R] (1), bl'ehâr; -hâr.

tinikîziu; [ε] tinikîzi: 464⁺ [H]

bl'ehâr; dva bl'ehârî.

tinikîziu; -zi: 465⁺ [H] bl'ehâr; dva bl'ehârî; bl'ehârî.

n'it'izi; -zi: 467⁺ [H] bl'ehâr; dva bl'ehârî.

tinikîgiu; tinikîgi: 484⁺ tinihîgi, [inf. declară că nu se zice

blehar], [II] bl'ehârî; ~, [R], [ε] kinaži; kîtinazi.

tikiniži, [k] t'ienikîzi; t'ienikîzi:

488.

ternikîzi; -zi: 489.

k^hinikizîy; -zîy: 493⁺ [II] tinikizîy;
-zî.
tinikizîy; -zîy: 496.
tinikizîy; tinigizîy: 497.
tinikizîy; -: 524.
tinikizîy; -zîy: 529.
tinikizîy; -zîy: 537⁺ „nu sunt în
sat”.
[ε] k^hirniizîy [?], tirniizîy [?]: 547⁺
„sunt la oraș”.
tinkizîy; -zîy: 548.
tinikizîy; -zîy: 551.
tinikizîy; t^hinikizîy: 554.
tinikizîy; kinikizî: 555.
t^hinikizîy; t^hinikizîy: 558.
t^hinikizîy; t^hinikizîy: 562.
t^h
kinikizîy; kinikizîy: 563.
t^hinikizîy; -zîy: 565.
k^h
t^hinikizîy; -zîy: 570.
t^h
činičizîy; -zîy: 572.
k^h k^h
[ε] t^hir^hizîy; -zîy: 573.
činičizîy; -zîy: 576.
t^hirnikizîy; t^hirnikizîy: 582.
z
tinikizîy; -gîy: 585.
tenekežizîy; -zîy: 592.
tinikizîy; [k] t^hirnikizîy; -zîy: 594.
činičizîy; -zîy: 610.
t^hinikizîy; -zîy: 611.
i
t^hirnikizîy; t^hirnikizîy: 628.
t^hirnikizîy; -gîy: 636.
t^hirnikizîy; -čîy: 641.
t^hinikizîy; -gîy: 642.
t^hirnikizîy; -zîy: 655.
tinikizîy; t^hinikizîy: 660.
z z
tinikizîy; -gîy: 661.
i
t^hirnikizîy; t^hirnikizîy: 663.
tinigizîy; -gîy: 670.
tinikizîy; -zîy, [V] blehár^h; ~: 470.
t^hinikizîy; -zî^h, bljahár^h; ~: 479.
h
tinikizîy; -zîy, [V] bljehár^h; -hár^h:
480.
tinikizîy; -zîy, [σ] bljehár^h; ~: 487.
tinikizîy; -gîy, [V] bljehár^h; ~: 502.
tinikizîy; -zîy, [V] caldarár^h; ~: 566.
pljehár^h; -vár^h: 461.
pljehár^h; ~: 462⁺ „se mai zice și
bljehár^h; ~” (2).
h
bljehár^h; bljehár^h: 468⁺ [II]
t^h
tinikizîy; -zîy, [B] bljahár^h; ~.
bljahár^h; ~: 469.
blehár^h; ~: 473.
bljahár^h; bljehár^h: 474.
bljehár^h; ~: 475.
bljahár^h; ~: 477⁺ [R] tinikizîy;

tinigizîy; ~: 478.
h
bljahár^h; -hár^h: 481.
t^h
bljehár^h; -hár^h: 483.
bljehár^h; ~: 485.
bljehár^h; ~: 490.
blehár^h; ~: 491.
bljahár^h; ~, blehár^h: 494.
bljehár^h; ~: 495.
pleuhár^h; ~: 577.
bljahár^h; ~, [R] t^hinikizîy; -gîy: 466.
bljehár^h; -hár^h, [R] t^hinikizîy; -zîy:
476.
h
bljehár^h; ~, t^hinikizîy; -zîy: 486.
bljahár^h; bljehár^h, [R] t^hinikizîy; -zîy:
503.
tablažizîy; -zîy: 595, 656.
tablažizîy; -zîy: 597⁺ sau t^hirnikizîy;
-zîy.
tablár^h; ~: 520.
tāblár^h; -blár^h: 615.
[V] tablár^h; ~, tinikizîy; -zîy: 591.
i
tāblár^h; -blár^h, t^hirnikizîy; -zîy: 643.
k^hinikizîy; ~: 482.
[ε] tinikist; -k^hizîy: 578⁺ la noi [se
spune] n^huma šurár^h.
t^hizirár^h; ~: 659.

III. În afara situațiilor consemnate
ca atare, s-a obținut mai întâi
forma de [pl.] și în pct. 632 și 662.

UCENIC, pl.

„apprenti”

[1800]

I. [Întrebare indirectă] Când un
copil a intrat la o fabrică sau la
un meșter să învețe o meserie,
până când învață meseria ce
zici că este el?

ALR II s.n. 500; ALRM II s.n.
324; ALDM III 1532; ALA 104;
ALPI cuaderno I, p. 8;
NALR/ALRR: Mar. III 772; Munt.
Dobr. IV MN, p. 283-284; Criș.
IV 841.

II. ušiníc; -nîs: 471, 478⁺ [σ] [V]
šilétñic; -létñis, 489, 503,
504, 506, 508 - 513, 524, 525,
528, 531, 533, 537, 541 -
543, 546 - 548, 550, 553,
556, 557, 561, 564, 567 -
572, 574, 575, 581 - 584,
588, 591, 592, 594, 595, 598,

600, 602 - 604, 611, 613,
619, 623, 624.
ušeníc; -nîs: 498, 499, 516, 517,
521, 523, 526, 532, 534, 536,
549, 552, 566, 573, 590, 599,
606, 608, 609, 612, 618, 620
- 622, 634, 635, 639, 648,
667.
ušiníc; -nîs: 497, 500, 505, 507,
514, 515, 518 - 520, 522,
527, 529, 530, 539, 544, 545,
605, 646, 647, 652, 654.
učiníc; -nîc: 468⁺ [II] učiníc;
-nîc, 579, 586, 636, 641, 642.
ušiníc^h; -nîs: 614, 615, 649,
650, 668.
ušiníc; -nîs: 491, 492, 538, 597.
ušeníc; -nîs: 535, 540, 578, 589.
ušeníc; -nîs: 551, 627, 628.
učeníc; -nîc: 632, 655, 660⁺ [σ].
učeníc; -nîc: 637, 638, 661.
učiníc; -nîc: 651⁺ [ε], [p], 662,
669.
učiníc; -nîc: 469, 481.
ušiníc; -nîs: 490, 494.
ušeníc; ušenís: 559, 607⁺ [σ].
ušiníc^h; -nîs: 644, 665⁺ [σ].
učeníc; -nîs: 461.
ušeníc^h; -nîs: 462.
očiníc^h; očiníc: 463.
učeníc; učenis: 464⁺ [H] očitışa;
učitışa, [I, 1] učeníc; -nîkê.
učiníc; učiníc: 465⁺ [H] učiníc;
dva učiniki; bílșă učeníkú.
učeníc; -nîs: 466.
učiníc; -nîc: 467⁺ [σ], [primul
răspuns:] învâțî [ind. prez. 3],
[H] vučen.
ušeníc; ušinís: 470.
č
ušiníc; -nîs: 472.
učiníc; -nîs: 473.
učiníc; -nîc: 474.
učiníc; -nîc: 475.
učiníc; -nîs: 477.
ušiníc; -nîs: 479.
ušeníc; -nîs: 480.
ušinih; -nîs: 482.
s
ušeníc; učeníc: 483⁺ [V] tot așă

jerá šî-naĭnt’î, [D] „nu se zicea
cilednic”.

učiníc; -nîc: 484⁺ [σ], [primul
răspuns:] mișerîiș, [II] učiníc;
-nîc.

ušiníc^h; -nîs: 485.

ušeníc; -nîs: 486.

ušiníc^h; -nîs: 487.

ušiníc^h; -nîs: 488.

ušiníc; ušenís: 493⁺ [II] ušeníc;
-nîs.

č
ušiníc; ušinís: 496.

ušiníc; -nîs: 501⁺ [la pl.:] doi ~.

učiníc^h; -nîc: 502.

ušeníc; -nîs: 554.
učiníc, ušiníc; učinís: 555.
ošeníc; -nîs: 558.
ušiníc; ušinís: 560.
ušiníc; ušinís: 562.

ušeníc^h; ušenís^h: 563.

ušiníc^h; -nîs: 565.

ušiníc; -nîs: 576.

učeníc; -nîc: 580.

š
učeníc; -nîc: 585.

š
učiníc; -nîs: 587.

učeníc; -nîs: 593.

č
ušiníc; ušinís: 596.

učeníc; -nîs: 601.

ušiníc; ušinís: 610.

ušeníc; ušinís: 616.

ušiníc^h; -nîs: 617.

ušeníc; ušenís: 625.

učeníc; učeníc: 626.

ušiníc; ušenís: 629.

učiníc; ušinís: 630.

ušiníc^h; -nîs: 631.

učeníc; učeníc: 633.

učiníc; -nîs: 640.

učiníc^h; -nîs: 643.

ušeníc^h; -nîs: 645.

učeníc; učeníc: 653.

ušiníc; -nîs: 656.

[σ] učiníc^h; učeníc: 657.

učeníc, [k] ušeníc; -nîs: 658.

učiníc^h; -nîc: 659.

učiníc; -nîc: 663.

učeníc; učeníc: 664.

ušiníc^h; -nîs: 666.

učeníc; -nîc, elév; -lév^h: 670⁺ la
meserîjê.

šilétñic; -létñis: 476⁺ [V] ajutor^h
la-mvâțătúră; ~.

čilédnic; čilédnic: 495.

[V] ináš; ~, [R] ušiníc; -nîs: 577.

CUMPĂRĂTOR, pl.

„acheteur”

[1828]

I. [Întrebare indirectă] Dar
aceluia care o cumpără? (Vezi
î. 1827, h. 599).

ALDM III 1560;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 53;
Mar. IV MN pl. LIX; Munt. Dobr.
IV MN, p. 284.

II. cumpărător^h; ~: 471, 472, 476,
482, 485, 489, 490, 493⁺ [II]
cumpărăt^hor^h; ~, 496 - 501,

503, 504, 506 - 512, 514 -
522, 524, 525, 528 - 533,
536, 537, 539, 541, 543 -
546, 548, 549, 551, 553, 556
- 558, 560, 561, 566, 568,
569, 573, 575, 577, 579 -
584, 586, 588, 589, 596, 598,
600 - 604, 606, 607, 609,
610, 612⁺ [σ], 617, 618, 623,
625, 627, 665.
cumpărător; -tór: 463, 480, 505,
513, 523, 526, 527, 534, 535,
538, 540, 542, 550, 552, 559,
562, 571, 590, 593, 595, 599,
605, 608, 611, 615, 616, 619
- 622, 628 - 630, 632 - 636,
638, 639, 641 - 643, 650 -
654, 657, 658, 660, 661,
662⁺ negustór, 664, 666,
667, 669, 670.
cumparator; ~: 469, 473, 478,
481, 491, 494, 495, 555, 574.
cumpărător; ~: 570, 576, 578.
cumpărător; -tór: 624, 647.
cumpărător; -tór: 640, 649.
cumpărător; ~: 461.
cumpărător; -tór: 464⁺ [H] odian
cúpău; dva cupău.
cumpărător; cumparat^uor: 466.
cumpărător; -tór: 467⁺ [H]
cupet; dva cupeti.
cumparator; -tór: 468⁺ [II]
cumparator; ~.
cumpărător; ~: 470.
cumpărător; ~: 474.
cumparator; ~: 475.
cumparat^uor; ~: 477.
cumparator; -tór: 479.
cumpărător; cumpărător: 483.
cumpărătoriu [a.]; cumpărător;
484⁺ [II] cumpărător; ~.
cumpărător; ~: 486.
cumparat^uor; ~: 487.
cumpărător; ~: 488.
cumparator; ~: 502.
cumpărător; ~: 554.
cumpărător; -tór: 563.
cumpărător; ~: 564.
cumparator; ~: 565.
cumpărător; cumpărător: 585.
cumparator; -tór: 613.
cumpărător; -tór: 614.
cumpărător; ~: 626.
cumparator; -tór: 631.
cumpărător; -tór: 645.
cumpărător; -tór: 646.
cumpărător; -tór: 656.
cumparator; -tór: 659.
cumpărător; ~, [V] mușteriu;

mușterii; 567⁺ 'cel care este
amator să cumpere ceva' (2).
cumpărător; ~, [V] mușteriu; -rii;
592.
cumpărător; ~, [V] mușteriu; -rii;
594.
cumpărător; ~, cliⁱent; cliⁱent;
492.
cliⁱent^u [a.]; cliⁱent; 465⁺ [H] tot
cliⁱent; dva cliⁱent, dva cliⁱenti;
bilșe ~, odian cupăt; dva
cupți; bilșe cupțiu.
cliⁱent; cliⁱent; 644.
cliⁱent; cliⁱent; 663.
cliⁱent^u [a.], [σ] cumpărător; ~,
cliⁱent; 547.
cliⁱent; cliⁱent, cumpărător; -tór;
587.
cleⁱent; cleⁱent, cumpărător; ~:
591.
cleⁱent, cumpărător; -tór, cleⁱint;
655.
cliⁱent^u, cumpărător; cliⁱent,
cumpărător: 668.
cliⁱent; cliⁱent, cumpărător; ~,
mușteriu; -rei, : 572.
negustór; ~: 462⁺ „dacă vreau
să cumpăr o vacă de la cineva,
i^eu is ~”.
negustór; ~, [ε] cumpărător; ~:
597.
mușteriu, cliⁱent^u, [σ] cumpărător;
-tór, mușterii, cliⁱent; 637.
amator, [ρ] cumpărător; ~: 648.

SCUMP, pl.

„cher”

[1833]

- I. [Întrebare indirectă] Un ceas
pe care dai bani puțini zici că
este ieftin, dar unul pe care dai
bani mulți cum zici că e?

ALR II s.n. MN 1021; ALDM III
1564; ALF 268; AIS 842; ALMC
1776; ALW I 16; ALA 369; ALC
416; cf. ASLEF 757;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 53;
Mar. IV MN pl. LX; Munt. Dobr.
IV MN, p. 254; Criș. IV 844.

- II. scump; scun^k: 489, 498 - 500,
504 - 508, 514, 517, 518, 522
- 525, 527, 530, 533, 536,
539, 541, 543, 552, 553, 557,
580, 596, 601, 605, 613, 615,
625, 626, 628, 630, 632, 634
- 636, 640, 644⁺ [ρ], 645,
648 - 653, 657, 659, 662,
664, 667.
scump; scun^k: 497, 501, 510 -

513, 516, 519 - 521, 528,
529, 531, 537, 538, 542, 546,
548, 551, 585, 590, 591, 595,
597, 598, 600, 607 - 609,
611, 612, 617, 619 - 624,
627, 631, 642, 643, 647⁺ [ρ],
660, 665⁺ [ρ], [D].
scump; scump: 472, 509, 526,
532, 534, 535, 544⁺ „un^u cal
~; ceasuri scumpi”, 545, 549,
559, 562, 571, 579, 584, 629,
637 - 639, 654, 658, 661,
663, 670.
scump; scun^k: 560, 564, 566,
568, 582, 583, 589.
scump; scump, [k] scun^k: 592,
599, 602, 618, 633⁺ [ρ].
scump; scump: 469⁺ [*] scump;
scump, 471, 485, 574.
scump; scump^k: 482, 492, 575,
577.
scump; scun^k: 556, 561, 581,
586.
scump; scump: 462, 486, 491.
scump; scun^k: 477, 487, 493⁺
[II] scump; scun^k.
scump; scumpi [plf.]: 515, 610,
669.
scump; scump: 461, 555.
scump; scump^k: 468, 570.
scump; scump: 470, 490.
scump; scun^k: 603, 666.
scump; scun^k: 646, 668.
scump; scump^u: 463.
scump; scump^u: 464⁺ [H] odin
cin dorh^e; dva con dorohⁱ, [I,
1] doroh^o.
scump; scump: 465⁺ [H] odian
dzigaro^c doroh^e; dva dzigarki
dorohⁱ, odian xodielnic doroh^e;
dva xodielniki dorohⁱ; bahato
hodielniki doroh^e.
scump; scump, scump: 466.
scump; scump: 467⁺ [H]
doroh^e; dorohⁱ.
scump; scump^k: 473.
scump; scump^k: 474.
scump; scun^k: 475.
scump; scump: 476.
scump; scump^k: 478.
scump; scun^k: 479.
scump; scun^k: 480.
scump; scump^k: 481.
scump; scump^k: 483.
scump; scump^k: 484.
scump; scun^k: 488.
scump; scump: 494.
scump; scun^k: 495.
scump; scump^u: 496.

scump; scun^k: 502.
scump; scun^k: 503.
scump; scump [plf.]: 540.
scump; scun^k: 547.
scump; scump, [ρ] scun^k: 550.
scump; scumpi [plm.]: 554.
scump; scun^t: 558.
scump; scump, scun^e: 563.
scump; scump; scun^e: 565.
scump; scun^k: 567.
scump; scun^e: 569.
scump; scun^e: 572.
scump; scump, scump^t: 573.
scump; scump, [k] scun^t: 576.
scump; scump, [k] scump^k: 578.
scump; scun^k: 587.
scump; scun^k: 588.
scump; scun^k: 593.
scump; scump: 594.
scump; scun^k: 604.
scump; scump, [k] scun^k: 606.
scump; scun^k: 614.
scump; scumpi [plf.], [D] scun^k:
616.
scump; scump, [k] scun^k: 641.
scump; scump [plf.]: 655⁺ [?].
scump; scumpi [plf.], [k] scun^k:
656.

- III. În urma unor observații
punctuale efectuate în timpul
anchetei, în pct. 478, 522, 528,
541, 544 și 664, întrebarea din
Chestionar a fost modificată,
subst. neutru ceas fiind înlocuit cu
un subst. masculin (în pct. 478,
541, 544, cal), în scopul obținerii
unui răspuns adecvat pentru forma
de [plm.] a adjectivului. În
pct. 548 și 599, înaintea
adjectivului s-a notat și verbul
(a) fi, în forma ii [ind. prez. 3],
sugerată prin maniera de formulare
a întrebării.

SCUMPĂ, pl.

„chère”

[1834]

- I. [Întrebare indirectă] Dar dacă
dai bani mulți pe-o haină, cum
zici că e?

ALDM III 1565;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 53;
Mar. IV MN pl. LX; Munt. Dobr.
IV MN, p. 254.

- II. scump; scumpi: 471, 475,
477, 479, 489, 497 - 501,
504, 506 - 513, 516 - 524,

526, 528 - 532, 534, 535,
539, 541 - 546, 549, 551 -
553, 568, 571, 599, 600, 608,
609, 618, 628 - 630, 635,
639, 641, 642, 645, 652, 654,
659, 667.
scúmpî; scúmpî: 496, 533, 536,
550, 557, 558, 562, 566, 567,
569, 580 - 587, 590, 591, 594 -
596, 598, 601 - 605, 613, 614,
617, 621 - 623, 634, 647, 648,
650, 651, 662, 668.
scúmpâ; scúmpî: 469, 473, 481,
491, 492, 505, 514, 515, 525,
527, 537, 538, 548, 556, 560,
564, 570, 572, 574 - 576,
588, 589, 592, 593, 606, 624,
626, 637, 638, 646, 661, 664,
669.
scúmpâ; scúmpî: 502, 540, 577,
579, 610, 612, 666.
scúmpâ; scúmpî: 462, 463, 657.
scúmpâ; scúmpî: 465⁺ [H]
dorohá, 615, 660.
scúmpâ; scúmpî: 466, 486, 490.
scúmpâ; scúmpî: 470, 494, 625.
scúmpâ; scúmpî: 476, 478, 503.
scúmpâ; scúmpî: 636, 640, 644.
scúmpâ; scúmpî: 487, 633.
scúmpâ; scúmpî: 488, 493⁺ [II]
scúmpâ; scúmpî.
scúmpâ; scúmpî: 495, 565.
scúmpî; scúmpî: 559, 611.
scúmpâ; scúmpî: 561, 597.
scúmpî; scúmpî: 573, 649.
scúmpî; scúmpî: 619, 620.
scúmpâ; scúmpî: 627, 632.
scúmpâ; scúmpî: 653, 655.
scúmpâ; scúmpî: 461.
scúmpî; scúmpî: 464⁺ [H] ludinîe
dorohá; dvoj ludinî dorohî.
scúmpî; scúmpî: 467⁺ [H] odná
háină dorohá; dvi háinî dorohî.
scúmpâ; scúmpî: 468⁺ [II]
scúmpâ; scúmpî.
scúmpâ; scúmpî: 472.
scúmpâ; scúmpî: 474.
scúmpâ; scúmpî: 480.
scúmpâ; scúmpî: 482.
scúmpâ; scúmpî: 483.
scúmpâ; scúmpî: 484.
scúmpâ; scúmpî: 485.
scúmpî; scúmpî: 547.
scúmpâ; scúmpî: 554⁺ [σ],
[primul răspuns:] búňâ.
scúmpâ; scúmpî: 555.
scúmpâ; scúmpî: 563.
e
scúmpâ; scúmpî: 578.
scúmpî; scúmpî: 607.
scúmpâ; scúmpî: 616.
scúmpâ; scúmpî: 631.
scúmpâ; [ε] scunĵ, [k] scúmpî:
643.
scúmpâ; scúmpî: 656.

scúmpî; scúmpî: 663.
scúmpâ; scúmpî: 665.
scúmpâ; scúmpî: 670.

III. În pct. 591 s-a dat mai întâi
forma de [pl.].

DATORIE, pl.

„dette”

[1835]

I. [Întrebare indirectă] Când ai
împrumutat bani de la cineva și
nu i-ai dat înapoi, ce zici că ai
la el, o...?

ALDM III 1566; ALF 1534; AIS
283; ALPI 67; ALCo 480; ALJA
1532;

NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 53;
Mar. IV MN pl. LX; Ban. III 580;
Munt. Dobr. IV MN, p. 254; Criș.
IV 845.

II. datorîi; -rii: 474, 475, 477,
479, 482, 485, 487 - 489,
492, 493⁺ [II] datorîi; -rii,
497 - 500, 504, 506, 507, 509 -
513, 516 - 521, 523, 526, 528
- 535, 537 - 539, 541, 543 -
546, 548, 549, 552 - 555,
557, 564⁺ ma simț datórî,
565, 580, 582, 586, 590, 591,
595 - 598, 600 - 604, 606 -
608, 611, 613, 614, 617 -
621, 623, 624⁺ is datórîu,
628 - 634, 636, 640 - 652,
653⁺ [sunt] datór, 657 - 662,
665⁺ [σ], 666 - 668.

datorîi; -rii: 466, 469⁺ [*]
datorîi; -rii, 473, 484⁺ [II]
dătorîe; -rii, 505, 508, 514,
515, 522, 525, 527, 542, 551,
560, 561, 570, 574, 585, 592,
610, 616, 625, 637, 664, 669.
datorîi; -rii: 550, 558, 559, 562,
566, 567, 569, 573, 576, 581,
584, 587.

datorîi; -rii: 556, 568, 571, 575,
583, 588, 589, 593.
datorîi; -rii: 536, 540, 594, 639,
655, 663.

datorîi; -rii: 468⁺ [II] datorîi;
-rii, 615⁺ [σ], 635.

datorîe; -rii: 578, 579, 612.

datorîi; -rii: 491, 654.

datorîi; datorîi: 496, 501.

datorîe; -rii: 572, 577.

datorîi; -rii: 609, 622.

dătorîe; datorîi: 461.

dătorîe; -rii: 462.

dătorîe; -ri: 463.

datorîi; datorîi: 464⁺ [H] doux;

dva dohě, [l, l] vėnen; vėni.
datorîi; -rii: 465⁺ [H] dōux; dva
dohě; bılšě dōuhı.
datorîi; -rii: 467⁺ [H] doux; dva
douxě.
datorîi; datorîi: 470.
dătorîi; -rii: 471.
dătorîe; -rii: 472.
dătorîe; -rii: 476.
datorîi; -rii: 478.
datorîe; datorîi: 480.
datorîi; datorîi: 481.
dătorîi; -rii: 483.
dătorîe; -rii: 486.
dătorîe; -ri: 490.
datorîi; -rii: 494.
datorîe; -ri: 495.
datorîi; -rii: 502.
dătorîe; datorîi, [p] datorîi: 503.
dătorîi; -rii: 524.
dătorîi; -ri: 547.
datorîi; [sga.]; -rii: 563.
datorîi; -rii: 599.
datorîi; -rii: 626.
[σ] datorîi; -ri: 627.
datorîi; -rii: 638.
datorîi; -rii: 656.
datorîe; -rii: 670.
datorîi; -rii, împrumút; -múturî:
605.

KILOGRAM, pl.

„kilogramme”

[1839]

I. [Întrebare indirectă] Cât
cântărește greutatea de fier,
mare cât un pumn, pe care o
pune vânzătorul pe talgerul
cântarului (când cumperi zahăr,
sare...)?

ALRM II s.n. 831; ALDM III
1569; MALGI 108;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 53;
Mar. III 777; Ban. III 584; Munt.
Dobr. IV MN, p. 260.

II. kilogram; -grámi: 480⁺ uo kılă
di zahár; kılı, 493⁺ ș-uo kılă;
kılı, [II] kilogram, kılă; -grámi,
kılı, 531, 532, 540, 544, 547,
559, 590⁺ uo buámbi
di-un kilogram; buámbi, 591,
594, 595, 598, 599, 603, 608,
611, 615, 617⁺ [B] uócî; uóșî,

618, 619, 620⁺ greutáti; -tăt,
621, 629, 630, 632, 634, 635,
640 - 643, 647, 649 - 653,
656, 658, 662, 666 - 668.
kilogram; -grámi: 537, 538, 556,
557⁺ kıl; kılı „mai pe scurt”,
570, 582, 588, 592, 597⁺
ũ kıl di sári, 600, 602, 606,
612, 624, 625, 637, 638, 657,
661, 664, 669.
kilogram; -grámi: 535, 631, 639,
660, 663, 665.
kilogram; -grámi: 462⁺ kılă, kılē,
dășî diēca; o d'ēcă [=10
grame], ũ șfártî, o žumátá d'i
kılă, „nu se zice cılă”, [ε] d'ēca;
d'jěšě, 463⁺ kıl; kılı, 490, 670.
kilogram; -grámi: 474, 563, 633.
t'
kilogram; -grámi: 469, 473⁺ uo
d'ēcă „10 grame”, [*] litrá „un
sfert de kg”, c'orét „dó^uspřěšî
kg”, májá „100 kg”.
kilogram; -grámi: 616, 655.
kilogram; -grámi: 461⁺ [*] uo kılă;
kılı.
kilogram; kilogrami: 464⁺ [H] odná
kılă; dvi kılı.
kilogram; -grámi: 465⁺ [H] odná
kılă; dvi kılı; bılšě kılē.
kilogram; -grámi: 466.
kilogram; kilogrami: 467⁺ [H]
kılă, dvi kılî, mai bılšě kıl.
kilogram; kilogrami: 468⁺ [II] kılă,
kılı, [*] kilogram; -grámi.
kilogram; -grámi: 483.
kilogram; -grámi: 550.
t'
kilogram; kilogrami: 554.
t'ilogram; -grámi: 558.
k'
t'ilogram; -grámi: 562.
kilogram; -grámi: 564.
c'
t'ilogram; -grámi: 565.
cilogram; -grámi: 610⁺ greutátea
șéja di-un ~.
kilogram; -grámi: 622.
kilogram; -grámi: 659.
kilogram; -grámi, kıl; kılı: 533⁺
[B] (2), 566, 586, 587⁺ mai
digrábî ~ (2), 605, 623⁺ uo kıl;
kılı, 644, 648.
kilogram; -grámi, kılă; kılı: 496,
609.
kilogram; -grámi, kılă; kılı: 515,
kilogram; -grámi, kıl; kılē: 577,
579⁺ [V] (2).
kilogram; -grámi, [V] kılă; kılı:
470.
kilogram; kilogrami, kılă; kılı: 479.

389

bumbuáni; -bóaná: 501⁺ [primul
răspuns:] b^hescuij^h.
bumboáni; -bóaná: 502.
b^hombuáni; b^hombuánă: 503.
bunbuáni; -buánă: 519.
bomboáni; -bóáni: 535.
bumboáni; -bóaná: 537.
[ε] b^hombuáni; b^hombuánă: 554.
bumbuáni; bomboáni: 555.
bumbuáni; -buáni: 558.
bumbuáni; -buáni: 562.
bumbuáni; bomboáni: 569.
bumbuáni; -buánă: 576.
bumbuáne; -buánă: 577.
bomboáne; -buánă: 578.
bomboáni; -buáni: 582.
bomboáni; -buáni: 583.
b^hombuáni; -buáni: 586.
bumboáni; bumboaná: 597.
bomboáni; bomboáni: 601.
bomboáni; -bóaná: 602.
bomboáni; -bóaná: 606.
bomboáni; -buáni: 607.
bomboáni; -bóáni: 611.
bumbuáni; -buánă: 615.
bumbuáni; -buánă: 616.
bomboáni; bomboáni: 620.
bumbuáni; bumboaná: 622.
bumboáni; -bóáni: 624.
bomboáni; bomboaná: 625.
bumbuáni; bumboaná: 626.
bomboáni; -buánă: 627.
bomboáni; bomboaná: 628.
bumbuáni; -buánă: 629.
bomboáni; -buánă: 631.
bomboáni; -buánă: 632.
bomboáni; bumboáni: 634.
bumbuáni; bumboaná: 636.
bumbuáni; -buánă: 644.
bomboáni; bomboáni: 647.
bomboáni; -buánă: 655.
bumbuáni; -buánă: 656.
bomboáne; bumboaná: 657.
bumbuáni; -buáni, bomboáne:
658⁺ „la cooperativă” [pl.] (2),
„moldovenește” [pl.] (1).
bumbuáni; -buánă: 663.
bomboáne; -bóaná: 670.
bumbuáni; bombonică [!]: 633.
b^hombuáni; b^hombuánă, [V]
b^hombuáni; b^hombuánă: 461.
[N] bombuáni; -buánă, dăhărel^h; -
rică: 462.
bomboáne; -bóaná, [B] dăhărel^h; -
rică: 463⁺ „se mai zice [și
astăzi]” (2).
bomboáni; bomboánă, [V]
dăhărel^h; -rică: 468⁺ [II]
bomboáni, B] dăhărel^h; -rică,

bumboaná.
bumbuáni; -buánă, dăhărel^h; -rică:
473.
bumbuáni; -buáni, [V] dăhărel^h; -
rică: 474.
b^hombuáni; -buánă, dăhărel^h; -
rică: 476.
bomboáni; -buánă, [D] [B]
dăhărel^h; dăhărică: 479.
bomboáni; bumboaná, [σ]
dăhărel^h; dăhărică: 482.
b^hombuáni; b^hombuánă, [V]
b^hombuáni; b^hombuánă: 483.
bumbuáni; -buánă, [V] dăhărel^h; -
rică: 484⁺ [II] dăhărel^h; -
rică, [R] bomboáni; -bóaná.
bomboáni; -buánă, [V] dăhărel^h; -
rică, [k] -rél [sgm.]: 495.
b^hombuáni, buámă; bumb^haná,
[V] dăhărel^h; -rică: 478.
bomboáni, [B] acadeli; bumbuáni,
acadeli: 533.
bumbuáni; -buánă, [V] acadeli;
-dică: 638.
dăhărel^h; dăhărică: 481.
z dăhărel^h; -rică, [R] bumbuáni;
-buánă: 485.
[V] dăhărel^h; -rică, [N] bomboáni;
-bóaná: 491.
[V] acadeli, bumbuáni; -buáni:
635, 649.

III. În unele pct., informatorii au
menționat și cuvântul
ciocolată: čocolatā (465),
šocolatā (488), šocoládā (490).

RUȘINE

„honte”

[1844]

I. [Întrebare indirectă] Dacă ai
greșit și ai făcut o faptă rea, pe
care au aflat-o oamenii, îți pare
rău și-ți plesnește obrazul de...?
ALDM III 1574; AIS 721⁺; ALA
1211; ALC 1256; ASLEF 392;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 54;
Mar. IV MN pl. LX; Munt. Dobr.
IV MN, p. 294-295.

II. rușini: 471, 475, 477 - 480, 482,
487 - 489, 495 - 500, 502, 504,
506 - 513, 516 - 524, 526 - 547,
549 - 553, 557 - 559, 562, 564,
566 - 568, 570, 572, 573, 580 -

587, 590, 591, 594 - 614, 617
- 623, 628 - 630, 632 - 636,
639 - 647, 648⁺ vórbî și híji!,
649 - 654, 656, 658 - 660,
665 - 668.

rușini: 469⁺ [*] mn-i rușini
di-m pliesnești uobrádu, 470,
476, 492, 501, 505, 514, 515,
525, 548, 556, 560, 561, 571,
574, 575, 588, 589, 592, 593,
625, 626, 637, 638, 661, 664,
669.

rușini: 468⁺ [II] rușini, 474, 493⁺
[II] rușini, 565, 627, 631.

rușine: 577 - 579, 624.

rușine: 462, 463, 490.

rușini: 491, 494, 503.

rușini: 555, 569, 576.

rușini: 461, 563.

rușine: 466, 486.

rușini: 615, 663.

rușini: 616, 662.

rușini: 464⁺ [σ], [H] ?, [I, I]
ustiet.

rușini: 465⁺ [H] ustiet sau sôrô.

rușini: 467⁺ [H] ustiet.

rușine: 472.

rușini: 473.

rușini: 481.

rușini: 483.

rușini: 484.

rușini: 485.

rușini: 554.

rușini: 655.

rușine: 657.

rușine: 670.

III. În pct. 623 și 627, răspunsul a
fost precedat de prepoziția de,
preluată din enunțul întrebării și
înregistrată în forma di.

Ca urmare a automatismului
anchetei, în pct. 541 s-a obținut
spontan și forma de [pl.] rușini.

HOT, pl.

„voleur”

[1846]

I. [Întrebare indirectă] Cum i se
zice unui om care fură?

ALR II s.n. 983; ALRM II s.n.
792; ALDM III 1576; ALF 1412;
AIS 724; ALMC 1527; ALA 874;
ALC 919; ALJA 1492;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 54;

Mar. IV MN pl. LX; Ban. III 591;
Munt. Dobr. IV MN, p. 264; Criș.
IV 850.

II. hot; ~: 471, 472, 485⁺ [*]

talhár^h; ~, 489, 497 - 500, 504,
506 - 513, 516 - 523, 525 -

528, 529⁺ sau romín [!], 530,
532 - 534, 536, 539 - 546,

547⁺ „și bandit, talhár^h”, 548,

549, 551 - 553, 555⁺ [*]

talhár^h; ~, 556, 558, 559, 567,
568, 572 - 576, 578 - 580,
583, 587, 588, 590 - 592, 594

- 596, 598⁺ „care omoară:
criminál”, 599, 604 - 613, 616,

618 - 620, 622, 623, 625 -

627, 629, 630, 632, 636, 638,

639, 641, 642, 644, 646, 651,

654, 656, 658, 660 - 662,

666.

h^hot; ~: 492, 502, 505, 515,

563, 586, 603, 614, 652, 663.

hot^h; hot: 615, 617, 631, 634,

637, 640, 648, 665, 668.

hot; hot^h: 655, 657, 664, 669,

670.

h^hot^h; h^hot: 635, 650, 659.

hot^h; hot: 643, 653, 667.

hot; ~: 464⁺ [H] zlogi; dva zlogi,

465⁺ [H] zlogi; dva zlogi; bilșe

zlogiu.

hot^h; hot: 647, 645⁺ [primul

răspuns, ironic:] šistit^h [!].

hot; ~: 467⁺ [H] zlogi; dva zlogi.

hot^h; hot: 468⁺ [*] talhár^h; talhár^h,

[II] hot; ~, furator^h; ~.

h^hot^h; hot: 483.

h^hot^h; ~: 487.

h^hot^h; hot^h: 496.

hot^h; ~: 565.

hot; ~: 597.

h^hot^h; h^hot: 628.

h^hot^h; hot: 633.

h^hot^h; hot: 649.

hot; ~, talhár^h; ~: 524, 550⁺ [B]

(2), 561, 562⁺ [B] (2), 566⁺

[B] (2), [i se spune și unui copil

neastâmpărat, în glumă:] măi

talhárile!, 569⁺ [B] (2), 570⁺

[V] (2), 571⁺ [V] (2), 581⁺

[V] (2), 582, 584⁺ [B] (2),

585⁺ [V] (2), 589⁺ [V] (2),

borfăș; ~, găinár^h; ~, 600⁺

„hot de codru” (2), 601⁺ [V]

(2), 602⁺ [V] (2).

hot; ~, talhár^h; ~: 535, 538⁺ [B]

(2), 621.

h^hot^h; ~, talhár^h; ~: 481, 503.

hot; ~, talhár^h; talhár^h: 484, 493⁺

[II] talhárî; ~, h^uoț; ~.
h^uoț; ~, tálhárî; -hárî: 461.
hoț; ~, tálhár; ~: 462.
huoț; ~, talhárî; ~: 466.
h^uoț; ~, [V] tálhárî; ~: 470.
h^uoț; ~, talhárî; ~: 473.
hoț; ~, talhárî; ~: 480.
h^uoț; hoț, [σ] talhárî; ~: 482.
h^uoț; h^uoț sau tálhárî; ~: 554.
hoț; ~, [V] talhár; -hárî: 593.
hoț; ~ sau tilhárî; ~: 624⁺ uolegáci
~ (1).
hoțî; ~, band'itî; -d'it: 479.
hoț; ~ sau pirlác; -láš: 514.
hoț; ~, furătorî; ~: 577.
talhár; ~: 463⁺ „face furătură”,
477.
tálhár; ~: 474.
talhárî; ~: 475.
talhárî; ~: 494.
talhárî; ~: 564.
talhárî; ~, h^uoț; ~: 469⁺ [*] hoț;
~, talhárî; ~, 491⁺ [R] (2).
talhárî; ~, hoț; hoțî: 476.
talhárî; ~, h^uoț; ~: 478.
tálhárî; ~, h^uoț; ~: 486.
talhárî; ~, hoț; ~: 490.
talhárî; ~, hoț; ~: 495⁺ „a făcut o
furătură”.
tálhárî; ~, hoț; ~: 531.
tálhárî; ~, hoț; ~: 537.
tilhárî; ~, hoț; hoțî: 560.
pungáš, talhárî; tálhárî: 488.
furătorî; ~, hoț; ~: 557.

III. Izolat, s-au notat cuvintele
furătură; -túr, furt'iságur, din
aceeași familie lexicală (462).

MILĂ

„pitié”

[1847]

I. [Întrebare indirectă] Când
vezi un om nenorocit, zici că-ți
este de el tare...?

ALDM III 1577;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 54;
Mar. IV MN pl. LX; Munt. Dobr.
MN IV, p. 295; Criș. IV 851.

II. nílâ: 477, 479, 487, 489, 497
- 500, 503 - 530, 532, 534,
535, 539 - 549, 551 - 553,

561, 563, 564, 568, 570 -
572, 576 - 579, 585, 588,
589, 592, 593, 600, 606, 609,
610, 615, 621, 622, 624⁺ ți-i
~, 625, 626, 629, 630, 633,
636, 637, 639, 640, 642, 644
- 646, 653, 656, 657, 660,
666, 667.
níli: 536, 537⁺ ți-i tári ~, 550,
558, 559, 562, 567, 573, 580
- 584, 587, 590, 591, 594 -
596, 598, 601 - 605, 607,
608, 613, 614, 618 - 620,
623, 635, 647, 649 - 651.
mnílâ: 468⁺ [H] iméiu jăl', 471 -
473, 481, 482⁺ ți-i ~
uàricumvá, 484⁺ ți-i ~ di dîns,
îi õ-skîl^uót, 485, 491, 492⁺
[k], [primul răspuns:] sílâ, 555,
574, 575.
milâ: 474, 627, 628, 632, 652,
654, 655, 659, 669.
mnílâ: 462, 463, 466, 476, 480,
486, 490.
milâ, nílâ: 488⁺ ni-i ~ (1), [k] nî-i
~ (2), 556⁺ [V] (2), 641, 643⁺
[k] (2), 661.
nílâ: 495, 597, 611, 664.
mîli, níli: 533, 634⁺ [k] (2), 658⁺
[k] (2), 668⁺ [k] (2).
milâ: 465⁺ [H] jél' za ním, 475,
493⁺ [II] milă, [k] nílă.
nílâ: 501, 560, 565.
níli: 557, 566, 569.
milâ: 461, 670.
nílâ: 478, 502.
níli: 531, 617.
mîli: 586, 662.
milâ: 464⁺ [H] jèluji [3], calicu, [I,
1] j'èluju [1].
mnílâ: 467⁺ [ε], [σ].
mnílâ: 469⁺ [*] tári mnî-i mnílă.
milâ, mnílâ: 470.
milâ: 483.
mnílâ: 494.
milâ, mⁿílâ: 496.
milâ, níli: 538.
nílâ: 554.
níli: 599.
milâ, [k] nílâ: 612.
nílâ: 616.
mí..., [k] níli: 631.
nílâ, milâ: 638.
mîli: 648.
milâ, [k] níli: 663.
nílâ: 665.

MILOS, pl.

„compatissant”

[1848]

I. [Întrebare indirectă] Cum zici
că este un om căruia îi pare rău
de nenorocirea altuia și care e
gata să-l ajute?

ALDM III 1578;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 54;
Mar. IV MN pl. LX; Munt. Dobr.
IV MN, p. 295.

II. nílós; -lós: 497 - 500, 504,
506 - 514, 516 - 530, 531⁺ îi
[3] ~, 532, 534, 535, 537 -
547, 549 - 553, 558, 559,
561, 562, 567, 568, 571 -
573, 576, 577, 579 - 585,
587, 589 - 594, 596, 597, 599
- 602, 605, 607 - 609, 611 -
613, 620 - 623, 625, 626,
629, 632, 635, 636, 638, 639,
642 - 647, 650, 651, 653,
656, 658, 662 - 664.
milós; -lós: 472, 556, 586, 627,
641, 654, 655.

nílós^u; -lós: 588, 603, 614, 615,
660, 665, 666.

mníl^uós; -l^uós: 463, 468⁺ uom
cări fâs-o fâptâ búnâ, [II]

mníl^uós; -l^uós, 469, 484, 485,
491.

nílós^u; -lós: 617, 630, 631, 640,
649, 668.

níluós; -l^uós: 475, 477, 495, 502.

nílós; -lós: 557, 560, 566, 569.

mnílós; -lós: 471, 574, 575.

mníluós; -l^uós: 476, 490.

mníl^uós; -l^uós: 481, 492.

nílós; -lós: 489, 610.

nílós; -lós: 570, 595.

nílós; -lós: 633, 657.

nílós^u; -lós: 634, 667.

[ε] mil^uós; -lós: 464⁺ [H] dóbrîi,
[I, 1] j'èluje [3].

milós; -lós: 465⁺ [H] [ε] máji
șuml'ínjê.

mnílós; -lós: 470.

níl^uós; -l^uós: 478.

níluós^u; -l^uós^u: 479.

mil^uós; -l^uós: 483.

mníl^uós; -l^uós: 486.

níl^uós; -l^uós: 487.

mníl^uós; níl^uós: 488.

mⁿílós; milós: 494.

miluós; -l^uós: 501⁺ îi [3] ~; dói
~, și-l azútî pe-așál năcâjit.

níl^uós; -l^uós: 503.

níluós; -l^uós: 505.

nílós; -lós: 515.

nílós; nílós: 548.

mníl^uós; mil^uós: 555.

nílós; -lós^u: 578.

nílós^u; -lós: 604.

nílós; nílós: 606.

níluós; -lós: 619.

milós^u; -lós: 628.

nílós^u; -l^uós: 637.

milós^u; -lós: 648.

mil^uós; -l^uós: 652.

milós; -lós, nílós; -lós: 661.

mil^uós; -l^uós: 669.

milós; -lós: 670.

nílós; -lós, bun la súflet: 618.

mnílost'iv; -t'iv: 473.

níl^uost'iv; -t'iv: 493⁺ [II] nílóst'iv;
-t'iv, [D] níl^uós; -l^uós.

mil^uost'iv^u; -t'iv^u: 554.

níl^uost'iv; -t'iv: 563.

milostiv, milós; [k] nílós; -lós: 616.

cu nílâ, nílós; -lós: 624.

[ε] bun; bún: 467⁺ [H] čelovic
dobri; dva čeloviké dobri.

bun, [σ] níl^uós; -l^uós: 480, 565.

bun, mníluós; -l^uós: 462.

bun, [σ] miluós; -l^uós: 474.

bun, [σ] mníl^uós; -l^uós: 482.

bun, nílós; bún^u, nílós: 533.

bun, nílós; -lós: 536.

bun la jínimă, mníluós; -l^uós: 466.

bún^u la jínimă, nílóst'iv; nílóstiv^u:
496⁺ ăi [3] ~.

blajin, [σ] níl^uós^u; -l^uós: 659.

blajín la jínimă, [D] nílós; -lós: 598.

de-azutór, [σ] milost'iv; -t'iv: 461.

jălós; -lós, níl^uós; -l^uós: 564.

III. În afara situațiilor consemnate
ca atare, și în alte puncte,
răspunsul a fost precedat de
substantivul om, preluat din
enunțul întrebării și înregistrat în
următoarele forme: uom (461,
462, 474, 480, 482), ^uom (468,
488, 535, 565), om (465), om;
uámiņ (467) și uóm; uámin^u (483).

MILOASĂ, pl.

„compatissante”

[1849]

I. [Întrebare indirectă] Dar
despre o femeie care e astfel,
cum zici că este? (Vezi î.
precedentă).

ALDM III 1579;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 54;
Mar. IV MN pl. LX; Munt. Dobr.
IV MN, p. 295-296.

II. nílúásâ; ~: 487, 497, 498,
500, 506, 514, 521, 525 -
527, 530, 532, 534, 539, 542
- 546, 549, 551 - 553, 561,
568, 570, 572, 576, 588, 589,

592, 593, 625, 628, 636 -
640, 642, 643, 656, 659, 666.
nîluásâ; ~: 477, 499, 504, 505,
507 - 512, 515 - 520, 522 -
524, 528, 529, 578, 579.
nîluási; ~: 536, 559, 562, 567,
571, 580, 582, 585, 590, 591,
595, 596, 602 - 605, 613,
614, 647, 662, 668.
nîloásâ; ~: 531, 537, 548, 597,
600, 606, 609, 621, 622, 624.
mnîluásâ; ~: 469, 471, 481,
494⁺ [II] mnîloásâ; ~, 574,
575.
nîloási; ~: 533, 540, 598, 608,
611, 617.
miluásâ; ~: 556, 654, 655, 661⁺
[*] nîluásâ; ~.
nîluásâ; ~: 616, 629, 646, 667.
nîluási; ~: 557, 566, 569.
nîloási; ~: 618, 620, 623.
nîluásâ; -luásâ: 644, 645, 660.
mnîluásâ; ~: 476, 490.
mnîluásâ; ~: 482, 485.
nîloásâ; ~: 502, 612.
nîloási; ~: 538, 547.
nîluási; ~: 541, 615.
nîluási; ~: 581, 583.
miluási; ~: 586, 649.
nîluási; -luási: 633, 664.
mnîloásâ; -loásâ: 462.
mnîloási; -loási: 463.
miluási [pl.]; -luási: 464⁺ [H]
dobréna, [I, 1] j'élujit.
†
nîluási; miluási: 465⁺ [H] máji
şuml'injē.
mnîloási; ~: 466.
mnîluási [pl.]; ~: 468⁺ [II]
mnîloási; ~.
mîluási; ~: 470.
miluási; ~: 472.
miluási; -luási: 474.
nîluási; -luási: 475.
nîluási; -luási: 478.
nîloási; -loási: 479.
nîluási; -luási: 480.
miluási; -luási: 483⁺ ^uo fiméji
~; dou fiméj ~.
mnîluási; ~: 484.
mnîloási; ~: 486.
nîluási [pl.]; ~: 488.
nîluási; ~: 489.
mnîloási; ~: 491.
mnîluási; nîluási: 492⁺ [la pl.]
to ~.
nîluási; -luási: 495.
miluási [pl.]; miluási: 501⁺ „două
fiméj ~”.
nîluási; ~: 503.
nîluási; ~: 513.
nîloási; ~: 535.
nîluási; -luási: 550.

miluási; -luási: 555.
nîluási; ~: 558.
nîluási; ~: 560.
nîluási; -luási: 565.
nîloási; -loási: 573.
nîloási; ~: 577.
nîluási; ~: 584.
nîloási; -loási: 587.
nîluási; ~, nîluási: 594.
nîloási; ~: 599.
nîluási; -luási: 601.
nîluási; -loási: 607.
nîluási; ~: 610.
nîloási; ~: 619.
nîluási; ~: 626.
miluási; -luási: 627.
nîluási; -luási: 630.
nîluási; -luási: 631.
miluási; nîluási: 632.
nîluási; -luási: 634.
nîluási; -luási: 635.
miluási; -luási: 641.
miluási; ~: 648.
nîluási; ~: 650.
nîluási; -luási: 651.
miluási; ~: 652.
nîluási; -luási: 653.
nîluási; -luási: 657.
nîluási; -luási: 658.
nîluási; -luási: 663.
nîluási; ~: 665.
miluási; -luási: 669.
miluási; -luási: 670.
mil^uost'ivî [pl.]; -t'ivă: 461.
mnîlost'ivă; -t'ivă: 473.
mil^uost'ivă; -t'ivă: 493⁺ [II] nîluási;
~.
milost'ivî; nîl^uost'ivă: 496.
nîlost'ivă; milost'ivă: 554.
nîl^uost'ivă; -t'ivă: 563.
búnâ; búni; 467⁺ fiméji ~; fiméj
~, [H] jînca dōbra; dvi jînți
dōbri.
ă
jēloási; ~, nîluási; ~: 564.

ȚIGARĂ, pl.

„cigarette”

[1852]

- I. [Întrebare indirectă] Ce faci
din tutun (dohan) și din hârtie,
ca să fumezi (să duhănești etc.)?
ALDM III 1582; ALF 286; AIS
762; ALCo 56, 718;
NALR/ALRR: Olt. II 378; Mar. IV
MN pl. LXI.

- II. țigară; -gărî: 470, 472, 482,
485, 489, 491 - 493, 497,
499, 500, 504 - 506, 508 -
512, 514 - 530, 532, 534,
537, 539, 541 - 549, 551 -
553, 556, 560, 561, 564, 565,
568, 570, 572, 574 - 576,
579, 588, 589, 592, 593, 600,
612, 624, 628 - 630, 632,
633, 637 - 646, 654, 659,
666, 667, 669.
țigări; -gărî: 471, 501⁺ „două ~”,
531, 533, 535, 538⁺
ũ_șușulēti, 540, 550, 555, 557
- 559, 562, 566, 567, 569,
571, 573, 580 - 583, 585,
587, 590, 591, 594 - 596,
598, 599, 602 - 605, 607 -
609, 611, 613, 614, 617 -
622, 634, 635, 647 - 649,
658, 662, 668.
țigară; -gărî: 464⁺ [H] odián
đigár; dva đigár, [I, 1] đigárke;
đigaróc, 486, 490, 502, 503,
513, 606.
țigărî [pl.]; -gărî: 469, 473, 476.
țigări; -gărî: 479, 487, 651.
țigară; -gărî: 653, 663, 665.
țigări; -gărî: 468⁺ [II] țigări; -gărî,
488.
țigară; -gărî: 475, 597.
țigară; -gărî: 615, 664.
țigări; țigărî: 631, 650.
țigară; -gărî: 657, 670.
țigărî; -gărî: 461.
țigări; -gărî: 462.
țigară; -gărî: 463.
țigărî [pl.]; -gărî: 465⁺ [H]
đigaróc; dva đigárki; bílșē ~.
țigărî [pl.]; -gărî: 466.
đigări; -gărî: 467⁺ [H] đigaróc;
dva đugară.
țigărî; -gărî: 474.
țigări; -gărî: 477.
țigări; -gărî: 478.
țigări; țigărî: 480.
țigărî; -gărî: 481.
țigărî; -gărî: 483.
țigărî; -gărî: 484.
țigară; -gărî: 494.
țigări; -gărî: 495.
țigări; -gărî: 496.
țigară: 498.
țigară: 507.
țigări; -gărî: 536.
țigară; țigărî: 554.
țigară; -gărî: 563.

țigară; -gărî: 577.
țigărî [pl.]; -gărî: 578.
țigări; țigărî: 584.
țigărî [pl.]; țigări: 586.
țigărî; țigări: 601.
țigară; -gărî: 610.
țigărî [pl.]; țigără: 616.
țigărî [pl.]; -gărî: 623.
țigară; -gărî: 625.
țigară; țigărî: 626.
țigară; țigărî: 627.
țigară; țigărî: 636.
țigară; țigărî: 652.
țigară; -gărî: 655.
țigară; țigărî: 656⁺ țigaréta [a.].
țigară, [k] țigară; -gărî: 660.
țigară; țigărî, țigărî: 661.

- III. În afara situațiilor consemnate
ca atare, s-a dat mai întâi [pl.] și
în pct.: 464, 469, 476, 490, 492,
503, 548, 560, 564, 567, 571,
572, 585, 586, 592, 596, 601,
613, 614, 619 și 632.

Izolată, informatorii au dat
(spontan) termenul pentru 'foiță
de țigară': păpir [sg.] (462), papír
(478).

PIPĂ, pl.

„pipe”

[1853]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi
zici la aceea în care pui tutun
tăiat ca să fumezi? (Chest.,
Fig. 39).
ALR II s.n. 1146; ALRM II s.n.
966; ALDM III 1583; AIS 760;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 54;
Mar. IV MN pl. LXI.
II. lîlulē; -lēli: 507, 508, 516, 519,
520, 523, 524, 526, 529, 542,
548, 552, 562, 590, 595, 596,
605.
lîlulē; -lēli: 535, 558, 606, 608⁺
[ε] ~, 617, 618, 620 - 623,
634, 640, 642, 645, 647, 658,
665.
lulē; -lēli: 497 - 499, 512, 521,
532, 534, 549, 551, 553, 601.
lulē; -lēli: 514, 518, 522, 536,
599, 609, 619⁺ „din lemn de
nuci se făceau mai înainte”,
630⁺ [k] țigarét^u; -rēti, [p],
„acum se spune și la asta în
care pune țigara”, 632, 639.

liulê; -lêli: 489, 510, 528, 541, 544, 546.
lulê; -lêli: 500, 504, 506, 509, 511, 543.
liulê; -lêli: 513, 517, 539, 545, 567, 604.
lulê; -lêli: 505, 527, 530, 597⁺ [D] „și liulê”, 664.
liulê; -lêli: 492, 556, 583.
liulê; -lêli: 537, 611, 612.
luleá; -lêli: 570, 638, 669.
luleá; -lêli: 651, 656, 667.
luleá; -lêli: 653, 657, 670.
liulê; -lêli: 557, 559.
liulê; -lêli: 560, 561.
liulê; -lêli: 566, 569.
luleá; -lêli: 580, 661.
lulê; -lêli: 588, 589.
liulê; -lêli: 602, 614.
liuleá; -lêli: 603, 646.
lulê; -lêli: 616, 628⁺ [ε].
liulê; -lêli: 626, 644.
liulá; -lêli: 650, 668.
liuleá; -lêli: 652, 659.
liuliê; -lêli: 466.
lulê; -lêli: 475.
liulê; -lêli: 476.
liuliáua, liuliê; -lêli: 477.
l'ulê; -l'êli: 478.
liuliê; -lêli: 479⁺ îi dișé încă pi bascaliálâ: trasúra, șubúc, [R] [=] țigarétâ.
liulê, liuliáua, liulêli: 480.
liuleáua; -lêli: 485.
liulê; -lêli: 486.
liuliê; -lêli: [k] liuliêli: 487.
lulê; liulêli: 488.
liulê; liulêli: 493⁺ [II] lilê; -lêli.
l'ulê; -l'êli: 495.
lulê; -lêli: 496.
luliê; -lêli: 501.
liuliê; -lêli: 502.
l'ulê; liulêli: 515.
l'ulê; -lêli: 525.
liulê; -lêli: 533.
liulê, [k] lulê; -lêli: 538.
liulê; -lêli, lulêli: 540.
l'ulê; -l'êli: 547.
luliê; -l'êli: 554.
liuliê; -l'êli: 555.
l'ulê; l'ulêli: 563.
lulê; -lêli: 564⁺ nu sî măi bē cu luleáua amú.
lulê; -lêli: 565.
lulê; -lêli: 581.
lulê; -lêli: 584.
luleá; -lêli: 586.
lulê; -lêli: 587.

liulê; -lêli: 591.
liulê; -lêli: 592.
lulê; -lêli: 593.
liuliá; -lêli: 594.
liulê; -lêli: 598.
lulê; -lêli: 600.
liuliê; -lêli: 607.
lulê; -lêli: 610.
luleá; -lêli: 613.
lulê; -lêli: 615.
liulê; -lêli: 624.
liulê, lulê; -lêli: 625.
lulê; -lêli: 627.
liulê; -lêli: 631.
luleá; -lêli: 633⁺ „fumează turcii și grecii”.
liulê, -lêli: 635.
liuleá; -lêli: 636.
luleá; liulêli: 637.
luleá, [k] lulê; -lêli: 641.
liulê; liulêli: 643.
liuliá; -lêli: 648.
liuleá; -lêli: 649.
luliá; -lêli: 654.
liuleá; -lêli: 655.
luleá; -lêli: 660.
luliá; -lêli: 662.
lulê; -lêli: 663.
liuleá; liulêli: 666.
l'ulê; sau pipâ; l'ulêli, pipâ; 465⁺ [H] l'ulêca; dvi l'ulêti; bilșe l'ubox.
liuliáua; -lêli, pipâ; pipâ: 483.
liuliê; liuliêli, [σ] pipâ; pipâ: 484⁺ [II] lulê; -lêli, pipâ; pipâ.
lulê, pipâ; -lêli; pipâ: 503.
liulê; -lêli sau pipâ; pipâ: 531.
liulê; -lêli, pipâ; pipâ: 550.
liulê; -lêli, [R] pipâ; pipâ: 571.
liulê; -lêli, pipâ; pipâ: 585.
liulê, pipâ; liulêli, pipâ: 629⁺ ~ turșești [pl.] (2).
pipâ; pipâ: 494, 576, 579.
pipâ; pipâ: 461, 474.
pipâ; pipâ: 468⁺ [II] pipâ; pipâ, 482.
pipâ; pipâ: 469, 470.
pipâ; pipâ: 577, 578.
pipâ; pipâ: 462⁺ șubúc; -búșe, spiț 'țigaretă'.
pipâ; pipâ: 463.
pipâ; pipâ: 464⁺ l'uleáua; -l'êli, [H] l'ulêca; dvi liulê, [I, 1] l'ulêca; l'ulêli.
pipâ; pipâ: 467⁺ [H] l'ulêca; dvi l'ulêli.
pipâ; pipâ: 490.
pipâ; pipâ: 568.
pipâ; pipâ: 573.

pipâ; pipâ, liulê; -lêli: 471⁺ „mai de lux” (2).
pipâ; pipâ, [V] luleá; -lêli: 472.
pipâ; pipâ, pipâ, liulê; -lêli: 473.
pipâ; pipâ, [R] liulê; -lêli: 491⁺ spiț 'port-țigară' [?], [p] 'țigaretă'.
pipâ; pipâ, [B] liulê; -lêli: 572.
pipâ; pipâ, liulê; -lêli: 574.
pipâ; pipâ, [V] liuleá; -lêli: 575.
pipâ; pipâ, [B] lulê; -lêli: 582.
pipâ, cubúc; pipâ, cubúcur: 481.

AUR

„or”

[1854]

- I. [Întrebare indirectă] Cum îi spui la acela galben, scump, care nu ruginește și din care se fac inelele?
ALDM III 1584; ALF 944; AIS 406;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 54; Mar. IV MN pl. LXI; Munt. Dobr. IV MN, p. 296; Criș. IV 852.

- II. áur: 462, 466, 469⁺ [*] áur, príznig de-áur, 470 - 472, 489, 497, 498, 500, 504 - 514, 516, 517, 520, 522 - 529, 532 - 534, 536, 538 - 542, 544 - 546, 548, 549, 551 - 553, 556 - 562, 564, 566 - 579, 581 - 584, 585⁺ [*] áur, 587 - 590, 592 - 594, 597, 598, 600, 602, 607 - 612, 615⁺ monédi, 616 - 618, 620 - 622, 625 - 631, 632⁺ [ε], 633 - 635, 637 - 644, 647⁺ [ε], 648, 650 - 656, 658 - 664, 666 - 670.
áur: 473, 481, 487, 492, 494, 499, 515, 518, 519, 521, 530, 531, 535, 537, 543, 580, 586, 591, 595, 596, 601, 603 - 606, 613, 614, 619, 623, 624.
áur: 475, 479, 480, 482, 495, 502, 550, 565.
áur: 474, 478, 493⁺ [II] áur, 555⁺ [p] [primul răspuns:] m'etál.
áur: 486, 491, 547.
áur [a.]: 636, 649, 657.
áur: 461, 464⁺ [H] zluáta, zlot, [I, 1] zólot.
áur: 468⁺ [II] áur, 501.
áur: 496, 503.

áur: 645, 665.
áur: 463.
áur: 465⁺ [H] zólot.
áur: 467⁺ [H] zlot.
áur: 476.
áur: 477.
áur: 483.
áur: 484⁺ [II] áur.
áur: 485.
áur: 488.
áur: 490.
áur: 554.
áur: 563.
áur: 599.
áur: 646.

ARGINT

„argent”

[1855]

- I. [Întrebare indirectă] Dar la acela tot scump ca aurul, însă alb la culoare, cum îi spui? (Vezi î. precedentă).
ALM 358; ALDM III 1585; AIS 402;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 54; Mar. IV MN pl. LXI; Munt. Dobr. IV MN, p. 296.
- II. aržint: 464⁺ [H] scribro, [I, 1] scriblo, 466, 468⁺ [II] argint, 470 - 472, 480, 482, 485, 486, 489, 491, 492, 497 - 500, 504 - 546, 548 - 553, 555 - 562, 564 - 569, 571 - 578, 581 - 584, 587 - 613, 616 - 618, 620 - 626, 628 - 630, 634, 640, 643 - 645, 647, 648⁺ [p], [primul răspuns:] platin?, 650, 652, 655, 656, 658, 659, 666, 667.
argint: 465⁺ [H] scribro, 469⁺ [*] argint, aržint, curăd di-aržint, [σ] prísnic di-aržint, 476, 481, 483, 502, 579, 585, 627⁺ Cérbu di Argint [subiectul face o confuzie: el se referă de fapt la festivalul Cerbul de Aur], 632, 633, 636 - 639, 641, 642, 651, 653, 654, 660, 661, 663, 664, 669, 670.
aržint: 462⁺ prísnic d'-aržint, [de] áur, 478, 479, 490.
aržint: 473, 495, 580, 586.
aržint: 477, 487, 496, 503.
aržintu [a.]: 501, 649, 657.
aržint: 631⁺ [ε], 665, 668.
argint: 475, 484.

aržint: 547, 619.

aržint^u: 614, 615⁺ rublă di ~.

argint, [k] aržint: 635, 646.

aržint^h: 461.

argint^l: 463.

aržint: 467⁺ [H] scrib].

argint: 474.

îaržint: 488.

îaržint: 493⁺ [II] aržint.

aržint^{nt}: 494.

îaržint: 554.

aržint^h: 563.

aržintu [a.]: 570.

g
aržint: 662.

III. Izolat, s-au obținut și denumirile
altor tipuri de metale: dublé, alpacá
(631).

OȚEL

„acier”

[1856]

I. [Întrebare indirectă] Ce e mai
tare ca fierul?

ALDM III 1586; ALF 8; AIS 401;
ALPI 9; ALA 13; ALS 14; ALC
14; ASLEF 550;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 54;
Mar. IV MN pl. LXI; Munt. Dobr.
IV MN, p. 296; Criș. IV 853.

II. ^uoțálu [a.]: 471, 472, 489, 497
- 500, 504 - 514, 516 - 518,
521, 523, 526, 528 - 530,
532, 535, 537, 540, 543 -
547, 549, 551, 553, 556, 562,
567, 568, 576, 579, 580, 582,
586, 588, 589, 591 - 593, 595
- 599, 602, 612 - 614, 618 -
623.

^uoțál: 464⁺ [H] stal', 466, 468⁺
[II] ^uoțálu [a.], 470, 475, 479,
481, 484, 486, 491, 492, 502,
515, 520, 525, 527, 531, 533,
534, 536, 538, 539, 541, 542,
548, 550, 552, 555, 557, 558,
572, 573, 575, 577, 578, 585,
587⁺ [*] ^uoțál, 590, 600, 601,
603 - 611, 624, 630, 637,
638, 640, 653, 654, 659, 664.

^uoțál: 461, 476, 485, 487, 488,
490, 493⁺ [II] ^uoțál, 501, 563,
565, 584, 617, 625, 634, 636,
641, 642, 643⁺ [ε], 646, 648,
652, 655, 656, 658, 660 -
662, 666, 668.

^uoțálu [a.]: 496, 503, 615, 616,
626 - 629, 631, 632, 633⁺
[ρ], [anchetatorul indică propriul
briceag], 635, 645, 647, 649 -

651, 667⁺ [ε], [ρ].

oțálu [a.]: 560, 561, 574, 581,
583, 594.

^uoțál: 469⁺ [*] [ε] diŋ_șîer, [ρ]

^uoțálu [a.], 473, 477, 494,
564.

^uoțálu [a.], ^uoțál: 519, 522, 524,
570.

^uoțál: 465⁺ [H] ștal', 467⁺ [H]
ștal', 495.

oțál: 566, 569, 571.

^uoțál^u: 639, 644, 665.

^uoțál^l: 478, 480.

^uoțál^h: 462.

^uoțál^h: 463.

^uoțál^h: 474.

^uoțál^h: 482.

^uoțál: 483⁺ [ρ], [primul răspuns:]

diŋ_fier^l.

^uoțál^l: 554.

^uoțél, [k] ^uoțál: 559.

^uoțélu [a.]: 657.

^uoțél: 663.

^uoțél: 669.

oțélu [a.], [k] oțálu [a.]: 670.

III. În unele pct., substantivul a fost
precedat, prin contagiune cu
răspunsul la î. 1854, de una dintre
prepozițiile *din* sau *de*: din (501),
d'in (554), de (483).

PRAȘTIE, pl.

„fronde”

[1857]

I. [Întrebare indirectă] (Chest.,
Fig. 40).

ALDM III 1587; ALF 1828; ALG
1281; ALC 835; ALA 792; ALFC
CLIX; ASLEF 4531;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 54;
Mar. III 781 pl. LXI; Ban. III 592;
Munt. Dobr. IV MN, p. 296-297.

II. prăștii; prăștii: 489, 498, 504,
506 - 513, 516 - 518, 520,
523, 524, 528 - 531, 534,
539, 541 - 546, 549, 551 -
554, 564, 586, 596, 604, 606,
619, 624, 630, 636, 639 -
641, 645, 648 - 650, 657,
662, 666, 668.

prăștii; prăștii: 521, 526, 532,
535, 537, 580, 598, 600, 605,
609, 612 - 614, 618, 628,
647, 652, 656, 660.

prăștii; prăștii: 505, 515, 522,
525, 594, 595, 627, 637.

prăștii; prăștii: 550, 557⁺ [B]
pruășci; pruăști, 568, 569,
582, 590, 591, 602.

prăștii; prăștii: 533, 567, 607,
615, 644, 646, 665.

prăștii; ~: 502, 599, 622.

prăștii; prăștii: 559, 579, 581.

prăștii; prăștii: 588, 589, 592.

prăștii^l; prăștii: 617, 621, 623.

prăștii^h; prăștii: 626, 661, 669.

prăștii; ~: 519, 608.

prăștii; ~: 536, 540.

prăștii^h; prăștii: 538, 611.

prăștii; prăștii: 566, 583.

prăștii; prăștii: 571, 575.

prăștii^h; prăștii: 616, 654.

prăștii; prăștii: 634, 658.

prăștii; prăștii: 643, 655.

prăștii; prăștii: 651, 653.

prăștii^h; prăștii^h: 461.

[ε] prăști; ~: 468⁺ ba^hșeti

împroășcă, [II] prăștii; prăști^h.

∞, ?, [D] prăștii; prăștii: 471⁺ [se
crăpa un băț, iar piatra era
proiectată prin catapultare].

prăștie; prăștii: 472.

prășkii^h; prășkii: 474.

prăștii^h; prăștii^h: 475.

prășkii^h; prășkii^h: 477.

prășkii^h; prășkii^h: 479.

prăștii^h; prăștii^h: 480.

prăștii^h; prăștii: 481.

prășkii^h; prășkii^h: 483.

prăști^h; prăști^h: 485.

prăștie; prăștii: 486.

prășki; prășkii, [k] prășkii: 487.

^h prăștie; prăștii: 490.

prăștii; prăști: 493⁺ [II] prăști;
prăștii.

^h prăști^h; prășcii: 494.

prăștie; prăști: 495.

prăștii; prăștii: 496.

prășkii; prășkii: 499.

prăștii; prăștii: 500.

prăștii; prăști: 501.

prăștii; prăștii: 503.

prăștii; prăștii: 527.

prășki; prășki: 547.

prăștii^h; prăștii^h: 548.

prăști^h; prăști: 555.

prășkii; prășkii: 561.

prăștii; prăștii: 562.

prăștii^h; prăștii^h: 563.

prăștii^h; prăștii: 570.

^k prăștie; prăștii: 572.

prăști^h; prăștii: 573.

prășcii; prășcii: 574.

prăști^h; prăștii: 576.

^k prăștie; prăștii: 577.

prăștie; prăștii: 578.

prăștii; prăștii: 584.

prăștii; prăști: 585.

prăștii; prăștii: 587.

prăștii; prăștii: 593.

prășkii; prășkii: 597.

prăști; prăștii: 601.

prăștii; prăștii: 603.

prășcii; prășcii: 610.

prăștii; prăștii: 620.

^h prăștie; prăștii: 625.

prăștii; prăștii: 629.

prăștii; prăștii: 631.

prăștii; prăști..., [ε] prăștii: 632.

prăștii; prăștii: 633.

prăștii; prăștii: 635.

prăști; prăști: 642.

prăști; prăști: 659.

prăștii; prăștii: 664.

prăștia [a.]; prăștii: 667.

prăștie; prăștii: 670.

prăști; prăști: 465⁺ [H]

cantapúl'ca; dvi cantapúl'ti.

pruășcă; pruăști: 469.

proășcă; pruăști: 473.

prășcă; [ε] prăști: 476.

?, [σ] pruășcă; pruăști: 488⁺

'pușcă de apă', [D] „prășkii nu
se spune”.

pruășcă; pruăști: 492.

pruășcă; pruăști: 497.

proășcă; proști: 514⁺ [D]

„prăștii, un lemn lung de la care
trage al treilea cal, la căruță”.

pliuășcă; pliuăști: 556.

pruășci; pruăști: 558.

pruășci; pr^uoști: 565.

pruășcă; pruășci: 638.

prășcă; prășki, [k] prăști: 484⁺ [II]

[ε] arc^h ?, #.

pruășcă; pruăști, prăștii; prăștii:
560.

[ε] prășitoări; prășitoări: 463.

[ε] zvirl'ituări: 467⁺ [D] pruășci

„cu care împroășcă apă”, [H] ?

?: 462, 464⁺ [H] ojne; dva ojuci,

[I, I] luc; luki, 470, 478⁺ [*]

prăștie, o prăști; dōuă prăști,

482⁺ [ε], 491⁺ [*] prăștii;

prăști.

[D] ?, #, ∞: 466⁺ proâșcă ‘pușcă de soc cu apă’, [*] prâșcă; prâșt’i.
∞, #: 663⁺ [inf. declară că nu a văzut și nu s-a jucat cu praștia; este ceva mai nou].

MINGE, pl.

„balle”

[1858]

- I. [Întrebare indirectă] Cum se cheamă aceea rotundă, făcută din piele, păr, cârpe sau cauciuc cu care se joacă copiii și tinerii?

ALDM III 1588; cf. ALC 916; cf. ALA 871;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 54-55; Mar. III 782; Ban. III 593; Munt. Dobr. IV MN, p. 297; Criș. IV 854.

- II. mîzi; mîz: 471, 487⁺ „este un joc cu mingea care se cheamă hapúf”, 497 - 500, 507 - 512, 516, 520 - 523, 526, 527, 529, 530⁺ [*] mîzi; mîz, 532 - 535, 539 - 541, 543 - 546, 548⁺ [D] „nu se spune mîși”, 549, 553, 559, 562, 566, 567, 569, 575, 576, 582, 587, 591, 595, 596, 597⁺ [inf. nu cunoaște forma *mice*], 598, 599, 600⁺ [inf. nu cunoaște forma *mice*], 603 - 605, 606⁺ [inf. declară că nu cunoaște varianta *mice*], 607, 609, 611, 613, 614, 617, 618⁺ [inf. susține că la Muntenii de Sus se spune *mice*], 622, 629 - 631, 634, 640, 643, 645, 647, 659, 665, 667.
mîzi; mîz: 489, 504, 506, 513, 514, 517, 518, 524, 525⁺ „nu [se spune] mîzi”, 528, 542, 552, 608, 619.
mîzi; mîz: 478, 515, 537⁺ [D] [inf. declară că nu a auzit niciodată forma] mîza [a.], 560, 561, 570, 578, 583, 589, 637.
mîzi; mîz: 580, 627, 632, 636, 641, 642, 651.
mîzi; mîz: 590, 601, 635, 644, 649.
mîzi; mîz: 477, 519, 557, 584.
mîzi; mîz, mîși; mîș: 531⁺ [B] (2), 616, 620⁺ [D] (2), hai sî bătîm mîsa.
mîzi; mîz: 551, 612, 624⁺ ni zucăm di-a mîza.
mîzi; mîz: 505, 574.

- mîzi; mîzi: 536, 628.
mîze; mîzi: 572, 581.
mîzi; mîzi: 657, 669.
mîzi; mîzi: 464⁺ [H] hapúc; dva hapúké.
mîzi; mîz: 465⁺ [D] [inf. nu știe cuvântul hapuc], [H] [e] ĩ
ĭegál, ĭgráji-ted-míngu, [și] hapúc.
mîzi; mîzi: 466.
mîzi; mîzi: 467⁺ [H] mînga.
mîze; mîz: 472.
mîzi; mîz: 476.
mîzi; mîz: 488⁺ [D] „nu se zice hapuc”.
mîzi; mîz: 492.
mîze; mîz: 493⁺ [D] „la Bucovina, apúc”, [II] mîzi.
mîzi; mîz: 495.
mîzi; mîz: 496⁺ [D] „nu se zice hapuc”.
mîzi; mîz: 501⁺ [D] „nu se zice hapuc”.
mîzi; mîz: 502.
mîzi, [D] mîzi; mîz: 538⁺ ni zucăm di-a mîsa.
mîzi: 547⁺ [D] „nu se spune mîși”.
mîzi; mîz: 550⁺ [B] mîzi; mîz.
mîzi; mîz: 554⁺ [D] „nu se spune hapuc”.
mîzi; mîz: 556.
mîzi; mîz: 558.
mîzi; mîz, [R] mîzi: 563.
mîze; mîz: 565.
mîzi; mîz: 568.
mîzi; mîz: 571.
mîze; mîz: 573.
mîzi; mîz: 579.
mîzi; mîz: 585.
mîzi; mîz: 586.
mîzi; mîz: 588.
mîzi; mîz: 592.
mîze; mîz: 593.
mîzi; mîz: 594.
mîzi; mîz: 602.
mîzi, mîz: 615⁺ ~ di petică.
mîzi: 621⁺ mă zoc de-a mîsa.
mîzi; mîz: 623⁺ ni zucăm de-a níja ‘de-a ascuns’.
mîzi; mîz: 625.
mîzi; mîz: 626.
mîzi, mîzi; mîz: 633.
mîzi; mîz: 638.
mîzi; mîz: 639.
mîzi sau mîzi; mîz: 646.
mîzi; mîz: 648.
mîzi, [k] mîzi; mîz: 650.

- mîzi; mîzi: 652.
mîzi; mîz: 653.
mîzi; mîz: 654.
mîzi; mîz: 655.
mîzi; mîz: 656.
mîzi, [k] mîzi; mîz: 658.
mîzi; mîz: 660.
mîzi; mîz, [p] ~, mîz: 661.
mîzi; mîz: 662.
mîzi; mîzi: 663.
mîzi; mîzi: 664.
mîzi; mîzi: 666.
mîzi; mîz: 668.
mîzi; mîz: 670.
mîzi; mîz, hapúc; -púci: 481, 484⁺ „din păr de vacă, când cêrsâlă vâcili” (2), [II] hapúc; -púc, „din păr de vacă”, mîzi; mîz, „din cauciuc”.
mîzi, hapúc; -púci, mîzi: 468⁺ [II] hapúc; -púc.
mîzi; mîz, [V] hapúc; hapúșe: 470.
mîzi; mîz, [V] hapúc; -púc: 475⁺ „din gumă” (1).
mîzi; mîz, hapúc; -púci: 479⁺ „[se zice] la cele de gumă” (1).
mîzi, [B] hapúc; dóuá mîzi sau doĭ hapús: 480.
mîzi; mîz, [D] și hapúc; -pús [plm.]: 482⁺ ‘minge mică’ (2).
mîzi [a.]; mîz, [V] hapúc; dóuá hapúș: 483.
mîzi; mîz, hapúc; -púș: 564⁺ „dacă e din cârpă” (2).
mîzi, hapúc; mîz, hapúș: 610⁺ „joc cu mingea, cu bețe” (2).
mîze; mîz, lóbcâ; lobș: 577.
hapúc; -púci: 474⁺ [*] mîzi; mîz, [V] hapúc.
hapúc; -púșe: 486.
hapúc; hapúci: 494.
hapúc; -púș [plf.], [R] mîzi; mîz: 461.
hapúc; -pús, [R] mîzi; mîz: 462.
hapúc, mîzi; hapúș, mîzi: 469⁺ [*] [V] hapúc; -púci, [R] mîzi; mîz.
hapúc; -púci, [R] mîzi; mîz: 473.
hapúc; -púș, [R] mîzi; mîz: 485.
hapúc; -púci, [k] -púșe, [R] mîze; mîz: 490.
hapúc; -púș, mîzi; mîz: 491⁺ „din cauciuc, cumpărată” (2).

hapúc; -pús, [R] mîzi; mîz: 503.
hapús; -púșur, mîzi; mîzi: 555.
lóptă; lópt’ě, [R] mîzi; mîz, [D] hapúc; hapúșe: 463⁺ „se zicea numai la mingea de păr” (2).

- III. În pct. 531 și 616 s-au dat mai întâi ambele forme de [sg.].

SĂ AGĂȚE [conj. prez. 3]

„qu’ il accroche”

[1881]

- I. (Vezi i. 1880, h. 611).
ALDM III 1611.
II. s-acăți: 471, 557, 566, 567, 580 - 583, 586, 587, 591, 595, 601 - 604, 614.
să agăta: 489, 505, 506, 508, 520, 534, 544, 545, 652.
sî s-agăti: 536, 538, 540, 599, 609, 612, 619, 620, 662.
să agăta: 499, 500, 504, 512, 514, 515, 524, 539.
să agăti: 510, 517, 518, 523, 526, 543, 549, 551.
să agăti: 497, 509, 511, 513, 521, 546, 552.
să s-agăta: 522, 527, 639, 643, 653, 667.
sî s-acăti: 558, 590, 597, 598, 617.
s-acăta: 560, 561, 568, 576, 588.
s_s-agăti: 618, 621, 622, 648, 658.
s-agăta: 472, 525, 606.
sî acăti: 529, 569, 571.
sî s-agăti: 547, 594, 665.
s_s-agăta: 624, 626, 659.
s-agăta [ind. prez. 3]: 625⁺ „i se întâmplă de ~”, 629⁺ „i se întâmplă de ~?”, 644.
și s-agăti: 467⁺ [H] vîn hóci zaliz [!], 468⁺ agațat [înseamnă] ‘aninat’ [și] ‘spânzurat’, [II] să s-agăta.
să s-agăta: 477, 487.
să agăta: 507, 541.
s-agăti: 535, 613.
s-akéti: 562, 573.
s-agăta: 563, 616.
s-acăti: 584, 596.
s-agăti [ind. prez. 3]: 607, 649.
sî s-agăti: 623, 647.

sî s-agăți: 635, 651.
sî s-acăți: 461.
s-uo acăți: 462.
să să akēti: 463.
să-l agēti: 466.
să s-acăți: 469.
k
s-at'ēti: 473.
să s-acăți: 474.
să s-agăti: 475.
să s-agēti: 479.
sî s-agăti: 480.
să s-agēti: 481.
sî s-agăti: 482.
sî s-agăti: 483.
să s-acăti: 484.
sî să agăti: 485.
sî s-agăti: 488.
să s-akēti: 490.
s-uo acăti: 491⁺ „haina în cui”.
sî s-agăti: 493⁺ [II] ?
să s-akēti: 494.
să s-agēti: 495.
s-agăti: 496⁺ vrē ~.
sî agăti: 498.
sî s-agăti: 501⁺ n-o vrut ~.
s-acăti: 503.
să agăti: 516.
s-agăti: 519.
să agăti: 530.
s-s-agăti: 531.
sî agăti: 532.
sî s-agăti: 537.
sî agăti: 542.
s-s-agăti: 548.
sî-agăti: 550.
să agăti: 553.
sî s-acăti: 554.
sî s-agăti: 555.
sî s-acăti: 556.
sî s-acăti: 559.
sî s-agăti: 564.
s-agăti: 565.
să acăti: 570.
s-akēti: 572.
sî s-akēti: 574.
să s-acăti: 575.
s-akēti: 577.
să s-akēti: 578.
sî s-acăti: 579.
să acăti: 585.
să să acăti: 589.
s-s-acăti: 592.
s-acăti: 593.
s-agăti: 600.
s-agăti: 605.
sî s-agăti: 608.
s-o acăti: 610.

s-s-acăti: 611.
sî s-acăti: 615.
s-acăti [ind. prez. 3]: 627.
sî s-agăti: 628.
s-agăti: 630.
sî-l agăti: 631.
sî s-agăti..., [ε] di s-agăti
[ind. prez. 3]: 632.
s-s-agăti: 634.
s-s-agăti: 636.
s-s-agăti: 637.
s-s-agăti: 638.
să agăti [ind. prez. 3]: 640⁺ [D].
să s-agăti: 641.
să s-agăti: 642.
sî s-agăti: 645.
s-s-agăti, s-agăti: 646.
s-s-agăti: 650.
să s-agăti, s-agăti: 654.
să s-agăti: 655.
sî agăti: 656.
sî s-agăti: 657.
sî s-agăti: 660.
să s-agăti: 661.
sî s-agăti: 663.
să-l agăti: 664.
sî s-agăti: 666⁺ [p], [σ].
sî s-agăti: 668.
s-s-agăti: 669.
să s-agăti: 670.
s-s-acăti: 478.
m-anîn, m-agăti [ind. prez. 1]:
528⁺ ni anînăm, agăti [ind.
prez. 4].
sî să prindă: 633.
-: 464⁺ [H] -, 465⁺ [H] -, 476,
486, 492, 502.
?: 470.
#: 533.

III. În multe pct., informatorii au dat,
în locul [conj.], forma de [ind. prez.].
În unele dintre aceste cazuri (627,
644, 649), semnalate ca atare,
răspunsul a fost precedat de
conjunctia de, sugerată prin
maniera de formulare a întrebării,
dar multe dintre formele de
[ind. prez.] sunt dificil de identificat
cu certitudine, în condițiile unei
posibile omofonii cu [conj.].

UCID [ind. prez. 1]

„je tue”

[1904]

I. [Întrebare indirectă] Ce faci
cu un purice pe care îl prinzi?
(GEST).

ALR I 291; ALDM III 1634;

ASLEF 401;

NALR/ALRR: Olt. III MN pl. 55.

II. uşid: 471, 482, 506, 508, 511,
512, 513⁺ [σ], 531, 533, 535
- 537, 540, 548, 549, 552,
556, 557, 559, 566⁺ uşiz [2],
uşidi [3], 567, 568, 575, 584,
588, 589, 594, 597 - 600,
602, 606 - 610, 611⁺ uşiz [2],
uşidi [3], uşidim [4], uşidi [5],
uşid [6], 612⁺ uşid [2], uşide
[3], uşidim [4], uşidi [5], uşid
[6], 617, 619, 620, 622, 644,
656, 666.
uşid: 489, 497 - 500, 504, 505,
507, 509, 510, 514⁺ uşiz [2],
uşidi [3], uşidim [4], 515, 516,
518 - 525, 527 - 530, 532,
534, 541 - 546, 553, 645,
647, 654.
uşid: 572, 574, 583, 587, 593.
uţid: 474⁺ [primul răspuns:] uţid
[2], 495, 579, 585⁺ uşiz [2],
uţidi [3].
uţid: 481⁺ uţid [2], 641, 642,
663.
uşit: 560, 561, 570, 577.
uşid: 652, 661, 664, 669.
uşid: 479⁺ „pe om îl uşid; uşis
poate [să însemne] numai lovit”,
564.
uşid: 604, 616.
uşid: 615, 659.
uşid, [k] uşid: 539.
uşid: 582.
uşid: 614.
uşid: 633.
uşid: 636.
uşid: 637.
uşid: 643⁺ uşid [2].
uşid, [p], [k] uşid, uşiz: 650.
uşid: 667.
uşiz: 668.
uţid, uşid: 473.
uşit, uşid: 487.
uşid, uşid: 488.
uşid, omor: 571.
uşid [!], uşid: 628.
uşid, uşid: 651.
uşid: 461⁺ [primul răspuns:] al
uşid [2], 462, 477, 478,
490, 491, 550, 562⁺ [!], 573,
576, 578, 580, 581, 590, 592,
603, 613, 623⁺ ~ ūŋgij, [D]

(2) al uşid.

uşid: 465⁺ [H] ?, 485⁺ [*] al

uşid, l-am bătut d'i l-ă uşid
sau l-ă stis im bătăi, 563,
627, 632, 660⁺ [p] ~, 662.

uşid: 472, 486, 596.

uşid: 469⁺ [*] il [ε] uşid, l-ă
uşid [pe un om] = „l-a bătut
până ce l-a omorât”, 470.

uşid: 463.

uşid [2]: 467⁺ [!], [H] i neloi
nijal tă ubeu.

uşid [2]: 468⁺ [II] uşid, uţid,
uţid [2].

uşid [2]: 475.

uşid [2]: 480.

uşid: 483⁺ il uşid [2].

uşid: 484⁺ [D] uţis, cîn uţid
[ε] ū animăl čevă l-ă uţis,
ū uşid sau ū vită ū uţis-ō...
ca cân l-ă hī... pālīt rāu.

uşid [2]: 496.

uşid: 503.

uşid: 554.

uşid: 565.

uşid: 595.

uşid, uşid: 635.

uşid: 640.

uşid: 670.

uşid, uşid: 517⁺ [σ], 526⁺
[σ], 551⁺ [σ], 646⁺ [p].

uşid, uşid: 547, 618, 621,
648⁺ [p].

uşid, uţid: 653⁺ [p], 655⁺ [p],
657.

uşid, uşid: 538⁺ uşiz [2], uşidi
[3], uşidim [4], uşidi [5], uşid
[6], 605⁺ [V] (2).

uşid, [p] uşid: 625, 626.

uşid, uţid: 464⁺ [H] ubiū.

uşid, uşid, uşid: 466.

uşid, uţid: 476⁺ „bătrânii ziceau
mai mult ~” (2).

uşid, uşid: 492.

uşid [2], uşit [2]: 493⁺ [II] uşid,
uşid.

uşid, uşid: 494.

uşid, uşid: 501.

uşid, [V] uţid: 502.

uşid [2], uşid [2]: 555.

uşid sau il uşid: 558.

uşid, uşid: 569.

uşid, [B] uţid: 586.

uşid, uşid: 591⁺ bunicu zişă
c-o uşis.

uşid, [σ] uşid: 624.

uşid, [D] uşid: 630.

uşid, [D] uţid: 638.

uşid, [p] uşiz: 665.

uşid, [p] striyēs: 629.

uşid, [p] striyēsc, [D] uşid:
634.

uşid, [p] striyēsc: 639.

^uomór, sîrgésc^u: 649.
uomór^u, [p] il stîlsésc^u: 631.
stîlsésc, zdrogéscc, ^uomór: 601.
striyésc^u, [σ] ^uuśid: 658.

III. În afara situațiilor consemnate
ca atare, răspunsul a fost precedat
de pronumele personal *il* și
în următoarele puncte: 465,
483, 493, 501, 517, 526, 551,
563, 573, 591, 604, 615, 626,
639, 646, 649 (il); 488, 531,
537, 538, 547, 548, 600, 617,
618, 619, 621, 623, 624 (ăl);
461, 484, 496, 501, 555 (ăl);
474 [II] (ăl); 480 (ăl) și 482 (ăl).

În multe situații, în locul pers.
[1] s-a obținut forma de pers. [2],
sugerată prin modul de formulare
a întrebării.

(calul e) AL MEU

„le mien”

[1967]

I. [Întrebare indirectă] Dacă ai
un cal și te întreb: „al cui e calul
acesta?”, cum răspunzi?

ALR II s.n.1665; ALDM III 1696;
ALB 1714; ALJA 1564; ALD I
467; ALD II 313;
NALR/ALRR: Olt. MN, în Munt.
Dobr. IV, p. 314; Munt. Dobr. IV
MN, p. 299; Criș. IV 871.

II. a néu: 475, 489, 497 - 500,
505, 508, 509, 511 - 527, 529
- 546, 549 - 553, 556, 558,
559, 561, 562, 567, 568, 571
- 573, 576 - 578, 581, 583 -
585, 587 - 598, 600 - 608,
611 - 615, 617 - 625, 629 -
632, 634 - 640, 642 - 644,
646, 647⁺ [primul răspuns:]
cálu néu, 648 - 659, 662, 664,
667, 668, 670.

a mnéu: 462, 463, 464⁺ [H] mij,
466, 469, 474, 476, 481, 486,
490, 491.
a néu: 477, 478, 480, 487, 488,
495, 496, 502, 554⁺
[p], [primul răspuns:] nu ștîu-a
cui?, 563, 565.

a néu: 485, 616, 626 - 628, 633,
660, 663, 665, 666⁺ a néi.
a mnéu: 468⁺ [II] a meu, mnéu,
471, 473, 484, 574, 575.
a mnéu: 461, 482, 494, 570.
a néu: 557, 560, 566, 610.
a néu: 504, 506, 528.
al néu: 586⁺ [*] a néu, 641, 645.

a meu: 472, 580.
a néu: 492, 579.
(i)-e néu: 547, 609.
a néu: 548, 599.
a mēu: 465⁺ [H] -.
a mēu: 467⁺ calu- ~, [H] kîn
mhi.
al meu: 470.
a mⁿnéu, [k] a néu: 479.
a mⁱéu: 483⁺ calu i-~.
al meu^h, [k] a néu: 493⁺ i-~ calu
(2), [II] a néu.
a nēu: 501.
a nēu, néu: 503.
a meu, [k] a néu: 507.
a nēu: 510.
a meu, [σ] [V] a néu, a nēu: 555.
al meu, [k] a néu: 564.
al néu: 569.
a niu: 582.
a néu, al meu: 661.
al meu, al néu: 669.

III. În afara situațiilor consemnate
ca atare, răspunsul a fost
precedat de verbul (a) fi, preluat
din enunțul întrebării și înregistrat
în forma i- [ind. prez. 3], și în
următoarele pct.: 468, 482, 483,
484, 485, 493, 501, 503, 531,
533, 537, 554, 555, 618, 620,
634 și 669.

Izolot, s-au obținut și formele
pentru alte persoane în afară de
pers. [1]: a tău; a lui; a nostⁱ; a
vostⁱ; a lorⁱ (463), a nēi (632).

(casa e) A MEA

„la mienne”

[1968]

I. [Întrebare indirectă] A cui e
casa în care stai dumneata cu
familia?
ALM 463; ALDM III 1697;
NALR/ALRR: Olt. MN, în Munt.
Dobr. IV, p. 315; Mar. IV MN pl.
LXI; Munt. Dobr. IV MN, p. 299.

II. a mē: 467⁺ [H] hátă mojé,
474, 494, 497 - 499, 505, 507
- 509, 511 - 524, 526, 528 -
532, 534, 539, 541, 546, 551,
553, 557, 559 - 561, 566, 568
- 570, 572, 576 - 578, 582,
588, 589, 593, 601, 602, 604,
606, 614, 616, 621, 666.
a me: 527, 533, 535, 536, 538,
540, 545, 547, 549, 550, 552,
558, 562, 584, 590, 596 -

598, 600, 605, 607 - 609,
611, 612, 615, 617 - 620, 622
- 628, 629⁺ nu [se spune] a
né!, 630 - 632, 634 - 637, 643
- 645, 647, 658, 663.

a mē: 463, 466, 468⁺ tot ~, 471,
473, 475 - 481, 485 - 489, 491,
492, 493⁺ [II] a mē, 495, 496,
500, 501, 504, 506, 510, 525,
543, 544, 548, 563, 564, 567,
571, 579, 591, 592, 610.

a mēa: 465⁺ [H] -, 472, 556,
573, 574, 581, 583, 585, 587,
603, 613, 633, 641, 642, 646,
651 - 656, 659, 660⁺ a meli,
667, 669, 670.

a mīa: 575, 580, 594, 595, 649,
650, 657, 661, 668.

a mē: 461, 462, 469⁺ [*] a mē,
482, 503, 565.

a mē: 502, 555.

a mēa: 586, 664.

a mē: 638⁺ [!], 639.

a mīa: 648, 662.

a mē: 464⁺ [H] mojá.

a mēa, a mē: 470.

[a] mē: 483⁺ căsa ~.

a mē: 484⁺ [II] a mē.

a mnē: 490.

ē me: 537.

a mⁱe: 542.

a mē: 554.

a mēa, a me: 599.

a mēa: 640.

ă
a mēa: 665.

III. În unele pct., răspunsul a
fost precedat de [ind. prez. 3]
al verbului (a) fi, sugerat de
enunțul întrebării și înregistrat
în următoarele forme:
i- (537, 547, 554, 555, 609, 612,
615, 620, 666), -i (496) și ii (618).

II. a nīi: 496 - 499, 502, 504 -
520, 522, 524 - 526, 528 -
530, 532, 533, 535, 536 -
541, 543 - 547, 549, 551,
552, 559, 570, 577, 582, 589
- 593, 595 - 598, 600, 602,
604 - 609, 611 - 615, 617 -
626, 628 - 630, 644, 645,
647, 648, 656, 667, 668.
a nēi: 492, 550, 556, 558, 564,
567, 568, 572, 576, 578, 581,
583 - 587, 594, 631, 632,
634, 635⁺ ai nēi, 636, 638 -
640, 642, 643, 649, 650, 652,
654, 657 - 659, 661, 670.
a mnēi: 466, 469⁺ [*] ~, 470,
471, 473, 475, 476, 490, 491,
574, 575.
a nēi: 479, 485, 562, 566, 569,
610.
a nīia: 500, 521, 523, 527, 534,
542.
ai nēi: 641, 651, 653, 662, 664,
669⁺ [p] st-ai nēi.
a nīi: 493⁺ ~ sum_bóji, [II] a nēi,
553, 557, 560, 561.
a nēi: 627⁺ „da a nēi? așa zic
găgăuții, la Tukílať”, 633, 660,
666.
a mnēi: 463, 468⁺ [II] a mēi,
mnēi, 481.
a mnēi: 464⁺ ~ boi, [H] moji
vôle, 486, 494.
a mēi: 472, 580, 603.
a nēi: 480, 487, 495.
a nēi: 579, 588, 601.
ai nīi: 616, 637, 646.
a mēi: 462, 467⁺ bói-s ~, [H]
volé moji.
a nēi: 477, 503.
a nīi: 489, 599.
a mēi, [k] a nēi: 571, 655.
a mnēi: 461.
a mēi: 465⁺ [H] -.
ai mⁱei, [p] a mnīi: 474.
a mnēi: 478.
a mⁱei, a mnēi: 482.
[ai] mnēi: 483⁺ bóji ~.
a mēi: 484⁺ [II] a mnēi.
a mīa: 488⁺ [k] a nīia-s.
a nēi: 501.
a mīi, [k] a nīi: 531.
a nī: 548.
a nīi: 554.
a nēi: 555.
a nēi: 563.
a nēi: 565⁺ s-a nóștrī, [p] ~.
a mēi: 573.
ai mēi, [σ] nīi: 663.
ai nēi: 665.

III. În afara situațiilor consemnate
ca atare, răspunsul a fost

precedat de forma de [ind. prez. 6] a verbului (a) fi, sugerată de enunțul întrebării, și în următoarele pct.: 468, 482, 485, 488, 554, 555, 620 (s-), 484, 496 (is), 537 (sint) și 669 (ist-).

(vacile sunt) ALE MELE

„les miennes”

[1970]

- I. [Întrebare indirectă] Dar dacă ai două vaci și te întreb: „ale cui sunt vacile?”, cum răspunzi?

ALDM III 1698; ALJA 1566; NALR/ALRR: Olt. MN, în Munt. Dobr. IV, p. 315; Mar. IV MN pl. LXI; Munt. Dobr. IV MN, p. 299-300.

- II. a mēli: 499, 512 - 514, 516, 519, 521, 522, 524, 526, 530, 533 - 536, 539, 540, 542, 545, 549, 550, 552, 558, 569, 599, 600, 607, 608, 612, 617 - 624, 627, 630, 634 - 636, 639 - 643, 646, 648 - 650, 653, 654, 658, 660, 662, 667, 668.
a mēli: 471, 497, 498, 507, 509, 511, 517, 518, 523, 529, 532, 546, 551, 553, 559, 564, 566, 570, 573, 581, 582, 584, 585, 587, 590, 594, 596, 601, 604, 609, 614, 652, 659.
a mēli: 505, 508, 556, 557, 560, 561, 568, 571, 572, 574 - 577, 579, 583, 588, 589, 591 - 593, 603.
a mēli: 515, 520, 531, 537, 538, 562, 597, 605, 610, 613, 625, 633, 637, 638, 655, 657, 664.
a mēli: 477, 479, 480, 487, 489, 495, 500, 504, 506, 510, 525, 528, 541, 543, 544, 547, 598.
a mēli: 466, 468, 470, 473, 475, 476, 478, 481, 482, 491, 492, 493⁺ ~ sum_vășili, [II] a mēli: 494, 496, 501, 548, 567.
a mēle: 472, 578, 595, 606.
a mēli: 629, 644, 645, 647.
a mēli: 615, 663, 665.
a mēli: 628, 631, 656.
a mēli: 469⁺ [*] a mēle, 474, 503, 565.
a mēli: 483⁺ vačili-s ~, 485.
a mēle: 602, 611.
a mēli: 461.
a mēli: 462.
a mēli: 463.

- a mēli: 464⁺ ~-z_vășili, [H] moji corova.
a mēli: 465⁺ [H] -.
a mēli: 467⁺ vășili-s ~, [H] coróvi moji.
a mēli: 484⁺ [II] a mēli.
a mēle: 486.
a mēli: 488⁺ [p] s-a mēli.
a mēli: 490.
a mēli: 502.
a mēli: 527.
a mēli: 554.
a mēli: 555.
a mēli: 563.
a mēli: 580.
a mēli: 586.
a mēle: 616.
a mēle: 626.
a mēli: 632.
a mēli: 651.
a mēli, a mēli: 661.
a mēli: 666.
a mēli: 669⁺ [p] sint a mēli, st-ali mēli.
a mēle: 670.

- III. În afara situațiilor consemnate ca atare, răspunsul a fost precedat de forma de [ind. prez. 6] a verbului (a) fi, sugerată de enunțul întrebării, și în următoarele pct.: 480, 482, 484, 485, 501, 554, 555, 565, 615 (s-), 547 (sint), 669 (st-).

(Ion este omul) CEL MAI HARNIC (din sat)

„le plus travailleur”

[1973]

- I. [Întrebare directă] Cum spui dumneata, cu vorbele dumitale, așa cum se vorbește aici în sat: „Ion este omul cel mai harnic din sat”?
- ALDM III 1702; NALR/ALRR: Olt. MN, în Munt. Dobr. IV, p. 315; Ban. III 595; Munt. Dobr. IV MN, p. 301-302.
- II. șel mai harnic: 471, 472, 497, 505, 514, 531 - 533, 536, 538, 540, 548 - 550, 557 - 562, 566, 568, 571, 573 - 575, 578, 580, 581⁺ i ~, 582, 583, 587, 589 - 593,

- 595, 597, 599 - 603, 605 - 607, 609 - 612, 617 - 624, 625⁺ i ~, 628⁺ i ~ cel [sau] ~ din sat, 629, 630⁺ gospodăr, 631 - 633, 634⁺ i ~, 635, 638⁺ ~ din sat, 643⁺ ~ uom dîsat, 644, 645⁺ ~ uom din sat, 646⁺ ~ uom dîsat, 648⁺ ~ băiet, 650⁺ ~ uom dîsat, 652, 654⁺ i ~, 656⁺ ~ in sat, 662, 663, 665⁺ i ~, 666⁺ ~ uom, 667⁺ ~ uom, 668⁺ ~ din sat.
șal mai harnic: 478⁺ [primul răspuns:] i harnic uom i ~, i ~ dîsat, 487⁺ i ~, 489, 498 - 500, 504, 506, 508 - 513, 516 - 524, 526 - 530, 535, 537, 539, 541 - 546, 551 - 553, 567, 588, 596, 598, 608, 616, 626⁺ [p], [primul răspuns:] harnic, 659⁺ i ~ uom ~ din sat.
cel mai harnic: 467⁺ i ~ i [ε] i ~ uom ~ din sat, [H] Eván i ~ sâmi robític iz selá, 585⁺ ~ uom din sat, 586, 636, 641, 642, 653, 655⁺ [p], [primul răspuns:] uom harnic, 660⁺ ~ din sat, 661⁺ [σ] i ~ i ~ dîsat.
șel mai harnic: 466⁺ i ~ uom ~ in sat, 477⁺ i ~ i ~ uom ~ dîsat, 479⁺ i ~ i ~ dîsat, 493⁺ i ~ i ~ uom dîsat, [II] i ~, uom șal mai harnic dîsat.
șal mai harnic: 482⁺ i ~ i ~ uom ~ din sat, 492⁺ i ~ i ~ dîsat, 501⁺ i ~ i ~ uom ~ dîsat, 564⁺ i ~ i ~ i sat.
al mai harnic: 657⁺ ~ uom din sat, 664, 669⁺ i ~ Bălán e uomul ~ din sat, 670⁺ i ~, om din sat.
cal mai harnic: 475⁺ i ~ i ~ dîsat, 481⁺ i ~ i ~ uom de-aič, 495⁺ i ~ i ~ uom dîsat.
cal mai harnic: 484⁺ i ~ i ~, [II] i ~ i ~ uom in sat, 502⁺ i ~ i ~ dîsat.
șel mai harnic: 486⁺ i ~ i ~ uom, 554⁺ i ~ i ~ uom dîsat.
șal mai harnic: 503⁺ i ~ i ~

- uomu ~ dîsat, 565⁺ păi da tot așa: i ~ i ~ uomu ~ dîsat.
șel mai harnic: 640⁺ i ~ i ~, șel mai harnic uom in sat, 649.
șel mai harnic: 461⁺ i ~ i ~ an sat.
șel mai harnic: 462⁺ i ~ i ~ uom dîsat.
cel mai harnic: 463⁺ i ~ i ~ om i sat.
cel mai harnic: 464⁺ i ~ i ~ in sat, [H] Eván m [ε] mai cládno vi seli.
cel mai harnic: 465⁺ [răspuns în întregime semiafonizat], i ~ i ~ i ~ om ~ din sat, [H] Iván i ~ mai čemi sâmi robític iz selá.
cel mai harnic: 468⁺ i ~ uom i sat, [II] i ~ cal mai harnic uom dîsat i ~.
cel mai harnic: 469⁺ i ~ i ~ uom dîsat, [*] i ~ i ~ harnic uom, # cel mai harnic din sat.
șal mai harnic: 470⁺ i ~ i ~ uomu ~ dîsat.
cal mai harnic: 473⁺ i ~ i ~ d in sat.
cal mai harnic: 474⁺ i ~ i ~ uom din sat.
cel mai harnic: 476⁺ i ~ i ~ d in sat sau vrédnic.
șal mai harnic: 480⁺ i ~ i ~ uomu ~ din sat.
cel mai harnic: 483⁺ tot așa vîni: i ~ i ~ i ~ uomu ~.
șal mai harnic: 485⁺ i ~ i ~ uomu ~ dîsat.
șal mai harnic: 488⁺ i ~ i ~ i ~ uomu ~ dîsat.
șel mai harnic: 490⁺ i ~ i ~ uom.
șal mai harnic: 491⁺ i ~ i ~ uom dîsat.
șel mai harnic: 494⁺ i ~ i ~ d i sat.
șal mai harnic: 496⁺ i ~ i ~ uomu ~.
șal mai harnic: 507.
șel mai harnic: 515⁺ i ~ i ~ fuárti harnic.
șel mai harnic: 547.
șel mai harnic: 555⁺ i ~ i ~ așila-i ~ uom dîsat.
șel mai [harnic]: 556.

șăl măi hárnic: 563⁺ I^uón i^éstⁱ ~
d'ĩ_sat.
ă
șel măi hárnic: 569.
șel măi hárnic: 570.
șel măi hárnic: 576.
șel măi h^hárnic: 577.
ĉ
șel măi hárnic: 613.
ĉ
șel măi hárnic^u: 614.
șal măi uom hárnic: 627⁺ iⁱ ~
dĩ_sat.
ě
șel măi hárnic: 647.
ċel măi hárnic, ăl măi hárnic: 651.
ă
șel măi hárnic: 658⁺ I^uón iⁱ ~.
șăl măi hárnic^u: 666.
șel măi hárnic, șel măi răbúst:
604⁺ „adică bun de treabă” (2).
șel măi hárnic, vrénic: 639.
șel măi vrénic: 572.
șel măi vrénic, șel măi hárnic:
594.
șal măi vrénic^u, șal măi hárnic^u:
637.
ċel măi muncitórⁱ: 579.
șel măi gospodár: 584.
măi hárnic^u: 615⁺ iⁱ ~.
tári hárnic: 525⁺ iⁱ ~.
tári hárnic, șal măi hárnic: 534.

(Maria este femeia)
CEA MAI HARNICĂ (din sat)

„la plus travailleuse”

[1974]

- I. [Întrebare directă] Dar dacă e
vorba de o femeie pe care o
cheamă Maria, cum spui?

ALDM III 1703;
NALR/ALRR: Olt. MN, în Munt.
Dobr. IV, p. 316; Munt. Dobr. IV
MN, p. 302.

- II. șei măi hárnică: 471, 489, 497
- 500, 505 - 514, 516 - 518,
520 - 524, 526, 527, 529 -
531, 534, 541 - 546, 548,
549, 551 - 553, 560, 561,
568, 570, 574, 578, 589, 599,
600, 606, 610, 620, 621, 627,
646⁺ ~ dĩ_sat, 654⁺ fumēja
~ din sat, 656.
șei măi hárnic: 533, 535, 536,
538, 547, 550, 557 - 559,
562, 566, 567, 583, 590, 602,
605, 607 - 609, 617⁺ iⁱ ~,
618, 619⁺ iⁱ ~, 624⁺ „și meⁱ
hárnic”.
șe măi hárnic: 581, 591, 595,

596, 603, 604, 613, 614⁺ [D]
[R] ~, [B] ~, 622, 634, 635,
649, 658⁺ Marija-i ~.
șe măi hárnică: 528, 532, 611,
616, 629, 630, 643⁺ Marija
i^ésti ~, 644, 645, 652, 659,
662.
șa măi hárnică: 573, 575, 633,
640⁺ Marija iⁱ ~, 667⁺ Marija
i^ésti ~ fiméji, 668.
șei măi hárnică: 470⁺ Marínca,
[R] Marija iⁱ ~, 482⁺ Marija
i^ésti ~ diⁿ_sat, 492⁺ Mariⁱa-i
~ dĩ_sat, 496⁺ Marija i^ésti
fiméji ~ dĩ_sat, 564⁺ Mariⁱa iⁱ ~.
ċea măi hárnică: 579, 636⁺ ~
dĩ_sat iⁱ Marija, 642, 660,
661⁺ Marija iⁱ ~.
șe măi hárnică: 477, 479⁺ Marija
i^éstⁱ ~ di príntri áltili, 487⁺
Mariⁱa-i ~ diⁿ_sat, 592.
ċa măi hárnică: 632, 638⁺ ~
diⁿ_sat, 641, 655⁺ Marija-i ~.
șe măi hárnică: 466⁺ Mariⁱa
i^éstⁱ fiméja ~, 478⁺ ~ fiméji
dĩ_sat, 480⁺ Marija-i ~
dĩ_sat.
șei meⁱ hárnic: 537, 598, 612.
șei măi hárnică: 461⁺ Marija-i
~ diⁿ_sat, 486⁺ Mariⁱa iⁱ ~
fiméji.
ċe măi hárnică: 475⁺ Marija-i
iⁱ ~, 495⁺ Marija iⁱ ~ fiméji
dĩ_sat.
șei măi hárnică: 488⁺ Mărija i^ésti
~ diⁿ_sat, 588.
șei măi hárnică: 491⁺ Mariⁱa-i ~
ĝ
d'ĩ_sat, 576.
șei măi hárnică: 519, 577.
șea măi hárnic: 569, 582.
șa măi hárnic: 648, 650.
ċea măi hárnic: 651, 663.
ċea măi hárnică: 657⁺ Marija-i ~
diⁿ_sat, 670⁺ ~ diⁿ_sat.
a măi hárnică: 664, 669⁺ Marija
Bălán ie femeja (nevasta) ~
diⁿ_sat.
șei măi hárnică: 462⁺ Marija-i ~
feméji dĩ_sat.
ċċe măi hárnică: 463⁺ Mari^ea-i
~ dĩ_sat.
ċe măi hárnică: 464⁺ Marija i^ésti
~ diⁿ_sat, [H] Marijā i^é mai
cládna v selă.
ċai măi hárnic: 465⁺ Mărija
i^ésti ~ fiméji diⁿ_sat, [H] Marija
ie măi ċemna jínca v selă.

ċċe măi hárnică: 468⁺ Mari^ea ~
fiméji dĩ_sat, Marija, [II] Mariⁱa-i
ċe măi hárnică fiméji dĩ_sat.
șei măi hárnică: 469⁺ [*] vaj, ci
Marija-i hárnic fiméji, ċċe măi
hárnică!
șea măi hárnică: 472.
ċei măi hárnică: 473.
ċċe măi hárnică: 474⁺ Mari^ea i^ésti
~ fiméji dĩ_sat.
ċe măi hárnică: 476⁺ Măriⁱa-i
~ dĩ_sat.
ċei măi hárnică: 481⁺ Mariⁱa-i ~.
ċa măi hárnică: 483⁺ nă, Marija
i^ésti ~ [ε] acċe măi hárnică
fiméji dĩ_sat.
ċei măi hárnică: 484⁺ [primul
răspuns:] nă jigătă Marija iⁱ
hárnică fiméji [σ] ~, [II] Mărija-i
ċei meⁱ fiméji-diⁿ_sat.
șe măi hárnică: 485⁺ Mărija iⁱ
șe măi hárnică fiméji dĩ_sat.
șei măi hárnică: 490⁺ Mărija iⁱ ~
fiméji.
șei meⁱ hárnic: 493⁺ Marija-i ~
dĩ_sat, [II] Mariⁱa iⁱ șei măi
hárnică fiméji dĩ_sat.
șei măi hárnică: 494⁺ Mariⁱa-i ~
ĝ
d'ĩ_sat.
șei meⁱ hárnică: 501⁺ Marija iⁱ ~
diⁿ_sat.
ċei măi hárnică: 502⁺ Mariⁱa iⁱ ~
dĩ_sat.
șei măi hárnică: 503⁺ Mariⁱa-i ~
ĝ
d'ĩ_sat.
șei măi hárnică: 504.
șei măi hárnică: 515⁺ Marija i^ésti
~, fuárti ~.
șei măi hárnică: 540.
șei măi hárnic: 554⁺ Marija
i^éstⁱ ~ fiméji dĩ_sat.
șei meⁱ hárnic: 555⁺ Marija-i ~
diⁿ_sat.
șei măi hárnică: 563⁺ Marija i
~ diⁿ_sat.
șe meⁱ hárnic: 565⁺ Marija-i ~
dĩ_sat.
șe măi hárnic: 571.
ċa măi hárnic: 580.
ċe măi hárnică: 585.
ċe măi hárnic: 586.
șe măi hárnic: 587.
șei meⁱ hárnică: 597.
șe măi hárnic: 601.

șei măi hárnic: 623.
ċei măi hárnică: 625.
șa măi hárnic: 631.
șe măi hárnic: 647.
ċea măi hárnică: 653.
șa măi hárnică: 665⁺ Marija i^ésti
~.
ċa măi hárnică: 666.
șei măi vrénică: 572, 639.
șa măi vrénică: 637.
șa măi vrénic, șa măi hárnic:
594.
șei măi gospodini: 584.
șei măi gospodina, hárnică: 626.
șei măi: 556.
ċ
șea: 593.
h
măi hárnică: 467⁺ Marija iⁱ ~
fiméji diⁿ_sat, [H] Marija mai
ohídna, abú dvi tışno [?] v selô.
măi hárnic: 615.
măi hárnică: 628⁺ ~ diⁿ_sat.
tári hárnică: 525⁺ iⁱ ~.

(Ion este) FOARTE
DEȘTEPT

„très intelligent”

[1975]

- I. [Întrebare directă] Cum spui
dumneata, cu vorbele dumitale,
așa cum se vorbește aici în sat:
„Ion este foarte deștept”?
- ALDM III 1704; cf. ASLEF 434;
NALR/ALRR: Olt. MN, în Munt.
Dobr. IV, p. 316; Mar. IV MN pl.
LXII; Munt. Dobr. IV MN, p. 301-
302.
- II. tări diștept: 471, 497, 499,
507, 509, 511 - 514, 517,
518, 520⁺ [D], 521 - 523,
524⁺ [D], 526⁺ [D], 529,
533⁺ iⁱ ~, 534, 545, 546, 549
- 553, 562, 564⁺ I^uón iⁱ ~,
569, 584⁺ [D], 586⁺ [D], 594,
595⁺ iⁱ ~, [inf. declară că se
spune și foarte], 613, 621⁺
I^uón iⁱ ~, 630, 641, 655⁺ [p],
[primul răspuns:] iⁱ diștept,
657, 658.
tări diștept: 489, 500, 504, 506,
510, 525⁺ [D] iⁱ ~, 528, 541,
543⁺ [D], 544⁺ [D].
tări diștept: 505⁺ [D] iⁱ ~, 582⁺
fuárte-i măi inčuăș, 589⁺
[D], 592, 593⁺ [D], 625, 626⁺ [σ].

tări d'îștépt: 572, 573⁺ [D].
tări-î diștépt: 646, 661⁺ [p], [σ]
tăre deștépt: 472⁺ ? [ε] ~.
tări dișcépt: 610⁺ î ~.
tări diștépt^u: 614⁺ [B], [primul
răspuns:] [D] [R] fuărți hárnic^u.
tări dăștépt: 669⁺ ^lIón ie ~.
tăre dăștépt: 670⁺ [σ] ~.
tări diștépt, fuărți diștépt: 508,
516, 530⁺ „a dracului di
diștépt”, 532, 542.
tări diștépt, fuărți diștépt: 560.
tări d'îștépt or fuărți d'îștépt:
574.
tări d'îștépt, strășnic di diștépt:
519.
tări diștépt, grozâv di diștépt: 527.
tări diștépt, foc di diștépt: 539⁺ [!]
asta ^uo mai spui în rîs.
tări dișt'épt, [σ] cumîntî: 464⁺
^wIuón iesti ~, [H] Ión dújē i
razúmnî, [1] Iván i dújē
rozúmnîi.
diștépt tări: 583, 598⁺ î ~, 645,
652⁺ ^lIón î ~, 653.
diștépt tări: 588⁺ [D], 602.
d'îșt'épt tări: 570⁺ î ~.
diștépt tări or ^ltări diștépt: 566.
diștépt tări, tări deștépt: 567⁺ î
~.
tări cumînt'î: 470⁺ ^lIuón î ~,
481⁺ ^lIuón î ~.
tări cumînti: 480⁺ ^lIón [ε] ^ui ~,
487⁺ [D] ^lIuón î ~.
tări cumîntî: 492⁺ ^lIuón î ~,
575⁺ [D].
tări cumînt'î: 461⁺ [σ] [primul
răspuns:] ^lIuón î cumînt'î.
tări cumîntî: 484⁺ î ~, [II] ^lIuón
iști tări cumîntîe sau strășnic.
tări cumînt'î: 485⁺ [σ] î ~, [primul
răspuns:] [D] ^lIuón î dișt'épt.
tăre cumînt'e: 486⁺ ^lIuón î ~.
tări-î cumîncî: 494⁺ ~ ^lIuón a
noșt.
tări cumînti: 502⁺ [D] ^lIuón î ~.
tări cumîntē: 577.
tări hárnic: 568.
tări: 556.
tări: 642⁺ [ε], [σ].
foărți diștépt: 531, 535 - 537,
540, 547, 597, 599, 600, 607,
608, 609⁺ î ~, 611, 612,
617, 618, 620⁺ î ~, 623⁺ î
~.
fuărți diștépt: 580⁺ [D], 581⁺ [D],
587⁺ [D], 590, 591, 596⁺ [D],
601⁺ [D], 603⁺ [D], 604, 605,
649, 650, 656.
fuărți diștépt: 615, 632, 634, 636,

638 - 640, 644⁺ [primul
răspuns:] primu di diștépt [?],
659, 666, 668.
fuărți diștépt: 515⁺ [D] Ión iști
~, 579⁺ [D].
foărți diștépt: 548, 624.
fuărți dișt'épt: 482⁺ [D] ^lIuón iști
~, [σ] cumîntî, âi tări cumînti.
fuărți dișt'épt: 501⁺ [D] ^lIuón iști
~, [D] ^lIuón î cumînti, [σ] tări
cumînti.
fuărți d'îșt'iept^l: 554⁺ [D] ^lIuón
iști ~, [p] î d'îșt'iept ^lIuón^l,
[σ] î tări d'îșt'iept^l, [D]
cumînt'i-ntrebuîntázâ cuvîntu
cînd nu-î ^uobráznîc, iar
d'îșt'iept cîn î ^uom âh [ε]
prișepút.
fuărți d'îșt'iept: 558⁺ [D].
fuărți diștépt: 561.
fuărți d'îșt'iept^h: 563⁺ [D] ^lIuón
iști ~, [p] ^lIuón iști cumînt'î,
^lIuón î tări cumînt'î.
fuărți d'îșt'iept: 565⁺ [D] ^lIón
iști [ε] ~, [p] tări diștépt, [D]
î cumînt'î, si dîși și d'îștépt, și
cumînt'î.
fuărți d'îșt'iept: 576⁺ [D].
fuărte deștépt: 578.
foărți diștépt: 606.
foărte diștépt: 619.
foărți diștépt: 622.
fuărți diștépt: 637.
fuărți dișt'iept, fuărți cumîntî: 468⁺
^lIuón î ~ (1), [σ] iști ~ (2), [II]
^lIuón iști foărți, tări diștépt
sau cumîntî.
fuărți diștépt, tări diștépt: 496⁺
[D] ^lIuón iști ~ (1), [σ] (2),
iști fuărți cumîntî, î tări
cumînti, „se zice și cumînte, și
deștept”, 557⁺ [D], 559⁺ ~,
sau ~, 643⁺ [D] (2), 651⁺ [σ]
(2), 654⁺ [p] (1), [D] (2),
[primul răspuns:] diștépt, 662⁺
[σ] (2).
fuărți diștépt, tări diștépt: 629⁺
[D] (2), 667⁺ [p] (2).
foărți diștépt, tări diștépt: 538.
fuărți dișt'iept, [σ] î tări dișt'iept:
555⁺ [D] cumînt'î si mai zîși:
^lIuón î tări cumîntî.
fuărți dișt'iept, tări dișt'iept: 585⁺
[D].
fuărte deștépt, tări diștépt, diștépt
tări: 571.
fuărți, [D] tări diștépt: 660.

fuărți dișt'iept, [D] tări ~, tări
cumîntî: 493⁺ [D] ^lIuón iști ~,
[II] ^lIuón î tări cumîntî!
fuărți d'îșt'iept, tări d'îșt'iept^l, [D]
cumînt'î: 503⁺ ^lIuón iști ~ (1),
î ~ (2).
foărți d'îșt'iept^l, tări cumînt'e:
462⁺ [D] ^lIuón î ~ (1), [V] (2).
foărți d'îșt'iept, cumînt'î: 466⁺
^lIuón î ~, î tări rău.
fuărți, pre dișt'iept^l: 633.
fuărți diștépt și-tălépt: 635.
foărte cumînt'e: 463⁺ Ión î ~,
[σ] tăre cumînt'e, strășnic.
fuărți [ε] cumîntî: 467⁺ ^lIuón iști
~, [H] Eván dújē i razúm.
fuărți cumînt'î, tări cumînt'î: 469⁺
^lIuón î ~ (1), î ~ (2), [*] î
fuărți cumîntî, tări cumîntî, ^lIuón
î tări cumîntî!
fuărți cumîntî, [σ] tări cumîntî:
478⁺ ^lIuón î ~.
fuărți cumîntî, [σ] tări cumîntî:
483⁺ [p] (1), [σ] (2), [primul
răspuns:] [D] ^lIuón iști cumîntî.
fuărți cumîncē, tări cumîncē:
490⁺ [D] ^lIón î ~.
fuărți, [V] tări cumînt'î: 473⁺
^lIuón î ~.
fuărți cumînt'î, prăș cumînt'î:
479⁺ [D] ^lIuón iști ~.
cel mai diștépt: 663⁺ [primul
răspuns:] diștépt.
șal mai diștépt, [σ] fuărți diștépt:
616⁺ [D] tări (frumúasă).
cel mai diștépt, [σ] fuărți diștépt:
627.
șel mai diștépt, [σ] fuărți diștépt:
648.
șăl mai dișt'iept, [σ] tări dișt'iept:
488⁺ [D] ^lIuón iști ~ (1), [D]
cumînti 'deștept', î tări cumîntî.
cel mai dișt'iept^l, cel mai cumînti:
465⁺ [secvență în întregime
afonizată parțial] (1), ^lIuón iști
[ε] aîc ^lsat ômu ~ [1], [D] ^lIuón
iști ~ ^lsat [2], [H] Ión ie [ε]
mái rozúmnîi celovic u sêla.
șel mai d'îșt'iept sau șel mai
cumînt'î: 476⁺ [D] ^lIón iști
^lsat ~.
cal mai cumînti: 474⁺ ^lIuón iști ~
^uom.
cal mai cumînti: 475⁺ [D] ^lIón î
~.

șal mai cumînt'î: 491⁺ ^lIuón î ~.
cal mai cumînti: 495⁺ ^lIón î ~
^uom dî_sat.
șel mai cumînti, tări cumînti: 477⁺
[D] ^lIuón iști ~.
grozâv di diștépt: 498.
grozâv dă deștépt: 664⁺ [σ], [*]
~.
[p] kár diștépt: 631⁺ [primul
răspuns:] diștépt.
kár î diștépt^l: 628.
pre diștépt, [p] fuărți diștépt: 647.
diștépt: 665⁺ ^lIón î ~, „nu
vorgêști cu fuărți, fiindcă-s
țărani”.

NOUĂ, adj. pl.

„neuve”

[1984]

- I. [Întrebare indirectă] Dacă ai o haină veche, pe care nu o mai poți purta, atunci zici că trebuie să-ți cumperi o haină...?

Cf. ALRM II s.n. 1226; ALM 95, 451; ALDM III 1713; ALCe 1156; ALJA 1239; ALPI cuaderno I, p. 19; NALR/ALRR: Olt. MN, în Munt. Dobr. IV, p. 318; Mar. IV MN pl. LXII; Munt. Dobr. IV MN, p. 305; Criș. IV 877.

- II. nouă; noi: 488, 489, 497 - 500, 504, 506, 507, 509, 511, 517 - 521, 523 - 526, 528 - 532, 534, 537, 538, 540 - 542, 544 - 546, 549, 551 - 553, 558, 592, 597⁺ [ε] [pl.], 599, 605, 606, 608, 609, 612, 622, 625, 626, 628, 629, 633, 642, 645, 653, 655, 656, 658, 666, 669.
nouă; noi: 535, 550, 580, 584, 586, 596, 604, 607, 619, 620, 623, 631, 647, 648, 650, 651, 662, 668.
nouă; ~: 487, 508, 512, 513, 543, 600, 615, 616, 621, 636, 643⁺ [ε] [pl.], 644, 661.
nouă; noi: 471, 472, 560, 561, 569, 571 - 574.
nouă; noi: 522, 527, 539, 566, 583, 587, 593, 595, 602.
nouă; -: 624, 638 - 641, 646, 654.
nouă; ~: 462, 468⁺ [II] nouă;
nouă, 469⁺ ^uo haină nouă;
haină nouă, 477, 482.
nouă; noi: 475, 476, 490, 563.

nóuâ; ~, noi: 533⁺ [k] [pl.], 588⁺ [k] [pl.], 632⁺ [p] [pl.], 634⁺ amîndouâ-s nóuâ; noi.
nóuî; ~: 581, 613, 617, 635.
nóuî; -: 536, 598, 618.
n^uouâ; ~: 556, 585, 591.
n^uouâ; ~: 577, 589, 614.
n^uouâ; n^uoi: 594, 637, 652.
noâuâ; ~: 481, 491.
nuâuâ; noi: 510, 515.
nuouâ; noi: 557, 567.
n^uouâ; -: 568, 579.
n^uouâ; noi: 575, 576.
nóuâ; ~, [p] ~: 627, 667.
n^uouâ; -: 630, 659.
nóuâ; ~: 461⁺ [*] ganț nou.
noâuâ; ~: 463.
nóuâ; nou^w [k] noi: 464⁺ [H] mai
ludînjé parâ, po trába bă cupéu
nuvâ, novâ, [ε] dva noví, dvóí
[ε] lud'ínja novâ, l'jud'ínjé
novâ, [l, l] novâ; noví.
nóuâ; noi: 465⁺ [H] nové ludînjé;
~.
nóuâ; n^uoi: 466.
nóuî; noi: 467⁺ [H] trábă bîh
cupéusi bî ludînjé nové.
noâuâ; n^uoi: 470.
noâuâ; n^uoi, ~: 473.
nóuâ; nóuâ: 474.
nuâuâ; ~: 478.
noâuâ; noi: 479.
nó^auâ; nóuâ, noi: 480.
nóuâ; noi: 483.
nóuâ; nóuâ: 484⁺ [II] nóuâ; noi.
nóuâ; ~: 485.
nóuâ; ~: 486.
noâuâ; ~: 492.
nóuâ; noi: 493⁺ [II] nóuâ; n^uoi.
noâuâ; ~: 494.
nóuâ; nóuî: 495.
nóuâ; nóuâ: 496.
nóuâ; noi: 501.
noâuâ; ~, nóuâ; ~: 502.
noâuâ, nóuâ: 503.
nuâuâ; ~: 505.
nuâuâ; noi: 514.
nóuâ; noi, [k] nóuâ: 516.
nóuî; noi: 547.
nóuâ; ~: 548.
nóuâ; noi: 554.
nóuâ; ~, noi: 555.
nuouî; noi: 559.
nuâuî; noi: 562.
nóuâ; ~, noi: 564.
nóuâ; n^uoi: 565.
nóuâ; noi: 570.
nóuâ; ~: 578.
n^uouî; noi: 582.
nuouî; ~: 590.

nóuâ; nóuâ: 601.
n^uouî; noi: 603.
n^uouâ; -: 610.
nóuî; -: 611.
nóuî; n^uoi: 649.
nóuâ; ~: 657.
nóuâ; noi: 660.
nóuî; noi: 663.
nóuâ; ~, noi: 664⁺ [k] [pl.], [*]
noi.
nóuâ; noi: 665.
nóuâ; noi: 670.

UNUI (cal)

„à un (cheval)”

[1985]

- I. [Întrebare indirectă] Dacă
sunt mai mulți cai la un loc, nu
poți să le dai apă cu căldarea
deodată, ci dai mai întâi,
numai...?
ALDM III 1714;
NALR/ALRR: Olt. MN, în Munt.
Dobr. IV, p. 318; Munt. Dobr. IV
MN, p. 305.
- II. la únu: 461 - 463, 464⁺ [H]
odnómu, [l, l] odnómu cónave^w,
466, 468, 470 - 474, 476 -
479, 481, 482, 484, 485, 487
- 491, 493⁺ [II] la únu, 494 -
496, 502 - 504, 506, 508,
510, 513, 514, 516, 518, 522,
524, 527, 528, 533, 535, 538,
540, 543 - 546, 549, 550, 555
- 561, 563 - 568, 570 - 575,
577 - 579, 581 - 585, 587 -
590, 592 - 595, 598, 602,
603, 609, 610, 612, 618 -
620, 622, 629, 635, 641, 648,
650, 653, 657, 658, 667, 668.
la ^uúnu: 497 - 500, 505, 507,
509, 515, 517, 519 - 521,
525, 526, 529, 530, 534, 539,
541, 542, 552, 553, 562, 580,
586, 591, 596, 601, 604, 605,
613, 614, 630, 634, 636 -
638, 640, 642 - 644, 649⁺ la
śélalt^u, 651, 652, 654 - 656,
659, 661, 662, 664, 669, 670.
la un_(cal): 511, 512, 523, 536,
547, 548, 551, 576, 600, 607,
624⁺ dau ápi ~, 646, 660.
la ^uúnu: 615, 616, 625 - 628,
631, 633, 639, 647, 663, 665,
666.
la únu, la un_(cal): 469⁺ [*] núma
la únu, 486, 537, 623, 617⁺
núma ~, núma ~, 621.
la únu: 480, 501, 554.

la un (cal): 531, 611.
la únu: 465⁺ [H] daiú co ódnómu
coná vű vodiě.
la únu: 467⁺ [H] daiú vodiě párși
odnómu conjă.
la únu: 483.
la únu, la un (cal): 569.
la ^uú(cal): 606.
la un_(cal): 608.
la un [cal], únui [cal]: 532.
la cíti únu: 475, 492.
la cíti-un_(cal): 599.
la cíti ^uúnu: 632.
la cíti ^uúnu: 645⁺ pi rînd.
la cíti únu, núma la un_(cal): 597.

SINGUR

„seul”

[1989]

- I. [Întrebare indirectă] Ești cu
doi oameni în casă, după ce ei
pleacă cum zici că rămâi?
ALM 60; ALDM III 1718;
NALR/ALRR: Olt. MN, în Munt.
Dobr. IV, p. 318; Mar. IV MN pl.
LXII; Munt. Dobr. IV MN, p. 306.
- II. singur: 462, 463, 466, 468,
469⁺ [*] singură [f.], 470 -
477, 480 - 482, 485, 486, 488
- 492, 493⁺ [II] singur, 494 -
500, 502 - 529, 531 - 534,
536 - 546, 548 - 553, 556 -
562, 564, 566 - 592, 594 -
596, 598 - 605, 607, 609 -
613, 617 - 620, 624, 626,
627, 629 - 634, 636, 638,
639, 641, 642, 644, 645, 647,
648, 651, 652, 654 - 656,
658, 659, 662 - 667.
singură [f.]: 484⁺ [II] singur, 565,
616, 625.
singur: 563, 606, 622.
singur^u: 614, 640, 650.
singur^u: 635, 646, 668.
singură [f.], singur: 487⁺ [p],
628.
singur^u: 535, 593.
singuri [f.], singur: 621, 623.
singur, singur: 669, 670⁺ [k].
singur^u: 461.
singur: 464⁺ [H] lișăsî samóî, [l,
l] saméî.
singur: 465⁺ [H] ia rișăuse sam.
singur: 467⁺ [H] lișéusi samóî.
singură [f.]: 478.
săngur: 479.
singur^u [f.]: 483.

singurî [f.]: 501.
singur: 547.
singur: 554.
singur^u: 555.
singură [f.]: 597.
singur^u, singurî [f.]: 615.
ú
singur^u: 637.
singură [f.], singur^u: 643.
î
singur^u: 649.
singură [f.]: 657.
singur: 660.
singur, singur: 661.
singur, singurél: 530.
singurél: 608, 653.

III. În unele pct., răspunsul a fost
precedat de ind.prez. al
verbului (a) rămâne, sugerat
prin maniera de formulare a
întrebării și înregistrat în
următoarele forme: rămîi
(597, 645), rămîn_~ (483),
rămîn (547).

BINE, adv.

„bien”

[1991]

- I. [Întrebare indirectă] Un om
care nu lucrează rău, zici că
lucrează...?
ALRM II s.n. 323; ALM 246;
ALDM III 1720; ALF 131, 148,
369; AIS 920, 1537; ALG
945-946; ALMC 1202; ALW I 3;
ALJA 1680;
NALR/ALRR: Olt. II MN pl. 55;
Mar. IV MN pl. LXII; Munt. Dobr.
IV MN, p. 307; Criș. IV 881.
- II. gîni: 489, 497 - 500, 504, 506
- 514, 516 - 530, 532 - 535,
537 - 539, 541 - 543, 545 -
553, 559, 566, 567, 580, 581,
582⁺ bîni-î mai încuâși, 585⁺
[*], 587, 590, 594 - 596, 598,
600, 604, 606, 607, 609, 611,
612, 614, 617 - 623, 625,
632, 633, 635, 640, 643, 647,
650, 651, 657, 660, 662⁺
fuârti ~, 663, 665 - 667.
bîni, gîni: 477, 479, 487, 495,
496⁺ [D] (2), 501⁺ [σ] (2),
531⁺ [k] (2), 540⁺ [k] (2),
557⁺ [k] (2), 564, 584⁺ [B]
(2), 586⁺ [B] (2), 591⁺ [R]
(1), 599⁺ [k] (2), 601⁺ fuârte
~, [k] (2), 608, 613⁺ [B] (2),
627⁺ [k] (2), 628⁺ [V] (2),

629, 631, 634⁺ [k] (2), 636,
639, 641, 644, 645⁺ [k] (2),
646, 649, 654⁺ [k] (2), 656⁺ [p]
(2) „ca-n sat?”, 658⁺ [k] (2).
gîni: 505, 515, 556, 560, 561,
570, 571, 583, 593, 597, 616,
624, 626, 664.
bîni: 480⁺ [L] sa ^tđiși și gîni,
493⁺ [D] și gîni, [II] bîni „nu
se zice gîni”, 502, 536, 544,
555⁺ [D] „nu se zice gîni”,
558, 562, 610, 642, 652, 659.
bîni: 468, 469⁺ [*] bîni, 473,
474⁺ lucră ~, 481, 482⁺ [D]
„se zice și lucră bgîni”, 484⁺
[II] bîni, 494, 503⁺ [D] „nu
se zice gîni”, 637, 669.
bîni, gîni: 492, 588⁺ [k], 589⁺ [k],
592⁺ [k], 638⁺ [V] (2).
gîne: 575, 577 - 579.
bîne: 462, 463, 490.
bîne: 466, 470, 472.
gîni, [R] bîni: 603⁺ [V] ~, 605.
bîni, [D] [V] bgîni: 461.
bîni: 464⁺ [H] róbâ dóbrî.
bîni: 465⁺ uşor, [p] ~, [H] róbi
dóbrî.
bîni: 467⁺ [H] robítsă dóbrî.
bîni, [V] bgîni: 471.
bîni, gîni: 475.
bîni, [σ] bgîni: 476.
bîni, gîne: 478.
bîni: 483.
bîni: 485⁺ [D] „se zice bgîne, la
Rădăuți se spune ~”.
bîni: 486.
bîni, [p] gîni: 488.
bîni: 491.
bîni: 554⁺ [D] „nu se zice gîni”.
bîne: 563.
bîne: 565.
bîni, [k] gîni: 568.
gîni: 569.
gîni: 572.
bdîni: 573.
bîni, [B] bdîni: 574.
gîni: 576.
bîni, [k] gîne: 602.
bîni, [p] gîni: 615.
gîni: 630.
bîni, gîni: 653.
bîni, [σ] gîni: 655.
gîni, bîni: 661.
yîni: 668.
gîne, bîne: 670.
bîni, [D] gînişor: 648.

(merg) PE (drum)

„(je marche) sur (la route)”

[1996]

- I. [Întrebare indirectă] Când ies
din casă, merg prin curte și,
după ce trec de poartă, merg...?
AIS 1617; ALD II 50;
NALR/ALRR: Olt. MN în Munt.
Dobr. IV p. 319; Mar. IV MN pl.
LXII; Ban. III 600; Munt. Dobr.
IV MN, p. 309; Criș. IV 884.
- II. pi: 461⁺ ~ drum, 468⁺ ~
drum, [II] pi drum, 471, 473⁺
mărg [1] ~ drum, 475⁺ ~ drum,
477⁺ ~ drum, 478⁺ ~ drum,
479⁺ ~ drum, 480⁺ ~ drum,
482⁺ ~ drum, 484⁺ ~ carari,
[II] mărg [1] pi ^uulîță, 485⁺ ~
^uulîță, 487⁺ ~ drum, 489⁺ ~
drum, 491⁺ ~ drum, 494,
495⁺ ~ drum, 496⁺ ~ trātuárî,
pi lângă gard, 500⁺ ~ drum,
501⁺ ~ drum, 503⁺ ~ drum,
504⁺ ~ drum, 506⁺ ~ drum,
507, 508⁺ ~ drum, 509, 510⁺
~ drum, 511⁺ ~ drum, 512,
513, 514⁺ ~ drum, 516⁺ ~
drum, 517, 518, 519⁺ ~ drum,
520, 521, 522⁺ ~ drum, 523⁺
~ drum, 524⁺ merg [1] ~ drum,
525⁺ ~ drum, 526⁺ merg [1] ~
drum, 527⁺ ~ drum, 528⁺ ~
húdiță, 529⁺ ~ drum, 530⁺
merg [1] ~ drum, 531⁺ merg
[1] ~ drum, 532, 533⁺ ~ drum,
534⁺ mērzi [3] ~ drum, 535⁺
~ drum, 536, 537⁺ ~ drum,
538⁺ ~ drum, 539, 540, 542,
543⁺ ~ drum, 544⁺ ~ drum,
545, 546⁺ ~ drum, 547⁺ ~
drum, 548⁺ ~ drum, 549⁺ ~
drum, 550⁺ ~ șuşă, 551⁺
merg [1] ~ drum, 552⁺ ~ drum,
553, 556 - 562, 563⁺ ~ drum,
564⁺ ~ drum, 565⁺ ~ ș^uoșă,
566 - 572, 573⁺ ~ drum, 574
- 577, 579 - 583, 584⁺ ~
drum, 585, 586, 587⁺ ~ șuşă,
588, 589, 590⁺ ~ drum, 591,
593 - 596, 597⁺ ~ drum,
598⁺ ~ drum, 599⁺ ~ drum,
600⁺ drum, 601, 602⁺ ~
drum, 603, 604⁺ ~ drum,
605⁺ ~ drum, 606⁺ ~ drum,

607⁺ ~ drum, 608⁺ ~ drum,
609⁺ ~ drum, 610, 611⁺ ~
drum, 612⁺ ~ drum, 613, 615,
616⁺ ~ drum, 617⁺ ~ drum,
618⁺ ~ drum, 619⁺ ~ drum,
620⁺ ~ drum, 621⁺ ~ drum,
622⁺ ~ drum, 623⁺ ~ drum,
626⁺ ~ drum, pi húdiță, 628 -
636, 639, 640, 643, 644⁺ ~
șuşă, 645 - 650, 652, 654,
656, 658, 659⁺ ~ drum^u, 660,
662, 663, 665⁺ ~ drum, 666 -
668.
pi: 462⁺ ~ drum, 466⁺ ~ drum, ~
húdiță, 469⁺ ~ drum, 470⁺ ~
drum, 472, 474⁺ ~ drum,
476⁺ ~ drum, 481⁺ ~ drum,
490⁺ ~ drum, 492⁺ ~ drum,
502⁺ ~ drum, 505⁺ ~ drum,
515⁺ ~ drum, 541, 578⁺ ~
drum, 592, 624⁺ ~ drum, 637,
638, 661.
pă: 651, 657⁺ ~ drum, pîn_casă,
664, 669⁺ ~ drum, 670.
pe: 463⁺ ~ drum, 486⁺ ~ drum,
627, 642.
pi: 464⁺ ~ drum, [H] idú doróbu,
[I, 1] idú doróbu, 465⁺ ~ drum,
[H] dorógu, 493⁺ mă duc [1] ~
drum, [II] pi drúm.
pi: 483⁺ ~ drum^u, 488⁺ ~ drum,
554⁺ ~ drum.
pi: 497 - 499.
pi: 467⁺ ~ drum, [H] edú darógu.
pi: 555⁺ ~ șuşă, pi strádî sau
cum?
pi, [k] pi: 625.
pe: 641⁺ [ε], [p].
pi: 653⁺ ~ drum.
pi: 655.
la: 614.

(lapte) DE (oaie)

„(lait) de (brebis)”

[1997]

- I. [Întrebare indirectă] Cum zici
la laptele pe care ți-l dă oaia?
ALDM III 1725;
NALR/ALRR: Olt. MN, în Munt.
Dobr. IV, p. 319; Mar. IV MN pl.
LXII; Munt. Dobr. IV MN, p. 309;
Criș. IV 885.
- II. di: 465⁺ lápti ~ uájî, [H] - ,
471, 474⁺ lápti ~ uájî, 475⁺
lápti ~ uájî, 477⁺ lápti ~ uájî,

479⁺ lápti ~ uájî, 480⁺ ~
uájî, 484⁺ lápti ~ uájî, 487⁺
lápti ~ uájî, 488⁺ lápti ~ uájî,
489⁺ ~ uájî, 492⁺ ~ uájî,
493⁺ lápti ~ uájî, [II] lápti di
uájî, 496⁺ lápti ~ uájî, 497 -
499, 500⁺ ~ uájî, 501⁺ lápti ~
uájî, 502⁺ lápti ~ uájî, 504⁺ ~
uájî, 506⁺ ~ uájî, 507, 508⁺ ~
uájî, 509, 510⁺ ~ uájî, 511⁺ ~
uájî, 512, 513, 514⁺ ~ uájî,
516⁺ ~ uájî, 517, 518, 519⁺
~ uájî, 520, 521, 522⁺ ~ uájî,
523⁺ ~ uájî, 524⁺ lápti ~ uájî,
525⁺ ~ uájî, 526⁺ ~ uájî,
527⁺ lápti ~ uájî, 528⁺ ~ uájî,
529⁺ ~ uájî, 530⁺ ~ uájî,
531⁺ lápti ~ uájî, 532, 533⁺
lápti ~ uájî, 534⁺ lápti ~ uájî,
535⁺ lápti ~ uájî, 536, 537⁺
lápti ~ uájî, 538⁺ ~ uájî, 539,
540, 542, 543⁺ ~ uájî, 545,
546⁺ ~ uájî, 547⁺ lápti ~ uájî,
549⁺ ~ uájî, 550, 551⁺ lápti ~
uájî, 552⁺ ~ uájî, 553, 555⁺
lápti ~ uájî, 556, 557, 559 -
562, 564⁺ lápti ~ uájî, 566 -
568, 570, 571, 574, 575, 577,
579 - 585, 587 - 590, 592 -
596, 597⁺ lápti ~ uájî, 598,
599⁺ lápti ~ uájî, 600⁺ lápti ~
oájî, 601 - 605, 606⁺ lápti ~
uájî, 607⁺ ~ uájî, 608⁺ lápti ~
oájî, 609⁺ lápti ~ uájî, 611⁺ ~
oájî, 612 - 615, 617⁺ lápti ~
uájî, 618⁺ ~ oájî, 619⁺ ~
^uoájî, 620⁺ ~ uájî, 621⁺ ~
uájî, 622, 623⁺ lápti ~ uájî,
624⁺ lápti ~ uájî, 627, 628,
629⁺ ~ uájî, 630 - 634, 635⁺
~ uájî, 636, 639 - 641, 643,
644⁺ ~ uájî, 645, 647⁺ lápti ~
uájî, 648 - 654, 656, 658,
659⁺ ~ uájî, 660⁺ ~ uájî, 662,
663, 665⁺ ~ uájî, 666 - 668.
di: 469⁺ lápti ~ uájî, 470⁺ lápti
~ uájî, 478⁺ lápti ~ uájî,
481⁺ lápti ~ uájî, 482⁺ lápti ~
uájî, 483⁺ lápti ~ uájî, 495⁺
lápti ~ uájî, 505⁺ ~ uájî, 515⁺
~ uájî, 541, 544⁺ ~ uájî, 548⁺
~ uájî, 616⁺ ~ uájî, 626⁺ ~
uájî, 637, 638, 655, 661.
di: 461⁺ lápti ~ uájî, 468⁺ lápti
~ uájî, [II] lápti di uájî, 476⁺
lápti ~ uájî, 485⁺ lápti ~ uájî,

558, 565⁺ lápt'i ~ uáji, 569,
573⁺ lápt' ~ uáji.
de: 472, 578, 586, 625, 646.
đ: 503⁺ lápt'i ~ uáje, 563⁺ lápt'i
~ uáji, 572, 576.
dă: 664, 669⁺ ~ uáji, „e și mai bun
ca ăl dă vácă”, 670.
dje: 463⁺ lápt'ě ~ oáje, 486⁺
lápt'ě ~ uáje.
d': 491⁺ lápt'i ~ uáji, 494.
d'i: 462⁺ ~ uáje.
d': 464⁺ ~ uáje, [H]
mołocó_ovět'i, [I, 1]
m^uołocó_ověči.
d'e: 466⁺ lápt'i ~ uáji.
đi: 467⁺ ~ uáji, [H] mołocó_ovět.
d'i: 473⁺ lápt'i ~ uáji.
đ: 490⁺ lápt'i ~ uáje.
d'i: 554⁺ lápt'i ~ uáji.
de, [k] di: 591.
đi: 610.
de: 642.
dă: 657⁺ ~ cāpră.

III. Izolat, s-a obținut termenul frupt
'produs lactat' (505).

(ies) DIN (casă)

„(je sors) de (la maison)”

[1998]

I. [Întrebare indirectă] Când
stai în casă și te cheamă cineva
de afară, de unde zici că ieși?

ALDM III 1726;
NALR/ALRR: Olt. MN, în Munt.
Dobr. IV, p. 319; Mar. IV MN pl.
LXII; Ban. III 602; Munt. Dobr.
IV MN, p. 309.

II. din: 472, 479⁺ ~ núntru, 497
- 499, 509, 517, 518, 520,
524⁺ ~ cāsă, 532, 536, 545,
556, 557, 559 - 561, 566 -
568, 571, 577, 579, 581 -
585, 587 - 596, 601 - 603,
605, 613, 614, 625, 632 -
634, 637, 639⁺ ~ núntru, 641,
642, 646, 648, 649, 651 -
654, 658, 661.

din_(cāsă): 469, 474, 481, 487⁺
ieș pîn-afără [2], 489, 500,
504 - 506, 508, 510, 511,
513 - 516, 521, 523, 526,
528, 530, 531, 534, 539,

542 - 544, 546, 548 - 553,
564, 597, 600, 606, 609,
626, 629, 638, 643 - 645,
656, 659, 663, 667.
din_(cāsă): 465⁺ [H] - , 482,
493⁺ [II] din cāsă, 538, 547,
565, 586, 604, 617, 618, 620,
623, 627, 628, 631, 665.
din_(cāsă): 492, 507, 519, 537,
541, 599, 616, 621, 622, 630,
636, 640, 660.
din_(cāsă): 533, 535, 580, 598,
607, 611, 612, 624, 647, 650,
662, 668.
din_(cāsă): 475, 476, 478, 495,
496, 502.
d'in: 471, 562, 569, 573, 575.
d'in_(cāsă): 462, 486, 490.
d'in_(cāsă): 473, 570, 578.
đ: 572, 574, 576.

d'in_(cāsă): 467⁺ [H] idú ž-háti,
485.
din_(cās-afără): 468⁺ [II]
din_cāsă, 555.
din_(cāsă): 477, 480.
d': 491, 494.
din: 512, 615.
din (cāsă): 527, 529.
d'i_(cāsă): 540, 619.
din: 657⁺ ~ ūogrādă, 664.
d'in_(cāsă): 461.
d'in_(cāsă): 463.
din_(cāsă): 464⁺ [H] prihóju-ž háti,
[I, 1] s-žat'ie.
d'in_(cāsă): 466.
d'in_(cāsă): 470.
d'in_(cāsă): 483.
din_(cāsă): 484.
din_(cāsă): 488.
din_(cāsă): 501.
đ: 503.
din_(cāsă), din: 522.
din (cāsă), din_(cāsă): 525.
d'in_(cāsă): 554.
d'in: 558.
đ: 563.
din (cāsă): 608.
din: 610.
din (cāsă): 635.
din_(cāsă): 655.
din_(cāsă): 666.
din_(cāsă): 669.
din_(cāsă): 670.

III. În afara situațiilor consemnate
ca atare, răspunsul a fost precedat
de forma de [ind.prez. 1] a verbului
(a) ieși în următoarele pct.: 524,
533, 535, 537, 547, 548, 597, 598,
608, 624 (ies), 531, 555 (iez-~) și
505 (ies).

(iau căciula) DIN (cap)

„(j'enlève mon bonnet) de sur
(ma tête)”

[2000]

I. [Întrebare indirectă] Când
intri într-o casă străină ce zici că
faci cu căciula? (GEST).

ALDM III 1728;
NALR/ALRR: Olt. MN, în Munt.
Dobr. IV, p. 320; Mar. IV MN pl.
LXII; Ban. III 602; Munt. Dobr.
IV MN, p. 310; Criș. IV 886.

II. din_(cap): 464⁺ [H] prehóju u
h
hátī, zdoimái șiiepcu iz
holové: dobrájdin!, 468⁺ [II] di
pi cap, din_cap, 469⁺ ieș
cúșma ~, 474, 480, 481, 484⁺
[II] di pi ca^h, 510, 514, 531,
533, 535⁺ ieș cāsula ~, 537⁺
ieș cāsula ~, 538, 541, 544,
547, 548⁺ ieș cāsula ~, 555⁺
ūo ieș ~, ūo pun [ε] žos
im_mn'ijucų cāsī, 597⁺ ieș
cāsula ~, 598⁺ ieș cāsula ~,
599⁺ ieș cāsula ~, 600⁺ ieș
cāsula ~, 606, 607, 608⁺ ieș
cāsula ~, 609, 611, 615,
616 - 619, 620⁺ ieș
cāsula ~, 621⁺ ieș cāsula ~,
622, 623, 624⁺ ieș cāsula ~,
626 - 630, 632, 636 - 639,
642 - 645, 647 - 650, 655 -
657, 659, 660, 662, 663⁺
„ungurii 'catolicii' zic di pi”,
665 - 668, 670.

din: 524⁺ ieș ~ cap, 527⁺ cap,
529⁺ ~ cap, 536, 550, 556,
557, 559 - 561, 566⁺ ~ cap,
568, 575, 577⁺ ūo rădic ~
cap, 578, 582, 586, 589 -
596, 601 - 605, 612 - 614,
625, 633 - 635, 640, 641,
646, 651 - 654, 658, 661.

d'in_(cap): 470, 473, 476⁺ o ieș
~, im_min, 478, 558.

din_(cap): 475, 495, 501, 565.

d'in_(cap): 485, 491.

din_(cap^h): 487, 502.

din_(cap^h): 461.

d'in_(cap): 462⁺ ieș ~.

d'in_(cap^h): 463⁺ o ieș jos.

d'in_(cap^h): 466.

din_(cap), [k] din (cap): 477.

din_(cap^h): 483⁺ ieș

cāsula-m_mină și zic [p] ~.

d'in_(cap^h): 486.

d'in_(cap): 490⁺ ūo ieș ~.

gin_(cap): 494.

d'in_(cap^h): 503.

d'i (cap): 540⁺ ūo ieș ~.

d'in: 569.

đ: 576.

din: 610.

din_(cap^h): 631.

din: 664.

din_(cap): 669.

din, di pi: 525.

d'in, di pi: 562.

di pi: 471, 479⁺ ~ cap^h, 489⁺ ~

cap, 496⁺ ūo ieș ~ cap, [D]

„se mai zice și din_cap”, 497 -

499, 500⁺ ~ cap, 504⁺ ~ cap,

506⁺ ~ cap, 507, 508⁺ ~ cap,

509, 511⁺ ~ cap, 512, 513,

516 - 518, 519⁺ ~ cap, 520,

521, 522⁺ ūo ieș ~ cap, 523⁺

~ cap, 526⁺ ~ cap, 532, 534⁺

~ cap, 539, 542, 543⁺ ~ cap,

545, 546⁺ ~ cap, 549⁺ ~ cap,

551⁺ ~ cap, 552⁺ ~ cap, 553,

567, 570, 571, 579 - 581, 583

- 585, 587⁺ ~ cap, ūo dau žos

di pi cap, 588.

di pi: 505⁺ ~ cap, 515⁺ ~ cap,
574.

di pi (cap^h): 465⁺ ieș ~, [H] báru-z
holové șiiepcu.

di pi (cap): 467⁺ ieș ~, [H] smáju

șiiepcu-s-holové, e cáju:
dobréjdin!

di pa: 472.

di_pi (cap): 482⁺ ūo ieș ~, [D] „nu
se zice din_cap”, [ar însemna că]

ūo scóz_din_criiirī, din_cap^h.

di_pi (cap^h): 488⁺ [D] „se zice și:

din_cap^h.”

di_pi (cap): 493⁺ [II] din_cap, di
pi cap.

d'i pi (cap^h): 554⁺ ūo ieș ~, [D] da,

și d'in cap^h [se] zīši : ie-t
cāsula d'in_ca^h!

đ: 572.

d'i pi: 573.

di pi (cap), din_(cap): 492⁺ ūo ieș
~, 530.

di pi (cap), din (cap): 528.

đ: 563.

d'i_pi (cap), d'in_(cap): 563.

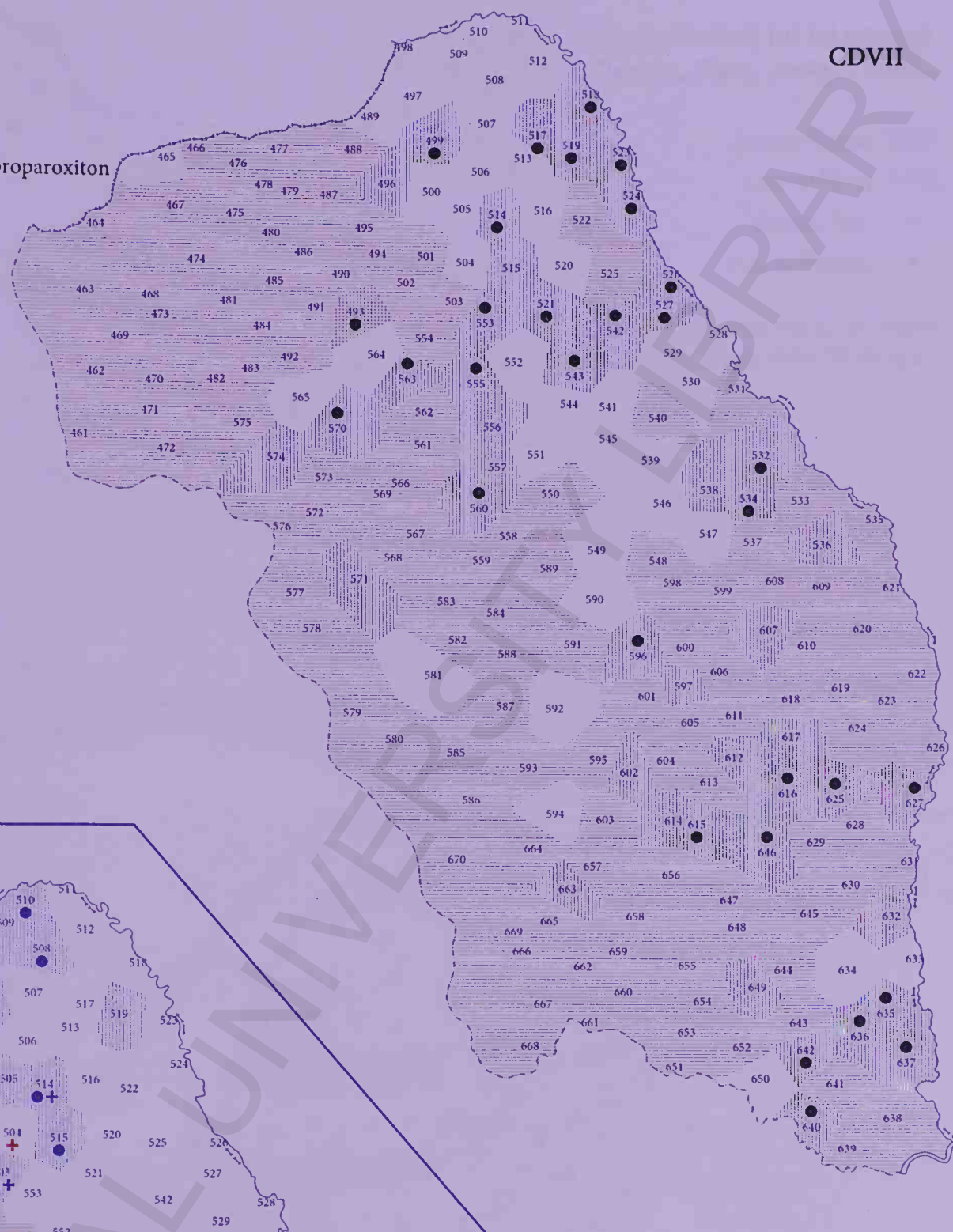
III

**HĂRȚI LINGVISTICE SINTETICE
ȘI INTERPRETATIVE**

Accentul în „fotografie” (forma de sg.)

- accent paroxiton [-grăfie]
- accent proparoxiton [-grăfie]
- apariția alternanței de plural [a] : [ă] sub accent proparoxiton
- nereprezentat: alți termeni / alte forme

Vezi h. 573

CDVIII

[ó] în „două”, „nouă”, „rouă”

ó (ó, ó) în:

- „două”
- „nouă”
- + „rouă”

óá (uá, óá, uá) în:

- „două”
- „nouă”
- + „rouă”

nereprezentat: [ó]

Vezi MN [1564], planșa 332, MN [1570], planșa 333, și MN [1593], planșa 336

Apariția lui [u] final asilabic în
„noroi”, „glod”, „mâl”, „nămol”

- noroi^u (și var.)
glod^u (și var.)
• mîl^u (și var.)
+ nămol^u (și var.)

Vezi h. 525 și MN [1641], planșa 351

Cf. și NALR. Mold.Bucov., vol. I, h. LXXXIX, XC

CDIX

CDX

Sunetul [z] în „zece”, „șaizeci”, „optzeci”

d (și var.) în:

- „zece”
• „șaizeci”
+ „optzeci”
nereprezentat: z

Vezi MN [1571], planșa 333, MN [1583], planșa 334, și MN [1584], planșa 334

Cf. și NALR. Mold.Bucov., vol. I, h. LXXIX

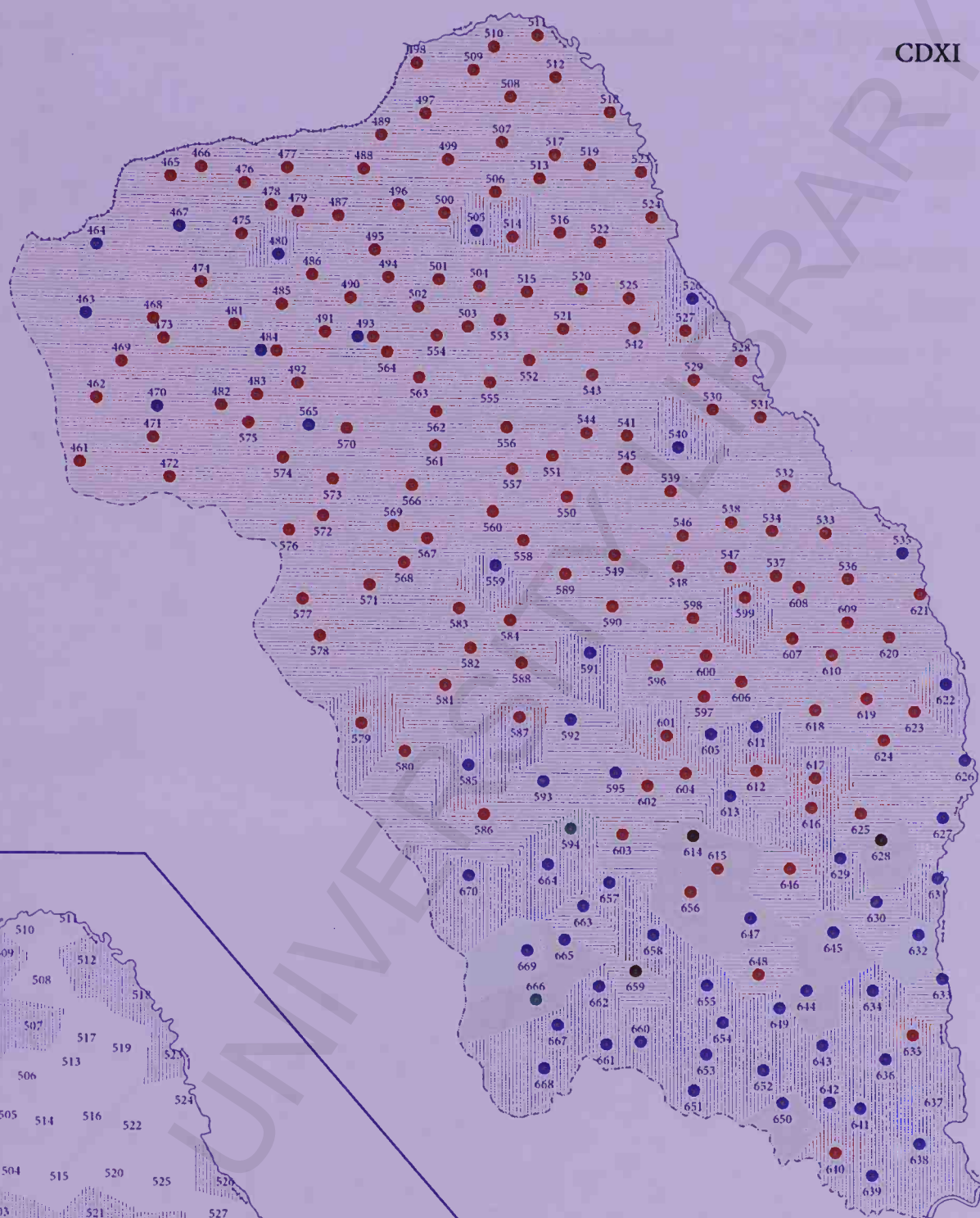
Secvența finală în „olar” și „cântar”

- -ăr în „olar”
- -ăr în „cântar”
- -ărⁱ / -ăr (și var.) în „olar”
- -ărⁱ / -ăr (și var.) în „cântar”
- -ăr^{iu} (și var.) în „olar”
- -ăr^{iu} (și var.) în „cântar”
- -ăr^u (și var.) în „olar”
- -ăr^u (și var.) în „cântar”

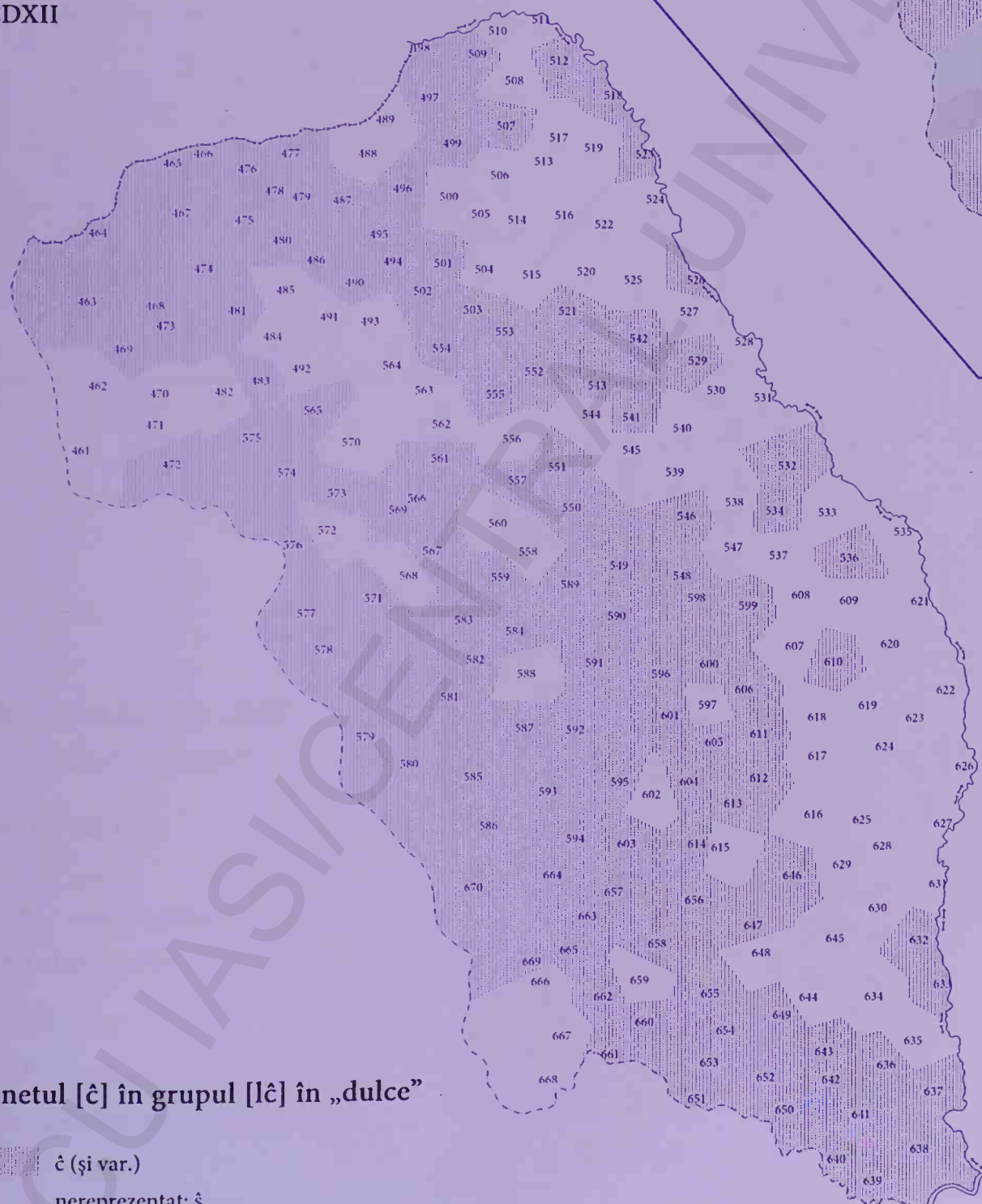
Vezi h. 596 și 602

Cf. și NALR.Mold.Bucov, vol. III, h. CXC, CXCI

CDXI

CDXII

Sunetul [ê] în grupul [lê] în „dulce”

- ê (și var.)
- nereprezentat: ș

Vezi MN [1841], planșa 402

Cf. și NALR.Mold.Bucov, vol. I, h. LXXVI

Sunetul [ê] în „cinci”, „minciună”

CDXIII

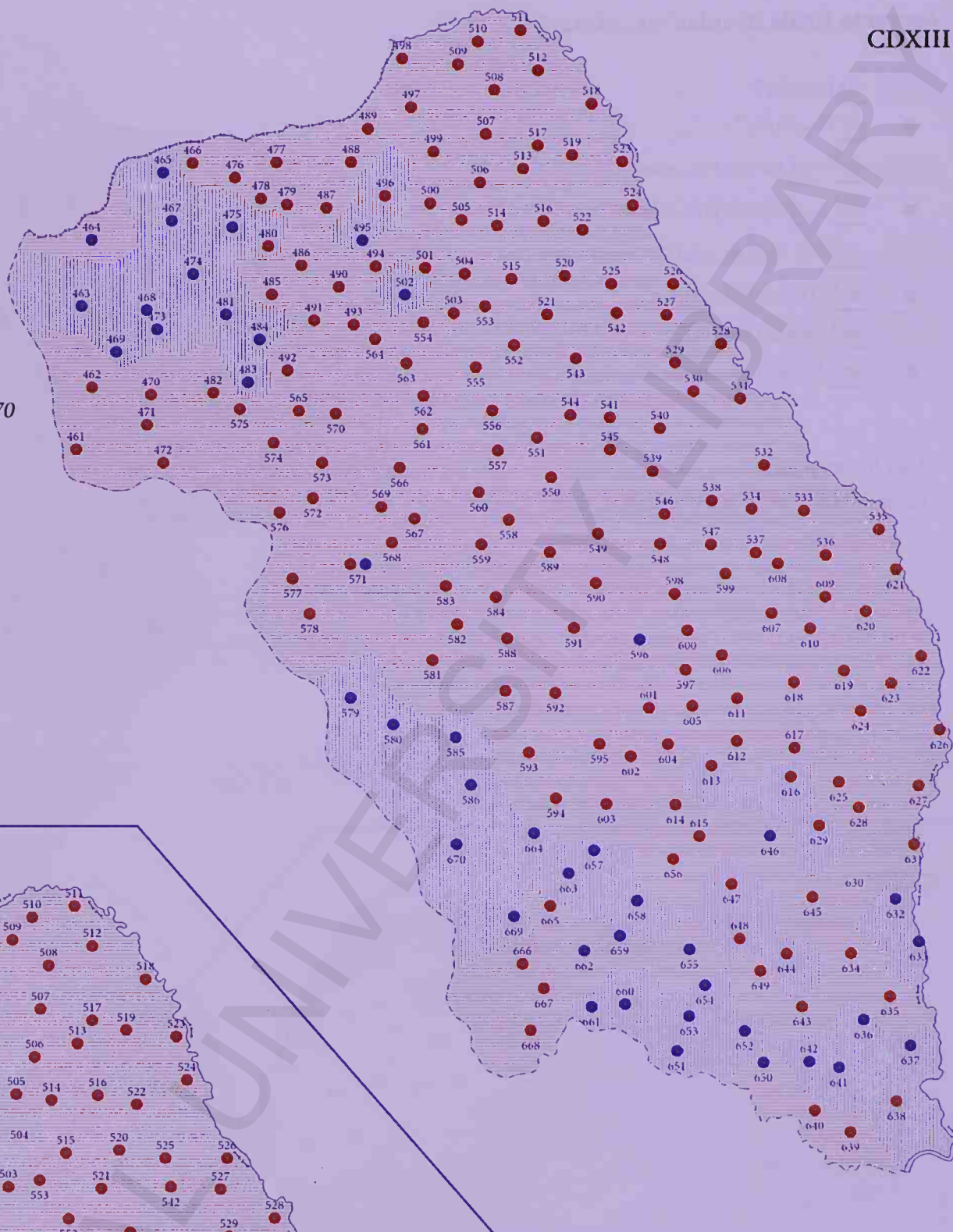
ș (și var.) în:

- „cinci”
- „minciună” [sg.]

ê (și var.) în:

- „cinci”
- „minciună” [sg.]

Vezi MN [1566], planșa 332, și MN [1684], planșa 370
Cf. și NALR.Mold.Bucov., vol. I, h. LXXV

CDXIV

Sunetul [ğ] în „argint”, „degetar”

ğ (și var.) în:

- argint
- degetar

ğ (și var.) în:

- argint
- degetar

nereprezentat: alte reflexe (izolate)
ale africitei

Vezi MN [1855], planșa 406, și MN [1788], planșa 396
Cf. și NALR.Mold.Bucov., vol. I, h. LXXVII

Palatalizarea lui y în „tivitură”/„tiveală”, „movilă”, „lapoviță”
(tipuri principale)

ȷ (și var.) în:

- „tivitură”/„tiveală”
- „movilă”
- „lapoviță”

g' (și var.) în:

- „tivitură”/„tiveală”
- „movilă”
- „lapoviță”

y (și var.) în:

- „tivitură”/„tiveală”
- „movilă”
- „lapoviță”
- limita de sud (aprox.) a ariei ȷ

nereprezentat: alți termeni, tipuri secundare ale
palatalizării sau lipsa fenomenului

Vezi h. 595, MN [1644], planșa 353, și MN [1607], planșa 338
Cf. și NALR.Mold.Bucov., vol. I, h. LXXXII, vol. IV, h. CCLXXX

CDXV

CDXVI

Palatalizarea lui m în „milă”,
„milos”/„milostiv”

n' (și var.) în:

- „milă”
- „milos”/„milostiv”

mn' (și var.) în:

- „milă”
- „milos”/„milostiv”

n- (aparitiia depalatalizării) în:

- „milă”
- „milos”/„milostiv”

nereprezentat: lipsa fenomenului

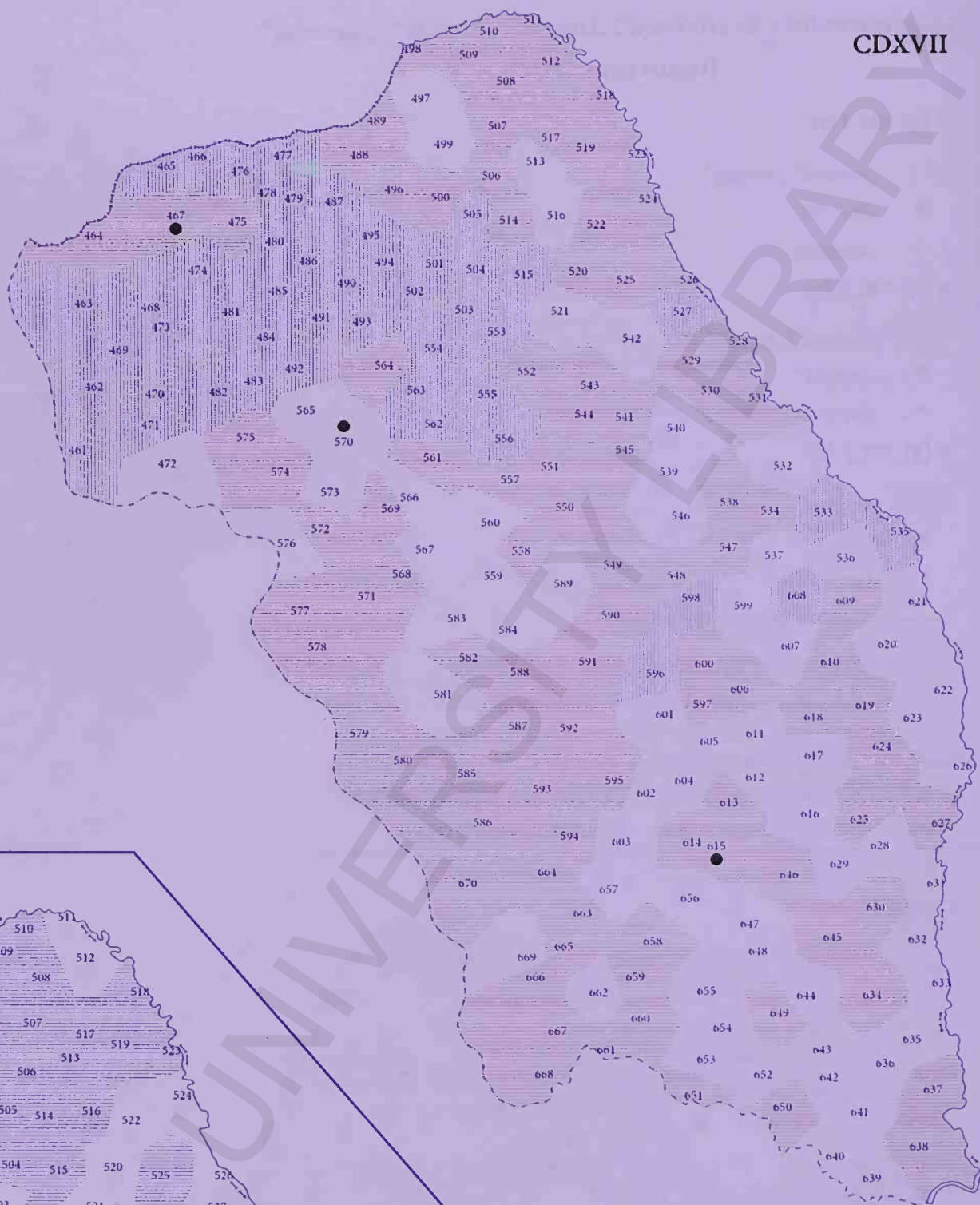
Vezi MN [1847], planșa 404, și MN [1848], planșa 404
Cf. și NALR.Mold.Bucov., vol. I, h. LXXXIII

Forme de pl. ale subst. „baltă”

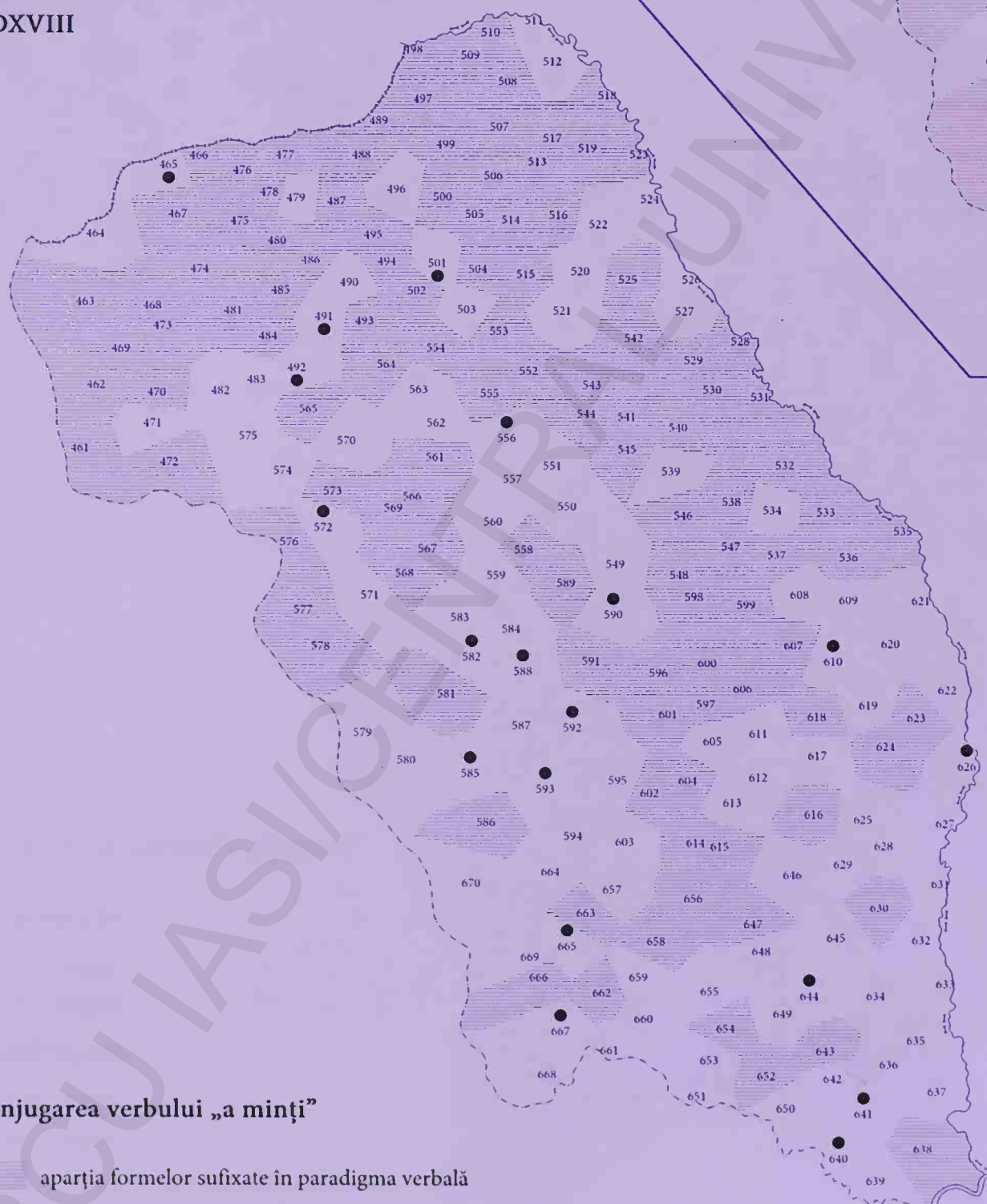
- tipul bălți
- tipul belți
- tipul balte
- nereprezentat: alți termeni

Vezi h. 542

CDXVII

CDXVIII

Conjugarea verbului „a minți”

- aparția formelor sufixate în paradigma verbală
- nereprezentat: lipsa formelor sufixate
- alte răspunsuri („a spune minciuni”, „a minciuni”, „a amăgi”)

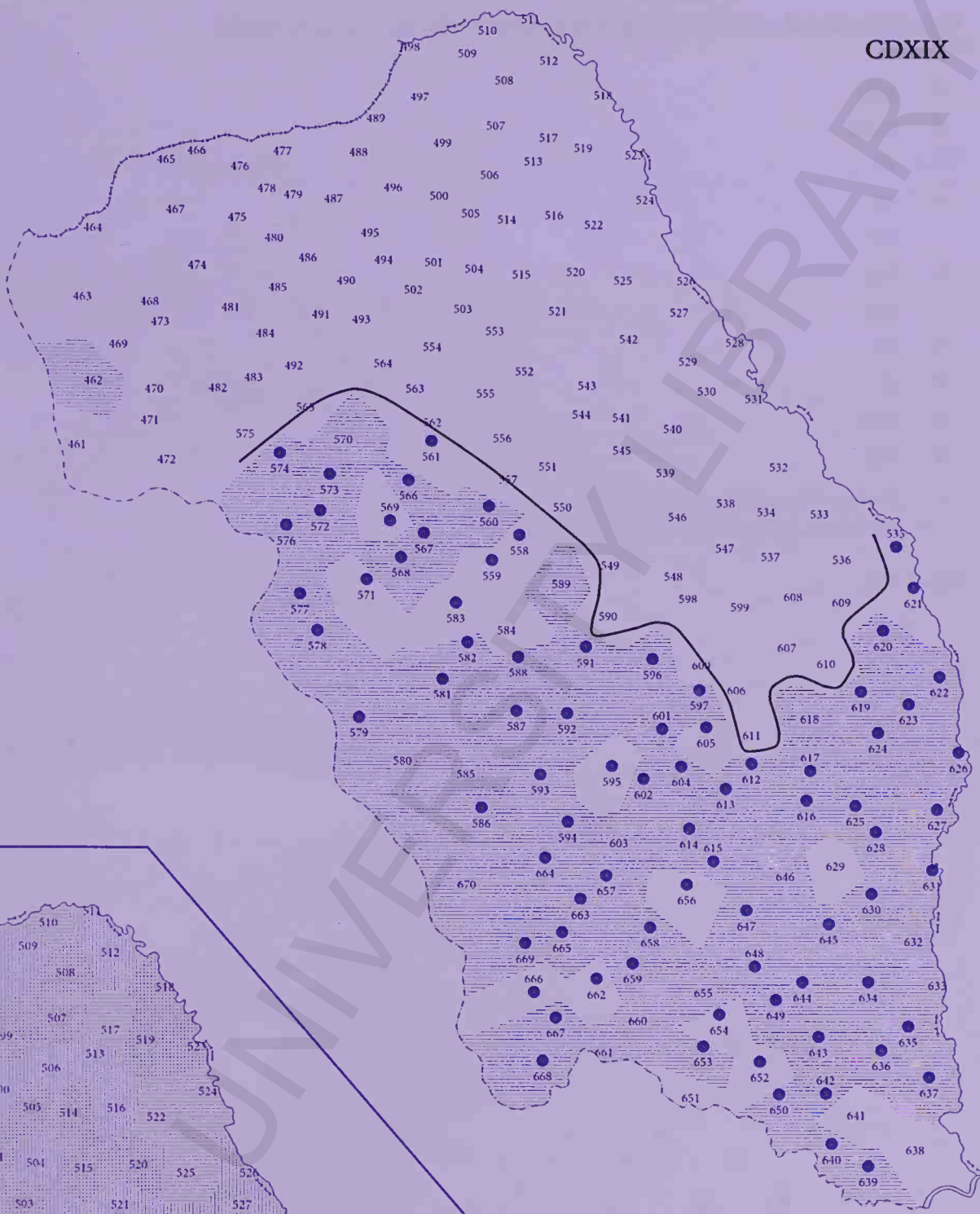
Vezi h. 549

Iotacizarea verbelor cu radicalul în [n]
(„vin”, „rămân”) la ind. prez.

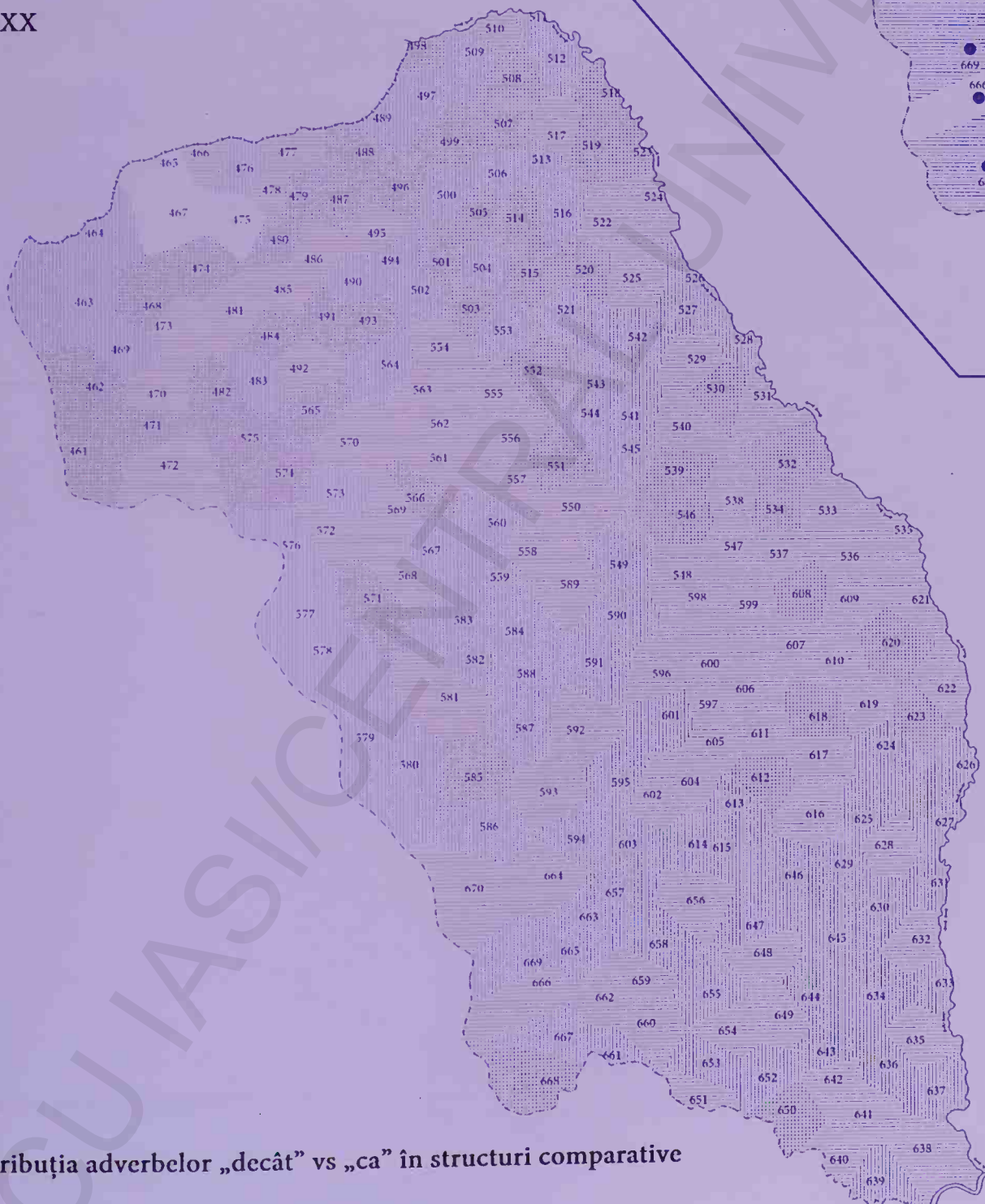
CDXIX

- tipul (cu) viu (ind. prez. 1)
- tipul (cu) rămii (ind. prez. 1)
- limita de nord (aprox.) a fenomenului

Vezi h. 620, 612

CDXX

Distribuția adverbilor „decât” vs „ca” în structuri comparative

- decât
- ca

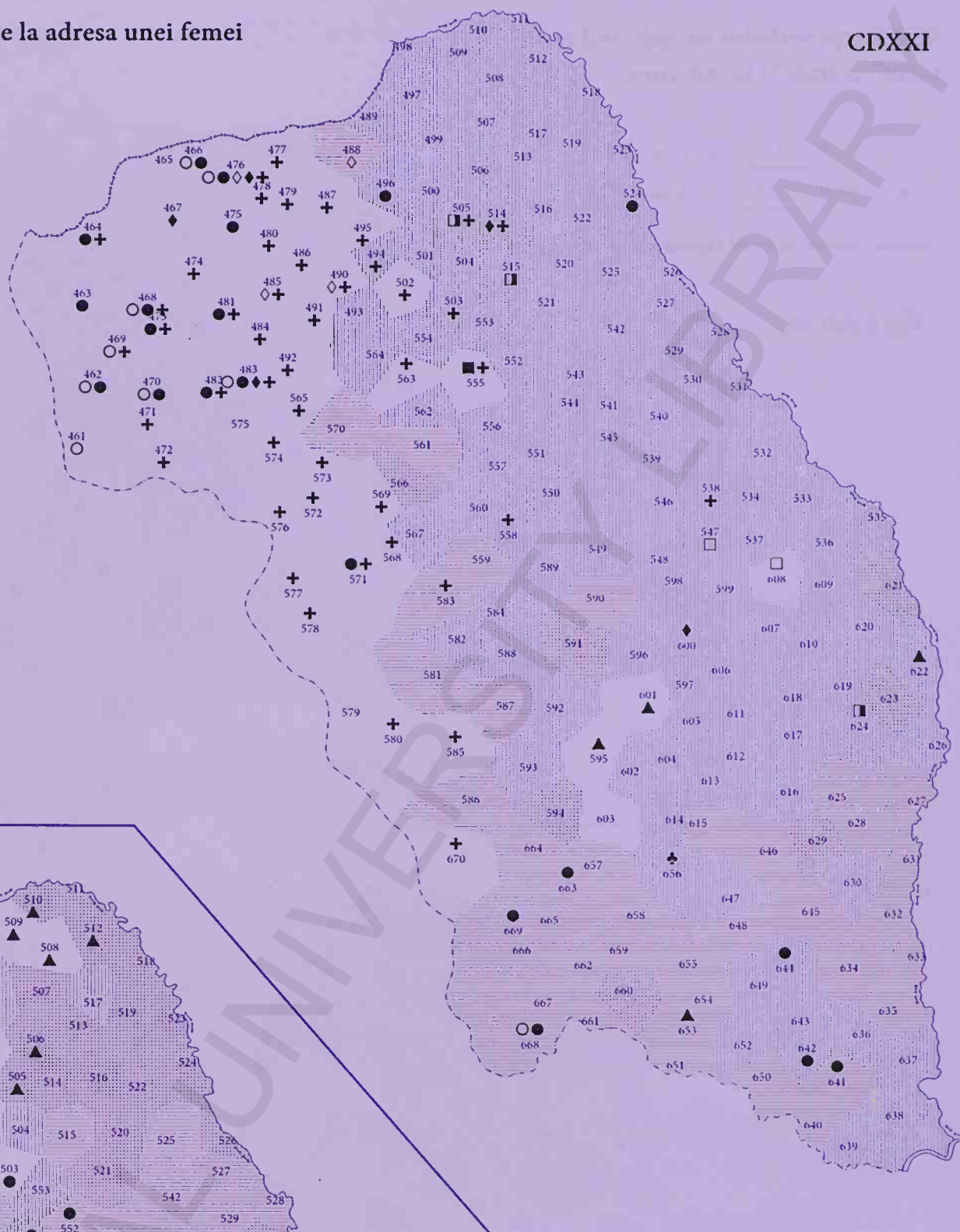
Vezi h. 637

Tipuri/Forme de interjecții apelative folosite la adresa unei femei

CDXXI

- mă!
- măi!
- ▨ fa!
- ▩ fâ!
- ◇ hă!
- ◆ hăi!
- uăi!
- ▣ ăi!
- ă!
- ▲ bre!
- ♣ băi!
- + în punctele respective s-a înregistrat,
cu funcție apelativă, pronumele personal „tu”

Vezi h. 636

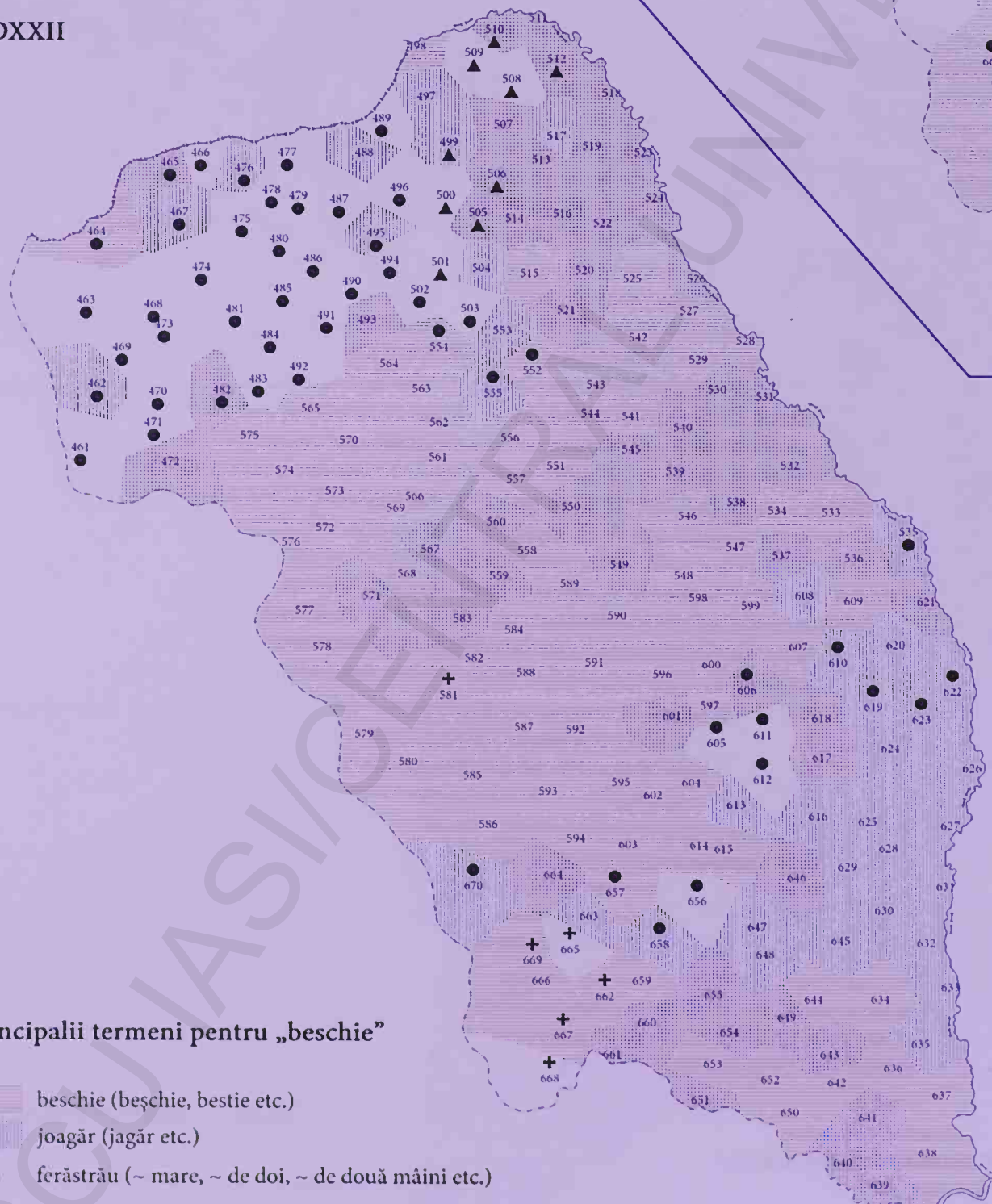

CDXXII

Principalii termeni pentru „beschie”

- ▨ beschie (beșchie, bestie etc.)
- ▩ joagăr (jagăr etc.)
- ferăstrău (~ mare, ~ de doi, ~ de două mâini etc.)
- ▲ caras
- + fier

Vezi h. 578

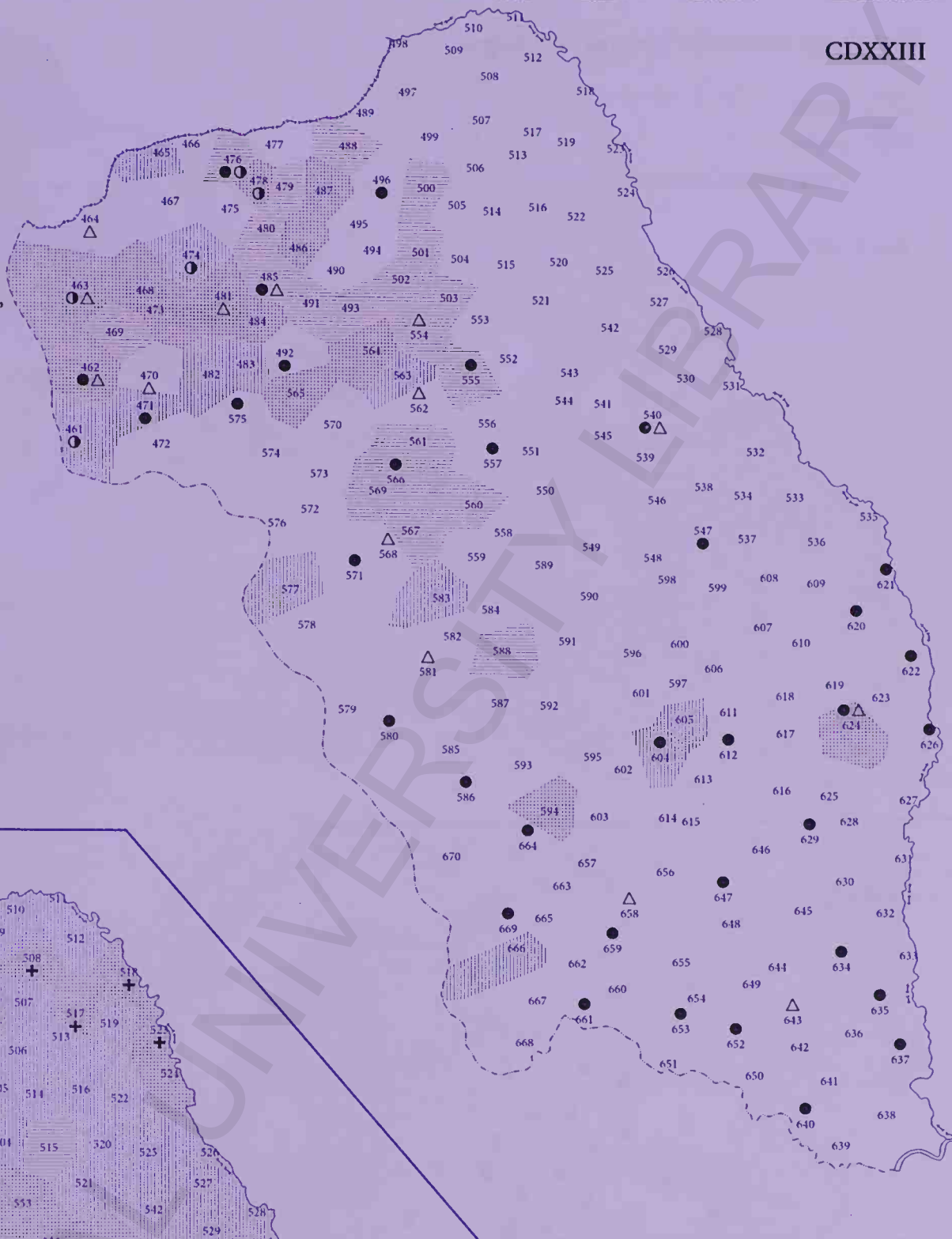
Principalii termeni pentru „cooperativă”

- dugheană
- prăvălie
- magazin
- magazie
- △ alimentară

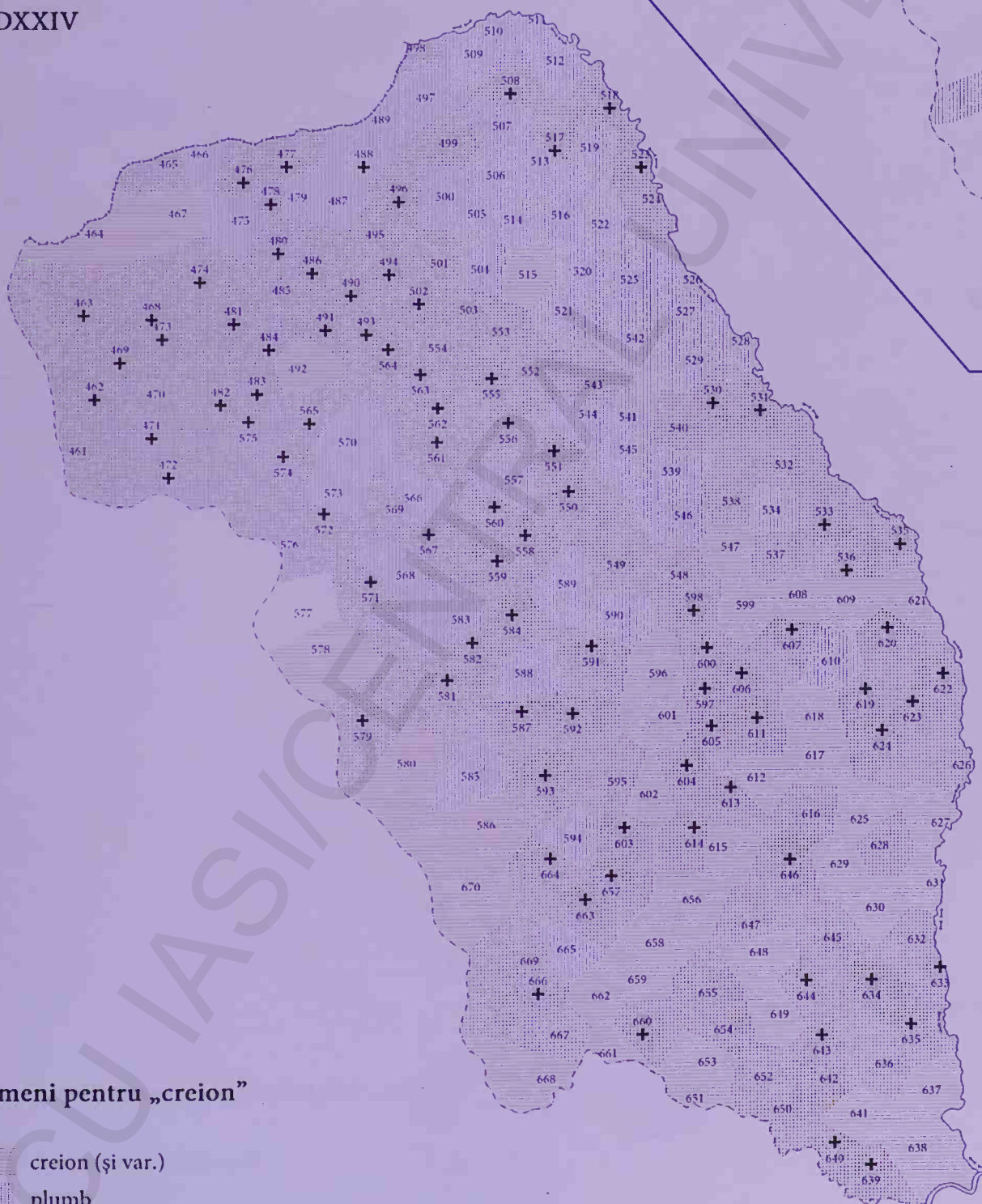
nereprezentat: „cooperativă”, ca termen principal,
alături de alți termeni cu o frecvență mai redusă

Vezi h. 567

CDXXIII

CDXXIV

Termeni pentru „creion”

- creion (și var.)
- plumb
- + în punctele respective, termenul «creion» este considerat recent,
statut dedus și din referirile la «plumb»

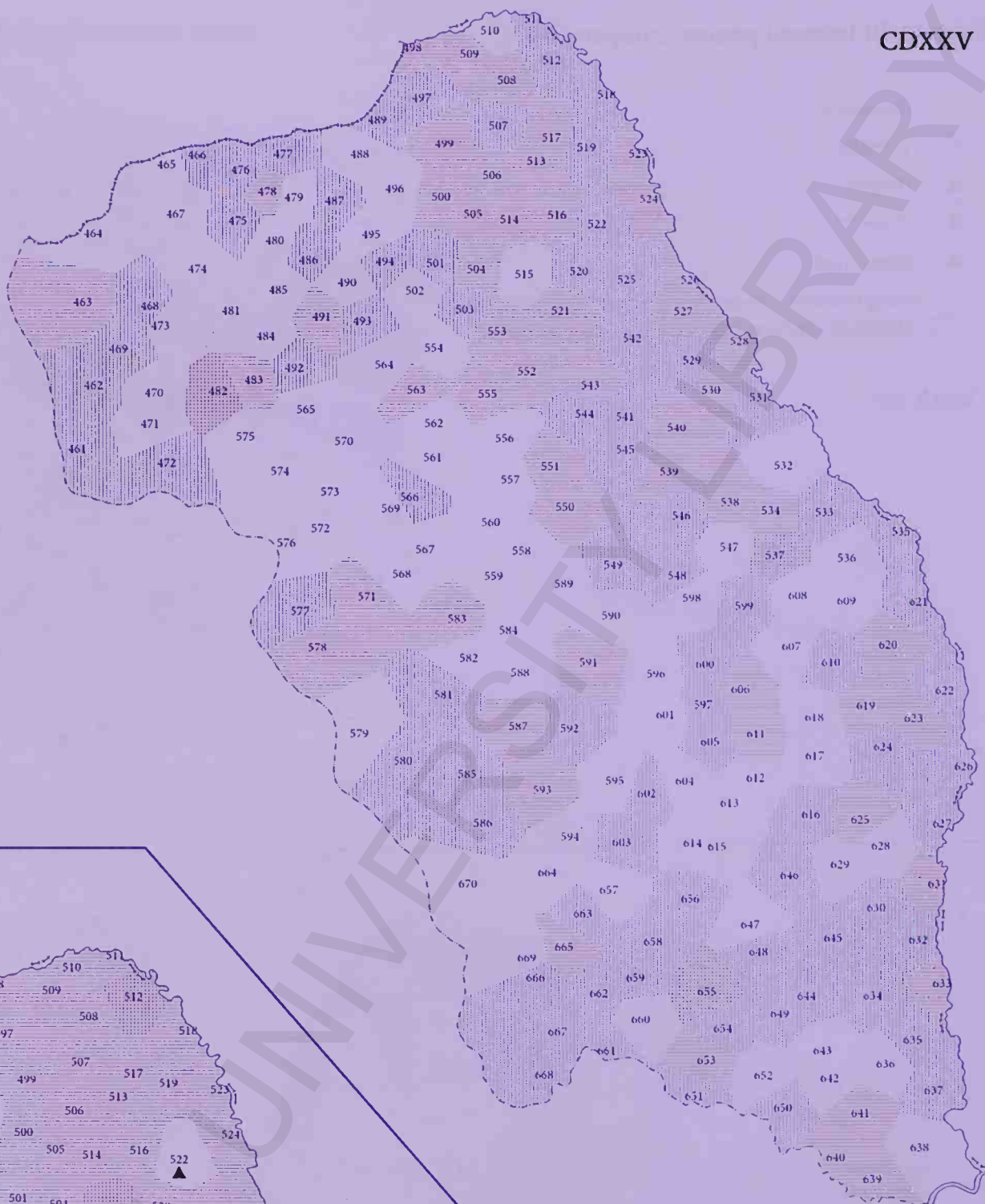
Vezi h. 546

Distribuția termenilor „poștaş” vs „poștar”

CDXXV

- poștaş
 poștar
 nereprezentat: alți termeni

Vezi h. 569

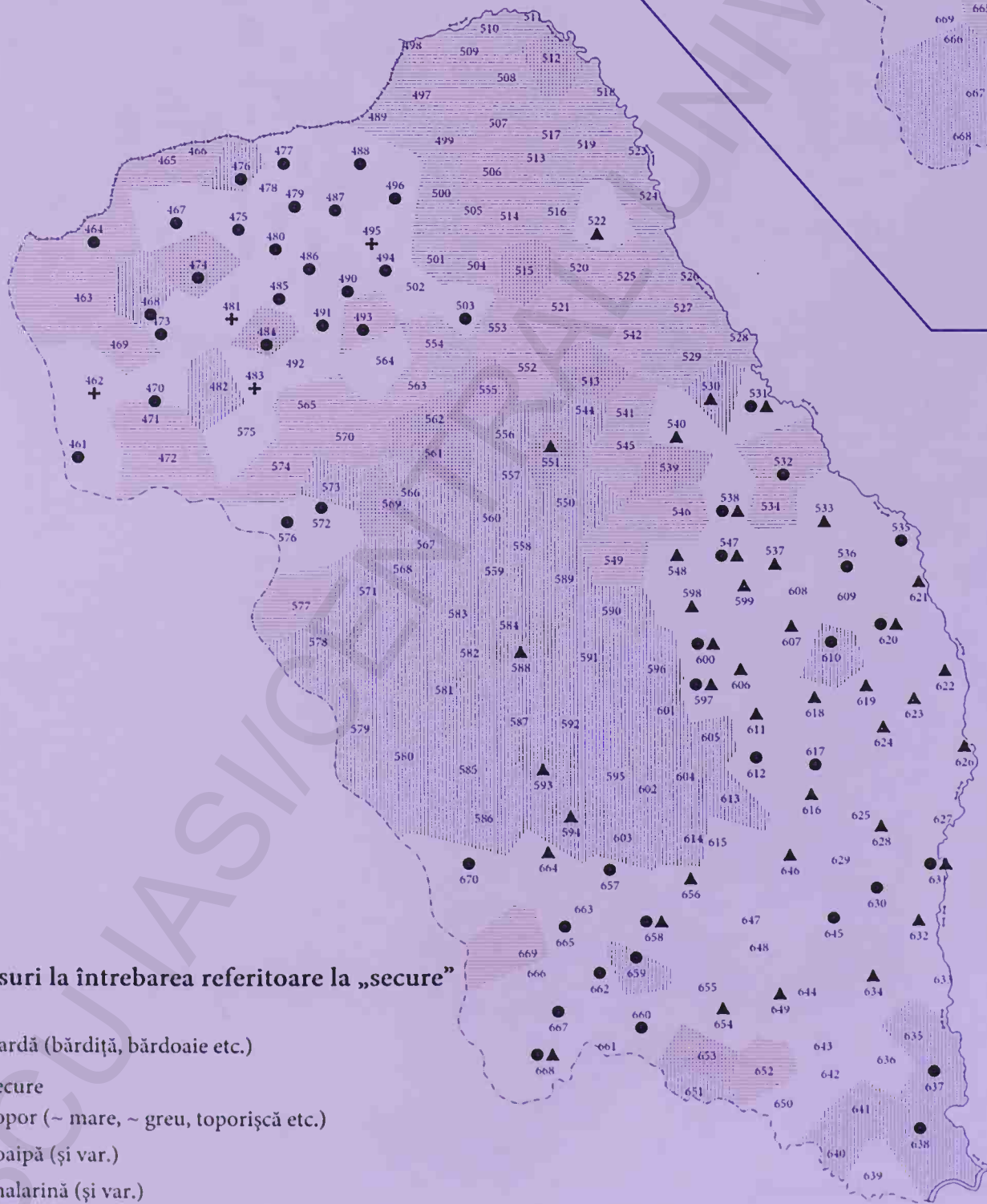

CDXXVI

Răspunsuri la întrebarea referitoare la „secură”

- bardă (bărdiță, bărdoaie etc.)
 secură
 ● topor (~ mare, ~ greu, toporișcă etc.)
 ▲ toaipă (și var.)
 + malarină (și var.)

Vezi h. 576

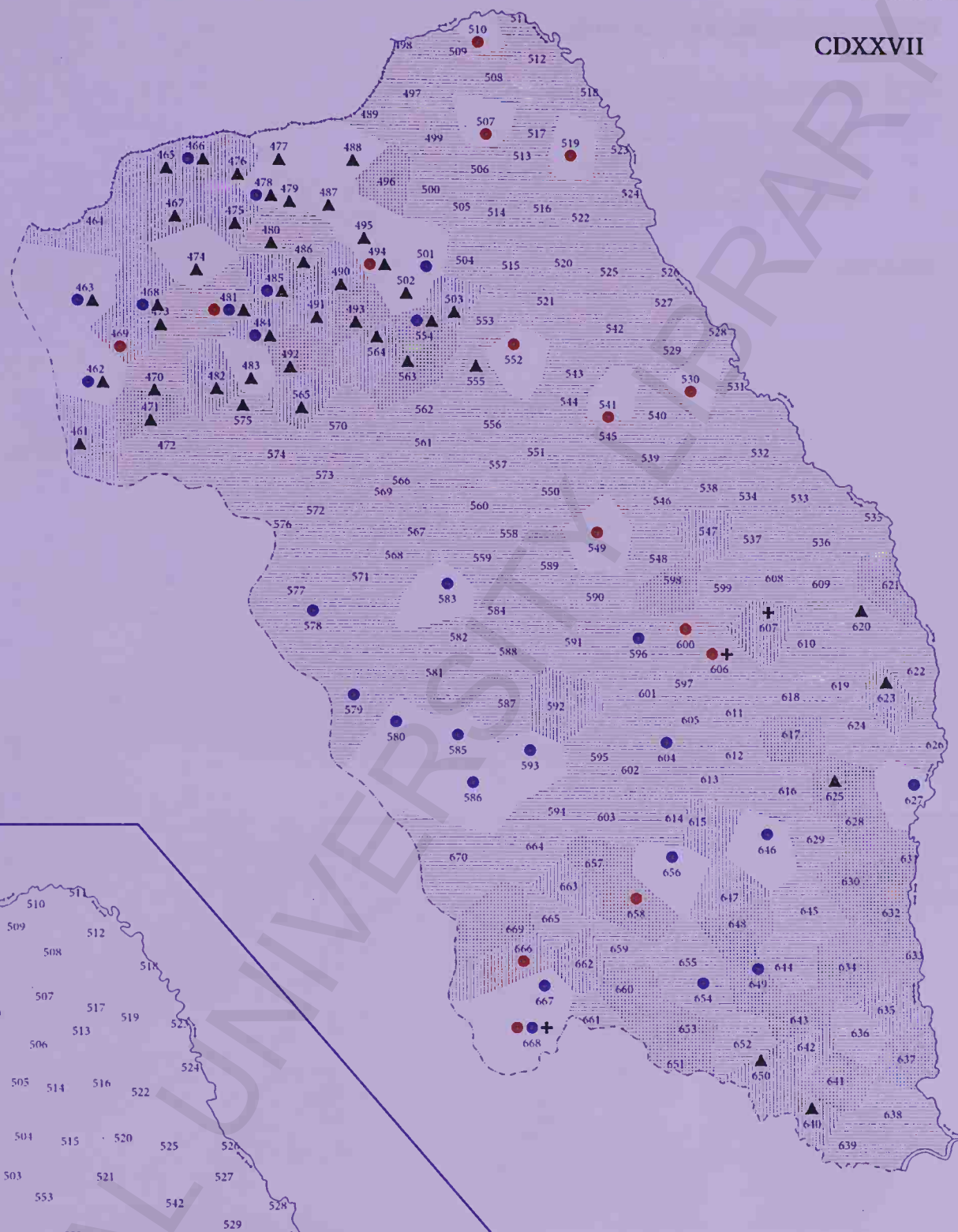

Unități de măsură pentru lichide

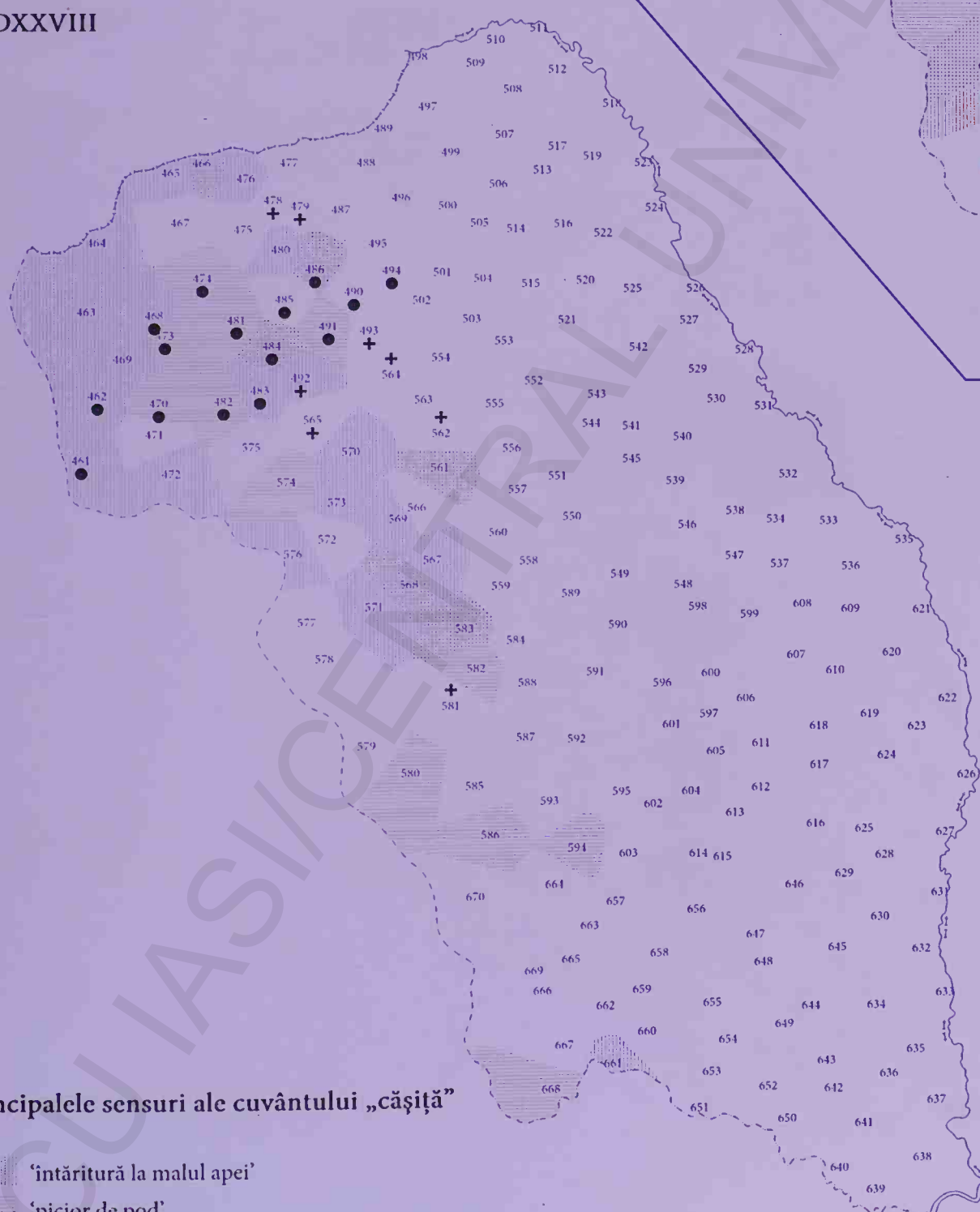
- litru
- litră
- kilogram
- kil/kilă
- ocă/ocă
- garafă

Vezi h. 604

CDXXVII

CDXXVIII

Principalele sensuri ale cuvântului „cășiță”

- ‘întăritură la malul apei’
- ‘picior de pod’
- ‘cutie’
- ‘despărțitură (la cutie, șerpar, iesle etc.)’

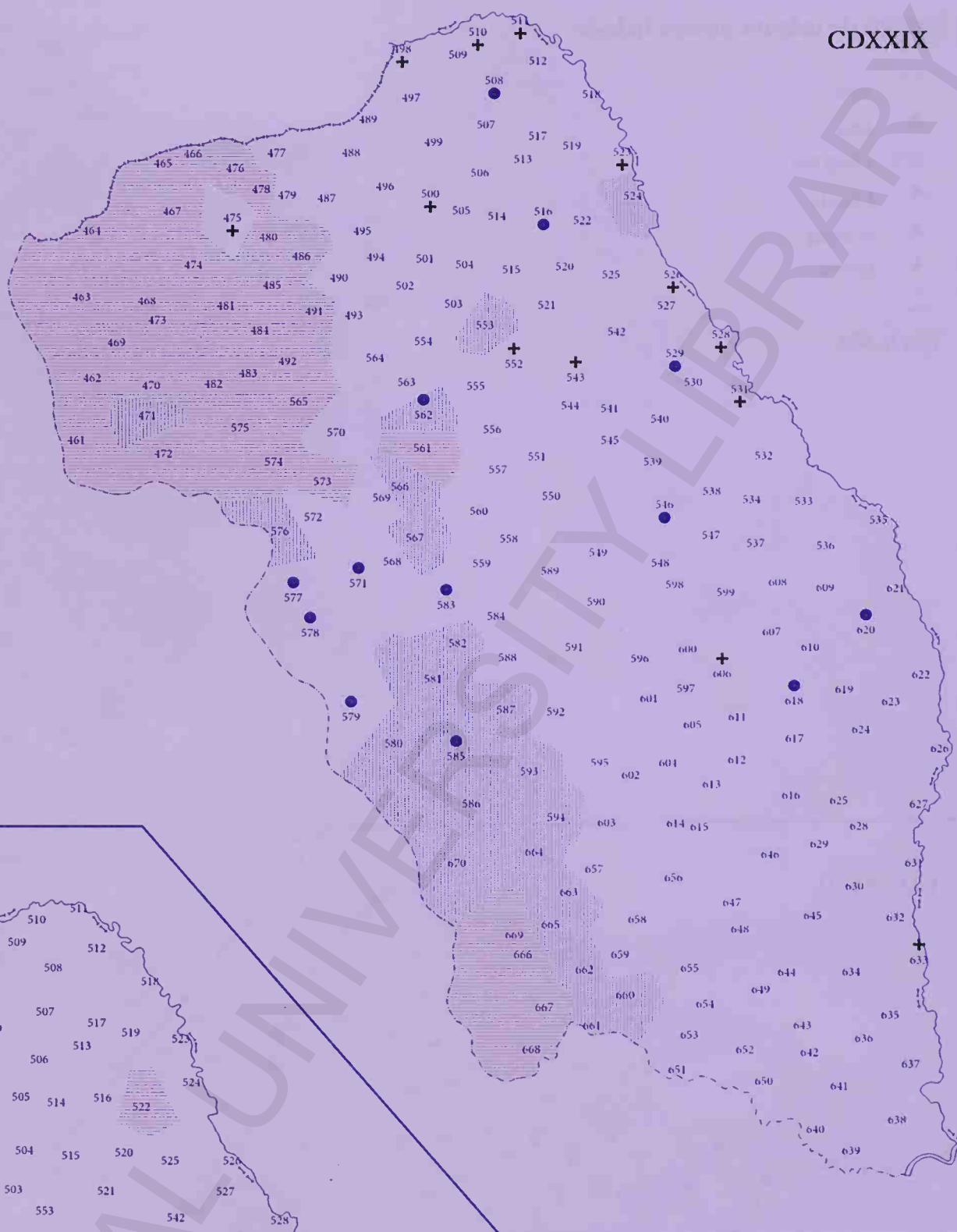
Vezi MN [1643], planșa 351

Principalele sensuri ale cuvântului „plai”

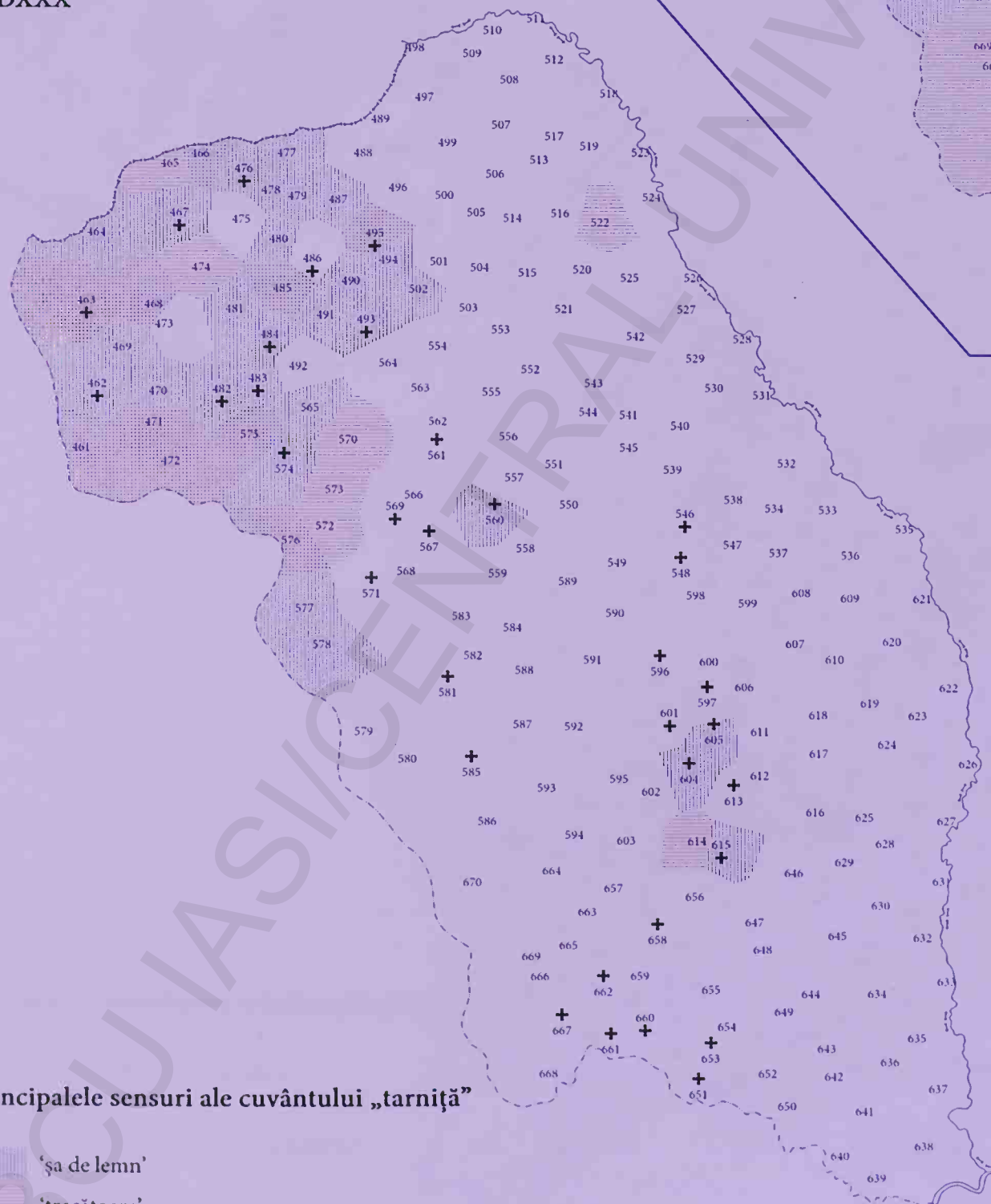
- ‘cărăre/drum pe un deal sau munte’
- ‘vârf/creastă/coamă a unui deal sau munte’
- ‘platou/podiș pe un deal sau munte’
- + ‘teren întins, șes; câmp, câmpie’

Vezi h. 536

CDXXIX

CDXXX

Principalele sensuri ale cuvântului „tarniță”

- ‘șa de lemn’
- ‘trecătoare’
- + în punctele respective termenul este folosit ca toponim

Vezi MN [1652], planșa 359

TIPARUL EXECUTAT LA
IMPRIMERIA EDITURII UNIVERSITĂȚII
„ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN IAȘI

700109 Iași, Pînului 1A, tel./fax 0232 314947

Apărut: 2022
Comanda: 142

Informații și comenzi:
www.editura.uaic.ro
editura@uaic.ro

BCU IASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ISBN general: 973-270-452-7

EDITURA UNIVERSITĂȚII „ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN IAȘI